

**INATSISARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2008**

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2008**

SCHULTZ GRAFISK A/S

ISSN 1396-6782

Inatsisartunut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-meersumi § 10, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassasoq. Nalunaarut taanna naqinneqassaaq tamanullu saqqummiunneqarluni, Ombudsmandillu sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni Inatsisartunit 14. juni 1995-imi aalajangersarneqarsimasuni § 9-kkut aalajangersarneqarpoq nalunaarut taanna Inatsisartut aappasaanik ileqquusumik ataatsimiinneranni Inatsisartunut tunniunneqassasoq. Nalunaarut taanna qaammatisiutit ukiuanni qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisimasaanik imaqartussaavoq.

Suliat Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 3 tunngavigalugu ukiumoortumik nalunaarummi saqqummiunneqartut oqartussaasut pissutsit isornartorsiorneqartut pillugit nassuiaataannik ilaqartinneqartussaapput.

Tamanna tunngavigalugu ukiut Ombudsmandeqarfiup nalunaarusiorfigisaasa 14-issaat pillugu nalunaarut makkuninnga imaqarpoq:

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut
 - 1.1 Sulisut
 - 1.2 Angalanerit tikeraarnerillu, nunanillu allanik suleqateqarneq
 - 1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera
 - 1.4 Allanik suleqateqarneq
 - 1.5 Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunerisiuinerlu
2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat
3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoorumik oqaaseqaatit
4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat
6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq - Naammagittaalliuutit pillugit suliat
7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq - Suliat nammineerluni misissugassanngortitat
8. Oqaasitsinik ujarliutit

Nuuk, juli 2009

Vera Leth

Imai

Siulequt	3
1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut.....	11
1.1 <i>Sulisut</i>	11
1.2 <i>Angalanerit tikeraarnerillu, nunanillu allanik suleqateqar- neq</i>	12
1.3 <i>Ombudsmandip pisinnaatitaanera</i>	12
1.4 <i>Allanik suleqateqarneq.....</i>	32
1.5 <i>Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersuinerlu</i>	33
2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat	34
Suliat agguataarneqarneri. Titartaganngorlugit takussutissiat	
3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tun- ngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit	46
3.1 <i>Isumagisassanngortitsinermut inatsisitigut tunngavigisaq, Ineqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik (j.nr. 2008-904-0001, siusinnerusukkut 02.00.10)</i>	46
3.2 <i>Atuartup angajoqqaava eqqarsaatigalugu atuarfiup sulia- mik suliarinninnera (j.nr. 11.11.79.04/023-07).....</i>	49
3.3 <i>Isumaginninnermut Pisortaqarfiup pisinnaatitaanermik innarluutillit pillugit peqqussut tunngavigalugu kommu- ninit aalajangersimasunut isumaqatigiissutitut ilusiler- lugu isumagisassanngortitsinermik tamanut nalunaa- rutiginninnginnera (2008-905-0004, siusinnerusukkut 11.73.17.05/063-07)</i>	56
3.4 <i>Kommunit aggorneqarnerisa avataanni suliffeqanngikkal- larnermi ikiorsiissutinik tunniussinermi pisinnaatitaaner- mut tunngasut (j.nr. 2008-319-0002, siusinnerusukkut 11.14.19.01/137-07)</i>	56
3.5 <i>Attartornermik atorunnaarsitsineq pillugu naammagittaal- liutini Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuiso- qarfiup aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p pisinnaati- taanerinik killissalersuineq (j.nr. 2008-511-0001, siusinne- nerusukkut 11.20.39.30/140-07).....</i>	58

3.6 Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranik kommunip malinninnginnera (j.nr. 11.10.07.-01/043-08)	61

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq

3.7 Innuttaasut kommunip paasissutissanik pissarsiniarsinnaanananut akuersinermik uppernarsaataasa eqqoqqis-saartuunissaannik piumasagaat (2008-901-0017, siusinnerusukkut 11.73.88.71/092-04)	63
3.8 Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 11.73.88.71/116-07)	67
3.9 Meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniukkallarneqarnerannik nalunaarutit kiisalu utertitsilluni akiliiu-manermik uppernarsaatit pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0009, siusinnerusukkut 11.73.88.71/008-08)	67
3.10 Sulianik pilersitsisarneq kiisalu iliuusissanut pilersaarusanik sularinnittarneq (j.nr. 2008-901-0007, siusinnerusukkut 11.73.88.71/023-08)	70
3.11 Kommuniq sulianik siusinaartumik pensionisianut tunngasunik sularinninnera (j.nr. 2008-901-0019, siusinnerusukkut 11.73.88.71/048-08)	73
3.12 Kommuniq suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi allakkatigoortitsisarneq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassanik malinninnginnera (j.nr. 2008-905-0005, siusinnerusukkut 11.73.88.71/051-08)	76

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuineq

3.13 Qinikkatut sulineq pillugu suliame allagaatit suliame sulisumut tunngasumi allagaatinit immikkoortinneqartarnerat (j.nr. 2008-901-0003, siusinnerusukkut 11.73.88.72/046-06)	77
3.14 Kommuniq suliame mianersoqqussutinut tunngasumi periaasia (j.nr. 2008-901-0011, siusinnerusukkut 11.73.88.72/009-08)	78
3.15 Suliane allagaatit misissugassatut tiguneqartut pillugit oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0008, siusinnerusukkut 11.73.88.72/024-08)	84

3.16 <i>Kommunip atorfinitsitsinermi allakkanik kiisalu so- raarneq pillugu aalajangiinernik suliarinnittarnera (j.nr. 2008-901-0004, siusinnerusukkut 11.73.88.72/- 052-08)</i>	85
3.17 <i>Inatsisartut peqqussutaata kalaallisuuata qallunaatuua- talu assigiinngissuteqarnerat (j.nr. 2008-933-0001 aam- 2008-931-0001).....</i>	88

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq

3.18 <i>Akiitsut pisoqalisoortarnerat pillugu apeqqutit assigiin- ngitsut aamma akiitsoqartumut pinngitsaaliiniutinik i- natsisinik unioqqutitsilluni atuineq pillugu apeqqutit (j. nr. 2008-901-0024, siusinnerusukkut 11.73.88.73/- 046-05)</i>	89
3.19 <i>Akiitsullit, najugaqarfii ilisimaneqanngitsut pillugit a- taatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 11.73.88.73/010-08).....</i>	97
3.20 <i>Qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutinik naqitan- ngortitsisannginneq pillugu aamma akiligassaqarfui- sunik tulleriiaarisarneq pillugu ataatsimut oqaaseqaa- tit (j.nr. 2008-901-0018, siusinnerusukkut 11.73.88.- 73/025-08)</i>	98
3.21 <i>Akissarsianit unerartitsineq, akiliinissamik isumaqati- giissutit ilanngaassisarnerlu pillugit ataatsimut oqaase- qaatit (j.nr. 2008-901-0006, siusinnerusukkut 11.73.- 88.73/053-08)</i>	103

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit 106

4.1 <i>Suliani sulisilluni ajoqusernernerut tunngasuni kommunit ullormusianik aqutsinerat (j.nr. 2008-907-0001, siusin- nerusukkut 11.73.23.12/026-08).....</i>	106
4.2 <i>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siusi- naartumik pensionisiaqalersitsinissap itigartitsissutigine- qarneranik atortussanngortitsinera (j.nr. 2008-120-0008, siusinnerusukkut 11.73.03.01/027-08)</i>	106
4.3 <i>Kommunit allagaataannik kasiiliisarneq (j.nr. 2008-905- 0008, siusinnerusukkut 11.73.87.12/047-08)</i>	108
4.4 <i>Tjenestemandit siuliunnaarsinneqarsimasut akissarsiaan-</i>	

<i>nik ikilisaanissamut inatsisitigut tunngavigisaq pillugu a-peqqut (j.nr. 2008-905-0001, siusinnerusukkut 11.73.21-12/055-08)</i>	109
<i>4.5 Inissiaatileqatigiiffik Iserit A/S pillugu naammagittaalliutininik suliarinninneq (j.nr. 2008-907-0004)</i>	109
<i>4.6 Sulianik ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik qinnuteqaatinut tunngasunik suliarinninneq (j.nr. 2008-904-0003)</i>	110
<i>4.7 Kissaatiginngisamik soraarniuteqarneq (j.nr. 2008-907-0002).....</i>	114
<i>4.8 Kommunimi pensionisiallit inummut tapiisa aaqqiissuteqarfigineqarnerat (j.nr. 2008-907-0005)</i>	115
<i>4.9 Kommunip aningaasaataanik toqqortarinninnermut akissarsiaqartitsineq (j.nr. 2008-909-0001)</i>	116

Sulianik isumagininnermut tunngasunik misissuineq

<i>4.10 (J.nr. 2008-901-0009, siusinnerusukkut 11.73.88.71/-008-08)</i>	117
<i>4.11 (J.nr. 2008-901-0007, siusinnerusukkut 11.73.88.71/-023-08)</i>	117
<i>4.12 (J.nr. 2008-901-0019, siusinnerusukkut 11.73.88.71/-048-08).....</i>	117
<i>4.13 (J.nr. 2008-901-0005, siusinnerusukkut 11.73.88.71/-051-08).....</i>	117

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuineq

<i>4.14 (J.nr. 2008-901-0011, siusinnerusukkut 11.73.88.72/-009-08)</i>	118
<i>4.15 (J.nr. 2008-901-0008, siusinnerusukkut 11.73.88.72/-024-08)</i>	118
<i>4.16 (J.nr. 2008-901-0012, siusinnerusukkut 11.73.88.72/-049-08).....</i>	118
<i>4.17 (J.nr. 2008-901-0004, siusinnerusukkut 11.73.88.72/-052-08).....</i>	119

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq

4.18 (J.nr. 2008-901-0009, siusinnerusukkut 11.73.88.73/-010-08)	119
4.19 (J.nr. 2008-901-0018, siusinnerusukkut 11.73.88.73/-025-08)	119
4.20 (J.nr. 2008-901-0020, siusinnerusukkut 11.73.88.73/-050-08)	119
4.21 (J.nr. 2008-901-0006, siusinnerusukkut 11.73.88.73/-053-08).....	120

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsif-fiusunut agguataakkat

121

Namminersornerullutik Oqartussat

5.1 Pisussaaffiit, pineqaatissiinerit soraarsitsinerlu

5.1.1 Qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsineq: Missingiusinermik misiliineq, allamut nuutsitsineq, suliuunnaarsitsineq, atorfinitsitsinermi oqartussaasup atorfeqarfiullu akornanni pisinnaatitaanermik agguataarineq	121
5.1.2 Tjenestemandit suliuunnaarallartinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaanissamut inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut	149
5.1.3 Suliap soraarsitsinermit tunngasup amigartumik suliarineqarnera	160
5.1.4 Nakorsap uppersaasiussaata kingusinaartumik tigunearnera pissutigalugu peersitsineq - inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut, suliap amigaateqartumik suliarineqarsimanera, pisunut naapertuuttumik iliuseqartar-neq	213

5.2 Akileraarutaaqqittussat

5.2.1 Akileraarutininik piffissaagallartillugu akiliisimannginermut pillaatitut akiliisitsissutit pisoqalisoorsimasut akileraarutitigut utertoortisiassanit ilanngaassineq, soqutigisaqatigiit avammut akisussaasuunerat	266

5.3 Pigisat pillugit inatsiseqartitsineq

5.3.1 Suliani innuttaasut peqqinnissaqarfimmi kukkusumik	

katsorsarneqarneq pissutigalugu taarsii vigeqqullutik piumasaqaateqarfigisaanni misissuisussaataaneq	284

Kommunit

5.4 Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit

5.4.1 Nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut piffissanik pulaarfissanik killilersuineq.....	298

5.5 Allat

5.5.1 Meeqqap angerlarsimaffimmi avataani inissisimaneqar- nermi nalaani pinerluuteqartarsimaneramik kommunip angajoqqaajusumut ilisimatitsisimannginnera	311

5.6 Pisussaaffiit, pineqaatissiinerit soraarsitsinerlu

5.6.1 Mianersoqqusummik tunniussinnermut atatillugu sulia- mik suliarinninnermi kukkunerit arlalissuit	316

5.7 Nunaminertamik tunniussineq

5.7.1 Ingerlatseqatigiiffiup nunaminertamik tunineqarnissaanik qinnuteqaataanut kiisalu Ombudsmandip saaffiginnissu- taanut kommunip akissuteqartarsimannginnera	357

5.8 Akiliisitsiniarnermik nalinginnaasutigut suliaqarneq

5.8.1 Oqartussaasup akissarsianik tunniussisartuusup akissar- siassanik qularnaveeqqusiussineq pillugu suliamik sulia- rinninnera pillugu apeqqut, matumani ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup malinneqarsimanagera kiisalu tjeneste- mandip akissarsiasanut qularnaveeqqusiussinnermik ato- runnaarsitsisinnanera pillugit apeqqutit ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Oqartussaasup paasissutissanik ani- ngaaserivimmut ingerlatitseqqinnera	373

Namineerluni misissuiffiginninnerit

5.9 Namineerluni misissuiffiginninnerit

5.9.1 Soraarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqartillugu pisortani oqartussaasut nipangiussisussaataaneq pil- lugu aalajangersakkanik atuisarnerat.....	386

5.9.2 Sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnis- samik qinnuteqaatinik sularinnittarneq	399
5.9.3 Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiiner- mi eqqartuussivikkut misilitsinneqarsinnaanerannik i- litsersuutaa aamma Ineqarneq pillugu Maalaaruteqar- tarfiup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi inis- sisimanera	408
5.9.4 Kommunimi sularinik akiliitsiniarnermut tunngasunik mi- sissuineq pillugu ataatsimut oqaaseqaatit	422
5.9.5 Kalaallit Nunaanni tarnikkut napparsimasut eqqartuus- saallutik Danmarkimut inissinneqarsimasut feriami aki- liunneqarlutik angalasarneri	475
6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartor- neqartunut malitseqartitsineq. Naammagittaalliuutit pil- lugit sulariat	505
7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartor- neqartunut malitseqartitsineq. Sulariat nammineerluni misissugassanngortitat	534
8. Oqaatsinik ujarliutit	545

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1. Sulisut

Nutserisup/oqalutsip Anda Kristiansenip taartaagallarnera 2008-mi junip qaammataata naanerani naavoq.

Nutserisoq/oqalutsi Erno Aronsen 1. juli 2008-mi aalajangersimasumik atorfinitsippara. Erno Aronsen nutserisutut/oqalutsitut ilinniarnerninik 1978-imi naamassinnissimavoq.

Fuldmægtig Mona Jensen atorfimminit 2008-mi julip qaammataata naanerani tunuarpoq.

Line Lander Madsen 1. august 2008-mit atuutilersumik aalajangersimasumik atorfinitsippara. Line Lander Madsen inatsisilerituutut ilinniarnerninik Københavns Universitetimi 2005-imi martsimi naamassinnissimavoq.

Fuldmægtig Tina Bavnbæk atorfimminit 2008-mi oktoberip qaammataata naanerani tunuarpoq.

Lili Rasmussen 1. november 2008-mit atuutilersumik aalajangersimasumik atorfinitsippara. Lili Rasmussen inatsisilerituutut ilinniarnerninik Københavns Universitetimi 2005-imi novemberimi naamassinnissimavoq.

Fuldmægtig Helle Ginnerup-Nielsen atorfimminit 19. november 2008-mi tunuarpoq.

Jonna Zacho 1. november 2008-mit atuutilersumik aalajangersimasumik atorfinitsippara. Jonna Zacho inatsisilerituutut ilinniarnerninik Aarhus Universitetimi 1982-imi februarimi naamassinnissimavoq.

Fuldmægtig Thomas Gønge atorfimminit 2008-mi oktoberip qaammataata naanerani tunuarpoq.

Fuldmægtigitut atorfik taanna ukiup naanerani suli inuttalerneqarsimangilaq.

Atorfeqarfimmi 2008-p naanerani uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen
Nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen
Nutserisoq/oqalutsi Lars Vahl
Nutserisoq/oqalutsi Erno Aronsen
Allatsi Alice Møller
Fuldmægtig Line Lander Madsen
Fuldmægtig Lili Rasmussen
Fuldmægtig Jonna Zacho

1.2. Angalanerit tikeraarnerillu kiisalu nunanik allanik suleqateqarneq

2008-mi kommuninut tikeraarnerit makku naammassivakka:

Februarip qaammataani: Sisimiut Kommuniat
Aprilip qaammataani: Qaanaap Kommunua
Majip qaammataani: Ammassallip Kommunua
Junip qaammataani: Ittoqqortoormiit Kommuniat

Nunat Killiit Avannarliit Ombudsmandiisa Københavnimi majip qaammataani aamma Islandimi oktoberip qaammataani ataatsimiinnerini peqataavunga.

Nunat Avannarliit Ombudsmandiisa Norgemi septemberip qaammataani ataatsimiinneranni aammattaq peqataavunga.

Ingerlatat allat:

Fuldmægtig Tina Bavnbæk Nunat Avannarliit Inatsisilerituuisa Københavnimi ataatsimiinneranni Atorfeqarfik sinnerlugu peqataavoq.

1.3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera

KNR-ip Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik pillugu naammagittaalliuutaa (j. nr. 2008-211-0002)

KNR-ip ilaatigut aningaasaqarnermut tunngasut aamma KNR-ip innuttaasunik kiffartuussineq pillugu pisussaaffii pillugit saaffiginnissutimi Kultureqarnermut,

Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit akineqarsimanninnerat uannut 31. oktober 2008-mi naammagittaalliuutigaa.

Suliap sularineqarnissaa itigartitsissutiginiarlugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4, tassami oqartussaasut kiisalu inuit ataasiakkaat suliffeqarfiillu namminersortut aaqqiagiingissutaannik naliliiffiginninneq Ombudsmandip suliassaani pingaarnerpaajummat, oqartussaasulli akunnerminni aaqqiagiingissutaat allami aalajangiiffigineqartariaqarlutik, assersuutigalugu isumaqatigiinniarnikkut eqqartuussivikkoortumilluunniit suliassanngortitsinikkut.

Tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat, matumani sultanik sularinnittarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pisortani oqartussaasut akornanni tunngasunut taamaallaat killilimmik atorneqartatut.

Taamaalillutik pisinnaatitaaffiit suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit aamma ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngaviit suliame inunnut ataasiakkaanut suliame illua'tungiusunut atuutsinneqartut pisortani oqartussaasut akornanni tunngasuni nalinginnaasumik atorneqarneq ajorput, oqartussaasummi taakku oqartussaasut taakku pillugit inatsisiliatigut aalajangersaavigineqarsimammata.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara KNR-ip innuttaasunik kiffartuussineq eqqarsaatigalugu pisussaaffii radiokkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6-imi, 14. november 2004-meersumi § 28-mi anguniagassat pillugit isumaqatigiissutikkut aalajangersarneqarsimasut, taamatut-taarlu KNR-ip allanik suliaqarsinnaanera pillugu malittarisassat Naalakkersuisunit Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 29 tunngavigalugu aalajangersarneqarsinnaallutik.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 36-mit erserpoq KNR-ip siulersuisui KNR-ip missingersuutai pillugit siunnersuutininik saqqummiussisassasut.

Taamaattumik isumaqarpunga KNR apeqqutinut naammagittaalliummi pineqartunut ataneqartillugu Naalakkersuisut eqqarsaatigalugit inissisimanermini innuttut kisimiilluni illua'tungiusutut isiginiarneqarsinnaanngitsoq.

KNR-ip oqartussaasunut allanut suliaq pillugu saaffiginninnissaminut periarfissaanik apeqqut eqqarsaatigalugu radiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 30 innersuussutigaara, tassuunami aalajangersarneqarmat KNR pisortat suliffeqarfigigaat namminersortoq, KNR-illu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarneranut atatillugu KNR-ip Danmarks Radiotulli arlaannaannulluunniit attuumassuteqartuunnginnissaata anguniarneqarnissaa siunertarineqarsimasoq.

Tamatumalumi manna imaaliallaannaq nassataraa, tassalu qitiusumik allaffeqarfissuarmi naalakkiteqartarnermut tunngaviit atuuttut KNR-imut nuunneqarsinnaanngitsut.

Taamaattumik oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuannik inatsisitigut aalajangersagaasumik suleqatiginninneq KNR-ip iluarinngikkuniuk assersuutigalugu Naalakkersuisut Siulittaasuannut toqqaannartumik saaffiginnissinnaasoq, taannami Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 3 tunngavigalugu tassaavoq sulianik Naalakkersuisunut ilaasortanut ataasiakkaanut agguaassisar-tuummat.

Aammattaaq manna ilimagineqarsinnaavoq, tassalu KNR pisariaqarneratut anertutigisumik kiffaanngissuseqartoq Inatsisartut ataatsimiititaliaat susassaartoq KNR-ip suliassaqarfiisa ilaasa sulinerat Inatsisartut aningaasanut inatsisaatigut aalajangersaaffigineqartussaag imaluunniit radiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu Naalakkersuisut KNR-imut pisussaaffiinut tunngasut pillugit toqqaannartumik attaveqarfiginissaannut.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuata aaqjissuussaaneramik allannortiterineq (j. nr. 2008-923-0001, siusinnerusukkut 02.-00.07)

Qitiusumik allaffeqarfissuarmik Naalakkersuisut 2008-mi allannortiterineranut ilaatigut naalakkersuisoqarfinnik Naalakkersuisunut ilaasortat ataanni qitiusumik aqutsinermi oqartussaasutut qullersaasunik pilersitsinermik nassataqartumut atatillugu aalajangerpunga Naalakkersuisut Siulittaasuata ilusiliinerup nutaaperseqqinnerusumik imarisaanik tusarniaaviginiarlugu, pingaartumik uanga pisinnaatitaanerma qulaajarneqarnissaa siunertarlugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3, tassuunami aalajangersarneqar-

mat pissutsit oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit uanga suliarisinnaanngikkikka.

Taamaalilluni aaqqissuussineq nutaaq taanna qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaasut qullersariaannerannik pilersitsinermik nassataqarnerseq qulaajasallugu uannut pingaartuuvoq.

Naalackersuisut Siulittaasuata tamatumunnga atatillugu ukuninnga apeqquteqarfigaara:

- Naalackersuisoqarfimmi pisorta qarfiit nutaat manna tikillugu pisorta qarfiusut eqqarsaatigalugit oqartussaasut qulliunerusutut inissisimassappat?
- Pisorta qarfiit pioreersut suliassaasa qanoq annertutigisut Naalackersuisoqarfimmi pisorta qarfinnut nutaanut nuunneqarnissaat Naalackersuisut eqqarsaatigaat?
- Allangortitsinermik pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnissaa siunertaralugu inatsisit atuuttut Naalackersuisut misissorsimassagaat naatsorsuutigalugu Naalackersuisut qinnuigaakka manna pillugu nassuiaateqaqqullugit, tassalu mисуinerup taassuma inatsisini aalajangersakkanik pisorta qarfinnut pioreersunut naammagittaalliorarfittut nakkutilliisutulluunniit suliassaliisunik, imaluunniit pisorta qarfiup aalajangiinerisa allaffissornermi aqutsinikkut oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaannginnerat inatsisikkut aalajangersarneqarsimappat, allanguuteqartitsinissap suliniutigineqarnissaa nassatarisimaneraa.
- Suliat pisorta qarfimmi piusuni massakkut suliarineqartut eqqarsaatigalugit ikaarsaariarnermi aaqqissuussisoqarnissaa Naalackersuisut isumaliutersuutigisivaat?

Oqaaseqaataagallartunik Naalackersuisut Siulittaasuannut allakkatigut 7. marts 2008-meersutigut saqqummiussivunga.

Naalackersuisut Siulittaasuata akissutaa imaattoq 8. maj 2008-mi tiguara:

"Pingaarnertut inatsisartoqarneq naalackersuisoqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni, § 3 imm. 1 aaqqissuusseqqinnermi tunngavigineqarsimavoq, taannami naapertorlugu Inatsisartut Naalackersuisunik qinersisarmata, namminersornerusuni suliassaqarfimmi isumaginnittussanik. Tassungalu atatillugu nalilerneqarsimavoq immikkut inatsisinik pisariaqartitsisoqassasoq pisorta qarfimmi Naalackersuisut ulluinnarni suliani akisussaaffiginnigisaannik pilersitsisoqassappat.

Kiisalu tunngavigisassanngortinneqarsimavoq aqqissuusseqqinneq Inatsisartut naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 3, taamaasillunilu Naalakkersuisut siulittaasuata aalajangertarlugu suliassa qarfiit ataasiakkaat Naalakkersuisunut agguanneqarnissaat.

Aammalu tunngavissatut aalajangiunneqarsimavoq aqqissuusseqqinneq ingerlanneqartariaqartoq inatsisunik allanngortitsinissamik pisariaqartitsilersitsinnikkaluarluni, imaluunniit allatigut innuttaasut pisortanut sammisumik inatsisitsigut inissisimanerat allanngunngikkaluarlugu.

Taamaasillunilu Naalakkersuisut Siulittaasuanniit aalajangerneqarsinnaasimavoq suliassa qarfinnik allannguneq, taamaasillunilu pisorta qarfinniit naalakkersuiso qarfinniillu suliat ingerlanneqartut allanut nuunneqarsinnaanerat. Susassa qarfiit pillugit nutaamik aqqissuusseqqinneq tunngavigalugu naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat akisussaaffiisa iluini ilusiliisoqarsimavoq tunngavigineqarluni naalakkersuisunut ilaasortap nammineq aamma taassuma naalakkersuiso qarfimmi pisortaanertut departementchefitut atorfeqartitaata suliani ingerlanneqartuni tamani tunngaviummik akisussaaffimmik tigungminnittunngorlugit, suliassat ataasiakkaat naalakkersuiso qarfimmi namminerimi, naalakkersuiso qarfiup immikkoortortaani imaluunniit aqutsiso qarfimmi styrelsimi ingerlanneqaraluarpata.

Suliassa qarfinnik allanngortiterinnermut aammalu aqqissuusseqqinnermut atatillugu ersarinnerusumik paasissutissatut ilanngunneqarput Naalakkersuisunut ilisimatitsissutit 21. november 2007-imeersut, kiisalu aamma 27. december 2007-imeersut.

Naalakkersuiso qarfinnut, aqutsiso qarfinnullu styrelsinut immikkoortiterinnermi pingaartinneqarsimavoq aqqissuusseqqinneq qanoq ittunik suliassa qarfinnik tigungminnittoqarneranik tunngaveqarnissaa, soorlu tamanna aqqissuussaanerimi pisariillisaanermut tunngatillugu naalakkersuisunut ilisimatitsissummi 21. november 2007-imeersumi imm. III-mi takuneqarsinnaasoq.

Ombudsmandip (...) -mi allagaani apeqqutinik sisamanik ersarinnerusumik nalunaarsuisoqarsimavoq. Taakkulu tigussaanerumik akineqassapput.

Apeqqut siulleg:

Naalakkersuiso qarfiit, - departementit - nutaat maannamut pisorta qarfiusunut sanilliullutik qulliuinerusutut inissisimassappat?

Akissut:

Aqqissuussaanerup allanngortinneqarnerani naatsorsuutaasimavoq aqutsiso qarfiit naalakkersuiso qarfiillu pisortat suliassanik ingerlatsiffigisaat maannamut pisorta qarfiusimasut taakkualu immikkoortorta qarfi assigalugit.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik, Nakorsaane qarfik aamma Nunanut Allanut Pisorta qarfik naatsorsuutigineqarput pisorta qarfittut immikkoortutut ingerlaannartut.

Oqaatigineqareersutut tunngaviummik suliassa qarfinni aqqissuusseqqinnermik allannguisoqarsimavoq.

Naalackersuisoqarfiit suliassaqaarfiit allannguuteqareerneranni tunngaviusumik Naalackersuisoqarfinnut Aqutsisoqarfinnullu aaqqissuunneqarput. Naalackersuisoqarfiit Aqutsisoqarfiillu taamaasillutik aaqqissuussinermi tunngaviatigut pisortaqaarfiusimasunik, aamma taakkua immikkoortortaannik assiginningsunik taarsiipput. Naalackersuisoqarfiillu Aqutsisoqarfiit peqatigalugit siornatigut pisortaqaarfiit arlaqartut suliarisarsimasaannik suliaqalerput.

Aqutsisoqarfiit suliani aalajangiisinnaatitaanerat tunngaveqarpoq aaqqissuussinerup nammineq iluani oqartussaaffiit suliassaminnik ingerlatitseqqittarnerannik. Tamatumalu assigivaa periu-seq pisortaqaarfinni ingerlanneqarsimasup, taakkunani immikkoortortani pisortaanerit immikkoortortalluunniit illup iluani suliassanik ingerlatitseqqinnikkut akisussaaffilerneqartarsimane-rat, suliassaqaarfiup pineqartup iluani aalajangiisartuusinnaanermut, suliassat pineqartut pisorta-mit, naalackersuisunut ilaasortamit imaluunniit Naalackersuisunut saqqummiunneqanngikka-luurtut.

Apeqqutit aappaat:

Naalackersuisut qanoq annertutigisumik maanna pisortaqaarfiusuniit naalackersuisoqarfinngor-tunut (departement) suliassanik nuussuiniarpat?

Akissut:

Naalackersuisunut ilisimatitsissummut ilanngullugu nassiuunneqartumut innersuussisoqassaaq. Kiisalu ilanngunneqarpoq aaqqissuussaanerup titartaganngortinneqarnera, oqartussaaffiit pi-ngaarnerit eqqarsaatigalugit naalackersuisoqarfinni aaqqissuussineq, aqutsisoqarfiit ilanngul-lugit. Naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat taakkualu aqutsisoqarfii pillugit aaqqissuussaaner-mut titartaganngortitsineq suli suliarineqarpoq, piffissamili qaninnerusumi naammassissasoq naat-sorsuutigineqarluni.

Apeqqutit pingajuat:

Naatsorsuutigigakku Naalackersuisut inatsisit atuuttut qanoq atorsinnaanerat nalilersoreersi-massagaat, inatsisinik allanngortitsisoqartariaqarnera nalilersorsinnaajumallugu, Naalackersui-sut qinnuigissavakka nassuiaateqarfigeqqullugu nalilersuineq inatsisinik allannguissamik pisariaqartitsinertut isigineqarner-soq, pisortaqaarfiit piusut maalaarutininik nakkutilliinermillu su-liaqarnerannut atatillugu, imaluunniit pisortaqaarfiit aalajangersagaasa allanut maalaarutigine-qarsinnaannginnerannut tunngasuni.

Akissut:

Tunngaviliunneqarsimavoq pisortaqaarfiit maannamut atuussimasut inatsisitigut pisussaaffii pisinnaatitaaffiilu naalackersuisoqarfinngortuni aammalu aqutsisoqarfinngortuni ingerlanne-qarsinnaasut, Naalackersuisut Siuliuttaasuata suliassaqaarfinnik allannguina tunngavigalugu sulianut akisussaasunngortuni.

Inatsisit atuuttut tunngavigalugit aalajangersaavigisassanut tunngasuni suliani pisortaqaarfiit ti-gummisimasaanni aaqqissuusseqqinnermi tunngaviliunneqartoq tassaavoq oqartussaaffiit pine-qartut naalackersuisoqarfimmit (departement) pineqartumit maanna oqartussaaffigineqassasut,

imaluunnit illup iluani suliassaatinik ingerlatitseqqinnikkut naalakkersuisoqarfiup ataaniittumi aqutsisoqarfimmi akisussaaffigineqarsinnaasut.

Suliassaqarfinnik aammalu aaqqissuussaannermik allannguinerup qanoq ittuunera tunngavigalugu naatsorsuutigineqanngilaq inatsisunik allannguinnisaaq pisariaqartoq, inatsisunik tunngaveqartumik suliat ingerlanneqartarnerat tunngavimmikkut allannguuteqanngimmata.

Taamaattumillu tamanna tunuliaqutaralugu inatsisit suliassaqarfinnut attuumassuteqartut tama-
viisa aaqqissuussaannerup allannguutaannik tunngaveqartumik misissuiffigineqarsimangillat.

Apeqqutit sisamaat:

Naalakkersuisut eqqarsaatersuutigisimanerpaat sulianut ingerlanneqartunut atatillugu ikaarsaari-
arnermi aaqqissuussinernik maannamut pisortaqaqfiusimasunut tunngatillugu aaqqissuussi-
nissartik?

Akissut:

Naalakkersuisut tunngavigaat suliat ingerlanneqareersut suliassanngorumaartullu malittarisas-
sat atuuttut naapertorlugit suliarineqartassasut, suliassaqarfinni pineqartuni aaqqissuussaani-
kulluunnit allannguisoqarsimagaluarpat. Siusinnerusukkut suliassaqarfinnik allannguisarni
aaqqissuussaaniikkullu allannguisarni naalakkatut tunngaviusarpoq suliassat sulinermilu
atortussat imminnut malittarnerat. Naalakkersuisut taamaattumik sulianut ingerlanneqartunut
tunngatillugu ikaarsaariarnermi aaqqissuussinissaniq eqqarsaateqarsimangillat.

Ombudsmandip allakkamini 7. marts 2008-meersuni allannguineranut tunngasuni nammineq
naliliinini saqqummiussimavaa.

Aqutsisoqarfiit ingerlatsivittut nammineertutut naleqartinneqarnerannut atatillugu, naalakker-
suisoqarfinnut sanilliusinermi, siuliani nassuiarneqarpoq Naalakkersuisut nalilinnikkaat al-
lannguinerit aqutsinermi periutsinut tunngatillugu pisortaqaqfittut namminersortutut isigineqar-
sinnaasut.

Taamaattumillu Naalakkersuisut utaqqimaassavaat Ombudsmandip paasissutissanut saqqum-
miunneqartunut tunngatillugu oqaaseqaatissai, tassunga ilanngullugu aqutsisoqarfiit aqutsiner-
mi maleruagassaniq isiginninnermi ingerlatsivittut nammineertutut isigineqarsinnaanersut
eqqarsaatigalugu.

Ombudsmandip allakkamini 7. marts 2008-meersuni eqqaavaa inatsisini aalajangersakkat assi-
giinngitsut nalornilersitsisinnaasut, naalakkersuisoqarfiit aqutsisoqarfinnut pisortaqaqfinnullu
naleqqiullutik aqutsinissamut inissisimanerat eqqarsaatigalugu.

Tunngavinngortinneqassappat aqutsisoqarfiit pisortaqaqfittut nammineertutut isigineqartaria-
qartut, naalakkersuisoqarfinnut sammisunik ingerlatsinermi, taava Naalakkersuisut isu-
maqatigiit inatsisitigut nalilersuisoqartariaqassasoq naalakkersuisoqarfiit oqartussaaffii eqqar-
saatigalugit. Naalakkersuisut taamaattumik utaqqimaarniarpaat qanoq naliliisoqarumaarnersoq

aqutsisoqarfiit aqutsinermi malittarisassat iluini pisussaaffii eqqarsaatigalugit, isummertoqan-ginnerani pissutsit atuuttut maleruagassanik allannguissamik pisariaqartitsissanersut.

Siuliani saqqummiunneqartuni ersersinneqartutut siunertaasimangilaq aqutsisoqarfiit naalak-kersuisoqarfimmiit avissaartivillugit inissinneqarnissaat, taamalu aqutsisoqarfiit namminersor-tutut immikkoortutut. Inatsisit atuuttut oqartussaasunik aalajangersimasunik immikkut nammi-neersinnaassusermik atugassaqtartissimappassuk aamma suliameerit naatsorsuunneqarpoq aqqis-suusnaanikkut allannguinermik pissutsit taamaannerat allanngorneqassanngitsoq.

Aqutsisoqarfiit nutaat aqutsinermi maleruagassat naapertorlugit qanoq inissisimanerat qanor-luunniit isikkoqaraluarpat Naalakkersuisut eqqumaffigaat inatsisiliornermi assigiinngitsutigut pisinnaatitsissuteqartoq pisortaqarfiusimasunut atasunik, maannalu suliassaqarfiit naalakkersuisoqarfimmut aqutsisoqarfimmulluunniit nuunneqarsimallutik.

Tamanna soorunami innuttaasut suliassaatiminnik sumut saaffiginnissuteqartarnissaat eqqar-saatigalugu pissusissamisuunngilaq, suliameerit inatsisinut aalajangersimasunut sammisut pineqartil-lugit.

Taamaattumillu naalakkersuisoqarfiit maanna qinnuigineqassapput inatsisit atuuttut misissoq-qissaaqqullugit, suliassaqarfimminnut atatillugu, isumannaarumallugu inatsisit tunngavigalugit suliassaasut pisortaqarfimmut akisussaaffigitinneqarsimasut, maanna naalakkersuisoqarfimmiit-tut imaluunniit naalakkersuisoqarfimmiit aqutsisoqarfimmut suliassiisutigitineqartartut eqqarsaa-tigalugit.

Naalakkersuisoqarfiit misissuineq pineqartoq suliameeritpassuk, naalakkersuisoqarfiit ilan-ngullugu nalilissavaat inatsisitugit allannguissat pisariaqartinneqarnersut, taamaassimappallu allannguissaq siunertaralugulu iliuuseqarnissaq aqqissuullugu."

Naalakkersuisut Siulittaasuannut 30. maj 2008-mi imatut allappunga:

"Qitiusumik allaffeqarfissuarmi ilusiliusseq nutaaq pillugu allakkannut 20. december 2007-i-meersunut, 1. februar 2008-meersunut aamma 7. marts 2008-meersunut Naalakkersuisut Siulit-taasuata akissutaa 8. maj 2008-mi tiguara.

Tusarniaanera ilusilersuinerup taassuma qitiusumik allaffeqarfissuarmi naalakkersuisoqarfim-mut taakkulu ataanni aqutsisoqarfimmut/pisortaqarfimmut agguataarisoqarnera nassatarineraa pil-lugu apeqummik aallaaveqarpoq.

Ilusilersuinermi nutaami pilersinneqartumi manna tikillugu pisortaqarfiusimasunik naalakkersuisoqarfiit eqqarsaatigalugit aqutsisoqarfimmut/pisortaqarfimmut nammineertunut immikkoo-ritsisoqannginnissaanik Naalakkersuisut Siulittaasuata siunertaqarsimanera tusaatissatut tigua-ra.

Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni sulianik siu-nissami suliarinnittarnissanni qulaani taaneqartut tunngaviutittarniarpakka.

Taamaalillunga siunissami sulianik sularinninninni tusarniaasarnissakka iliuuserisartagassak-kalu naalakkersuisoqarfimmut akisussaasumut pineqartumut ingerlatittarniarpakka.

Taamaattorli oqaaseqaatikka taakkununggalu malitseqartitsinikkut Naalakkersuisunut ilaasor-tamut akisussaasuusumut suli ingerlatittarniarpakka, tassami naatsorsuutigigakku Naalakker-suisunut ilaasorta q akissaasuusooq pineqartoq naalakkersuisoqarfiup iluani isumaginnittussan-gortitsisimasinnaaneq apeqqutaatinnagu uanga paasinninnera pillugu isummertassasoq.

Suliap naalakkersuisoqarfimmut sorlermut atasuunera erseqqarlukkaangat saaffiginnissutikka Naalakkersuisut Siulittaasuannut ingerlatittarniarpakka, suliap oqartussaasumut eqqortumut i-ngerlateqqillugu nassiunneqartarnissaa siunertaralugu, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersor-nerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 3-mi oqaaseqatigiit aappaat aamma Inatsisartut Naa-lakkersuisullu pillugit inatsimmi § 4, imm. 3.

Taamaattorli matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu taaguutip "aqutsisoqarfik"-up atorneqarnera suliassaqarfiit naalakkersuisoqarfiup ataani agguataariner-mut takussutissaasut eqqarsaatigalugit eqqunngitsumik takutitsisuuusoq.

Taaguutiniq qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaasut taaguusersorneqarnerini atorneqar-tussanik toqqaanermi manna uanga paasinninnera malillugu pingaaruteqarpoq, tassalu oqartus-saasut taaguutiniq oqartussaasup iluani oqartussaassutsimik allanut isumagisassanngortitsineq (oqartussaasumi qullersariaanermik (avataanut isumagisassanngortitsineq) imaluunniit oqar-tussaasup taannaasup (nammineq) iluani isumagisassanngortitsineq) pineqarnersoq imaluunniit naalakkersuisoqarfiup suliasaanik immikkoortortaqarfinnut immaqalu allaffinnut arlalinnut agguataarineq pineqarnersoq paatsuisitsisinnaanngitsunik taaguuteqartinneqassasut.

Namminersorerullutik Oqartussani qitiusumik allaffeqarfissuarmi taaguutiniq Danmarkimi naalagaaffiup allaffeqarfissuani atorneqartutut ilisimaneqartut assinginiq atuisoqarnissaanut akornutissaqanngilaq, Danmarkimili naalagaaffiup allaffeqarfissuani taaguutit "aqutsisoqarfik"-up aamma "pisortaqarfik"-up atorneqarnerat qullersariaanermik ilusilersuinermi oqar-tussaasunut alliunerusunut nammineernerusunullu tunngatitavoq, naalakkersuisoqarfilli "im-mikkoortortaqarfinnut" agguataarneqartarluni, immikkoortortaqarfiillu taakku "allaffinnut" aamma agguataarneqartarlutik.

Aammattaaq naalakkersuisoqarfiit eqqarsaatigalugit aqutsisoqarfinnik pisortaqarfinnillu nali-nginnaasumik paasinnittarnermiippoq naalakkersuisoqarfimmi (Naalakkersuisunut ilaasortap ingerlatsinermi pisortaasutut inissisimaffiani) pisarnerup paarlattuanik aqutsisoqarfimmi pisor-tatut qullersaasumik atorfinitsitsisarneq.

Ataqatigiinneqarnermut Naalakkersuisut Siulittaasuata paasissutissiissutigisaatut taaguummik aqutsisoqarfimmi atuinermi aqutsisoqarfik naalakkersuisoqarfiup ilaatut pisortatut qullersaa-sumik atorfinitsitsoqarneq ajorpoq, aqutsisoqarfiulli pisortaa immikkoortortaqarfiup pisortaatut inissisimasarluni.

Tamatuma saniatigut suliassap pisortaqarfimmut (imaluunniit aqutsisoqarfimmut) inatsisikkut aalajangersagaasumik inissinneqarnera naalakkersuisoqarfiup pisortaqarfik (aqutsisoqarfik) eqqarsaatigalugu nakkutilliisinnaatitaaneraniq nalornissutiginnilersitsivoq.

Tassani aallaaviuvoq pisortaqaqfiup (aqutsisoqaqfiup) aalajangiinerinik naammagittaalliutiginengangitsunik naalackersuisoqaqfiup pisumi tassani suliarinnileqqissinnaanginnera, "call-in"-inik piginnaatitsinertut taaneqartartumik.

Taamaattumik Naalackersuisut Siulittaasuat qinnuigaara manna isumaliutersuutigeqqullugu, tassalu taaguutip "aqutsisoqaqfik"-up oqartussaassutsimik massakkut ilusilersuinermi atornerqarnera eqqarsaatigalugu taanna taaguummumt "immikkoortortaqaqfik"-mut allangortittariaqannginnersoq, taannami uanga paasinninnera malillugu taaguusersuineq Naalackersuisut Siulittaasuata ilusilersuinermit allangortiterinermi aamma atorsimasaa aallaavigalugu taaguutitut eqqortuusussaammat.

Inatsisip allangortinneqarnissaa pisariaqartinneqarnersoq apeqqut eqqarsaatigalugu manna tusaatissatut tiguara, tassalu naalackersuisoqaqfiit qinnuigineqarsimasut inatsisiliornerep qitiusumik allaffeqaqarfissuup ilusilersorneqarneranik allangortitsinerup nassatarisaanik allangortinniarneqarnissaa pisariaqartuunersoq misissoqqullugu.

Taamaattorli Naalackersuisut Siulittaasuata akissutaa imatut paasivara misissuinerup aallartinneqarsimasup manna aallaavigigaa, tassalu oqartussaasunik taaguusersuineq innuttaasut eqqarsaatigalugit taaguutitut atuuttunut naapertuuttuusariaqartoq, naalackersuisoqaqfinnillu aqutsisoqaqfinnut agguataarineq naalackersuisoqaqfiit namminneq iluminni agguataarinerannut takussutissaappat inatsisinik allangortitsinissaq aallaavittut pisariaqartinneqanngitsoq.

Oqaatigaara taamatut inernililineq tamakkiisumik ilalersinnaanngikkiga.

Suliassap aqutsinermi oqartussaasumut aalajangersimasumut inissinneqarnissaa inatsisiliornikut aalajangerneqarpat taamaaliornikkut naalackersuisoqaqfiup avataatigut imaluunniit naalackersuisoqaqfiup allersarisaatut oqartussaasumik pilersitsisoqannginnersoq apeqqutaalissaaq.

Apeqqut taanna akuersaartumik akineqarpat oqartussaasoq taanna atorunnaarsinneqassappat imaluunniit oqartussaasup allap ataanut inissinneqassappat taamaaliorneq inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqaqfiussaaq.

Oqartussaasoq oqartussaasumut allamut inatsisikkut aalajangersagaasumik nakkutilliisussanngortinneqarsimappat nakkutilliinermi oqartussaasoq nakkutilliisoq tassaasinnaanngisaannarpoq oqartussaasoq nakkutigineqartussaq.

Aqutsinermi immikkoortut assigiinngitsunik taaguuteqartut aqqissuussaanikkullu assigiinngitsunik iluseqartut inatsisikkut oqaatigineqarpat (soorlu oqartussaasoq qullersariaarluni inisitsiterinikkut pilersitaasoq naalackersuisoqaqfittut aamma ataatsimoorluni oqartussaasutut oqaatigineqarpat) aallaavittut pineqartoq aamma tassaavoq oqartussaasut assigiinngitsut inatsisiliornermi tunngavigineqarsimasut.

Aqutsinermi immikkoortup ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineertutut inissisimanerata aalajangiivigineqarnissaani tunngaviit nalinginnaasut uku uanga paasinninnera malillugu aallaavittut atornerqarsinnaapput:

- Suliassat qanoq annertutigisut pingaaruteqartigisullu aqutsinermi immikkoortumut suliassanngortinneqarsimasutut oqaatigisariaqarpat.
- Aqutsinermi immikkoortup taassuma suliassai aqutsinermi immikkoortut allat suliassaannit immikkoortillugit qanoq erseqqitsigisumik killissalersorneqarsimappat.
- Suliassat taakku aqutsinermi immikkoortoq taanna sinnerlugu sularineqarnersut (matumani - suliassat aalajangiisarnernut qanoq annertutigisumik tunngasuunerat apeqquataatillugu - aalajangiineq nammineq aalajangiinerisarneraa ilanngullugu eqqarsaatigalugu).
- Aqutsinermi immikkoortumut allamut naammagittaalliornissamut periarfissaqarnersoq.
- Aqutsinermi immikkoortoq taanna naalakkiinissamut piginnaatitaanersoq imaluunniit qulaanit naalakkerneqartartuunersoq; tamanna akuersaartumik akineqarpat manna isiginiartariaqarpoq, tassalu naalakkiinissamut piginnaatitaaneq ingerlatsinermi immikkoortumut aqutsinermi immikkoortumit allaassuteqartumut sammititaanersoq imaluunniit naalakkiinissamut piginnaatitaaneq ingerlatsivimmi immikkoortumut aqutsinermi immikkoortumit allaassuteqartumut isumagisassanngortinneqarsimanersoq.
- Aqutsinermi immikkoortup aqutsinermi ingerlatsineq avatangiisigisani eqqarsaatigalugit qanoq annertutigisumik nammineersinnaatitaanersoq.

Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuata ilusilersorneqarnera inatsisinik allanngortitsisoqarnissaa pisariaqalinngikkaluortoq allanngortinneqarsinnaanersoq uanga paasinninnera malillugu ataatsimut akineqarsinnaanngilaq. Tamanna ilusilersuinermik allanngortiterinerup inatsisini aalajangersakkanut aqutsinermi oqartussaassutsip ilusilersorneqarneranik aalajangersaaviginnittumut sanilliullugu misissueqqissaarfigineqarnera aallaavigalugu aalajangiivigineqartariaqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiaq Naalakkersuisut Siulittaasuata uannut ilisimatitsissutitut nassiussimasaa pillugu arlalinnik oqaaseqaateqarniar-punga:

Naalakkersuisut Siulittaasuata qitiusumik allaffeqarfissuarmi aaqqissuussaanerup 1. januar 2008-mit atuutilersumik pisariillisaaneq pillugu ilisimatitsissutaanit 21. november 2007-imeersumit ilaatigut erserpoq Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup pisortaata ataani inassisimasinnaanngitsoq, tassami peqqinnissaqarfik eqqarsaatigalugu Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik nakkutilliinikkut suliassaqarmat.

Paasinnineq taanna sunik erseqqinnerusumik tunngavilersugaanersoq uannut erseqqarluppoq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata isumaqatigaara oqarmat Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliassani pissutigalugit naalakkersuisoqarfiup ilagisinnaanngikkaa, Naalakkersuisullu peqqussummi tassani § 1 tunngavigalugu peqqinnissaqarfimmik aqutsisuummata aamma peqqinnissaqarfimmik aaqqissuisuummata nakkutilliisuullutillu, taava uanga paasinninnera malillugu naalakkersuisoqarfiup pineqartup qullersaasutut piginnaatitaaffii naalakkersuisoqarfiup

taassuma oqartussaasut allat eqqarsaatigalugit inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik pigisai Peqqissutsikkut Nakkutillisoqarfik eqqarsaatigalugu mattunneqarsimassappata tamanna Inatsisartut peqqussutaanni immikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusussaavoq.

Aammattaaq Naalackersuisunut ilaasortamut, imaanngitsoq naalackersuisoqarfimmut, attaveqarnerup allaaserineqarnera erseqqarluttuavoq, tassami naalackersuisoqarfik Naalackersuisunut ilaasortap aqutsinikkut oqartussaaffiatorpiaq nassuiarneqarsimammat.

Aalajangiisartut ilaallu ilanngullugit pillugit suliassaqarfinnik allannortitsineq pillugu Naalackersuisunut ilisimatissisummi 27. december 2007-imeersumi qulaani taaneqartumi aamma oqaatigineqarpoq aalajangiisartut allattoqarfii ataatsimut allattoqarfimmut nuutsinneqassasut, taakku suliatigut ataatsimoorfigisassaata aamma taakkuninnga aqutsinermi immikkoortoq patajaatsoq pilersikkumallugit.

Taamatut allannortitsineq pillugu aallaavittut oqaaseqaatissaqanngilanga, isumaqarpungali matuma eqqaasitsissutiginnissaanut pissutissaqartoq, tassalu aalajangiisartut inatsit tunngavigalugu pilersinneqartut allaffissornermi qitiusumik aqutsinikkut qullersariaannerup avataani arlaannaannulluunniit attaveqartuunatik imatut inissisimasut, tassalu Naalackersuisut imaluunniit naalackersuisoqarfiup qullersariaannermi nalinginnaasumik piginnaatitaanerat aalajangiisartut taamaattut eqqarsaatigalugit attanniarneqarsinnaanngitsoq. Taamaattumik Naalackersuisut naalackersuisoqarfiillu aalajangiisartunut taakkununnga apeqqutit tigussaasunut tunngasut pillugit naalakkiteqarsinnaanngillat, ataatsimut imaluunniit suliata ataasiakkaat eqqarsaatigalugit.

Tamatuma uanga paasininnera malillugu manna immikkut pisariaqalersippaa, tassalu aalajangiisartut ataasiakkaat allattoqarfeqarnikkut kiffartuunneqarnerat allannuuteqassanngitsoq, taamaalillutik aalajangiisartut taakku pisariaqarnerat annertutigisumik sulisunik ataasiakkaanik atuisinnaassallutik, sulisut taakku allanik suliassaqarnerat apeqqutaatinngagu. Taamaalillutik Naalackersuisut kattutsitsinikkut ingerlanneqartukkut aalajangiisartut suliassaata ataasiakkaat eqqarsaatigalugit taakku suliassaannik tulleriarinnissaminut periarfissaqarnaviannngillat.

Tamatumunnga atatillugu eqqaasitsissutigaa Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliata 2006-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu ilassutitut isumaliutissiisummini ilaatigut inassuteqaatigigaa piffissap sulianik suliarinninnermi atorneqartartup sapinngisamik pilertornerpaamik annertuumillu sivikillisinneqarnissaa qulakkeerniarlugu suliniutit pisariaqartut Naalackersuisut suliniutigissagaat.

Aalajangiisartut allattoqarfiinik katigutsitsitsineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfeqartitsinikkut kiffartuunneqarneranut atugassiissutitigut taama sunniuteqartoq aalajangiisartut arlallit allattoqarfeqartitsinikkut kiffartuussinermut atugassiissutinik tulleriarinnermi ilaassappat uanga paasinneqqaarnera malillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup piffissamik sulianik suliarinninnermut atortagaanik sivikillisitsinissap pisariaqarneranik Inatsisartut isummerfiginninnerannut ataneqartikkuminaatsusussaavoq.

Ilisimatissisummi 27. december 2007-imeersumi aammattaaq oqaatigineqarpoq aalajangiisartunut allattoqarfiit aqutsisoqarfittut ataatsituttu kattutsinneqarnissaata eqqarsaatigineqartoq.

Tamatuma suna erseqqinnerusumik nassatarineraa uannut erseqqarluppoq.

Aqutsisoqarfiit oqaatigineqartutut aqutsinermik ilusilersuinermi ilaapput, oqartussaasutut naalakkersuisoqarfiit ataanniittutut imaluunniit (Naalakkersuisut Siulittaasuata taaguummik aqutsisoqarfinnik atuinera malillugu) naalakkersuisoqarfimmi immikkoortortaqaarfittut.

Tamanna aalajangiisartut suliamikkut Naalakkersuisunut attuumassuteqartuunnginnerat eqqarsaatigalugu eqqarsarnartortaqaarsorinarpoq.

Mannali qulakkeerneqartariaqarpoq, tassalu aqutsisoqarfik pilersinneqartoq aalajangiisartunut ataasiakkaanut suliat ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ataatsimulluunniit naalakkiinissaminut piginnaatitaassanngitsaq, tassami allattoqarfinnut suliat suliarineqarnerat tullerriaarinerlu pillugit naalakkiinissaq taamaallaat aalajangiisartuniimmat.

Taamaattumik allattoqarfeqarnikkut kiffartuussinerup aqqissuunneqarnerata naalakkersuisoqarfiup iluaniilersillugu aqqissuussinerup uanga isumaga malillugu aalajangiisartut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngiinnarnissaat nalorninarsisippaa.

Iisimatitsissummi 27. december 2007-imeersumi tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq Suli-silluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliap atorunnaarsinneqarnissaa suliaasaasalu qitiusumik allaffeqarfissuarmut nuunneqarnissaat eqqarsaatigineqartoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara Danmarkimi naalagaaffiup suliaasaqarfimmi tassani malittarisassanik aalajangersaasartutut oqartussaasuusup sulisilluni ajoqusernerit kingunerisassaannut isumannaarinermik inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarneranik peqqussut nr. 273, 24. april 2001-imeersoq Naalakkersuisut Siulittaasuata siunnersuutaa naapertorlugu allanngortinneqarnissaa eqqarsaatigisimaneraa ilisimangikkiga.

Malittarisassat ullumikkutut itsillugit uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisut aalajangiisartunik peqqussut Danmarkimi naalakkersuisut Folketingip inatsisaa tunngavigalugu aalajangersarsimasaat tunngavigalugu pilersinneqarsimasunik atorunnaarsitsinissaminut pisinnaati-taanngitsut.

Aqutsisoqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanit isumagineqarnerata Naalakkersuisut allannguutinik taamaattunik sulianik sulisilluni ajoqusernermut tunngasunik aqutsinermut malittarisassatigut allanngortitsinerpiamut takussutissaasunik aalajangersaanissamut pisinnaatinngilai.

Naalakkersuisut Siulittaasuata tamanna tunngavigalugu qinnuigaara taaguummik aqutsisoqarfinnik atuneq, inatsisit pioreersut eqqarsaatigalugit inissisimaneq kiisalu Naalakkersuisut Siulittaasuata ilisimatitsissutai 21. november 2007-imeersoq aamma 27. december 2007-imeersoq pillugit qulaani oqaaseqaatikka qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga."

Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaa imaattoq 12. august 2008-mi tiguara:

""Aqutsisoqarfiup" atorneqarnerata "immikkoortortaqarfimmik" taarserneqarnissaanik nalilersuisoqartariaqarneranik kissaateqarnermut tunngatillugu imaattunik oqaaseqaateqassaanga.

Isumaqarpunga Naalackersuisut pitussimangitsut Danmarkimi "aqutsisoqarfimmik" taaguutinillu allanik qanoq atuisoqarneranut tunngatillugu, pisortat oqartussaasullu allat taaguusersuinerannut atatillugu.

Aammattaaq tunngavilersuutigineqartariaqarpoq kalaallit inatsisiliornerat Naalackersuisullu aalajangersagaat pineqarmata, taakkualu aallaavigineqartariaqarlutik pisortat ingerlatsiviisa assigiinngitsut qanoq inissisimanerannik nalilersuineri, taakkununga atatillugu apeqqutinik pilersoqarsimatillugu.

Illua'tungaatigulli Naalackersuisut isumaqatigaat taaguutit assigiinngitsut qanoq atorneqarnerat innuttaasuni nalorninermik pilersitsisariaqanngitsoq, aammalu aalajangikkat assigiinngitsut oqartussaasunut qaffasinnerusunut maalaarutigineqarsinnaaner at eqqarsaatigalugu.

Naalackersuisulli pissutissaqartinngilaat Aqutsisoqarfimmik taaguusiisimanerup allannguuteqartinneqarnissaa, maanna allaffissornikkut atorneqalersimasut eqqarsaatigalugit. Tassungalu atatillugu aamma oqaatigineqassaaq Aqutsisoqarfimmi assigiinngitsuni aamma immikkoortortanik ingerlasoqarmat, taamaattumillu pissusissamisuussanani aqutsisoqarfimmik taaguutip immikkoortortaqarfimmik taarserneqarnissaa. Pisariaqarpoq aqqissuussaanneri ingerlatsiviit (aqutsisoqarfiit) immikkut taaguuteqartinneqarnissaat, taakkunanimi nalinginnaasumik ingerlatsineri suliaassanik isumaginnittoqartarpoq, naalackersuisoqarfimnillu suliaassat naalackersuisoqarfimmi namminneq pisortaaneqartuni arlalinnillu immikkoortortaqarsinnaasuni ingerlanneqartarlutik. Taakkunani suliani naalackersuisoqarfimmi pisortaaneq toqqaannartumik akissuusaasusarpoq.

Naminersornerullutik Oqartussat allaffissuata iluani Aqutsisoqarfimmik taaguutinillu allanik atuineq siunissami ajornartorsuutinik pilersitsissagaluarpata, pilersut taamaattut pisariaqarfiaatigut isummerfigineqartarumaarput. Pisullu pilernerinut atatillugu nalilernerqartarumaartuni aqqissuussaannikkut inatsisiliornikkulluunniit ajornartorsuutaalersinnaasut aqqiivigineqassanersut.

Inatsisartut Ombudsmandiata inatsisinut atuuttunut tunngatillugu oqaaseqaataanut imaattunik erseqqissaateqassaanga.

Ombudsmandip oqaaseqaatai tusaatissatut tiguakka. Naalackersuisoqarfiit suliaasaqarfimminut tunngatillugu inatsisini atuuttuni aalajangersakkanik nalilersuinerannut atatillugu Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaatai Naalackersuisoqarfimmut susassaartunut ingerlatinneqarumaarput. Taamaalluni oqaaseqaatigineqartut Naalackersuisoqarfiit aqqissuussaannikkut allannguisoqarnerata kingunerisaanik, inatsisinik allannguisoqartariaqarneris pillugu nalilersuineranni ilanngullugit oqimaalutarneqarsinnaammata.

Naalackersuisunut 21. november 2007 aamma 27. december 2007 ilisimatitsissutaasut pillugit Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataanut imaattunik saqqummiussaqaassaanga.

Namminersornerullutik Oqartussat allaffissuanni aqqissuusseqqinnermut atatillugu siunnerfuisimavoq Naalakkersuisunut ilaasortat tamarmik ataanni naalakkersuisoqarfeqassasoq.

Taamaakkaluarterli aamma tunngavigineqarsimavoq suliassa qarfiit Naalakkersuisoqarfinniit avissaarsimalutik ingerlanneqartariaqartunik ilaqassasut, aamma taakku Naalakkersuisumut toqqaannartumik attaveqartuussasut. Taamaaliormilum aamma tunngaviuvoq aqqissuussinerit maannamut aqqissuussinerusimasuniit allaanerungaangitsut, tassami aamma siusinnerusukkut aqqissuussinermi Naalakkersuisup ataani pisorta qarfiit arlaqartut inissisimasinnaasarmata.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik siuliani aqqissuussaannermi Naalakkersuisumut suliami uani susassaartumut toqqaannartumik atasutut inissisimavoq, tassani suliassa qarfiup nakkutilliinermik suliqaartuunera pissutigalugu. Tassalu Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik peqqisutsumut pisorta qarfimmu atasuusimangilaq. Tamannalu tunngavigalugu Naalakkersuisunut ilaasortamut toqqaannartumik atasuuneq toqqaarneqarsimavoq.

Maluginiarpara Inatsisartut Ombudsmandiata ataatsimiititaliat pillugit oqaaseqaatimini oqaatigigaa, ataatsimiititaliat inatsisinik tunngaveqartumik pilersinneqartut allaffissornikkut ingerlatsiup avataani arlaannaannulluunniit atasuunatik inissisimasartut, aammalu Naalakkersuisut Naalakkersuisoqarfiilluunniit qulangersimannittutut oqaasissaqartuusarneri taamaattuni atorinneqarsinnaangitsut.

Ataatsimiititalianulli ataasiakkaanut allaffissornikkut sullissineq eqqarsaatigalugu ilisimatitsisutigisinnaavara, ataatsimiititalianut aningaasaliissutit aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit immikkoortutut akuersissutigineqartartut. Taamaasillunimi isumannaarneqartarpoq ataatsimiititaliat aningaasaliissutinik namminneq atuisinnaaneri, aningaasanut inatsimmi akuersisutaasut tunngavigalugit.

Inatsisartut Ombudsmandiata ataatsimiititaliat allatto qarfiinut tunngatillugu ilitsersuisussaati-taanermik oqaaseqaatai isumaqatigaakka.

Ilisimatitsissummi 27. december 2007-imi sulinermi ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarnermut ataatsimiititaliamut tunngatillugu atorunnaarsitsinissamik siunertaqarnermik oqaatigineqarsimasut pillugit ilisimatitsissutigineqassaaq, oqaatigineqartuni siunertaasimangitsoq ataatsimiititaliamik atorunnaarsitsinissaq.

Oqaaseqaatit Naalagaaffimmi oqartussaasunik oqaloqateqarsimanermik tunngaveqartut erseqqissaatigineqassaaq. Isumaqatigivara Naalakkersuisut allannguisinnaanngimmata sulinermi ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarnermut maleruagassiorneq eqqarsaatigalugu."

Naalakkersuisut Siulittaasuannut 2. oktober 2008-mi imatut allappunga:

"Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaa 11. august 2008-meersoq Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaanut 7. maj 2008-meersumut aamma Inatsisartut 2009-mi Aningaasanut Inatsisissaattut siunnersuummut ataneqarluni uanga paasinninnera malillugu qitiusumik aqutsisoqar-

fimmi oqartussaassutsimik allannortiterinerup Naalakkersuisut Siulittaasuata ingerlataata pisusianik arlalitsigut nalornissutissaqalersitseqqippoq.

Aqutsisoqarfinnik oqartarnermik atuineq pillugu

Naalakkersuisut taaguutunik Danmarkimi nunaniluunniit allani atorneqartunik atuinissaminnut qilersugaannginnerat isumaqatigaara.

Allakkannili 30. maj 2008-meersuni aamma oqaatigisattut taaguutit atorneqartut aqutsinermi oqartussaasut akornanni pissutsinik nalornissutiginnilersinnaasuunnginnissaat pingaartuuvoq.

Namminersorerullutik Oqartussani oqartussaasut kalaallisut qallunaatullu taaguutunik Danmarkimi naalagaaffiup aqutsisoqarfiani atorneqartut assinginik taaguuteqarnerat immini matuminnga ilimaginnilersitsivoq, tassalu Namminersorerullutik Oqartussani oqartussaasunik ilusilersuineq tunngaviit naalagaaffiup oqartussaasuisa ilusilersugaanerannut atuuttut aallaavigalugit isiginiarneqarsinnaasoq.

Tassani aamma ilaavoq oqartussaasup ataqatigiinneqarnerni arlalinni oqartussaasutut nammineertuusinnaannginnera, ataqatigiinneqarnernilu allani oqartussaasumut allamut ilaasinnaanera, inatsisiliornikkut allatut aalajangersaasoqanngippat.

Kingulleq ingerlatsiveqarfinnik naalakkersuisoqarfiup agguataarneqarsimaneranut takussutissaasunik "aqutsisoqarfik"-tut taaguusersuinissaq Naalakkersuisut kissaatigippassuk eqqaamasallugu pingaartuuvoq.

Tamatumunnga atatillugu manna maluginiarpara, tassalu Naalakkersuisut Siulittaasuata akisummini kingullermi oqaatigigaa aqutsisoqarfiit suliassanik ingerlatsinermut tunngasuunerusunik ingerlataqartuusut, immikkoortortaqarfiilli naalakkersuisoqarfiit suliassaannik naalakkersuisoqarfiup pisortaanit akisussaaffigineqartunik isumagisaqartuusut.

Naalakkersuisut Siulittaasuata allaaserinninnerata manna nassatarisutut ippaa, tassalu aqutsisoqarfiit aqutsisoqarfimmi pisortaq sinnerlugu aqutsisut, immikkoortortaqarfiillu naalakkersuisoqarfik (Naalakkersuisunut ilaasortaq) pineqartuq sinnerlugu aqutsisut.

Taamaattoqarpat Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaata kingulliup aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata akissutaata 7. maj 2008-meersup akornanni naapertuutinnginneqarpoq, tassami Naalakkersuisut Siulittaasuata akisummini siullermi oqaatigimmagu aqutsisoqarfiit naalakkersuisoqarfiillu oqartussaasutut ataasiusut.

Tassani aamma ilaavoq matuminnga malugisaqarnera, tassalu Inatsisartut 2009-mi Aningaasanut Inatsisissaattut Siunnersuummi aqutsisoqarfiit arlallit Naalakkersuisoqarfiup pineqartup naalakkersuisoqarfianit allaanerusunik kontonormoqartut. Tamanna atuuppoq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik, Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfik, Inuussutisarsiornermik, Suliffeqarnermik Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermik Aqutsisoqarfik kii-salu Avatangiisinik Aqutsisoqarfik eqqaarsaatigalugit, aqutsisoqarfiilli allat naalakkersuisoqarfiup pineqartup ataani kontoqarlutik.

Tamatumani eqqaasitsissutigaa Naalackersuisut Siulittaasuannut apeqquteqarninnut tunuliaqutaasoq pingaartumik unaasoq, tassalu Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasup aalajangiinerisa inatsiseqartitsinikkullu iliuserisaasa allat aqutsinermi oqartussaasumut allamut suliaassanngortinneqarsinnaanerisa nalornissutigineqannginnissaat Namminersornerullutik Oqartussat aqutsinerannik nakkutilliininnut pingaaruteqartoq.

Naammagittaalliorsinnaaneq inatsisikkut mattunneqarsimangippat oqartussaasup alliuernerup aalajangiinerisa oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngaviuvoq.

Naalackersuisut Siulittaasuannut allakkanni 20. december 2007-imeersuni Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3 innersuussutigaa, tassuunami aalajangersarneqarmat pissutsit aqutsinermi oqartussaasumut suliaassanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandimut suliaassanngortinneqarsinnaanngitsut, oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangeereersimatinnagu.

Taamaattorli naalackersuisoqarfinnut aqutsisoqarfinnullu agguataarinerup siusinnerusukku pi-sortaqarfinnut taakkulu iluini immikkoortortaqarfinnut agguataarineq pissuseqatigigaa Naalackersuisut Siulittaasuata akissutaani 7. maj 2008-meersumi oqaatigineqartoq tunngavigalugu manna suli aallaaviginiarpara, tassalu aqutsisoqarfiit imminnut sinnerlutik aalajangiineq ajortut, naalackersuisoqarfilli (Naalackersuisunullu ilaasorta) sinnerlugu aalajangiisartut, kiisalu aqutsisoqarfiit immikkoortortaqarfiillu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu taaguutitut assigiimmik atorneqartut.

Isumaqarpungali Naalackersuisut Siulittaasuata akissutaa kingulleq Inatsisartut 2009-mi Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummut ataneqarluni manna nalorninarsisikkaa, tassalu immikkoortut ullumikkut aqutsisoqarfinnik taaneqartut tamarmik naalackersuisoqarfinnut ilaainersut, Naalackersuisullu Siulittaasuata tamanna tunngavigalugu qinnuigaara aqutsisoqarfiit ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu aqutsisoqarfiit ataasiakkaat imminnut sinnerlutik aalajangiisarnersut iliuseqartarnersullu, imaluunniit Naalackersuisunut ilaasorta) sinnerlugu taamaaliortarnersut.

Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik

Naalackersuisut Siulittaasuata akissutaa imatut paasivara Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik tassaasoq suliffeqarfik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup avataaniittoq.

Uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfimmik nakkutillisinnaanera tamatuma mattutinngikkaa.

Naalackersuisut Siulittaasuannut allakkanni 30. maj 2008-meersuni tamanna pillugu oqaaseqaatikka aamma innersuussutigaa, eqqaasitsissutigalugulu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik Naalackersuisunut ilaasorta) sinnerlugu aqutsisuummat.

Inatsisartut 2009-mi Aningaasanut Inatsisissaattut siunnersuummi Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfimmut aningaasaliissutissat Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup

ataani aamma inissinneqarsimapput, tamatumunngalu peqatigitillugu Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummi oqaasertaliussani takuneqarsinnaalluni Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik "Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisup ataani toqqaannartumik inissisimasoq".

Aammattaq peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mit, 23. maj 2000-imeersumit ersepoq Naalackersuisut peqqinnissaqarfimmut pingaernerusutigut akisussaasuusut, Naalackersuisullu tamatumunnga peqatigitillugu Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik suliassat erseqqinnerusumik allaaserineqartut tunngavigalugit pilersissagaat.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup qitiusumik aqutsinermi oqartussasuusutut Naalackersuisunut ilaasortaq sinnerlugu ingerlatsisuusutut paasisariaqarnera isiginiarlugu kiisalu peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni allatut paasinninnissamut tunngavissaqanngimmat uanga paasinninnera unaavoq Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik tamatuma kingornatigut aqutsisoqarfittut aamma aqutsisoqarfittut immikkut oqartussasuusutut, oqartussasuusutullu nammineertutut Naalackersuisunut ilaasortap taassumalu naalackersuisoqarfiata ataaniittutut isigineqartariaqartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuutip manna ikorfartorpa, tassalu Naalackersuisunut ilaasortaq taassumalu naalackersuisoqarfia immikkoortisimaneqanngitsut.

Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik Naalackersuinut ilaasortap ataaniitillugu Naalackersuisunullu ilaasortap naalackersuisoqarfiata ataaniitinnagu (taamalu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmut naligitippiarlugu) ilusiliisoqassappat tamanna peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni erseqqissumik ikorfartuutissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusariaqarpoq.

Aalajangiisartunik siunnersuisoqatigiinnillu allattoqarfeqartitsineq

Naalackersuisut aalajangiisartunut siunnersuisoqatigiinnullu Inatsisartut inatsisaat imaluunniit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu pilersinneqarsimasunut aqutsinikkut piginnaatitaaffeqannginnerannik oqarnerma Naalackersuisut Siulittaasuanni isumaqatigineqarnera aallaqqaa-siutitut tusaatissatut tiguara.

Tamatumunnga atatillugu Naalackersuisut Siulittaasuata akissutaani immikkoortoq una maluginiarpara:

"Ataatsimiititalianullu ataasiakkaanut allaffissornikkut sullissineq eqqarsaatigalugu ilisimatitsissutigisinnaavara ataatsimiititalianut aningaasaliissutit aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit immikkoortutut akuersissutigineqartartut. Taamaasilluni isumannaarneqartarpoq ataatsimiititaliat aningaasaliissutinik namminneq atuisinnaaneri, aningaasanut inatsimmi akuersissutaasut tunngavigalugit."

Inatsisartulli 2009-mi Aningaasanut Inatsisissaattut Siunnersuutip misissornerani malugaara aalajangiisartut siunnersuisoqatigiillu arlallit eqqarsaatigalugit aningaasaliissutit Aalajangiisar-

tunut Siunnersuisoqatigiinnullu Aqutsisoqarfimmut nuunneqarnissaat siunnersuutigineqarsimasoq.

Pineqartut tassaapput Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut, Atuisartunit Naammagittaalliuutinik Aalajangiisartut aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik.

Naalackersuisut Siulittaasuat tamanna tunngavigalugu qinnuigaara Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnullu Aqutsisoqarfik sunik suliassaqartinneqarnersoq erseqqinnerusumik nassuiaqqullugu, matumani Naalackersuisut kiisalu Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalackersuisup aalajangiisartut siunnersuisoqatigiillu suliarnik sularinninneri pillugit apeqqutini aalajangiisartunut siunnersuisoqatigiinnullu taakkulu allattaannut naalakkiisinnaanginnerisa qanoq iliorluni qulakkeerneqartarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Naalackersuisut Siulittaasuat aammattaaq qinnuigaara aalajangiisartut siunnersuisoqatigiillu ingerlatsinerinut aningaasaliissutissatut siunnersuutigineqartut taakkulu allattoqartitsinikkut kiffartuunneqarnerat aalajangiisartut siunnersuisoqatigiillu aningaasaliissutinik pisariaqartitsinermik naliliinerat isiginiarlugu aalajangersarneqarnissaat qanoq iliorluni qulakkeerneqartarnerasoq nassuiaqqullugu.

Naalackersuisut Siulittaasuat tamatumunnga atatillugu qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutit aalajangiisartunut siunnersuisoqatigiinnullu pineqartunut tunngasut qanoq atorneqarnissaat aalajangiisartunit siunnersuisoqatigiinnullu namminernit aalajangersarneqartarnerasoq imaluunniit aningaasanik aqutsineq Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnullu Aqutsisoqarfimmit taakku sinnerlugit imaluunniit Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalackersuisoq attaveqarfigalugu isumagineqartarnerasoq."

Akissut imaattoq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfigingnisara 27. oktober 2008-mi tiguara:

"Ombudsmandip allagai ukioq manna oktoberip aappaaneersut innersuussutigalugit, tassunga ilanngullugit siusinnerusukkut Namminersorerullutik Oqartussat allaffissuanni pisortat sullisineranni aaqqissusseqqinneq pillugu allagarisartakkagut matumuuna Ombudsmandimut suli nalornisitsisut apeqqutit qulaajassavakka, allaffissuarmi ingerlatsinermi aalajangersarneqartartut, inatsisitigullu suliiasartut oqartussanut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanerannut tunngasunik apeqqutaasimasut. Kiisalu siunnersuisoqatigiit assigiinngitsut nævnilu allaffissornikkut sullinneqarnerat pillugu aaqqissusseqqinnermut atatillugu immikkut sullissivilerneqarnerat pillugu nassuiaateqassallunga.

Naalackersuisoqarfiit, aqutsisoqarfiit, pisortaqarfiit, Danmarkimi Bruxellesimilu sinnisoqarfiit nakorsaaneqarfillu pillugit, Namminersorerullutik Oqartussat aaqqissuusaaernerat pillugu takussutissiaq 1, april 2008-meersoq (02.05.08 iluarsivigineqartoq) naaperlorlugit.

Naalackersuisut Ombudsmandip naalackersuisoqarfiup immikkoortortai aqutsisoqarfiillu pil-lugit paasinninnerata assinganik paasinnipput. Naalackersuisoqarfiup aqutsisoqarfiisa immik-koortortallu aalajangersaasarlutillu iliuseqartarput naalackersuisoqarfik (naalackersuisunut ilaasortaq) sinnerlugit. Aqutsisoqarfiit immikkoortortaqaarfiillu aqutsinermi paasinnittarnerit naapertorlugit assigiimmik isumaqarput, tassanilu sullissinermi immikkoortortat naalackersui-soqarfiup ilagisaatut aqqissuunneqarsimasuusarput.

Naalackersuisut, nunarsuarmi sumiluunniit taaguusersuineri periutsit atorlugit, taaguusersui-nermik atuinerminni, paasinarsaaniarneq tunngavigalugu pisortat taaguusersueriaasiat pisor-taqarfik (direktorat) atorpaat. Pisortaqarfimmi aalajangersaasoqartarlunilu sulianik inger-latsisoqartarpoq Naalackersuisuni ilaasortaq sinnerlugu. Pisortaqarfik aqqissuussaananer-mi naalackersuisoqarfiup ataaniittutut isigisariaqanngilaq. Pisortaqarfiit aamma naalackersuisoqarfiit oqaatsinik atueriaatsini assigiimmik isumaqartutut oqaatigineqarsinnaapput.

Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi aamma Bruxellesimi sinniisoqarfii suliamin-nut atatillugu aalajangersaasarput naalackersuisoqarfik (Naalackersuisoq) imaluunniit pisorta-qarfik (Naalackersuisoq) sinniisuuffigisartik sinnerlugu Nakorsaaneqarfik aalajangersaasarpoq suliaminillu ingerlatsilluni naalackersuisunut ilaasortaq sinnerlugu. Taaguusersuineri paasin-nittaatsimi nakorsaaneqarfiup allaffissornermi sulinermini naalackersuisoqarfiit pisortaqarfiil-lu naligalugit inissisimavoq.

Ataatsimiititalianik siunnersuisoqatigiinnillu allaffissornikkut sullissineq, ataatsimiitita-lianut siunnersuisoqatigiinnullu aqutsisoqarfimmi, ilanngussaq 2, - Aqutsisoqarfiup aq-qissuussaananeranut takussutissiaq naapertorlugu.

Ataatsimiititalianut siunnersuisoqatigiinnullu aqutsisoqarfiup nalinginnaasumik suliaasaqarfiit assigiinngitsut allaffissornikkut sullitarai, taakkulu ilaat Naalackersuisunut siunnersuiner-mik suliaqartuullutik, ilaallu inatsisinik tunngaveqartumik pisussaaffeqartitaallutik.

Taamatut allaffissornikkut sullissineq ilaatigut makkununnga tunngassuteqarpoq:

- Allakkanik isaasunik nassiussukkanillu nalunaarsuineq,
- sulianik nalunaarsuineq piareersaanerlu, saqqummiussinissaq ingerlatsinissallu siunertaralu-git,
- ullormut oqaaluuserisassanik piarersaanerit, ataatsimiigiaqqusinerit, ataatsimiinnernillu i-ngerlatsinerit,
- imaqarniliornerit aalajangersakkanillu nalunaarsuinerit,
- innuttaasunut paasissutissiisarneq.

Ataatsimiititalianut siunnersuisoqatigiinnullu aqutsisoqarfiup ilanngullugu pineqartunut ani-ngaasatigut aqutsisuuneq ingerlataraa, taakkualu allaffissornikkut aningaasaliissutissanik qin-nuteqaanneqartarnerat, naatsorsuusiuttarnerat, missingersuutininik nakkutiginninneq, naatsor-suutinillu saqqummiussisarnerat isumagisaralugit. Allaffissornikkut sullissineq taanna naalak-

kersuisoqarfik (Naalakkersuisoq) sinnerlugu ingerlanneqartarpoq, taakkua aningaasaliissutit atornerqarnerallu akisussaaffigimmasuk.

Ataatsimiititalianut siunnersuisoqatigiinnullu aningaasaliissutit (aningaasanut inatsimmi konto 62.30.01 ataatsimoortumik ataatsimiititalianut siunnersuisoqatigiinnullu allattoqarfiusimasoq, ingerlatsiviup kiffartuutaa) kiisalu ataatsimiititalianut siunnersuisoqatigiinnullu ataasiakkaanut aningaasaliissutit tassaapput ingerlatsinermut Aqutsisoqarfimmilu allaffissornikkut sullissinermut aningaasaliissutit.

Aningaasaliissutissanut qinnuteqaatissap aalajangersarneqartarnera angissusilerneqartarneralu ataatsimiititaliat siunnersuisoqatigiillu pineqartut allaffissornikkullu sullissiviata akornanni suleqatigiilluni aalajangersarneqartarput, tassanilu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup Namminersornerullutik Oqartussani aningaasaliissutissanut killiliussai tungavigineqartarlutik.

Killiliussanik pineqartunik saneqqutsisinnaanissamik pisariaqartitsisoqartillugu ataatsimiititaliaq siunnersuisoqatigiilluunniit pineqartup allaffeqarfiata Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik killiliussat allanngortinneqarsinnaanerat pillugu isumaqatiginiartarjaa.

Aningaasanut inatsimmi allaffissornikkut ataatsimiititaliat siunnersuisoqatigiillu sullinneqarnissaat pillugu aningaasaliissutinik atuisinnaaneq ataatsimiititaliap siunnersuisoqatigiilluunniit pineqartup allaffeqarfiatalu akornanni paaseqatigiilluni isumagineqartarput, allaffeqarfiullu nakkutigisarpaa atuineq aningaasaliissutit iluanni ingerlanneqarnerasoq, aammalu Namminersornerullutik Oqartussat landskarsip aningaasaataanik atuinissamut maleruqqusaasa iluanni atuisoqarnerasoq.

Naalakkersuisut ilaasortaasullu ataqqivaat ataatsimiititaliat siunnersuisoqatigiillu kiffaanngisuseqarlutik inissisimasuunerat, taakkunungalu ilitersuisuusussaasutut imminnut isiginatillu allaffissornikkut sullinneqarnerannut akuliuttussaannnginnertik paasillaarsimallugu. Allaffeqarfiit suliater ingerlanneqarnerat tullerriarneqarnerallu pillugit ilitersorneqarnissaat taamaallaat ataatsimiititalianit siunnersuisoqatigiinnillu namminernit pisussaavoq. Naatsorsuutigineqarpoq ataatsimiititaliat siunnersuisoqatigiillu arlaannaannulluunniit atasuunnginnerat maleruagassat aqqutigalugit isumannaarneqarsimasoq, Naalakkersuisunullu ilaasortat naalakkersuinikkut akisussaaffiat, misilittagalittullu namminneq sulisinnaassusiat, allaffeqarfiillu tatiginartuullutillu eqqortuliornissamik anguniagaqartuunerat, tassunga aamma ilanngulugit ataatsimiititaliat siunnersuisoqatigiillu katitigaanerat, taakkualu katitigaanermikkut unioqqutitsisoqassagaluarpat nammineerlutik iliorsinnaassusiisigut arlaannaannulluunniit atasuunnginneq isumannaarneqarsimasut."

1.4. Allanik suleqateqarneq

Atorfeqarfiup IP-telefoniimik misileraalluni atuinermik Tele Greenland A/S suleqatigalugu ingerlatsinissaq isumaqatigiissutigaa. Piffissaq misileraaffiusoq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli ingerlavoq.

Atorfeqarfik 1. september 2008-mi sulianik allagaatinillu qarasaasiakkut passus-seriaatsimut ESDH, Captia version 3.0-imut ikaarsaarpoq. Captiamik atuinerup sulianik katersineq, nalunaarsuineq tulleriiaarinerlu kiisalu sulianik paasissutis-sanillu ujarlertarneq ajornanninnerulersippai. Atorfeqarfiup Sermit A/S Captiamik ingerlatsineq ikiorneqarnerlu pillugit isumaqatigiissuteqarfigaa.

1.5. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu

Atorfeqarfimmut 2008-mi aningaasaliissutit 13.717.000 kr.-iupput. Taakkunannga 7.803.000 kr.-t ingerlatsinermut 5.914.000 kr.-llu sanaartornermut aningaasaliissutaapput.

B 7-ip, Ilisimatusarfitoqqap illutaata iluata allannortiterlugu suliarineqarnera pilersaarutit malillugit ingerlasimavoq, taamaalillunilu Atorfeqarfik allaffinnut nutaanut 1. august 2008-mi isertersinnaasimalluni.

Savaasaasiiviup affaata missaata aasimasup nutarterneqarnera ukiup taamaalinera pissutigalugu 2009-mi upernaakkut inaarsagassanngorlugu kinguartinneqarpoq.

Atorfeqarfimmi sanaartornermut aningaasaliissutit 2008-p naanerani tamakkerlugit atorneqarsimmata 2009-mi aningaasartuutissat ilisimaneqalerpata ilassutitut aningaasaliissutinik qinnuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Atorfeqarfik naatsorsuutinik Inatsisartut Allattoqarfiannit piginnaatinneqarnek tunngavigalugu suli ingerlatsivoq, naatsorsuuserinermilu ingerlatsinermut pisinnaatitaanerup Ombudsmandip sulinera pillugu inatsisip naatsorsuutigineqartutut Inatsisartut 2009-mi ukiakkut ataatsimiinneranni allannortinneqarneranut atatilugu qulaajarneqarnissaa suli naatsorsuutigineqarluni.

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

Kisitsisit atorlugit takussutissiat sulianut Atorfeqarfimmi 2008-mi suliarisimasannut attuumassuteqartut tulliuuttuni saqqummiunneqarput. Ukiuni nalunaarusiuunneqartuni marlunni matuma siuliini kisitsisit sanilliussissutissatut aammataaq takutinneqarput.

Suliat inaarlugit suliarineqartut amerlassusii naammagittaalliuutit ukiup ingerlanerani takkuttut amerlassusiinut suussusiinullu ilaatigut ataneqarput. Atorfeqarfiup sulisoqarnikkut inissisimanera kiisalu ingerlatai allat piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartup sivisussusianut taamalu suliat ukiumi pineqartumi inaarlugit suliarineqartut amerlassusiinut aamma sunniuteqarsinnaapput.

Aammataaq ilitsersuinerit naammagittaalliuutillu takkuttut amerlassusii Atorfeqarfiup kommuninut tikeraarnerisa amerlassusiinut kiisalu Atorfeqarfiup tusa-gassiuutitigut qanoq annertutigisumik eqqartorneqarsimaneranut qanorlu annertutigisumik taamaaliortoqarsimaneranut attuumassuteqarsorinarput.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2008-mi (1. januar 2008-mit 31. december 2008-mut) naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunngavigalugit sulianik ataa-siakkaanik 86-inik pilersitsivunga. Taakkua saniatigut sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik 21-nik aallarniivunga.

Aammataaq innuttaasunit saaffiginnissutit tunngavigalugit 2008-mi 111-riarluni ilitsersuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit 2008-mi ingerlanneqarsimasut 2007-imi ingerlanneqarsimasunut 143-nut sanilliullutik 32-nik ikileriarsimapput. Sanilliussissutit oqaatigisinnaavara 2006-imi 108-riarlunga ilitsersuisimasunga.

Ilitsersuinerit ingerlattakkakka immikkoortunut marlunnet avinneqarsinnaagajupput. Siulliit saaffiginnissutinut naammagittaalliuutivittut uannut tunniunneqarsimasuugunik suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarsimasussaagaluanut tunngasuupput. Ilitsersuinerit taakkunani innuttaasut oqartussaasunut allanut saaffiginninnissaannik innersuunneqarajuttarsimapput. Aappaat tassaapput saaffiginnissutit, sulianik innuttaasut saaffiginnissutaat tunngavigalugit naammagittaalliuutinik suliarinninnerpiamik aallartitsivigisinnaasimasakka.

Naatsorsuinerit tullit sulianik 2008-mi inaarlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaallitut naatsorsuinerit taakku sulianut ukiumi nalunaarusiuunneqartumi matumani ukiumilu nalunaarusiuunneqartumi matuma siuliani tiguneqarsimasuusinnaasut inaarlugit sulianeqarsimasunut tunngasuupput.

Suliat 2008-mi inaarlugit suliarineqarsimasut naatsorsorneqarneri matuma ataani immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsimapput:

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannigitsut: Suliat ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaasimannigikkukkit inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput. Oqartussaasoq suliap uannit suliarineqalereernerata kingorna suliamik suliarinneqqilerpat, naammagittaalliortumullu tamatuma kingornagut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit tapersiilluni, taava suliat taamaattut misissuininnik inaarsaalersinnanga naammagittaalliutinut aalajangersimasumik suliarineqarsimannigitsunut ilaasutut, naammagittaalliortumit tunuartinneqarsimasutut naatsorsuunneqartarput.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut: Suliat inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput naammagittaalliutip suliarineqarnera sulialluunniit aalajangiivigineqarnera isummerfigineqarsimappat.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannigitsut

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2008-mi naammagittaalliutit katillugit 48-t suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarput. Paasissutissatut nalunaarsukkani matuma ataaniittuni itigartitsinermut pissutaasut ukiunullu 2008-mut, 2007-imut aamma 2006-imut tunngasunik amerlassutsit taaneqarput (procentinngortillugit naatsorsuineq assiliartami 1-imi takuuk):

	2008	2007	2006
Naammagittaalliut kingusinaartumik tunniunneqarsimavoq	4	3	3
Naammagittaalliut eqqartuussutinut eqqartuussisulluunniit atorfirminnik ingerlatsinerannut tunngavoq	1	1	2
Naammagittaalliut naalagaaffimmi oqartussaasunut tunngavoq	0	4	2
Naammagittaalliut namminersortunut/inunnut ataasiakkaanut tunngavoq	2	4	2
Naammagittaalliut oqartussaasumut qulliuernerusumut suliaassiissutigineqarsinnaavoq	14	28	18
Naammagittaalliut Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut tun-			

ngavoq	1	0	1
Naammagittaalliuut tunuartinneqarpoq	0	3	8
Apeqquteqaatit	0	0	1
Naammagittaalliortup piumasaqaataa akuersaarneqarpoq	0	2	7
Suliap suliarineqarnerani peqataasin- naatitaannginneq	0		0
*Allat	26	24	20
Katillugit	48	69	64

* Taaguut “allat” naammagittaalliuutip itigartinneqarnerani tunngavilersuinerimi immikkoortiteriffinnut allanut imaaliiallaannaq ilanngunneqarsinaanngitsunut tunngavoq. Tamanna pingaarnertut makkununga atuuppoq:

- Naammagittaalliuutitut, tamatumani aalajangiinerup uppernarsaasiussanik naliliinermik eqqartuussivinni misilinneqartinnissaat piukkunnarnerpaasorisannik piumasaqarfiusussaasunut,
- Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu peqqussutaat pillugit naammagittaalliuutitut,
- naammagittaalliuutitut, oqartussaasup mappiutaanik suliani allagaatinik imalinnik misissuereernerma kingornatigut sukumiinerusumik misissuiffiginissaat naammattumik pissutissarsiffigisimannigannut, kiisalu
- piffissat sulianik suliarinninnernut atorineqartut sivikinnerusut pillugit naammagittaalliuutitut, suliap nukingiuunneqarinnissaat qinnutigalugu oqartussaasunut pineqartunut ingerlateqqillugit nassiussimasannut.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut

Immikkoortumi tassani kisitsisit naammagittaalliuutitigut tiguneqartuinnarnik tunngaveqarput. Taamaallit suliat ukiup ingerlanerani nammineerluni misissuiffigininnermik aallartitsivigisimasakka ukiullu ingerlanerani inaarlugit suliarisimasakka ilanngunneqanngillat.

Taakku pillugit oqaatigisinnaavara suliat Kalaallit Nunaanni kommuninut tikearninnut atatillugu imaluunniit nammineerluni misissuiffigininnermik sulia-

torpiaq misissuiffiginninnermik aallartitsivigisakka 12-it 2008-mi inaarlugit suliarisimagikka. Taakku nalunaarutip immikkoortuini 4-mi 5-imilu erseqqinnerusumik allaaserineqarput. 2007-imi suliat taamaaattut 23-t 2006-imilu qulingiluat (9) inaarlugit suliarakka.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2008-mi naammagittaalliuutit 19-it aalajangersimasumik suliarineqarerlutik inaarlugit suliarineqarput, taakkulu naammagittaalliuutigineqartut tunngavigalugit aallartinneqarsimallutik.

Kisitsisit matuma ataani takutinneqartut suliat oqartussaasumut, inatsisinik atuutsitsiffiusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataagaanerannik takutitsipput. Assiliartani 2-mit 4-mut kisitsisit ukiumi pineqartumi naammagittaalliuutinit inaarlugit suliarineqarsimasunit tamarmiusunit procentinngorlugit takutinneqarput.

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarineqartut, oqartussaasut sorliit naammagittaalliuutigineqarnerannut agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 2-mi takuuk):

	2008	2007	2006
Namm. Oqartussani oqartussaasoq, qitiusumik allaffeqarfissuaq	3	11	11
Isumaginninnermi Naammagittaalliuutiqartarfik	0	0	1
Akilerarusiinnermik Aalajangiisartut	0	0	1
Allat	0	0	0
Kommunit	14	12	17
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	2	3	4
Katillugit	19	26	34

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarineqarsimasut, inatsisinik atuutsitsiffiusup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera malillugu agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 3-mi takuuk):

	2008	2007	2006
Isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq	4	4	8
Taakkunannga:			

- Isumaginninnermi inissiat	0	0	0
- Ineqarnermut tapiissutit	0	0	
- Isumaginninnermi pensionisiat	3	2	1
- Inummut tapit	0	0	1
- Pisortanit allatigut ikiorsiissutit allat	0	1	2
- Meeqqanut akilersuutit il.il.	0	0	0
- Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutit	0	0	3
- Utertitassanngorlugit ikiorsiissutit	0	0	0
- Annertussusileriikkanik ikiorsiissutit	0	0	1
- Allat	1	1	0

Atorfinititsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq **5 6 12**

Taakkunanga:

- Atorfinititsineq atorfinititsinermilu atugas-sarilitaasut/pisinnaatitaaffiit	0	3	2
- Atorfinititsineq, pisussaaffiit, pineqaatissiinerit soraarsitsinerillu	2	3	9
- Pensionisianut tunngasut	0	0	0
- Sulisunut inissiat	0	0	1
- Allat	3	0	0

Attartorneq pillugu inatsiseqartitsineq **4 4 7**

Taakkunanga:

- Attartugassamik innersuussineq	0	0	0
- Attartormik atorunnaarsitsineq	1	1	0
- Ineqarnermut akiliutinut akiitsut	1	2	0
- Attartukkamik allanut attartorallartitsineq	0	0	0
- Ineqarnermut akiliutinik naatsorsuineq	0	0	2
- Kiassarnermut naatsorsuutit	0	1	0
- Qularnaveeqqutitut siumut akiliutit	1	0	0
- Utaqqisut allattorsimaffiat	0	0	0
- Aserfallatsaaliineq	0	0	1
- Inissialiornermut/illuliornermut tapersiissutit (BSU)	0	0	1
- Nunaminertamik tunniussineq	1	0	1
- Allat	0	0	2

Akileraarutit akitsuutillu **0 1 1**

Taakkunanga:

- Naatsorsuineq	0	1	0

- Erniat	0	0	0
- § 50 tunngavigalugu tunniussinerit	0	0	0
- Immikkut akuersissuteqarnerit	0	0	0
- Allat	0	0	1
Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq	1	3	2
Peqqinnissaq	0	1	1
Taakkunannga:			
- Aqutsineq pillugu naammagittaalliuutit	0	1	1
- Allat	0	0	0
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	0	2	0
Taakkunannga:			
- Aalisarneq	0	0	
- Piniarneq	0	0	0
- Inuussutissarsiornermut tapersiissutit	0	0	0
- Pisassiissutinik akuersissutinillu tunniussinerit	0	0	0
- Allat	0	1	0
Inuussutissarsiornermut tunngasut allat	1	3	0
Atuartitsineq	0	1	1
Taakkunannga:			
- Suliffimmi sungiusarneq	0	0	0
- Allat	0	1	1
Ilageeqarneq	0	0	0
Atuisartut/Pisisartut	0	0	0
Allat	4	1	2
Katillugit	19	26	34

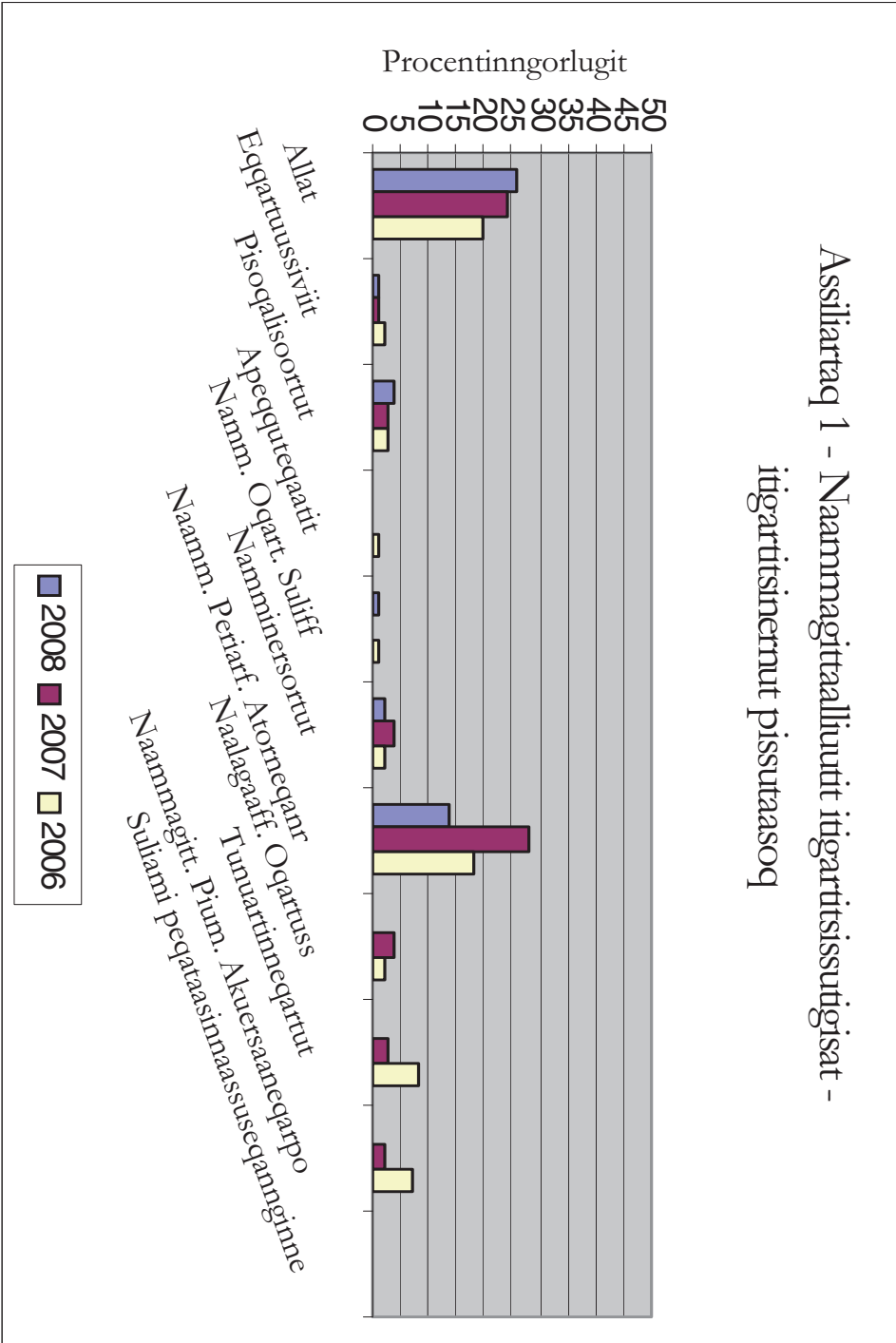
Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut, suut naammagittaalliuutigineqarneri tunngavigalugit agguataagaasut (percentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 4-mi takuuk):

	2008	2007	2006
Aalajangiinerit	4	16	18
Tunngavilersuineq	1	0	1
Pisinnaatitaaneq	0	0	0
Piffissaq sulianik suliarinnin- nermut atorpeqartoq	8	5	9
Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq	1	0	0
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	0	0	1
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	4	2	0
Inatsisini tunngavissaqarnermik apeqqu	0	0	0
Paasissutissanik ingerlatitseqqinneq	0	0	0
Nipangiussisussaatitaaneq	0	0	1
Ilitsersuineq	0	0	2
Naligiissitsinermik tunngaveqarneq	0	0	0
Allat	1	3	2
Katillugit	19	26	34

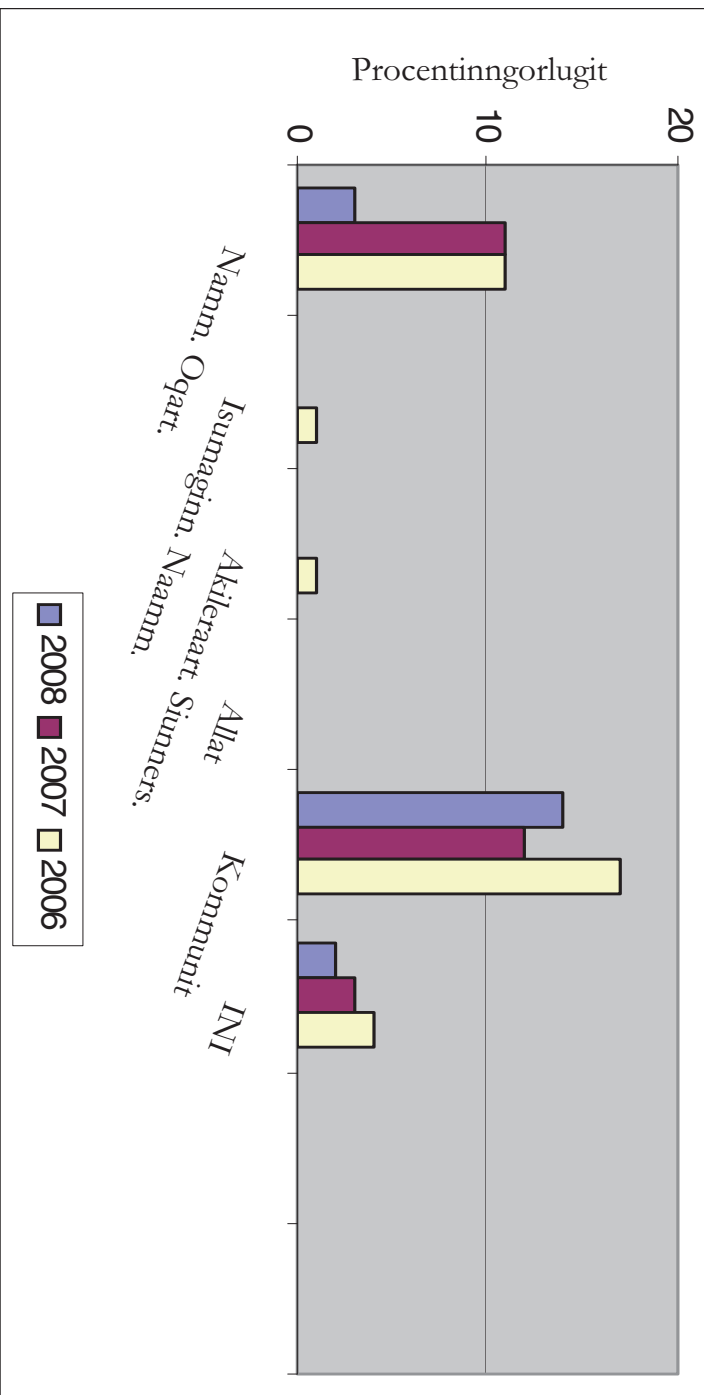
Naammagittaalliutit aalajangersimasumik suliarineqarnermik kingornatigut 2007-imi inaarlugit suliarineqarsimasut, misissuinerma qanoq inernilerneqarnerinut agguataakkat (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 5-imi takuuk)

	2008	2007	2006
Isornartorsiuneq	5	5	15
Inassuteqaateqarneq kisimiitillugu	1	2	1
Isornartorsiuneq inassuteqaateqarnerlu	9	15	15
Oqaaseqaateqarfigineqanngitsut	4	4	3
Katillugit	19	26	34

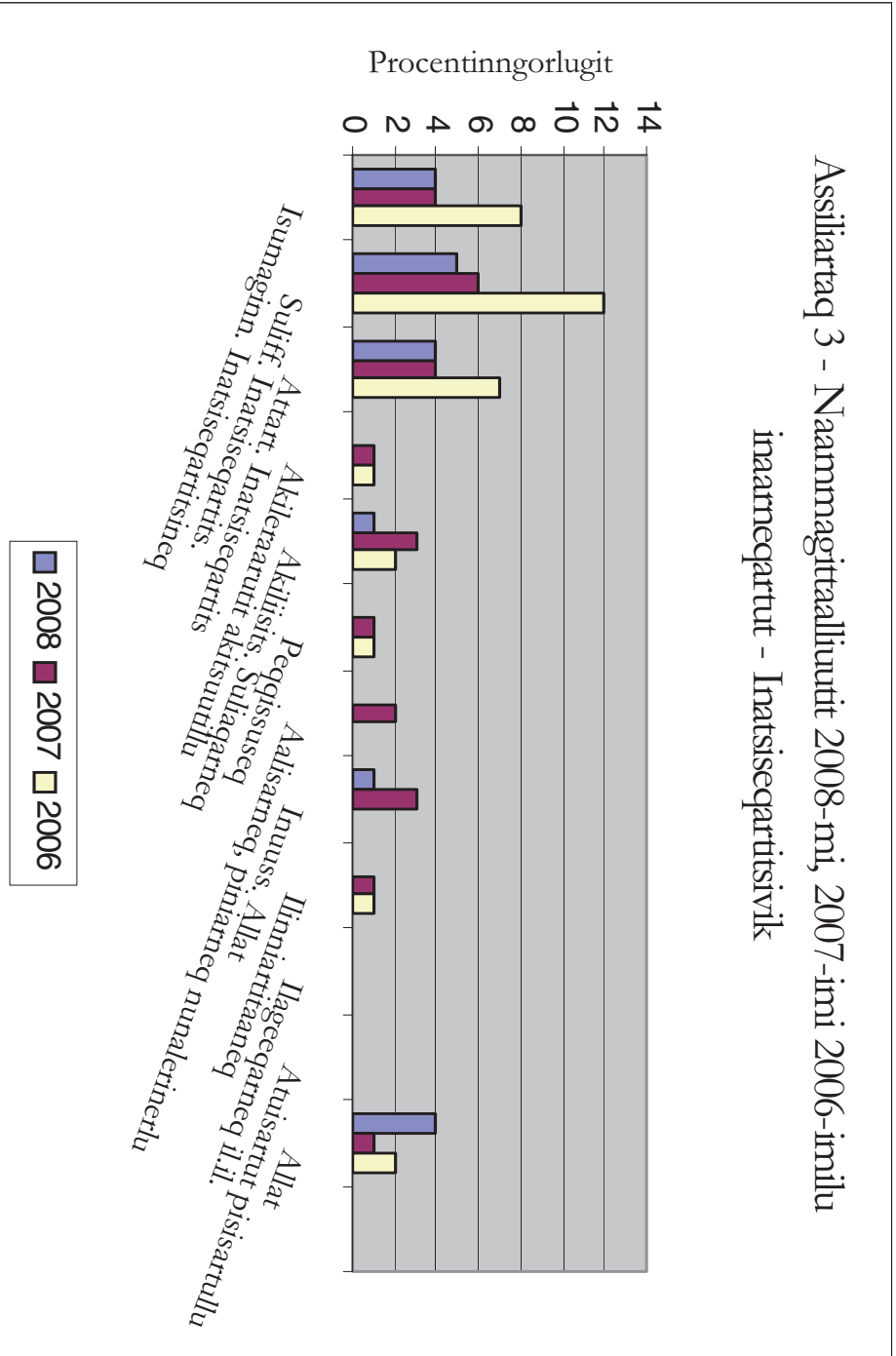
Assilartaq 1 - Naammagittaalliutit itigartitsissutigisat - itigartitsinerlut pissutasoq

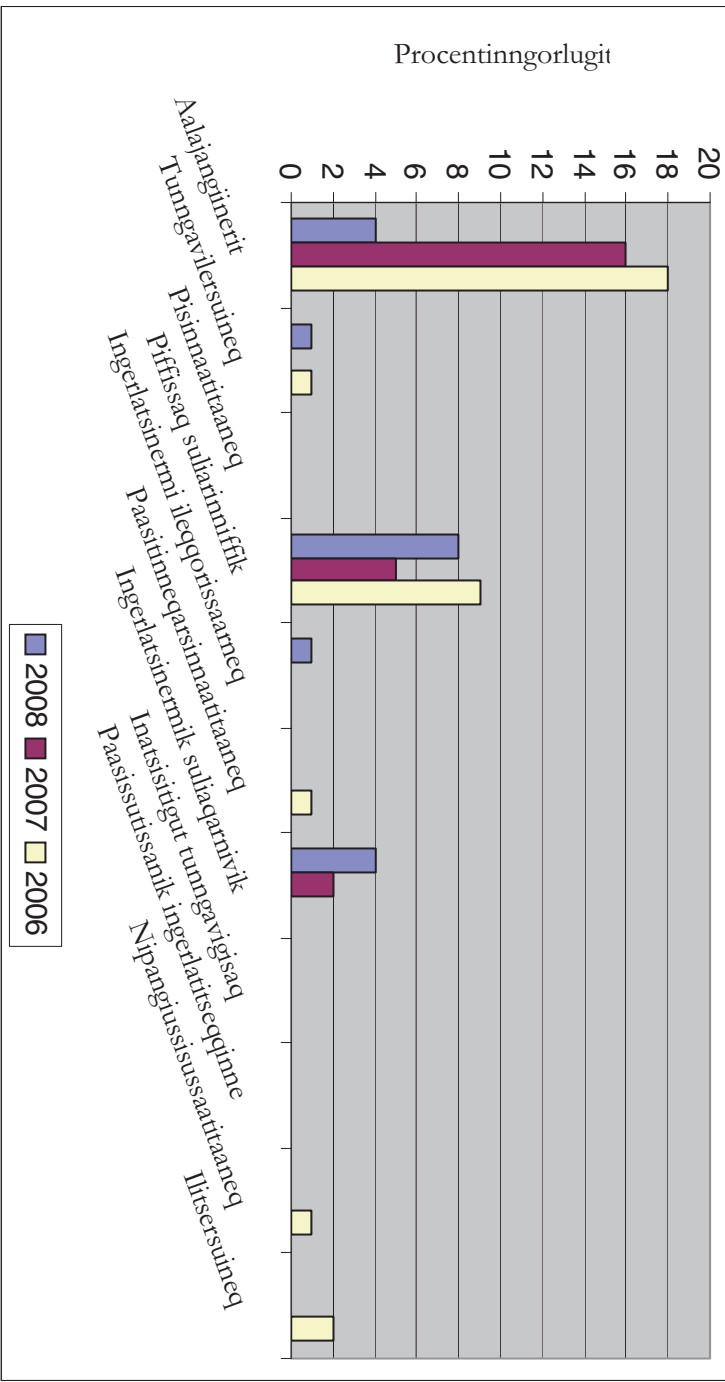
Assliartaq 2 - Naammagittaalliuutit 2008-mi, 2007-imi 2006-imitu
 inarneqartut - Oqartussasooq

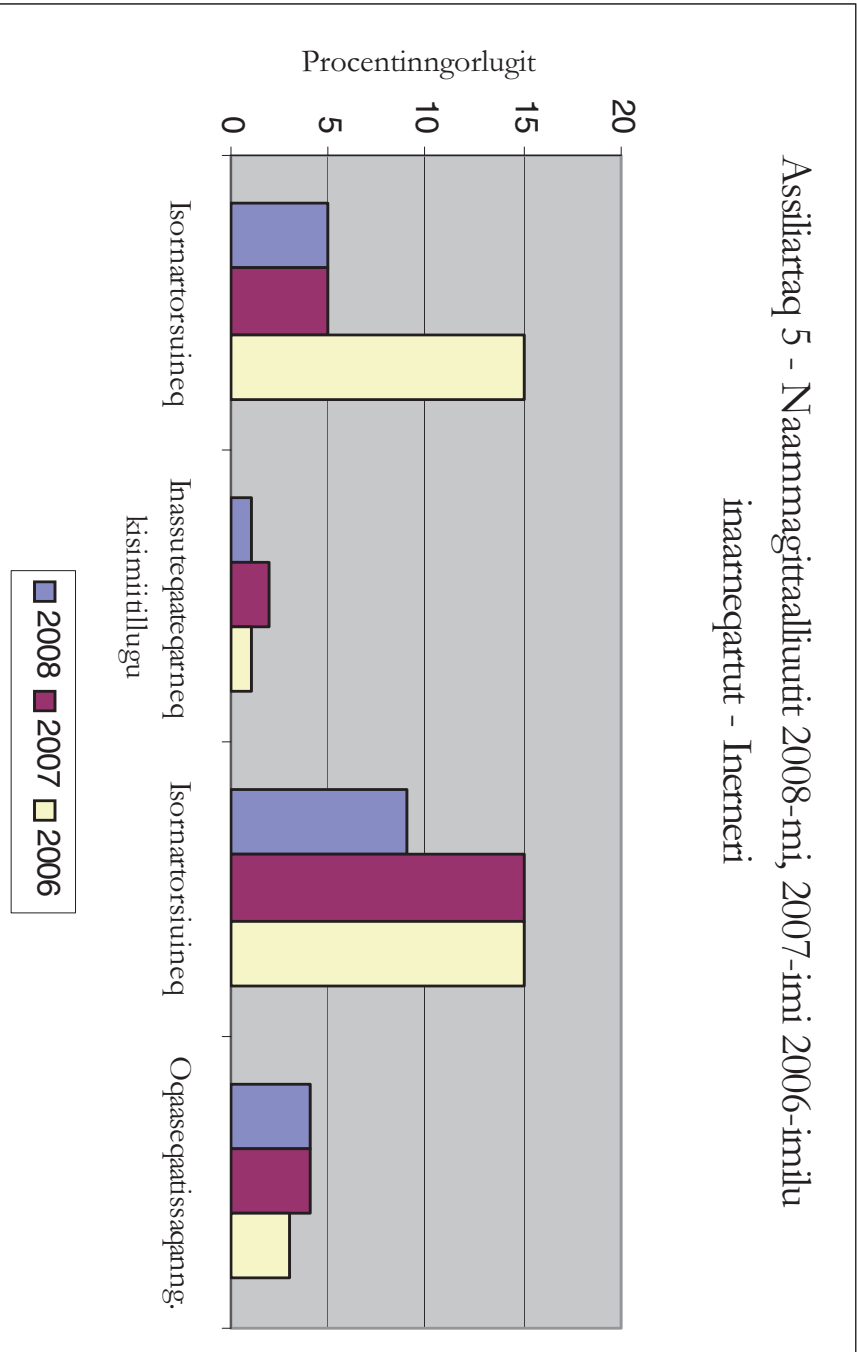
Assliartaq 3 - Naammagittaalliuutit 2008-mi, 2007-imi 2006-imitu
 inarneqartut - Inatsiseqartitsivik

Assliartaq 4 - Naammagittaalliuutit 2008-mi, 2007-imi 2006-imilu
inaarneqartut - Naammagittaalliuutigisag

Assiliartaq 5 - Naammagitraalliuuit 2008-mi, 2007-imi 2006-imilu
inaarneqartut - Inerner

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Ataatsimoortumik ajornartorsiuteqarfiusut sulianik arlalinnik suliarinninninnut atatillugu isummerfigisimasama arlallit immikkoortumi matumani erseqqissarneqarnissaat toqqarpara, suliat immikkoortumi 4-mi aamma 5-imi ilanngunnissaat pissutissaqarsorinngisakka aamma ilanngullugit.

3.1 *Isumagisassanngortitsinermut inatsisitigut tunngavigisaq, Ineqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik (j.nr. 2008-904-0001, siusinnerusukut 02.00.10)*

Innuttaasup naammagittaalliutaanik suliarinninninnut atatillugu paasivara taamanikkut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfiusooq K1 Kommunimut K1-ip K2-llu eqqaanni nunamik atuneq pillugu isumaqatigiissuteqarsimasooq, K1-ip K2-llu eqqaanni assartuutit motorinik ingerlatillit atorneqarneri pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16-imi, 13. juli 2000-imeersoq tunngavigalugu immikkut akuersissuteqartarnissamut pisinnaatitaaneq pillugu.

Nalunaarummi qulaani taaneqartumi § 7 tunngavigalugu immikkut akuersissuteqarnissamut pisinnaatitaaneq Naalackersuisunut ilaasortamiimmat nammineerluni misissuinermik aallartitsiniarlunga aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 5.

Taamaattumik Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfik allakkatigut 18. maj 2007-imeersutigut qinnuigaara immikkut akuersissuteqarnissamut inatsisitigut tunngavigisaq aamma immikkut akuersissuteqarnerup naammagittaalliornissamut periarfissaqarnermut qanoq sunniuteqarnera pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Pisorta qarfiup akissuteqarnissaa allakkatigut 20. juli 2007-imeersutigut. 21. august 2007-imeersutigut, 7. november 2007-imeersutigut aamma oqarasuaatikut 26. februar 2008-mi kiisalu 2. juli 2008-mi saaffiginnertigut nukingisaarutigaa.

Attaveqatigiinnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmi Avatangiisinik Aqutsisoqarfiup allakkatigut 8. juli 2008-meersutigut akivaanga suliaq Aqut-

sisoqarfiup Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani Inatsisileriffimmut saqqummiussimagaa, taannalu naliliisoq isumaqatigiissut inatsisitigut pisariaqartumik tunngavissaqanngitsoq, immikkullu akuersissuteqarnissamut pisinnaatitaanerup avammut isumagisassanngortinneqarnissaa Aqutsisoqarfiup kissaatigippagu avatangiisit pillugit peqqussut allanngortinneqartariaqartoq, inatsisitigut tunngavissamik erseqqissumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu ikkusinikkut.

Avatangiisinik Aqutsisoqarfiup tamanna pillugu makku oqaatigai:

"Inatsisileriffiup oqaaseqaataa tunngavimmigut isumaqarpoq K1 Kommunimut isumaqatigiissut atuussinnaassuseqanngitsoq, misileraalluni aqqissuussineq avatangiisit pillugit peqqusutip siunissami allanngortinneqarnissaa kommuninik immikkut akuersissuteqarnissamut pisinnaatitsisoq siunertaralugu pilersinneqarsimanersup pineqarnera pingaartillugu isiginiarneqanngippat. Tamanna tassaavoq misileraalluni aqqissuussinerup aallartinneqarnissamut tunngavissamik tunuliaqutaasoq. Aqqissuussinerup aallartinneqarneranit inatsisip allanngortinneqarnissamut tunngavissamik tunuliaqutaasoq. Aqqissuussinerup aallartinneqarneranit inatsisip allanngortinneqarnissamut tunngavissamik tunuliaqutaasoq. Aqqissuussinerup aallartinneqarneranit inatsisip allanngortinneqarnissamut tunngavissamik tunuliaqutaasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliorsinnaanermut periarfissap sunniutaa eqqarsaatigalugu Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup makku oqaatigai:

"K1 Kommunimut isumaqatigiissummit makku erserput: "K1 Kommunip aalajangiinera pillugu naammagittaalliut kommunimut nassiunneqassaaq, taannalu suliap aalajangiivigineqarnerani paasissutissanik tiguneqarsimasumik ilaqartillugu taassuma Avatangiisinut Pinnngortitamullu Pisortaqarfimmut nassiutissavaa."

Avatangiisit pillugit peqqussummi naammagittaalliortarneq pillugu kapitali 10 malittarisassarluunniit taannaa tunngavigalugu aalajangiinert tamarmik Avatangiisit pillugit Naammagittaalliuteqartarfittut Ataatsimiititaliaut suliassanngortinneqarsinnaapput. Naammagittaalliornissamut periarfissanik allanik innersuussisoqanngilaq.

K1 Kommunimut isumaqatigiissutip oqaasertalersorneqarnera naammagittaalliummik kommunimut nassiussinerup kingornatigut suliap qanoq ingerlaqqinnissaa sukumiisumik paasissutissiisutigineqarsimanngilaq, eqqarsaataasorli tassaasimavoq naammagittaalliut Avatangiisinik Aqutsisoqarfiup Avatangiisit pillugit Naammagittaalliuteqartarfittut Ataatsimiititaliaut ingerlateqqullugu nassiutissagaa, Avatangiisinillu Aqutsisoqarfik suliamik naliliiffiginninnissaminut tamatumunnga peqatigitillugu periarfissaqassasoq. Aqutsisoqarfiup naammagittaalliorfissatut aamma ilaanissaa eqqarsaataasimanngilaq.

Naggasiullugu ilisimatitsissutitut oqaatigineqarsinnaavoq angallassissutitut motorillit atorlugit angallannermik aqutsineq Avatangiisinut Immikkoortortaqqarfimmit Pinnngortitamut Immikkoortortaqqarfimmut ukiup nutaap aallartinnerani tunniunneqarsimasoq. Eqqarsaatigineqarpoq suliassaqarfimmi tassani malittarisassat nutaat siunissami qanittumi suliarineqassasut, malittarisassallu aqunnissaannut pisinnaatitaaneq kommuninut nutaanut tunniunneqassasoq. Malitta-

risassat nutaat taakku pinngortitamik illersuineq pillugu inatsimmik tunngaveqassaaq, taannalu aalajangersakkanik kia immikkut akuersissuteqartartutut oqartussaasuuneranik avatangiisit pillugit peqqussummi allaaserineqartutut annertutigisunik imassaqaanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Avatangiisinik Aqutsisoqarfimmut 27. august 2008-mi imatut allappunga:

"(...)

(...) oqaatigaara isumagisassanngortitsinissamut inatsisitigut erseqqissumik tunngavigisassamik pilersitsinissaq pillugu piumasaqaateqarnissaq pillugu Inatsisilerinermut allaffiup paasininnera ilaleriga, tamannalu misileraalluni aaqqissuussisoqassappat inatsisitigut tunngavigisassamik piumasaqaammumt sunniuteqarnavianngitsoq.

Taakku saniatigut oqaatigaara allanut isumagisassanngortitsineq taamaattoq ileqqorissaarnissamut inatsisitigullu innarlitsaaliinikkut isiginninniarnert aallaavigalugit tamanut nalunaarutigineqartariaqartoq, taamaalliluni innuttaasut oqartussaasut sorliit saaffigissanerlugit ilisimasinnaassammassuk. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 21 tunngavigalugu saaffiginnissutinik oqartussaasumut eqqortumut ingerlateqqiisussaatitaaneq apeqqutaatinnagu tamanna atuuppoq.

Tamatuma tunngaviusumik isumaa tassaavoq immikkut akuersissuteqarnissamut kommunip aalajangiineri taamaallaat atuussinnaassuseqassasut aalajangiinerit Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup massakkut piusup akuerippagit. Immikkut akuersissuteqarnissamut qinnuteqaatip akuerineqarnera atatiinnarneqassanersoq matumuuna uanga isummerfiginngilara.

(...)

Avatangiisinik Aqutsisoqarfiup akissutaa imatut paasivara, tassalu kommunip aalajangiinera avatangiisit pillugit naammagittaalliuuteqartarnermut ataatsimiititaliaq eqqaassanngikkaanni oqartussaasunit allanit misilinneqartannginnera matumani pineqartoq, tassami naammagittaalliut tiguneqartoq kommunip aqutsisoqarfiulluunniit aalajangersimasumik suliarineq ajormassuk.

Malugeqquara allanut isumagisassanngortitsineri suliasap suliarineqarnissaanut oqartussaasup pisinnaatitaasup (Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiusimasoq) suli akisussaasuunera ataatsimut atuummat, tamatumunngalu uiggiutitit oqartussaasunut pisinnaatitaasunut siullernut naammagittaalliornissamut periarfissaqarmat, naammagittaalliornissamut periarfissaq taamaattoq inatsisitigut erseqqissumik tunngaveqarluni mattunneqarsimanngippat.

Taamaattumik uanga paasininnera aamma unaavoq kommunip aalajangiineri Avatangiisit pillugit Naammagittaalliuuteqartarnermut Ataatsimiititaliamut naammagittaalliutitigineqartariaqarnerat immi isumaqaanngitsoq, isumagisassanngortitsinerup oqartussaasooq qulliunerusoq oqartussaasutut akisussaaffiaanngimmagu, kiisalu kommuni immikkut akuersissuteqarnissaq

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

pillugu aalajangiinissaminut inatsisitigut tunngavigisassaminik massakkorpiaq tamakkiisumik amigaateqarmat.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit inassutigaara Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigiissut inatsisitigut tunngavigisaqanngitsoq piaarnerpaamik unitsis-sagaa. Immikkut akuersissuteqartarnermi pisinnaatitaaffiup kommuninut isumagisassanngor-tinneqartarnissaa suli kissaatigineqarpat, tamatumunnga inatsisitigut tunngavigisassamik pis-sarsisoqassasoq inassuteqaatigaara.

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara qulaani taaneqartut qanoq iliuseqarnissamat pissutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu."

Avatangiisinik Aqutsisoqarfiup akissutaa 2. oktober 2008-mi tiguara, tassan-galu makku erserput:

"(...) K1 Kommuni Namminersorerullutillu Oqartussat isumaqatigiissutaat atorunnaarsinne-qarsimasoq, tassami isumaqatigiissut nutarterneqarsimanngimmat. Avatangiisinik Aqutsiso-qarfiup tamatumunnga atatillugu oqaatiginiarpaa Inatsisartut Ombudsmandiata naliliinera Aqutsisoqarfiup soorunalimi tusaatissatut tigugaa, taamaalilluni isumagisassanngortitsineq pil-lugu siunissami taamatut isumaqatigiissuteqartoqassanani, tamatumunnga inatsisitigut tunnga-vissaqanngippat.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara akissut tusaatissatut tigugiga, suliamilu annertunerusumik iliuu-seqaqqinnianningsunga.

3.2 *Atuartup angajoqqaava eqqarsaatigalugu atuarfiup suliamik sularinninne-ra (j.nr. 11.11.79.04/023-07)*

A-p panimmi A2-p S-ip atuartut ineqarfianni najugaqarsimaneranut anisimanera- nullu, tamatumunnga ataneqartumik arlalinnik ajornartorsiuteqarsimaneranut atatillugu K Kommuni uannut naammagittaalliuutigaa.

1. K Kommuminut allakkatigut 14. februar 2008-meersutigut oqaatigaara naam-magittaalliuutigineqartut ilaasa erseqqinnerusumik misissornissaannut tunnga-vissaqarnanga isumaqartunga, tassami pisimasut suliame illua'tungeriit assigiin-ngitsunik oqaaseqaateqarfigisimasaasa ingerlasimanerpiaannik paasiniaaneq imaluunniit uppersaatiniq nalilersuineq uanga sulininni pineqartunut ilaatin-neqanngimmata.

Naammagittaalliuutit A2-p atuartut ineqarfiata pisortaanit ingunneqartarsimane-
ranik, A1-ip qunusaarisutut il.il. pissusilersortarsimane-
ranik aamma A1-ip ataatsimeeqateqarumanerani-
k atuarfeqarfiup suliarinninneranik apeqqutinut tunnga-
suupput.

2. Atuarfeqarfiup A2-mik A1 aamma A1-ip qatanngutaa peqataatinnagu, naak
A1-ip qatanngutaa atuarfimmu-
t tamanna sioqqullu sianersimagalu-
artoq kinguartitsisoqarnissaalu
qinnutigalugu, taassuma ajornartorsi-
utaasumik inissisi-
manera pillugu ataatsimeeqateqarsima-
nera pillugu isornartorsiuinissannut
pissutissaqarnanga isumaqarpunga:

"A ilaqtami illersuisulluunniit allap peqataaffiginngisaanik 18. januar 2007-imi ataatsimeeqa-
tineqarpoq. Ataatsimiinnermi atuarfimmit/atuartut ineqarfiannit peqataapput atuartut ineqar-
fiata pisortaa B, atuarfiup pisortaata tullia D, attaveqaataasartoq E ilaatigullu klassip ilinniartit-
sisua I. Ataatsimiinnissap tungaanut ajornartorsiutaasarsimasut ataatsimiinnermut tunngaviup-
put.

Ataatsimiinneq A2-p ilaqtanaanit illersuisumilluunniit allamit peqataaffigineqanngitsumik i-
ngerlanneqarpoq, naak A2-p ajaa, A3, ataatsimiinneq sioqqullugu oqarasuaatikku-
t saaffiginnis-
simagaluartoq. Tunngaviutippara A3-p saaffiginninnermini tassani ataatsimiinnerup sap. akun-
nerannik ataatsimik kinguartinneqarnissaa qinnutigisimagaa, tassami nammineq A1-ilu ataatsi-
miinnermi peqataarusukkamik.

Suliami paasissutissat tunngavigalugit aammattaq tunngaviutippara A2-p ataatsimeeqatigine-
qarnera anisitsiniarnermik suliaqarnermut ilaanngitsoq imaluunniit ingerlatsineq pillugu inat-
siseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinissamik siunertaqanngitsoq, siunertaasorli tassaasi-
masoq massakku-
t ajornartorsiutaasut oqaloqatigiissutigineqarnissaat, pisut aaqqinneqarnissaat
siunertaralugu. Tamanna tunngaviutippara manna tunngavigalugu, tassalu A1-ip uannut naam-
magittaalliummi 14. marts 2007-imeersup aallaqqaataani oqaatigigaa panini nammineerluni
nuussimasoq, atuarfeqarfiup allaffigeqatigiittarnermi tamanna pingasoriarluni oqaatigisimagaa
K Kommunillu uannut nassuiaammuni oqaatigigaa suliaq kommunimi Atuartitsiner-
mik Kultu-
rimillu Ingerlatsivimmut anisitsineq pillugu suliatut saqqummiunneqarsimannitsoq, tak. kaa-
jallaasitaq nr. 2 aamma 3, 1989-imeersut.

Tamatuma saniatigut malugaara A2 ataatsimiinnermit anisimammat, tamatumalu kingornatigut
atuartut ineqarfiannit nuussimammat anisitsinissaq kingusinnerusukku-
t pisariaqarsimannit-
soq.

Tamanna tunngavigalugu atuartunik kommunip najugarivitap avataaneersunik tiguisarneq il.
il. pillugit kaajallaasitani nr. 2-mi aamma nr. 3-mi 1989-imeersumi § 5 aamma meeqqat atuar-
fianni atuartunut kollegiani inissat pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni
nr. 4-mi, 9. februar 1989-imeersumi § 6 tunngavigalugit anisitsiner-
mi periaaseq isummerfi-
ginngilara. Taamaattorli malugisara unaavoq kaajallaasitani takuneqarsinnaasoq atuartut ine-
qarfiini najugaqartut najukkami torersuutitsinissamik aalajangersakkani aamma atuarfiit pillu-
git aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqartut, suliallu anisitsiner-
mut tunngasut kommuni-

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

mi Atuartitsinermit Kultureqarnermillu Ingerlatsivimmut aalajangiiffigisassanngorlugit saq-qummiunneqartassasut.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq A2-mik ataatsimeeqatiginninneq suliap aalajangiiffigisassap ilaginngikkaa, tassaasorli atuarfeqarfiup atuartut ineqarfianni najugaqartut eqqarsaatigalugit ingerlatsinermit suliaqarnivia. Taamaattumik pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat aallaavittut atorneqassanngilaq, tak. Inatsisartut inatsisaanni tassani § 2, imm. 1 tamatuma paarlattua. Aalajangersakkakkut tassuuna aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaat taanna sulianik ingerlatsinermit oqartussaasunit aalajangiivigineqartunut imaluunniit aalajangiivigineqartussanut atuuttoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara isumaqartunga manna isiginiaraanni suliamut anisitsinermit tunngasumut assersuussisoqarsinnaanngitsoq, tassalu anisitsinissaq paasissutissiissutigineqartut malillugit pilersaarutigineqarsimanngitsoq, aamma atuartut ineqarfianni najugaqartut ajornartorsiutaasumik pissusilersornertut isigineqartoq uparuarneqassasoq nalinginnaasumik naatsorsuutigisariaqaraat.

Ajornartorsiutit atuarfiup ineqarfiata paasinninnera malillugu najugaqartup ajornartorsiutigisai allanulluunniit ajornartorsiutigilersitai pillugit ataatsimiittoqassatillugu atuartullu pineqartup anisinneqarmissaa assigisaalu siunertarineqanngippata atuartut ineqarfiat najugaqartup nammineersinnaassuseqalersimanngitsup nakkutilliusuanik aggeqqusinnissamut pisussaaffeqanngilaq. Ataatsimiinnerit taamaattut atuartut ineqarfiata ingerlanneqarneranut ilaasutut pisariaqartuusinnaapput.

Suliassalli suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat saniatigut nammineq kissaateqarneq tunngavigalugu ingerlatsivik eqqarsaatigalugu sinniisoqarnissamut illersuisoqarnissamulluunniit nalinginnaasumik periarfissaqarneq atuuppoq.

Periarfissaq taanna pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu killilerneqarsinnaavoq; taamaalior-toqassappat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngaviusumik malittarisassat naaper-torlugit suliamut attuumassuteqartitsilluinnarnissamik piumasaqaatip aamma pisut imminnut naapertuuttuunissaannik piumasaqaatip malinneqarnissaat piumasaqaataavoq. Killiliinissamut periarfissat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 8, imm. 2-kkut assersuusiorfigineqarsimapput, tassanilu aalajangersarneqarpoq imm. 1-imi sinniisoqarsinnaaneq illersorteqarsinnaanerlu pillugu pingaarnertut inatsisikkut aalajangersagaasumik malittarisassaq atuutissanngitsoq, suliama illua'tungiusup sinniisoqarsinnaatitaanermik illersorteqarsinnaatitaanermilluunniit soqutigisaqarnera pisortat imaluunniit inuit ataasiakkaat soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpata, imaluunniit inatsisitigut allamik aalajangersaasoqarsimappat.

Atuutsitsinnginneq taanna Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuusisaani december 1994-imeersumi imm. 44-kkut itisilerneqarsimavoq. Tassannga ilaatigut makku erserput:

"Atuutsitsinnginnermit aalajangersagaq isumaqarpoq illua'tungaatigut suliama peqataasup ikiorneqarnissamik soqutiginninnerata illua'tungaatigullu suliama peqataasup sinniisoqarsin-

naatitaanerata imaluunniit ikiorserneqarsinnaatitaanerata atuutsinneqannginnissaanut pissutigineqarsinnaasut oqartussaasumit nalilersuiffigisariaqarnerannik.

Atuutsitsinnnginnermik aalajangersagaq assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq suliami peqataasup oqartussaasumik ataatsimeeqateqarnermini kissaatigippagu inunnit arlalinnit ikiorneqarmissani, imaluunniit suliap suliarineqarmissaa, eqqissisimanissaq torersuunnissarlu pissutigalugit imaluunniit peqataasut allat pissutigalugit oqartussaasoq isumaqarpat illersuisussat killilerneqartariaqartut imaluunniit suliami peqataasut avataasigut allanik ataatsimiinnermi peqataasoqassanngitsoq kissaatigineqarpat."

Suliami paasissutissat tunngavigalugit manna tunngaviutippara, tassalu A1 atuarfeqarfiup apo-raannernik pilersitsisartutut isigisimagaa - pingaartumik toqqaannartumik attaveqatigiinneq eqqarsaatigalugu imalu annertutigisumik, atuarfeqarfik politiinut 15. december 2006-imi saaffiginnissimalluni, pisumunngooq siorasaarinernik akornusersuinernillu ilaqartumut atatillugu. A1 eqqarsaatigalugu atuarfeqarfiup pisut ingerlanerannik paasinninnera pisup qanoq ittuussusia isiginiarlugu kinaassusersiorpalaarpoq. Taamaattorli paasissutissiissutigineqartut aallaavigalugit isumaqarpunga taamatut paasinnerup suliamut attuumassuteqanngitsut tunngavigalugit pilersimanissaata ilimaginnissaanut tunngavissaqanngitsoq.

Pisut aaqqinneqarmissaasa nukinginnartuunerannik atuarfeqarfiup naliliisimaneranik oqarneq isiginiarlugu uanga ataatsimut paasinninnera unaavoq atuarfeqarfik A2-p ataatsimeeqatiginerani pineqartumi A2-p aamma/imaluunniit A3-p peqataatinnissaannut pisussaaffeqarsimanngitsoq. Taamaattumik isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarmissannut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga."

3. Oqaatigaara A2-p atuartut ineqarfiannit nuussimanera atuarfeqarfiup angajoqqaajusumut A1-imut ilisimatitsissutigisimasariaqaraluaraa, nuunnermi atuarfiup ineqarfianik naammaginnnginnermik pissuteqarsimammat, atuarfimmilu ineqartussatut siusinnerusukkut tigusineq A1-ip qinnuteqarnera tunngavigalugu pisimammat, A1-ilu taamaalilluni angajoqqaatut soqutigisaqarnermi saniatigut suliap ingerlanera pillugu soqutigisaqarluni, tak. atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 21. maj 2002-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasuni § 20, imm. 2-mi oqaaseqatigiitsigut siullertigut atuartut ineqarfiannut inissiinerup angajoqqaat qinnuteqarnerat tunngavigalugu pisarnerannik aalajangersagaq.

4. Atuarfiup pisortaata tullia D-p paasissutissanik inummut tunngassuteqarluinartunik susassaqanngitsunut e-mailikkut 15. december 2006-imi siaruarterisi-maneranik A1-ip naammagittaalliutaa pillugu oqaatigaara:

"Atuarfiup pisortaata tullia D A1 pillugu e-mailikkut politiinut 15. december 2006-imi nassiussivoq, tassanilu oqaatigalugu atuartut ineqarfianni pisortaq qunusaarsimagaa, ineqartunullu siusinnerusukkut saassussimasooq qunusaarisutullu pissusilersorsima-soq. Saaffiginnissut taanna borgmester F-imut, kommunaldirektør G-mut, atuarfiup

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

pisortaaneranut H-mut aamma atuarfiup pisortaanut C-mut aamma ingerlatinneqarsimavoq.

Aammattaaq D-p ilisimatitsissutitut nalunaarummik taassuminnga A1-imut 24. januar 2007-imi nassiuteqqitaa inunnut e-mailimi taaneqarsimasunut nalunaarummut attuumassuteqartunut nassiunneqarsimavoq. Inuit taakku pisuni toqqaannartumik akuusimammata manna tunngaviutippara, tassalu atuarfeqarfimmi sulisut il.il. pineqartut.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 27, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq pisortat ingerlatsiviini sulisoq nipangiussisussaataaasoq, tak. pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29, paasissutissaq isertuussassaasutut inatsisikkut aalajangersakkakkut allakkut atuussinnaassuseqartukkut isertuussassatut taaneqaruni, imaluunniit paasissutissaq taanna pisortat inuilluunniit ataasiakkaat soqutigisaat pingaaruteqartut pissutigalugit isertuussinissaq pisariaqarpat. Isiginiagassat suunerat nr. 1-imit nr. 7-imut assersuusiorfigineqarsimapput. Nr. 6-imi inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatsiviit namminersortut peqatigiiffiilluunniit paasissutissanik imminnut tunngasunik illersuinissamik soqutigisaat, matumani aningaasaqarnermut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, taaneqarsimapput.

Aammattaaq ingerlatsinerami oqartussaasup paasissutissanik oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqittarnera pillugu immikkut malittarisassat atuupput.

Kommunip ingerlatsivia aallaavittut tassaavoq ingerlatsivittut immikkoortoq kommunalbestyrelsimit akisussaaffigineqartoq. Taamaattumik pingaarnertut malittarisassaq tassaavoq kommunip iluani immikkoortortaqarfiit assigiinngitsut iluanni paasissutissanik oqartussaasut akornanni ingerlatitseqqinneq pineqanngitsoq, paasissutissanilli oqartussaasup taannaasup iluani atuineq.

Aallaavik taanna saneqqunneqarsinnaavoq, assersuutigalugu suliassaqarfik qitiusumik ingerlatsivik eqqarsaatigalugu ingerlatsivittut immikkoortortaqarfiup qilersugaanani iliuuseqarfisaa, imaluunniit ingerlatsivittut immikkoortortaqarfik oqartussaasumit aalajangersimasumik kiffaannngissuseqartumit aqunneqarpat.

Assersuutigalugu atuarfik pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu immikkoortutut nammineertutut isigineqartariaqarpoq, ilaatigut atuarfiup siulersuisui kommunip qitiusumik aqutsisoqarfianut attuumassuteqanngitsumik qinigaasut atuarfimmuut tunngassuteqartumik iliuuseqarpata.

Pisumi pisutut matumanisut ittumi politiinut nalunaaruteqarfiusimasumi uanga paasinninnera unaavoq kommunip ingerlatsiviata ataatsimut ingerlatsiviuneranik aallaavik saneqqunneqarsimannngitsoq, tassami politiinut nalunaarutiginninneq atuarfeqarfiup atuarfeqarfittut iliuuserinngimmagu, suliarlu ima ilungersunartigisoq pineqarmat

atuarfiup pisortaata suliffeqarfimmut pisumi pineqartumut pisortaasup aamma kommunip qitiusumik aqutsiviani naalackersuinikkut akisussaasut ilanngunneqarnissaat pisariaqarsimalluni. Taakku tamarmik suliamut attuumassuteqartumik annertuumik soqutigisaqartuupput - matuma paarlattuanik, tassalu assersuutigalugu atuarfiup ulluinnarni aqunneqarnera pineqartillugu, tassanilu qitiusumik aqutisoqarfiup soqutigisaa pingaarnerusutigut ingerlatanut attuumassuteqarajuttuullunni.

Taamaattumik isumaqarpunga paasissutissanik oqartussanut allanut ingerlatitseqqinneq pineqanngitsoq, taamaattumillu suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi paasissutissanik oqartussaasunut allanut ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat atorneqarnissaat pisariaqarani.

Oqartussaasup pineqartumik politiinut nalunaarutiginnissimanera pillugu paasissutissap susassaqanngitsunut ingerlateqqinneqannginnissaa innuttaasup soqutigisaanik annertuumik mianerinninneruvoq.

*Qulaanili taaneqartut tunngavigalugit uanga naliliinera unaavoq borgmesteri, kommunaldirektøri, atuarfiup pisortaanera atuarfiullu pisortaa ataqatigiinneqarnermi tassani susassaqanngitsutut isigineqarsinnaanngitsut, taamaattumillu isumaqarpunga D-p politiinut 15. december 2006-imi saaffiginninnerminik taakkununnga ilisimatitsi-
simanera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27-mik unioqqutitsineru-
simanngitsoq.*

Aammattaaq isumaqarpunga inuit pisimasuni toqqaannartumik kalluarneqartut susassaqanngitsutut isigineqarsinnaanngitsut, taamaattumillu inuit taakku D A1-imut e-mailikkut nassiussaatigut 24. januar 2007-imeersukkut ilisimatinneqarsimanerat isornartorsiussallugu pissutissaqarnanga isumaqarpunga."

5. A1-p saaffiginnissutaanut atuarfeqarfiup oqaasiinnartigut akissuteqarumasi-mannginneranut atatillugu oqaatigaara ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup manna nassatarigaa, tassalu oqartussaasup aalajangersimasumik attaveqarfiginneriaaseq kissaatigineqartoq sapinngisamik akuersaarniartariaqaraa, tamanna saneqqunneqarsinnaasoq, ilaatigut suliamik suliarinninnerup siunertaata imaluunniit sulisut isumannaatsuutitsivigineqarnissaata tamanna pisariaqalersippagu.

Isornartorsiuinissannut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga, tassami makku pingaartillugit isiginiarakkit, tassalu A1-ip toqqaannartumik attaveqarfigineqarnermini aporaannernik pilersitsisartutut atuarfeqarfimmit isigineqarnera, pineqartup saaffiginnissutaasa piffissap sivisunngitsup ingerlanerani allakkatigut aki-neqarsimanerat aamma ataatsimeeqateqarumanerup piviusunngorsimanerata im-minnut assortuuttumik paasissutissiissutigineqarnera.

6. Oqaatigaara kommuni pillugu allakkamik kommunip allaffissiai atorlugit allannissaminut kommuni nalinginnaasumik pisinnaatitaasoq.

7. Atuarfeqarfik A1-mut taanna pillugu isummernernik kusanangitsunik arlaleriarluni saqqummiussisarsimavoq. Tamanna pillugu oqaatigaara:

"Atuarfeqarfiup ilaatigut A1-imut allakkamini 23. oktober 2006-imeersuni oqaatigisimavaa atuartut ineqarfianni pisortaq ataqqinninngivissumik aqunniarsarigaa, e-mailikkullu nassiussamini 24. januar 2007-imeersumi (D-mit ingerlateqqullugu nassiunneqartumi) panini ataqeqqullugu piumaffigisimallugu.

Oqartussaasup pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu oqartussaasup pisimasut ingerlanerannik nammineq naliliinini annertunerusumik annikinnerusumilluunniit tunngavigalugu innuttaasoq pillugu pitsaanngitsumik oqaaseqaateqarnissaminut pissutissaqarsinnaavoq; tamanna assersuutigalugu pisumi oqartussaasup politiinut nalunaaruteqarnissap pisariaqartitsivigisaani atuuppoq, tak. immikkoortumi 4-mi oqaatigineqartut.

Illua'tungaani ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik tunngaveqarnerup manna nassataraa, tassalu oqartussaasoq isummernernik pitsaanngitsunik suliami pisunit pisariaqalersinneqanngitsunik pisariaqartinnagu saqqummiussinaveersaartariaqartoq. Saqqummiussinerit taamaattut suliamik suliarinninneq ataatsimut isigalugu taassuma suliamut attuumassuteqarluinnarnera qularutigineqalersissinnaavaat, kiisalu oqartussaasup aamma innuttaasup pineqartup akornanni tatigeqatigiinnginnermik pilersitseqataasinnaalluni.

Uanga naliliinera unaavoq atuarfeqarfiup A1-imut taamatut saqqummiussisimanageri pisariaqanngitsumik pitsaanngitsuusimasut, taamalu suliami qitiusunit - tassalu pissutsinit A2-p atugaanit A1-illu taakkununnga sunniutaanit - A1-p inuttaanut pisariaqanngitsumik nuutsisuusimasut.

Tamatununnga atatillugu oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq A1 ataqqinninngitsumik pissusilersortutut isigineqarpat atuarfeqarfik tamatumunnga A1-imut uparuaavigininnissaminut pissutissaqarsimassasoq, taassumalu aamma A2-p akornanni pissutsit atuarfeqarfiup susassarigai, taakku A2-p atuartut ineqarfianni najugaqarneranut sunniuteqarsimappata.

Isumaqarpungali atuarfeqarfiup saqqummiussinini kinaassusersiorpalunnginnerutisimappagit ilusilersorluagaanerutissimappagillu tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasimassagaluartoq."

3.3 Isumaginninnermut Pisortaqarfiup pisinnaatitaanermik innarluutillit pillugit peqqussut tunngavigalugu kommuninut aalajangersimasunut isumaqatigiis-sutitut ilusilerlugu isumagisassanngortitsinerminik tamanut nalunaarutiginninnginnera (j.nr. 2008-905-004, siusinnerusukkut 11.73.17.05/063-07)

Oqartussaasup aalajangiinissamut pisinnaatitaaneramik Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasup kommunimi ingerlatsivimmut isumagisassanngortitsinerata torersumik pissusilesornissaq inatsiseqartitsinikkullu innarlitsaaliinissaq eqqarsaatigalugit tamanut nalunaarutigineqartariaqarneramik oqaaseqaatika Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup 23. december 2008-mi akivai, oqaatigalugulu misileraalluni aqqissuussineq Naalakkersuisoqarfiup 2009-mi ingerlateqqinniangukkaa. Taamaattumik suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinniarnanga aalajangerpunga.

3.4 Kommunit aggorneqarnerisa avataanni suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunniussinermi pisinnaatitaanermut tunngasut (j.nr. 2008-319-0002, siusinnerusukkut 11.14.19.01/137-07)

Innuttaasup kommunit aggorneqarnerisa avataanni najugaqartup suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarnissaminik qinnuteqaammi najukkami nunaqaataasunut siunnersuisoqatigiinnit piffissap sivisunerusup qaangiunnerani inarlugu suliarineqarsimannginnera uannut naammagittaalliuutigaa.

Nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit tamanna pillugu saaffiginnissutigat tunngavigalugu oqaatigaat suliami suli aalajangiisooqarsimannginneranut manna pissutaasoq, tassalu suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 1. juni 2006-imeersumi § 4-mi - kommunalbestyrelsit suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunniussisarnerannut tunngaviusumi - kommunit aggorneqarnerisa avataanni nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit pineqartunut aamma ilaatinneqarnersut erseqqarlussorinarmat. Nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit Inuussutissarsiordermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsitutinillu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisoqarfimmut tamanna pillugu saaffiginissimapput, pisinnaatitaanermut tunngasut qulaajarneqarnissaat siunertaralugu. Naalakkersuisoqarfiup akissuteqarnissaa innuttaasunut siunnersuisoqatigiit suli utaqqimaarpat.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitsiner-
mut Naalackersuisoqarfiup nunaqqatigiinnut suinnersuisoqatigiit tamatuma ki-
ngornatigut imatut akisimavai:

"(...)

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitsiner-
mut Naalackersuisoqarfiup paasisutissat ataatsimiinneq sioqqullugu suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiis-
sutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 1. juni 2006-imeersoq kommunit aggorneqarnerisa
avataanniittut nunaqqatigiit suinnersuisoqatigiivi pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi,
20. oktober 1988-imeersumi pineqartunut ilaatinneqarnerisooq Naalackersuisut nunamut nammi-
nermut tunngasunut immikkoortortaarfianut paasiniarsimavaa.

Nunanut namminermit tunngasunut immikkoortortaarfianut oqaatigaa 2008-mi Aningaasanut
Inatsimmi kontomi pingaarnermi (...) 800.000 kr.-t nunaqqatigiit suinnersuisoqatigiivisa sulias-
sanik aqutsinermillu isumaginninnissaannut immikkoortinneqarsimasut. Aamma oqaatigine-
qarpoq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinut atatillugu aningaasartuutit Aningaasanut I-
natsimmi ilanngunneqarsimanngitsut, taamaattumillu (...)mi nunaqqatigiinnut suinnersuiso-
qatigiinnut aningaasartuutaasussaannngitsut.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutitigut siunertarineqartoq tassaavoq angerlartinneqarsi-
masutut aamma suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut suliffeqarnermut attuumassute-
qartut kiisalu napparsimasut piffissani nammineq pisuussutiginnagu suliffissaaleqiffiusuni, pif-
fissani angerlartinneqarsimaffiusimasuni piffissanilu napparsimaffiusuni sulinikkut annaasati-
gut taarsiivigineqarnissap qulaakkeerneqarnissaa, ikiorsiissutillu taakku kommunalbestyrelsi-
mit tunniunneqartarput.

(...) kommunit aggorneqarnerisa avataanniippoq, taamaattumillu Naalackersuisoqarfik suliani
(...)-mi najugaqartunut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinut tunngasuni kommunalbesty-
relsitut atuuppoq, najukkani ataasiakkaani nunaqqatigiinnut suinnersuisoqatigiit Kalaallit Nu-
naanni Namminersornerullutik Oqartussanut isumaqatigiissuteqarsimanngippata.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitsiner-
mut Naalackersuisoqarfiup ...-mi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinut atatillugu aningaasartuutit sil-
limmaassimanngimmagut suliani qulaani taaneqartuni tunniussinernut atugassanik ilassutit
aningaasaliissutit maannaanniit qinnutigineqassapput.

Nunaqqatigiinnut suinnersuisoqatigiit inussiarnersumik qinnuigineqarput ilassutit aningaasa-
liissutinik qinnuteqarnermi aningaasat amerlassusissaannik aalajangiiniarnermi atugassatut
aningaasat amerlassusii pillugit missingersuutiniq allakkatigut saqqummiusseqqullugit.

Nunaqqatigiinnut suinnersuisoqatigiit ullut qanoq amerlatigisut napparsimasimanerup naatsor-
sorneqarneranut kiisalu eqqortumik naatsorsuinermit uppernarsaammik taamatuttaaq ujartuisi-
mammata matumuuna uppernarsarneqassaaq nunaqqatigiinnut suinnersuisoqatigiit naatsorsu-
isimanerat eqqortuusooq.

Suliani eqqortumik suliarineqarsimasutut maanngaannit uppernarsarneqarsimasuni tunniunneqartut nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiinnit tunniunneqartarnissaat isumaqatigiissutigineqarpoq, tunniunneqartullu maanngaannit utertillugit akilerneqartassallutik.

Aammattaaq siunissami sulianik suliarinnittarnissami atugassatut makku ujartorneqarput, tassalu sulisitsisup ullut qassit nalinginnaasumik akilertarnerai, tassungalu atugassatut atorfinitsinerimi ullut napparsimaffiit kiisalu soraarsitsinerimi uninnganeq pillugu ileqqoreqqusat pillugit paasissutissat ataatsimoortut pigineqarput.

Naalackersuisoqarfik allakkatigut matumuuna neriuppoq nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit aamma Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalackersuisoqarfiup akornanni apeqqut nalornisoorutigineqartoq aaqqinneqarsimasoq.

Naalackersuisoqarfiup nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit inussiarnersumik qinnuigissavai suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit tunniunneqarsimasut tunniukkallarneqarsimasulluunniit utertillugit akilerneqarnissaannik allakkatigut qinnuteqaateqaqqullugit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit naammagittaalliortumut tamatuma kingornatigut tunniuppaat, qinnuteqaateqarneq naapertorlugu.

Paasissutissanik nunaqqatigiinnut siunnersuisoqatigiit suliamik suliarinninneranik isornartorsiunissannut pissutissaqalersitsisinnaasunik misissuinninni saqqummertoqanngimmat uannut naammagittaalliummut atatillugu annertunerusumik iliuseqaqqinngilanga.

3.5 Attartornermik atorunnaarsitsineq pillugu naammagittaalliuutini Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p pisinnaatitaanerini killissalersuineq (j.nr. 2008-511-001, siusinnerusukkut 11.20.39.30/140-07)

Suliami tamakkerluni ukiumoortumik nalunaarummut ilanngunnissaa pissutissaqarsorinngisanni Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut 2. oktober 2008-mi allappunga, tassami Naalackersuisoqarfiup oqaatigisimammagu Naalackersuisoqarfik attartornermik atorunnaarsitsinerit pillugit naammagittaalliuutini suliarinninnissaminut pisinnaatitaasoq, pissutsilli atorunnaarsitsinermut tunngaviusut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup ataaniillutik:

"Suliaq A-p naammagittaalliuutaata Naalackersuisoqarfimmit paasissutissiissutigineqartutut naammagittaalliuutip kalaallisut allaqqaarneqarnera Naalackersuisoqarfimmi pigineqanngit-

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

sup qallunaatumut nutserneqarnerata naqitanngortinneqarneranik Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup uannut 28. juli 2008-mi nassiussiffigisaa massakkut uterfigaara.

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara allakkat tiguneqartut toqqortarinissaat Naalakkersuisoqarfiup pissimaaffigigaa, tak. allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 7, imm. 1, taamatuttaarlu Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmik pilersitsinermut atatillugu Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup atorunnaarsinneqarnera pisortaqarfiup suliaataasa inaarlugit suliarineqarsimasut kasiilerneqarinnissaannut inatsisitigut tunngavissaliisuunani, tak, Inatsisartut inatsisaanni tassani § 8, imm. 2.

A-p naammagittaalliutaata allaqqaarneqarnerata Naalakkersuisoqarfimmi pigineqannginnera pitsaanngitsutut isigaara.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup suliamik suliarinnissimanagera eqqarsaatigalugu Naalakkersuisoqarfimmut allakkakka 8. juli 2008-meersut innersuussutigaa.

Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut Namminersorerullutik Oqartussat innissiaataanni attartortittakkani attartorneq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut isumagisassanngortinneqarpoq, tamatumunngali atatillugu Naalakkersuisunut naammagittaalliornissamut periarfissamut inatsisitigut tunngavissaq pilersinneqarani. Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisut pissutsinik inissiaatit Inissiaatileqatigiiffiup Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aqunneqarnerannut tunngasut pillugit naammagittaalliutit qilersuisuusumik sunniuteqartumik aalajangiiffigisinnaanngikkaat.

A-p naammagittaalliutaanut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup akissutaa 2. januar 2007-imeersoq tamatuma kingornatigut pisortaqarfiup malittarisassat qanoq paasineqarinnissaannik nassuiaanera pillugu ilitsersuinertut pissuseqalerpoq.

Tamanna tunngavigalugu uanga isumaqarpunga A-p naammagittaalliutaataa Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiunneqarinnissaa Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup isumaliutersuutigisimasariaqaraluaraa, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2 aamma Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfiup pisinnaatitanera pillugu kinguliini oqaaseqaatika, imaluunniit pisortaqarfiup pineqartoq ilitsersorsimasariaqaraluaraa naammagittaalliornissamut periarfissaq Inissiaatileqatigiiffip innersuussutigisimasaa atoqqullugu, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1.

Naammagittaalliutip Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfimmit suliarineqartariaqarsimagaluarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup naammagittaalliummik qallunaatumut nutsigaa aallaavigalugu pisortaqarfiup paasinninnera una ilaleqqajaaneruara, tassalu naammagittaalliut torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassat ilumut unioqquatinneqarsimanerannik apeqqummut tunngasuunngitsoq, taamaallaalli attartornerup atorunnaarsinneqarnerata unioqquutitsinermut eqqortumik qisuariarneruneranik apeqqummut tunngasuusoq.

Allatut oqaatigalugu A-p naammagittaalliutuataa imatut paasivara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p pissusiviusunik aalajangersaasimanera naammagittaalliutiginnikkaa, attartornermilli atorunnaarsitsinerup pisunut naapertuutinngitsumik inatsiseqartitsinikkut malitseqartitsinerunera naammagittaalliutigigaa.

Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfiup pisinnaatitaanerani torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassanik "unioqutitsinerit" pillugit apeqqutit pineqartunut erseqqissumik ilaatinneqarput, tak. inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 84, imm. 1, nr. 5.

Tamatuma kingornatigut apeqquataalerpoq inatsiseqartitsinikkut malitseqartitsinerup pissutsinut naapertuuttuuneranik apeqqut Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfiup pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqarnersoq.

Torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassat ilumut unioqutinneqarsimanerannik apeqqut aallaavittut taamaallaat uparuaanernut, mianersoqqussutinut, attartornermik atorunnaarsitsissamaanernut attartornermillu atorunnaarsitsinerunut atatillugu inatsiseqartitsinikkut soqutiginaateqarpoq, tassami pisoq taamaattoq attartornermut tunngasunut inatsiseqartitsinikkut sunnuteqanngikkaluarmat. Tamanna inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussummi § 86, imm. 6-imut Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerisa attartortitsisumut qilersuisuuffigissaannut ataneqartinneqarpat uanga paasinninnera unaavoq attartornerup atorunnaarsinneqarnerata torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassanik unioqutitsinerunut pineqaatissiissutitut atorneqarnerata ilumut pissutissaqarneranik apeqqut ilumut unioqutitsisoqarsimaneranik aalajangiinerunut ima ataneqarluinnartigisoq ilimagisariaqarluni Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfik suliamik suliarinninnissaminut pisinnaatitaasoq.

Aammattaq attartornermik atorunnaarsitsinerup aalajangiinertut atorunnaarsitsinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavianut attuumassuteqanngitsutut oqaatigissallugu tamanna immi isumaqanngilaq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfiup suliamik suliarinninnissaani innuttaasup naammagittaalliumminik qanoq oqaasertalersuisimanera apeqquataappat tamanna inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermi tunngaviusumik isiginiagassanut assortuuttuusussaavoq.

Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfiup pisinnaatitaanera pillugu apeqqummik naliiniinna manna pingaartillugu aamma isiginiarpara, tassalu torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassanik unioqutitsinerit unioqutitsinerup annertussusia aallaavigalugu pisumi naliliisoqartarnissaa inissianik attartortitsineq pillugu peqqussummi tunngavigineqartoq. Taamaalluni Inatsisartut peqqussutaanni § 73, imm. 2, nr. 4-p, tak. § 3, manna nassataara, tassalu annertuumik unioqutitsinerit attartornerup atorunnaarsinneqarneranik kinguneqarsinnaasut, unioqutitsinerilli annikinnerusut unioqutitsisoqaqqinnerani attartornerup atorunnaarsinniarneqalerneranik kinguneqarsinnaallutik, tak. Inatsisartut peqqussutaanni § 67, nr. 4.

Taamatut immikkoortitsineq pillugu oqaatigaara Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissummini 1. februar 2008-meersumi oqaatigigaa A-p attartornera Inatsisartut peqqussutaanni § 67, nr. 4 tunngavigalugu atorunnaarsinneqarsimasoq, tamannali

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

eqqortuusinnaangilaq, tassami torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassanik unioq-qutitsinerit aalajangersakkami tassani ilaatinneqartut attartornermik atorunnaarsitsinissamut tunngavissaliinngimmata, atorunnaarsitsissamaanermulli tunngavissaliillutik, taamatuttaarlu Inissiaatileqatigiiffiup Inatsisartut peqqussutaanni §§-it 50 aamma 73 innersuussutigisimallu-git, § 67 innersuussutiginaq.

Eqqaasitsissutigaarattaq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-p attartorneranik atorunnaarsitsinis-samik aalajangiinermini 6. november 2006-imeersumi aalajangiinerup taassuma Ineqarneq pil-lugu Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanera A-mut ilitser-suussutigisimagaa.

Tamanna tunngavigalugu A allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartu-tigut nalunaarfigaara Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup allagai 2. januar 2007-imeersut naammagittaalliuutaa 13. december 2006-imeersoq eqqarsaatigalugu aalajangi-nerunngitsut, taamaallaalli pisortaqarfiup malittariassat qanoq paasineqarnissaannik nassuiaa-nera pillugu ilitersuineratut isigineqarsinnaasut.

A tamatumunnga peqatigitillugu paasitippara toreersumik pissusilersornissaq pillugu malittari-sassanik unioqutitsinerit pineqartut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p qanoq nalilersimanera i-imaaliillaannaq paasiuminaatsuusoq, tassami Inissiaatileqatigiiffiup attartornerup atorunnaar-sinneqarnissaanik aalajangiinermini qalleqqittumik unioqutitsinerit pineqarnerat pingaartil-lugu isiginiarsimammagu.

Aalajangiineq torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassat qalleqqittumik unioqqu-tinneqartarsimaneranik taamaallaat tunngavilersugaasoq, unioqutitsinerulli pineqartup anner-tussusiat pisumi naliliiffigineqarneranik tunngaveqanngitsoq inissianik attartortitsisarneq pil-lugu peqqussummi § 67, imm. 4, tak. § 73, imm. 3, taamaallaat atorunnaarsitsinialernermut pis-sutaasinnaavoq, imaangitsoq attartornermik atorunnaarsitsinermut.

Taamaattumik A aamma ilitersorlugu nalunaarfigaara Ineqarneq pillugu Naammagittaalliu-uteqartarfimmut naammagittaalliornissamut periarfissaq innersuunneqartoq atoqqullugu, apeq-qutip taassuma qilersuisuusumik aalajangiiffigineqarnissaa kissaatigiguniuk, imaluunniit isu-maqaruni attartorneq pissutissaqanngitsumik atorunnaarsinneqarsimasoq.

[Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.]"

3.6 Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranik kom-munip malinninnginnera (j.nr. 11.10.07.01/043-08)

A-p uannut naammagittaalliuutaa tunngavigalugu Isumaginninnermik Naamma-gittaalliuuteqartarfimmut imatut allappunga:

"A K Kommunimut tikeraarninni ornigulluni saaffiginnippoq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranik 19. november 2004-meersumik K Kommunip arlaleriarluni saaffigineqartaraluarluni malinnissimanginnera naammagittaalliuutiginiarlugu. Aalajangiinerup assilineruq eqqortussaq anguniarlugu ilanngullugu nassiuppara.

A-p pisortanit ikorsiissutinik 6.000 kr.-nik utertitsilluni akiliinissaanik K Kommunip aalajangiinera Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinermigut atorunnaarsippaa. Aningaasat taaku tamaasa A-p piffissap taamaalinerani utertillugit akilersimavai.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

Suliap uannut paasissutissiissutigineqarnera tunngavigalugu uanga isumaqarpunga K Kommunip Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineranik malinninnginnera sunik kinguneqartinneqassasoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineq aalajangerpagu eqqornerpaassasoq.

Naammagittaalliuuteqartarfittut inatsisitigut aalajangersagaasumik oqartussaasut aalajangiinera aalajangiinerni pineqartunit malinneqartarnissaat innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaat eqqarsaatigalugu pingaartuusutut isigaara.

Taamaattumik naatsorsuutigaara aalajangiinerup K Kommunimit malinneqarnissaa Naammagittaalliuuteqartarfiup matuma kingornatigut isumagissagaa.

Taamaattumik A-p naammagittaalliuutaa suliariniarnagu aalajangerpunga, taannalu qinnuigalugu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik malitseqartitsiviginninnissaa utaqqimaqqullugu.

Allakkat ukua assilinerat A-mut nassiuppara."

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup K Kommunimut allakkami 17. august 2008-meersut assilinerat uannut tamatuma kingornatigut nassiuppara, taamalu Naammagittaalliuuteqartarfiup K Kommuni allakkani taakkunani nalunaarfigaa Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera malinnissaannut pisussaaffeqartoq, taamaattumillu aningaasat kommunip A-mut utertillugit tunniutissagai.

Kommunimut tikeraarnerit

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq

3.7 Innuttaasut kommunip paasissutissanik pissarsiniarsinnaananut akuersinermik uppernarsaataasa eqqoqqissaartuunissaannik piumasagaat (j.nr. 2008-901-0017, siusinnerusukkut 11.73.88.71/092-04)

Kommunimi tikeraarninni sulianik misissuininnik 8. juli 2008-mi inaarsaaffigisanni oqaaseqaatiga kommunip akuersinermut uppernarsaatinik aamma meeqqanut akilersuutinik siumoortunik tunniunneqarsimasunik akiliisitsiniarnermi immersugassanik assigiissaartunik oqaasertalersugaasunik atuinera pillugu oqaaseqaatinik imaqqarpoq.

Akuersinermut uppernarsaatinik atuineq pillugu:

Kommunimut imatut allappunga:

"Sulianik misissuininni akuersissuteqartitsinermit uppernarsaatit assigiinngitsut arlallit sullitaq pillugu paasissutissanik ingerlatsiviup oqartussaasunit assigiinngitsunit pissarsiniarnissaanut atorneqartussat isumaginninnermik ingerlatsiviup sullitanut atsiortittarsimasai naammattoorpakka.

Sulianik misissuineq pillugu eqikkaanermi isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanut 9. november 2004-mi aamma borgmesterimut kommunaldirektørímullu 12. november 2004-mi oqaatigaara isumaqartunga akuersissuteqarnermut uppernarsaatit tamanut tunngavallaartumik oqaasertalersugaasut, tassami uppernarsaammi sullitaq pillugu paasissutissat tamarmik pineqartutut paasineqarsinnaammat.

Taamaalillunga eqikkaanermi oqaatigaara uppernarsaat taanna pissutsini pineqartuni pissuserpiaasut pillugit paasissutissanik suliamuinnaq pingaaruteqartunik pissarsiniarnermut akuersinerinnarmut atuutilersillugu oqaasertalersorneqartariaqartoq.

Taamatuttaaqq tamatumunnga atatillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33 imaattunik oqaasertaqartoq kommunimut eqqaasitsissutigaa:

"§ 33. Pisortat ingerlatsivianni suliffilik taama suliffeqarnerminut atatillugu paasissutissanik allanut oqaatigeqqunngisanik suliassami suliarinissaannut pingaaruteqanngitsunik pissarsissanngilaq."

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatikka kommunip qanoq iliuseqarnissaanut pissutissaqalersitinersut nalunaarutigeqqullugu."

Kommunip imatut akivaanga:

"Akuersissuteqarnermut uppernarsaatit assigiinngitsut pigineqarnerannut pissutaavoq uppernarsaatit ataasiakkaat suliassaqaqfinni aalajangersimasuni paasissutissanik pissarsiniarnermut atorpeqartarnerat.

Akuersissuteqarnermut uppernarsaatit ataatsimut oqaaseqaatitut iluseqarnerannut pissutaavoq ingerlatsiviup uppernarsaatit taakku atorlugit paasissutissanik pissarsiniarsinnaanera, suliat ataasiakkaat qanoq allanngoriartornerat peqatigalugu. Akuersissuteqarnermut uppernarsaatit aalajangersimasunorluinnaq tunngasuuppata suliamik suliarinnittup ataatsip suliamik suliarininnermi ataatsimi suliap ingerlanerani uppernarsaatit arlallit pissarsiariniartassagaluarpai. Tamanna sullitamut, suliamik suliarinnittumut suliallu ingerlaneranut piffissaajarnartorjuus-suussaaq." (Atorfeqaqfimmi nutsigaavoq)

Imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33-p qulaani issuakkama saniatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 30 imaattunik oqaasertaqartoq atuuppoq:

"§ 30. Suliassani qinnuteqarnikkut suliassannortinneqartuni pissutsit qinnuteqartup kisimi susassarisai ilisimatitsissutigeqqusaassanngillat ingerlatsiviup ilaanit allanit imaluunniit ingerlatsineranut oqartussaasunit allanit.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaq,

1) qinnuteqartoq tamatumunnga akuersippat,

2) inatsimmik imaluunniit inatsit tunngavigalugu aalajangersakkanik allamik tunngavis-saqarpat imaluunniit

3) qinnuteqartumut imaluunniit suliame peqataasut avataanniittumut tunngasut immikkut it-tut qinnuteqartup paasissutissat pissarsiariniarneqanninnissaannik soqutiginneranit erseq-qissumik salliutittariaqarpata."

Aalajangersagaq taanna piareersarlugu sultanit ilaatigut erserpog:

"Aalajangersakkap taassuma siunertaraa sultanit qinnuteqaatinut tunngasuni ingerlatsiviup ilaanit allanit paasissutissanik suliamik suliarininnermi atugassanik pineqartunut namminermut tunngalluinnartunik qinnuteqartoq akuersiseqqaarnagu pissarsiniartoqartanninnissaata qulakkeerneqarnissaa." (Taakkua kalaallisuuvi amigaataammata Atorfeqaqfimmi nutsigaavoq)

Malittarisassaq paasissutissanik qinnuteqartumut namminermut tunngassuteqarluinnartunik ingerlatsinermit oqartussaasup ilaanit allanit imaluunniit ingerlatsinermit oqartussaasunit allanit aallaavittut pissarsiniartoqarsinnaannginneranik aalajangersaasoq taamaalillutik Inatsisartut akuersimavaat.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortunik

Tamatuma nassatarisaa unaavoq, tassalu paasissutissat aalajangersimasut suut kommunip atorfissaqartikkai kommunip qinnuteqartumut erseqqissassagaa, taamatuttaarlu kommunip, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33 kommunimut siusinnerusukkut malugeqqoreersimasara, paasissutissat suliap suliarineqarneranut pisariaqartunit annertunerusut pissarsiariniarsinnaanngilai.

Taamaalilluni qinnuteqartup akuersineranik ataatsimoortunut tunngasunik oqaasertalersugaasumik pissarsiniarneq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 30-mik unioqqutitsineruvoq. Akuersissut taamatut ataatsimoortunik oqaasertalersugaasooq inatsiseqartitsinikkut kommunimut sunniuteqanngilaq.

Suliamik misissuininni isumaginninnermik ingerlatsiviup akuersissuteqarnermi immersugassaataata naqeriikkap assilinera pissarsiaaraa, tassanngalu ersepoq isumaginninnermik ingerlatsivik "Napparsimmavimmit - Ulluunerani paaqqinniffinnit - Atuarfimmit - Siusinnerusukkut sulisitsisorisimasamit (-nit) - Akileraaruseriffimmit - kiisalu pisariaqarpat paasissutissanik allanik suliamut pingaaruteqartunik" pissarsiniarsinnaasoq.

Immersugassaq taanna qinnuteqaatini sorlorni atorneqassanersoq immersugassami takuneqarsinnaanngilaq.

Ungali paasinninnera unaavoq paasissutissat immersugassami naqitanngortitami takuneqarsinnaasut ilaannaat suliani qinnuteqaatinut tunngasuni atorneqarsinnaasasut.

"... pisariaqarpat paasissutissanik allanik suliamut pingaaruteqartunik" pissarsiniar-nissamat akuersissut ataatsimoortunik oqaasertalersugaavoq, taamaattumillu kommunip ilaani allani imaluunniit oqartussaasuni allani paasissutissanik qinnuteqartumut pineqartumut namminermut tunngassuteqartunik isumaginninnermik ingerlatsiviup pissarsiniarnerani inatsisinik unioqqutitsinani atorneqarsinnaanan.

Aamma oqaatigaara immersugassamit manna ersertoq, tassalu paasissutissanik qinnuteqartumut namminermut tunngasunik pissarsiniartoqarnissaanut qinnuteqartup akuersinera pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 1. november 1982-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi kapitali 2-mik tunngaveqartoq.

Tamanna eqqunngilaq, tassami tunngaviusoq tassaammat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 30.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni kapitali 2 pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqartut ikiorsiissutisartullu paasissutissiisussaataanerannut tunngasuuvoq, taamaalillunilu isumaginninnermik ingerlatsiviup pissutsit qinnuteqartu-

Inassuteqaatinnut kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-

mut namminermut tunngasut pillugit paasissutissanik pissarsiniarsinnaaneraniq apeq-qummut attuumassuteqarani.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq taanna kommunip qulaani oqaaseqaatit naapertorlugit allangortisagaa, tamatumanilu manna ilanngullugu isumaliutersuutigissagaa, tassalu suliani assigiinningsuni immersugassat assigiinningsut atorveqassanersut."

Inassuteqaatinnut kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

Meeqqanut akilersuutiniq akiliisitsiniarnermi immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq

Kommunimut imatut allappunga:

"Aammaattaq allakkat 28. september 2004-meersut naqitanngortitami assigiissaartunik oqaasertalersugaasumi allanneqarsimasut suliami allagaatinut ilaapput, tassani kommunip akilersuisussaataitaasoq akilersuutitigut siumoortumik tunniunneqartutigut kommunip pisassarisaanik ilisimatippaa.

Allakkat assigiissaartunik oqaasertalersugaaneranni naafferartumik akilersuinissamik akilersuisussaataitaasup kommunimi akiliisitsiniartarfinnut qinnuteqarsinnaaneraniq ilitsersuut ilanngunneqarsimavoq. Kommunip ilanngullugu oqaatigaa naafferartumik akilersuinissamik aaq-qissuussinerup unioqutinneqarnera suliap "eqqartuussivikkoortumik akiliisitsiniarnermut" tunniunneqarnera nassatarissagaa.

Taamatut oqaasertaliineq pitsaanngilaq, tassami eqqartuussivikkoortumik akiliisitsiniarnerneq imatut isumaqarmat kommuni pisassarisaminik aalajangersaasitsiniarluni eqqartuussivikkoortumik suliaassissuteqarniarloq.

Kisianni meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 19-imit ersepoq kommunip pisassarisai eqqartuussuteqartoqariinnngikkaluartoq pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaasut.

Kommunip pisassarisaanik eqqartuussuteqartoqariinnngitsaq akiliisitsiniarnerneq eqqartuussivikkoortumik akiliisitsiniarnerunngilaq, tassaallunili aqutsinermi oqartussaassutsimik atuutitsineq.

Taamaattumik kommunip meeqqanut akilersuutitigut siumoortumik tunniunneqartututigut pisassarisami eqqartuussuteqartoqariinnngikkaluartoq akilersinniarneqarnissaat siunertarippagu kommuni qinnuigaara immersugassami assigiissaartunik oqaasertalersugaasumi oqaasertaliussat naqqinneqarnissaat isumaliutersuutigeqqullugu."

Kommunip 18. september 2006-imi imatut akivaanga:

"Oqaasertai ingerlaannartumik allangortinneqassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut oqaaseqaatinni oqaatigaara suliami annertunerusumik iliuuseqqissanngitsunga.

3.8 *Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 11.73.88.71/116-07)*

K Kommunimi tikeraarninni sulianik misissuinerma illuliornermut tapersiissutitut akiitsut matussutissaannik pisortanit ikiorsiissutinik illup taarsigassarsisitsisumit utertillugu tiguneqarnerani utertillugit akilerneqartussanik kommunip siunissami ikiorsiisanninnissaanik inassuteqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga.

3.9 *Meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniukkallarneqarnerannik nalunaarutit kiisalu utertitsilluni akiliiumanermik uppernarsaatit pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0009, siusinnerusukkut 11.73.88.71/008-08)*

K Kommunimi suliat isumaginninnermut tunngasut arlallit K Kommunimi 2008-mi tikeraarninni misissugassatut tiguakka, misissuinerlu ataatsimut oqaaseqaatinik imaattunik saqqummiussinissannut pissutissaqalersitsivoq:

"Meeqqanut akilersuutininik siumoortumik tunniussinermik akilersuisussaataasumut nalunaarutit pillugit:

Kommuni immersugassanik assigiissaartunik oqaasertalersugaasunik atuisoq malugaara, aningaasallu amerlassusii assigiinngitsut marluk tassuuna nalunaarutigineqartartut, tassalu meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartut amerlassusii aamma aningaasat akilersinniarneqartut amerlassusii.

Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortarigallagaanik eqikkaallunga ataatsimeeqateqarninni malugeqqullugu oqaatigaara ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup manna nassatarigaa, tassalu kommuni innuttaasunut imatut saaffiginnittassasoq saaffiginnissutip siunertaa paatsoorneqarsinnaajunnaarsillugu.

Taamaattumik isumaginninnermik ingerlatsivik qinnuigaara immersugassap assigiissaartunik oqaasertalersugaasup allangortinneqarnissaa isumaliutersuutigeqqullugu, taamaalilluni aningaasat suut kommunip utertillugit akileqqunerai erseqqissumik takuneqarsinnaalersillugu.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatika kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersit-sinersut uannut nalunaarutigeqqullugu."

Kommuni imatut akivoq:

"Immersugassamik assigiissaartunik oqaasertalersugaasumik akilersuisussaataitaasup aningaasat assigiinngitsunik marlunnik amerlassusillit, tassalu siumoortumik tunniunneqarallartunik aappaalu akilersinniarneqartunik, taaneqarfiannik nalunaarfigineqartarneranik imalik Ombudsmandip tikeraarnermi nalaani innersuussutigaa, oqaatigalugulu nalunaarutip taassuma akilersuisussaataitaasut saaffignissutip siunertarisaanik nalornilersissinnaagai.

K Kommuni immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalik Ombudsmandip oqaaseqaatai tungavigalugit allangortippaa, taamaalillutik aningaasat suut akilersuisussaataitaasup akilissagai erseqqissumik takuneqarsinnaalerlutik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq allangortitaq kommunip akissumminut ilanngullugu nassiuppa, taassumali imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

"Akiitsut tamarmiusut qanoq naatsorsorneqarnerat, assersuutigalugu akiitsut naatsorsornerat pillugu kommunip nassuiaateqarneratigut kommuni erseqqissaateqartariaqartoq sulisumaqarpunga. Tamatumunnga kommunip oqaaseqaataa qinnutigaara."

Kommuni imatut akivoq:

"...

K Kommuni Ombudsmandip oqaaseqaatai tungavigalugit immersugassaq oqaasertalersorigaq siusinnerusukkut nassiunneqartoq allannguuteqartippaa, taamaalilluni akiitsunik naatsorsuineq akilersuuteqartussaataitaasumut siunissami nalunaarutaasartussani erseqqissumik erser-sinneqaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut nalunaarutigaara kommunip akissutaa tusaatissatut tigugiga, suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqqissanningsunga.

"Utertitsilluni akiliiumanermik uppersaait pillugit:

Malugaara utertitassannortitanik pisortanik ikiorsiissuteqartoqartillugu utertitsilluni akiliiumanermik uppersaanermi (taarsersuinissamut akuersaanermi) immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq kommunip atoraa.

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortunik*

Immersugassamit makku erserput:

"Akuersaarpara atukkakka taasersugassaammata paragraffi tunuani naqitaq naapertorlugu uangalu taarsiiumavunga periarfissaq siulleg atorlugu."

Uppernarsaatip taassuma oqaasertalersugaanera imaappoq ikiorsiissutigineqartut utertillugit qaqugu akilersinnaalissallugit innuttaasup nammineq aalajangissagaa, tamannalu inatsimmut naapertuuttuunngilaq.

Tamanna kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortarigallagaanik ataatsimeeqate-qarninni malugeqqullugu oqaatigaara.

Uppernarsaat oqaasertalersugaasariaqarpoq utertitsilluni qaqugu akiliisoqarsinnaanera kommunip pisut ataasiakkaarlugit isummerfigisassagaa takuneqarsinnaalersillugu.

Kommuni qinnuigaara qulaani taaneqartut qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqarlersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu."

Kommuni imatut akivoq:

"Ombudsmandip oqaatigaa utertitassanngortitanik pisortanit ikiorsiisoqarsimatillugu innuttaasut utertitsillutik akiliiumanermik uppernarsaataasa oqaasertaat imaattut innuttaasut ataasiakkaat ikiorsiissutigineqartunik qaqugu utertitsillutik akiliisinnaassanerlutik namminneq aalajangersinnaallugu.

K Kommunip immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq qulaani taaneqartut tungavugalugit naleqqussarsimavaa, taamaalilluni taanna oqaasertalersorneqarsimalluni suliat ataasiakkaarlugit utertitsilluni akiliinissap qaqugu aallartinneqarnissaa pisut ataasiakkaarlugit isummerfigineqartartussanngorluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Imersugassaq assigiissaartunik oqaaseqartalersugaasoq allanngortitaq kommunip akissumminut ilanngullugu nassiuppa, taassumalu imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

"Immersugassaq oqaasertalersoriigaq naqqissorsimasoq inatsisinut atuuttunut arlalitsigut naapertuutinngitsoq isumaqarpunga.

Siullermik immersuiffissamit oqaasertalersoriikkamit manna erserpoq, utertitsilluni akiliinissaq pissasoq innuttaasup kommunillu isumaqatigiissutaat malillugu, tamannalu pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaannut naapertuutinngilaq, tassami § 28-mi utertitsilluni akiliiumaneq pillugu kommunip aalajangiisussaanera aalajangersarneqarmat.

Tamatuma nassataraa utertitsilluni akiliisussaatitaanissamik piumasaqarnissamut kommuni kisimi akisussaasuusoq taamaalillunilu ikiorsiissutit tigusisoq tamanna pillugu kommunimik isumaqatigiissuteqarnermigut utertitsilluni akiliinissamut akisussaaqataatinneqarsinnaanani.

Oqaatigaarattaaq immersugassamit oqaasertalersoriikkamit erseremat, utertitsilluni akiliisussaa-titaaneq malinneqanngippat pisassarisat eqqartuussivikkoortumik akilersinniarneqassasut ilisi-magini ikiorsiissutinik tiguisup atsiussagaa.

Tamanna eqqortuunngilaq, Kalaallit Nunaannimi eqqartuussiviit akiliisitsiniartarnermik sulia-qartanngimmata aamma Kalaallit Nunaanni akiliisitsiniartarneq pillugu eqqartuussiveqan-gimmat.

Akiliisitsiniarneq eqqartuussisarneq pillugu inatsit naapertorlugu aqutsinikkut pinngitsaaliillu-ni akiliisitsiniartartunit, isumaginninnermi utertillugit akiligassat eqqarsaatigalugit tamanna pi-sortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu tassaasumit akileraartar-nermi ingerlatsivimmit, Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfiup ataa-niittumit, ingerlanneqartarpoq.

Tamanna tunngavigalugu immersugassaq oqaasertalersoriigaq kommunip naqqiissuteqarfigis-sagaa inassutigaaara."

Kommuni tamatuma kingornatigut imatut akivoq:

"Allakkanit qulaani taaneqartunit erserpoq Ombudsmandi imatut isumaqartog, tassalu immer-sugassami iluarsivigisami K Kommunip nassiusaani immikkoortortatigut tamakkiisuunngit-sumik inatsisinut atuuttunut naapertuutitsisoqartog.

Iisimatitsissutigineqarsinnaavoq K Kommuni immersugassami oqaasertalersugaareersumi siu-sinnerusukkut nassiuunneqarsimasumi allanngortitsisimammata, taamaalilluni utertitsilluni aki-liinissaq pillugu K Kommuni aalajangiisusooq tassannga erseqqissumik ersersinneqarluni.

Aammattaaq immersugassaq oqaasertalersoriigaq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni utertit-silluni akiliisussaatitaanermik maleruaanngitsoornerup utertitassatut piumasaqaatit Aningaasa-nut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup ataani akileraartarnermik ingerlat-sivimmi pinngitsaaliissummik naammassisinniarneqartussanngussasut tiguisussamut malu-geqquneqarsinnaaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara kommunip akissutaa tusaatis-satut tigugiga, suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

3.10 *Sulianik pilersitsisarneq kiisalu iliuusissanut pilersaarussianik suliarinnit-tarneq (j.nr. 2008-901-0007, siusinnerusukkut 11.73.88.71/023-08)*

Kommunimi sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussivunga, taakkunangalu uku kisimik nalunaarummut ilanngunneqarnissaannut pissutissaqarlunga isumaqarlunga:

"Sulianik pilersitsineq

Sulianik misissuininni oqaatigaara allagaatit pingaaruteqartut pisuni arlalinni suliani sumiiffigissamittut naatsorsuutigineqarsinnaasuni nassaassaangitsut. Assersuutigalugu suliami siusinaartumik pensionisianut tunngasumi paasissutissat suliami meeravissiartaarnermut tunngasumiipput, taannalu immikkut pilersinneqarsimavoq.

Ajornartorsiut takutinniassagaanni suliaq kommunip sulisuisa ilaata pensionisiaqaneranut tunngasoq suliamit sulisumut tunngasumit immikkoortillugu suliami allami suliarineqartariaqarpoq, taamatuttaarlu sullitap meeraata inissinneqarneranik apeqquut suliami meeqqanut tunngasumiittariaqarpoq, suliami angajoqqaamut tunngasumiinnani. Illua'tungaanut saatsikkaanni apeqquut suliamut pingaaruteqartoq immikkoortinneqartariaqanngilaq, immikkoortinneqartut assilinerinik suliamut pineqartumut ikisisoqanngippat, imaluunniit innersuussutaasumik allakkiortoqanngippat.

Taamaaliortoqanngippat suliani pineqartuni aaljangiisoqarsimanera imaluunniit suliap suliarineqarsimanera kommunip ilisimalinngitsoorsinnaavaa, tassami suliani pineqartuni uppenarsaasiussaq amigaataammat, sulialluunniit pineqartut pilersinneqarsimannimmata. Aammataaq allagaatinik ujarlerneq imaluunniit sulianik nutaanik pisariaqanngitsumik pilersitsineq aamma/imaluunniit suliarinnineq nukinnik atulussinnaaginnarnerusinnaavoq.

Kommunip sulianik pilersitsinermi aamma allattuisarnermi nalunaarsuisarnermilu periaatsini tamanna tunngavigalugu isumaliutersuutigisariaqarjaa.

(...)

Iliuusissanut pilersaarusi

Kommunimut tikeraarninni malugaara suliani meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni misissugassat tigusanni tamani immersugassat "Iliuusissanut pilersaarusiaq"-mik qulequtaqartut krydsilersuiffissartallit ilaasut. "Iliuusissanut pilersaarusi" tamarmik krydsilersuinikkut suliarineqarsimapput. Inissiinerup siunertaa, angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigungmisaqartunut isumaqatigiissutit, inissiinermit naliliineq malitseqartitsiviginninnerluunniit immersugassami immikkulluunniit allakkiani erseqqinnerusumik allaaserineqarsimannigillat.

Tamanna suliani allattuiffiit malunnartumik ikittuinnaasunut (qulaani oqaatigineqartut takukkit) sanilliullugu ilimagaara suliani paasissutissarpaalussuit amigaataasut.

Tamanna pillugu oqaatigaara meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi §§-it 14 aamma 15 tunngavigalugit iliuusissanut pilersaarusiortussaataitanerup meeqqap sammivilersorluagaasumik suliniuteqarfingineqarnissaa siunertarigaa.

Taamaattumik iliuusissanut pilersaarusiaq inummut ataatsimut naatsorsuullugu suliarineqartussaavoq ikiorsiiniutaasullu siunertaa siunertaasullu angunissaanut suliniutit suut pisariaqartuunerat oqaatigissallugu. Suliniuteqarnerup sivissussissaatut naatsorsuutigineqartoq meerar-

lu eqqarsaatigalugu pissutsit immikkut ittut iliuusissanut pilersaarusiame oqaatigineqassapput, matumani katsorsaaneq, ilinniartitsineq ilaalu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivisunerusumi inissiisoqarnerani inissiisoqarnissaanik aalajangiingeq kommunalbestyrelsip ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni naliliiffigisassavaa, iliuusissamut pilersaarusiame inissiinnermut siunertarineqartumik allaaserisaq tunngavigalugu. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangiisoqarpat iliuusissanut pilersaarusiaq aalajangiineq nu-taaq naapertorlugu allanngortinneqassaaq.

Iliuusissanut pilersaarusiaq assigiissaartumik immersugassatut (ajornanngippat qarasaasiak-koortumik) sularineqartariaqarpoq, iliuuserineqartullu pillugit immikkoortut ataasiakkaat i-nuit ataasiakkaat pisariaqartitaat tunngavigalugit itisilerneqassallutik. Iliuusissanut pilersaar-usiaq ilusilersorneqassaaq sulariamik sularinnittup nakkutiginninnerani atorneqarsinnaalersil-lugu. Suliani ataasiakkaani tunngaviumik paasissutissat, misissuinerup killiffia iliuusissanul-lu pilersaarusiaq pillugit immersugassamik aalajangersimasumik imaqassaaq.

Iliuusissanut pilersaarusiame amigaatillit ajornartorsiutaanerame isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanut eqikkaalluni ataatsimiinnermi saqqummiuppara.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaame aallaqqaasiutitute oqaatigaa kommunimi meeqqan-ik pinngitsaaliissumik inissitanik massakkut peqanngitsoq, meeqqalli tamarmik angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartut akuersisillugit ilaqutariinnut inissitaasimasut.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaame tamatuma kingornatigut oqaatigaa isumaginnin-nermik ingerlatsivik massakkut sulisussarsiortoq, taassumalu iliuusissanut pilersaarusiame ami-gaataasut siullertut sularissagai.

Ilaatigut inissiinnermi siunertat allaaserineqarneri amigaataasut ilaatigullu malitseqartitsinerit assersuutigalugu isumaginninnikkut suliani angajoqqaajusunut tunngasuniittarnerame tamatuma kingornatigut apequtigaa. Isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaame oqaatigaa kommun-i isumaginninnermut tunngasut tamaasa suli iserfigisimanngikkini, paasissutissalli isumagin-ninnermi suliani angajoqqaanut tunngasuni nassaarineqarsinnaasarunartut.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara meeqqanik inissiinnermi iliuusissanut pilersaa-rusiame immersugassami krydsilersuinerinnakkut pisarnera ilu Moornersoq imaluunniit kommun-ip siunertat pillugu allaaserisat sukumiinerusut sularisarnerai suli allu suliani meeqqanut inuu-suttunullu tunngasuni takuneqarsinnaanngitsumik malitseqartitsivigisarsimanerai paasissutis-siissutigeqqullugu.

Paasissutissat sukumiinerusut isumaginninnikkut suliani angajoqqaatut oqartussaassutsimik ti-gummiqartunut tunngasuniitinneqarpata kommun-i qinnuigineqarpoq paasissutissat taakku su-liani meeqqanut inuusuttunullu tunngasuniinnginnerannut tunuliaqutaasoq paasissutissiissuti-geqqullugu.

Kommuni aammattaq qinnuigineqarpoq kommun-i inissiinnermik meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 15 tun-ngavigalugu ukiumoortumik naliliisarnersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Aammattaaq malugaara suliani misissugassatut tigusanni aalajangiinerit inissinernut tunngaviusut takuneqarsinnaanngitsut.

Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu."

Kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 18. december 2008-meersutigut eqqaasippara. Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii tigusaqanngilanga.

3.11 Kommunip sulianik siusinaartumik pensionisianut tunngasunik suliarinnin- nera (j.nr. 2008-901-0019, siusinnerusukkut 11.73.88.71/048-08)

Kommunimi sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik suliallu ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik 2. juli 2008-mi saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga. Kommunip sulianik siusinaartumik pensionisianut tunngasunik suliarinninera pillugu oqaaseqaatit kisimik saqqummiunneqarnissaat toqqarpara:

"Suliat ataasiakkaat

Suliat siusinaartumik pensionisianut tunngasut

Isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisuusut marluk paasitippaanga sulianik siusinaartumik pensionisianut tunngasunik suliarinninneq sulisumit allamit qanittukkut aatsaat tigusimagitsik, sulianillu suliarinnittut taakku isumaginninnermi nalunaarusiat suliani manna tikillugu amigaa-taasimasut suliaralugit massakkut ingerlakkaat.

Suliani allagaatit suliani qinnuteqartunut tunngasuniinngillat, ungaluligaanatillu immikkoortlu-tik, taamaallaallu tassaallutik siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatit allagaati-mininnguanik arlalinnik ilaqartillugit pussuttartuligaallutik ataatsimoortinneqartut.

Kommunimi allami suliani allagaatit sulianit namminernit peerlugit suliarinniffiusimasumi su-lianik siusinaartumik pensionisianut tunngasunik 88-inik siusinnerusukkut misissuinnut ata-tillugu ilaatigut oqaatigaara kommunip suliani allagaatit allaqqaarneqarnerinik sulianit immik-koortitsisarnermik taamatut periaaseqarnera pitsaanngitsorujussuartut isigigiga. Tassani manna naleqqunnerpaatut isigaara, tassalu suliani ataasiakkaani allagaatinik immikkoortitsisoqassap-pat allagaatit immikkoortinneqartut pillugit sulianik nutaanik pilersitsisoqartarnissaa, suliamilu pisoqqami - tassalu suliami inummut pineqartunut tunngasumi - allanneqartarpat allagaatit sor-liit suliamut nutaamut nuunneqarsimasut, tamatumani 2005-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernerit 310 tullialu aamma qallunaatuuani 245 tullialu takukkit.

Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaatinik saqqummiusseqqullugu.

Tunaartarisassatut allattuiffiit

Kommunip "Pensionisiaqalersitsinermi sulianik suliarinninnermi tunaartarisassatut allattuiffik"-mik atuinera pitsaasutut erseqqissarpara.

... - inuttut normua ...

Suliami siusinaartumik pensionisianut tunngasumi allagaatit suliamit inummut pineqartumut tunngasumit peerneqarsimapput. Suliami allagaatit tamatuma kingornatigut tassaalerput allagaatit ataasiakkaat pappiaranut pussuttartumik ataatsimoortitat. Suliami allagaatit peerneqartut pillugit qulaani ataatsimut oqaaseqaatikka innersuussutigaaakka.

Suliamit erserpoq ... siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 24. juli 2007-imi qinnuteqarsimasoq, kommunillu peqqinnissaqarfik nakorsap uppernarsaasiussaani 10. oktober 2007-imi qinnuigisimagaa, nakorsallu uppernarsaasiussaa tamatuma kingornatigut allakkatigut 27. oktober 2007-imi nassiunneqarsimasoq.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliap siusinaartumik pensionisianut tunngasup piffissami 24. juli 2007-imit 10. oktober 2007-ip tungaanut suliarineqarnerani uninngasimagunarneranut tunuliaqutaasoq pillugu nassiuateqaqqullugu.

Tamatuma kingornatigut sulisinnaanermik B-p niuertarfiani 2007-imi novemberimi misilisoqarsimavoq. ... (B-mi KNI-p niuertarfia) sulisinnaanermik misiliineq pillugu naliliinermik emailimi 9. april 2008-meersumi saqqummiussivoq.

Suliamit aamma erserpoq isumaginninnermi nalunaarussiaq suliami amigaataasoq. Taamaattumik suliaq sulii aalajangiiffigineqanngilaq.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliaq sulisinnaanermik 2007-mi novemberimi misiliinermiit massakkumut uninngasimanersoq suliallu aalajangiivigineqarnissaa nukingiunniarlugu kommuni qanoq iliuseqarniarnersoq paasissutissiisutigeqqullugu.

... - inuttut normua ...

Suliaq taanna suliamut ...mut - inuttut normua ... - tunngasumut akuliunneqarsimavoq. Naatsorsuutigaara ... aamma ... aappariiusut.

Suliani siusinaartumik pensionisianut tunngasumi allagaatit suliamit (sulianit) inunnt pineqartunut tunngasumit peerneqarsimapput. Suliami allagaatit tamatuma kingornatigut tassaalerput allagaatit ataasiakkaat pappiaranut pussuttartumik ataatsimoortitat. Suliami allagaatit peerneqartut pillugit qulaani ataatsimut oqaaseqaatikka innersuussutigaaakka.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliat ...-mut aamma ...-mut tunngasunut akuleriissinneqarsimane-rinut tunuliaqutaasoq nalunaarutigeqqullugu.

Suliami allagaatinit erserpoq ... siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 17. august 2006-imi qinnuteqarsimasoq. Peqqinnissaqarfik nakorsap uppernarsaasiussaani qinnuigineqarsimaner-

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

soq suliami allagaatini takusinnaanngilara, kommunilli nakorsap uppersaasiinissaa 10. november 2006-imi nukingisaarutigisimavaa.

Aammattaaq suliameerperpoq ... piffissami 22. november 2006-imit 22. december 2006-imit sulisinnaaneraniq misilinneqarsimasoq. Tulliulluni nakorsap oqaaseqaataa 27. oktober 2007-imi ulluleneqarsimasoq ilaavoq. Suliami tunngavissaqannginneq pissutigalugu eqqoriarpara ...-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataa piffissani 22. december 2006-imit 2007-imi oktoberip qaammataata tungaanut aamma 2007-imi oktoberimit ullumimut iliuuseqarfigineqarani uninngatinneqarsimasoq.

Suliami allagaatini ersepoq ... siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 12. april 2006-imi qinnuteqarsimasoq. Kommunip K-mi napparsimmavik nakorsap uppersaasiussaaniq 24. april 2006-imi qinnuigisimavaa. Tamatuma kingornatigut qanoq iliuuseqartoqarsimanersoq suliami takusinnaanngilara.

Kommuni qinnuigineqarpoq piffissap qulaani taaneqartut pensionisiaqarnerannut tunngasumik suliani suliarinninnerminut atorsimagunagaanut suna tunuliaqutaanersoq nalunaarutigeqqullugu. Kommuni piffissami qulaani taaneqartumi suliani iliuuseqarsimappat allagaatini misissugassatut tiguneqartuni takuneqarsinnaanngitsunik, taava kommuni qinnuigineqarpoq tamanna pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Kommuni aammattaaq qinnuigineqarpoq suliat killiffii paasissutissiissutigeqqullugit.

... - inuttut normua ...

Suliami siusinaartumik pensionisianut tunngasumi allagaatit suliamit inummut pineqartumut tunngasumit peerneqarsimapput. Suliami allagaatit tamatuma kingornatigut tassaalerput allagaatit ataasiakkaat pappiaranut pussuttartumik ataatsimoortitat. Suliami allagaatit peerneqartut pillugit qulaani ataatsimut oqaaseqaatikka innersuussutigaaqka.

Suliaq nutarfasippoq, tassami siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaat 9. maj 2008-mi atsiorneqarsimammat, kommunillu qinnuteqaammik naliliinerani atugassatut nakorsap uppersaasiussaa 22. maj 2008 suliami allagaatinut ilaalluni.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliap killiffia paasissutissiissutigeqqullugu.

... - inuttut normua ...

Suliami siusinaartumik pensionisianut tunngasumi allagaatit suliamit inummut pineqartumut tunngasumit peerneqarsimapput. Suliami allagaatit tamatuma kingornatigut tassaalerput allagaatit ataasiakkaat pappiaranut pussuttartumik ataatsimoortitat. Suliami allagaatit peerneqartut pillugit qulaani ataatsimut oqaaseqaatikka innersuussutigaaqka.

Suliami allagaatinik ikittuinnarnik imalimmi takuneqarsinnaavoq ... siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni 19. december 2007-imi qinnuteqarsimasoq. Aammattaaq eqqaamassutissatut nipittakkami takuneqarsinnaavoq kommunip peqqinnissaqarfik nakorsap uppersaasiussaa-

nik 20. december 2007-imi qinnuigisimagaa. Allakkat taakkua assilinerat suliame allagaatinut ilaangilaq.

Kommuni qinnuigineqarpoq kommuni 20. december 2007-ip kingornatigut qanoq iliuuseqarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu, matumani kommuni peqqinnissaqarfimmuk nukingsaaruteqarsimanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Kommunip akissuteqarnissaa allakkatigut 26. august 2008-meersutigut, 26. november 2008-meersutigut kiisalu 19. december 2008-meersutigut eqqaasitsissutigaa.

Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

3.12 *Kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allakkatigoortitsisarneq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassanik malinninnginera (j.nr. 2008-901-0005, siusinnerusukkut 11.73.88.71/051-08)*

Kommunimi sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu ilaatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allakkatigoortitsisarneq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassat pillugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"(...)

Aalajangiineq allakkatigoortumik nalunaarutigineqartoq suliame illua'tungiusumut pineqartumut akuersaarluinnartuunngitsoq tunngavilersuummik ilaqartinneqartussaavoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22.

Aalajangiineq oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarpat allakkatigut tunngavilersuisoqarnissaa innuttaasup piumasaaqatigisinnaavaa, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 23.

Suliani arlalinni qinnuteqaatinut allakkatigut aalajangiinerit ilaangillat, qinnuteqaatillu akuerineqarsimanersut itigartinneqarsimanersulluunniit allakkiani assigisaanniluunniit takuneqarsinnaasannilaq.

Isiginiagassat suliame allattuiffiit, allattuisussaatitaaneq aamma sulianik uppernarsaasersuisarneq pillugit immikkoortut ataanni taaneqartut kiisalu ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup eqqortinneqarnissaa eqqarsaatigalugit inassuteqaatigaara innut-

3. *Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortunik*

taasut saaffiginnissutiminnut allakkatigut aalajangiivigineqartassasut imaluunniit minnerpaaffiatigut piumasaqaatigineqassasoq suliامي allakkiortoqartassasoq, aalajangiinerullu imarisaa tassani takuneqarsinnaassasoq.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu."

Kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut 10. oktober 2008-meersutigut nukingisaarpara. Akissummik tamatuma kingornatigut tigusaqannginnama kommuni allakkatigut 18. december 2008-meersutigut nalunaarfigaara kommuni akissuteqaanngippat sulininnik kommuni eqqarsaatigalugu ingerlatsisinnaannginnerma Inatsisartunut Naalackersuisunullu nalunaarutiginissaa Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1 tunngavigalugu isumaliutersuutiginiariga.

Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuineq

3.13 Qinikkatut sulineq pillugu suliامي allagaatit suliامي sulisumut tunngasumi allagaatinit immikkoortinneqarnerat (j.nr. 2008-901-0003, siusinnerusuk-kut 11.73.88.72/046-06)

Kommunimi sulianik sulisunut tunngasunik misissuininnut atatillugu malugaara suliaq allagaatinik atorfeqartitaasup nunaqarfimmi siulersuisunut ilaasortaaneranut tunngasunik imaqartoq.

Kommuminut tamatumunnga atatillugu imatut allappunga:

"[...] inassuteqaatigalugulu suliامي allagaatit sulisut pineqartut qinikkatut sulinerannut tunngasut suliامي sulisumut tunngasumit immikkoortinneqassasut, tassami kommunimi qinikkatut ataatsimiitaliani ilaasortaaneq atorfeqartitsinermut tunngasuunngimmat, malittarisassallu qinikkat suliaminik ingerlatsinerannut atuuttut atorfinitsitaallutik sulisunut atuuttunit allaanerummata."

Kommunimit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqanngilanga.

3.14 *Kommunip suliani mianersoqqussutitut tunngasuni periaasia (j.nr. 2008-901-0011, siusinnerusukkut 11.73.88.72/009-08)*

Kommunimut tikeraarninnut atatillugu sulisoqarnermut pisortaq 6. februar 2008-mi eqikkaallunga ataatsimeeqatigaara, tassanilu ilaatigut kommunip atorfeqartitaminut mianersoqqussummik tunisinermi periaaserisarsimasaa oqaloqatigiisutigaarput.

Sulisoqarnermut pisortap oqaatigaa mianersoqqussutinik tunisinermut atatillugu tunaartarisassaq KANUKOKA-p sulisoqarnermut pisortanik pikkorissartitsinermi atorsimasaa malittarigini.

Sulisoqarnermut pisortap tamatuma kingornatigut ilaatigut tunaartarisassap assilineru uannut tunniuppaa, oqaatigalugulu kommunimi immikkoortorqarfiit ataa-siakkaat atorfeqartitaasumut mianersoqqussummik tunniussinnginneranni taasuma malinneqartarnissaa erseqqissarsimagini, ilaatigullu oqaasertaliussat assi-giissaartut kommunip oqaasiinnakkut mianersoqqussummik allakkatigullu mianersoqqussummik tunniussinermi atortagaasa assilinerat tunniullugu.

Tunaartarisassami makku erserput:

"Mianersoqqussut[it]

"Mianersoqqussut ersarissumik imaqassaaq - aallaavilersugaassaaq - allaganngorlugu oqaatigineqassalluni, pineqartumi atorfimmu tunngatillugu unioqqutitsinertut isigineqartoq, taama pisoqaqqissagaluarpat tamanna aalajangersimasumik kinguneqartinneqassasoq (soraarsitaaneq, iml. suliffimmit qimagutsitaaneq). Mianersoqqussut piffissami aalajangersimasumi atuut-sinneqarsinnaavoq."

Tamatigut pisumut aalajangersimasumut tunngatinneqartassaaq.

Allaffimmiunut tunngasutigut inatsisiniit Lars Svenning Andersenip allagaa.

IMARISAANUT TAKUSSUTISSIAQ

- * Pisoq aalajangersimasooq, iluarsisariaqartorlu, taamaanngippat kinguneqartinneqassaaq
- * Pisoq pineqartoq allaaserineqassaaq uppersarlugulu
- * Siunissami taama pisoqqissagaluarpat kingunerisinnaasaa ersarissarneqassaaq

3. *Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

- * Illua'tungeriit tusarniaaffigineqassapput
- * Mianersoqqussut siumut isigisuusaaq qanoq iliuuseqarfigineqarsinnaasoq
- * Sulisut sinniisaat mianersoqqussummik tunisinermik ilisimatinneqassaaq, qanorli ima qarnera ilanngunnagu
- * Nalinginnaasumik mianersoqqussut ukiuni marlunni atuuutsinneqarsinnaavoq

Pisoq peqqissagaluarpas kinguneqartinnissaa piaartumik isumagineqassaaq, sapinngisamillu ullup suliffiusup tulliani!"

Oqaasiinnakkut mianersoqqussutinik tunniussinermi assigiissaartunik oqaasertaliussanut qulequttami oqaatigineqarpoq taanna tassaasoq suliama sulisumut tunngasumi allakkiaq, oqaasertaliussalli sinneri atorfeqartitaasumut allakkatut ilusilerneqarsimallutik. Taamaalillutik makku oqaasertaliussanit erserput:

"Oqaasiinnakkut mianersoqqusineq:

K Kommunimi SULIFFIK-mi ATORFIK atorfeqarninnut atatillugu matumuuna oqaasiinnakkut mianersoqqussummik tunineqarputit, tassa nal. 08.10 qaangertinnagu napparsimanermi nalunaartarnissamik malittarisassat arlaleriarlutit qaangiutingaatsiareerneratigut napparsimallutit nalunaaruteqartarsimagavit.

Arlaleriarlutit napparsimalluni nalunaarissami piffissarititaasumik paasitinneqarsimavutit, tassalu suliffissap aallartinneraniit kingusinnerpaamik XX minutsit qaangiutsinnagit, taamali illit iliuuseqartarsimangilatit.

Ullumikkut nal. XX napparsimallutit uunga XX naluaaruteqarsimavutit, tamannalu aamma piffissarititaasoq eqqornagu pisimalluni.

Napparsimanerit suliffimmut nalunaarutigineqassapput suliffissarititaasoq kingusinnerpaamik XX minutsinik qaangerpagu peqqutissaqanngitsumillu kinguarsarnagit.

Oqaasiinnakkut mianersoqquneqareernerpit kingorna pissuserisat ingerlatiinnassagukku atorfimmu atatillugu iliuuseqartoqassaaq, allakkatigut mianersoqqussummik tunineqarumaarlutit.

Una oqaasiinnakkut mianersoqqusineq qaammatit (minnerpaamik qaammatit pingasut annerpaamillu qaammatit 24-t tassalu ukiut marluk) qaangiuppata atorunnaassaaq, kingornalu personsagimit peerneqassalluni.

..."

Mianersoqqussummik allakkatigoortumik tunniussinermi assigiissartunik oqaasertaliussanit makku erserput:

"...

Mianersoqqussut

Atorfinikkavilli ... "Mianersoqqussut ersarissumik imaqassaaq - aallaavilersugaassaaq - alagannorlugu oqaatigineqassalluni, pineqartumi atorfimmut tunngatillugu unioqqutitsinertut isigineqartoq, taama pisoqaqqissagaluarpat tamanna aalajangersimasumik kinguneqartinneqasasooq (soraarsitaaneq, iml. suliffimmit qimagutsitaaneq). Mianersoqqussut piffissami aalajangersimasumi atuutsinneqarsinnaavoq.

Tamatigut pisumut aalajangersimasumut tunngatinneqartassaaq."

Tamanna pillugu xxxxxx.xx.200x oqaasiinnakkut mianersoqquneqarputit, pissutsillu iluarsiivineqarnissaannik qinnuigineqarlutit.

Tamannali pisimangilaq, taamaattumillu allakkatigut ukunuuna mianersoqquneqarputit, erseqqissaatigineqassaarlutit taamatut pisoqaqqippat K Kommunimi atorfeqarninnit soraarsitaassagavit.

Mianersoqqussutip imaa xx.xxx 200x-mi atorunnaarsinnaassaaq (minnerpaamik qaammatit pingasut annerpaamillu ukiut marluk). Mianersoqqussutaasorlu qulaani taaneqartumut tunngassuteqarpoq, taannalu sulisoqarnermut allaffimmi pappialaataasut akornannit peerneqassalluni assinganik pisoqaqqinngippat piffissaliunneqartup kingorna.

Mianersoqqussut pillugu naqqiutissaqaruit qinnuigineqarputit kingusinnerpaamik xx.xx.200x saqqummutissallugit. Tamatuma kingorna mianersoqqussutip atortinnarneqarnissaa naliliiffigineqarumaarpoq.

..."

Kommunimut 14. maj 2008-mi imatut allappunga:

"Mianersoqqussutinik atorfeqartitsineq pillugu inatsiseqartitsinermi qisuariaatitut atuineq pillugu aallaqqaasiutitut oqaatigaara pisortani atorfeqartitaasup mianersoqqussummik tunineqarnissaanik aalajangerneq aalajangiinertut isigineqartarmat, taamaalillunilu periaatsit pillugit mallittarisassani pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut Inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumiittuni pineqartunut ilaatinneqarluni.

Malugaara oqaasiinnakkut mianersoqqussutinut aamma allakkatigut mianersoqqussutinut assigiissartunik oqaasertaliussat ugguna assigiinngissuteqartut, tassa oqaasiinnakkut mianersoqqussutinut assigiissaartunik oqaasertaliussani kommunip atorfeqartitaasooq mianersoqqussummik tunniussineq sioqqullugu oqaaseqaatinik saqqummiusseqqullugu qinnuiginnikkaa, tassalu atorfeqartitaasooq suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaaviginngikkaa.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

"Allakkatigut mianersoqqussut"-mut assigiissaartunik oqaasertaliussat eqqarsaatigalugit malugaara mianersoqqussut tunniunneqareersoq tusarniaaneq ingerlanneqartartutut oqaasertaliisoqarsimasoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara kommuni pisuni tamani - aamma oqaasiinnakkut mianersoqqussummik tunniussineq sioqqullugu - suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneersoq paasissutissiissutigequllugu.

Nangillunga oqaatigaara aalajangersimasumik unioqqutitsisoqartillugu tamatuma mianersoqqussummik kinguneqartinneqartarnissaa pisuni ataasiakkaani sulisoq mianersoqqussummik tunineqassanersoq tunineqassannginnersorluunniit naliliivigineqartassasoq, tamanna inatsimmi atorfeqartitaanermi isumaqatigiisummi imaluunniit isumaqatigiisummi aalajangersarneqarsimanngippat.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara pisuni tamani sulisumik mianersoqqussummik tunniussisoqarnissaa eqqarsaatersuutigineqartillugu kommunip unioqqutitsisimaneq mianersoqqussummik tunniussinissamut pissutissaqartitsinersoq aalajangersimasumik naliliivigisarneraa ilisimateqqullunga.

Kommuni aamma qinnuigaara mianersoqqussutit kommuni pisuni allani, assersuutigalugu suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqartoqartillugu imaluunniit pikkorlunneq pineqartillugu, atorfeqartitsineq pillugu inatsiseqartitsinermi qisuariaatit atortarnerai paasissutissiissutigequllugu.

Mianersoqqussutininik atuisarnermut tunngatillugu ataatsimut oqaatigaara ingerlatsinerminik inatsiseqartitsinermi assigiinnngissitaartumik tunngaviumik periaaseqarnerup kingunerisaanik pineqaatissiinerinik sakkortuunik atuisoqassanngitsoq, pineqaatissiinerit sakkukinnerusut naammappata, tamatumalu arlalitsigut nassatarisassagaa soraarsitsinissamik suliamik ingerlatsisinaajunnaarneq, tamanna sioqqullugu sakkukinnerusumik atuutsinneqarsinnaasumik qisuariaateqarneq misileqqaarsimatinnagu – tamatumani mianersoqqussummik tunniussinikkut – tassa assingusumik pisoqartillugu soraarsitsinermut tunngavilersuutaasumik.

Akerlianilli imaassanngilaq aalajangersimasumik unioqqusitsisoqartillugu mianersoqqussutininik marlunnik imaluunniit ataatsimik tunniussinikkut soraarsitsisoqartassasoq, tamatuma kingorna sulisoq assinganik unioqqutitseqqilluni.

Taamaattumik kommuni aamma qinnuigaara sulisumik soraarsitsineq mianersoqqussutininik marlunnik tunniussisoqareeraangat toqqaannartumik pisarnersoq imaluunniit suliat tamarmik ataasiakkaarlugit soraarsitsineq pissusissamisoortumik pisimanageri naliliivigineqartarnerusut ilisimateqqullunga.

Piffissaq mianersoqqussutip atuuffigisaa

Mianersoqqussutip pisoqaavallaarnermigut (imaluunniit unioqqutitsisoqartaraluartoq malitseqartitsivigineqartarsimannginermigut) sunniutiminik annaasaqarsinnaanera sulinermut tunngasut pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut pisortat ingerlatsinerannut aamma atuutut nassataraat.

Piffissap mianersoqqussut unioqqutinneqaqqippat mianersoqqussutip sunniuteqartinneqarsinnaanerata qanoq sivilisutisumik atuuffissaanik kommunip siumut aalajangersaareertarnerata isornartorsiuinissannut pissutissaqalersinngilaanga.

Taamattorli manna kommunip eqqumaffigisariaqarpaa, tassalu kommuni piffissamik taamatut aalajangersaanermut atatillugu mianersoqqussut unioqqutitsisoqaqqinneratigut sunniuteqartinneqartariaqarnerseq pisussaaffigalugu naliliinissaminut imminut mattutissanngimmat.

Taamaattumik mianersoqqussuteqarnerup kingornatigut unioqqutitsisoqarpat kommuni siuliani pinertut tamatigut paasissutissartalersuissaaq, soorluli tassa siusinnerusukkut mianersoqqussuteqartoqarsimanngitsoq, taamatuttaarlu nutaamik unioqqutitsisoqaqqippat kommuni qanoq qisuariassanersoq pisut ataasiakkaarlugit kommuni naliliisassalluni, matumani siusinnerusukkut mianersoqqussutaasimasooq suliami nutaami pineqartumi sunniuteqartinneqassanersoq aamma ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kommunip aamma eqqumaffigissavaa piffissamik killiliinerup manna nassatarigaa, tassalu piffissap killiliunneqartup kingornatigut mianersoqqussutip sunniuteqartinneqarsinnaanun kommuni imminut mattutissasoq.

Mianersoqqussutip tunniunneqartup suliamit sulisumut tunngasumit peerneqartarnera

Oqaasiinnaakkut mianersoqqussummut aamma allakkatigut mianersoqqussummut assigiissaartunik oqaasertaliussani takuneqarsinnaavoq mianersoqqussut sivikinnerpaamik qaammatini pingasuni sivilisunerpaamillu qaammatini 24-ni atuutissasoq, tamatumalu kingornatigut suliamit sulisumut tunngasumit peerneqarumaartoq.

Eqikkaalluni ataatsimiinnermi sulisoqarnermut pisortamut oqaatigaara mianersoqqussut tunniunneqartoq suliami atorfeqartitaasumut tunngasumi pisut ingerlanerisa oqaluttuarineqarnerannut ilaasoq, taamaattumillu peerneqartariaqanngitsoq.

Oqaatigaara K Kommuni Kalaallit Nunaanni kommunini allagaatinik toqqorterisarneq kasiiliisarnerlu pillugit tunaartarisassatut aalajangersakkat Kalaallit Nunaata Katersugaasiviata Allagaateqarfialalu KANUKOKA isumasioqatigereerlugu 1991-imi saqqummersitai tunngavilugit allagaatinik toqqortarinninnissaminut pisussaaffeqarsinnaasoq.

Isumaqarpunga allagaatit suut kasiilerneqarsinnaanersut allagaatillu suut toqqortarineqartariaqarnerat kommunip Kalaallit Nunaata Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu paasiniartariaqaraa."

Kommunip 13. juni 2008-mi imatut akivaanga:

"Oqaasiinnartigut mianersoqqussut

Ereqqissarneqassaaq sulisoqarnermut allaffiup "Suliamut sulisumut tunngatillugu allakkiaq"-p naqitanngortinneqarnera tikeraarnissinnut atatillugu tunniussimagaa, taannali sulisorisamut oqaasiinnartigut mianersoqqussummik tunineqarsimasumut tunniunneqassanngilaq. Mianer-

soqqussummik tunniussineranut tunuliaqutaasoq allakkiami nalinginnaasumik allaaserineqartarpoq. Atorfeqartitaasup oqaaseqaatai allakkiamut aamma ilanngunneqartarput, taakku pisumut mianersoqqussummik tunniussineranut tunuliaqutaasumut attuumassuteqarlupata.

Allakkatigut mianersoqqussut

Assigiissaartumik oqaasertaliussat sulisoqarnermut allaffiup tikeraarnissi kingornatigut allannortippai, taamaalluni mianersoqqussuteqassamaarneq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarnutigineqartalerluni. Allakkatigut mianersoqqussutit eqqarsaatigalugit sulisoqarnermut allaffik eqqortumik iliuuseqarniarsarisarpoq, taamalu immikkoortortani pisortat, pisortat tullii pisortallu ullut tamaasa ilitsersorneqartarlutik siunnersorneqartarlutillu. Sulisoq unioqqutitsini-pissutigalugu allakkatigut mianersoqqussummik tunineqassanersoq pisuni soorunalimi naliisoqartarpoq. Erseqqissumik naliliinikkut soraarsitsisoqarsinnaavoq, sulisulli atorfimminnit namminneq soraarniuteqarajuttarput, kusanaatumik iliuuseqarsimanerup politiinut unnerluusutiginerqarsimasup kingornatigut soraarsitsiniarnermik suliaq aallartinneqaraangat. Uanga 2005-imi augustimit sulisoqarnermut pisortaanerma nalaani suleqatigiinnermi ajornartorsuut pikkorlunnerluunniit pissutigalugu soraarsitsinernek suliaqarsimangilanga.

Atorfeqartitaasunik arlaleriarlutik mianersoqqussummik tunineqareersimasunik soraarsitsineq pisumi naliliisoqareerneratigut pisinnaavoq. Isumaqaarpunga ingerlaannartumik soraarsitsisoqarneq ajortoq.

Immikkoortoq nutaaq ilanngunneqarpoq, tassanilu takuneqarsinnaalluni mianersoqqussutit atuuffiata sivilissusia piffissamat aalajangersimasumut aalajangersarneqassasoq. Tamaattorli imaangilaaq allakkatigut mianersoqqussut peerneqassasoq aserorterneqassasorlu. K Kommunip Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Allagaateqarfialu qanimut isumasioqatigalugu suliani sulisunut tunngasuni allagaatit pillugit atuuttut tunngavigalugit allagaatinik kasiliisarneq toqqortarinnittarnerlu pillugit isumaqatigiissuteqarniarpoq."

Kommunimut tamatuma kingornatigut 27. september 2008-mi imatut allappunga:

"Kommunip akissutaa tusaatissatut tiguara, kisiannili kommunip suliani pineqaatissiissutit mianersoqqussutit tunniussineranut tunngasuni periaasia eqqarsaatigalugu oqaatigalugu kommunip periaatsimi "oqaasiinnartigut mianersoqqussummik" taasaani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq aamma pisussaaffiusoq.

Kommunip "oqaasiinnartigut mianersoqqussut" pillugu ilanngullugu oqaatigaa aalajangiineq allakkiami atorfeqartitaasumut tunniunneqarneq ajortumi tunngavilersorneqartarpoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 23, imm. 1-ik-kut aalajangersarneqarmat oqaasiinnartigut aalajangiinnermik tigusaqartup aalajangiineq allakkatigut tunngavilersorneqaaqqullugu piumasaaqatigisinnaagaa, aalajangiineq pineqartumut tamakkiisumik akuersaartuunngippat.

Tamatuma saniatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 9-kkut aalajangersarneqarpoq suliame illua'tungiusoq suliame allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaasoq.

Aammattaq oqartussaasup innuttaasut tatiginninnerannik pilersitsinissaa ingerlatsinermi ileq-qorissaarnerup nassataraa. Innuttaasut suliamek suliarinninnermi oqartussaasup inatsit tunngavigalugu pisussaaffigisaanit annertunerusumik peqataatinneqarnerat tatiginninnermik pilersitsisarpoq.

Taamaattumik inassuteqaatigaara allakkiap "oqaasiinnartigut mianersoqqussummik" tunniussinermi kommunip suliarisaata atorfeqartitaasumut tunniunneqartarnissaa kommunip isumaliutersuutigissagaa.

Suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik toqqortarinnittarneq kasiiliisarnerlu pillugit ilassutitut oqaatigaara toqorterisarneq pillugu malittarisassat ataatsimut tunngavimmik matuminnga tunngaveqartut, tassalu suliame tamarmik aqutsinermut suli tunngassuteqarsinnaasut kasiilerneqassanngilluinnartut."

Kommunimit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqanngilanga.

3.15 Suliani allagaatit misissugassatut tiguneqartut pillugit oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0008, siusinnerusukkut 11.73.88.72/024-08)

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuinnut atatillugu ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussivunga, taakkunangalu suliani allagaatit misissugassatut tiguneqartut pillugit oqaaseqaatit uku kisimik nalunaarummut ilanngunneqarnissaanut pissutissaqarlunga isumaqarlunga:

"Suliat misissugassatut tiguneqartut

Sulisut ullut 14-ikkaarlugit akissarsisartut pillugit sulianik misissuinnut atatillugu ringmappi allagaatinik assigiinngitsunik, matumani atorfinitsitsineq pillugu allakkat, mianersoqqussutit tunniunneqartut, akissarsiat allagartaasa il.il. allaqqaarneqarneri ilanngullugit eqqarsaatigalugit, imaqartoq akissarsialeriffimmi nassaaraara, allagaatillu taakku sulisut pillugit sulianut, tassalu ullut 14-ikkaarlugit akissarsialinnut qaammammusialinnullu, tunngasuupput.

Suliami allagaatit sulianit inissisimaffigisaminnit immikkoortinneqartarnerannut tamatumalu kingornagut ringbindimi katersorneqarsimanerannut tunuliaqutaasoq apeqqutigineqarmat akissarsialeriffiup pisortaata oqaatigaa atorfimmini sulilernermini suliami allagaatit taamaareersimasut, aaqjissuussinerlu taanna ingerlateqqiinnarsimagini.

Toqqortarinnittarneq pillugu § 6-imi malittarisassat Kalaallit Nunaannut atuuttut siusinnerusukkut issuarneqartut manna nassataraat, tassalu allagaatit suulluunniit paasissutissartallit pi-sortat sullissiveqarfiini sulinikkut pilersinneqartut taakkuluunniit aqputigalugit pilersinneqartut

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinerlut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

toqqorneqassasut, kiisalu allagaatit taamaattut illersorneqarsinnaasumik suliarineqassallutillu toqqortarineqassasut.

Kalaallit Nunaanni kommunini allagaatinik toqqortarinnittarneq kasiiliisarnerlu pillugit tunaar-tarisassatut malittarisassani qulaani taaneqartuni allagaatinik toqqortarinnittarneq kasiiliisar-nerlu pillugit aammattaaq malittarisassaqqarpoq.

Taamaattumik allagaatit allaqqaarneqarnerinik kommunip sulianit inunnut ataasiakkaanut tun-gasunik immikkoortitsisarnermik periaaseqarnera pitsaanngitsorujussuartut isigaara.

Uanga paasinninnera unaavoq manna naleqqunnerpaassasoq, tassalu kommuni suliani allagaa-tinik sulianit ataasiakkaanit immikkoortitsippat allagaatit immikkoortinneqartut pillugit sulia-mik nutaamik pilersitsisoqartarpat, taamatuttaarlu allagaatit sorliit suliamut nutaamut nuunne-qarnerat suliatoqqami allanneqartarpat allagaatillu peerneqartut assilineri ilanngullugit iline-qartarpata tamanna naleqquttuussalluni.

Tassani aamma ilaavoq suliami allagaatit sumiinnerannik kommunip paatsiveerussisinnaanera-ta qaninnera, aamma sulisut akulikitsumik taarseraattarnerat isiginiarlugu.

Inassuteqaatigaara suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik ataasiakkaanik immikkoortitsisar-nermik periaaseq kommunip atorunnaassagaa, allagaatillu immikkoortinneqarsimasut sulianut attuumassuteqarfigisaannut utertillugit ilineqassasut."

Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

3.16 Kommunip atorfinitsitsinermit allakkanik kiisalu soraarneq pillugu aalaja- ngiinernik suliarinnittarnera (j.nr. 2008-901-0004, siusinnerusukkut 11.73.88.72/052-08)

Kommunimi sulianik sulisunut tunngasunik misissuininnut atatillugu atorfinitsit-sinermit allakkanik soraartoqarneralu pillugu aalajangiinernik suliaqarneq pillugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Atorfinitsitsinermit allakkat pillugit:

"...

Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi pisarnerup paarlattuanik, inatsisitigut piumasaaqaa-taanngilaq sulisitsisup akissarsiaqarluni sulisoq atorfeqartitaanermi atugassarititaa-sunik atorfinitsitsinermit allakkatigut ilisimatissagaa.

Ingerlatsinermili ileqqorissaarnermi inatsisikkut aalajangersagaannngitsumik tunngavik imaattoq atuuppoq, tassalu sulisitsisup nutaamik atorfinitsitsinerni allakkiortarnera, tassanilu atorfeqartitaanermi atugassarititaasut aalajangersarneqartarlutik.

Sivikitsuaraannanguamik atorfeqartitsinerit, matumani taartaagallartunik atorfinitsitsinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pineqanngippata isumaqarpunga manna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaajusoq, tassalu nalunaaquttap akunnermusiaqartunik atorfinitsitsinerni aamma atorfinitsitsinermi allakkat aamma suliarineqartassasut.

Taamaalillunga suliani naammagittaalliuutinut tunngasuni atorfinitsitsinermi atugasarititaasut isumaqatigiissutigineqartut erseqqarluffiini sulisitsisup atorfinitsitsinermi atugassarititaasut isumaqatigiissutigineqartunut uppernarsaatinik, assersuutigalugu atorfinitsitsinermi allakkanik, saqqummiussisinnaanngikkaangat tamanna sulisitsisumut ajoqusiisumik sunniuteqartittarpara. Taamaalilluni atorfinitsitsinermi allakkat piunerat suliap sulisumut tunngasup naammattumik paasisstissartalersugaanerani naliliininnut sunniuteqarsinnaavoq.

Atorfinitsitsinermi allakkat tamatuma saniatigut atorfeqartitaasup inatsiseqartitsinikkut illersorneqarnissaa eqqarsaatigiinnarnagu aammali nakkutillineq eqqarsaatigalugu suliarineqartariaqarput, tassami aningaasat akissarsianut atorneqartut pisorat karsiinit atorfeqartitaanermut tunngasut piunerannut erseqqissumik uppernarsaatissaqarani tunniunneqartarnerat eqqarsarnartortaqarmat.

Ilisimatitsissutitut oqaatigisinnaavara kommunit arlallit sulisorisaminnut ullut 14-ikkaarlugit akissarsiaqartitaminnut tunngaviusumik paasisstissat quppernermi A-4-mi ataatsimi katersortaraat, tassanilu piffissaq atorfinitsitsiviusoq, isumaqatigiissut suna tunngavigalugu atorfinitsitsisogaarsimanersoq il.il. takuneqarsinnaallutik.

Aammattaaq oqaatigaara atorfinitsitsinermi allakkat piffissaq atorfinitsitsiffiususaaq sioqqulluarlugu suliarineqartariaqartut, taamaalilluni sulilersusaaq oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatiminik atorfinitsitsinerlu pillugu allakkanut naqqiissutaasinnaasunik saqqummiussinissaminut piffissaqarsinnaaqqullugu, taamaalillunilu atorfinitsitsinermi atugassarititaasut suliassaqarfimmi tassani isumaqatigiissutaasumut naapertuuttuunersut kiisalu pisinnaatitaaffini pisussaaffinilu paasisinnaaniassammagit.

Qulaani taaneqartut kommuni oqaaseqaatinik saqqummiussinissaanut pissutissaqalersinneraat tusarumasinnaavara.”

Soraarnej pillugu aalajangiinerit pillugit:

"Suliat misissorneqartut ilaanni pingasuni atorfeqartitaasup atorfimminit soraarnisani kissaatigalugu nalunaarutigisimavaa. Taamatut kissaateqarnerup akuerineqarnissaa pillugu aalajangiinernik peqanngilaq.

Tamanna pillugu oqaatigaara pisortat ingerlatsivianni sulisup atorfeqartitaanini nammineq soraarniuteqarnermigut inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik unitsissinnaanngikkaa, tassami atorfeqartitaaneq taamaallaat atorfinitsitsinermit oqartussaasup ingerlatsinermit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiineratigut imaluunniit atorfeqartitaasup oqartussaasullu soraarnej pillugu isumaqatigiissutaatigut unitsinneqarsinnaammat. Aalajangiineq imaluunniit isumaqatigiissuteqarsimaneq pillugu uppersaat taamaattoq suliami sulisumut tunngasumi allagaatinut ilaasariaqarpoq.

Qinnuteqaataasumik soraarsitsinermit suliamik paasissutissartalersuineq pillugu piumasagaatit nalinginnaasut qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinermit piumasagaatitut atuuttut pissuseqataat sakkukinnerusulli atuupput.

Qinnuteqaat taamaattoq oqartussaasup erseqqinnerusumik misissuinani akuerisinaavaa, tassami taamatut aalajangiineq akuersaartumik aalajangiinertut isigineqarmat, taamaalillunilu tamanna sioqqulugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusaniaanissaq, aalajangiinerup erseqqinnerusumik tunngavilersorneqarnissaa naammagittaalliornissamulluunniit periarfissanik ilitersuinissaq pisussaaffiunatik. Taamaattorli tamatumani naatsorsuutigineqarpoq atorfeqartitaasup aalajangernermini paasissutissanik paatsoortitsisunik imaluunniit pissusissaanngitsumik naqisimaneqarnermit tunngaveqarsimasinnaanera pillugu paasissutissanik peqassanngitsoq.

Kommuni qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq uannut nalunaarutigeqqullugu."

Kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut 10. oktober 2008-meersutigut nukingisaarpara. Akissummik tamatuma kingornatigut tigusaqannginnama kommuni allakkatigut 18. december 2008-meersutigut nalunaarfigaara kommuni akissuteqanngippat sulininnik kommuni eqqarsaatigalugu ingerlatsisinnaannginnerma Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigisissaa Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1 tunngavigalugu isumaliutersuutiginiariga.

Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

3.17 Inatsisartut peqqussutaata kalaallisuuata qallunaatuatalu assigiinngiis-suteqarnerat (2008-933-001 aamma 208-931-0001)

Suliamik suliarinninninnut atatillugu malugaara inissianik attartortitsisarneq pil-lugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. maj 2005-imeersumi kingusinneru-sukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 29, imm. 2, nr. 2-p kalaallisuaa qallu-naatuvalu assigiinngissuteqartut, taakkulu imaattunik oqaasertaqarput:

"Imm. 2. Imermut uuttuutunik inissianut ikkussinissamut pisussaaffik atuutissanngilaq:

[...]

2) Illuutip teknikkikkut atortuunik iluarsaassinissaq 1. januar 2011 nallertinnagu pisussatut pi-lersaarusionerqarsimappat, imaluunniit,

[...]"

Qallunaatuuani § 29, imm. 2, nr. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Stk. 2. Pligten til at installere individuelle vandmålere gælder ikke, såfremt:

[...]

2) der er planlagt reovering af ejendommens tekniske installationer inden den 1. januar 2015, eller

[...]"

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat aamma Naalakkersuisut kukkunermik taassuminnga Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisar-tut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarfigaakka.

Attaveqarnermut, Avatangiisinut aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Naa-lakkersuisup allakkatigut 2. oktober 2008-meersutigut nalunaarfigaanga Inatsi-sartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. maj 2005-imeersumi kingusinnerusuklut al-lannguuteqartinneqartarsimasumi § 29, imm. 2, nr. 2-mi kukkuneq peqqussutip allanngortinneqarnerani siullermi Naalakkersuisut aqqinniaaraat, taamaalillutik peqqussutip kalaallisuaa qallunaatuvalu assigiinnik oqaaseqataqalersinneqassal-lutik.

Naalakkersuisunut ilaasortamut 15. oktober 2008-mi allappunga paasissutissiis-sutigineqartoq tusaatissatut tigugiga, taamaattorli oqaatigalugu § 29, imm. 2, nr. 2-p kalaallisuaa qallunaatuvalu atuuttut assigiinngissuteqaraluarlutik tamarmik

atuussinnaassuseqartut. Taamaalilluni aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaa-nik nassuiaaneq assigiinngiissutip aaqqinneqarnissaata tungaanut nalornissutigineqartartussaavoq.

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq

3.18 Akiitsut pisoqalisoortarnerat pillugu apeqqutit assigiinngitsut aamma akiit-soqartumut pinngitsaaliiniutinik inatsisinik unioqqutitsilluni atuineq pillugu apeqqutit (j.nr. 2008-901-0024, siusinnerusukku 11.73.88.73/046-05)

Ajornartorsiutit arlallit pisassarisanut pisoqalisoorsimasunut attuumassuteqartut aamma akiitsoqartumut pinngitsaaliiniutinik atuisarneq kommunimi tikeraarninni sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu oqaaseqaatinni kommunimut Akileraaruseriffimmullu akiliisitsiniarnermi suliaassanik kommunimit 1. april 2008-mi tigussimasumut allaaseraakka.

Suliaq 1 - akiitsut pisoqalisoorsimasut akilerneqarnissaannik isumaqatigiissutit

Kommuni nalunaarfigaara suliaq imatut paasigiga K2-p pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerisa ilaanni 13. december 2001-imi pisumi ilaatigut ukiuni 1994-imi aamma 1995-imi K Kommunimut akileraarutaqqittussanik akiliitsiniaqqusissut 10. december 1998-imeersoq tunngavigalugu akilersinniarneqarsimasut.

Kommuni qinnuigaara pisassarisat pisoqalisoorsimannnginnissaat misissorniarlugu kommuni akiliisitsiniaqqusissummut 1998-imeersumut malitseqartitsiviginissimanersoq pillugu ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu.

Kommuni akissummini 30. januar 2007-imeersumi nammineq piumassutsimik isumaqatigiissut 26. april 2004-meersoq innersuussutigaa, tamatumani akiitsoqartup nuliata isumaqatigiissutigisimammagu akiitsoqartoq akiitsunut katillugit 175.801,50 kr.-nik aningaasaqartaqartunut 4.500 kr.-nik qaammammut akilissasasoq.

Allakkanni 10. april 2007-imeersuni akissutigaara kommunip akissutaa tusaatisatut tigugiga.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Matuma kingornatigut una kisiat oqaatigissallugu pissutissaqalerpunga, tassalu akiitsunik pisoqalisoorsimasunik akiliisitsinissaq pillugu kommuni inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik isumaqatigiissusiorsinnaangitsoq, innuttaasoq pineqartoq, akiliisinnegarnissamut isumaqatigiissusiortoqartinnagu, pisoqalisoornermik ilisimatinneqarsimangippat.

Akiitsut 1994-imeersut aamma 1995-imeersut akilerneqarnissaat pillugu kommunip isumaqatigiissutaa 26. april 2004-meersoq pillugu maluginiarsimavara suliamut ilasutitut allakkiamit 4. juni 1998-imeersumit ersertoq ullormi taaneqartumi pisassarisat taakku pillugit akiliinissamik isumaqatigiissusiortoqarsimasoq. Isumaqatigiissummit erserpoq (...-p) akiitsut amerlassusiat taakkulu akilerneqartussanngorsimanerat nassuerutigisimagaa.

Tamatuma kingornatigut kommunip akiitsunik akiliisitsiniarnermik suliarinninnerata ingerlaqqinnera pillugu isornartorsiornissaanut tunngavissaqanngilanga, taakkumi tamanna tunngavigalugu ukiut 20-t qaangiunneranni pisoqalisoornissaannut kisimi atuussinnaassuseqartinneqarmata.”

Suliaq 2 - Akiitsoqartup pillagaalluni Danmarkimi parnaarusimaneqarnerani piffissap pisoqalisoorfiusussap ingerlanera

Kommunip tusarniaanermut akissummini makku uannut paasissutissiissutigai:

"K Kommunip ilisimatitsissutigisinnaavaa piffissap 3. november 1998-ip aamma 13. juli 2004-p akornanni suliamik suliarinninnermik sulissuteqartoqarpoq ukiunut 1996-imut, 1997-imut aamma 1998-imut akileraarutigut piumasaqaatinik akiliisitsiniarnissaq siunertarlugu. Akiitsoqartoq piffissap taassuma iluani pillagaalluni Danmarkimi parnaarussaasimavoq, taamaattumillu akiitsunik akiliisitsiniarnissaq periarfissaqanngitsutut nalilerneqarluni. 2002-mi iperagaanerata kingornatigut akiitsullip sumi najugaqarnera ilisimaneqanngilaq. Pissutsit atuuttut nalaa ni pisoqalisoorsinnaanermut piffissarititaasoq atorunnaarsinneqartutut isigineqarpoq, taamaallillunilu akileraarutinut piumasaqaatit imaluunniit inuussutissatut ikiuutissanut akilersuutitut pisoqalisoorsinnaanerup kipitinneqarnissaa siunertarlugu sulissuteqartoqanngilaq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunimut 11. oktober 2006-imi imatut allappunga:

”Kommunip allattuiffianit erserpoq (...) Kommunip allagai kommunip 11. august 2003-mi tigusimagai, allakkanillu taakkunanga ersertoq X-ip najugaqarfia ilisimaneqanngitsoq.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Aammattaaq suliavit erserpoq CPR-ip naqitanngortitaa 17. juni 2004-meersoq kommunip pigaa, tassanngalu ersertoq X 1. juni 2003-p kingornatigulli tammarsimasooq.

Aamma erserpoq Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup kommuni 19. juli 2004-mi nalunaarfigisimagaa X-ip najugaqarfia Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfimmit ilisimaneqanngitsoq.

Kommuni tamatumunnga atatillugu qinnuigaara X ilisimaneqartumik najugaqarfeqalersimasooq kommunip kingusinnerusukkut, assersuutigalugu CPR-imut nutaamik saaffiginninnikkut, missorsimaneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara inuit ilisimaneqanngitsumik najugaqarfeqartut ujarneranni kommunip periaasiata suunera aamma akiitsullip najugaqarfia paasineqanngiinnarpat kommuni akiitsunik pisoqalisoorinnaanermut piffissarititaasup nalinginnaasumik ukiunik 20-nik sivilissuseqartup naannginnerani isumakkeerinnittarnera pillugit ataatsimut nassuiaateqatqullugu.

Kiisalu kommuni qinnuigaara akileraarutaaqqittussat pisoqalisoernerup kingunerisaanik isumakkeerneqartut konto pillugu takussutissiami misissuininnut atatillugu 13. juni 2005-imi naqitanngortitanni suli ilaanersut nassuiaqqullugu.”

Kommunip akissut imaattoq uannut 30. januar 2007-imi nassiuppaa:

”Oqaatigineqarsinnaavoq K Kommuni 19. juli 2004-p kingorna akiitsullip pineqartup najugaqarfianik misissueqqissimangitsoq. Pineqartoq inunnik nalunaarsuiffimmut nalunaarsimasut massakut isigineqarpoq.

Akiitsulik piffissami sivilunerusumi sumiiffissineqarsinnaanngikkaangat K Kommunip politii qinnuigisarpai pineqartumik ujaasineq aallarteqqullugu. Akiitsulik nanniveqanngiinnarpat akiitsullu isumakkeerneqassappata tamanna akiliitsiniarnerup qanoq ingerlasinnaanneranik naliliinermik tunngaveqartarpoq.

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kommunimut 10. april 2007-imi imatut tusarniaaqqittariaqalersippaanga:

”Kommunip akissummini oqaatigaa X-ip najugaqarfia kommunip 19. juli 2004-p kingornatigulli kommunip paasinaqqissimangikkaa, taannali inunnik nalunaarsuiffimmut massakut ilanngulluni nalunaarsimasooq.

Kommuni qinnuigaara X-ip akiitsui naqitanngortitami 13. juni 2005-imeersuni 70.869 kr.-nut naatsorsorneqarsimasut eqqarsaatigalugit kommuni qanoq iliuuseqalersaarnersoq paasissutissiissutigeqqullugu.”

Kommunip 31. juli 2007-imi imatut akivaanga:

„Kommuni X-ip najugaqarfianik nutaamik misissuisimavoq, paasisimallugulu 28. oktober 2006-imit uani najugaqalersimasoq:

(...)

Taamaattumillu kommunip Skattecenter ..., International Inddrivelse i Danmark 1997-imit akileraarutinit saniatigut akiligassatigut, 1998-imit akileraarutinit saniatigut akiligassatigut aamma akilersuutinit kommunip piumasagaataasa akilersinniarneqarnissaannut nutaamik sulisuteqarnissaq pillugu paasissutissiillunilu apeqquteqaateqarniarpoq.

X-ip akiitsui naqitanngortitaq 30. juli 2007-imeersoq malillugu kr. 49.507,00-inut naatsorsorneqarsimapput. Nalikilliliinermi killiffik kr. 16.464,00 akiitsunit peerneqarsimanerat malugisiuk, nalikilliliinermi killiffiit tamakkerlugit kommunip aningaasaqarnermut aaqqissuussaaniit kaanngartinneqarsimammata.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“X-ip pillagaalluni Danmarkimi parnaarussaananeranut atatillugu akileraarutitigut akiitsunut pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussap atorunnaarsinneqarneranik kommunip paasinninnera pillugu makku oqaatigaakka:

Akiitsut, pisoqalisoorsinnaanermut apeqqutip misissuininnut attuumassuteqarfigisai tassaapput akiitsut 1998-ip sionatigut pinngortut, X-ip pineqaatissinneqarnermik parnaarussaananissani aallartimmagu, ukiunillu 20-ni killilerlugu pisoqalisoornermut ilaatinneqanngitsut, aammattaaq kontomik takussutissiami 16. juli 2004-meersumi, suliamik misissuininni ilisimalikkanni, akiligassaajunnaartutut saqquminnngitsut.

1997-imi akileraarutaaqqittussat 22.113 kr.-nik aningaasartaqartut aamma 1998-imi akileraarutaaqqittussat 5.670 kr.-nik aningaasartaqartut pineqarput.

Oqaatigaara pisoqalisoorsinnaaneq pillugu inatsimmi (pisassarisat aalajangersimasut pisoqalisoorsinnaanerat pillugu inatsit nr. 274, 22. december 1908-meersoq) § 3-mit ersertoq ukiut tallimat tikillugit pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussaq atorunnaartartoq pisassaqtartup pisassarisani akiitsullilluunniit najugarisaa pillugit sianigisaqarnani ilisimasaqannginnini pissutigalugu pisassarisaminik atuutsitsisinnaanngippat, pisassaqtartup sissuerluarnermigut piumasagaatiminik akiliisitsiniarsimasinnaanngippat.

Akiitsullip najugaqarfia ilisimaneqarpat pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussaq inatsimmit atorunnaarsinneqassanngilaq, kisiannili akiliisitsiniarneq kisimi pinngitsoortinneqarluni akiitsoqarfiup nalilerpagu akiitsulik akiliinissaminut akissaqanngitsoq.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Suliami pigineqartumi X-ip kommunip paasisutissiinera malillugu 1998-imit 2002-mut parnaarussaanera pineqarpoq, tamannalu uanga imatut paasivara, tassalu kommunip X-ip najugaqarfia piffissami tassani ilisimasimagaa.

Taamaattumik uanga paasininnera unaavoq, tassalu pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussaq X-ip parnaarussaaqqanerata malitsigisaanik piffissami pineqartumi atorunnaarsinneqarsimanngitsoq.

Aammattaaq suliami allagaatinit misissorsimasannit erserpoq, kommuni 30. november 1998-imi Qallunaat Nunaanni akiliisitsiniarnermut oqartussaasut 1997-imit akileraarutaaqqittussanik akiliisitsiniaqqullugit qinnuigisimagai, aamma kommunip 24. januar 2000-imi Qallunaat Nunaanni akiliisitsiniarnermut oqartussaasut 1998-imit akileraarutaaqqittussanik akiliisitsiniaqqullugit qinnuigisimagai.

Akiliisitsiniartarfiup suliani allattuiffii malillugit kommuni 2. februar 2000-imi Danmarkimi Told og Skatimit allagarsisimavoq, tamatumalu kingornatigut kommunimut 28. juni 2002-mi saaffiginnissuteqaqqissimalluni.

Pisoqalisoorsinnaanermut inatsimmi § 2-mit erserpoq pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussaq atorunnaartartoq pisassaqartoq eqqartuussivikkoortitsilluni sulissuteqaraangaat, aamma akiligassaqarfik isumaqatigiissuteqarnissaq, eqqartuussuteqarnissaq allatulluunniit eqqartuussivitsigut aalajangiinissaq anguniarlugu nangaassuteqarnani taakkuninnga akiliisitsiniaraangat.

Danmarkimi pinngitsaaliissummik naammassisitsiniartartup akiliisitsiniarluni naammassisitsiniaasarnera eqqartuussivikkoortitsilluni sulissuteqarneratut isigineqartarpoq, pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussamik kipititsisoq.

Naak suliamik nunami allami oqartussaasunut (matumani qallunaat oqartussaasuinut) ingerlatitseqqittarneq uanga paasinninnera malillugu pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussamik kipititsinertut nammineq isigineqarsinnaanngikkaluartoq isumaqarpunga kommunip akiliisitseqqusilluni qinnuteqaatinik qallunaat akiliisitsiniarnermut oqartussaasuinut nassiussinerata pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussap kipitinneqarsinnaaneranut piumasagaatinik eqquutsitsisuu-soq, qallunaat akiliisitsiniarnermut oqartussaasui piginnaasaqartut akiliisitsiniaallutik naammassisitsiniaagaangata.

Taamaattumik akiitsullit Danmarkimi najugallit eqqarsaatigalugit pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussamik kipititsinissamut piumasagaataavoq akiliisitsiniaanermut oqartussaasut pisinnaatitaasut akiliisitsiniaallutik naammassisitsiniarnissaat.

X eqqarsaatigalugu pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussaq parnaarussaneranut atatillugu atorunnaarsinneqanngimmat inassuteqaatigaara 1997-imi aamma 1998-imi akileraarutaaqqittussanik akiliisitsiniarneq pillugu suliat suliareqqinneqassasut,

*akiliisitsiniarnermut oqartussaasut piumasaqaatit pisoqalisoornermut pillugu apeq-
qutip nutaamik isummerfiginissaa siunertaralugu.*

*Matumunnga peqatigitillugu akileraarutitigut piumasaqaatinut ernianik naatsorsuiso-
qarsimanersoq misissuiffigeqqullugu qinnutigaara.*

*Kommunip suliani akiitsullip najugaqarfianik ilisimasaqanngiffiusuni suleriaasia pil-
lugu apeqqut eqqarsaatigalugu kommunip akissutaanut isornartorsiugassaqaanngila-
nga. Taamaattorli oqaatigaara akiliisitsiniarnermut oqartussaasut inunnik nalunaar-
suiffik akuttunngitsunik misissuiffigisariaqartassagaa, tassami pisoqalisoorinna-
nermut killissaliussaq ingerlaqqilertarmat akiligassalik inunnik nalunaarsuiffimmut
nalunaarutigineqaraangat, taamatullu akiligassallip najugaqarfigisinnaasaa pillugu
ataatsimut paasissutissat nutaat malitseqartitsivigineqartariaqartut aamma tamatu-
mani pisoqalisoorinnaanermut killissaliussaq ingerlaqqilertarmat akiligassallip na-
jugaqarfia ilisimaneqaraangat, imaluunniit annertuunik ajornartorsiutitaqartinnagu
paasissutissiissutigineqarsinnaagaangat.”*

Inassuteqaatinut kommunip Akileraaruseriffiulluunniit akissutaanik ukiup nalu-
naarusiuunneqartup naanerani sulitigusaqaanngilanga.”

Suliaq 3 - Akiitsoqartoq nunamut allamut nuussimatillugu akiliisitsiniartarneq pisoqalisootarnerlu

Suliamut kommunip pisoqalisootarneq pillugu apeqqummik pineqartumik nali-
liineranik isornartorsiuinissannut pissutissaqalersitsinngitsumut atatillugu ataatsi-
simut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

*“Ataatsimulli oqaatigaara akiitsullip nunamut allamut nuunnerani nunami pineqartu-
mi akiliisitsiniarnissamut periarfissaq akiliisitsiniarnermi oqartussaasup immikkut
misissortariaqaraa, matumani pisassarisat nunami pineqartumi qulakkeerneqassap-
pata akilersinniarneqassappataluunniit killissaliussat immikkut ittut eqqortinneqar-
tussat atuunnersut ilanngullugu misissorlugu.*

*Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq ingerlatsiviup pisassarisat qulakkeerne-
qarnissaat pillugu killissaliussat malittarisassalluunniit eqqortinneqaannginnerat pis-
sutigalugu pisassarisanik nunami allami qulakkeerinninnissaminut akiliisitsiniarnis-
saminulluunniit periarfissamik annaasaqaruni Kalaallit Nunaanni pisoqalisoor-
sinaanermut killissaliussap atorunnaarsinneqarsimanera atortuutinniarsinnaanngik-
kaa.”*

Suliaq 4 - Akiitsoqartumut pinngitsaaliiniutinik inatsisinik unioqqutitsilluni atui- neq pillugu apeqqut

K Kommunimut imatut allappunga:

"Allakkiami suliami allagaatini takuneqarsinnaavoq 24. juni 1999-imi kommuni aalajangiisooq isertitanut allattuiffiit X (taxartartooq) akiliisitsiniartarfimmeereersimatinnagu tunniunneqassanngitsut. Suliami allattuiffimmit takuneqarsinnaavoq biilinik ingerlatitsisartup Y-p 5. juli 1999-imi isertitanut allattuiffiit qinnutigisimagai, itigartitaallunili X-ip takkutinnngitsoornera pissutigalugu. Y tamatumunnga peqatigitillugu oqarfigineqarpoq "aningsaat aningaaserivimmu" ikissagai "akiligassallu assigiinngitsut akilerlugit kisianni K Kommunimut akiligassat pinnaqit".

6. juli 1999-imi Y akiliisitsiniartarfimmut orniguppoq, tassanilu Y isertitanut allattaaveqarani taxassanngitsoq piunnaqqineqarpoq biiliilu uninngatiinnaqqullugit.

Kommuni qinnuigaara Y-mut nalunaarutit 5. amma 6. juli 1999-imeersut pillugit erseqqinnerusumik nassuiaateqaqqullugu, matumani biilernerimi allattaaviit biillilu arsaarinnissutigineqarnerannut inatsisitigut tunngaviusooq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kommunip 30. maj 2006-imi imatut akivaanga:

"Suliamit erserpoq akiliisitsiniartarfik akiitsulimmut piffissami sivilisunerusumi attaveqarfiginninniaraluarsimasooq, naafferartumik akilersuinermik aaqquissuussinerup aalajangersarneqarnissaa siunertaralugu nammineq piunnaqqineqarpoq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnissaaq siunertaralugu. Attaveqarfiginninniaraluarnerit taakku ilaatigut akiitsullip akileerusussuseqanngilluinnarnera pissutigalugu angusaqarfiusinnaanngitsut paasinarsimmat aalajangerneqarpoq biilernerimi allattaaviit arsaarinnissutigineqassasut, tamatumalu nassatarisaanik taxa tiguineqassasooq."

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Kommunip akissutaa malillugu manna tunngaviuttippara, tassalu X-ip biilernerimi allattaaviinik arsaarinnittoqarnissaanik kommunip aalajangernera pineqartup kommunimut akiitsuinik akiliisitsiniarnerup siuartinniarneqarneranik imaluunniit akilinnissaanik siunertaqartoq.

Suliami konto pillugu takussutissiap naqitanngortinnerani takuneqarsinnaavoq X-ip 6. juli 1999-imi akiitsui - biilernerimi allattaavinnik arsaarinnissamik aalajangernerup kingornatigut sapaatit akunnerisa marluk missaanni qaangiuttut - tassaasut akilerarutinut akiitsut.

Biilernermi allattaaviit pillugit malittarisassat K Kommunimi taxat atorlugit inunnik angallassisarneq il.il. pillugit nalunaarummut ilassummiipput.

Ilassummi § 1, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

*"Taxani tamani inunnik angallassissutaasartuni angallannermi allataavinnik peqassaaq, tamanna piumasarineqartillugu takutinneqartartussamik aammalu pisariaqassappat politii-
nut atukkiunneqartassasumik. Angallannermi allattaavik kommunalbestyrelsimit akuerine-
qarsimasuussaaq qamutininut aalajangersimasunut atugassiaalluni kommunalbestyrelsimit
suliarineqarsimasumik tamatumunnga allagartaliigaassalluni. Angallannermi allattaavik
atorneqartoq ataasinnaassaaq qamutilluunniit nikittartunik ingerlatitsisoqaraluarpaata."*

Ilanngussaq taanna Kalaallit Nunaanni aqqusinerni angallanneq pillugu inatsimmi § 41, imm. 1-imik imaattunik oqaasertaqartumik tunngaveqarpoq:

*"Pisortat suliaasaataannut ministerip, immaqa suut erseqqinnerusumik taaneqartut tungaan-
naasigut, aalajangersarsinnaavai maleruagassiat qamutit motorillit atorlugit inuussutissar-
siutigalugu inunnik angallassinermut tunngasut. Tamatumunnga ilanngullugit aalaja-
ngersarneqarsinnaapput maleruagassiat imaattut: Akissarsissutigalugu angallassineq aam-
ma bussit atorlugit angallassineq akuersissuteqartoqarneratigut aatsaat pisinnaasut, akuers-
sissutillu taamaattut amerlassusiat killilerneqassasooq, akiliutissaatit imaassasut, aamma
qamutit ima imalu aaqqissuussaallutillu, pisatsersugaallutillu atorneqassasut."*

*Inatsimmi aalajangersagaq issuarneqartoq taanna pillugu oqaaseqaatini (Folketingstidende 1975-1976, tillæg A, spalte 3681 tulliilu) takuneqarsinnaavoq aalajangersak-
kap taassuma taxarnermik inuussutissarsiuqarnerup inatsisissatut siunnersuutip sa-
qqummiunneqarnerata nalaani taxarpassuaqarneratigut taxarnerup namminersorluni
imminut napatissinnaasumik inuussutissarsiuqarnerarlugu ajornavissup aalajanger-
saaviginissaanut Kalaallit Nunaanni oqartussaasunut periarfissiinissaq siunertari-
gaa.*

*Biilernermi allattaaviit pillugit malittarisassat taamaalillutik inuussutissarsiummik
pingaarnertigut aalajangersaanermut ilaapput, pinerluuteqartunillu malersuiner-
mik siunertaqaratik.*

*Oqartussaasumut piginnaatitsissutit akileraarutinik akiitsuutinillu akiliisitsiniarnerin-
narmik imaaliiallaannaq siunertaqanngitsut eqqarsaatigalugit ingerlatsineq pillugu
inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngavik manna atuuppoq, tassa piginnaa-
titsissutit taakku inatsiseqartitsinermi immikkut tunngavissaqarani pisortat ingerlat-
sivianut aningaasaqarnikkut pitsaaqqutinik pissarsiniarnermut atorneqassanngitsut.
Tunngavik taanna aningaasaqarnikkut pissaanerup sangutinneqarnissaanik inerteq-
qutitut taaneqarajuttarpoq.*

Højesteretsip eqqartuussummi UfR 1929-mi naqinneqarsimasumi, quppernermi 452-imi aalajangersarsimavaa akileraarutinut akiitsut akilersinniarneqarnissaat siunertaralugu innuttaasut gassimik innaallagissamillu pilersorneqarnerannik matusineq pisutissaqarani taamaaliernerusoq.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq kommunip akiitsunik akiliisitsiniarnermut ilaasumik X-ip biilerneranut allattaaviinik arsaarinnissimannarannik kukkunerusoq isorisarialerujussuaq.”

3.19 Akiitsullit, najugaqarfii ilisimaneqanngitsut pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 11.73.88.-73/010-08)

K Kommunimi suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut arlallit K Kommunimi 2008-mi tikeraarninnut atatillugu misissorpakka. Sulianik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga, taakkunanngalu makku kisimik ilanngunneqarnissaat toqqarpara:

"Akiitsullit, najugaqarfii ilisimaneqanngitsut

Akiliisitsiniartarfiup sulisuisa tikeraarninni oqaatigaat akiitsoqarfiusut aningaasanik akiitsoqarfunut, najugaqarfii ilisimaneqanngitsunit, akilersinniagassanik ilaanneeriarlutik nassiussisarnerat ajornartorsiulersitsisartoq. Tamanna attartortoq inissiamit anisitaasimatillutillugu imaluunniit inissiamit nuussimatillugu ineqarnermut akiliutinut akiitsunik akiliisitsiniarneq eqqarsaatigalugu pisuni taakkunani ajornartorsiutaasinnaasarpoq.

Akiitsoqarfiusut namminneq akiitsoqartut najugaqarfiinik naammaginnartumik annertussuseqartumik nassaarnartannginnerat suliassamillu taassuminnga akiliisitsiniartarfimmut isumagissanngortitsiinnartarnerat akiliisitsiniartarfiup naammaginngitsutut isigaa.

Oqaatigaara ingerlatsinermit ileqqorissaarnerup manna nassatarigaa, tassalu ingerlatsivimmi oqartussaasup suliamik suliarinninnermini oqartussaasumik allamik peqataatitsisup paasissutissat oqartussaasup allap suliamik suliarinninnermit illersorneqarsinnaasumik ikiuussinnaaneranut pisariaqartut tassunga nalunaarutigisassagai.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq akiliisitsiniarnermit oqartussaasoq, akiliisitsiniarnermik aallartitsisoqannginnerani, akiitsoqartup najugaqarfia nassaariniarlugu qanoq iliuuseqarsimannarsoq akiitsoqarfigineqartoq qinnuigissallugu pissutissaqarajuttartussaasoq.

Tamatumunngali peqatigitillugu akiliisitsiniarnermik suliassamut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmiittumut atatillugu pineqartoq tassaavoq akiitsoqartup najugaqarfigisaa ilisimaneqanngippat akiliisitsiniarnerup aallaavittut mattunneqarnera.

Taamaattumik suliaq akiliisitsiniarnermi oqartussaasup iluatsinngitsoortutut unitsissinnasusaavaa, akiitsoqartup sumiiffia, suliffia pillugu paasissutissat imaluunniit akiitsoqartup pigisai aningaasanik nalillit pillugit paasissutissat pissarsiarineqarsinnaanngippata.

Oqartussaasoq aningaasanik pisassarisaqartoq akiitsoqartup sumiiffia paasiniarlugu naammaginatumik annertussusilimmik iluatsinngitsumilli iliuuseqarsimagaluarpat pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu pisassarisat pisoqalisoorinnaanerisa kipitinneqarnerat pineqarsinnaavoq.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup imaluunniit oqartussaasup allap aningaasanik pisassarisaqartup akiitsoqartoq sumiiffissiniagassarineraa pissaanerup ingerlatsiviup inissisimaffigisaa-ta aaqqiissuusaanera pillugu naalakkersuinikkut apeqqutaavoq.

Akiliisitsiniartarnermik suliassap 1. april 2008 aallarnerfigalugu Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqartussaana pingaartumik isiginiarlugu ajornartorsiut kommunimit saqqummiunneqartoq Aningaasarneqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut malugeqqunissaa toqqarpara, allakkat ukua assilinerannik nassinneratigut."

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup nunap immikkoortuani allaffeqarfiata tamatuma kingornatigut nalunaarfigaanga ataatsimut oqaaseqaatikka oqartussaasup tusaatissatut tigugai.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup nunap immikkoortuani allaffeqarfia tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara suliame annertunerusumik iliuuseqaqqinniannngitsunga.

3.20 Qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutininik naqitanngortitsisannginneq pillugu aamma akiligassaqaarfiusunik tullerriaarisarneq pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0018, siusinnerusukkat 11.73.88.73/025-08)

K Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuina ataatsimut oqaaseqaatinik suliallu ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissamut pissutissaqalersitsivoq, taakkunangalu kommunip qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutininik naqitanngortitsisannginnera aamma akiligassaqaarfiusunik tullerriaarisarneq pillugit ataatsimut oqaaseqaatima kisimik ilanngunneqar-nissaannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga.

Akiliisitsiniartarnermut oqartussaanerup Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut 1. april 2008-mi nuunneqarsimanera isiginiarlugu kommunimut allakkama assilinerat Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut nassiuppara, taamatuttaarlu suliame inassuteqaatikka

kommunimut toqqartumik ingerlatitaanatik. Taamattumik Naalakkersuisunut i-laasortaq nalunaarfigaara naatsorsuutigigiga inassuteqaatikka oqaaseqaatikkalu allat oqartussaasup sorliup akissanerai Naalakkersuisut K Kommuni peqatigalugu isumaqatigiissutigissagaat.

"(...)

Qarasaasiakkut allakkiat/ullorsiutit

Suliani allattuiffiit malunnartumik ikittuinnaat suliani nassaassaapput, nassaassaasaratilluunniit. Taamaattumik suliat ingerlasimaneri minnerunngitsumillu suliat killiffii suliani misissuininni imaaliiallaannaq paasisinaasanngilakka.

Taamaattumik akiliisitsiniartarfimmi pisortaagallartoq ... 8. april 2008-mi oqaloqatigaara, taassumalu oqaatigaa akiitsoqartut ataasiakkaat akiitsoqarfigisaanni allanngorarnerit pillugit qarasaasiakkut ullorsiutit kommunip ingerlakkai, ullorsiutilli taamaattut kommunip naqitanngortinneq ajorai.

Suliat tamaasa akiliisitsiniartarfiup pisortaa peqatigalugu tamatuma kingornatigut misissorpakka, taassumalu paasisutissat suliami amigaataasut qarasaasiakkut aqutseriaatsimi "winformatik"-imi nassaarisarpai uannullu saqqummiuttarlugit.

Malugisara taanna kommunaldirektør ...-mik kingusinnerusukkkut ataatsimeeqateqarninni taamatuttaaq saqqummiuppara.

Kommunip periaasia pillugu oqaatigaara suliani allattuiffinnik qarasaasiakkut pilersinneqarsimasunik naqitanngortitsisanninnerup manna nassatarigaa, tassalu pisortat nakkutillisuutitaasa, matumani Atorfeqarfik kukkunersuiisulluunniit kiisalu akiliisitsiniartarfimmi sulisut nutaat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, sulianik tigussaasunik misissuinnerminni suliat ataasiakkaat ataatsimut qanoq innerannik imaaliiallaannaq paasisaqarsinnaannginnerat imaluunniit suliamik allagaatinik akiitsoqartut qarasaasiakkut allattorsimaffiannut akiitsulluunniit sumut killinnerannut imaaliiallaannaq sanilliussisinnaannginnerat.

Allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 6 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 6. Suulluunniit paasisutissartallit pisortat sullissiveqarfiini sulinikkut pilersinneqarsimasut taakkuluunniit aqutqatigalugit pilersinneqartut toqqorneqassapput.”

aamma inatsimmi tassani § 9, § 13, § 14 aamma § 32 imaattunik oqaasertaqarput:

“§ 9. Naalakkersuisut pisortat sullissiveqarfiutaasa toqqortaatinik suliarinnittarnerat toqqortarinnittarnerallu pillugit erseqqinnerusunik malittarisassiussapput. Kommunini ingerlatsiviit toqqortaatinik suliarinnittarnerat toqqortaartarnerallu pillugit malittarisassat Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiannut isumaqatiginninniareernikkut aalajangersarneqassapput.”

...

“§ 13. Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Allagaateqarfialu atortussaajunnaarsitsineq pillugu ilitsersuutissanik maleruagassiusaaq.”

...

“§ 14. Toqqortaatiniq atortussaajunnaarsitsineq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu allakkatigut akuersineratigut aatsaat pisinnaavoq imaluunniit § 13 naapertorlugu ilitsersuutitut maleruagassiarineqarsimasut naapertorlugit.”

...

“§ 32. Allaffissornikkut malittareqqusat Kultureqarnermut, Ilinniatitaanermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit aalajangersakkat aammalu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu ilitsersuutitut maleruagassiai erseqqivissumik atortussaajunnaarsinneqar-nissartik tikillugu atuutiinnassapput.”

Aqutsinermi allaffissornikkut maleruagassiat erseqqinnerusut Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimannigillat, kisianni Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu KANUKOKA oqaloqatigereerlugu Kalaallit Nunaanni kommunini allagaatinik atortussaajunnaarsitsisarneq toqqortarinninnerlu pillugit tunaartarisassat 1991-imi saqqummersissimavai. Aammattaaq Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Allagaateqarfialu toqqortaateqarneq pillugu naatsumik qupper-sakkatut ilusilerlugu ilitsersuummik 2003-mi saqqummersitsisimavoq. Kommunaldirektør ... saqqummersitanik marlunnik taakkuninnga tikeraarnermi tunineqarpoq.

Oqaatigaara K Kommuni allagaatinik aalajangersimasunik tunaartarisassat kommunaldirektørimut tunniunneqartut malillugit toqqortarinnittussaasoq. Siunnersuutigaara kommunip Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Allagaateqarfialu attaveqarfigissagaa, toqqortarinninnerlu pillugu apeqqutit pillugit erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqarfigissagaa.

Kommunip mianerisassat qulaani taaneqartut allagaatillu taamaattut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut ilaatinneqarne-rat eqqarsaatigalugu suliame allattuiffiit qarasaasiamiittut naqitanngortittalissagai taakkulu suli-anut iliorartalissagai inassuteqaatigaara.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut uan-nut ilisimatitsissutigeqqullugu.

(...)

Akiitsoqarfiusunik tullerijaarineq

Suliat misissugassatut tiguneqartut isumaqalersippaannga akiitsoqartup akiitsuminik naafferar-tumik akilersuinera akiitsoqartup akissarsiaanit sulisitsisup ilanngaassisarneratigut imaluunniit akiitsoqartup akissarsiat tunniunneqarneranni nammineq akiliisarneratigut pisarsimasoq.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Akiitsoqartut akiitsoqarfittut nalunaarutigineqarsimasunut naafferartumik akiliutaasa tigoorarneqartut kommunimit qanoq agguataarneqartarnerat apeqqutigineqarmat akiliisitsiniartarfiup pisortaata oqaatigaa akiitsoqartup naafferartumik akiliutai kommunip aningaasassaaleqinera pissutigalugu kommunimut akiitsunut nakkartinneqartatut.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 12, imm. 3-mi oqaaseqaatigiinnit siullernit erserpoq pisassarisanut arlalinnut unerartitsisoqarpat tulleriaarineq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup erseqqinnerusumik aalajangiinera tunngavigalugu pisassasoq. Taamaattumik akissarsianit unerartitanik, soorlu sulisitsisumit, akiliisarneq eqqarsaatigalugu oqaaseqaatissaqanngilanga.

Eqqaasitsissutigaarali akiliutinik tiguneqartunik akiitsoqarfigineqartunut agguataarineq tunngaviit suliamut tunngalluinnartut malillugit pisussaasoq. Taamaalilluni akiliisitsiniarnermi oqartussaasup agguataarnermi pisassarisat akiitsoqartup imaluunniit taassuma inoqutaanut inuuniarnermi pingaaruteqaraluartut siullertut pingaarnertullu naammassineqarnissaat aamma isiginiarneqartassaaq, tak. § 12, imm. 3-mi oqaaseqaatigiit kingullit.

Aalajangersagaq taanna piareersarlugu sulianit erserpoq assersuutigalugu ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naammassiniarfiginnineq akiitsoqartup taassumalu inoqutaanut aalajangiisuusumik pingaaruteqarsinnaasoq, akiitsoqartup inigisaminit anisitaasinnaanera pissutigalugu.

Taamaalilluni akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiitsoqartut akiliutaasa takkuttut agguataarneqarneranni nammineq aningaasassaaleqinini kisiat inatsisunik unioqqutitsinani isiginiarsinnaanngilaa, taamatuttarli pissutsit akiitsoqartup atugai soqutigisaalu isiginiartussaallugit."

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmi Akiliisitsiniartarnermut Oqartussaasoq tamatuma kingornatigut allakkatigut 3. juli 2008-meersutigut imatut akivoq:

"(...)

Qarasaasiani allakkat/ullorsiutit

Ombudsmandi allagaatinik takunnissinnaatitaanermut malittarisassanik innersuussuteqarpoq aamma pisortat misissuisartuinut tunngatillugu, matumani ilanngullugu Ombudsmandi, kukkurnersuisartut imaluunniit sulisut nutaat, akiliisitsiniarnermi suliassanut isersinnaaneri, peqqusutigaa qarasaasiani ullorsiutit qarasaasiakkut allatsinneqassasut suliassallu allagaataasivinniit-tut.

Tassunga oqaatigineqassaaq, kommunit paasissutissiisarnermik aqqissuussinerat maannakkut atuuttoq, akiliisitsiniartarnermi oqartussaasut akiliisitsiniartarnermi perusiattut, imatut aqqissuussammata suliami uppernarsaatit tamakkerlugit matumani aamma ilanngullugit suliani pineqartuni oqaaseqaatit qarasaasiakkut taamaallaat pigineqartut tassa siunertaavoq sulisut suliap misissuataarnerani suliap ingerlasimanerani paasinnissinnaaniassammata.

Akiliisitsiniartarnermut oqartussaasunut tunngatillugu immikkut ittumik pisariaqarpoq up-pernarsaatit tamarmik qarasaasiakkut pigineqarnissaat sulisut paasissutissanut pisariaqartunut suliassallu isumaginerannut isersinnaaniassammata.

Paasissutissiisarnermut aqqissuussinernut tunngatillugu akiliisitsiniartarnermilu aqqissuussinernut tunngatillugu suliassani maannammut ingerlasuni allattuiffik allaganngortinneqarsinnaassaaq. Aammattaaq akiliisitsiniartarnermut periutsimi sulianut tunngasunut allattuiffiit allaganngorlugit anisinneqarsinnaassapput. Pisortat nakkutilliisuisa suliassat arlallit nalaatsornikkut toqqakkat misissuataarusukkunikkit suliassani taakkunani taamungaannaq tigooqqaal-luni misiliinissamut allattuiffik tunngavigalugu periarfissaqalissapput. Taamatut suliat aalajangersimasut toqqareernerisigut suliami paasissutissat oqaaseqaatillu misissuataarnissaat siu-nerタルugu allaganngorlugit anisinneqarsinnaanngussapput.

Allagaataasivimmuut inissiinermut toqqorsinermullu tunngatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, suliat naammassineqanngitsut tamarmik 31. marts 2008-mi akiliisitsiniartarnermi oqartussaasumut tunniunneqassapput, kisianni suliat naammasseriikkat sulianut takussutissartai kommunimi suliarineqassapput toqqorneqarlutillu, takuuk kommunit akiliisitsiniartarnermik ingerlatsinerata tiguneqarnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 27. februar 2008-meersoq.

(...)

Akiligassaqarfiit tulleriaarneri

Ombudsmandip oqaaseqaatai kommunip tusaatissatut tiguai.

(...)"

Aningaasaqarnermut Nunanullu allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik al-lakkatigut 31. juli 2008-meersutigut imatut nalunaarfigaara:

"Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuinerana pillugu K Kommunimut allakkannut Naalakkersuisoqarfiup akissutaa 4. juli 2008-mi tiguara.

Sulianik qarasaasiakkut suliarinneq pillugu ilassutitut oqaaseqaateqarnissannik Naalakker-suisoqarfiup akissutaata pissutissaqalersippaanga.

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa tusaatissatut tiguara, taamaattorli naalakkersuisoqarfik qinnu-igaara, allakkat allakkerivikkoortumik nassiussatut tigusat scannereernerisa kingornatigut qa-noq toqqortaatigineqartarnerat erseqqinnerusumik nassuiaqqullugu.

Tamatumunnga tunngatillugu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara qarasaasiakkut sulianik suliari-ninnitarnermut atatillugu allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma inatsit naa-pertorlugu aqutsinikkut aalajangersakkat qanoq eqquutsinneqarnesut nassuiaqqullugu.

(...)"

Naalackersuisoqarfik akissuteqarnissaanik allakkatigut 29. august 2008-mi eqqaasippara. Naalackersuisoqarfik allakkatigut 16. september 2008-meersutigut akivoq nassuiaat 2008-mi oktoberip qaammataa qiteqquppat uannut nassiunneqarniarloq.

Nassuiaammik tigusaqanngiinnarama Naalackersuisoqarfik akissuteqarnissaanik allakkatigut 25. november 2008-meersutigut 23. december 2008-meersutigullu eqqaasippara.

Naalackersuisoqarfiup akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulitigusaqanngilanga.

3.21 Akissarsianit unerartitsineq, akiliinissamik isumaqatigiissutit ilanngaassisarnerlu pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j. nr. 2008-901-0006, siusinnerusukkut 11.73.88.73/053-08)

Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermit tunngasunik misissuininnut atatillugu akissarsianit unerartitsineq, akilersuinissamik isumaqatigiissutit ilanngaassisarnerlu pillugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Akissarsianit unerartitsineq pillugu:

"Suliami allagaatinik imalimmi allagaatit arlallit "Nalunaarut"-itut taaneqarsimapput, taakkunangga ilaatigut qallunaatut oqaasertaliussani manna erserluni "[...] akiitsut naammassillugit akilerneqarnissaasa tungaanut 33%-imik ilanngaassisarnissamik peqqussut matumuuna sulisitsisunnut nassiunneqarpoq."

Aalajangiisoqannginnerani oqartussaasoq suliaq pillugu naammattunik paasissutisiinissamut aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqarpoq, taamaattumillu kissaatiginarpoq ingerlatsinermilu inatsiseqartitsinermi mallittarisassanut naapertuutissalluni immersugassami oqaasertalersugaareersumi oqaasertat erseqqinnerusunngortinneqarpata akiliisitsiniartarnermilu oqartussaasup nalunaarut sulisitsisumut sorlermit nassiussimaneraa taappagu. Paasissutissat isertuussat susasaqanngitsunut oqartussaasunit nassiunneqannginnissaat tamatuma aamma qulakkiissavaa, tassami tamanna pillugu nalunaarummik sulisitsisoq sorleq nassitsivigineqarsimanersoq, sulisitsisorlu eqqortuunngitsoq paasissutissinneqarsimappat innuttaasup maluginiassammagu qisuariaateqarsinnaaqullugulu.

Oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut ilisimatitsissuti-gineqassasoq qinnutigaara.

Matumunnga peqatigitillugu maluginiaquara immersugassami oqaasertalersugaa-reersumi kalaallisut oqaasertallip aammalu immersugassami oqaasertalersugaareer-sumi qallunaatut oqaasertallip akornanni oqaasertatigut imminnut naapertuuttoqan-gimmat, assersuutigalugu procentit taasat assigiinngillat.

Oqartussaasoq qinnuigaara immersugassat oqaasertalersugaariikkat naqqiissuteqar-figeqqullugit, taamaalilluni immersugassaq oqaasertalersoriigaq qallunaatut oqaasertalik kalaallisullu oqaasertalik imminnut naapertuuttunngoqqullugit."

Akilersuinissamik isumaqatigiissutit pillugit:

"Suliami mappimi immersugassat oqaasertalersugaariikkat arlariiuupput "akiliinissamut isumaqatigiissut"-mik taaguusikkat.

Taakkunanga erserpoq: "Akiitsut ingerlaavartumik akilerneqartussanngortut akilertarnissaannut immiinnut pisussaattippunga kiisalu aningaasatigut akiitsut tamarmiisut ingerlaavartumik ernianik ilassuteqartillugit akilersornissaannut."

Tamatumunnga oqaatigaara pisortat oqartussaasut akiitsunut, kingusinaartumik akiliinermi il.il. ernialiussisarneq pillugu inatsimmi pineqanngitsunut, ernianik akiligassanngortitsissappata tamanna inatsisitigut ataatsimut tunngavigisassamik piumasaqaatitaqassasoq.

Taamaattumik inassuteqaatigaara akiliisitsiniartarnermi oqartussaasut "ingerlaavartumik ernianik tapertaqartillugit"-mik taasaq immersugassamit oqaasertalersugaa-reersumit piissagaat tamatumunngalu taarsiullugu oqaaseqaat erniat akilersinniar-nissaannut inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqaraangat taamaallaat taasassa-gaat.

Oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut ilisimatitsissuti-gineqassasoq qinnutigaara."

Ilanngaassisarneq pillugu:

"Aammattaq immersugassamit oqaasertalersugaareersumit erserpoq, "[...] kommunipisortanip aningaasatigut uannut tunniunneqartussanit sunilluunniit ilanngaassisar-nissamut pisinnaatitaasoq tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillu-git."

Tamatumunnga oqaatigaara oqaaseqatigiit taakku eqqunngitsuusut. Tamanna pillugu akiliisitsiniartarnermi oqartussaasut malittarisassat nalinginnaasut malillugit ilanngaassiissappata, pisortanit tunniussanit sunilluunniit ilanngaassinisaaq inatsisitigit tunngavissaqanngilaq, aallaavittut pensionisianit akissarsiassanillu ilanngaassisoqarsinnaanngimmat.

Taamaattumik inassuteqaatigaara akiliisitsiniartarnermi oqartussaasup immersugasaaq oqaasertalersugaariigaq naqqiivigissagaa imaalillugu oqaasertai ilanngaassisarneq pillugu malittarisassanut naapertuuttunngortillugit, oqartussaasullu ilanngaassinermi pisortanit tunniussassanit inatsisitigit tunngavissaqanngitsunit ilanngaassisannginnisaaq mianerisassagaa.

Oqaaseqaatika qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut ilisimatitsissutigineqassasoq qinnutigaara."

Oqaaseqaatima assilineri akiliisitsiniartarnermi oqartussaanerup Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut 1. april 2008-mi nuunneqarsimane-ra isiginiarlugu Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisumut nassiuppara.

Kommunip akissuteqarnissaa allakkatigit 10. oktober 2008-meersutigut aamma 7. november 2008-meersutigut eqqaasitsissutigaa. Kommunimit Akileraartarnermilluunniit Aqutsisoqarfimmit tigusaqannginnama akissuteqartoqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigit 18. december 2008-meersutigut eqqaasitsissutigaa.

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit

Sulianik nammineerlunga misissuiffiginninnissannut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 5 tunngavigalugu pisinnaatitaavunga.

Pisinnaatitaaneq taanna suliat/ingerlatat uku aallartinnissaannut 2008-mi atorpara:

4.1 *Suliani sulisilluni ajoqusernernut tunngasuni kommunit ullormusianik aqutsinerat (j.nr. 2008-907-0001, siusinnerusukkut 11.73.23.12./026-08)*

Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimasiisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu ullormusianik kommunip aqutsinera pillugu suliami kommunip pisortanit ikior-siissutinik ullormusianit ilanngaassisimaneranik innuttaasup naammagittaalliuutaanut atatillugu aalajangerpunga kommunit ullormusiatut tunniunneqartartunik aqutsinerannut inatsisitigut tunngaviusoq nammineerlunga misissuiffiginarlugu.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassineqanngilaq.

4.2 *Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissap itigartitsissutigineqarneranik atortussanngortitsinera (j.nr. 2008-120-0008, siusinnerusukkut j.nr. 11.73.03.01/027-08)*

Innuttaasup piffissami pisinnaatitaaffimmunit kingusinnerusukkut atuutilersumik siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarnini naammagittaalliuutigaa.

Naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa Ombudsmandimut naammagittaallior-nissamut piffissaliussap naareersimanera pissutigalugu itigartitsissutigaa.

Naliliivungali suliaq tunngaviusumik apeqqutinik imaqartoq, taamaattumillu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiisimanera misissorniarlugu aalajangerpunga.

Naammagittaalliuuteqartarfimmut tamatumunnga atatillugu imatut allappunga:

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit

"Suliap pensionisiaqarnerminut tunngasup K Kommunimit suliareneqarnera A-p 14. oktober 2007-imi naammagittaalliuutigaa.

A isumaqarpoq siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarnissaminut piumasaqaatit 2002-mi eqqortinneqarsimasut, taamaattumillu kommuni 1. oktober 2005 aallarnerfigalugu siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissamik 28. september 2005-imi aalajangiinermini kukkussuteqarsimasoq.

A-p paasissutissiissutaanit erserpoq piffissaq pensionisiaqalersitsiviusoq A-p Naammagittaalliuuteqartarfimmut 5. december 2005-imi naammagittaalliuutigisimagaa, naammagittaalliuutillu suliareneqarnissaa Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaallioarnissamut piffissaliunneqartup qaangerneqarsimanera tunngavilersuutigalugu 7. december 2005-imi itigartitsissutigisimagaa.

A-p naammagittaalliuutaata suliareneqarnissaa 23. oktober 2007-imi itigartitsissutigaa, tassaami naammagittaallioarnissamut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3. tak. imm. 2, tunngavigalugu piffissaliussaq ukiumik ataatsimik sivisussuseqartoq Naammagittaalliuuteqartarfiup 7. december 2005-imeersoq aallarnerfigalugu naatsorsorneqartussaammatt, taamalu qaangerneqarsimalluni.

Tamatumunnga peqatigittillugu pineqartoq tassaavoq A-p Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutaata 2002-mi nakorsap misissuineri pillugit paasissutissanik K Kommunip isummerfigisimasariaqaraluagaatut uanga isigisannik imaqarnera, taamaattumillu suliaq kommunimut sularisassanngortillugu ingerlateqqillugu nassiuppara.

Kommunip 23. november 2007-imi akivaanga suliaq kommunip suliareqqilersaanngikkaa, tassanilu kommunip innersuussutigaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineratigut kommunip 13. september 2004-mi tigusaatigut kommunip manna pillugu aalajangiinera atortussanngortinneqarsimasoq, tassalu A-p siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaataa nakorsap uppernarsaasiussaa 2002-meersoq tunngavigalugu itigartinneqasasoq. Kommunip qinnuteqaammik itigartitsinerminut peqatigillugu A piginnaanngorsaaqqinnissamik neqerooruteqarfisimavaa.

Kommunip isumaginninnermik ingerlatsiviani suliaq A-mut tunngasooq K Kommunimut ukioq manna 4. februarimit 7. februarimut tikeraarninni tamanna tunngavigalugu misissorpara.

Misissuinermit tassannga erserpoq A-p piginnaanngorsaaqqinneqarnera 1. februar 2005-imi aallartinneqarsimaoq, iluatsinngitsoorsimasorli, kommunillu A 28. september 2005-imi oqaatigineqartutut 1. oktober 2005 aallarnerfigalugu siusinaartumik pensionisiaqalersikkaa.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera kommunimut 13. september 2004-mi nalunaarutigineqartoq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu.

Misissuineri apeqqtinut ukununnga tungasuvoq:

Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigineqarpoq A-p siusinaartumik pensionisiaqalernissami-
nik qinnuteqaataata itigartinneqarmissaanik kommunip aalajangiinerata Naammagittaalliuute-
qartarfimmit piffissami A-p piginnaanngorsaaqqinneqarnerata ingerlanniarneqanngiffiani ator-
tussanngortinneqarsimaneranut pissutaasoq pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigineqarpoq manna pillugu nas-
suaateqaqqullugu, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfik kommunip siusinaartumik pensioni-
siaqalersitsinernissamik itigartitsineranik atorunnaarsitsinissamik, suliallu Naammagittaalliuu-
teqartarfimmi suliarineqarneranut taarsiullugu piginnaanngorsaaqqinermik suliap paasissutis-
sartalersorneqarneranut ilaasutut ingerlanneqarnissaa siunertaralugu kommunimi nutaamik su-
liareqqitassanngortillugu kommunimut utertinneqarnissaa isumaliutersuutigisimaneraa.”

Misissuinaera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli inaarlugu suliarine-
qanngilaq.

4.3 *Kommunit allagaataannik kasiiliisarneq (j.nr. 2008-905-0008, siusinneru- sukkut 11.73.87.12/047-08)*

Kommunimi tikeraarninnut atatillugu malugaara siusinnerusuklut sulisorisima-
sap atorfeqartitaanera pillugu paasissutissat kommunip kasiilersimagai.

"Kalaallit Nunaanni kommunini allagaatinik toqqorterisarneq kasiiliisarnerlu pil-
lugit aalajangersakkat" Kalaallit Nunaata Katersugaasiviata Allagaateqarfialu
katersugaasiveqarneq toqqorsiveqarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr.
4-mi, 18. maj 1990-imeersumi §§-it 8 aamma 11 allagaateqarfeqarneq pillugu I-
natsisartut peqqussutaanni nr. 22-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 32-kkut i-
ngerlateqqinneqartut tunngavigalugit 1991-imi suliarisimasaa misissorpara.

Kommunip suliarni pineqartumi allagaatinik kasiilinera allagaatit toqqorterne-
qartarnerat kasiilerneqartarnerallu pillugit ilitersuummi qulaani taaneqartumi
aalajangersakkanik unioqqutitsinerusoq ilimagissallugu tunngavissaqanngilanga.

Malugaarali aalajangersakkat taakku allagaatit kasiilernissaannut piffissaliussat
eqqarsaatigalugit inatsisitigut naammattumik ilumut tunngavissaqarnerisut nalor-
nissutigineqarsinnaasoq.

Taamaattumik pisoq taanna Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusar-
nermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik eqqarsaatigalugu nammineer-
lunga misissuiffiginiarlugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat
pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerata kingornatigut inaarlugu aatsaat suliarineqarpoq.

4.4 Tjenestemandit suliunnaarsinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaanissamut inatsisitigut tunngavigisaaq pillugu apeqqu (j.nr. 2008-905-0001, siusinnerusukkut 11.73.21.12/055-08)

Namminersornerullutik Oqartussat aqutsisoqarfianni atorfeqartitaasumit uannut malugeqqullugu oqaatigineqarpoq tjenestemandit suliunnaarsitaasut akissarsiaasa pingajorarterutaannik ataatsimik ikilisaasarnermi aqutsisoqarfiup periaasianut atatillugu inatsisitigut tunngavissaqarniarneq ajornartorsiutaasinnaasoq.

Periaatsimut tassunga inatsisitigut naammattumik tunngavissaqarnersoq misissorniarlugu aalajangerpunga.

Misissuina 24. oktober 2008-mi inaarlugu suliarineqarpoq, allaaserineqarne-
ralu immikkoortumi 5-imi issuarneqarluni.

4.5 Inissiaatileqatigiiffik Iserit A/S pillugu naammagittaalliuutinik suliarinnineq (j.nr. 2008-907-0004)

Kommunip inissiaatileqatigiiffiutaa Iserit A/S pillugu naammagittaalliuutinik ilaanneeriarlunga tigusaqartarpunga, mannaluk tikillugu naatsorsuutigisimallugu naammagittaalliuutit taakku suliarinissaannut pisinnaatitaanngitsunga. Taamaalluni Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4-kkut aalajangersarneqarpoq ingerlatsiviit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ataanniittut tamaasa pillugit naammagittaalliuutit suliarinissaannut pisinnaatitaasunga. Aktiaateqarlunili ingerlatseqatigiiffinnik naammagittaalliuutit suliarinissaanngilakka, Iserit A/S-ilu taakkununga ilaasutut isigisariaqarpoq, tassami ingerlatseqatigiiffik taanna pisortat ingerlatsiviata ilaginngimmagu.

Taamaattumik Iserit A/S pillugu naammagittaalliuutit tigusama suliarineqarnissaat itigartissutigisarpara, innuttaasorlu tamatumaa inissianik attartortitsarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 84 tunngavigalugu periarfissaqarfiani sulia-

mik Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut suliassanngortitseqqullugu innersuuttarlugu¹.

Naammagittaalliuitulli suliat ilaannaat Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaammata innuttaasut K Kommunimut suliassanik Iserit A/S-imut isumagisassanngortitsisimasumut naammagittaallioqqullugit innersuuttariaqartassanerlugit aammattaaq isumaliutersuutigaara.

Taamaattumik pisinnaatitaanermik Iserit A/S-imut isumagisassanngortitsinermi pissutsit erseqqinnerusut nammineerlunga misissuiffiginiarlugit aalajangerpunga, innuttaasut Iserit A/S-ip iliuusai pillugit naammagittaalliornissaminnut sunik periarfissaqarnerisa naliliiffigineqarnissaat siunertarlugu.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

4.6 Sulianik ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik qinnuteqaatinut tunngasunik sularinninneq (j.nr. 2008-904-0003)

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik 15. december 2008-mi imatut allaffigaara:

“Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata (inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussutip) allannguutissaatut siunnersuut Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnermini naammasseqqammersumi akueraat.

Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortut ineqarnermut akiliutinut akiitsunik il.il. aalajangersimasumik annertussusilimmik naafferartumik akilersuinissaminik peqqussut tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaalernerat allannguutip nassataraa.

Siullertut malugaara attartortup naafferartumik akilersuisinnaatitaanissamut piumasaqaatinik eqqortitsisuuneranik aalajangiineq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup pisinnaatitaaneranut ilaatinneqanngitsoq, pisinnaatitaanermi taanna inissiani attartortitsisarneq pillugu peqqussummi § 84-ikkut sukumiisumik aalajangersaavigineqarsimammat.

Inissianik attartortitsinermi oqartussaasut sulianik naafferartumik akilersuinnermut tunngasunik sularinninnerisa Inatsisartut Ombudsmandiannut annertungaatsiartumik suliassanngortinneqartarnissaat naatsorsuutigaara.

1) Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. maj 2005-imeersoq, kingusinnerusuk allannguuteqartinneqarsimasoq.

Peqqussutip allannguutaa akuerineqartoq tamanna tunngavigalugu erseqqinnerusumik misissorpara, isumaqarpungalu allannguut takuinnarlugu immikkoortunik erseqqarluttunik assigiingitsunik imaqartoq, taamaattumillu amigaatit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutigisariaqaqqakkakka pineqarnersut nammineerlunga erseqqinneusumik misissorniarlugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Erseqqarluttut malugisakka Inatsisartut peqqussutaanni amigaatit isigineqarsinnaanersut isumminnginninni Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara apeqqutit uku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

Sulianik suliarinnineq pingaarnertigut isigalugu

Inatsisartut Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaata isumaliutissiisutaani 15. november 2008-meersumi peqqussutissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit imm. 3-mit ersepoq naafferartumik akilersuineramik aaqqissuussinerit pillugit suliat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliarisassagai.

Tamatumunnga atatillugu manna malugeqquara, tassalu ineqarnermik aqutsinermi suliaassat suut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumaqatigiissutit tunngavigalugit, niuermi atugassarititaasut tunngavigalugit imaluunniit suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit oqartussaasutut suliarisarnerai ataatsimut paasiuminaatsuusooq, tamatumani tak. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutiginninnera 18. september 2007-imeersooq, 2007-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernemi 351-imi tulliinilu kiisalu qallunaatuuani quppernemi 307-imi tulliinilu issuarneqartoq.

Apeqqutip taassuma qulaajarneqarnera naafferartumik akilersuineramik aaqqissuussinernut tungasunik suliarinnineq eqqarsaatigalugu pingaaruteqarsorinarpoq, tassami innuttaasut pisinnaatitaaffiat pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartortunut immikkut atuuttoq pineqarmat, pisinnaatitaaffiullu taassuma isumaginninnermut tungasut aallaavigalugit imaluunniit attartortup nammineq aningaasaqarnermini pissusilersornerata assuarliutigineqarsinnaanera aallaavigalugu aalajangersimasumik annertussuilimmik killissalersorneqarnissaa tunngavigineqarmat.

Pingaartumillu attartortisisup sulianik paasissutissartalersuineri eqqarsaatigalugu suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassat aamma paasissutissanik oqartussaasunit allanit pissarsiniartarnermi malittarisassat atuupput, taakkulu § 74, imm. 6, nr. 4 pillugu ataani allaaserineqartuni erseqqinnerusumik iserfigaakka.

Suliat naafferartumik akilersuinermut tungasut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi, matumani suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu, malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarnersut Inatsisartut peqqussutaata allannguutaani akuerineqartumi isummerfigineqanngimmat Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara tamanna pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 5

Allannguummit akuerineqartumit erserpoq:

“Imm. 5. Attartortoq ineqarnermut, imermut kiassarnermulluunniit akilinngitsuukkaminik akiitsoqartoq akilersuinissamut nammineq piumassutsimik pisortanut attartortitsisunut isumaqatigiissuteqarsinnaatitaavoq, (...)”

Issuarneqartut imaaliallaannaq isumaqanngillat, tassami “nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarneq” tassaamat isumaqatigiissut, attartortulli naafferartumik akilersuisissamut periarfissaa pisinnaatitaaffittut oqaasertalerneqarsimalluni.

Taamaalilluni naafferartumik akilersuinerup attartortumut pisinnaatitaaffiillunilu tamatumunga peqatigitillugu attartortup attartortitsisullu akornanni isumaqatigiissutaasinnaaneranut periarfissaqanngilaq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara apeqqut taanna pillugu oqaaseqaateqaqullugu.

Tassani aamma ilaavoq akiitsut immikkut isumaqatigiissuteqarnikkut akilersorneqarnissaannik apeqqutip matuminnga imaaliallaannaq nalorninarsitsisuunera, tassalu attartortitsisoq taamaaliornermigut isumaqatigiissutip unioqquatinneqarnerani attartorneq pillugu isumaqatigiissummik imaliallaannaq atorunnaarsitsisinnaanerinut mattunneqarnerisq, tassami akilersuinissamik immikkut isumaqatigiissut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni pineqartunut ilaatinneqarunangimmat, taamaallaalli isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarluni.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmi Akileraartarnermik Aqutisoqarfik apeqqut taanna pillugu immikkut tusarniaaviginiarlugu aalajangerpunga, tak. allakkat assilinerat ilanngullugu nassiunneqartoq, taamatuttaarlu allakkat ukua assilinerat oqartussaasumut kingullertut taaneqartumut tusarniaaninnut ilanngullugu nassiullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 1

Aalajangersakkamit erserpoq innuttaasut ukiut kingulliit pingasut iluanni ineqarnermut aningaasartuutiniq ingerlaavartumik akiliisannginnermikkut attartornerminnik sumiginnaasimasut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaatitaanngitsut.

Siunnersuummili aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini erserpoq sumiginnaaneq imatut paasineqassasoq sumiginnaaneq siusinnerusukkat attartornerup atorunnaarsinneqarneranik nassataqarsimassasoq, tamatumalu pissuseqataa atuulluni attartortut massakkut attartornerminnik sumiginnaasimappata.

Oqaaseqaatini massakkut attartornerup sumiginarneqarneranut innersuussineq imaaliallaannaq isumaqanngilaq, tassami attartornermut atorunnaarsinneqarsimasumut akiitsunik naafferartumik akilersuinissamik apeqqut inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussutip aalajangersaavigisaasa iluanniissorinangimmat, tassanimi pineqarmata attartornermik pilersitsineq,

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit

attartortup attartortitsisullu akornanni inatsiseqartitsinermut tunngasut aamma attartornermik atorunnaarsitsineq.

Taamatuttaaqaq oqaaseqaatit aalajangersakkap oqaasertaanut ataneqartinneqarsinnaasorinanngilat, aalajangersakkammi oqaasertaani siusinnerusukkut attartukkamut akiliutininik sumiginnaaneq immikkut taaneqarmat.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara ajornartorsiut taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 3

Aalajangersagaq peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinut ataneqartillugu imatut paasivara pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaaneq naafferartumik akilersuisinnaanermik mattus-sinermut tunngavilersuutaasinnaasoq tassaasoq akiitsut pineqartut matussutissaannik suliami pineqartumi qinnuteqarnikkut ikiorsiisinnaaneq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara aalajangersakkap atuuffianik uanga paasinninnera pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Tulliullugu oqaatigaara attartortup pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaanerata qaqugukkut paasi-neqartarnera erseqqarlussorinarloq.

Aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatinit erserpoq piumasaqaatitut aalajangiisuusoq tassaasoq attartortup kommunimit itigartinneqarsimanera.

Tamanna aalajangersakkap oqaasertaanut imaaliillaannaq naapertuuttuunngilaq, oqaasertani-mi taakkunani taamaallaat oqaatigineqarsimammat attartortoq pisortanit ikiorsiissutisisinnaati-taasuussanngitsoq.

Taamaalilluni aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq apeqqut pillugu a-qutsinikkut inaarutaasumik aalajangiisoqarsimassasoq, tamatumani piumasaqaataavoq suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiivigineqarsimassasoq imaluun-niit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliornissamut piffissaliussaqaq kommunip aalajangiinerata naammagittaalliuutigineqannginnerani naasimassasoq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara ajornartorsiut taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 4

Aalajangersakkami pineqarpoq attartortoq attartortumut namminermut assuarliutigineqarsin-naasut pissutigalugit akiitsoqalersimasoq akiitsuminik naafferartumik akilersuisinnaatitaan-ngitsoq.

Aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatit aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaa-nermut siullertut attuumassuteqarsorinanngillat, tassami oqaaseqaatini isumaginninnikkut pisut attartortup pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaaneranut sunniuteqarsinnaasut innersuusutigine-qarmata, tak. 74, imm. 6, nr. 3.

Piumasaqaatip taassuma attartortup pisut attartortumut assuarliutigineqarsinnaasut pissutigalugit akiitsoqalersimaneranik naliliinerup pingaaruteqarneranut qanoq ililluni sunniuteqalersinnaanera takujuminaatsippara, tassami isumaginninnermi ikiorserneqarsinnaatitaallissagaanni ikiorsiissutisisup illersorneqarsinnaanngitsumik iliuseqarsimanera malittarisassatut pingaarnerut apeqqutaanngimmat.

Tulliullugu uanga paasinneqqaarnera unaavoq naafferartumik akilersuinissamut § 74, imm. 6, nr. 4 tunngavigalugu itigartitsinissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut paasiniuminaatsussaasoq, tassami attartortitsisup paasissutissanik pisariaqartunik pissarsiniarsinnaatitaanera nipangiussisussaataaneq aamma paasissutissanik oqartussaasunit allanit pissarsiniartarneq pillugit malittarisassatigut killissalersorneqarsimmamat, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 2, imm. 3.

Naafferartumik akilersuinissamik aqqissuussinermik qinnuteqaatit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarpata taamatuttaaq uanga paasinninnera unaavoq attartortup akiitsoqarnerata assuarineqarsinnaaneranik aalajangiineq, pisut apeqqutaatillugit, suliame annertooujussuarmik paasissutisartalersuisoqarnissaanik piumasaqaateqarfiusinnaasoq, tassanilu attartortup aningaasaqarnera tamarmiisoq qaammammi akiitsut pilerfianni immikkuualuttulersugaasumik misissorneqassalluni.

Malittarisassap ataatsimoortumik oqaasertalersugaanera pissutigalugu isumaqarpunga pisortat inissianik attartortitsisartuisa uppenarsaasersuinikkut qularnaatsumik tunngavissaqartinnatik taassuma atorneqarnissaa tunuarsimaarfigisariaqaraat.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaara qulaani naliliinerit pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.”

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinnigilara.

4.7 Kissaatiginngisamik soraarniuteqarneq (j.nr. 2008-907-0002)

Innuttaasoq K Kommunimi tikeraarninni uannut ornigulluni 1. november 2007-imi saaffiginnippoq. Innuttaasup kommunimi atorfirmimit soraarniuteqaqqulluni 25. juli 2007-imi qinnuigineqarsimanani naammagittaalliutigaa.

Suliami naammagittaalliummut tunngasumi annertunerusumik iliuseqaqqinnissara 2. juli 2008-mi itigartitsissutigaa, tassami kommuni innuttaasup soraarsinneqarnissaa pillugu aalajangiisimannngimmat, tamatumunngalu peqatigitillugu inassuteqaatigaara kommuni suliami aalajangiissasoq, matumani innuttaasup soraarniuteqaqqulluni qinnuigineqarnerminut akerliliissutaasa kommunimit isummerfigineqarnissaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kommuni tamatuma kingornatigut, tassa 19. august 2009-mi, aalajangiivoq innuttaasoq soraarniuteqarnini tunngavigalugu soraarsinneqassasoq.

K Kommunip suliamik suliarinninnera nammineerlunga misissuiffiginiarlugu 14. oktober 2008-mi aalajangerpunga.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

4.8 *Kommunimi pensionisiallit inummut tapiisa aaqqiissuteqarfigneqarnerat (j.nr. 2008-907-0005)*

K Kommunimi pensionisialinnut aningaasat tigorianaanaat aamma inummut tapit naatsorsorneqartarneranni periaatsit 2009 aallarnerfigalugu allanngortinneqar-nissaat najukkap aviisiani nr. ...-mi, 3. december 2008-mi saqqummertumi aamma qarasaasiakkut aviisimi 3. december 2008-mi allaaserineqarpoq.

Aviisini marlunni taakkunani paasissutissat imatut paasivakka tapit taakku naatsorsorneqartarnerannut tunngaviup allanngortinneqarnissaanik ataatsimut aalajangiisoqarsimasoq, aalajangiinerlu taanna ilaatigut kommunip ukiuni arlalinni naatsorsuinermi periaatsimik kukkusumik atuisimaneranik, ilaatigullu K Kommunimi pensionisialinnut tamanut naatsorsuinermi periaatsip assigiissaartup ator-neqarnissaata kissaatigineqarneranik tunngavilersorneqarsimasoq.

Paasissutissat taakku aallaavigalugit isumaqarpunga aningaasanik tigorianaannar-nik aamma inummut tapinik ukiuni siusinnerusuni aalajangersaasarsimanerni sumik tunngaveqarluni kukkussuteqartoqarsimanera erseqqarluttoq, taamatuttaarlu naatsorsuinermi periaaseq suna K Kommunip atussaneraa erseqqarluttutut isikkoqartoq.

Aammattaaq isumaqarpunga ataatsimut aalajangiineq kommunimi aalajangiinis-samut pisinnaatitaasumi pisimanersoq nalornissutigineqarsinnaasoq, tassami ...-aviisimi immikkut oqaatigineqarmat K Kommunimi kommunalbestyrelsi 24. november 2008-mi ataatsimiinnermini K Kommuni sinnerlugu aalajangiisimasoq.

Tamanna tunngavigalugu 5. december 2008-mi aalajangerpunga kommunalbestyrelsi taamaaliornissamut pisinnaatitaasoq naatsorsuinermi periaaseq pillugu ataatsimut aalajangiisimanersoq sunalu tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanersoq nammineerlunga misissorniarlugu.

Misissuina siullertut K Kommunimut aamma K Kommunimi ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliamut sammitinneqartoq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

4.9 Kommunip aningaasaataanik toqqortarinninnermut akissarsiaqartitsineq (j.nr. 2008-909-0001)

K Kommunimi 2008-mi aprilip qaammataani tikeraarninni innuttaasumit saaffigineqarpunga, taassumalu oqaatigaa aningaasat innuttaasut illuata karsimi uninngasuutai innuttaasut illuata matunerata kingornatigut kommuni isumaqatigiisuteqarfialugu piffissami sivisunerusumi toqqortarisarini, tamannalu nalinginnaasumik nalunaaquttap akunnermusiaqaataasartoq.

Innuttaasorli oqarpoq kommuni aperineqarluni oqarsimasoq aningaasat karsimi uninngasuutit toqqortarinerinut akissarsiaqarnissaminut pisinnaatitaanngitsuni, isumaqarlunilu tamanna eqqortuunngitsaq.

Tikeraarninni innuttaasumit allamit aamma saaffigineqarpunga, taassumalu aningaasat innuttaasut illuata karsimi uninngasuutaasa toqqortarinerannut akissarsiaqartinneqarnissaminik kommunimit itigartinneqarsimanini aamma naammagittaalliuutiginiarpaa.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara suliassaqaarfimmi tassani periaatsini pillugu nassuiaateqaqqullugu kiisalu naammagittaalliuutini pineqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaani § 6, imm. 5.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

Kommuninut tikeraarnerit

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq

4.10 (J.nr. 2008-901-0009, siusinnerusukkut 11.73.88.71/008-08)

Sulianik misissuineq meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniukkallarneqarnerannik akilersuisussaataitaasumut nalunaarutigineqartartut kiisalu utertitsilluni akiliiumanermik uppersaait pillugit ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersitsivoq, tak. immikkoortumi 3-mi tamanna pillugu erseqqinnerusumik allaaserineqartut.

4.11 (J.nr. 2008-901-0007, siusinnerusukkut 11.73.88.71/023-08)

Sulianik misissuinerup ilaatigut sulianik pilersitsisarneq kiisalu iliiusissanut pilersarusiat suliarineqartarnerat pillugit ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissamut pissutissaqalersitsivoq. Taakkununga tunngasut erseqqinnerusut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

4.12 (J.nr. 2008-901-0019, siusinnerusukkut 11.73.88.71/048-08)

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik aamma suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga. Oqaaseqaatima kommunit atorfinitsitsinermi allakkiaannut kiisalu soraarnej pillugu aalajangiinerinut tunngasut kisimik ilanngunneqarnissaat toqqarpara. Taakkununga tunngasut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

4.13 (J.nr. 2008-901-0005, siusinnerusukkut 11.73.88.71/051-08)

K Kommunimi sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuininnut atatilugu suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik ataatsimoortumillu oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga. Ataatsimut oqaaseqaatima suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allakkatigoortitsisar-

neq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassanik kommunip malinninnginneranut tunngasut kisimik ilanngunneqarnissaat toqqarpara. Taakkununga tunngasut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

Sulianik sulisunut tunngasunik misissuineq

4.14 (J.nr. 2008-901-0011, siusinnerusuklut 11.73.88.72/009-08)

Sulianik sulisunut tunngasunik K Kommunimi tikeraarninni misissuininnut atatillugu kommunip mianersoqqussutini atuinera pillugu oqaaseqaatinik saqqummiussivunga.

Misissuinerma allaaserineqarnera immikkoortumi 3-mi qulaani issuarneqarpoq.

4.15 (J.nr. 2008-901-0008, siusinnerusuklut 11.73.88.72/024-08)

Sulianik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga, taakkunangalu suliani allagaatit misissugassatut tigunearatut pillugit oqaaseqaatit kisimik ilanngunneqarnissaat toqqarpara. Taakkununga tunngasut erseqqinnerusut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

4.16 (J.nr. 2008-901-0012, siusinnerusuklut 11.73.72/049-08)

K Kommunimi suliat sulisunut tunngasut K Kommunimi 2008-mi tikeraarnermut atatillugu misissorpakka.

Oqaaseqaatima nalunaarummut ilanngunneqarnissaannut pissutissaqarnanga isumaqarpunga. Suliamik suliarinninnera kommunip akissuteqarsimannginnera pissutigalugu suli naammassinngilara.

4.17 (J.nr. 2008-901-004, siusinnerusukkut 11.88.72/052-08)

Kommunimi sulianik sulisunut tunngasunik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik aamma suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga. Oqaaseqaatima kommunit atorfinitsitsinerminni allakiaannut kiisalu soraarneq pillugu aalajangiinerinut tunngasut kisimik ilanngunneqarnissaat toqqarpara. Taakkununnga tunngasut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq

4.18 (J.nr. 2008-901-0009, siusinnerusukkut 11.73.88.73/010-08)

K Kommunimi suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut K Kommunini 2008-mi tikeraarnermut atatillugu misissorpakka. Sulianik misissuineq ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersitsivoq, taakkunangalu akiitsullit najugaqarfii ilisimaneqanngitsut pillugit immikkoortup kisimi ilanngunneqarnissaa toqqarpara, tak. immikkoortumi 3-mi erseqqinnerusumik allaaserineqartut.

4.19 (J.nr. 2008-901-0018, siusinnerusukkut 11.73.88.73/025-08)

Sulianik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik aamma suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga. Oqaaseqaatima kommunip qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutininik naqitanngortitsisannginneranut aamma akiligassaqarfiusunik tulleriiarisarnermut tunngasut kisimik ilanngunneqarnissaat toqqararpara. Taakkununnga tunngasut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

4.20 (J.nr. 2008-901-0020, siusinnerusukkut 11.73.88.73/050-08)

K Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuinerma suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik ataatsimullu oqaaseqaatinik saqqummiussi-

nissannut pissutissaqalersippaanga. Oqaaseqaatimali nalunaarummut ilanngunissaannut pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

4.21 (J.nr. 2008-901-0006, siusinnerusukut 11.73.88.73/053-08)

Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuinerup ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaanga, taakkunangalu akissarsianit unerartitsisarnermut tunngasut, akiliinissamik isumaqatigiisut aamma ilanngaassisarneq pillugit oqaaseqaatima kisimik ilanngunneqarnisaat toqqarpara. Taakkununga tunngasut immikkoortumi 3-mi atuarneqarsinnaapput.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Namminersornerullutik Oqartussat

5.1 Pisussaaffiit, pineqaatissiinerit soraarsitsinerlu

5.1.1 Qinnuteqaataannngitsumik soraarsitsineq: Missingiussinermik misiliineq, allamut nuutsitsineq, suliunnaarsitsineq, atorfinitsitsiner-mi oqartussaasup atorfeqarfiullu akornanni pisinnaatitaanermik agguataarineq

Namminersornerullutik oqartussani oqartussaasumi M-imit soraarsinneqarnini Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit soraarsinneqarnermi tigussaasunut tunngavilersuinernullu tunngasortaa A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigai. Tusarniaaneruttaaq ingerlanerani suliunnaarsinneqarsimanini soraarsitsinerullu mianersoqqussummik tunineqaqqaarani pisimanera naammagittaalliuutigai.

Soraarsitsinerup tigussaasutigut tunuliaqutaa Ombudsmandip isummerfigingilaa, oqaaseqaallu taamaalilluni A-p naleqquttuuneranik pisortaqarfiup naliliinerata pissutissaqarneranik pissutissaqannginneranilluunniit taamalu soraarsitsinerup ataatsimut isigalugu eqqortumik tunngaveqarluni ilumut pisimansoq Ombudsmandip isumaqarneranut takussutissaanani. Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq uppernarsaatinik erseqqinnerusumik naliliiffiginninnerup aamma ingerlatsiviup suliarni matumani pisimasutut missingiussilluni naliliineranik misiliinerup Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqannginnerat.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup soraarsitsinermik suliap aallartinneqannginnerani A-p allamut nuunneqarnissaanut periarfissanik nammineerluni suliniuteqarnermigut misissuisimannginnera Ombudsmandip isorisariaqartutut isigaa.

Tusarniaanerup nalaani A-p suliunnaarsinneqarneranut aamma soraarsitsiner-mut tunngavilersuutitut oqaatigisaanut atatillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isornartorsiornissaanut pissutissaqarani Ombudsmandi isumaqarpoq.

Kiisalu Ombudsmandip oqaatigaa sulisut atorfinitsinneqarnerminnut aamma pineqaatissiinikkut allatigullu qisuariarfigineqarnerminni pisinnaatitaanermik suliffigisap aamma sulisoqarnermut qitiusumik oqartussaasup akornanni agguataarineq pillugu ilitersorneqartartuuppata tamanna ingerlatsinermi ileq-

qorissaarnermut naapertuunnerpaassagaluartoq, taamaalilluni tamatumunnga atatillugu paatsuinerit eqqunngitsumillu pineqarsorinerit pinngitsoortinneqartarsinnaaqullugit (j.nr. 2008-323-0004, siusinnerusukku 11.01.21.01/087-07).

A allakkatigut 22. juli 2007-imeersutigut uannut naammagittaalliorpoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu 3. august 2007-imi qinuigaara mappi allagaatinik A-mut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu, naammagittaalliuullu pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, matumani soraarsitsiniarnerup ingerlanerani pisortaqarfiup A suliap ilai inatsiseqartitsinerit tunngasut pillugit tusarniaavigisimaneraa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Mappi suliame allagaatinik imalik oqaaseqaatinilu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 5. september 2007-imeersutigut nassiuppai.

Pisortaqarfiup oqaaseqaataa pillugu tusarniaaneraa tigoreerlugu A taanna pillugu oqaaseqaatinik allakkatigut 27. oktober 2007-imeersutigut saqqummiussivoq.

Suliame sularisanni paasissutissanit tamatuma kingornatigut erserpoq A Namminersornerullutik Oqartussani M-imi R-ip suliassaqarfialugu oqartussaaffigisanni allaffimmi fuldmægtigit Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit 2005-imi oktoberip qaammataani atorfinitsinneqarsimasoq.

A-p M-imi sulinerata naammaginangitsutut naliliiffigineqarneranut atatillugu oqaloqatigineqarnissaminut R-ip allagaasigut 11. juli 2006-imeersutigut aggeqquneqarsimavoq. Oqaloqatigiinneq 2006-imi sapaatit akunneranni 28-mi ingerlanneqarsimasoq allakkiani ullulerneqarsimangitsumi imatut oqaatigineqarpoq:

"Sulinngitsoortarnerit:

Napparsimalluni sulinnitsoornerit 30. juni 2006-imi nalunaaquttap akunneri 183½-iusimasut qaammatini kingullerni marlunni amerleriapiloorsimapput. Juniinnarmi nalunaaquttap akunnerini 48-ni napparsimalluni sulinnitsoorsimavoq.

Napparsimaneq Nunamut Namminermut Tunngasunut Allaffimmut ullaakkut nal. 9.00 naller-tinnagu nalunaarutigineqartussaavoq.

Flexerneq feriarnarlu siumoortumik isumaqatigiissutigineqareersimasussaapput.

Inortuigajuttarpoq, ullullu ingerlanerani assigiinngitsualunnik pisassaqluni anisarluni, aninini nalunaarsuiffikkut nalunaarsornagu.

Eqqissisimagajunngilaq, allaffimminilu qiagajulluni.

Piffissap sulinermut atugassap ilarujussua nammineq ajornartorsiutini pillugit oqarasuaatikkut oqaloqatiginninnermut imaluunniit suleqatinik oqaloqatiginninnermut atortarpaa.

Sulianik aqutsineq:

Suliat naammagittaalliutininut tunngasut pilersinneqannginnerminni sivisoorujussuarmik uninngatinneqarajuttarput. Junimi suleqqilerama suliat naammagittaalliutininut tunngasut aprilimeersut suli pilersinneqarsimangitsut uninngatiinnarneqarput.

Allaffik tukattorujussuavoq, mappit suliani allagaatinik imallit sulianilu allagaaterpassuit sumi tamaaniippat, taamaattumillu suliat atorneqartussat naniuminaattarlutik imaluunniit suliani ataasiakkaani paasissutissat amigaataanersut paasiuminaattarluni, taamatuttaarlu suliat naammagittaalliutininut tunngasut nalunaarsorneqarsimasut arlallit nassaarineqarsinnaasaratik.

Suliassanik tulleriiaarineq:

Suliani ataasiakkaani akuliunniarpallaartarpoq. Sulianik suliarinnittuuniarsarisarpoq, allaffimmi fuldmægtigitut suliniarsarinani.

Piffissaq sivisoorujussuaq annikitsualunnut atortarpaa, soorlu naammagittaalliuitit allattorsimaffianni immikkoortuni ataasiakkaani eqikkaaniarnermut.

Siunissami:

M-imi sulinerup ingerlasarnissaanik immikkuualuttulersugaasumik allaaserisaq siunissami maleqqissaarneqassaaq.

Ammattaq sulinngitsoortarnit annertuumik ikilisinneqassapput, piffissallu suliffiusup nalaa-ni assigiinngitsualunnik pisassaqlutit anigaangavit nalunaarsuiffimmi nalunaarsortassavatit. Aammattaq sulinngitsoornerit inortuinerillu Nunamut Namminer-mut Tunngasunut Allaffimmut nal. 9.00 nallertinnagu nalunaarutigineqartassapput.

Naammagittaalliuteqartarfiup allaffia torersuutinneqassaaq, mappillu suliani allagaatinik imallit aamma suliani allagaatit atorneqareerniariarlutik inissisimaffimminnut ilineqartassapput, taamaalillutik paasissutissat sulianut tunngasut tamanit nassaarineqarsinnaasaqqullugit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

R-ip A soraarsinneqassasoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allakkiakkut 27. februar 2007-imeersuk-kut inassuteqaatigaa:

"(...) A-p M-imilu sulisut allat akornanni suleqatigiinneq piffissami sivisunerusumik naammaginangitsumik ingerlasimavoq.

Suleqatigiinnermi ajornartorsiutit immikkoortunut ukununga inissitsiterneqarsinnaapput:

- 1) Sulinngitsoortarnej
- 2) Piffissanik suliffiusunik nalunaarsuineramik unioqqutitsineq
- 3) Isumaqatigiissutinik eqqortitsisannginneq
- 4) Sulinermut atatillugu taamaallaat nammineq isummamik atuineq
- 5) Uppernassuseqarnej
- 6) Imminut tunngasut pillugit oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnej

1 pillugu. A 2006-imi nalunaaquttap akunnerini 474-ini sulisimangilaq, 2006-imi piffissap suliffiusup tamarmiusup 27 %-iisa missaannut naapertuuttuni.

A 2007-imi sapaatit akunneranni ataatsimiluunniit ullut tamakkerlugit sulisarsimangilaq. Sapaatit akunneri tamakkiallugit ulluni 1-2-ni sulinngitsoortarsimavoq, taakkualu saniatigut assiingitsutigut nakorsiartarsimalluni kigutilerisumukartarsimallunilu.

Sap. ak. 1: Ulluni pingasuni feriarnej

Sap. ak. 2: Pingasunngornermi napparsimavoq, sisamangornermi nakorsiarpoq, tallimangornermi napparsimavoq

Sap. ak. 3: Sisamangornermi napparsimavoq

Sap. ak. 4: Pingasunngornermi napparsimavoq, tallimangornermi napparsimavoq

Sap. ak. 5: Tallimangornermi napparsimavoq

Sap. ak. 6: Sisamangorneq-tallimangorneq sulinngitsoorpoq

sap. ak. 7: Ataasinngorneq-marlungorneq sulinngitsoorpoq, sisamangornermi kigutilerisumukarpoq

Sap. ak. 8: Marlungorneq-sisamangorneq napparsimavoq, sisamangornermi 8.00-11.00 aamma 13.45-14.30 kigutilerisumukarpoq

Sap. ak. 9: Marlungornermi napparsimavoq

A ulluni suliffigisamini piffissani sivilisunerusukkaani allaffiminiikkajunngilaq, peqannginnini nalunaarsornagu aamma sumiinnini ilisimatitsissutiginagu.

Tallimangornermi 16. februarimi M-imi sulianik suliarinnittut ullup qeqqaniit nal. 16-ip tungaanut A-p allaffianut arlaleriarlutik aperiartortarsimagaluarput. A piffissani taakkunani allaffiminiittarsimangilaq, taamatuttaarlu oqarasuaatikkut saaffiginnissutit akisarsimanagit. A

tallimangornermi 16. februarimi peqanngiffinnik nalunaarsuiffimmi 8.59-imit 17.55-imut sulisimasutut nalunaarsorneqarsimavoq.

Tamanna ataasinngornermi 26. februarimi aamma peqqippoq, tassanilu A 0.00-imit 17.59-imut sulisimasutut nalunaarsorneqarsimalluni, ualikkulli allaffiminiissimanani.

2 pillugu. A-p ullaakkut isernini nalunaarsussallugu "puigorajuttarpaa", kingusinnerusukkullu nammineq aaqqiisuteqarfigisarlugu. Aammattaaq suliffiup nalaani pisassaqluni anissagaa-ngami aninini nalunaarsussallugu "puigortarpaa".

Tallimangornermi 15. december 2006-imi Allattoqarfiup sulusui 8.00-imit 16.00-imut Hans Egedep Illuaniipput. A-p pania ullaap tungaani illoqarfimmut tikittussaammat timmisartoqarfi-liarnissaminut soorunalimi akuerineqarpoq, piffissaq peqanngiffigisani nalunaarsussagaa piu-masaqaatigalugu. Tamatuma kingornatigut arlaleriarluni eqqaasinneqartariaqarsimavoq taman-na nalunaaquttap akunnerinut suliffiusimasunut naapertuuttunngorlugu nalunaarsuiffimmi aaq-qiisuteqarfigissagaa.

A nal. 9.00 sioqqullugu suliartunngisaannarpoq, sisamangornermili 22. februarimi 7.45 tak-kuppoq, takkunninilu nalunaarsoriarlugu kingornatigut kigutileriffimmukarluni. Aninini nalu-naarsorsimangikkaa kingusinnerusukkuq oqarfigineqarami taamaaliornissani puigorsimallugu utoqqatsissutigaa. Tamanna ulloq taanna kigutilerisumukarmat aamma peqqippoq.

A-p suliffiusunik piaarluneerluni piaarluneernanilunniit sianiinaariartarnera M-imi suli-sunut allanut nalunaarsuiffimmi nalunaaquttap akunnerinik suliffiusunik ikinnerpaaffissamiit-sinnaveersaartunut assut pitsaangitsumik sunniuteqartarpoq.

3 pillugu. A atorfinitsinneqarnermini atorfik pillugu allaaserisamik ilanngussatut 1-itut ilan-ngunneqartumik tunineqarpoq. A-p atorfik pillugu allaaserisaaq taanna tunngavigalugu pingaar-nertut suliassaa tassaavoq sulianik naammagittaalliutinut tunngasunik takkussimasunik aqut-sineq.

Sulianik aqutsinermi sulinerup qanoq ingerlanneqarnissaa pillugu allaaserisaaq suliarineqarsi-mavoq. Sulinerup qanoq ingerlanissaa pillugu allaaserisaaq ilanngussatut 2-tut ilanngunneqar-poq.

Sulinerup qanoq ingerlanissaanik allaaserisaaq A peqatigalugu misissoqqissaarneqarsimavoq. Aammattaaq M-imi suliat qanoq piareersarneqarnissaat sapaatip akunnerani marloriartarluni ataatsimiinnerni ingerlaavartumik malitseqartitsivigineqartarpoq. Taamaakkaluartoq suliat tammaaneqartarput, taamatuttaarlu allagaatip taannaasup ataatsip assilinerpassui mappini al-lagaatinik imaqartuniittarlutik. Tamanna arlaleriarluni uparuarneqartarsimavoq, tamatumani sulianik suliarinnittut suliniarnerat ajornakusuulersittarmagu, taamalu suliap ataqatigiinneqar-nera paasiuminaannerulersarluni.

Atorfiup allaaserineqarnera tunngavigalugu A-p suliassaa alla tassaavoq naammagittaalliuiti-nik takkuttunik nutserinissaaq, taamaattumillu nutserinermut tapinik tunineqartarluni. M-imi su-lianik suliarinnittut arlaleriarlutik malugisarsimavaat A-p nutsigai naammagittaalliutinut tak-kuttunut naapertuutivinneq ajortut, A-lli suup naammagittaalliutigineqarneranik nassuiaaneri-

sarlugu. Taamaattumik M-ip 2006-imi upernaakkulli Namminersornerullutik Oqartussat nutserisoqarfiat suliamut tassunga atortariaqalersimavaa. Tamanna sulianik suliarinninnermut pisariaqanngitsumik kinguarsaataasarpoq, allaffimmilu fuldmægtigimik atorfinitsitsinnermi tunngavigneqartunut naapertuuttuunani.

4 pillugu. Atorfik allaaserineqarsimagaluartoq, sulinerup qanoq ingerlanissaa allaaserineqarsimagaluartoq M-imilu sapaatip akunneranut marloriarluni ataatsimiinnerni erseqqissunik isumaqatigiissuteqartoqartaraluartoq A-p suliasat isumaqatigiissutigineqartut uniorlugit suliarigajuttarpei.

Assersuutitut taaneqarsinnaapput sapaatip akunnerata ingerlanerani ataatsimiinnerni isumaqatigiissutigineqartarmat suliami naammagittaalliummut tunngasuni paasisstissiiisoqarnissaa nukingisaarutigineqassanersoq, taamatuttaarlu oqartussaasoq nukingisaarneqartoq akissuteqarnissaminut piffissalernerqartarluni. Taamaakkaluartoq nukingisaarisoqannginnerani sapaatip akunnera ingerlasinnaasarpoq imaluunniit isumaqatigiissuteqartoqanngitsaq nukingisaarisoqareersimasarluni. Aammattaq akissuteqarnissamat piffissaliussatut isumaqatigiissutigineqartut ataqpineqarneq ajorput.

Assersuut alla tassaavoq naammagittaalliuutinik takkuttunik nutsigassanngortitsilluni nassius-sisarneq. M-imi inuk nutserisoqarfimmuut attaveqarnermi akisussaasoq toqqarneqarsimavoq. Isumaqatigiissutigineqarsimavoq arlaleriarlunilu erseqqissarneqartarsimalluni sapaatip akunnerata ingerlanerani ataatsimiinnerni tamanna isumaqatigiissutigineqarsimatinnagu nutsigassanngortitanik nassiusisoqartassanngitsaq. Taamaakkaluartoq A akuttunngitsumik takkuttarpoq apeqqutigalugulu naammagittaalliuut suliamiluunniit paasisstissat takkuttut nutsigassanngortillugit nassiuunneqassanersut. Tamanna sulianik suliarinnittut ulluinnarni sulinerannut pisariaqanngitsumik akornusersuutaasarpoq.

Suliasat isumaqatigiissutigineqartut suliarineqarnissaat pingaartuusoq A-mut arlaleriarluni erseqqissarneqartarsimavoq, taamaakkaluartorli nammineq naleqqunnerpaatut isigisani malillugu iliuuseqartarluni, naak taamaaliorneq isumaqatigiissutigineqartunut paarlangagaluartoq, sulinerullu ingerlanera pisariusutut naleqqutinngitsutulluunniit isigiguniuk sapaatip akunnerata ingerlanerani ataatsimiinnerni akerliliissuteqarnissaminut naammattumik periarfissaqartarluarluni.

5 pillugu. Sulinerup isumaqatigiissutigisimasavut uniorlugit ingerlanneqarsimanerani saq-qummiussivigineqaraangami A arlaleriarluni erseqqissumik sallusarsimavoq.

Assersuutitut taaneqarsinnaavoq naammagittaalliuutit takkuttut regnearkikkut nalunaarsorneqartarnerat. Naammagittaalliuutit suliarineqartillutik suli inaarneqanngitsutut nalunaarsorsimasarput, aatsaallu Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiigaangat suliaq inaarlugu suliarineqartutut nalunaarsorneqartarluni. Suliap inaarlugu suliarineqarsimanngitsup, tassalu aalajangiivigineqarsimanngitsup, inaarlugu suliarineqarsimasutut nalunaarsorneqartannginnissaata pingaaruteqarnera A-mut arlaleriarluni malugeqquneqartarsimavoq. Januarip naalernerani M-imi sapaatip akunnerata ingerlanerani ataatsimiinnermi A suli ataasiarluni eqqaasinneqarpoq suliat aalajangiisoqarsimatinnagu inaarlugit suliarineqarsimasutut nalunaarsorneqartassanngitsut. Tamatumunnga akivoq taamaaliorneq ajorluni. Tamatuma kingornatigut regnearkimi nalunaarsuiffitsinni takuneqarsinnaavoq suliat Naammagittaalliuuteqartarfiup ataatsimiinnissaani tul-

lermi suliarineqartussat tamarmik inaarlugit suliarineqartutut nalunaarsorsimaannaratik aammali naammagittaallortumut akuersaartumik aalajangiiffigineqarsimasutut nalunaarsorneqarsimasut. Tamanna saqqummiunneqarmat oqarpoq kukkusoorisimagunarluni.

A-p suliamik isumaqatigiissutigisavut tunngavigalugit ingerlatsisinnaanera tatigisinnaangik-kutsigu M-imi sulianik suliarinnittut A iluamik suleqatigisinnaangilaat.

6 pillugu. A-p piffissap sulinermit atugassami ilarujussua imminut tunngasut pillugit oqaloqatiginninnernut atortarpaa. Oqaloqatigiinnerit tamatigut kalaallisut ingerlanneqartarput. Kina oqaloqatigineqarnerisooq apeqqutigineqaraangat akisarpoq suliamut tunngasuusoq, naak suliamut tunngasuunngitsooq oqaloqatigiinnermit namminermit erseqqissumik malugineqarsinnaagaluartoq.

Aammattaaq oqarasuaat angallattagaq nassartuurtarpaa, aamma M-ip sapaatip akunnerata ingerlanerani ataatsimiinnerni. Ataatsimiinneq kisiat aalluteqqullugu qinnuigineqaraluaangaamiluunniit sianertut SMS-ertullu akinissaat ataatsimiinnermi peqataanissamit pingaartinne-rusarpaa.

A 2006-imi julimi uparuaaffigalugu oqaloqatigineqarpoq. Aggeqqusissutip assilineri ilanngus-satut 3-tut ilanngunneqarpoq [aggeqqusissut 11. juli 2006-imeersoq].

Oqaloqatigiinnermi tassani qulequttat [oqaloqatigiinneq qulaani issuarneqartoq pillugu allak-kiaq] ilanngussami 4-mi allanneqarsimasut oqaloqatigiissutigineqarput, taamatuttaarlu suline-rup qanoq ingerlanissaata allaaserineqarnera, ilanngussa 2, oqaloqatigiissutigineqarluni.

Oqaloqatigiinnerup kingornatigut isumaqatigiippugut ilanngussami 4-mi siumut isiginissamik allaaserisaq siunissami malinneqassasoq.

Inassuteqaatigineqarpoq A (...) suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsinneqas-sasoq, piffissamilu soraarsitsiniarfiusumi suliuannaarsinneqassasoq." (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A tamatuma kingornatigut allakkatigut 6. marts 2007-imeersutigut soraarsitsinissamik inassuteqaat ilanngullugu nassiunneqartoq pillugu suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigaa. Soraarsitsissamaar-nermut erseqqinnerusumik tunuliaqutaasoq quppernerit 2½-it atorlugit allaaseri-neqarsimavoq, tassanilu aamma oqaatigineqarluni pissutsit pineqartut A-mut siu-sinnerusukkut uparuarneqarsimasut:

"(...)

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat allaffimmi fuldmægtigitut atorfinnit isu-maqatigiissummi piffissaliunneqartoq malillugu soraarsissamaarpaatsit.

Soraarsitsissamaarneq napparsimallutit sulinngitsoortarnerpassuannik ilaatigut tunngavilersor-neqarpoq. (...)

(...) piffissanik suliffiusunik nalunaarsuininni annertuumik ajornartorsiuteqarneq (...)

Aaammattaaq atorfinitsinneqarninni piumasaqaatitut saqqummiunneqartunik eqqortitsisinnaa-simangilatit. (...) ... Naammagittaalliutit takkuttut kukkusumik nutserajuttarsimavatit. (...)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup sulinerit aamma iluarinngilaa. (...) ... suliat tammaaneqarajuttarput, suliamilu allagaatit assigiinnik oqaasertallit suliami allagaatinut ilaa-gajuttarput. (...)

Sulinerit taamatutaaq allatigut ajornartorsiutitaqartarsimavoq, tassami suliassiissutigineqartut isumaqatigiissutaasoq imaluunniit sulinerup qanoq ingerlanissaanik allaaserisaq uniorlugit su-liarigajuttarakkit. (...) kingusinnerusukkut arlaleriarlutit suliat inaarlugit sularineqarsimasutut nalunaarsortarsimavatit, naak taakku inaarlugit sularineqarsimannngikkaluartut. Aammattaaq oqaatigisimavat naammagittaalliortoq akuersaartumik aalajangiiffigineqarsimasoq. (...) Taa-maalillutik qullersarisavit suleqativillu isumaqatigiissutigineqartutut iliuuseqartarnissat naat-sorsuutigisinnaajunnaarpat, tamannalu suleqatigiinnermut assut sunniuteqarnerlussimavoq.

Aamma oqaatigineqarpoq oqarasuaammi ilinnut tunngasut pillugit oqalukkajuttartutit, sulif-fimmilu piffissarujussuaq ilinnut tunngasut oqaluserinerinut atortarit. (...)

Inassuteqaat pissutsillu tassani atuuttut Sulisoqarnermut Pisortaqaarfiup ataatsimut innersuussu-tigai.

Eqikkaalluni naliiisoqarpoq allaffimmi fuldmægtigitut atorfimmi sulinissannut naleqqutin-ngitsutit, tassami sulinnigisoortarnerpassuatit immikkoortortaqaarfik ataatsimut isigalugu sun-niuteqarnerlummata, suliap qanoq ingerlanissaanik allaaserisami piumasaqaatit taaneqartut eqqortissinnaannginnakkit, isumaqatigiissutigineqartut eqqortinneq ajorakkit, pissutsit taakku ilaat arlaleriarlutit uparuarneqartaraluarlutit kiisalu 24. juli 2006-imi oqaloqatigineqaraluarlutit allanngortinniarlugit iliuuseqarsimannnginnavit.

(...)

Suliuunnaarallartinneqarputit (...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A tusarniaanermut 12. marts 2007-imi akissuteqarpoq:

"Tusarniaalluni allakkat 6. marts 2007-imeersut paasiniaallunga arlalinnik apeqquteqarnissan-
nut oqaaseqaateqarnissannullu pissutissaqalersitsipput.

Quppernerup 2-p naalernerani uku ataatsimut tunngavilersuutit oqaatigineqarput:

- ° Sulinnigitsooqattaarnerpassuit
- ° Sulinerup qanoq ingerlanissaanik allaaserinninneq eqqarsaatigalugu naleqqutinnginneq
- ° Isumaqatigiissutaasimasunik eqqortitsisanninneq

- Immikkoortut taaneqartut eqqarsaatigalugit allannortitsiniarluni iliuuseqarumannigineq

Taakku eqikkarlugit atorfimmud naleqqutinnginneq oqaatigineqarpoq, kisianni erseqqissulior-nani.

Allakkani taakkunani 24. juli 2006-imi qaninnerpaatut qullerisarisannit oqaloqatigineqarnera innersuusutigineqarpoq. Tusarniaalluni allakkani takuneqarsinnaanngilaq - uangalumi paasin-ninnera aamma taamaanngilaq - oqaloqatigiinneq taanna naalasseriitsuliorneq pillugu oqaloqa-tigiinnerusoq. Oqaloqatigiinneq pillugu imaqarniliaq mianersoqqussutitut iluseqanngilaq, taa-maattumillu isumaqarpunga taanna sulineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu mianer-soqqussutaasinnaanngitsoq.

Suliami qanoq iliuuseqarnissara isummerfigisinnaajumallugu makku paasissutissiissutigine-qarnissaat kissaatigaara:

- Oqaasiinnartigut mianersoqqussutinik qanga tunineqarpunga, sunarpiaq tamatumunnga pis-sutaava, pissutsit suut piffissaliussap suup iluani aaqinneqarnissaat kissaatigineqarpa mia-nersoqqussullu malinngikkukku kingunerititassat suut taaneqarpat?
- Napparsimallunga sulinnigittarnera qanga uparuarneqarpa? Napparsimaniviunngitsoq pasit-saanneqarsimappat - oqaasertaliineq taamaassorinarmat - napparsimanikka tamaasa nakorsap upernarsaasiussaaniq sooq tunniusseqquneqartarsimannigilanga?
- Pisuni sorlarni suliffimmiissimannigilanga - tassa imaappoq illu qimassimavara - peqanngin-nera ingerlatseriaatsimi nalunaarsornagu, tamannalu qanga uparuarneqarpa?
- Sulinerup qanoq ingerlanissaaniq allaaserisaq eqqarsaatigalugu piumasaaqatit sorpiaat eqqor-tissimannigilakka?
- Suliat sorliit kukkusumik nutserneqarsimappat, tamannalu naammagittaallortunut qanoq kinguneqarsimava? Tamanna qanga uparuarneqarpa?
- Suliat sorliit tammaaneqarsimappat (arlaliusimassappummi "-rajuppoq" atorneqarsimam-mat)?
- Suliani sorlarni allagaatit assigiinnik oqaasertallit marluk ilaasimappat, allakkani suut pine-qarpat tamannalu naammagittaallortunut qanoq kinguneqarsimava (oqaatigineqassaaq sulia-mi allakkanik assigiinnik oqaasertaqartunik ilaatitsineq immi isorisariaqartuunngimmat)? Tamanna qanga uparuarneqarpa?
- Pisuni sorlarni suliassamik peqquneqarnera imaluunniit sulineru maleruqqusaq uniorlugu iliuuseqarlunga misiarsimavunga? Taakku uannut qanga saqqummiunneqarpat?
- Pisuni qassini suliat inaarlugit suliarineqarsimasutut nalunaarsorneqarsimappat, naak taakku inaarlugit suliarineqarsimagunannikkaluartut?

- ° Naammagittaallioortup akuersaartumik aalajangiiffigineqarsimaneraniq oqarsimaneragaanera naammagittaallioortunut qanorpiaq kinguneqartarsimava?
- ° Suleqatima tatiginanga naammagittaalliuutaat qassit pigineqarpat? Naammagittaalliuutit ataa-siakkaarlutik qanoq iluseqarlutik saqqummiunneqartarsimappat?
- ° Suleqatigiinneq qanoq sunnersimavara (Suleqatigiinnermi ajornartorsiutit tassatuangajaapput quppernerup 2-p naalernerani soraarsitsinermit tunngavilersuutitut taaneqarsimangitsut)?
- ° Tusarniaalluni allakkat ullormi tiguneqarfianni suliunnaarallartinneqarninnut suna tunngavilersuutaava, aamma allaffiga uanga nammineq pigisannik sooq imaaqquneqarpa, kiisalu 6. martsimi suliffimmit qimagutinnginninni matuersaatit nalunaarsuinermilu allagartaq tunniutissagikka sooq piumasarineqarpa?
- ° Qaninnerpaatut qullersarisama piffissami sivilisunerusumi ilassisannikkaannga maluginngitsoorsinnaasimangilara? Tamatumunnga suna pissutaava?

Pissutsinik soraarsitsissamaarnermut tunngavilersuutaasunik taakkartuineq ataatsimoortumik oqaaseqaatitut oqaasertalersorneqarsimavoq. Aamma eqqoqqissaartuunngilaq. Oqaatigineqarpoq 2007-imi sapaatip akunnera ataasiinnarluunniit napparsimananga naasimangikkiga. Ingerlatseriaatsimit naqitanngortitat takutippaat taamatut oqarneq eqqortuunngitsaq.

Malugeqqullugu aamma oqaatiginiarpara 2006-imi julimi oqaloqatigiinnerup kingornatigut inatsisilerituunik marlunnik atorfinitsitsisoqarsimammat, suliassarpassuannngorsimasunik ikilisaaniarluni. Tamanna piareersaalluni malitseqartitsillunilu sulianik aamma annertusisitsimavoq, suliassaqarfimmulli tassunga atugassiissutinik immikkoortitsisoqarsimanani. Tamanna uanga sukkanerusumik sulisariaqarnera taamalu kukkussuteqarsinnaanerup annertusinera nasatarisimavai, tamannali soraarsitsinermit suliamut attuumassuteqarluinnartumik tunngavilersuutaasinnaannngilaq.

Isumaqarpunga tamanna sioqqullugu mianersoqqussutinik soraarsitsiniarnermut tunngavilersuutaasinnaasunik tunineqartarsimananga. Oqaloqatigiinnerup kingornatigut qaammatit arfi-neq marluk sinnerlugit ingerlasimapput, pissutsillu uannik soraarsitsiniarnermut tunngavilersuutitut taaneqaraluartut pillugit malitseqartitsissutitut oqaloqatiginnittoqarsimanani.

Kiisalu soraarsinneqarsimananga suliunnaarallartinneqarnera matuersaatinillu il.il tunniussisariaqarsimanera sulineq pillugu inatsiseqartitsinermi periaatsimik unioqqutitsinerusooq isumaqarpunga. Tamanna nalinginnaannngilluinnartuuvooq, mannalu ilimanarsisillugu, tassalu tusarniaaneq sulisitsisup aqquusaagassaannartut uannik soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinnermut sunniuteqanngitsutut isigigaa. Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 5-imi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnermik tunngaveqarnermik unioqqutitsineruvoq.

Uannik soraarsitsiniarneq aalajangiusimagukku soraarsitsiniarnermik uanga suliarinninnissara eqqarsaatigalugu qinnuigisariaqarpakkit apeqqutit qulaani taaneqartut akeqqullugit. Akisoqarsinnaanngitsooq isumaqartoqarpat tamatumunnga tunngavilersuinissaq piumasaqaatiginiarpara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tusarniaanermi allakkat nutaat imaattut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut 16. april 2007-imi nassiuppai:

"Suliami illua'tungiusumik tusarniaanermut akissutit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 15. marts 2007-imi tiguaa. Akissut pisortaqarfiup qullersarisannut saqqummiuppaa, taassumalu immikkoortut ataasiakkaat itisileqqusimasatit akisimavai, tak. allakkat ilanngullugit nassiunneqartut.

(...) [Tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussaq naappat] soraarsinneqarnissannut suli tunngavissaqarnersoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliiffigiarpaa.

[Tulliuuttoq tassaavoq allakkiaq A-p qullersarisaanit suliarineqarsimasoq.]

A-p (...) suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaa.

Allakkat [11.] juli 2006-imeersut: (...)

Oqaasiinnartigut mianersoqqussutit: (...)

Napparsimalluni sulinngitsoortarnerit: (...)

Nalunaarsuinani peqannginnerit: (...)

Atorfiup allaaserineqarnerani piumasaqaaterpiaasut: (...)

Kukkusumik nutserinerit: (...)

Suliata tammaaneqartut allagaatillu assigiimmik oqaasertallit arlallit sulianiittut: (...)

Kukkunernik miserratiginnineq: (...)

Kukkusumik nalunaarsuinerit: (...)

Tatiginninnginnermik nalunaarutit: (...)

Suleqatigiinnermi pissutsit: (...)

Suliunnaarallartitsineq:

Sulisup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup nalaani suliunnaarallartinneqartarnera nalinginnaasumik periaasiuvoq. A allaffini nammineq pigisaminik imajaqqullugu arlaannaannilluunniit qinnuigineqarsimangilaq, nammineq suliniuteqarnermigut taamaalorsimavoq.

2007-imi sulisimaneq: (...)

Inatsilerituumik allamik atorfinitsitsineq: (...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkiami immikkoortut 14-it taakku itisilerisumik allaaserineqarsimapput, quppernerillu sisamat missaat atorlugit tunngavilersorneqarsimallutik.

A-p tusarniaanermut akissutaa imaattoq allakkatigut 22. april 2007-imeersutigut tiguneqarsimavoq:

"(...) Allakkiami aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqarpoq uanga suleqatimalu suleqatigiinnerput piffissap sivisunerusup ingerlanerani naammaginangitsumik ingerlasimasoq, suleqatigiinnermilu ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsinneqarnissara inassuteqaatigineqartoq naggasiutigalugu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaavigalunga allagaani 6. marts 2007-imeersuni suleqatigiinnermi ajornartorsiutit soraarsitsissamaarnermut tunngavilersuutaanerit oqaatigineqanngilaq. Tusarniaanermi allakkat siunertarisartik malillugu soraarsitsissamaarnermut tunngavilersuummik imaqtusaaammata Sulisoqarnermut Pisortaqarfik naliliisimassaaq suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsinneqarsinnaangitsunga. Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup pissutsit arlalissuit B-p (A-p qullersarisaata) allakkiamini suleqatigiinnermi ajornartorsiutit taasimasai taakkartorpai. Taamaattumik B-p suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pissutigalugit uanga soraarsinneqarnissannik kissaatigisaa tunngavilersuuterpiatut isigisariaqarpoq, taamaattumillu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tunngavilersuutit taasai suliamut attuumasuteqanngitsutut isigisariaqarlutik.

(...)

Taamaattumik pisimasut kingornatigut M-imut uteqqissinnaanera ajornartutut isigisariaqarmat Sulisoqarnermut Pisortaqarfik tassunga taarsiullugu qinnuigissavara Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat iluanni allamut inissinniaqqullunga.

(...) Aamma paasisinnaavara sulineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu mianersoqqusutininik tunniussisoqarsimangitsoq uparuaasoqarsimangitsorluunniit. (...)

Mianersoqqusutininik allakkatigulluunniit uparuaatinik tunniussisoqarsimangimmat imaluunniit pineqaatissiinikkut allatigut iliuuseqartoqarsimangimmat tunngavilersuutit tusarniaalluni allakkani taaneqarsimasut tunngavigalugit uannik soraarsitsineq suliamut attuumasuteqarluinartut tunngaviginagit aamma soraarsitsinerussaag.

Tamaattumik B-p apeqqutinnut akissutaa pillugu oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqanngilaq, taamaattorli pissutsit ataasiakkaat arlallit taaniarpakka. B-p oqaatigaa nal. 9 sioqqullugu takkutinngisaannartunga. Taamatut oqarnera kamakkiartuaarneranut ilaasimassaaq, tassami nal. 9-p tungaanut flexertoqarsinnaammaat. Taamaattumik taanna sioqqullugu takkunnissannut pissaaffeqanngilanga, taanna sioqqullugu takkuttaqqullunga peqquneqarsimangikkuma.

B oqarpoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup nalaani suliunnaarallartitsiniarneq nalinginnaasumik ileqqusooq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aamma taamatut isumaqarner-soq tusassallugu uannut soqutiginassaaq. Suliunnaarallartitsineq piffissami soraarsitsiniarfiusumi atorneqarsinnaavoq. Sulisitsisup sulisoq suliffimmut takkuteqqunagu qinnuigippagu taman-

na tassaassaaq pineqaatissiinikkut iliuuseq, suliamut atatillugu misissuisoqarneranut atatillugu atorneqarajuttartoq, matumanilu taamaattoqanngilaq. (...)

(...)

Naggataatigut oqaatiginiaarpara sulinermut atatillugu sumiginnaasoqarsimanerarlugu B oqaraluartoq naammagittaalliortunik pisinnaatitaaffitsigut aningaasaqarnikkulluunniit annaasaqartoqarsimannngimmat. Taamaattumik pisut qanoq innerat isiginiaraanni uannik soraarsitsiniarneq sakkortoorujussuarmik pineqaatissiineruvoq. Taamaattumik qalleqqillugu oqaatigissavara Namminersornerullutik Oqartussat ataanni atorfirmut allamut inissiineq assut iluarisimaassagiga." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A tamanna tunngavigalugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaasigut 30. april 2007-imeersutigut imaattutigut soraarsinneqarpoq:

"(...) Allamut inissinneqarnissannut periarfissaqarneris Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qitiusumik allaffeqarfissuarmut paasiniaasimavoq, ajoraluartumillu illit atorfissannik allamik nasarsinnaasimanani.

Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat allatut ajornartumik soraarsittariaqarpaatsit, soraarsitsinermullu tunngavilersuutip suliamut attuumassuteqarluinnartup piuneraaalajangiuisimallugu. (...)

Soraarsitsineq ilaatigut napparsimallutit sulinngitsoortarnerpassuannik tunngavilersorneqarpoq. 2006-imi napparsimallutit nalunaaquttap akunnerini 474-ini sulisimanngilatit, taakkulu 2006-imi piffissap suliffiup tamarmiusup 27 %-iinut naapertuupput. 2006-imi julimili qullersarisannit oqaloqatigineqarputit, napparsimallutillu sulinngitsoortarnerpassuatit tassani malugeqqullugit oqaatigineqarsimapput, oqaatigineqarlunilu ikilisinneqarnissaat pisariaqartoq. Napparsimallutit sulinngitsoortarnerpassuatit immikkoortortaqarfimmut sunniuteqarsimapput, tassami illit tassatuaagavit allaffimmi fuldmægtigi naammagittaalliutit M-imut takkuttunik tamanik isumaginnittussaq. Taamaattumik sulinngitsuukulanerit immikkoortortaqarfimmi sulianik suliarinninnermut sunniuteqartarpoq. Qullersarisavit 2006-imi julimi oqaloqatigisimagaluaaraatit napparsimasarnitit ikileriarsimannngillat. 2006-imi ukiup affaani kingullermi ingerlaannarsimapput, mannalutik 2007-imi qaammatini siullerni marlunni ulluni arfineq pingasuni napparsimasimavutit. Taamaalilluni napparsimaneq pissutigalugu sulinngitsuukulaneq ulluni ataasiakkaani pigajuttoq pineqarpoq. Immikkoortortaqarfiup fuldmægtigiata peqanngikulanera M-ip akuerisinnaanngilaa, tassami tamanna immikkoortortaqarfimmut tamarmut suliatigut kinguaattoornermik nassataqartarmat.

Napparsimalluni sulinngitsoornerpassuit saniatigut piffissamik suliffiusumik nalunaarsuinerit annertuumik ajornartorsiutaasimavoq, qullersarisavillu anisarnerpit isertarnerpillu, tassalu suliarlorlutit iseraangavit ilinnullu namminermut tunngasunik pisassaqarlutit anigaangavit nalunaarsornissaat arlaleriarlutik eqqaasitsissutigisariaqarsimavaat. Taamaalillutit suliffimmiittutut nalunaarsorsimagaluartutit suliffimmi naammattoorneqarsinnaasarsimannngilatit. Nalunaarsuinnissat puigorsimallugu utoqqatsissutigigajuttarsimavat, eqqortumillu nalunaarsuinerup pingaa-

ruteqassusia ilinnut amerlasoorpassuariarluni erseqqissarneqartarsimammat piffissamik sulif-fiusumik nalunaarsuinitit kukkuneqartariaqanngikkaluarpud.

Aammattaaq atorfinitsinneqarninni piumasagaataasut eqqortissinnaasimangilatit. Atorfik inuttassarsiuullugu allagarsiunneqartumit erserpoq suliassavit ilaat tassaassasut nutserinermi suliassat. Kingusinnerusukkut paasinarsisimavoq tamanna saperit, tassami naammagittaalliuu-tit takkuttut kukkusumik nutserajuttarsimavatit. Taamaattumik naammagittaalliuutit takkuttut sumut tunngasuunerat paasiniaarlugu M-ip Nutserisoqarfimmut nutsigassanngortittariaqartarsi-mavai.

Sulinerit M-ip aamma naammaginngilaa. Atorfinitsinneqarninni atorfiup allaaserineqarneranik tunineqarputit, sulianillu aqutsinerup qanoq ingerlanneqartarnissaanik allaaserisaq kingusinne-rusukkut ilinnut tunniunneqarsimavoq, tamatumalu saniatigut suliat qanoq pilersaarusiorne-qartarnissaat immikkoortortaqaqfimmi sapaatip akunneranut ataatsimiinnerni malitseqartitsivi-gineqartarsimalluni. Suliat qanoq ingerlanneqartarnissaat erseqqissorujussuarmik tunaartari-sassaqaraluartoq suliat tammaaneqarajuttarsimapput, sulianilu allagaatit assigiinnik oqaasertal-lit marluk sulianiikkajuttarlutik. Tamatuma sulianik suliarinnittut suliniarnerat ajornakusuuler-sittarppaa, tassami taakku suliatic eqqarsaatigalugit suliat paasineq ajulertarmatigut. Pissutsit tamakku ilinnut arlaleriarlutik uparuarneqartarsimapput. Taamaakkaluartoq pissutsit pitsan-ngoriarsimangillat.

Taamatuttaaq sulinerit allatigut ajornartorsiuteqaqfiusimavoq, tassami suliassatit ilinnut peq-qussutigineqartut imaluunniit suliat qanoq ingerlanneqarnissaanik allaaserineqartut uniorlugit ingerlanneqartarsimammata. Tamanna qullersarisannit ilinnut saqqummiunneqaraangat mi-siartarsimavutit, taamalu sallusarsimallutit, tassami qullersarisavit isumaqatigiissutigineqartut malinnagit iliuuseqarsimasutit pilertortumik uppernarsarsinnaasarsimammassuk. Tamatigut puigorsimanerarlutit utoqqatsissutigisarsimavat. Assersuutit taaneqarsinnaavoq suliat inaar-lugit suliarineqarsimasut suliarineqartarnerat. Arlaleriarluni ilinnut erseqqissarneqartarsi-mavoq suliat aalajangiivigineqarsimasut kisimik inaarlugit suliarineqarsimasutut taaneqar-tassasut. Paasinarsisimavorli suliat inaarlugit suliarineqarsimasutut arlaleriarlutit nalunaarsor-tarsimagitit, naak suliani ataasiakkaani taamaattoqanngikkaluartoq. Aammattaaq naammagita-alliortoq akuersaartumik aalajangiivigineqartoq oqaatigisarsimavat. Tamanna sulianik suliari-nneqqinnermut annertuumik sunniuteqarsinnaavoq, tassami suliat inaarlugit suliarineqanngit-soorsinnaammata, imaluunniit naammagittaalliortoq isumaqalersinnaalluni akuersaartumik aalajangiivigineqarsimalluni, naak suliame suli aalajangiisoqanngikkaluartoq. Taamaallitutit qullersarisavit suleqativillu isumaqatigiissutigineqartutut ilumut iliuuseqartassanersutit tati-gisinnaajunnaarppaat, tamannalu suleqatigiinnermut sunniuteqarnerluttorjuusimavoq.

Aamma oqaatigineqarpoq oqarasuaat ilinnut tunngasunut atorajuttarit piffissarujussuarlu ilin-nut tunngasunut oqalunnermut atorarit. Tamanna ilinnut uparuarneqarsimavoq, ilaatigut 24. juli 2006-imi oqaloqatigiinnermi. Pissuseq tamanna allanngorsimasorinangilaaq.

Soraarsitsisoqarnissaanik inassuteqaat, pissutsit tassani atuuttut kiisalu suliame illua'tungiusup isumaanik tamatuma kingornatigut 16. april 2007-imi tusarniaaneq Sulisoqarnermut Pisor-taqaqfiup ataatsimut innersuussutigai.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq akissutinni 12. marts 2007-imeersumi kiisalu 22. april 2007-imeersumi arlalinnik apeqquteqarlutillu assigiinngitsunik oqaaseqaateqarsimavutit, taakkulu qullersarisavit allakkatigut ilanngullugit nassiuunneqartukkut 2. april 2007-imeersutigut akisimavaat. Taamatuttaaq allakkat kingullertut taaneqartut oqaaseqaateqarfiginissaannut pisorta qarfiup allagaasigut 16. april 2007-imeersutigut periarfissaqarsimavutit.

Ataatsimut oqaatigineqarsinnaavoq [pissutsit erseqqissarneqartut] qullersarisannit arlalippasuariarlutik uparuarneqartarsimasut. Aammattaaq uparuarneqartutigut taakkunuuna malugeqquneqartarsimavoq iliuutsit iliuseqannginnerilluunniit taakku akuerineqarsinnaanngitsut, immikkoortullu saqqummiunneqartut allannortissinnaanngikkukkit siunissami suleqatigiinneq unittariaqartoq. Taamaalluni immikkoortuni pingaaruteqartuni arlalinni pitsannortitsinngikkuit atorfinni ingerlaannarsinnaannginnerpit ilinnut mianersoqqussutigineqarsimanninneranik oqarneq ilumuunnginnerarneqarpoq. Taamatuttaaq tamanna qullersarisannit 2006-imi juli oqaloqatigineqarninni malugeqquneqarsimavoq, tassanilu sinniisimik peqateqarnissat kaammattuutigineqarsimavoq, tamatumalu pisut ilungersunassusiat erseqqissarpaa.

Pisorta qarfik allakkatit 22. april 2007-imeersut pillugit aammattaaq arlalinnik oqaaseqaateqarpoq.

Soraarsinneqarsinnaanak oqaatigaat, tassami qullersarisatit allakkani 29. februar 2007-imeersuni inassuteqaateqarsimammata suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsinneqassasutit, suliamili illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 6. martsimeersuni namminerni oqaatigineqarluni naleqqutinnginneq pineqartoq. Allakkani kingullertut taaneqartuni takuneqarsinnaasutut naleqqutinngissutsit tassaavoq soraarsitsinermut tunngaviusoq. Naleqqutsinngissutsivit illit suleqativillu akunnissinni suleqatigiinnerup pitsaajunnaarneranik nassataqarnerata Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat naleqqutinnginneq pissutigalugu soraarsitsinissaannut mattutinngilai. Taamaattumik naleqqutinngissuseq tassarpiaavoq soraarsitsinermut tunngaviusoq. Tamanna pisorta qarfiup allagaanit naammattumik ersarissusilimmik takuneqarsinnaasimanngippat pisorta qarfiup ajuusaarutigaa.

Suliartoqquneqannginnerit suliunnaarsinneqarallarnerrillu aamma paatsuungassutigaaatit. Tassunga atatillugu ilassutigineqassaaq sulisup piffissami soraarsitsiniarfiusumi suliunnaarsinneqarallarnissaanut akornutissaqanngimmat. Tamatuma pissuseqataa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup nalaani aamma atuuppoq, suliffigisavit sulisinneqarnissat kissaatiginngippagu.

Matuersaatit nalunaarsuinermilu allagartap tunniunneqarneri eqqarsaatigalugit suliami aalajangiisoqareersimatinnagu taamaaliortoqartarnera ileqquunngilaq, ilinnulli malugeqquneqarsimavoq soraarsitsissamaarneq kisimi pineqartoq, taamaattumik soraarsitsisoqarnissaanik imaluunniit peersitsisoqarnissaanik aalajangiineq pineqavinnersoq ilisimagissallugu pissutissaqarsimanngilatit. Soraarsinneqassanngikkuit matuersaatitit nalunaarsuinermilu allagartat ilinnut soorunalimi tunniuteqqinneqarsimassagalarput.

Sulisuqarnermut Pisorta qarfik eqikkaalluni naliliivoq pisut ilungersunassusiat ilinnut malugeqquneqarsimasoq, amigaatilli qullersarisavit ilinnut malugeqqullugit uparuarsimasai sulii aqqisinnaasimanngikkikit. Taamaattumik soraarsinneqarputit, tassami allaffimmi fuldmægtigitut sulinissannut naleqqutinnginnavit, sulinngitsoortarnerpassuatillu immikkoortorta qarfirmut

ataatsimut sunniuteqarmata, atorfiup allaaserineqarnerani piumasaqaatit eqqortissinnaannginnakkitt taamalu suliat eqqortumik naammaginatartumillu naammassisinnaanagit, isumaqatigiissutigineqartut eqqortinneq ajorakkitt pissutsillu taakku arlaleriarluni uparuarneqaraluartut kiisalu 24. juli 2006-imi oqaloqatigineqaraluarlutit aaqqinniarlugit iliuuseqarsimannnginnavit.

Piffissap soraarsitsiviusup nalaani suliunnaarallartinneqarputit. (...)" (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq)

A tamatuma kingornatigut uannut allakkatigut 22. februar 2007-imeersutigut imatut naammagittaalliorpoq:

"Suliami qulaani pineqartumi siunnersorneqarnissaq pillugu inatsisilerineri ikiorsiisartunut saaffigninnerma kingornatigut inatsisilerineri ikiorsiisartut siunnersuuteqarnerisigut Inatsisartut Ombudsmandiat qinnuigaara Namminersornerullutik Oqartussani allaffimmi fuldmægtigut atorfinnit soraarsitaaninnut tunngavilersuutigineqartup illuinnaasiunnginnissamut piumasaqaatinik eqqortisisuunersaq misissuiffigeqqullugu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit allakkatigut 6. marts 2007-imeersutigut M-imi allaffimmi fuldmægtigut atorfinnit soraarsinneqarnissannik ilimasaaruteqarfigineqarpunga. Pisortarisama B-p nalunaarfigaanga suliffinnit suliunnaarsitaasunga qinnuigalungalu matuersaatit kortilu isissutaasartoq piaartumik tunniuteqqullugit. Tusarniaaneq pillugu allakkat ilanngussaq 1-itut ilanngullugit nassiunneqarput.

Isumaqarpunga tusarniaaneq pillugu allakkat soraarsitsissamaarnermut pissutiginiagaq naammattumik nassuiaasinnngikkaat, taamatuttaarlu uannut pisortaaasoq, B, soraarsitaanissara sioqqullugu mianersoqqussuteqartarsimanngitsoq. Taamaattumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allakkatigut 13. marts 2007-imeersutigut apeqqutit arlallit, tusarniaarnermut allakkani pissutissaqalersitsisut, akissuteqarfigineqarnissaat qinnutigaara. Pingaartumik B-p uannik suleqateqarsinnaannginneranaut pissuterpiaanersoq pillugu akissuteqartoqarnissaa qinnutigaara. Tusarniaarnermut akissutigita ilanngussaq 2-tut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allakkatigut 16. april 2007-imeersutigut akissuteqarpoq, ilanngussaq 3. Allakkanut taakkununga B-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allakkiaa 27. februar 2007-imeersoq ilanngunneqarsimavoq. Allakkiami tamatumani soraarsitsinissamut isummerneq suleqatigiinnermik ajornartorsiuteqarnermik pissuteqartinneqarpoq. Allakkiaq ilanngussaq 4-tut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Oqaatigineqartutut pissutigineqartoq taanna Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup atunngilaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaasigut oqaaseqaatigisinnaasannik saqqummiussinissara kajumissaarutigineqarpoq. Allakkatigut 22. april 2007-imeersutigut taamaaliorpunga, taakku-natigut aalajangiusimallugu soraarsitsissamaarnermik isummerneq illuinnaasiortuusutut isumaqarfigigiga aamma tusarniaanerup 6. martsimit aallartinneraniit suliunnaarsitaanera pisisaatitaaffiunngitsoq. Akissut ilanngussaq 5-itut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Tamatuma kingornatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkatigut 30. april 2007-imeersutigut soraarsippaanga, atorfirmut naleqquttuunnginneq pissutaatillugu. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ajuusaarutigaa pissutigineqartoq taanna siusinnerusukkat allakkani naammattumik ersersinneqarsimangimmat. Soraarsitsinermut allakkat ilanngussatut 6-itut ilanngullugit nas-siunneqarput.

SIK-p Namminersornerullutillu Oqartussat akornanni niuertarfinni allaffinnilu sulisut pillugit isumaqatigiissut tunngavigalugu atorfinitsinneqarpunga, kisiannili SIK-mut ilaasortaanginna-ma suliaq SIK-mut saqqummiussimangilara.

Isumaqarpunga soraarsitaanissannut pissutaasusaaq eqqortoq tassaassasoq uannut qaninnerpaa-mik pisortaasup B-p allakkiaani 27. februar 2007-imeersumi taaneqartoq, tassalu suleqatigiin-nermik ajornartorsiuteqarneq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pissutiginiagaa, atorfirmut na-leqquttuunnginneq, soraarsitsinermi aatsaat taaneqartoq, eqqortuusutut oqaatigineqassapat, mianersoqqussuteqartarnermut periaaseq nalinginnaasooq malinneqarsimassanngilaq. Tamatu-ma malitsigissavaa soraarsitsineq illuinnaasiortuusimasooq.

Aammattaaq isumaqarpunga tusarniaanermut allakkani pineqartut isornartoqartuusut. Aamma-mi naatsorsuutigineqartariaqarpoq soraarsitsinermut pissutiginiakkat Sulisoqarnermut Pisor-taqarfiup eqqortumik suliarisassagai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tamanna pillugu uannut oqaaseqaataa 5. septem-ber 2007-imeersooq imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Aallaqqaatit maluginiarneqarpoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera tassaammat so-raarsitsineq tunngavilersorluagaallunilu eqqortumik soraarsitsinerusooq.

Maalaarummi oqaatigineqarsimavoq, Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaatigut 6. marts 2007-ikkut ersarluttumik taamanikkut soraarsitsineq sumik tunngavilersuutigineqarsimaner-soq. Tassunga atasumik oqaatigineqassaaq, tusarniaalluni allakkat tunngavilersuuteqarluartu-mik imaqarsimasooq, naggataatiguttaaq naliliisoqarsimavoq, A kontorfuldmægtigitut atorfini i-ngerlatissallugu piukkunnassuseqanngitsoq, taannalu soraarsitsinermut tunngavigineqarpoq.

Soraarsitsiniarluni allakkani oqaatigineqarsimavoq, A suliamut piukkunnanginnera pissuti-galugu suleqatigiinnermi ajornartorsiuteqartoqartoq, taamalu piukkunnanginnera tunngavi-galugu soraarsitsinninnissamik tunngavissaqanngitsoq.

Maalaarummittaaq oqaatigineqarsimavoq, soraarsitsinissamik nalunaarnissat nalinginnaasut atornagit soraarsitsineq pisimasooq. Soraarsitsinissami mianersoqqussummik nalunaartarnissat ingerlanneqarneq ajorput. Suliata tamaasa ataasiakkaarlugit nalilersorneqartarput, taamalu mia-nersoqqussummik tunniussisoqassanersoq imaluunniit ingerlaannartumik soraarsitsisoqassa-nersooq pinerit tamaasa nalilersorneqartarput.

Tassunga ilanngullugu oqaatigineqassaaq A-p piukkunnanginnera A-mut arlaleriarluni oqaa-tigineqartarsimammat.

A inatsisit malillugit tusarniaaffigineqartareersimavoq, tassa imaammat soraarsitsinermut tunngavisoq piukkunnanginneq, illua'tungeriinnik tusarniaanermi naggataatigut aamma nalilii-soqareerportaaq.

Naggataatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup erseqqissaatigissavaa, sulisitsisup suut arlariin-nilluunniit tunngavissaqarsimagaanni suut tunngavigalugit soraarsitsisoqassanersoq naliliisar-mat, piviusorsiorneq tunngavigineqarpat tunngavissallu eqqortuunissaa piumasaqataalluni."

Pisortaqarfiup suliame illua'tungiusup isumaanik uanga tusarniaanera pillugu oqaaseqaataa tigoreerlugu A oqaaseqaatiminik imaattunik 27. oktober 2007-imi saqqummiussivoq:

"Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagai 7. september 2007-imeersut tunngavigalugit suli isumaqarpunga pisortaqarfiup eqqortumik tunngavilersuisussaatitaanini eqqortissimangikkaa. Allakkani imatut tunngavilersuisoqarpoq:

"naleqqutinnginneq ... suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik nassataqarsimavoq".

Taamaattumik tunngavilersuutip sumut arlaanut tunngasuunera pissutissaqartumik nalornissu-tigineqartariaqarpoq. B-lli allakkiaani 27. februar 2007-imeersumi, suliame soraarsitsiniarner-mut tunngasunik aallartitsisumi suleqatigiinnermi ajornartorsiutit taaneqarpat.

Sulisoq suleqatiminik pisortaaunilluunniit suleqatiginnissinnaanngippat suleqatigiinnermi ajornartorsiutit tunngavilersuutitut atorpeqarsinnaapput. Suliami paasissutissani suleqatit pi-sortarisalluunniit suleqatiginiarnerat ajornartorsiutaanersoq takuneqarsinnaanngilaq. Pisortaa-sup sulisumik suleqateqarsinnaannginnera sulisup pineqartup suliame attuumassuteqartumik soraarsinneqarneranut pissutaasinnaanngilaq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allakkami naggataatungaani oqaatigaa tunngavilersuummik toqqaanissaq sulisitsisup pisinnaatitaaffigigaa, tunngavilersuutitut toqqaarneqartoq suliame at-tuumassuteqarallartillugu. Tamanna assortornianngilara, sulisitsisulli suliap ingerlanerani su-liame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi pissutsinik nutaanik saqqummertoqanngippat tunngavilersuutini allannortissinnaanngilaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup nangilluni oqaatigaa mianersoqqussuteqartoqassanersoq imaluunniit soraarsitsineq toqqaannaartumik atorpeqassanersoq erseqqissumik aalajangerne-qassasoq. Suliffimmit peersitsisoqartillugu pisut qanoq issusiat apeqqutaatillugu mianer-soqqussuteqarneq atorpeqarsinnaasussaannngilaq, uangali ilisimasakka malillugit periaasiuvoq naleqqutinnginneq suleqatigiinnermilu ajornartorsiutit pineqarpata suliffiup oqaasiinnartigut aamma/imaluunniit allakkatigut mianersoqqussuteqartarnera, amerlanertigut imatut oqaaserta-lerlugu pisut peqqippata tamanna soraarsitsinermik kinguneqassasoq, taamaalilluni pissutsit aaqinneqanngippata tamatuma kingunissai sulisup ilisimareertarlugit. Mianersoqqussute-qartarnerup naliliinikkut pisarneranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaqarnera sulisut i-natsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaat eqqarsaatigalugu toqqissisimanartuunngilaq, pingaartumik sulisup soraarsinneqarneratigut pineqaatissiinerup qanoq ilungersunartigissusia eqqarsaatigigaanni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Soraarsitsinerup tigussaasutigut pissutissaqarnera, tassa imaappoq suliap ingerlasimaneranik aamma atorfimmik ingerlatsinermut naleqquttuunnginnerminik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera A-p tamatuma saniatigut ilumuunnginnerarpa.

Tamatuma kingornatigut allakkatigut 11. juni 2008-meersutigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“1. Misissuinerma killissalersorneqarnera

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara A-p soraarsinnekqarneranut tigussaasutigut tunngaviusooq isummerfiginnikkiga. Taamaalilluni oqaaseqaatiga pineqartup naleqqutissusianik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera pissutissaqartoq pissutissaqanngitsorluunniit taamalu soraarsitsineq ataatsimut isigalugu eqqortumik tunngaveqarluni pisimanersoq isumaqarninnut takussutissaanngilaq.

Oqartussaasup aalajangiinini suliame pissusiviusut pillugit paasissutissanik eqqortunik soorunalimi tunngaveqartittussaavai. Tamatuma saniatigut oqartussaasup apequtini naliliinermut tunngasuni iliuuseqarnissaminut aalajangersimasumik periarfissaqarpoq, oqartussaasorlu taassuma iluani suliame tunngassuteqarlunnartut il.il. pillugit piumasaqaatit isiginiarlugit naliliinermi inerniliinermik sumilluunniit inerniliussinissaminut piginnaatitaavoq.

Aalajangiineq pissuviusut pillugit paasissutissat kukkusut imaluunniit naliliineq oqartussaasumut piginnaatitsissutip avataaniittoq tunngavigalugu pisimasooq atorunnaarsinneqarsinnaavoq.

Tamatuminnga isummerfiginninnginninnut pisimasut ingerlasimanerat A-mit Sulisoqarnermullu Pisortaqarfimmit assortuussutigineqarnerat pissutaavoq. Tamatuma isummerfiginissaa uanga pisinnaatitaaffeqarfimma avataaniippoq, tassami uppernarsaatini taamatut naliliineq eqqartuussiviit suliassaannut ilaammat.

Taamaattorli tamatuma pineqartumi qanoq inernilerneqarnissaa apequtaatinnagu pisortaqarfik uppernarsaatiniq ilumut naliliisimanersoq misissuini pineqartunut ilaatinneqarpoq, tak. immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartut.

Aammattaaq sulisup naleqqutissusianik sulisunut tunngasutigut naliliivigineqarneranik pineqartumik misiliineq uanga sulininni susassarisama avataaniippoq. Pisumi matumanisut ittumi naliliinerup erseqqissumik kukkusungiffiani - assersuutigalugu naliliineq tunngavinnut suliame attuumassuteqanngitsunik tunngavilersorneqarsimappat imaluunniit inerniliussaq erseqqissumik naleqquttuusimannippat - uanga sulinera matuma misissornissaanut killissalernerqarpoq, tassa naliliineq taanna sinaakkusiusat malittarisassatigut tunngavigisani aalajangersarneqarsimasut iluanni pisimanersoq, naliliinertarpiarli uanga misilissinnaanagu.²

2) Tamanna pillugu oqaatigaara misiliinissamut killissaliineq taanna eqqartuussiviit ingerlatsiviup aalajangiineranik misiliinerannut aamma aalajangersimasumik annertussulimmik atuummat.

Uanga misissuina eqikkarlugu tassaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera aalajangiinerani inatsiseqartitsinikkut killissaliussat pisortaqarfiup sulineranut atuuttut iluanniinnersoq, imaanngitsoq pisortaqarfik killissaliussat taakua iluanni qanoq iliuuseqarsimanersoq.

2. Pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavik

A-p suliamik soraarsitsinermut tunngasumik suliarinninnerup ingerlanerani Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut arlaleriarluni oqaatigisimavaa soraarsitsineq sioqqullugu pineqaatissiisutitut mianersoqqussummik pisortaqatigoortumik tunineqarsimanani. Aammattaaq nuutsinneqarnissaminut periarfissat misissoqqullugit pisortaqarfik qinnuigisimavaa.

Pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngaviup manna nassataraa, tassalu aalajangiineq anguniakkap anguneqarnissaanut siullertut naleqquttuussasoq. Aalajangiineq pisariaqartoq aappaattut annikinnerpaamik akulerunnerussaaq, aalajangiinnerlu pingajuattut pisunut naapertuuttuussaaq, tassa imaappoq siunertarisatut anguniarneqartumit annertunerusumik akulerunnerussanngitsoq, aamma tamanna pisariaqaraluarpalluunniit.

Pisunut naapertuuttumik iliuuseqarnermik naliliineq suliami matumani pissutissaqarsimappat - tassa imaappoq assersuutigalugu aalajangiineq inatsisikkut aalajangersagaannaasunik imaqanngippat - ingerlatsinermi oqartussaasoq pisussaaffeqarpoq naliliissalluni. Tamatuma malinneqannginnera immini aalajangiinnerup atuussinnaassuseqannginneranik aallaavittut nassataqartarpoq.

Suliani soraarsitsinernut tunngasuni soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani mianersoqqussummik tunniussineq nalinginnaasumik pisussaaffiusanngilaq. Taamaattorli pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngaviup manna nassataraa, tassalu soraarsitsisoqannginnerani sakkukinnerusumik iliuuseqartoqarsinnaanera, assersuutigalugu mianersoqqusisoqarsinnaanera imaluunniit allamut nuutsitsisoqarsinnaanera, atorfinitsitsinermi oqartussaasup isumaliutersuutigissagaa. Assersuutigalugu sulisitsisup aningaasatigut peqquserluffigineqarnerata siumut mianersoqqussummik tuniusseqqaarnani soraarsitsoqarnissaa pisinnaatissavaa, inortuillunili suliarortarneq sakkukinnerusumik iliuuseqarnissamut tunngavissaasinnaalluni, tassami annikinnerusumik unioqqutitsisoqarnerani ajornartorsiuteqarneraniluunniit mianersoqqussummik tunniusseqqaarnani allatulluunniit uparuaaqqqaarnani soraarsitsineq pisunut naapertuutinnngitsumik iliuuseqarnerugajuttartussaammat.

Kalaallit Nunaanni ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq Danmarkimi inatsiseqartitsinermik tunngaveqarpoq, sulianilu atorfinitsitsinernut tunngasuni pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavik ilaatigut Højesteretsip eqqartuussutaa UfR

2003.1660H-mi³ aamma Østre Landsretsip eqqartuussutaa UfR 2002.1118 Ø-mi⁴ saqqummiunneqarsimalluni.

2.1. Mianersoqqusisoqareersimanera pillugu apeqquut

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup uannut oqaaseqaammini 5. september 2007-imeersumi ilaatigut makku oqaatigai:

"Maalaarummittaaq oqaatigineqarsimavoq, soraarsitsinissamik nalunaarnissat nalinginnaasut atornagit soraarsitsineq pisimasoq. Soraarsitsinissami mianersoqqussummik nalunaartarnissat ingerlanneqarneq ajorput. Suliat tamarmik ataasiakkaarlugit nalilersorneqartarput, taamalu mianersoqqussummik tunniussisoqassanersoq imaluunniit ingerlaannartumik soraarsitsisoqassanersoq pinerit tamaasa nalilersorneqartarput.

Tassunga ilanngullugu oqaatigineqassaaq A-p piukkunnaanginnera A-mut arlaleriarluni oqaatigineqartarsimammat."

Taamaalillunga manna tunngaviuttippara, tassalu pisortaqarfik suliami matumani tamanna naapertorlugu naliliisimasoq mianersoqqussuteqaqqaarani soraarsitsineq pisariaqartuusoq.

Immikkoortumi 1-imi allaaserinninneq tunngavigalugu isumaqarpunga tamanna pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngaveqarnerup killissarititaasa iluannittoq, paasissutissiissutigineqartullu tunngavigalugit isumaqarpunga pisortaqarfiup naliliinerata saneqqunneqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq.

Matumani pingaartillugu isiginiarpara pisortaqarfiup paasinninnini makkuninnga naliliinermik tunngaveqartikkaa, tassa A suliaasaqarfinni arlalissuarni naleqquttuunngitsoq, pissutsillu isornartorsiorneqartut pineqartumut arlaleriarluni uparuarneqartarsimasut. Tamatumunnga atatillugu naleqqussutsimik naliliinerup taassuma suliamut attuumassuteqartuunera tunuartissinnaanngilara, pisortaqarfiup pissusiviusunik tunuliaqutaasunik naliliineranik A-p ilumuunnginneraanera apeqqutaatinnagu, tassami naliliinerup qanoq ingerlanneqarsimanera annertuumik uppernarsaasorsorneqarsimammat, kiisalu naliliineq taanna suliffigisamit Sulisoqarnermullu Pisortaqarfimmit oqaaseqaateqarfineqarlunilu tunngavilersorneqarsimammat.

Oqaatigaara naleqqutissutsimik naliliineq tigussaasutigut eqqortuunersoq kukkusuumersorluunniit tamatumani isummerfiginngikkiga, tak. immikkoortumi 1-imi oqaatigineqartut.

- 3) Suliami tassani pineqartoq tassaavoq kommunip perorsaasunut ikiortimik soraarsitsinera, taannalu paaqqinniffimmi pineqartumi meeqqamik kinguaassiuutitigut atorerluisimasutut politiinut unnerluutigineqarsimavoq. Højesteretsi isumaqarpoq kommunu allamut nuutsitsinissamik nammineq suliniuteqarnermigut isumaliutersuuteqassalluni pisussaaffeqarsimasoq.
- 4) Suliami pisimasut suliami UfR 2003.1660 H-miittumut assingupput. Landsretsip oqaatigaa soraarsitsineq suliamut attuumassuteqarlunnarsimammat soraarsitsinerup pissutissaqarnera ilaatigut pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngaviup malinneqarsimanera pillugu apeqquummik tunngaveqartoq. Kommuni pineqartoq allamut nuutsitsinissamut periarfissat isumaliuter-suutiginnissaannut aamma pisussaaffeqarsimavoq.

2.2. Allamut nuutsitsisinnaanermik apeqqut

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup soraarsitsineq pillugu allakkani 30. april 2007-imeersumi A-mut ilaatigut oqaatigaa:

"Allamut inissinneqarnissannut periarfissaqarnermaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qitiusumik allaffeqarfissuarmut paasiniaasimavoq, ajoraluartumillu illit atorfissannik allamik nas-saarsinnaasimanani." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq A-p pisortaqarfiup tusarniaaneranut akissummini 22. april 2007-imeersuni pisortaqarfik qinnuigisimammagu suliffimmut allamut nuunneqarsinnaanini misissoqqullugu.

Malugaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allamut nuutsitsineq tamanna periarfissaqarpat periarfissatut isigisimagaa, pisortaqarfiullu apeqqummik misissuina pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngaviusumik naapertuuttuusimasoq.

Mannali isorisariaqartutut isigaara, tassalu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup soraarsitsiniarnermik suliap aallartinneqannginnerani allamut nuutsitsinissamut periarfissanik nammineq suliniuteqarnermigut misissuisimannginnera.

Tamatumunnga pissutaasoq pingaartumik tassaavoq sulisup pisutut matumanisut ittumi inatsiseqartitsinikkut atorfinitsitaanikkullu innarlitsaalineqarnerani pineqartup suliami iliuuserineqartussanik pisariaqartunik oqartussaasumut nammineq qinnuteqarnissaa apeqqutaatinneqartussaannngimmat, tassami taamaaliortoqartassappat pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik tunngaviup piviusunngortinneqarnera eqqarsaatigalugu oqartussaasup pisussaaffimminik eqqortitsinera nalaatsornerinnarnik pissuteqartartussaammat.

Inassuteqaatigaara suliani soraarsitsinermut taarsiullugu allamut nuutsitsinerup naleqquttuuffigisaani suliamik soraarsitsiniarnermut tunngasumik aallartitsisoqannginnerani tamatumunnga periarfissanik misissuisoqartarnisaanik qulakkeerinnittunik atulersitsisoqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup isumagissagaa.

3. Soraarsitsinermi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq

Ingerlatsinermi oqartussaasup sulisumik soraarsitsinissaq pillugu aalajangiinera ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiinermik oqartarnermi pineqartunut ilaatinneqarpoq. Taamaalilluni oqartussaasup suliamik soraarsitsinermut tunngasumik suliarinninnermini suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi⁵ malittarisassat malittussaavai, tak. § 2, imm. 1, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu inatsimmi malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

5) Pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguteqartinneqarsimasoq.

Inatsimmi tassani § 19-ikkut aalajangersarneqarpoq oqartussaasoq (pisut aalajangersimasut eqqaassanngikkaanni) pisussaaffeqartoq aalajangiisoqannginnerani suliame illua'tungiusut suliame pissusiviusut pillugit isumaannik tusarniaavigissallugit.

Tamatuma saniatigut suliame soraarsitsinernut tunngasuni soraarsitsineq pissutsinik sulisumut assuarinnissutigineqartunik tunngavilersugaappat suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarneq atuuppoq.⁶ Tassani oqartussaasup sulisoq suliap inatsiseqartitsinermut tunngasortai pillugit aamma tusarniaavigisussaavaa. Oqartussaasup suliame illua'tungiusoq matumani ilisimatisavaa inatsisitigut tunngavigisaaq suna oqartussaasup atorneraa (matumani pisut apeqqutaatillugit pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu), aamma suliame pissusiviusut inatsisitigut tunngavigisamut sanilliullugit inatsiseqartitsinikkut qanoq naliliiffiginerai suliamilu uppernarsaatit qanoq naliliiffiginerai, suliamilu illua'tungiusoq taakku pillugit oqaaseqaateqarnissaanut periarfississallugu.

Taamaalilluni suliame matumani naleqqutinngissuseq tunngavigalugu soraarsitsiffiusumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A paasitissimasussaagaluarpa inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq tassaasoq sulisitsisup sulisumik atorfimmini sulinissaminut naleqqutinngitsumik soraarsitsisinnaatitaanera pillugu malittarisassaaq nalinginnaasoq, aamma pisut pisortaqarfiup inatsiseqartitsinikkut naleqqutinnginnertut nalilerai, taamatut oqartarnerup malittarisassami taaneqartumi paasineqartarnera malillugu, aamma A-p pissusiviusunik paasinninnera suliffigisap naliliineranut sanilliullugu qanoq naliliiffigineqarsimanersoq.

A-p suliame inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit tusarniaavigineqarneranik uannit toqqaannartumik aperineqarluni Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uannut oqaaseqaammimi 5. september 2007-imeersuni manna oqaatigaa:

"A inatsisit malillugit tusarniaaffigineqartareersimavoq, imaammat soraarsitsinermut tunngaviusoq piukkunnanninneq, illua'tungerinnik tusarniaanermi naggataatigut aamma naliiisoqareerportaaq."

Inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq pillugu nassuiaasoqarnissaanik piumasaqaat eqqarsaatigalugu uanga isumaqarpunga naleqqutinngissutsip soraarsitsinermut tunngaviuneranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqaatiginninnera naammattoq. Sulisitsisup sulisumik atorfimmini sulinissaminut naleqqutinngitsumik soraarsitsisinnaanera pillugu malittarisassaaq tassaavoq aqutsisinnaatitaanerup tunngaviusumik ilagisaa, taamaattumillu erseqqinnerusumik nassuiaasoqarnissaa aallaavittut piumasaqaatanani.

Aammattaaq uanga naliliinera unaavoq pissutsit suut ataatsimut isigalugit naleqqutinnginnermik nalilerneqartut pillugit sukumiisumik immikkuualuttulersugaasumil-

6) Malittarisassaaq taanna suliame sulisunut tunngasuni aamma atuuppoq, tassa pissutsit pineqartumut assuarinnissutigineqartut tunngavigalugit sulisumut iliuuseqartoqartillugu. Malittarisassaaq taanna pissutsit assuarinnissutigineqarsinnaasut pissutigalugit annertuumik akuliuffiusuni inatsiseqartitsinikkut ileqqusumik tunngaveqarpoq. Tak. Jon Andersenip aamma Elizabeth Bøggild Nielsenip periaaseq taanna assersuutillu tunngavigalugit UfR 1999B.25-mi aamma UfR 2008B.175-imi allaaserisat.

lu nassuiaatit pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliineq pillugu tusarniaasoqarnissaanik piumasagaammumt naapertuuttuusut.

Taamattorli suliame immikkoortut suliffeqarfiup pissusiviusut ilaannik paasinninneranik A-p isumaqatiginagit oqaatigisai pillugit uppersaatinik naliliinini Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup sukumiisumik nassuiarsimannigikkaa isumaqarpunga. Taamaalluni suliame allagaatinit erserpoq suliffigisap paasissutissiissutai Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tunngaviutissimagai, naak A-p oqaaseqaatai pisortaqarfimmit ilumut naliliiffigineqarsimanersut takuneqarsinnaanngikkaluartoq.

Tamatuma aalajangiinerup tunngavippiai taamalu ilumut suliame atuumassuteqarlunnarneri nalornissutigineqalersippai.⁷

Taamaattumik inassuteqaatigaara:

- Uppersaatinik naliliisoqarsimappat A-mut ilassutaasumik tunngavilersuutip naliliinermik takutitsisuusup sularineqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup isumagissagaa, aamma tak. suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinernik tunngavilersuisarneq pillugu § 24-mi aalajangersakkat.
- Uppersaatinik naliliisoqarsimannigippat naliliisoqarnissaa soraarsitsinerup isumaliutersuutigeqqinneqarnissaa tamatumunngalu uiggiullugu A-p inerniliineq pillugu nassuiaaffigineqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup isumagissagaa.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoq qinnuigineqarpoq suliap ingerlaqqinnera pillugu ilisimateqqullunga.

3.1. Suliunnaarsitsineq

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-mut allakkamini 6. marts 2007-imeersuni allappoq suliunnaarsinneqartoq.

A-p tusarniaanermut akissummini 12. marts 2007-imeersuni makku oqaatigai:

"Tamanna nalinginnaanngilluinnartuuvog, mannalu ilimanarsisillugu, tassalu tusarniaaneq sulisitsisup aqquusaagassaannartut uannik soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinermut sunniuteqanngitsutut isigigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavog)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaalluni allakkamini 16. april 2007-imeersuni oqaatigaa suliunnaarsitsineq qaqutigooortuunngitsoq, nangillunilu oqaatigalugu pisortaqarfik tusarniaanermut akissuteqarnissap piffissaliussap naanerani soraarsitsinissamut suli tunngavissaqarnersoq naliliiniartoq. Soraarsitsinermi 30. april 2007-imeersuni pisortaqarfiup makku aamma oqaatigai:

"(...) ilinnulli malugeqquneqarsimavog soraarsitsissamaarneq kisimi pineqartoq, taamaattumik soraarsitsisoqarnissaanik imaluunniit peersitsisoqarnissaanik aalajangiineq pineqavinnersoq ilisimagissallugu pissutissaqarsimannilatit. Soraarsinneqassanngikkuit matuersaatitit nalunaarsuinermilu allagartat ilinnut soorunalimi tunniuteqqinneqarsimassagaluarput. (...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavog)

7) Tamanna pillugu oqaatigaara uppersaatinik immikkut naliliineq uanga sulinerma oqaatigineqartutut avataaniimmat, taamaattumillu tamanna isummerfigisinnaanngikkiga, tak. imm. 1-imi oqaatigineqartut.

Suliani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaviusussani oqartussaasoq suliami illua'tungiusup isumaanik naammassineqareertinnagu suliami aalajangiivissinnaangilaq, tassami suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq innarlitsaaliinermi maleruaqqusaammat aalajangiinerup eqqortuunerata qulakkeerneqarnissaanik siunertaqarpiartoq.

Soraarsitsinissaq siumut aalajangerneqareersimangitsoq suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqareerpat aatsaat aalajangiisoqarniartoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaalluni allakkani 16. april 2007-imeersuni aamma soraarsitsilluni allakkani 30. april 2007-imeersuni oqaatigisaasa tunuartinnissaannut paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

Sulisup suliamik soraarsitsiniarnermut tunngasunik suliarinninnerup nalaani suliunnaarallartinneqartanninnissaanik suliunnaarallartinneqartarnissaanilluunniit mallittarisassamik nalinginnaasumik atuuttoqanngilaq. Suliami pineqartumi pisimasut suliunnaarallartitsinermik kinguneqartinneqassanersut sulisitsisup nammineq naliliggassaraa. Piffissamilu taamaattumi akissarsiat nalinginnaasut aamma tunniunneqartarput.

*Suliunnaarallartitsinerup suliamut attuumassuteqanngitsut tunngavigalugit pisimane-
ra ilimagissallugu pissutissaqannginnama tamatuma Sulisoqarnermut Pisortaqarfim-
mik isornartorsiuinissannut pissutissaqalersinngilaanga.*

*Ataqatigiinneqarnermi tassani manna tunngaviuttippara, tassalu suliunnaarallartitsi-
neq pineqarsimasoq, naak Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqaaseq "suliunnaarsitsi-
neq" atoraluaraa. Tamanna pillugu oqaatigaara "suliunnaarallartitsineq" atorne-
qartariaqartoq, tassami suliunnaarsitsineq iliuusaammat piffissami soraarsitsiniarfiu-
sumi nalinginnaasumik atorneqartartoq, taamalu soraarsitsisoqarnissaa aalajanger-
neqareersimasoq ilimanarsisittarlugu.*

4. Tunngavilersuutit allanngorartut

*Sulisogarnermut Pisortaqarfiup soraarsitsinermut tunngavilersuutit allanngorartut,
tassalu naleqqutinnginneq aamma suleqatigiinnermi ajornartorsiutit, suliamik sulia-
rinninnermi atorsimagai A-p atortussaatinniarsimavaa.*

*Sulisogarnermut Pisortaqarfik tassa soraarsitsinissamut pininnaatitaasoq, imaangit-
soq Naalakkersuisut Allattoqarfianni M imaluunniit A-p qaninnerpaatut qullersarisaq.
Taamaattumik inassuteqaammi paasissutissanik pisortaqarfiup naliliinera aamma A-
p pisortarisaata allakkiaani paasissutissat soraarsitsinermut tunngaviusuni aalaja-
ngiisuupput.*

*Pisortaqarfiup tusarniaalluni A-mut allagaani 6. marts 2007-imeersuni manna oqaati-
gineqarpoq:*

*"Eqikkaalluni naliliisoqarpoq allaffimmi fuldmægtigitut atorfimmi sulinissannut naleq-
qutinngitsutit, (...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)*

*Tamatuma siornatigit suliaasaqarfiit immikkut taaneqartut naliliinermut tassunga
tunngaviupput.*

A-p tusarniaanermut akissutaata 12. marts 2007-imeersup kingornatigut pisortaqarfik allakkatigut 16. april 2007-imeersutigut A-mut tusarniaaqqippoq. Tassani A-p tusarniaanermut akissutaata innersuussutigineqarpoq, pineqartorlu qinnuigineqarluni qullersarisami akissutaata pillugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaqqullugu. Soraarsitsissamaarnermut tunngaviusoq tassani taaneqarsimannigilaq.

A-p qullersarisaasa allakkiaanni A-p tusarniaanermut akissutaani 12. marts 2007-imeersuni apeqqutigisaanut akissutaasumi ilanngullugu nassiunneqartumi pissutsit assigiinngitsut pillugit nassuiaasoqarpoq. Immikkoortut kingullertut sisamaat suleqatigiinnermi pissutsinut tunngasuuvooq. Allakkiaq taanna apeqqutinut aalajangersimasunut akissutitut iluseqarpoq, eqikkaallunilu inerniliinermik imaqarani.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup tamatuma kingornatigut A-mik soraarsitsilluni allakkamini 30. april 2007-imeersuni oqaatigaa soraarsitsinermut tunngaviusoq tassaasoq naleqqutinngissuseq, tamannalu pisortaqarfiup allagarisarsimasaani erseqqarlussimappat taamaattoqarnera pisortaqarfiup ajuusaarutigaa.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera imaappoq pisortaqarfik tunngavilersuumminik suliap suliarineqarnerata ingerlanerani allannortitsisimannigitsooq.

Tamatumani manna isiginiarpara, tassa tusarniaalluni allakkani 6. marts 2007-imeersuni aamma soraarsitsilluni allakkani 30. april 2007-imeersuni tunngavik erseqqissumik tassaasoq naleqqutinngissuseq, tusarniaallunilu allakkani 16. april 2007-imeersuni imaluunniit allakkiami ilanngullugu nassiunneqartumi (ataatsimut) tunngavilersuisoqarani. Aammattaaq isumaqarpunga suliffigisap allakkiami 27. februar 2007-imeersumi oqarnermik "suleqatigiinneq naammaginngitsooq"-mik atuisimanerata tamanna allannortinngikkaa, tassami allakkiaq taanna A-mut ingerlatitaanngimmat, Sulisogarnermulli Pisortaqarfimmut ingerlatitaalluni, suliffigisarlu soraarsitsinissamut pisinnaatitaanani.

Taamaattumik Sulisogarnermut Pisortaqarfiup ataqatigiinneqarnermi tassani isornartorsiornissaanut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Oqaatigaara Sulisogarnermut Pisortaqarfik isumaqatigigiga oqarmat suleqatigiinnermi ajornartorsiutit sulisup naleqqutissusianik (-tinnigissusianik) ataatsimut nalilii-nermi ilaatinneqarsinnaasoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga sulisut atorfinitsinneqarnerminnut aamma pineqaatissii-ikkut allatigullu qisuariarfigineqarnerminni pisinnaatitaaner-
mik suliffigisap aamma sulisogarnermut qitiusumik oqartussaasup akornanni ag-
gutaarineq pillugu ilitersorneqartartuuppata tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaar-
nermut naapertuunnerpaassagaluartoq, taamaalilluni tamatumunnga atatillugu paat-
suuinerit eqqunngitsumillu pineqarsorinerit pinngitsoortinneqartarsinnaaqqullugit.

5. Eqikkaaneq

Immikkoortumi 2.2.-mi inassuteqaatigaara suliani soraarsitsinermut taarsiullugu al-
lamut nuutsitsinerup naleqquttuuffigisaani suliamik soraarsitsiniarnermut tunngasu-
mik aallartitsisoqannginnerani tamatumunnga periarfissanik misissuisoqartarnissaa-

nik qulakkeerinnittunik atulersitsisoqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup isumagissagaa.

Naalakkersuisunut ilaasortaq qinnuigaara tamatumunnga atatillugu qanoq iliuseqalersaartoqarneranik nalunaarfigeqqullunga.

Aammattaaq immikkoortumi 3-mi inassuteqaatigaara:

- *Uppernarsaatinik naliliisoqarsimappat A-mut ilassutaasumik tunngavilersuutip naliliinermik takutitsisusup suliarineqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup isumagissagaa, aamma tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinernik tunngavilersuisarneq pillugu § 24-mi aalajangersakkat.*

- *Uppernarsaatinik naliliisoqarsimangippat naliliisoqarnissaa soraarsitsinerup isumaliutersuutigeqqinneqarnissaa tamatumunngalu uiggiullugu A-p inerniliineq pillugu nassuiaaffigineqarnissaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup isumagissagaa.*

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoq qinnuigaara suliap ingerlaqqinneranik ilisimateqqullunga.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut tusarniaanerup ingerlanneqarnerata nalaani suliunnaarallartitsisimanera aamma soraarsitsinermut tunngavilersuutininik pisortaqarfiup oqaatiginninnera isornartorsiussallugit tunngavissaqarnanga isumaqarpunga."

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmi Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfik allakkatigut 1. september 2008-meersutigut imatut akivoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiat A-p M-imit soraarsitaanera pillugu oqaaseqaammik Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisumut 11. juni 2008-mi saqqummissisimavoq. Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisup Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup ataaniittoq Inatsisartut Ombudsmandiat akeqqullugu qinnuigaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaanit erserpoq suliniutinik suliani soraarsitsinermut taarsiullugu allamat nuutsitsiffiusinnaasuni soraarsitsisoqannginnerani nuutsitsisoqarsinnaaneranik misissuisoqartarnissaanik qulakkeerisunik aallartitsisoqarnissaa kissaatigineqartoq. Tamanna pillugu oqaatigineqassaaq soraarsitsisoqarnissaanik inassuteqaateqartoqartillugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup pisunut naapertuuttumik iliuseqartarnermik malinninneranut ilaasutut nalinginnaasumik periaasioreersoq. Suliami pineqartumi paassutissiissutigineqartut malillugit suliami illua'tungiusup qinnutigininneratigut aatsaat misissuisoqarsimanera soorunalimi naleqquttuunngilaq ajuusaarnartuullunilu, kisiannili Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup taamatut nalinginnaasumik periaaseqarneranik takutitsisuunani.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaammini aamma inassuteqaatigaa suliami pineqartumi uppersaatinik naliliisoqarsimappat ilassutaasumik tunngavilersuut A-mut nassiunneqasasooq, uppersaatinillu naliliineq tassani takuneqarsinnaassasooq. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup A-mut allagaasa assilinerat allakkanut ukununga ilanngulugu nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkat A-mut nassiunneqarsimasut assilinerat misissoreerlugu suliaq Naalakkersuisoqarfik eqqarsaatigalugu allakkatigut 22. september 2008-meersutigut inaarlugu imatut suliaaraa:

"Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup A pillugu oqaaseqaatinnut 11. juni 2008-meersumut akissutaa 1. september 2008⁸-meersooq tiguara.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa soraarsitsisoqarnissaanik inassuteqaateqartoqartillugu atorfirmut allamut nuutsitsisoqarsinnaanerani misissuinerup qulakkeerneqartarnera Naalakkersuisoqarfiup pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnerani nalinginnaasumik ileqqooreersoq.

Tamanna maluginiarpara. Tamatumunnga peqatigitillugu manna maluginiarpara, tassalu suliami pineqartumi atorfirmut allamut nuutsitsisinnaanermik apeqquummik A-p aatsaat qinnuteqarneratigut naliliiffiginnittoqarsimanera Naalakkersuisoqarfiup ajuusaarutigigaa, taamaalillungalu tamanna ataasiaannartumik kukkunertut isigaara.

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatinni 11. juni 2008-meersumi inassuteqaatinni suliami uppersaatinik naliliineq pillugu oqaatigisakka tunngavigalugit A-mut allakkami 3. september 2008-meersut assilinerat aammattaq ilanngullugu nassiuppaa.

Allakkani taakkunani ilaatigut makku oqaatigineqarput:

"[Suliamik allaaserinnineq]

[...] Tunngaviutinneqarpoq suliami pissusiviusunik sulisitsisuit paasinninnera akuerigit. [...] Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik naliliivoq Sulisoqarnermut Pisortaarfik sulisitsisuit suliami pissusiviusunik paasinninnerani tunngaviutitsisinnaasimasooq.

[...]" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalakkersuisoqarfiup suliami pissusiviusunik paasinninneranit aamma A-p suliami illua'tungiusutut akissutaanit ersertut tunngavigalugit suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga A-p suliami pissusiviusunik paasinninnera tunngaviutinnagu sulisitsisuaata suliami pissusiviusunik paasinninnerata tunngaviutinneqarsin-

8) Allakkat kukkusumik ullulernerqarsimasut ilimagaara, tassami ilanngussatut nassiunneqartut 3. september 2008-mi ullulernerqarsimmata.

naasimaneranik Naalakkersuisoqarfik sooq naliliisimanersoq Naalakkersuisoqarfiup A-p qin-nuteqarneratigut erseqqinnerusumik nassuiartariaqaraa."

Naalakkersuisut akissutaannik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

5.1.2 Tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiaan-nik ikilisaassinissamut inatsisitigut tunngavisaq pillugu apeqqu

Suliassaqarfimmik Namminersornerullutik Oqartussat tigusineranni periaaseq Naalakkersuisut ingerlateqqissimavaat, taassumalu nassataraa tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiassamittut aalajangersarneqarsima-sut 2/3-iinnaannik akissarsiaqartarnerat. Periaaseq taanna inatsisitigut tun-ngavissaqarnersoq nammineerluni misissuiffiginiarlugu Ombudsmandi aala-jangerpoq.

Misissuinermut inerniliunneqartoq tassaavoq Naalakkersuisut periaasiat Ka-laallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat tjenestemandillu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi tunngavis-saqanngitsoq, periaaserlu allaaserineqartoq Inatsisartut inatsisaanni 1990-imeersumi siusinnerusukkat atuuttumi aamma tunngavissaqarsimanngitsoq. Aammattaq inatsisiliortut 1971-imiilli manna siunertarisimavaat, tassalu a-peqqut taanna tjenestemandit kattuffiinit isumaqatigiissutitigut aalajangersaa-vigineqassasoq.

Taamaattumik Ombudsmandi Naalakkersuisut periaatsip isumaqatigiissutitigut aalajangersaavigineqarnissaa siunertaralugu kattuffinnik isumaqatigiinniute-qarfiginninnermik aallartitsiniarlutik massakkut suliniuteqarnialernerat pil-lugu oqaaseqaateqarnissaminut pissutissaqarani isumaqarpoq.

Naalakkersuisulli akissarsianik ikilisaassisarnermi periaatsimik inatsisitigut tunngavissaqanngitsumik atuinerat Ombudsmandip isorisariaqartutut isigaa, Ombudsmandillu Naalakkersuisut qinnuigai tamanna qanoq iliuseqartariaqa-lersitsinersoq paasissutissiissutigeqqullugu (j.nr. 2008-905-0001, siusinneru-sukkat 11.01.21.12./055-08).

Sulisuma ilaat Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuanni atorfeqarti-taasumit oqarfigineqarsimavoq malugeqqullugu allaffissornikkut aqutsinermi periaaseq atuuttoq inatsisitigut ilumut tunngavissaqarnersoq nalornissutigineqar-sinnaasoq, periaatsimilu tassani pineqartoq tassaavoq tjenestemandit suliunnaa-

rallartinneqarsimasut akissarsiaasa pingajorarterummik ataatsimik ikilisinneqartarsimanerat.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsit nr. 21, 18. december 2003-meersoq suliasaqarfimmilu tassani inatsisini malittarisassat siusinnerusukkut atuuttuusimasut misissorpakka.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq periaaseq paasissutissiisutigineqartoq inatsisikkut naammattumik tunngavissaqarnerseqq nammineerlunga misissuiffigisariaqariga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Naalackersuisoqarfik allakkatigut 30. maj 2008-meersutigut qinnuigaara tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaanissamut allaffissornermi aqutsinikkut periaatsimut inatsisitigut tunngavissaqarneranik apequt pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, Naalackersuisoqarfillu tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigalugu periaaseq aalajangersimasumik malinneqartoq pineqarnerseqq periaaserlu taanna tjenestemandit saniatigut sulisoqatigiikkuutaani allani naalasseriitsuliorneq pissutigalugu suliunnaarallartitsinermut atatillugu aamma ator-neqartarnerseqq paasissutissiisutigeqqullugu.

Naalackersuisoqarfiup 22. juli 2008-mi imatut akivaanga:

"[...]

Suliunnaarallartitsinermi akissarsianik ikilisaassinissamut inatsisitigut tunngavigisaq

Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi § 20-kkut aalajangersarneqarpoq tjenestemandit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu atorfeqartitaasut suliunnaarsinneqarsinnaanerannut inatsisitigut tunngavissaqartoq,

"[...] Tjenestemandi pissutsit atorfiup ingerlanneqarnerani tatigineqarnissamut assortuuttuusut pillugit tunngavissaqartumik pasineqarpat, imaluunniit tjenestemandip atorfinnini ingerlaannarnissaa eqqarsarnartoqarpat, [...]"

"[...] tjenestemandi pissutsit atorfiup ingerlanneqarnissaanut piumasaaqatigineqartut tatigineqarnissamut assortuuttumik, imaluunniit pissutigalugit pissutissaqartumik pasineqarpat, imaluunniit tjenestemandip atorfinniniiginnarnissaa eqqarsarnartortaqarpat (...)"

Inatsisartut Ombudsmandiata piffissami suliunnaarallartitsiviusup nalaani tjenestemandip akissarsiaasa ikilisinneqarsinnaanerisa inatsimmi taaneqartumi isummerfigineqarsimannginneranik paasinninnera Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutisisoqarfiup isumaqatigaa. Taa-

maattorli inatsimmi § 20, imm. 3 suliunnaarallartitsinermik aallartitsisarneq unitsitsisarnerlu pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut tunngavissaliivoq. Pisinnaatitaanermili isumagisassanngortitsineq taanna Naalakkersuisunit atornerqarsimanersoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup ilisimasaqarfigingila.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit atorfeqartitaasut pillugit inatsisitigut tungaviusut tamaasa Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaa tunngavigalugu misissorsimavai, matumani inatsiseqartitsinikkut atuuttut suunersut taakkulu qanoq allannorsimanerat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisamik misissuineq

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni sulisuinut tjenestemandit atorfeqartitaasunut tunngasut inatsisikkut nr. 168-ikkut, 27. maj 1964-imeersukut siullermeertumik inatsisikkut aalajangersaavigineqarput. Inatsimmi 1964-imeersumi § 11, imm. 2-kkut tjenestemandit suliunnaarallartinneqassagunik akissarsiaasa pingajorarterummik ataatsimik ikilisinneqarsinnaanerannut tunngavissaliisoqarpoq. Inatsit 1964-imeersoq ullumikkut tamakkiisumik atuutinningilaq, kisiannili ilaatigut § 11, imm. 2 nalunaarutikkut nr. 51-ikkut, 11. februar 1981-imeersukut kingullermik aalajangiusimaneqarluni.

Namminersorerullutik Oqartussat atulersinneqarnerisa kingornatigut inatsisikkut nr. 9-kkut, 25. oktober 1979-imeersukut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani tjenestemandit akissarsiaannut soraarnerussutisiaqarnerannullu tunngasut pillugit malittarisassat atulersinneqarput. Inatsimmi tassani § 2-kkut imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

"Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat tjenestemandii atorfinitsinneqasapput atugassaqarlutillu naalagaaffiup tjenestemandii pillugit malittarisassat sukkuulluunniit atortuusut assinginik, tassunga ilaatillugit akissaatitigut, atorfininnermi pensionernermilu atugassarisat."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup paasinninnera unaavoq Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 25. oktober 1979-imeersumi § 2, imm. 1, tak. inatsimmi nr. 168-imi, 27. maj 1964-imeersumi § 11, imm. 2, tak. nalunaarut nr. 51, 11. februar 1981-imeersoq, tjenestemandit Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani atorfeqartitaasut suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiaasa pingajorarterutaannik ataatsimik ikilisaanissamut inatsisikkut tunngavissaliisuusq.

Takuneqarsinnaasutut Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 25. oktober 1979-imeersoq taamaallaat tjenestemandinut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani atorfeqartitaasunut atuuppoq, tjenestemandilli Kalaallilli Nunaanni kommunini atorfeqartitaasut tjenestemandit pillugit ileqqoreqqusaq immikkut ittoq tunngavigalugu atorfeqartitaallutik, tassanili malittarisassat tjenestemandinut naalagaaffimmi atorfeqartitaasunut atuuttut innersuussutigineqaratik.

Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsit nutaq Inatsisartut inatsisaata 1990-imeersup 1. april 1991-imi atuutilerneratigut atortuu-

lerpoq. Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 25. oktober 1979-imeersoq inatsisikkut tassuuna atorunnaarsinneqarpoq, taamaalillunilu tjenestemandit naalagaaffimmi atorfeqartut Kalaallit Nunaanniut pillugit malittarisassat atorneqarnissaannut inatsisitigut tunngavigisaaq aamma peerneqarpoq.

Taamaalilluni Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup paasinninnera unaavoq inatsisip 1990-imeersup 1. april 1991-imi atortuulerneratigut tjenestemandit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartitaasut eqqarsaatigalugit suliunnaarallartitsinermut atatillugu pingajorarterummik ataatsimik ikilisaanissamut inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarsimanngitsoq. Tjenestemandit Kalaallit Nunaanni kommunini atorfeqartitaasut eqqarsaatigalugit Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq suliunnaarallartitsinermi akissarsianik ikilisaanissamut inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarsimanngisaannartoq.

Taamaalilluni tjenestemandit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartut eqqarsaatigalugit aqutsinermi allaffissornikkut periaaseq inatsit 1990-imeersoq sioqqullugu inatsimmik tunngaveqartooq inatsisikkut tunngaveqarsimanngitsoq. Taamaattorli tamatumunga atatillugu matuma maluginissaa pingaartuuvoq, tassalu inatsit 1990-imeersoq pillugu oqaaseqaatinit ersertoq immikkut siunnersuutit, soorlu akissaatinut ataatsimiititat pillugit siunnersuutip, saniatigut inatsisip imarisamigut, teknikkikkut oqaatsitigullu annikitsumik allanguutissaatut siunnersuutit kisimik saqqummiuneqartut. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik tamanna tunngavigalugu naliiivoq tjenestemandit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartitaasut suliunnaarallartinneqartut akissarsiaannit pingajorarterummik ataatsimik ikilisaanissamut inatsisikkut tunngavigisap peerneqarnissaa inatsisiliortut siunertarisimanngikkaat, taamaattumillu aqutsinermi allaffissornikkut periaaseq suli atorneqartoq.

Periaatsip tamatigut malinneqartarneranik apeqqut

Periaatsip tamatigut malinneqartarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigineqarpoq suliunnaarallartitsinissamik aalajangiinerit ikittuaraannaat tunngavigalugit periaaseq aalajangersarneqarsimasooq, kiisalu suliassaqarfiit ataasiakkaat tassaasut suliunnaarallartitsinissaaq akissarsianillu ikilisaanissaaq pillugit inaarutaasumik aalajangiisartut, taamaattorli Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit tamatigut inassuteqaatigineqartarluni - naligiimmik pininnissaaq aamma eqqarsaatigalugu - akissarsianik ikilisaasoqassasoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat siunissaaq eqqarsaatigalugu piler-saarutaat

Inatsisikkut tunngaviusup Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaa tunngavigalugu aaq-qinneqarnissaa Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup tjenestemandit pillugit inatsimmi § 47 tunngavigalugu siunertaraa, taamaattumillu KANUKOKA tjenestemandillu kattuffii susasaqartut saaffigilersaarlugit - Danmarkimi pisarnerup pissuseqataanik - tjenestemandit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuniluunniit atorfeqartitaasut suliunnaarsinneqarneranni akissarsianik ikilisaasinnaanermut periarfissaaq pillugu erseqqissunik isumaqatigiissutit suliarineqarnissaat siunertaralugu.

Sulisogatigiikkuutaani allani suliunnaarallartitsisarneq

Sulisogatigiikkuutaani allani suliunnaarallartitsinernut atatillugu oqaatigineqarpoq akissarsiat ikilisinneqarneq ajortut.

[...]" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Inatsiseqartitsinikkut ullumikkut atuuttut

Naalackersuisoqarfiup akissutaa tunngavigalugu manna tunngaviuttippara, tassalu tjenestemandit suliunnaarallartinneqartut aalajangersimasumik akissarsiamik pingajorarterutaat marluk suliunnaarallartinneqarnermik nalaani tigusaraat.

Manna aamma tunngaviuttippara, tassalu sulisogatigiikkuutaat allat qinnuteqaataanngitsumik suliunnaarallartinneqarnerminni akissarsiatik nalinginnaasut tigummiinartaraat.

Aammattaaq manna tunngaviuttippara, tassalu tjenestemandit eqqarsaatigalugit inatsiseqartitsinikkut atuuttut aqutsinermi allaffissornikkut periaatsimik tunngaveqartut Naalackersuisoqarfiup isigigai, periaatsillu taassuma inatsiseqartitsinikkut siusinnerusukkut atuuttoq ingerlateqqikkaa, taannalu tunngavigalugu akissarsianik ikilisaasarnermik inatsit malillugu pisussaasoq.

Inatsiseqartitsinikkut tunngaviusumik uanga misissuinerá

Inatsisini malittarisassat atuuttut siusinnerusukkullu atuussimasut Naalackersuisoqarfiup akissutaa tunngavigalugu misissorpakka, taamatuttaarlu tjenestemandit suliunnaarallartinneqarnerannut atatillugu taakku akissarsiaannik ikilisaanissamut periarfissaq pillugu malittarisassat aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersarneqarsimasut misissorlugit.

Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandit (atorfillit) pillugit inatsit nr. 168, 27. maj 1964-imeersoq 1. juli 1964-imi atuutilerpoq.

Inatsimmi tassani § 11, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siulliit tjenestemandit suliunnaarallartinneqartut akissarsiatigut inissisimanerat pillugu malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

"Soraarsitaagallarnermi akissaatit tapisiallu tamanut atortut immikkullu tapisiat, atorfeqartussuseq naapertorlugu tapisiat Grønlandstillægilu ilanngullutik, 2/3-ii kisimik akissaatigineqassapput, kisianni atorfimmi taasaannarmik akissarsiaatinneqartut akissarsiaasartullu akorninnakkut pisartut ilanngunneqarnatik."

Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandit (atorfillit) pillugit inatsisikkut nr. 263-ikkut, 9. juni 1971-imeersukkut - inatsimmi tassani § 54, imm. 2 tunngavigalugu 1. juli 1969-imit atuutilersukkut - tjenestemandinik suliunnaarallartitsisarneq pillugu malittarisassat nutaat § 19-ikkut aalajangersarneqarput:

"Tjenestemandi pissutsit atorfiup ingerlanneqarnerani tatigineqarnissamut assortuuttuusut pillugit tunngavissaqartumik pasineqarpat, imaluunniit tjenestemandip atorfimmini inger-

laannarnissaa eqqarsarnartoqarpat, tjenestemandi suliunnaarallartinneqarsinnaavoq suli-mulluunniit allamat nuutsikkallarneqarsinnaalluni.

Imm. 2. Pissutsit imm. 1-imi atuuttut pinerluttulerinermik inatsit tunngavigalugu misissuiffi-gineqanngitsut attuuppata naalasseriitsuliorneq pissutigalugu misissuisarneq pillugu §§-ni 20-mit 24-mut malittarisassat atorneqassapput.

Imm. 3. Kalaallit Nunaannut Ministeri suliunnaarsitsigallannerup aallartinneqarnera unit-sinneqarneralu pillugit malittarissanik erseqqinnerusunik aalajangersaassaaq." (Atorfe-qarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit⁹ erser-poq aalajangersagaq taanna tjenestemandit pillugit inatsimmi 1969-imeersumi aala-jangersakkap assigigaa, aqqissuussinikkut allannguutit Kalaallit Nunaanni pinerlut-tulerineq pillugu inatsimmut innersuussinermik pissuteqartut eqqaassanngikkaanni.

Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsisissatut siunnersuummi § 19 pillugu oqaase-qaatinit ilaatigut makku erserput¹⁰:

"Tamatumunnga peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq suliunnaarallartitsinerup aallartin-neqarnera unitsinneqarneralu pillugit malittarisassat naalagaaffiup akissarsiaqartitsivia so-raarnerussutisiaqartitsivialu pillugit ministerimit aalajangersarneqassasut, inatsisissatut missingiummi § 19, imm. 3 aalajangersagaq tunngavigalugu. Suliunnaarallartinneqarner-mut atatillugu akissarsiatigut inissisimaneq pillugu aalajangersakkat isumaqatigiissutikkut siunissami aalajangersarneqartarnissaat tunngaviuvoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kalaallit Nunaanni inatsimmi 1971-imeersumi § 41-kkut aalajangersarneqarpoq akis-sarsiat atorfeqarnermilu atugassarititaasut allat isumaqatigiissutikkut aalajangersar-neqassasut.

Inatsit 1964-imeersaq inatsimmi taaneqartumi kingullermi § 55-ikkut atorunnaarsin-neqarpoq, taamaattorli inatsimmi 1971-imeersumi § 56, imm. 1 ikaarsaariarnermi aalajangersakkanik imaattunik imaqarluni:

"Pissutsit inatsit manna imaluunniit Kalaallit Nunaanni tjenestemandit il.il. soraarnesussuti-siaat pillugit inatsit tunngavigalugit inatsimmi malittarisassat, aqutsinermi allaffissornikkut maleruqqusat isumaqatigiissulluunniit tunngavigalugit aalajangersarneqartussat eqqar-saatigalugit tjenestemandit pillugit inatsit 1964-meersaq taannalu tunngavigalugu aalaja-ngersarneqarsimasut atuutiinnassapput, malittarisassanit qulaani taaneqartutut aalaja-ngersarneqartunit taarserneqarnissamik tungaanut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisissatut siunnersuummi § 56 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq aalajangersakkap taassuma Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsimmi 1969-imeersumi § 60 assigi-gaa¹¹.

9) Folketingstidende 1970-71, Tillæg A, sp. 3038.

10) Folketingstidende 1968-69, Tillæg A, sp. 3892.

11) Folketingstidende 1970-71, Tillæg A, sp. 3042.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi (Danmarkimi) 1969-imeersumi § 60 (inatsisissatut siunnersuummi § 50) pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput¹²:

"Taamaattumik akissarsiat soraarnerussutisiallu pillugit inatsisip aamma tjenestemandit atorfiit amerlassusiligaanerat akissaateqarfinnullu inissitsitigaanerannik inatsisip atorunnaarsinneqarnissaannik siunnersuutip saqqummiunneqarneranut peqatigitillugu ikaarsaariarnermi aaqqissuussinnermut tunngavimmik aalajangersakkat manna tikillugu atuuttut aalajangersakkanit nutaanit inatsisissatut missingiummi oqaatigineqartutut taarserneqarnissamik tunngaanut atuutiinnarnissaannik qulakkeerisunik pilersitsinissaq pisariaqarpoq. Piffissaq ikaarsaariarfiusoq qanoq sivisutigissanersoq qularnaatsumik oqaatigereerneqar-sinnaanngilaq, tassami malittarisassat amerlasuut pineqarmata. Isumaqatigiissutinut tunngasut eqqarsaatigalugit pisut ingerlanerat tjenestemandit kattuffissuisa isumaqatigiinniarnerni tunngavissanik qanoq tulleriinnilersugaasunik qanorlu sukkatigusumik saqqummius-suinerat peqatigalugu aalajangerneqassaaq, tassami aqutsisoqarfik tunngavissiat saqqum-miunneqarpata isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu isumaqatigiinniuteqalernissami-nut pisussaaffeqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi 1971-imeersumi § 57-ikkut, inat-sisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini¹³ Danmarki-mi tjenestemandit pillugit inatsimmi 1969-imeersumi § 60, imm. 7-ip assigisaatut o-qaatigineqartukkut malittarisassaq imaattoq ilanngunneqarpoq:

"Aalajangersakkat sorliit § 56 tunngavigalugu atuutiinnassanersut piffissallu suut aallarner-figalugit peerneqassanersut atorunnaassanersulluunniit Kalaallit Nunaannut Ministerip nalunaarutigissavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsimmi pineqartumi § 60, imm. 7 (inatsisissatut siunnersuummi § 50, imm. 4) pillugit oqaaseqaatinit makku erserput¹⁴:

"Ikaarsaariarnermi malittarisassat ataatsimoortillugit saqqummiunneqarnissaat qulakkeer-niarlugu siunnersuutigineqarpoq naalagaaffiup akissarsiaqartitsivia soraarnerussutisiaqar-titsivialu pillugit ministeri aalajangersakkat manna tikillugu atuuttut sorliit atuutiinnarallar-nissaat piffissallu suut aallarnerfigalugit peerneqarnissaat atorunnaarsinneqarnissaalluun-niit pillugit nalunaarummik aalajangersaanissaminut piginnaatinneqassasoq." (Atorfeqar-fimmi nutsigaavoq)

Kalaallit Nunaannut Ministeri naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandii pillu-git inatsimmi siusinnerusukkut atuuttumi aalajangersakkanik atuutiinnartussanik Ka-laallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsit 1971-imeersoq tunngavigalugu nalu-naarutininik arlalinnik aalajangersaavoq. Pineqartut kingulliit tassaapput nalunaarut nr. 368, 2. juli 1976-imeersoq aamma nalunaarut nr. 51, 11. februar 1981-imeersoq.

Nalunaarutinit aalajangersarneqartunit taakkunannga erserpoq tjenestemandit pillu-git inatsimmi 1964-imeersumi § 11, imm. 2 atuutiinnartooq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat atulersinneqarnerisa kingor-natigut Namminersornerullutik Oqartussat namminneq tjenestemandiminnik atorfini-

12) Folketingstidende 1968-69, Tillæg A, sp. 3924.

13) Folketingstidende 1970-71, Tillæg A, sp. 3042.

14) Folketingstidende 1968-69, Tillæg A, sp. 3924.

sitsinissaminnut periarfissaqalerput¹⁵. Inatsisartut taanna aallaavigalugu tjenestemandinut Namminersornerullutik Oqartussanut atallutik atorfeqartunut akissaatinut, atorfininnermut aamma pensionernermut il.il. [tunngasut] pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 25. oktober 1979-imeersoq¹⁶ akueraat.

Inatsisartut inatsisaanni tassani § 2 imaattunik imaqarpoq:

"§ 2. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat tjenestemandii atorfinitsinnegassapput atugassaqartillugit, naalagaaffiup tjenestemandit pillugit malittarisassat sukkullunniit atortuusut assinginik, tassunga ilaatillugit akissaatitigut, atorfininnermi pensionernermilu atugassarissat.

Imm. 2. Namminersornerullutik Oqartussat isumagisarissavaat oqartussaassutsit, Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup tjenestemandii pillugit inatsisit malillugit ministerimut tunngassuteqartumut tunngatinneqartut."

Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq 1. april 1991-imi atortuulerpoq.

Inatsisartut inatsisaat 1990-imeersoq tjenestemandinik suliunnaarallartitsisarneq pillugu malittarisassanik imaattunik imaqarpoq:

"§ 20. Tjenestemandi atorfimminit peersitaagallarsinnaavoq allanilluunniit suliassinneqarallarsinnaalluni pissutilimmik pasilligaaguni atorfiup isumagineranut atatillugu tatigineqarunnaarutigisaminik imaluunniit tamanna pissutigalugu maannamut suliaminik ingerlat-siinnarnissaa nalorninarsippat.

Imm. 2. Pissutsit imm. 1 naapertorlugu akuleruffiginnissutaasut pinerluttuliornermillu inatsisit naapertorlugit suliassanngortitsissutaanngitsut atorfimmi naalasseriitsuliorneqarneratut misissuinerimik §§ 21-27-mi maleruagassat naapertorlugit suliarineqartassapput.

Imm. 3. Atorfimmit peersitaagallannerup atuutilernissaanik atorunnaarnissaanillu maleruagqusat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersassavaat."

Inatsisartut inatsisaanni tassani § 49, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq akissarsiat atorfeqarnermilu atugassarititaasut isumaqatigiissutikkut aalajangersarneqassasut.

Inatsisartut inatsisaat taanna atortuulersitsineq ikaarsaariarnerlu pillugit malittarisassanik imaattunik imaqarpoq:

"§ 62. Inatsit atulissaaq 1. april 1991-imi, taamaattorli § 53-p qaqugu atulernissaanut Naalakkersuisut aalajangiissapput.

§ 63. Inatsisartut inatsisaata atulernera peqatigalugu tjenestemandinut Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartunut akissaatitigut soraarnerussutisiatigullu pissutsit il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9 oktoberip 25-anni 1979-imeersoq kiisalu [...].

[...]

§ 65. Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernerata kingorna erseqqinnerusunik maleruagassiorfiusussani imaluunniit isumaqatigiissuteqarfiusussani sionratigut inatsisitigut peq-

15) Namminersornerullutik Oqartussat pillugit Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa, bind 1, qupp. 93.

16) Inatsisartut inatsisaat taanna piffissaq Inatsisartut inatsisaata atortuulerriffissaa Naalakkersuisut aalajangersasagaat § 7, imm. 1-imi aalajangersakkamik imaqarpoq. Inatsisartut inatsisaata atortuulernera pillugu nalunaarummik aalajangersaasoqarsimanngilaq. Isumaqarpungali tamanna immi inatsisinut nutaajunerusunut atatillugu inatsiseqartitsinikkut atuuttunik aalajangersaanermut sunniuteqartinneqarsinnaanngitsaq, tassami uanga paasinninnera unaammat Inatsisartut inatsisaata tulliuuttup 1990-imeersup malittarisassat Inatsisartut inatsisaata 1979-imeersup imarisani malillugit ingerlateqqitai aalajangiusimanngikkai.

qussutaasut naapertorlugit aalajangersakkat nutaanik taarserneqarnissamik tungaannut atuukkallassapput."

Inatsisartut inatsisaat nr. 21, 18. december 2003-meersoq massakkut atuuttoq 1. januar 2004-mi atuutilerpoq.

Inatsisartut inatsisaat massakkut atuuttoq taanna suliunnaarallartitsisarneq isumaqatigiinniuteqartussaataitaanerlu eqqarsaatigalugit malittarisassanik Inatsisartut inatsisaatigut 1990-imeersukkut aalajangersarneqarsimasunik imaqarpoq.

Inatsimmi atuuttumi atorunnaarsitsineq ikaarsaariarnerlu pillugit aalajangersakkat imaattut ilanngunneqarsimapput:

"§ 60. Inatsisartut inatsisaat manna ulloq 1. januar 2004 atuutilerpoq.

§ 61. Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilerneranut peqatigitillugu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

[...]

§ 63. Suliassaqarfinni Inatsisartut inatsisaat manna malillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaaviusussani isumaqatigiissuteqarfiusussaniluunniit malittarisassat siusinnerusukkut inatsisit tunngavigalugit aalajangersarneqarsimasut aalajangersakkanit nutaanit taarserneqarnissamik tungaanut atuutissapput."

Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisamik uanga naliliinera

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandii pillugit inatsit nr. 263, 9. juni 1971-imeersoq piareersarlugu sulianit erserpoq naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni tjenestemandiinut malittarisassatigut tunngavigisap malittarisassanut naalagaaffiup Danmarkimi tjenestemandiinut inatsisip 1969-imi allannguutaatigut atulersinneqartunut naapertuuttunngortinneqarnissaa siunertaasimasoq.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiatigut inissisimanerat ministerip pineqartup aamma tjenestemandit kattuffiisa pineqartut isumaqatigiissutaasigut aalajangersarneqartassasut.

Ikaarsaariarnermi aqqiussuussinerup inatsimmi 1971-imeersumi § 56-ikkut atulersinneqartup inatsimmi 1964-imeersumi malittarisassat siusinnerusukkut atuuttut isumaqatigiissutinit taarserneqartussat isumaqatigiissutit pisariaqartut isumaqatigiissutigineqarnissaasa tungaanut atuutiinnarnissaat qulakkeerpa.

Aalajangersakkat pisoqaanerit sorliit atuutiinnarnissaat pillugu nalunaarutinik inatsimmi 1971-imeersumi § 57-imi aalajangersaanissamik malittarisassaq tassaannigilaq malittarisassat sorliit atuutiinnarnissaasa aalajangernissaannut Kalaallit Nunaannut Ministerimut piginnaatitsisoq. Apeqqut taanna inatsimmi § 56-ikkut qulaajarneqarpoq.

Taamaalilluni nalunaarutinik § 57 tunngavigalugu aalajangersaaneq, taaneqartut kingulliit tassapput nalunaarutit 1976-imeersoq aamma 1981-imeersoq, tassaannigilaq inatsisikkut tunngaveqartumik allanngortitsinermut takussutissaq, taamaallaalli inatsimmi malittarisassat pisoqaanerit sorliit suli atuuttuunerannik innuttaasunut ilisimatitsinissamik siunertaqarluni.

Inatsimmi malittarisassat pisoqaanerusut isumaqatigiissutinit qaqugu taarserneqarnissaat Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsimmi 1969-imeersumi § 60, imm. 2, 3 aamma 5 (inatsisissatut siunnersuummi § 50) piareersarlugit suliat allaaserineqarnannik issuarneqartunik tunngaveqarsimavoq.

Tamatuma kingornatigut malittarisassat pisoqaanerusut isumaqatigiinniutigineqarnissaasa piumasaaqatigineqarnissaat kattuffiit aallaavittut aalajangigassarimavaat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliunnaarallartitsisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat 1969-ip siornaneersut taartissaannik isumaqatigiissut Danmarkimi 1988-imi isumaqatigiissutigineqarmat.

Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit pillugit malittarisassat Inatsisartut inatsisaatigut nr. 9-kkut, 25. oktober 1979-imeersukkat aalajangersarneqarput.

Naalackersuisoqarfik isumaqatigaara oqarmat Inatsisartut inatsisaanni § 2-kkut malittarisassanut naalagaaffiup tjenestemandiunut sukkulluunniit atuuttunut innersuussineq inatsiseqartitsinikkut atuuttunik naalagaaffiup tjenestemandiunut atuuttunik (inatsimmit 1964-imeersunik) Naalackersuisut ingerlatitseqqinnissaannut inatsisikkut tunngavissaliisuusoq.

Tamatumanili piumasaaqataasimavoq Naalackersuisut namminneq tjenestemandit kattuffiinik isumaqatigiissuteqarnikkut inatsiseqartitsinikkut tunngavissaliiniarnissaminnut pissutissaqarsimassanngitsut, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 4 - Inatsisartut inatsisaanni § 2-mut ataneqarluni - Namminersornerullutik Oqartussat naalagaaffiup isumaqatigiinniartussaataaenerata pissuseqataanik isumaqatigiinniarnissamut imikkut pisussaaffeqarnerannik aalajangersaasoq.

Oqaatigaara Naalackersuisoqarfik isumaqatiginngikkiga oqarmat Kalaallit Nunaanut Ministereqarfiup nalunaarutaa nr. 51, 11. februar 1981-imeersoq inatsisitigut tunngavigisap taassuma ilagigaa, tassami nalunaarut taanna siusinnerusukkullu nalunaarutit inatsimmi 1971-imeersumi § 57 tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut inatsiseqartitsinikkut malittarisassanik immikkoortunik imaqanngimmata.

Inatsisartut inatsisaata 1990-imeersup Inatsisartut inatsisaat 1979-imeersoq inatsisini siusinnerusuneersuni malittarisassat pillugit ikaarsaariarnermi aalajangersagartaqanngitsoq atorunnaarsimmagu Naalackersuisoqarfiup paasinninnera una ilalersinnaavara, tassalu Naalackersuisut periaasiat 1. april 1991-imeersoq inatsisikkut tunngavissaqarsimanngitsoq. Matumani Inatsisartut inatsisaanni 1990-imeersumi ikaarsaariarneq pillugu aalajangersagaq pillugu kingusinnerusukkat oqaaseqaatika innersuussutigaaq.

Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq Inatsisartut inatsisaatigut nr. 21-kkut, 18. december 2003-meersukkat maanna atuuttukkat aamma pilersinneqanngilaq.

Tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaasarnermut inatsisikkut tunngavigisap peerneqarnissaata inatsisiliortunit siunertarineqarsimannginneranik Naalackersuisoqarfiup naliliinera pillugu oqaatigaara:

Isumaqarpunga inatsisip oqaasertaani imaluunniit Folketingip inatsisai aamma Inatsisartut inatsisai piareersarlugit suliama matuma ilimatsaannissaanut tunngavissa-

qanngitsoq, tassalu inatsisip 1964-imeersup kingornatigut inatsiseqartitsinikkut atuutut siunissami atuunnissaasa aalajangersarnissaat inatsisiliortut siunertarisimagaat.

Naalackersuisoqarfiup akissummini innersuussutigaa Inatsisartut inatsisissaattut 1990-imeersutut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit ersertoq "imikkut siunnersuutit, [...] , saniatigut inatsisit imarisamikkut, teknikkikkut oqaatsitigullu annikitsumik allannguutissatut siunnersuutit kisimik saqqummiunneqartut."

Inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit issuarneqartut tjenestemandit suliunnaarallartinneqartut akissarsiaasa ikilisinnaannut inatsisikkut manna tikillugu tunngaviusimasup atortiinnarneqarnissaatut paasineqarnissaannik oqarneq isumaqatiginngilara.

Tamatumani manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu inatsisikkut manna tikillugu tunngaviusoq inatsimmi malittarisassaniittoq, Inatsisartullu inatsisaanni 1990-imeersumi § 63-ip Inatsisartut inatsisaat 1979-imeersoq atorunnaarsikkaa, § 65-imilu "malittarisassat siusinnerusukkut inatsisit **tunngavigalugit** [uanga erseqqissaanera] aalajangersarneqarsimasut" kisiisa atuutiinnartikkai.

Tamanna Inatsisartut inatsisaanni (inatsisinilu siusinnerusuneersuni) suliunnaarallartitsinermut atatillugu akissarsianik pingajorartermumik ataatsimik ikilisaasarnermik inatsimmi malittarisassap isumaqatigiissutinit taarserneqarnissaanik aalajangersaasimanermut pitsaasumik naapertuunneqarpoq.

Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni 1990-imeersumi ikaarsaariarnermik aaqquisuussinermi nalunaarutit aalajangersarneqareersimasut isumaqatigiissutillu isumaqatigiissutigineqareersimasut Inatsisartut inatsisaata atortuulersinneqarneratigut atorunnaanginnissaat sillimmaanneqarpoq.

Tassani aamma ilaavoq tjenestemandit atorfinitsinneqartarnerat pillugu malittarisassat Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarnerat.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu akissarsianik ikilisaaneq akissarsianik tjenestemandit pillugit inatsit tunngavigalugu isumaqatigiissutigineqarsimasunik saneqqutsinertut iluseqartoq taamaallaat pisinnaasoq isumaqatigiissut nutaaq tunngavigalugu imaluunniit inatsimmi malittarisassamik tunngaveqarluni.

Akissarsiat suliunnaarallartitsinermi ikilisarneqarnissaannut inatsisikkut tunngavisaqannginnera isiginiarlugu, tamanna pillugu malittarisassat isumaqatigiissutitut ilusilerlugit aalajangersarneqartarnissaat 1971-imili piumasaqaataalersimanagera isiginiarlugu Naalackersuisoqarfiup apeqquut taanna pillugu isumaqatigiinniartoqarnissaanik suliniuteqarnialernera pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga.

Aamma oqaatigaara § 20, imm. 3 Naalackersuisoqarfiup innersuussutigisimasaa tjenestemandit akissarsiaannik ikilisaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanisamat Naalackersuisut inatsisikkut tunngavissalinngikkai. Aalajangersagaq taanna oqaasertalersugaanini malillugu suliunnaarallartitsinerup aallartinneqarnera unit-sinneqarneralu pillugit malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaananeranut taamaallaat inatsisikkut tunngavissaliivoq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut inatsimmik isumaqatigiissummilluunniit tunnga-

vissaqarani akissarsiaminnik ikilisaanneqartarsimanerat qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinorsoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

Suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

5.1.3 Suliap soraarsitsinermut tunngasup amigartumik suliarineqarnera

Innuttaasup Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni isumaqatigiissut tunngavigalugu atorfimminit soraarsitaasimasup Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera naammagittaalliuutigaa.

Aalajangiineq suliamillu suliarinninnermi immikkoortutut arlallit Ombudsmandip isornartorsiorpai, suliarlu suliareqqineqassasoq inassuteqaatigalugu, tassami kukkussutigineqarsimasut imaammata aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera nalornissutigineqarluni.

Immikkoortut isorineqartut tassaapput Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqartussaasumut innuttaasup atorfeqarfīgisaanut oqarsimasoq suliaq nukingiunneqarsinnaasoq, naak aalajangiinermut tunngaviusut nalorninaroqaraluartut, pisut marluk soraarsitsinermi tunngaviusunut ilaasut suliamut atatillugu unioqutitsinertut isigineqarsinnaanngitsut, aalajangiineq pisunut naapertuutinnigitsutut isikkoqartoq aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanisamut annertusisamik pisussaaffeqarneq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup eqqortissimannigikkaa.

Ombudsmandi taakkua saniatigut isumaqarpoq innuttaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini oqaaseqaatigisimasaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup avoqqaarliutiginnissimanagera pissutissaqaranilu isorisarialerujussuusoq, tassami suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarneq suliamik ingerlatsinermut ilaatinnagu pisarmat (j.nr. 2008-323-0012, siusinnerusukkut 11.01.21.01/130-07).

A Atorfeqarfiup allaffianut ornigulluni 9. november 2007-imi saaffiginnippoq, tassanilu pisortaqarfimmi D-mi isumaqatigiissut tunngavigalugu atorfimminit Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit allakkatigut 31. oktober 2007-imeersutigut soraarsinneqarsimanini naammagittaalliuutigalugu. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera malillugu kingusinaartumik tunniunneqarsimasumik isiginninnianniginnissamik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup toqqaasimanagera A-p tamatumunnga atatillugu iluarinngilaa. Soraarsitsinermut tunuliaqutaasut pingaartumik tassaapput su-

liffeqarfiup D-p suliamik sularinninnerani ilaatinneqartup pisortaa aamma D-p sulisui pillugit nikassaasumik oqaaseqaatit assigiinngitsut.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A atorfimmi D-mi inissisimagallartumi 1. august 2007-imit atuutilersumik allakkatigut 11. juli 2007-imeersutigut "atorfinitsitsinermik isumaqatigiissut"-mik taaneqartukkut atorfinitsippaa. Allakkanit taakkunannga ilaatigut makku erserput:

"(...)

§ 2. Isumaqatigiissummut tunngaviusoq

Atorfeqartitaanermut Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Danmarkimi Ingeniørforeningip, Arkitektforbundip, Ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisut peqatigiiffiata, DM-ip (Dansk Magisterforeningip) aamma Dansk Psykolog Foreningip ingeniørinut, arkitektinut, Kalaallit Nunaanni Ilinniarnertuunngorniarfinni magisterinut, magisterinut aamma Kalaallit Nunaanni tarnip pissusiinik ilisimasalinnut isumaqatigiissutaat ilassutitalik tassungalu atasunik isumaqatigiissutitalik 8. juni 2007-imeersoq atuuppoq.

(...)

§ 8 Soraarneq/soraarsitsineq

Funktionærit pillugit inatsimmi soraarsitsinermi/soraarnermi piffissaliussat, soraarnerup kingornatigut aningaasarsiat aamma soraarnermi ajunngitsorsiasat pillugit malittarisassat atorneqarput.

(...)

§ 10 Atugassarititaasut allat

(...)

Akissarsiaqartitaanermi atorfeqartitaanermilu atugassarititaasut atuuttut allat isumaqatigiissummit erserput, tak. § 2.

§ 11 Nipangiussisussaataitaneq

Sulisoq sunik tamanik suliainik ingerlatsinermi atillugu paasisaminik nipangiussisussaataitavoq, pissutsit suliap qanoq ittuunera apeqqutaatillugu inunnut allanut tusarliunneqartussat pineqanngippata. Nipangiussisussaataitaneq taanna atorfeqartitaanerup naanerata kingornatigut aamma atuuttuvoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

D-mi atorfeqartitaasoq B imaattumik 10. september 2007-imi allakkiorpoq "A pillugu illoqarfimmi (...) -mi suliaq sulisumut tunngasoq pillugu allakkiaq 10.9.2007"-mik taaneqartumik:

"A ...-tut 1. august 2007 aallarnerfigalugu D-mi atorfinitsinneqarpoq, ...-t pingaarnertut suliasaqarfigalugit.

Augustip qiteqqunnerani sivikitsumik ataatsimiinnermi A, D-mi allaffeqarfiup pisortaa C uangalu B D-mi ... isumaqatigiippugut A-p ... siunissami isumagisarissagaa, uangalu ... suli isumagisarissagiga.

A-p atorfeqarnera pillugu 2007-imi aprilip naajartornerani oqaloqatigineqarnerani D-p aqqis-suussaananerani oqaluttuunneqarpoq, matumani pingaartumik ...-p ilusilersugaanera ilanngul-lugu eqqarsaatigalugu. A oqaluttuunneqarpoq ...-t annertoorujussuarmik namminersorlutik su-lilersussaasut, pisariaqaraangallu allaffeqarfiup pisortaa suleqatigineqartassasoq. A-p tamatu-ma saniatigut uanga qanimut suleqatigisussaavaanga, A-lu piffissap aallartinnerani "ilinniartit-sinermik" aqqis-suussinermi ilaasussaavoq, uannillu ilinniartinneqassalluni.

...-p pisortartaava, D-mi 24. august 2007-imi ataatsimeeqatigineqarpoq. A-p nalunaarsuinerit nalunaaruteqartarnerillu pisariillisarneqarnissaat ataatsimiinnermi illersorlugit tunngaviler-suivoq, ...-millu D-mut nalunaaruteqartarnerit pingaaruteqassusiat suulluannigitsutut isigalugu, tamannalu pitsaanngilaq. Isumaa ajorunannikkaluarpormi, pisumullu tassunga tulluartaunani, tassami A ... eqqarsaatigalugu ajornartorsiuutinik naammattumik ilisimasaqanngimmat. Aam-mattaaq piffissaq A-p sualunnik ataatsimiinnermut attuumassuteqanngitsunik oqaluuserinnin-nermut atorpaa, taamaattumillu akornusersuilluni.

...-mik nakkutilliilluni misissuineq 5. september 2007.

Nakkutilliilluni misissuineri ataani atsiortunga nakkutilliisutut pisortaaffigisanni A oqallin-nermi kusanannigitsumik oqaseqqaqattaarpoq, oqallinnerlu aqunniarsaralugu. Taamaattumik oqaloqatigiinneq ataani atsiortunga pingaarnepaatut isigisannit allamut sangutinneqarpoq, tassami piffissaq nakkutilliilluni misissuinnermut atugassaq sivikimmat.

A utaqqimaarnerusutut inissisimasimasariaqaraluarpoq, nakkutilliillunilu misissuineri alaatsinaatsutut inissisimaneruserimasariaqaraluarluni.

Kantinami ullup qeqqasiornermi A nerrivimmi sanilitsinni issiasunit tusaaneqarsinnaasumik oqarpoq: "Taanna X sorpajuvoq"

Nerrivimmi sanilitsinni issiavoq niviarsiaq ..., M-imi atorfeqartitaasoq.

X tassaavoq M-imik piginnittup pisortaa.

Angallammik angerlamut ingerlaarnitsinni D sulisuilu A-p pitsaanngitsumik oqaluuserai, kii-salu qaniginerpaasatut pisortarisani nikassaarpalaartumik oqaluuseralugu. Tamanna pivog su-leqatigisartagarput kiisalu inuit allat angallammiittut sisamat tusaasut. A-p naammaginninngin-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

nini tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa D-mi Kalaallit Nunaanni allaqanngitsoornavianngitsoq pitsaanerusunik.

A qinnuigaara oqaloqatigiinneq unitseqqullugu, oqarlungalu oqaloqatigiinneq aqagu allaffimmi nangeqqissinnaagipput.

Aqaguani sisamangornermi 6. september 2007-imi A naalaarumminut MP3-mut tusartaaserluni ulloq tamaat issiavoq, attaveqarfiginiarlugu ajornakusoorluni.

Aamma taamatut pisoqarpoq nalunaarsuiffimmi sulisup ...-p A aperiniarlugu saangeraluarmagu.

Najuunnerput soorlu sianiginngitsuusaaraa. Aatsaat ... saaminut pimmat aalateriffigilermanilu qisuariarpoq.

Tallimangornermi 31. augustimi ...-mi ajortoortarnerit pillugit kisitsisitigut takussutissiat pillugit annertunngitsumik allakkioqulluta ...-mit suliassinneqarpugut.

Ataasinngornermi 3. septemberimi A suliassiissut taassumalu annertussusia pillugit naatsumik ilisimatippara, oqarfigalugulu allakkiaq pillugu apeqqutissaqaruni aperiinnartaqqullugu. A oqarpoq C-mit taamatut suliassinneqareersimalluni. A oqaluttuuppara allakkiaq taanna ...-p kingusinnerpaamik ataasinngorpat 10. september ullaakut tigoreersimassagaa imaluunniit ajornanngippat tallimangornermi 7. septemberimi ualikkut.

Sisamangornermi 6. septemberimi mail naatsoq A-mut nassiuppara, allakkiap suliarinerani qanoq ingerlanersoq paasiniarlugu, A-mullu malugeqqullugu suli ataasiarlunga oqaatigalugu allakkiaq taanna ...-p ataasinngorpat atugassarigaa. A mailikkut akivoq: "Taamaappammi oqartariaqarpoq, ilaa. Illit taamaattuluunniangikkukku". A kiisami attaveqarfigaara, tusartaatini peersimagai. A nassuiaateqqippara ... tallimangorpat kingusinnerpaamilluunniit ataasinngorpat takkunniartoq allakkiaq apeqqutigiarlorlugu. A-p qatimaluffigaanga, kamappaluttumillu nipeqarluni oqarpoq ingerlakkini.

Ataasinngornermi 10. septemberimi A-p mailikkut nassiussaa tiguara, tassanilu takusinnaavara ..., C aamma A attaveqarfigeqatigiilaartarsimasut.

A-p nassiussaani kingullermit erserpoq suliassaq eqqarsaatigalugu A imassaarulluinnarsimasoq, suliassallu suunera nassuiaqqugaa.

A eqqunngitsumik pineqarsimasutut misigisimasimasoq napparsimanerarlunilu angerlarsimasoq kingusinnerusukkut tusarpara.

A-p ...-mik nakkutilliinermi misissuineq pillugu allakkiaq allaffiup iluinnaani atugassaq 5. septemberimi suliarisamasani C-mut kiisalu B-mut 7. septemberimi nassiussimavaa.

A allakkiami tassani ilaatigut imatut allappoq:

- X iluaqutissartaqarsinnaasoq uanga nammineq qularutiginnigilara. ... utertikkumanagu anner-toorujussuarmik iliorumassapput, tamatumunngalu atatillugu kontomut aningaasarpassuar-nik ikisiumassallutik. X-ip qullersarisai attaveqarfingineqaannartariaqarput. X kisimiitillugu ataatsimeeqatiginnigisaannarumavara.
- Angallat atorlugu angallassineq eqqarsaatigalugu isumannaallisaaneq isumaliutersuutigine-qartariaqarpoq. Kalaallit immikkut angalaarnermi isumannaallisaaneq ataatsimut soqutigi-vallaanngilaat. Angallatitta naalagaa qularutissaanngitsumik misilittagartuujuvoq, angallallu akuerisaalluni isumannaallisaanermilu atortulersugaalluni. Aquata qaaniilluni katataagaanni tamanna kialuunniit maluginaviangilaa.
- Misissuineq inimi ataatsimiittarfimmi tamatta suliffigisinnaasatsinni isersimaffigisinnaasat-sinnilu aallartinneqartariaqarpoq, tamatuma kingornatigut najugaqarfik misissorneqassalluni killiffillu pillugu ilisimatitsisoqarluni piiiiaffik pillugu takussutissiaq atorlugu, upalungaarsi-manermullu pilersaarusiap allaaserineqarnera atorlugu, tamatumalu kingornatigut: ... Siunis-sami nakkutilliinermut atatillugu misissuineq uagut tunaartarisassavut malillugit ingerlanne-qartariaqarpoq, matumanisut kiinneriartuinnarluni alakkaatilaarnertuunngitsoq, kangerlum-mit silammukarnerput tamaat X-imit illaatigineqarfisatsituunngitsoq.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit A-p ...-mut kisimiilluni nakkutilliiartoruni qanoq pissusi-lersorumaarnissaa ernummatigaara. Isumaqarpunga D-mi atorfeqartitaqarsinnaanngitsugut su-leqatigisartakkatsinnik tamanit tusaaneqarsinnaasumik eqqartuinerluttartumik imaluunniit pis-susilersornermini arlaatigut D-mut ilumoorfiginninngitsumik pissusilersortartumik." (Atorfe-qarfimmi nutsigaavoq)

A-p napparsimanini e-mailkkut 10. september 2007-imeersukkut nal. 08.35 ima-tut nalunaarutigaa:

"..., C

Qanoq allasanerlunga nalornivunga.

Qaammatip missaani maaniippunga susoqarnersoq sunnguamilluunniit ilisimatinneqarnanga, sukkut tamaana annikitsumininnguit eqqaassanngikkaanni.

Tamanna attassinnaanngivippara, napparsimallunga nalunaarpunga angerlarlungalu. Suliffim-mut iseriartinniarussinga sianersinnaavusi. Sussaanngilluinarumik pineqartutut misigisima-vunga, suliasat tissinaannartumik taamatut agguanneqarsinnaanngillat.

Soorunalimi neriuppunga piaartumik aallarteqqissinnaassallunga." (Atorfeqarfimmi nuts-i-gaavoq)

D Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut 11. september 2007-imi imatut allappoq:

"A-p, ..., soraarsinneqarnissaanik suliaq

A atorfinerlaaq pillugu siusinnerusukkut oqaloqatigiinnernut uiggiullugu sulisumik taassuminnga soraarsitseqqusilluta qinnutigisatsinnut tunuliaqutaasutut paasissutissat matumuuna nassiunneqarput.

Soraarsitseqqusilluni qinnutigisaaq suleqataasup B-p allakkiaanik ilanngullugu nassiunneqartumik kiisalu A-p nakkutilliilluni misissuineq pillugu nammineq isummernini tunngavigalugu allakkiaanik tunuliaqutaqarpoq.

A-p atorfinitsinneqarneranut tunuliaqutaasooq tassaavoq B-mut "ilinniartutut" aallartissasoq, ...-mi nammineerluni nakkutilliilluni kingusinnerusukkut misissuisalernissaa siunertaralugu.

B-p allakkiaani ilaatigut makku maluginiarneqarsinnaapput:

(...)¹⁷

A misissuineq pillugu nammineq allakkiamini imatut allappoq:

(...)¹⁸

Qulaani taaneqartut B-p ...-mik nutaanik suleqatiginninnissamini assut ajornartorsiuteqassalluni oqarneranut kiisalu pisortatigoortumik misissuinermi A-p allat tusaasut X eqqarsaatigalugu soqquasaatorujussuarmik nikassaarpaseqisumillu akuerineqarsinnaanngilluinnartumik pissusilersorneranut ataneqartillugit pisortaqatigiit naliliinerat unaavoq A-p pissusilersornera tunngaviumik ima illersorneqarsinnaanngitsigisimallunilu akuerineqarsinnaanngissimatigisoq uagut taamatut nakkutilliilluni misissuiartortillugu siunissami aallartissinnaanagu, nakkutilliillunilu misissuisarneq tassaavoq D-mi ...-tut atorfirmik ingerlatsisinnaassagaanni saneqqunneqarsinnaanngitsumik tunngaviusoq.

Pineqartup atorfirmimit ingerlaannartumik peersinneqarnissaa imaluunniit tassunga taarsiullugu nalinginnaasumik ilimasaarinermi piffissarititaasoq atorlugu soraarsinneqarnissaa D-p tamanna tunngavigalugu kissaatigaa.

D-p inaarutaasumik naliliinera unaavoq naalasseriitsuliornermut pineqaatissiissutit allat atornerqarsinnaasussaannngitsut, tassami pissusilersornerup taamaattup qulaani taaneqartumik D-p avammut sinniisuutitsisinnanera ajornarluinnarsisimmagu, tamatumalu pineqartup atorfeqartitaaneranut tunngaviusup tamaat peerpaa.

Naggasiutitut oqaatigineqassaaq B suleqatitut nuannarineqartorujussuusoq, ilumoorfinginnittuusoq, pisussaaffimminik isumaginnilluartuusoq pikkorilluinnartuusorlu, pisortaqatigiillu tatigilluinnarmassuk.

B-p allakkiaa kiisalu A-p nakkutilliinermi misissuineq pillugu pisortaqarfiup iluani atugassatut allakkiaa (isertuussassaq) kiisalu A-p napparsimanerarluni e-mailikkut nalunaarutaa 10. september 2007-imeersoq ilanngullugit nassiuppakka.

17) Allakkiap 10. september 2007-imeersup qulaani issuarneqartup issuarneqarnera.

18) Allakkiap 7. september 2007-imeersup qulaani issuarneqartup issuarneqarnera.

A suliartoqquillugu attaveqarfigisimangilarput, tassami suliffimmiinnissaa siunissami kissaati-ginninnatsigu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pilertortumik akissuteqarnissaa D-p qilanaaraa, suliap inaar-lugu pilertortumik suliarineqarnissaa siunertaralugu.

Paasissutissat amerlanerusut atorfissaqartikkukkit uannut attaveqarfiginninnissannut tikilluaq-qussaavutit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

E-mail imaattoq D-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut 12. september 2007-imi nassiuppaa:

"Sianeraluarama, allamilli oqaloqateqarputit. A ullumikkut suliarporpoq. Pisortaqatigiit sulia-nik soraarsitsiniarnermut tunngasumik aallartitsiniarlutik aalajangernerannik ilisimatippara, aammattaarlu qinnuigalugu suliffik qimaqqullugu.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

D-p saaffiginnissutai Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup taamatutaaq 12. september 2007-imi akivai:

"Asasakka C aamma ...

Paasissutissat nassiunneqartut kiisami eqqissillunga atuarpakka inatsisilerituunnullu oqaloqati-ginnissutigalugit.

Isumaqatigiissutigaarput A-p pissusilersonera kusanaatsuusooq akuerineqarsinnaananilu, pingaartumik X-ip sorpajuuneranik oqarsimanera.

Aallaavittut isumaqarpugut tamanna suliamik soraarsitsinerlutit tunngasumik aallartitsinerlutit tunngavigissallugu naammattoq.

A-p nammineq pisortarisani pillugu aamma nikassaasumik oqaaseqaateqarsimasooq ...-p allak-kiaani oqaatigineqarpoq, tamannalu itisileqqullugu qinnuiginiarpasii, tassa imaappooq A-p qa-norpiaq oqarsimaneranik ...-p oqaaseqaatai pissarsiariniaqqullugit, tassami tamatuma suliaq ilimanarluinnartumik suli pitsaanerulersissammagu.

Qaammatisiutit aamma misissorpakka, tusarniaatitullu allakkat A-mut qaammat una nassiunne-qarnissaat soraarsitsinerlutit pillugu aalajangiineq angumerissagutsigit paasissutissat amerlane-rusut aqagu ullaap tungaa atorfissaqartippakka, taamaalilluta tusarniaalluni allakkat suliarisin-naaniassagatsigit A-mullu kingusinnerpaamik tallimanngorpat tunniussinnaaniassagatsigit.

Oqaatigineqartut tusarniaanermi allakkat SP-mi maani suliariniarpavut, tassalu ilissi massakkut pissarsiariniagassasi tassatuaapput A-p nammineq pisortarisani (arlarsi kinaagaluarnersooq) pil-lugu nikassaasumik oqaaseqaateqarsimaneranik ...-p paasissutissiisutai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

D-p suliamik allaaserinnineq imaattoq ilassutaasumik paasissutissiissutitut Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut e-mailkkut 13. september 2007-imi nassiuppa:

"...-mit ...-mut angallammik pingasunngornermi 5. september 2007-imi ingerlaarnermi A-p qaninnerpaatut pisortarisani aamma D pillugit oqaasii pillugit oqaaseqaat.

Angallammiipput A-p saniatigut uanga, suleqatigisartagaq kiisalu inuit allat sisamat.

Oqaatigineqartut eqqoqqissaartumik eqqaamanngilakka. Kisianni A oqarpoq C pisortapalaaju-soq, sumilluunniit aqutsineq nalusoq. C suliaraqanngivittarnerarpa. Pisortatut pikkorlunnerarpa, A-llu nalungilluinnarnerarlugu C soraaruni sunik tunineqassasoq, tassalu "skuut ator-nikut isumannaallisaanermi atorneqartatut".

A-p tamatuma saniatigut C aqutsineralu massuaatigai, qanoq eqqoqqissaartumik oqarnera ajoraluartumik eqqaamanngilara.

A aamma oqarpoq uagut (D-p) upalungaarsimanissamut pilersaarut sunaasorluunniit nalugip-put. Tamannalu pitsaanngitsorujussuarmik oqarneruvoq, tassami suleqatigisartakkatta angal-lammi ilaaqataasup upalungaarsimanissamut pilersaarusiaq M-imi pisortaausut peqatigalugit i-naarsarlugu suliarimmagu, upalungaarsimanissamullu pilersaarusiaq D-p tamatuma kingorna-tigut akuerisussaallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-mut tamatuma kingornatigut, tassalu 13. sep-tember 2007-imi, imatut allappoq:

"Isumaqatigiisummi ilimasaarisarnermut piffissaliunneqartoq malillugu soraarsinneqarnissan-nik D-p inassuteqaataa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tiguaa. Inassuteqaatip ilanngussartallip assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu makkulu tunngavilersuutigalugit soraarsinneqalersaarputit:

D-mi ...-tut 1. august 2007-imi atorfinitsinneqarputit, ...-nut tunngasut suliassaqarfugalugit. Atorfeqartitaaninni piffissap siulliup ingerlanerani suleqatit B malittaralugulu "ilinniarfigis-sagit" eqqarsaataasimavoq, kingusinnerusukkut nakkutilliinermi nammineerlutit misissuisar-nissat siunertaralugu. B oqaaseqaateqarpoq, tassanngalu makku saqqummerput:

...-mik nakkutilliinermut atatillugu 5. septemberimi misissuinermi kantinami nerillusi oqarputit "Taanna X sorpajuuvoq." Taamatut oqarnerit ima nipitutigaaq allaat nerrivimmi sanilerisatsinni niviarasiap ...-p M-imi sulisup tusaasinnaallugu. X M-imi ...-mik piginnittumut pisortaausut D-p suleqatigisartagaq pillugu taamatut oqarneq kusanaatsorujussuurtut isigineqarpoq, taamatullu oqarsimanerpiit kantinami allarpasuit tusaasinnaaffianni pisimanera sakkortusaataavoq. Taa-matut oqarsimanerit akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, atorfeqartitaanermullu tunngasunik er-seqqissumik sumiginnaanertut isigineqarluni.

Aqaguani, tassalu 6. septemberimi tusartaaserlutit tusarnaarut MP3 tusarnaarlugu issiasimavu-tit, suleqativilu attaveqarfigisinnaanngilluinnangajassimallutit, soorlulu suleqatit isigin-

ngitsuusaartarsimallugit. Tamanna suliffimmiitillutit akuerineqarsinnaasutut pissusilersorner-tut isigineqarsinnaanngilluinnarpoq.

Aammattaq allakkianni allaffeqarfiup iluinnaani atugassatut suliarisanni allapputit: "X ilua-qutissartaqarsinnaasoq uanga nammineq qularutiginnilara. ...-t utertikkumanagu annertooru-jussuarmik iliorumassapput, tamatumunngalu atatillugu kontomut aningaasarpassuarnik ikisiu-massallutik. X-ip qullersarisai attaveqarfigineqaannartariaqarput. X kisimiitillugu ataatsi-meeqatiginnisaannarumavara." Allakkiat taanna allaffeqarfiup iluinnaaniluunniit atornerqar-tussaagaluarpat D-p suleqatigisartagai taamatut eqqartorneqartussaanngillat, taamaaliernerillu pissutsit qanoq issusiannik sianigisaqannginnittut isigisariaqarpoq.

B-p tamatuma saniatigut oqaatigaa ...-mit angerlamut ingerlaarnissinni D pisortarisallu kusa-naatsumik eqqartorsimagitit. Tamanna suleqatigisartakkassi allallu sisamat angallammi tusaan-eranni pisimavoq. B-p angallammi pisimasut imatut oqaatigai:

"Oqaatigineqartut eqqoqqissaartumik eqqaamanngilakka. Kisiannili A oqarpoq C pisortapa-laajusoq, sumilluunniit aqutsineq nalusoq. C suliaqanngivittarnerarpaa. Pisortatut pikkorlun-nerarpaa, A-llu nalungilluinnarnerarlugu C soraaruni sunik tunineqassasoq, tassalu "skuut atornikut isumannaallisaanermi atornerqartatut".

A-p tamatuma saniatigut C aqutsinalu massuaatigai, qanoq eqqoqqissaartumik oqarnera ajoraluartumik eqqaamanngilara.

A aamma oqarpoq uagut (D-p) upalungaarsimanissamut pilersaarut sunaasorluunniit nalugip-put. Tamannalu pitsaanngitsorujussuarmik oqarneruvoq, tassami suleqatigisartakkatta angal-lammi ilaaqataasup upalungaarsimanissamut pilersaarussiaq M-imi pisortaausut peqatigalugit i-naarsarlugu suliarimmagu, upalungaarsimanissamullu pilersaarussiaq D-p tamatuma kingorna-tigut akuerisussaallugu."

D-mik pisortarisannillu taamatut nikassaasumik eqqartuinerit kusanaatsorujussuuartut ilumoor-figinninnginnerujussuuartullu isigineqarpoq, taamaattumillu akuerineqarsinnaanngilluinnarluni.

Tamatuma inuit avataanersut tusaaneranni pisimanera sakkortusaataasutut aamma isigineqar-poq.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit soraarsinneqalersaarputit, tassami suleqatigisartakkamut aamma D-mut ilumoorfiginninnginneq pissusilersornerullu qulaani allaaserineqartoq suliamut attuumassuteqartut tunngavigalugit soraarsitsinermi tunngaviusutut isigineqarpoq. Taamaalil-luni isumaqatigiisummi ilimasaarinermit piffissaliunneqartartoq atorlugu soraarsinneqas-samaarputit, massakkullu taanna qaammatip naaneranut qaammammik ataatsimik sivisussuse-qarpoq.

D-p inassuteqaataa B-llu oqaaseqaataa ilanngullugit nassiunneqarput.

Soraarsinneqarnissannik inaarutaasumik aalajangiisoqannginnerani oqaaseqaateqarnissannut periarfissaqartinneqassaait, tak. suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19. Oqaase-qaammik taamaattumik saqqummiussinissat kissaatigigukku taanna Sulisoqarnermut Pisor-

taqarfimmit kingusinnerpaamik sisamanngornermi 27. septemberimi nal. 12.00 tiguneqareersi-massaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut imaattumik 26. september 2007-imi akissuteqarpoq:

"D-mi (...-mi) peersitaanermut atatillugu nassuiaatiga kattuffik ilaasortaaffiga isumasioreer-lugu matumuuna nassiuppara.

Namminersornerullutik Oqartussat soraarsitsineq pillugu allagaatai ilanngullugit nassiunneqar-tut atuarpakka oqaaseqaatinnillu matumuuna saqqummiussillunga. Suliame illua'tungiusup isu-maanik tusarniaaneq unitsinneqartut matumuuna isigaara. Allaffigeqatiginnittarnermi alla-gaasartut tamarnik kattuffimmut ilaasortaaffigisannut ingerlatinneqartarnissaat qinnutigaara, uanga allakkat assilinerik nassillunga ilisimatillunga.

D-mit pingasunngornermi 12. september 2007-imi nal. 8:15-ip missaani peersitaavunga, im-mikkoortotaqarfimmi pisortarisannit C-mit imatut oqartumit: "Pigisatit poortorsinnaavatit a-ngerlarlutillu. Suliaq sulisumut ilinnut tunngasoq ingerlapparput." Pisortaasoq C-p oqaasiinnar-tigut naatsumik nassuiarpaa. Allakkat aqaguani unnukkat Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit ti-guakka, peersitsinermullu pissutaasoq taakkunani allaaserineqarsimavoq.

Peersitsineq D-mi sulisunit arlalinnit uppersarneqarsinnaavoq.

Malugaara peersitsineq suleqatima B-p kattuffimmi ...-mi ilaasortaasup allakkiaanik tunngave-qartoq. B-p allakkiami taassuma uangalu akunnitsinni marluinnaalluta oqaaserisagut ilaatigut saqqummiuppai. Oqaatigineqartut ilisarisinnaanngisakka. Aammattaq allakkiaq uanga B-mut "Isertuussassat"-tut nalunaaqutserlugu allaffeqarfiup iluani atugassatut allassimasara issuar-paa. Allakkiara taanna D-mi allagaatitut toqqortaangilaq, nakkutilliinermullu atatillugu misis-suineq pillugu nalunaarusiaminut suliaralugu ingerlataminut isumassarsiorfissatut uanga nam-mineq tunniussattut taamaallaat eqqarsaatigineqarluni.

Atorfinititsineq pillugu isumaqatigiisummi § 11-kkut aalajangersarneqarpoq pissutsit suliap qanoq ittuussusia pissutigalugu pingajuusumut saqqummiunneqartussat nipangiussisussaataitaa-neq isiginiarlugu saqqummiunneqassatut. Paasissutissat matuma kingornatigut saqqummius-sakka suliap eqqortumik paasissutissartalersorneqarnerani taamalu uanga nammineq illersor-nissannut pisariaqartut nalilerpakka.

Taamaattorli oqaatigissavara ...mik misissuineq pillugu paasissutissiissutigineqartut allaffeqar-fiup iluinnaani atorneqartussatut atorneqartussat inuttarsiulluni unnerluutiginninnermut ator-neqarnerat illersorneqarsinnaanngilluinnartut isigigiga, uangalu tamanna paasivara kamaam-merujussuarnermut atatillugu allanneqarsimasut. Paasissutissat annertunerusumik ataqatigiin-neerutsillugit sumit tamaannga tigulaagaapput. Taamaattumik taama kusanaatsigisumik saas-sussinermut illersorsinnaatitaanera atorniarpara, pisut ataqatigiinnilerlugit saqqummiunnerisi-gut. Tamatumunnga atatillugu paasissutissanik isertuussassanik mianersuaalliornermut akisus-saajumanngilanga, tassami paasissutissat taama misikkaritsigisut inunnik ataasiakkaanik saas-sussinermut uanga atorumannginnakkit. Paasissutissat atornerlunneqarnissaat pisortaqatigiin-

nit pinngitsoortinneqarsinnaasimanginnerat akisussaaffeqanngilluinnarnertut isigaara. Suliaq manna uanga immikkoortorta qarfirmi pisortarisannut saaffiginnikkut aaqinneqarsinnaasimagaluarpoq, torersumillu naammassineqarluni. Kisianni, immikkoortumit tulliuuttumit ersertussatut, attaveqatiginnermi annertuumik ajornartorsiuteqarpoq.

Taamatuttaaq sulisup tikisitap taama pitsaanngitsigisumik pineqarnera akisussaassuseqanngitsutut isigaara. Suliap matuma qanoq iluatsilluartigisumik inaarlugu suliarineqarnera apeq-qutaatinnagu sulisunik misilittagalinnik pissarsiniarnermut periarfissanut kingunerlunnissaa pinngitsoorneqarsinnaanngilaq; kina inuussutissarsiornermi taamatut ulorianarsinnaasunik aamma "koorporpalaartsigisumik" piumasaqaatit atugassarititaasut atorlugit siunissami sulerus-sussava. Suut tamaasa ataatsimut isigalugit suliap uannut tunngasup suliarineqarnera isorisariaqartutut isigaara. Naammaginninngittoqarneranik aaqqiagiinngittoqarneranilluunniit D-mit soraarsinneqarnissannik kissaatiginnilersitsisunik atuuttoqarneranik peersitsineq sioqqullugu sumilluunniit ilisimatinneqanngilanga. Taamaattumik peersitsineq/soraarsitsineq ilimasaaruteqqaqanngilluinnarluni pisimavoq.

Sukkulluunniit suliame sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlannissaanik kissaateqarnerma saniatigut allamik kissaateqanngilanga, aporaannermilluunniit tamanik ajoqusiisinnaasumik suliamilu taama kusanaatsigisumi kikkut tamarmik peqaataalernissaannik kissaateqarsimangilluinnarlunga. Neriutigaara suliaq pisortaqtigiit akornanni suliarineqassasoq, kingunerisassat tamarmik isummerfigineqarsinnaaffianni.

Akissutigat imatut agguataarpara:

1. Danmarkimit ilaqtutat ilagalugit tikinnermit sapaatit akunnerini arfinilinni D-miinnerup allaaserineqarnera.
2. B-p kattuffimmut ilaasortaasup allakkiaa pillugu akissut.

Ilanngussat:

1. Soraarsitsissamaarnermut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq ukuninnga ilaqartinneqartoq:
 - D-p suliaataa soraarsitsinermit tunngasoq, kiisalu
 - B-p suliaq sulisumut tunngasoq pillugu allakkiaa.
2. ...-p feriarnissamut pilersaarussiaa.
3. Atorfinitsitsineq pillugu isumaqatigiissut.
4. Ilinniagaqarsimaneq/suliffeqarsimaneq pillugu allattuiffik aamma D-mi atorfirmut qinnuteqaat
5. Ilisaritsinermit siunnersuutit allattorsimaffiat.

1. Danmarkimit ilaqquttat ilagalugit tikinnermit sapaatit akunnerini arfinilinni D-miinnerup allaaserineqarnera.

B-mik allaffeqateqarnek soorlu tassa Robinson Crusoe qeqertami inoqanngitsumiiittoq nassaaralugu. B qaammaterpassuarni kisimiissimavoq, tupinnanngitsumillu suliffiup nalaani oqaloqateqarnissaminik pisariaqartitsisorujussuulluni, taamaaliortarporlu. Silatitsinni pisuinnaat aqqutaanni pisut tamarmik oqaaseqaateqarfigineqassapput. Sapaatit akunnerisa arfinillit qaangiunneranni sapilerpunga, tusarnaarullu MP3 takoqqusaarutitut misilillugu. Kisianni tusartaatit peeqataartuartaiaqarput, kivittaassuaq orraaleraangat imaluunniit ...-mi pilikkattoqaleraangat. B-p sumik nuannilaartumik pisoqarneri taamasa oqartarneratut: "Soorlu uanga oqartarnitut. Kalaallit assigiinngitsut pingasuupput, suliffeqanngitsut, suliffillit taavalu sulisut!" Taakku tusaqattaartuarlugit qatsunnarluinnarpoq.

(...)

Qaammat ataaseq atorfeqartitaareerlunga tigussaasumik suliassinneqatuarama tamanna C-p matukkut niaqqi puttutsiinnarlugu ...-mi sulisilluni ajoqusernerit pillugit takussutissiamik tuniusseqqusilluni naatsumik qinnuiginninneratigut pivoq. Nassaarisinnaasakka nassaaraakka ...llu attaveqarfigalugu ajutoornerit nalunaarutigineqartut allattorsimaffiat suliaralugu, suna tamarmi ajunngitsumik ingerlavoq, C-llu takussutissiaq sapaatip akunnerata ataasip qaangiunnerani tiguaa. C-p suliassiissutaata kingornatigut sapaatip akunnera ataaseq qaangiuttoq B oqarpoq ...-mi ajutoornerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqassasut. Suliassaq taanna C-mit tigoreerakku B aperaara suliassaq taannaasoq oqaluuserineripput, tamannali B-p naluaa. B-p qanoq paasisaqarsimanerluni mailerfigilaarsimasinnaagaluarpaanga, tassa ... atorfissaqartitsimmat. Paasissutissat katersorpakka C-mullu pingasunngornermi nassiullugit. C-p taakku qujaruppai, oqarpungalu kisitsisitigut paasissutissat suliareqqinniarlugit. B suliassaq pillugu kamassimarpassippoq maililu nassiullugu, isumaqarpunga immaqa naammalersoq: Suliassannik tunineqarsimaguni C-mut suliarisimasakka suliarineqarsimasut nassiinneqarsimasullu oqarsinnaagaluarpoq. B-p ... ersigisorujussuuga malunnavippoq, kisianni uanga paasinninnera unavoq suliassara naammassillugu suliarineqarsimasoq C-mullu nassiinneqarsimalluni, taassuma naammassisaq akuerisimagaa, taamaanngippammi allanngortillugu suliareqqiinnarsimassagaluarakku. Ataasinngormat tikikkama C-p mailia takkussimavoq, ... oqarsimasoq ...-mik nakkutilliinermut atatillugu B-tut ataatsimut siunnersuisoqatigiit nalunaarusiaanni atugassamik allakkiaa ullunik 14-inik sioqqutsisumik suliaqarnissara kissaatigigini.

Kiggigussaasimasutut misigisimavunga, suliassaq piffissaagallartillugu naammassisimanagu, ataatsimut siunnersuisoqatigiit allagaataat sumi ujassallugu nalulluinnarpara, soq B-p maili imaattoq nassiutiinnarsimangilaa:

... pillugu allakkiap ilanngullugu nassiussap assinga ...-p piumavaa. Tamanna pitsaanngitsumik attaveqatigiinneruvoq.

Suna pineqartoq C soqq ilisimatinneqarsimangila. Massakkut kingumut isigalugu "qoqassii- niarnermut" eqqaanarneruvoq, taamaanngippat attaveqarfiginnissinnaassuseqarnek torersuutitsinerlu ajorluinnarsimassapput.

(...)

2. B-p allakkiaanut akissut

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerani immikkoorut eqqaaneqartut makkuninnga tunngaveqarput:

...-p kantinaani kaffisoqatigiinnermi oqaaseqaatit.

Sulinerup nalaani tusarnaarummik MP3-mik atuineq.

...-mik misissuineq pillugu suleqammut isumassarsiatut paasisutissiissutit isertuussassat.

...-p tungaanut angallammik ingerlaarnermi suleqatigiit oqaloqatigiinnerat.

...-mut pingasunngornermi 5. september tikinnitsinni kantinamukaanepugut, ...-milu pisortaasut nalunaaquttap akunnerata affaata missaani utaqqinerini kaffisorluta. Kantinarujussuuvog nerrivippassualik.

...-mi sulisut ataatsimoortut nerrivinni allani issiapput. Kaffisornitsinni B oqarpoq ...-mik misissuineq pillugu pappialaatini puigorsimagini, ilaatigut misissuineq pillugu nammineq pilersaarusiani. B sianilluanngitsuusooq oqartoopunga. Ikinngutinnerpalulluinnartumik oqaraluar-punga, allatorluinnarli tamanna tiguneqartoq oqaatigiinnarsinnaavara. Taskinni ujarlerlunga pappialaatikka nassaaraakka, B-llu misissuineq pillugu allakkiaata assilineri arlallit qujanartumik nassaaralugit.

Pappialat taakku nassarsimanngitsuugukkit misissuineq qanoq ingerlassimassagaluarneripput naluara. ...-mi pisortaasut takkukkamik pappialanik nassataqanngillat, taakkuli Nuummit maanga mailikkut soorunami nassiutsissinnaagaluarpagut. Niviarsiaq ...-soq B-p eqqaasaa ungasisorujussuarimi issiavoq, qallunaatut oqalussinnaanngilaq, ...-llu marluk soqutiginanngitsut soqutiginagit, angallammillik ingerlassisut pingasut quiasaartut soqutiginerullugit (...). Tamanna eqqaamavara, tassami allagarpaalunnik ...-mi allakkanik nakkartitsisarfirmut ikisassanik nasakkakku. Kantinamiinnerata nalaani X suli naapinngilarput.

X-imik oqaloqateqarneq X-ip nammineq piumasaannaa malillugu ingerlavoq. Qallunaat inatsisaat ...-nik nakkutilliineq pillugu imaqanngivinnerannik ...-lli pillugit malittarisassanik ukiut 100-t sinnerlugit pisoqaassusilinnik tunngaveqarnerannik pitsaanerulernissatsinnillu ikiorumalluta nassuiaatereerluta X oqarpoq isumannaallisaaneq ingasattajaarunneqartoq. Aallaqqaasiutitut, B ...-sut oqaluttumik paatsooqattaareersooq X-imut oqartoopunga ...-mi piffissani marlunni sulisimallunga, taavalu itummani qeqqaniitiinnalerpaangalusoq - kinalu taamatut inissisimarusussanngila. X tamatuma kingornatigut qimaguppoq, qaqortumik nungullarsimasumik uinequteqarluni il.il. B-llu angallammut malimmagu aatsaat takoqqippara, ...-lu minutsini 40-ni utaqqereerluta. ... svenskit suliffeqarfiannit M-imit pigineqarpoq, paasisinnaasakka malillugit svenskit naalagaaffiannit pigineqartumit. X tassaavoq ...-p Kalaallit Nunaannut tunngasortaani pisortasooq. X M-ip ulluinnarni ingerlanneqarneranik isumaginnittoq isumaqatigiisuteqarluni sulisoraa, ... pisortaq pitsaasooq pikkorissorlu siulersortigalugu. Misissuinerimi ...-p ingerlappaatigut. Misissuinerimi saqqummerpoq X aningaasanik ...-ni isumannaallisaanermut atuerusunngitsooq imaluunniit upalungaarsimanermut pilersaarusiaq atsiorumangikkaa, tamanna M-ip aningaasaajaatigisinnaammagu. ... oqarpoq aqqusinernik (...-mi pisimasutut

toqumik kinguneqartumik ajutoortoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu - sukkaqisumimmi ingerlaartoqartarmat!) nalunaaqutsersuisoqarnissaata uagut tungitsinnit peqqusisoqarnissaa piumanerugini, tassami taamaaliornissamut aningaasanik X-imit pisinnaanginnami. Saqqummerpoq ...-p oliakoq igitassaq nammineq suliniuteqarnermigut kommunimut ingerlatittarsimagaa, naak oliakup piiarneqarnissaa akikinnerusumik pisassasoq X-ip kissaatigigaluaraa, tassami suliffeqarfiup mikinerusup oliakumik piaanissaq akikitsumik ingerlakkumasimagaluaraa (ikuallaanikkut eqqaanikkulluunniit...). Tamanna ...-p akisussaaffigumasimangilaa, taamaattumillu oliakoq X ilisimatinnagu piiartariaqartarsimallugu. Olia annertoorujussuaq maskinarsuit ingerlanneqarnerannut aserfallatsaalineqarnerannullu atorneqartarpoq. Saviminikorpassuit kater-suinnarneqarsimapput, tassami saviminikorpassuit taakku piiarlugit assartorneqarnissaat ...-p X-illu isumaqatigiinnigissutigimmassuk. Containerinik assartuineq akisuvoq. Suliffeqarfik inummit akisussaassuseqartumit qujanartumik aqunneqarpoq, taamaangippammi saviminikorpassuit sumut tamaanga eqqarneqarsimasinnaagaluar mata. Umiarsuarnik usilersuiner mi angutit sisamat sissiuukkami sulisut atisanik annanniutinik atisaqarnissaat X-ip inerteqqutigisimavaa. Inuup sissiuukkamit portoqisumit imaanut nakkartup minutsialunnguaannaat ingerlaneranni uumatillugu annaannissaanut periarfissat annikitsuararsuupput, ...lu isumaqarpoq imaani suliner mi malittarisassat annanniutinik atisaqarnissaaq piumasaqaatigigaat, tamannali X-ip kissaatiginnilaa. Pissutsit taamaattut amerlasoorpassuupput. Najugaqarfimmi ingerlaarnitsinni ikuallattoornissamut isumannaallisaaneq pitsaangitsuusoq takusinnaavarput. Ikuallattoqalernerani inimut pujortartarfimmut matunik nammineq matusartunik peqangilaaq, inilu pujortartarfik najugaqarfimmi illuaqqat barakkit qisummik sanaajusut qeqqanniippoq. Paasisitinnerqarpugut containereqqat igalaavarallit ineqarfittut ajornangiffiani atorneqarumasimangitsut, ikuallattoqalernerani taakkunannga qimaariarneq ajornartarmat. Saneqqukkatsigit containereqqat taakku tamarmik najugaqarfineqarput. Qularutissaangilaaq tamakkorpassuit ...-p "ikioqqulluni" takutissimagai. Sikaaviit aallaasinik toqqorsivit arlaliupput, X-ip illuinnarsuutaanik imaqartut. Illuinnarsuutinik Kalaallit Nunaannut eqqussineq nalinginnaasuungilaaq, X-illu sakkut taakku ...-p oqarneratut imminut illersornissaaq siunertarlugu pissarsiarisimavai. Upalungaarsimasuutitaqarneq pillugu ataatsimiinnissap aallartinnata pissasoq X-ip kissaatigisimavaa. Tamanna matut matoqqasut tunuanni pivoq, X-ip allaffiani, B peqataatillugu. Suut oqaatigineqarsimanersut paasinarsinnigisaannarpoq, ataatsimiinnerlu taanna B-p misissuineq pillugu allakkiaani imaqarniliorneqarsimanani. B-p X-illu ataatsimiinneranni ... uangalu angallatip inuttai peqatigalugit utaaqqivugut, piffissaaq isumaqatigiissutigineqartoq minutsinik 40-nik qaangerlugu. (...) Kiisami X B-lu takkupput, X-illu qungujorussuarluni talinilu aalateqalugit aallartippaatigut, suli qaqortumik tujuuluaannaalluni. Upalungaarsimasuutitaqarneq pillugu pilersaarussiaq qulaajarneqanngitsoq tassanngaanniit aallarpugut, taassumalu qulaajarneqarnissaa pingaarnertut siunertarisimagaluarparput. B allappoq oqaloqatigiinneq kusanaatsumik akuliuffigisariga aqullugulu. Uanga kisiartaallunga misissuineq pillugu isummernissap assilineranik nassartooq taamaattumillu piareersaatinik nassataqartoq. Tunuarsimaarniarsarisimagaluar-punga B-lu oqalutsillugu, B-lli pissusilersornera tunuarsimaarpalaartorujussuuvoq, allaat peqataangippalaarnerulluni, tamannalu tunngavigalugu misissuineq pillugu ataatsimiinnerup ingerlaannartinnissaa ajornakusoorsinnaavoq. B-p pilersaarussiaa aamma malinneqanngilaaq, tassami immikkoortut tulleriinnilerlugit allattorneqarsimanerat malillugu ingerlanniassagaluar-raanni tamanna naleqqutinnigilluinnarsimassagaluar mat. Misissuineq pillugu B-mik C-milluunniit oqaloqateqarniarneq iluatsinngitsoorpoq. Suliniutit misilittakkallu ataqatigiissaarniarlugit ataatsimiinneq sioqqullugu aamma ataatsimiinnerup kingornatigut oqaloqatigiinneq periaatsitut nalinginnaasutut uanga isigigaluarpara. Erseqqissumik attaveqatigiinneq taamaattoq atorneqanngilaaq.

Angerlamut ingerlaarnerput nalunaaquttap akunnerinik pingasut missaannik sivisussuseqarpoq. B Targa 35-ip aquatungaani issiavoq, ... siorpasinnerusumi, aquttup mekanikerillu marluk tunuatunginguanni. Oqaloqatigiinnissaq motorersuit Mercruiserit marluk 270 HK-nik saktussuseqartut nipitunerujussuat pissutigalugu ajornakusoorpoq. Piffissap siviunersaani ... tunullugu iigarfigingajallugu issiavunga, taamaalillutalu oqaloqatigiilaarsinnaalluta; B utaqqitillugu ... oqaluttuarpoq tusillassimalluni. Inuttat ilaat pingasut elektriikerilu ...liartoq siuata tungaani issiapput. B aqorliusoq nipaatsorujussuavoq, piffissap ilaani oqaluutilaarpugut, nikal-lunganarmalli erniinnaq nipangerluta, aamma tusaaniarneq ajornakusoomat. Oqaloqatigiinnitta allanit tusaaneqarsimasinnaanera ilimananngilluinnarpoq. ... tusillassimavoq, inuttallu ingerlaarnertik akunnerminnilu oqaloqatigiinnertik ingerlallugu. Elektriikeri naalaarummik MP3-mik tusarnaarpoq. B-mut oqarpunga sullisinik pissarsisariaqarunartugut - atisakka piiaaffimmi pujoralammik qaqortumik piiaaffimmi sumi tamaaniittumik ulikkaarput, sullivimmiinnitsinni qarlimma niutaata aappaa qalunerusamik oliamilluunniit simernerujussuqarluni. Suna pissutigisimanerlugu misissuiartorneq sioqqullugu sullisinik B pissarsiniartissinnaasimangilara. (...) Sullisinik inunnullu ataasiakkaanut illersuutininik pissarsiniarnerup ajornartorsiutaanera siusinnerusukkut misigisimangisaannarpara.

B-p taasai allat sukkulluunniit akuerisinnaanngilakka, kisianni itigartitsisoqartarsimanera qaqutigoortuusimagunanngilaaq. Skuut pillugit oqaaserisakka siusinnerusukkut allaffimmi oqaatigalugit eqqaamavara. Isumaqarpunga B-p tamannarpiaq aallartikkaa, imaassinnaavorlu marluusugut, tassami C skuut isumannaallisaanermi atorneqartartut nr. 45-t nungullarsimaqisut ...-mukartussaagatta tigusassagut nassarlugit isermat, nutaanik pisinani. Malittarisassaqarpormi inunnullu ataasiakkaanut illersuutissat atuisussamat naleqqussagaassasut. Skuut taakku kia piginerai apeqqutigaaara, isumaqaramami C quiasaarluni taamaaliortoq, takusinnaavarpullu pimoorukkaa quiasaarnerpullu unitsillugu. Atisat sullisit B-p sukkut ajornartorsiutiginerai paasinngisaannarpara, kisianni tassa uagut nammineq atisagut atorlugit piiaaffimmik misissuivugut, taamaattorli skuut isumannaallisaanermi atorneqartartunik niaquarnaveeqqutinillu piiaaffimmit atukkerneqarluta. Atortussanik ilaatigut "D"-mik nalunaaqutsikkanik pisinissaq oqaloqatigiisutigisimavarput. ...-tut suleqatigiinni sisamanngornermi 6. septemberimi siullermik ataatsimiikkatta C oqarpoq isumannaallisaanermi atisanik il.il. massakut pisinnaasugut. Arlaanik malunnavissumik aallartitsisimavugut. Eqqumiiginarpoq tamakku eqqarsaatigalugit periaatsinik sunilluunniit peqannginnera, piiaaffinnimmi nakkutilliineq ukiorpaalunni ingerlareersimagaluarmat. B-mut allakkiaq sisamanngornermi tallimanngornermilu suliaara. B-p allakkiaata assilinera assiliisarfiup sanianiittoq piaarinaatsoornikkut nassaaraara, immikkoortullu isorisassat amerlanersaasa taaneqarsimannnginnerat tupaallaatigingaaqatigalugu. Taamaattumik B-mut isumassarsiorfissat suliaripallanniarpakka, allakkiaminik nassiussinnginnerani. Ataatsimuuleruttami paaseqatigiissinnaannginnerput peqqusiileqinalaarsinnaammat. Tamanna tallimanngornermi ullaakkut ullup qeqqatalu tungaanut allamut saaqattaarnanga sulininnut pissutaavoq, tamannalu allanut quianartumik allatut malunnarsimagunarpoq. Oqaaseqaatikka C-p atuarpai, oqarlunilu isumaqarluni X pillugu taama toqqartaaritigisumik allatqarsinnaanngitsoq. Taakkuli suleqatinnut oqaaseqaataannaapput, C-li isumaqarpoq taakku ataasinngorpat ullaakkut oqaloqatigiisutigisigavut. C oqarpoq: Manna tassa Kalaallit Nunaat, imaanngitsoq Danmark, ilumoorporlu. Danmarkimili suliffinni avatangiisit pillugit inatsit Kalaallit Nunaanut atuuttuavoq, uangali isumaga unaavoq Kalaallit Nunaanni atorfeqartitaasut suliffimmik avatangiisinik illersorneqarsinnaasunik inatsit tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaasut. B X pillugu ilaanni oqaaseqaateqartarpoq, tassami atuisinnaatitaanini pillugu akuersissummik pinnermi kingornatigut oqaaseqaateqartinneq ajornavittarmat. B oqaluttuarpoq X allaffitsinnut

sukaatereerlugu isersimasoq oqarlunilu Hej B, pappialarpassuit allaffiup qaanut ileriarlugit aniplassimasoq. B tamatumunnga atatillugu eqqaamasinnaasakka malillugit X pillugu oqarpoq "naatsorsoruminaalluinnartoq-una", tamannali allaffeqarfiup iluinnaani oqaatigineqarpoq, allaffiullu avataani nalinginnaasumik issuarneqarnaviarani. (...)

Tusarnaarut MP3 siusinnerusukkut suliffigisanni ...-mi atorneqartorujussuuvoq. Allaffeqarfisuarmini ...-miittumi inersuarmini allaffeqarfiusumi sulisoqarpoq, ingasattajaarnerunngilarlugu oqaraanni suleqatima amerlanerpaartaasa, gruppitsinni pisortara ilanngulluni, allamut saaqattaaratik sulinerminni tusarnaarut MP3 atortarpaat. ...-mmi allamut saaqattaaratik sulineq nuannarisaraat, ilaanni nalunaaquttap akunnerpassuini excel-regnearkimik special-software-nillu suliaqarnerminni. Taamaatut sulinermini avataanit akornusersuisut nipilersuutiniq sallaatsunik atuillutik mattunneqarsinnaapput, soorlu new-age, klassisk imaluunniit sunik arlaannik nuannarisaniq. Tamanna ingeniørit allamut saaqattaaratik suliffigisartagaanni atorneqartarpoq, tusarnaarutillu MP3-t suliffimmi atorneqartanninnissaannik piumasaqaateqartoqarnera tusarsimangisaannarpara. Allaffimmi ajornartorsiuutigana unavoq B-p oqaluppallaarnera, ilaanni sivi-soorujussuarmik, oqaloqatigiissutigereersimasavullu uteqattaarlugit: ... Naatsumik oqaatigalugu tamanna sivitsuuttoorluni oqimaallisarpoq. MP3 nassarsinnaagiga nuliama siunnersuutigaa. B-mi oqarfigissallugu uanga saperpara, tassami qanoq oqalukkusutiginera paasisinnaaluarakku, immaqalu naalaarutit atigukkit eqqissisimarusuttunga paasisinnaavaa. Amerlasuujuluni allaffeqatigiinnermi akornusersorneqarumanani sulerusunneq ataqqineqartartoq sungiusimavara. Suleqatit allamut saaqattaaratik sulippata akornusersorneqarneq ajorput. Oqalukmugaanni tiitorfik kaffisugassaq nassarlugu anisoqarsinnaavog. B-lli tamanna paasinggila, siutikkalu amiingajattarpari: Juhuu, B oqarpoq, saannilu aalaterilerluni, tusarnaarutit peeqqillugit: "Takulaariaruk, ...", taamaliortuarterporlu. ... quiasulluni uannut aalaterisaqattaarmat (matu inuillu isaasut aniasullu tunullugit issiagama) tamanna quiasaarnerinnaavog, imaanngitsoq oqaluunniaminga, pingaartumillu B tikini nittarlugu takoqqusaarmat: "Tusarnaaruserluni issiaannarpoq". Paasivara B sulinermini pingaarnerpaamik piaaffigisimallugu, tassalu avatangiisiminut attaveqataanik, oqaloqatigisinnaasaanik. Uattut ukioqalersimagaanni suliasat naammasserusunnartarput, angerlarsinnaaniassagama, pisiniarfileralunga sunngiffimmilu ilaqtakka peqatiginiassagakkit. B kisermaajuvoq, qaqqanut pissuttuassanani, nuniagiassanani, qajartussanani, aallaaniassanani, aalisariassanani, kalaallisut ilinniassanani, atuakkerissanani, mailillu allaat isersimanagu. Uanga tamatuma paarlattuanik arsarneq nuannarilinggisaannarsimavara. Taamaattumik sorpassuit oqaloqatigiissutigineqarsinnaapput, taamaaliortarpugullu, isumaqarpungalu nuannisaavittarluta, malugisinnaavaralu B nuannisaartartoq, pisoqarneralu nuannaarutigisaraa, iluarsaassisimagatta siunissarlu eqqarsaatigalugu ilusilersuisimagatta.

X pillugu allaffeqarfiup iluinnaani atugassatut oqaaseqaatikka ingasattajaarinerunersut allat nalilersinnaavaat, imaapporlu pisortarisara taamatut isumaqartoq, tamannalu tallimanngornermi qassiiliuutiginagu tusaatissatut tiguara. C-p tamatuma kingornatigut anorersuartoq angerlaakkumavaanga, umiarsualivimmi aqqusaartussaagamiuk, kamaattoqannngilarlu. B-mut allakkiara piiarpara, ataasinngorpallu ullaakkut pisussatut allattukkannut ilanngullugu, kiisalu B aamma C qinnuiginiarlugit allakkiat tiggummigunikku piiqqullugu, taannami B-mut isumassarsiorfissaannaammatt, B-llu ajornartorsiuutigimmagu. Allaffeqarfiup iluani aaqqiisoqassasoq siunnersuutigaa, pilersaarut ...-p isumannaallisaaneq avatangiisillu eqqarsaatigalugit pitsaassuseqarluartumik ingerlatsinera malillugu ... ingerlatsisinnaaniassammatt. Tamanna ...-p arlaleriarluni oqaatigaa. Nalunaarusiortarneq aaqqiiviginiarlugu X-ip immikkoortutigit arlalitsigut aalajangiusimaffiginninnissaa immaqalu suliffeqarfiup X-ip tunuliaqutarisaata ataatsimeeqatigine-

qarnissaa soorunalimi pisariaqartussaavoq. ...-p pissutsit qanoq ittut atorlugit ingerlanneqarnera Namminersornerullutik Oqartussanit paasineqarpat tamatuma pinissaa 100 %-imik qularingilara. D-mi sulilerama B-p ... pillugu nalunaarusiorneq assut ajornartorsiutigaa. Akuttunngitsumik nalunaarusiortoqartanninnera, ...-mi akuersissuteqarnermi tunngavigineqartunik annikinneralaarsuarmik akigitinniarneqartunillu akikinnerungaartumik assartuinnermi akit naatsorsuutigisamit qaffasinnerujussuunerannik pissuteqarunartumik piiaasoqarnera paasineqarsimavoq. Taamatut nalunaarusiortarneq X-ip suliassarimavaa, B-llu kisitsisit atorfissaqartinneqartut taassumanga pissarsiarisinnaasimanagit. Suut tamarmik isumakulunnarsorinarput, minnerunngitsumik piiaaffik qanoq annertutigusumik piaaffigineqarnerasoq akillu suut atorlugit akiliisitsisoqartassanersoq ilisimasaqarfiginnginnatsigu. ...-p tallimangornermi ullaakkorsi-oqatigiinnermi oqaluttuaraa nalunaarusiortoqartanninnera aaqquviviginiarlugu sulisunik qanitukkut atorfinitsitsisoqarniarloq. Qularutissaanngilaq pissutsit ajorsisimaqisut, aaqqinnissaanullu piffissaq sivisoorujussuaq atorneqartariaqartoq. Taamaattumik B-mut allakkiorpunga. B-mut isumassarsiorfimmi tassani "ALLAFFEQARFIUP ILUANI ATUGASSAQ"-mik "ISERTUUSSASSAQ"-millu nalunaaqutserneqarsimasumi pisortaqarfimmi pissutsit eqqarsaatigalugit immaqa erseqqippallaalaartumik oqarsimasinnaanera ilimanarpoq, kisianni sukulluunniit ilinniarumangissimannngilanga, qanorluunniillu pisoqaraluarpat ajoqusiiisoqarsimannngilaq, D-p suleqatigisartakkaminit ataqinassuseqarnikkut uppernassuseqarnikkullu ajornartorsiut inuit attaveqaataasartut paarlagaannerujussuat pissutigalugu misigisinnaasaa eqqaassannngikkaanni, tamannalu uannut akisussaaffigitinniarneqarsinnaanngilaq. SWOT atorlugi misissueqqissaar-toqarnissaa kaammattuutigineqarsinnaavoq.

B-p ... pillugu misissuineq pillugu aamma ...-p pisortaanik ataatsimeeqateqarnermi oqaaseqaatai imatut paasisinnaasoraakka paaseqatigiissinnaaneq, anneruniunneq sinnganerlu ajornartorsiutaasut, tamannalu peersitsinermut tunngasumik allakkiorasuarumanermit pissutaasinnaasutut isigaara. B-p tunuarsimaarparinnerujussua X-imillu oqaloqateqarnermi ...-sut kiisalu ...-p ...-mi ...-p pisortaanik oqaloqateqarnermi tuluttut ajornartorsiuteqarnera eqqumaffigilluinnarpakka. B-p suliaq sulisumut tunngasoq pillugu allakkiami aallaqqaataani ...-p D-mi ataatsimeeqatigineqarnera allaaseraa.

... sulilerlaajuvoq, kissaateqarneralu malillugu ataatsimeeqatigaarput, naapinniarmatigut. Ul-lormut oqaluuserisassamik peqannngilaq, imaqarniliortoqaranilu, tassami ataatsimiinnermut "akisussaasuusoqannngimmat", siunertaalu oqaatigineqarluni "naapeqatigiinniarluni pulaarne-rusoq". B-p uangaluunniit ... siornatigut naapissimannngilarput. Pisortarput C, ataatsimiinner-mik aaqqissuisuusoq, feriarnini pissutigalugu peqataannngilaq. Ataatsimiinneq ...-mit D-mi pi-sortaausumit ammarneqarpoq. ...-mi ajutoortoqarnerata kingornatigut ...-mi isumannaallisaaneq sivisoorujussuarmik eqqartorpa. Isumannaallisaaneq uagutsinnillu suleqateqarneq ...-p akuer-saarluarlugillu ammaffigisorujussuui. ...-p ataatsimiinneq tamatuma kingornatigut qimappaa, tamatumalu kingornatigut nalinginnaaluit oqaluuserineqarlutik, ...-p ingerlaqqinnissaata tu-ngaanut, tassanilu nalunaarusiortarneq iserfigaa, tassami nalornissutigisaminik ajornartorsiuti-taqarmat. ...-mik akuersissuteqartoqarnerata kingornatigut tunisassiorneq, avatangiisit, isuman-naallisaaneq suliassaqartitsinerlu pillugit paasissutissat arlallit ...-p nalunaarusiortartussaavai.

Peersitsinerup nalaani pisortarisara sapaatit akunnerini arfinilinni pingaartumik nalunaarusior-tarneq misissuinerlu pillugit oqaloqatiginiartarsimagaluarpara, iluatsinngitsumik. Pingaarnertut suliassakka marluk, ...-t pillugit nalunaarusiorneq ...-lu misissuineq, pillugit sapaatit akunnerini arfinilinni ilitersuisoqanngereersoq assorsuaq pakatsisimaarpunga. Qanoq iluseqartitsinissaq

kissaatigineripput ...-p apequtigaa, ataatsimiinnermilu peqataasut arlaannaalluunniit akinissaminut tunngavissaqanngimmat misissuinermik ingerlatsisutut isummernissamat tunngavissiamik saqqummiussinissaq uanga suliassattut paasivara. Nalunaarusiornerup qanoq ittuunissaanik B ilisimasaqaruni akisimasinnaagaluarpoq, B-lli ilitersuisutut inissisimanagera eqqarsaatigalugu ilumoortoq unaavoq ...-p nalunaarusiortarnera pillugu ilisimasaqanngilluinnartoq. Sorpassuit apequtigisarpakka, imatulli ittunik akineqartarlunga: "Naluippara, tassami C tassaamat ...-p upernaq manna soraarnerata kingornatigut ...-mut tunngasunik ingerlataqarsimasoq." B-p ...-mi sumiiffiit arlallit nalunngilai misissorsimallugillu (!), kisianni qanoq nalunaarusiortoqassanersoq, nalunaarusiortoqarsimappat nalunaarusiat taakku sumi nassaarisinnaanerikka imaluunniit usilersuineq, usilersuinermik nakkutilliineq, ...-mik ...-mi tigooraaneq tassani nakkutilliineq eqqarsaatigalugit ...-mi susoqarnersoq nalulluinnarlugu. Paasilerpara ... qanoq annertutigisoq Kalaallit Nunaannit aallarunneqartarnersoq ...-lu qanoq akeqartinneqarnersoq aningaasartuutillu suut ilanngaatigineqartarnerisut nakkutigisinnaanngikkippat. Tamannalumi paasiniarlugu annertuumik sulivunga.

Qaammammoortumik ataatsimoortumik nalunaarusiortoqartassasoq ...-mut isumaqatigiisutiginearpoq, aallartissinnaajumallunilu ... siulliulluni saqqummiussinissaq (periaatsimik aalajangersimasumik sumilluunniit peqanngilaq!!!!). Isumaqatigiiniarnermi isuma aallaavigalugu D-p suna piuanerara piunasqaammik saqqummiussiniangilanga, tassami pisut ataqatigiinerat nalungakku. ... oqarpoq nalunaarusiortarnek ataatsimoortunngortinniaritsik, tamannalumi qaammatip naanerani eqqortippaa. Nalunngilluinnarpara nalunaarusiortarnek pilersikkiartuarniarlugu periaatsimik allartitsisariaqartugut. ...-p siunissami tuluttut attaveqarfiginnittalernissani nalunaarusiallu tuluttut allanneqartarnissaat oqiliallaatigisorujussuugaa malunnarpoq, tassami tuluttut oqaatsit ...-mi atorneqartarmata. Ilaatigut sulisilluni ajoqusernerit pillugit nalunaarusiornermi regnearkit ilanngussartallit atorneqarnissaat isumaqatigiisutigaarput. Sulisilluni ajoqusernerit qaammammoortumik nalunaarusiortoqartarnissaat aamma isumaqatigiisutigaarput, annertoorujussuarmik ajutoornerit D-mut ingerlaannartumik nalunaarusiortoqartartussat pineqanngippata. Tamanna ...-p 100 %-imik paasivaa. Pitsaasumik oqaloqatigiippugut, malugisinnaavaralu paaseqatigiilluarsinnaasorujussuulluta. Tamanna nuannaarutigaa, tassami ...-mik misissuisarneq iluarsinissaq, ...-lu isertuannngitsumik tatiginartumillu suleqatigineqarsinnaasoq massakut paasigakku. B-p suulluannngitsunik oqalunnertut nikassaaniarluni oqaatigisaa tassaavoq inunnik suliniaqatigiiffinnut assigiinngitsunut sinniisuusunik naapeqateqarnerup pingaartup ilaa, ilisarinninniarfiullunilu inunnik qanoq ittunik illua'tunneqarnerluni paasiniaavusoq. ... eqqarsaatigalugu kulloq qummut sammivoq. Ataatsimiinnermi B D-mi aningaasaqarnermut akisussaasuusoq aamma ..., ...-nni suliffiit pillugit ingerlatanik inuiaqatigiinnilu aningaasaqarnermik misissuisoq kiisalu B peqataapput. Ataatsimiinneq ...-p pilertortumik qimappaa.

...-mi Inuit sulisoralugit misilittakkat ...-nnilu kalaallit sulisorineqarsinnaanerannut periarfissat ammaffigeqisani ...-p soqutiginaqisumik oqaluttuarai. ... aamma B oqaatsit eqqarsaatigalugit ajoraluartumik killilerujussuarmik pissarsippat, B-li tuluttorluinnaq oqalulluni peqataalluni. ... oqarpoq kalaallit sulisut pisinnaasaat pillugit paasissutissanik inunnut tunngasunik pisariaqartitsilluni. Siunnersuutigaara aallarniutitut inuit, pisinnaasaat il.il. pillugit paasissutissat regnearkimut ilanngullugit tigussagivut. Taava ...p kolonnit arlallit kingusinnerusukkut allissutigisinnaavai, tamannalu aaqqiissutissatut isumaqatigiisutiginearpoq. Piffissaqarluarlutalu nukinginnartunik oqaluserisassaqaanngilagut. Ataatsimiinneq pitsaasorujussuuvoq. C feriareerluni sulilermat iserfigaara, ilaatigut misigisannik nuannersunik oqaluttuunniarlugu, ilaatigullu

nalunaarusiortarnerit, oqaatsit, ajutoornernik nalunaarutiginnittarnerit il.il. pillugit siunnersuutigineqartut akuerineqarsinnaanersut paasiniaarlugu. Oqaluattarisakka tamaasa C-p ilassilluarterujussuuai, tamatumalu kingornatigut regnearkimut nalunaarusiat katersorneqarfigisinnasaannut missingiut suliaara. Taanna pisariitsuussussaavoq, paasiumartuulluni, qaammamoortumillu regnearkimik paasissutissanik tamanik toqqorsivigiuminartuussalluni, kisitsisitigullu paasissutissat suliariuminartuussallutik. Nalunaarusiornaveersaarnissaq nalunaarusiortarnerulluunniit pingaaruteqassuanik saneqqutsiniarneq sukkulluunniit pineqarsimanngisaannarpoq. Erseqqissarneqarporli D-p inuit annertuumik ajoquserut pillugit paasissutissat ingerlaannavik tigusassagai. D qimakkakku 2007-imi sulisilluni ajoqusernerit 60-it sinneqartut tigu-neqarsimapput, kisianni ajutoornerit annertunerunngitsut, tassa naggussanik pilluttoornerit, kimillannerit il.il. pillugit nalunaarutigisat. Nalunaarusiaq D-mut nassiuuneqarniariaraangat taanna naqitanngortinneqartarpoq, pisortaqaatigiinnut sulianillu ingerlatsisunut assilineqartarluni, taakkulu aamma assileqqissinnaavaat, mappinullu ikillugu aamma Scanjourimut (toqqortarin-nittarfimmut) toqqorlugu. (...) Tusarpara D tassatuaasoq periaatsimik taassuminnga atuissuusoq, nutaarlu allagaatinik arlalikkaarlugit toqqortarinnessinnaasoq aggersoq. Kisianni tusatsiagaan-nartigut. B-p uangalu tamatuma kingornagut isumaqaatigiissutigaarput ataatsimut drevi kikkut tamarmik iserfigisinnasaasat toqqorsivigisarallarniaarlugu. Sulilerama periaaseq drevinut as-sigiinngitsunut, C-drev ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pisariillisaalluni aqquersugaq sunut tamanut siammarsimasoq B-p atugaraa. Isumaqaraluarpunga tamanna ilumuunngitsoq, isumaqaatigiissutigaarpullu ataatsimut mappi aatsitassanut immikkoortortaqarfiup ataaniittoq ator-niaarlugu, ... ataasiakkaarlugit immikkut mappilersorlugit, siunissamilu suut tamaasa tassunga toqqortassagivut, isumannaatsuutitsineq, avatangiisit, tunisassiorneq pillugu paasissutissat, su-lisut il.il. eqqarsaatigalugit agguataarlugit. Mailit takkuttut allattorsimaffiat B peqatigalugu mi-sissussallugu akuerineqarpunga, qaammatinilu sisamani kinguaattoorutit aatsitassanut immik-koortortaqarfiup drevianut nuullugit. Taanna periaasinngorsinnaagaluarpoq pitsaasoq paasiu-minartorlu.

B "Suliamut sulisumut tunngasumut allakkiaq" qulequtsiullugu allappoq. Allannermi nalaani ilisimasimavaa suliaq sulisumut tunngasoq aallartinneqassasoq, peersitsinermullu/imaluunniit tassunga taarsiullugu soraarsitsinermut atorneqartussanik tunniussisussaalluni ilisimasimal-lugu. B-p allakkiaa tamatumunnga ataneqartillugu isigineqassaaq, imaanngitsoq sulisup suleqati-ni pillugu pissutissaqarluni kamaammersimanermini allakkiaatut, isigineqassallunili qinnuigi-neqarluni killuussinermi allakkatut, immaqa imminut iluaqutissiinissaq anguniarlugu. Kangiani naalagaaffiusimasuni killuussisoqartarnera tusartarpara, kisiannili ...-tut suleqatigiit akornanni taamaaliortoqartarnera tusarsimanngisaannarlugi. Imminut aperaanga B-p taamaaliormigut suna angusimaneraa/pinngitsoortinniarsimaneraa, siunissamilu suleqatigiinnermut tunngasut eqqarsaatigerusunnigilluinnarpakka.

Soraarsitserusunnermut/peersitserusunnermut pissutaagunarpoq uanga eqiasuippallaarsimane-ra. - Tamanna pisortaqaatigiit iluarisimanngilaat, inuit oqaluffigineqalernissamik tungaanut, aperineqarnissamik tungaanut nipangersimasarnerat paasisaqanngikkunillu isattaasoqarnerani taqiinnartarnerat sungiusimagamikku. Tamanna pissutaasimappat ingeniørimik ukiuni 15-ini inuussutissarsiornikkut misilittagaqartumik atorfinitsitsisoqarsimasariaqanngikkaluarpoq. Pi-sortaqaatigiit tungaanit iluatsittumik sulisut marluk imminnut assortuutsinneqalersimapput. Soorluuna ...-tut piukkunnaateqarneq ...-llu soqutigisaqarluni suliniuteqarnera nalinginnaasu-mik pilerigineqartartoq matumani nukissatut pilerigineqarsimanngitsoq. Siulera qaammatit ar-fineq marluk missaanni atasimavoq, siulialu qaammatini marlussunni. Kattuffiup siunissami

sulisoqarniarneq pillugu pitsaanerusumik siunnersuisoqartarlernissaa qularnanngitsumik isumagissavaa, ilaasortaminullu inatsisitigut tunngavissaqarnerup, aningaasaqarnerup angerlamullu angalatsitsinerup isumannaatsup aaqqiivigineqartarnissaa isumagissallugu, isumaqatiigiissutip suliarineqarnera aallarnerfigalugu.

Suliama sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlannissaata saniatigut allamik kissaateqarsimanngilanga, soraarsitsinerlu pillugu allakkiami (MP3 aamma aallakkiaq) immikkoortut taamaasa tunngavissaqanngitsutut, eqqunngitsutut (kaffisuunnermi oqaloqatigiineq) imaluunniit ingutsinissaq siunertaralugu (angallammi oqaloqatigiinneq) toqqaannartumik salluliornerut isigalugit tunuartikkumallugit. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p suliama illua'tungiusup isumaanik tusaarniaanermut akissutaa pillugu D-p oqaaseqaatit imaattut Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmut 27. september 2007-imi nassiuppai:

"A-p soraarsinneqarnissaanik D-p Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmut inassuteqaataanut tunuliaqutaasoq tassaavoq ...-mut 5. september 2007-imi pisortatigoortumik misissuinerlut atatilugu taassuma akuerineqarsinnaanngitsumik pissusilersorsimanera kiisalu pissutsit Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A-mut allagaani 13. september 2007-imeersuni taaneqartut.

A-p 5. september 2007-imi misissuinerlu inissisimanera imaappoq taanna misissuinerlu pisor-taasumut B-mut "ilinniartuussasoq", taamatut misissuinerup qanoq ingerlanneqartarnera paasi-saqarfiginiarlugu. Taamaalilluni misissuinerlu suliaassarpiaq B-miissimavoq. Pisortaasunut nalunaarutigineqarpoq A misissuinerlut atatilugu kantinami ullup qeqqasiorluni nerinerlu al-lat tusaasut oqarsimasoq "Taanna X sorpajuuvoq." A tusarniaanermut akissummi 26. september 2007-imeersumi taanna pillugu oqarpoq B-mut toqqaannartumik oqarsimalluni "B iluarluangvivippoq". D-p naliliinera unaavoq A-p B-mut toqqartumik saaffiginninnermini B kinaassu-sersiutit pingajuattut taallugu saaffiginnissimanissaa ilimananngilluinnarpoq. A-p tusarniaan-ermut akissummini arlalippassuartigut B assut kusanaatsumik nikassaasumillu aamma eqqartor-simavaa. B-p taamatut saqqummersinneqarnera D-p ilisarissinnaanngilaa. B D-mi inuttut nalunneqatiginnilluartutut piuminarluinnartutullu suleqatiminut allanut ajornartorsiuteqarsi-mannngitsutut ilisimaneqarpoq.

A-p tusarniaanernerlut akissutaa Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmut akissutitut allakkat sania-tigut allakkiamik 13-inik qupperneqartumik ilaqarpoq, taannalu ilaatigut D-mi sapaatit akuner-lu arfinilinni sulisimanerlut ilaatigullu D-p allakkiaanlut akissummut tunngasuvoq.

Allakkiaq taanna inuit arlalissuit aqqisigut taaneqartut, matumani B, C, X allallu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kusanaatsumik eqqartorneqarnerinik imaqarpoq.

B-mik allaffeqateqarneq "Robinson Crusoemik qeqertami inoqanngitsumiittumik nassaarneq"-tut aamma "Sapaatit akunnerisa arfinillit qaangiunneranni sapilingajappunga"-tut eqqaaneqar-poq. A-p tusarniaanermut akissummini B-p misissuinerlu ingerlatsissinnaassuseqarnera pil-lugu nikassaasumik oqaaseqaatit arlallit aammattaq saqqummiuppai. Tamatumunnga atatil-lugu oqaatigineqassaaq B A-p paarlattuaniq tassaasoq misissuinerlu ...-tut misilittagaqarluar-

toq. B taamaalilluni Danmarkimi kommunini siusinnerusukkut atorfeqartitaasarnermi nakkutilliilluni misissuisarnernik misilittagaqartuuvoq.

X eqqarsaatigalugu A-p kusanaatumik eqqartuinini akissutitut allakkiamini nangippaa. X-ip atisai tusarniaanermut akissummi ilaatigut nikassaasorujussuarmik arlaleriarlutik eqqartorneqarput. Allakkiaq taanna X pillugu nikassaasunik ataqinassutsimillu innarliisunik oqaseqaaterpassuarnik aammattaq imaqarpoq.

A-p akissutitut allakkiaani 26. september 2007-imeersumi ingasalluinnartoq tassaavoq X pillugu imatut oqarnera: "Misissuinermi saqqummerpoq X aningaasanik piii-affinni isumannaallisaanermut atuerusunngitsoq imaluunniit upalungaarsimanermut pilersarusiaq atsiorumanngikkaa, tamanna M-ip aningaasaajaatigisinnaammagu".

Tamanna ilungersunartorujussuarmik pasilliineruvoq, tassami D-p ... pillugit inatsimmi § 25-mi isumannaallisaaneq avatangiisillu pillugit malittarisassanik malinnittarneq pillugu aalajangersagaq tunngavigalugu peqqussissutitut aalajangersagaanik unioqqutisineq M-ip ...-mik atuinnissamut akuersissummik oqartussaasunit arsaarneqarneranik nassataqarsinnaasussaamat. Pissutsip taamaattup manna aamma nassartarisinnaasussaavaa, tassalu X-ip ... pillugu inatsimmi § 33 tunngavigalugu pinerluttulerineq pillugu inatsit malillugu pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarnera. Oqaatigineqassaaq Suliffeqarfinnik Nakkutilliisoqarfik ...-mi isumannaallisaanermik suliffimmilu avatangiisinik aamma misissuisarmat. D-p aamma Suliffeqarfinnik Nakkutilliisoqarfiup inerniliinerat unaamat ...-mi suliffimmi avatangiisit isuman-naallisaanerlu naammaginnartuusut. Aammattaq oqaatigineqassaaq-mut pilersuisutut ...-p ulluinnarni ingerlanneqarneranik isumaginnittuummaat. ... tamatumunnga atatillugu ... tunngavigalugu uppersaammik allagartalligaavoq, taannalu suliffimmi avatangiisinik pitsaassuseqartitsineq eqqarsaatigalugu akuerisaavoq.

D-p paasinninnera unaavoq ...-p pisortaanik taamatut allakkatigut ajuallannartumik ilumuunngissusiallu uppersarneqartumik saassussineq suliami soraarsitsinermut tunngasumi sakkortusaataasutut ilaammat.

Kiisalu A tusarniaanermut akissummini C-mik arlalitsigut uppersaataqanngitsunik saassusilluni nangippoq.

Allakkiaq tamatuma saniatigut pasilliutinik oqarnenillu uppersaasersugaanngitsunik ataqatigineqanngitsunillu arlalissuarnik imaqarpoq, suliamut ingerlasumut attuumassuteqanngitsunik, taakkulu D-p ima eqqumiitsigisutut isigai pisortaqarfik taakku pillugit amerlanerusunik oqaseqaateqassamaarnani.

D-p paasinninnera suli unaavoq A-p pisortatigoortumik misissuinermit atatillugu pissusilersornera akuerineqarsinnaanngilluinnarsimasooq, pissusilersornerullu taassuma A-p D sinnerlugu siunissami misissuisinnaanera ajornarluinnalersikkaa, misissuisarnerlu taamaattoq pineqartup atorfeqartitaaneranut aalajangiisuulluinnartumik atatitaavoq.

B-p aammattaq oqaatigaa A-p siunissami suleqatiginissaa ajornakusoortorujussuurtut isigigini.

Kiisalu D-p paasinninnera unaavoq tusarniaanermut akissummi 26. september 2007-imeersumi ...-p pisortaanik ajuallannartumik ilumuunnginnerallu uppersarseqartumik saassussineq allakkatigut saqqummiunneqartoq una: "Misissuinermi saqqummerpoq X aningaasanik ...-ni isumannaallisaanermut atuerusunngitsoq imaluunniit upalungaarsimanermut pilersaarsiaq atiorumangikkaa, tamanna M-ip aningaasajaatigisinnaammagu" suliame soraarsitsinermut tunngasumi annertooujussuarmik sakkortusaataasoq. Tamatumunnga atatillugu eqqaasitsissutigineqassaaq saassussineq taanna ilumooruni (tamanna qulaani allaaserineqartut ilumuunngilaq) pisortap X-ip ...t pillugit inatsimmi § 33 tunngavigalugu pinnerluttulerineq pillugu inatsit malillugu pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarneranik nassataqarsinnaasoq.

Taamaattumik A-p soraarsinneqarnissaa D-p atugassarititaasut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaani 13. september 2007-imeersuni taaneqartut tunngavigalugit suli inassuteqaatigissavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

D-p allakkat nutaat Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut 12. oktober 2007-imi nassiuppai, A-llu allakkani 27. september 2007-imeersuni oqaatigineqartut qitiat qalleqqillugu oqaatigalugu soraarsinneqarnissaanik inassuteqaatini D-p allakkani taakkunani aalajangiusimavaa.

D-p allakkanut 12. oktober 2007-imeersunut uiggiullugu allakkiat pingasut A-p kiisalu D-mi sulisut allat akornanni suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqartoqarneranik D-p paasinninnera malillugu uppersaarsaasusut nassiuppai. Allakkiat pingasut taakku tassaapput:

Allakkiat "Allaffeqarfiup iluinnaani atugassatut allakkiat"-mik taaneqartoq, D-mi ingerlatanut pisortamit ...-mit 28. september 2007-imi suliarineqarsimasoq:

"Pineqartoq: ...-p D-mi 24. august 2007-imi ataatsimeeqatigineqarnera

Ataatsimiinnermi peqataavunga kalaallinik sulisunik sulisoqarniarnermut aamma Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik peqataatsinermut tunngasut pillugit ...-mut ilisimateqatigiinnissamut periarfissamik pilersitsiniarlunga. ... siusinnerusukkut tikeraarpara, ...-mi sulinermik paasisaqaqumallunga suleqatigiinnermillu pilersitsiniarlunga, kiisalu pissutsit taakku pillugit ...-p pisortarisimasaanik ...-mik oqaloqatiginnittarnermi peqataasarsimallunga.

Ataatsimiinnermi tassani ...-p saniatigut ... aamma peqataavoq. ... uangalu ... Ataatsimiititaliami ilaasortaavugut. Ataatsimiititaliap taassuma ...-nut tunngasunut atatillugu suliffeqarnermut ilin-niartitsinermullu tunngasut pillugit siunnersuineq isumagisaraa.

Ataatsimiinnermi peqataasassasunga C-mut isumaqatigiissutigaa. Pingaarnertut siunertara tassaavoq pisortap nutaap ilassinissaa kiisalu makkunatigut suleqatigiittoqarnissaata qinnutiginnissaa:

- 1) ...-mut atatillugu ... suleqatigalugu ingerlanneqartup pissuseqataanik ...-mi atorfeqartitaasut (...) pillugit allattuiffimmik inuit pineqartut kikkuussusiinik takutitsisinnaasunik, misissueq-gissaarninni atorsinnaasannik, akuttunngitsumik nassiussisoqartarnissaa.
- 2) Sulisunik kalaallinik pikkorissaanermut suliniutitsinnik (suliamut atatillugu ataatsimiitita-liaq nutaaq, ..., oqaatsinik pikkorissartitsinerit il.il.) ...-p pisortartaavanut ilisimatitsineq.
- 3) Suleqatigeeriaatsinik, assersuutigalugu ...-p ..., Kalaallit Nunaanni taamaattut pissuseqataan-nik isumaqatigiissuteqarsinnaanermut tunngavissiiniarluta.

Saqqummiussinermi eqqaamasinnaasakka malillugit inuit pingasut oqaaseqarput.

... ammarpassorujussuuvoq, itisilerisunik apeqquteqartarluni paasissutissalli pillugit kissaati-gisakka allattorlugit. Uanga suliassat ingerlasut pillugit nassuiaanninni piffissaq sivisungaatsiar-toq atorpara, A-llu oqaatigineqartut tamarluinnangajaasa oqaaseqarfigisarpai. A-p akiani is-siavunga. A-p aatsaat peqataaqqartutut uanga suliassaqarfiga pillugu oqaluuserinninnermi akuliuttaqattaarnera ingerlaannangajak akornusersuinerut paasivara, unitseriarnissaanulli pe-riarfissarsinngitsoorlunga.

Qanorpiaq oqaluttoqarnerisq eqqaamangilara, kisianni eqqaamavara sulisut kalaallit suliffe-qarnermut tunngasuni piumasaqaatinik eqqortitsinnginnerannik ataatsimut naliliinermik saq-qummiussisq. Tamanna uagut suliffeqarnermut tunngasunik ulluinnarni suliaqartugut eqqar-saatigaluta ulluinnarni oqallinneruvoq kukkusumik tunngaveqartoq, tusartuartaqarput. Tamatu-ma ... matuminnga oqaluttuarnissaanut pissutissaqalersippaa, tassalu kalaallit sulisorisatik assut iluarisimaarini, ...-llu paasinninnera unaavoq kalaallit atorfeqartitaasut allanit pikkorinnerula-arnissamut pisussaaffeqartutut soorlu misigisimasut (imatut paasillugu taamaaliortut aallaavit-tut tusaamanerlugaagamik). Kalaallit sulisunik taamatut ataatsimut nikassaasumik naliliineq iluarinngilara, sulili soorunalimi iluarinnginneruara tamatuma suleqatigisamit qallunaamit ti-kerlaajulluinnartumit Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut tunngasunik ilisimasakitsuarsuar-mit saqqummiunneqarnera.

Taamatut iluarinninnginnera suleqatinnut B-mut ataatsimiinnerup kingunitsiannua periarfis-saq siulleq atorlugu oqaatigaara, A-llu ataatsimiinnermi taamatorujussuaq akuliuttaqattaarnera-nik iluarinninnginnera oqaatigalugu.

Piffissami tamatuma nalaani ingerlasumi ulapaarneq pissutigalugu A marlussoriaannarlunga si-vikitsumik oqaloqatigisarsimavara, taamaattumillu misigisigimallunga iluarinninnginnerma tassunga toqqaannartumik oqaatiginissaanut A naammattumik ilisarismangikkiga, naatsor-suutigisimagunarluguli B tamanna periarfissaq eqqortoq atorlugu saqqummiutissagaa. A-mulli arlaatigut oqaatigaara ataatsimiinnermi siunnersuutigisaatut regneark atorlugu nalunaarusior-tarneq piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu ingerlatseqatigiiffinnut uatsinnulluunniit na-leqquttuunngitsq, ilusilersuinermilli nakkutilliinermi uanga akisussaaffigisanni qarasaasiak-kut nalunaarusiortarnerup atorneqanissaa pilersaarutigineqartoq, taamaaliornikkummi ilaatigut ...-t piffissamik sivikinnerusumik atuiniassammata, ilaatigullu taamaaliornarup pisorta qarfik kisitsisitigut paasissutissatut tunngavissanik eqqornerusunik atorneqarsinnaanerusunillu pis-saqalersissallugu. Tamanna "Ilusilersuinermik nakkutilliineq ...-milu ingerlatat pillugit nalu-

naarusiaq"-mi erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq. Nalunaarusiami qupperneq 39-mi imatut allassimasoqarpoq:

"...-ni nukissat sapinngisamik annikinnerpaat atorneqartarnissaat paasissutissanillu D-mi suliarinneqattarneq eqqarsaatigalugit paasissutissanik tigooraanermi periaatsit assigiisaartut suliarineqassapput, paasissutissanillu qarasaasiakkut/elektronik atorlugu suliarinnittarneq assigiisaartooq sapinngisamik annertunerpaamik qualakkeerneqassalluni.

Qarasaasiakkut immersugassat ...-llit immersorsinnaasaat isumaliutersuutigineqassasut siunnersuutigineqarpoq. Immersugassat taakku paasissutissanik suliaqarfiusartut ataasiakkaarlugit ilitsersuutitalersorneqassapput."

A-p suliassaqarfimmi tassani misilittagaqannginnini pissutigalugu nalunaarusiap taassuma suliarineqarnera aamma nalunaaruteqartarnermut il.il. atatillugu ajornartorsiutit aaqqiissutissaanik IT-mik ingerlatseqatigiiffinnut marlunnut isumaqatiginninniarnert massakkut ingerlasut ilisimasimagunangilai. Taamaattumik ...-p sinniisaanik ataatsimeeqateqarnermi ilisimasaqarfigisariaqaralarlugit ilisimasaqarfiginngisani pillugit oqaaseqaateqartarnera pitsaanngitsuuvoq.

A-p ataatsimiinnermi peqataaneramik iluarinninnginnera (oqaluppallaarnera kiisalu kalaallit sulisut pillugit ataatsimut isiginninniarnera) C-mut, ...mi allaffeqarfiup pisortaanut kingusinnerusukkut oqaatigaara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkiap tulliani D-mi allaffeqarfiup pisortaanit C-mit 4. oktober 2007-imi suliarineqarsimasumi pineqartoq tassaavoq A-p atorfeqartitaanerata ingerlasimaneera, ilaatigut makkuninnga imaqartoq:

"Suliami A-p soraarsinneqarneranut tunngasumi uanga "sussaangilluinnartumik" pisimaginni pisortapalaajulluinnartungalu A-p sakkortuumik pasilliineri saqqummerput. Pisortatut sumiginnaasimasunga uannut assut tupaallaataavoq, tassami uanga, soorlu tamanna e-mailimit ilanngullugu nassiunneqartumit ersertoq, A-p atorfeqartitaanerata ingerlanerani, A-p sulilerneranut atatillugu aamma piffissap D-mi maani suliffigisaata aallartinnerani ikiorsimasorujussuugakku suliassanillu aalajangersimasunik arlalippassuarnik A-p ...-nik ...-tut misissuisartutut suliassaqarfimminik iserfiginnissinnaaneranut pisariaqartunik aallartitsissuttarsimagakku.

(...) Uanga feriarnerma nalaani A ...-p ...-mik ataatsimeeqateqarnermi peqataavoq, kingusinnerusukkullu tusarpara A ataatsimiinnermi aqutsisutut imminut inississimasooq, suliassaqarfiillu oqaaseqaateqarfiginissaannut suli tunngavissaqarfiginngisani pillugit oqaaseqaattaartorujussuusimasooq ilisimasaqarpalaarniavissimasorlu. Tamanna ataatsimiinnermi peqataasut allat eqqarsaatigalugit pitsaanngitsorujussuuvoq, assersuutigalugumi ...-p oqariartuutimi ...-mut saqqummiunniissaannut periarfissaqarsimangilaq, A-p pissusilersornera pissutaalluni. ...-p oqaatigaa A-p pissusilersorneranit assut akornusersorneqarluni misigisimasimalluni.

Feriareernerma kingornatigut 28.-31. augustimi atorfinitsitsiniarlunga ulloq tamaat oqaloqatiginninnermi peqataavunga. Taamaattumik ajornartorsiutit suleqatinnut oqaloqatiginnissutiginnissaannut piffissami tassani oqaloqatiginninnerit taakkua akornanni sivikitsuinnarmik piffiss-

saqartarsimavunga. A ullut ilaanni saaffigaara, qinnuigalugulu ...-mi 2003-mit ajutoornerit pillugit nalunaarusiatt excell regnearkimut katersoqqullugit, tassanilu ajutoornerit annertussusii ajoquserfiussusiilu malillugit agguataaqqullugit. Suliqaq A-p tiguuaa, nalunaarutillu ...-mit tinguungitsoorsimasinnaasavut eqqarsaatigalugit ... nammineq attaveqarfialugulu.

...-mik misissuineq A-p 5. septemberimi B-mut malitseqartitsivigaa, tak. A-p nammineq allattugai aamma B-p allakkiaa, taakkunanngalu erserpoq A allat tusaaneranni kusanangitsumik iluoorfiginninngitsumillu pissusilersorsimasoq, ...-mullu pasilliutinik ilungersunartumik saqqummiussisimasoq. Tamatumunnga akissut aatsaat tallimanngornermi 7. september tiguara, aatsaallu B-p iserfigalunga A-p ingerlaarnermi pissusilersorsimaneraniq oqaluttuummanga, tamatumalu kingornatigut A-p ...-mik misissuineq pillugu nammineq allattugai ulloq taanna kingusissukkut tigugakkut. A oqarfigaara sapaatip akunnerani tullermi tamanna pillugu ataatsimeeqatigiumagiga, tamatumunngalu peqatigitillugu uanga erseqqissumik naliliinera unaasoq allassimasai ...-lu pillugu allassimasai oqaatigisimasaalu eqqarsaatigalugit killissaminik qaangerujussuarsimasoq.

Ajutoornerit pillugit kisitsisitigut ataatsimut naatsorsuinerit 2007-imeersut ...-mit tigusimasani A-p 6. septemberimi ingerlateqqillugit nassiuppai. Nassiunneqartut misissuataarpacka A-lu akillugu nalunaarfialugulu taakku pisortamut ...-mut ingerlateqqillugit nassiunnarikka, naatsorsuutigigakkumi ajutoornerit pillugit kisitsisitigut takussutissiat taakku taassuma piumasimagai, ...-mi atugassatut.

Feriarnerna nalaani pisortap ...-p B qinnuigisimavaa ...-t 10. septemberimi ataatsimiinneranni atugassamik ajutoornerit ...-t juni 2007-imi kingullermik ataatsimiinnerata kingornatigut pismasut pillugit allakkatigut tunngavissioqqullugu. Allaaserinninneq taanna ... eqqarsaatigalugulu B-p allaaserisimasaata pissuseqatigissavaa. B-p suliassaq taanna A-mut ingerlateqqissimavaa, suliassanik agguataarineq A-llu B-mut "ilinniartuunissaa" pillugu isumaqatigiisut tunngavigalugit. B-p A allaaserinninnermik taassuminnga ikiorumallugu arlaleriarluni neqeroorfisimagaluarpa, tamannali A-p itigartissimavaa, nammineq sapinnginnerarluni.

Ajutoornerit pillugit kisitsisitigut takussutissiaq 2007-imeersoq A-mit uanga aqqutigalunga tiguamiuk ...-p nalunaarfigaanga allakkiaq ajutoornivinnut ajutuungajannernullu agguataagaq ... pillugu allakkiatut ...-t allagaataanniittutut pissusilik ...-t ataatsimiinneranni atugassaq piumasimagini. Aamma oqarpoq allakkiaq taanna ataatsinngorpat ullaap tungaani atussagini.

...-p akissutaa ...-mut ingerlateqqillugu nassiuppaa, qinnuigalugulu ataatsinngorpat 10. september ullaakkut suliartoruni siulliullugu suliareqqullugu. Suliassaq taanna pisariunngilluinnarpoq, tassami excell regnearkimi kisitsisit arlallit ...-mit qangarsuarli tigusimasavut eqikkaavigiinnartussaammagit, tamannalu imaaliillaannarneqarsinnaasussaagaluarpoq. Tamatuma saniatigut ... pillugu ...-t allagaataanni allaaserisaq isumassarsiorfissatut A-p aamma atorsinnaavaa, B-lu ikiortiserisinnaallugu.

Ataatsinngornermi ullaakkut A nal. 9 angerlarluni anilersoq naapippara. Gomoorniinngilaq alamilluunniit ajornartorsiupeqarneranik oqaloqatigiisutigisariaqakkatsinnik peqarneranik ilimanarsisitsisumik oqaaseqarani. A ...-mut uannullu e-mailikkut allaannarsimavoq napparsimanerarluni, qaammat ilivisoq paasitinneqanngivilluni sulisimanini taamaattumillu uanga tunginut sussaannngilluinnartumik pineqartutut misigisimanini tunngavilersuutigalugu.

A-p e-mailikkut nassiussaa ammarakku uissuummivunga, tamatumunngalu peqatigitillugu ullaakkut naapikkanni uannut oqaaseqarsimanginnera assut pakatsissutigalugu. Aammattaarlu A oqarfigisimavara sapaatip akunnera ataaseq matuma siorna ...-mi misissuinermi pissusilersornera kiisalu X pillugu kusanaatumik eqqartuisimanera pillugu oqaloqatigiumagiga.

A-p nalunnigilluinnarpaa ...-mik nakutilliineq pillugu nalunaarusiaq aamma kusanaatumik pissusilersornera pillugit ataasinngornikkut ullaakkut oqaloqatigisariaqarinni, tassami ataasinngornerup sinnera ...-t ataatsimiinneranni -mullu ulloq ataaseq angalanermi peqataasussaa-gama. Taamatutaaq e-mailianut qisuariarfiginnissannut pingasunngornerutinnagu periarfissaqarnavianningsunga.

Pingasunngornikkut ullaakkut arfineq pingasut missaanni suliartorpunga, A-lu tupaallaatigisannik kinguinnguatiqut takkulluni, ataasinngormammi e-mail nassiussaa eqqarsaatigalugu tamanna naatsorsuutiginnikkaluarakku. Taamaattumik A oqarfigaara oqaloqatigiittariaqar-tugut. A allaffimminut iserpoq qarasaasiarlu ikillugu. Naammassitsiilaariarlugu allaffianut iserfigaara. Oqaluulluni aallartikkaluartunga qatimaluffigalunga oqarfigaanga: "Massakkuunngit-soq, naammasseqqaalaarallarlanga". Uuminartorujussuuvoq, sianiginngitsusaarluguli nangipunga oqaatigalugulu misissuinermi kingullermi ... pillugu allat tusaasut oqaatigisai kusanaaqisut kiisalu suleqatinik assigiinngitsunik (B-mik, ...-mik ataatigullu atsiortumik) suleqatigin-ninniarnerni ajornartorsiutit tunngavigalugit eqikkaalluta naliliisugut suleqatigiinneq ingerlaqqissinnaanngitsoq, suliarluni soraarsitsiniarnermut tunngasoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aqqutigalugu aallartissimagippat. Aamma oqarfigaara suliarni soraarsitsiniarnermut tunngasumik aallartitsinitsinnut tunuliaqutaasoq unaasoq, tassalu siunissami nammineerluni misissuiartortillugu aallartissinnaannginnatsigu, misissuisarnermi taassuma atorfeqartitaaneranut aalajangiisuulluinnartumik suliassaammat.

A naggasiutitut oqarfigaara angerlaannarsinnaasoq, tassami suliap sulisumut tunngasup suliari-neqarnerani sulisarnissaa naleqqutinngitsutut isigigatsigu. Taamaattorlu matuersaat flexkortilu tunniuteqqullugit qinnuigineqanngilaq, tassami nammineq allagarsiassaminik aallertarnissami-nut suli periarfissaqartinneqartussaammat.

Taamaattumik suliap ingerlasimanera qulaani taaneqartoq uppersaasarsugaasoq tunngavi-galugu A-p uannik pisortatut sumiginnaasimaneraanera kiisalu "sussaannigilluinnartumik" pin-nissimaneraanera erseqqissumik tunuarninnarpakka. Uanga eqikkaallunga naliliinera unaavoq A-p pissusilersornera ...-mik kusanaatumik eqqartuisimanera pillugu uanga pisortatut taassu-minnga oqaloqatiginnikkusunninnik aallaaveqartoq. Tamatuma saniatigut uanga naliliinera unaavoq A ...-t marluk inuttut assigiinngissuteqarnerisa nassatarisaannik B-mut "ilinniartuunis-sani" ingasagisimagaa, tamannalu aamma pisut ingerlaneranni saqqummersimavoq, tassami B "ilinniartutut" pissusilersorneranilu ilisimasassaminik tigooraasimangimmat. Tamanna pitsaanngitsorujussuuvoq, sulinermillu atatillugu peqqusissummik tigusimasaanik unioqquiti-sinerulluni. Tassami B-p inissisimanerata paarlattuanik A misissuinermit imaluunniit pisortat ingerlatsivianni sulinermit misilittagaqanngimmat.

A-p ...-mik misissuinermi pissusilersornera aamma ...-mik, B-mik ataatigullu atsiortumik sule-qatiginninniarnerni ajornartorsiuteqarnera tunngavigalugit uanga naggasiutitut naliliinera unaavoq A-p D-mi atorfeqartitaanera ingerlaqqissinnaajunnaartoq." (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq)

Allakkiat taakkua pingajuat "A pillugu ...-mi suliaq sulisumut tunngasoq pillugu allakkiaq 9.10.2007"-mik qulequtaqarpoq, taannalu D-mi B-mit suliarineqarsimalluni:

"A-p akissutitut allakkiaanut malitseqartitsineq.

...-mik 5. september 2007-imi misissuineranut atatillugu pisimasut D-p erseqqinnerusumik misissorsimavai.

...-mi ...-p aqutsinermi pisortaa ... oqaloqatigaara, misissuinermi kiisalu piiiaffimmiit angallammik ingerlaarnermi misigisimasaanik tusarniaavigalugu. Misissuinermi A-p salliuiniartutut periaasia tupigikulullugu ... oqarpoq. Tamannalu ...-mi siusinnerusukkut misissuisarsimanerani eqqarsaatigalugit allannuutitut isiginerarlugu.

Angallammik ingerlaarnermi oqaloqatigiinneq ...-p eqqaamasaqarfigingaangilaa, tassami ingerlaarnerup sivisunersaani sinngusarsimagami. A-p kantinami X pillugu oqaaseqarnera eqqarsaatigalugu niuarsiap ...-p taassuma attaveqarfiginiarnera ajornarsimavoq, taannami ...-mi suliuinnaarsimammat.

X oqaluttuarfigineqarsimanersooq imaluunniit arlaatigut maluginiagaqarsimanersooq 9. oktoberimi aperineqarpoq. X tusagaqarsimangilaq.

A-p kantinami aamma ...-p tungaanut angallammik ingerlaarnermi oqaasii qulaani taaneqartutigit uppersarneqarsinnaangikkaluartut A taaneqartutut oqaaseqartarsimasooq aalajangiuisimavara.

A suleqatigisartakkatsinnut soraajummik taasimallunga isumaqarpat uanga isumaqarpunga tamanna sakkukillisaataanaviangitsoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-mut tamatuma kingornatigut 15. oktober 2007-imi imatut allappoq:

"Pineqartoq: Soraarsitsissamaarnermut atatillugu nutaamik tusarniaaqqinneq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaalluni allagaanut 13. september 2007-imeersunut illillu tusarniaaneranut akissutinut 27. september 2007-imeersumut uiggiullugu suliaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup matumuuna uterfigissavaa, tassami suliaq annertunerusumik misissorneqarsimammat.

D-p tunngavilersuutit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkani 13. september 2007-imeersuni tunngavilersuutigineqartut tunngavilersuutigalugit suli soraarsissamaarpaatit.

Tusarniaanermut akissutinut atatillugu manna immikkut erseqqissarneqassaaq, tassalu isumaqatigiisummi piffissaliussaq atorlugu soraarsitsineq pineqarmat, imaangitsoq peersitsineq pineqartoq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaalluni allagai aallaavigalugit peersitsineq pineqartoq isumaqalernissannut sukkulluunniit tunngavissaqarsinnaasimangilatit, tassami al-

lakkani allassimammat qaammammik ataatsimik piffissalerlutit soraarsinneqassamaartutit. Sulinnaarallartinneqarnerit peersitsinertut aamma isigineqarsinnaanngilaq, ilisimatinneqaravimmi suliaq ilinnut sulisumut tunngasoq aallartinneqarmiartoq.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup allagaani 13. september 2007-imeersuni oqaatigineqartut taa-neqartut tusarniaanermut akissutinni oqaatigisimannginnerarpatit. Tamanna D-p paasiuminaat-sippaa, tamatumunngalu atatillugu B-p oqaaseqaataasa upperineqarnissaat D-p toqqarpaa, tassami B D-mi ilisarisanenqarmat, taamalu ...-mit inuttut tatiginarluinnartutut ilakkuminar-luinnartutullu isigineqarluni. Aammattaq tusarniaanermut akissutinni B aamma X pitsaanngil-luinnartumik eqqartorpatit, taamatuttaarlu tamanna pissutigalugu B-p oqaaseqaataasa pingaar-tillugit isiginiarneqarnissaat toqqarneqarpoq. D tamatumunnga atatillugu naliliivoq B taamatut oqaaseqaateqarnissaminut pissutissaqanngitsoq, oqaaseqaatit taakku ilumoortuusimanngippa-ta, tassami oqaaseqaatit sakkortooujussuit pineqarmata.

X-ip ...-ni isumannaallisaanermut aningaasanik atuiumanginneranik imaluunniit upalungaar-simanissamut pilersaarusiamik atsiuumanginneranik oqarnerit D-p kusanaatsorujussuarmik pasilliutitut ilumuunngitsutut isigaa. Ilumoorsimappammi ingerlatseqatigiiffiup ...-mik inger-latsinissaminut pisinnaatitaaffini annaasinnaammagit, X-ilu pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarsinnaalluni. Pineqartorli tassaavoq ...-mi suliffimmi avataangiisit isumannaallisaanerlu D-p Suliffeqarfinnullu Nakkutilliisoqarfiup iluarisimaaraat, taamaattumillu oqaaseqaatit akuerineqarsinnaanngilluinnarput.

Ataatsimut oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissutitut allakkatit tunngavilersuummik taan-naasumik tunngavilersuuteqarluni ilinnik soraarsitsissamaarnermik allannortitsinissamut pis-sutissaqalersitsinngitsut.

Tusarniaanermi allakkani 13. september 2007-imeersuni tunngavilersuutitut taaneqartup sania-tigut ...-p ...-mik 24. august 2007-imi ataatsimeeqateqarnerminik, illit ...-llu peqataaffigisassin-nik, allaaserisaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup soraarsitsissamaarnermi aamma pingaartillugu isiginiarpaa. Pineqartoq tassaavoq ...-p saqqummiussinerata nalaani oqaatigineqartut tamarlu-innangajaasa oqaaseqarfigeqattaarsimagitit. ... akinni issiasimavoq, illilli - ataatsimiinnermi ...-p suliassaqarfigisaata oqaluuserineqarfiani siullermeertumik peqataasutut - oqaluinnavinnerit iluarinangitsutut pilertortumik misigisimalersimavaa, unitseriarsinnaanalli misigisimasimal-luni. Ataatsimiinneq taanna ...-p allaaserisimavaa, taassumalu assilineri ilanngullugu nassiu-neqarpoq.

Tamatuma saniatigut kalaallit sulisut suliffeqarnermut tunngasuni piumasaqaataasunik eqqor-titsinnginnerannik ataatsimut naliliinnermik ataatsimiinnermi saqqummiussisimavutit. Tamatu-ma inummit D-mik sinniisuusumit saqqummerneru akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, taman-nalu taamatuttaaq soraarsitsissamaarnermut tunngaviusup taamatuttaaq ilagissavaa, taamatut-taarlu ataatsimiinnermi qulaani taaneqartutut akuerineqarsinnaanngitsumik pissusilersorsima-nerit soraarsitsissamaarnermut tunngaviup ilagissallugu.

Soraarsitsisoqarnissaanik inaarutaasumik aalajangiisoqannginnerani Sulisoqarnermut Pisor-taqarfik paasissutissat saqqummertut aallaavigalugit naliliivoq oqaaseqaammik saqqummiussi-nissannut periarfissaqarteqqinneqassasutit, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19. Qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaatinnik saqqummiussinissat kissaatigigukku oqaase-

qaatit Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmut kingusinnerpaamik pingasunngornermi 24. oktober 2007-imi apuutereersimassapput." (Atorfe qarfirmi nutsigaavoq)

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaqqinnerup assiliner Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup D-mut 15. oktober 2007-imi nassiuppa, makku oqaatigalugit:

"Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup naliliinera unaavoq oqaaseqaatit A-p saqqummiussima-saagoq suliamullu tungaviusut eqqarsaatigalugit illua'tungerit uppersaasersugaanngitsunik oqalunnerat pineqartoq. Massakkulli suliaq annertunerusumik misissoreeratsigu soorunalimi naatsorsuutigaa soraarsitsiniarnerup ingerlaqqinnissaa kissaatigigissi, naak tungaviusup sulil nalorninarqaraluartoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissute qarfissaq 24. oktoberimi naapat suliaq uterfigeqqikkumaarpara." (Atorfe qarfirmi nutsigaavoq)

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissute qarmissamut piffissaliunneqartup sivitsorneqarmissaa A-p qinnutigereeraa akissute qarmissamut piffissaq Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup 30. oktober 2007-imi nal. 12.00-imut sivitsorpaa.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A aalajangiinikkut 31. oktober 2007-imeersukkut soraarsippaa:

"Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup allagaanut 13. september 2007-imeersunut aamma allakkanut 15. oktober 2007-imeersunut uiggiullugu matumuuna nalunaarutigissavara ullumikkut aalajangerneqartoq isumaqatigiisummi soraarsitsinissamut piffissaliunneqartartoq malillugu soraarsinneqassasutit, tamannalu imatut sunniute qarpoq atorfinnit 2007-imi novemberip qaammataata naanerani soraassasutit.

Soraarsitsinermut tungavilersuut imaappoq:

D-mi ...-tut 1. august 2007-imi atorfinitsinneqarputit, ... iluanni. Pineqartoq tassaasimagaluarpoq atorfeqartitaaninni piffissap aallartinnerani suleqatinnut B-mut "ilinniartuussasutit", kingusinnerusukkut nammineq misissuisalernissat siunertaralugu. B oqaaseqaate qarpoq, tasanilu makku saqqummerput:

...-mi 5. september misissuineri kantinami ullup qeqqasiornermi oqarputit: "Taanna X sorpajuvoq". Ima nipitutigisumik oqarputit oqarnerit nerrivimmi sanilerisassinni niviarissap ...-p M-imi sulisup issiaffigisaani allaat tusaaneqarsinnaallutit. X M-imi ...-mik piginnittumi pisortaamat D-p suleqatigisartagaa pillugu taamatut oqarneq kusanaatsorujussuartut isigineqarpoq, kantinamilu allarpasuit tusaasinnaaffianni taamatut oqarnerit sakkortusaataasutut isigineqarpoq. Tamanna akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, Taamaattumillu atorfeqartitaanermut tungasunik erseqqissumik sumiginnaanertut isigineqarluni.

Aqaguani, 6. septemberimi, tusarnaarummik MP3-mik siutequserlutit ulloq tamaat tusarnaarsimavutit, attaveqarfigiuminaatsorujussuusimallutillu, suleqatitillu sianiginngitsuusaartutut issimallugit. Sulinerpit nalaani taamaaliernerit pissusilersorneruvoq sukkulluunniit akuerineqarsinnaangitsoq.

Aammattaq allaffeqarfiup iluinnaani allakkiami imatut allapputit: "X iluaqutissartaqarsinnaasoq uanga nammineq qularutiginnilara. ...-t utertikkumanagu annertoorujussuarmik iliorumasapput, tamatumunngalu atatillugu kontomut aningaasarpassuarnik ikisiumassallutik. X-ip qul-lersarisai attaveqarfigineqannartariaqarput. X kisimiitillugu ataatsimeeqatiginngisaannarumavara." Allakkiaq taanna allaffeqarfiup iluinnaani atugassaagaluarpalluunniit D-p suleqatigisar-tagai taamatut eqqartorneqartussaangillat, tamannalu illit pisut qanoq ittuunerannik sianigisagannginnittut isigisariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut B-p oqaatigaa ...-mit angerlarnissinni D pisortarisallu pitsaanngitsumik nikassaasumillu eqqartorsimagitit. Tamanna suleqatigisartagaq inuillu allat sisamat tusaasut angallami pisimavoq. B angallami pisoq pillugu imatut oqarpoq:

"Oqaatigineqartut eqqoqqissaartumik eqqaamanngilakka. Kisiannili A oqarpoq C pisortapalaajusoq, sumilluunniit aqutsineq nalusoq. C suliaqanngivittarnerarppaa. Pisortatut pikkorlunerarppaa, A-llu nalungilluinnarnerarlugu C soraaruni sunik tunineqassasoq, tassalu "skuut atornikut isumannaallisaanermi atorneqartartut". A-p tamatuma saniatigut C aqutsineralu massuaatigai, qanoq eqqoqqissaartumik oqarnera ajoraluarmik eqqaamanngilara. A aamma oqarpoq uagut (D-p) upalungaarsimanissamut pilersaarut sunaasorluunniit nalugipput. Tamannalu pitsaanngitsorujussuarmik oqarneruvoq, tassami suleqatigisatta angallammi ilaaqataasup upalungaarsimanissamut pilersaarusiaq M-imi pisortaasut peqatigalugit inaarsarlugu suliarimmagu, upalungaarsimanissamullu pilersaarusiaq D-p tamatuma kingornatigut akuerisussaallugu."

D illit nammineq pisortarisannik taamatut oqaluserinninnerit kusanaatsorujussuuartut ilumoorfiginninnginnerujussuuartutullu isigineqarpoq, taamaattumillu tamanna akuerisineqarsinnaanngilluinnarpoq. Tamatuma inuit avataaneersut tutsaanni pisimanagera aamma sakkortusaataavoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummik allakkatigut 26. september 2007-imeersutigut saqqummiussivutit, tamatumunngalu atatillugu erseqqissarneqassaaq isumaqatigiisummi piffissaliussaq malillugu soraarsitsineq pineqarmat, imaanngitsoq peersitsineq pineqartoq. Peersitsineq pineqartoq isumaqassallutit Sulisoqarnermut Pisortaqaarfiup allagai tunngavigalugit pissutissaqarsimanngilatit, tassami tassani erseqqissumik allassimammatt qaammammik ataatsimik piffissaqartillutit soraarsinneqalersaartutit. Suliuinnaarallartinneqarnerit peersitsinertut aamma isigineqarsinnaanngilaq, erseqqissumimmi ilisimatinneqaravit suliaq ilinnut sulisumut tunngasoq aallartinneqarniarpoq.

Qulaani taaneqartutut oqarsimaneragaanittut tusarniaanermut akissutinni ilumuunnginnerarpatit. Tamanna D-p paatsuungassutigaa, B-llu oqaaseqaataasa upperinissaat D-p toqqarppaa, tassami D-p B ilisarimavaa, tatiginarluinnartutut ilakkuminarluinnartutullu oqaatigalugu. Aammattaq B aamma X tusarniaanermut akissutinni pitsaanngilluinnartumik eqqartorpatit, tamannalu pissutigalugu B-p oqaaseqaataasa pingaartillugit isiginiarneqarnissaat toqqarneqarpoq. D tamatumunnga atatillugu naliliivoq B oqaaseqaatit eqqortuunngippata taamatut oqaaseqaate-

qarnissaminut pissutissaqarsimassanngikkaluartoq, tassalumi oqaaseqaatit kusanaalluinnartut pineqarput.

X-ip ...-ni isumannaallisaanermut aningaasanik atuerusunnginnerarlugu upalungaarsimanissamulluunniit pilersaarummik atsiormannginnerarlugu oqarnerit sakkortoqisumik pasillinertut ilumuunngitsut D-p isigaa. Taamatut oqarnerit ilumoorpat ingerlatseqatigiiffiup piiaaffinnik ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffini annaasinnaavai, X-ilu pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarsinnaalluni. Pineqartorli tassaavoq olivinimik ...-mi suliffimmi avatangiisit isumannaallisaanerlu D-p suliffeqarfinnillu nakkutillii-soqarfiup iluarisimaaraat, taamaattumillu oqaaseqaatitit taakku akuerineqarsinnaanngilluinnarput.

Ataatsimut oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissutitut allakkatit 26. september 2007-imeersut soraarsitsisoqarnissaanik ullumikkut aalajangernerup allannortinnissaanut pissutissaqalersitsinngitsut.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinnut uiggiullugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaavigeqqippaatit, tassami tunngavilersuutitut qulaani taaneqartut saniatigut makku pingaartillugit aamma isiginiarneqarmata.

...-p 24. august 2007-imi ataatsimeeqatigineqarneranik illit ...-llu peqataaffigisassinnik ...-p allaaserisaa pingaartillugu isiginiarneqarpoq. Pineqartoq tassaavoq ...-p saqqummiussinerani oqaatigineqartut tamarluinnaasa oqaaseqaateqarfigisarsimagitit. ... akinni issiasimavoq sivitsunngitsorlu akornusersuisutut misigisimallutit, ataatsimiinnermimi ...-p suliassaqarfiata oqaluuserineqarfigisaani peqataaqaartutut akornusersuilersimagavit, misigisimallunili unitseriarnissannut periarfissaqarani.

Ataatsimiinnermi tamatuma saniatigut kalaallit sulisut piumasaaqatinik suliffeqarnermut tunngasuni piumasaaqatigineqartunik eqqortitsinnginnerat pillugu ataatsimut naliliinertut ittumik saqqummiussisimavutit. Inuup D-mut sinniisup taamaaliornera akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, tamannalu soraarsitsinermi tunngaviusunut ilaavoq, taamatuttaarlu ataatsimiinnermi qulaani allaaserineqartutut akuerineqarsinnaanngitsumik pissusilersorsimanerit soraarsitsinermi tunngaviusunut ilaalluni.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusumik isumaanik tusarniaalluni aappassaanik allagai akissuteqarnissamut piffissaliussamik 30. oktober 2007-imi nal. 12.00-ip tungaanut sivitsorneqartut akissuteqarfigisimanngilatit.

Taamaalillunilu tunngavilersuutit qulaani taaneqartut tunngavigalugit aalajangerneqarpoq soraarsinneqassasutit, tassami suleqatigisartakkanik aamma D-mut ilumoorfiginninnginneq qulaanilu allaaserineqartutut pissusilersorsimanerit soraarsitsinermi suliamut tunngasutigut tunngavissaammat. Tamatuma kingornatigut aalajangiisoqarpoq isumaqatigiisummi piffissaliunneqartoq malillugu soraarsinneqassasutit, taamaalillutillu 2007-imi novemberip qaammataata naanerani soraassasutit.

Piffissami soraarnissavit tungaanut ingerlasumi suliunnaarallartinneqarputit, (...)

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A Sulisoqarnermut Pisortaqaqarfimmut 1. november 2007-imi imatut allappoq:

"..., kattuffimmit ilaasortaaffinneersoq oqarasuaatikkut oqaloqatigereerlugu paasisinnaavara soraarsitsissut uannut ingerlatitaasoq ...-p tigusimagaa.

Soraarsitsissummik uanga tigusaqanngilanga, massakkut 1. november 2007-imi nalunaaqutaq 8.30-nngorpoq.

Paasisinnaavara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerit aappaannut akissutigat atorfeqarsimangitsoq. Akissutigat piffissamik sivitsuineq pillugu allakkani piumasaqaatit naapertorlugit Namminersornerullutik Oqartussani (politeeqarfik saneqqullugu illumut) saaffiginnittarfimmut tunniuppara.

- Allanik saaffiginnittarfeqarneranik ilisimasaqanngilanga.
- Tusarniaanermut akissummik siullermik tunniussininni saaffiginnittarfik tunniussiffigisara tunniussiffigaara.
- Saaffiginnittarfimmi uppersarsarneqarpoq allakkat pilertortumik, isumannaatumik toqqaanartumillu Namminersornerullutik Oqartussani saaffiginnittarfimmit agguanneqartartut. Allakkat saaffiginnittarfimmiittup inimut saaffiginnittarfiup iluatungaaniittumut ingerlaannaq eqquppai.
- Allakkakka allamik ingiaqateqarlunga 30. september 2007-imi ullaap tungaani tunniuppakka. Uppersarsaammik qinugalaratta tuniumaneqanngilagut, kisiannili nalunaquttap qassinngornera saaffiginnittarfimmiittorlu ataatsikkut maluginiarparput. Nalunaquttap qassinngornera (11:47) ingiaqatigisama allakkatigut uppersarsassallugu piareersimavoq.
- Namminersornerullutik Oqartussat allakkanik iluminni agguassisarnerat uanga akisussaaffiginnigilara.

Akissutigat Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuannut piffissaagallartillugu tunniunneqarpoq.

Tamanna imatut paaserusunngilara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerit aappaanni apeqqutikka ima nuanniitsigisimasut allaat ajornannginnerpaarsiorniarluni akiumaneqarsimangitsut.

Ippassaq pisiniareerlunga iserama nukarlequtima oqaluttuuppaanga atuareerluni angerlarami "angutit qernertuinnarnik atisallit marluk seqinersiutillit biilimi igalaavi illumut isigineqarsinnaanngitsunik biilertut" naapissimagini. Aperineqarsimavoq sumi najugaqarnerisooq, majuarnisanilu annilaangagilerlugu qimalaarlugit taakku cigaritsitortut marluk marserrunnaarsiillugit utaqqisimalluni. Isumaqarsivoq banditos rockeriusut. Isumaqaraluarama ...-p allagai uppersars-

suseqartumik neriorsuinerusut, sulilu ataasiarlunga erseqqissarniarpara suliannut atatillugu aaqqiaginngissutigisanni meeqqama aatsisartutut atorneqarnissaat kissaatiginnikkiga.

Allakkat uannut namminermt tunniunneqarnissaat kissaatigineqarpat mobilinnut sianerfigineqarsimasinnaagaluarpunga, ulloq tamaat minutsit tallimannigtsulluunniit peqannginnama." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaa 30. oktober 2007-imeersoq imaattunik imaqarpoq:

"(...)

SULIAMI ILLUA'TUNGIUSUP ISUMAANIK TUSARNIAAQQINNERMI IMMIKKUUALUTTULERSUGAASUMIK AKISSUT

"Soraarsitsissamaarnermt .../15. oktober 2007-imeersumut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaqinneq" innersuussutigalugu.

Immikkoortoq 3 pillugu:

"Soraarsitsissamaarnermt atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaqinneq"-mut ilanngullugit allaffeqarfimmi pisortap C-p allagai tiguakka, taakkunanilu peersitsisoqarnissaa/tassunga taarsiullugu soraarsitsisoqarnissaanik kissaateqarnini saqqummiuppaa. "D-p tamanna tunngavigalugu kissaatigaa pineqartoq ingerlaannartumik peersinneqassasoq/tassunga taarsiullugu nalinginnaasumik piffissaqartillugu soraarsinneqassasoq". Tassa imaappoq peersitsisoqarnissaa C-p D sinnerlugu pingaarnertut kissaatigisimagaa, tamannalu pingasunngornermi 12. septemberimi pissusilersorneranut naapertuuppoq. Taamaalilluni iliuuserisaani sunik angunia-gaqarnera imaluunniit siunertaqarnera (culpa) qularutigineqarsinnaanngilaq. Sulisoqarnermt Pisortaqarfiup ullut marluk qaangiuttut allatut oqaasertaligaasumik nassiussinerata iliuuseqar-neq taamalu C-imit ilumut peersitaanera allannngortinnngilaq. Peersitsineq iliuusaavoq ajuallannaqisoq, pisumilu matumani sulisut allat tusaasut aliikkusersorlugillusooq pivoq. Uanga sulisullu allat C-p D-p iluani sulisumut allamut suaartarluni kamaassinera tusarnaarsimavarput, taamaattumik isertuussilaarsinnaaneq pisortaaqut soqutigisarisimagunannngilaq. Pisoq taanna ajuallannartorujussuurtut misigisimavara. C-p/D-p peersitsisoqarnissaanik kissaateqarnerata suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilanngunneqarsimanera allaffeqarfiup pisortaata ...-p oqarneratut peersinneqartutut misigisimanannut pissutissaqanngitsunga oqarneranut naapertuutinnngilaq. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup nassiunneqarnerata nalaani akissarsiat suli tunniunneqartassanersut peersitsinissamillu kissaateqarneq tusaatissatut tiguneqarsimanersooq ilisimannngilara. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatip aallaqqaa-taani D-p ilanngussaa innersuussutigineqarsimavoq, tassanilu peersitsinerup pingaarnertutillugu siunertarinerqarnera erseqqissarneqarpoq. Peersitsinerup kingornatigut ulluni ingerlasuni peersitaasimasutut imminut isiginissannut pissutissaqannginnerlunga takusinnaanngilara, matumani iliuuseq "peersitsineq" innersuussutigaa, taamaattumillu tillinniat, imerajuttut, annersaasartut suliffeqarfinnullu kilitsissiat, imaanngitsoq ingeniørip inuussutissarsiutitigut misilitta-gaqarnini tunngavigalugu ilaquttani ilagalugit Kalaallit Nunaanni suliartortup, kisimik pineqartarnerattut ataqqinassutsikkut kannunarsagaallunga.

Immikkoortoq 4 pillugu:

Malugaara B-p siusinnerusukkut pasilliutitut nassiussai suli uppernarsarneqarsimanngitsut, B-llu eqqaamanninnerinik illuinnaasiortunik tunngaveqartut. Aamma malugaara nalornissuteqarneq unnerluussisumut iluaqutigittinniarnaqortoq; immaqana inatsiseqartitsinnermi tunngavik nutaaq atorneqalersimasoq? B amerlanerusunik tunngaveqartinniarneqarsinnaanersoq allanut nalilertikkumavara. Oqaaseqaatikka tamaasa aalajangiusimavakka, piusuuvorlu B aamma-t sulisussarsiornermi qanimut suleqatigiittut, tassami ataatsimiinnermi peqataasernerit eqqarsaatigalugit arlaat peqanngikkaangat arlaat peqataasarmat. Aamma piviusuuvog B-p nammineq allakkiani nassarnagit ...-mik misissuiartormat, allattuinani, assiliortornani aamma nammineq allakkiaa (puigugaa) imaqarniliaalu malillugit upalungaarsimanissaq pillugu pilersaarussiaq qulaajarsimanagu misissuinermit utersimammat. Tupigusuppunga. Tamanna amerlanerusunik oqaaseqaateqarfigisariaqarunangilarluunniit. Allappusi B kusanaatumik eqqartorsimagiga, taamaattumillu B-p oqaaseqaatai pingaartillugit isiginiarneqartut. Qularutissaagunangilaq B allaqqaarami uanga pillunga kusanarpallaangivissunik allataqarsimasoq. Taamaattumillu tunngavilersuisoqarsinnaavoq uanga tatiginassuseqartorujussuusunga - sunaana tunngavilersueriaaseq taamaattoq? Uanga pissutigalunga B-p pitsaaquterpassui erseqqissaqqineqarnersut naluara.

Immikkoortoq 5 pillugu:

Suliap pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiiffigineqarnissaanik allanneq uanga siutinnik tusarlugu eqqissiuunnaarnarpoq. D "... pillugit inatsit" tunngavigalugu taamaattunik suliaqarnissaminut piginnaatitaavoq, aamma pineqaatissiinnerit eqqarsaatigalugit. Suliaq taaneqartoq allaffissornikkut aqutsinermiippoq, taannalu suliffinni avatangiisit pillugit inatsimmut immaqaa aporaassinnaavoq, kisiannili pinerluttulerineq pillugu inatsimmuunngitsoq. Oqaaseqaat taanna kia allassimaneraa naluara, kisianni arlaat inatsisilerinikkut tammartajaavisorsimavoq, tamannalu suliamik suliarinnineq eqqarsaatigalugu ernumanartorujussuuvog. Tamanna imatut paasisinnaanerpara arlaat sakkortuuliorusuttorujussuaq, naak sakkukinnerusut atorlugit oqinnerusumik ingerlatsisoqarsinnaagaluartoq, imaluunniit kukkunerpunga? ...-nut tunngatillugu peersitsinerup ingerlasimanera eqqarsaatiginngitsoorsinnaanngilara, ullaakkorsiorluni nereqatigiinnerit ilaanni paasinarsimmat ...- pillugit inatsit ilisimaneqanngitsoq, pisortaasullu nalornisumik sullissinerat pissutigalugu suleqat alianartumik inissisimalersimasoq.

Oqaatigaara suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutiga aamma ilanngunneqanngitsoq, oqaaseqaateqarfigineqarani naliliiffigineqaraniluunniit, akuerineqarsinnaanngitsumillu taaneqarluni? Ima ilumoorunneqartiginissara kissaatigaara sapaatit akunnerini arfinilini pineqarnera pillugu akerliliissuterpasuaqka pissutissaqartut oqaluserineqassasut akineqarlutillu. Minnerunngitsumik sulisitsisup sulilerlaamik suliassaqarfik pillugu nassuiaassinissamut pisussaaffeqarnera inuillu ataasiakkaat illersuutaat pillugit akisussaaffeqarnera eqqarsaatigalugu. Tamanna imatut paasisariaqarpara isumaqatigineqartunga.

NAGGASIUT

Naminersornerullutik Oqartussat-llu marluk taakku pillugit paasisutissaataanik misikarinnerpaagunartunik pisortatut taama soqutigisaqanngitsigisinnaaneq tupigilluinnarpara. ...-mi pisortaasut siullermik akuliunneqarput tullianillu ...-t akuliunneqarlutik eqqartuussivimmi

suliami ilisimannittuusinnaasutut, suliami paasisutissat ilisimatitsissutigineqarnerannik nassa-
taqartumik.

Namminersornerullutik Oqartussat taakkualu ingerlataasa kanngunarsarnissaat kissaatiginn-
luinnarpara. Namminersornerullutik Oqartussat tassaapput aporaakkumasimasut, Namminer-
sornerullutillu Oqartussat tassaapput aaqqiagiinnginnerup sumut sammiveqarnissaanik aalaja-
ngiisussat. Pasillernipalaanut illersornissama saniatigut allamik toqqagassaqaanngilanga, sallul-
lu silaannarmillu tigusat aatsaat taama ingasatsigisut tusarpakka. Suliap ingerlasimanagera tamar-
mi salluliutunik ajuallannartunik, "akiliilluni" oqaaseqaataaqusaasimagunartunik, ingutsiner-
mik, ataqqinassutsikkut innarliinermik, nikassaanermik kannguttaatsuliornernillu ulikkaarpoq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A 2. november 2007-imi imatut akivaa:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutivit 30. oktober 2007-imeersup ti-
guneqarnera Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup matumuuna uppersarsassavaa. Suliamili illua'tu-
ngiusup isumaanik tusarniaanermut akissut taanna aatsaat 31. oktober 2007-imi Sulisoqarner-
mut Pisorta qarfiup tigusarpoq, tassalu imaappoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusar-
niaanermut akissuteqarfissatut 30. oktober 2007-imi nal. 12.00-imut piffissaliussap qaangiun-
nerani. Aamma akissut tigusarpoq Sulisoqarnermut Pisorta qarfik suliami aalajangeereersoq,
aalajangiinermillu najugaqarfisannut tunniussiniaraluaereersoq, kisianni allakkanik nakkartit-
sivik kingullermik innersuussutigisat peerneqareersimammat angerlarsimasimanninnerillu
pissutigalugu soraarsitsineq allakkatut nalinginnaasutut nassiunneqarsimasoq tunniunneq ajor-
narsimavoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutit kingusinaarluni takkuttoq tigareer-
lugu tassani paasisutissanik illit soraarsinneqarnissannik aalajangiisoqartariaqarsimannigikka-
luarneranut pissutaasinnaasunik peqarnersoq naliliisoqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaan-
ermut akissutinni paasisutissanik aalajangiinerup 31. oktober 2007-imeersup allangortittaria-
qarneranik kinguneqartunik peqanngitsoq naliliisoqartoq, taamaattumillu soraarsitsisoqarnis-
saanik aalajangiineq aalajangiuisimaneqartoq.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup soraarsitsilluni allagai 31. oktober 2007-imeersut aamma inner-
suussutigineqarput.

Allakkannut 1. november 2007-imeersunut atatillugu oqaatigineqassaaq tusarniaalluni ilinnut
allakkanit ersermat tusarniaanermut akissut Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup kingusinnerpaa-
mik 30. oktober 2007-imi nal. 12.00 tigusarpoq. Aammattaq tusarniaanikkut
akissutivit e-mailikkut saqqummiunnissaanut periarfissaqarsimavutit, tamanna kissaatigi-
gukku, taamaattumik allakkat Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup piffissaagallartillugu apuus-
simanninnerat illit akisussaaffigaat.

Tamakkua saniatigut erseqqissaqqinneqassaaq allakkanik nakkartitsivik allakkanik nassiussiffigeqqusat peerneqarsimammat, taamaattumillu allakkat illit najugaqarfisannut tunniunneqarnissaat ajornarsimalluni. Tamatuma kingornatigut 2007-imi novemberip qaammataata naanerani atuutilersumik soraarsitsisoqarnera aalajangiusimaneqarpoq.

Soraarsitsineq najugaqarfimmut allakkanillu nakkartitsivimmut illit oqaatigisannut tunniunneqarsinnaasimangimmat allakkat ukua e-mailikkut nassiunneqarput, soraarsitsineq pillugu allakkat ilanngullugit.

Allakkat ukua assilinerat [kattuffimmut ilaasortaaffigisannut] nassiunneqarpoq" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfik ulloq taanna, tassalu 2. november 2007-imi imatut akivaa:

"(...)

Naggasiutitut eqikkaallunga imatut inerniliisinnaavunga:

Tusarniaanermut akissutigaa piffissaagallartillugu tunniunneqarsimasooq.

Soraarsitsineq Namminersornerullutik Oqartussanit kingusinaartumik tunniunneqarsimasooq, tassami soraarsitsineq aatsaat 2. november 2007-imi e-mailikkut tigugakku. Soraarsitsineq tigusimangikkiga 31. oktober 2007-imi ilisimaneqarsimavoq, taamaakkaluartorli assiliner aatsaat 2. november 2007-imi nassiunneqarluni, taamaalilluni funktionærit pillugit inatsimmi soraarsitsinissamat piffissaliussa q malinneqarsimanani atorfeqartitaaninnullu isumaqatigiissut sumiginnarneqarsimalluni.

Soraarsitsissut uanga tusarniaanermut akissutima aappaa eqqarsaatigalugu eqqunngitsumik saqqummiussinermik imaqartoq, taamaattumillu nassiunneqarsimasariaqanngikkaluartoq.

Inatsit unioqqutillugu soraarsinneqarsimasunga.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerit aappaanik, oqaaseqaatikka pillugit oqaaseqaateqarani suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi siullermi oqaatigineqartut up-pernarsaasernagit, nassiussinerup soraarsitsinermut tunngaviusoq atorunnaarsikkaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerit aappaat uanga inuttut sakkortuumik salluliuutigineqarninnik ajuallatsinneqarninnillu ilaneqarsimasooq, taakkulu up-pernarsarneqarsinnaasimangitsut imaluunniit up-pernarsarneqarnissaat kissaatigineqarsimangitsooq.

Soraarsitsissut taamaalilluni pissutissaqarsimangitsooq.

Qaammatit arfinillit inorlugit atorfeqartitaareerlunga pissutissaqanngitsumik peersitaanerma/soraarsitaanerma funktionærit pillugit inatsimmi § 3 tunngavigalugu taarsiissuteqartarneq pil-

lugu malittarisassanut nalinginnaasunut innersuussisoq tunngavigalugu taarsiivigeqquneqar-sinnaalersikkaanga.

Tusarniaanermut akissutima akineqannginnera imatut paasivara salluliuuterpassuit allakkatigut saqqummiussuunneqartut, kukkussuterpassuit atorfinitsinneqarninnullu atatillugu iliuutsit nalinginnaasut saneqqutiinnarneqarsimanerisa qanoq qaangerniarneqarnissaat Namminersorne-rullutik Oqartussat sianiginngikkaat, taamaattumillu pisunik isiginninngitsuusaarnissaq toqqar-neqarsimasoq. Aaqqiagiinnginnerli nammineerluni tammarnaviangnilaq.

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A e-mailikkut 6. november 2007-imeersukkut nalunaarfigaa pisortaqarfiup "aalajangiineq aalajangiusimagaa suliarlu inaarlugu suliarineqartutut isigigaa".

A uannut tamatuma kingornatigut naammagittaalliorpoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut 13. november 2007-imi imatut allappunga:

"A allaffinnut 9. november 2007-imi ornigulluni saaffiginninnermini atorfimmunit qinnuteqaa-taanngitsumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit allakkatigut 31. oktober 2007-imeersutigut soraarsinneqarsimanini naammagittaalliuutigaa.

A-p saaffiginninnermini oqaatigaa pingaartumik makku naammaginngikkini, tassalu pisima-suinnik saqqummiussinini Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup upperiumasimanngikkaa aamma A-p suliami illua'tungiusutut aappasaanik tusarniaavigineqarneranut akissutip A-p paasissutissii-nera malillugu Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuanni saaffiginnittarfimmut piffissaagallartillugu tunniunneqartup pisortaqarfimmillu tiguneqartup kingornatigut suliamik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliarinneqqilinnginnera.

Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara naammagittaalliuutip immikkoortui oqaati-gineqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullgu.

Pisortaqarfik aammattaaq qinnuigaara A-p suliami illua'tungiusutut isummaminik suliassat su-liarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat kisiisa tunngavigalugit tusarniaavigineqar-simaneranut suliamili inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit tusarniaavigineqarsimannginne-ranut pissutaasut pillugit nassuiaateqaqqullgu.

Pisortaqarfik aamma qinnuigaara soraarsitsinermit sakkukinnerusumik iliuseqarnissaq pisor-taqarfiup isumaliutersuutigisimaneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Kiisalu pisortaqarfik qinnuigaara mappi allagaatinik sulisumut A-mut tunngasunik imalik atuk-kiuteqqullugu.

Pisortaqarfiup akissutaa A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut saqqummiun-neqassasoq naatsorsuutigineqarpoq."

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 6. december 2007-imi suliami allagaatit pisortaqarfiup e-mailikkut nassiussinnaaneraí aperaanga.

Pisortaqarfik 7. december 2007-imi akivara mappi suliami allagaatit allaqqaarne-garnerinik imalik piumagiga tamatuma saniatigut suliami paasissutissat qarasaasiakkuinnaq pigineqartut tamarmik naqitanngortinneqarneri piumagikka.

Mappi suliami allagaatinik imalik suliamilu paasissutissat naqitanngortinneqarneri 17. december 2007-imi tiguakka.

Oqaaseqaateqaqqusillunga qinnutigisannut akissuteqartoqarnissaa pisortaqarfimmut 10. januar 2008-mi eqqaasitsissutigaara.

Tusarniaanermut akissut 28. november 2007-imi ullulerneqarsimasoq imaattoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uannut 15. januar 2008-mi nassiussimavaa (oqarasuaatikkut kingusinnerusukkut paasiniaagama Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqaatigaa tusarniaanermut akissut suliami allagaatinik qarasaasiakku tigusannik kukkunikkut ilaqartinneqanngitsoorsimasoq):

"A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangertoqartinnagu, A oqaaseqarnissaminut periarfissaqarsimavoq, tassungalu atatillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik naliliivoq, A-p oqaaseqaatai tungnavigalugit soraarsitaanissaanik aalajangernermut allannngortitsinissamut tungavissaqarsorinannngitsoq.

Soraarsitsinermut tunngatillugu aalangiineq sioqqullugu pineqartoq marloriarluni tusarniaaffigineqarpoq, kingullermillu tusarniaanermut killissarititaq qaangiummat A-p noqqaassuteqarneratigut tusarniaanermut akissuteqarfissamut killiliussaq kinguartinneqarpoq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut atatillugu allagaa 15. oktoberimeersoq naapertorlugu allaqqavoq tusarniaanermut akissut kingusinnerpaamik 24. oktober 2007 Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut apuutereersimassasoq.

A-p noqqaassutaa naapertorlugu allakkat 22. oktober 2007 ullulerneqarsimasut naapertorlugit tusarniaanermut akissuteqarfissaq 30. oktober 2007 nal. 12.00-imut kinguartinneqarpoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 30. oktober 2007 nal. 12.00 tusarniaanermut akisummik tigusaqarsimannginnera tungnavigalugu soraarsitsinissaq 31. oktober ullup qeqqata siorna aalangiunneqarpoq, taamaattumillu A allakkanik taakkuninnga allakkisarfigineqarsimagaluarpoq peqatigitillugulu kattuffimmut ilaasortaaffigisaanut allakkanik nassiussisoqarluni.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik tusarniaanissamut piffissarititaasoq qaangiutereersoq soraarsitsinissamullu aalajangertoqareersoq 31. oktober ullup qeqqata siorna tusarniaanermut akis-

summik tigusaqarpoq. Tamatuma kingorna Sulisoqarnermut Pisorta qarfik nalilivoq tusarniaa-
nermut akissummi paasisutissanik nutaanik soraarsitsinissamut aalajangerner
mut allangortit-
sisinnaasunik allassimasoqanngitsoq, tak. Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A-mut 2. november
2007 allagarisimasai.

Taamaasilluni pisorta qarfiup A-p tusarniaa ner
mut akissutaata aappaa nalilersoreernikuuaa qa-
norluunniillu pisoqassagalu arpat aalajangiusimaneqaannassaaq tusarniaa ner
mut akissut kingu-
sinaartumik tunniunneqarsimasoq, allakkani allaqqammat tusarniaa ner
mut akissut tusarniaa-
nermut killissarititaasoq nallertinnagu Sulisoqarnermut Pisorta qarfi
mmut tunniunneqareersi-
massasoq, A-llu nammineerluni tusarniaa ner
mut killeerititaasup malinneqarsimannginnera aki-
sussaaffigaa.

Ilumoorpoq illuatungeriinnut tusarniaa ner
mut atatillugu taamaallaat sullissiner
mut inatsimmi §
19 kisimi innersuussutigineqarsimammat, kisianni inatsisit naapertorlugit
illuatungeriit tusar-
niarneqarnikuupput, taamaattumillu annertusisamik tusarniaa nissamut
pisussaaffik soraarsitsi-
nermut atatillugu atorneqartartoq naapertuulluni.

Soraarsitsiner
mut atatillugu pisut aallaavigalugit soraarsitsineq kisimi eqqortuuvoq,
taassu-
malu saniatigut soraarsitsiner
mut atatillugu tunngavilersuutit aamma naapertuullutik.

A pillugu pappiaqqat attuumassuteqartut ilanngunneqarput."

A Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup tusarniaa ner
mut akissutaa pillugu oqaaseqaa-
teqarnissaanut 15. februar 2008-mi periarfissippara.

A-p 22. februar 2008-mi imatut akivaanga:

"(...)

Pasilliutit Namminersornerullutik Oqartussani Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup D sinnerlugu
sumik isumakuluuteqarani marloriarluni saqqummiussaasa inuussutissarsiutinnut atorfeqarnin-
nilu qaffakkiartuaarnissannut tunngasut ilumuunnginnerisa uppenarsarneqarnissaat kissaati-
gaara, massakkulli Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup tusarniaa ner
mut akissutaani atuarpara tun-
ngavilersuutikka akineqarsimanngitsut.

Taamaattumik Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup tusarniaa ner
mut akissutaa pillugu oqaaseqaatis-
saqanngilanga, naammagittaalliuutimali pilertortumik akineqarnissaa utaqqimaarlugu, taa-
maalillunga Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat eqqunngitsumik pineqar-
nertut misigisannut atatillugu eqqartuussivikkut suliassanngortinnissaannut tunngavissaqarner-
soq kattuffik ilaasortaaffigisara peqatigalugu naliliisinnaaniassagama." (Atorfeqarfimmi
nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqateqarpunga:

"1. Suliamik naliliininnut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaaq

Malugaara A Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuanni uppernarsaatik-kut "Atorfinititsineq pillugu isumaqatigiissut"-mik taaneqartukkut atorfinitinneqar-simasooq.

*Ingerlatsivik innuttaasumut isumaqatigiissuteqarpat ingerlatsiviup inatsiseqartitsi-nermut isumaqatigiissummi pineqartunut ilaatinneqartunut tunngasut pillugit iliuuse-
risai ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinermik
oqartarnermi pineqartunut aallaavittut ilaatinneqarneq ajorput¹⁹. Taamaalilluni A-
mik soraarsitsineq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunnga-
vigalugit naliliiffigineqassanersoq nalornissutigineqalersinnaavoq, atorfeqartitsiner-
mut tunngasut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pilersinneqar-
simanngippata.*

*Atorfinititsinerli pillugu isumaqatigiissummit erserpoq isumaqatigiissut (overens-
komst) tunngavigalugu atorfinititsineq pineqartoq, isumaqatigiissummi funktionæ-
rit pillugit inatsimmi soraarsitsinissamut piffissaliisarneq pillugu malittarisassanut
ilaalu ilanngullugit innersuussineq atorfeqartitaasut ukiut 15-it inorlugit atorfeqarsi-
masut pillugit isumaqatigiissummi § 35-mut naapertuuttuavoq.*

*Isumaqatigiissut taanna aalajangersakkanik isumaqatigiissutip inuit ataasiakkaat pil-
lugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isumaqatigiissutigisimaneqarnissaanik ili-
manarsitsisisunik aamma imaqqanngilaq.*

*Aammattaaq pineqartoq tassaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mik ingerlatsi-
neq pillugu inatsiseqartitsinikkut suliamik suliarinninneq tunngavigalugu aalajangi-
nikkut soraarsitsisimaneq.*

*Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq A-mik atorfinititsisimaneq tamatumalu
kingornatigut soraarsitsisimaneq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavi-
galugu pisimasooq, suliami sulisumut tassunga tunngasumi atorfeqartitaanermut tun-
ngasut isumaqatigiissutikkut (kontrakt) uppernarsarneqarsimaneq apeqqutaatinna-
gu.*

*Isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussat, atorfinititsinermut inatsiseqar-
titsinikkut tunngavisoq pillugu nalornisoqalernissaa pinngitsoortinniarlugu, isu-
maqatigiissutit (overenskomster) tunngavigalugit atorfinititsinerni oqariartaaseq
"atorfinititsineq pillugu allakkat" "atorfinititsinermi isumaqatigiissut"-mut taarsiul-
lugu siunissami atulertariaqaraa.*

19) Tak. Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut periaaseq, Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut periaatsimi
saneqqunneqarsimanngitsoq, U.2005.616.H.

2. Aalajangiineq pisimasoq

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A 31. oktober 2007-imi soraarsippaa, aalajangiinerlu allakktigut 2. november 2007-imeersutigut aalajangiisumallugu.

A-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera malillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussamik qaangiisimanerata sunniutaa pillugu apeqqut tulliuuttuni imm. 3.2.-p ataani erseqqinnerusumik eqqartorpara.

Aamma oqaatigaara A-p suliunnaarallartinneqarneranut atatillugu A-p atorfeqartitaaneranut tunngasut pillugit aalajangiisooqarsimanninneranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera isumaqatigigiga.

Tamatumani manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu suliunnaarsitsineq taanna D-p suliamik soraarsitsiniarnermut tunngasumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut aallartitseqqusineranut atatillugu D-mit aalajangerneqarsimasoq. Pineqartoq aamma tassaavoq atorfeqartitaasumik akissarsianik annikillisisinani suliunnaarallartitsinerup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aallaavittut isigineqarsinnaannginnera²⁰.

D-mi allaffeqarfiup pisortaata C-p suliunnaarallartitsinerup aallartinneqarnissaa pillugu allakkiaata 4. oktober 2007-imeersup matuma ilimagineqarnissaa sakkortusarpaa, tassalu suliunnaarallartitsineq A-p 12. september 2007-imi unitsinneqarneranut takusutissaanngitsoq, taamanimi allaffeqarfiup pisortaata A nalunaarfigimma-gu suliaq soraarsitsiniarnermut tunngasoq aallartinneqarsimasoq, "suliallu sulisumut tunngasup suliarineqarnerata nalaani sulisarnissaa naleqquttuunngitsoq".

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami pinsinnaatitaanera pillugu tunngaviunerusumik isumaliutersuutinik arlalinnik immikkoortup 2.1.2.-p ataani saqqummiussivunga.

2.1. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami pissusiviusunik aalajangersaanera

Soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinermi 31. oktober 2007-imeersumi pisut arfinillit soraarsitsinermut tunngaviusunut ilaatinneqartut taaneqarput:

Pisoq 1:

A-p ...-mik misissuiartorluni tikeraarnermi 5. september 2007-imi pisumi kantinami ul-lup qeqqasiorluni nerinermi oqarsimasoq ...-p pisortaa X "sorpajuusoq".

Pisoq 2:

A 6. september 2007-imi suliffimmini attaveqarfigiuminaassimasoq, tusartaaserluni issiasimasoq, suleqatinilu isiginngitsuusaartutut issimallugit.

20) Tamatumani tak. Danmarkimi inatsiseqartitsineq, suliassaqarfimmi tassani Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinerup pissuseqatigisaa, FOB 1998.423 tulluilu, pingaartumik qupperneq 428.

Pisoq 3:

A misissuiartorluni tikeraarneq pillugu allaffeqarfiup iluinnaani atugassatut allakkia-mi 7. september 2007-imeersuni ...-p pisortaa pillugu nikassaasumik oqaaseqaateqar-simasoq, ilaatigut imatut:

"X iluaqutissartaqarsinnaasoq uanga nammineq qularutiginnilara. ...-t utertikkumanagu annertoorujussuarmik iliorumassapput, tamatumunngalu atatillugu kontomut aningaa-sarpassuarnik ikisiumassallutik. X-ip qullersarisai attaveqarfigineqaannartariaqarput. X ki-simiitillugu ataatsimeeqatiginnisaannarumavara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisoq 4:

A ...-mik misissuiartornerup kingorna angerlamut 5. september 2007-imi ingerlaar-nermi D-mi pisortarisani pisortaqarfiullu upalungaarsimanissamut pilersaarusiarnik paasinninnera pillugu nikassaasumik imatut oqaaseqaateqarsimasoq:

"Oqaatigineqartut eqqoqqissaartumik eqqaamannilakka. Kisianni A oqarpoq C pisortapa-laajusoq, sumilluunniit aqutsineq nalusoq. C suliaqanngivittarnerarpaa. Pisortatut pikkor-lunnerarpaa, A-llu nalungilluinnarnerarlugu C soraaruni sunik tunineqassasoq, tassalu "skuut atornikut isumannaallisaanermi atorveqartartut". A-p tamatuma saniatigut C aqusi-neralu massuaatigai, qanoq eqqoqqissaartumik oqarnera ajoraluartumik eqqaamannilakka. A aamma oqarpoq uagut (D-p) upalungaarsimanissamut pilersaarut sunaasorluunniit nalu-gipput. Tamannalu pitsaanngitsorujussuarmik oqarneruvoq, tassami suleqatigisartakkatta angallammi ilaaqataasup upalungaarsimanissamut pilersaarusiaq M-imi pisortaatut peqa-tigalugit inaarsarlugu suliarimmagu, upalungaarsimanissamullu pilersaarusiaq D-p tama-tuma kingornatigut akuerisussaallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisoq 5:

A ...-mik 24. august 2007-imi ataatsimeeqateqarnermi pitsaanngitsumik pissuseqarluni peqataasimasoq, naak A-p ingerlatsivimmi "ilinniartutut" tunuarsimaarnerusumik inissisimanissaa D-p naatsorsuutigigaluaraa.

Pisoq 6:

A ataatsimiinnermi pisumi 5-imi taaneqartumi kalaallit sulisut pillugit ataatsimut pitsaanngitsumik eqqartorsimagai.

2.1.1. A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaanik aalajangi-nermi ilanngussineq

Aalajangiineq pisut qulaani taaneqartut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangi-nerminut tunngaviutissimasaasa saniatigut A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaata 26. september 2007-imeersup ilaa X-ip aningaasanik isu-mannaallisaanermut atuiumannginneranik upalungaarsimanissamullu pilersaarusia-mik atsiorumannginneranik oqaatiginnittoq pillugu oqaaseqaatinik imaqarpoq.

Taamaalilluni Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqaatigaa "oqaaseqaatit akuerineqar-sinnaanngilluinnarpoq".

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup taamatut oqarnera A-p suliami illua'tungiusup isu-maanik tusarniaanermut akissutaata ilaa taanna soraarsitsinermut tunngaviusunut aamma ilaatinneqarnerisooq nalornissutigineqalersissinnaavaa.

Inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermi isiginiagassat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanut tunngaviusut manna nassataaraat, tassalu paasissutissat suut nanertuutaasumik aalajangiinermut tunnga-viutinneqarnerat nalornissutigineqassanngitsaq.

A-p oqaaseqaataanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup "akuerineqarsinnaanngilluin-narpoq"-mik suliame illua'tungiusup isumaanik ilassutaasumik tusarniaanermi 15. ok-tober 2007-imeersumi aamma aalajangiinermi 31. oktober 2007-imeersumi tamatuma soraarsitsinermut tunngaviusunut ilaanera tamatumunnga peqatigitillugu nalunaaru-tiginagu oqaatiginninnera pitsaanngitsutut isigaara.

Tulliullugu oqaatigaara suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat suliame illua'tungiusup illua'tungerisami paasissutissanik saqqum-miussaani paasisaqarsinnaatitaanerata taakkulu pillugit oqaaseqarsinnaatitaane-rata qulakkeerneqarnissaannik siunertaqarmata.

Tunngaviusumik apeqqut una uanga paasinninnera malillugu saqqummersippaa, tassalu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutip imarisaa oqar-tussaasup innuttaasumut qanoq annertutigisumik avoqqaarinnissutigisinnaaneraa.

Uanga paasinneqqaarnera unaavoq innuttasoq suliame illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqartoq suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummi-ni suliaq imminut tunngasoq pillugu saqqummiussinissaminut annertuumik kiffaan-ngissuseqartariaqartoq, pingaartumillu suliani ingerlatsivimmi atorfeqartitaanermit qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinermut tunngasuni matumani eqqaamanissaa pingaartuuvoq, tassalu innuttaasoq suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaner-mut akissuteqarnermini sulisutut inissisimannngitsaq, suliameili inuttut nammineq il-lua'tungiusutut inissisimasaq.

Suliame pineqartumi tamatuma manna nassataaraa, tassalu A-p pisut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup (aamma D-p) avoqqaarisariaqartutut isigisai pillugit isummaminik su-liame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini aalajangiusimannissi-manera naammagiinnartariaqarsimagaa.

Taamaattumik Sulisoqarnermut pisortaqarfiup A-mik taassuma oqaaseqaatit suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini saqqummiussai pillugit avoqqaarinnissimanera pissutissaqanngitsutut isorisarialerujussuuartullu isigaara.

Aamma oqaatigaara A-p ...-mik piiiaaffiup pisortaa pillugu oqaaseqaataasa pissutsinut inatsisinik unioqquitsinernut tunngasunik pasilliutinik imaqarnerat D-p ...-p aqunne-qarneranik iluarisimaarinninnera innersuussutigalugu tunuartinneqarsinnaasiman-ngitsaq. Oqaaseqaatit taamaattut attassisinnaanersut aalajangiisoqannginnerani mi-sissorneqartussaapput.

2.1.2. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliame paasissutissartalersuina

A-p naammagittaalliummik tunniussinermi oqaatigaa suliame pissusiviusunik saq-qummiussinermi Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit sumiginnarneqarnera iluarin-gikkini.

Tamanna pillugu oqaatigaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami uppernarsaasersuineq pillugu naliliinera misilissinnaanngikkiga, tassami taamaaliussaguma tamanna ilisimannittunik apersuineramik tunngaveqartussaammat. Uppernarsaatit nalornissutigineqarnerannik taamatut qulaajaaneq eqqartuussivinni pisariaqarpoq, tassami uanga suliaassara tassaammat ingerlatsivinnik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu nakkutilliineq, imaanngitsoq uppernarsaatit nalornissutigineqarnerannik qulaajaaneq.

Aammali oqaatigaara A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaaqqinneq pillugu ilisimatitsinermut atatillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup D-mut oqaaseqaataanit 15. oktober 2007-imeersunit ersertoq tunngavigisaq nalorninartortaqaraluartoq suliap soraarsitsiniarnermut tunngasup ingerlaannarnissaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naatsorsuutigigaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiisimasoq suliap pisortaqarfimmit aalajangiiffigineqannginnermini illersorneqarsinnaasumik paasisutissartalersorneqarsimanissaanut aamma akisussaasuvoq.

Pissutsit paasisutissatigut pigineqartutigut suliamut attuumassuteqartutigut paasisutissartalersorneqarsimanera kisimi suliap illersorneqarsinnaasumik paasisutissartalersorneqarneranut ilaanngilaq, aammali paasisutissat tatiginartuunissaat ilaalluni. Pissuviusup attassisinnaassuseqarnera nalornissutigineqarpat nalornissutigineqartup taassuma qulaajarniarneqarnissaa suliamik paasisutissartalersuinermut ilaavoq, taamaalilluni uppernarsaatinik nalinginnaasumik naliliinikkut paasisutissaq pineqartoq aalajangiinermut tunngaviutinneqarsinnaanersoq naliliisoqarsinnaaniasammat.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu D-p paasisutissiissutaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup misissoqqaarnagit tunngaviutissinnaanngisaanik pisariaqarneratut annertutigisumik misiliisariaqarpoq.

Soraarsitsinermut tunngaviusoq nalorninartortoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik naliliippat Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aalajangiinissaminut pisinnaatitaasimassanngilaq, naak soraarsitsisoqarnissaa D-p erseqqissumik kissaatigigaluaraa.

Uanga - oqaatigineqartut - soraarsitsinermut tunngaviusup uppernarsaasersuinnik attassisinnaassuseqarneranik nammineq naliliisinnaanngilanga, isumaqarpungali Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup D-mut oqaatigisaasa imminni soraarsitsinerup suliamut attuumassuteqarluinnartuunera nalornissutigineqalersissinnaagaat, tassami oqaatigineqartut imatut sammiveqarmata, tassalu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik D-p inassuteqaataa naaportorlugu aalajangiinissaminut piareersimasoq, taamatut aalajangiinissamat suliamut attuumassuteqarluinnartunik tunngavissaqarnersoq apequtaatinnagu.

Isumaqarpunga soraarsitsinerup inatsisinik unioqutitsisuunnginnera nalornissutigineqaraluartoq suliaq ingerlanneqarsinnaasoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup D-mut oqarsimanera Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik paasisutissartalersuinnissaminut pisussaaffimminik sumiginnaanerigaa isorisariaqarluinnartuusoq.

Tamatumunnga atatillugu eqqaasitsissutigaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinnerminut ingerlatsinikkut immikkut akisussaaffeqarnini uannut siusinnerusukkut nassuerutigisimagaa, suliamilu uanga suliarisanni 11.03.20.01/043-02-mik j. normoqartumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmud allakkakka 18. september 2006-imeersut innersuussutigaakka.

Naalackersuisut Sulittaasuata qitiusumik allaffeqarfissuarmi sulisunik atorfinitsitsisarnermik soraarsitsisarnemillu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliassaqqarfianut inissiisimanerata sulisoqarnermik aqutsinermi ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik nalinginnaasunik saneqqutsinissaanut tunngavissalersimangilaa, aamma oqartussaasut atorfeqartitaasut suliffigisaat sulisitsisutut ingerlatsinermi immikkut akisussaaffeqanngikkaluarpalluunniit.

2.2. Pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliineq

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinnerani takuneqarsinnaavoq pisut 1-imit 6-imit soraarsitsinermut tunngaviusut ilumoorfiginninnnginnertut nalilerneqartut, A-llu pissusilersornera inuttaanut avoqqaarliutigineqartoq.

Tamanna pisut suliamut atatillugu unioqqutitsinertut nalilerneqarnerattut paasineqartariaqarpoq.

Isumaqarpunga pisut 1, 3, 4, aamma 6 pissutsit qanoq innerat apeqquataatillugu suliamut atatillugu naalasseriitsuliornertut nalilerneqarsinnaasussaasut, tassalu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uppersaatinik naliliinera eqqortuusimappat. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uppersaatinik naliliiffiginninnera uanga isummerfigisinnaanngilara, tak. immikkoortup 2.1.2.-p ataani oqaaseqaatikka. Uanga paasissutissiisutigineqartut tunngavigalugit paasinninnera unaavoq pisoq 2 aamma pisoq 5 suliamut atatillugu unioqqutitsinerunnngitsut.

Pisoq 1 (X-imik sorpajuuneraaneq) pillugu oqaatigaara ingerlatsivimmi oqartussaa-sup suliaminik suliarinninnerminut atatillugu innuttaasunik, matumani suliami il-lua'tungiusut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, perorsarsimarpalunngitsumik oqaaseqarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik unioqqutitsinerusoq.

Nakkutilliinermi oqartussaa-sup nakkutilliinini suliffeqarfinnut pulaarnikkut ingerlap-pagu ataqqinnittumik mianerinnittumillu pissusilersornermik tunngaveqarneq nakkutilliinermi oqartussaa-sup sulisuinit malinneqassaaq, suliffeqarfimmud pulaarneq ingerlagallartillugu.

Taamaattumik isumaqarpunga pisoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aallaaserisimasaa suliamut atatillugu unioqqutitsinertut nalilerneqarsinnaasoq, pisimanera ilumut uppersarsarneqarsinnaappat.

Taamaattorli oqaaseqaammik pisortaqarfiup suleqatigisartagaasa ilaannut saqqummiussisimanerup pingaartillugu isiginiarneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera ilalersinnaanngilara. Taamaalluni M-ip pisortaqarfiup suleqatigisartagaatut oqaatigineqarnera uanga paasinninnera malillugu eqqortuunngilaq, tassa-mi naatsorsuutigigakku D-p ...-mut tikeraarnera nakkutilliinermut atatillugu tikeraar-

nerusq, Kalaallit Nunaanni ... pillugit inatsimmik nalunaarummi § 25, imm. 2-mi oqaasertaqartumi pineqartunut ilaatinneqartoq.

Ingerlatsinermi oqartussaasoq suliffeqarfinnik namminersortunik inatsit taanna tunngavigalugu nakkutilliisuugaangat suliffeqarfik nakkutigineqartoq oqartussaasup suliamik suliarinninnera suliami illua'tungiusutut inissisimasarpoq, nakkutilliinermilu oqartussaasoq suliap qanoq ituussusia tunngavigalugu, pingaartumik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqarneq pillugu malittarisassat eqqarsaatigalugit, suliffeqarfimmuut nakkutigineqartumut attuumassuteqartuussanngilaq.

Pisoq 3 (X-imik allakkiami nikassaasumik eqqartuineq) pillugu oqaatigaara ingerlatsivimmi sulisup paasissutissanik suliamut attuumassuteqanngitsunik ilanngussinera, matumani inuttut naliliinerit oqartussaasup suliaanik nalornissutiginnilersitsisinnasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik unioqquitsinerusq.

Pisorli Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit allaaserineqartoq sulinermut atatillugu unioqquitsinertut nalilernerqarsinnaassappat pissutsit arlallit apeqquataasussaapput.

Siullertut: Pisoq 1 pillugu M-ip D-p suleqatigisartagaatut isigineqarsinnaannginneranik qulaani oqaaseqaatikka siullertut innersuussutigakka.

Aappaattut: Pisoq taanna A-p oqaaseqaatai D-p suliamik suliarinninneranik sunniinjarluni siunertaqarsimanersoq imaluunniit naliliinerup suliami ilaanissaata periarfissaqarneranik A-p ilimaginnissimasinnaaneranut sanilliullugu naliliiffigineqartariaqarpoq.

Taamaattorli ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pisumik inatsiseqartitsinikkut naliliinerata isornartorsiornissaanut tunngavissaqarnanga.

Pisoq 4 (misissuereernerup kingornatigut angerlamut ingerlaarnermi D-mik A-llu pisortarisaanik nikassaasumik eqqartuineq) pillugu oqaatigaara ingerlatsiviup avammut pissusilersornermini innuttaasunik tatiginnilersitsinera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaasoq.

Taamaattumik oqartussaasup pineqartup suliassaminik ingerlatsinera pillugu tatigininngitsumik pisortani atorfeqartitaasup oqaaseqaateqarnera pisumi naliliineq tunngavigalugu suliamut atatillugu unioqquitsinertut isigineqarsinnaavoq.

Taamaattorli pisoq taanna tamatumunnga peqatigitillugu kiffaanngissuseqarluni oqaaseqaateqarsinnaatitaanermut pisortani atorfeqartitaasut suliffitik pillugit pisinnaatitaaffigisaannut ataneqartillugu naliliiffigineqartariaqarpoq.

Taamaalilluni matuma aallaaviunera atuuppoq, tassalu pisortani atorfeqartitaasut suliffitik pillugit oqaaseqaateqarnissaminnut allatulli kiffaanngissuseqarlutik pisinnaatitaaffeqarmata, pisinnaatitaaffillu taanna killilersorneqassappat tunngavilersuutit immikkut tunngavissaqarluartut pigineqartariaqarlutik. Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaammini FOB 2004.190-imi pisortani atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqarlutik oqaaseqaateqarsinnaatitaanerat pillugu ataatsimut tunngaviit oqaasertalersorsimavai, taakkulu uanga paasinninnera malillugu Kalaallit Nunaannut ataneqartillugu

atorneqarsinnaassapput, tassami kiffaanngissuseqarluni oqaaseqaateqarsinnaatitaanerup Tunngaviusumik Inatsimmi § 77-ikkut aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiisummi artikel 10-kkut illersugaanera Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu assigiimmat.

Taamaalilluni Folketingip Ombudsmandiata makku oqaatigai:

"Pisortani atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqarlutik oqaaseqaateqarsinnaatitaaneranni innuttaasut kiffaanngissuseqarlutik nalinginnaasumik oqaaseqaateqarsinnaatitaanerannut sannilliulluni immikkut killilersuutiniq atuuttoqarnera pillugu qitiusumik apeqqutip akineqarnerani qularnaatsumik aallaavioq unaavoq, tassalu pisortani atorfeqartitaasut allatulli oqalinnerni tamat peqataaffigisinnaasaanni peqataanissaminnut kiffaanngissuseqarluninartut. Pisortani atorfeqartitaasut amerlassusiat pissutigalugu pisortani atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqarlutik oqaaseqaateqarnissaannut killilersuutit nalinginnaasumik atuunnissaat aalajangiisuusumik illua'tungilerneqarpoq. Killilersuutit taamaattut mianerisassanut Tunngaviusumik Inatsimmi demokrati atorlugu aqutseriaaseq tamatumungalugu atatillugu oqaaseqaateqarnissamut tigussaasutigut kiffaanngissuseqarnissamik tunngavittut atanilerneqarsinnaasussaangillat.

Taamaattorli naatsorsuutigineqarpoq pisortani oqartussaasut iluminni aalajangiiniartarnerannik sulisinnaassuseqarnerannillu mianerinnineq pisuni immikkorluinnaq ittuni atorfeqartitaasut kiffaanngissuseqartumik oqaaseqaateqarsinnaaneranni killilersuinermik nassataqarsinnaavoq. Killilersuutit taamaattut pisortani atorfeqartitaasunut sorlernut, qaqugukut, qanorlu annertutigisumik atuuttarnerat sukumiilluinnartumik allaaserineqarsinnaagunangilaq. Isummali pingaarnerit arlallit oqaatigineqarsinnaapput:

1. Killilersuutini taamaallaat suliat pisortani atorfeqartitaasut taakkua namminneq suliasaqarfiiniittut pillugit oqaaseqaatit pineqartunut ilaatinneqarput. Pisortani atorfeqartitaasut ingerlatsiveqarfinni ulluinnarni sulinerminni attuumassuteqarfinginngisaminni suliat pillugit innuttaasutut allatulli oqaaseqaateqarnissaminnut kiffaanngissuseqarput.

2. Nammineq suliassaqarfigisap iluaniittut pillugit oqaaseqaateqarnermi pineqartup suliaminut ilaatillugu oqartussaasup aalajangiiniarnerani peqataasarsimansoq peqataanersorluunniit pingaaruteqarpoq. Killiliissutini atorfeqartitaasut naalackersuinikkut allaffissornermiluunniit aqutsinikkut aalajangiisartuusunut ungasissumik inissisimasunik suliaqartut pineqartunut nalinginnaasumik ilaatinneqarnaviangillat.

3. Aalajangiineq sioqqullugu aalajangiinerulluunniit kingornatigut oqaaseqaateqartoqarsimansoq aamma apeqqutaavoq. Suliap aalajangiiffigineqannginnerani oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq - suliffiup iluani aalajangiiniarnermik ingerlatsinerup illersorneqarnissaa eqqarsaatigalugu - kingusinnerusukkut oqaaseqaateqarsinnaatitaanermik sakkortunerusumik killilersorneqartussaavoq.

4. Periaaseq tunngavigalugu manna aalajangersimasuavoq, tassalu pisortani atorfeqartitaasut namminneq suliassaqarfigisamik iluanni aningaasatigut atugassarititaasut pillugit apeqqutip sulisut siunissami atorfeqartitaanerannut sulinerannullu annertuumik pingaaruteqarfeqarsinnaaffii pillugit oqaaseqaateqarnissaminnut annertuumik kiffaanngissuseqartut.

Oqaatigineqartut makkuninnga nassataqarput, tassalu ilaatigut pisortani atorfeqartitaasut oqaaseqaateqarsinnaatitaanerat killilersussagaanni immikkut pingaaruteqartunik tunngavilersuinissaq piumasqaataasooq, ilaatigullu tunngavilersuutit taamaattut nalinginnaasumik taamaallaat sulisunut qitiusumik inissisimasunut, aalajangiinerup assortuussutaasup pilernerani peqataasunut peqataasimasunulluunniit atuutissasut." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik paasissutissartalersuina amigaateqartoq, tassami pisortaqarfik pisortani atorfeqartitaasut kiffaangissuseqarlutik oqaaseqaateqarsinnaatitaaneratt pillugu malittarisassat isiginiarlugit naliliisimanersoq suliami takuneqarsinnaanngimmat.

Pisoq 6 (D-mi ataatsimiinnermi kalaallinik sulisunik kusanaatsumik eqqartuineq) eqqarsaatigalugu pisoq 4 pillugu oqaaseqaatikka innersuussutigaaakka, tassanimi oqaatigigakku pisortani oqartussaasut tatiginnilersitsisumik pissusilersornerat ingerlatsinnermi ileqqorissaarnermut ilaasoq.

Tassani uanga paasinninnera malillugu aamma ilaavoq atorfeqartitaasut sulinerminut ilaatillugu ataatsimiinnermi oqaloqatiginninnernilu allani peqataasut paasinninnernik oqartussaasup sulinerata sulisut namminneq (suliamut attuumassuteqanngitsumik) isumaannit sunnerneqarsimannginneranik nalornissutiginnilersitsisinnaasunik saqqummiussisussaannngitsut.

Pisumik taassuminnga suliambut atatillugu naalasseriitsuliornertut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliisimannera pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga, A-p kalaallit sulisut pillugit ataatsimut nikassaasumik oqaaseqaateqarsimannera Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uppernarsarsinnaappagu.

Pisoq 2 (A-p 6. september 2006-imi attaveqarfiginiaruminaassimannera) aamma pisoq 5 (A-p 24. august 2007-imi ataatsimiinnermi pissusilersornera) eqqarsaatigalugit oqaatigaara pisut taakku sulinnermi naalasseriitsuliornertut nalilerneqassappata tamanna matuminnga tunngaveqartariaqartoq, tassalu A allaaserineqartutut pissusilersornerup akuerineqarsinnaannginneranik ilisimatinneqarsimagaluarluni taamatut pissusilersornerminik ingerlatsiinnarsimasoq.

Pingaartumik pisoq 5 eqqarsaatigalugu oqaatigaara A-p sulinnermi aallartinnerani suleqatimi ilaannut "ilinniartuusussaasimannera" immini D-p ataatsimiinnerini A-p peqataasimanninnera aalajangersassallugu naammattumik tunngavissaanngitsosq.

Suliap saqqummiunneqarneranitt tamatumunnga peqatigitillugu erserpoq pisut taakku paasineqarnerminnut atatillugu ingerlaannartumik uparuarneqarsimannngitsut.

Taamaattumik isumaqarpunga pisoq 2 aamma pisoq 5 paasissutissiissutigineqartut tunngavigalugit sulinermut atatillugu naalasseriitsuliornertut nalilerneqarsinnaanngitsut.

Aamma malugaara D-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut oqaaseqaammini 12. oktober 2007-imeersuni oqaatigisimagaa A ...-tut atorfeqarnissaminut naleqqutinngitsosq, pissusilersorneratalu pisortaqarfimmi sulisunik allanik suleqateqarsinnaanera akornuseraa.

Tamanna pillugu oqaatigaara soraarsitsinissamik aalajangiinerup aalajangiinnermut tunngavisoq tassaatinngikkaa naleqqutinngissuseq imaluunniit suleqatigiinnermi ajornartorsiutit, taamaattumillu tamanna pissutigalugu isumaqartunga A tamanna tunngavigalugu soraarsinneqarsinnaasimannersoq naliliinissannut tunngavissaqanngitsunga.

2.2.1 Pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavik

Pisortani atorfeqartitaasut pillugit aalajangiinerni, matumani soraarsitsinissamik aalajangiinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pisunut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi naapertuuttumik tunngavik nalinginnaasoq atuuppoq. Tunngavik taanna akuliunnerit annikinnerusut naammappata akuliunnerit annertunerusut atorneqartussaanninnerannut aamma anguniakkap sakkugisallu imminnut naammaginartumik naapertuuttuususaanerannut takussutissaavoq.

Tunngavik taanna malinneqartussaavoq, soraarsitsinerup suliamut atatillugu unioq-qutitsinernik, suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik isumaqatigiinnginnermilluunniit tunngavilersorneqarnera apeqqutaatinnagu.

Taamaalilluni soraarsitsinerup inatsiseqartitsinikkut pisumut naapertuuttumik malitseqartitsissutaaneramik naliliinermi pisoq assersuutigalugu uparuaanikkut, mianersoqqusinikkut imaluunniit atorfeqartitaasup suliamut allamut nuutsinneqarneratigit aaqinneqarsinnaanersoq naliliisoqassaaq.

Aalajangiinerup pineqartup pisunut naapertuuttuuneramik naliliininni manna ilanngullugu isiginiartariaqartoq isumaqarpunga, tassalu pisut pineqartut siullermeertumik pisuunersut, tamanna imatut paasillugu A pisut taakku sioqqullugit sulinermini pissusilersornini pillugu uparuarneqartarsimanersoq takuneqarsinnaanngitsoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu pineqartoq tassaavoq pisut 1, 3 aamma 4 (taamaassimagunarmat) sulinermi ingerlatamut ataatsimut atasumik pisimanerat, tassalu ...-mik misissuiartorluni angalanermut atatillugu.

Aammattaaq A-p M-imik 24. august 2007-imi ataatsimeeqatigineqarnerani (pisoq 5 aamma 6) pissusilersorsimanerata D-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneranut 12. oktober 2007-imeersunut A-p akissutaanut 26. september 2007-imeersumut atatillugu suliami soraarsitsinermut tunngasumi aatsaat ilanngunnissaanut pissutissaqarluni isumaqarsimavoq.

Pisunik taakkuninnga Sulisoqarnermut Pisorta qarfimmu inassuteqaammi 11. september 2007-imeersumi ilanngunnissamut D-p pissutissaqarnani isumaqarsimanerata uanga isumaga malillugu manna ilimanarsisippaa, tassalu pisut taakku D-p ilunger-sunartutut isigisimannikkai.

Aammattaaq suliaq soraarsitsilluni pineqaatissiinermi sakkukinnerusumik aalajangiivigineqarsinnaaneramik apeqqummik Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimanngilaa, tak. immikkoortoq 3.1. pillugu ataani oqaaseqaatit.

Tamanna tunngavigalugu uanga naliliinera unaavoq siunissami naalasseriitsuliornerit sakkukinnerusunik iliuuseqarnikkut pinaveersaartinneqarsimasinnaagaluarnerat mattunneqarsinnaanngitsoq, assersuutigalugu eqqortumik pissusilersornissamik ilit-sersuinikkut mianersoqqussuteqarnikkulluunniit.

Taamaattumik soraarsitsinermik pineqaatisseeriaatsit sakkortunersaannik atuineq pissutsit allaaserineqartut eqqarsaatigalugit taakkununga naapertuuttuosorinangilaq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup unioqquitsinermut pisortaqarfiup sulinermut atatilugu naalasseriitsuliornertut nalilersimasaanut naammaginatsumik naapertuutinningsumik aalajangiisimanagera isorisariaqartutut isigaara.

3. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

3.1. Suliani sulisunut tunngasuni sakkortuumik aalajangiinernut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat annertusisamik pisussaaffeqarneq

Suliani pisortani atorfeqartitaasut qinnuteqaataanngitsumik soraarsinneqarnerinut imaluunniit allatut pineqaatissinneqarnerinut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat inatsisikkut aalajangersagaannngitsumik pisussaaffik piuvoq, imaaginnangitsoq suliami pissusiviusut pillugit, aammali suliami inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaa pillugu. Inatsisikkut aalajangersagaannngitsumik pisussaaffiup taassuma manna nassataraa, tassalu soraarsitsinermi oqartussaasoq - suliami aalajangiisoqannginnerani - nalinginnaasumik pisussaaffeqartoq atorfeqartitaasumut oqartussaasup nammineq suliamik paasinninnera pillugu nassuiaateqassalluni. Nassuiaammut tassunga ilaapput oqartussaasut pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliinera aamma oqartussaasup uppersaatinik naliliinera, suliami apeqqutinik uppersaasersuinermut tunngasunik peqarpat.

Tunngavik taanna suliani pineqaatissiinikkut soraarsitsinermi - aamma soraarsitsisamaarnermut tunngaviusoq suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik, naleqquttuunnginnermik ilaalu ilanngullugit imaqarpat - aamma suliami naliliineq tunngavigalugu soraarsitsinerni atuuppoq.

A suliami illua'tungiusutut isummaminik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu tusarniaavineqarsimasoq suliami takuneqarsinnaavoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissummini oqaatigaa A suliami inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavineqarsimasoq, taamaattumillu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi suliani soraarsitsinermut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat annertusisamik pisussaaffeqarneq eqqortinneqarsimasoq.

Malugaara A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaanerit marluk taakku suliami pissuviusut pillugit tusarniaanermik imaqartut.

Tusarniaanerit marluk taakku tamatuma saniatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pisut kusanaassusiat pillugu nalilinernik imaqarput: Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup oqariartaatsit makku atorpai: "akuerineqarsinnaannngilluinnartoq", "atorfeqartitaarnermut tunngasunik erseqqissumik sumiginnaaneq", "kusanaalluinnartoq aamma iluoorfiginnngilluinnarneq" aamma "akuerineqarsinnaannngitsumik pissusilersorneq".

Tusarniaaneriilli taakku pineqaatissiinerit sakkukinnerusut atorneqarsinnaanersut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera pillugu nassuiaammik imaqaanngillat. Taamaalluni Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A aalajangiinerup pisunut naapertuuttuuneranik pisortaqarfiup isumaliutersuutai pillugit tusarniaavigisimangilaa.

Taamatut naliliineq pillugu nassuiaat pisussaaffigalugu tusarniaanermut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermik eqqortitsisumut ilaasutut isigisariaqarpoq, tamatumani tak. suliassaqarfimmi tassani Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut periaaseq kingullermik eqqartuussutikkut "Ugeskrift for Retsvæsenet 2002.1269 H"-kkut saqqummiunneqartoq, Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi saneqqunneqarsimangitsoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnerminik eqqortitsimannginnera isorisariaqartutut isi-gaara.

Aalajangiinerup pisunut naapertuuttuuneranik A-p tusarniaavigineqarsimannginne-rata suliamik uanga imatut paasinninnera ikorfartorpa, tassalu suliaq amigartumik paasissutissartalersorneqarsimasoq, taamaattumillu aalajangiinerup sulinerup ata-tillugu naalasseriilliornertut nalilerneqartunut naapertuussorinannginneranik naliliin-nnut ikorfartuutaasoq, tak. immikkoortoq 2.2.1.-imi pisunut naapertuuttumik iliuuse-qartarnermik tunngavik pillugu qulaani oqaaseqaatika.

3.2. Tusarniaanermut akissut kingusinaartumik tiguneqartoq

A uannut naammagittaalliornerminut atatillugu oqarpoq tusarniaanermut akissummi 30. oktober 2007-imeersup nammineq paasinninnini malillugu piffissaagallartillugu tunniunneqarsimasup Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit isiginiarneqarsimannginne-ra iluarinnikkini.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissumminut atatillugu oqaatigaa akissut - akissut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera malillugu pisortaqar-fimmut kingusinaartumik tunniunneqarsimasoq apeqqutaatinnagu - pisortaqarfiup su-liarisimagaa, naliliisimallunilu paasissutissanik suliap suliareqqinneqartariaqarne-ranik pissutissaqalersitsisunik nutaanik saqqummertoqaanngitsoq.

Tamanna Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut allagaasa 2. november 2007-imeer-sut uppersarpat.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissut, taassuma akissuteqarnis-samut piffissaliussatut (inatsit malillugu) aalajangersarneqarsimasup kingornatigut tiguneqarnera apeqqutaatinnagu, paasissutissanik nutaanik suliamp sunniuteqartu-nik imaqarneris Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isummerfigissagaa oqaatigalugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasissutissiissutigisai tunngavigalugit isumaqar-punga pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummik 30. oktober 2007-imeersunik suliarinnessimanerata isornartorsiornissaanut tunnga-vissaqarnanga.

Taamaattorli isumaqarpunga piffissaliusseq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangersarsimasaa ilumut qaangerneqarsimanersoq nalorninartorujussuusoq.

Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga manna immikkut isiginiartariaqartoq, tassalu pappiarat allaffissiat Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut saaffiginnilluni allannermi atorneqarsimasut aqqusinermi najugaqarfigisap aqqa pillugu paasissutis-samik imaqqannginnerat, taamatuttaarlu Namminersornerullutik Oqartussat nittarta-gaanni www.nanog.gl-imi qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaasut aqqusinermi najugaqarfigisaata aqqata oqaatigineqarsimannginnera.

Ingerlatsinermi oqartussaasup inatsiseqartitsinikkut immikkut ittumik tunngavissa-qanngikkuni innuttaasut allakkaminnik oqartussaasumut namminneq ornigullutik tun-niussinissaannut ataatsimut mattussinnaanngilai.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik tamanna tunngavigalugu tassaasariaqarpoq allakkat Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni saaffiginnittarfian-nut piffissaagallartillugu tunniunneqarsimasut Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmuut pi-sortaqarfiup piffissaliussatut aalajangersarsimasaa naatinnagu anngutinngitsoorsin-naanerannut akisussaaffimmik tigumminnittusseq.

Taamaattumik siunissami saaffiginnissutaasartussani aqqusinermi najugarisap aqqa-ta ilanngunneqarnissaa imaluunniit suliap suliarineqarnerata akissuteqarnissamut piffissaliussap naanerata kingornatigut ullunik arlalinnik unitsikkallarneqartarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqarpoq.

4. Eqikkaalluni inerniliineq inassuteqaatillu

Oqaaseqaatip immikkoortuani 2.1.1.-imi oqaatigaara pisoq ataaseq soraarsitsinermut tunngaviusuni ilaanersoq aalajangiinermi erseqqarluttumik saqqummertoq.

Oqaaseqaatip immikkoortuani 2.1.2.-mi aalajangiissamaarnermut tunngaviusoq na-lornissutigineqaraluartoq suliaq aallartinneqarsinnaasoq Sulisoqarnermut Pi-sortaqarfiup D-mut oqarsimanagera isornartorsiorpara, oqaatigalugulu taamaaliornikkut aalajangiinerup suliamut attuumassuteqarluinnartuunera nalorninarsisinnegartoq.

Immikkoortumi 2.2.-mi oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq pissutsit marluk soraarsitsinermut tunngaviusuni ilaasut sulinermut atatillugu naalasseriitsuliornertut isigineqarsinnaanngitsut. Aammattaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik pisup 1-ip, pi-sup 3-p aamma pisup 4-p paasissutissartalorsornerneqarneri eqqarsaatigalugit kukkus-uteqarsimavoq.

Immikkoortoq 2.2.1.-imi oqaatigaara naalasseriitsuliorsimanagerit eqqarsaatigalugit aalajangiinerup pisunut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uppernarsaatinik naliliine-rani suliamut atatillugu naalasseriitsuliornertut nalilernerqartunut naapertuuttuun-gitsutut saqqummenera isorisariaqartutut isigigiga.

Immikkoortoq 3.1.-imi oqaatigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermik suliani sulinermut atatillugu naalasseriitsuli-ornertit pissutigalugit soraarsitsinernut tunngasuni atuuttumik Sulisoqarnermut Pi-sortaqarfiup malinnissimannginnera isorisariaqartuusoq, tamatumalu pisumi matu-

mani manna nassatarigaa, tassalu suliaq pineqaatissiisummik toqqaanermut atatil-lugu amigartumik paasissutissartalersorneqarsimasutut saqqummenera.

Pineqartut tassaapput imarisatigut kukkunerit suliamillu suliarinninnermi kukkunerit, taakkulu aalajangiinerup eqqortuuneranut pingaaruteqarnerat uanga suliamik suliarinninninni ilumuunnginnerarneqarsimangilaq, taamaattumillu isumaqarpunga aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera nalorninartortaqartoq.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara suliap kukkussutigineqarsimasut aaq-qinneqarnissaat siunertaralugu suliareqqinneqalernissaa Naalackersuisut Siulittaa-suata suliniutigissagaa.

Immikkoortumi 3.2.-mi oqaatigaara tusarniaanermut akissuteqarfissatut piffissalius-saq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangersarsimasaa qaangerneqarsimanersoq nalorninartooq, tassami A-p tusarniaanermut akissutaa pisortaqarfiup 30. oktober 2007-imi tigusimammagu.

Inassuteqaatigaara siunissami saaffiginnissutaasartussani aqqusinermi najugarisap aqqata ilanngunneqarnissaa imaluunniit suliap suliarineqarnerata akissuteqarnissamut piffissaliussap naanerata kingornatigut ullunik arlalinnik unitsikkallarneqartar-nissaa isumaliutersuutigineqassasoq.

5. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik uppersaasersuinera ataatsimut

Mappip suliami allagaatinik imallip Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit uannut nassiu-teqquneranut atatilugu pisortaqarfiup oqaatigaa suliami paasissutissat taamaallaat qarasaasiami pigineqartut, suliamilu allagaatit taakku naqitanngortinneqarneri ta-matuma kingornatigut tiguakka.

Naqitanngortit tigusakka ullulersorneqarnerit malinnagu aqqissuunneqarsimap-put, taamatuttaarlu allagaatit arlallit arlaleriarlugit naqitanngortinneqartarsimallu-tik, taakkuli allakkanut allakkianullu ilanngussatut ilanngunneqartarsimanersut u-nga imaaliallaannaq takusinnaasarnagu.

Tamanna pissutigalugu suliaq paasinierlugu piffissaq sivilunerusoq atortariaqarsi-mavara.

Tamatuma saniatigut malugaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi sulisup billetsiaata akilerneqarneranut uppersaat allagaatit naqitanngortinneqartut akornanniitooq. Allagaat taanna suliamut sulisumut A-mut tunngasumut attuumassuteqanngilaq.

Taamaattoqarnerata matuma oqaatiginissaanut pissutissaqalersippaanga, tassalu su-liani allagaatinik qarasaasiamiittunik atuinermi tulleriiaarineq torersuutitsinerlu su-lianut pappialakkoortitanut aallaaviusut atorneqassasut.

(...)"

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup 12. november 2008-mi nalunaarfigaanga A aamma Kalaallit Nunaanni Namminer-sorerullutik Oqartussat eqqartuussivikkoortitsinissaq pinngitsoortinniarlugu isumaqatigiissuteqarsimasut.

A allakkatigut 29. december 2008-meersutigut qinnuigaara suliaq A-p aamma Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissuteqarnikkut inaarlugu suliarineqarsimaneranik oqarneq isumaqatigineraa nalunaarfigeqqullunga.

A-mit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqanngilanga, taamatuttaarlu atorfinitsitsinermi allakkat ilusilersorneqartarnerat aamma sulisoqarnermik aqutsisoqarfiup najugaqarfiata innuttaasunut paasissutissiissutigineqartarnera pillugit ataatsimut inassuteqaatigisannut akissutinik suli tigusaqarnanga.

5.1.4 Nakorsap uppersaasiussaata kingusinaartumik tiguneqarnera pissutigalugu peersitsineq - inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut, suliap amigaateqartumik suliarineqarsimamera, pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarneq

Nakorsap uppersaasiussaata napparsimanerup sivissusianut uppersaasiussap allakkat kinguaattoorneratigut piffissaliussap atorfeqarfiusup aalajangersarsimsaata qaangiunneratigut tiguneqarnera tunngavilersuutigalugu atorfinnimit suliunnaarsinneqarsimanini A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip ilaatigut oqaatigaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup peersitsinermi inatsisitigut tunngavigisaq eqqortoq atorsimannigikkaa, nakorsallu uppersaasiussaata kingusinaartumik takkunneranut pissutaasut pisussaaffigisamisut naliliiffigisimanagit. Pisortaqarfik aammattaaq suliap suliarineqarnerani A-p suliame illua'tungiusup isumaa pillugu sukumiisumik tusarniaasimannigilaq.

Ombudsmandip aammattaaq tunngaviutippaa A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiinnermut atatillugu pisortaqarfiup pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavik isiginiarsimannigikkaa.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa suliaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliareqqissagaa, oqaatigineqartut isiginiarlugit.

Ombudsmandi tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpoq ingerlatsiviup innuttaasunut attaveqarfigninnermini e-mailimik telefaximillu atuinera pillugu ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissaminut pissutissaqarluni (j.nr. 2008-324-0001, siusinnerusukkut 11.04.21.01/063-06).

A-p B-mi [Namminersornerullutik Oqartussat ataanniittumi] atorfimmit soraar-sinneqarnini allakkatigut 27. juni 2006-imeersutigut 31. juli 2006-imi tigusakkut uannut imatut naammagittaalliutigaa:

"Suliaq qulaani pineqartoq pillugu ilinnut saaffiginnissallunga imminut matumuuna pisinnaa-tippunga. B-mi ...-sutut atorfinnit 22-06-2006-imi suliunnaarsitaavunga, una tunngavilersuuti-galugu: "Nakorsap uppersaasiussaani kingusinaartumik tunniussineq". Isumaqarpunga B taamaaliussalluni inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Qanoq pisoqarsimanera tulliuuttumi nas-suiassavara.

Nakorsap uppersaasiussaani B-mut nassiussinissannik mailikkut qinnuigineqarnera tun-ngavigalugu nakorsamut saaffigisartakkannut piffissaq siulleq atorlugu saaffiginnippunga. Pif-fissalli taassuma nalaani nakorsaq taanna Qilaliarfimmi sulinnigiffeqarmat uppersaasat 31. maj 2006-imi aatsaat pissarsiarineqarsinnaasimavoq. Tamatuma kingornatigut nakorsap uppersar-saasiussaa allakkatigut tammarnaveeqqusikkatigut 1. juni 2006-imi nassiuppara. Illua'tungiu-sutut isumannik tusarniaassummik nassitsiffigineqarnissama tungaanut B-mit tusagaqanngila-nga.

B-p nalunaarutaani, aamma inaarutaasumik aalajangiinermi allaaserisatut immikkoortortat arlallit uku immikkut maluginiarpakka: B-p nalunaarutaani mail-adressera kukkuneqarsi-mavoq, aamma B-p nalunaarutigaa nakorsap uppersaasiussaani uannit tigusaqanngisaan-narsimallutik. Aalajangiinermi uanga mail-adressinnut eqqortumut nassiussisoqarsimavoq, taa-maakkaluartorli nakorsap uppersaasiussaani uannit tigusaqarlutik nalunaarutigaat, kisian-nili kingusinaartumik, tassami 12. juni 2006-imi tiguneqarsimamat.

Oqaatigeqqissavara B-mit mailimik tigusaqanngisaannarsimagama. Aamma allakkat tammarnaveeqqusikkat Københavnimit 1. juni 2006-imi nassiussat suna pissutigalugu ulluni 12-ini ingerlaarsimanerat paasisinnaannginnakku.

Qulaani taaneqartut eqqarsaatigalugit isumaqarpunga tamanna tunngavigalugu B-p suliunnaar-sissinnaanngikkaanga. Taamaattumik suliap suliareqqinneqarnissaa inassuteqaatigaara, maililu nassiunneqarsimaneragaasoq pillugu, kiisalu allakkat siullermik takkutinnitsoortut, piffissallu sivilisogisup kingorna aatsaat takkuteriasaartut pillugit suliat erseqqinnerusumik misissuiffigine-qarnissaat inassuteqaatigaara.

Aammattaq isumaqarpunga malittarisassat inatsisillu pineqartumut tunngassuteqartut tamaasa uanga eqqortissimallugit, aamma suliunnaarsitaaneq uannik unnerluussissutitut ilungersunartu-tut isigisara, taarsiiffigineqarnermillu kinguneqartariaqartoq isumaqarfigaara.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup mappiutaa A-p atorfeqarnera pillugu allagaatinik imalik 29. august 2006-imi tiguara. Aammattaq mappi allagaatinik suliami suli-sumut A-mut tunngasunik imalik B-mit 22. februar 2007-imi tiguara.

Suliami uppersaasiussanit makku suliamut attuumassuteqartut takuneqarsinnaapput:

A, B-mi piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi sulisussatut 1. oktober 2003-mi atorfinitsinneqarpoq. Atorfinitsitsinermut atatillugu allakkanit 28. marts 2003-meersunit makku erserput:

"(...)

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma [kattuffiup pineqartup] ...sut ...llu pillugit isumaqatigiissutaanni 8. maj 2001-imeersumi § 6, imm. 2 atorfeqartitaanermut atuuppoq.

(...)

Atorfeqartitaanerup piffissamut killiligaasumut atuunna apeqquataatinnagu tamanna ilinnit sulisitsisumillu soraarsitsiniarluni Funktionærit pillugit inatsimmi ilimasaarisarneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit atorunnaarsinneqarsinnaavoq, taamaattorli piffissami killiligaasumi qaammatit pingasut sinnernagit atorfeqartitaagallarnermi piffissaliussa sivikillisaq ullunik 14-inik sivisussuseqartoq suliami illua'tungiusunut marlunnut tamanut atuuppoq.

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A atorfinitsitsinermi allakkatigut 19. februar 2004-meersutigut piffissaq atorfinitsinneqarfigisimasani aallarnerefigalugu massakkut atorfimmini aalajangersimasumik atorfinitsinneqarpoq:

"(...)

Funktionærit pillugit inatsimmi soraarsitsiniarluni ilimasaarisarneq pillugu malittarisassat atornerqarput. Taamaattorli atorfeqartitaasut 55-ileereersimasut eqqarsaatigalugit atuuppoq taakku Funktionærit pillugit inatsimmi soraarsitsiniarluni ilimasaarinissamut piffissaliussat aalajangersakkat tunngavigalugit sulisitsisumut piffissaliussat qaammatinik marlunnik sivitsorneqasasat, atorfeqartitaasumit soraarniteqarnermut piffissaliussat taakku sivoqataannik sivitsorneqanngikkaluartut.

(...)

Atorfeqartitaaninni atugassarititaasut il.il. sinneri allannguuteqanngillat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A sivisunerusumik napparsimareerluni B-mut allakkatigut 28. marts 2006-imeersutigut nalunaarpoq sulinini ilimasaarutigineqarsimasutut aallarteqqissinnaanngikkini, sulii napparsimanini pissutigalugu.

A-p napparsimanini 1. juni 2006 qaangerlugu sivilissuseqalissasoq B-mut allakatigut 21. maj 2006-imeersutigut nalunaarutigaa.

B-p A e-mailikkut 22. maj 2006-imeersukkut qinnuigaa 1. juni 2006-ip kingornatigut napparsimalluni sulinnnginnissanimut uppersaammik saqqummiusseqqullugu.

B-p A uppersaatinik nassiusseqqullugu e-mailikkut 1. juni 2006-imeersukkut nukingisaarpaa:

"B-p 1. junip kingornatigut napparsimasarninnut nakorsap uppersaasiussaani nassiusseqqullutit e-mailikkut ataani taaneqartukut 22. majimi qinnuigisimammatit, nakorsallu uppersaasiussaaniq tigusaqartoqarsimangimmat matumuuna qinnuigineqassaati nakorsap uppersaasiussaaniq annertusisamik qaqugu ajorunnaarnermik nalunaaruteqarnissap ulluanik ilaqtumik B-mit kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tiguneqareersimasussamik nassiussoqarnissaa isumageqqullugu, ajornangippat fax nr. xxxxxx-mut nassiusinikkut. Nakorsap uppersaasiussaa kingusinnerpaamik ulloq taanna tiguneqarsimangippat B-9 sulinnaarsinniartaatit, suliffimmut nalunaaqqaarani takkutinngitsoorsimaneq tunngavilersuutigalugu.

B sinnerlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p atorfimminit sulinnaarsinneqarnissaa B-p Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut nassuiaatikkut imaattukut 8. juni 2006-imeersukkut tamatuma kingornatigut inassuteqaatigaa:

"Pineqartoq: A

Sulisoq qulaani taaneqartoq B-mi 1. oktober 2003 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarpoq.

Pineqartoq naartunini pissutigalugu 29. marts 2005-imi napparsimasutut imminut nalunaarutigvoq, [illoqarfillu] tamatuma kingunitsiannuatigut qimallugu, tassami 31. august 2005-ip missaani ernisussaagami.

A 28. august 2005-imi ernivoq, erninermullu atatillugu sapaatit akunneri 21-t sulinnngiffeqareeruni B-mut uternissaa naatsorsuutigineqarluni. A-lli erninermut atatillugu sulinnngiffeqarnermut uiggiullugu feriarfissani feriarfiginiarlugit qinnutigaa, taamaalillunilu ...-mut 31. marts 2006-imi takkuttussaalluni.

A-p e-mailikkut 28. marts 2006-imi nalunaarutigaa napparsimanini pissutigalugu 31. marts 2006-imi pilersaarutigineqartut takkussinnaanani. 31. marts 2006-imit qaammagini marlunni sulisinnaanginnera pillugu nakorsap uppersaasiussaa ulloq taanna tiguneqarpoq. A-p napparsimalluni nalunaarutaa e-mailikkut 22. maj 2006-imi tiguneqaqqippoq, maannaanniillu piffissami 1. juni 2006-ip kingornani napparsimasimanermut nakorsap uppersaasiussaa e-mailikkut piumaneqarpoq. Uppersaasiussaaq taanna maani 1. juni 2006-imi tiguneqangim-

mat mailikkut nassiussisoqarpoq, nakorsap uppersaasiussaa annertusisaaq piumaneqarluni, taanna B-p kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tigusiannngippagu A suliuinnaarsinneqartussat maanngaanniit inassuteqaatigineqassaaq, suliffimmut nalunaaqqaarani takkutinngitsoorsimaneq tunngavilersuutigalugu. B 1. juni 2006-ip kingornatigut sulinnnginnermut nakorsap uppersaasiussaaniq tigusaqarsimannngilaq, taamaattumillu peqqissaasut pisortaata inassuteqaateqarnera malillugu A-p ingerlaannartumik suliuinnaarsinneqarnissaa maanngaanniit inassuteqaatigineqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaarfik A-mut ulloq taanna imatut allappoq:

"Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani Sulisoqarnermut Pisortaarfik B-mi sulisutut atorfinnit suliuinnaarsinneqarnissannik inassuteqaammik tigusaqarpoq.

Suliuinnaarsitsissamaarnermut tunngavilersuut imaappoq:

31. marts 2006-imiit napparsimasutut nalunaarsimavutit, nakorsallu uppersaasiussaa siumut qaammatinut marlunnut atuuttoq tunniussimallugu. Napparsimanermik nalunaarut 22. maj 2006-imi tiguneqaqqippooq, napparsimanermut nalunaarutaasoq 21. maj 2006-imi ullulernerqarsimasooq. B-p ulloq taanna qinnuigaatit nakorsap uppersaasiussaaniq 1. juni 2006-ip kingornatigut suli napparsimaninnut uppersaataasoq saqqummiuteqqullugu.

B nakorsap uppersaasiussaaniq 1. juni 2006-imi tigusaqannngimmat qinnuigeqqinneqarputit nakorsap uppersaasiussaaniq annertusisamik nassiuseqqullutit, piumasarineqarlunilu taanna B-mi kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tiguneqareersimassasooq. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigineqarpoq nakorsap uppersaasiussaaniq kingusinnerpaamik ulloq taanna nassiussaqqannngikkuit B-p suliffinnit suliuinnaarsinniaraatit, suliffinnut nalunaaruteqaqqaarnak takkussimannnginnerit tunngavilersuutigalugu.

B nakorsap uppersaasiussaaniq tigusaqarsimannngimmat suliffinnut nalunaaruteqaqqaarnak takkussimannnginnerit pissutigalugu suliuinnaarsinneqartussat inassuteqaatigineqassasutit aalajangertoqarpoq.

Suliffimmut nalunaaqqaarani takkutinngitsoorneq atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik sumiginnaanertut isigineqartarpoq, taamaattumillu Sulisoqarnermut Pisortaarfik B-mi ...-miittumi sulisutut atorfinnit suliuinnaarsissamaarpaatit.

Ullumikkumiit atuutilersummik atuukkallartussamillu sulisussaataitaninnit qilerussaarneqarputit.

Suliuinnaarsitsissamaarneq pillugu oqaaseqaammik saqqummiussinissannut pisortani suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi suliama illua'tungiusup isumaaniq tusarniaasarneq pillugu § 19-imi malittarisassat tunngavigalugit periarfissaqarputit.

Oqaaseqaammik saqqummiussinissat kissaatigigukku oqaaseqaatit Sulisoqarnermut Pisorta-qarfimmi kingusinnerpaamik 22. juni 2006-imi telefaxikkut nr. 32 44 48 atorlugu imaluunniit allakkatigut tiguneqareersimassaaq.

Inassuteqaatip ilanngussartallip assilnera ilanngullugu nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

B-p Sulisoqarnermut Pisorta-qarfik telefaxikkut 12. juni 2006-imi nalunaarfigaa:

"Qulaani taaneqartumit allakkat aamma sulisinnaannginneq pillugu uppersaasatit ullumikkut tiguneqartut ilanngullugit nassiunneqarput.

Nakorsap uppersaasiusaa annertusisaaq allakkatigut telefaxikkulluunniit suli tiguneqanngilaq.

Suliffimmut nalunaaqqaarnani takkutinngitsoornerup pineqarnera matumani pineqartoq B-p aalajangiusimavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p allagaasa nassitsissutit tammarnaveeqqusigaasut, 31. maj 2006-imi ullulernerqarsimasut, 12. juni 2006-imilu B-mit tiguneqarsimasutut assammik allalluni uppersarneqarsimasut ilanngullugit Københavnimit nassiunneqarput.

Nakorsap uppersaasiusaa ilanngullugu nassiunneqartoq taamatuttaaq 31. maj 2006-imi ullulernerqarsimavoq, tassanggalu erserpoq A napparsimanini pissutigalugu uppersaasiusap ullua aallarnerfigalugu sapaatit akunnerini arfineq pingasuni sulisinnaanngitsoq.

Sulisoqarnermut Pisorta-qarfiup A-mut allakkat imaattut e-mailikkut 13. juni 2006-imi nassiuppai:

"Aatsaaginnaq oqaloqatigiinnitsinnut uiggiullugu matumuuna uppersaasavara A-p suliunnaarsinneqarneranik suliaq ingerlaqqissasoq B-p kissaatigigaa, naak Sulisoqarnermut Pisorta-qarfik naliliigaluortoq suliaq nalorninartortaartoq, tassami nakorsap uppersaasiusaa 31. majimi ullulernerqarsimasooq sapaatit akunnerinut arfineq pingasunut siumut atuuttoq A-p nassiusimmamagu. Suliunnaarsitsinermut tunngavilersuut matuma kingornatigut tassaassaaq A nakorsap uppersaasiusaanik piffissaagallartillugu tunniussisimanninnera." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

B imatut oqaasertaqartunik ulloq taanna akivoq:

"Suliaq B-mi pisortanut saqqummiuppara, taakkulu uattut inassuteqaatigaat suliunnaarsitsineq aalajangiusimassagipput.

Nakorsap uppersaasiussaani nassiussinissamat 22. majimit 31. majimut piffissaavoq, 7. juni 2006-imilu anngussimasinnaagaluarluni, piffissaagallartillugu tunniunneqarsimasuuguni. Nakorsap uppersaasiussaata nassiunneqarsimaneranik e-mailkikut nalunaarutip aamma kinguarsarsimassagaluarpaatigut.

Taamaattumik aalajangiusimannippugut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami illua'tungiusup isumaanik Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup tusarniaanera A-p allakkatigut 15. juni 2006-imeersutigut imatut akivaa:

"(...)p allagaasigut qinnuigineqarpunga oqaaseqaammik saqqummiusseqqullunga.

Allakkamat tunngavisoq aallaavittut akuerisinnaanngilara, tassami oqaatigineqarmat nakorsap uppersaasiussaa B-p mailkikut 21. maj 2006-imeersukkut piumasaa tiguneqarsimanngit-soroq.

Oqaatigisinnaavara nakorsap uppersaasiussaa nutaaq (assiliner ilanngullugu nassiunneqartoq) 31. maj 2006-imi suliarineqarmat taannalu B-mut tammarnaveeqquserlugu 1. juni 2006-imi nassiunneqarluni.

Taamaattumik ilimagaara sulinnaarsitsinermut tunuliaqutaasut oqaatigineqartoq - piffissami tassani nakorsap uppersaasiussaata piumaneqartup 1. juni 2006-ip kingornatigut tiguneqarsimannginera - kukkunermit tunngaveqassasoq.

Nakorsap uppersaasiussaani annertusisamik piumasaqaqqinneq - oqaatigineqartut mailkikut 01.06.06-imi nassiunneqarsimasoq - eqqarsaatigalugu malugeqquara taassuma naqitanngorlugu assilineranit nassiunneqartumit ersertoq mail-adresse kukkusoq atorneqarsimasoq, taamaattumillu piumasaqaataaqqittoq taanna uanga tigusimanngikkiga - mail-adresse eqqortoq tassaavoq ateq@inissisimaffik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p akissutaa Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup tusarniaatitut B-mut 20. juni 2006-imi nassiuppa.

B ulloq taanna imatut akivoq:

"A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaa nassiunneqartoq innersuusutigalugu B-p matumuuna nalunaarutigissavaa nakorsap uppersaasiussaani tunniussisimannginneq aamma taassuma faxkikut kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi nassiuteqquneqarnera pillugit mail-adressemut eqqortumut nassiussisoqarsimanagera maanngaanniit uppersarar-neqarsinnaasoq. Nakorsap uppersaasiussaata allakkatut tammarnaveeqqusikkatut nassiunneqarsimanagera ilumoorpoq, aatsaallu 12. juni 2006-imi tiguneqarluni.

Maanngaanniit pissusissamisoorsorinarpoq nukingisaarupput 1. juni 2006-imeersoq tunngavigalugu A-p mailkikut nalunaarutigisimasuuppugu nakorsap uppersaasiussaa 1. juni 2006-imi nassiunneqartoq.

Inassuteqaatini B-p aalajangiusimavaa, tassami A nakorsap uppersaasiussaa siulleq malil-lugu suliffimmini 1. juni 2006-imi aallartissimasussaagaluarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik A-mut e-mailikkut 20. juni 2006-imi imatut allap-poq:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaavigalutit allakkanut uiggiullugu naqitanngortitaq matumuuna nassiunneqarpoq, tassanilu uppersarneqarpoq nakorsap uppersaasiussaani nassiussaqusissut B-p mail-adressemut eqqortumut nassiussimagaa. E-mail siulleq B-p mail-adressemut kukkusumut nassiussimasaa utersimavoq, tamatumalu kingornatigit adressemut eqqortumut nassiunneqarsimalluni.

Tamatuma amerlanerusunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippatit taakku siusinneru-sukkut oqaatigineqartutut Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmi kingusinnerpaamik sisamangor-nermi 22. juni 2006-imi tiguneqareersimassapput, suliunnaarsinneqassanersutillu tamatuma kingornatigit aalajangiisoqarumaarluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allakkatigit 21. juni 2006-imeersutigit imatut akivoq:

"Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagai (mailikkoortut) 20. juni 2006-imeersut tigusimallugit matumuuna uppersarpara.

Allakkanit taakkunanga erserpoq B-p uppersararaa (tak. suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutiga 15. juni 2006-imeersoq) nakorsap uppersaasiussaaniq nutaamik piunnaqarpoq (mailit nassiunneqartoq 01-06-2006-imi ullulernerqarsimasoq) mail-adressemut kukkusumut nassiunneqarsimasoq. Piunnaqaat taanna mail-adressemut eqqortumut kingusinnerusukkut nassiunneqarsimavooq.

Qalleqqillugu oqaatigiinnarsinnaavara piunnaqaat/mail pineqartoq atuarsimangikkiga (piar-toorsimasinnaagunarluguli). Mailimik tigusarsimanginnerma uppersarnissaanut soorun-alimi periarfissaqanngilanga - mailili atuariarlugu akinngitsoorsimanissara ilimanaateqanngit-sorujussuuvooq - imarisaasa ilungersunarnerat isigigaanni.

Tunngaviusumik manna aalajangiusimaniarpara, tassalu maili - tassani oqaatigineqarluni 1. juni 2006-ip kingornatigit napparsimalluni sulinninnermut nakorsap uppersaasiussaa nassiunneqarsimangitsoq - kukkusumik tunngaveqartoq, tassami nakorsap uppersaasiussaa pi-neqartoq tammarnaveeqquserlugu B-mut nassiunneqarsimammat (tak. suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutiga 15. juni 2006-imeersoq).

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq piunnaqaammii 01-06-06-imeersumi tunngavim-igut pisariaqanngitsumi suliaq mail-adressep kukkusup eqqortulluunniit pineqarneranut qu-martinneqarsinnaanngitsoq, tassami piunnaqaammut tassunga tunngavioq tassarpiaammat nakorsap uppersaasiussaata siulliup B-mit tiguneqarsimanginnera.

Sulisoqarnermut Immikkoortortaqarfiup allagaani 20. juni 2006-imeersuni piviusoq taanna isummerfigineqanngimmat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermik/sulionnaarsitsinermik suliap aallartinneqartup kukkusumik tunngaveqarnera aalajangiusimasariaqarpara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A atorffimmit sulionnaarsinneqartoq allakkatigut 23. juni 2006-imeersutigut nalunaarfigaa:

"Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaanut 8. juni 2006-imeersunut uiggiullugu ullumikkut aalajangerneqarpoq B-mi sulisutut atorffinit sulionnaarsinneqassasutit.

Sulionnaarsitsinermut tunngavilersuutaasoq imaappoq:

31. marts 2006-imili napparsimasutut nalunaarsimavutit, qaammatinilu marlunni siumut sulisinnaannginnerit pillugu nakorsap uppernarsaasiussaa tunniussimallugu. Napparsimasutut nalunaaruteqaqqinnerit e-mailikkut 21. maj 2006-imi ullulerneqarsimasukkut 22. maj 2006-imi tiguneqarpoq. B-p ulloq taanna qinnuigaatit nakorsap uppernarsaasiussaani 1. juni 2006-ip kingornatigut suli napparsimasussaani uppernarsaataasumik saqqummiusseqqullutit.

B nakorsap uppernarsaasiussaani ilinnit 1. juni 2006-imi tigusaqanngimmat qinnuigineqaqqippitut nakorsap uppernarsaasiussaani annertusisamik nassiusseqqullutit, taannalu B-p kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tiguneqareersimassasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigineqarpoq nakorsap uppernarsaasiussaani kingusinnerpaamik ulloq taanna nassiusaqanngikkuit B-p atorffinit sulionnaarsinniaraatit, suliffinnut nalunaaruteqaqqaarnak takkutinngitsoornerit tunngavilersuutigalugu.

B nakorsap uppernarsaasiussaani piffissaq eqqorlugu tigusaqanngimmat suliffinnut nalunaaruteqaqqaarnak takkutinngitsoorsimanerit pissutigalugu sulionnaarsinneqarnissat inassuteqaatigineqassasoq aalajangerneqarpoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut 15. juni 2006-imi aamma 21. juni 2006-imi akissuteqarputit. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinut 15. juni 2006-imeersumut nakorsap uppernarsaasiussaa ilanngullugu nassinneqarsimavoq, taannalu taamatuttaaq B-mut nassinneqarsimavoq, B-millu aatsaat 12. juni 2006-imi tiguneqarsimalluni. Akissutinni 15. juni 2006-imeersumi taamatuttaaq oqaatigaat e-mail 1. juni 2006-imeersoq nakorsap uppernarsaasiussaani annertusisamik nassitseqqusisutaasoq e-mailadressemut kukkusumut nassinneqarsimasoq. E-maililli B-meersup mail-adressemut eqqortumut kingusinnerusukkut nassinneqarsimaneranut uppernarsaat Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup e-mailikkut nassussaatigut 20. juni 2006-imeersukkut nassinneqarpoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tamatuma kingornatigut tunngaviutippaa nakorsap uppernarsaasiussaani kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi saqqummiussinissannik paasisutissaq tigusimagit aamma nakorsap oqaaseqaataani ulloq taanna nallertinnagu saqqummiussinngikkuit sulionnaarsinneqarnissannik paasitinneqarsimasutit.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutivit 21. juni 2006-imeersup tiguneqarsimanera Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup uppersarsarparaa, taannali suliunnaarsinneqar-nissannik aalajangiinerup allannngortinnissaanut pissutissaqalersitsinnngilaq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutitit marluk B-mut saqqummiunne-qarsimapput, suliunnaarsitsinissarlu taassuma aalajangiusimavaa.

Tunngaviutinneqarpoq nakorsap uppersarsaasiussaa piffissaliussaq B-p aalajangersagaa naa-tinnagu tunniussimannngikkitt, aammattaarlu tunngaviutinneqarpoq nakorsap uppersarsaasius-saanik piffissaliussap naanerani tunniussisoqannnginnerata suliunnaarsinneqarnermik nassa-taqarnissaa pillugu paasitinneqarsimasutit. Nakorsap uppersarsaasiussaani piffissaagaallartil-lugu tunniussinnginneq suliffimmut nalunaaqqaarani takkutinngitsoornertut nalilerneqarpoq, atorfeqarnermullu tunngasunik ilungersunartumik sumiginnaanertut isigineqarluni, taamaattu-millu ullummikkut aalajangerneqarpoq B-mi sulisutut atorfinnit suliunnaarsinneqassasutit.

(...)

Allakkat uku e-mailikkut aamma allakkatut nalinginnaasutut nassiunneqarput." (Atorfeqar-fimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup mappiutaa allagaatinik imalik misissoreerlugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfik allakkatigut 7. september 2006-imeersutigut nalunaafigaara A-p naammagittaalliutaa suliarilerniarlugu aalajangertunga. Pisor-taqarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara suliamik paasinninnini pil-lugu nassuiaateqaqqullugu kiisalu aalajangiinerminut inatsisitigut tunngavigisani paasissutissiisutigeqqullugu.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup akissutaa 6. oktober 2006-imeersaq imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkamini 7. september 2006-imeersuni Sulisoqarnermut Pi-sorta qarfik qinnuigaa paasinninnini aamma aalajangiinermut inatsisitigut tunngavigisaaq pillu-git nassuiaateqaqqullugu.

Nakorsap uppersarsaasiussaani A-p kingusinaartumik tunniussinera suliffimmut nalunaaqqaarani takkutinngitsoornertut isigineqarpoq, taamaattumillu tassaalluni atorfeqartitaaner-mut tunngasunik annertuumik sumiginnaaneq, sulisitsisut tungaanit ingerlaannartumik suliun-naarsitsinissamat pisinnaalersitsisoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq A paasitin-neqarsimammatt nakorsap uppersarsaasiussaani kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tunnius-sinnngikkuni suliunnaarsinneqassasooq.

Aalajangiineq taanna inatsimmik isumaqatigiisummilluunniit tunngaveqannngilaq, atorfinitsit-sisarnerli pillugu inatsiseqartitsinermi atorfeqartitaaner-mut tunngasunik annertuumik sumigin-naanerup atorfeqartitsiner-mik sulisitsisup tungaanit atorunnaarsitsiner-mik nassataqarsinnaane-ranik tunngaveqarnermik aallaaveqarluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut 17. oktober 2006-imi nassiuppara, taassumalu suliaq pillugu siusinnerusukkut oqaaseqaatigisimasani allakkatigut 2. november 2006-imeersutigut aalajangiusimallugit oqaatigaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagai 6. oktober 2006-imeersut ilassutitut apequtininik imaattunik apeqquteqarnissannut 16. januar 2007-imi pissutissaqalersippaanga:

"Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagai 6. oktober 2006-imeersut tiguakka, suliarlu matumuu-na uterfigaara.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik suliamik suliarinneqqinninni atugassatut qinnuigaara B-p mapiutaa allagaatinik A-mut tunngasunik imalik aamma nassiteqqullugu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliaq pillugu uanga oqaaseqaateqaqqusinera pillugu ilaatigut oqaatigaa:

"Nakorsap uppersaasiussaani A-p kingusinnaarluni tunniussinera nalunaaruteqaqqaarani sulinnitsoornertut isigineqarpoq, taamaattumillu tamanna atorfeqartitaanerup annertuumik sumiginnaarneqarneratut isigineqarpoq, sulisitsisup tungaanit ingerlaannartumik soraarsitsisutaasinnaasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq pissutsinik allaaserineqartunik pisortaqarfiup nalunaaruteqaqqaarani sulinnitsoornertut (imaluunniit tassunga assingusutut) isiginninneranut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassami nakorsap oqaaseqaataa napparsimanermik nalunaarutitut A-p soraarsinneqarnissaani 23. juni 2006-imi aalajangiineq sioqqullugu nassiu-neqarsimammat.

Pisortaqarfik aamma qinnuigineqarpoq pisortaqarfiup oqaaseqaataa imatut paasineqassanersoq erseqqinnerusumik nassuiaqqullugu, tassalu pisortaqarfiup paasinninnera unaasoq nalunaaruteqaqqaarani sulinnitsoorneq atorfeqartitaanerumut tunngasunik (annertuumik) sumiginnaanertut imaaliillaannaq isigineqassasoq, atorfinitsitsinermi oqartussaasup atorfeqartitaanerumut tunngasunik illua'tungaannarsiorluni atorunnaarsitsinissaanut sulisumillu pineqartumik peersitsinissaanut pinnaalersitsisoq, soraarsitsinissamat piffissaliussaq atuuttoq malinnagu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup mappiutaanik allagaatinik A-mut tunngasunik imalimmik missuinerup ilassutitut imaattunik apeqquteqarnissaq pissutissaqalersippaa:

Pisortaqarfiup allagaanit 23. juni 2006-imeersunit A-p B-mi atorfimminit peersinneqarneranik nalunaarutaasunit ersepoq aalajangiinermi manna pingaartillugu isiginiarneqarsimasoq, tassalu A-mut B-p e-mailikkut 1. juni 2006-imi nassiuusaaatigut malugeqqullugu oqaatigineqartoq nakorsap oqaaseqaataa 7. juni 2006 nallertinnagu nassiu-neqannginnera A-p atorfimminit peersinneqarneranik nassataqassasoq.

Tunngaviutinneqarpoq nakorsap oqaaseqaataa piumaneqartoq Københavnimit allakkatigut tammarnaveeqqusikkatigut 1. juni 2006-imi nassiunneqarsimasoq, oqaaseqaallu taanna B-mit 12. juni 2006-imi tiguneqarsimasoq. Nakorsap oqaaseqaataata ulloq taanna sulisumut peqqusisutip piffissaq eqqorlugu nassiunneqanngikkuni kingunerisassaanik imaqartup nalunaarutigineqarnerani allakkatigut nassiunneqarsimanera assortorneqarsinnaanngilaq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq pisortaqarfiup paasinninnera unaanersoq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, tassalu 1. juni 2006-imit 7. juni 2006-imut piffissaliinermi A peqqusissummik malinninnissamut naammattumik periarfissinneqarsimasoq, nakorsap oqaaseqaataata nassiunneqartup piffissami (nalinginnaanngitsumik) sivissusilimmi ingerlasinnaanera A-mut pisuutitsiniutigineqarpat. Pisortaqarfik tamatumunnga ilanngullugu qinnuigineqarpoq nassiussinermi kinguaattoorsinnaanerup A-mut tutsinneqarneranut tunuliaqutaasoq immikkut nassuiaqqullugu.

Suliami illua'tungiusup isumaanik soraarsitsineq sioqqullugu tusarniaanermi ersepoq e-mailikkut nassiunneqartoq pineqartoq tigusimanagu A oqarsimasoq. Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq pisortaqarfik sulisumut peqqusisutip taamaattup inatsiseqartitsinikkut annertuumik sunniuteqarsinnaasup taamaallaat e-mailikkut nassiunneqarsimanera pillugu oqaaseqaatissaqarnerisooq nalunaarutigeqqullugu. Pisortaqarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigineqarpoq manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu periaaseq taanna B-p ataatsimut periaasianut takussutissaanersoq, taamaappallu tamanna pillugu tunaartarisassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarsimanersut paasissutissiissutigeqqullugu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aammattaaq qinnuigineqarpoq manna isumaliutersuutigineqarsimanersoq oqaatigeqqullugu, tassalu ajornartorsiut allaaserineqartoq A-p peersinneqarneranit allaasumik (-sunik) iliuuseqarnikkut iluarsineqarsinnaasimagaluarnersoq isumaliutersuutigineqarsimanersoq.

Taamaappat pisortaqarfik qinnuigineqarpoq pissutsit imminnut naapertuunnerannik oqimaalutaaneq pisortaqarfimmi soraarsitsineq sioqqullugu pisimasoq pillugu erseqqinnerusumik nassuiaateqaqqullugu.

Malugaarattaaq A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutai 15. juni 2006-imeersoq aamma 21. juni 2006-imeersoq mappimi allagaatinik imalimmi A-p uannut naammagittaalliutaani, assilineri pisortaqarfimmut nassiussimasanni, ilanngussatut ilaatinneqartutuinnaq ersertut. Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq tamanna pillugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatini uannut nalunaarutigeqqullugit.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup akissutaata suliamik inaarsaallunga suliarinninnginninni A-mut saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq."

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 23. februar 2007-imi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata A pillugu allagaanut 16. januar 2007-imeersumut tunngatillugu matumuuna suliaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup uterfigeqqinniarpaa.

Unioqutitsilluni sulinngitsoornertut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pissutsinik naliliilluni nassuaataanut tunngaviusut pillugit Inatsisartut Ombudsmandiata apequtigai.

A nakorsap uppersaasiussaaniq tunniussaqaqqullugu B qinnuigaa B-p piffissaliussaata iluani saqqummiussa qarani. Napparsimanerarsimagaani tamannalu uppersaqaqqullugu sulisitsisup qinnutigippagu tamannali uppersaaserne qarani taava sulisitsisoq ilimasulissaq sulisorisaq pissutissa qarani sulinngitsoortoq tamannalu atorfeqartitaanerup annertuumik sumiginnarne qarneratut isigineqartariaqarpoq. Pingaartumik pisumi matumani tamanna atuuppoq tassani nakorsap uppersaasiussaaniq piffissaatillugu tunniussinngikkaani tamatuma kingunissaaniq A-p ilisimasaqarnissaa naatsorsuutigineqarmat.

Sulisitsisoq nakorsap uppersaasiussaaniq piumasaqaraluarluni tigusaqaqqippat tamatuma kingunerissavaa sulisitsisoq isumaqalersinnaammatt sulisorisaq suliar-tungippat imaluunniit ullormut pineqartumut nakorsap uppersaasiussaaniq nassiuusaqaqqippat tamanna unioqutitsilluni sulinngitsoornertut isigineqassaaq. Nakorsap uppersaasiussaata piffissaatillugu tunniunneqarsimanissaa A-p akisussaaffigaa aammalu ima pisoqarsimammatt napparsimanerarmi nalaani Danmarkimiinnissi toqqarsimammagu nakorsap uppersaasiussaata piffissaatillugu tiguneqareersimanissaaniq A-p qulakkeerisuususaaneraniq tamanna allannortitsissutaasinnaangilaq.

Aammattaq Inatsisartut Ombudsmandiata Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit nalileqquvaa ataatsimut isigalugu pisortaqarfik isumaqarnerseq unioqutitsilluni sulinngitsoorneq atorfeqartitaanerup annertuumik sumiginnarne qarneratut imaaliinnaarlugu isigineqarsinnaanersooq. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq pisuni ataasiakkaani tamani immikkut sukumiisumik nalilisoqartarmat, sulinngitsooraanili sulisup atorfeqarnermi atugassarititaasut ilaat sumiginarsimassavaa tamannalu isumaqatigiissutigisamut annertuumik kalluaaneruvoq. Ataatsimut isigalugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq ima oqartoqaannarsinnaangitsoq unioqutitsilluni sulinngitsoorneq sunaluunniit atorfeqartitaanermik annertuumik sumiginnaanersooq (sulinnitsoorneq assersuutigalugu pingaaruteqarpallaangitsutut isigineqarsinnaavoq).

Inatsisartut Ombudsmandiata tunngavilersooqquvaa nassiuusinermi ajalusoortaa sinnaasut A-p akisussaaffigissagai. Qulaani taaneqartutut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup nalilerpaa piffissap napparsimaffiusup nalaani sulisuusup Kalaallit Nunaanniinnissaminngarnit Danmarkimiinnissani qinersimappagu taava sulisitsisuusup qinnutigisai sivisunerusumik apuunniarsinnaanerat sulisuusup akisussaaffigissavaa. Taamaattumik nakorsap uppersaasiussaata apuunnissaa sulisuusup isumagissalugu akisussaaffigaa aammalu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqaqqillaq nakorsap uppersaasiussaata nassiuunnissaanut piffissaliussaa sivikigisassaangitsoq tassami sapaatip akunnera ataaseq piffissarissallugu naammattutut isigineqartariaqarmat.

Aammattaq Inatsisartut Ombudsmandiata Sulisoqarnermut Pisortaqarfik oqaaseqaateqaqquvaa suliner-mut tunngatillugu peqqussutigineqarsimasoq pillugu, tassani inatsisitigut sunniutigineqarsinnaasoq taamaallaat mailikkut pisimammatt. Aammaloorluni innersuussutigeqqin-neqassaaq pisoq immikkut ittoq pisimammatt tassalu sulisuusooq napparsimaner-mi nalaani nunami allami issimammatt aammalu mail-adresse taanna atorlugu siusinnerusukkt attaveqartoqartarsimammatt tamannalu naammaginartutut nalilernerqarpoq – taamaattoqaqqippammi sulisuusooq allatut iliorluni innersuussaqaqqassagaluar-mat sulisitsisumiit nalunaarutiniq tigusaqarsinnaanissamut.

B-p oqaatigaa suliani taama ittuni periaaseqarnissap allakkatigut pisarnissaa aalajangersumik aqqtissiuunneqarsimangitsoq, tassani mailit allakkallu atorveqartarsimmata. Peqatigitillugu B-p oqaatigaa allakkeriveqarfik tamatigut aqqtiginiarneqartarmat ilisimalluaraluarlugu allat aqqtigalugit attaveqartarsinnaasog Kalaallit Nunaanni allakkeriveqarfik - ilisimanegartut – kigaappallaartarsinnaasarmat.

Soraarsitsinissamik aalajangernermi atsikkutariissusermut tunngatillugu eqqaasitsissutigineqassaaq nakorsap uppernarsaassiussaata tunniunnissaanut killiliussaq ullunik arlalinnik qaangiutereersog aatsaat tiguneqarmat, taamaattumillu ulluni arlalinni unioqutitsisumik sulingitsoortoqarpoq tamannalu atorfeqartitaanermik annertuumik sumiginnaaneruvoq B-p akuer-saarsinnaangisaa nalilerneqarporlu tamanna soraarsitsinissamat pisinnaatitsisusog.

Illuatungerisap tusarniarneranut allakkap mappimi toqqortaatineqannginnera kukkuneruvoq. Tusarniaanermi akissutit Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup elektronikkikkut toqqortarai imaqaluk kukkusogarneratigut suliat mappiannut ikineqarsimanani. Taanna utertillugu tiguneqarpat ingerlaannaq mappimut ikineqassaaq. Soraarsitsinissamik aalajangiinnermi tusarniaanermi akissutit marluk innersuussutigineqarput, tassa imaangilaq taakku aalajangiinnermut pissutaaqataasimangitsut."

Sulisoqarnermut Pisorta qarfimmut 20. juni 2007-imi imatut allappunga:

"Suliamik qulaani taaneqartumik inaarsaallunga suliarinninninni Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup A-mut ilassutaasumik tusarniaalluni allagaasa mailikkut 20. juni 2006-imi nassiunneqarsimanerannut atatillugu pissutsinik pisorta qarfimmut tusarniaaqqinnissannut pissutissaqalersitsinik malugisaqarpunga.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai imaat-tunik oqaasertaqarput:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu allakkannut uiggiullugu naqitanngortitaq nakorsap oqaaseqaataanik tunniusseqqusissummik B-p e-mailadressimut eqqortumut nassiussisimaneranik upernarsaasusog matumuuna nassiunneqarpoq. E-mail siulleq B-p e-mailadressimut kukkusumut nassiussimasaa B-mut utersimavoq, taannalu adressimut eqqortumut tamatuma kingornatigut nassiunneqarsimalluni.

Tamatuma amerlanerusunik oqaaseqaateqarnissat pissutissaqalersippagu oqaaseqaatitit Sulisoqarnermut Pisorta qarfimmut siusinnerusukku oqaatineqartutut kingusinnerpaamik sisamangornermi 22. juni 2006-imi apuutereersimassapput, peersinneqassanersutillu tamatuma kingornatigut aalajangiivigineqarumaarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni pineqarpoq A-p aalajangiinnermut tunngaviusup ilaa taanna pillugu oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaminut ullunik marlunnik piffissalerneqarsimanagera.

Tamanna pillugu oqaatigaara taamatut oqaaseqaateqarnissamat piffissaliisoqartillugu suliami illua'tungiusog pineqartoq paasissutissanik misissuinissamat oqaaseqaatillu ilusaata imarisaa-talu isumaliutersuutiginnissaanut naammaginartumik sivilissuseqartumik piffissalerneqartaria-

qartoq. Tamatumunnga atatillugu suliap annertussusia pissusialu isiginiarneqarsinnaapput, matumani suliap suliamik paasisimasaqartumit naliliivigineqarmissaa oqaaseqaatillu ilusilersorneqarnerani suliamik paasisimasaqartup peqataatinneqarmissaa suliami illua'tungiusup soqutigisarissinnaaneraa aamma suliami illua'tungiusoq taanna suliap ilai allat pillugit oqaaseqaateqar-nissaminut siusinnerusukktu periarfissaqarsimanersoq ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Sulisooqarnermut Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq A-p aalajangiinnermut tunngaviusup ilaa taanna pillugu oqaaseqaateqar-nissaminut ullunik marlunnik piffissalernerqarsimane pillugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatini saqqummiuteqqullugit.

Aammattaaq paasissutissanik inunnut tunngasunik suliarinnitarneq pillugu inatsimmi (person-dataloven) nr. 429-mi, 31. maj 2000-imeersumi inatsisip nunap ilaanut sumut atuunnera pillugu imaattunik ersertoqarnera maluginiarpara:

"§ 4. Inatsit paasissutissanik paasissutissanut akisussaasumit Danmarkimi pilersinneqarsima-sumit, suliaminik Europami Nunat Ataatsimooqatigiiffiata (Det Europæiske Fællesskabip) iluani ingerlatsisumit suliarineqartunik suliarinninnermut atuuppoq.

Imm. 2. ...

Imm. 3. Inatsit paasissutissanut akisussaasumit nunatut allatut pingajuusumi pilersinneqarsi-masumut aamma atuuppoq, imaattoqarpat

1) ...

2) paasissutissanik Danmarkimi katersineq nunatut allatut pingajuusutut inissisimasumi su-liarinninnissaq siunertaralugu pippat.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kalaallit Nunaat ataqaatiginneqarnermi tassani nunatut allatut pingajuusutut isigineqarpoq.

[Uanga] paasinninnera unaavoq manna imaaliillaannarluni tunuartinneqarsinnaanngitsoq, tassalu Kalaallit Nunaanni oqartussaasut, Kalaallit Nunaanni suliarinninnissaq siunertaralugu paasissutissanik Danmarkimit pissarsiniartoqarpat, inuit pillugit paasissutissat pillugit inatsim-mi nalunaarutinilu inatsit taanna tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasuni pineqartunut ilaa-tinneqartut. Taamaattumik allakkanut ukununnga peqatigitillugit Datatilsynimut allakkanni qinnuigaara apeqqut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Sulisooqarnermut Pisortaqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigineqarpoq manna pillugu paa-sissutisseqqullugu, tassalu pisortaqarfik suliami matumani A-p Danmarkimiinnerata nalaani paasissutissanik inummut tunngasunik A-mit pissarsiniarnerminut atatillugu paasissutissat inunnut tunngasut pillugit inatsit nalunaarutillu tassunga atasut isiginiarsimanerai, matumani paasissutissanik inunnut tunngasunik pisortat ingerlatsivianni suliarineqartunik illersuiner-mi isumannaallisaaneq pillugu nalunaarut nr. 528, 15. juni 2000-imeersoq (isumannaallisaaneq pillugu nalunaarut) ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Pisortaqarfik akissuteqaqqullugu 2. august 2007-imi nukingisaarpara.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik 16. august 2007-imi imatut allappoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allagaanut 20. juni 2007-imeersunut uiggiullugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliaq matumuuna uterfigissavaa.

Aallaqqaasiullugu oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissuteqarnissamut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mut e-mailikkut 20. juni 2006-imeersukkut piffissaliussaa naammaginatuu-soq, tusarniaanermi pineqartup annertussusia isiginiarlugu. Tassani aamma ilaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup matuminnga pingaartitsilluni isiginninnera, tassalu e-maili (tusarniaatigineqartoq) A-p B-mit tigoreersimagaa, taamaattumillu A-mut paasissutissat nutaat pillugit tusarniaaneq pineqarani. A piffissap taamaalinerani suliaq tamaat pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsimavoq, tusarniaanermulli akissutaa ilassutitut annikitsumik taamatut tusarniaaqqinnissamut pissutissaqalersitsilluni. Apeqqutip pissusia suliallu suliuinnaarsitsiner-mut tunngasup pineqarnera pilertortumik qisuariarfigineqartariaqartoq isiginiarlugit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera unaavoq piffissaliussaq ajuissoq pineqanngitsoq.

Suliani suliuinnaarsitsiner-mut tunngasuni suliami illua'tungiusumut tusarniaalluni allakkanut akissuteqarnissamut sivikitsuinnarmik piffissaliisarneq inatsiseqartitsinikkut periaatsimi akue-risaanera aamma innersuussutigineqassaaq, tak. Østre Landsretsip eqqartuussutaa 16. november 2005-imeersoq, Højesteretsimit 31. maj 2007-imi atortussanngortinneqarsimasoq. Suliami tassani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat 27. augustimi nassiunneqarsi-mapput, 1. septemberimi nal. 12 akissuteqarnissamut piffissaliullugu. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat taakku allaat suliuinnaarsitsiner-mut namminer-mut tunngasuupput, suliami A-mut tunngasumi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut siuller-mut uiggiullugu immikkualuttutut apeqqutit pillugit tusarniaanerunani.

Pisumi matumani inuit pillugit paasissutissat pillugit inatsit Kalaallit Nunaanni atuussimaner-soq qularnarluinnartuusooq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq, taamaassimappalli tamanna Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup eqqumaffiginngitsoorsimassavaa, taamaattumillu malittarisassat malinneqarsimanersut malinneqarsimannginnersulluunniit aamma isummerfigi-simanagu.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat inussiarnersumik qinnuigissavaa paasissutissanik nakkutillisoqarfiup qanoq akinera Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmu ilisima-tissutigeqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisortaqarfiup akissutaa A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit 6. september 2007-imi nassiuppara, taassumalu suliaq pillugu siusinnerusuk-kut oqaaseqaatini aalajangiisumillugit allakkatigut 23. september 2007-imeersutigut oqaatigaa.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atornegarnera pillugu apeqqummik misissuinerma killis-salersorneqarnera

Paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsit nr. 429, 31. maj 2000-imeersoq Danmarkimi atuuppoq, tassanilu piumasaqaatit paasissutissanik inunnut tunngasunik suliarinninnermi malinneqartussat arlallit aalajangersarneqarsimapput. Paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarsimanngilaq.

Sulisogarnermut Pisortaqarfimmut tusarniaalluni allakkannit 20. juni 2007-imeersunit ersertutut Kalaallit Nunaani oqartussaasut paasissutissanik inunnut ataasiakkaanik tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsimmik nalunaarutinillu inatsit taanna tunngavigalugu aalajangerneqarsimasunik malinnittusaa nerat inatsimmi tassani § 4, imm. 3, nr. 2-p nassatarigaa imaaliiallaannaq tunuartinneqarsinnaanngilaq, Kalaallit Nunaanni suliarinninnissaq siunertaralugu paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik Danmarkimit pissarsiniartoqarpat.

Taamaappat tamanna suliame matumani ingerlatsiviup A-mut e-mailikkut allaffigeqatiginnittarneranut tunngasumi pissutsinik naliliininnut ilaatigut sunniuteqartussavoq.

Inatsisip nunap ilaani sumut atuunnerata paasiniarneqarnissaa siunertaralugu Datatilsynet 20. juni 2007-imi tusarniaavigaara, Datatilsynillu suliaq pillugu oqaaseqaateqarnissaa suli utaaqqimaarlugu.

Paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atornegarnera pillugu apeqqutit misissuinermi ingerlasumi matumani suliame matumunngaannaq tunnganngitsumut ilaammat, misissuinerullu taassuma qanoq inernilerneqarnissaat suliame matuminnga suliarinninnermi inaaru-taasumik inerniliininnut aalajangiisuusumik sunniuteqartussaannngimmat apeqqutit taassuma paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsisip atuuffia pillugu apeqqummik misissuinermut immikkoortinneqarnissaa eqqornerpaasutut isigaara.

Paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atornegarneranik misissuineran naammassippat misissuinermik inerniliineq Naalakkersuisunut ilisimatitsissutigineqarumaarpoq.

Taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaanni oqartussaasut innuttaasunut qarasaasiakkut allaffigeqatiginnittarnermik uanga paasinninnera malillugu paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik suliarinnittarneq pillugu inatsimmit allaasumik tunngaveqartumik atuinerat pillugu ataatsimut oqaaseqaatinik oqaaseqaatinnut matumunnga atatillugu saqqummiussinissannut tunngavissaqarlunga isumaqarpunga.

2. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-mik suliunnaarsitsinera

2.1. Inatsisitigut tunngavigisaaq

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup A-mik suliunnaarsitsinissaq pillugu aalajangiineranit ersertutut pisortaqarfik aalajangiineranut tunngavigisani pillugu erseqqinnerusumik nassuiaateqarsimannilaq.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup apeqquteqaatinnut akissummini 6. oktober 2006-i-meersumi oqaatigaa aalajangiineq taanna inatsimmik isumaqatigiisummilluunniit tunngaveqanngitsaq, atorfinitsitsisarnerli pillugu inatsiseqartitsinermi atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik sumiginnaanerup atorfeqartitsinermik sulisitsisup tungaanit atorunnaarsitsisinnaanerup aallaavigineqarneranik tunngaveqartoq.

A-lli atorfinitsinneqarnera pillugu allakkanit 28. maj 2003-meersunit manna erserpoq:

"Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma [kattuffiup pineqartup] ...-sut ...-llu pillugit isumaqatigiisutaanni 8. maj 2001-imeersumi § 6, imm. 2 atorfeqartitaanermut atuuppoq. (...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaqatigiisummi taaneqartumi § 38, imm. 1-ikkut imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

"Funktionærit pillugit inatsimmi napparsimanerup, sakkutuunngornissamut aggeqqusaanerup kiisalu soraarnerup kingorna akissaateqartitaanerup nalaani akissarsiat pillugit malittarisassat peqqissaasunut atuupput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p atorfinitsinneqarnera pillugu allakkanit 19. februar 2004-meersunit manna erserpoq:

"Funktionærit pillugit inatsimmi soraarsitsiniarluni ilimasaarisarneq pillugu malittarisassat atornerqarput.

(...)

Atorfeqartitaaninni atugassarititaasut il.il. sinneri allannguuteqanngillat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Funktionærit pillugit inatsimmi napparsimanerup nalaani akissarsiat kiisalu soraarsitsinissamik ilimasaaruteqartarneq pillugu malittarisassanut issuarneqartunut inner-suussineq tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq suliunnaarsitsinerup pineqartup pissutissaqarsimaneranik apeqqut sulisitsisut funktionærillu akornanni inatsiseqartitsineq pillugu inatsit (funktionærit pillugit inatsit) pillugu nalunaarummi nr. 68-imi, 21. januar 2005-imeersumi § 5 aallaavigalugu aalajangiivigineqartussaasoq, inatsillu taanna napparsimanerup nalaani akissarsiaqarneq sulisitsisullu soraarsitsinermik ilimasaaruteqartarneq pillugu atuuttoq malinngikkaluarlugu atorfeqartitsinermik atorunnaarsitsisinnaatitaanera pillugit malittarisassanik imaqarpoq.

Allatut paasinninnissamut tunngavissaqanngimmat isumaqatigiisummut tunngaviusoq aammattaq imatut paasivara inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutinngitsup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq Danmarkimi suliassaqarfimmi tassani inatsiseqartitsinikkut periaaseq naapertorlugu pissasoq.

Funktionærir pillugit inatsimmi § 5 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 5. Funktionærir sulinini napparsimaneq pissutigalugu ingerlassinnaajunnaarpagu tamatumata nassatarisaanik sulinngitsoorneq funktionærir pissutissaqarluni sulingitsoorneratut isigineqassaaq, pineqartoq sulinerup atuunnerata nalaani piaaraluneerluni mianersuaalliorujussuarluniluunniit napparsimalersimangikkuni, imaluunniit pineqartumik nappaateqarnini atorfeqartitaasup atorfininnermi unneqqaserlulluni nipangiutiinnarsimangippagu.

Imm. 2. (...)

Imm. 3. (...)

Imm. 4. Napparsimanerup ullut 14-it sinnerlugit sivisussuseqartup nalaani - funktionærir mut aningaasartuutaanngitsumik - sulisitsisoq funktionærir napparsimanerata sivisussusia pillugu paasissutissanik erseqqinnerusunik funktionærir nakorsaa imaluunniit nakorsaq imikkut ilisimasalik funktionærir mut toqqarneqartoq aqputigalugu pissarsiniarsinnaatitaavoq. Pissusaaffik taanna funktionærir sukumiisumik tunngavilersugaanngitsumik eqqortinnippagu atorfeqartitsineq sulisitsisup ilimasaareqqaarani atorunnaarsissallugu pisinnaatitaaffigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Napparsimaneq pissutigalugu sulinngitsoornerup pissutissaqarluni sulinngitsoorneratut isigineqarsinnaanerata ataqatigiinneqarnermi tassani manna nassataraa, tassalu funktionærir napparsimanermit nalaani nalinginnaasumik akissarsiaqarsinnaatitaanera, napparsimanerup qanoq sivisutiginera apeqqutaatinnagu.

Aalajangersakkami tassani imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaat pisumut matumunnga tunngasuupput, tassalu sulisup napparsimanermit sivisussusianik uppernarsaasiinissaminut sukumiisumik tunngavilersuuteqarani pissusaaffimminik (piffissaagallartillugu) eqqortitsinnginneranut. Pisuni taamaattuni sulisitsisoq atorfeqartitsinermik atorunnaarsitsinissaminut soraarsitsinissamik ilimasaarisarnermi malittarisassat atuuttut malinnagit suliuunnaarsitsinissaminut pisinnaatitaavoq.

Aalajangersakkap ilaa taanna atorneqarsinnaassappat pissutsit pillugit uppernarsaaseeqqusinermik malinnikkumannginermik - imaluunniit tamatumata pissuseqataatut isigineqarsinnaasunik - atuuttoqarnissaa piumasaqaataavoq.

Pissutsit taamaattut atuunnersut naliliinermi manna pingaaruteqassaaq, tassalu napparsimanerup sivisussusiata uppernarsaaserneqarnissaa sulisitsisup erseqqissumik piumasaqaatigisimaneraa, tamatumunngalu atatillugu uppernarsaammik tunniussinissamut piffissaliisimanersoq. Taamaattumik piffissaliinermi pisut suliamut attuumassuteqartut allat isiginiarneqartariarput, matumani piffissaliussaq nakorsap uppernarsaasiussaata pissarsiarineqarneranit sulisitsisumit tiguneqarnissaata tungaanut ingerlasussap naammaginartumik sivisussuseqarnissaata naatsorsuutigineqartariaqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Oqimaalutaanermi aamma ilaapput kinguaattoortoqarsimappat kinguaattoornermut pissutissaviusunik sulisitsisumut erseqqissumik ilisimatitsissutigineqarsimasunik piu-

soqarnersoq, piffissaliussamik qaangiineq pingaaruteqanngitsutut isigisariaqarner-
soq tamannalu sulisup pisuussutigisaatut isigineqarsinnaanersoq.²¹

2.2. A-p suliunnaarsinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera

B-p A 22. maj 2006-imi qinnuigaa 1. juni 2006-ip kingornatigut napparsimasussaa-
nermut nakorsap uppernarsaasiussaa nassiuteqqullugu.

Uppernarsaasiussap nassiunneqarnissaa B-p 1. juni 2006-imi nukingisaarutigaa, up-
pernarsaasiuteqquneqartullu B-mit tiguneqarsimanissaanut ullut arfineq marluk A-
mut piffissaliullugit, tassami taamaaliunngikkuni atorffimminit suliunnaarsinneqas-
samat. B-p oqaatigaa nakorsap uppernarsaasiussaa telefaxikkut nassiuteqquneqar-
toq.

A-p oqaatigaa e-mail 1. juni 2006-imi nassiunneqartoq tigusimanngikkini. Naak taa-
maakkaluartoq nakorsap uppernarsaasiussaa A-postitut Københavnimit ulloq taanna
nassiussimavaa, 31. maj 2006-imit sapaatit akunnerini arfineq pingasuni sulisinnaan-
nginnerminut uppernarsaasiussatut.

B-p oqaatigaa uppernarsaasiussaq taanna 12. juni 2006-imi tiguneqarsimasoq, piffis-
saliussap naaneranit ullut tallimat qaangiuttut.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A tamatuma kingornatigut allakkatigut 23. juni 2006-
imeersutigut suliunnaarsissimavaa, nakorsap uppernarsaasiussaata piffissaagallartil-
lugu tiguneqarsimannginera tunngavilersuutigalugu. Sulisoqarnermut Pisortaqar-
fiup paasinninnera unaasimavoq pineqartoq tamanna pissutigalugu suliffimminut
nalunaaruteqaaqaarani ulluni tallimani, tassalu tunniussinissamat piffissaliunneqar-
tup qaangerneqarnerata sivisoqataani, sulinngitsoorsimasoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummi 23. februar 2007-imeer-
sumi tamanna pillugu makku uannut oqaatigai:

"(...) Nakorsap uppernarsaasiussaata piffissaagallartillugu tunniunneqarsimanissaa A-p aki-
sussaaffigaa, aammalu ima pisoqarsimammat napparsimanerarnermi nalaani Danmarki-
miinnissi toqqarsimammagu nakorsap uppernarsaasiussaata piffissaatillugu tiguneqareersi-
manissaanik A-p qulakkeerisuusussaaneramik tamanna allanngortitsissutaasinnaangilaq."

Napparsimanerup qanoq sivisutiginiissaanut nakorsap uppernarsaasiussaani oqar-
tussasup nassiusseqqusineranut piffissaagallartillugu nassiunneqarsimanngikkuni su-
liunnaarsitsinermik kinguneqarsinnaasumut atatillugu oqartussaasup piffissaliinera
pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga. Qulaani taaneqartutut funktionærit pillugit inat-
simmi § 5, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit suliunnaarsitsisoqarsin-
naassappat taamatut piffissaliisoqarsimanissaa aallaavittut piumasaqaataasussaa-
voq.

Aalajangersakkamilli ersertutut sulisup napparsimanermit sivisussusianik uppernar-
saasiinissaminut pisussaaffeqarnerminik eqqortitsisimannginera innersuussuti-

21) Funktionærit pillugit inatsimmi § 5-ip qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq pillugu una takuuk: Ole
Hasselbalch, "Ansættelsesretten", 2. bind, pingajussaanik naqitertitaq, 2002, qupp. 1068 tulliilu, tassani
eqqartuussisarnermi periaatsimut innersuussutitut taaneqartut takukkit.

galugu sulisoq suliunnaarsinneqarsinnaassappat tamatumunnga sukumiisumik tunngavilersuisoqarsimanginnera piumasaqaataavoq.

Taamaalilluni atorfeqartitaasup uppernarsaasiuteqquneqartumik saqqummiussisimanginneranut akuerineqarsinnaasumik tunngavilersuutaasumik piusoqarneranik sulisitsisup missingiussinikkut naliliinissaminut pisussaaffeqarneranik funktionær it pillugit inatsimmi aalajangersaasoqarsimavoq.

Aalajangiisooqannginnerani suliat sukumiisumik paasissutissartalersorneqarnissaanik pisussaaffeqarnerup aamma allaffissornikkut aqutsinermi naliliinermik malittarisassap oqartussaaffeqarfiup iluinnaani atuuttup ataaniititsinissamik inerteqquteqarnerup nassatarisaattut aamma atuuppoq oqartussaasoq inatsisitigut tunngavissaqarani oqartussaasut eqqarsaatigalugit innuttaasut pisussaaffimminnik eqqortitsinissaanut piffissaliussanik eqqortinneqanngikkunik suliat aalajangiivigineqarneranni pisutsit allat aalajangiinermut ilanngunneqarsinnaanerannik mattussisunik aalajangersaasinnaannginnerat.

Sulisooqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera aamma tamatuma kingornatigut uannut nassuiaanera imatut paasivakka pisut pisortaqarfiup isiginiarsimangikkai piffissaliussamillu qaangiineq kisiat A-mut ima ajoqusitigusutut sunniuteqartillugu isiginiarsimagaa taanna kisiat suliunnaarsitsinermut tunngavilersuutigalugu.

Uanga paasinninnera unaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik taamaaliornermigut naliliinissamut pisussaaffigisaminut imminnut mattussimasoq.

Taamaattumik nakorsap uppernarsaasiussaata piffissaagallartillugu anngussimanginneranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera ilalersinnaanngilara, isumaqarlungalugu napparsimanermut uppernarsaasiussap kingusinaarluni takkunneranik napparsimaneq pissutigalugu nalunaaqqaarani sulinngitsoorsimanertut assersuussinera inatsiseqartitsinikkut tunngavigisamut naapertuuttuunngitsoq.

A-p sulinngitsoornerata pissutissaqarneranik apeqqut taamaallaat piffissaliussamik pisortaqarfiup nammineq aalajangersagarinnigisaanik qaangiinermut tunuliaqutaasumik naliliineq tunngavigalugu aalajangiiffigineqarsinnaavoq, pisortaqarfillu taamaalior simangitsoq takuneqarsinnaavoq. Taamaattumik uanga naliliinera unaavoq pisortaqarfiup A funktionær it pillugit inatsimmi § 5, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit suliunnaarsissinnaasimangikkaa.

Sulisooqarnermut Pisortaqarfiup pisussaaffigalugu naliliinermik taamaattumik mattussinissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq, uangalu paasinninnera unaavoq A-p suliunnaarsinneqarnissaanik pisortaqarfiup aalajangiinerata atuussinnaassuseqannginnera tamatuma nassatarigaa.

Sulisooqarnermut Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnermini inatsisitigut tunngavissanik suliamut attuumassuteqartunik atuisimanginnera naliliinermillu piumasaqaataasumik mattussisimanagera isorisarialerujussuartut isigaara.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara suliaq pisortaqarfiup suliareqqissagaa, oqaatigineqartut isiginiarlugit. Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq nutaamik aalajangiiguni aalajangiinini uannut saqqummiuteqqullugu.

2.3. Paasissutissanik nipangiusimaneqartussanik telefaxikkut nassiussisarneq pillugu ataatsimut oqaaseqaatit

Suliap suliareqqinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut inassuteqaatinut atatillugu A-p napparsimanermi sivilisussusissaa pillugu uppersarsaatinik kingusi-naartumik saqqummiussisimaneranik pisortaqarfiup naliliineranut attuumassuteqartut pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqarlunga isumaqarpu-nga.

Pisortaqarfiup matumani apeqquq manna ilanngullugu naliliiffigissavaa, tassalu A nakorsap uppersarsaasiussaanic allakkatigut nalinginnaasutigut nassiussinermigut funktionerit pillugit inatsit tunngavigalugu uppersarsaasiussaataitanini eqqortin-niarlugu naammattumik iliuuseqarsimanersoq, imaluunniit A uppersarsaasiussap pi-lertornerusumik taamalu piffissaagallartillugu tiguneqarnissaanic qulakkeerisumik, assersuutigalugu telefaxikkut, nassiussinissaminut annertusisamik pisussaaffeqarsi-manersoq.

Suliami matumani sivilisuumik napparsimanerup ingerlanera pillugu paasissutissanik uanga paasinninnera malillugu isertuussassaasunik taamalu suliassat suliarine-qartarnerat pillugu inatsimmi ilaatigut pisortani atorfeqartitaasut pissutsinik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik nipangiusissussaataitanerat pillugu § 27, imm. 1, nr. 6-imi pineqartunut ilaatinneqartunik nassiussineq pineqarpoq.

Ingerlatsivimmi atorfeqartitaasup paasissutissanik aalajangersakkami tassani pine-qartunut ilaatinneqartunik nipangiusissussaataitanerata suliap qanoq ittuussusia pis-utigalugu manna nassataraa, tassalu pineqartoq paasissutissanik taakkuninnga susassaqqanngitsunut apuussinnaasunik tunniusseqqullugu atuussinnaassuseqartumik peqquneqarsinnaanngitsaq pisussaaffilerneqarsinnaanngitsorluunniit.

Innuttaasut namminerisaminnik telefaxeqarnissaat nalinginnaasumik naatsorsuutigi-neqarsinnaanngilaq, taamaattumillu allakkerivinniittunik imaluunniit allanit taamaat-tut innuttaasunit atorneqarsinnaaffiiniittunik atuinissaminut innersuunneqarajuttar-tussaallutik.

Taamatut nassiussinerit imatut pigajuttarput, tassalu allagaatit nassiunniakkat sulisu-mut tunniunneqartarlutik, nassiussinerlu sulisup taassuma isumagisarlugi, taamalu allagaatit imarisaannik paasisaqarnissaminut tamatumunnga peqatigitillugu periar-fissaqartarluni.

Taamaattumik paasissutissanik isertuussassanic telefaxikkut nassiussinissamut pisus-saaffeqarnerup manna nassatarisinnaavaa, tassalu innuttaasup paasissutissanik ni-pangiusimaneqartussanic susassaqqanngitsunut tunniussinera, tamannalu suliassat su-liarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1-imi tunngaviumut ataneqartinne-qarsinnaasussaannigilaq.

Taamaattumik uanga paasinninnera imaappoq ingerlatsivimmi atorfeqartitaasoq si-vilisuumik napparsimanerup ingerlanera pillugu nakorsap uppersarsaasiussaanic tele-faxikkut nassiussinissaminut ataatsimut isigalugu pisussaaffeqartutut isigineqarsin-naanngitsut.

3. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik allatigut suliarinninnera

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup A-mik suliuinnaarsitsinissaq pillugu aalajangiinernut atatillugu suliamik allatigut suliarinninnera pillugu oqaaseqaatinik imaattunik saqqummiussinnissannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga.

3.1. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutitut tusarniaanerata imarisaa

Sulisogarnermut tunngasuni pineqaatissiinermut tunngasut pillugit aalajangiisoqarpat tassani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamik annertusisamik inatsisitigut aalajangersagaangitsumik ingerlatsinissamut pisussaaffeqarneq atuuttarpoq. Tamatumanna nassataraa, tassa ingerlatsivik suliani taamaattuni pisussaaffeqartog inatsisitigut tunngavigisaq eqqarsaatigalugu oqartussaasup suliami pissusiviusunuk naliliinera kiisalu uppersaasiussat tamatumunnga atatillugu naliliiffiqineqarsimappata taamatut naliliineq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaminut.

Malugaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai siulliit 8. juni 2006-imeersut pisortaqarfiup suliami inatsiseqartitsinikkut uppersaasersuinnikkullunniit naliliinera pillugu nassuiaammik imaqqangitsoq. Taamaalluni tusarniaasimaneq oqaaseqaateqarnissamullu periarfissaqartitsineq suliani taamaattuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut annertusisamut piumasaqaammik eqqortitsisuunngilaq.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanini annertusisaq pillugu allakkani 20. juni 2006-imeersut pillugit tusarniaaninnut akissummini 16. august 2006-imeersumi ilaatigut oqaatigaa:

"A piffissap taamaalinerani [suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutaasumik tusaarniaanerup nalaani] suliaq tamaat pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsimavoq, (...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattorli Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai siulliit 8. juni 2006-imeersut - taamaattussaagamimmi - nakorsap uppersaasiussaata piumaneqartup 12. juni 2006-imi tiguneqarnermanera aamma suliuinnaarsitsinermut tunngavilersuutip tiguneqarsimanninneranik tunngavilersuutaajunnaarsillugu uppersaasiussap piumaneqartup kingusinaartumik tiguneqarneranik tunngavilersuutinngortinneqarnera pillugu paasisutissanik imaqqangilaq.

Suliami allagaatini Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit aamma B-mit tigusanni takuneqarsinnaangilaq A aalajangiineq sioqqullugu tamanna pillugu oqaaseqaateqarnissaminik periarfissaqarnerminik ilisimatinneqarsimasoq oqaaseqaateqarnissaminullu periarfissaqarsimasoq, nakorsap uppersaasiussaa tiguneqarsimasoq, pisortaqarfiullu aalajangiinermi tunngavilersuutiminik tusarniaatigineqaaqartoq eqqarsaatigalugu allannortitsilersaarneranik ilisimatitsisimanera takuneqarsinnaangilaq.

Taamaattumik A-p suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutitut tusarniaaneq sioqqul-lugu suliaq tamaat pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqarsimane-ranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera ilalersinnaanngilara.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutaasumik tusarniaanera 20. juni 2006-imeersaq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusaarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnerup nassatarisaanik una pillugu paasisutissamik imaqsimasariaqaraluarpoq, tassalu nakorsap uppersaasiussaa massakkut tigu-neqarsimasoq nalunaarummik, kiisalu kingusinaartumik tunniussinermik pisortaqar-fiup inatsiseqartitsinikkut naliliineranik imaqsimasariaqaraluarpoq, taamaaliornik-kut A pisortaqarfiup aalajangiinnginnerani aalajangiinermi tunngaviusoq taamaat pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissalerneqarluni.

Oqartussaasut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaminut pisussaaffe-qarnerat qularnaveequsiinermi malittarisassatut pissuseqarpoq, taamaattumik taas-suma malinneqannginnerata aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginnera aallaa-vittut nassatarissavaa, kukkuneq aalajangiinerup inernilerneqarneranut pingaarute-qarsimannitsoq uppersarneqarsinnaanngippat.

3.2. Suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutitut tusarniaanermut atatillugu oqaase-qaammik saqqummiussinissamut piffissaliussaq

A tusarniaaneq pillugu oqaaseqaateqassaguni 22. juni 2006 nallertinnagu saqqum-miussissasq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik ilas-sutitut tusarniaanermi allagaani 20. juni 2006-imeersuni oqaatigineqarsimasoq aam-mattaaq malugaara. Taamaalilluni aalajangiinermut tunngaviusup ilaa taanna pil-lugu oqaaseqaatinik saqqummiussinissaminut ullunik marlunnik piffissalerneqarsi-mavoq.

Oqartussaasut suliami illua'tungiusup suliaq pillugu oqaaseqaateqarnissaanut piffis-saliisimatillugit pineqartup paasisutissanik paasiniaanissaminut oqaaseqaatillu ilusaata imarisaatalu isumaliutersuutiginiissaanut naammaginartumik piffissaqartin-neqarnissaa piffissaliussamik aalajangersaanermi isiginiarneqartassaaq.

Suliami illua'tungiusup oqaaseqaateqarnissaminut ilumut periarfissaqartinneqarnis-saa qulakkeerneqassaaq, taamaattumillu eqqarsarnissamut piffissaq paasisutissat pi-gineqartut aalajangiissamaarnerullu pissusii isiginiarlugit naammaginartumik sivi-sussuseqassalluni.

Tamatumunnga atatillugu paasisutissat annertussusiat isiginiarneqarsinnaavoq, ma-tumani suliami illua'tungiusoq aalajangiinissamut tunngaviusup ilai allat pillugit oqaaseqaateqarnissaminut siusinnerusukkut periarfissaqartinneqarsimanersoq ilan-ngullugu eqqarsaatigalugu. Aammattaaq manna isiginiarneqassaaq, tassalu suliap pissusia imaannersoq suliami illua'tungiusup paasisutissanik suliamik paasisima-saqartumut naliliisitsinissaa oqaaseqaatillu suliarineqarnerani taassumingga peqa-taatitsinissaa pisariaqarluni.

Suliani suliatut matumatut ittuni aalajangiinermut annertoqisumik sunniutilimmu qisuariarnissamut periarfissaq pineqartillugu innuttaasup inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaanik piumasagaat tamatuma annertoqataanik annertussuseqas-saaq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq ullunik marlunnik piffissaliineq taamaallaat pisunik immikkorluinnaq ittuni isiginiagassanillu qulaani taaneqartunik oqi-maalutaanikkut naammaginartuussasoq.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissummini 16. august 2007-imeer-sumi oqaatigaa paasinninnini unaasoq piffissaq sivikitsoq pineqanngitsoq, tassami su-liunnaarsitsinermik suliaq pilertortumik qisuariarfigineqartariaqartoq pineqarmat.

Østre Landsretsip aalajangiinera Højesteretsimit kingusinnerusukku atortussanngor-tinneqartoq Sulisogarnermut Pisortaqarfiup paasinninnerminut ikorfartuutitut inner-suussutigaa, tassanimi pineqartup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissaanut sivikitsuararsuarmik piffissaliisimaneq eqqartuussiviit pisortaqarfiup paasinninnera malillugu akuerisimammassuk.

Tamanna pillugu oqaatigaara eqqartuussummi Sulisogarnermut Pisortaqarfiup inner-suussutigisaani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussaq isummerfigineqanngitsoq. Piffissaliussap sivirususianik apeqqut suliami pineqartumi ilanngunneqarsimannigilaq, taamaalillunilu eqqartuussiviup siul-lermeertumik aappassaaneertumilluunniit isummerfiginninnerani pineqarani.

Aammattaaq oqaatigaara atorfeqartitsinerup pineqartup killiffiata qulaajarneqarnis-saanik oqartussaasup soqutigisaqarnera suliap aalajangiiffigineqannginnermini su-kumiisumik inatsisitigullu tunngaviusoq naapertorlugu paasissutissartalersorneqar-nissaanik oqartussaasup pisussaaffeqarneranit oqimaannerutillugu oqimaalutaaso-qarsinnaanngitsoq.

Innuttaasup inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaanik piumasagaatit suliani taamaattorpiani sakkortuumik iliuuseqarnerup suliniutigineqarnissaanik eqqarsaate-qarfiusuni oqaatigineqareersutut annertuujusussaapput.

Sulisogarnermulli Pisortaqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaqqin-ne-rani aalajangiinermut tunngavilersuutip allanngortinneqarnera aamma ilaatinneqar-simasariaqaraluartoq siuliani tunngaviutikkakku suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutitut tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussap - matuma kingornati-gut naammaginannngitsutut isigineqartup - naammaginartumik sivirususeqarnerata immikkoortillugu naliliiffigineqarnissaa isumaqanngitsutut isigaara.

3.3. Sulisogarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinermut tunngavilersuutaa

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imit erserpoq aalaja-ngiinermut tunngavilersuut inatsimmi malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigi-neqartunut innersuussummik imaqassasoq. Aalajangiineq aqutsinikkut allaffissorner-mi naliliinermik tunngaveqarpat tunngavilersuummi pingaartillugit isiginiakkat nali-liinermi aalajangiisuusimasat aammattaaq oqaatigineqassapput.

Inatsimmi malittarisassanut atornegartunut innersuussineq erseqqissuussasooq immikkuualuttulersugaassasorlu piumasaqaataavoq. Aalajangiineq malittarisassat inatsisitigut aalajangersagaanngitsut tunngavigalugit pisimappat inatsimmi malittarisassanut atornegartunut innersuussineq imatut paasineqassaaq tunngavilersuut tunngavigisat inatsisikkut aalajangersagaanngitsup taassuma naatsumik issuarneqarneranik imarisaanillu imaqassasooq, tunngavigisap taassuma oqartussaasumit paasineqarnera atornegarneralu tunngavigalugit.

A-p suliunnaarsinneqarnissaanik aalajangiinnermut inatsisitigut tunngavigisamik immikkoortumi 2.1.-imi allaaserinninninni takuneqarsinnaasutut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq A-p suliunnaarsinneqarnissaanik aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut tunngavimmik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik tunngaveqarluni pissasooq. Taamaattumik tamanna tunngavilersuummini nassuiassallugu pisortaqarfik pisussaaffeqarsimavoq.

A-p suliunnaarsinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinerani inatsiseqartitsinikkut tunngavik pisortaqarfiup aalajangiinnermini tunngavigisimasaa innersuussutigineqarsimannngimmat uanga paasinninnera unaavoq suliassat suliari-neqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi tunngavilersuinissamik piumasaqaat pisortaqarfiup aalajangiinerani eqqortinneqarsimannngitsooq, tamannalu isorisaria-qartutut isigaara.

*Inatsimmi tunngavilersuinissamik piumasaqaat qularnaveeqqusiinermi malittarisassatut pissuseqarmat taamaattumik tamatuma eqqortinneqannginnera aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik aallaavittut nassataqartussaavoq, kukkuneq aalajangiinerup inernilerneqarneranut pingaaruteqarsimannngitsooq erseqqissumik up-
pernarsarneqarsinnaanngippat.*

3.4 Aalajangiinerup pisimasunut naapertuuttuutinneqarnera

Pisortat ingerlatsineranni oqartussaassutsimik atuinermi pisut imminnut naapertuuttuutinneqarnissaanik tunngaviusumik piumasaqaat atuuppoq. Tamatuma manna ilaatigut nassataraa, tassalu innuttaasooq eqqarsaatigalugu akuliunnerit assigiinngitsut akornanni toqqaanissaq atuuppat pisortani oqartussaasut siunertarineqartumit anertunerusumik nanertuutissiissanngitsut. Tassa imaappooq oqartussaasup suliata atasiakkaarlugit manna isumaliutersuutigissagaa, tassalu nanertuutissiisusumik aalajangiisoqannginnerani siunertaq piousoq pineqaatissiissutissatut eqqarsaatigineqartumit annikinnerusumik akuliunnikkut naammassineqarsinnaanersoq.

Suliani sulisumik suliunnaarsitsinermik iliuuseqarfiusinnaasuni matuma isumaliutersuutigineqarnissaa qanittuussaaq, tassalu siunertaq annikinnerusumik akuliuffiusumik aalajangiinikkut anguneqarsinnaanersoq, assersuutigalugu sulisumik pineqartumik soraarsitsinissamik ilimasaarinnermut atuuttut malillugit soraarsitsisoqarneratigut imaluunniit mianersoqqusummik tunisisoqarneratigut.

Sulisogarnermut Pisortaqarfik allakkanni 16. januar 2006-imeersuni qinnuigaara A-p suliunnaarsinneqarnissaanik aalajangiineq sioqqullugu pisut imminnut naapertuut-tuunneqarnerannik oqimaalutaanini pillugit nassuiaateqaaqqullugu.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaani 23. februar 2007-imeer-sumi tamanna pillugu makku oqaatigineqarput:

"Soraarsitsinissamik aalajangernermi atsikkutariissusermut tunngatillugu eqqaasitsissutigi-neqassaaq nakorsap uppernarsaasiussaata tunniunnissaanut killiliussaqaq ullunik arlalinnik qaangiutereersoq aatsaat tiguneqarmat, taamaattumillu ulluni arlalinni unioqqutitsisumik sulinnitsoortoqarpoq tamannalu atorfeqartitaanermik annertuumik sumiginnaaneruvoq B-p akuersaarsinnaanngisaa nalilerneqarporlu tamanna soraarsitsinissamat pisinnaatitsisuu-soq."

Uanga paasinninnera unaavoq siunertaq anguniarneqartoq eqqarsaatigalugu qisua-riarnissamut periarfissanik piusunik pisariaqarneratut naliliisimalluni pisortaqarfiup issuarneqartutigut oqaatiginngikkaa, tassami pisut suliunnaarsitsinissamik pisinnaa-lersitsinerat kisiat pisortaqarfiup innersuussutigimmagu.

Pisut imminnut naapertuunneqarnerannik naliliinini pillugu nassuiaateqaaqqullugu erseqqissumik qinnuigigaluarinni Sulisogarnermut Pisortaqarfik nassuiaateqarsi-mannngimmat manna tunngaviutittariaqarpara, tassalu annikinnerpaamik akuliunneq suna siunertap anguneqarnissaanut naammassanersoq pisariaqarneratut nalilii-soqarsimanngitsoq. Tamanna isorisariaqartorujussuartut isigaara.

Pisut imminnut naapertuunneqartussaanerannik tunngavimmik ingerlatsinermi oqar-tussaasup sumiginnaanera immiini annertuumik amigaataavoq aalajangiinerup atuus-sinnaassuseqannginneranik nassataqartoq.

3.5. Napparsimanerup uppernarsaaseqquneqarneranik e-mailikkut nassiussineq

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik tunngavik imaattoq atuuppoq, tassalu oqartussaasumut saaffiginninnermi periaaseq atorneqartoq oqar-tussaasup akissuteqarnermini atortariaqaraa, allakkatigut, telefaxikkut, e-mailikkut allakkulluunniit saaffiginninneq apeqqutaatinnagu. Taamaattorli qarasaasiakkut atta-veqarfiginninneq taamaallaat atorneqarsinnaavoq innuttaasoq taamaaliortoqarnis-saanut akuersisimappat, taamaaliernerlu pineqartumik mianerinninnissap ajornar-tinnngippagu.

Tamatumunnga atatillugu uanga paasinninnera unaavoq suliami iliuuserineqartussa-nut tunngasuunerusut e-mailikkut nassiunneqartarnissaannik innuttaasup toqqaan-nartumik imaluunniit erseqqissumik oqaaseqanngikkaluarluni akuersinera nalunaa-rutit ilungersunarnerusut ilaatinneqarnissaannik akuersinertut imaaliillaannaq isigi-niarneqarsinnaanngitsoq.

Taamaalillutik pisortani oqartussaasut pisut inuttaasunut e-mailikkut attaveqartarnis-saannik eqqarsaatersuusersorfiusut ataasiakkaarlugit nassiunneqartussat imarisaan-nik naliliisassapput, innuttaasup mianerineqarnissaa eqqarsaatigalugu nalunaarute-qariaaseq alla atorneqartariaqarnerasoq aalajangiiviginiarlugu.

Uanga paasinninnera unaavoq e-mailip attaveqaatitut ataqatigiinneqarnerni arlalip-passuarni atorneqarnera nassiunneqartut imarisaasa isertuussassaanginnerannik takutitsisuusq, tamatumunngalu atatillugu inuit ataasiakkaat e-mailadressenik assigiingitsunik atuisuusarnerat qaqutigooortuunngitsaq, immaqa tamatigut akuttunngitsumik alakkarneqartartuunngikkaluartunik.

Taamaattumik e-mailip nassiunneqarsimanerinnaa e-mailadressimullu aalajangersimasumut tunniunneqarsimanerata uppernarsarneqarnerinnaa matumunnga imaaliallaannaq tunngaviutinneqarsinnaanngilaq, tassalu nalunaarutigineqartoq nassiussiviginiarneqartumut apuussimasaq taamalu imarisani malillugu inatsiseqartitsinikkut sunniuteqalersinnaasq, saaffiginnissut taanna allatut iliornikkut - oqarasuaatikkuusinnaavoq - taamaaliornerup qulaakkeerneqarnissaa qulakkeerniarlugu malitseqartitsivigineqarsimanngippat, nalunaarutigineqartulluunniit tiguneqarnera nassiussisumut uppernarsarneqarsimanngippat.

Qarasaasiakkut attaveqarfiginnineq pineqartup assammik atsioreranik uppernarsaaserneqanngitsaq atorneqarpit nassiussisup kinaassuserpiaata nalornissutigineqarnera aamma ajornartorsiutaalersinnaavoq oqartussaasup allaffissiaasigut allakkanik assammik atsiorneqarsimasunik atuinermi ajornartorsiutaasumit annertunerujussuarmik.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq oqartussaasup innuttaasunut nalunaarutigisai pingaaruteqartut torersuutitsinissaq uppernarsaasersuinerlu pissutigalugit (aamma) allakkatut nalinginnaasutut nassiunneqartassasut, taakkulu pisut qanoq ittuunerat aalajangiisuutilillugu allakkatut tammarnaveeqqusikkatut nassiunneqarsinnaasut.

B-p A e-mailikkut 1. juni 2006-imeersukkut napparsimanermi ingerlasimanerata sivi-sussusia uppernarsaqullugu peqquaa, tamatumunngalu peqatigitillugu oqaatigalugu piffissaliussatut aalajangersarneqartoq naatinnagu nassiussisoqannginnera A-p atorfirmiit suliuunaarsinneqarneranik nassataqassasq.

Uanga naliliinera unaavoq nalunaarut taanna qularnaatsumik imaattoq A-p mianerineqarnissaa eqqarsaatigalugu nalunaarut (aamma) allakkatigut nassiunneqarsimasussaagaluarluni. Matumani ilaatigut peqqusissutip malinneqannginnerata kingunerisassaa sakkortoq isiginiarpara.

Suliap paasissutissartalersorneqarneranut atatillugu e-mailikkut attaveqarfiginninnermik A-p mianerineqarnissaanik innarliisumik atuisoqarsimanagera isorisariaqartutut isigaara.

3.6 Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup mappiutaani allagaatinik imalimmi allagaatit amigaataasut

Pisortaqarfiup mappiutaanik allagaatinik A-p atorfeqartitaaneranut tunngasunik imalimmik misissuininni malugaara pisortaqarfiup suliamik uppernarsaasersuineru uanut nassiunneqarnermini tamakkiisuunngitsaq, tassami A-p suliami illua'tungiusup

isumaanik tusarniaanermut akissutai 15. juni 2006-imeersoq aamma 21. juni 2006-imeersoq allagaatinut ilaangimmata.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup tamatuminnga aperineqarluni oqaatigaa allagaatit pineqartut pisortaqarfimmi pigineqartut, aalajangiinermilu tunngavigisanut ilaatinneqarsimasut, kukkusogarneratigulli uannut nassiussinermi ilanngunneqanngitsoorsimasut.

Suliani pisortat oqartussaasuini suliarineqartuni uppernarsaatitut allagaatit tamar-miulluinnarlutillu torersuutinneqarnerat aalajangiisuusumik pingaaruteqarpoq, tassami taamaanngippat ingerlatsivik suliamik suliarinneqinnermini eqqortumik takutitsisuusunik paasiuminartunillu tunngavissaqassanngimmat.

Sulianik suliarinninnera allakkatigut uppernarsaatit kisiisa tunngavigalugit aallaavit-tut ingerlanneqartarmat paasissutissat pisortani oqartussaasunit uannut nassiunne-qartut suliat qanoq ittuunerannik sukumiisumik eqqortumillu takutitsisuunerat pingaa-ruteqarluinnartuuvoq.

Taamaattumik mappip suliami allagaatinik imallip uannut nassiunneqartup allagaati-nik qitiusumik pingaaruteqartunik amigaateqarneranik pisortaqarfiup ajuusaarutigin-ninnera ilalersinnaavara.

Pisortaqarfiup oqaatigisai imatut paasigakkat tamanna ataasiartumik kukkunerusoq, aalajangiinermilu pisimasumi allagaatit amigaataasut taakku innersuussutigineqarsi-mammata, taamaattumillu aalajangiinermi tunngaviusunut ilaatinneqarsimasut tunngaviutikkakku tamatumunnga atatillugu amerlanerusunik oqaaseqaatissaqanngilan-ga.

4. Eqikkaaneq

Nassuiaatinnit ersertutut uanga paasinninnera unaavoq A-p suliunnaarsinneqarnis-saanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera suliamik suliarinninnermi kuk-kunernik ilungersunartunik imaqartoq, taakkulu ilaat arlallit ataasiakkarlutik aala-jangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik immikkut nassataqartut.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup suliamik pisortaqarfiup pingaartut suliaasaqarfiata iluaniittumik suliarinninnerani inatsisitigut tunngavissanik suliamut attuumassuteqar-tunik atuisimanninnera aammattaarlu qularnaveeqqusiinermi malittarisassanik qi-tiusunik arlalinnik aalajangiinerit eqqortuussusiannik qulakkeereqataasussanik ma-linninnissaminik sumiginnaasimanera ataatsimut isigalugit isorisarialerujussuurtut isigaakka.

A-p suliunnaarsinneqarnera pisortaqarfiup oqaatigineqartut isiginiarlugit suliareq-qissagaa inassuteqaatigaara, pisortaqarfillu qinnuigalugu nutaamik aalajangiiguni taanna uannut nassiuteqqullugu. Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq suliaq A eqqarsaati-galugu aningaasaqarnikkut pisussaaffiliisuunersoq matumani ilanngullugu isummer-figeqqullugu.

Pisortaqarfik aammattaq qinnuigaara oqaaseqaatinni immikkoortut ataasiakkaat pillugit oqaaseqaateqaqqullugu, inassuteqaatigaaralu periaatsit suliamik suliarinnin-nerup malittarisassatigut tunngaviusunut naapertuuttuuneranik qulakkeerisut Su-

lisogarnermut Pisortaqarfiup atulissagai, imaluunniit periaatsitut aalajangersagaa-reersut malinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaat suliniutigissagaa. Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq tamatumunnga atatillugu qanoq iliuseqalersaartoqarnerseq uannut ilisimatitsissutigeqqullugu.

A uanga suliamik paasinninninnik allakkatigut allatigut pisortaqarfimmut oqaaseqaatima assilineranik ilaqartinneqartutigut ilisimatinneqarpoq."

Oqaaseqaatinnut 22. februar 2008-meersumut akissummik Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit qaqugu tigusaqarnissani naatsorsuutigisinnaanerlugu A-p allakkatigut 7. april 2008-meersutigut 10. april 2008-mi tigusakut apeqqutigaa.

A-p apeqquteqaataa Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfimmut allakkatigut 15. april 2008-meersutigut ingerlateqqillugu nassiuppara, Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-p soraarsinneqarnissaanut aalajangiinerup oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi suliareqqeqqullugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut qinnutigisimasama suliareqqinneqarneranut atatillugu piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartup qanoq sivisutiginnissaata naatsorsuutigineqarsinnaanerani A-p apeqquteqaataat.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allakkatigut 2. maj 2008-meersutigut tamatuma kingornatigut imatut akivaanga:

"Oqaaseqaat 22. februar 2008-meersuq innersuutigalugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup (siusinnerusukkut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik) oqaatigiumasani matumuuna Inatsisartut Ornbudsmandiannut nalunaarutigissavai.

2.1 Inatsisitigut tunngavik

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqatigimmagu oqarmat aalajangiinnermut inatsisitigut tunngavissaq aallaavittut danskit funktionærlovianni § 5, mm. 4-miimmat. Taamaattoq aalajangersakkap taassuma saniatigut atorfinitsitsisarnermi inatsisini isuma tunngaviusoq nalinginnaasoq tassaavoq atorfeqartitaanermut tunngasuni sumiginnaarujussuarnerup immi kingunerisinnagaa atorfeqartitsinermi atsiueqatigiilluni isumaqatigiisummik sulisitsisup tungaaniit atorunnaarsitsisinnaaneq, tak. ex. U98.1761 Ø.

2.2 A-p suliffimminit peersitaanissaa pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera

Uppernarsaatissanik qinnutigineqartunik atorfeqartitaasup tunniussaqaarsimangineranut akuerineqarsinnaasumik pissutissaqaarsimasinnaanerata sulisitsisumit naliliiffigissallugu pisussaaffiusinnaanera pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigisai pillugit oqaatigineqassaaq tasunga Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik isumaqataasoq.

Suliami pineqartumi malugeqquneqassaaq sulisorisaaq sulisinnaannginnerminut uppernarsaammik, nassiuteqqullugu 22. maj 2006-imi qinnuigineqarsimagaluarluni, kingusinaarluni tunnius-sisimaannarani aammali nakorsap uppernarsaataanik sukumiinerusumik, nassiuteqqullugu 1. juni 2006-imi qinnuigineqarsimalluni 27. maj nassiunnissaanullu 7. juni 2006-ip tungaanut piffissalernerqarsimalluni, tunniussaqaarsimangilluinnartoq²².

Sulisinnaannginnermut uppernarsaatip 1. juni 2006 nallertinnagu takkussimanginneranut sukumiisumik pissutissaqartinneqannginnerata naliliivigineqarmissaa eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq sulisorisaaq sulisitsisuminut qanoq ittumilluunniit malugeqqusisimangitsoq sulisinnaannginnermut uppernarsaammik piffissaagallartillugu takkussinissamat ajornartorsiuteqarsinnaanersoq, taamaattumik sulisitsisoq erseqqinnerusumik naliliinissaminut tunngavissaasinnaasunik paasisuttissaateqarsimangilaq. Tassunga atatillugu assortorneqarsinnaanngitsumik tunngavissaatittariaqarpoq sulisorisaaq ullormi 22. maj 2006 qinnuigineqarmat sulisinnaannginnerminut uppernarsaammik nassiusseqqullugu sulisorisarlu ullut qulingiluut qaangiummata 31. maj 2006-imi aatsaat nakorsiarsimammat kiisalu uppernarsaammik 1. juni 2006-imi sulisorisaaq nassiussimmat, tassalu ullormi sulisitsisup kingusinnerpaamik tigusiffissatut naatsorsuutigisinnaasaani. Aammattaq assortorneqarsinnaanngitsumik tunngavissaatittariaqarpoq nakorsap uppernarsaataanik sulisitsisoq ullormi 12. juni 2006 aatsaat tigusaqarmat, tamannalu sulisitsisup nakorsap uppernarsaataanik nassiusseqqusineranit ullut 22 qaangiunneranni aatsaat pivoq. Oqaatigineqassaaq piffissami 22. maj 2006-imiit 12. juni 2006-imit sulisitsisoq sulisorisamiit tusagaqaarsimangitsoq. Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup naliliinera pissusissamisoorsorinarmat sulisorisap sulisitsisuminut minnerpaamik malugeqqusimassagaluaraa uppernarsaat tunniunneqassamaartoq, tamatumani taakku imminnut ungasissusaat eqqarsaatigigaanni. Ilanngullugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq piffissaliussap qaangiutereerneratigut pisumi paasiniaanissaaq sulisitsisup pisussaafingingikkaa, aammaarlunga takoqqara U 98.1761 ø.

Eqqortussaaq pillugu oqaatigineqassaaq sulisinnaannginnermut uppernarsaatip kingusinaarunneqarnera sulisorisap soraarsitaaneranut peqqutaanngitsoq.

Nakorsap uppernarsaataa sukumiinerusooq eqqarsaatigalugu taanna sulisitsisumit suli tigunegannigilaq, sulisorisarlu tassunga tunngasumik tusarniaaffigineqareeraluarluni nakorsap uppernarsaataata sukumiinerusup suli pissarsiarineqannginneranut tunngaviusumik suli nalunaarutiginnigilaq. Taamaattumik sulisitsisup suli tunngavissaqartinngilaa funktionærlovimi § 5,

22) Sulisitsisup mailianik 1. juni 2006-imeersumik sulisorisap ilumut tigusisimanera pillugu apeqqummut oqaatigineqassaaq mailip tigusisimanera sulisorisamit assortorneqanngitsoq, nalunaarutiginnarmagu atuarsimanagu, soorlu tamanna Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaammini qupperneq 24-mi nalunaarutigigaa. Tassami allagaani 21. juni 2006-imeersuni atuarneqarsinnaavoq maili immaqaa takkussimasooq piiginnarsimagunarluguli oqaatigalugu. Mailip nassiunneqarsimanera sulisitsisumit uppernarsarneqarsinnaammat aammalu tamanna sioqqullugu sulisorisap sulisitsisullu akornanni mailikkut attaveqatigiit-toqartarsimanera piviusuummat Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup naliliineraa tamanna mailimik sulisorisap tigusaqarsimaneranut tunngavissaatitaasariaqartoq. Aammattaq suliami peqataasutut tusarniaassummik 8. juni 2006-imeersumik sulisorisap tigusinermigut sulisitsisuminit nalunaarfigineqarpoq nakorsap uppernarsaataanik sukumiinerusumik tigusaqarmissaaq kissaatigineqartoq, tamannalu sulisorisap qisuariarfigisimasariaqaraluarpa, sulimi ulloq mannamut qisuariaateqannginnami.

imm. 4 malillugu naliliinissaq, tamannalu pissutsit tunngavigalugit sulisorisap akisussaaffigisariaqarpaa.

Nakorsamit uppernarsaatinut taakkununga marlunnut tunngatillugu imaappoq sulisitsisoq tunngavissaqarani nalilissallugu kinguaattoornerusinnaasumut akuerineqarsinnaasumik tunngavissaqarnerisooq, tassami taakku pillugit sulisitsisoq nalunaarutisisimangimmat, tamannalu sulisorisap akisussaaffigisariaqarluinnarpaa.

Piffissaliussamik sippuerujussuarneq piusoq sulisinnaanginnermut uppernarsaat 1. junimi sulisitsisumit tiguneqareersimasussaq - aammalu nakorsap uppernarsaataa sukumiinerusooq - suli tiguneqanngitsoq - pingaaruteqartut isigisariaqartut sulisoqarnermut inatsisit malillugit sulisorisamik sulisitsisup peersitsinissaanut tunngavissaallutik, taamaaliornermulli taamaallaat tunngaviuvoq nakorsap uppernarsaataata sukumiinerusup suli tiguneqannginnera, tassami sulisinnaanginnermut uppernarsaatip tigorussullugu sulisitsisup kissaatigisaa tunngavigalugu peersitsisoqarnissaa ilimasaarutigineqarsimangimmat.

Suliamik suliarinninneq pillugu apeqqutinut Inatsisartut Ombudsmandiata isummersuutai allat eqqarsaatigalugit oqaatigineqassaaq Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup ima paasimmagu sulisinnaanginnermut uppernarsaat aamma nakorsap uppernarsaataa sukumiinerusooq immikkoortinneqanngitsut.

Suliamik suliarinninnermi kukkusooqarsimasinnaanera pillugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup oqaatigiumasaminik saqqummiussinnginnerani tassunga tunngasunut Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaatissai eqqortussaq pillugu qinnutigineqassapput.

Uma assinga A-mut nassiunneqassaaq oqaatigalugu suliami Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigiumasai maanna utaqqineqalersut."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup A-mut ulloq taanna allakkami assilinerannik nassillunga taamatuttaaq ilisimatippaanga, Aqutsisoqarfiullu allakkani taakkunani nalunaarutigaa suliap A-mik soraarsitsinermut tunngasup suliareqqinneqarnissaanik apeqqut ullut 14-it iluanni aalajangiiffigineqarnissaa naatsorsuutigineqartoq.

Aqutsisoqarfiup akissutaa tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut 27. maj 2008-mi imatut allappunga:

"Aningaasaqarnermut Nunallu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisorneqarmillu Aqutsisoqarfik allakkani 2. maj 2008-meersuni A-p uannut naammagittaalliutaa tunngavigalugu oqaaseqaatinnut 22. februar 2008-meersumut atatillugu isummanik arlalinnik saqqummiussivoq. Isummat taakku Naalakkersuisoqarfiup paasinninnera malillugu suliami inerniliinernut uanga saqqummiussannut sunniuteqarput. Naalakkersuisoqarfiup taakku pillugit oqaaseqaateqaqqullunga qinnuigaanga.

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai imatut paasigikka suliamik paasinnineq oqaaseqaatinni tunngaviutitara Naalackersuisoqarfiup isumaqatiginagu oqaatiginiaraa.

Tamatumunnga atatillugu malugaara Naalackersuisoqarfiup allagai ...-mit atsiorneqarsimasut; naatsorsuutigaara pineqartoq taanna Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsivimmi suliamik suliarrinnittuusooq.

2004-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 440 aamma qallunaatuani qupperneq 358 malugeqqakka.

Tassani oqaatigaara aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasut iluini suliassanik allanut isumagisassanngortitsisarneq pillugu malittarisassat manna nassatarisinnaagaat, tassalu oqartussaasup qullerpaatut pisortarisaa kisimi uanga suliamik paasinninninnut isumaqataanneginermik saqqummiussisinnaasoq. Tamanna ilaatigut taamatut saqqummiussinerup oqartussaasumut sunniuteqarsinnaaneranut ataneqarpoq.

Taamaattumik oqartussaasup suliamik uanga paasinninnera isumaqatiginngippagu tamatuminnga Naalackersuisunut ilaasortamit imaluunniit Naalackersuisoqarfiup pisortaanit ilisimatinneqartarnissara aallaavittut naatsorsuutigaara²³.

2.1. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisag

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatinni immikkoortoq 2.1.-imi A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinneranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisag pillugu oqaaseqaatikka pillugit ataatsimut isumaqatigiissut atorfeqartitaanermut attuumassuteqartuni tunngavigineqartoq tunngavigalugu tamatuma pissutissaqarneranik apeqqutip Danmarkimi funktionærut pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 tunngavigalugu aalajangiivigineqarnissaanik uanga paasinninnera isumaqatigalugu oqaatigisimavaa.

Naalackersuisoqarfiup aamma oqaatigaa aalajangersakkap taassuma saniatigut atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngavik nalinginnaasoq imaattoq aamma atuuttoq, tassalu atorfeqartitaanermut tunngasunik kusanaatumik/annertuumik sumiginnaaneq immini atorfinitsitsineq pillugu isumaqatigiissutip sulisitsisumit atorunnaarsinneqarnera nassatarisinnaagaa.

Suliami pineqartumi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisamik uanga paasinninnera Naalackersuisoqarfiup isumaqatigigaa tusaatissatut tiguara, atorfinitsitsinerlu pillugu isumaqatigiissutip sumiginnaaneq tunngavigalugu atorunnaarsinneqarsinnaanerata atunneranik Naalackersuisoqarfiup paasinninnera ilalersinnaallugu.

23) Naalackersuisut Siulittaasuata oqartussaasut aqutsisoqarfinnut naalackersuisoqarfinnullu agguataagaanerisa sunniutaat pillugit tusarniaaninnut akissutaa 7. maj 2008-meersoq tamatumunnga atatillugu innersuusutigaa. Naalackersuisut Siulittaasuata allakkamini oqaatigaa aqutsisoqarfiit taakku aqqissuusaaikkut Naalackersuisoqarfiit immikkoortortaattut isigineqassasut, oqartussaasutut immikkoortut nammineertut isigineqaratik.

Oqaatigineqartut tamatumunnga atatillugu imatut paasivakka tunngaviup taassuma suliap matuma naliliiffigineqarneranut sunniuteqannginneranik uanga oqarnera Naalackersuisoqarfiup isumaqatigigaa.

2.2. A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatinni immikkoortoq 2.2. pillugu oqaatigaa sulisitsisoq tamatuminnga qinnuteqaraluortoq atorfeqartitaasup napparsimalluni sulinnginnini pillugu uppersaasiinnginneranut akuerineqarsinnaasumik tunngavilersuutip pigineqarnera pillugu apeqqutip missingiussinikkut naliliiviginissaanut sulisitsisup pisussaaffeqarnerata atuunneranik paasinninnera Naalackersuisoqarfiup isumaqatigigaa.

Tamanna tusaatissatut tiguara.

Naalackersuisoqarfiup paasinninneq imaattoq tamatuma kingornatigut oqaatigaa, tassalu suliarmi matumani pineqartoq tassaasoq A ilaatigut sulisinnaannginnerminut uppersaasammik B-p 22. maj 2006-imi piumasaanik kingusinaarluni tunniussisimasoq, ilaatigullu nakorsap uppersaasiussaani annertusisatut taaneqartumik B-p 1. juni 2006-imi kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tunniutereersimaqqusaanik nassiussinngilluinnarsimasoq.

Oqaatigineqartut imatut paasivakka Naalackersuisoqarfik taamatut oqarnermi imatut isumaqartoq, tassalu A-p peersitsineq aalajangiinerup nalaani nakorsap uppersaasiussaani annertusisamik B-p 1. juni 2006-imi piumasimasaanik tunniussinnginneranik - sulilu tunniussisimannginneranik tunngavilersorneqartoq. Aammattaaq Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai imatut paasivakka peersitsinermut tunngavilersuummik paasinninneq oqaaseqaatinni tunngaviutitara Naalackersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu isumaqatiginngikkaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup suliarmik paasinninnera ilalersinnaanngikkiga.

Oqaatigineqareersutut B-p A e-mailikkut 22. maj 2006-imeersukkut qinnuigaa 1. juni 2006-ip kingornatigut napparsimalluni sulinnginnissaminut uppersaasammik tunniusseqqullugu.

Uppersaasat piffissap taamaalinerani tiguneqanngimmat Napparsimmavissuup A e-mailikkut 1. juni 2006-imeersukkut nukungisaarpaa nassiusseqqullugu, qinnuigalugulu nakorsap uppersaasiussaa qaqugu ajorunnaarnissaata naatsorsuutigineqarneranik ulluligaq B-mut kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tunniutereersimaqqullugu, taamaaliortoqanngippammi A atorfimminit peersinneqassammat.

Suliami paasissutissani uannut saqqummiunneqartuni takuneqarsinnaanngilaq nakorsap oqaaseqaataa "annertusisaq" Napparsimmavissuup qanoq isumaqartillugu atorneraa. Taamaattorli nalunngilara uppersaasatit sulisitsisup funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 tunngavigalugu ullut 14-it napparsimasimanerup kingornatigut piumasinnaasai napparsimanerullu qanoq sivilisussuseqarsinnaanera pillugu paasissutissanik imaqartut napparsimanerup qanoq sivilisutiginissaa pillugu uppersaasatit imaluunniit nakorsap uppersaasataatut annertusisatut taaneqartartut.

Nakorsap uppernarsaasiussaa 31. maj 2006-imi ullulerneqarsimasoq A-p 1. juni 2006-imi nas-siuppa, tassangalu ersepoq napparsimanini pissutigalugu uppernarsaasiussap ullulerneqar-neranit sapaatit akunnerini arfineq pingasuni sulisinnaangitsoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-kkut aalajangersarneqartoq sulisup napparsimanerata qanoq sivisutiginissaa uppernar-saqqullugu piumasaqaateqartoqarsinnaasoq, tamannalu pillugu immikkut (ataatsimut) isuma-qatigiissuteqartorsimangippat aalajangersakkakut tassuuna aalajangersarneqartumit annertu-nerusumik uppernarsaasiinissamut pisussaaffeqarnerup atuunnera ilimagineqarsinnaangitsoq.

Suliamik suliarinninninni manna tunngaviuttippara, tassalu nakorsap uppernarsaasiussaa A-p 1. juni 2006-imi nassiussaa napparsimanerup qanoq sivisutiginissaa pillugu uppernarsaanissamik sulisitsisup funktionærit pillugit inatsit tunngavigalugu piumasaqaatiginisnaasaa eqqarsaati-galugu piumasaqaatinut naapertuutuusoq. Tamatumani napparsimanerup qanoq sivisutiginis-saanik ilimagisap uppernarsaammi tassani oqaatigineqarsimanera ilaatigut isiginiarsimavara.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq uppernarsaat 31. maj 2006-imeersoq imarisamigut B-mit 22. maj 2006-imi aamma 1. juni 2006-imi qinnutigineqartunik eqqortitsi-suusoq.

Tamanna pissutigalugu Napparsimmavissuup qinnutigisai tunngavigalugit uppernarsaatip nas-siunneqartup saniatigut A-p napparsimanermi ingerlanera pillugu paasissutissanik amerlane-rusunik saqqummiussinissaminut pisussaaffeqarsimaneranik Naalackersuisoqarfiup naaliliine-ra ilalersinnaangilara.

Matuma oqaatiginisnaanut aammattaq pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Sulisoqar-nermut Pisortaqarfik suliap suliarineqarnerani oqarsimangitsoq aalajangiinnermut uanga tun-gaviutitannit allaasumik tunngavilersuisoqarsimasoq.

Ungali paasinninnera unaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup, A-p peersinneqarnisnaanik aalajangiineq sioqqullugu suliamik paasissutissartalersuinnerminut atatillugu, aalajangiinnermi namminermi suliamillu uanga suliarinninninnut atatillugu tusarniaanermut akissutini pisor-taqarfiup saqqummiussaani, tunngaviutissimagaa peersitsinnermut tunngavilersuut tassaasoq nakorsap uppernarsaasiussaa tunniuteqquneqartoq piffissaliussap Napparsimmavissuarmit aa-lajangersarneqartup naareernerani tunniunneqarsimasoq, imaangitsoq tunniunneqanngivissi-masoq, soorlu tamanna massakut atortussaatinniarneqaraluartoq.

Tamatumunnga atatillugu ilaatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup B-mut e-mailia 13. juni 2006-imeersoq, A-p atorfimminit peersinneqarnisnaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aala-jangiinera 23. juni 2006-imeersoq aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tamanna sioqqullugu tusarniaaninnut akissutaa 23. februar 2007-imeersoq innersuussutigaaakka. Allakkat taakku oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi issuarneqarput.

A-p peersinneqarnisnaanik aalajangiinnermut tunngavilersuummik Naalackersuisoqarfiup nali-liinera tamanna tunngavigalugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup sulianik suliarinninnera pil-lugu paasinninnermik uanga saqqummiussimasannik allangortitsinissamut pissutissaqalersit-sinngilaq.

Oqaaseqaatiga 22. februar 2008-meersoq innersuussutigalugu suliame inassuteqaatinnut Naalakkersuisoqarfiup akissuteqarnissaa matuma kingornatigut utaqqimaarpara.

A allakkat ukua assilinerannik nassinneqarnermigut qulaani taaneqartunik ilisimatinneqarpoq."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik e-mailikkut 20. juni 2008-meersukkut imatut allappoq:

"Sulisoqarnermut Pisortaqaarfiup Ombudsmandimut akissuteqaannginnera paasineqassasoq qinutigaara. Ombudsmandip suliaq pillugu apeqqutai feriarneq pissutigalugu aatsaat julip qiteqqunnerani isummerfigisinnaavavut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik suliame akissuteqartoqarnissaanik allakkatigut 15. august 2008-meersutigut eqqaasippara.

Naalakkersuisoqarfik tamatuma kingornagut allakkatigut 22. august 2008-meersutigut Naalakkersuisoqarfiup pisortaanit ...-mit atsiorneqarsimasutigut imatut akivoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiat Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagai 2. maj 2008-meersut tunngavigalugit Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut 27. maj 2008-mi saaffiginnippoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata allagaasa qallunaatuuini quppernermi 5-imi immikkoortoq siulleq Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup imatut paasivaa Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqartoq funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-mi sulisup napparsimanerata uppersartinnissaanut sulisitsisup periarfissai sukumiisumik taagorneqarsimasut, taamaalillunilu taamaallaat annertunerusumik paasissutissiisussaataaneq aatsaat atuussinnaasoq tamanna ataatsimoortumik isumaqatigiissutigineqarsimappat.

Inatsisartut Ombudsmandiata taamatut isiginninnera Naalakkersuisoqarfiup isumaqatiginngilaa.

Funktionærit pillugit inatsisip 16. april 1947-meersup allanngortinneqarnera pillugu isumaliutissiisummi § 5, imm. 4 allanngortitsinerneq atattillugu funktionærit pillugit ilanngunneqartoq taamanimiillu taakkuusunik oqaasertaqartoq pillugu oqaaseqaatit manna nassataarat:

"Sulisitsisup, sivikitsuinnarmik napparsimanerit eqqaassanngikkaanni, sulisup nakorsaa uppersaaseqqusinnaavaa. Uppersaassiusat taakku sulisup napparsimanini pissutigalugu sulisinnaannginnera sulisinnaanngissutsillu piffissami sivikinnerusumi siviunerusumiluunniit atuunnissaata ilimagineqarnera pillugit nalinginnaasunik oqaasertaqassapput. Uppersaassiusarli taamaattoq piffissami sivikitsumi napparsimanerme sukumiisutut isigisariaqarluartoq piffissami siviunerusumi napparsimasoqartillugu sulisitsisup paasissutissanik amerlanerusunik piumasaqarsinnaatitaanera pissusissamisoorinarpoq. ..."

Isumaliutissiissutip oqaasertai Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup imatut paasivai, tassalu funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 malillugu sivilisussutsumut uppersaammik piumasaqaateqarneq sulisitsisumuinnaanngitsoq pisinnaati-taaffiusoq, aammattaarli suliame pineqartumi taanna assigalugu piffissami sivilisuumik napparsimaneq pineqartillugu aqutsisinnaatitaanermit pissusissamisoortumik ersertoq paasissutissanik amerlanerusunik piumasaqarsinnaatitaaneq.

Taamaalilluni nalinginnaasumik aqutsisinnaatitaanermit erserpoq funktionærip napparsimalluni najuutinninnerminik piffissap naammaginatup iluani uppersaasiussinissaa sulisitsisup qanoq ilisukkulluunniit piumasaqaatigisinnaagaa – sivilisuararsuarmik napparsimasimaneq pinnagu. Aamma sulisitsisoq nakorsap uppersaasiussaani funktionærimit piumasaqaateqarsinnaavoq – taamaattorli tassunga aningaasartuutaanngitsumik. Kiisalu sulisitsisup – pingaartumik sivilisuumik napparsimasoqartillugu – nakorsap uppersaasiussaa! annertusisap piumasaqaatigisinnaavaa, matumani sulisup napparsimanerata sivilisuserisinnaasaani naatsorsuutigisap allaaserineqarnerata saniatigut aammattaq taassuma sulisinnaassusiata qanoq annertutigisumik annikillimaneranik kiisalu qanoq annertutigisumik napparsimaqqilersinnaaneranik allaaserinnittoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat nangilluni allappoq nakorsamit uppersaasiussaq sulisitsisumit kingusinnerpaamik 1. juni 2006-imi (ullormi nassiunneqarfiani) tiguneqartussasimagaluortoq, 12. juni 2006-imi apuussimasoq, sulisup napparsimanerata sivilisussusia pillugu uppersaasiinissamik piumasaqaataasunut, funktionærit pillugit inatsit naapertorlugu sulisitsisup piumasaqaateqarnissaminik pisinnaatitaaffigisaanut, naapertuuttusoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat allappoq nammineq ilaatigut pingaartissimallugu napparsimane-
rup sivilisussaani naatsorsuutigisap nakorsap uppersaasiussaani nassiunneqartumit erser-
toq.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq nakorsap uppersaasiussaata, 12. juni 2006-imi apuunneqartup, piumasaqaatit uppersaasiussamat eqqortumik sulisitsisup saqummiussinnaatitaaffigisaata eqqortinngikkai, tassami sulisitsisup – nakorsap uppersaasiussaani piffissaq eqqorlugu tigusaqarsimanningsup – nakorsap uppersaasiussaa annertusisap kissaatigisimammagu, taamaallaalli nakorsap uppersaasiussaani/sivilisussutsumut uppersaammik tigusaqarsimasoq.

Taamaattorli taamaattoqassappat A-p pisussaataaffimminik qanoq eqqortitsisimanersoq pillugu inaarutaasumik aalajangiinissaq eqqartuussivinniippoq, ilaatigummi Inatsisartut Ombudsmandiata j.normua 11.01.21.01/087-07 innersuussutigineqarmat aammattaq soraarsitsinermut tunngasuusoq, tamatumani Ombudsmandip oqaaseqaatigisimallugu

”...suliame taassumatut ittumi ingerlatsiviup naliliineranik uppersaatisanik erseqqinneru-
sumik naliliineq misiliinerlu unga suliassaqarfimma avataaniippoq.”

Inatsisartut Ombudsmandiata allagaanut 22. februar 2008-meersunut akissut.

Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata allagaanut 22. februar 2008-meersunut akissutaa ataani taaneqartutut erserpoq. Normulersuinerup allakkat normulerneqarnera malikkaa malugeqquneqarpoq.

2.3 Paasisuttissanik nipangiusimaneqartussanik telefaxikkut nassiussisarneq pillugu ataatsimut

Sivisuumik napparsimanerit pillugit nakorsap uppernarsaasiussaannik telefaxikkut nassiussisarnissaq pillugu ingerlatsivimmi atorfilinnut ataatsimut pisussaaffeqannginnerat pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata isumaa Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfiup ilalerpaa.

Suliaq aalajangersimasoq taanna pillugu malugeqquneqartoq kisimi tassaavoq sulisitsisup matumani funktionæri paasisuttissanik taamaattunik telefaxikkut nassiussinissaanik pisussaaffilersimangikkaa, taamaallaalli allassimallugu telefaxikkut nassiussinissaq periarfissaasoq. Matumani aamma funktionærip Danmarkimi najugaqarnera, sulisitsisup Kalaallit Nunaanni najugaqarnera, kiisalu sukkasuumik iliuseqarnissaq pineqartillugu allakkeriviup atornissaa pissusissamisuunnginnerusoq isiginiarneqartariaqarput.

3.1 Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ilassutaasumik annertusisamik suliamik illua'tungiusumik tusarniaanerani pineqartut

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu allakkat siulliit 8. juni 2006-imeersut Pisortaqarfiup suliamik inatsisitigut naliliinera pillugu naammattumik nassuiaammik imaqqannginnerat Inatsisartut Ombudsmandiata isumaa Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tiguniarpaa.

Taamaalilluni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi inatsisitigut eqqortumik tungavigisassaq – funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 - pillugu innersuussisoqarsimannginneranik Inatsisartut Ombudsmandiata uparuaanera eqqortuuvoq. Taamaattorli suliffimmit peersitsinerup inatsisinik unioqqutitsisuunnginneranik piviusorpianut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani innersuussisoqarsimavoq, tassalu nakorsap annertusisamik uppernarsaasiussaannik nassiussisoqarsimanngitsoq. Tamanna tunngavigalugu Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu inatsisilerinikkut innarlitsaaliinissamik isumannaallisaaatiniq eqqortumik eqqortitsinissaq amigaataasoq aalajangiineq pillugu tunngaviusumik pingaaruteqarsimanngitsoq aamma funktionærip inatsisitigut illersugaanera ima annertutigisumik innarlarsi-manngikkaa aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik kinguneqartinneqartariaqarluni.

Uppernarsaasiussassanik naliliisinnaanerit pillugit tusarniaaneq pillugu malugeqquneqarpoq suliami aalajangersimasumi tassani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup nalaani apeqqutiniq taamaattunik apeqquteqartoqarsimanngimmat.

Nakorsap uppernarsaasiussaata tiguneqarneranik pisoq pillugu funktionæri oqaaseqaateqarnissaminik periarfissaqarsimannginnini pissutigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik ilassutaasumik tusarniaaneq sioqqullugu suliaq tamaat pillugu oqaaseqaateqarnissaminik periarfissaqar-

simannginnera pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa pillugu malugeqquneqarpoq nakorsap uppernarsaasiussaa annertusisq sulisitsisumit suli tiguneqarsimanngimmat, kiisalu sivilissutsumut uppernarsaasiussap tiguneqarnera nakorsap annertusisamik uppernarsaasiussaa pillugu sulisitsisup kissaataanut eqqortitsisuunngitsoq. Taamaallilluni sulisitsisup sivilissutsumut uppernarsaasiussamik tiguneqarneranik pisoq, soorlu Inatsisartut Ombudsmandianit taaneqartoq, suliffimmit peersitsinermut tunngavik pillugu allanngortitsinermik kinguneqanngilaq, tassami tunngavilersuut suli tassaamat piffissaliussap iluani (7. juni 2006) nakorsap annertusisamik uppernarsaasiussaaniq tigusaqartoqarsimanngimmat.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa suliame illua'tungiusup isumaaniq ilassutaasumik tusarniaaneq nakorsap uppernarsaasiussaata maanna tiguneqarnera pillugu paasissutissamik kiisalu kingusinaarluni anngunneqarnera pillugu pissutsinik inatsiseqartitsinikkut naliliiffigineqarnera pillugu nassuiaammik nutaamik. Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga oqaatigaa nakorsap uppernarsaasiussaa annertusisq suliame illua'tungiusup isumaaniq ilassutaasumik tusarniaanerup suliarineqarnerata nalaani takkussimanngitsoq, taamaattumillu pisut allatorneqareersimasut allanngortinnissaat tunngavissaqarsimanngilaq.

3.3 Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiineq pillugu tunngavilersuutaa

Inatsisartut Ombudsmandiat oqaaseqaammuni allappoq suliame aalajangersimasumi tunngavilersuinissaq pillugu piumaaqaat eqqortinneqarsimanngitsoq, inatsiseqartitsinikkut tunngavimmut aalajangiinermut tunuliaqutaasumut innersuussisoqarsimanngimmat.

Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup naliliinera unaavoq suliame illua'tungiusup isumaaniq tusarniaalluni allakkani 8. juni 2006-imeersuni kiisalu suliffimmit peersitsineq pillugu aalajangiinermi 23. juni 2005-imeersumi aalajangiineq pillugu tunngavik taaneqarsimasoq, kiisalu inatsiseqartitsinikkut tunngavimmut innersuussineq taaneqarsimasoq.

Taamaallilluni suliame illua'tungiusup isumaaniq tusarniaalluni allakkani 8. juni 2006-imeersuni una allanneqarsimavoq:

”Unioqutitsilluni sulinngitsoorneq atorfeqartitaanermik annertuumik atornerluinertut isigineqarpoq, taamaattumillu ...-mi B-mi peqqissaasutut atorffinnit suliunnaarsinneqarnissat Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaliutersuutigaa:”

Aammattaaq aalajangiinermi 23. juni 2006-imeersumi una allanneqarsimavoq:

”... Piffissaq eqqorlugu nakorsap uppernarsaasiussaaniq tunniussinngitsoorneq unioqutitsilluni sulinngitsoornermut naleqqersuunneqarpoq atorfeqartitaanermillu annertuumik atornerluinertut isigineqarluni...”

Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa pillugu oqaatigaa suliame inatsiseqartitsinikkut eqqortumik tunngavilersuisoqarsimannginnera tusaatissatut tiguneqartoq, tamannalu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 malillugu piumasaqaataasoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 inatsilerinikkut innarlitsaaliinissamik isumannaallisaatitut, aallaaviusumik unioqqutinneqarpat aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik kinguneqartitsisussatut, isigineqartariaqarneranik Inatsisartut Ombudsmandiata oqarnera Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigaa. Taamaatorli Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup naliliinera unaavoq inatsiseqartitsinikkut eqqortumik tunngavimmut innersuussinngitsoorneq aalajangiinerup inerneranut imatut ataatsimut pingaaruteqarsimangitsoq aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik kinguneqartitsisariaqarluni. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqasaaq funktionæri pisut piviusut, suliffimminik peersitaaneranut aalajangiisuusut, pillugit eqqortumik paasissutissinneqarsimasoq.

3.4 Aalajangiinerup pissutsinut naapertuuttuunera

Oqartussaasutut iliuuserinninnermi matumanilu suliani soraarsitsinermut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit pissutsinik naapertuussisimanermik oqimaalutaasoqartariaqarneranik Inatsisartut Ombudsmandiata isiginninneranut Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik ilaliivoq. Suliami aalajangersimasumi tassani suliffimmit peersitsineq pinnagu soorlu soraarsitsinissaq pillugu ileqquusumik ilimasaaruteqarluni soraarsitsisoqarsimasinnaanera soorunami oqimaalutarneqartariaqarpoq. Taamaatorli suliami aalajangersimasumi tassani eqqarsaatigineqartariaqartoq tassaavoq funktionæri Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup paasissutissiinera malillugu nakorsap annertusisamik uppersaasiussassaa pillugu sulisitsisup kissaataanik eqqortitsinissamut suli iliuuseqarsimanginnera. Tamatuma kingornatigut sulisitsisup kissaataanik naammassinninnianniinnarnerup kingunerisussaavaa aamma pissutsinut naapertuutitsinerup oqimaalutarneqareernerata kingornatigut sulisumik suliffimmit peersitsisariaqarneq.

Pissutsinut naapertuutitsinerup oqimaalutarneqarnissaa pillugu siusinnerusukku nassuiaasoqannginneranik pisoq tamatuma pisimanginneratut oqaatigineqassanngilaq. Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup soorunami ajuusaarutigissavaa Inatsisartut Ombudsmandiat pisumi taamatut paasinnissimassapat.

3.5 Napparsimanermik uppersaasiussequsinerup e-mailikkut nassiunneqarnera

Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup malugaa sulisitsisup suliami aalajangersimasumi matumani e-mailimik atuisimaneranik Inatsisartut Ombudsmandiat isornartorsiuisoq.

Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfilli isumaqarpoq e-mailimik atuineq ullumikkut attaveqarniarnermut nalinginnaasumik ima atorneqalersimatigisoq pisortat ingerlatsiviisa iluanni tamatuma atorneqarnerata pinngitsoortinnissaa pissusissamisoortuungitsutut isikkoqartoq. Tamatumunnga aamma ilaavoq ullumikkut siunissamilu elektronikkikkut attaveqartarnerup sulianillu suliarinnittarnerup annertusarneqarnissaanik kissaateqarneq Namminersornerullutik Oqartussat politikkiisa ilagigaat, tassami tamatuma innuttaasunut iluaqutaasussamik ingerlatsineq ilaatigut sunniuteqarluartuutittussaammagu, aamma ilaatigut nukissanik ileqqaartitsisuusammaat. Aamma taamatut iliuuseqarnerup avatangiisinut iluaqutaasumik sunniuteqarnissaanik naatsorsuutiginninneq tamatumunnga ilaavoq.

Taamaattorli Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfik inatsiseqartitsinikkut illersugaaneq akigalugu sulianik suliarinnittarnerup naammassiuminarsagaannginnissaanik Inatsisartut Ombudsmandiata oqarneranut isumaqataavoq. Aammattaaq Naalackersuisoqarfik suliami aalajangersimasumi matumani e-maili 1. juni 2006-imeersoq oqarasuaatik-kut sianernermik imaluunniit allakkatigut tammatsaalisakkut nassiusaqaarnikkut malitseqartin-neqarsimasuuppat pissusissamisoornerusimassagaluarneranik Inatsisartut Ombudsmandiata oqarneranut isumaqataavoq.

Pisup assingata siunissami pinngoqqinnginnissaa anguniarlugu Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup ilitersuummik e-mailimik atuinnermut atatillugu up-pernarsaasiussassanik qulakkeerinninnissaq pillugu periarfissamik oqaatiginnittumik kiisalu suliani aalajangersimasuni sorlerni e-mailikkut allaffigeqatigiittarnerup allatut iliorluni attave-qateqariaatsinik malitseqartittarnissaannik pissusissamisoornerusoq pillugu ilitersuisuusumik Aningaasaqaarnermut Sulisoqaarnermullu Aqutsisoqarfik suliaqaqqussallugu naatsorsuutigaa.

4. Eqikkaaneq

A-p suliffianit peersinneqarnissaa pillugu aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut tunngavissanik, inatsisilerinikkut innarlitsaaliinissamik isumannaallisaatitut isikkulinnik, amigaateqarnera, taa-maattumillu pingaarutilimmik ataatsimut sunniuteqarnera, tusaatissatut tiguneqarpoq.

Tamatuma kingornatigut Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup inatsisilerinikkut innarlitsaaliinissamik isumannaallisaatinik eqqortumik isiginninnian-nginnerup suliffimmit peersitsineq pillugu aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik aallaavittut kinguneqarneranik Inatsisartut Ombudsmandiata oqarneranut isumaqataavoq.

Taamaattorli suliami aalajangersimasumi tassani nalilerneqarpoq inatsisilerinikkut innar-litsaaliinissamik isumannaallisaatinik taakkuningga eqqortumik isiginninniarsimanninneq pingaarutilimmik ataatsimut sunniuteqarsimanninnera illersorneqarsinnaasoq. Tamanna tunngavigalugu Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup aalajangiini aalajangiusimavaa, tamannalu ullumikkut allakkat assilinerisigut allakkanut ukununnga ilanngullugit nassiuqqartutigut A-mut aamma nalunaarutigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfimmut tamakku tunngavigalugit 23. oktober 2008-mi imatut allappunga:

"Suliaq qulaani taaneqartoq Aningaasaqaarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup uannut allakkatigut 22. august 2008-meersutigut kingullermik akissuteqarfigisaa matumuuna uterfigaara.

Isiginninnerit oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi allakkannilu 27. maj 2008-meersuni saqqummiussama ilaat aalajangersimasut isumaqatiginagit Naalackersuisoqarfiup akissummi-ni oqaatigaa.

Oqaatigineqartut imatut paasivakka A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera Naalakkersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu aalajangiusimagaa.

Uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisoqarfiup naliliineri A-mik peersitsinermit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup tunngavilersuutaataa paasineqarneranik Naalakkersuisoqarfiup tunngavilersorsinnaangisaanik siullertut pingaarnertullu tunngaveqartut.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1 Naalakkersuisoqarfimmut eqqaasitsissutigaa, tassuunami aalajangersarneqarmat ingerlatsinermi oqartussat pissusaaffeqartut paasissutissanik nalunaarfigissallunga kiisalu uppersaatinik allattaavinnillu atorfiga naapertorlugu piumasarisannik saqqummiussiffigissallunga.

Tamatumunnga atatillugu oqartussaasut nakkutigisama sulianik uannut saqqummiussinissaannut annertoorujussuarmik periarfissaqarpoq. Matumani inatsiseqartitsineq pillugu paasinninnermut pineqartumut tunngavilersuutit tutsuviginarpallaangitsut ikorfartuutit atorneqarnerat imaluunniit aalajangiinermut naammagittaalliutigineqartumut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu tunngavilersuinermit oqartussaasup pitsaanerulersitsiniarnera isornartorsiuinissamut pissutissaqalersitsinnaangilaq.

Mannali aalajangiisuusumik pingaaruteqarpoq, tassalu nassuiaatit oqartussaasunit tigusakka suliat ingerlasimaneritik ilumoortumik saqqummiussisuunissaat. Taamaalluni tunngavilersuutitik paasinneriaatsinilluunniit suliap pineqartup naliliivigineqarnerata ingerlasimanerataluunniit pissusiviusunit allaaneruneranik takutitsisinissaannarmik siunertaqartut atorneqarnerat akuerineqarsinnaangilaq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliame tunngavilersuutaanik Naalakkersuisoqarfiup paasinninnerata suliamilu uppersaasiunneqartut tunngavigalugit tunngaviutinneqartariaqartup asigiinnigissuteqarnerat Naalakkersuisoqarfimmut allakkani 27. maj 2008-meersuni uparuareepara. Naalakkersuisoqarfiulli tamanna akissummini kingullermi isummerfigisimangilaa, taamaattumillu isiginninnerit tamatumunnga atatillugu siusinnerusukkut saqqummiussimasama saqqummiuteqqinnissaannut itisilerneqarnissaannullu pissutissaqarlunga isumaqarpunga.

Tamakkua saniatigut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataasa ilai aalajangersimasut inatsiseqartitsinikkut tunngavimmik suliame attuumassuteqartumik uangalu suliannik ingerlatsininnut tunngaviusup erseqqinnerusumik imarisaanik paasinnissimanginneranik tunngaveqarsorinarput.

Pissutsit taakku Naalakkersuisoqarfiup suliamek pineqartumik naliliineranut aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup nalinginnaasumik sulineranut pingaaruteqarmata Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataasa tulliuuttuni akineqarnissaat pisariaqartutut isigaara.

Naalakkersuisoqarfik aammattaaq qinnuigaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A-p peersinneqarnissaanik aalajangiinera suli ataasiarlugu suliareqqeqqullugu.

Sulisogarnermut Pisortaqarfiup A-p peersinneqarnissaanik aalajangiinnerminut tunngavilersuuta

Naalakkersuisoqarfimmut 27. maj 2008-mi imatut allappunga:

"Naalakkersuisoqarfiup paasinnineq imaattoq tamatuma kingornatigut oqaatigaa, tassalu suliami matumani pineqartoq tassaasoq A ilaatigut sulisinnaannginnerminut uppernarsaamik B-p 22. maj 2006-imi piumasaanik kingusinaarluni tunniussisimasooq, ilaatigullu nakorsap uppernarsaasiussaani annertusisamik taaneqartumik B-p 1. juni 2006-imi kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tunniutereersimaqqusaanik nassiussinngilluinnarsimasooq.

Oqaatigineqartut imatut paasivakka Naalakkersuisoqarfik taamatut oqarnermi imatut isumaqartoq, tassalu peersitsineq aalajangiinerup nalaani nakorsap uppernarsaasiussaani annertusisamik B-p 1. juni 2006-imi piumasimasaanik A-p tunniussinnginneranik - sulilu tunniussisimannginneranik tunngavilersorneqartoq. Aammattaaq Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatai imatut paasivakka peersitsinermut tunngavilersuummik paasinnineq oqaaseqaatinni tunngaviutitara Naalakkersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu isumaqatiginngikkaa.

Tamanna pillugu oqaatigaara Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup suliamik paasinninnera ilalersinnaanngikkiga.

Oqaatigineqareersutut B-p A e-mailikkut 22. maj 2006-imeersukkt qinnuigaa 1. juni 2006-ip kingornatigut napparsimalluni sulinnginnissaminut uppernarsaammik tunniusseqqullugu.

Uppernarsaat piffissap taamaalinerani tiguneqanngimmat B-p A e-mailikkut 1. juni 2006-imeersukkt nukingisaarpaa nassiusseqqullugu, qinnuigalugulu nakorsap uppernarsaasiussaa qaqugu ajorunnaarnissaata naatsorsuutigineqarneranik ulluligaq B-mut kingusinnerpaamik 7. juni 2006-imi tunniutereersimaqqullugu, taamaaliortoqanngippammi A atorfirmimit peersinneqassamat.

Suliami paasissutissani uannut saqqummiunneqartuni takuneqarsinnaanngilaq nakorsap oqaaseqaataa "annertusisaaq" B-p qanoq isumaqartillugu atorneraa. Taamaattorli nalunngilara uppernarsaatit sulisitsisup funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 tunngavigalugu ullut 14-it napparsimasianerup kingornatigut piumasinnaasai napparsimanerullu qanoq sivisususeqarsinnaanera pillugu paasissutissanik imaqartut napparsimanerup qanoq sivisutiginiisaa pillugu uppernarsaatit imaluunniit nakorsap uppernarsaataatut annertusisatut taaneqartartut.

Nakorsap uppernarsaasiussaa 31. maj 2006-imi ullulerneqarsimasooq A-p 1. juni 2006-imi nassiuppaa, tassanngalu erserpoq napparsimanini pissutigalugu uppernarsaasiussap ullulerneqarneranit sapaatit akunnerini arfineq pingasuni sulisinnaanngitsoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-kkut aalajangersarneqartoq sulisup napparsimanerata qanoq sivisutiginiisaa uppernarsaqqullugu piumasaqaateqartoqarsinnaasoq, tamannalu pillugu immikkut (ataatsimut) isumaqatigiisiteqartorsimanngippat aalajangersakkakkut tassuuna aalajangersarneqartumit

annertunerusumik uppersaasiinissamut pisussaaffeqarnerup atuunera ilimagineqarsinnaangitsoq.

Suliamik suliarinninninni manna tunngaviuttippara, tassalu nakorsap uppersaasiussaa A-p 1. juni 2006-imi nassiussaa napparsimanerup qanoq sivistiginissaa pillugu uppersaanisamik sulisitsisup funktionerit pillugit inatsit tunngavigalugu piumasaqaatiginnaasaa eqqarsaatigalugu piumasaqaatinut naapertuuttusoq. Tamatumani napparsimanerup qanoq sivistiginissaanik ilimagisap uppersaammi tassani oqaatigineqarsimanera ilaatigut isigi-niarsimavara.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq uppersaasat 31. maj 2006-imeersoq imarisamigut A-mit 22. maj 2006-imi aamma 1. juni 2006-imi qinnutigineqartunik eqqortit-sisusoq.

Tamanna pissutigalugu Napparsimmavissuup qinnutigisai tunngavigalugit uppersaatip nassiuqartup saniatigut napparsimanermi ingerlanera pillugu paasissutissanik amerlane-rusunik saqqummiussinissaminut A-p pisussaaffeqarsimaneranik Naalackersuisoqarfiup na-liliinera ilalersinnaangilara.

Matuma oqaatiginissaanut aammattaaq pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Sulisoqar-nermut Pisortaqarfik suliap suliarineqarnerani oqarsimangitsoq aalajangiinnermut uanga tunngaviutitannit allaasumik tunngavilersuisoqarsimasoq.

Uangali paasinninnera unaavoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup, A-p peersinneqarnissaanik aalajangiineq sioqqullugu suliamik paasissutissartalersuinnerminut atatillugu, aalajangiinnermi namminermit suliamillu uanga suliarinninninnut atatillugu tusarniaanermut akissutini pisor-taqarfiup saqqummiussaani, tunngaviutissimagaa peersitsinnermut tunngavilersuut tassaasooq nakorsap uppersaasiussaa tunniuteqquneqartoq piffissaliussap B-mit aalajangersarneqar-tup naareernerani tunniunneqarsimasoq, imaangitsoq tunniunneqanngivissimasoq, soorlu tamanna massakut atortussaatinneqaraluartoq.

Tamatumunnga atatillugu ilaatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup B-mut e-mailia 13. juni 2006-imeersoq, A-p atorfirmimit peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera 23. juni 2006-imeersoq Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup tamanna sioqqullugu tusarniaaninnut akissutaa 23. februar 2007-imeersoq innersuussutigaaakka. Allakkat taakku oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi issuarneqarput.

[...]"

A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinnerminut tunngavilersuutaanik Naalackersuisoqarfiup paasinninnerata aamma suliami uppersaasiussat tunngavigalugit tunngaviutinneqartariaqartup imminnut naapertuutinninnerannik taassuminnga oqaatigineqartut Naalackersuisoqarfik allakkamini 22. august 2008-meersuni isummerfiginnissimasorinanngilaq.

Ilaatigut suliame allagaatinig tigulaagaq Naalakkersuisoqarfimmut oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi aamma issuarneqartoq imaattoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigeqqippara:

Sulisoqarnermut Pisorqarfiup B-mut e-mailikkut 13. juni 2006-imi nassiussaa:

"Aatsaaginnaq oqaloqatigiinnitsinnut uiggiullugu matumuuna uppersarsassavara A-p suliunnaarsinneqarneranik suliaq ingerlaqqissasoq B-p kissaatigigaa, naak Sulisoqarnermut Pisorqarfik naliliigaluartoq suliaq nalorninartortaqartoq, tassami nakorsap uppersarsaasiussaa 31. majimi ullulernerqarsimasooq sapaatit akunnerinut arfineq pingasunut siumut atuuttoq A-p nassiussimammagu. **Suliunnaarsitsinermut tunngavilersuut matuma kingornatigut tassaasaaq A nakorsap uppersarsaasiussaanic piffissaagallartillugu tunniussisimanniginnera.**" (Uanga erseqqissaanera) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

B ulloq taanna imatut akivoq:

"Suliaq B-mi pisortanut saqqummiuppara, taakkulu uattut inassuteqaatigaat suliunnaarsitsineq aalajangiusimassagippat. Nakorsap uppersarsaasiussaanic nassiussinissamat 22. majimit 31. majimut piffissaavoq, 7. juni 2006-imilu annussimasinnaagaluarluni, piffissaagallartillugu tunniunneqarsimasuuguni. **Nakorsap uppersarsaasiussaata nassiunneqarsimaneranic e-mailikkut nalunaarutip aamma kinguarsarsimassagaluarpaatigut.**

Taamaattumik aalajangiusimannippugut." (Uanga erseqqissaanera) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisorqarfiup tusarniaaninnut akissutaa 6. oktober 2006-imeersoq:

"A-p **nakorsap uppersarsaasiussaanic kingusinaartumik tunniussinera** suliffimmut nalunaaruteqaqqaaranig takkutinnitsoornertut isigineqarpoq, taamaattumillu tassaalluni atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik sumiginnaaneq, sulisitsisut tungaanit ingerlaanartumik suliunnaarsitsinissamat pisinnaalersitsisoq." (Uanga erseqqissaanera) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut Pisorqarfiup tusarniaaninnut akissutaa 23. februar 2007-imeersoq:

"Soraarsitsinissamik aalajangernermi atsikkutariissusermut atatillugu eqqaasitsissutigineqasaaq **nakorsap uppersarsaasiussaata tunniunnissaanut killiliusaaq ullunik arlalinnik qaangiutereersoq aatsaat figuneqarmat, taamaattumillu ulluni arlalinni unioqqutitsisumik sulinnitsoortoqarpoq tamannalu atorfeqartitaanermik annertuumik sumiginnaaneruvoq** B-p akuersaarsinnaanngisaa nalilernerqarporlu tamanna soraarsitsinissamat pisinnaatitsisusoq." (Uanga erseqqissaanera)

Tamanna tunngavigalugu qularnaappoq Sulisoqarnermut Pisorqarfiup manna tunngavigisimagaa, tassa peersitsinermut tunngavisoq tassaasoq nakorsap uppersarsaasiussaata annertusisap (qanoq siviutigisumik sulinniginnissamat uppersarsaasiussap) piunaneqartup piffissaliusaaq B-p qinnuiginninninnermi 1. juni 2006-imeersumi aalajangersarsimasaata qaangiutereernerani tunniunneqarnera.

A-p ilaatigut sulisinnaanginnerminut uppernarsaammik B-p 22. maj 2006-imi piumasimasaa-nik kingusinaarluni tunniussisimanerata ilaatigullu nakorsap uppernarsaasiussaani annertusi-samik taaneqartumik nassiussisimangilluinnarnerata peersitsinnermut tunngaviusussaasimane-ra Naalackersuisoqarfiup uannut akissummini tunngaviutimmagu tamanna tamatuma kingor-natigut isumaaruppoq.

Aamma oqaatigaara A-p suliama illua'tungiusup isumaani tusarniaanermut akissutaa 21. juni 2006-imeersaq tunngavigalugu Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup manna erseqqissumik paasisi-magaa, tassa A isumaqartoq "sulisinnaanginnerup qanoq sivisutigissusianut uppernarsaasius-saq" nassiunneqartoq Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup "nakorsap uppernarsaasiussaani anner-tusisamik" piumasaqarneranut naapertuuttuusoq.

Taamaattumik Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup paasinninnera unaasimappat uppernarsaasius-sap nassiunneqartup imarisamigut piumasaqaatit pisortaqrarfiup piumasarisinnaasamisut isigi-sai eqqortinngikkai, taava pisortaqrarfik pisussaaffeqarsimassagaluarpoq A nakorsap uppernar-saasiussaata nassiunneqartup pisortaqrarfiup isumaa malillugu sukumiisuunnginnerani suliama illua'tungiusutut isumaani tusarniaavigissallugu, imaluunniit pisortaqrarfiup paasissutissani amerlanerusunik perusnnera pineqartumut nalunaarutigissallugu.

Funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-p qanoq paasineqarnissaani nassuiaaneq

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara suliap pineqartup nalilivigineqarnera eqqarsaatigalugu tassani pineqartoq tassaamat funktionærit pillugit inatsisip Kalaallit Nunaanni aamma atuutinngitsup isumaqatigiissutitut tunngasuunera. Taamaattumik taassuma imarisaa erseqqinnerusumik nali-livigineqassappat tamanna isumaqatigiissutit (atuuttuusup) taamaattuulluni qanoq paasineqar-nissaani nassuiaanermik tunngaveqartariaqarpoq. Allamik isumaqarnissamut tunngavis-saqanngimmat oqaatigineqartutut oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi suliama nalilii-ninnut manna tunngaviutippara, tassalu isumaqatigiissummut tunngaviusoq imatut paasigiga inatsisip qanoq paasineqarnissaani nassuiaaneq Danmarkimi suliassaqrarfimmi tassani inat-siseqartitsinikkut periaaseq naapertorlugu pissasoq.

Tulliullugu oqaatigaara Naalackersuisoqarfik isumaqatigigiga oqarmat sulisitsisup piumasa-risinnaagaa - napparsimaneq ullut pingasut sinnerlugit sivisussuseqarpat - sulisup napparsimal-luni sulinnginnini nakorsap uppernarsaasiussaani piffissap naammaginarumik sivisussuse-qartup iluani uppernarsassagaa, tassanilu piffissaq pineqartup napparsimaffigisaa taaneqassal-luni. Taamaallit Naalackersuisoqarfimmut allakkanni 27. maj 2008-meersumi oqaaseqaatikka napparsimaneq uppernarsaaserneqarnissaanut pisussaaffeqarnermut taamaallaat tun-gasuupput.

Naalackersuisoqarfiup allakkamini 22. august 2008-meersumi qupperneri 1-imi 2-milu oqaati-gaa Naalackersuisoqarfiup imatut oqarninni isumaqatiginngikkaanga, tassalu funktionærit pil-lugit inatsimmi § 5, imm. 4-kkut sulisup napparsimaneq sivisussusiata uppernarsaaseqqunis-saanut periarfissaq aalajangersaavigineqartoq, immikkullu tamanna pillugu (ataatsimoortumik) isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat aalajangersakkap taassuma paasineqarsinnaanerani annertunerusumik uppernarsaasiinissamut pisussaaffeqartoqarnera ilimagineqarsinnaangit-soq.

Naalackersuisoqarfiup paasinninnini taanna ikorfartorniarlugu "Funktionærit pillugit inatsisip allannqortiterneqarnera pillugu ataatsimiititaliatut suliffeqarnermut isumaginninnermullu ministereqarfimmit 16. april 1946-mi pilersinneqartup isumaliutissiissutaa"-nit tigulaagaq inner-suussutigaa:

"Sulisitsisup nakorsap uppersaasiussaa funktionærip nakorsaanit piumasaqaatigisinnajuaannarpaa, sivikitsuinnarmik napparsimanerit eqqaassanngikkaanni. Uppersaasiussat taakku nalinginnaasumik oqaasertalersugaanertik malillugu funktionærip napparsimanini pissutigalugu sulisinnaannginnera sulisinnaannginnerullu piffissami sivkinnerusumi sivisunerusumiluunniit atuunnissaa oqaatigissavai. Uppersaasiussarlu taamaattoq piffissami sivikinnerusumi napparsimanermit sukumiisuusutut isigineqartariaqarsorinaraluartoq piffissami sivisunerusumi napparsimasoqartillugu sulisitsisoq paasisutissanik amerlanerusunik piumasaqaateqarnissaminut pissusissamisoortumik piumasaqaateqarsinnaasorinarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Issuarneqartup kingornatigut isumaliutissiissummit imaattoq erserpoq:

"Imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq killissaliussaq ulluni 14-ini napparsimanermit aalajangersarneqassasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu imatut inernilivoq:

"Isumaliutissiissutit taassuma oqaasertai Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup imatut paasivai napparsimanerup qanoq sivistiginissaanut uppersaasiisoqarnissaa sulisitsisup funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 tunngavigalugu piumasaqaatigisinnaginnanngikkaa, taamatuttaarli suliami pineqartumi piffissami sivisunerusumi napparsimaneq pineqarpat paasisutissanik amerlanerusunik tunniussisoqarnissaa aqutsinnaatitaanerup pissusissamisoortumik nassatarisaanik piumasaqaatigineqarsinnaatitaasoq.

Taamaalilluni nalinginnaasumik aqutsinnaatitaanerup manna nassataraa, tassalu nakorsap uppersaasiussavianik/nakorsap uppersaasiussaani annertusisamik sulisup qanoq sivistigisumik napparsimanissaanik allaaserinninnerup saniatigut sulisup sulisinnaassusiata qanoq annertutigineranik utersaartoorsinnaanerullu qanoq annertutigisumik naatsorsuutigineqarsinnaaneranik aamma allaaserinnittumik tunniussisoqarnissaa sulisitsisup [...] piumasaqaatigisinnagaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Siullertut oqaatigaara manna erseqqarlussorinarloq, tassalu Naalackersuisoqarfik taamatut oqarnermini isumaqarnerloq sulisup sulisinnaassuseqarnerata qanoq annertutigisumik annikileriansimaneranik kiisalu utersaartoorsinnaanerup qanoq annertutigisumik naatsorsuutigineqarsinnaaneranik uppersaasiussaatitaaneq funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-p nassatarigaa, imaluunniit pisinnaatitaaffik taamaattoq sulisitsisup aqutsinnaatitaanerata agguataarisinnaatitaaneratalu (aqutsinnaatitaanerup) nassatarigaat.

Tamatuma kingornatigut oqaatigaara isumaliutissiissummit tigulaakkatut issugaq ataatsimiititaliap funktionærit pillugit inatsimmi massakkut atuuttut § 5, imm. 4-tut siunnersuut pillugu oqaaseqaataaneersuummat, tassanilu sulisitsisoq sulisup napparsimanerata qanoq sivistiginis-

saanik erseqinnerusumik paasissutissiisoqarnissaanik piumasaqaateqarnissaminut periarfissinneqarsimammat.

Takuneqarsinnaasutut ataatsimiititaliap paasinninnera unaasimavoq sulisitsisup piffissami siviunerusumi napparsimasoqarnerani napparsimanerup qanoq siviutigiginissaanik naatsorsuutigineqartoq pillugu amerlanerusunik sulisumut paasissutisseeqqusinissaanut periarfissaqarnissaa pisariaqartinneqartoq, nakorsap manna tikillugu uppersaasiussimasaani sulisup napparsimanini pissutigalugu sulisinnaanginneranik sulisinnaanginnerullu piffissami "sivikinnerusumi" "siviunerusumilluunniit" atuunnissaanik naatsorsuutiginnittariaqarnermik oqaatiginnittumit annertunerusumik.

Tassa imaappoq issuarneqartut - § 5, imm. 4-mi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartukkut - sulisup siviunerusumik napparsimanissaata qanoq siviutigiginissaanik naatsorsuutiginninneq pillugu manna tikillugu periarfissaasumi piumasaqaammit erseqinnerusumik paasissutissiisoqarnissaanik piumasaqaateqarnissamut periarfissaqarnissamik ataatsimiititaliap siunnersuutaata tunuliaqutaanut tunngasuusut, Naalakkersuisoqarfiullu tamatuma qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneratut isigineqarsinnaanatik.

Tamatumunnga peqatigitillugu uanga paasinninnera unaavoq nalinginnaasumik aqutsisinnaati-taernerup nassatarisaanik funktionærit pillugit inatsisip nassatarisaanit annertunerusumik paasissutissiisussaatitaanerup atuunneranik ilimaginninnissamut tunngavissaqanngitsaq.

Kisiannili inatsimmi malittarisassamik immikkut ittumik tunngaveqarnerup (lex specialisip) manna nassataraa, tassalu inatsisini malittarisassat immikkut ittut malittarisassanit nalinginnaasumik atuuttunit salliullutik atuuttarnerat. Naalakkersuisoqarfimmut siusinnerusukkut oqaatigisattut tamatuma manna pisumi pineqartumi nassatarisariaqarjaa, tassalu funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-kkut aalajangersarneqartoq sulisup napparsimanerata siviussusiata uppersaaserneqarnissaanik piumasaqaateqarsinnaanermut periarfissaq aalajangersarneqarsimasoq, aalajangersakkamilu tassani paasineqarsinnaasumit annertunerusumik uppersaaser-suisussaatitaasoqarnerata (tamanna pillugu immikkut isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat) atuunnera ilimagineqarsinnaanngitsaq.

Sulisup sulisinnaassuseqarnerata qanoq annertutigisumik annikilliarisimanerata kiisalu utersaartoorsinnaanerup qanoq annertutigisumik naatsorsuutigineqarsinnaanerata uppersarnissaanut pisussaaffeqarneq funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-kkut aalajangersarneqarsimanersoq - qanoq paasinninnissamik nassuiaatit allat tunngavigalugit - naatsorsuutigineqarsinnaanera pillugu apeqqut eqqartuussivikkoortumik misilinneqarsimangilaq. Suliassaqarfim-mili tassani inatsilerineq pillugu atuakkianit ilaatigut makku erserput:

"Uppersaasiussaq [funktionærit pillugu inatsimmi § 5, imm. 4 tunngavigalugu] imatut sukumiisuutigisariaqarpoq sulisitsisup taanna tunngavigalugu taartaasussaq eqqarsaatigalugu iliuseqarsinnaalluni, kingunnerusukkulli utersaartoorsinnaanermik nakorsap nalilinnissaa piumasaqaatigineqarsinnaagunngilaq.²⁴⁾ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

24) Lars Svenning Andersen: "Funktionærret", pingajussaanik naqitertitaq, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, qupperneq 341

Aalajangersakkalli sunik nassataqarsinnaaneraniq apeqqut aalajangiisuutinnagu uanga erseqqilluinnartumik paasinninnera unaavoq sulisoq tamanna tunngavigalugu nakorsap oqaaseqaataatigut napparsimanerup nalaani sulisinnaassuseqarneq imaluunniit utersaartoorsinnaanerup upernarsaaserneqarnissaa pisussaaffiussappat manna tunngaviussasoq, tassa paasissutissat taamaattut sulisitsisup erseqqissumik piumasarisimagai.

Taamaattumik A-p sulisitsuata A-p napparsimanermini qanoq sulisinnaassuseqarnera utersaartoorsinnaaneraluunniit pillugit paasissutissat amerlanerusut kissaatigisimappagit tamanna "nakorsap upernarsaasiussaaniq annertusisamik" tunniusseqqusinermi erseqqissarneqarsimasiariaqaraluarpoq.

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu imatut allappoq:

"Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup paasinninnera unaavoq nakorsap upernarsaasiussaata 12. juni 2006-imi tiguneqartup piumasaqaatit sulisitsisup upernarsaasiussaq pillugu eqqortumik saqqummiussimasai eqqortinngikkai, tassami sulisitsisup - nakorsap upernarsaasiussaaniq assortorneqarsinnaanngitsumik kingusinaartumik tiguisimasup - nakorsap upernarsaasiussaa annertusisaaq piumasimammagu, nakorsalli upernarsaasiussaa/napparsimanerup qanoq sivisutiginissaaniq upernarsaasiussaq kisiat tiguisimallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaatigineqartut imatut paasivakka Naalackersuisoqarfiup paasinninnera unaasoq taaguummik "nakorsap upernarsaasiussaa annertusisaa"-mik atuinerup manna nassatarigaa, tassalu tassani napparsimanerup ingerlanera pillugu paasissutissaniq "napparsimanerup qanoq sivisutiginissaaniq upernarsaasiussaq"-mi taaneqartunit amerlanerusunik tunniusseqqusineq pineqartoq.

Kisianni taamatut paasinninneq tunngavilersuummik amigaateqarpoq, taaguutillumi taakku eqqartuussisarnermi assigiimmik isumaqartillugit aamma atorineqartarput. Eqqartuussiviup eqqartuussummi oqaaseqaataa UfR 1974.284 S-imi issuarneqartoq tamatumunnga atatillugu ilaatigut innersuussutigaa, tassanilu sulisitsisup "nakorsavit imaluunniit nakorsap immikkut ilisimasallip illit toqqakkavit upernarsaasiussaa napparsimanerup sivisussusia pillugu paasissutissaniq erseqqinnerusunik imalik"-mik piumasaqarnera "nakorsap upernarsaasiussaa annertusisaa"-mik piumasaqarnertut eqqartuussivimmit oqaatigineqarsimavoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera suli unaavoq A napparsimanermit nakorsap upernarsaasiussaata nassiussami saniatigut upernarsaasiinissaminut pisussaaffeqarsimanngitsaq.

Sulinerma erseqqinerusumik imarisaa

Naalackersuisoqarfiup nangilluni oqaatigaa:

"Taamaattorli A-p pisussaaffimminik ilumut eqqortitsisimaneranik apeqqut eqqartuussiviit ataanni suliarisariaqassaaq, tassami Inatsisartut Ombudsmandiata j. normua 11.01.21.01/087-07 aamma innersuussutigineqassamat, taannattaarmi soraarsitsinermut tunngasuummat Inatsisartut Ombudsmandiata imatut oqaaseqaateqarfigisaa:

"... uanga sulininni uppernarsaatinik erseqqinnerusumik naliliiffigininnerup aamma ingerlatsiviup suliame matumanisut ittumi naliliineranik misiliisarnerup ilaanginnerat."

Tamanna pillugu oqaatigaara uanga sulinera sulianik inatsiseqartitsinikkut naliliinermik aallaveqarmat, naliliinikkullu aalajangiinerit eqqarsaatigalugit naliliinermi tunngavik eqqartuussiiviit atortagaasa pissuseqataat aamma atortariga.

Tassa imaappoq ingerlatsiviup naliliinera eqqarsaatigalugu tunngaviit atorpeqartut inatsisunik unioqqutitsisuunnginnersut, tunngaviit suliame attuumassuteqartut tamarmik ilanngunneqarsimanersut, tunngaviit suliame pineqartumut attuumassuteqarnersut, tunngaviit qanoq pingaartitsigineqarnissaannik malittarisassaqrpat malittarisassat taakku malinneqarsimanersut aamma aalajangiineq ilaatigut pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavimmut naapertuuttunersoq inatsiseqartitsinikkut naliliisinnaasunga.

Inatsiseqartitsinermut tunngasut taakku naliliinermut tunngaviusut aalajangiinerup inatsisunik unioqqutitsisuunnginnera nalornissutigineqalersinngippassuk tunngavinnik inatsisunik unioqqutitsisuunngitsunik oqimaalutaaneq pisimasoq misilinneq ajorpara, inerniliunneqartoq erseqqilluinnartumik kukkusuunngippat.

Suliamik taassuminnga suliarinninnera eqqarsaatigalugu nakorsap uppernarsaasiussaasa nasinneqartut piumasaqaatinik sulisitsisup taanna pillugu piumasaqaatigisinnaasaannik eqqortitsisuunersut naliliininnut atatillugu pineqartoq tassaannigilaq ingerlatsiviup naliliisimaneranik uanga naliliisimasunga. Naliliineq taanna ilaatigut funktionærut pillugit inatsimmi § 5, imm. 4-p qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq tunngavigalugu pisimavoq, taamaalillunilu uanga sulininni suliaasaqrpimma inatsisit qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanerit pillugit apeqqutitnut tunngasuulluni.

Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai allat

Immikkoortoq 2.3. Paasissutissanik nipangiusimaneqartussanik telefaxikkut nassiussisarneq pillugu ataatsimut oqaaseqaatit pillugit

Ingerlatsivimmi atorpeqartitaasut piffissami sivisunerusumi napparsimasut nakorsap uppernarsaasiussaannik telefaxikkut nassiussinissaminut pisussaaffeqannginnerannik uanga isumaqarnerma Naalackersuisoqarfimmit isumaqatigineqarnera tusaatissatut tiguara, taannalu eqqarsaatigalugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Immikkoortoq 3.1. Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup suliame illua'tungiusup isumaanik ilassutitut tusarniaanerata imarisaa, immikkoortoq 3.4. Aalajangiinerup pisimasunut naapertuuttuutinneqarnera aamma immikkoortoq 4. Eqikkaaneq pillugit

Uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfiup immikkoortut taakku pillugit oqaaseqaatai A-p peersinneqarnissaannik aalajangiinerminut Sulisoqarnermut Pisortaqrarfiup tunngavilersuutaanik kukkusumik paasinninnermit sunnigaasimasut, tamannalu pillugu siuliini nassuiaateqarpunga. Taamaattumik isummat taakku suliap naliliivigineqarneranut sunniuteqartinneqarsinnaanngillat.

Immikkoortoq 3.3. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinermut tunngavilersuutaa pillugu

Oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi manna isornartorsiorlugu oqaaseqaateqarpunga, tassalu A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera pillugu tunngavilersuummi inatsiseqartitsinikkut tunngavik aalajangiinermut tunngaviutinneqartutut pisortaqarfiup oqaatigisaata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 unioqquutilugu sukumiisuunngitsumik innersuussutigineqarsimanera; tassanilu pineqarpoq atorfeqarnermut tunngasunik annertuumik sumiginnaaneq sulisitsisup tungaanit atorunnaarsitsinermik kinguneqarsinnaasoq.

Apeqqummik taassuminnga uanga naliliinera Naalackersuisoqarfiup isumaqatiginngilaa.

Malugaara tunngavilersuummik naliliineq uanga oqaatigisannit allaanerusoq Naalackersuisoqarfiup atora. Tamatumunngali peqatigitillugu uanga paasinninnera unaammat pisoq taanna aalajangiinerup inernilerneqarneranut immikkut pingaaruteqartutut isigineqarsinnaanngitsoq, tassa aalajangiineq - oqaaseqaatinni immikkoortuni 2.1-imi aamma 2.2-mi allaaserineqartutut - inatsiseqartitsinikkut kukkusumik tunngaveqarluni pisimammat taanna eqqarsaatigalugu annertunerusumik iliuseqqaqqissanngilanga.

Naalackersuisoqarfik immikkoortumi tassani nangilluni imatut allappoq:

"Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa pillugu oqaatigaa suliame tunngavilersuinerup inatsiseqartitsinikkut eqqunngitsumik pisimanera tunngavilersuinerullu inatsiseqartitsinikkut eqqortuususaanerata suliassat suliarineqartarnerat pillugit inatsimmi § 24 tunngavigalugu piumasqaataanera tusaatissatut tiguneqartoq.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqatigaa oqarmat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 innarlitsaaliinissamut qularnaveeqqutaasoq taassumalu eqqortinneqannginnera aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik aallaavittut nassataqartartoq. Taamaattorli Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup naliliinera unaavoq inatsiseqartitsinikkut tunngavimmu eqqortumut innersuussisimannginneq aalajangiinerup inernilerneqarneranut aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik nassataqartariaqartumut pineqartumi pingaaruteqarsimanngitsoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarpoq pissusiviusut sulisup peersitaaneranut aalajangiisuusut sulisumut pineqartumut eqqortumik paasissutissiissutigineqartussaasut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Issuarneqartut imatut paasivakka Naalackersuisoqarfik taakkunatigut isumaqartoq tunngavilersuummi inatsiseqartitsinikkut tunngavimmu kukkusumut innersuussisoqarsimanera aalajangiinerup atuussinnaassuseqarneranut suliame pineqartumi pingaaruteqarsimanngitsoq. Isuma taanna ikorfartorlugu Naalackersuisoqarfiup erseqqissaatitut oqaatigaa A pissusiviusut peersitaaneranut aalajangiisuusut pillugit eqqortumik paasissutissinneqarsimasoq.

Tamanna pillugu siullertut oqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-ip - ingerlatsiviup inatsiseqartitsinermi malittarisassat aalajangiinermut tunngaviusut pillugit nassuiaateqarnissamut pissusaaffeqarneranut tunngasuusup - malinneqannginnerata

aalajangersakkami imm. 2-p - aalajangiinnermut tunngaviorpiartut pillugit aamma nassuiaa-soqarnissaanik piumasaqaammik allamik imaqtartup malinneqarsimanagera innersuussutigalugu utoqqatsissutiginiarneqarnera immiini isumassaqaanngitsoq.

Pineqartulli tassaapput tunngavilersuineq pillugu piumasaqaatit marluk immikkoortut, tamar-mik malinneqartussat.

Aappaattut oqaatigaara Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup inatsiseqartitsinermik atuinera pillugu oqaaseqaatiga Naalakkersuisoqarfiup paatsoorsimagunaraa.

A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera sumiginnaanermik isiginninnerit nalinginnaasut tunngavigalugit pisimavoq, tassa imaanngitsoq nakorsap up-pernarsaasiussaata annertusisap funktionærit pillugit inatsimmi § 5, imm. 4 eqqarsaatigalugu kingusinaartumik takkunneranut tunuliaqutaasumik naliliineq tunngavigalugu - naak taamaat-tariaqarsimagaluarluni. Suliamilli naliliininni kukkuneq taanna aalajangiinnermik *tunngaviler-suinnermi* amigaatitut isigisimanngilara.

Pineqartorli tassaavoq oqaaseqaatinni immikkoortuni 2.1-imi 2.2-milu Sulisoqarnermut Pisor-taqarfiup inatsiseqartitsinermik kukkusumik atuineranik suliame pisut aalajangiineq sioqqul-lugu inatsiseqartitsinermi tunngavik apeqqut taanna pillugu aalajangersaasuusooq eqqarsaatigalugu naliliisoqarsimannginneranik nassataqartumik isornartorsiuinera. Taamaattumik suliaq A-p peersinneqarnissaanik aalajangiineq sioqqullugu sukumiisumik paasissutissartalersorne-qarsimanngilaq.

Suliap sukumiisumik taamatut paasissutissartalersorneqarsimannginnera taanna aalajangiiner-mi amigaataavoq, taassumalu pingaaruteqarnera Naalakkersuisoqarfiup suliaq suliame pissusi-viusut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusumut suliame attuumassuteqartumut sanilliullugu nali-liinermigut nutaamik suliareqqinngikkuniuk naliliiffigiuminaatsittussaavaa.

Immikkoortoq 3.5 Napparsimanerup uppersaaseqquneqarneranik e-mailikkut nassiusseq-qusineq pillugu

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa imatut paasivara Naalakkersuisoqarfiup Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik qinnuiginiaraa e-mailikkut allaffigeqatigiittarnermi atugassa-tut ilitersuut tamanna pillugu isiginninnerit oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi saqqummiussakka naapertorlugit suliareqqullugu.

Tamanna tusaatissatut tiguara, Naalakkersuisoqarfilla qinnuigalugu ilitersuut naammassillugu suliarineqarpat taassuma naqitanngortinneqarneranik uannut nassiusseqqullugu.

Eqikkaaneq

Oqaatigineqartutut uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisoqarfiup suliame naliliinerisa Naalakkersuisoqarfiullu suliame suliarinneqqinnerani inerniliunneqartup ilarujussui Sulisoqar-nermut Pisortaqarfiup A-mik peersitsinissamat tunngavilersuutaata kiisalu inatsiseqartitsinik-kut tunngaviusup suliame attuumassuteqartup kukkusumik paasineqarnerinik tunuliaqutaqar-toq.

Taamaattumik inassuteqaatigaara A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera Naalackersuisoqarfiup sulii ataasiarluni suliareqqissagaa, isiginninnerit oqaaseqaatinni 22. februar 2008-meersumi aamma allakkani 27. maj 2008-meersumi kiisalu matuma gulaani taaneqartut isiginiarlugit.

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigineqarpoq suliaq A-p aningaasanik taarsiivigineqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq isummerfigeqqullugu.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara nutaamik aalajangiiguni aalajangiinini uannut nassiteqqullugu."

Akissummik tigusaqannginnama Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmut 16. december 2008-mi imatut allappunga:

"A-p B-mi peqqissaasutut atorfimmit peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinera Naalackersuisoqarfiup suliareqqissagaa inassuteqaatiga allakkatigut 23. oktober 2008-meersutigut inassuteqaatigeqqippara.

Tamatumunnga atatillugu ilaatigut manna pingaartumik pingaartillugu isiginiarpara, tassalu inassuteqaatima malinnginnissaanut Naalackersuisoqarfiup uannut allakkamini 22. august 2008-meersuni tunngavilersuutaata paasisutissanik A-p peersinneqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiineranut tunngaviusumut ilaasimanngitsunik tunngaveqarnera, taamatuttaarlu Naalackersuisoqarfiup tunngavilersuutaasa ilaat inatsiseqartitsinermik erseqqissumik kukkusumik paasinninnermik aallaaveqarnerat.

Allakkama 23. oktober 2008-meersut kingornatigut Naalackersuisoqarfimmit tusagaqanngilanga, taamaattumillu suliaq matumuuna eqqaasitsissutigaa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliaq paasisutissat pigineqartut tunngavigalugit inaarlugu suliarineqarsimasutut Naalackersuisoqarfiup isigippagu A-p Naalackersuisoqarfimmik peersitsinerup atuussinnaassuseqarnera eqqarsaatigalugu eqqartuussivikkut imminut aningaasartuutaanngitsumik suliasanngortitsisinnaanissaa Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut sulianik taamaattunik akuerinnittartuusumut kaammattuutigissallugu isumaliutersuutiginiariga.

Taamaattumik allakkama 23. august 2008-meersut Naalackersuisoqarfimmit piffissap sivikinnerusup iluani akineqarnissaat naatsorsuutigaara.

Naalackersuisoqarfik piffissap sivikinnerusup iluani akisinnaanngippat tamatumunnga peqatigitillugu naatsorsuutigaara tamatumunnga pissutaasumik kiisalu akissummik qaqugu tigusaqarnissara naatsorsuutigisinnaaneriga Naalackersuisoqarfiup ilisimatissagaanga."

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfik allakkatigut 18. december 2008-meersutigut imatut akivoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiata ulloq 23. oktober 2008-mi Aningaasaqarnermut Nunanullu Al-
lanut [Tunngasunut] Naalackersuisoqarfimmut saaffiginnippoq suliamut qulaani pineqartumut
tunngatillugu.

Inatsisartut Ombudsmandiata aamma Naalackersuisoqarfiup akornanni suliami piviusut aam-
ma inatsisunik ilisimasat tungaatigut isumaqatigiinngissuteqartoqarunnaanera eqqarsaatiga-
lugu, Naalackersuisoqarfiup matumuuna Inatsisartut Ombudsmandiannut piumasarissavaa, ta-
assuma A ilitsersuutissagaa, suliap eqqartuussivitsigut misilinneqarnissaanut periarfissai pillu-
git.

Naalackersuisoqarfik maannamut tunngaviusut naapertorlugit suliami iliuuseqaqqissanngilaq."

Naalackersuisoqarfiup akissutaa ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli
isummerfiginngilara.

5.2 Akileraarutaaqqittussat

5.2.1 Akileraarutininik piffissaagallartillugu akiliisimannginnermut pillaatit akiliisitsissutaasut pisoqalisooresimasut, akileraarutitigut utertoortisiassanit ilanngaassineq, soqutigisaqaqatigiit avammut akisussaasuunerat

*A1-ip aamma A2-p akileraarutininik akiliinnginnermut pillaatit akiliisitsissuti-
nik tamarmiusunik aalisariummut K-mut tunngasunik qatanngutigiit pingasut
agguagassaraluninik A1-ip akisussaaffigisaatut Akileraartarnermi Pisortaqaq-
arfiup isiginninnera naammagittaalliutigaat. Pillaatit akiliisitsissut akiliisitsi-
niummik naafferartumik akilersuinissaq pillugu nammineq piumassuseq tun-
ngavigalugu isumaqatigiisummik aamma imaqartumik saqqummiussinermi 19.
juni 2002-mi akuerineqarpoq. Aammattaaq piumasaqaataaqqittunik Akileraar-
tarnermi Pisortaqaqarfiup 2005-ip naanerani aatsaat nassiussineranik akileraa-
rutitigullu utertoortisiassat akiitsunut matusissutissatut pisortaqaqarfimmit
ilanngaatigineqarsimanerat A1-ip aamma A2-p naammagittaalliutigaat.*

*Akileraarutit akilernerqannginnerannut pillaatit akiliisitsissummik 21.000 kr.-
nik aningaasartaqartumik Akileraartarnermi Pisortaqaqarfiup A1-imut akilii-
sitsiniarsimanerata isornartorsiornissaanut tunngavissaqarnani Ombudsmandi
isumaqarpoq, tassami akiliisitsissut taanna soqutigisaqaqatigiittut pineqartup
ilaaffigisaanut akiligassanngortinneqarsimammat, soqutigisaqaqatigiillu soqu-
tigisaqaqatigiiffiup akiitsuinut namminneq ataasiakkaarlutik nammaqatigiillu-
tillu akisussaasuummata.*

Akiliisitsissutip saqqummiunneqarnerani piffissaliussap naanerata kingornatigut ukiut pingasut qaammatillu sisamat ingerlareersut Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akiliinissamik isumaqatigiissut akiliisitsissutip saqqummiunneqarneranut atatinneqartoq eqqortinneqanngitsoq paasereerlugu suliamik suliarinneqqilersimanera Ombudsmandip aammattaaq isornartorsiunngilaa.

Tamatuma saniatigut ilanngaassisimanerup isornartorsiornissaanut pissutis-saqarnani Ombudsmandi isumaqarpoq, tassami ilanngaassinissamut piuma-saqaataasut eqqortinneqarsimmata.

Kisianni Ombudsmandi isumaqarpoq pisassarisat sinneri 9.796 kr.-iusut Akileraartarnermi Pisortaqarfiup illoqarfimmi B-mi politiinut 7. juni 2007-imi akilersinniaqqusimasai pisoqalisoorsimasut, naammassinninniarneq 19. juni 2007 nallertinnagu pisimangippat, tak. pinerluttulerineq pillugu inatsimmi akiliisitsissutit ukiut tallimat qaangiunneranni tamanna sioqqullugu naammassinninniutigineqarsimangikkunik piujunnaartarnerat pillugu § 128, imm. 2-mi malit-tarisassaq (j.nr. 2008-631-0001, siusinnerusukkut 11.03.43.01/071-07).

A1 aamma A2 allakkatigut 2. maj 2007-imeersutigut Naalagaaffiup Sinniisaanit 29. maj 2007-imi tigusakkut naammagittaalliorput.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik tassunga atatillugu oqaaseqaammik allakkatigut 27. august 2007-imeersutigut saqqummiussivoq, taannalu A1-imut aamma A2-mut suliami illua'tungiusut isumaannik tusaarniaatitut nassiukkakku taakku taanna pillugu oqaaseqaateqarsimangillat.

Pisortaqarfiup mappiutini suliami allagaatinik akiitsunut pineqartunut tunngasunik imalik aammattaaq atukkiuppaa.

Tamakkua saniatigut akissarsiat aningaasarsianit ilanngaatigeriikkat pillugit Danmarkimi inatsimmi (kildeskattelov) malittarisassat misissuininnut attuumasuteqartut pillugit apeqquteqaatiga Skatteministereqarfiup akivaa.

Suliami suliarisanni paasissutissanit tamatuma kingornatigut erserpoq soqutigi-saqaqatigiiffiup K I/S-ip A-tut akileraarutininik piffissaagallartillugu akiliisimannginneq pissutigalugu akileraarutininik aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni taamani atuuttumi²⁵ § 107, imm. 2 tunngavigalugu pillaatitut 21.000 kr.-nik akiliisitsissut 19. juni 2002-mi akuerisimagaa. Pillaatitut akiliisitsissummi oqaatigineqarpoq "nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutip eqqartuus-

25) Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 19. maj 1979-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq

sivikkoortitsinani naammassinniffigineqarnissaa" akuerineqartoq, akiliinissamut piffissaliussaq tassaasoq 1. september 2002 aamma "akiliutit soqutigisaqatigiit pingasuusut akiliutaat kr. 7000 x 3 inuttut normuinik/reg. nr.-mik" nalunaaqutserneqassasut. Pillaammik akiliisitsissut taanna A1-ip atsiorsimavaa.

Akilerartarnermi Pisortaqarfiup A1 30. december 2005-imi ilisimatippaa piasarisat 21.000 kr.-t akilersinniagassanngorlugit akiliisitsiniarnermut immikkoortortaqarfimmut tunniunneqarsimasut. Aningaasat tamakkerlutik akilerneqarnissaannut imaluunniit naafferartumik akilersuermik aaqquissuussisoqarnissaa siunertaralugu allakkatigut saaffiginnissuteqarnissamut ullut 14-it piffissaliunneqarsimapput.

A1-ip akiitsut 21.000 kr.-t matussutissaannik qaammatit naaneri tamaasa 500 kr.-nik naafferartumik akiliisarnissani siullermillu 28. februar 2006-imi akiliinissani Akilerartarnermi Pisortaqarfimmut 23. februar 2006-imi nammineq piumassutsini tunngavigalugu isumaqatigiissutigaa. Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissummi oqaatigineqarpoq isumaqatigiissut malinneqanngippat aningaasat tamakkerlutik akilerneqartussanngussasut, Kalaallilu Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 1 tunngavigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartoqarsinnaasoq.

2006-imi martsip, aprilip majillu qaammataanni 500 kr.-nik pingasoriarluni akiliisoqarsimaneranut uppernarsaatit ilaapput.

Nammineq piumassutsimik isumaqatigiissut 23. februar 2006-imeersoq Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianit uppernarsarlugu naqissuserneqarsimavoq. Uppernarsaalluni naqissusiineq pisimavoq Akilerartarnermi Pisortaqarfiup tamatumingna qinnuteqaataa 22. februar 2007-imeersoq malillugu, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermut tunngavissaqarnissaq siunertaralugu.

Pisortaqarfiup ulloq taanna, 22. februar 2007-imi, A1-imut allagaasigut nalunaa-rutigineqarpoq nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut malinneqarsimanngimmat akiitsut massakkut 19.500 kr.-iusut tamarmik akilerneqarnissaannut imaluunniit nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut malillugu naafferartumik akilersuernerup ingerlaannarnissaa kissaatigalugu allakkatigut nalunaaruteqarnissamut ullut 14-it piffissaliunneqartut. Piffissaliunneqartoq eqqortinneqanngippat suliaq pisortaqarfiup ilimasaaruteqaqqinnani politiinut qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarnikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniutigisassanngortillugu tunniunniarppaa.

Tamatuma kingornatigut 2007-imi februarip aamma martsip qaammataanni 500 kr.-nik marloriarluni akiliisimanermut uppernarsaatit ilaapput, piffissamili tamatuma kingornani uppernarsaatinik peqarani.

A1 aamma A2 Akileraartarnermi Pisorta qarfiup immersugassaataa atorlugu 2006-imi akileraarutitigut utertoortisiassat tunniunneqarnissaat 27. marts 2007-imi qinnutigisimavaat. Immersugassami tassani ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”(...) Utertoortisiaasinnaasunit ajunngitsorsiaqartinneqaranilu erniasiaqartinneqassanngilaq.

(...)

Malugeqquneqassaaq aningaasanit utertoortisiaasinnaasunit pisortanut akiitsuusimasinnaasunut unerartitsisoqassammat qulakkeerutissanillu unerartitsinikkut akilersinneqaaqqaassammat.”

Akileraartarnermi Pisorta qarfiup akiliisitsiniartarfiata A1 20. april 2007-imi nalunaarfigaa 8.704 kr.-t 2006-imi akileraarutitigut utertoortisiassaanit ilanngaatigineqarsimasut.

Akileraartarnermi Pisorta qarfiup A1 allakkatigut 26. april 2007-imeersutigit nalunaarfigaa 2006-imi akileraarutitigut utertoortisiassai qinnuteqaataa aamma akileraarutininik aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 15 tunngavigalugit pisorta qarfiup 9.742 kr.-nut naatsorsorsimagai. Akileraarutininik akiitsut, matumani akileraarutininik piffissaagallartillugu akiliisimanninnermut pillaatitut akiliisitsisutit 8.704 kr.-t ilanngullugit eqqarsaatigalugit, ilanngaatigineqarnerisa kingornatigut 0 kr.-t tunniunneqarsimapput.

A1 aamma A2 tamatumunnga atatillugu Akileraartarnermi Pisorta qarfimmuut allakkatigut 6. maj 2007-imeersutigit saaffiginissimapput, aningaasallu ilanngaatigineqartut pillugit oqaatigisimallugu soqutigisaqaqatigiit pingasut taakku tamarmik immikkut 7.000 kr.-nik akiitsoqartut. Taamaattumik pisorta qarfik qinnuigineqarpoq 4.204 kr.-t utertillugit akileqqullugit. Aningaasat taakku imatut naatsorsorneqarsimapput: 7.000 kr.-t 2.500 kr.-nik ilanngarlugit (naafferartumik akilersukkat) aamma 8.704 kr.-t (2006-imi akileraarutitigut utertoortisiassanit ilanngaatigineqartut) ilanngaatigalugit.

Akileraartarnermi Pisorta qarfik 8. maj 2007-imi akisimavoq soqutigisaqaqatigiit ilaata akiligassaq tamaat inaarutaasumik akilertussaannikkaluarlugu akilersimappagu tamanna soqutigisaqaqatigiiffiup nammineq iluani aaqqinneqassasoq.

Tamanna akiliisimasup soqutigisaqatigiit sinnerinut akiliisitsiniarneratigut pisinnaavoq.

Akilerartarnermi Pisortaqarfiup illoqarfimmi B-mi politiit tamatuma kingornatigut 7. juni 2007-mi qinnuigisimavai akilerarutininik piffissaagallartillugu akiliisimanginnermut pillaatit akiliisitsissutit sinneri 9.796 kr.-iusutut oqaatigineqarsimasut A1-imut akilersinniaqqullugit. Aningaasat taakku imatut naatsorsorneqarsimapput: 21.000 kr.-t (nammineq piunmassuseq tunngavigalugu isumaqatiigiissut 23. februar 2006-imeersoq tunngavigalugu) 2.500 kr.-t (naafferartumik tallimariarluni akiliutit) ilanngaatigalugit aamma 8.704 kr.-t (2006-imi akilerarutitigut utertoortisiassanit ilanngaatigineqartut) ilanngaatigalugit.

Akiliisitsiniartoqarsimappat tamanna qanga pisimansoq uannut paasissutissiisutigineqanngilaq.

A1-ip aamma A2-p naammagittaalliutiminni 2. maj 2007-imeersuni makku oqaatigaat:

”Allakkat Namminersorerullutik Oqartussaniit (Akilerartarnermi Pisortaqarfik) ullulernerqarsimasut 30/12-05 allakkallu imarai A-skatsimut akiligassaq nalilik 21.000,00 kr. ukioq 2001-meersoq.

Paatsuungallunga akilerartarnermut pisortaqarfimmut nuliara paasiniaagami, paasitinnerqarpugut 2001-imi K-qarallarmat akiligassaasut. K (angallat qatanngutigiit pingasuullutik angallatikuat) atorunnaarnikummat kingumut eqqarsariarpugut, soorunami piffissaq taama sivistigimmat puigoreeratsigit. Revisorimmi isumagisussaammagit.

Revisoorita ...-p bilagit nassiutai misissorlugit paasivarput akiliisimangitsoq. Imaakkaluarporimi revisoriata angallamiit akilersortussaagai.

Akilerartarnermut pisortaqarfimmut saaffigineqqippugut, sooq taama sivistigisumik utaqqisinnerqarsimanersut akivaatigut nalunerarlugu allakkallu sumiitinnerqarsimanersut akisinaanata allaat oqarluni ”allakkat sumiissimanersut nalullugu.”

Nalunngilarpummi naalagaaffinni imaluunniit allaffinni sumiluunniit ukiut tamaasa regnskabelerisoqartartoq. Taava apeqquserparput, sooq qangali qisuariartoqarsimangila????

Akilerumangikkaluarpagut regninngi taama pisoqaatigimmat politiinullu tunniunnialermatigut akilersornissaanut akuersilluta.

Isumaqatigiissutaalli imaappoq: Qatanngutigit A3 inuueqartoq ..., A4 inuueqartoq ... uangalu A1, ..., tamatta 7.000,00 kruuninik akiliisussanngorluta.

Akileraartarnermiit piumasaqarput minnerpaamik qaammammut 500,00 kr-inik akiliisasasugut. Agguaqatigiisikkaanni tamatta qaammammut 167,00 kr. akiliutigisartussanngorlugu. Akiliigunillu inuup normua bemærkninngianut allaqqasussanngorlugu takuniassagamikku kikut qassinik akiliisimanersut.

Ungali A1 qaammammut 500,00 kr. akileraallunga aallartippunga aningaasaqarnerput apequtaalluni unitsikkallarpara akileraartarnermullu saaffiginnillunga aningaasaqarnerput iluarse-riarpat aallarteqqinniarlugu.

Tupaallappunga kamaammerlungalu allagarseqqikkatta 22/02-07 allataasimasut tigagatsigit. Tassani takusinnaavara kisima akiliisarsimallunga. Tassa sinneruttut 19.500,00 kruuniummata, uangami pingasoriarlunga akiliinikuugama. Taamaammallu akilersuina aallarteqqippara tamatumuunakkut febr. 2007 aamma marts 2007 tamaasa 500,00 kr. akiliiffigalugit.

Takusinnaagatsigu utertoortussaalluta martsi aallartilarpat ukiumut akissarsiaatta allagartai nassiuppugut paragraf 15 aqutugalugu utertoortussagut tigorussullugit. Paasiniaagama nalunaarfigineqarpugut 9.742,00 kr utertoortussaasugut apriilillu 30-ani ikineqarumaartut, kommunimut akiitsut nungoriarlugit sinneruttut 8.704,00 kr. akileraartarnermut pisortaqarfimmud nak-kartissimavaat.

Pakatsingaarama kamaammerlugalu ilissinnut saaffiginnippunga.

Illumut akileraartarnermi pisortaqarfimmiit eqqortuliorfigineqarnerpugut????? Ukiut taamanak qaangiutereersut regninngimit nassinneqaratta. Naalagaaffiup suliffeqarfiutaa ukiut tamaasa naatsorsuuserisumit nakkutigineqannginnersoq paasiuminaatsippara.

Isumaqatigiisummi imaappoq qatanngutigiti tamarmik 7.000,00 kr.-nik akiliissasut uangut nularalu utertoortussagut tamaasa nakkartinneqassappaat? Tamaasa nakkartinneqarniarpata akiligassagut ilanngaatigereerlugit sinnerilerpai 4.204,00 kr.

Immaqa oqartoqarsinnaagaluarpoq qatanngutiminut tiguniarniarligit, kisianni uanga taamaaliorusunnngilanga akileraartarnermi pisortaqarfiup suliassaanik ingerlatserusunnngilanga.

Illumut ukiut tallimangajaat qaangiutereersut taama piumaffigineqarsinnaavugut?"

Akileraartarnermi Pisortaqarfik tusarniaallunga allakkanni 15. februar 2007-i-meersuni qinnuigaara ilaatigut manna pillugu apeqqut akeqqullugu, tassalu pisortaqarfiup ilanngaassinnginnermini A1 utertitsisilluni akiliisoqarnissaanik akileraarutininik aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 4 tunngavigalugu utaqqinissamut periarfissaanik ilitsersorsimaneraa, taamaalilluni ilanngaassineq ukiumi akileraarusiiffiusumi 1. september nallertinnagu ingerlanneqarsinnaalluni, taamaalillunilu akileraarutinit utertoortusiassai 4 %-inik ernialerneqartillugit.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup uannut nassuiaammuni 27. august 2007-imeersuni makku ilaatigut oqaatigai:

”Inatsisitigut tunngaviit

Akileraarutinit akiliivallaarutaasimasut utertillugit akileqqullugit qinnuteqarnissamut immer-sugassap assilinerani ilanngullugu nassiunneqartumi takuneqarsinnaavoq pisortanut akiligassanik kinguartoorullugit akilinngitsuukkanik akiitsoqartoqarpat tigusassaraluanit ilanngaatigineqassasut.

Tassalu A1 aamma A2 ilisimatinneqarsimapput pisortanut akiitsoqarpata akileraarutinit akiliivallaarutaasimasunit ilanngaatigineqassasut.

Suliap ingerlasimanerata matuma siuliini allaaserineqarnerani takuneqarsinnaavoq akilersuinnissamik isumaqatigiissutaasimasoq A1-ip maannamut eqqortikkuminaatsissimagaa. Naak A1-ip akiliinissaminik eqqaaseqqinneqareerluni februar 2007-imi naafferartumik akilersugassat marluk 2007-imi februarimi martsimilu akilersimagaluarai Pisortaqarfiup isumaqatigiissut atorunnaartutut isigisimavaa.

Tamatuma saniatigut innersuussutigineqarpoq Vestre Landsretsip 17. november 2006-imi eqqartuussutaa ilanngullugu nassiunneqartoq, tassani eqqartuussivik inerniliilluni akileraarutinit akiliivallaarutinit ilanngaassisoqarsinnaasoq akileraarutinit akiliisartup pisortanut akiitsuni naafferartumik akilersoraluarpagilluunniit.

Erniat taarsiissutillu

Akileraarutinit akiliivallaarutit utertillugit akileqqullugit qinnuteqarnissamut immersugassami akileraartartut ilisimatinneqarput akileraarutinit akiliivallaarutit utertillugit akilerneqarneranni erniat taarsiissutillu naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut.

Aamma taaneqareersutut akileraartartut ilisimatinneqarput pisortanut akiitsut utertillugit tuniussassanit ilanngaatigineqassasut.

Tamanna tunngavigalugu Akileraartarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq A1 akileraarutinit akiliivallaarutini utertillugit akileqqullugit qinnuteqarnerminut atatillugu naammattumik paasissutissinneqarsimasoq, tak. akileraarutinit ingerlatsineq pillugu inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi 2. november 2006-imeersumi § 15.

Immersugassami ilisimatitsissutigineqanngilaq akileraarutinit akiliivallaarutit utertillugit akilerneqarnissaat akileraartartut akileraarutit aqunneqarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 15-imi malittarisassaq malillugu qinnutiginnigpassuk akileraartartoq 4 procentimik taarsiissutisissasoq inatsimmi tassani § 25, imm. 2-mi malittarisassaq malillugu ukiumi akileraarusiiviusumi 1. september tikitsinnagu akileraarutinit akiliivallaarutit utertillugit akilerneqarpata, tak. aalajangersakkami imm. 4.

A1 qassinik ukioqalereenera qiviaraanni malittarisassat tamakkua ilisimanngitsoorunnangilai ukialussuarni atuutereersimammata. Taamaattoq Akileraartarnermut Pisortaqarfiup ilisimavaa akileraartartunik nutaanik takkussortoqartuarmat paasissutissanik tamakkuninnga pisariqartitsisinnaasunik. Taamaattumik Pisortaqarfiup eqqarsaatiginiarpaa immersugassap allannguuteqartinnissaa tassa ilanngullugu akileraarutit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsi-

saanni § 25, imm. 4 malillugu akileraarutitut akiliivallaarutit utertillugit akilerneqarneranni akileraartartoq 4 procentimik taarsiivigineqartussaammat.”

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisunut tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. A1-ip akileraarutininik piffissaagallartillugu akiliisimannginnermut pillaatitut akiliisitsissutininut akisussaanera

Akileraarutit piffissaagallartillugu akilerneqarsimannginnerannut pillaatitut akiliisitsissut A1-ip K I/S sinnerlugu akuerisimasaa soqutigisaqaqatigiiffimmut A1-ip qatanngutini marluk soqutigisaqaqatigalugit aalisariummik K-mik ingerlatsivigisaannut tunngasuuvoq.

Soqutigisaqaqatigiiffiit pillugit tunngaviusumik malittarisassaq tassaavoq soqutigisaqaqatigiit soqutigisaqaqatigiiffiup akiitsuinut avammut toqqaannartumik, ataasiakkaarlutik nammaqatigiillutillu akisussaasut.²⁶ Tamanna soqutigisaqaqatigiit akunnerminni isumaqatigiissuteqarnermikkut akiitsoqarfigisaminnut sunniuteqartumik aallannortissinnaannilaat.

Toqqaannartumik namminerlu inuttut akisussaanerup manna nassataraa, tassa akiitsoqarfiusoq soqutigisaqaqatigiit namminneq aningaasaataasigut matussusiisoqannginnerani soqutigisaqaqatigiiffiup aningaasaataasigut akiliiffigineqarnissaminut inner-suunneqarsinnaanngitsoq. Soqutigisaqaqatigiit namminneq aningaasaataat akiitsoqarfiusup toqqaannartumik akiliisitsiniutigeqqusinnaavai, soqutigisaqaqatigiiffik aningaasaateqaraluarpalluunniit.

Nammaqatigiilluni akisussaanerup manna nassataraa, tassalu akiitsoqarfiup pisassarisani tamarmiusut soqutigisaqaqatigiinni peqataasunut tamanut ataasiakkaanut akilersinniarsinnaagai. Soqutigisaqaqatigiit ilaata ataatsip akiitsut tamaasa akilerunigit akilikkami ilaasa soqutigisaqaqatigiit akunnerminni isumaqatigiissutigisimasaat tunngavigalugu soqutigisaqaqatigiit sinnerinut akilersinniarnissaat nammineq isumagissavaa.

Soqutigisaqaqatigiit akornanni pissutsini soqutigisaqaqatigiiffimmik isumaqatigiissummi aalajangersarneqarsimasuni soqutigisaqaqatigiit isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat killissarititaasa iluanni namminneq isumaqatigiissutigisinnaavaat soqutigisaqaqatigiit ataasiakkaarlutik inaarutaasumik nammatassaat qanoq annertutigissanersut. Soqutigisaqaqatigiilli akornanni pissutsit akiitsoqarfiusup susassarinnilai.

26) Aningaasaqarnikkut ingerlatseqatigiiffiit, assersuutigalugu aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit aamma piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit pisarnerisa paarlattuannik ingerlatseqatigiiffiup aningaasaataanut killeqanngitsumik akisussaasoqartarpoq, aktiaateqarlutilli piginneqataasut aamma piginneqataassuteqarlutik piginneqataasut namminneq ataasiakkaarlutik akisusaassanatik.

Taamaattumik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akiliisitsissutit aningaasartaanik tamarmiusunik 21.000 kr.-nik A1-imut akiliisitsiniarsimanera isornartorsiussallugu tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Akiliisitsissutip saqummiunneqarnerani 19. juni 2002-meersumi "akiliutit soqutigisaaqatigiit pingasuusut akiliutaat kr. 7000 x 3 inuttut normuinik/reg. nr.-nik nalunaaqutserneqassasut"-p taaneqarneranut atatillugu oqaatigaara akiliutit nalunaarsorneqarnissaat suussusersineqarsinnaanerallu eqqarsaatigalugu taamaaliortoqarsimasoq naatsorsuutigigiga, imaanngitsoq soqutigisaaqatigiit immikkuutaarlutik akiliisarnissamut akisussaanerannik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup tungaanit akuersinertut. Soqutigisaaqatigiit immikkuutaarlutik akiliisarnissamut akisussaanerisa manna nasatarissagaluurpaat, tassalu soqutigisaaqatigiit ataasiakkaarlutik aningaasat akiit-sorineqartut ilaasa agguarnerinik aalajangersimasunik amerlassusilinnik akiliinissaminnut avammut aamma akisussaassasut. Taamatut aalajangiineq malittarisassamut nalinginnaasumut parlangasoq akiitsoqarfiusumullu illua'tungaannarsiortumik ajoqusiisoq akuerineqassappat akiitsoqarfiusup erseqqissumik isummerfiginnissimanis-saanik piumasaqaateqarfiuvoq.

2. Pisoqalisoorneq aamma piffissap ingerlasimanera pillugit apeqqutit

Piffissap ingerlasimaneranik A1 aamma A2 naammagittaalliutaat imatut paasivara apeqqut taanna pillaatitut akiliisitsissutip akuerineqarneranit nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiisutit 19. juni 2002-meersup siullermik 1. september 2002-mi akiliinissamut piffissaliiffiusimasup kingornatigut Akileraartarnermi Pisortaqarfiup pisassarisanik akiliisitsiniartarfimmut tunniussinermigut aatsaat uterfigis-saanut tunngasuusoq.

2.1. Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqartoq

Suliat pisortat ingerlatsivianni suliarineqartut tamarmik sapinngisamik pisariinnerpaamik, pilertortumik aningaasartuutaannginnerpaamillu suliarineqartarnissaannik pissusissamisoortumik piumasaqaat atuuppoq. Piumasaqaat taanna suliani inuit ataa-siakkaat, ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il namminersortut suliami illua'tungiuffigisaanni pingaartumik atuuppoq. Piumasaqaat taanna Namminersorne-rullutik Oqartussani Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pil-lugu ilitersuusaaani 1994-imeersumi imm. 199-imi taaneqarsimavoq.

Paasissutissiissutigineqartut aallaavigalugit tunngaviutippara akiliisitsissutip saq-qummiunneqarneranut atatillugu nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqati-giisummi akiliinissamut piffissaliussap naanerani Akilerartarnermi Pisortaqarfiup isumaqatigiisummik pineqartumik eqqortitsisoqannginneranik paasisaqarneranit su-liamik suliarinneqqilernissaata tungaanut ukiut pingasut qaammatillu sisamat inger-lasimasut.

Taamaattorli suliami pisimasut pineqartut tunngavigalugit isumaqarpunga taamatut pisoqarnera inatsiseqartitsinikkut annaasaqaataasumik ilatsiinnarnertut imaluunniit isorisariaqartutut aamma isigineqarsinnaanngitsoq.

Tamatumani manna isiginiarpara, tassalu pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 128, imm. 2-mi pisoqalisoorsinnaanermut immikkut malittarisassap pisoq taamaattoq aalajangersaaffigigaa, tak. immikkoortoq 2.2.-mi oqaatigineqartut, aalajangersagaq taanna malillugu piffissaliussaq 30. december 2005-ip kingornatigut suli ukiumi ataatsimi affarmilu ingerlasussaasimasoq, piffissarlu taanna pingaarnertigut isigalugu akiitsoqartut ilatsiinnartarnerat pillugu malittarisassat nalinginnaasut eqqarsaatigalugit immikkut sivisugineqarsinnaasimanngitsoq.

Aammattaaq manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu AI-ip inatsisitigut inissisimanani pillugu ilisimatineqarsimannginnera pineqanngitsoq, tassami tamanna akiliisitsissuttip akuerineqarnerani namminerlu piumassutsimik isumaqatigiissuteqarnermi aalajangersarneqareersimammat. Tamatuma saniatigut piffissaq suliamik suliarininnermut atorpeqartoq pineqartumut annertunerusumik pitsaanngitsunik kinguneqarsimannigilaq, tassami iliuuseqartussaq tassaasimanngimmat Akileraartarnermi Pisortaqaarfik, tassaasimallunili AI. Aamma suliami paasissutissanit erserpoq akiitsut ernialerneqarsimanngitsut. Taamaallunni tamanna erniaqannngitsunik akiitsoqarnermut/kinguartsinersermut assersuunneqarsinnaavoq.

2.2. Pisoqalisoortarnek

Akiliisitsissummik akuersinerup nassuerutiginnineq tunngavigalugu pinerluttulerineq pillugu inatsisinik unioqqutitsineq pissutigalugu eqqartuussinertaqanngitsumik pillaatitut akiliisussannngortinneqarnek nassataraa.

Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi²⁷ § 128, imm. 2-mi pisassarisat pillaatitut akiliisitsissutinik tunngaveqartut pisoqalisoortarnerat pillugu immikkut malittarisassat atuupput. Tassani aalajangersarneqarpoq pillaatitut 3.000 kr.-t sinnerlugit akiliisitsissutit ukiut tallimat qaangiunneranni atorunnaartartut, tamanna sioqqullugu naammassininniarfigineqarsimanngikkuni.

Piffissaliussaq 19. juni 2002-mi ingerlalersimavoq, ukiullu tallimat qaangiunneranni naasimalluni.

§ 128, imm. 2-mi malittarisassaq Danmarkimi pillaaarneq pillugu inatsimmi § 97 a, imm. 3-mik tunngaveqarpoq. Taamaattoqli pillaaarneq pillugu inatsimmi aalajangersagaq malillugu pisoqalisoortitsissannngikkaanni naammassininniarnek pineqannigilaq, pineqartorli tassaalluni qularnaveeqqutitut arsaarinninniaqqusissummik tunnius-sineq.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsiseqartitsinermi pineqaatisseeriaaseq il.il. pillugit isumaliutissiisummi nr. 500/1968-imi qupp. 100-mit assigiinngissut taanna pillugu makku erserput:

”Siunnersuut § 128, imm. 2-mi (akiliisitsineq) aamma imm. 4-mi (arsaarinnineq) pillaaarneq pillugu inatsisit aqqissuussinermi allaassuteqarpoq, pillaaarnermi pillugu inatsimmi aalajangersarneqarmat sallunaveeqqutitut aamma qularnaveeqqutitut arsaarinnit-toqarnissaanik piumasaqaammik politiit saqqummiussinerat pisoqalisoornissamut piffissaliussamik kipititsinermut naammattoq. Kalaallit Nunaanni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniar-

27) Inatsit pillugu nalunaarut nr. 49, 1979-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq

nerit pineqartut politiniit ingerlanneqarnerat isiginiarlugu siunnersuutigineqarpoq piffissaliussaq kipitinneqassappat pineqaatissinerup naammassineqarsimanissaa piumasaqaataasasooq. Tamanna ilaannakortumik pisimappat aningaasat sinneruttut eqqarsaatigalugit pisoqalisoorinnaaneq atuutilissaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naafferartumik akilersuinermi aaqqissuussisoqarnissaanik aningaasat ilaannaasa pisoqalisoorinnissamut piffissaliussap naanerani akilernerqarsimasussaanerannik nasataqartumik isumaqatigiissuteqarsimanerup pisoqalisoorinnissamut piffissaliussaq sunningilaa. Taamaattorli tamanna tamatumunnga peqatigitillugu aningaasat sinnerisa piffissaliussap naanerani isumakkeerneqarnissaannik neriorsuutaanngilaq, pisoqalisoorinnissamut piffissaliussap naanerani aningaasanik taamatut sinneruttuqartussaanera akiitsoqarfiusup ilisimagaluarpaguluunniit. Piffissaliussaq pisuni taamaattuni nalinginnaasumik unitsinneqartarpoq, tassa imaappoq naammassinninniarnermik aallartitsinikkut, tak. pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 128, imm. 2.²⁸

Aammattaaq Højesteretsip aalajangiinermi 10. februar 1989-imeersumi oqaatigisimavaa naafferartumik akilersuinermi aaqqissuussineq pillugu isumaqatigiissuteqarnerup immi pisoqalisoorinnaanermut piffissaliussap atorunnaarnera nassatarinngikkaa.²⁹

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq pisassarisat sinneri 9.796 kr.-nik aningaasartaqartut Akileraartarnermi Pisortaqarfiup illoqarfimmi B-mi politiniut 7. juni 2007-imi akilersinniaqqusimasai pisoqalisoorimasut, 19. juni 2007 sioqqullugu naammassinninniarfigineqarsimanngikkunik.

Tamatumani naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinerup akiitsutigut tunngaviusunik pioreersunik naammassinninniarnermut tunngasuunera pingaartillugu isiginiarpara. Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarneq taamaalliluni akiitsoqarnermut immikkut tunngasutut saqqumminngilaq. Taamaattumik

- 28) Tassani Vagn Grevep allallu atuakkiat "Kommenteret straffelov, Almindelige del", § 97 a pillugu, pisoqalisoorarneq pillugu isumaliutississummut innersuussutitalik. Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 128, imm. 2 oqaatigineqartut Danmarkimi pillaaarneq pillugu inatsimmi § 97 a-mik tunngaveqarpoq.
- 29) UfR 1989.398 H-mi tamanut saqqummiunneqartoq. Suliaq akiitsunut arsaarinnissuteqarnermik tunngaveqartunut tunngasuvoq. Danmarkimi pillaaarneq pillugu inatsikkut aalajangersarneqarpoq akiliitsissutitigut pisassarisat arsaarinnissutitigullu pisassarisat pisoqalisoorinnaanerannik kipititsinissamut piumasaqaatit assigiittut, tassalu qularnaveeqqutit arsaarinnissuteqaqqusissummik tunniussinikkut (akiliitsissutinit pisassarisat eqqarsaatigalugit) kiisalu arsaarinnissuteqarnikkut (assaarinnissutitigut pisassarisat eqqarsaatigalugit). Suliami tassani naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussineq aningaasat sinnerisa pisoqalisoorinnaanermut killissaliussat naanerani tamakkerlutik akilernerqarsimannginnissaannik nassattaqartoq isumaqatigiissutigineqarsimavoq. Højesteretsip aalajangiineranut tunngaviusoq - pisoqalisoorinnaanermut piffissaliussap sivitsorneqarnissaanut tunngasoq - tassaavoq naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinerup immi pisoqalisoorinnaaneq unitsinngikkaa. Pisoqalisoorinnaaneq unitsinneqassappat suliaq pillaaarneq pillugu inatsit tunngavigalugu eqqartuussivimmuut suliaannagortinneqartussaavoq, naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussisoqarsimanera apeqquataatinngagu.

akiitsutut tunngaviusut piujunnaarpata naafferartumik akilersuinermik aaqqissuussinerup sunniutini aamma annaassavaa.

3. A1-ip akileraarutitigut 2006-imi utertoortisiassaanit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup ilanngaassinera

Ilanngaassineq imatut paasineqassaaq akiitsoqarfigineqartup akiitsoqartumit pisassarisaqartup (pisassarisami ilaat) akiitsoqartup pisassarisaanit ilanngaassinermigut pissarsiarigai.

Kalaallit Nunaanni ilanngaassisarneq pillugu inatsisitigut malittarisassaqaraniluunniit akileraarutitigut utertoortisiassaanit akileraarutilluunniit piffissaagallartillugu akilernerqannginnerannut pillaatitut akiliisitsissutinit pisassarisanit ilanngaassisarneq pillugu immikkut malittarisassaqaanngilaq, taamaattumillu inatsisitigut tunngavigisaq tassaalluni Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tamakku pillugit malittarisassat inatsisitigut aalajangersagaanngitsut.

Ilanngaassisoqarsinnaassappat tunngaviusumik piumasaqaataasut tassaapput nalimmassaaqatigiissinnaaneq, piffissaq akiliiffissaq illua'tungeriinnerlu atuutissasut. Piumasaqaatit taakku tulluuttuni allaaseraakka.

Tamatuma saniatigut imminnut ataqatigiinneqanngitsuni - tassa imaappoq pisassarisanit inatsiseqartitsinermik taannaasumik aallaaveqanngitsunik - ilanngaassisoqassappat ilanngaasseqquisummik tunniussisoqarsimassasoq piumasaqaataavoq.

Suliami matumani pineqarpoq imminnut ataqatigiinneqanngitsuni ilanngaassineq, tassami akileraarutitigut piffissaagallartillugu akiliisimanninnermut akiliisitsissutit soqutigisaqatigiiffiup 2001-imi A-tut akileraarutitigut piffissaagallartillugu akiliisimanninneranut tunngasuummata, 2006-imi utertoortisiassatigut pisassarisat A1-imuinnaq (aamma A2-mut) tunngasuullutik.

3.1. Nalimmassaaqatigiissinnaaneq

Nalimmassaaqatigiissinnaanermik piumasaqaammiiippoq pisassarisat marluk imminnut naammasseqatigiiffiusinnaasut. Suliami matumani tamanna ajornartorsiutaanngilaq, tassami akiliisitsissutitigut pisassarisat aamma akileraarutitigut utertoortisiassaanit pisassarisat tassaammata aningaasatigut pisassarisat, taamaalillutillu nalimmassaaqatigiissinnaallutik.

3.2. Illua'tungeriinneqarneq

Illua'tunngeriinneqarnissamik piumasaqaat tassaavoq pisassarisat arlaannut akiitsoqarfiusoq akiitsoqartumut akiligassaqartuussasoq killormullu.³⁰

30) Tamanna atasiakkaatigut atuutinngiffeqarpoq, ilaatigut akiitsunut qularnaveeqqutitut allakkat pillugit inatsimmi. Taamaattorli taakku arlaannaalluunniit suliamut matumunnga attuumassuteqaanngilaq.

Suliami matumani pisassarisat siulliit nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiisummut, akileraarutitnik piffissaagallartillugu akiliisimannginnermut pil-laatitut akiliisitsissutitnik tunngaveqartuneersuupput.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi 1979-imeersuni § 113-ikkut aalajangersarneqarpoq Landskarsi tassaasoq akiliisitsissutitigut pisassarisat eqqarsaatigalugit akiligassaqarfiusoq, ilaatigut § 107 tunngavigalugu. A1 akiligassaqartuuvoq, tassami tamakkiisumik akisussaasuugami, tak. immikkoortoq 1-imi allaaserineqartut.

Pisassarisat arlaat tassaapput A1-ip aamma A2-p 2006-imi akileraarutitigut utertoortisiassanit pisassarisaat.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi 1979-imeersumi § 4, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq aappariit ataatsimoorlutik akileraarusersorneqassasut, tamannalu ukioq akileraarutaasussanik isertitaqarfiusoq 2006³¹ tikillugu ilanngullugulu. A1 aamma A2 aalajangersagaq taanna malillugu akileraartarneq eqqarsaatigalugu ataatsimoortutut isigineqarmata Akileraartarnermi Pisortaqarfik isumaqatigaara oqarmat pisassarisat taakku ataatsimoortumik akileraarusersuineramik malittarisassap nassatarisaanik pisassariligaat ilanngaassinermut ataneqartillugit pisassarisatut ataatsitut, A1-imut tutussatut isigineqarsinnaasut. Taamaalilluni A1 pisassarisat aappaat eqqarsaatigalugit akiligassaqarfineqartutut isigineqarsinnaavoq.

Kia akiligassaqarfineqartutut isigineqarsinnaaneranik apeqqummi pisortani oqartussaasut qanoq ilusiligaanerat aalajangiisuvoq. Akileraarutitigut utertoortisiassat tassaapput nunamut tamarmut aamma kommuninut amerlanaarlugit akileraarutigineqarsimasut taamaalillutillu nunap karsia ilaatigullu kommunip karsia tassaapput akiligassaqartuusut.

Illuani naalagaaffiup illua'tungiuuffigisaanik pisassarisanit illuanilu kommunip illua'tungiuuffigisaanik pisassarisat akornanni ilanngaasseqatigiittoqarsinnaanera assortmentaasarsimavoq.³²

Højesteretsip eqqartuussummi kingullermik UfR 2007.418 H-kkut saqqummiunneqartumi erseqqissarpaa akileraarutitigut utertoortisiassanit pisassarisat (naalagaaffiup, amtup kommunillu pisassarisaasa) aamma meeqqanut akilersuutit akilernerqartussanngorsimasut (naalagaaffiup pisassarisaasa) akornanni ilanngaassisoqarsinnaasoq.

Højesteretsip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa Danmarkimi akileraarutit aningaasarsianut ilanngaatigeriikkat (kildeskat) pillugu inatsimmi § 62, imm. 3-kkut aalajangersarneqartoq manna, tassalu akileraarutaqqittussat akileraarutitigut utertoortisiassanik ilanngaatigineqartassasut, imatut paasineqassasoq "pisortat pisassarisaat allat" tassani tunulluittinneqartassasut - kisiannili imatut paasinagu pisassarisat taamaattut ilanngaatigineqarsinnaanngitsut.

Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi³³ 1. januar 2007-imi atuutilersumi akileraarutitigut utertoortisiassat § 25-kkut aalajangersaavigineqarput. § 25 aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi 1979-imeersumi § 63-imik akileraa-

31) Tak. aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 2. november 2006-imeersumi § 115, imm. 1.

rutit aningaasarsianut ilanngaatigeriikkat pillugit inatsimmi (kildeskatteloven) § 62-imi tunngaveqartumik ingerlatitseqqinneruvoq.

Akileraarutininik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 25 aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi 1979-imeersumi akileraarutitigit utertoortisiassanit ilanngaassisarneq pillugu § 63-imi malittarisassaq ingerlateqqinneqarsimangilaq. Taamaattorli Inatsisartut peqqussutaat taanna pillugu oqaaseqaatini aallaavittut oqaatigineqarpoq ilanngaassineq imatut pisoqartillugu pisinnaasoq:

”Utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqarneq

*Siunnersuutigineqarpoq akileraarutininik akiliugitineqarpallaartut utertitsilluni akileeqqusi-
neq utertitsilluni akiliinissamut piffissarititaq sioqqullugu pisinnaangilaq, tunniussinerillu
taamaattut atortussaataitaanngillat.*

*Aalajangersakkap manna qulakkeerpaa, tassalu akilerartaassaataasup akileraarutininik
utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaatai inuttut akiitsoqarfianut angerlateqqinne-
qarsinaannginneri, taamaallillunilu anguneqarluni Kalaallit Nunaanni Namminersornerul-
lutik Oqartussat kommunillu **pisortanut akiligassanit kinguaattoorutit pisassat ilanngarne-
risigut** imaluunniit piumasaqaatinut pisassalernikkut **matussusersinnaanngikkaat.**” (Ua-
nga erseqqissaanera)*

32) Eqqartuussummi UfR 1972.1056 Ø-kkut tamanut saqqummiunneqartumi Østre Landsretsip oqaatigaa akileraarutitigit pisassarisnit (ilaatigit kommunip akiligassaasigut) ilanngaaserisoqarfimmut akiitsut (naalagaaffimmut akiligassat) ilanngaaserisoqarfiup ilanngaatigisinnaagai. Ilangaaserisoqarfiup manna atortussaattippaa, tassalu "ilangaassisoqarsinnaassoq, naak akileraarutitigit utertoortisiassanit pisassarisat ataatsimut isigalugit [naalagaaffik] akiligassaqartutut isigineqartussaannikkaluartoq, tassami [naalagaaffik] kommuninut ilagiinnullu akileraarutininik inatsit tunngavigalugu akiliisitsiniarsinnaatitaammat, akilerartaartullu akileraarutitigit utertoortisiassaannik pissarisnit tunniussisinnaatitaalluni. Landsretsi isumaqarpoq "[ilangaaserisoqarfik] isumaqatigisariaqarlugu oqarmat [suliami illua'tungiusup] akileraarutininik aningaasarsianut ilanngaatigeriikkant pisassariligassai (akileraarutitigit utertoortisiassai) taamaallaat [naalagaaffimmut] sammitinneqarsinnaasut. Tamatumaa kingornatigit pisassarisat tamarmiusut akornanni pisariaqarneratut illua'tungerinneqalermat [ilangaassineq akuerineqarpoq].

Eqqartuussummi UfR 1980.949 Ø-kkut tamanut saqqummiunneqartumi akileraarutitigit utertoortisiassanit pisassarisat (ilaatigit kommunip akiligassarisai) momsimumt akiitsunut (naalagaaffiup pisassarisaa) matussutissanik ilanngaassisoqarnissaa landsretsip akuerisimavaa, illua'tungerinneqarnermik apeqqut ajornartorsiutitut isiginagu, naak apeqqut taanna suliami illua'tungeriit iserfigisimagaluraaat.

Tamatumaa saniatigit assersuutigalugu Jon Andersenip UfR1985B.17-imi naatsorsuutigaa pisassarisat illuani naalagaaffimmit illuanilu kommuninut illua'tungiuuffigineqartut akornanni ilanngaassisoqarsinnaanngitsoq. Folketingip Ombudsmandia Told- og Skattestyrelsip momsikkut pisassarisat (naalagaaffiup pisassarisaa) aamma inuit ataasiakkaat akileraarutininik akiitsui (kommunip pisassarisaa) akornanni ilanngaassisarnermik periaasia atuuttoq pillugu kingusinnerusukkut FOB 96.185-imi oqaaseqaateqarsimavoq. Oqaaseqaammik pingarnerusutigit styrelsip ilanngaasseqqusissutaanut tunngasumi aallaavittut takuneqarsinnaavoq Ombudsmandi isumaqartoq illua'tungerinneqarnermik apeqqut ajornartorsiutaanngitsoq, tassami akiligassaqarfiusumut/akiligassaqartumut tunngasut erseqqissumik taaneqarsimammata, ataqatigiinneqarnermili tassani erseqqinnerusumik oqaaseqaateqarfigineqaratik.

Pissusiviusut aamma imaapput Akileraartarnermi Pisortaqarfik tassalu Akileraartarnermi Pisortaqarfik kisimi akileraaruserinermik ingerlatsinerup inatsisitigut immikkut aalajangersaavigineqarnera tunngavigalugu innuttaasup akileraarutitigut utertoortisiassai tamaasa eqqarsaatigalugit tassaasoq akiligassaqartuusooq; pisortaqarfik tassaavoq akileraarutitigut utertoortisiassanik naatsorsuisartooq tunniussisartorlu - innuttaasorlu nalinginnaasumik kommunimut saaffiginnissinnaangilaq akileraarutitigut utertoortisiassat ilaat kommunimut akileraarutinut tunngasut tiguniarlugit. Taamaalluni pisortaqarfik ilanngaassinernut ataneqarnerpiani innuttaasoq eqqarsaatigalugu akiliisussatut isigineqarsinnaassanngippat tamanna eqqumiiginassaaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga akileraarutitigut utertoortisiassanit piasarisat aamma akileraarutit piffissaagallartillugu akilerneqarsimanninnerannut pillammik akiliisitsissutit akornanni ilanngaassisoqarsinnaasoq, akileraarutitigut utertoortisiassanit piasarisat ilaatigut kommunimit inaarutaasumik tunniunneqartussaanerit apeqqutaatinnagu.

3.3. Piffissaq akiliiffissaq

Ilanngaassisoqassappat piumasaqaat kingulleq tassaavoq akileraarutitigut utertoortisiassat tunniunneqarfissaat nallersimassasoq, akileraarutinillu piffissaagallartillugu akiliisimanninnermut pillaatit akiliisitsissutit akilerneqarsimaffissaat nallersimassasoq. Tunniussivissaq tassaavoq akiligassaqartup akiligassaminik akiliinermigut akiligassaruffia, piffissarlu akiliiffissaq tassaalluni akiitsoqartup imminut akiitsorineqartup akilerneqarnissaannik piumasaqaateqarsinnaalerfia.

3.3.1. Akileraarutinik piffissaagallartillugu akiliisimanninnermut pillaatit akiliisitsissutit

Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiisummi 23. februar 2006-imeersuni erseqqissumik oqaatigineqarpoq naafferartumik akilersuinerumik aaqqissuussinerup eqqortinneqanninnera aningaasat tamarmik ataatsikkut akilerneqarnissaannik nassataqassasoq.

A1-ip nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiisuteqarnerup kingornatigut qaammatit tamaasa 500 kr.-nik akiliisussaanera 2006-imilu maji ilanngullugu pingasoriarluni akiliisoqarsimanera ataatsimut isiginiarlugit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup 22. februar 2007-imi nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiisut eqqortinneqarsimanninnerarlugu oqarnera aningaasallu sinnerisa tamarmik akilerneqarnissaannik piumasaqaateqarsimanera oqaaseqaateqarnissannut pissutisaaqalersitsinnigilaq.

Pisortaqarfiup allakkamini 22. februar 2007-imeersuni A1 aningaasat sinnerinik 19.500 kr.-nik akiliinissannut imaluunniit allakkatigut saaffiginnilluni naafferartumik

33) Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. november 2006-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasooq.

akilersuineramik aqqissuussinerup ingerlattiinnarneqarnissaanik kissaateqarnerluni nalunaarnissaanut ullunik 14-inik piffissalerpaa.

Suliap siusinnerusukkut ingerlasimanera A1-ip nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiisummi 2006-imeersuni piumasaqaataasunik ukiup ataatsip ingerlanerani pingasoriarluni akiliinermigut malinnissimanera isiginiarlugu isumaqarpunga 2007-imi februarimi martsimilu akiliisimaneri marluk naafferartumik akilersuineramik aqqissuussinerup ingerlaannarnissaanik kissaateqarluni allakkatigut saaffiginninnertut isigineqarsinnaanngitsoq, tassami akiliinerit taakku pisut qanoq innerat isiginiarlugu akiliigallarnertut (a'contotut) isigineqartariaqarmata. Naafferartumik akilersuineramik aqqissuussineq siunertarlugu allakkatigut saaffiginnittoqarnissaanik piumasaqaammi manna ilaasariaqarpoq, tassalu naafferartumik akilersuineramik aqqissuussineq atorneqassappat taassuma malikkumaneqarnerata nalunaarutigineqarnissaa piumasaqaatigineqartoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq aningaasat sinneri 19.500 kr.-t taakku akilerneqartussanngorsimasut, tassami Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akiliisitsiniartarfiata A1 20. april 2007-imi nalunaarfigimmagu ilanngaassisoqassasoq.

3.3.2. Akileraarutitigut utertoortisiassat tunniunneqarfissaat

Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 15, imm. 1-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq akileraarutaagallartutut akileraarutaareersimasut akileraarutissavinnit 5.000 kr.-nik imaluunniit taakkunanga amerlanerussasut ilimagisariaqarpat akiliutaavallaarsimasut akileraartussaataitaasup qinnuteqarneratigut piaarnerpaamik utertillugit akilerneqassasut.

Taamaattumik A1-ip akileraarutitigut utertoortisiassatigut pisassarisai eqqarsaatigalugit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup tunniussivissaa ilanngaassinerup nalaani taamatuttaaqq nallersimavoq, tassami aningaasat taakku tunniunneqarnissaat A1-ip tamanna sioqqullugu nammineq qinnutigisimmagu.

3.4. Ilanngaassinermik apeqqut pillugu eqikkaalluni inerniliineq

Immersugassami A1 aamma A2 akileraarutitigut utertoortisiassat tunniunneqarnissaanik qinnuteqarnerminni atugaanni erseqqissumik takuneqarsinnaavoq tunniussisoqassappat tunniunneqartut ernialerneqassanngitsut ajunngitsorsiassartaqanngitsulluunniit³⁴, aningaasanillu tunniunneqartussanit pisortanut akiitsut ilanngaatigineqassasut.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup ilanngaassinissamik nalunaarut 20. april 2007-imi aamma nassiuppaa.

Immikkoortuni 3.1.-imit 3.3.2.-mut taaneqartut isiginiarlugit ilanngaassisimaneq isornartorsiussallugu ataatsimut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Isumaqarpungalu akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 2 aamma imm. 4 tunngavigalugit kingusinnerpaamik 1. septemberimi tun-

34) Tak. akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 15, imm. 1

niussisarneq pillugu pingaarnertut malittarisassat malillugit aningaasat tunniunneqarnissaat toqqarunikku akileraarutitigut utertoortusiassat ernialerneqarnissaannik Akileraartarnermi Pisortaqarfiup A1-imik aamma A2-mik ilitersuisimanninnerata isornartorsiornissaanut pissutissaqarnanga.

Taamaattorli malugaara immersugassap allannngortinneqarnissaa isumaliutersuutiginiarlugu pisortaqarfiup oqaatigigaa, taamaalilluni § 25, imm. 4 tunngavigalugu tunniussisoqarnissaa toqqarneqarpat ernialiisoqartassasoq takuneqarsinnaalersillugu. Taamatut annertusisamik immikkuualuttulersugaanerusumillu ilitersuineq ingerlatsinnermi ileqqorissaarnermut naapertuuttuulluassaaq, taamaattumillu taamaaliortoqarnissaa ilalersinnaavara.

4. Naggasiutaasumik oqaaseqaatit

Aamma oqaatigaara Akileraartarnermi Pisortaqarfiup nassuiaammi 27. august 2007-meersumi oqaatigisaa una A1-ip "qassinik ukioqalereertera qiviaraanni malittarisassat tamakkaa ilisimanngitsoorunnangilai" suliami paasissutissanut allanut ataneqartillugu isiginiaraanni taamaassorinninnertut uppersarneqarsimannngitsutut suliap ataqatigiinneqarnerani suliamut attuumassuteqanngitsutut isigisariaqartoq.

Naalackersuisunut ilaasortaq qinnuigaara Akileraartarnermi Pisortaqarfiup illoqarfimmi B-mi politiinik akiliisitsiniaqqusilluni qinnutigisaanut atatillugu akiitsut sinneri taakku qanga naammassinninniarfigineqarsimanersut uannut nalunaarutigeqqullugu.

Kingusinnerpaamik 19. juni 2007-imi naammassinninniartoqarsimanngippat Naalackersuisunut ilaasortaq aamma qinnuigaara akiitsut sinnerisa naammassinninniar-toqarsimanninnerata kingunerisaanik pisoqalisooarsimanerat Naalackersuisunut ilaasortap qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq paasissutsissiissutigeqqullugu."

Akileraartarnermi Pisortaqarfik allakkatigut 10. marts 2008-meersutigut imatut akivoq:

"Ombudsmandip Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisumut allakkamini 19. februar 2008-meersumi ilaatigut makku oqaatigai:

"Pinerluttulerinermik inatsimmi § 128, imm. 2-mi pisassarisat pillaatit akiliisitsissutinik tunngaveqartut pisoqalisooartarnerat pillugu immikkut malittarisassat atuupput. Tassani aalajangersarneqarpoq pillaatit 3.000 kr.-t sinnerlugit akiliisitsissutit ukiut tallimat qaangiunneranni atorunnaartartut, tamanna sioqqullugu naammassinninniarfigineqarsimanngikkunik.

Naafferartumik akilersuineri aaqjissuussisoqarnissaanik aningaasat ilaannaasa pisoqalisoonissamat piffissaliussap naanerani akilernerqarsimasussaanerannik nassataqartumik isumaqatigiissuteqarsimanerup pisoqalisoonissamat piffissaliussaq sunninngilaa. Taamaattorli tamanna tamatumunnga peqatigitillugu aningaasat sinnerisa piffissaliussap naanerani isumakkeerneqarnissaannik neriorsuutaanngilaq, pisoqalisoonissamat piffissaliussap naanerani aningaasanik taamatut sinneruttoqartussaana akiitsoqarfiusup ilisimagaluarpaguluunniit. Piffissaliussaq pisuni taamaattuni nalinginnaasumik unitsinneqartarpoq, tassalu imaappoq

naamassinninniarnermik aallartitsinikkut, tak. pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 128, imm. 2.

Aammattaq Højesteretsip aalajangiinermi 10. februar 1989-imeersumi oqaatigaa naafferar-tumik akilersuinerneq aqqissuussineq pillugu isumaqatigiissuteqarnerup immi pisoqali-soorsinnaanermut piffissaliussap atorunnaarnera nassatarinngikkaa.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq pisassarisat sinneri 9.796 kr.-nik aningaasartaqartut Akileraartarnermi Pisorta qarfiup illoqarfimmi K-mi politinut 7. juni 2007-imi akilersinniaqqusimasai pisoqalisooresimasut, 19. juni 2007 sioqqullugu naam-massinninniarfigineqarsimanngikkunik.

Naalakkersuisunut ilaasortaq qinnuigaara Akileraartarnermi Pisorta qarfiup illoqarfimmi B-mi politiit akiliisitsiniaqqullugit qinnutigisaanut atatillugu akiitsut sinneri taakku qanga na-ammassinninniarfigineqarsimanersut uannut nalunaarutigeqqullugu.

Kingusinnerpaamik 19. juni 2007-imi naamassinninniartoqarsimanngippat Naalakkersui-sunut ilaasortaq aammattaq qinnuigaara akiitsut sinnerisa naamassinninniartoqarsi-manninnerata kingunerisaanik pisoqalisooresimanerat Naalakkersuisunut ilaasortap qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq paasissutsissiisutigeqqullugu."

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup Akileraartarner-mik Aqutsisoqarfik qinnuigaara Ombudsmandip allagai akeqqullugit.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup taamatut qinnuigineqarluni Ombudsmandimut paasissutis-siisutigissavaa illoqarfimmi B-mi politiit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik 16. august 2007-imi ingerlatsisimasut, tassanilu qaammammut 500 kr.-nik akiliisarnissanik A1-ip akue-
raa, Akileraartarnermi Pisorta qarfiup 31. september 2007-imi siullermeertumik akiliissallu-ni.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akiliitut sisamat tamarmik immikkut 500 kr.-nik aningaa-sartallit tamatuma kingornatigut tiguai, taakkunungalu ilaapput pisussaaffinngikkaluarlugu akiliitut 50 kr., tassa katillugit 2.050 kr.-t, taakkulu Ombudsmandip oqaaseqaataa tunngavi-galugu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup A1-imut utertillugit tunniuppai, tamatumungalu peqatigitillugu nalunaarfigalugu pillaatitut akilerneqartussat 9.796 kr.-t erniaalu ilanngullugit akilersinniarneqassanngitsut, akiligassammi taakku pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 128, imm. 2 tunngavigalugu pisoqalisooresimammata." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliaq allakkatigut 13. oktober 2008-meersutigut Aningaasaqarnermut Nunanul-lu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik eqqarsaatigalugu inaarlugu imatut allappunga:

"Akileraarutitik akiliisitaanermut atatillugu A1 aamma A2 pillugit oqaaseqaatinnut 19. februar 2008-meersumut Aningaasanut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup akis-sutaata 10. marts 2008-meersup qallunaatoortaa tiguara.

Naalackersuisoqarfiup ilisimatitsissutigaa akiliutigineqartut, akiliisitsiniartartup 16. august 2007-imi naammassititsiniaanerata kingornatigut A1-ip akiliutigisimasai, taassumunnga utertillugit akilerneqarsimasut, Akileraartarnermullu Aqutsisoqarfiup nalunaarfigisimagaa akiliggassat sinneruttut akilersinniarneqarniנגitsut pinerluttulerinermut inatsimmi § 128, imm. 2 naapertorlugu piumasaqaatiginiakkat pisoqalisoorsimmata.

Aammattaq Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa pinerluttulerinermut inatsimmi § 128, imm. 2-mi malittarisassa qakiliisitsiniartarnermi oqartussaasunut erseqqissaatigineqartoq.

Naalackersuisoqarfiup iliuuserisai ilalersinnaavakka, taakkulu pillugit oqaaseqaatissaqarna-nga.

Ilaatigut Naalackersuisoqarfiup allakkamigut 10. marts 2008-meersutigut ilisimatitsissutigaa kalaallisoortaa kingusinnerusukku nassiunneqarumaartoq.

Taanna suli tigunnginnakku e-mailikkut 15. juli 2008-meersukku tamatuminnga nukingisaaru-teqarpunga, tamatumalu kingornatigut Naalackersuisoqarfiup qinnuteqarneratigut allakkat 10. marts 2008-meersut nutserneqarnerata suliarineqarnissaani atugassatut 31. juli 2008-mi Naalackersuisoqarfimmut nassiuppakka.

Tamanna tunngavigalugu nutserneqarnissaa sapinngisamik nukingiuteqqullugu qinnutigaara.

Allakkat 10. marts 2008-meersut kalaallisoortaasa utaqqimaarnissaata saniatigut matuma kingornatigut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

5.3 Pigisat pillugit inatsiseqartitsineq

5.3.1 Suliani innuttaasut peqqinnissaqarfimmi kukkusumik katsorsarneqarneq pissutigalugu taarsiivigeqqullutik piumasaqaateqarfisimasaaanni misissuisussaataaneq

A-p taarsiivigeqqulluni piumasaqaatimi Peqqissutsimut Pisortaqarfimmit itigartinneqarsimanera Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliaq Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajangiinera kisiat innersuussutigalugu A kukkusumik katsorsarneqarsimanersoq Peqqissutsimut Pisortaqarfik aalajangiisinnaasimannngitsaq.

Suliap amigartumik paasissutissartalorsorneqarsimanera A-llu taarsiiviginegarnissaminik piumasaqaataata itigartinneqarnissaanik aalajangiinerup amigartumik tunngavilersorneqarsimanera Ombudsmandip pisortaqarfimmut isornartorsiuutigaa. Ombudsmandip inassuteqaatigaa kukkunerit uparuarneqar-

tut aaqqinneqarnissaat siunertaralugu suliaq suliareqqinneqassasoq (j.nr. 2008-151-0004, siusinnerusukkut 11.01.96.09/102-07).

A 23. oktober 2004-mi orlusimavoq, orlunerminilu assammigut talerpillikkut ajoqusersimalluni.

A aqaguani, oktober 2004-mi, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani nakorsiarfimmut nakorsiarpoq, tassanilu naliliisoqarpoq mikileraa eqeqqualu napsimagunartut. Assaa saviminermik qerattaqquuserneqarpoq mattuserneqarlunilu.

25. oktober 2004-mi qinguartarlugu misissorneqarpoq. A-p Peqqissutsimut Pisorfaqarfimmut naammagittaalliuutaani 3. januar 2005-imeersumi takuneqarsinnaavoq taarsiivigeqqulluni piumasaqaammik saqqummiussaqaarsimasoq, tassami isumaqarami qinguartaasumit illersorneqarsinnaanngitsumik pineqarsimalluni, naammagittaalliuuteqarnermilu nalaani ippigisani qinguartaasup iliuseqarneranik pissuteqartinneqarsinnaasut.

Qinguartaasoqarnerata kingornatigut, taamatuttaaq 25. oktober 2004-mi, qajannaallisakkamik qerattaqquusiisoqarpoq.

Nakorsap kingusinnerusukkut misissuinermini 26. oktober 2004-mi paasivaa naffaasa inissinneri akuerineqarsinnaanngitsut, taamaattumillu nutaamik qequllisoqarluni.

A 28. oktober 2004-mi nakorsiaqqippoq, qeqorneqarnermi kingornatigut assut anniarnini pissutigalugu, inuaalu ujalussiaasanik marlunnik saviminernik aalaakkiuserneqarput, nerorsaqquutilimmillu qerattaqquusiisoqarluni.

Allattuiffimmi allattukkami 2. december 2004-meersumi allassimavoq A Dronning Ingridip Napparsimmavissuani saanertigut suliaritinnernut immikkoortorfaqarfimmi uninngasimasoq, qanorli katsorsarneqarsimanersoq paasissutissiissutigineqarani. Allattuiffimmi allakkiamit aamma erserpoq A-p assaani talerpillermi mikileraa eqeqqualu nakorsap pineqartumut paasissutissiissutigisaatut atorinnaanngilluinnartut.

Allattuiffimmi ilanngussami 15. december 2004-meersumi makku oqaatigineqarput:

"Qinguartaalluni 2.12.04-mi misissuinerup takutipppaa mikileraata mannguani nagguaa napisimasoq, tassanili maminnera nikingalaarpoq. Aammattaaq eqeqquata mannguani nagguaa napsimavoq. Taanna mamissimavoq (...)

Inussat taakku marluk mannguminni naggussakkut aalasinnaanerat annertuumik annikillisi-mavoq, nagguai tullit 30-400-nik nikissinnaapput imaaliinnarlu siaarsinnaanatik. Qiterlia tikialu aamma qeratalaarput (...) Napineri mamissimapput.

Sungiusaasarfimmi sivisuumik allatut ajornartumik sunguisarneqartariaqarpoq angerlarsimal-lunilu nammineq sungiusartariaqarluni, assaata pitsaanerusumik eqitsisinnaalernissaa siunertalugu.

Eqqeqlu equngalaarpoq (...) - tamanna naffaata equngasumik mamissimaneranik pissuteqar-poq, kisianni mamissimavoq, taannalu allannortissinnaanngilarput.

Pingaarnertut inuaasa mannguini nagguaasa qeratanerat ajornartorsiutaavoq, taannalu sivisuu-mik sunguisarneqartariaqarpoq. Taamaattumik 2.3.05-imi nakorsiarnissaanut massakkut piffis-salernerqarpoq (siusinnerusukut periarfissaqanngilaq)." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut 3. januar 2005-imi naammagittaalliorpoq:

"Taarsiivigineqarnissamik qinnuteqaat, imaluunniit piumasaqaat

23. oktober 2004 orlunikkut assamma torrunneranik eqeqqora mikileraralu napisimapput soorlu tamanna uppersarneqartoq Sanami 25. oktober 2004 misissoqqissaarneqareerlutik suliarine-qarmata.

25. oktober nakorsap ...-mik atillip assakka pitsaasumik tatiginartumillu suliarai, tassanngaanniilu ulloq taanna tarrarsuisarfimmukartinneqarpunga paaseqqissaarneqassammanngooq inus-sama naffaasa ikkuneri ajunnginersut. Sunaaffali anniarnissara aggersoq, taannaqalumi tar-rarsuisarfimmut pingama tarrarsuisartup ...-p angutip atia paasinngilaraluunniit assamma na-korsamit suliarineri taamasa sakkortusaarluni piarpai suerutivillugit, assorsuaq sorraalluni as-sullu anniartillunga tassami nilliaannavippunga anniarnemit, qerartaqqusersorneri poortuu-taalu tamaasa peerlugit tarrarsorpai, tarrarsoreeramigit aamma assut sorraalluni asuliivilluni qerartaqqutai ikkusuunniarsarai poortuutipajullugillu tamanna assut eqqumiippoq, tassami na-korsap suliai kusanartut imaaliiallaannaq piarneqarput tatiginanngilluinnartumillu suliarine-qaqqillutik, napinerigooq iluamik ikkusimanersut takuniarlugu? Allatummi ajornarmat taama-attiinnarneqarput.

Massakkut inussakka marluk sanimukanneq saallutik assut iloqiullutik mamipput, nukiilu ta-marmik eqikkarlutik assut annernartarlutik. Siullermik suliaritinnerisa kingorna arlaleriarlugit misissorneqartarput suliarineqartarlutillu aqqivinneqanngillalli, naggataatigullu inanneqar-punga Sanap eqaarsaartitsarfiani eqaarsaartikkartortassangikka taamaliortarpungalumi.

Kisiannili Sanami eqaarsaartitsarfimmi sulisut oqaatigaat aqqissinnaanngitsut, taamaattumillu taarsiiffigineqarnissamik qinnuteqartariaqartunga, matumuunalumi taamaaliorpunga.

Inuuninni pisinnaanngoramali imminut ilaqtakkalu napatikkumallugit sulisarlunga ingerlasi-mavunga, massakkullu assaat taamaattut atuutsillugit taamatut inuuneqarnissaq ajornakusuu-leqaaq.

Taamaattumik qanorlunniit ajornartigissagaluarpit taarsiiffigineqarnissara angutserlugu manna suliakkiissut malersussavara, neriuppunga manna taarsiiffigineqarnissannik qinnuteqaatitut ingerlatitara aammalu naammagittaalliuutitut isigineqartariaqartoq kinguneqarluarumaartoq.

Ajutoorninniit 15. januar 2005 tungaanut suleqqusaanngilanga, massa ...-mi sulisaraluarlunga ullunut 14-ninut 80 tiimit aallaaviutillugit, taamaattumillu SIK-mut ilaasortaangama annertussilerikkani pisartangaqarlunga. Assakkalu taamaatsillugit siunissami assasorlunga sulinissara killeqassalluni. Taamaattumik annaasaqaatikka taakkualu saniatigut pisariaqanngikkaluumik suliarinerlunneqarnera anniartitaaneralu taarsiiffigineqartariaqarput!

Taakkua annertussilerneqarnissaat inatsisit naapertorlugit suliarineqassasut nalunngilara aammalu tamanna pillugu ilaasortaaffinga SIK ilisimatissavara. Assakka taamatut ilersillugit avaqqukkuminaagunarpog inuussutissarsiorsinnaajunnaarnersiuteqalernissaq imaluunmit allatut oqaatigalugu siusinnaartunik pensioneqalernissaq."

Pisortaqarfiup A allakkani 25. januar 2005-imeersuni nalunaarfigaa naammagittaalliuutaata suliarineqarnera Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiannit aalajangiiffigineqassasog, taarsiivigeqqullunilu piumasaqaataata aalajangiivigineqarnissaa Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajangiinerata tigu-neqarnissaata tungaanut kinguartinneqassasog.

Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiat imatut 22. juni 2007-imi aalajangiivoq:

"Maalaarut

Maalaarutigineqarpoq:

- ...mi peqqinnissakkut sullissisup A-p inuaai naffakut oktoberip 25-ani 2004 qinnuartaleramigit qajassuanngippallaarsimane.

A-p ilisimatitsissutigaa nakorsiartarfimmi qerattaqqusiussaq nimerneralu qinnuartaalernermi peerneqarsimasut qinnuartaareermilum mianerssuaatsumik ikkuteqqinneqarsimasut.

A-p nangilluni oqaatigaa taama pineqarnermi kingorna inussani iloqissertut nukii eqikkarlutik annernaqimmatalu atorsinnaasimanagit.

Aaliangiisartut maalaarut pillugu aaliangigaat

Qinnuartaasartoq (...) A-mik oktoberip 25-ani 2004 passussinermini ilinniakkat tunngavigalugit sullissinermi pitsaassuseq nalinginnaasumik akuerisaasog naapertorlugu iliorpoq.

Nakorsanut taartaasartup (...) -p (...) -mi oktoberip 26-aniit 28-ata 2004 tungaanut A-mik nakorsaanermini peqqussut Kalaallit Nunaannut tunngasog nakorsaarneq pillugu inatsisip atuutilersinnegarnera § 6, imm. 1 unioqutissimanngilaa.

Nakorsaanerup (...)p (...)mi oktobarip 26-aniit 28-ata 2004 tungaanut A-mik nakorsaanermini peqqussut Kalaallit Nunaannut tunngasoq nakorsagarneq pillugu inatsisip atuutilersinneqarnera § 6, imm. 1 unioqutissimangilaa.

Tunngavilersuut

(...)

Nakorsiarfarfiup allattugaatai oktoberip 25-ani 2004 ullulernerqarsimasut nanginnerini qinnguartaanerimi assitigut assaani talerperlermi mikileraa eqeqqualu napisimasut takunerqarsinnaavoq. Naffai inissiniarlugit misiliigaluarneq iluatsinngimmat A (...)mi saarnit naggussallu nakorsaannut innersuunneqarpoq.

Aaliangiisartoqatigiit paasisaat naapertorlugu qinnguartaasartoq (...) A-p inuaanik qinnguartaasuusimavoq.

Aaliangiisartoqatigiit paasisaat naapertorlugu qerattaqquteqartinnagu nimeqartinnagulu qinnguartaarnerarpoq taamaammallu qerattaqqusiussaq peerneqarsimalluni.

Inussat manngumikkut napisimani pissaallutik qerattaqqutip peerneqarnera annernarsimasaqisoq Aaliangiisartoqatigiitaaq naliliipput.

Qinnguartaanerimi paasissutissat ilinniakkat tunngavigalugit sullissinerimi illersorneqarsinnaasumik nappaatip suussusersinissaanut pisariaqarmat, qerattaqqutip peerneqarnera pissusissami-soortoq Aaliangiisartoqatigiit naliliipput.

Tamanna tunngavigalugu qinnguartaasartoq (...) A-mik misissuinermini ilinniakkat tunngavigalugit sullissinerimi pitsaassuseq nalinginnaasumik akuerisaasoq unioqutissimangilaa.

(...)

Allattugaatit oktoberip 26-ani 2004 ullulernerqarsimasut naapertorlugit A nakorsamit (...)mit nakorsarneqarpoq. Napinerisa naammaginartumik inississimanginerat misissuinerimi paasinarsimmat nutaamik qequlernegarpoq. Inissiiniarnermi sianiuut ikutsimiiittoq inussanut pineqartunut atasoq (nervus ulnaris) qeritillugu inussat napineri inissineqarput. Qinnguartaqqilluni misissuinerimi suli naammaginangitsumik inissisimasut paasinarsimmat, kisianni pitsaanerusu-mik iliussisaqanngimmat, sapaatip akunnerata qaangiunnerani qinnguartaartilluni misissorteqqinnissaa aaliangiunneqarpoq.

Qinnguartaanerimi assilisat naapertorlugit mikileqqap eqeqqullu naffaasa inissinerat pissusissamisoortoq Aaliangiisartoqatigiit nalilerpaat.

(...)

Allattugaatit oktoberip 27-ani 2004 ullulernerqarsimasut naapertorlugit A-p inussani suli anniarai. Ippassammat qequlerniarnerata ajornakusoorsimanera pissutigalugu A nipaallisaatutulis-sasoq qanoq inneralu malittareqqissaarneqassasoq nakorsaaneq (...) aaliangiivoq.

(...)

Allattugaatit oktoberip 28-ani 2004 ullulernerqarsimasut naapertorlugit A qequersippoq inuaalu ujalussiaasamik saviminermik (K-tråde) qerattaqquserlugit inissinneqarput. Nakorsap (...)p nakorsaanermit (...)mit siulersorneqarluni sularaa, sularineranilu inissilluarsimani pilattaa-vimmi sularinerata nalaani qinnguartaanikkut uppersineqarpoq.

Qequliiginnarnikkut A-p anniarunnaarsissinnaanginnera pissutigalugu mikileraata egeqquata lu sularinerat pissusissamisoortoq Aaliangiisartoqatigiit naliliipput.

Aaliangiisartoqatigiit naliliinerat naapertorlugu oktobarip 28-ani 2004 sularitinnermi naffaasa inissinnerat, ilinniakkat tunngavigalugit pitsaassutsimigut illersorneqarsinnaasumik sullissineruvoq.

(...)"

Aalajangiineq imaattoq Peqqissutsimut Pisortaqarfiup A-mut 16. juli 2007-imi nassiuppaa:

"Assavit ajoquserneranut atatillugu (...)mi nakorsamit sularineqarsimaninnik naammagittaalliuteqarninnut atatillugu taarsiiffineqarnissat allakkatigut 3. januar 2005-imi qinnutigaat.

Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfia suliame ilinnut tunngassuteqartumi aalajangiivoq. Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfia aalajangiinerup assilineru 22. juni 2007-imi allakkatigut pisortaqarfimmut nassiuppaa.

Tamanna tunngavigalugu taarsiivigineqarnissaq pillugu piunarsaqaatit pisortaqarfiup nalilerpaa. Aalajangiinnermi takunerqarsinnaavoq Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfia isumaqartoq misissorneqarninnut aamma assavit sularineqarneranut atatillugu (...)mi nakorsat nakorsanut inatsimmik unioqqutitsisimangitsut. Matuma kingorna Peqqissutsimut Pisortaqarfik isumaqarmat peqqinnissaqarfiup tungaanit akisussaassutsimut tunngassuteqartutigit kukkussuteqartoqarsimangitsoq, taarsiiffineqarnissaq pillugu piunarsaqaat akuersaarneqanngilaq.

Peqqissutsimut Pisortaqarfiup aalajangiinera aqutsinnermi oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik taarsiiffiginissamik apeqquutip suliareqqinneqarnissaa suli kissaatigigukku eqqartuussivitsigut suliassanngortissinnaavat.

Suliamut tunngassuteqartunik paasissutissanik pingaaruteqartunik saqqummersoqaqqissagaluarpas suliaraqeqqinneqarsinnaavoq."

Suliami allagaatit A-p 5. september 2007-imi naammagittaalliutaanut atatillugu Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut 6. september 2007-imi pissarsiariniarpakka.

Suliami allagaatit 12. september 2007-imi tiguakka, Peqqissutsimullu Pisortaqarfik imatut tusarniaaviginiarlugu 28. september 2007-imi aalajangerlunga:

"Tamanna tunngavigalugu pisortaqarfiup aalajangiinerata inatsisitigut malittarisassat tunngavigalugit taarsiiffiginninnissamut naliiisarnermi tunngavinnut, suliap aalajangiivigineqarnerani pisortaqarfiup tamatuminnga atuinnissimanissaanik naatsorsuutigisannut, innersuussinnginneranut pissutaasumik nassuiaaqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara.

Aammattaq suliap suliarineqarnerata ingerlanneqarneranik saqqummiussamut, A-p pisortaqarfimmuut naammagittaalliummini 3. januar 2005-imeersumi erseqqissaatigisimasaanut, pisortaqarfik qanoq isummersimaneranut aalajangiinnermut tunngaviup ilaqartinneqannginneranut pissutaasumik nassuiaaqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara."

Peqqissutsimut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 9. november 2007-imi tiguara:

"Ombudsmandip allagai 28. september 2007-imeersut Peqqissutsimut Pisortaqarfimmit tigunegarsimalerput.

Allakkani pineqartuni Ombudsmandip qinnutigaa pisortaqarfik pisortaqarfiup aalajangiinerata eqqartuussisutigoortumik taarsiiffigineqarnissamut pisinnaatitaaffinnut tunngatillugu naliiinnissartut tunngavissanut innersuussinertaqannginneranut pissutaasut pillugit nassuiaateqassasoq, tassunga ilanngullugu aalajangiinerup tunngavilersugaanerani A-p naammagittaalliummini 3. januar 2005 ullulerneqartumi katsorsarneqarnermi ingerlasimanagera pillugu pisortaqarfimmuut nassuiaataanut pisortaqarfiup qanoq ittumik isummerfiginninnerata nassuiaatitaqannginneranut pissutaasq.

Peqqissutsimut Pisortaqarfik nammagittaalliuuteqartumut siullermeerluni allakkatigut saaffiginninnermini allappoq, nammagittaalliuut Peqqissutsimut Nakkutilliisoqarfimmit Peqqinnisaqarfimmilu Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiannit suliarineqassasoq. Naammagittaalliuutaasup oqartussaqaarfinni taakkunani suliarineqarnissaa pissuteqarpoq pisortaqarfimmi sullissisup napparsimasut peqqissaasunit qanoq passunneqarnissaat isumagineqarnissaalluunniit nalilersussallugu piginnaatitaaffingnimmagu.

Naammagittaalliuuteqartoq Peqqissutsimut Pisortaqarfiup suliamik ingerlatsinerani ilaatinneqassaaq, Peqqinnisaqarfimmilu Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata ingerlatsineranut aamma ilaatinneqassalluni, tassa naammagittaalliuuteqartoq aperineqassagami naammagittaalliuutigineqartut tullerriaarlugit nalunaarsorneqartut paasilluernerai, tamatuma kingorna erseqqissumik ilisimatinneqassalluni nalunaarsorneqartuni sorliit Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata suliarissanerai. Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiat aalajangiissutissamik siunnersuuteqareerpat peqqissaasup napparsimasumik passussisimasutut/isumaginissimasut naammagittaalliuutigineqartup nassuiaataanik, nappaammut pineqartumut immikut ilisimasallit oqaaseqaataanik kiisalu aalajangiissutissatut siunnersuummik, taamatut aalajangiinissamut tunngavilersuutitalimmik naammagittaalliuuteqartoq ilisimatinneqassaaq. Naammagittaalliuuteqartoq aalajangiissutissatut siunnersuummut akerliliissutissaqaruni akerliliissumminik saqqummiussisinnaavoq.

Taamaattumik naammagittaalliuuteqartoq Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiannut aalajangiissutissamut tunngavilersuutaanik naammattumik ilisimatinneqarpoq. Taamaattumillu Peqqissutsimut Pisortarfik peqqissaanermik suliaqarneq toqqaannartumik oqaaseqarfigissalugu pisussaannigilaq, tassani taamatut pisussaasoq tassa Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiat.

Pisortaqarfiuttaaq nammagittaalliuuteqartut passunneqarnermik naammagittaaliutigisamik kingorna inuttut qanoq inneri taamatuttaaq peqqissaasup naammagittaalliuutigineqartup suliamik pineqartumik isumaginninneranut tunngassuteqanngitsut oqaaseqarfigisussaannigilai. Pisortaqarfik isumaqarpoq paasissutissat naammagittaalliuutigineqartumut tunngassuteqavinningsut ilisimasalitutt oqaaseqarfigineq ajornartut. Napparsimmavimmi passunneqarneq imaanngilaq napparsimasoq passunneqarnermi kingorna tassa pitsorississasoq ajoqutaarullunilu, assersuutigalugu ajoquteqalinnigikkallarnermisut ilissasoq. Pisortaqarfiuttaaq naliliiffigisinnaannigilaa passunneqarneq/katsorsarneqarneq taanna pisimannigkkaluarpas naammagittaalliuuteqartoq qanoq issagaluarnersoq, taamaattumik pisortaqarfiup Napparsimasunut Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera kisiat saqqummiuppaa.

Ajoqusernerup nappaateqarnerulluunniit kingunerippagu napparsimasup ataavartumik ajoquteqalernera, tamatumalu malitsigisaanik naammagittaalliuuteqartup ulluinnarni inuuniarnermigut sionatigutut pissarsiorsinnaajunnaarluni, tamanna aamma pisortaqarfiup oqaaseqarfigisinnaannigilaa. Peqqinnissaqarfimmi katsorsaanermik suliaqartut taamaallaat ajoqusernerup nappaatilluunniit kingunerisinnaasaat sapinngisartik malillugu pinaveersimatinniartarpaat.

Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata inaarutaasumik aalajangiinera saqqummiunneqarpat, pisortaqarfik naliliissaaq taarsiissuteqartoqarnissaanut tunngavissaqarnersoq. Kalaallit Nunaanni taarsiissuteqartoqarnissaanik piumasaqarneq naliliivigineqartarpoq apeqquut ajoqusii-sup pisuussutaanut tunngatillugu malittarisassat aallaavigalugit. Pisortaqarfiup isumaa unaavoq taarsiissuteqartoqarnissaanut tunngatillugu kukkuluttortoqartillugu malittarisassat nassuiarnissaat annertuallaassasoq, taamalu naammagittaalliuuteqartut ikittuinnaat taamaallaat paasisinnaassammassuk. Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajngigaani innersuussutigineqarpoq inatsit aalajangersimasoq, assersuutigalugu nakorsaqarneq pillugu inatsit imaluunniit peqqissaasoqarneq pillugu peqqussut, aamma Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajngigaani pineqarpoq peqqissaasoq naammagittaalliuutigineqartoq suliaminik ingerlatsinermini nalunneqatiginnissutsini malissimaneraa aammalu suliani peqqissaarulluinnarsimanageraa. Peqqissaasup suliani peqqissaarulluinnarsimannigippagu suliaminillu ingerlatsinermini nalunneqatiginnissutsini malinnagu, taava Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiat isumaqarpoq peqqissaasup isornartorsiorneqarnissaa patsisissaqartoq. Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfialli isumaqaruni peqqissaasup suliaminik ingerlatsinermini nalunneqatiginnissutsini malissimagaa aammalu suliani peqqissaartumik suliarisimagaa, taava peqqissaasup isornartorsiorneqarnissaa tunngavissaqanngitsaq Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiat oqaaseqarpoq.

Imaappat peqqissaasumik isornartorsiuinissaq tunngavissaqarani, taava pisortaqarfiup innersuussutigissavaa Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata manna pillugu aalajangigaa, tassa peqqissaasup pineqartup nakorsaqarneq pillugu inatsit imaluunniit peqqissaasoqarneq pillugu peqqussut unioquttissimannigkkai, taamaattumillu pisortaqarfik isumaqarpoq peqqinnissaqarfiup tungaanit akisussaaffiliisumik kukkusoaqarnissimanningsaq, tamannalu tunngavigalugu

taarsiiffiqineqarnissamik piumasaq itigartinneqarluni. Ajoqusiisup pisuussutaa tunngavigalugu taasiissuteqartoqarnissaanik akisussaatisarneq pillugu kukkuluttortoqartillugu malittarisassat taamatut allaaserineqalaarnerat immaqa annikiginarsinnaagaluarpoq, kisianni siulliini taaneqartutut ajoqusiisup pisuunera tunngavigalugu taarsiissuteqartoqarnissaanik akisussaatisarneq pillugu kukkuluttortoqartillugu malittarisassat nassuiarnissaat annertuallaarpoq, taamaattumillu naammagittaalliuuteqartumit paasineqarsinnaassanatik.

Ombudsmandi isumaqarpat kukkuluttortoqartillugu malittarisassat taakku naammagittaalliuuteqartumut nassuiarneqassasut, taava pisortaqaarfiup naammagittaalliuuteqartunut peqqissaasunik illersorneqarsinnaanngitsumik iliuseqarneraanerminnut itigartitaasunut akissuteqaatini allannortittariaqassavai."

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Peqqinnissaqarfiup taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqartarnera pillugu ataatsimut oqaaseqaatit

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmut malittarisassanik aalajangersaanissamut oqartussaaffik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu inatsisikkut nr. 369-ikkut, 6. juni 1991-imeersukkut tiguaat.

Inatsimmi tassani § 4, imm. 4-mit erserpoq:

"Peqqinnissamut tunngasutigut ministerip suliassaqaarfiata iluani inatsisip, inatsisip matuma atortuulernerani Kalaallit Nunaanni atuuttussat, atortuutiinnarneqassapput Namminersornerullutik Oqartussanit suliassasunit atorunnaarsinneqarnissartik tikillugu."

Inatsisissatut siunnersuut³⁵ pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit erserpoq inatsit taanna tassaasoq peqqinnissaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarnissaanik periarfissap Namminersornerullutik Oqartussat atulersinneqarnerisigut eqqunneqartup kingunerisaa.

Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 19 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Aalajangersakkat Kalaallit Nunaannut atortuusut pisortamit eqqortumit allannortitaanisamik atorunnaarsitaanissamilluunniit tungaanut atortuinnassapput inatsisip uuma kingunerinik allannguuteqarlutik."

Namminersornerullutik Oqartussat pillugit Ataatsimiititaliarsuup Namminersornerullutik Oqartussanik aqqiissuussineq pillugu isumaliutissiisutaani ungaluliussami 1-imi quppernemi 83-imi tullianilu peqqinnissaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarsinnaanera pillugu imaattunik allassimasoqarpoq:

"Suliassaqaarfiit allat isumaliutissiisummi eqqartorneqartut Kalaallit Nunaanni hjemmestyrimut nuunneqartussat isumaliutigineqartut assigalugit peqqinnissaqarfiup tungaatigut maleruaqqusassanik aalajangersaasarnermut qullersaqarfeqarnermullu pisortaqaarnissaq isumaliutigisariaavoq.

35) Inatsisartut 1991-imi inatsisiterniarlutik ataatsimiinneranni oqaluuserisassani immikkoortumut 9-mut ilanngussaq, qupperneq 59.

Taakkunani marlunni tamani aalajangiisussaataitaneq kommissionip isumaa malillugu periaasissat tungaatigut hjemmestyrimumt nuunneqarsinnaasorineqarpoq.

Qullersaqarfegarnerup - tassaannerusog suliffinnik peqqinnissaqarfimmumt atasunik ingerlatsitineq - nuunneqarnissaa ajornaqutissaqangaarnaviangilaq.

Inatsisiliortuunissamut/maleruaqqusassanik aalajangersaasartuunissamut pisussaataitaneqarup tungaatigut erseqqissarneqassaaq tamatuma nuunneqarnissaa taamaaliortoqassappat sivilisuaamikkat piareersaatigineqartariaqartoq.

Tamanna Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup majip 27-anni 1950-imi inatsit nr. 275 (inatsimmi nr. 107/1961-imi allannagortinneqartoq) naapertorlugu Kalaallit Nunaanni Ministereqarfimmit siulersugaasimanera qanoq iluseqarneranut atassuteqarpoq. Suliffittumt naalagaaffimmit aningaasalersugaasutumt naalagaaffimmillu aqunneqartumt Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup inatsit atortuusooq taanna inatsisitumt killiliissutumt pissuseqartoq iluaqutigalugu sulissutigisassat innuttaasunumt nammineersinnaaneriniq akornusiisuunngitsumt, inatsinerunngitsumt, inerteqqutaanngitsumt il.il. tamaasa atortiiinnavissinnaasarsimavai. Tamanna isumaqartittariaqarpoq peqqinnissaqarfiup sulinerata iluarsartuunneqartarnera Kalaallit Nunaannumt ministerimitt sulissutigisaasarsimasooq inatsit taanna naapertorlugu nalunaarusiortarnikkumt annermillu atorfilinnumt peqqussusiortarnikkumt.

Maleruaqqusat pigineqartumt tamakku tamanna kissaatigineqarpat allannagortinnagittumt hjemmestyrimumt atorineqarsinnaasappumt, tak. hjemmestyreqarnermik inatsisissamumt missiliummim § 19. Taamaattorli peqqinnissaqarfiup siulersorneqarnerani danskit peqqinnissaqarnerumt inatsisaanni periaasiusumt annertuummik tunngaviutinneqarput tamakkua immikkumt nalunaarutinnagortinnissaannumt il.il., immikkumt suliffeqarfiliuutiginnissaannumt il.il. pissutissaqartitsineqanngimmat/naammattumikkat atortussamaateqanngimmat."

Peqqinnissaqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanumt nuunneqarnera pillugu inatsisip akuerineqarneranut atatillugu napparsimasunik sillimmasiisarneq pillugu inatsit nr. 367, 6. juni 1991-imeersoq Folketingip akueraa, taassumalu nassataralugu napparsimasumt taarsiissuteqartarneq pillugu inatsit tunngavigalugu sillimmaserneqartalernerat, taassumalu napparsimasumt manna tikillugu atuuttumitt akisussaassuseqarneq tunngavigalugu taarsiissuteqartarneq pillugu malittarisassamitt aqunneqarnerumumt annertunerusunik taarsiivigineqarsinnaatitaalernerat nassattaraa.

Inatsimmi tassani § 22-kkumt aalajangersarneqarpoq inatsit taanna Kalaallit Nunaannumt atuutinngitsooq, kunnigilli peqqussutaatigumt Kalaallit Nunaannumt atortuulersinneqarsinnaasooq, "Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkumt ittumt" pisariaqalersitaannikkat allannaguuteqartinneqarluni.

Inatsisissatut siunnersuumt kingulliullugu taaneqartoq nunamumt namminermumt tunngasunumt ministerimitt Folketingip ukuiani 1986-1987-imi siullermikkat saqqummiunneqarpoq, aalajangersagarlu inatsisip Kalaallit Nunaanni atorineqarnera pillugu aalajangersaasusooq pillugu oqaaseqaatiniimt makku erseput:

"Napparsimasunik sillimmasiisarneq tunngaviatigumt aamma taamatut pitsaatigisumikkat tunngavilersuuteqartillugu Savalimmiumumt Kalaallillu Nunaannumt eqqunneqarsinnaavoq. Pisorat peqqinnissaqarfiup suliaasaqarfiani il.il. kiffartuussinerisa annertusineqarnerat pineqarumt sillimmasiisarneq pillugu aqqissuussineq taakkunanittaaq atulissanersooq naalagaaffiup ilaani marlunni taakkunani peqqinnissaqarfinnumt toqqaannartumikkat akisussaasumt qanoq aalajangernerannikkat tunngaveqartariaqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisitigut manna tikillugu atuuttut inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni imatut allaaserineqarput:

"Peqqinnissamut tunngasuni akisussaaffeqarneq pillugu malittarisassaq taarsiissuteqarnissamullu piumasaqaatit nalinginnaasumik atuupput. Tassa imaappoq sulisoq nakorsaatinik isumagisaqartoq taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqalissasoq, inuup taamatut ilinniaqaqarsimasup pisumi pineqartumi iliuuseqarsinnaanerani pissutissaqartumik naatsorsuutigineqartumit allaanerumik iliuuseqarsimaguni.

Teknikkikkut atortorissaarummik immikkut pisariusumik atuinermi peqqissutsimut tunngasuni periaaseq - suliassaqarfinni allanisulli - sulisut mianersornissaat annertoorujussuarmik piumasaqaateqarfiuvoq, pingaartumik kukkusumik atuineq napparsimasup annertuumik ajoquserneqarneranik nassataqarsinnaappat.

Peqqinnissaqarfiup iluani pisuni immikkuullarissuni ataasiakkaani taarsiissuteqartarneq pillugu malittarisassat immikkut ittut annertunerusullu aalajangersarneqarsimapput, taak-kulu pisortat peqqinnissamut tunngasuni oqartussaasuinut sammititaapput." (Atorfeqar-fimmi nutsigaavoq)

Tamakku tunngavigalugit Peqqissutsimut Pisortaqarfik isumaqatigaara oqarmat Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup ajoqusiisumik iliuuseqarnermi imaluunniit akisussaatisinermik malittarisassamik atuinngitsoornermi taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqarnerani aallaaviusooq tassaasoq napparsimasunik sillimasiisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerata nalaani atuuttuusooq.

Pisortani oqartussaasut akisussaatinneqarneranni manna aamma apeqqutaanngilaq, tassalu inuit kikkorpiaat kukkussuteqarsimanersut, kukkusooqarsimasooq sumiginnasooqarsimasorluunniit naatsorsuutigineqarsinnaaginnarpat, matumani kukkussutit isertuussat aamma arlalinnit kukkussutaasimasut ataatsimut isigisat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tamanna matumunnga ataneqarpoq, tassalu pisortani oqartussaasut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqarnerannut aallaaviusup DL 3-19-2 malillugu tassaanera suli-sitsisup akisussaaffia. Akisussaaffillu malittarisassamut tassungaannaq killilerneqanngilaq, tassami Danmarkimi inatsiseqartitsinermi Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut saneqqunneqarsimannigsumi kinaassusiliilluni akisussaatisisarneq atorfilittat pisumi pineqartumi inissisimaneranut tunngaviusumik ataniliinertaqanngikkaluartoq akuerisaammat³⁶. Tassa imaappoq pisortani oqartussaasooq taarsiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermut ataneqartitsinermi ajoqusiisuusutut isigineqartartoq, atorfilittani aqqutigalugit iliuuseqarnerinnaaluunniit apeqqutaatinnagu.

Akisussaaffik ajoqusiisup silaqarluannigissusianit aallaavittut aamma sunnerneqarneq ajorpoq.

Ataatsimut eqikkaalluni oqaatigineqarsinnaavoq akisussaatisiniarluni naliliineq inuit ataasiakkaat iliuusaannik tunngaveqarpallaarani pisortat suliffeqarfiannut ajoqusiisi-

36) Henning Skovgaard, "Offentlige myndigheders erstatningsansvar", 1983, quppernerit 36 tulluulu

masumut sunik piumasaaqateqartoqartariaqarneranik isumaliutersuuteqarnermik tunngaveqarnerusoq³⁷.

Peqqinnissaqarfiup qitiusumik aqunneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinin nalinginnaasunit³⁸ erserpoq taarsiissuteqarnissamik apeqqutinik aalajangiiviginninneq Napparsimasunut Naammagittaalliuuteqartarfiup suliasaqaafiata avataaniittoq, inatsimmilu § 15-imik inatsisissatut siunnersuut³⁹ pillugu oqaaseqaatinut nalinginnaasunut ataneqartitsinermit erserpoq napparsimasut naammagittaalliuuteqartarfiannik aaqqissuussineq inuit ataasiakkaat pineqartut pillugit naammagittaalliuutit suliarineqarnerinut sammititaasoq.

Qulaani oqaatigineqartut imatut inerniliinissamik nassataqarput, tassalu Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajangiinera peqqinnissaqarfiup ajoqusii-nermut napparsimasunik katsorsaanermt/passussinermut atatillugu pilersunut taarsiissuteqarnissamut ilumut akisussaaffeqarneranik aalajangiinivittut isigineqarsinnaanngitsoq.

2. A-p naammagittaalliuutaanik Peqqissutsimut Pisortaqarfiup aalajangiiviginninne- ra 16. juli 2007-imeersoq

2.1. Aalajangiinermut tunngaviusoq

Pisortaqarfiup aalajangiineranit erserpoq inuit kukkeneri pillugit apeqqutit kisimik aalajangiinermut tunngaviusumi ilaatinneqartut.

Peqqinnissaqarfiup taarsiissuteqarnissamut akisussaaffianik aamma napparsimasut naammagittaalliuutaannik suliarinnittarneq pillugu malittarisassanik qulaani allaa-serinninneq tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq malittarisassat taakku marluk assigiinngitsunik imaqarlutillu assigiinngitsunik siunertaqartut.

Taamaalilluni oqaatigineqartut Napparsimasunut Naammagittaalliuuteqartarfiup peqqinnissaqarfimmi sulisut akuusut isornartorsiornissaannut tunngavissaqarani isumaqarnera aallaavigiinnarlugu imatut inerniliisoqarsinnaanngilaq, tassalu peqqinnissaqarfik taarsiissuteqarnissamut akisussaaffiliisumik iliuuseqarsimanngitsoq.

Apeqqut taanna akisussaaffiliisarneq pillugu malittarisassaq pisortani oqartussaasut eqqarsaatigalugit ilusilerneqarsimanini atorlugu tunngavigalugu immikkut naliliivigineqartariaqarpoq, matumani peqqinnissaqarfiup taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqarneranik apeqqut immikkoortumi 1-imi allaa-serisara ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

A-p suliami pissusiviusunik nammineq paasinninneranik, tak. A-p naammagittaalliuuta 3. januar 2005-imeersoq, Peqqissutsimut Pisortaqarfiup ilanngussilluni naliliiviginninnissaminut pisussaaffeqarsimaneranik apeqqut pillugu oqaatigaara:

Uanga paasinninnera unaavoq suliami pissusiviusut assortuussutigineqarpata oqartussaasup manna erseqqinnerusumik isummerfigisariaqaraa, tassalu uppernarsaasii-

37) Jens Garde allallu, "Forvaltningsret, Almindelige emner", 2004, qupperneq 572.

38) Folketingstidende 1986-1987, Tillæg A, sp. 1165.

39) Folketingstidende 1986-1987, Tillæg A, sp. 1169-1170.

nikkut paasissutissat assortuussutaasut sorliit oqartussaasup aalajangiinnerminut tunngaviutinniarnera.

Uanga paasinninnera aammattaq unaavoq suliame pineqartumi apeqqut taanna matumunnga ataneqarluinnartoq, tassalu A-p taarsiivigineqarnissamik piumasaqaataani Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajangiinneranit annertunerusumik tunngaveqarluni naliliinissaminut pisortaqarfiup pisussaaffeqarneranut, tamannalu aalajangiinnerup tunngavilersorneqarnerani immikkut amigaataasooq, tak. immikkoortumi 2.2-mi allaaserineqartut.

Uanga paasinninnera unaavoq taarsiivigineqarnissamik piumasaqaammik sukumii-sumik tunngaveqarluni pisortaqarfiup isummerfiginnissimanninnera aalajangiinnermi pisimasumi amigaataasooq, tamannalu isorisariaqartutut isigaara.

2.2. Pisortaqarfiup aalajangiinnermut tunngavilersuutaa

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat suliani innuttaasut akisussaatisineq pillugu malittarisassaq tunngavigalugu taarsiivigineqaqqullutik piumasaqaateqarfigisaanni aallaavittut atorineqarnej ajorput.

Taarsiivigeqqulluni piumasaqaat oqartussaasup pisortat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu nalinginnaasumik suliaani erseqqissumik taannaannarmillu aallaaveqarpat pingaarnertut malittarisassaq pissutsit apequtaatillugit saneqqunneqarsinnaasussaavoq⁴⁰.

Uanga paasinninnera unaavoq taarsiivigeqqulluni piumasaqaatit napparsimasunik katsorsaanermi kukkunerit pissutigalugit peqqinnissaqarfimmu piumasaqaataasut imatut pissuseqartut suliata taamaattut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinnermik oqartarnermi pineqartunut ilaatinneqartutut isigisariaqarlutik. Tamanna ingerlatsinermik suliaqarnerup pineqarneranik minnerunngitsumik pissuteqarpoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 24. Aalajangiinnermut tunngaviumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinnermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviumik nalunaarummi pisariaqarpat naatumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliame pissusiviusunut tunngasut aalajangiinnermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliame peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanermik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpata, tak. § 15."

40) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", 2002, quppernerit 30 tullialu.

Taamaattumik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi inatsiseqartitsinermut tunngaviusoq pillugu nassuiaatip tunngavilersuummi ilaatinneqarnissaanik piumasaaqatip manna nassataraa, tassalu suliame A-mut tunngasumi tunngavilersuut akisussaatisarneq pillugu malittarisassap peqqinnissaqarfimmi oqartussaasunut atuunnermini ilusaa atorlugu pingaarnertut imarisaanik allaaserinninnermik imaqarsimasariaqarualartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 2-mi suliame pissusiviusut aalajangiinermut tunngaviusut pillugit nassuiaammik imaqarnissaanik piumasaaqatip manna nassataraa, tassalu Peqqissutsimut Pisortaqarfiup aalajangiinera Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiata aalajangiinera tunngavigalu inuit ataasiakkaat akisussaaffeqarnerannik allaaserinninnerinnermik imaqarani aammali A-p katsorsarneqarnerani pingaarnerusutigut kukkusorsimasinnaaneranik allaaserinninnermik imaqarsimasariaqarualartoq.

Uanga paasinninnera unaavoq Peqqissutsimut Pisortaqarfiup akisussaatisarneq pillugu malittarisassap suliame illua'tungiusunit paasineqarnavianninneranik isumaqarnera tunngavilersuinerup killilerneqarneranut suliame attuumassuteqartumik tunngavilersuutaasinnaangitsoq, tassami tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat ingerlatsiviup pisussaaffittut malittussaammagit, taakkulu inatsiseqartitsinikkut inarllitsaaliinariinnermik siunertaqarmata.

Taamaattumik aalajangiinerit innuttaasunit paasineqarnissaat ingerlatsiviup akisussaaffigaa.

Taamaattumik Peqqissutsimut Pisortaqarfiup imatut oqarnera isumaqatigisinnaangilara, tassalu akisussaatisarneq pillugu malittarisassamik allaaserinninnerup anertuallaarnissaa naammagittaalliorumillu paasineqarnavianninnera pisortaqarfiup tunngavilersuinissamut pisussaaffeqarneranut sunniuteqartutut isigineqarsinnaasoq.

A-p malittarisassamik paasinnnavianninneranik pisortaqarfiup ilimaginninnera innersuussutigalugu pisortaqarfiup tunngavilersuumminik killiliisimanagera tamatuma kingornatigut isorisariaqartutut isigara.

A-p suliame pissusiviusumik nammineq paasinninneranik, tak. A-p naammagittaalliuutaa 3. januar 2005-imeersoq, tunngavilersuummini Peqqissutsimut Pisortaqarfiup nassuiaanissaminut pisussaaffeqarsimanageranik apeqquut pillugu oqaatigara:

Aalajangiinermut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaatinnik nassuiaaninni oqaatigisattut uanga paasinninnera unaavoq suliame pissusiviusut assortuussutigineqarpata uppernarsaasersuinikkut paasisutissat assortuussutaasut sorliit aalajangiinnerminut tunngaviutinniarnarlugit oqartussaasoq erseqqinnerusumik isummertariaqartoq.

Isumaliutersuutit taamaattut pillugit nassuiaat aalajangiinermut tunngavilersuummi ilaasariaqarput.

Taamaattumik A-p suliame nammineq paasinninnerminik nassuiaataa tunuartillugu peqqinnissaqarfimmi sulisut Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiannut nas-

suaataannik pisortaqarfiup aalajangiinnerminut tunngaviutitsinini tunngavilersuummini nassuiarsimannngimmagu tamanna ajuusaarnartutut isigaara.

3. Suliap ingerlaqqinnera

Suliap amigartumik paasissutissartalersorneqarsimasutut isikkoqarnera aalajangiinnerullu sukumiisumik tunngavilersorneqarsimannginnera pissutigalugit inassuteqaatigaara kukkunerit taaneqartut aaqqinneqarnissaat siunertaralugu suliareqqinneqarnissaa Naalakkersuisunut ilaasortap suliniutigissagaa."

Inassuteqaatinnut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

Kommunit

5.4 Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit

5.4.1 Nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut piffissanik pulaarfissanik killilersuineq

A-p nularisimasami/inooqatimi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi najugaqarfigisaani piffissat pulaarfissani sulisunit killilersorneqarnerannik naammagittaalliuutaa Ombudsmandip tiguua.

Killilersuineq taanna pineqartup nularisimasaata katsorsartinnissamut periarfissaanik tunngavilersorneqarsimavoq.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq piffissanik A-p pulaarfissaanik ulloq unnuarlu paaqqinniffiup killilersuisimanera pineqartoq isornartorsiussallugu pissutissaqarani (j.nr. 11.10.16.10/013-07).

A-p naammagittaalliuutaa imaattunik oqaasertaqartoq 5. februar 2007-imi tiguara:

"(...)

30/01-07 nalunaarfigineqarpunga ilaqttama inissisimaffingisaannut X-imut isertarnikka killeqalissasut imatut: Pingasunngorneq unnukkut arfinerniik qulaaluap tungaanut taavalu arfininngornermi unnukkut arfinernut tukkujartorluna sapaammi ullup qeqqanut anereerluna.

Piviusut inatsisit imaakkaluarpud ataasinngornermiit tallimanngornermut 16.00-imit 22.00-mut pulaarfiullutik, taavalu tallimanngorneq arfininngornerlu tukkusarluna.

Arfininngormat tukkunissannut qilanaarpunga, kisianni aamma nalunaarfingineqaqqippunga tallimannngormermi tukkusarniartunga, taava tassa tukkunngilanga.

Meeqqat asaqaakka aapparalu asallugu, ilagisarusuppakka periarfissat tamaasa. Aapparalu oqa-loqatingiittarpungut inuuneq iluamik pilluarnartumik ingerlassappat, kisianni massakkut iluamik periarfissaqarata.

MISINGISIMAVUNGA X-IP NINGIUATA ITTUATALU UANGA AAPPARALU QIMAT-SINNIARSARINGAATINGUT.

Eqqunngitsumik pineqarsoringama illissinnut ingerlatippara ikioqullunga.

PS. Uanga X-imi ajortuliaqanngilannga."

Mappit suliame allagaatinik imallit K Kommunimit aamma X-imit tigusakka aallaavigalugit suliap ingerlasimaneranut makku tunngaviutippakka:

B, A-p nularisimasaa, pillugu iliuusissanut pilersaarusiaq K Kommunip 1. februar 2006-imi suliaraa. Iliuusissanut pilersaarusiame isumaginninnermi siunner-sortimit aamma B-mit atsiorneqarsimasumi takuneqarsinnaavoq kommuni imaatumik aalajangiisimasoq:

"Ilaqutariinni ilaasortanut tamanut [B taassumalu panii pingasut] immikkoortortaqaarfimmi najugaqartitsineq, tak. meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. aprilimeersumi § 9 imm. 2,5. Qaammatini pingasuni misissuineq/qulaajaneq aallaavittut akuersissutigineqarpoq.

(...)" (Atorfeqaarfimmi nutsigaavoq)

Iliuusissanut pilersaarusiaq tunngavigalugu ilaqutariinnut immikkoortortaqaarfimmiinnerup siunertaa tassaavoq:

"(...) B-p nammineq meeqqamilu nammineerlutik inuuneqalerniarneranni tapersorsorneqarnissaat - ilinniagaqarnerup nangeqqinneqarnissaa aamma siunertaralugu. Nammineq qisuariartarnerminik paasisaqarnissaa taamalu meeqqaminik isumaginninnissaminut pitsaanerusemik periarfissaqalernissaa.

(...)" (Atorfeqaarfimmi nutsigaavoq)

Ilaqutariinnut Immikkoortortaqaarfimmiinnissaq 7. april 2006-imi akuersissutigineqarpoq, taavalu B meeqqallu 4. maj 2006-imi inissinneqarput.

B-p Ilaqutariinnut Immikkoortorta qarfimmiinnerani killiffik pillugu nalunaarsiaq Ilaqutariinnut Immikkoortorta qarfiup 30. august 2006-imi suliaraa, tassangalu ilaatigut makku erserput:

"Piffissami kingullermi uigisimasaminut [A-mut] ...-meersumut attaveqarnini nangeqqissimavaa. Taanna A-p oqarneratut Qaqiffimmiissimavoq, massakkullu imigassartortarunnaarsimaluni. Marluullutik najuleqqinnissartik ilaqutariittullu inooqqilernissartik kissaatigaat, B-llu oqarnera malillugu qaammatini marlunni marluullutik ilikkagaqarsimaqaat. Ikiorneqarnissani suli pisariaqartissallugu nalunngilluinnarpaa, assersuutigalugulu X-imut imaaliallaanaq sianerluni siunnersorneqarsinnaalluni ilitsersorneqarsinnaallunilu attaviginnissinnaanini ingerlatiinnarusuttorujussuullugu. Aammattaq piffissap ingerlanerani uigisimasami piffissap ilaani maannarsinnaanera piareersimaffigisimavaa, inooqatigiinnertik maanngaanniit tapersorneqarlutik nangeqqissinnaagamikku.

(...)

Assersuutigalugu maanngaanniit siusippallaamik angerlartinnissaa ernumassutigaarput, ilua'tungaatigulli aamma isumaqarpugut angerlarserluni aallaamanerminik oqilisaanniarneqarnissaa pingaartuusoq. Matumani assersuutigalugu uigisimasaata maanga tikeraarneranut K Kommuni akiliussinera isumassarsiatsialaasinnaavoq. (...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

B-p Ilaqutariinnut Immikkoortorta qarfimmiinnermini killiffia pillugu nalunaarsiaq suli alla Immikkoortorta qarfiup 10. oktober 2006-imi suliaraa. Tassanga erserpoq B-p Immikkoortorta qarfimmiinnera suli qaammatinik pingasunik sivitsorneqartariaqartoq, tassami B tapersorneqarnissamik ilitsersorneqarnissamilu suli pisariaqartitsimmat.

K Kommuni suliami allattuiffianit ataani issuarneqartumit erserpoq A kommunimut 17. oktober 2006-imi saaffiginnissimasoq:

"A nassuiaavoq nuliakunilu B massakut inunnik isumaginnittoqarfiup ingerlataanik X-imi inissinneqarsimasorlu inooqatigiinnertik nangissimallugu, naak avissimagaluarlutik. A-p avissimanerminnut peqqutaanerarpaa B takusinnaanngimmat imminut. Massakkulli B annertuumik X-imiinnermi kingorna allanngorsimavoq, oqaloqatigineqarsinnaalersimavoq eqqissisimasumillu pissuseqalersimalluni. A-p kissaatigaa B-kkut juullisioqatigisinnaanissai, kingullermimmi juullisioramik assut amigaateqarsimapput misigissutsikkut. A ilaqtaminik qaninnernik (angajoqqaaminik) tapersorneqanngilaq, siullermillu aapparissaminik meeqqani marluk tigummiarpai. Qanittukkut banki aqutugalugu aalisariutitaarsimavoq akilersuinerminullu malinnaaniarsarluni. A-p B-llu avissaariartunnginnissartik pillugu arlaatigut tikeraarusukkaluarpai meeqqani ilassaqaanngimmata ilagalugit, tassami B-p X-imiinnissaa qaammatinik pingasunik sivitsorneqarnikuvoq.

(...)

Gruppip aaliangenera: Gruppe aaliangerpoq aappariit siumut ingerlanerat tapersersortariaqar-toq, piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu ilaqutariinnut peqqinnartuummat, taamaattumik A-p meeraasalu B-mut tikeraarnissaai akuerineqarpoq.”

X-ip oqaatigaa A-p ernini marluk ilagalugit B 2006-imi novemberip aallartinne-rani tikeraaraat. Angalanerup akilernissaa K Kommunip akuersissutigisimavaa.

A inooqatigiunnaaqqinniarlugu B tamatuma kinguninnguutigut aalajangerpoq. Juullip ingerlanerani asaqtigiinnngillat, taamaattumillu B juullimut atatillugu ...-mut angerlangilaq.

B pillugu ukiup affakkaartumik december 2006-imi nalunaarusiamut ilassut Ilaqutariinnermut Immikkoortortaqrifiup 17. januar 2007-imi suliaraa, tassami B-p A-llu attaveqarfigiinnertik nangeqqissimammassuk. Ilassummit tassanga ilaatigut makku erserput:

“(…)

Ukiortaap kingorna A-mut attaveqarnini B-p nangissimavaa. Inooqatigiinnertik aappassiariin-nerpillu nanginniarlugu aalajangersimapput B-lu maanna isumaqarpoq sapinngisamik piaarner-paamik ...-mut uterniarluni A-mut angerlarluni. Maanna imminut suliareqqinniarluni pilersaa-rutigaa, ilaatigut Qaqiffinnissani piumasorujusuuvaa.

Tamatuma kingorna arlalinnik oqaloqatigiissuteqarfigaarput, ilaatigut paasiniarlugu isumma-minik allannngortitsinera (siornatigut takunikuusatsituut) kommuni allallu naleqquttumik aaqqissuussinissaasa utaqqisinnaannginneranik pissuteqarnersoq taamalu nammineq ilunger-sorluni aaqqiinarnersoq – ilaatigullu tamakku tamarmik qanoq eqqarsaatigilluagaatiginersut paasiniarlugit.

Oqaloqatigiinnerit taakku aallaavigalugit isumaqarpugut pissutsit immaqa eqqarsaatigilluarsi-magunaralarai, siornatigullu misigisarsimasatsituut pilersaarusiame qanoq piviusorsioortuutigi-nerisa nammineq nalilersornissaat siornatigut misilittakkani atorpiarsinnaanngilai. Ilaatigut aperaarpur Qaqiffinnermi nalaani meeqqat sumiitinnissaat eqqarsaatiginerai. Tassunga akivoq A-p paarissagai, tassami A peqanngikkaangat nammineq paarisarnikuugamigit.

Imminut suliarinissaanut periarfissaqarnissaa tapersersortorujussuuarput, pisariaqartippaami, tak. nalunaarusiaq kingulleq. Akerlianilli innersuussutigisinnaanngilarput paniisa A-mut paari-tinnissaat, taassuma ernini nakkutigisussaareermagit. Ilaatigut aalisariarluni aallartarneranut qanoq ililluni tamanna ataqatigiissaarneqarsinnaanersoq takujuminaatsipparput. B-p K Kom-munillu paasissutissiissutaat aallaavigalugit taama aaqqiinarneq nivarsiaqqat pisariaqartitaan-nut naleqqiullugu qajannarpallaaqaaq, tak. nalunaarusiaq kingulleq.

Tassunga atatillugu aperaarpur inissisimavimmi taamaattumiissaguni meeqqami ilaqutariinnut paaritikkallarnissaannut imaluunniit ulloq unnuarlu inissiisarfirmiinnissaannut periarfissaq eqqarsaatigisimaneraa, isumaliuutersuutaanulli tamanna ilaasimannngilaq.

Paasinninnerput malillugu isummaminik allangortitseriataarnerata takutikkaa B-p suli qanoq qajannartiginera. Maaniinnermini ineriartorsimagaluarpoq, kisianni suli aqqtissaq takeqaaq nammineerluni meeqqami isumaginissaanut pisinnaalivinnissaata tungaanut. Ulluni kingullerni qangatut pissutsini utersaarfigai, meeqqani suanngaterujussuarterlugit namminerlu kamannera-ta pakatsineratalu nivarsiaqqat takunissaat, maluginissaat pisariaqartitaasalu naammassisin-naanissaat aamma pinngitsoorteqqittarpaat. Ilaatigut oqaluttuaraa ajornartorsiutini pillugit sior-natigut allat pisuutittarpallaarsimallugit takusimallugu, maannali paasisimavaa allangornissaq immiiniit aallartissasoq. - Tamatumalu kinguninngua sulisut appisaluuterujussuarpai imminut ikiuerusunngimmata imaluunniit imminut nivarsiaqqanulluunniit paasinnikkumangimmata isumagissaarneralu aserormassuk.

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilaqutariinnermut Immikkoortortaqaqfiup 15. januar 2007-imit 31. januar 2007-
imut ullorsiutini allataanit erserpoq A piffissami tassani ullut taamasa pulaartar-
simasoq. Ullaakkut unnukkullu aggertarsimavoq arlaleriarlunilu unnuisarsimal-
luni.

Ullorsiutini allataq ataasinngornermi 29. januar 2007-imeersoq ilaatigut imaattu-
nik oqaasertaqaqpoq:

”Nal: 16.30 miss. A iserpoq, meeqqat sammerujoorpai. Aappani aperivaa Qaqiffiliarniarnerlu-
tik, B-p akivaa aallarniarlutit oqaravit piniarunnaarama kisima inuit nalullungit tappikane-
rusunnginnama. Aaliuna oqartoq A piumajunnaarami. Aappakassaa soorluuna akunnattoortoq.
Akuersingaluarpunga parsisinnaallunga. A anialermat arnaq assut isumalukujuppoq, oqalul-
luni maani inatsisit sakkortunerarlungit. Akivara aamma uangut sulisut inatsiseqaratta, naa-
lagaqarlutalu. Taama sumik isumajunnaarpoq.

(...)”

K Kommunimi isumaginninnermi siunnersortit pisortaannit maili imaattoq X-imi
Ilaqutariinnut Immikkoortortaqaqfiup 29. januar 2007-imi tiguaa:

”A-p siunissami atungariumaagassai pillugit eqqartugaqarpugut.

Aalajangiusimavarpudt kissaataa malillugu katsorsartissasoq, katsorsartinneratalu nalaani
meeqqat X-imiissappudt. Taamaattoqarnissaanut meeqqat pitsaasumik sianigineqarnissaat peq-
qutaavoq, ilaqutariillu X-imi katsorsarneqarnerat B-p katsorsarnerani eqqarsaataa malillugu
meeqqat aappamiitissagunigit annaaneqassaaq, tamanna piviusorsiorpalaartumik eqqarsar-
nerunngilaq, siunissami pilersaarutaaniit piissaaq, taamaattumik aalajangerpugut katsorsartin-
nerata nalaani meeqqat X-imiissasut, katsorsartinninnini 100 procentimik aalluttussaammagu.
Taanna assoroornartorjuuvoq, meeqqallu qanoq ingerlanerat eqqarsaatigiitiginiaraanni nukil-
laarsaataasinnaasarpog.

Taamatut ittumik siunnersuuteqarpugut. Qanorsuaq qisuariaateqarniaruni takanna. Oqarfigis-savarsi taamatut aaqqiissuteqarneq B-mut meeqqanullu pitsaanerpaasoq, tamannalu akuerisariaqarpaa siunissaminut ingerlaqqissaguni.”

Ullorsiutini marlunngornermi 30. januar 2007-imi allataq ilaatigut imaattumik imaqarpoq:

”Ullumi B ataatsimeeqatigaarput. Marlunnik qinigassinneqarpoq:

Periarfissaq siulleg: ...-mut utersinnaasoq kommunillu meeraanik arsaarsinnaassagaa.

Periarfissat aappaat: Maaniinnini sivitsussagaa ulluuneranilu neqeroorummik maani ...-mi Qaqiffimmi ilaqutariinnut katsorsartinneqassasut.

Periarfissat aappaannut akuersissaguni tamanna imaassaaq, sulisunut suleqataassaaq A-lu saapatip akunneranut amerlanerpaanik marloriarluni pulaartassaaq.

Tamanna B-p kamaatigisorujussuuaa nikalluutigalugulu. Tamanna aqagumut eqqarsaatigissavaa ullaakkut nal. 9.45 C ataatsimeeqatigissagatsigu.

B suli kamattorujusuvoq, pingaartumik sulisunut. Nalaasaartarfimmi issiavoq meeqqanilu katersorlugit C-mik oqaloqateqarsimanerminik nassuiaaffigalugit.

Meeqqani ataasiakkaarlugit eqitaarpai oqarfigalugillu asasorujussuullugit, allallu meeqqaminik arsaarinninnissamik periarfissaqannginnerarlugit.

A nal. 20.00 missaani takkuppooq. B-p A nassuiaappaa perlilinnginnerarluni nererusussuseqarnanilu, ullumiummat nalaatani pissutigalugit nererusussuseerussimavoq.

Taamaattorli A nereqatigaa. Utaqqiisaa meeqqat pinnguaqatigaakka.

Marluullutik eqqissisimasorujussuupput, naatsorsuutigaluarakku akunnerminni assortuuterujussuassasut.

Ullumi oqaatigineqartut akuersaarsimagaat isumaqarpunga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Ullorsiutini pingasunngornermi 31. januar 2007-imi allataq ilaatigut imaattumik imaqarpoq:

”(...)

A piffissaq naapertorlugi ingerlavoq, B kalerrippara A-p unnuiffissaa aamma pulaarfissaa, as-sut akueriuminaatsippaa aammalu suna tamarmi tassanngaannaq killilerneqarnera A-mut tungnatillugu, B nammineerluni aqagu rigsombudeqarfimmut saaffiginninniarpoq meeqqanut tungnatillugu. (...)”

X-imi Immikkoortortaqarfik K Kommunimi isumaginninnermi siunnersortit pi-sortaannut e-mailikkut 1. februar 2007-imi imatut allappoq:

”B pillugu naatsumik ilisimatitsissut.

B suleqatigiinnissamut piareersimangilaq, maannakkorpiarlu piumasaannarminik pivoq.

Aattaanguummat sulisut ilisimatippai tallimangornermiit sapaammut weekenderniarlutik, sumunnarniarnerlutilli paasissutissiissutigingila.

Meeqqat ernumagisorujuuvavut.

B-p aninissaa inerteqqutigisinnaangilarput, meeqqalli weekendimi inissisimavimminni qanoq pineqarnissaat akisussaaffigisinnaangilarput.”

K Kommuni ulloq taanna imatut akivoq:

”Weekendisussaguni kisimiittariaqarpoq meeqqat ilaginagit.

Suleqataarusungippat meeqqat pinngitsaaliissummik inissittariaqarpavut.

Oqarasuaatikku attavigissanngilaatigut, tamanna unitsinneqartariaqarpoq!!!

Suleqataarusussuseqannginnerata sunik kinguneqartitsisinnaanera pillugu ilisimatinniaruk.”

A allakkatigut qulaani issuarneqartutigut 5. februar 2007-imi naammagittaalliorpoq.

X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfik 7. februar 2007-imi nalunaarusiorpoq, B-p X-imi najugaqarnermini sapaatit akunnerini arfinilinni kingullerni pisisilersorneranik eqikkaasumik. Tassanga ilaatigut makku erseput:

”(…)

4. B-p ...-mi Qaqifinnissaminut qinnuteqaataa K Kommunip 29. januar 2007-imi akuersissutigaa, tamatuma nalaani meeqqat X-imiinnissaat piumasaqaataalluni.

5. Qaqifinnissamut piumasaqaatit tunngavigalugit B piareersimangilluinnarpoq. Tamanna ilutigalugu Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfimmi sulisunut suleqateqarnera ajorsilluinnarpoq. Sulisut innersuussutaat tusaanngitsuusaarpai siornatigullu isumaqatigiissutigineqartut B-mit eqquutsinneqartarunnaarput. Maanna B ataasiinnarmik piumasaqarpoq - tassalu A-mut ...-mi angerlarnissi. Taamaattumik K Kommunimi sulianik suliarinnittut assigiinngitsut nammi-neerluni attaveqarfigisarpai.

6. B-p pissusaa 1. februar 2007-imi suli ajornerulerpoq. Sulisunut suaartarpoq nakkarsaalluni kannunarsaallunilu oqaluffigisarlugit, pisumi tamarmi meeqqat ilanngussuuppai iniminukaat-tarlugit akunnialunnilu paarnaarusimaarluni, suliassat isumaqatigiissutaasut sulariumanagit, A-lu marluullutik piimasaannarminnik aggetarlutillu anisarput – sulisut susinnaajunnaaqqa-pajaarput. Pisortaq ilanngunneqarpoq ataatsimiittoqarlunilu, tassani kaammattorneqarpoq sulisut suleqatigeqqilissagai erseqqissaavigineqarlunilu qaammatini kingullerni imminut meeqqanullu suliniutaasimasut qatanginnartikkaluttualerai.

7. Oqaloqatigiinneq kissaatigineqartutut sunniuteqanngilaq. Meeqqat allallu najugaqartut eq-qarsaatigalugit A-p X-imiittarnera sulisut killilersortariaqalerpaat. Tamanna tunngavigalugu B nalunaarpoq meeqqat ilagalugit X-ip avataani sapaatit akunneranik naanersiormiarlutik. B-p pissusaa, meeqqat isikkui pissutsillu pileriartorsimaneri tunuliaqutaralugit X K Kommunimut nutaamik saaffiginnissuteqarpoq, nalunaarutigineqarluni B-p pissusaa meeqqallu qanoq issusaat tunuliaqutaralugu akisussaaffigisinnaanngilarput B-p meeqqat ilagalugit X sapaatip akunerata naanera tamaat qimaqqaniarmagu.

(...)

Aammattaaq isumaqarpugut X-ip ilaqutariinnut immikkoortortaani ilaqutariittut katsorsartinnerisa ingerlaannarmissaat isumaaruttoq. B-p sulisunut attaviginninnera ima tatiginninnginnera akerlilersuineralu annertutigaaq maani X-imi ilaqutariit pitsaasumik ineriartornissaat naatsorsuutigissallugu tunngavissaaruttoq.

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

B meeraalu pingasut ...-mut uterlutik 15. februar 2007-imi aallarput.

K Kommuni A-p nularisimasaata B-p ilaqutariinnut immikkoortortaarfimmut inissinneqarnera pillugu mappi allagaatinik suliamut tunngasunik imalik atukkiuteqqullugu 16. februar 2007-imi qinnuigaara. Allakkani taakkunani aamma kommuni qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu B-p ilaqutariinnut immikkoortortaarfimmi najugaqarnerata nalaani A-p pulaartarfissaanik aalajangersimasunik aalajangersaanissaq kommunip Ilaqutariinnut Immikkoortortaarfimmut peqqusissutigisimaneraa imaluunniit kommuni aalajangersaasimannersoq.

K Kommuni allakkatigut 21. marts 2007-imeersutigut imatut akivoq:

"B meeraalu, taamaattorli A ilaginagu, X-imiissimapput, isumaginninnermi ataatsimiititaliap aalajangiinera tunngavigalugu, B-p angajoqqaatut pisinnaasaqarnerata naliliiffigineqarnissaa siunertarinerullugu. Taamani A attaveqarfigisimanngilaa, avinnermilli kingorna massakkut asasareeqqilersimapput.

Naapittaleqqimmata A B-mut X-imiittumut tikeraartinniarlugu aalajangerpugut, uatsinnullu qinnuteqarnerata kingornatigut illoqarfimmut Y-mut angalanera akilerlugu.

A B-mut pulaartassanngitsoq X-ip nammineq aalajangiineraa, A-mi B-mut tikeraarluni ...-mut ingerlasoq X-imut nalunaarutigigaluaratsigu, taamaalillutik taakku akunnerminni pissutsit aaqinniarsinnaassammatigit.

A-p B-mut pulaartannginnissaanik X-ip inassuteqarsimanera K Kommuniip aamma ilisima-saqarfiginngilaa.

Paasissutissat amerlanerusut kissaatigineqarpata maanga pissarsiariniarneqarsinnaapput, sulia-milu allattukkat taakkununga tunngasut nassiuppakka." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

X 4. april 2007-imi qinnuigaara A-p naammagittaalliutaa K Kommuniillu nas-suiaataa 21. marts 2007-imeersoq pillugit oqaaseqaateqaqqullugu kiisalu suliami allagaatinik peqarpat allagaatit B-mut tunngasut atukkiuteqqullugit.

X-ip nassuiaata imaattoq 18. maj 2007-imi tiguara:

"Suliami allagaatit nassiunneqartut atuareerlugit isumaqarpugut K Kommuniip X-imut tikeraar-nerit assigiinngitsut marluk taputartuukkai.

A-p K Kommuni isumaqatigiissuteqarfigalugu B 2006-imi novemberip aallartisimalernerani ti-keraarpaa. A-p ernerisalu marluk angalanerat K Kommuniip akilerpaa, tikeraarnerlu taanna B-p kissaateqarnera malillugu pivoq, tikeraarnissarlu taanna B aamma K Kommuni suleqatigalu-git uatsinnit pilersarusiorneqarluni.

Tikeraarnermi tassani B meeraalu pingasut aamma A meeraalu marluk A-p ilaqaataani ulluni si-samani najugaqarput.

Aappariit tamatuma kingornatigut isumaginninnermi siunnersortimit aamma ilaqtariinnut im-mikkoortortaqaarfimmi sulisunit oqaloqatigineqarnissaminnut aggeqquneqarput, akuersaarlutilu.

Oqaloqatigiinneq ingerlalluarpoq, aappariillu taakku ulluinnarni inuunertik ingerlalersinniar-lugu amerlasuunik isumaliutersuuteqarsimapput. Tikeraarneq taanna suut tamaasa isigalugit tamanut iluatsilluarpoq.

B-lli A-mik aappasiaqalernini tikeraarnerup kingunitsianngua taamaatippaa.

Apassiariinnertik 2007-imi januarimi qiteqqunnerani nangeqqippaat, A-lu nalunaaqqaarani ti-keraarluni tikippoq. Aalisariummi inuttaavoq, tikikkaangamilu pulaartarluni. Tassa tassani isu-maqatigiissuteqarluni tikeraarneq K Kommuniip akiligaa pineqanngilaq.

Erseqqissarneqassaaq piffissami tassani K Kommuni, pingaartumik isumaginninnermi siunner-sortit pisortaat ... aqqutigalugu, e-mailikkut oqarasuaatikkullu ingerlaavartumik attaveqarfigi-neqartarsimammat. Taamaattumik pisimasut ingerlanerannik ilisimatinneqarsimanani K Kom-munimi isumaginninnermik ingerlatsiviup isumaqarnera paasisinnaanngilarput.

B aamma A piumallerlutillu anisarput isertarlutillu, sulisullu innersuussutaat tusaaniarnagit, tak. 15.-31. januar ullorsiuotini allassimasunit tigulaakkat. Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq ilaqutariit tamarmiusut, A ilanngullugu, ilaatillugit ingerlatsisussaasimasuugutta ilanngulluni inissinneqarsimassagaluarimat aalajangersimasumik akiliutinik nalinginnaasunik akiliuteqartitsilluni.

Pissutsit taamaannerisa kinguneraat pulaarnermut malittarisassanik X-ip erseqqissaasariaqarnera kiisalu piffissanik pulaarfissanik sivilissusissaannillu aalajangersaasariaqarsimanera.

X-imi nal. 16.00-imit 22.00-imut pulaarnissat kiisalu sapaatit akunnerisa naanerini tukkunissaat isumaqatigiissutigineqarsinnaanerat ilumoorpoq, qasseriarlunili pulaartoqartarnissaa pisumit pisumut isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq. Pisut ataasiakkaarlugit ilaqutariit inoqutaasullu ataasiakkaat pisariaqartitsinerat aallaavigalugit kiisalu immikkoortortaarfimmi najugaqartut allat mianeriniarlugit naliliisoqartarpoq.

Pulaartarnerit pillugit erseqqissaanerup killilersuinerullu taassuma nassataaraa B 1. februarimi sulisunut nalunaarmat meeqqani ilagalugit sapaatip akunnerata naanera tamaat qimassimaniarlugu A-lu sumiiffimmi taaneqanngitsumiinniarlutik. Taamaalinerani B-mik suleqateqarnermi ajornartorsiutit tunngavigalugit meeqqat pisariaqartitaat atugarissaarnissaallu eqqarsaatigalugit X annertuumik ernumassuteqarpoq. Taamaattumik ilaqutariit X-imik qimatsinerat uagut akissusaaffigisinnaanngilarput, taamaattumillu K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivik attaveqarfigineqarluni.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup tamatuma kingornatigut nalunaarutigaa B-p meeqqat ilagalugit X qimappagu meeqqat pinngitsaaliissummik inissinneqarnissaat ingerlatsiviup isumaliutersuutiginiaraa.

3. - 4. februarimi pulaarnissaaq A-p nammineerluni taamaatippaa, isumaqarami sivikippallaartoq.

Nassiunneqartut naammattumik itisilerisuunngippata X paasisutissanik amerlanerusunik pisarsiviginiarlugu attaveqarfigineqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

X suliamik suliarinnittuma 7. august 2007-imi attaveqarfigaa, pulaartarneq pillugu malittarisassat pulaartunut ilaqutariinnullu X-imiittunut qanoq iliorluni paasissutissiissutigineqartarnerat paasiniarlugu. X-ip pisortaanik oqaloqateqarneq pillugu allakkiaq imaattoq suliarineqarpoq:

"Quppersakkanik assigisaannilluunniit tamatuminnga peqartoqanngitsoq illup pisortaata nalunaarutigaa, kisiannili ilaqutaasut taanna pillugu, aamma malittarisassat allat pillugit, oqaasiinartigut ilisimatinneqartartut.

Piffissami nal. 16-imit 22-mut pulaarnissamut periarfissaqarpoq, sapaatillu akunnerisa naanerini unnuisoqarsinnaalluni, taamaattorli ilaqutariit katsorsartinnerat tamatuminngalu pisariaqartitsineq isiginiarlugit (taamani ilaqutariinnut immikkoortortaarfik pineqarpoq - taanna masakkut matuvoq). Pulaarnissamut piffissaliineq ima isumaqartinneqarsimannigilaq pulaartut pif-

fissaq tamaat ingerlatiinnarlugu pulaassasut, piffissalli taassuma iluani aggetarlutillu anisar-sinnaassallutik.

A ullut tamaasa pulaarnissamut piffissap iluani tamarmi ullaakkullu (tamanna pulaarnissamut piffissaliussap avataaniippoq) pulaartarpoq. Januar 2007-imi piffissami ullut 14-it iluanni tamanna ilaqutariinnut iluaqutaanngitsoq sulisut takusinnaaleramikku A-p pulaartarnerata kil-lilernissaa eqqarsaatigalugu malittarisassaliorput, tamannalu A-mut oqaasiinnartigut ilisimatit-sissutigisimavaat.

A-p ilaqtutani tamatuma kingornatigut pulaarusukkunnaavissimavai, isumaqarami piffissaq si-vikippallaartoq illumullu tikilluaqqusaanngitsutut misigisimagami."

X-ip nassuiaataa kiisalu allakkiaraq qulaani taaneqartoq A-mut suliami illua'tu-ngiusumut 16. august 2007-imi tusarniaatigaakka. A taakku pillugit oqaaseqaati-nik saqqummiussinngilaq.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik qulaani taaneqartut oqaaseqaateqarnissamut pis-utissaqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga 5. december 2007-imi qinnuigaara, matumani A-p pulaartarnerata aalajangersimasumik killilersorneqarnissaanik X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfiata aalajangiinera pillugu oqaaseqaatit ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Taamatuttaaq Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik qinnuigaara X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfiup nalinginnaasumik pulaartarfissatut ataatsimoortumik pif-fissaliussai kiisalu taakku oqaasiinnakkut nalunaarutigineqartarnerat pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 2. januar 2008-mi tiguara:

"(...)

Inatsisartut Ombudsmandiata meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peq-qussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-imeersumi § 22 aamma § 23 innersuussutigai.

Matumani ilaqutariinnik inissiineq pineqarpoq, anaanaq meeqqallu pingasut, ataatsimoortillu-git ulloq unnuarlugu paaqqinnittarfimmu X-imut inissinneqartut, aamma tamatumani attave-qartarneq, pingaartumik anaanaasup taassumalu uata/uikuata A-p akornanni, aamma pineqar-poq. Suliami allagaatinit erserpoq A misigisimasooq pulaarfissatut piffissaliussat X-ip nalunaarutigisai sivikillineqarsimasut.

Suliami aalajangersimasumi matumani A-p pulaartarfiata sivikillinera ajornartorsiutaasutut Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup isiginngilaa, tamannami sullissinissamik isumaqarluni pisi-mammatt. A-p pulaartarnerata B-mut taassumalu meeraanut pingasunut sullinneqarniarlutik najugaqarnerannut iluaqutaanngitsoq X-ip nalilersimavaa.

Pulaartarnissamat oqaasiinnakkut tunaartarisassiat paatsuilersitsisinnaasut Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup nalilerpaa. Kisiannili pulaartarnissamat piffissaliussat oqaasiinnakkut nalunaarutigineqarsimapput inunnik ataasiakkaanik isiginninnissaq qulakkeerniarlugu.

Taamaattorli Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup naliliinera unaavoq pulaartarnermut piffissaliussat allakkatigut oqaasertalersugaasariaqaraluartut. Taamaattumik Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup isumaliutersuutiginiarpaa pulaartarfissatut piffissaliussat allakkiangorlugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnit oqaasertarlorsornissaat qanoq ililluni siunissami qulakkeerneqassanersoq.”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Suliamik killissalersuineq

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 22, imm. 3-mit aamma § 23, imm. 2-mit erserpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit nunamut tamarmut atuuttut aqunneqarnerat Naalackersuisut isumagisarigaat.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiusimasup tusarniaaninnut akissutaanit 28. december 2006-imeersumit ersertutut illumu tunaartarisassat illumilu malittarisassat X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfimmi sulisut suliarisimasaat Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup akuerisimavai. Apeqqut taamaalilluni ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup akisussaaffeqarfiata iluaniimmat oqaaseqaatiga Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmut ingerlatippara, X aamma K Kommuni oqaaseqaatip assilineranik nassinnerisigut ilisimatillugit.

Suliamik misissuinerani A-p pulaartarnerani piffissanik pineqartunik killilersuinnermut atatillugu X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfik inatsiseqartitsineq atuuttoq tunngavigalugu iliuuseqarsimanersoq misissuinnermut killilerneqarpoq.

Taamaalillunga B-p Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfimmi najugaqarneranut atatillugu K Kommunip aalajangiineri aalajangernerilu allat oqaaseqaatinni ilanngullugit eqqaanngilakka.

Taamatuttaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, soorlu ilaqutariinnut immikkoortortaqarfinni assigisaannilu, piffissat pulaarfiusussat allakkatigut tamanut saqqummiunneqartariaqarnerisut oqaaseqaatinni isummerfiginngilara, tassami Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup allakkamini 28. december 2007-imeersuni nalunaarutigimmagu pisortaqarfik isumaqartoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni piffissat pulaarfissat allakkatigut oqaasertalersorneqartariaqartut, taamaattumillu isumaliutersuutiginiarini ulloq unnuarlu paaqqinniffinni piffissat pulaarfiusussat allakkatigut oqaasertalersorneqarnerisat siunissami qanoq iliorluni qulakkeerneqassanersoq.

Inuit ataasiakkaat pisortat paaqqinniffiutaanniissinnaanerannik killilersuineq

Atuakkiarineqartarsimasuni inatsiseqartitsinikkullu periaasiusuni ilimagineqarpoq paaqqinniffiit taassuminngalu atuisut akornanni inatsiseqartitsinnermut tunngasut

aalajangersaaviginiarlugit ataatsimut malittarisassanik pisortat paaqqinniffiutaanni pisortaasut aalajangersaasinnaasut.

Malittarisassat taamaattut paaqqinniffinni aaqqissuussinernik taaneqartarput, inatsikkullu erseqqissumik tunngaveqanngikkaluarluni aalajangersarneqarsinnaallutik, tassami aaqqissuussineq taamaattoq paaqqinniffiup pilersinneqarnissaanik aalajangiinermik tunngaveqartutut isigineqartarmat.

Taamaattumik ilimagineqarpoq inuit pisortat paaqqinniffiutaata ingerlanneqarneranut akisussaasut, paaqqinniffiup torersumik ingerlanissaa qulakkeerniarlugu, pulaartut paaqqinniuffiup iluani pissusilersornerannut malittarisassanik nalinginnaasunik aalajangersaasinnaasut.

Pisortat paaqqinniffiutaata atorneqarnerani inerteqquteqartoqassappat killilersuisoqassappallu ingerlatsinermi suliamut attuumassuteqarluinnartunik tunngaveqarnissamik piumasaqaat malinneqassaaq. Tamatuma saniatigut innuttaasup ilaqutariinni inooqataasinnaatitaanerata akuliuffigineqarnissaanut pingaarnerusutigut killissaritiaasut atuupput, tak. Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 8, tamannalu pisortat paaqqinniffiutaannik atuinermi killilersuutitik aalajangersaanermi aamma ataqineqartussaavoq.

Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfik piffissami A-p B-mut pulaarfigiumasaani ullut tamaasa nal. 16.00-imit nal. 22.00-imut nalinginnaasumik pulaarfigineqarsinnaavoq, sapaatit akunnerisa naanerini unnuinissamut periarfissaqarluni.

Paaqqinniffiup uannut paasissutissiissutigisai aallaavigalugit tunngaviutippara piffissat pulaarfissat taakku imatut paasineqassasut najugaqartut katsorsarneqarnerat pulaarneqarnissamillu pisariaqartitsineq immikkut isiginiarlugit piareersarneqartassasut.

Piffissat pulaarfiusussat X-imi allagarsiunneqarsimanngitsut imaluunniit quppersakkani assigisaanniluunniit allanneqarsimanngitsut illulli nammineq iluani malittarisassanut najugaqartunut tamanut oqaasiinnartigut oqaatigineqarsimasunut ilaapput, taamatuttaarlu illup nammineq iluani malittarisassat allat taamatut oqaatigineqartarlutik.

Taamaalillunga tunngaviutippara piffissat A-p pulaartarfii killilersorneqalersut, pulaartarnerisa B-mut meeraannulluunniit iluaqutaannginnerat sulisut malugereeraat.

Taamaattumik isumaqarpunga A-p B-mut pulaarsinnaatitaaneramik killilersuineq B-p paaqqinniffimmiinneranut siunertaasooq anguniarlugu pisimasooq. Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq aalajangiineq, ilaatigut B eqqarsaatigalugu, ilaatigut X-imiinnerani siunertaasooq eqqarsaatigalugu ilaatigullu paaqqinniffimmi torersuutitsinissamik malittarisassat aamma eqqarsaatigalugit pisimasooq.

Tamanna pillugu oqaatigaara B-p meeraasalu ilaqutariittut katsorsarneqarneranni A ilaassasooq siunertaasimappat taanna X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqarfimmi aamma inissinneqarsimasutut najugaqartuusariaqartoq, avataanit pulaartartuuginarani.

Suliami paasissutissiissutigineqartut aallaavigalugit uanga isumaqarpunga X-imi Ilaqutariinnut immikkoortortaqarfimmi sulisut piffissanik A-p pulaarfigisartagaanik

killilersuisoqarnissaanik matumani aalajangiinerminni isiginiagassat suliamut attuumassuteqanngitsut pingaartillugit isiginiarsimangikkaat.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara A-p piffissanik pulaarfiussatut aalajangersarneqarsimasunik malinninnissaanik piunasaqaatip A-p B-mut meeraanullu at-taveqarnera ataatsimut isigalugu mattutinngikkaa.

Uanga paasinninnera unaavoq piffissanik A-p Ilaqutariinnut Immikkoortortaqaarfim-mut pulaarfigisinnaasaanik killiliussatut aalajangersarneqartut X-imi Ilaqutariinnut Immikkoortortaqaarfiup pisortat paaqqinniffiattut paaqqinniffimmi aaqqissuussineq tunngavigalugu aalajangersarsinnaasaasa iluanniittut.

A uanga paasinninninnik allakkatigut allatigut oqaaseqaatip matuma assilineranik imaqartinneqartutigit ilisimatinneqarpoq. Taamatuttaaq K Kommuni Ilaqutariinner-mullu Pisortaqarfik oqaaseqaatip matuma assilineranik nassinneqarnermikkut ilisi-matinneqarput."

5.5 Allat

5.5.1 Meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inissisimaneqarnermi nalaani pinerluuteqartarsimaneranik kommunip angajoqqaajusumut ilisimatitsisimanginnera

A-p panimmi meeqqat angerlarsimaffianni pinngitsaaliissutaanngitsumik inis-sisimaneqarnermi nalaani pinerluuteqartarsimaneragaanerani K Kommunip siusinnerusukkut ilisimatissimangimmani tamanna Ombudsmandimut naam-magittaalliuutigaa.

A-p paniata pissusianik K Kommunip pisimasumit siusinnerusukkut A-mut ilisi-matitsissuteqarsimanginnera Ombudsmandip ajuusaarnartorujussuuartut isi-gaa (j.nr. 11.10.19.10/067-07).

A-p allakkatigut 11. januar 2007-imeersutigut panimmi B-p meeqqat angerlar-simaffianni K Kommunimiittumi pinngitsaaliissutaanngitsumik inissinneqarsi-manermi nalaani piffissami 31. januar 2006-ip siornaniittumi tillinniarnikkut an-nersaanikkullu inatsisinik unioqquutitsisimanerarneqarnera K Kommunip immi-nut ilisimatitsissutigisimangimmagu uannut ilaatigut naammagittaalliuutigaa.

A-p saaffiginnissutini suliame illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqar-nerminut akissummini 7. juni 2007-imeersuni itisilerpaa, saaffiginnissutaalu ta-matuma kingornatigut pisunik 8. januar 2007 sioqqullugu ilisimatinneqarsi-manginnini pillugu naammagittaalliuutaatut paasivara.

Suliaq tulliuuttuni allaaseraara, tamatumalu kingornatigut paasinninnera pillugu nassuaateqarlunga.

A-p naammagittaalliuutaa tunngavigalugu K Kommuni allakkatigut 23. marts 2007-imeersutigut qinnuigaara B-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsi-manera pillugu mappiutini allagaatinik imallit uannut nassiuteqqullugit kiisalu A-p naammagittaalliuutaa pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Kommunip mappiutai allagaatinik imallit 20. april 2007-imi tiguakka.

K Kommuni oqaaseqaammik imaattumik 23. maj 2007-imi saqqummiussivoq:

"K Kommunimi, Isumaginninnermik Ingerlatsiviup, suliami qulaani taaneqartumi Inatsisartut Ombudsmandiannit allakkat 27. marts 2007-imi tiguai (ilissi allakkat normorsi 12585, journalnr. 11.04.12.01/005-07), taakkunatigut mappit A-mut B-mut tunngasut atukkiunneqarnissaat kiisalu naammagittaalliuutip immikkoortui ataani taaneqartut pillugit oqaaseqaateqarnissaq K Kommunimut qinnutugalugu.

Ombudsmandi imatut allappoq:

“Naammagittaalliuut imatut paasivara panimmi B-p meeqqat angerlarsimaffianniinnermini tillinniartarsimaneranik biilinillu tillinniaqataasarsimaneranik K Kommunimit ilisimatinnegarsimanginnini A-p ilaatigut naammagittaalliuutiginiaraa.

(...)

Ombudsmandip K Kommuni qinnuigaa naammagittaalliuutigineqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

Oqaaseqaat

1) B-p meeqqat angerlarsimaffianniinnermini tillinniartarsimaneranik biilinillu tillinniaqataasarsimaneranik ilisimatitsineq.

Pisimasutut pineqartut taakku sumi qangalu pisimanagerat naammagittaalliummit, oqaaseqaatin suliarluunniit pillugu paasissutissanit ersinngilaq.

(...)” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip allagai A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut 31. maj 2007-imi nassiuppakka.

A-p siusinnerusukkut oqaatigineqartut allakkatigut marlutsigut 7. juni 2007-imi tigusakkut isummerfigai, ilassutitullu oqaatigalugu panimmi meeqqat angerlar-

simaffianniinnermi nalaani pinerlunniartarsimaneranik kommunip ilisimatitsis-sutaa 8. januar 2007-imi tigusimagini.

Kommunimut tamanna tunngavigalugu 26. juli 2007-imi imatut allappunga:

"(...)

A suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarnerminut akissummini naammagittaalliuttip ilaa panimmi B-p angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimanermi nalaani [ilaatigut] tillinniartarsimaneragaanerani biilinillu tillinniaqataasimaneragaanerani K Kommunip ilisimatitsissuteqarsimanginneranut tunngasoq pillugu erseqqissaateqarsimavoq.

Oqaatigineqartut imatut paasivakka B-p angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimanermi nalaani tillinniartarsimaneragaanerani biilinillu tillinniaqataasimaneragaanerani K Kommunip 8. januar 2007 sioqqullugu ilisimatitsisimanginnera A-p naammagittaalliuttigigaa.

Kommuni tusarniaanermut akissummini 23. maj 2007-imeersumi imatut allappoq:

"Pisimasutut pineqartut taakku sumi qangalu pisimanagerat naammagittaalliummi oqaaseqaatigineqartuni suliarluunniit pillugu paasissutissani takuneqarsinnaangilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunilli mappiutaani allagaatinik B-mut tunngasunik imalimmi ilaavoq ...-p, meeqqat angerlarsimaffianni K Kommunimiittumi attaveqaataasartup oqaaseqaata ullulernerqarsimanngitsoq, kommunimit 31. januar 2006-imi tiguneqarsimasoq:

"(...) Taamatut pisoqaraangat B niuertarfinni tillinniartarpoq, meeqqanik qunusaarisarluni anersaasarlunilu, biiliniq tillinniaqataavoq, meeqqat allat aqutaralugit tassaallunilu iliuuseqarniartartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A pissutsit tamakku pillugit ilisimatinneqarsimanageroq suliami uppernarsaasiussani allani takuneqarsinnaangilaq.

K Kommuni qinnuigaara A-p panimmi B-p angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimanermi nalaani tillinniartarsimaneragaanerani biilinillu tillinniaqataasimaneragaanerani 8. januar 2007 sioqqullugu ilisimatinneqarsimanginnerminik naammagittaalliuttaa pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigaara suliami allagaatit allaqqaarnerisa uanga allaffinnut tunniunneqanginneranni taakku assilinerqarsimanagerat K Kommunip isumagisimassagaa.

"(...)"

Kommuni allakkatigut 23. august 2007-imeersutigut imatut akivoq:

"K Kommunimi Isumaginninnermik Ingerlatsivik Inatsisartut Ombudsmandiannit allakkanik (allakkatit ...-mik normoqartut, 11.10.19.10/067-07-imik j. normoqartut) 30. juli 2007-imi tigu-saqarpoq, taakkunatigullu K Kommunip ataani pineqartoq pillugu oqaaseqateqarnissaa qinnu-tigaat.

Ombudsmandi imatut allappoq:

K Kommuni (...) qinnuigaara A-p panimmi B-p angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsima-nermi nalaani tillinniartarsimaneragaaneraniq biilinillu tillinniaqataasimaneragaaneraniq 8. januar 2007 sioqqullugu ilimatinneqarsimanginnerminik naammagittaalliuutaa pillugu oqaaseqateqaqullugu.

Kommunip oqaaseqaataa

Suliami allagaatitigut uppersaait pigineqartut aallaavigalugit uppersarneqarsinnaanngi-laq A Ombudsmandip qinnutigisaani taaneqartumit siusinnerujussuakkut apeqqutigineqartu-mik ilisimatinneqarsimasoq.

Taamaattorli suliamit erserpoq ingerlatsiviup siusinnerusukkut, tassalu januar-februar 2006-imi B K Kommunimi meeqqat angerlarsimaffiata ...-p neqeroorutigisinnaasaasa saniatigut sul-linneqarnissaminik pisariaqartitsisoq pillugu naliliinerup nalaani, A-p B pissutsillu taassu-munnga tunngasut pillugit attaviginiartarsimagaluarmagu, tamatumani ingerlatsivik A-mik at-taveqarfignissinnaasanngikkuni A ingerlatsivimmik ataatsimeeqateqarnissanut isumaqatigi-issutaareersunut takkutinngitsoortarsimalluni. Ingerlatsiviup pissutsit malillugit pingaartissi-mavaa B-p pisariaqartitaanut ataneqartumik siusinaartumik matusissutaasussamillu sullissinis-saq, naak angajoqqaatut oqartussaaneramik tigungminnittumut attaveqarfigninniarnaq ajornar-torsiutaasimagaluartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip akissutaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusaarniaatitut allakkati-gut 10. september 2007-imeersutigut nassiuppara. A tamanna pillugu oqaaseqaa-timinik saqqummiussinngilaq.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqateqarpunga:

"A-p paniata pissusianik kommunip A-mut kingusinaartumik ilisimatitsinera

K Kommunip suliami paasisstissaataanit erserpoq A-p paniata inissisimaneqarnermi nalaani ilaatigut annersaasarsimaneraniq, pisiniarfinni tillinniartarsimaneraniq biili-nillu tillinniaqataasarsimaneraniq meeqqat angerlarsimaffiata ...-p ilisimatitsissutaa kommunip 31. januar 2006-imi tigusimagaa.

Kommunip pissutsit taakku pillugit 8. januar 2007-imit siusinnerusukkut ilisimatitsis-suteqarsimanginneraniq A-p naammagittaalliuutaa pillugu oqaaseqaammini 23. august 2007-imeersumi kommunip makku oqaatigai:

"(...) ingerlatsiviup siusinnerusukkut, tassalu januar-februar 2006-imi B K Kommunimi meeqqat angerlarsimaffiata ...-p neqeroorutigisinnaasaasa saniatigut sullinneqarnissaminik pisariaqartitsisoq pillugu naliliinerup nalaani, B pissutsillu taassumunnga tunngasut pillugit

A attaviginiartarsimagaluarmagu, tamatumani ingerlatsivik A-mik attaveqarfignissinnaasannikkuni A ingerlatsivimmik ataatsimeeqateqarnissanut isumaqatigiisutaareersunut takkutinnitsoortarsimalluni. Ingerlatsiviup pissutsit malillugit pingaartissimavaa B-p pisariaqartitaanut ataneqartumik siusinaartumik matusissutaasussamillu sullissinissaq, naak angajoqqaatut oqartussaasermik tigumminnittumut attaveqarfigninniarneq ajornartorsiutaasimagaluartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip akissutaa imatut paasivara kommunip ilaatigut meeqqat angerlarsimaffiata nalunaarutiginninneranik A pilersaarusiugaasutut ataatsimiinnerni, taassumali takkuffiginngisaani, ilisimatissallugu eqqarsaatigisarsimagaluaraa, kommunilu tamatumama kingornatigut isumaqarsimasoq A-p allatut iliorluni, soorlu allakkatigut, tamatuminnga ilisimatinneqarnissaa pisariaqannitsoq.

Kommuni meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi meeqqap paaqqutarineqarnera, perorsarneqarnera ilinniartitaaneralu isumagissallugit püssaaffeqartoq, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 31.

Peqqussummi tassani § 33-kkut aammattaaq aalajangersarneqarpoq meeqqap angajoqqaallu akornanni attaveqatigiinnerup attatiinnarneqarnissaa kommunip isumagissagaa. Angerlarsimaffimmut uteqqinnissamut periarfissaqalernissaaq sulissutigineqasaaq, taamaaliorneq meeqqap ineriartooqinneranik peqqissusianillu mianerinninnerup ajornartinnigippagu.

Tamatumama saniatigut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiisummi artikel 8 tunngavigalugu manna atuuppoq, tassalu kialuunniit ilaqutariittut inuuneqarnermi ataqqineqarnissaa pisinnaatitaaffigaa.

Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Eqqartuussiviup artikel 8 pillugu eqqartuussutini arlalinni manna isummerfigisimavaa, tassalu nunani ataasiakkaani oqartussaatut meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisinnaaneranmi sutigut killilersuuteqarnersoq, erseqqissarsimallugulu angajoqqaat meeqqallu akunnerminni ilaqutariittut inuuneqarnerat uninneq ajortoq, naak oqartussaasut - pinngitsaaliinikkut pinngitsaaliinikkuunngitsorluunniit - meeqqap isumagineqarneranik tigusigaluartut.⁴¹

Taamaalilluni meeraq kommunip akuliunneratigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimatillugu manna tunngavigineqarpoq, tassalu kommuni ilaqutariittut inuuneqarnerup ingerlaannarnissaa kommunip qulakkeereqataaffigissagaa, angajoqqaallu tamanna pisariaqartinneqarpat peqataatissagai. Matumani angajoqqaatut pissutsinik meeqqap atugaanut tunngasunik ilisimatinneqartarnissaat ilanngullugu eqqarsaatigineqarpoq.

Inissiineq angajoqqaatut oqartussaasusermik tigumminnittoq akuersisillugu aallartisarneqarsimappat angajoqqaanut ilisimatitsissuteqarneq tamatumunnga peqatigitil-

41) Tak. Lorenzenip allallu atuakkiaat "Den Europæiske Menneskeretskonvention, kommenteret" (art 1-10), aappasaanik 2003-mi saqqummersitaq, suliamut K-p T-llu Finlandimut eqqartuussivikkoortumik suliaassanngortitsineranni eqqartuussummut 12. juli 2001-imi saqqummiunneqartumut innersuussutitalik (pr 150).

lugu tassaavoq taakku tamatuma ingerlatiinnarneqarnissaanut tunngavissaqarluartumik isummerfiginnissinnaanerannut tunngaviusoq.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq K Kommunip B-p meeqqat angerlarsimaffianniinnermi nalaani pissusilersornera pillugu paasissutissat meeqqat angerlarsimaffiannit 31. januar 2006-imi tiguniariarlugit A-mut ilisimatitsissutigisimasariaqaralarai.

A-p kommunimik isumaqatigiissutigineqartutut ataatsimeeqateqarnissaminut takutarsimanninnera A-mut attaveqarniarnermik ajornakusuulersitsisoq kommuni naliimmat kommunip ataatsimeeqatiginninnernut taarsiullugu A-p paniata ajornartorsiutaanik allakkatigut ilisimatissimasariaqaralarpaa.

Tamanna tunngavigalugu K Kommunip B-p meeqqat angerlarsimaffianniinnermi nalaani pinerlunniartarsimaneramik meeqqat angerlarsimaffiata paasissutissiissutaanik pisimasumit siusinnerusukkut A-mut ilisimatitsinissamik isumaginnissimanninnera ajuusaarnartutut isigaara.

B-p inissineqarneranik K Kommunip aalajangiinikkut 25. januar 2007-imeersukkut angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq akuersiseqqaarnagu inissiinermut allannortissimaagaa ilisimavara.

A-p paniata inissisimaneqarnermi nalaani pissusiinik kommuni A-mut siunissami ilisimatitsissuteqartassasoq naatsorsuutigigakku uannut naammagittaalliummut atatilugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

5.6 Pisussaaffiit, pineqaatissiisutit soraarsitsinerlu

5.6.1 Mianersoqqusummik tunniussinermut atatilugu suliamik suliarinninnermi kukkunerit arlalissuit

Oqaasiinnartigut mianersoqqusummik tunniussisoqarnissaanik aalajangiinermut atatilugu K Kommunip suliamik suliarinninnera A-p naammagittaalliuutigaa. A-p tamatumunnga peqatigitillugu uimi K Kommunimi sulisut ilaat ataaseq pillugu naammagittaalliuutaanut atatilugu piffissaq K Kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa naammagittaalliuutigaa.

K Kommunip suliamik suliarinninnerani isorisariaqartut arlalissuusut Ombudsmandi isumaqarpoq, oqaatigalugulu suliamik suliarinninneq imatut amigateqartoq A-p mianersoqqusummik tunineqarnissaanik aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera nalorninarsisillugu. Taamaattumik Ombudsmandip ilaatigut inassuteqaatigaa suliaq K Kommunip suliareqqissagaa, A-p mianersoqqusummik tunineqarnissaanik aalajangiinerup aalajangiusimaneqarnissaa K Kommunip kissaatigippagu.

Aammattaaq A-p uiata pissusilersortoqarneranik naammagittaalliuutaanut K Kommuniip sivikinnerpaamik qaammatini qulini qisuariarsimannginnera isornartorsiorlugu Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq (j.nr. 2008-321-0001, siu-sinnerusukut 11.10.21.23/102-06).

A-p naammagittaalliuutaa 26. november 2006-imeersoq imaattunik oqaaser-taqarpoq:

"Uanga (A) pisortara (...) peqatigalugu K Kommuniip sulisoqarnermut siunnersortertaavata allaffianut 21/8-mi orniguppunga. Sulisoqarnermut siunnersortip 17/8-mi oqarasuaatikkut at-taveqarfigaanga, ataatsimeeqatiginissaralu qinnutigalugu. Ataatsimiinnissamut suna pissutaatin-neqarnerisq ilisimatinneqanngilanga.

Anaanaasumit naammagittaalliuut ataatsimiinnissamut pissutaasoq paasinarsivoq, tassalu ...-mit. Naammagittaalliuut uannut takutinneqanngilaq. (...) Oqarfigineqarpunga ullut aqqanillit matuma sionatigut anaanap meeqqaminik aallernerani "jubii"-mik nillernerana pineqartoq (...). Ataatsimiinnermi oqaasiinnakkut mianersoqqussummik tunineqarpunga, (...). Ataatsimiinner-mi tassani imaqarniliortoqanngilaq.

Sulinngiffeqarnerma nalaani aatsisartoq sulisoqarnermut siunnersortimit allakkanik nassarluni 28/8-mi takkuppoq, ajoraluartumilli kukkunernik ulikkaartumik (ilanngussaq 1). Ingerlaannaq ...-mut sianerpunga (...), malugeqqullugulu allakkat taamatut isikkoqartillugit atsiorniann-gikikka. Kukkunerit amerlaqaat. Taassuma oqaatigaa aqaguani nal. 16-ip kingornatigut angerlar-simaffinnut takkunniarluni. Takkutinngilarli.

(...) 30/8-mi, uiga kommunip allaffianut aqusaarpoq sulisoqarnermut siunnersorti aperiniar-lugu sooq takkussimannginnersoq. (...)

Tassani uiga sulisoqarnermut siunnersortimit oqaatsit atorlugit saassunneqarpoq. Kommunal-direktør (...) qularnanngitsumik najuussimassaaq. (...). Kommuniip allaffiata aatsisartua aggeq-quneqarpoq uigalu silammut ingiaqatigalugu.

Uiga ima tupassimatigaaq allaat tamanna pillugu borgmesterimut allakkatigut naammagittaal-liuuteqarluni (ilanngussaq 3). Naammagittaalliuutip taassuma suliarineqarnera pillugu tusa-gaqanngilagut.

Ullup taassuma ualikkuaani nal. 15-ip missaani aatsisartoq taannarpiaq takkuppoq allakkat kuk-kuneqartut qulaani taaneqartut nassarlugit (ilanngussaq 2). Taakku suli atsioriumanngilakka, at-siorneq uannik ajoqusiisinnaasoq isumaqarama. (...) Angajoqqaap pineqartup naammagittaal-liuutaa suli takunngilara.

Aatsisartup ingerlareernerata kingornatigut akunnerup affaa qaangiummat sulisoqarnermi siun-nersorti sianerpoq aqaguani nal. 11 ataatsimiigiaqqullunga. Piffissami tassanerpiaq ataatsimiin-nissami pingaarutilimmi peqataanissara pissutigalugu ataatsimiinnissap kinguartinissaa qin-nutigaara. Taava sulisoqarnermut siunnersorti kusananngitsumik pissusilersorluni kamappalu-lerpoq. Oqarasuaat uinnut tunniuppara. Taanna ilisimatinneqarpoq uangagooq pinngitsoorna-

nga takkuttariaqartunga matuersaatit allallu suliffinnut tunngasut tamaasa nassarlugit. Uannut pisortaasoq K-mi PIP attaveqarfigaakka.

PIP-ip sinniisaa kommunimit ilisimatinneqaannarsimavoq peersitsinermik suliaq pillugu orni-guteqqullugu.

Sinniisumut allakkatigut naatsumik ilisimatitsissuteqarpunga (ilanngussaq 4).

Kommunaldirektør (...) -p allaffianut takkukkatta uiga ilisimatinneqarpoq ataatsimiinnermi pe-qataassanngitsoq. Sinniisooq imaqarniliorsimavoq (ilanngussaq 5), ataatsimiinnermi allat imaqarniliunngimmata.

(...)

PIP ataatsimiinneq pillugu allakkanik 7/9 06-imi nassiussivoq (ilanngussaq 6).

Ullormi tassani uiga B borgmester Y-mik oqaloqateqarpoq. Tamanna pillugu allakkiaqarpoq (ilanngussaq 7).

Kommunaldirektørimit e-mailikkut allakkat 11. septemberimi takkuppet (ilanngussaq 8). Isu-maqarsimavunga ataatsimiinnissamut aggersarneqassasunga, tassanilu uannut pisortaasoq PIP-lu peqatigalugit naammagittaalliutiga pillugu oqaaseqaateqarsinnaassasunga (ilanngussaq 11).

Naammagittaalliut (ilanngussaq 10) quppernepassuaqarpoq, (...). Tassungali taarsiullugu e-mailikkut allagaq taanna tiguara, tassanggalu ersepoq mianersoqqussummik tunineqarsima-sunga! (...).

Suliaq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliutigineqarpoq. (...)

16/11 06-imi (ilanngussaq 12) tiguara, allakkatigut mianersoqqussut, tigusimanngisaaannagara-li, tassani aalajangiusimaneqartoq oqaatigineqarluni. Allakkani oqaatigineqartut naapertorlugit malittarisassanut a) naammagittaalliutinik suliarinnittarnermut aamma mianersoqqussutit qa-noq tunniunneqartarnerannut ("sulisoqarnermik ingerlatseriaaseq" pillugu quppersakkami qup-perneq 44-45) aamma b) sulisut allat elektronikkikkut allagarsiaasa, naqitanngortinneqarsima-sut naqitanngortinneqarsimanngitsulluunniit, atuarneqartarnerat ("sulisoqarnermik ingerlatse-riaaseq" pillugu quppersakkami qupperneq 42) tunngasuusunut aningaasaqarnermut ataatsi-miititaliaq isummerfiginnissimanngilaq. Pisortap tulliatut ulluinnarni atuunna pillugu tusar-niaanissaq pillugu suliffinnut attaveqartoqarsimanngilaq. Uima torinngitsumik pissusilersor-toqarnera pillugu naammagittaalliut nassiussaa aamma suliarineqanngilaq. (...)

Piffissap taamaalinerani e-mailikkut allakkat aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut nassiup-pakka, taakkunangga oqaasiinnakkut mianersoqqussutip allakkatigut mianersoqqussutinngor-tinneqarnera tupigusuutigalugu oqaatigalugu. (ilanngussaq 13). Kommunip sulisoqarnermik i-ngerlatseriaasia naapertorlugu (qupp. 28-mi) ersepoq allakkatigut ataasiarluni mianersoqqus-suteqarfigineqareernerup kingornatigut soraarsitaasoqarsinnaasoq.

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussat naammagittaalliummi taaneqartut ilanngullugit nassiuuneqarsimap-put.

Ilanngussaq 1 tassaavoq kommunip mianersoqqussutaa 28. august 2006-imeer-
soq imaattunik oqaasertaqartoq:

"Pineqartoq: Mianersoqqussut

Sapaatip akunnerani uani siusinnerusukkut pitsaasumik oqaloqatigiinnermut uiggiullugu eqqortussarlu anguniarlugu oqaasiinnartigut mianersoqqussut aalajangiusimallugu allakkatigut nalunaarutigissavara. Mianersoqqusisoqarpoq suliffinni angajoqqaanut torinngitsumik pissusilersorsimanerit pissutigalugu.

Angajoqqaap pineqartup naammagittaalliuutaata kiisalu naammagittaalliutip tiguneqarnera-
nik K Kommunimi kommunaldirektørip uppersaataata assilineri ilisimatitsissutitut ilanngul-
lugit nassiuuneqarput.

Mianersoqqusisoqarsimanagera pissutigalugu sulinerup nalaani angajoqqaanut, sulisunut allanul-
lu ilumoorfiginningsumik taamatut pissusilersoqqinnerup soraarsitsineq imaluunniit sakkor-
tunerpaamik kingunerititatut atorfeqartitaanerpit atorunnaarsinneqarnera kingunerisinnaagaa
ajoraluartumik aalajangiusimasariaqarpara.

Allakkat mianersoqqussutit tiguneqarneranut uppersaataasut aammattaq ilanngullugit nas-
siuneqarput, taakkulu atsiqqullugit inussiarnersumik qinnuigissavakkit." (Atorfeqarfim-
mi nutsigaavoq)

Ilanngussap 2-p 30. august 2006-imeersup mianersoqqussut pineqartoq imarisa-
migut assigaa⁴².

Ilanngussaq 3 tassaavoq B-p K Kommunimi borgmesterimut naammagittaalliuu-
taa 30. august 2006-imeersaq imaattunik oqaasertaqartoq:

"Ataatigut atsiortunga allakkat "sulisoqarnermut siunnersortitut" atorfinerlaap ...-p nuliannut
A-mut nassiussaasa imai pillugit pineqartoq oqaloqatiginarlugu kommunimut ullumikkut pu-
laarninni pineqartumit pineqarnera pillugu naammagittaalliummik matumuuna saqqummius-
sissaanga.

Suliami imatut pisoqarpoq: Nuliara paaqqinniffimmi suliffigisamini meeqqamut anaanaasup
naammagittaalliuutaa pillugu sulisoqarnermut siunnersortimit pineqartumit isumaginninnermi-
lu pisortamit oqaloqatigineqarnissaminut ungasinngitsukkut aggeqquneqarpoq. Oqaloqatigiin-

42) Mianersoqqussut taanna kommunip paasissutissiissutai malillugit nassiuuneqarsimavoq, tassami mianer-
soqqussummut siullertut nassiuuneqartumut ilanngussat kukkunikkut ilanngunneqanngitsoorsimmata.

neq torersumik nipilimmik ingerlanneqarpoq, naammagittaalliuullu "suunnikkaluaqisoq" nuliara oqarpoq oqaasiinnartigut mianersoqqussut akueralugu tigujuumallugu. Tupaallannakulutumik qaammatip uuma 28-anni sulisoqarnermut siunnersortip ...-p nuliannut allagai kommunip allaffiani aatsisartumit tunniunneqartut, mianersoqqussullu siulleq taakkunatigut allakkatigut mianersoqqussutinngorteriameqarluni. Allakkat naatsut taakku aamma naqinnerliukkanik oqaasiliornikkullu kukkunernik ulikkaarput, taamaattumillu allakkat assilinerat aatsisartup ...-mut oqputassaata atsiornissaat illersorneqarsinnaanngitsoq nuliara isumaqarpoq. Suliamik suliarinninnermut isorineqarsinnaasumut ilaavortaaq nammineq pilluni naammagittaalliuutigineqarnerartooq nuliama takusimanngisaaannarmagu.

Nuliara ...-mut kommunip aatsisartuata uatsinniinnerata kingunitsiannguatiqut sianerpoq, allakkallu nassiuunneqartut pillugit naammagittaalliuutini marlussuit saqqummiullugit. ... neriorsuivoq nuliara aqaguani (29-anni) ualikkut sisamat eqqaani ornikkumallugu. Tassani ilanngullugu oqaatigineqassaaq ... isaarissani sanilitsinni ineqarmat. ... ulloq taanna takkutinnigilaq, uagullu silagikkaluaqisoq ...-p takkunnissaa utaqqillugu angerlarsimaannarpugut.

Ullumikkut - illoqarfimmi pisiniarfilerinnermut atatillugu - ... allaffianut ornippara, takkutinnigitoornera pillugu pakatsisimanerput oqaatigiartorlugu. ... ingerlaannaq kamattorujussuanngorpoq (naak pissutissaqaanngilluinnaraluarluni), oqaloqatigiumanangalu. ... suangagaluortoq illoqarfimmi innuttaanera nuliannullu illersuisutut ornigunnera kiisalu nipituuliorani pimoorusillunilu uannik oqaloqatiginninnissaminut pisussaaffeqarnera oqaatigaakka. Tamatuma suli kamannerulersippaa, ilummullu anersaarnialeraangat aatsaat marlussunnik oqaaseqarnissannut periarfissaqalersarpunga. Qujanartumik timikkut nerinnattuuvunga, taamaalillungalu timikkut annersinneqarsinnaagunarnanga. Naak uanga - Folketingimi ilaasortaasimasutut kingusinnerusukkullu Vestsjællands amtsrådem i laasortaasimasutut kiisalu suliniaqatigiiffimmi annertunerusumi ukiorpaaluni siulittaasuusimasutut - atorfillit appasinnerusut qaffasinnerusullu pillugit misilittagarpassuaqaraluarlunga nassuerutigisariaqarpara ...-p iliorneratut torinnigitsigisumik iliortumik naammattuugaqarsimanngisaaannartunga.

Oqaloqatigiissinnaaniassagatta eqqisseqqullugu qinnuigiganni kommunip allaffiani aatsisartooq sianerfigaa "anisikkiartoqqullunga". Pisut ingerlaneranni angut ilisarimanngisara takkuppoq, kinguinnguatiqullu kommunaldirektøriusoq uannut oqaatigineqarluni. Atorfillittut alleqtari-sami taama torinnigitsigisumik iliuseqarnera pineqartup unitsinngimmagu tupigineqarsinnaavoq, kommunimili innuttaasunut taamatut pissusilersorneq kommunip allaffiani ileqqorissaarner-nertut immaqa isigineqarnerami, naak siusinnerusukkut taamatut misigisaqarsimanngikkaluarlunga?

Neriuppunga naammagittaalliuut taanna suliarissagit, illoqarfimmilu K-mi innuttaasut kommunip allaffiani atorfeqartitaasumut pimoorusillutik saaffiginnittarneranni taama kusanaatsigisumik pineqartut kingullersarissagaannga qulakkeerlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussaq 4 tassaavoq A-p Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffianni (P.I.P.-mi) sinniisutut sulisumut e-mailikkut 30. august 2006-imi nassiussimasaa:

"Aajuku allakkat marluk atsiorsinnaanngisakka, taakkumi allakkatigut mianersoqqussutaanatik oqaasiinnartigut mianersoqqussutaaniartussaagaluarput.

Suliaq malittarisassat malinngilluinnarlugit ingerlasimavoq.

Julip naanerani anaanat ilaata meeqqami uanniitinnissaa toqqissisimanartinnagu meeqqaminik paaqqinniffimmiikkunnaarsitsinerminik nipituumik oqaluttuarnera pissutigalugu "Juubii"-mik nilliasimasungagooq oqaatigineqarpoq. Meeqqap uanga nuannarigaluarpaanga; kisianni arnaata nuannarinnigilaanga, pingaartumik (sulisoq Z) puallaarissiq akutaq perorsaasoq qallunaarpattoq takoreerlugu. (Sulisoq Z) perorsaasuungilaq qallunaajunaniluunniit, aalajangersimanngitsumillu taartaalluni sulilluni.

Inatsisileritooq sisamangorneq 17/8-mi sianerpoq, nammineq isumaginninnermilu pisortap ataatsimeeqatiginiaminnga. Ataatsimiinnissaq paaqqinniffiup pisortaata takkunnissaata tungaanut kinguartippara, toqqissisimanngitsutut misigisimagama.

Paaqqinniffiup pisortaa uangalu ataasinngorneq 21/8-mi nal. 9:30 ataatsimiigiarpugut. Tassani anaanaq pineqartoq pillugu ullut aqqanillit ingerlanerinnaanni qanoq misigisaqarsimanerput pillugu nassuiaateqarpugut. Oqaluttuaraarput anaanaq pineqartup pappiara sulisup (allap) qarasaaiaanit aamma tigusimagaa, nutsertissimallugulu, meeqqani pillugu qanoq allattoqarsimansoq paasiniassagamiuk. Anaanaq taanna qatsulluinnaratsigu oqaasiinnartigit mianersoqqussut akueraara. Malugiuk anaanaasup taassuma naammagittaalliuita uagut takusimannginnatsigu.

Fili "sulisoqarnermut siunnersorti"-mik taaguutilik 28/8-mi takkuppoq. Uigalu isumaqatigiipugut taanna oqaasiinnartigit mianersoqqussutaanngitsiq, tassaallunili akuleriissitsinikkut tullianik taamaalioruma soraarsinneqarsinnaaninnik imaqartoq. Anaanaasup naammagittaalliuita suli takunngilara. Ingerlaannaq sianerpunga, oqarlunga atsiorsinnaananga, allakkammi kukkuneqarpallaaqimmata. Oqarpoq 29-anni nal. 16 orninniarlunga, takkutinnitsoorlunili. Uiga ullumi, 30/8, kommunimukarpoq soq takkussimannginnersoq paasiniarlugu, taannali uiga qarluallappianngitsorluunniit puuppoq. Angut alla takkuppoq, kommunaldirektørigooq. Akuliutinngilaq. Kommunip aatsisartua sulisoqarnermut siunnersortimit puuttumik aggeqquneqarpoq. Kingusinnerusukkut, ualikkut pingasut eqqaanni aatsisartoq takkuppoq allakkat taakku 28. augustimi "sulisoqarnermut siunnersorti"-mik taaneqartut nassarlugit. Allakkat taakkuummata atsiornissara qunugaara, inatsisilerinikkummi sanngiillisittussaammanga. Nalunaaquttap akunnerata qeqqa qaangiuttoq sianerpoq aqagu nal. aqqanernut ataatsiamiigiaqqullunga.

Tamatuma nalaani inuppassuit ataatsimeeqatiginissaat naatsorsuutigaara, tamatuminngalu oqarfugalugu. Aamma oqarpunga uiga illersuisutut ilaginariga (soraarsitaassagumami aamma eqqugaasussaamat). Taamaalioqqunngilaa ..., taava oqarasuaat uinnut tunniuppara, oqaasipiluuterujussuarumanagu.

Massakkut tamaanga killippunga tupigusullunga sumilluunniillu paasisaqarnanga. Suliffimmi avatangiisipalaat sussaannngilluinnarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussaq 5 tassa 31. august 2006-imi ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaq. Imaqarniliaq sinniisumit P.I.P.-meersunit suliarineqarsimasoq 4. september 2006-imi ullulernerqarsimavoq, imaattunillu oqaasertaqarluni:

"Uagut, A, A-p uia, paaqqinniuffip pisortaa aamma ... ataatigut atsiortoq kommunaldirektørip allaffianut piffissaq isumaqatigiissutaasoq nal. 11.00 eqqorlugu takkuppugut (isumaginninnermi pisortaq oqaasiinnartigut ataatsimiigiaqqusisuuvoq).

A-p uia illersortitut najuukkumavoq.

Kommunimit najuupput kommunaldirektøri, sulisoqarnermut siunnersorti isumaginninnermilu pisortaq.

A-p uia ataatsimiinnermi peqataanissaminut kommunaldirektørimit itigartinneqarpoq. A-p uia ta malugeqqullugu oqaatigaa najuuteqquneqanngikkuni inatsit tunngavigalugu illersuisoqarsinnaataaneq unioqqutinneqassasoq, taamaattumik allakkatigut itigartitsissut piimavaa.

Uia oqalutsillugu kommunaldirektørip nipangersittarpaa "Hold kæft"-mik, "Vil du tie stille"-mik aamma "Vil du love, at du ikke siger noget, hvis du skal være med"-mik oqarfigisarlugu. Tamatumunnga peqatigitillugu sulisoqarnermut siunnersorti nipangersartarpaa, nipituumik oqalullunilu A-p uianik illaatiginnittoq oqarmat aatsaat naapillutik. Kommunaldirektøri allakkatigut itigartitsiumanngimmat A-p tamanna qinnutigaa, neriorsorneqarlunilu. Uia aperineqarpoq ataatsimiinnermi nipangersimajumanersoq.

Kommunaldirektørip ... tamatuma kingornatigut aperaa A-p uia illersuisutut peqataappat ajunnginnersoq. ... akivoq A, imaanngitsaq uia, pillugu najuullutik. Apeqqut kommunaldirektørip apeqqutigeqqippaa, ilassutigalugulu oqaatigalugu ... isumaqatigiinniarnermik ingerlatsisuuvoq (taassumaluunniit assinganik), uialu peqataassanersoq peqataassannginnerlorluunniit aalajangissallugu. Taamaanngippat suliaq inatsisip qanoq aalajangersagaqarnerata paasinierneqarnerani unitsinneqassaaq. ... imatut oqarluni aalajangiivoq: "Uia illersuisuusinnaasoq inatsisikkut aalajangersarneqarmat inatsit massakut atuuppoq".

Kommunaldirektøri aallarniilluni oqarpoq suliaq kisimi oqaluuserineqassasoq, allat oqaluuserineqaratik.

PIP-p oqaatigisariaqarpaa A naammagittaalliutit assilineranik tigusaqarsimanngimmat suliaq oqaluuserineqarsinnaanngitsaq. (Sulisoqarnermut siunnersorti suaartarpoq oqarlunilu naammagittaalliutit assilineran mianersoqqussummut ilanngullugu najugaanut ippassaq nassiinneqartoq). Malugeqqullugu oqaatigineqarpoq naammagittaalliutit kommunip uatsinnut massakut tunniutinngippagu PIP iliuuseqarsinnaanngitsaq.

A aamma PIP naammagittaalliutit assilineranik tunineqarput, ataatsimiinnerlu PIP-p unitsinnaanngorpaa, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 innersuussutigalugu. Kommunaldirektøri naggasiilluni aperivoq "Malittarisassat malillugit ingerlanissarput isumaqatigiissutigaarput?" Tamarmik sikisarput. A, uia aamma PIP ataatsimiiffimmit anipput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussaq 6-imi pineqarput P.I.P.-p kommunimut allagai 7. september 2006-imeersut (mailikkut nassiinneqarsimasut). P.I.P.-p tassani immikkoortut makku oqaatigai:

- Kommuni qinnuigineqartoq mianersoqqussut qaqugu pisoqalisuussanersoq nalunaarutigeqqullugu.
- Kommunip A - suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit unioqqutillugu - oqaaseqaateqarnissaanut periarfississimannngikkaa, tassami angajoqqaajusup naammagittaalliutaat tassunga siullermik tunniunneqarsimannngimmat.
- Mianersoqqussummik tunniussinnermut atatillugu pisut ingerlanerat naammaginartuusimannngitsoq, tassami angajoqqaat naammagittaalliutaat kommunip 4. august 2006-imili tigusimammagu, A-li oqaasiinnartigut mianersoqqussummik aatsaat 28. august 2006-imi tunineqarsimalluni.
- Ataatsimiinnerup siulliup kingornatigut sapaatit akunnerat ataaseq qaangiuttoq.
- A-p uia 31. august 2006-imi ataatsimiinnermi torinnngitsumik pikkorluttumillu pineqarsimasoq.

...-p kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaa A uialu torinnngitsumik pissusilersorfigineqarsimanagerat pillugu utoqqatserfigeqqullugit, taamatuttaarlu mianersoqqussut tunuarateqquneqarluni, angajoqqaat naammagittaalliornerannit piffissaq sivisoq qaangiutereersoq tunniunneqarami pisoqalisoorisimannat aamma periaaseq eqqunngitsoq mianersoqqussummik tunniussineq sioqqullugu atorineqarsimasoq pissutigalugu.

Kommunaldirektør X e-mailikkut 11. september 2006-imeersukkut kommuni sinnerlugu imatut akivoq (naammagittaalliummut ilanngussaq 8):

"Mianersoqqussut A-mut nalunaarutigineqartoq pillugu suliaq K Kommunip matumuuna uterfigaa.

K Kommunip nalunaarutigissavaa mianersoqqussut 28. august 2006-imi nalunaarutigineqartoq aalajangiisimaneqarmat.

Mianersoqqussut ullumikkumiit ukiumi ataatsimi atuutissaaq.

K Kommuni amerlanerusunik oqaaseqaatissaqannngilaq, suliarlu inaarlugu suliarineqartutut isigalugu.

Aalajangiineq manna K Kommunimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut allakkatigut suliassannngortinneqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p uia B tamatuma kingornatigut imaattumik allakkiorpoq (ilanngussaq 7):

"K Kommunip suliamik suliarinninna pitsaannitsoq pillugu allakkiaq.

Borgmester Y-mik 7/9-06-imi oqaloqatiginninnermut uiggiullugu.

Nuliara A pillugu naammagittaalliummik suliaq borgmesterimut ajunngivissumik suliamullu attuumassuteqartumik oqaloqatiginnissutigereerlugu kommunaldirektør X-ip suliamik malittarisassat atuuttut malillugit suliarinninnerup pisariaqartuunera eqqarsaatigalugu naqqissuiffiqineqarnissaa naatsorsuutigisimagaluarpara.

Taamaattumik tupaallaqaagut maili (borgmesterimut aamma nassiunneqarsimasoq) kommunaldirektørimit 11/9-mi takkummat, taassumalu takutimmagu malittarisassat kommunaldirektørip malilersaanngilluinnarai, erseqqissaannarmagumi mianersoqqussut A-mut 28/8-mi tunniunneqartoq aalajangiusimaneqartoq. Kisianni tassani ajutoortoqareerpoq, tassami allakkat innersuussutigineqartunngooq 25/8-mi ullulernerqarsimmata. Aammattaaq kommunip sulisoqarnermut siunnersortaanik 21/8-mi ataatsimeeqateqarnermi oqaatigineqarpoq A oqaasiinnartigit mianersoqqussummik tunineqarsimasoq. Tamanna ataatsimiinneq taanna pillugu imaqarniliami takuneqarsinnaassaaq. Imaqarniliap taamaattup pigineqannginnera suliap pitsaannitsoq suliarineqarneranut suli aamma takussutissaavoq. Allakkat 25/8-meersut eqqarsaatigalugit taakku tassaapput oqaasiinnartigit mianersoqqussummik allakkatigit mianersoqqusutinnngortiseriaraluarnerit, tamannalu nuliama soorunalimi akuerisinnaanngilaa.

Kommunip allaffiani 31/8-mi nal. 11 ataatsimiinnermi kommunaldirektørimit, A-mit, ataani atsiortumit allanillu peqataaffigineqartumi kommunaldirektørip allatut ajornartumik nassuerutigaa malittarisassat manna tikillugu malinneqarsimannngitsut, siunissamili malinneqalissasut. Nuliama nammineq pilluni naammagittaalliuut kommunimit 4/8-mili tiguneqareersimasoq ataatsimiinnermi tassani kiisami tiguaa.

Tamatuma kingornatigit, malittarisassat aamma malillugit, naammagittaalliummik misissuinnissaminut ullunik 14-inik piffissaqartussaavoq, tusarniaanerlu "unnerluutigineqartup" nasuiaanissaminut periarfissaqarfigisaa tamatuma kingornatigit ingerlanneqarsinnaalluni. Tamatuma kingornatigit mianersoqqussummik tunniussisoqarsinnaavoq, tamanna pissusissamisoortoq naliliisoqarpat. Naammagittaalliuut "suulluanngitsoq" takorluukkanik allaaserinninnertut isigisariaqarnerusoq pineqarmat pissusissamisoorsimassagaluarpoq - borgmesterip oqarneratut - paaqqinniffiup pisortaata suminnguaq taanna A-mut isornartorsiussutaasinnaasoq tassunga marluinnaallutik oqaloqatigiinnerminni uparuarsimasuuppagu.

Kommunaldirektørip tusarniaasoqarnissaa mailikkut nassiussamigit 11/9-meersukkut akornu-serniartutut ippaa, tassami "suliaq inaarlugu suliarineqartutut" isigimmagu. Kommunaldirektørip tusarniaasoqarnissaanik "ujaqqat assigiinngitsut taakku mumititerneqarfigisassaannik" naatsorsuutigineqartumik nuannarinnginnera paasilluarsinnaavara, tusarniaanerli taamaattoq soorunalimi ingerlanneqartussaavoq, tassami A naammagittaalliuutip atuarnissaanut isummerfiginissaanullu aatsaat massakut periarfissaqarsimammat. Sisamngornermi qaammatip matuma 14-ianni naammagittaalliuutip tunniunneqarneranit ullut 14-ini ingerlareersimapput.

Taamaattorli A-p - manna tikillugu isummersimanermisut - akuerisinnaavaa sulisoqarnermut siunnersortimik 21/8-mi ataatsimeeqateqarnermi oqaasiinnartigit mianersoqqussummik tunineqarsimalluni, taamaalillunilu suliaq inaarlugu suliarineqartoq.

Allakkalli kingusinerusukkut nassiunneqartut - oqaasertalersorneqarnermik pitsaanngitsumik ilusiligaasut - allakkatigut mianersoqqussuterpiaasutut ittut akueriumanngiinnarsimavai. Naliliineq taanna inatsisilerituunit marlunnit imminnut attuumassuteqanngitsunit attaveqarfigisatsinnit isumaqatigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip suliama allagaataanit erserpoq allakkiaq taanna B-p mailikkut 13. september 2006-imeersukkut imaattunik oqaasertaqartukkut borgmester Y-mut nassiussimagaa:

"(...)

Siullermik 7-ianni nuannersumik oqaloqatigiinnermut qujanaq. Sapaatit akunnerata aallartin-nerani suliaq pillugu allakkiaq (ilanngullugu nassiunneqartoq) suliaraara, naatsorsuutigalugulu suliaq massakut inaarneqarsinnaalersoq. Taamaattorli nuliaraalu naatsorsuutigaarput - suliamaq suliarinneq kukkussuteqarfiusimasooq isiginiarlugu - isumagissagittu suliap ingerlasimanera a-ningaasaqarnermut ataatsimiititaliap misissussagaa suliaku taamaattut siunissami eqqortumik suliareqartarnissaat isumagalugu, taamatuttaarlu atorfilittat torersumik pissusilersorsinnaanngitsut/pissusilersornissaminnut piuumassuseqanngitsut eqqarsaatigalugit innuttaasunut torersumik pissusilersortarnissaasa pisariaqassusia erseqqissarlugu. Qaammatini kingullerni qulini-aqqanilinni suliata tassunga assingusinnaasut ingerlasimanerisa misissorneqarnissaat taamatut-taaq iluaqutaasinnaagunarpoo (tamanna 7-ianni eqqartorpara).

Naammagittaalliummut nuliama imaaleriannguallartoq tigusimasaanut "akissut" suliaraa. Akissut taanna misissussallugu ilinnut soqutiginarsinnaammat oqarfigiinnassavatsigut, taava ilinnut nassiunneqarumaarpoq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliummut ilanngussaq 9 ilaanngilaq, taamatuttaarlu ilanngussaq taanna naammagittaalliummi eqqaaneqarsimanani. Ilanngussaq 10 tassaavoq A pillugu naammagittaalliuutit tiguneqarneranik kommunip angajoqqaanut naammagittaalliornerat uppennarsaanera.

Ilanngussaq 11 tassaavoq A-p naammagittaalliummut akissutaa ulluligaanngitsoq, tassanilu paaqqinniffimmi pissutsit, piffissaq meeqqap pineqartup paaqqinniffimmiiffigisimasaa kiisalu angajoqqaat naammagittaalliornerat sioqqullugu pisimasut ingerlasimanerat eqqartorneqarput.

Kommunip mappiutaani allagaatinik imalimmi ilaavortaaq naammagittaalliuut 12. september 2006-imi ullulerneqarsimasooq, B-p nassitsissutitut allagaanut 17. september 2006-imeersunut ilanngunneqarsimasooq.

Kommunip suliami allagaataani aammattaaq ilaapput borgmesterip Y-p A-mut allagai 26. september 2006-imeersut (naammagittaalliummut ilanngullugit nassunneqarsimangitsut):

"K Kommunip ilinnut allakkatigut mianersoqqussuteqarnera pillugu uivit saaffiginnissutai marluk 13. september 2006-imi aamma 17. september 2006-imi ullulernerqarsimasut tiguakka. (...)

Saaffiginnissutit taakku imatut paasivakka suliap K Kommunimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit suliarineqarnissaa kissaatigigit/-gissi.

Taamaattumik suliaq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap tullianik ataatsimiinnerani ilanngunneqassaaq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip suliami allagaataani aammattaaq ilaavoq A-p borgmesterimut Y-mut e-mailikkut nassiussaa 27. september 2006-imeersoq imaattoq (naammagittaalliummut ilanngullugu nassiunneqarsimangitsoq):

"Utoqqatserpunga; paatsuineq allakkani 26/9-meersuni saqqummertoq naqqiissuteqarfigisariaqarpara. Ajornartorsiut unaavoq oqaasiinnartigut mianersoqqussummik tunineqarsimasunga, allakkat oqaasiinnartigut mianersoqqussummik allakkatigut mianersoqqussutinngortitseriarnerusut innersuussutigalugit. Ajornartorsiut unaavortaaq kommunip nammineq qanoq periaaseqarnissaanik malittarisassat malinneqarsimanginnerat, mianersoqqussummillu tunniusisoqanginnerani tusarniaasoqarsimanginnera." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussaq 12 tassaavoq A-p mianersoqqussut pillugu naammagittaalliuutaa eqqarsaatigalugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinera 16. november 2006-imeersoq, tassanilu nalunaarutigineqarluni mianersoqqussut aalajangiusimaneqartoq, oqartussamullu allamut naammagittaalliortoqarsinnaangitsoq.

Ilanngussaq 13 tassavoq A-p aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut mailikkut nassiussaa 20. november 2006-imeersoq imaattunik oqaasertaqartoq:

"Ataatsimiititaliap allakkatigut mianersoqqussummik tunniunneqarsimangisaannartumik akuerinnissimanagera tupaallaatissaavoq. Ataatigut atsiortunga tigusara tassaavoq oqaasiinnartigut mianersoqqussut, naammagittaalliuut uannut suli atuartinneqangitsoq. Tassa imaappoq unnerluussissutip oqaasertai suli ilisimanagit eqqartuunneqarsimasunga. K Kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriasia pillugu mappersakkami quppernerni 44-45-mi allassimavoq naammagittaalliuut sulisumut naammagittaalliuutigineqartumut tunniunneqassasoq. Tamatuma kingornatigut ullut 14-it qaangiunneranni ataatsimiigiaqqusisoqassaaq, unnerluutigineqartorlu tassani nassuiaatinneqarsinnaalluni. Tamanna pisimangilaq.

Aammattaq malugeqqusariaqarpara [kommunaldirektør] X ataatsimiinnermi peqataasimaguni, tamannalu allakkani 16. novemberimeersuni oqaatigineqarpoq, suliap sularineqarnerani peqataasinnaassuseqarsimassangimmat, tassami 30. augustimi ataatsimiinnermi illersuisutut toqqarsimasannut suaartarlunilu akerartuisimammat. Tassalu ullormi tassani suliffinnit suliunnaarsinneqarfigisimasassaraluanni ullormilu tassani naammagittaalliutit uannut aatsaat tunniunneqarfiani. Suliunnaarsinneqarnissara ...-mit PIP sinnerlugu ataasimeeqataasumit tusarpara.

Sulisoqarnermut siunnersortimik 21/8-mi siullermik oqaloqateqarnermi oqaasiinnakkut mianersoqqussut akueraara, naak naammagittaalliut takusimanngikkaluarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kiisalu ilanngussaq "K Kommunip Personalepolitik"-ianik taaneqartoq naammagittaalliummut ilanngullugu nassiunneqarpoq. Ilanngussamit tassannga ilaatigut ersepoq sulisoq naammaginangitsumik sulinini pissutigalugu soraarsinneqarsinnaalinnginnermini allakkatigut ikinnerpaamik ataasiarluni mianersoqquneqarsimassasoq.

Aammattaq kommunip sulisui pillugit naammagittaalliutinik sularinnittarnermi tunaartarisassat imaattut takuneqarsinnaapput:

"Naammagittaalliut pisortamut sulisoqarnermik aqutsinermi akisussaasuusumut, tassalu immikkoortortaqarfimmi/ingerlatsivimmi pisortamut tunniunneqassaaq.

(...)

Naammagittaalliut tiguneqarpat pisortap sulisoq naammagittaalliutigineqartoq naammagittaalliutit imarisaanik ingerlaannartumik ilisimatissavaa, kinalu naammagittaalliummik tunniussisuunersoq paasissutissiisutigissallugu. Pisortap tamatumunnga peqatigitillugu malugeqqullugu oqaatigissavaa naammagittaalliutigineqartoq suliap sularineqarnerata ingerlaqqinnerani sinniisumit ikiorneqarsinnaasoq.

Sulisoq naammagittaalliutigineqartoq suliaq pillugu allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqassaaq. Piffissalliisoqassaaq (...).

Pisortaq tamanna tunngavigalugu isumaqarpat naammagittaalliut tunuartinneqartariaqartoq, imaluunniit suliaq pineqaatissiinnikkut iliuseqarnissarpiaamut pissutaasariaqanngitsutut ippat naammagittaalliutigineqartoq sinniseqarsimappallu sinniisaasoq naammagittaalliuteqarsimasorlu tamatuminnga ilisimatinneqassapput. Suliaq kingusinnerusukkut nutaamik naammagittaalliortoqarpat pineqartorluunniit pillugu assigisaanik pisoqarpat ilannguteqqinneqassanngilaq, piffissap sivikinnerusup iluani qalleqqiineq pineqanngippat.

Naammagittaalliut tunuartinneqartariaqanngitsut pisortaq isumaqaruni naammagittaalliutit nammineq isummani malillugu sunik kinguneqartinneqartariaqarnera pillugu inassuteqassaaq,

inassuteqaallu taanna sulisumut pineqartumut kiisalu sinniiseqarsimappat sinniisumut nalunaa-
rutigineqassaaq.

Sulisoq naammagittaalliutigineqartoq - sinniisoqarsimaguni sinniisuni peqatigalugu - suliap
suliarineqannginnerani inaarutaasumik aalajangiivigineqannginnerani suliap pillugu oqaasiin-
nartigut allakkatigulluunniit nassuiaateqarnissaminut periarfissaleqqinneqassaaq.

Naammagittaalliutigineqartoq sinniiseqarsimappallu sinniisaa suliap qanoq inernilerneqarne-
ranik ilisimatinneqassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni allakkatigut 12. december 2006-imeersutigut qinnuigaara mappiuti-
ni suliama allagaatinik imalik nassiateqqullugu, taannalu 30. januar 2007-imi ti-
guara.

Ilanngussat qulaani taaneqartut A-p naammagittaalliutaanut ilanngullugit nas-
siunneqarsimasut saniatigut ilaatigut ilaavoq paaqqinniffimmi A-p atorfeqarfigi-
saani anaanaasup naammagittaalliutaa arfinilinnik quppernilik. Naammagittaal-
liut taanna 4. august 2006-imi ullulerneqarsimavoq.

Aammattaq ilanngussaq "Perorsaasup A-p meeqqerivimmi kissaatiginangitsu-
mik pissusilersornera pillugu mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nas-
suaat" -mik⁴³ taaneqartoq ilaavoq. Ilanngussaq taanna imaattunik oqaasertaqar-
toq ullulerneqarsimananuunniit atsiorneqarsimanngilaq:

"Pineqartoq: Perorsaasup A-p meeqqerivimmi kissaatiginangitsumik pissusilersornera pillugu
mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaat

Meeqqerivimmi ...-mi angajoqqaamit naammagittaalliummut tunniunneqartumut atatillugu
ataani atsiortoq aamma isumaginninnermik ingerlatsivik aalajangerput angajoqqaamut kissaati-
ginangitsumik pissusilersorneq pillugu mianersoqqussummik tunniussisoqassasoq. Anga-
joqqaap taassuma ilaatigut meeqqami meeqqerivimmit anisineqartussaana oqaatigigamiuk
A-mit nipituumik nuannaarnermik takutitsivigineqarsimavoq.

A tamatumunnga atatillugu allaffimmut 16. augustimi ataatsimiigialuqquneqarpoq. Mianer-
soqqussummik tunniussinnermi nalinginnaasumik periaaseraara pineqartoq ataatsimiigialuqqusar-
lugu, taamaalilluni mianersoqqusut taassuma nassiunneqannginnerani oqaasiinnartigut nas-
suiarneqartarluni. Periaaseq taanna atorneqarpoq mianersoqqussummik tunniussinnermi suleqa-
tigiinnermi ajornartorsiutaasinnaasut siunissami pinaveersimatinniarlugit, taamatuttaarlu paat-
suuisinnaanerit taamaalillutik qulaajarneqarsinnaallutik.

Ataatsimiinnermi isumaginninnermi pisortap A-llu qullersarisaata peqataaffigisaani A oqarpoq
periaaserisimasami kukkusuunera isumaqatigigini, taamatuttaarlu mianersoqqusut akue-

43) Matuma kingornatigut mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaammik taaneqartartussaq.

ralugu. Tamatuma kingornatigut isumaqatigiissutigineqarpoq taanna allakkatigut nassiuunneqassasoq.

Mianersoqqussutip tunniunneqarnerani ilanngussatut oqaatigineqartut kukkunikkut ilanngunneqarsimangillat. Tamanna pissutigalugu kukkuneq taanna naqqinneqarpoq tullianik nassiusinikkut, taannalu A-p tigurjumasimangilaa. Kommunip allaffiani aatsisartup mianersoqqussut A-mut taassuma suliffiani marloriarluni tunniuteriarluarpaa, taassumali tunniunneqartoq atua-reeraluarlugu tigurjumasimanagu.

Tunniusseriarluarnerup kingulliup aqaguani A-p uia B nalunaappaarani allaffinnut takkuppooq, suliamillu allamik inaarsaaniarlunga suliaqarninnik taamaattumillu minutsialunnguanik utaqqisariaqarneranik oqarfigigaluarinni ataani atsiortunga toqqarluinnartumik oqaluffigilerpaanga. Nipittuutivillugu ilaatigut "atorsinnaangitsumik", "qallunaapalaamik" aamma "qanoq oqalunna iliorneralu mianersuuttariaqariga" oqaluffigineqarpona. Kommunaldirektør X B-p taamatut nipituuliornerata nassatarisaanik misigisimavoq allaffinnut isertariaqarluni, iseramilu B-mit aamma taamatut oqaluffigineqarluni. Ataaticigut atsiortunga aamma X tamatuma kingornatigut paasininnerput unaavoq B kamassimasutut pissusilersornini pissutigalugu allaffimmit anisinneqartariaqartoq. Tamanna kommunip allaffiani aatsisartup ikiuunneraticigut pivooq.

B-p oqaasii nuliata mianersoqqussummut tunniunneqartumut isumaqataajunnaarsimaneranic taamaallaat paasineqarsinnaammata suliffimmi sinniisaa il.il. ataatsimiigjaqquneqarput. Tamanna A-p feriarnerata nalaani pivooq, taamaattumillu isumaqatigiissuteqarneq oqarasuaatik-kut pilluni. Oqarasuaatik-kut sivikitsumik oqaloqatigiinnermi A maani najuulluni oqalunnermisut aamma oqaluppooq. Assersuutigalugu oqaatigineqarpoq "Motzfeldtimut attaveqartartoq", taamaattumillu nuliama atorfeqartitaaneranut tunngasutigut kinguneqartitsisoqassappat tamanna atorfeqartitaasut K Kommunimi atorfeqarnerannut tunngasunut sunniuteqarsinnaasoq. B-p maaniinnermini aamma oqarasuaatik-kut oqaloqatigiinnermi oqaatigaa nuliama illersortigigaa, taamaattumillu isumaqarluni ataatsimiinnermi pineqartumi peqataasinnaatitaalluni.

Ataatsimiinneq kommunaldirektørup allaffiani ingerlanneqarpoq, tassani A, B, A-p PIP-mit sinniisaa, A-p suliffimmini qullersarisaa, kommunip isumaginninnermik ingerlatsiviata pisor-taa, kommunaldirektøri atsiortungalu peqataavugut. Allakkatigut mianersoqqussut, A-p arlaleriarluni tigurjumasimangisaa A-mut ataatsimiinnermi tunniunneqarpoq.

Mianersoqqussutip tunniunneqarnera B-p, kommunaldirektørup borgmesterillu arlaleriarlutik oqaloqatigiittarnerannik nassataqarpoq. B-p ilaatigut borgmesteri suliffiup kingornatigut attaveqarfigisimavaa, taamaalillunilu borgmesterip allaffiani ataatsimiinnissaq isumaqatigiissutigisimallugu. Mianersoqqussut tunniunneqartoq borgmesterip ataatsimiinnermi tassani aalajangiisimavaa, tassami A-p pissusilersornera K Kommunimi kissaatiginangitsutut kommunaldirektørimisulli isigigamiuk.

Oqaatigineqassaaq mianersoqqussut tunniunneqartoq peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata aamma isumaqatigigaa. PIP-mit tamatuma kingornatigut ilaasortaajunnaarsimagunarpooq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni allakkatigut imaattutigut 26. februar 2007-imeersutigut qinnuigaara annertunerusumik nassuiaateqaqqullugu:

"K Kommunip mappiutaa allagaatinik A-mut tunngasunik imalik misissoreerlugu naammagittaalliut suliariniarlugu Ombudsmandi aalajangerpoq.

Ilanngussat pingasut K Kommunip allagaataanut ilaanngitsut assilineri ilanngullugit nassiupakka, kommunilu qinnuigalugu suliamik paasinninnini pillugu nassuiaateqaqqullugu, tamatumungalugu peqatigitillugu makku isummerfigeqqullugit:

1) Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq allattuisussaataanerlu.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq:

A-p Ombudsmandimut naammagittaalliutaanit 25. november 2006-imeersumit (ilanngussamit 1-imit) ersepoq A-p, suliffeqarfiup pisortaata aamma sulisoqarnermut siunnersortip 21. august 2006-imi ataatsimiinnerani A oqaasiinnartigut mianersoqqussummik tunineqarsimasoq. Mianersoqqussut taanna angajoqqaat aapparit meeqqerivimmiittuutilit ataatsit naammagittaalliutaat tunngavigalugu tunniunneqarpoq, mianersoqqussullu A-p akuerisimavaa.

A-li mianersoqqussummut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarsimannigilaq, tassami angajoqqaat pineqartut naammagittaalliutaat A-mut ataatsimiinnermi tassani saqqummiunneqarsimannigimmat. Naammagittaalliut kommunaldirektørip allaffiani 31. august 2006-imi ataatsimiinnermi A-mut aatsaat saqqummiunneqarpoq. Tamanna PIP-p sinniisaata ...-p ataatsimiinneq pineqartoq pillugu imaqarniliaanit 4. september 2006-imeersumit (ilanngussamit 3-mit) aammattaaq ikorfartorneqarpoq.

Kommunip ilanngussamisut nassiussaanit "Pineqartoq: Perorsasup A-p meeqqerivimmi kisaatiginangitsumik pissusilersornera pillugu mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaat"-mik taaneqartumit ullulerneqarsimangitsumit atsiorneqarsimangitsumillu ersepoq A-p, suliffeqarfiup pisortaata sulisoqarnermullu siunnersortip ataatsimiinnerat 16. august 2006-imi pisimasoq, ataatsimiinnermilu isumaqatigiissutigineqarsimasoq mianersoqqussut allakkatigut nassiunneqassasoq. Kisianni naammagittaalliut A-mut saqqummiunneqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq.

Allattuisussaataaneq:

A-p naammagittaalliutaanit (ilanngussamit 1-imit) aammattaaq ersepoq kommuni ataatsimiinneq pillugu imaqarniliorsimangitsiq. Taamaalilluni imaqarniliaq PIP-p sinniisaanit allanneqarsimavoq "tassami ataatsimiinnermi tassani allanik imaqarniliortoqanngimmat" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Ataatsimiinnerup imarisaa pillugu imaqarniliortoqarsimanersoq kommunip nassuiaataani takuneqarsinnaanngilaq.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnermini periaat-sini pillugu nassuiaateqaqqullugu, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi al-lattuisussaaitaaneq pillugu § 19, tak. paasitneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6.

2) Mianersoqqussut pineqartoq.

Mianersoqqussummit tunniunneqartumit erserpoq "angajoqqaanut, sulisunut suliamillu i-ngerlatsinermi allanut ilumoorfiginninngitsumik saqqummerneq tamatuma pissuseqataa so-raarsinneqarninnik imaluunniit sakkortunerpaamik kinguneqartitsinermi atorfeqartitaanerpi unitsinneqarneranik nassataqarsinnaavoq". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni qinnuigineqarpoq mianersoqqussut taama erseqqarlutsigisumik oqaasertalersu-gaasoq pissusilersornerup pineqartup pissusilersuutigeqqinneqarnerani kinguneritinneqartus-satut allaaserineqartunik qanoq annertutigisumik kinguneqartitsiviusinnaanersoq nassuiaq-qullugu. Kommuni tamatumunnga atatillugu qinnuigaara A-p "angajoqqaanut", "sulisunut" imaluunniit suliamik ingerlatsinermi "allanut" pissusilersornera siusinnerusukkut uparuarne-qarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

3) A-p "naammagittaalliummut 4. august 2006-imeersumut akissutaa"-ta suliarineqarnera.

A-p angajoqqaat naammagittaalliuutaat 4. august 2006-imeersoq pillugu oqaaseqaatai allak-katigut 17. september 2006-imeersutigut borgmesterimut Y-mut nassiunneqarput.

Akissut taanna kiisalu siusinnerusukkut saaffiginnissut A-p allakkatigut 26. september 2006-imeersutigut akivai, oqaatigalugulu suliaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap tullianik ataasimiinnerani oqaluuserineqarniartoq.

Suliami ajornartorsiutaasoq A-p Y-mut e-mailikkut 27. september 2006-imeersukkut itisiler-paa, tassanilu erseqqissarlugu oqaasiinnartigut mianersoqqussut allakkatigut mianersoqqus-sutinngortinneqarsimasoq, periaaserlu eqqortoq malinneqarsimanngitsoq, tassami suliami il-lua'tungiusoq mianersoqqussummik tunineqarnissani sioqqullugu suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarsimanngimmat. Saaffiginnissut taanna kommunip akisi-manngikkaa takuneqarsinnaavoq.

Aningaasaqarnermulli Ataatsimiititaliap allagaasigut 16. november 2006-imeersutigut oqaa-tigineqarpoq A-p naammagittaalliuutaa ataatsimiititaliami suliarineqarsimasoq, allakkatigul-lu mianersoqqussutip aalajangiusimaneqarnissaa ataatsimiititaliap akuerisimagaa.

Kommuni qinnuigineqarpoq oqaasiinnartigut mianersoqqussut uppernarsaasersuinissaq pis-sutigalugu allanneqarsimasoq pineqarnersoq imaluunniit kommunip allakkatigut mianer-soqqussutitut isigisaa pineqarnersoq paasissutissiissutigeqqullugu, kiisalu tulleriinneri malil-lugit oqaasiinnartigut mianersoqqussummut aamma allakkatigut mianersoqqussummut inat-siseqartitsinikkut assigiinngitsunik sunniutigitat pineqarnerisut paasissutissiissutigeqqul-lugu. Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigineqarpoq sulisoqarnermik ingerlatse-riaatsimi immikkoortoq 18-imi "Sulisut pillugit naammagittaalliuutinik suliarinninneq pil-lugu tunaartarisassat" suliami matumani malinneqarsimasut kommuni isumaqarnersoq nas-suiaqqullugu.

4) Kommunip nassuiaataanit erserpoq "mianersoqqussut tunniunneqartoq peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata isumaqataaffigaa". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamannali PIP-p sinniisaata ataatsimiinneq taanna pillugu imaqarniliaani (ilanngussami 3-mi) takuneqarsinnaanngivippoq. Imaqarniliamilli tassannga erserpoq PIP-p sinniisuutitaa isumaqartoq naammagittaalliuut imminut saqqummiunneqarsimatinnagu suliaq oqaloqatiginnissutigisinnaanagu. Aamma imaqarniliamit erserpoq ataatsimiinneq naggaserneqarsimasoq PIP-p sinniisaata suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imut innersuussi-neranik kommunaldirektørillu malittarisassat maleqqullugit inassuteqaateqarneranik.

Kommuni qinnuigineqarpoq naammagittaalliuut tunniunneqartoq peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata isumaqatigigaa suna tunngavigalugu kommuni naliliisimansoq paasisutissiis-sutigeqqullugu.

5. Ilanngussat mianersoqqussummut tunniunneqartumut ilanngullugit nassiussat.

Kommunip nassuiaataanit erserpoq "mianersoqqussummik tunniussinnermi ilanngussat oqaatigineqartut kukkunikkut ilanngullugit nassiunneqarsimannigisut" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Ilanngussalli suut pineqartut nassuiaammi takuneqarsinnaanngimmat kommuni qinnuigaara taakku pillugit paasisutisseeqqullugu.

6. Kommunip sulisui pillugit naammagittaalliummik sularinninneq.

A-p naammagittaalliuutaani 25. november 2006-imeersumi (ilanngussami 1-imi) pisimasut maku allaaserineqarput, tassa A-p allakkatigut mianersoqqussut pillugu eqqarsarnartoqartitani saqqummiutereerlugit sulisoqarnermut siunnersortimut isumaqatigiissutigisimagaa taanna aqagukkut A-p najugaqarfianut ornigutissasoq. Sulisoqarnermullu siunnersorti isumaqatigiissutigineqartut 29. august 2006-imi orniguttussaagaluarluni takkussimannigilaq. A-p aappaa B kommunip allaffianut 30. august 2006-imi takkussimavoq, sulisoqarnermut siunnersortip ippassammat isumaqatigiissut uniorlugu takussimannginneranik oqaloqatigiartorlugu, pisullu ima sakkortusaarfiutigisimagunarput B kommunip allaffianit aneqqullugu qinnuigineqartariaqarsimalluni.

Kommunip allaffiani taamatut pineqarnini B-p allakkatigut 30. august 2006-imeersutigut borgmesterimut Y-mut naammagittaalliuutigisimavaa (ilanngussaq 2). Naammagittaalliuut taanna kommunimit akineqarsimannigisut takuneqarsinnaavoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara B-p naammagittaalliuutaa sularineqarsimanersoq paasisutissiisutigeqqullugu. Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara kommunip sulisuisa pissusilersorneri pillugit naammagittaalliuutinik tigusaqarnermini periaaseq suna kommunip malittarneraa nassuiaqqullugu.

K Kommunip akissutaata A-mut Ombudsmandip suliamik inaarsaalluni sularinninnginnerani saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq."

Kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut 4. april 2007-imeersutigut, 15. maj 2007-imeersutigut kiisalu 29. juni 2007-imeersutigut nukingisaarpara.

K Kommunip akissutaa imaattoq 12. juli 2007-imi tiguara:

"Ombudsmandip A-mik suliap sularineqarnera pillugu allagai 26. februar 2007-imeersut tungavigalugit kommuni akissummik imaattumik saqqummiussisaaq:

1. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu periaaseq K Kommunip sulisoqarneq pillugu ingerlatseriaasiata allaaserineqarnerani immikkoortumi 18-imiippoq "Sulisut pillugit naammagittaalliutinik sularinnittarnermi tunaartarisassat" kiisalu suliassat sularineqartarnerat inatsit pillugu ilitersuummi.
2. Suliami sulisumut A-mut tunngasumi sulisorisaaq pineqartoq pillugu siusinnerusukkut naammagittaalliiummik peqangilaq.
3. Ilumoorpoq oqaasiinnartigut mianersoqqussut suliami illua'tungiusooq isumaanik tusarniaavi-geqqaarnagu tunniunneqarsimammat. Oqaasiinnartigut mianersoqqussut allakkatigut 28. august 2006-imeersutigut tunniunneqarsimavoq. Suliami allakkatigut mianersoqqussummik nassaasaqangilaq. Taamaalillutik "Sulisut pillugit naammagittaalliutit sularineqarnerani tunaartarisassat" malinneqarsimangillat.
4. Mianersoqqussut PIP-p e-mailikkut 12. september 2006-imeersukkut tusaatissatut tigusimavaa, tak. ilanngussatut ilanngunneqartoq.
5. Ilangussatut amigaatigineqartut suunerat ataatigut atsiortut ajoraluartumik akisinnaanngilaat.
6. B-p naammagittaalliutaa akineqarsimangitsoq takuneqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

P.I.P.-p mailikkut nassiussaa 12. september 2006-imeersoq taaneqartoq kommunip allagaanut ilanngullugu nassiunneqarpoq. Mailikkut nassiussaaq taanna imaatunik oqaasertaqarpoq:

"P.I.P.-p matumuuna nalunaarutigissavaa pisortap tulliaata A-p mianersoqqussummik tunineqarnera pillugu P.I.P.-p allagaanut ukioq manna 7. septemberimeersunut kommunip akissutaa P.I.P.-p tigugaa.

Akissut P.I.P.-p tusaatissatut tiguua, matumuunali erseqqissarniarlugu P.I.P. isumaqartoq pineqaatissiissutit mianersoqqussutitut ittut pisup kingunerpiannuatigut pisariaqartut, suliami matumani pisimasutut sapaatit akunnerisa marluk affallu qaangiunneranni pinnatik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip akissutaa A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkatigut 15. august 2007-imeersutigut nassiuppara. Tamatumunnga peqatigitilugu A kommunimi atorffimminit nammineerluni soraarsimaneersoq paasissutis-siissutigeqquara.

A 27. august 2007-imi akivoq atorffini ukiuni pingasuni pilersaarutigineqartut atorffigereerlugu qimassimagini, naammagittaalliuullu allanneqartoq angajoqqaat nammineq pilluni naammagittaalliuutaata suliarineqarnera pillugu kommunip nammineq tunaartarisassaminik malinnissimanginnera pissutigalugu. A-p aamma oqaatigaa allakkatigut mianersoqqussut oqaasiinnartigullu mianersoqqussut kommunip tunuartissagai kommunillu suliap ingerlasimaneera pillugu aammattaq utoqqatserfigissagaani naatsorsuutigigini.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Mianersoqqussut

A-p naammagittaalliuutaa imatut paasivara kommunip sulisoqarneq pillugu ingerlatseriaasia, oqaasiinnartigut allakkatigullu mianersoqqussutinik immikkoortitsisoq, unioqqutillugu allakkatigut mianersoqquneqarsimalluni A isumaqartoq.

A-p aammattaq suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqaaqaarani mianersoqquneqarsimanini naammagittaalliuutigaa, taamatuttaarlu aalajangiinerup, naak suliamik suliarinninnermi kukkussutit uparuarneqaraluartut, aalajangiusimaanarneqarnera naammagittaalliuutigalugu.

Suliami paasissutissat malillugit tunngaviuttippara kommuni oqaasiinnartigut A-mut 21. august 2006-imi mianersoqqussuteqarsimasoq, mianersoqqussullu taanna allakkatigut 28. aamma 30. august 2006-imeersutigut, A-p akerliliissuteqarfigisaasigut, A-mut nalunaarutigineqarsimasoq.

1.1. Mianersoqqussutit naalasseriitsuliornermi pineqaatissiissutitut atornerarnerat pillugu ataatsimut oqaaseqaatit

Mianersoqqussutit naalasseriitsuliornermi pineqaatissiissutitut sulisitsisumit atornerarnerata manna siunertaraa, tassalu pisup ataatsip arlallilluunniit erseqqinnerusumik taaneqartut akuerineqarsinnaanginnerannik takutitsinarneq kiisalu atorfeqartitaasup pissutsinik uparuarneqartunik aaqiinissaminut periarfissinneqarnissaa. Aammattaq atorfeqartitaasup naalasseriitsuliornermi kingusinnerusukkut pineqaatissii-nermi inatsiseqartitsinikkut inissisimaneera taassuma aalajangersarpaa, mianersoqqussullu tassani aalajangiinnermut tunngaviusunut ilaasutut oqaatigineqassalluni.

Mianersoqqussut assersuutigalugu soraarsitsinikkut peersitsinikkullu pineqaatissii-nermut sanilliulluni sakkukinnerusumik pineqaatissii-neruvoq. Mianersoqqussutit inatsiseqartitsinikkut sunniutaa nalinginnaasumik tassaasarpooq atorfeqartitaasooq pisumik qalleqqiippat sakkortunerusumik, soraarsitsinerugajuttumik, pineqaatissinneqarsinnaaneraniq ilisimatitsissut, taamatuttaarlu mianersoqqussut sulisunik atorffinnik al-

lanngortitsissamaarnerit, assersuutigalugu atorfimmi qaffatsitsinerit, eqqarsaatigalugit sulisumut tunngasunik ataatsimut naliliinermi ilaasinnaavoq.

Isumaqatigiissut (overenskomst) tunngavigalugu pisortani atorfeqartitaasunik naalasseriitsuliornermi akisussaatitsisarneq immikkut pillugu malittarisassanik allassimasunik nalinginnaasumik aalajangersaasoqarsimangilaq, taakkuli atorfeqartitaanermut ilaasutut sulisitsisumit naalasseriitsuliornermut pineqaatissiissutitut, soorlu mianersoqqussutitut, sunniuteqartumik nalunaarutigineqarsinnaallutik. Isumaqatigiissut (overenskomst) tunngavigalugu atorfeqartitaasunut pineqaatissiissutinik taamaattunik atuineq sulisoqarneq pillugu inatsiseqartitsineri sulisitsisup sulianik aqutsisinnaatitaanera agguataarisinnaatitaaneralu pillugit tunngavimmik nalinginnaasumik aqutsisinnaatitaanertut aamma taaneqarajuttumik tunngaveqarpoq.

Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq taanna matumani sulisoqarneq, isumaqatigiissuteqartarneq imaluunniit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineri malittarisassanik allassimangitsunit naalasseriitsuliornermut akisussaatitsineq pillugu aalajangersaasunit ikorfartorneqarpoq.

1.2. Mianersoqqussutip imarisaa inatsiseqartitsinikkullu sunniutai

1.2.1 Inatsiseqartitsinikkut tunngavik

Mianersoqqussutip qanoq imaqarnissaanik piunasaqaatit inatsisini allanneqarsimangillat, inatsiseqartitsinikkulli ileqqusutut periaaseq tunngavigalugu malittarisassanik allassimangitsunit imaattunit erserlutik:

- i. Mianersoqqussut ima erseqqitsigissaaq sulisitsisup suna iluarinnginneraa atorfeqartitaasup erseqqissumik paasisinnaassallugu; matumani pisoq suna/pisut suut uparuarneqartut ilanngullugit immikkut oqaatigineqassaaq.
- ii. Mianersoqqussut malinneqanngippat atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineri pineqaatissiissutit suut malitsigitinneqarsinnaasut aamma pineqaatissiissutit taamaattut piffissap qanoq sivisitigisup iluani aallartinneqarsinnaasut sulisitsisup paasissutissiissutigissavaa.
- iii. Mianersoqqussutip missiliuussineri aamma pisunut naapertuuttumik iliuuseqarnermi il.il. suliamut tunngassuteqartumik iliuuseqarnissamik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineri tunngaviummik malittarisassat eqqortissavai. Taamaattumik pisoq persuarsiorpalaannginnerusumik ilitersuinikkut uparuuanikkulluunniit pineqaatissiissutitut pissuseqanngitsukkut aaqqinneqarsinnaanersoq kommunip pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu immikkut isumaliutersuutigisariaqarjaa, pisunilu allani mianersoqqussut pineqaatissiissutitut ilumut naammannersoq naliliisoqartariaqarluni.

1.2.1.1. K Kommunip sulisoqarnikkut ingerlatseriaasiata sunniutaa

Kommunip sulisoqarnikkut ingerlatseriaasiani immikkoortumit 10.4.1-imit manna er-serpoq:

"Sulisoq naammaginngitsumik sulinini pissutigalugu soraarsinneqarsinnaalinninnermini allakkatigut ikinnerpaamik ataasiarluni uparuarneqarsimassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Issuarneqartut imatut paasivakka:

- a. Sulisoq uparuareerneqarsimannikkuni/mianersoqquneqareersimannikkuni soraarsinneqarsinnaanngitsoq,*
- b. sulisorlu oqaasiinnartigut uparuarneqareernini/mianersoqquneqareernini tunngavigalugu soraarsinneqarsinnaanngitsoq.*

1.2.1.1.1. Pisussaaffittut missingiussineq eqqarsaatigalugu

Immikkoortoq a. pillugu oqaatigaara kommuni sulisorisami kukkuneru pillugit qisuariaateqartussaasoq. Kommunip qanoq qisuariarnissaani allaffissornermi aqutsinikkut missiliuussineq malittarisassanut allaffiup iluani atuuttunut killilernerneqarsinnaanngitsoq qanoq ittuunersoq apeqqutaavoq, tak. qulaani 1.2.1.-imi iii-p ataani missiliuussinnermi suliamut attuumassuteqartunik tunngaveqarnissamik piumasaaqat.

Kommunip taamaalilluni sulinermut atatillugu unioqquutitsinerni kusanaatsuni qallegqillugilluunniit unioqquutitsissutigineqartuni sulisoq soraarsinngitsoorsinnaanngilaa, imaluunniit tamatuma pissuseqataanik iliuuseqanngitsoorsinnaanani, pineqartup allakkatigut mianersoqquneqareersimanninnera/uparuarneqareersimanninnera pissutiginnarlugu. Iliuuseqartoqanngippat missiliuussineq missiliuussinerup malittarisassamat sanilliulluni salliutinneqarneranit killissalernerneqassaaq.

Immikkoortoq b.-mi oqaasiinnartigut mianersoqqussutit kingusinnerusukkut soraarsitsinermut tunngaviusinnaannginneranik oqarneq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut ataneqartillugu - immikkoortup a.-p pissuseqataanik - tusaannarlugu immini isumassaqanngilaaq, tassami ingerlatsinermi oqartussaasup inatsisikkut tunngavissaqarnani malittarisassaaq siusinnerusukkut uparuanerup oqaasiinnakkut allakkatigulluunniit nalunaarutigineqarnera apeqqutaatillugu taanna kisiat aallaavigalugu oqimaalutarneqarnissaanik imaqartoq aalajangersarsinnaanngimmagu.

Kommunip taamaalilluni suliami pineqartumi naliliineq suliami paasissutissanik tamanik ilaatitsisoq aallaavigalugu pineqaatissiissutit sorliup atorneqarnissaa isummerfigissavaa.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu kommuni sulisumik sulisoqarnermik ingerlatseriaaseq innersuussutigalugu soraarsitsisinnaanngitsoq, sulisup pineqartup allakkatigut mianersoqquneqareersimanninnera pissutiginnarlugu, taamatuttaarlu kommuni sulisumik oqaasiinnartigut ataasiartumik arlaleriartumilluunniit mianersoqquneqarsimasumik tamatuma parlattuanik soraarsitsinngitsoorsinnaanngilaaq, mianersoqqussutit/mianersoqqussutit allakkatigoortuusimanninnera/-rat pissutiginnarlugu.

1.2.1.1.2. Mianersoqqussutinik sakkortusiartuaartitsineq

Tamatuma kingornatigut manna apequtaalerpoq, tassalu kommunip mianersoqqussutiminik sakkortusiartuaartitsinissaq siunertarisimaneraa. Kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaasia imatut paasivara oqaasiinnartigut mianersoqqussutit allakkatigut mianersoqqussutinit sakkukinnerusutut eqqarsaatigineqarsimasut, tassami eqqarsaatigineqarsimagunarmat allakkatigut mianersoqqussutit kisimik kingusinnerusukkut soraarsitsinermut tunngaviusinnaasut.

Mianersoqqussutit pisortatigoortumik sakkortusiartuaartinneqarnissaat aallaavittut piunasaqaataangilaq, tassami mianersoqqussutit sakkortussusia taassumalu erseqqinnerusumik kingunerisassaa mianersoqqussutini ataasiakkaani tamatigut allaaserineqartartussaammat, tak. qulaani immikkoortup 1.2.1.i.-p ataani oqaatigineqartut.

Taamaattorli kommunip mianersoqqussutiminik sakkortusiartuaartitsinissaanut tunngaviatigut akornutissaqanngilaq, taakku imarisatigut piunasaqaatinik eqqortitsisunnerat isumagiinnaraanni.

Tamannali oqaatigineqartutut siunissami aalajangiiniarnerni mianersoqqussutit aalajangersimasumik iluseqartut kisimik isiginiarneqartarnissaannik aalajangersaannikkut pisinnaangilaq, tassami taamaaliornerup pisussaaffigalugu missiliuussineq oqaatigineqartutut killilersussammagu.

Sakkortusiartuaartitsinerli mianersoqqussutit assigiinngitsut assigiinngitsunik sakkortussuseqartutut isigineqarnerisigut oqartussaasulli kingusinnerusukkut aalajangiinnerinut qilersuisuujunnaarsinneqarnerisigut pisinnaavoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara sakkortusiartuaartitsineq atorneqassappat mianersoqqussutinut ataasiakkaanut atatillugu tamanna pillugu tamatigut nassuiaasoqartassasoq, tassami sakkortusiartuaartitsisarneq mianersoqqussutit erseqqissuusussap paatsoorneqarsinnaangitsuusussallu imarisaaniimmat.

1.2.1.1.3. Allattuisussaataitanermut oqaasiinnartigullu mianersoqqussummik tiguisussap mianerineqarnissaanut tunngasut

Oqaatigaara allattuisussaataitanerup aamma suliamik paasissutissartalersuisarneq pillugit malittarisassat manna nassatarigaat, tassalu oqaasiinnartigut mianersoqqussutit suliami pineqartumi aamma uppernarsaasersorneqartassasut, mianersoqqussut mianersoqqussutit tunniunneqarnerata nalaani kingusinnerusukkulluunniit atorfeqartitaanermut sunniuteqartussaappat.

Tamanna pillugu oqaatigaara mianersoqqussut taamaattuunini pissutigalugu atorfeqartitaanermut sunniuteqartarmat sunniuteqalersinnaalluniluunniit. Atorfnitsitsinermi oqartussaasup uparuaaneq taamatut sunniuteqartinniannippagu uparuaaneq "mianersoqqussut"-itut taaneqartariaqanngilaq.

Aammattaaq mianersoqqussummik tiguisussap mianerineqarnissaata manna pisariaqalersippaa, tassalu mianersoqqussutit nanertuutaasumik aalajangiinnerusup (aamma) allakkatigut nalunaarutigineqartariaqarnera. Tamanna oqaasiinnartigut mianersoqqusinermi assersuutigalugu ingerlatsiviup mianersoqqusineq pillugu allakkiaata

sulisumut mianersoqqussuteqarnerup kingornatigut saqqummiunneqarneratigut pisinnaavoq.

1.2.2. Uanga naliliinera

1.2.2.1 Mianersoqqussutip oqaasertalersorneqarnera

K Kommunip A-mut allagaanit 28. aamma 30. august 2006-imeersunit erserpoq kommunip "oqaasiinnartigut mianersoqqussut allakkatigut aalajangiusimagaa" mianersoqqussullu taanna "angajoqqaanut suliffimmi kusanangitsumik pissusilersorsimaneq" pissutigalugu tunniunneqarsimasoq.

Nalunaarut taanna imarisani malillugu tassaaginnarpoq oqaasiinnartigut mianersoqqussut tassungalu tunngavilersuut pillugu allakkatigut uppernarsaat.

Taamaattorli oqaatigineqarpoq "mianersoqqusisoqarsimanera pissutigalugu sulinerup nalaani angajoqqaanut, sulisunut allanut ilumoorfiginninngitsumik taamatut pissusilersoqqinnerup soraarsitsineq imaluunniit sakkortunerpaamik kingunerititatu atorfeqartitaanerup atorunnaarsinneqarnera kingunerisinnaagaa."

Kommunitaaq kingusinnerusukkut, tassalu 11. september 2006-imi, nalunaarutigaa qalleqqiisoqarpat mianersoqqussut ukiumi ataatsimi sunniuteqartussatut atuutsinneqarsinnaasoq. Paasissutissaq taanna e-mailikkut nalunaarutigineqarpoq, mianersoqqussutip paasissutissartaqannginnera P.I.P.-p malugeqqullugu oqaatigereeraa.

Kommunip suliamik kingusinnerusukkut suliarinninnermini mianersoqqussutip oqaasertalerneqarnera allanngortinngilaa.

Pisoq sunarpiaq pissutigalugu mianersoqqussut tunniunneqarsimanersoq mianersoqqussummi oqaatigineqanngilaq, taamatuttaarlu suna "ilumoorfiginninngitsumik pissusilersorneq"-tut isigineqarnersoq takuneqarsinnaanani.

Kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaasiani immikkoortumit 10.4.1-imit tunngaviusutut erserpoq kommunip oqaasiinnartigut mianersoqqussut allakkatigut mianersoqqussummit sakkukinnerusutut isigigaa.

Pisulli oqaasiinnartigut mianersoqqussuteqarnermut pissutaasup qalleqqinneqarnerata soraarsitsinermik atorfeqartitaanerulluunniit unitsinneqarneranik nassataqarsinnaaneranik kommunip oqarnera immikkoortumut 10.4.1.-imut (naammaginngitsumik sulineq pissutigalugu soraarsitsisoqannginnerani allakkatigut mianersoqqusisoqareersimanissaanik aalajangersaasuusumut) assortuuttuuvooq.

Assortuunneqarneq taanna immiini kommunip aalajangiinerata imarisaanik nalornisutitinnilersitsivoq. Tamatumani manna isiginiarpara, tassalu sulisoqarnermik ingerlatseriaatsimi malittarisassat kommunip ilumini atugassatut aalajangersarsimasai tassaasut kommunip anguniagaata aalajangersarniarneqarnerata qanoq paasineqarinnanut nassuiaanermi annertuumik ilapittuutaasut, malittarisassat taakku inatsisini aalajangersakkanut naapertuuttuunerat apeqquataatinnaq.

Tamatuma kingorna uanga naliliinera unaavoq mianersoqqussutip oqaasertalersorneqarnera mianersoqqussutip qanoq erseqqitsiginissaanik piumasqaatinik eqqortit-

sisuunngitsoq, tak. qulaani immikkoortuni 1.2.1.i-mi aamma 1.2.1.ii-mi oqaatigineqartut.

Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq mianersoqqussut taassumalu sunniutissai ima erseqqarlutsigisut A-p mianersoqqussut ilumut paasisimanerlugu nalornissutigisinaasimallugu, taamaalillunilu inatsiseqartitsinikkut inissisimanini siumut naatsorsusallugu periarfissaqarsimanani. Tamatumalu isiginiarneqarnera tassarpiaavoq mianersoqqussutip erseqqissumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu oqaasertalersorneqarnissaanik piumasaqaateqarnermut tunngavilersuutaasoq.

Tamatuma kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq aalajangiineq taanna ataasiaannartumik uparuaatitit pineqaatissiisutaanngitsutut sunniuteqarnermi saniatigut inatsiseqartitsinikkut allamik sunniuteqanngitsoq, tassami atorfinitsitsisarneq ingerlatsinerlu pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu mianersoqqussutit isigineqarsinnaassaguni piumasaqaatinik eqqortitsisuunnginnami.

Oqaatigaara mianersoqqussutip qalleqqiisoqarnerani piffissaq atuuffia pillugu paassissutissap kingusinnerusukkut tunniunneqarnerata uanga ataatsimut paasinninnera allanngortinngikkaa, tassami mianersoqqussut taanna erseqqissumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu suli oqaasertalersorneqarsimannngimmat.

Sulisogarnermik ingerlatseriaatsimi immikkoortup 10.4.1-ip soraarsitsinermi tunngavimmi immikkut piumasaqaatit sunniutaa pillugu oqaatigaara malittarisassaq taanna oqaasertalersorneqarsimanermisut itsilluni soraarsitsinissamik kingusinnerusukkut isumaliutersuuteqarnernut inatsiseqartitsinikkut sunniuteqanngitsoq. Malittarisassap taassuma suliami oqaasiinnartigut ataasiartumik arlaleriartumilluunniit mianersoqqussuteqarfioersimasuni atorneqarnera pisussaaffittut missiliuussinermik mattussisuususaavoq, sulianili ataasiartumik arlaleriartumilluunniit allakkatigut mianersoqqussuteqarfioersimasuni atorneqarnissaa malittarisassat atuutereersut eqqarsaatigalugit pisariaqartussaananani.

1.2.2.2. Aalajangiinerup pisunut naapertuuttuunera

Pisortat ingerlatsineranni oqartussaassutisimik atortitsinermi pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik tunngaviusumik piumasaqaat atuuppoq. Tamatuma manna nasataraa, tassalu oqartussaasoq anguniakkamini pisariaqartunit sakkortunerusunik iliuuseqassanngitsoq, tassalu aalajangiisoqannginneranik anguniagaq pineqartoq eqqarsaatigineqartunit sakkukinnerusunik iliuuseqarnikkut anguneqarsinnaanersoq oqartussaasup taamaalilluni isumaliutersuutigissagaa. Pisunut naapertuuttumik iliuuseqarnissamik nalililinq taamaattoq aalajangiinermi takuneqarsinnaassaaq.

Kommuni aalajangiinerup pisunut ilumut naapertuuttuuneranik naliliisimannngilaq. Pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik piumasaqaat qulaani immikkoortumi 1.2.1.iii-mi oqaatigineqartut imarisatigut ingerlatsivimmuut tunngaviusumik piumasaqaataavoq, tamatumalu malinneqannginnerata immiini aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera nalorninarsisippaa.

1.2.2.3. Naggasiut

Makku isorisariaqartutut isigaakka:

- *K Kommunip mianersoqqussummik mianersoqqussutitut isigineqarsinnaassaguni erseqqissuutitsinissamik paatsoorneqarsinnaanngitsuunissamillu piumasaqaatinik eqqortitsisuunngitsumik A-mut tunniussisimanagera,*
- *aalajangiinerup pisunut ilumut naapertuuttuuneranik kommunip isummerfiginnissimannginnera,*
- *kommunip kukkunernik taaneqartunik suliamik kingusinnerusukkut suliarinninnermini aaqqiisimannginnera, aamma*
- *kommunimi sulisoqarnermik ingerlatseriaatsip immikkoortuani 10.4.1-imi malittarisassanik suliamut attuumassuteqartunik tunngaveqarluni missiliuisarnissamik piumasaqaammik unioqquutitsisuusunik kommunip iluani atornerqartussanik kommunip aalajangersaasimanagera.*

Kommuni mianersoqqussutitik sakkortusiartuaartunik atuisarnersoq apeqquteqaatiga K Kommunip akisimannimmagu tamatumunnga peqatigitillugu naammaginannngitsutut isigaara.

1.3. Kommunip suliamik suliarinninnera

1.3.1. Inatsisikkut tunngavigisaaq

Oqartussaasup atorfinitsitsinissamik, soraarsitsinissamik, naalasseriitsuliornermut qisuariaateqarnissamik assigisaannillu aalajangiineri ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinermik oqartarnermi pineqartunut ilaatinneqarput. Taamaalilluni sulisup mianersoqquneqarnissaanik oqartussaasup aalajangiiniarnera suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit suliarineqartussaavoq, tak. inatsimmi tassani § 2, imm. 1, tassuunalu aalajangersarneqarpoq inatsit taanna sulianik ingerlatsinermi oqartussaasup aalajangiiffigisimaasaani aalajangiiffigiumaagaaniluunniit suliarinninnermut atuuttuusooq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerup pineqarnerata manna nassataraa, tassalu suliami illua'tungiusup pisinnaatitaaffii pillugit malittarisassat inatsisikkut aalajangersarneqarsimasut inatsisikkuunngitsorlu aalajangersarneqarsimasut, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq anertusisaaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq aamma tunngavilersuisarneq naammagittaalliuteqarnissamullu periarfissamik ilitsersuisarneq pillugu malittarisassat oqartussaasup suliamik suliarinninnerani malinneqasasat.

Mianersoqqussut aammattaaq - uppernarsaasersuineq eqqarsaatigalugu aamma nantuisuusumik aalajangiineq pineqarmat mianersoqquneqartoq eqqarsaatigalugu - ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik tunngaveqarneq tunngavigalugu allakkatigoortuusariaqarpoq, aamma tak. qulaani immikkoortup 1.2.1.1-ip naggataani oqaatigineqartut.

1.3.1.1. Suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

1.3.1.1.1. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassat nalinginnaasut

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imit makku erserput:

"§ 19. Suliassami (illuatungiuilluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinangippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinnegartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. (...)"

Imm. 2-mi aalajangersagaq pisuni sorlorni imm. 1-ip saneqqunneqarsinnaanera eqqarsaatigalugu sukumiisuvoq. Taakku arlaannaalluunniit suliame matumani ator-neqarsinnaanngilaq.

§ 19 tassaavoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi innarlitsaaliinissamik aalajangersakkat ilaat ataaseq, tamannalu unioqquatinneqarpata aalajangiineq kukkunermit sunnerneqarsimasoq taamalu atuussinnaassuseqanngitsoq ilimagineqartarpoq, kukkuneq suliap suliarineqarnerani inerniliinermut sunniuteqarsimanngitsoq oqartussaasup uppersarsinnaanngippagu.

Suliani naalasseriitsuliornerit pillugit aalajangiinernut tunngasuni § 19 suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat annertusisamik pisussaaffeqarnermit inatsisikkut aalajangersagaanngitsumit ikorfartorneqarpoq, taannalu malillugu suliame illua'tungiusoq suliame pissusiviusuinnaat pinnagit aammali suliame inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pillugu isumaanik tusarniaavigineqartussaavoq. Tamatuma manna nassataraa, tassalu oqartussaasup atorfeqartitaasoq suliamek paasinnikkallarnerminik nassuiaateqarfigissagaa, matumani pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliinneq kiisalu oqartussaasup uppersaatinik naliliinera (-ri) ilanngullugit eqqarsaatigalugit, suliap uppersaasersuineq pillugu apeqqutinik imaqarpata. Nassuiaat taanna aallaavittut allakkatigoortuusariaqarpoq.

1.3.1.1.2. Kommuni sulisoqarnermit ingerlatseriaasia

Kommuni sulisui pillugit naammagittaalliutit suliarineqarneranni periaaseq suna malinneqassasoq K Kommuni sulisoqarnermit ingerlatseriaasianit erserpoq, kommunillu allakkani 6. juli 2007-imeersuni oqaatigaa sulisoqarnermit ingerlatseriaatsip taassuma malinneqartarnera kommunip ileqqorigaa.

Periaaseq taanna allaaserineqarsimasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliame illua'tungiusumut pisinnaatitaaffiliussanit annertunerusunik suliame illua'tungiusumut pisinnaatitaaffiliivoq, tassami sulisoqarnermit ingerlatseriaatsimi makku aalajangersarneqarmata:

- i. Sulisoq naammagittaalliutip imarisaanik ilisimatinnegassasoq, suliarlu pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqassasoq,
- ii. naammagittaalliut tunuartinneqassanersoq tamatuma kingornatigut naliliisoqassasoq. Naammagittaalliut tunuartinneqanngippat sulisumut qanoq kinguneqar-

titsisoqarnissaa inassuteqaatigineqassaaq, tamannalu sulisumut ilisimatitsissutigineqassalluni, aamma

iii. sulisoq tamatuma kingornatigut suliami inaarutaasumik aalajangiisoqannginnerani oqaaseqaateqarnissaminut periarfisseqqinneqassasoq.

Taamaalilluni periaatsip taassuma manna nassataraa, tassalu sulisoq suliap aallartinneqarneraniilli naammagittaalliut pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqassasoq tamatumalu kingornatigut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq pillugu malittarisassat tunngavigalugit isummaminik tusarniaavigineqassasoq, tak. qulaani oqaatigineqartut.

Pisinnaatitaaffiup taamatut ittup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat taarsersinnaanngilai, tassami taanna suliami illua'tungiusup aalajangiinissamut tunngaviusumit tamarmiusumit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi pineqartumit allaasumik tunngaveqarluni oqaaseqaateqarnissaanut pisinnaatitsimmat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit annikinnerpaaffissat pillugit inatsisaa-voq. Tassa illua'tungaaticut imaappoq tusarniaanerup ingerlanneqarnerata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasaqaataasut minnerpaaffiatigut eqqortissimassagai. Illua'tungaaticut imaappoq tusarniaaneq pillugu immikkut aalajangersakkat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasaqaataasunit annertu-nerusunik pisinnaatitaaffiliisut aamma malinneqartussaasut⁴⁴. Matumani assersuutitut immikkut inatsit imaluunniit allaffissornikkut aqutsinermi ileqquusutut periaaseq pineqarsinnaavoq.

Malittarisassat Inatsisartut inatsisaaticut aalajangersarneqarsimasut kommunimi ileqquusutut periaatsikkut aamma saneqqunneqarsinnaanngillat.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaasiani tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq malittarisassat pinngitsooratik malinneqartussat saniaticut atuuttoq.

Allaffissornikkut aqutsinermi ileqquusutut periaaseq saneqqunneqarsinnaanngilaq, ataatsimut suliamullu attuumassuteqartumik ileqquusutut periaatsip allanngortinneqarnera imaluunniit ataasiartumik tunngavilersorluagaasumillu saneqqutsineq pineqanngippat.

1.3.1.2. Tunngavilersuineq

Allakkaticut aalajangiinernik tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-ini 22-miillutillu 24-miipput:

"§ 22. Aalajangiineq allakkaticut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni."

"§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuusutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillu-

44) Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi apeqqut tamatuma pissuseqataa pillugu una takuuk: Hans Gammeltoft-Hansen il.il., "Forvaltningsret", 2003-mi aappasaanik naqitertitaq, qupperneq 512.

git aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanermik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisor-talluunniit soqutigissat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15."

Tunngavilersuinissamik piumasagaat taamatuttaaq tassaavoq innarlitsaaliinissaq pil-lugu aalajangersagaq, taamaattueneralu pissutigalugu tunngavilersuinissamik piu-masagaatip malinneqannginnera aalajangiinerup atuussinnaassuseqannginneranik nassataqarsinnaavoq, tunngavilersuisimannigineq pineqartumi sunniuteqarsimanngitsoq uppernarsarneqarsinnaanngippat.

1.3.2. Uanga naliliinera

1.3.2.1. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

A-p mianersoqqussummik 21. august 2006-imi tunniussinerup nalaani naammagittaalliutit imarisaa ilisimannigilaa, taannalu pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarani. Naammagittaalliutit pineqartumut akornusiisuvoq, taamaattuuninilu pissutigalugu suliap aalajangiivigineqarneranut annertuumik sunniuteqarluni.

Taamaattumik K Kommuni mianersoqqussummik tunniussisoqassasoq aalajangiinnginnermini A suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigissallugu pisussaaffeqarsimavoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermit ikorfartorneqartoq.

K Kommunilli uannut akissummini 6. juli 2007-imeersumi oqaatigaa kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarnerani ileqqusutut periaaseq kommunimi sulisoqarnermik ingerlatseriaatsimi "Sulisut pillugit naammagittaalliutit suliarineqarneranni tunaartarisassat"-ni immikkoortup 18-ip kiisalu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip Naalakkersuisullu taanna pillugu ilitersuusaaata nassatari-gaat.

Kommunip peqatigitillugu oqaatigaa A suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqariinngitsoq mianersoqqussummik tunineqarsimasoq, taamatullu kommunip nas-suerutigalugu (sulisup naammagittaalliutigineqartup oqaaseqaateqarsinnaatitaane-ra pillugu) nammineq tunaartarisassani malinneqarsimannngitsoq. Kommuni akissummini suliamik suliarinnissimanerup aamma malittarisassat taakku imminnut naaper-tuussimannginnerat pillugu oqaaseqaatinik saqqummiussinnigilaq. Kommuni sulisoqarnermik ingerlatseriaaseq eqqarsaatigalugu nammineq ileqqusutut periaatsimi sa-

neqqunneqarsimaneranut tunngavilersuummik suliamut attuumassuteqartumik taasaqarsimanngilaq.

Kommunip nammineq paasissutissiisutaanut uiggiullugu isumaqarpunga kommunip suliamik suliarinninnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassanut suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermut imaluunniit kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaasia eqqarsaatigalugu nammineq ileqqusutut periaasianut naapertuuttuusimanngitsoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu uanga paasinninnera unaavoq K Kommuni kukkuner-mik A-p uannut naammagittaalliunnginnerani aaqqiinissaminut pissutissaqarsimasoq, tassami P.I.P.-p, A-p uiatalu B-p suliami illua'tungiusutut isumaannik tusaarniaa-soqarsimannginnera kommunimut malugeqquneqarsimammat.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimannginnera kommunillu kukku-nermik aaqqiisimannginnera isorisarialerujussuartut isigaakka.

1.3.2.2. Tunngavilersuineq

A aalajangiinermik allakkatigut 28. aamma 30. august 2006-imeersutigut nalunaarfi-gineqarpoq. Taakku tunngavilersuummik imaqartussaasimagaluarput, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22.

Mianersoqqussut pineqartillugu aalajangiinerup imarisaa tassungalu tunngavilersuut imminnut kaputartuutingaatsiartarput, tassami pisoq pisulluunniit suut pissutigalugit mianersoqqussuteqartoqarneranik paasissutissat mianersoqqussutit imarisaani aam-ma tassunga tunngavilersuummi ilaasarmata.

Qulaani immikkoortumi 1.2.2.1-imi oqaatigineqartutut mianersoqqussummi oqaatigi-neqarpoq mianersoqqusisoqartoq "sulinerup nalaani (...-mut) ilumoorfiginninngitsu-mik taamatut pissusilersorsimaneq" pissutigalugu.

Uanga naliliinera unaavoq tunngavilersuut taanna suliassat suliarineqartarnerat pil-lugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi missiliuussinermut tunuliaqutaasoq aamma paasissutissarpiaat pingaartillugit isiginiarneqarsimasut pillugit nassuiaa-soqarnissaanik piumasqaammik eqqortitsisuunngitsoq.

Tamatumani manna isiginiarpara, tassalu missingiussinermut tunuliaqutaasoq eqqaaneqarsimanngilluinnartoq, mianersoqqussummilu pisut ingerlasimanerat eqqaane-qarsimanngitsoq, taamaallaalli kommunip nammineq tamatumunnga naliliinera eq-qaaneqarsimalluni.

Tassanissaaq uanga paasinninnera unaavoq kommuni kukkuner-mik A-p uannut naam-magittaalliunnginnerani aaqqiinissaminut pissutissaqarsimasoq, taamaattumillu tun-ngavilersuisimannginneq kukkuner-millu aaqqiisimannginneq isorisarialerujussuartut isigaakka.

1.3.2.3. Kommuniip suliamik suliarinninnera pillugu eqikkaalluni oqaaseqaatit

Suliap suliarineqarnerani K Kommuniip annertuunik kukkussuteqarsimanera eqikkaallunga isorisarialerujussuartut isigaara.

Aammattaaq kommunip aalajangiinermik malittarisassat taaneqartut malinnagit pisi-masumik aalajangiusimanninnera kukkunernillu kommunip, naak taamaaliornissamut pissutissaqaraluarluni, nammineq suliniuteqarnermigut imaluunniit aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliamik suliarinninneratigut aaqqiiniarsimanninnera isorisarialerujussuartut isigaakka.

Uanga paasinninnera unaavoq K Kommuniip suliamik suliarinninnerani amigaatit aalajangiinerup atuussinnaassuseqarneranik nalornissutiginnilersitsisuusut.

2. Kommuniip suliamik suliarinninnerminik uppersaasersuina

2.1. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu allattuisussaataitaneq, kommunip mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataa

A mianersoqqussummik K Kommunimi sulisoqarnermut siunnersortimit 21. august 2006-imi ataatsimeeqatigineqarnermini tunineqarpoq. Ataatsimiinneq taanna pillugu immikkut allakkiamik kommunip suliama allagaataani nassaassaqaanngilaq.

Suliami tassani 31. august 2006-imi ataatsimiittoqaqqippoq. Ataatsimiinneq taanna pillugu allakkiortoqarsimanersoq paasissutissanik aamma nassaassaqaanngilaq. Tassani taamaallaat ilaavoq P.I.P.-p sinniisaata imaqarniliaa. Imaqarniliaq taanna 4. september 2006-imi ullulerneqarsimavoq.

Ataatsimiinnerilli marluk taakku kommunip mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataani ullulerneqarsimannngitsumi annertunerusumik annikinnerusumilluunniit eqqaaneqarsimapput, taannali kingusinnerusukkut suliarineqarsimasutut isikkoqarpoq⁴⁵.

Taamaattumik allakkanni 26. februar 2007-imeersuni kommuni qinnuigaara paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6 tunngavigalugu allattuisussaataitanermini ileqqusutut periaatsini pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Kommuni akissummini 6. juli 2007-imeersuni tamanna pillugu nassuiaateqarsimannngilaq.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6-imit makku erserput:

"§ 6. Suliami ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaqaasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartumik suliassap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik oqaasiinnakkut pissarsisoq, paasissutissanilluunniit taamaattunik allatut iliorluni paasisaartoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaat-

45) Mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaammitt erserpoq A P.I.P.-mut ilaasortaajunnaarsimasoq, tamannalu suliami allagaatit malillugit kommunip aatsaat P.I.P.-p tamanna pillugu faxikkut nassiuusaatigut 18. september 2006-imeersukkut paasisimavaa. Taamaattumik manna tunngaviuttippara, tassalu allakkiaq taanna aatsaat ullup taassuma kingornatigut suliarineqarsimasoq.

torli paasissutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq."

Allattuisussaatitaaneq suliami pissusiviusut pillugit paasissutissanut tamanut suliami allagaatinin erseriinngitsunut atuuppoq, paasissutissat qanoq iliorluni suliami pissarsiarineqarsimanerat apequtaatinnagu.

Taamaalilluni allattuisussaatitaanermi paasissutissat, oqartussami taannaasumi oqaasiinnartigut paarlaateqatigiinneqartut, soorlu sulisut akornanni, imaluunniit paasissutissat kommunalbestyrelsip kommunimiluunniit ataatsimiititaliat ataatsimiinneri ni saqqummertut aamma pineqarput.

Paasissutissap allattuisussaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqarnissaani aalajangiisuuvoq paasissutissaq suliap uppersaasarsorneqarneranut ilassutaasutut isikkoqarnera imaluunniit suliami pissutsinik atuuttunik ilaatigut ersarinnerulersitsiniarluni pissarsiarineqarnera. Taamaattumik allattuisussaatitaanermi paasissutissat pisumut isummernernik inunnit ataasiakkaanit sunnerneqarsimasunik imaqartut aamma pineqartunut ilaatinneqarsinnaapput, naliliineq taamaattoq suliap paasissutissartalersorneqarneranut pingaaruteqarpat.

Allattuisussaatitaanermik eqqortitsinerup manna qulakkeerpa, tassalu ingerlatsiviup suliaani illua'tungeriit suliami paasissutissanik pissarsinissaminnut periarfissaqarnerat. Taamatutaaq ingerlatsivimmi oqartussaasumut namminermut pingaartuuvoq kingusinnerusukkat paasissallugu paasissutissaviusut, aalajangiinnermi tunngavimmut ilaasut sorliit pineqarnera, soorlu suliap naammagittaalliuutigineqarpat, imaluunniit suliap eqqortumik sularineqarsimanersaq isumaliutersuutigineqarpat.

Aammattaaq oqaatigaara ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa oqartussaasup – suliap aalajangiiffigineqartussap pineqarnera apequtaatinnagu – suliami iliuuserineqartut suliap sularineqarneranut annertuumik pingaaruteqartut allattornissaat isumagissagaa. Tamatuma manna nassataraa, tassalu suliami illua'tungiusoq oqarasuaatikkut nukingisaarisimappat tamatuma suliami aamma allanneqartariaqarnera.

Uanga paasinninnera unaavoq paasissutissat ataatsimiinneri marlunni taakkunani saqqummertut suliami allagaatinin erseqqissumik takuneqarsinnaanngitsut. Aammattaaq ataatsimiinnermi illua'tungeriit qanoq isumaqatigiissuteqarsimanerat pillugu assigiinngitsunik paasinnittoqarsimasutut ippoq, matumani mianersoqqussut tunniunneqartoq allakkatigut nassiunneqassanersaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Suliap ingerlasimanagera pillugu allakkiaq qaqugu sularineqassasoq nalinginnaasumik malittarisassaqaanngilaq, kingusinnerusukkulli - nalinginnaasumik uppersaasarsuinnermi - nalornisoortoqarpat allakkiap pisut qaangiuterujussuareerneranni sularineqarsimannginnera oqartussaasumut ajoqusiiisuulersinnaavoq. Taamaattumik allakkiaq pisoqarnerata kingornatigut sapinngisamik pilertornerpaamik sularineqartariaqarpoq, pisimasup eqqaamalluarneqarnerani.

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga paasissutissat pineqartut kommunip siusinnerusujussuakkt allattorsimasariaqaralarai.

Isumaqarpungattaq kommunip ileqqusutut periaatsini pillugu apeqquteqaatinnut nassuiaateqarsimannginnera naammaginangitsorujussuusooq.

2.1.1. Kommunip nassuiaataata ilusilersorneqarnera

Nassuiaatip ullulerneqarsimannginnera atsiorneqarsimannginneralu eqqarsaatigalugit uanga paasinninnera unaavoq allagaatit allaffiup iluinnaani atorneqartussat (allakkiat, nassuiaatit assigisaallu) qanga kimillu suliarineqarsimanerat aamma takuneqarsinnaasariaqartoq.

Tamatumunnga makku pissutaapput, tassa kukkussuteqartoqarsimappat oqartussasup kukkunermut suliatigut akisussaannermik kingusinnerusukkt inissiinissaminut periarfissaqartussaanaera, innuttaasup allagaatinik paasitinneqarnermini allagaatip pinngoqqaarfianik takusaqarsinnaasussaanaera, matumani allakkiamik suliarinnittup suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarsimannginneranik misissuisinnaanaera ilanngullugu eqqaarsaatigalugu, kiisalu allagaatip atsiorneqarsimanerata kukkunernut peqquserluuteqarniarnernullu isumannaallisaataasinnaanaera.

K Kommunip mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataata qanga kimillu suliarineqarsimanerata takuneqarsinnaannginnera tamatuma kingornatigut pitsaanngitsutut isigaara.

2.2. Kommunip mappiutaata allagaatinik imallip imarisai

Kommunip mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataani oqaaseqatigiit imaattut ilaapput:

"Mianersoqqussutip tunniunneqarnerani ilanngussatut oqaatigineqartut kukkunikkut ilanngunneqarsimanngillat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussat suut pineqarnerat nassuiaammi oqaatigineqanngimmat kommuni allakkanni 26. februar 2006-imeersuni qinnuigaara tamanna pillugu paasissutisseeqqullugu.

Kommunip akissummini 6. juli 2006-imeersumi taamaallaat oqaatigaa:

"Ilanngussatut amigaatigineqartut suunerat ataatigut atsiortut ajoraluartumik akisinnaannigilaat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allagaatit suussusersineqarsinnaanerata pingaartuuvoq, taamaalilluni suliap ingerlasimaneranik uppernarsaasinnaanermik oqartussaasooq pisussaaffimminik eqqortitsisinnaaqqullugu.

Suliamik uppernarsaasersuisimannginnerup aammattaaq manna nassataraa, tassalu suliap misissorneqarnerani suliap imminut ataqatigiinneqarnerata paasiuminaanera. Tamanna allagaatinik paasitinneqarnerinnarmi atuutinngilaq, aammali taamatutaaq kommunip atorfeqartitaasa suliamik pineqartumik suliarinninnerani atuulluni.

Suliami ilanngussat pillugit paasissutissat kommunip suussusersinnaannngisaasa ilaanerata pitsaanngitsutut isigaara.

3. B-p naammagittaalliuutaata akineqarsimanninnera

A-p uannut naammagittaalliummini 25. november 2006-imeersumi oqaatigaa B-p kommunimut ornigulluni ulloq taanna saaffiginninnermini kommunip sulisoqarnermut siunnersortaanit pineqarnini pillugu naammagittaalliuutaata kommunip akisimannigik-kaa.

K Kommuni allakkanni 26. februar 2007-imeersuni ilaatigut qinnuigaara B-p naammagittaalliuutaata suliarineqarsimanersaq paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommunip uannut allakkamini 6. juli 2007-imeersuni oqaatigaa B-p naammagittaalliuutaata akineqarsimannigisooq, naak piffissap tamatuma nalaani naammagittaalliuutit kommunimit tiguneqarneranit qaammatit qulit sinnerlugit ingerlareersimagaluartut.

Tamanna pillugu paasissutissanik kommunip suliami allagaataani peqanngimmat kommuni naammagittaalliummut tassunga atatillugu suliamik suliarinnissimannigisooq tunngaviutittariaqarpara.

Oqaatigaara innuttaasooq pisortani oqartussaasumut saaffiginnittoq saaffiginnissumminut akineqartussaasooq, oqartussaasup suliamik suliarinninnerata qanoq inernilernerqarumaarnera apequtaatinnagu.

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit piffissaq oqartussaasup suliamik suliarinninnermut atortagaa pillugu malittarisassanik imaqqanngilaq. Taamaattorli suliat pisariaqarneratut pilertortigisumik suliarineqartarnissaat piunasaqaataavoq.

Piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivirususia akuerineqarsinnaasooq suliaq illersorneqarsinnaasumik paasissutissartalersorneqassappat iliuuseqarnerit qanoq amerlatigisut pisariaqarnerisut, iliuuseqarniarnernut akornutissaviusunik piusoqarnerisooq, misissuinerit piffissaajarnartut pisariaqartinneqarnerisut, suliaq qanoq ittuussutsi malillugu nukinginnartuunersooq aamma oqartussaasup nukissaasa suliasaasalu akornanni pissutsinik naliliinikkut nassaarineqassaaq.

Tamatumunnga atatillugu kommunimut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani Inatsisileriffiup suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuusisaani december 1994-imeersumi immikkoortut 204-mit 206-imut malugeqquakka.

Aammattaaq ukiut siusinnerusut pillugit ukiumoortumik nalunaarutinni tamani sulianik pilertortumik suliarinnittarneq pillugu oqaaseqaateqartarpunga. Assersuutitut 2000-imi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 206 tulluili, 2001-imi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 255 tulluili, 2002-mi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 479 tulluili, 2003-mi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 211 tulluili, 2004-mi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 135 tulluili, 2005-imi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 72 tulluili kiisalu 2006-imi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernerit 215 tulluili innersuussutigaaq (quppernerit taaneqartut tamarmik nalunaarutip kalaallisuanut innersuussisuupput).

Uanga paasinninnera aammattaaq unaavoq B-p naammagittaalliuutaanik suliarinnineq nukissanik annertuunik atuiffiusimanaviannigikkaluartoq, taamatuttaarlu suliap illersorneqarsinnaasumik paasissutissartalersorneqarnera suliamik annertuumik

iliuuseqarfusimasussaannikkaluartuq. Naammagittaalliuutit piffissami sivilisuneru-
sumi suliarineqarnissaa K Kommunip naatsorsuutiguniuk naammagittaalliuutit ti-
guneqarnera suliarineqarniarneralu kommunip piffissap naammaginatumik sivilisus-
susillip iluani B-mut uppernarsarsimasinnaagaluarpa.

B-p naammagittaalliuutaata suliarineqarani sivikinnerpaamik qaammatini qulini
kommunimit uninngatinneqarsimanera isorisarialerujussuartut matuma kingornatigut
isigaara, inassuteqaatigaaralu naammagittaalliuut K Kommunip pilertornerpaamik
suliarissagaa.

Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara suliamik suliarinninnerup qa-
noq inernilerneqarnera uannut nalunaarutigeqqullugu.

Inassuteqaatigaarataaq K Kommuni periaatsinik innuttaasut saaffiginnissutaasa pif-
fissami naammaginangitsumik sivilisuallaami suliarineqaratik uninngatiinnarne-
qartanniginnissaannik qulakkeerinnittunik atulersitsissasoq.

4. Eqikkaaneq

4.1. Mianersoqqussut

Mianersoqqussutit imarisaa eqqarsaatigalugu immikkoortumi 1.2.2.1-imi oqaatigaa-
ra mianersoqqussutit tunniunneqartup imarisaa ima erseqqarlutsigalunilu nalor-
ninartigisutut isigigiga aalajangiineq ataasiartumik uparuaanertuinnaq pineqaatissii-
nertuunngitsutut A-mut inatsiseqartitsinikkut sunniuteqanngitsutut isigigiga, tassami
atorfinititsisarneq ingerlatsinerlu pillugit inatsiseqartitsinerit tunngavigalugit aala-
jangiineq taanna mianersoqqussutit isigineqassaguni piunasaqaatinik eqqortitsi-
suunngimmat.

Tamanna atuuppoq aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera atuussinnaassuse-
qannginneraluunniit apeqqutaatinnagu.

K Kommunip aalajangiinerup pisunut naapertuuttuuneranik isumaliutersuutiginnissi-
manninnera immikkoortumi 1.2.2.2-mi isorisariaqartutut isigaara.

Aammattaaq immikkoortumi 1.2.1.1-imi kommunip sulisoqarnermi ingerlatseriaasiani
immikkoortoq 10.4.1 (sulisup naammaginangitsumik sulinini pissutigalugu soraar-
sinneqarsinnaalinnginnermini allakkatigut ikinnerpaamik ataasiarluni uparuaasoqar-
simanissaa) eqqarsaatigalugu isumaqarpunga malittarisassaq taanna inatsisitigut
sunniuteqanngitsuq.

Malittarisassanik kommunip iluinnaani atortunik ingerlatsineri missiliuussisarner-
mut atuuttunik unioqutitsisunik kommunip aalajangersaasimanera tamatumunnga
atatillugu isorisariaqartutut isigaara.

Kommuni mianersoqqussutit sakkortusiartuaartunik atuisarnersoq apeqquteqaatin-
nut K Kommunip akissuteqarsimanninnera tamatumunnga peqatigitillugu naamma-
ginangitsorujussuartut isigaara.

Kommunip suliamik suliarinninnera eqqarsaatigalugu immikkoortumi 1.3.2.1-imi isu-
maqarpunga manna isorisarialerujussuusoq, tassalu kommunip suliami illua'tungiu-
sup isumaanik tusarniaasarnermi suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi ma-

littarisassanik, suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaanissamut inatsisitigut aalajangersagaannngitsumik imaluunniit sulisoqarnermik ingerlatseriaat-simini nammineq ileqqusutut periaatsiminik malinnissimannginnera, kommunillu kukkunernik kingusinnerusukkut aaqqiisimannginnera, naak kommuni taamaaliornis-saminut pissutissaqarsimagaluartoq.

Immikkoortumi 1.3.2.2.-mi manna isorisariaqartutut isigaara, tassalu kommunip aala-jangiinermini amigartumik tunngavilersuisimanagera.

Eqikkaallunga isumaqarpunga pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunnga-vik aamma sulianik suliarinnitarneq pillugu malittarisassat eqqarsaatigalugit ami-gaatit imaattut - aalajangiinerup imarisani malillugu inatsiseqartitsinikkut sunniutait pillugit apeqqutip saniatigut - aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera nalorninar-luni.

4.2. Kommuni suliamik uppersaasersuineru

Immikkoortumi 2.1-imi manna isorisariaqartutut isigaara, tassalu K Kommuni paa-sitinnegarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi allattuisussaataitaaneq pillugu § 6-imi ma-littarisassanik malinnissimannginnera.

Tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga kommunip periaatsini pillugu apeq-quteqaatinnut akissuteqarsimannginnera naammaginngitsorujussuusoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu uanga paasinninnera unaavoq kommunip mianer-soqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataa - minnerunngitsumik uppersaas-ersuinermut nakkutilliinermullu tunngasut pissutigalugit - ullulernegarsimasariaqa-raluartoq atsiornegarsimasariaqaraluarlunilu, allagaatip allaffiup iluinnaani atugas-sap pineqarnera apeqqaatinnagu.

Taamaattumik immikkoortumi 2.1.1-imi manna pitsaannngitsutut isigaara, tassalu kommunip mianersogqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataani nassuiaatip qa-nga kimillu suliarineqarsimanerata takuneqarsinnaannginnera.

Immikkoortumi 2.2-mi manna pitsaannngitsutut isigaara, tassalu suliami ilanngussat suussusersineqarsinnaannngitsut eqqaaneqarsimanerat.

4.3 B-p naammagittaalliuuta

Kommunimi sulisut ilaat pillugu naammagittaalliuutip tiguneqarnera K Kommuni akisimannngimmagu tiguneqarneraluunniit uppersarsimannngimmagu B-llu naam-magittaalliuutaata suliarineqarnerani sivikinnerpaamik qaammagini qulini kommuni-mit uninngatinnegarsimanera isorisarialerujussuartut isigaakka.

4.4. Inassuteqaatit

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit makku inassuteqaatigaakka:

1) *Suliaq A-p mianersogqussummik tunineqarneranut tunngasoq K Kommuni sulia-reqqissagaa, tamatumanilu pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik suliami-lu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi tunngavilersuinermilu piumasagaatit eqqortinneqarnissaat isumagissagaa, suliarinneqqinnerullu kingornatigut mianer-*

soqqussummik tunniussisoqassappat erseqqissuutitsinissamik paatsoorneqarsinnaasuunnginnissamillu piumasaqaatit eqqortinneqarnissaat aamma isumagissagaa. Kommuni qinnuigaara tamatuma qanoq inernilerneqarneranik nalunaarfigeqqullunga.

- 2) *Kommuni periaatsinik oqartussaaneermik atortitsinermi pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik qulakkeerisunik atuilissasoq, pisunullu naapertuuttumik iliuuseqarnermik oqimaalutaasimaneq kommunip aalajangiinerini takuneqarsinnaalissasoq.*
- 3) *Kommuni mianersoqqussutinik sakkortusiartuaartunik atuisarpat pisuni ataasiakkaani tamani mianersoqqussutip sorliup pineqarnerata siunissami erseqqissumik takuneqarsinnaasarnissaa kommunip isumagissagaa.*
- 4) *Kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaatsini ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanut naapertuuttunngortillugu naleqqussassagaa. Kommuni qinnuigaara qanoq iliuuseqartoqarneranik nalunaarfigeqqullunga.*
- 5) *Kommuni periaatsinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi allattuisusaatitaaneq pillugu malittarisassap aamma suliamik uppersaasersuisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malinneqarnissaannik qulakkeerisunik atuilissasoq.*
- 6) *Allagaatip pinngoqqaarfiata tassani erseqqissumik takuneqarsinnaanera kommunip siunissami eqqumaffigissagaa.*
- 7) *Kommuni periaatsinik allagaatit suliamik suliarinninnermi ilaatinneqartut sukkulluunniit nanineqarsinnaanerannik qulakkeerisunik atuilissasoq.*
- 8) *B-p naammagittaalliuutaa kommunip pilertornerpaamik suliaralugu akissagaa. Kommuni qinnuigaara tamatuma qanoq inernilerneqarneranik nalunaarfigeqqullunga.*
- 9) *Kommuni periaatsinik saaffiginnissutit piffissami naammaginangitsumik sivilaami suliarineqaratik uninngatinneqartannginnissaannik qulakkeerisunik atuilissasoq.*

K Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatiga ataatsimut isigalugu qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

Oqaaseqaatip matuma assilinera allakkatigut allatigut allakkanut ukunnunnga peqatigitillugit nassiunneqartutigut A-mut nassiuppara."

Kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut 10. oktober 2008-meersutigut eqqaasippara.

K Kommuni allakkatigut 5. november 2008-meersutigut imatut akivoq:

"A-p naammagittaalliuutaa pillugu allakkavit ...-mik normoqartut 28-07-2008-meersut tiguneqarnerat K Kommuni sinnerlugu matumuuna uppersassavara.

Immikkoortut qulingiluat (inassuteqaatit) allakkanni quppernemi 46-mit 47-mut taaneqartut tulliuuttuni akissavakka.

Allakkanni immikkoortoq 1) "Suliaq A-p mianersoqqussummik tunineqarneranut tungasoq K Kommuniq suliareqqissagaa, tamatumani pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi tunngavilersuinermilu piumasaqaatit eqqortinneqarnissaat isumagissagaa, suliarinneqqinnerullu kingornatigit mianersoqqussummik tunniussisoqassapat erseqqissuutitsinissamik paatsoorneqarsinnaasuunnginnissamillu piumasaqaatit eqqortinneqarnissaat aamma isumagissagaa. Kommuni qinnuigaara tamatuma qanoq inernilerneqarneranik nalunaarfigeqqullunga."

Uanga paasinninnera unaavoq K Kommuniq piumasaqaatit assigiinngitsut mianersoqqussummik tunniussinermut atatillugu suliamut attuumassuteqartut tulleriiaarsimasatit pingaarnersutigit eqqortissimagai, naak kommunip suliarinninnera iluseqartitsinermik piumasaqaataasunik tamatigit eqqortitsisimangikkaluortoq.

Tamatumunnga atatillugu manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu sulisoqarnermut siunnersortip ...-p A siusikannersukkut ataatsimeeqatigisimagaa. B-p naammagittaalliuutaani 30. august 2006-imeersumi allakkanni quppernemi 6-imi aallartittumik issuarneqartumi oqaatigineqarpoq oqaloqatigiinneq torersumik ingerlanneqartoq, oqaasiinnakkullu mianersoqqussut A-p tigujuumallugu akuerisimagaa.

Tamatuma erseqqilluinnartumik takutippaa A suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarsimasoq kiisalu ataatsimmiinnermi tassani tunngavilersuutaasimassasoq naammagisi maarsimagaa. Taamaassimassaarmi mianersoqqussut akuerisimammagu. ...-p A-mut oqaatigisai taamaalillutik tigussaasuusimapput paatsoorneqarsinnaasimanatillu.

Uanga paasinninnera aamma unaavoq suliap ingerlasimanagerata takutikkaa ... pineqaatissiissutip annertussusianik oqimaalutaasimasoq, tassami taamaallaat oqaasiinnartigit mianersoqqusisoqarsimammatt, allamik naami. Oqaasiinnartigummi mianersoqqussut atorfeqartitaanermut tungasuni pineqaatissiissutitut sakkukinnerpaajuvoq. Taamaaliornikkut A-p unioqqutitsinera annikinnerusumik ilungersunassuseqartutut isigineqarsimavoq, taamalu oqartussaassutsimik atuutsitsinermi pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarneq isiginiarneqarsimalluni.

Tusarniaanermut piffissaliussap iluseqartitsinermi piumasaqaataasunik eqqortitsisuunnginnera ajuusaarutigissavara, isumaqarpungali kukkuneq taanna mianersoqqussummik suliap suliareqqinneqarnissaannut tunngavilersuutaasinnaanngitsoq. Taamaattumik mianersoqqussut aalajanguisimaneqarpoq.

Allakkanni immikkoortoq 2). "Kommuni periaatsinik oqartussaaneermik atortitsinermi pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarneermik qulakkeerisunik atuillassasoq, pisunullu naapertuuttumik iliuuseqarnermik oqimaalutaasimaneq kommunip aalajangiinerini takuneqarsinnaalissasoq."

Uanga erseqqissumik paasinninnera unaavoq kommunip sulisuisa aalajangiigaangamik tamanna eqqaamareertaraat. Taamaattumik tamatumunnga atatillugu suliniutinik aallartitsinissamut

imaaliallaannaq pissutissaqarnaviangilaq. Suliami A-mut tunngasumi uanga paasinninnera malillugu pingaartumik sulisoqarnermut siunnersorti suliassaminik naammassinnissinnaangitsoq pineqartoq, tamatumalu kommunip sulisuisa sinneri pasineqalersinniarlugit atorneqassangilaq.

Allakkanni immikkoortoq 3) "Kommuni mianersoqqussutininik sakkortusiartuaartuninik atuisarpat pisuni ataasiakkaani tamani mianersoqqussutip sorliup pineqarnerata siunissami erseqqissumik takuneqarsinnaasarnissaa kommunip isumagissagaa."

Taanna tusaatissatut tiguneqarpoq. Isumaqaarpunga suliami pineqartumi paatsiveerusimaarnerujussuaq pilersimasooq oqaasiinnartigit mianersoqqussutip uppernarsaasersuinissaq eqqarsaatigalugu allakkatigit nalunaarutigineqartup pineqarneranik pissuteqartoq.

Allakkanni immikkoortoq 4) "Kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaatsini ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanut naapertuuttunngortillugu naleqqussasagaa. Kommuni qinnuigaara qanoq iliuuseqartoqarneranik nalunaarfigeqqullunga."

Kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaasiani issuaq una allakkanni qupperneq 24-miittoq immikkoortoq 10.4.1 eqqarsaatigalugu isornartorsiunerit isumaqatigaara:

"Sulisoq naammaginngitsumik sulinini pissutigalugu soraarsinneqarsinnaalinnginnermini allakkatigit ikinnerpaamik ataasiarluni uparuarneqarsimassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Issuarneqartut kommunip sulisoqarnermik ingerlatseriaasianit peerneqassaaq.

Allakkanni immikkoortoq 5) "Kommuni periaatsinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi allattuisussaataitaaneq pillugu malittarisassap aamma suliamik uppernarsaasersuisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malinneqarnissaannik qulakkerisunik atuilissasoq."

Suliami matumani kukkunerit kommunip sulisoqarnermut siunnersortaata siusinnerusukkut oqaatigineqartutut suliassaminik naammassinnissinnaannginneranik pissuteqarnerusut ajuusaarutigineranni uanga salliussaanga. Uagali erseqqissumik paasinninnera unaavoq kommunip sulisui ataatsimut isigalugit malittarisassanik qulaani taaneqartuninik malinnineq eqqumaffigilluaraat. Taamaattumik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit isumaqaarpunga suliassaqaarfimmi tassani suliniutinik avammut sammititaasunik aallartitsinissamut pissutissaqarsorinngilara. Taamaattorli tamanna eqqaamassavara.

Allakkanni immikkoortoq 6) "Allagaatip pinngoqqaarfiata tassani erseqqissumik takuneqarsinnaanera kommunip siunissami eqqumaffigissagaa."

Naatsorsuutigaara "Meeqqanik paaqqinniffimmi kissaatiginangitsumik pissusilersorneq pissutigalugu A-p mianersoqqussummik tunineqarnera pillugu nassuiaat" (allakkanni qupp. 15 ta-kuuk) matumani eqqarsaatigigit.

Allagaatip pileqqaarfiata allagaammi soorunalimi takuneqarsinnaanissaa isumaqatigilluinnarpara. Kukkunerulli kommunip siusinnerusukkut sulisoqarnermut siunnersortigisimasaanit kukkussutigineqarsimanissaa ilimanartorujussuusoq innersuussutigeqqittariaqarpara. Pineqartoq maani kommunimi atorfeqartitaajunaarsimammat pineqartoq eqqarsaatigalugu iliuuseqaqqis-sinnaangilanga. Taamaattorli kommunip massakut sulisui taamaattunik kukkussuteqartanngitsut qularinngilara.

Allakkanni immikkoortoq 7) "Kommuni periaatsinik allagaatit suliamik suliarinninnermi ilaatinneqartut sukkulluunniit nanineqarsinnaanerannik qulakkeerisunik atuilisasoq."

Naatsorsuutigaara immikkoortumi matumani allakkanni immikkoortoq 2.2. eqqarsaatigigit, tassanilu quppernermi 41-mi kommunip mianersoqqussummik tunniussineq pillugu nassuiaataani imaattoq issuarlugu:

"Mianersoqqussutip tiguneqarnerani ilanngussatut taaneqartut kukkunikkut ilanngullugit nassiuinneqarsimangillat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamatuttaaq allakkanni qupp. 41-mi allapputit kommuni allakkanni 26. februar 2006-imeersuni qinnuigigit ilanngussat suut pineqarnermut nalunaarutigeqqullugu. Qupp. 41-mi issuarneqartunit tullerit erserpoq ilanngussat suut pineqarnermut kommunip akisinnaasimangikkaa.

Sulisoqarnermut siunnersortip suliassani aamma pisuni tassani naammagintumik naammassisinnaasimangimmagit ajuusaarutigisavara, tassami allagaatit suliap suliarineqarnerani tiguneqarsimasut soorunalimi sukkulluunniit nanineqarsinnaasussaammata.

Sulisoqarnermut siunnersortip pineqartup K Kommunimi atorfeqartitaajunnaarnera oqaatigeqqullugu erseqqissaqqissavara qularutiginnikkiga kommunip sulisui massakut imatut sulisareersut suliama allagaatit suliamut attuumassuteqartut tamarmik pilertortumik pitsaasumillu nanineqarsinnaatillugit. Taamaattumik apeqummi tassani annertunerusumik iliuuseqaqqinnissamut pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

Allakkanni immikkoortoq 8) "B-p naammagittaalliutaa kommunip pilertornerpaamik suliaralugu akissagaa. Kommuni qinnuigaara tamatuma qanoq inernilerneqarneranik nalunaarfigeqqullunga."

Allakkanni quppernermi 41-42-mit erserpoq A-p ilinnut naammagittaalliummini 25. november 2006-imeersumi oqaatigisimagaa B-p kommunimi sulisoqarnermut siunnersortimit ulloq taana ornigulluni saaffiginninnermini pineqarni pillugu naammagittaalliutaa 30. august 2006-imeersoq kommunip akisimangikkaa.

Allakkanni quppernermi 42-mi aamma takuneqarsinnaavoq kommunip ilinnut allakkamini 6. juli 2007-imeersuni oqaatigigaa B-p naammagittaalliutaa akineqarsimangitsoq, naak naammagittaalliutip kommunimit tiguneqarneranit piffissap taamaalinerani qaammatit qulit sinnerlugit ingerlareersimagaluartut.

Tamatumunnga atatillugu manna erseqqissassavara: A-p naammagittaalliuutaa 30. august 2006-imeersaq AKINEQARSIMAVOQ. Naammagittaalliuut borgmesterimit namminermit B-p iluareqisaanik akineqarsimavoq.

Tamatumunnga uppersaat A-p (B-p) borgmester ...-mut nal. 13:25 e-mailiani 13. september 2006-imeersumi takuneqarsinnaavoq. E-mailimi tassani immikkoortut toqqarneqartut issuassavakka:

"A pillugu suliaq

Borgmester ...-mut, K!

Siullermik qujanaq arfineq aappaanni oqaloqatigiilluarnermut. Sapaatip akunnerata aallartin-nerani suliaq pillugu allakkiorpunga (ilanngunneqarpoq) naatsorsuutigalugulu suliaq mas-sakkut unitsinneqarsinnaasoq."

... taamatuttaarlu innuttaasunut pissuserissaarnissap attanneqarnissaata pisariaqartuunera atorfilittanut taamaaliornissaminnik pisinnaasaqanngitsunut/piumassuseqanngitsunut erseq-qissarneqarluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Uanga erseqqissummik paasinninnera unaavoq e-mailip qulaani issuaavigineqartup makku up-
persarsari:

- 1) borgmesteri aamma B 7. september 2006-imi ataatsimeeqatigiissimasut.
- 2) ataatsimiinnermi ilaatigut atorfilittat innuttaasullu akornanni "pissuserissaarneq" pineqarsi-
masoq, tassa imaappoq ajornartorsiut B-p naammagittaalliuutaani 30. august 2006-imi pine-
qartoq.
- 3) ataatsimiinneq B-p naammagisimaaraa, suliarlu taassuma paasinninnera malillugu massak-
kut unitsinneqarsinnaasoq.

Taamaalilluni B-p naammagittaalliuutaa 30. august 2006-imeersaq borgmesterimit AKINE-
QARSIMAVOQ, tamannali allakkatigunngitsoq pisimalluni. Borgmesterilli naammagittaal-
liuutip tunniunneqarneranut ullut arfineq pingasut qaangiutiinnartut nammineq ataatsimeeqate-
qarnissani piffissaqarfiginisimavaa.

B-p naammagittaalliuutaa akineqarsimanngitsoq takuneqarsinnaasoq K Kommunip allakkani
6. juli 2007-imeersuni nalunaarfigisimammatit ajuusaarutigissavara. Tamanna kukkuneruvoq,
tassami naammagittaalliuut qulaani taaneqartutut borgmesterip B-mik 7. september 2006-imi
nammineerluni ataatsimeeqateqarneratigut suliarineqarsimammat.

A-p (B-p) borgmester Y-mut nal. 13:25 e-mailiata 13. september 2006-imeersup assilinera
ilannqullugu nassiuppara⁴⁶.

46) Mailip 13. september 2006-imeersup assilinera nassiunneqartoq qulaani issuarneqarpoq.

Allakkanni immikkoortoq 9) "Kommuni periaatsinik saaffiginnissutit piffissami naammaginangitsumik sivisuallaami suliarineqaratik uninngatinneqartannginnissaannik qulakkeerisunik atuilissasoq."

Immikkoortup taassuma immikkoortumik siulianiittumik aallaaveqartoq naatsorsuutigigakku nalunaarutigissavara isumaqartunga periaatsinik saaffiginnissutit piffissami naammaginangitsumik sivisussusilimmi suliarineqaratik uninngatiinnarneqartannginnissaannik qulakkeerisunik atulersitsinissamik pisariaqartitsisoqanngitsoq.

Uanga paasinninnera unaavoq K Kommuni suliaasaqarfimmi tassani annertuumik pitsaassuseqartitsisoq, tamannalu suliami qulaani taaneqartumi aamma uppernarsarneqarpoq, tassanimi piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq ullunut arfineq pingasuinnarnut naatsorsorneqarmat, tassalu 30. august 2006-imit (naammagittaalliornermi) 7. september 2006-ip (borgmesterimik ataatsimeeqateqarnerup) tungaanut.

Naggasiutitut oqaaseqaatikka.

Allakkanni naggasiutitut K Kommuni qinnuigaat oqaaseqaatit ataatsimut isigalugu qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq.

Erseqqissarluinnarumavara kommunip suliamik matuminnga suliarinninnera pitsaanerusinnaasimagaluartoq, tamatumunngali peqatitigillugu uanga paasinninnera unaavoq suliamik matuminnga suliarinninneq sulianik K Kommunimi ataatsimut isigalugu suliarinnittarnermut takusutissaanngilluinnartoq.

Qulaani arlaleriarlunga oqaatigisattut suliami matumani ajornartorsiutit ilarpassui kommunip taamani sulisoqarnermut siunnersortaata suliaasaqarfimmi arlalinni pitsaanngitsumik sulisimanageranik pissuteqarput. Sulisoq pineqartoq siusinnerusukkut oqaatigineqartut kommunimi atorfeqarunnaarsimavoq, taamaattumillu isumaqarpunga siumut isigisariaqartugut massakkullu sulisorisavut pikkorissut ulluinnarni innuttaasut kommunillu aqutsisoqarfia iluaqutissinniarlugit ulluinnarni suliarujussuarnik naammassisaqartartut nuannaarutigisariaqarlugit. Siusinnerusukkut sulisuusimasup sumiginnaasimanera aaqqissuussaanermi massakkut ingerlalluurtumi nakkutilliinermi periaatsinik atulersitsinermut atornianngilara, tassami taamaaliussaguma tamanna sulisorisatsinnut naammaginartuunaviannngimmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Kommunip akissutaa ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfi-
ginngilara.

5.7 Nunaminertamik tunniussineq

5.7.1 Ingerlatseqatigiiffiup nunaminertamik tunineqarnissamik qinnuteqaataanut kiisalu Ombudsmandip saaffiginnissutaanut kommunip akissuteqartarsimanginnera

Ilaatigut ingerlatseqatigiiffiup kommunip nunaqarfiini tankeqarfiit allilernerqarnerannut nunaminertanik atugassanik qinnuteqaatinik K Kommunip suliarinninnerminut piffissaq atugaa A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

Qinnuteqaatit suliarineqarnerinik suliamik tulleriarinermini naligiimmik pinittarnermik tunngaveqarnermik unioqquutitsisilluni kommunip kingulliutitsisimanagera piumasaqaatinillu piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq eqqarsaatigalugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup ilagisaanik tamatuma nassatarisaanik sumiginnaasimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Suliap sivitsuloorunneqarneranik kommunip nammineq suliniuteqarnermigut nalunaaruteqarsimanginnera ingerlatseqatigiiffiullu nukingisaarutaanut akissuteqarsimanginnera Ombudsmandip aammattaaq isornartorsiorpaa.

Aammattaaq ilaatigut naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaammik Ombudsmandip nassiusseqqusineri suliap ingerlanerani siusinnerujussuakkut kommunimit naammassineqarsimanginnerat isornartorsiusallugu pissutissaqarluni Ombudsmandi isumaqarpoq (j.nr. 2008-804-0001, siusinnerusukkut 11.10.37.-04/048-06).

Ilaatigut B-p nunaqarfinni C-mi D-milu tankeqarfiisa allilernerqarnerannut nunaminertanik atugassanik tunniussineranut atatillugu piffissaq K Kommunip qinnuteqaatinik suliarinninnerminut atugaa A-p allakkatigut 9. maj 2006-imeersutigut B sinnerlugu A-p naammagittaalliuutigaa:

"(...)

Nunaqarfinni taakkunani marlunni nunaminertanik tunineqarnissamut qinnuteqaatit K Kommunip Teknikkikkut aqutsisoqarfianut nassiunneqarput ulloq 15. juni 2005.

Orsussanik maqitsisarfiit pigaartunullu illuaraliassanut sanaartornissamik akuerineqarnissaq pillugu qinnuteqaatit K Kommunip Teknikkikkut aqutsisoqarfianut nassiunneqarput ulloq 11. november 2005.

Ulloq manna tikillugu kommunip Teknikkikkut aqutsisoqarfia aamma kommunaldirektøri nunaminertanik tunineqarnissamik sanaartornissamullu akuerineqarnissamik qinnuteqaatit pillu-

git oqarasuaatikkut allakkatigullu arlaleriarlugit attaveqarfigineqartarsimagaluarpur, kisiannili qinnuteqaatinut akissuteqartarsimangillat ilaannilu akissuteqanngivittarlutik.

Allakkatigut 14. marts 2006-imeersutigut kommunaldirektørp piffissap suliamik suliarinniner-mut atorneqartup sivisunera ajuusaarutigaa ilimasaarillunilu suliasani qanoq iliuuseqartoqaru-maartoq, kisianni aatsaat 1. maj 2006 A Teknikkikkut aqutsisoqarfimmiit allakkatigut naatsu-mik akissutisivoq, taakkunatigut nalunaarutigineqarluni kommuni nunaminertanik tunniussi-sinnaanngitsoq aamma sanaartornissamat akuersissuteqarsinnaanngitsoq, nunaqarfimmut taak-kununga marlunnut tunngaviusutut pilersaarut (nunaqarfimmut pilersaarut) ”ajoquteqarmat” (nutaanngorsarsimangimmat), kiisalu pissutsit taakku oqaluserineqartussaasut majillu qaam-mataani 06 iluarsiviginarneqassasut, kommunip illoqarfiup pilersaarusiorderneranut titartaasar-tua (siunnersortaa) Danmarkimii K Kommunimut tikippat.

A taanna tunngavigalugu K Kommunimut 01.05.06 allagaqarpoq qinnuteqaatinik nassiuunne-qarsimasunik suliarinninniarnepur kinguarsaqinneqannginnissaannik kaammattuuteqarluni.

Saaffiginnissut taanna akissutissarsiffiginngilarput, taamaattumillu saaffiginnissutitta malitsi-gisaanik [kommunip borgmesterianut] e-mailikkut allagaqarpugut, borgmesteri, kommunip aqunneqarnerani qullersatut siuttuusutut atuunnerani, C-mi D-milu tankeqarfiit allilernissaan-nut sivisuumik pilersaarusiordernit aallartinnissaannut oqartussaasunit akuerineqarnissamik qin-nuteqaatit B-mut tunniunneqarnissaannut peqataanissaa qinnutigalugu.

Naammagittaalliummut uunga tunngavilersuut A-p K Kommunillu allaffigeqatigiittarneranni allagaasimasut assilinqarneri ilanngullugit nassiuunneqartuni uppenarsarneqarpoq, erseqqis-sarneqassaarluni nunaqarfimmi pineqartuni marlunni B-p inuiaqatigiinnit suliareqqusaasutigit pil-ersuinissamik pisussaanerminik eqquutsitsinngitsoorsinnaanera ingerlatseqatigiiffiup aqutsi-suinit taamatullu ingerlatseqatigiiffimmit tamarmit ilungersunartutut isigineqarmat.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut Ombudsmandiat qinnuigineqarpoq suliami uani K Kom-munip piffissaq sivisooq akueriuminaatsoq atugaa assuarliutigeqqullugu, aamma – ajornan-ngippat – kommuninut tamanut erseqqissaatigeqqullugu oqariartaammut ”sullissinermi ileqqo-rissaarneq”-mut naammassinninnerusariaqartut, K Kommunimi kisimiinngilaq sanaartornermi teknikkitigut qinnuteqaatinik suliarinninniarnepur piffissamik sivisuumik atuisartoq.” (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ingerlatseqatigiiffiup nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaataanut atatil-lugu K Kommunimut allaffigeqatiginnittarnermi allagaasimasut assilineri A-p naammagittaalliuutaanut ilanngullugit nassiuunneqarput.

Naammagittaalliuut nammineq sinnerluni tunniunneqarsimasooq piginnaatitsissu-tikkut 24. maj 2006-imeersukkut B-p uppenarsarppaa.

A-p nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaatai pillugit suliami allagaatit kommunip 26. oktober 2006-imi nassiuuppai.

Suliami iliuuserineqarsimasutut kommunimit oqaatigineqartut ulluisa allattorsimaffii kommunip allakkatigut 12. februar 2007-imeersutigut aamma 14. september 2007-imeersutigut nassiuppai. Kommunip naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaataa allakkanut 14. september 2007-imeersunut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Kommunip oqaaseqaataa A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut nassiunneqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik suliaq pillugu oqaaseqaatinik allakkatigut 19. juli 2007-imeersutigut aamma 26. september 2007-imeersutigut kiisalu oqarasuaatikkut e-mailikkullu 6. februar 2008-meersukkut saqqummiussivoq.

Tankeqarfiliornermut atatillugu A-p qinnuteqaataanik K Kommunip suliarinninerata ingerlasimanera

Nunaqarfinni C-mi D-milu tankeqarfiit pioreersut allineqarnissaannut nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaat A-p B sinnerlugu K Kommunimi teknikkikkut ingerlatsivimmu 15. juni 2005-imi nassiuppaa.

Ingerlatani atugassatut maqitsiviit illuaqqallu pigaartuuffissallu sanaartorneqarnerannut akuersissummik qinnuteqaatit A-p 11. november 2005-imi nassiuppai.

Suliap suliarineqarnissaa piffissami tulliuuttumi ingerlasumi oqarasuaatikkut aamma allakkatigut nukingisaarutigisarsimallugu A-p oqaatigaa, matumani faxikkut nalunaarut 6. marts 2006-imeersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivisooq [kommunaldirektør] allakkatigut 14. marts 2006-imeersutigut ajuusaarutigaa, oqaatigalugulu ingerlatseqatigiiffiup siunissami saaffiginnissutigisartagaanik kommunip suliarinnittarnera aaqinneqarniartoq.

A qinnuteqaatit pillugit ilassutaasutut paasissutissanik e-mailikkut 16. marts 2006-imeersukkut saqqummiussivoq.

Kommuni A-mut e-mailikkut 17. marts 2006-imeersukkut imatut allappoq:

"C-mi D-milu tankeqarfinnik iluarsaassineq nutaamillu pilersitsineq pillugu pilertortumik akisuteqarninnut qujanaq.

Suliamik suliarinninnerup arriisaarunneqarnera ajuusaarutigaarput, ingerlatsivilli manna aamma teknikkimut tunngasuni sulisussaaleqinnermit eqqugaasimavoq.

Soorlu mailinni 16.03-meersumi eqqortumik uparuarit nunaqarfinnut pilersaarussianut sinaak-kusiussaqrarfiit/killiffiit aamma pissusiviusut imminnut naapertuutinnngingaatsiarput - kommunip illoqarfimmut pilersaarusiortua K Kommunimut aprilimi tikippat naqqiisoqarumaarpoq - tamatumalu kingornatigut suliaq kommunimi teknikkimut tunngasunut ataatsimiititaliaanut saqqummiunneqassalluni, suliarlu tamatuma kingornatigut pissusissamisoortutut ingerlaqqis-sinnaalissalluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip mailikkut 20. marts 2006-imeersukkut oqaatigaa kommunip teknik-kimut tunngasunut pisortaa K Kommunimut 29. marts 2006-imi uterniarpoq, suliarlu pineqartumut ilisimatitsissutitut taamani saqqummiunneqarniarpoq.

Kommunip aalajangiinissaa A-p e-mailikkut 21. april 2006-imeersukkut nukingisaarutigeqqippaa.

A kommunimut e-mailikkut 25. april 2006-imi imatut allappoq:

"B-p C-mi D-milu tankeqarfiisa 2006-imi allilernerqarnissaanut pilersaarusiortoqarsimaneranut atatillugu A sanaartortitsisoq B sinnerlugu ingerlatsivissinnut arlaleriarluni saaffiginnittarsimavoq.

Allileriffissanut taakkununga marlunnut nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaat ingerlatsivissinnut 15. juni 2005-imi nassiunneqarsimavoq, sumiiffinnilu taakkunani marlunni tankinut atatillugu illuaqqanik maqitsivinnik sanaartornermut akuersissutinik qinnuteqaatit aammattaq 11. november 2005-imi nassiunneqarsimallutik.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq ingerlatsivissinnit oqarasuaatikkut august 2005-imi paasitineqartugut nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaatit akuerineqarnissaat B-p naatsorsuutigisinnaagaa, kiisalu allissutissat pilersaarutigineqartut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit akuerineqarnerat ullumi tigugivut.

Taamaalilluni K Kommunip nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaatit sanaartornissamut akuersissummik qinnuteqaatit akuerineqarnissaat kiserngoruppoq, tamatumalu piaarnerpaamik tigunissaa qilanaaraarput, tassami qinnuteqaatit nassiunneqartut amigaateqarnerannik imaluunniit ilassutaasumik/itisilerutaasumik paasissutissat kissaatigineqarnerannik nalunaarummik ingerlatsivimmit tigusaqarsimannginnatta." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni allakkatigut 26. april 2006-imeersutigut imatut akivoq:

"C-mi D-milu tankeqarfiit pillugit qinnuteqaat innersuussutigalugu maanngaanniit nalunaarutigineqarsinnaavoq suliaq imatut inissisimasooq pilersaarusiatiqut tunngaviusooq aqqissimanani, tassalu imaappoq pissutsit taakku aqqinneqarsimatinnagit maanngaanniit akuersissuteqartoqarsinnaanngitsoq.

Aammattaq nalunaarutigineqarsinnaavoq illussanik titartaasartoq illoqarfiup pilersaarusiorneqarneranik suliaqartoq qaammatip tulliani maanga tikissasoq, tikippallu pissutsit taakku qanoq iliorluni qulaajarneqassanersut oqaloqatigiissutigineqassapput.

A-p nalunngisaatut pilersaarutit suliarineqannginneranni pilersaarutininut tunngaviusoq ajunnginnersoq misissorneqartussaavoq, matumanilu taamaattoqanngilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A kommunaldirektørimut tamatuma kingornatigut 1. maj 2006-imi imatut allapoq:

"K Kommunip allagai 2006.5/078-imek normoqartut 26.04.06-imi ullulernerqarsimasut A-p ullumikkut tiguai, taakkunanilu takunerqarsinnaavoq nunaqarfinni C-mi D-milu pilersaarutininut tunngaviusoq aaqqinneqarsimanngitsoq, taamaattumillu kommuni nunaqarfinni marlunni taakkunanani tankeqarfiit ukioq manna allilerneqarnissaatut pilersaarusiame atugassanik nunaminertanik tunniussisinnaanngitsoq aamma sanaartornissamut akuersissummik tunniussisinnaanngitsoq.

Aammattaq paasissutissiissutigineqarpoq kommunip illoqarfimmut pilersaarusiornermi siunnersortaa K Kommunimut qaammatip tulliani (majimi) tikinniartoq, nunaqarfinnilu taaneqartuni pilersaarusiornermut tunngasut oqaloqatigiissutigineqarlutillu qulajaarniarneqarniarlut.

Suliami matumani siusinnerusuklut allagaasarsimasunit ersertutut sanaartugassat 2006-imi maj/junimi aallartisarneqartussaapput, nunaqarfiit ikummatissamik pilersorneqarnerat sikusalermissaata tungaanut qulakkeerneqassappat, taamaattumillu nunaminertanik tunineqarnissamik sanaartornermullu akuersissutinik qinnuteqaatit pissarsiarineqarnissaat B-mut pingaaruteqarluinnarpoq. Qinnuteqaatit piffissaalluarallartillugu K Kommunimut tulleriinneri malillugit 15. juni 2005-imi aamma 11. november 2005-imi nassiunneqarput.

Allakkat qulaani taaneqartut tassaapput B-p/A-p K Kommunimit suliamut tunngatillugu akisutit tigusai, tamannalu akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, qinnuteqaatit nassiunneqartut tulleriinneri malillugit qaammatini 10½-imi aamma qaammatini 6½-imi kommunimit tigummineqarsimanerat akissuteqartoqaqqusillunilu arlaleriarluni nukingisaaruteqartoqartarsimanagera isiginiarlugu.

Taamaattumik K Kommuni sakkortunerpaamik kaammattussavarput qinnuteqaatit nassiunneqarsimasut taakku kinguarsaaqqinnani suliareqqullugit, pilersaarummut tunngaviusup nunaqarfinni pineqartuni nutarterneqarsimannginnerat apeqqutaatinnagu.

Tamatumunnga atatillugu aammattaq oqaatigineqassaaq piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivisooq taanna K Kommunillu C-mi D-milu ikummatissamik pilersuinerup qulakkeerneqarnissaanut piunmassuseqarunanginnera B-p Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmut naammagittaalliuutiginiaraa.

B pilersuinissamut pisussaaffeqarpoq, taamaattumillu sanaartugassat taakku pilersaarusiorneqarnermittut aallartinneqartussaapput.

Saaffiginnissut manna pillugu akissummik K Kommunip qanoq iliuseqalersaerneranik paassutissiisumik kingusinnerpaamik aqagu marlungorneq 2. maj 06-imi tigusaqarnissarput qilanaaraarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p suliap suliarineqarnissaa kommunip borgmesterianut mailikkut 9. maj 2006-imeersukkut nukingisaarutigeqqippaa.

E-mail imaattoq A-p kommunimi teknikkikkut ingerlatsivimmut 11. maj 2006-imi nassiuppaa, nalunaarullu taanna tamatumunnga peqatigitillugu kommunaldi-
rektørimut nassiuneqarpoq:

"Pineqartoq: B-p C-mi D-milu tankeqarfiisa nunaqarfinni taakkunani tamani 500 m³-inik tan-
kilerlugit allineqarnissaannut nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaatit.

Allakkasi 2006.5/078-istik normoqartut 26.04.06-imeersut innersuussutigalugit eqqortussaq anguniarlugu malittarisassat atuutut imaattut malugequssavavut:

"Nunaminertat pilersaarusiorterlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 19. december 1986-imeersoq" aamma "nunaminertat atorneqartarnerat pilersaarusiorfigineqartarnerallu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 23, 18. november 1992-imeersoq" pilersaarutip tunngaviusup saneqqunneqarnissaanut K Kommunip immikkut akuersissuteqarnissaa-
nut periarfissiippat, tak. Inatsisartut peqqussutaanni § 16, imm. 2 aamma § 19, imm. 2 kiisalu nalunaarummi § 47.

Taamaalilluta matumani isumaqatiginnigilluinnarpatsigit - issuaaneq - "... suliaq imatut inissisi-
masoq pilersaarusiatisigut tunngaviusoq aaqqissimanani, tassalu imaappoq pissutsit taakku
aaqqinneqarsimatinnagit maanggaanniit akuersissuteqartoqarsinnaanngitsoq".

C-mut aamma D-mut kommunimi pilersaarusiaq/nunaqarfinni pilersaarusiaq atuuttoq pigine-
qarpoq, taassuma atuutinnginnissaa immikkut akuersissutigineqarsinnaavoq - tak. qulaani taa-
neqartut, minnerunngitsumillu pineqartoq tassaavoq nunaqarfinni taakkunani marlunni innut-
taasunut ikummatissamik aamma innaallagissamik imermillu pilersuinermik qulakkeerinikkut
inuiaqatigiinni isiginiagassaq pingaaruteqarluinnartoq, tamannalu uagut paasinninnerput malil-
lugu kommunip nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaatinik suliarinninnerani pingaar-
teqartut inissisimasariaqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Saaffiginnissutit taakku kommunip akisimannikkai takuneqarsinnaavoq.

Kommunip mappiutaani allagaatinik imalinni takuneqarsinnaavoq D-mi tanke-
qarfimmut nunaminertamik tunniussisoqarnissaa tamatuma kingornatigut akueri-
neqarsimasoq, allakkatigut 16. maj 2006-imeersutigut.

C-mi tankeqarfiup allineqarnissaanik siunnersuutip allanngortinneqarnissaa
kommunip tamatumunnga peqatigitillugu qinnutigaa, tassami nunaminertaq alli-

liiffissatut pilersaarutigineqartoq nunaqarfiup pilersaarusionerqarnerani atuuttumi inissialiorfissatut immikkoortinneqarsimammat. Inissiivissatut tamatuma kingornatigut siunnersuutigineqartoq isumaqatigalugu kommunip allakkatigut 23. juni 2006-imeersutigut nalunaarutigaa.

A-p uanga oqarasuaatikkut paasiniaanera tunngavigalugu oqarasuaatikkut emailikkut 6. februar 2008-mi nalunaarutigaa illuaqqanik maqitsiviusussanik piigaartuusarfissanillu sanaartornissamik ingerlatseqatigiiffiup qinnuteqaatai tamatuma kingunitsiannguutigut akuerineqarsimasut.

K Kommunip suliamut atatillugu saaffiginnissutinnik suliarinninnerata ingerlasimana

Tusarniaaneq imaattunik oqaasertaqartoq K Kommunimut 6. juli 2006-imi nasiuppara:

"(...)

Naammagittaalliut imatut paasivara piffissaq K Kommunip nunaqarfinni C-mi D-milu tankeqarfiit allineqarnissaannut nunaminertamik tunineqarnissamik aamma sanaartornermut akuersissummik tunineqarnissamik qinnuteqaatit suliarinerannut atugaa B-p naammagittaalliutiginiaaraa.

Aalajangerpunga suliaq suliarilerniarlugu.

Taamaattumik K Kommunimi Teknikkikkut Ingerlatsivik qinnuigaara naammagittaalliut pilugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Aammattaq K Kommuni qinnuigaara suliame iliuuserineqarsimasut ulluisa allattorsimaffiannik nasseqqullunga, suliame iliuuserineqarsimasut naammagittaallioortumut qanoq annertutigisumik ilisimatitsissutigineqartarsimanerat nalunaarlugu.

Kiisalu K Kommuni qinnuigaara mappi allagaatinik naammagittaallioortumut tunngasunik imalik atukkiuteqaqqullugu.

"(...)"

Kommunip akissuteqarnissaa allakkatigut 7. august 2006-imeersutigut, 6. september 2006-imeersutigut, 10. oktober 2006-imeersutigut aamma 7. november 2006-imeersutigut nukingisaarutigaa.

Suliami allagaatit piumasakka kommunip 26. oktober 2006-imi nassiussimasai 12. december 2006-imi tiguakka. K Kommunip allagai imaattut ilanngullugit nassiunneqarput:

"Allakkasi 07-08-2006-imi ullulernerqarsimasut innersuussutigalugit B-p C-mi D-milu tankeqarfiit pillugit suliami allagaatit matumuuna nassiunneqarput.

Teknikkikkut ingerlatsiviup oqaaseqaataanut atatillugu teknikkikkut taamani pisortaaup A alagarisarsimasai suliami allagaatinut ilanngullugit nassiunneqartut innersuussutigineqarput.

Teknikkilerisut ullut iliuuseqarfiusut allattorsimaffiannik peqannginnerat ajuusaarutigisariaqarparput, tassami iliuuserineqartunik ullulersuisarneq taamani atorneqarsimanngimmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunaldirektøri tamatuma kingornatigut oqarasuaatikkut 21. december 2006-imi attaveqarfigaara, malugeqqullugulu oqaatigalugu akissut teknikkikkut ingerlatsivimmit tigusara tassaangitsoq nassuiaat piumasimasara.

Kommunaldirektørip oqaloqatigiinnermi qinnuigaanga suna tigussallugu naatsorsuutigineriga erseqqinnerusumik allaasereqqullugu. Tamanna tunngavigalugu kommunimut e-mailikkut ulloq taanna imatut allappunga:

"(...)

Mappi allagaatinik naammagittaallortumut tunngasunik imalik K Kommunimit 26. oktober 2006-imi nassiunneqarsimasoq 12. december 2006-imi tiguara.

Mappip suliami allagaatinik imallip nassiunneqarnerani allakkani 24. oktober 2006-imeersuni ilanngullugit nassiunneqartuni K Kommunip oqaatigaa suliami iliuuserineqartut ulluisa allattorsimaffiat pigineqanngitsoq, tassami taanna suliarineqarsimanngimmat.

K Kommuni qinnuigeqqippara suliami iliuuserineqartut ulluisa allattorsimaffiat suliami allagaatit tunngavigalugit suliareqqullugu, naammagittaallortup iliuuserineqartunik qanoq annerutigisumik ilisimatinneqartarsimanera nalunaarlugu.

Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigaa suliami allagaatit uannut nassiunneqannginneranni K Kommunip assilisimassagai.

Suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqusininnut atatillugu K Kommunip allakkani taakkunani "teknikkimut tunngasuni pisortaaasimasup A-mut allagarisarsimasai suliamut ilanngullugit nassiunneqartut" innersuussutigai.

Allagaatinut suliami allagaatini ilaareersunut innersuussineq suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqusinerma malinneqarneratut isigineqarsinnaanngilaq. Taamaattumik suliaq annertussuseqarnera kiisalu K Kommunip suliaq pillugu oqaaseqaataata naammagittaallortumut tusarniaatigalugu

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

saqqummiunneqarnissaanut periarfissaq isiginiarlugit K Kommuni qinnuigeqqippara piffissaq K Kommunip suliamik suliarinninneranut atugaa pillugu naammagittaalliummi pissutsit eqqartorneqartut pillugit nassuiaateqaqqullugu.

Kommunimut siullermik 6. juli 2006-imi allagaqarninnit piffissaq manna tikillugu ingerlasimasoq isiginiarlugu kommunip allakkanut ukununga akissutaata piffissap sivikitsup ingerlanerani tiguinissaa naatsorsuutigaara.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara suliamik suliarinninnini sapinngisamik annertunerpaamik nukingiuteqaqqullugu."

Akissut kingusinnerpaamik 10. januar 2007-imi nassiunneqassasoq allakkatigut 22. december 2006-imi ullulerneqarsimasutigut telefaxikkut nassiussatut 28. december 2006-imi tigusakkut K Kommunip nalunaarutigaa.

Akissummik 12. februar 2007-imi suli tigusaqannginnama borgmesteri suliamik oqarasuaatikkut eqqaasippara.

Suliami allagaatit ungalulikkat K Kommunip A-llu allaffigeqatigiittarneranni allagaatinik imallit borgmesterip ulloq taanna nassiuppai. Allakkanik taakkuninnga ullut tigusiffiit nassitsiffiillu ungaluliussami kommunip allattorsimavai.

Kommunip suliami iliuuserisimasaasa allattorsimaffiat tamarmiusoq kommunillu naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaataa suli tigusimanagit isumaqarama K Kommuni eqqarsaatigalugu suliannik ingerlatsisinnaananga isumaqarnera Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut aamma Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut allakkatigut 13. marts 2007-imeersutigut nalunaarutigaara.

Kommunaldirektørip e-mailikkut 11. september 2007-imeersukkut nalunaarutigaa saaffiginnissutima sapaatit akunnerata taassuma iluani akineqarsinnaanissaa kommunip naatsorsuutigigaa.

Suliami allaffigeqatigiittarsimaneq pillugu allattuiffik alla faxikkut 17. september 2007-imeersukkut K Kommunimit tiguara, allagaasimasut assilinerinik oqaaseqaammillu imaattumik ilaqartinneqartoq:

"Suliffeqarfiup naammagittaalliuutigineqartup qinnuteqaataata suliarineqarsimannginneranut sulianik suliarinnittup atorfiata piffissami sivisunerusumi inuttaqarsimannginneranik pissuteqarpoq, tassa imaappoq illuutinik nakkutilliisutut atorfik 2005-ip qiteqqunneranit 01.01.2007 tikivillugu inuttaqarsimanngitsoq.

Taamatutaaq ingerlatsinermut ingeniøri atorfirmimit 20.12.2005 aallarnerfigalugu tunuarsi-mavoq.

Teknikkimut tunngasunut qullersatut pisortaq 20.12.2005-ip kingornatigut immikkoortortaqar-fimmi tassani kisimiissimavoq, taamaattumillu suliat kinguarsarneqarsinnaanngitsut kisiisa su-liarisarsimallugit.

Inuit ataasiakkaat nunaminertamik tunineqarnissamik qinnuteqaataat/akuersissuteqarnerit allat aqutsivimmi sulisunit suliatut nukinginnartutut suliarineqartarsimapput, illoqarfiup pilersaar-u-siorneqarnerani arkitekterput Københavni allaffeqartoq suleqatigalugu.

Tamanna taamaalilluni A-p tulleriinneri malillugit D-mi C-milu nunaminertanik tunineqarnis-samik sanaartormullu akuersissutinik qinnuteqaataasa marluk piffissami taama sivisutigisu-mi suliarineqarnerannut tunngavilersuutaavoq.

K Kommunip ingerlatsinermi oqartussaasutut qinnuteqaatit kinguarsarneqarnissaat siunertari-simanngisaannarpa, taamaattumillu suliap Inatsisartut Ombudsmandiannut apuussimane-ru ajuusaarutiginnarsinnaallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. A-p qinnuteqaataanik K Kommunip suliarinninnera

Suliat pisortat ingerlatsivianni suliarineqartut tamarmik sapinngisamik pisariinner-paamik, piaarnerpaamik aningaasartuutaannginnerpaamillu suliarineqartarnissaan-nik piunasaqaat pissusissamisoortoq atuuppoq. Piunasaqaat taanna suliani inuit a-taasiakkaat imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. illua'tu-ngiuuffigisaanni immikkut annertussuseqartumik atuuppoq. Namminersornerullutik Oqartussani Inatsisileriffiup suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit⁴⁷ pillugu ilit-sersuusiaani immikkoortoq 199 tamatumunnga atatillugu innersuussutigaara.

Suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit taanna piffissap suliamik suliarinninner-mut atorneqartup qanoq sivisutiginissaa pillugu ataatsimut malittarisassanik imaqa-ngilaq. Piffissalli suliamik suliarinninnermik atorneqartup sivisussusia eqqarsaati-galugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik suliamik suliarinninnerup piareersarneqarnera pillugu ataatsimut tunaartarisassaqaartitsoqarsinnaavoq, matu-mani piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup qanoq sivisutiginissaata naat-sorsuutigineqarneranik suliami illua'tungiusumut ilisimatitsissuteqartarneq aamma suliami illua'tungiusut nukingisaarutaasa akineqartarnerat ilanngullugit eqqarsaati-galugit.

Piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivisussusianik naliliinnermi suliap inatsisilerinikkut pissusiviusutigullu ajornakusuussusia ilaatillugu isiginiarneqartar-poq, matumani oqartussaasup suliani allani suliamut pineqartumut assingusuni piffis-

47) Pisortat ingerlatsineranni suliaassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasoq.

saq suliarinninnermut nalinginnaasumik atortagaa aamma suliami paasisutissat pilsarsiariniarneqarnerat immikkut piffissartornarnerunersoq ilannngullugit eqqarsaatigalugit. Illua'tungaani piffissap sivikitsup iluani aalajangiisoqarnissaanik suliami illua'tungiusup soqutigisaqarnera oqimaalutaatigineqartussaavoq.

A-p nunaminertanik tunineqarnissamik qinnuteqaataanik K Kommunip suliarinninnera qinnuteqaatit 15. juni 2005-imi tunniunneqarnerannit inaarutaasumik aalajangiinerit 16. maj 2006-imi aamma 23. juni 2006-imi pinissaasa tungaannut ingerlasimavoq. Illuaqqanik maqitsivinnik pigaartuusarfinnillu sanaartornissanut akuersissutinik qinnuteqaatip suliarineqarnera 11. november 2006-imit 23. juni 2006-ip kingunitsiannguata tungaannut ingerlasimavoq.

Kommunip suliaq pillugu allagaataani imaluunniit iliuuseqarsimanerit kommunip suliami iliuuserisimasamisut oqaatigisaasa ulluisa allattorsimaffiini piffissami akunni-liuttumi suliamik suliarinninnermi iliuuserpianik iliuuseqartoqarsimanerani paasisutissanik peqanngimmat tunngaviutippara qinnuteqaatit piffissamit qinnuteqarfiusumit 16. maj 2006 aamma 23. juni 2006 A-p qinnuteqaatai pillugit aalajangiinnerminik kommunip nalunaaruteqarfigisaat sioqqutilaarnerat tikillugu annertunerusutigut suliarineqaratik uninngatinneqarsimasut.

K Kommunip uannut nassuiaataa 17. september 2007-imeersoq imatut paasivara piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup taama sivilutigineranut pissutaasoq tassaasoq kommunip illuutininak nakkutilliisuatut atorfiup piffissami 2005-ip qiteqqunneranit 1. januar 2007-ip tungaannut inuttaqarsimannginnera aamma kommunimi teknikkikkut ingerlatsiviup piffissami tassani tulleriarinnermi inuit ataasiakkaat nunaminertanik tunineqarnissaminnik qinnuteqaataannik salliutitsisimanera.

Tamanna pillugu siullertut oqaatigaara piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivilussusia eqqarsaatigalugu suup akuerineqarsinnaasutut isigineqarneranik naliliinnermi oqartussaasumut atugassiisutaasunut suliaassanullu allanut tunngasut aalajangersimasumik annertussusilimmik isiginiarneqarsinnaasut.

Taamaattorli piffissami sivilunerusumi ataavartumilluunniit sulisussaaleqinerup oqartussaasup suliani iliuuseqanngilluinnarsinnaanera nassatarisinnaanngisaannarpaa, oqartussaasulluunniit piffissami sivilunerusumi ataavatartumilluunniit sulisussaaleqineq suliat suliarineqaratik piffissami sivilunerusuni suliarineqaratik uninngatinneqarnerannut utoqqatsissutigisinnaanngisaannarlugu.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq A-p qinnuteqaataanik kommunip piffissami taama sivilutigisumi suliarinnissimannginnera piumasaqaatinik ingerlatsinnermi ileqqorissaarnermut atuuttunik annertuumik sumiginnaanerusoq.

Aappaattut oqaatigaara naligiimmik pinninnissamik tunngaviup manna nassatarigaa, tassalu suliaasaqarfimmi taannaasumi suliat oqartussaasunut takkussuunnertik malillugu aallaavittut suliarineqassasut. Tulleriarinnermi suliat nukingiuttariaqartut pineqarnerisut aammattaaq isiginiarneqassaaq. Inatsisitigut tunngavigisami periaaseq alla atoqquneqarpat aallaavik taanna saneqqunneqartariaqarpoq.

Nunaminertat atorneqarnerat pilersaarusiernerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6-imi, 19. december 1986-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinne-

qartarsimasumi § 5-imit erserpoq kommunalbestyrelsi nunaminertamik illoqarfittut nunaqarfittullu sanaartorfiusuni allilerinermilu sanaartorfissani kiisalu sukisaarsarfissanik atuinissamut akuersissuteqassasoq. Nunap ilaani taakkua avataaniittunut tunngatillugu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsi susassaartoq oqaaseqartereerlugu atuinissamik akuersissuteqassapput.

Nunaminertanik tunineqarnissamik qinuteqaatit kommuninit qanoq tulleriiaariffigineqartarnissaat peqqussummi aalajangersarneqarsimannigilaq, taamaallunilu K Kommuni aallaavimmik naligiimmik pinninnissamik tunngaviup nassatarisaa saneequtisallugu inuillu ataasiakkaat qinnuteqaataannik suliffeqarfiit qinnuteqaataannut sanilliullugit ataatsimut salliutitsinissaminut suliamut atuumassuteqartumik tunngavis-saqarsimannigilaq.

Suliami matumani pineqartoq tassaavortaaq kommunip qinnuteqaatinik suliarinnin-nerata B-p sanaartornermut ingerlatseqatigiiffiup tamaani ikummatissamik pilersui-sussaatitaanerinik naammassinnissinnaaneranut aalajangiisuuneranut tunngaviu-nera.

Taamaattumik isumaqarpunga qinnuteqaatit taakku inuiaqatigiit pingaaruteqartumik soqutigisaannut tunngasut tulleriiaarinermi salliutinnissaannut pisussaaffeqarsima-soq.

2. Suliap ingerlasimaneranik, matumani ingerlatseqatigiiffiup nukingisaarutaasa aki-neqarnissaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, kommunip A-mut ilisimatitsisimannigin-nera

Matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga aamma isumaqarpunga, tassalu inger-latsinermi oqartussaasoq suliap tiguneqarneranit piffissap sivikinnerusup iluani aala-jangiisinnaanngikkuni, matumani atugassarititaasutigut pissutsit immikkut ittut pissu-tigalugit piffissaq naatsorsuutigineqarsinnaasumit sivisuneroqisoq atorneqassasoq naatsorsuutigisariaqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, taava oqartussaasup sulia-mi illua'tungiusoq suliap sumut killinneranik aamma aalajangiinerup qaqugu pinissaa oqartussaasumit naatsorsuutigineqarnersoq nalunaarfigisariaqarpaa.

Suliffeqarfiup suliap suliarineqarnera pillugu nukingisaarutai sioqqullugit K Kommu-nip A qinnuteqaatit tunniunneqartut suliarinerinik kinguaattoornermut atatillugu kom-muni 14. marts 2006-imi akinnginnermini attaviginninniarsimangersoq takuneqarsin-naanngilaq.

Suliami illua'tungiusup nukingisaarutai, suliamillu suliarinninnermi piffissamik na-leqquttumik tunngavilersuutaasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, nalinginnaasumik aammattaaq ingerlaannartumik akineqartariaqarput. Akissut suliap sumut killinnera-nik oqartussaasullu qaqugu aalajangiisoqarnissaanik naatsorsuutiginninneranik paa-sissutissanik taamatutaaq ilaqartinneqassaaq.

Uanga paasinninnera unaavoq suliap suliarineqarnissaanik nukingisaarutit A-p kom-munimi pisortaa sunut 2006-imi majip qaammataani nassiussai piffissaq suliap sulia-rineqarneranut atorneqartoq, piffissap tamatuma nalaani qaammatit arfinillit aamma

qulit ingerlareersullu, pissutissaqartumik tunngavilersuutigalugu nassiunneqarsimasut.

Taamaattumik taakku kommunip ingerlaannartumik akisimasariaqaraluarpai suliap killiffia piffissarlu kommunip aalajangiiffigisassamisut naatsorsuutigisaa nalunaarutigalugit.

3. Inassuteqaatika

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga A-p qinnuteqaataanik kommuni naligiim-mik pinnittarnissamik tunngaveqarneq, matumani sulianik nukingiuassassanik suliarin-ninnermik tullerriaarisussaataaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, unioqqustillugu piffissami sivisuneruni suliarinagit uninngatitsisimanagera aamma piumasqaatinik pif-fissaq suliamik suliarinninnermut atorneqarsimasoq eqqarsaatigalugu ingerlatsiner-mi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik kommunip tamatuma nassatarisaanik sumigin-naasimanagera assut isorisariaqartuusooq.

Tamatumunnga atatillugu kommunimut manna malugeqqullugu oqaatigaara, tassalu suliap suliarineqarnera oqartussaasumi pissutsit pissutigalugit annaasaqaataasumik aqutsiviup suliamik suliarinninnginneranik pissuteqartinneqarsinnaasumik kinguar-sarneqarpat iliuutsit taamaattut aamma/imaluunniit iliuuseqannginnera taarsiissute-qarnissamut akisussaatinneqarnermik nassataqarsinnaasooq.

Inassuteqaatigaara sulianik suliarinninneq kommunip isiginiagassat suliamut tunnga-sut isiginiarlugit siunissami tullerriaariffigisalisagaa, matumani suliaq nukinginnar-tuunersoq pisussaaffittut naliliisarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inassuteqaatigaarattaaq kommuni periaatsinik suliat sulisussaaleqisoqarsinnaanera apeqqutaatinnagu piffissami sivisunerusumi suliarineqaratik uninngatiinnarneqar-tannnginnissaannik ataatsimut qulakkeerisunik atuilissasoq.

Isumaqarpungattaaq kommunip suliap sivitsuloorunneqarneranik nammineq suliniu-teqarnermigut ingerlatseqatigiiffimmuut nalunaaruteqarsimannnginnera ingerlatseqati-giiffiullu nukingisaarutaanut 1. maj 2006-imeersumut, 9. maj 2006-imeersumut aam-ma 11. maj 2006-imeersumut akissuteqarsimannnginnera isorisariaqartuusooq.

Kommuni qinnuigineqarpoq piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq naat-sorsuutigineqartumit sivisunerussasoq ilimagineqarpat suliami illua'tungiusut tama-tumunnga ilisimatinneqartarnissaat isumageqqullugu, suliamilu illua'tungiusup piffis-saq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pissutissaqartumik tunngavilersuuti-galugu nukingisaarutaasa tiguneqarniarlutik akineqartarnissaat isumageqqullugu.

K Kommuni qinnuigaara kommuni tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqalersaar-nersooq uannut nalunaarutigeqqullugu.

4. K Kommunip suliami qinnutigisannik naamassinninniarnera

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (Ombudsmandi pillugu inatsimmi) nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 5-ikkut aalajangersarneqarpoq ilaati-gut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallillu Nunaanni kom-

munit ataanni ingerlatsiviit ingerlatsinerminni kukkunernut naammassinngitsuukkanulluunniit pisuunersut nakkutigissagiga.

Inatsimmi tassani § 7-ikkut imaattumik aamma aalajangersaasoqarpoq:

"§ 7. § 4-mi ingerlatsiviit taaneqartut pisussaapput ombudsmandi paasissutissanik nalunaarfigissallugu aammalu uppersaatissanik allattaavinnillu atorfini naapertorlugu piumasarisaaanik saqqummiussiffigissallugu.

Imm. 2. (...)

Imm. 3. (...)

Imm. 4. (...)"

Aalajangersakkap taassuma manna nassataraa, tassalu ingerlatsivik pisussaaffeqartoq suliannik ingerlatsininnut atatillugu qinnutigisatut saqqummiussama pilertortumik sukumiisumillu naammassinissaannut.

Sulianik suliarinninnissannut, taamalu nakkutilliinikkut suliassamik Inatsisartut uannut suliassiissutigisaannik isumaginninnissannut manna tunngaviuvoq, tassalu ingerlatsivimmi sulianik allagaatinik apeqqutigisannullu akissutinik misissuininni suliat ingerlasimanerat paasissallugu periarfissaqassasunga, oqartussaasullu suliarinninneranik tamanna tunngavigalugu naliliiviginnissinnaassasunga.

Taamaattumik mappit suliiani allagaatinik imallit paasissutissallu allat ingerlatsinermi oqartussaasunit tigusama suliamik sapinngisamik paasiuminarnarpaamik eqqortumillu takutitsuunerat aalajangiisuusumik pingaaruteqarpoq.

Siuliani allaaserisannit ersertutut kommuni naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu aamma mappinik A-p qinnuteqaatai pillugit allagaatinik imalimmik kiisalu suliami tamatumunnga atatillugu iliuuserineqarsimasut ulluisa allattorsimaffianik nassiusseqqullugu siullermik 6. juli 2006-imi qinnuigaara.

Aatsaat arfinileriarlunga nukingisaaruteqareerlunga kiisalu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiittitaliaannut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginneerlunga kommunip suliaq pillugu oqaaseqaataa 17. september 2007-imi tiguara - tamatumunnga siullermik qinnuiginninnerma kingornatigut ukioq ataaseq qaammatillu marluk sinnerlugit ingerlareersut.

Suliami iliuuserineqarsimasut ulluisa allattorsimaffiannik nassiusseqqusinera imatut paasineqassaaq, tassalu kommuni suliap ingerlasimanagera piffissaq eqqarsaatigalugu iliuuserineqarsimasut ullulersorlugit takussutissiamik nassiussissasoq, matumani allaffigeqatigiittarnermi allakkat takkuttut aallartullu tamarmik ulluisa kiisalu oqarasuaatikkut allakkiatigullu allatigut iliuuserineqarsimasut tamarmik ulluisa allattorsimaffiat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Suliani suliatut matumanisut ituni suliami paasissutissat sinnerisa annertuffiini oqartussaasup iliuuseqarsimanerit ulluinik allattuiffii oqaaseqaataalu aallaavigalugit suliap ingerlasimaneranik uanga paasinnissinnaanissara pingaaruteqarluinnartuuvoq.

Ullunik allattuiffinni kommunimit 12. februar 2007-imi aamma 17. september 2007-imi tigusanni suliami attaveqatigiittarnerit allakkatigut ingerlanneqarsimasut pillugit paasissutissat kisimik takuneqarsinnaapput. Kisianni ilanngussani A-p naammagittaalliuutaanut ilanngullugit nassiunneqartuni aamma kommunip suliami allagaataani

takuneqarsinnaavoq kommuni ingerlatseqatigiiffimmu e-mailikkut nassiussatigut arlalitsigut ullunik allattuiffinni nassiunneqartuni ilanngussatigut attaveqarfignitarsimasoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq suliami iliuuserineqarsimasut ulluisa allattorsimaffiannik nassiusseqqusinera kommunip suli tamakkiisumik naammassisi-mannngikkaa.

Kommunip uanga saaffiginnissutinnut kingusinaartumik sukumiisuunngitsumillu qisuariaateqarnera pisussaaffinnik kommunip Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7 tunngavigalugu pisussaaffiliunneqartumik ilungersunartumik sumiginnaaneruvoq, inatsiseqartitsinermilu innarlitsaaliinermi isiginiagassanik Ombudsmandip nakkutilliin-eranut tunngaviusumik annertuumik unioqqutitsinerulluni.

Kommunip sumiginnaanerisa tamatumunnga peqatigitillugu manna nassataraat, tassalu inatsiseqartitsinermi innarlitsaaliinikkut isiginiagassanik Ombudsmandip nakkutilliin-eranut tunngaviusunik sumiginnaaneq.

Tamanna isorisariaqartorujussuartut isigaara, inassuteqaatigalugulu K Kommuni pe-riaatsinik saaffiginnissutima tiguneqarnermik kingornatigut sukumiisumik piaarner-paamillu akineqartarnissaannik qulakkeerisunik sapinngisamik piaarnerpaamik atui-lissasoq.

Kommuni qinnuigaara tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqalersaartoqarner-soq uannut ilisimatitsissutigeqqullugu."

K Kommunip allakkatigut 19. april 2008-meersutigut imatut akivaanga:

"Allakkatit 31. marts 2008-meersut innersuussutigalugit saaffiginnissutit qanoq qulakkeerisumik piaartumillu akineqartarnissaannut tunngatillugu ullormi 9. april 2008 akissuteqarsimavugut ullormi 21. april 2008 tamanna pillugu akissuteqarumaarluta.

Matumuunalu ilisimatitsissutigissuarput K Kommunip allakkanik suliarinnittarnermini KANUKOKA kiisalu Kalaallit Nunaata Toqqorsiviata ilitsersuusiaa malillugu allakkanik akisas-sanik suliarinnittarmat: KANUKOKA.gl/4664. Taannalu ilanngullugu nassiunneqarpoq allakkatigut. Ilanngullugu aamma nassiunneqarpoq nunaminertanik tunisinermi sulierusissaq suliaasoq.

Taamaakkaluartorli allagaqaatigisimasatit innersuussutigalugit sukaterisoqarpoq imatut isik-kulimmik:

Allakkat Ombudsmandiminngaanneersut tiganerini piaarnerpaamik akissuteqartoqartassaaq qaqugu akissutissap piareersimanissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq, tassunga ilanngullugu allakkap aqunneqarnissaanut mappiliuussisoqartassaaq suliap inernissaata tungaanut suliarin-ninnermut atuuttussamik.

- Tamannalu killiliusaaq allattoqarfimmi allakkanik isaatitsisumit nalunaarsorneqartassalluni, nakkutigineqarlunilu malitsinneqarner-soq.

- Ulloq akissuteqarfissaq nalunaarutigineqarsimasoq ullunik marlunnik sioqqullugu allakkanik isaatitsisoq eqqaasitsisassaaq immikkoortortaqaqfimmumut pineqartumut, allagarlu naammassippat akissutip assilinerallattoqaqfimmumut tunniunneqartassalluni, taamaasilluni allakkap akineqarnissaa qulakkeerneqassamat. Imaakkami allakkiaq imarisaa apeqqutaalluni immikkoortortaqaqfinnit assigiinngitsunit akisassaasarmata, akissuteqartussarlu tassaalluni immikkoortortaqaqfimmipisortaasoq.

Tamanna atortinneqassaaq allakkat ullormik killissaligaappata, killiligaanngikkaluarpataluunniit.

Tamatumalu atuutsinneqarnissaa kommunip iluani pisortanit sulisuinullu aaqqissuussivigineqarpoq, sulisunullu pikkorissaaneq qaammat junimi ingerlanneqassalluni.

Malittarisassaq taanna piviusunngortinneqarpoq, pisortaqaqtiinnillu aamma sulisunit atornerqalerluni."

Suliaq kommunimut allakkatigut 4. september 2008-meersutigut inaarlugu suliaara:

"Suliaq qulaani taaneqartoq kommunimut oqaaseqaatinnik allakkatigut 31. marts 2008-meersutigut saqqummiussivigisara matumuuna uterfigaara.

Tamatumunnga atatillugu inassuteqaatigaara kommunip sulianik suliarinninnini sulianut attuumassuteqartut aallaavigalugit tulleriinnilersortalissagaa, tamatumanilu suliaq immikkut nukingiuuttariaqartuunersoq pisussaaffittut naliliiffigisalissagaa.

Aammattaaq inassuteqaatigaara kommuni periaatsinik suliat sulluunniit suliarineqaratik piffissami sivilisunerusumi atorfinnik inuttaqartoqannginnera apeqquaatinnagu uninngatinneqartannginnissaannik ataatsimut qulakkeerisunik atuillassasoq.

Kommuni aammattaaq qinnuigaara piffissaq suliamik suliarinninnermut atornerqartoq nalinginnaasumik naatsorsuutigineqartumut sivilisunerussasoq ilimagineqarpat suliami illua'tungiusut tamatumunnga ilisimatittaqqullugit, suliamilu illua'tungiusup nukingisaarutai piffissamik suliap suliarineqarneranut atornerqartumik pissutissaqarluni tunngavilersugaasut tiguneqarniariarlutik akineqartassasut.

Kiisalu inassuteqaatigaara periaatsit saaffiginnissutima tiguneqarniariarlutik sukumiisumik akineqartarnissaannik qulakkeerisut kommunip atulissagai.

Kommunip allakkatigut 19. april 2008-meersutigut akivaanga.

Kommunip akissutaa imatut paasivara ingerlatsivimmi suleriaatsit kommunip oqaaseqaatiga tunngavigalugu sukateriffigisimagai, kiisalu innuttaasunit uangalu Atorfeqarfinnit saaffiginnissutit pisariaqarneratut pilertortigisumik siunissami akineqartalissasut, taamaalilluni kommunip sulianik suliarinninnera malittarisassatigut tunngavigisanut naapertuuttuusinnaaqqullugu.

Tamatuma kingornatigut paasinninnera unaavoq suliami inassuteqaatika kommunip malissimagai, taamaattumik A-p naammagittaalliuutaanut atatillugu annertunerusumik iliuseqqaqissangilanga.

A qulaani taaneqartunik allakkatigut allatigut ilisimatinneqarpoq."

5.8 Akiliisitsiniarnermik nalinginnaasutigut suliaqarneq

5.8.1 Oqartussaasup akissarsianik tunniussisartuusup akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq pillugu suliamik suliarinninnera pillugu apeqqut, matumani ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup malinneqarsimanera kiisalu tjenestemandip akissarsiassanut qularnaveeqqusiussinermik atorunnaarsitsisinnanera pillugit apeqqutit ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Oqartussaasup paasissutissanik aningaaserivimmut ingerlatitseqqinnera

Akissarsiassatigut qularnaveeqqusiussinermi atorunnaarsinneqarnissaanik qinnuteqaammi K Kommunimit akuerineqarsimanginnera A-p naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq misissuineq akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq ataqqissallugu kommuni pisinnaatitaasimanersoq imaluunniit pineqartup akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinernik kommunip unitsitsiumanginnera pillugu isummerfiginninnissannut tunngavissaqarnani, tassami apeqqutit taaku inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanik tunngaveqarmata.

Taamaattorli Ombudsmandi isumaqarpoq ingerlatsinermi ileqqorissaarneq kommunip malissimangikkaa, tassa kommunip akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq aningaaseriviup suliniuteqarneratigut pisimasoq tjenestemandimut ilisimatitsissutigeqqaarnagu akuersissutigeqqaarnagulu aallartissimammagu.

Kommunip aningaaserivimmut A pillugu ataatsimut oqaaseqaammini pitsaangitsumik oqaaseqaateqarsimanera Ombudsmandip pitsaangitsorujussuartut isigaa, inassuteqaatigaalu taamaaliornermi nipangiussisussaataaneq unioq-putinneqarsimasinnaanersoq kommunip misissussagaa (j.nr. 2008-319-0001, siusinnerusukkut 11.10.49.01/129-07).

Akissarsiassanik tjenestemandit kattuffiannut T-mut qularnaveeqqusiussinerup unitsinneqarnissaanik qinnutigisami 12. marts 2007-imeersumut K Kommunimit

malinneqarsimannginneranik A-p naammagittaalliuutaa 6. november 2007-imi tiguara.

Suliap tunuliaqutaa imaappoq:

K Kommunip A tjenestemanditut ukiuni aalajangersimasumik amerlassusilinni 31. juli 2009-p tungaanut atuuttumik 1. august 2007 aallarnerfigalugu atorfinit-sippaa.

K Kommunimi akissarsialeriffiup akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq ... A/S-ip kommunimut nassiussimasaa ataqqissallugu 10. januar 2007-imi nalunaarutigaa.

Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq taanna X Kommunimut ingerlatitaavoq imaattunillu oqaasertaqarluni:

"T-p imaattunik taarsigassarsisippaanga:

(...)

Taarsigassarsiat tunngavittut aningaasartaat kr. 100.000,00

Taarsigassarsiat qaammatini 96-ini akilersorneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq

qaammammut akiliutigineqartussat 1.411,00

T matumuuna imatut pisinnaatippara: 01.03.2001 aallarnerfigalugu akissarsiannit soraarnerus-sutisiannit, suliartoqquneqaratarsinnaanermut aningaasarsiannit imaluunniit utaqqiisaasunik aningaasarsiannit qaammammut 1.411,00 kr.-nik tiguisarnissaanut.

Pisinnaatitaaffik taanna uunga tunngatitaavoq: T, taarsigassarsiat tamarmiusut ernialikkat, aningaasartuutinut il.il. matussutissartallit utertillugit akilerneqarnissaasa tungaanut.

(...)

Oqartussaasoq akissarsianik imaluunniit soraarnerussutisianik sukkulluunniit tunniussisartoq qinnuigaara ataqqinninnissamik nalunaaruteqarneq pisariaqartoq taanna suliareqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinermi allagartami X Kommuni imatut allararluni atsiorsimavoq:

"Akissarsianit allattuineq

Oqartussaasutut akissarsianik soraarnerussutisianilluunniit tunniussisartut matumuuna pissaatippugut qaammammut akiliutit qulaani taaneqartut uunga tunniuttarmissaannut: T, c/o ... A/S, ..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni A-mut 12. marts 2007-imi imatut allappoq:

"T-p allagai K Kommunimi akissarsialeriffiup 28. december 2006-imi tiguai, taakkunatigullu qinnuigineqarpugut qaammatit taamasa akissarsiannit 1.411,00 kr.-t ilanngaatisaqqullugit. Aningaasat utertillugit akilersinnaanngilagut, taakkumi T-mut akilerneqareersimmata.

Ilanngaassisarneq K Kommunip T-mit paasitineqaruni aatsaat unitsissinnaavaa.

T-p allagaasa assilinerat ilanngullugu nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni ... Bank A/S-imut tamatuma kingornatigut 13. marts 2007-imi imatut allappoq:

"... Bankip allagai K Kommunip 28. dec. 2006-imi tiguai, taakkunanilu qinnuigaatsigut A-p akissarsiaanit qaammammut 1.411 kr.-t ilanngaatisaqqullugit.

Mailikkut nassiussaa akissarsialeriffitta ippassaq tiguua, tassanilu allappoq ilanngaassisoqartassanngitsoq. Allappoq taarsigassarsinermut uppernarsaat atorunnaarsimasoq.

Ippassaq allaffigaara aningaasat ...-p kontoanut ikigigut. 2 x 1411,00 kr.-t konto ...-mut ikivagut. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarfigaara ilissinnut sianersinnaasoq, suliaq qulaajar-sinnaaniassagatsigu, taamaaliorumangilarli.

Allappoq ilanngaassisarneq unitsissagipput.

K Kommunip ilanngaassisarneq ...-mit tusagaqartinnani unitsissanngilaa.

Suliap soraarnerussutisiaminut tunngasup inaarlugu suliarineqarnissaata tungaanut K Kommunimit akissarsiaqartitaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilaasortap taarsigassarsiaanut akiliutit qaammammut 300 kr.-nut 1. maj 2007-imit appartinneqarnissaannik ... Bank A/S-ip nalunaarutaa kommunip 23. marts 2007-imi tiguua.

A-p K Kommunimi sulisut marluk akissarsiaminit inatsisinik unioqquitsillutik aningaasanik unerartitsisimanerarlugit K-mi politiinut 7. maj 2007-imi unnerluutigai.

A-p pissutsit taakkorpiaat politiinut 26. maj 2007-imi unnerluussutigeqqippai.

A K Kommunimi kommunaldirektørimut 7. juni 2007-imi imatut allappoq:

"Akissarsianit inatsisinik unioqutitsilluni ilanngaassinermik ajornartorsiutaasumut nassuiaat ullumikkut isumaqatigiissut tunngavigalugu matumuuna nassiuppara. Febr. 07-imi aamma juni 07-imi akissarsiamallaqartannit ersertutut akissarsiannit 1.411 kr.-t pingasoriarlutik aamma 300 kr.-t marloriarlutik ilanngaatigineqarsimapput.

Tassa katillugit: 4.833,- kr.

Akissarsianit ilanngaassinerit unitseqqullugit ... aamma ... e-mailikkut arlaleriarlunga qinnuigisarsimagaluarpakka; tamannali eqiagisimagunarpaat. Akuersinngikkuma akissarsiannit ilanngaassisinnaatitaanngillat.

Taamaattumik akissarsianit ilanngaassisarneq ingerlatiinnarmassuk K-mi politiiunut 07.05.07-imi nalunaarutigaaq.

K politiiit oqarasuaatikkut 01.06.07-imi oqaloqatigaakka, isumaqarpullu oqaloqatigisariaqarikit, ullumilu aamma taamaaliorpunga.

Mailit ...-mut aamma ...-mut nassiussimasakka iserfigisinnaagukkit takusinnaavat aningaasat uanga aningaaserivinnut nooqqusakka aningaasanit pineqartorpiant nikingassuteqartut. Tamanna nuussisaqattaarnerup piffissami uanga naatsorsuutigeqqaakkannit sivisunerusumi pisarsimaneranik pissuteqarpoq.

Nalunngilara siullermeernerit utoqqatsissutissaqalaartut, tassami ... Bank A/S-ip allagaani uanga atsiornera ilaammat. Kisianni akissarsiannit ilanngaassiuannarnissaminnut utoqqatsissutissaqanngillat, tassami tamatuma inatsisinik unioqutitsisuunera malugeqqullugu arlaleriarlunga oqarfigisareerpakka, pingaartumillu akiliisitsiniartartup naqitanngortitaata assilinerani ...-mi politiiit nassiussaanni ... Bank A/S-imut (pisassarisartumut) akiliinerit tamaasa takusinnaareematigit.

Aningaasat 4.833,- kr.-t (...-mi) kontonnut ingerlaannartumik nuunneqarnissaat naatsorsuutigaara.

Nassuerutigisariaqarpara ... pitsaanerpaanik paasisaqarfigisinnaanngikkiga. K Kommunimut akissarsiannut siullernullu atatillugu taanna ajornartorsiutigaara. Suleqatigerusunngegaara. Qujanartumillu aamma suleqatigissanngilara." (Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni 19. juni 2007-imi imatut akivoq:

"T aqqutigalugu ilaasortatut taarsigassarsianut akissarsianit ilanngaassisarneq pillugu allakkanut qaamatip matuma arfineq aappaanneersunut qujanaq.

Kommunip periaasiani sumilluunniit inatsisinik unioqutitsisoqarnera aallaqqaasiutit takusinnaanngilara, tassami ilaasortatut taarsigassarsininni akissarsiannit ilanngaassisoqartarnissaa ililit allakkatigit nammineq akuersissutigisimavat.

Pissusiviusut imaapput:

Akissarsianit qaammammut 1.411,00 kr.-nik ilanngaassisoqartarnissaanik ... Bankip allagai akissarsialeriffiup 28. december 2006-imi tiguai. Akissarsianit ilanngaassinerup inatsisunik unioqputitsisuuneranik nalunaarutit tamatuma kingornatigut tiguneqarpoq, suliamillu misissuinerup tamanna eqqortuunngitsoq takutipkaa.

12. martsimi allaffigineqarputit qinnuigineqarlutit ... Bankimi sullissisunnut ...-mut saaffigineqqullutit. Aningaasat K Kommunip ...- Bankimut tunniutereersimavai. Akissarsianit ilanngaassisarneq ... Bankip nalunaaruteqarneratigut taamaallaat unitsinneqarsinnaavoq.

... Bank kommunimut 13. marts allappoq qaammammut 1.411,00 kr.-t akilertarumanngikkilit.

... Bankip allagai 23. martsimi tiguneqarput, nalunaarutigineqarlunilu akissarsianit ilanngaatigineqartartut 1. maj aallarnerfigalugu qaammammut 300,00 kr.-nik allanngortinneqassasut.

Kommunip 1. majimi e-mailikkut nalunaarfigaatit 1. august 2007-imi soraarninnngornissavit tungaanut qaammammut 300,00 kr.-nik ilanngaanneqartassasutit.

...-mi politiini akiliisitsiniartartup naqitanngortitaata assilineru tiguarpuit. Taanna suliamut atuumassuteqanngilaq.

Akiliutigineqartut tamaasa K Kommunip ... Bankimut taarsigassarsinissamik isumaqatigiisuteqarfigisimasannut tunniutereerpai.

Taamaalillunga isumaqarpunga kommunip suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnissaanut pissutissaqanngitsoq, taamatuttaarlu suliaq suliarineqarnissamisut suliarineqarsimalluni. (A-atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A kommunimut 25. juni 2007-imi imatut allappoq:

"Allakkannut 19.06.07-imeersunut qujanaq.

Aatorfeqartitaasoq akuersiseqaarnagu akissarsiaanit sulisitsisup ilanngaassinera inatsisunik unioqputitsineruvoq. Akuersisimaneq pineqarpat tamanna aatorfeqartitaasup atsiornertigut pissaaq, tassa atsiqqarneratigut - imaanngitsoq atsiornerep assilineratigut. Imaapporlumi sulisitsisup akissarsiaqartullu tamanna akunnerminni toqqaannartumik isumaqatigiisutigissagaat.

Taamaattumik piunasaqaatiga aalajangiusimavara, kingusinnerpaamillu tallimanngorpat 29.06.07-imi 4.833,- kr. ...-mi kontonnut ikineqarsimanngippata suliaq ingerlateqqiniarpara.

Tamatumunnga peqatigitillugu soorunalimi naatsorsuutigaara akissarsianit ilanngaassisoqaq-qissanngitsoq." (Aatorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taarsigassarsianut akiliutigitinneqartut utertillugit kommunimit akilerneqarnissaat A-p allakkatigut 2. juli 2007-imeersutigut nukingisaarutigaa.

Kommunip allakkat imaattut ... Bank A/S-imut telefaxikkut 5. juli 2007-imi nassiuppai:

"K Kommuni A pillugu ajornartorsiuterpasuaqarpoq. Akissarsiani kingulliit maanngaanniit ti-guai. 1. augustimit soraarnerussutisiaqalissaaq.

Allagaasa kingulliit assilinerat ilanngullugu nassiuppara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkat kommunip aningaaserivimmut nassiussai tassaapput kommunip akissu-taa 19. juni 2007-imeersoq aamma A-p allagai 25. juni 2007-imeersut 2. juli 2007-imeersullu.

A kommunit e-mailikkut 2. september 2007-imeersukkut saaffiginnissute-qaqqippoq, utertitsillunilu akiliisoqarnissaanik piumasagaatini qalleqqillugu piu-masagaatigalugu, suliarlu eqqartuussissuserisuminut oqaloqatiginnissutigisimal-lugu innersuussutigalugu.

Kommuni 2. september 2007-imi akivoq kommuni annertunerusumik iliuuse-qaqqinniingitsoq, tassami kommuni isumaqarmat suliamik suliarinninneq eqqortumik ingerlanneqarsimasoq.

A uannut tamatuma kingornatigut naammagittaalliorpoq.

Kommunip suliami allagaatai misissugassatut tamatumunnga atatillugu kommu-nimut 12. november 2007-imi pissarsiariniarpakka.

Kommunimut 9. april 2007-imi imatut allappunga:

"Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq A-p akissarsianit ... Bank A/S-imut unerartitsineq unitseqqullugu qinnutigisaanik 12. marts 2007-imeersumik kommunip malinnis-simannginnerata inatsisunik ilumut eqqortitsisuunera misissorniarlugu.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara kommunip inatsisini malittarisassat suut tunngavigisima-nerai nassuiaqqullugu.

Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara A-p atorfinitsinneqarnera pillugu allak-kat assilinerat uannut nassiateqqullugu.

Tamatuma saniatigut malugaara A-p kommunimut allagaasa 5. juli 2007-imeersut assilineri kommunip ... A/S-imut nassiussimagai, taamatuttaarlu kommuni aningaaserivimmut tassunga allassimasoq kommuni "A pillugu ajornartorsiuterpasuaqartoq".

Ombudsmandi aalajangerpoq kommunip aningaaserivimmut allagai misissuinermi pineqartunut aamma ilanngunneqassasut.

Ombudsmandip taamatut aalajangenera Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5-imik, imaattunik oqaasertaqartumik tunngaveqarpoq:

"Ombudsmandip nammineerluni suliassaq misissugassanngortissinnaavaa."

Kommuni qinnuigaara kommunip allakkanik taakkuninnga aningaaserivimmut nassiussisimanageranut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqaqqullugu, taamatuttaarlu kommuni qinnuigaara allakkat taakku nipangiussisussaataaneq pillugu malittarisassanut naapertuuttut kommunip isiginerai nassuiaqqullugu."

Kommunip 6. maj 2008-imi imatut akivaanga:

"Qaammammusiaminit ilannganneqartarluni T-mi taarsigassarsiaminut ilannganneqartarnisaminik isumaqatigiissutip atorunnaarsinneqarnissaa kissaatigalugu A-p saaaffiginnissutaa K Kommunip 9. marts 2007-imi tiguua. Tamatuma kingunitsianngua pineqartoq nalunaarpoq akissarsianit qaammammut ilanngaatigineqartartut 1.411 kr.-nit 300 kr.-nut appartinneqassasut. Taamaattorli nammineq akiliisarumalluni.

Pineqartoq qaammammut 300 kr.-nik kommuni aqcutigalugu 1. majimit juni naanissaata tungaanut T-mut isumaqatigiissut tunngavigalugu akiliisarpoq, tamatumalu kingornatigut napparsimanini pissutigalugu soraarninngorluni.

Kingumut qiviaraanni pineqartoq nammineq kommunip T-mut akiliisittarsimasariaqaraluarpaa, illua'tungaanullu saatsikkaanni aningaasat 1. majimeersut tassaapput aningaasat pineqartup nammineq akilerumallugit siusinnerusukkut nalunaarutigisimasai. Aammattaaq qaammatinik sisamaannarnik piffissaqartitsilluni sivikitsuarsuarmik periarfissaqarneq innersuussutiginiarpara, tasanilu aningaasat suut akilerneqassanersut nalornissutigineqarlutik.

Taamaattumik eqqornerusimassagalarpoq kommuni qulaani taaneqartutut iliuseqarsimasuuppat, kisiannili arlaatigut annaasaqartoqarsimangilaq.

A pillugu aningaaserivimmut oqaatigineqartut 5. juli 2007-imeersut eqqarsaatigalugit taakku ajuusaarutigineqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Tjenestemandit akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinerannut inatsisitigut tunngavigisaq

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi § 57 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 57. Tjenestemandit akissarsiassatik taarsigassarsisitsisarfinnut Naalakkersuisut kattuffissuillu isumaqatigiissutaatigut taamaattussatut akuerisanut qularnaveeqqusiussinnaavaat, malittarisat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut malillugit.

Imm. 2. Pisut imm. 1-imi taaneqartut eqqaassanngikkaanni, tjenestemandit akissarsiassatik suli tunniunneqanngitsut qularnaveeqqusiussinnaanngilaat allatulluunniit iliorlutik atorsinnaanagit."

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit imaapput:

"Kattuffissuit taarsigassarsisitsisarnermi peqatigiiffinnik pilersitsisinnaapput, taarsigaarsisitsisarfinnulluunniit kattuffiit ilaasortaasa taarsigassarsiniarfisinnaasaannut allanut isumaqatigiissuteqarsinnaallutik. Taarsigassarsisitsisarneq pillugu malittarisassat taarsigassarsisitsisarfiup aalajangersartassavai. Taarsigassarsisitsisarnermi peqatigiiffik pilersinneqarpat taarsigassarsisitsisarfilluunniit kattuffissuup Naalakkersuisullu isumaqatigiissuteqarnerisigut taamaattutut akuerineqarpat tjenestemandi akissarsiassani qularnaveeqqusiullugit taarsigassarsinnaavoq, taamaalilluni atorfinitsitsinermi oqartussaasoq akissarsianit unerartitsissalluni, taarsigassarsiallu taarsigassarsisitsisarfinnit taarsigassarsiarineqartut akilersorlugit. Naafferartumik akilersuutit akissarsianut tunniunneqartunut sanilliullugit amerlassusissaat, akilersuinerup sivisussusissaa tjenestemandillu nutaanik taarsigassarsinnaanera pillugu malittarisassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

Tamakkua saniatigut tjenestemandit akissarsiassatik suli tunniunneqarsimanningsut allanut tunniussinnaanngilaat, qularnaveeqqusiussinnaanagit allatulluunniit iliorlutik atorsinnaanagit."

Inatsimmi aalajangersakkap taassuma imai Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi siusinnerusukkut atuuttumi, tassalu Kalaallit Nunaanni Namminersornerrullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 59-ip imaasa pissuseqatigaat.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq kingullertut taaneqartoq pillugu imikkut oqaaseqaateqartoqarsimannigilaq.

Taamaattorli inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit erserpoq siunnersuut taanna Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsit najoqqutaralugu suliarineqarsimasoq.

Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsit malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

"§ 57. Tjenestemandit malittarisassat aningaasaqarnermut ministerimit aalajangersarneqartut malillugit akissarsiaminnit taarsigassarsiniartarfinnik ministerip kattuffissuillu § 49-mi taaneqartut isumaqatigiissutaatigut taamaaliornissamut akuerineqartut tigusisinnaatissinnaavaat.

Imm. 2. Pisut imm. 1-imi taaneqartut eqqaassanngikkaanni tjenestemandip akissarsiat suli tunniunneqanngitsut allanut tunniussinnaanngilaat, qularnaveeqqusiussinnaanagit allatulluunniit atorsinnaanagit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsiseqartitsinikkut atuuttoq Danmarkimi tjenestemandit pillugit inatsisip nassatarisaa tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut atuuttup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermi ilanngunneqarsinnaavoq.

Danmarkimi inatsimmi tassani aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erseput:

"Akissarsiassat qularnaveeqqusiullugit taarsigassarsiniartarfinni akissarsiat soraarnerussutisillu pillugit inatsimmi § 34 tunngavigalugu taarsigassarsisinnaatitaaneq paasissutissat pigineqartut malillugit naammagisimaarnartutut isikkoqarpoq, akissarsiat pillugit ataatsimiitiiliarsuusimasut siunnersuutaat naapertorlugit taarsigassarsiniartarfiit taamatut qularnaveeqqusiillutik taarsigassarsisitsinnaasut killilersorneqarnerisa kingornatigut. Malittarisassatut pingaarnertut massakkut taarsigassarsiniartarfiit tjenestemandit kattuffiinit pilersinneqarsimasut kisimik tjenestemandit akissarsiassaat qularnaveeqqusiullugit taarsigassarsisitsisinnaapput, misilittakkallu takutippaat tjenestemandit aningaasalersuinissamut nalinginnaasumik pisariaqartitaasa toqqissisimanartumik ilusilersuinikkut matussusernissaannut tamanna aqgutigalugu naammattumik periarfissaqartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Danmarkimi inatsiseqartitsineq malillugu akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq qularnaveeqqusiinermi inatsiseqartitsinermi⁴⁸ immikkut inatsisitigut aalajangersaavigineqartuuvoq, taarsigassarsianut taarsigassarsiniartarfinnut akissarsiassanik qularnaveeqqusiinikkut taarsigassarsisitsinissaminnut akuerisaasunut naatsorsuusaaasoq.

Isumaqarpunga inatsiseqartitsinikkut atuuttoq tamatuma pissuseqataa Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi aamma atuuttuusog, taamaattumillu manna tunngaviuttippara, tassa oqartussaasoq akissarsianik tunniussisartuusog pisussaaffeqartoq taarsigassarsianut akiliutit taarsigassarsisitsisumut tunniutissallugit, atorfeqartitaaneq tjenestemandilluunniit soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanera atuukkallartillugu, aamma akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq atorunnaarsimanngikkallartillugu sunniutaarussimanngikkallartilluguluunniit.

Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinerup sunniutaarussinnaaneranik apeqqut mallittarisassanik tjenestemandit pillugit inatsisip avataaniittunik tunngaveqarpoq, tak tamanna pillugu kingusinnerusukku oqaaseqaatikka.

2. K Kommunip akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinermik ataqqinninnissamik nalunaarutaa

Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinermi ersepoq taanna X Kommunimut ingerlatinginneqarsimasog taassuminngalu nalunaarsorneqarsimalluni.

Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq taamaattoq tamatuma saniatigut pisussaaffimmik imaattumik imaqarpoq, tassalu tjenestemandip "akissarsianik imaluunniit soraarnerussutisianik sukkulluunniit tunniussisartutut" oqartussaasoq qinnuigissagaa akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinermik ataqqinnilluni nalunaarsuissasoq.

Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq taamaallaat massakkut atorfeqartitaanermut tunngatinneqassanersoq tjenestemandilluunniit siunissami tjenestemandit ator-

figiumaagassaminit akissarsiassani aamma qularnaveeqqusiussinnaaneraí Kalaallit Nunaanni inatsimmi Danmarkimiluunniit inatsimmi isummerfigineqanngilaq.

Isumaqarpunga apequt taanna malittarisassat qularnaveeqqusiisinaanermut atuutut allat ilanngunneqarnerisigut akineqartariaqartoq, oqaatigaaralu eqqartuussutip qulaani innersuussutigisama manna nassatarigaa, tassalu akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq sallunaveeqqusiinermut naligitinneqartariaqartoq, aamma tak. "Konkursloven med kommentarer", Mogens Munch, arfineq aappasaanik naqiterti- taq, 1995, qupperneq 815.

Danmarkimi inatsiseqartitsinermi qularnaveeqqusiisinnaatitaanermi ataatsimut kil- lissalersuut atuuppoq. Taamaalilluni pigisanik eqqartuussivikkut nalunaarsuisarneq pillugu inatsimmi (tinglysningsloven) § 47a-p nassataraa kinaluunniit inatsiseqar- titsinikkut sunniuteqartumik "pigisaminik imaluunniit siunissami pigisarilerumaakka- minik sallunaveeqqusiussisinnaanngitsoq".

Pigisanik eqqartuussivikkut nalunaarsuisarneq pillugu inatsit (tinglysningsloven) Ka- laallit Nunaanni atuutinnigilaq, Kalaallillu Nunaanni sallunaveeqqusiisarneq pillugu inatsit aalajangersakkanik taakku pissuseqataannik imaqanngilaq.

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga manna erseqqarluttuusooq, tassalu siunissa- mi akissarsiassanik qularnaveeqqusiineq pigisanik eqqartuussivikkut nalunaarsuisar- neq pillugu inatsimmi § 47a-mut naapertuuttuunersoq imaluunniit akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinissamik isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinik- kut sunniuteqartinneqarsinnaanersoq.

Inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq pillugu apeqqutinik, matumani apeqqutit sallunaaveeqqusiinermut/qularnaveeqqusiinermut tunngasut ilanngullugit eqqarsaa- tigalugit, isummerfiginnineq sulininni qitiutinneqartup avataaniippoq, taamaattumil- lu uanga paasinninnera unaavoq A-p akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinerup Ka- laallit Nunaanni tjenestemanditut atorfeqartitaanini eqqarsaatigalugu atuussinnaas- suseqannginnera atortussaatikuniuk pineqartumut orniginarnerussasoq apequt eqqartuussivikkut qilersuisuusumik aalajangiiffigineqarpat.

Apequt taanna pillugu tamanna pissutigalugu oqaaseqaateqanngilanga. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm.4 imaattunik oqaasertaqar- toq innersuussutigaa:

"Naammagittaalliuut misissuinissamut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissavaa."

K Kommunip suliami allagaataanit erserpoq akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq T-p aamma ... Bank A/S-ip piumasaqarnerisigut kommunimit nalunaarsorneqarsima- soq.

A-p kommunimit akissarsiaasa allagartaannit erserpoq taarsigassarsianut akiliuitit akissarsianit 26. januar 2007-imi tunniunneqartunit siullermeertumik ilanngaatigine- qarsimasut.

Akissarsiat allagartaat paasissutissamik imaattumik imaqarpoq:

"Akissarsiat art 8510, T, 1.411,00 kr." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinermik kommunip nalunaarsuineranik ilisimateqqarsimanersoq suliavit takuneqarsinnaanngilaq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7-ikkut aalajangersarneqarpoq ingerlatsinermi oqartussaasoq inuit oqartussaaffigisami iluani suliassat pillugit apeq-quteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut annertutigisumik ilitersorlugillu ikior-tassagai. Malittarisassami tassani suliat ingerlatsinermi oqartussaasumit aalajangiiffigineqarsimasut aalajangiiffigineqartussalluunniit kisimik pineqarput, tak. Inatsisar-tut inatsisaanni tassani § 2, imm. 1.

Tamatuma saniatigut oqartussaasup ingerlatsinermik suliaqarnivimmut, tassanilu akissarsianik tunniussisarneq ilaavoq, atatillugu innuttaasunik pisariaqarnera naa-pertorlugu ilitersuisussaana ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaavoq.

Oqartussaasup innuttaasunik tatiginnilersitsiniarluni iliuseqarnissaa ingerlatsiner-mi ileqqorissaarnermut ilaavortaaq. Innuttaasut suliavi sapinngisamik annertuner-paamik peqataatinneqarnerat tatiginnilersitsisarpoq, tamatumalu ilaatigut manna nassataaraa, tassalu ingerlatsiviup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip nas-satarisaasa saniatigut innuttaasunik tusarniaasariaqarnera, taamatuttaarlu tamanna inatsisitigut piumasaqaataanngikkaluartoq, innuttaasut akuersissutaannik pissarsini-artarneq tatiginninnermik pilersitsisarluni.

Akissarsianik qularnaveeqqusiussinermik tjenestemandit pillugit inatsit tunngavi-galugu pilersitsineq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalaja-ngiinerunersoq isummerfiginngikkaluarlugu uanga paasinninnera malillugu manna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuussimanngitsoq, tassalu qularnaveeq-qusiussut A-p oqartussaasoq alla eqqarsaatigalugu tunniussimasaa tunulequtaralugu kommuni akissarsianik qularnaveeqqusiussinermik atorussannortitsisimanagera, taar-sigassarsisitsisup akissarsianik qularnaveeqqusiussinerup K Kommunimut ator-ussannortitsinera pillugu A ilisimateqqaar-nagu.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq kommuni ... Bank A/S-imit saaffiginnis-summik tigusaqarsimanini pillugu kommuni aningaaserivimmut taarsigassarsianik akiliutinik ingerlatitseqqilluni isumagininnermik aallartitsinnginnermini A-mut ilisi-matitsissuteqarsimasariaqaraluartoq, tassungalu atatillugu kommunip A aningaaseri-viup saaffiginnissutaanut oqaaseqaatissaqarner-soq tusarniaavigisimasariaqaraluar-lugu.

3. Akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinerup unisinnegarnissaa pillugu A-p kommu-nimut nalunaarutaata inatsiseqartitsinikkut sunniutaa

Kommunip ... Bank A/S-imit telefaxiutaanit 13. marts 2007-imeersumit erserpoq A-p akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinermut akertilissutaa tassaasoq "taarsigassar-sinermut uppernarsaat una atorussaaqjunnaartoq".

Tjenestemandit pillugit inatsisip manna aalajangersaaviginngilaa, tassalu tjeneste-mandip akissarsiassanik qularnaveeqqusiussinini oqartussaasup akissarsisitsisup

akissarsiassanik qularnaveequssiiffigisamut akiliisussaaneramik iperaatitsisumik sunniutilimmik tunuartissinnaaneraa.

Akissarsiassanik qularnaveequsiussat qularnaveequsiinermi inatsiseqartitsinermi malittarisassanik aalajangersaavigineqarnera isiginiarlugu isumaqarpunga tjenestemandip akissarsiassanik qularnaveequsiussanik tunuartitsisinnaanera pillugu apeqquq inuit ataasiakkaat akornanni inatsiseqartitsinermi malittarisassat naapertorlugit aalajangiivigisariaqartoq.

Tjenestemandip taassumalu taarsigassarsisitsisuata akornanni inatsisitigut pissutsit pillugit oqaaseqaateqarnissannut pisinnaatitaanngilanga, tassami Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 1 malillugu susassarisaakka taassaammata Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ingerlatsinerat.

Akissarsiassanik qularnaveequsiussinerup atortussaajunnaanera pillugu A-p kommunimut nalunaarutaata, kommunip pisussaaffianik taarsigassarsianut akiliutinik T-mut ingerlatitseqqittussaaneramik tamatuma kingorna iperaatitsisumik sunniuteqarnera pillugu apeqquq pillugu oqaatigaara, tassalu akiitsunik qularnaveequsiilluni uppernarsaasiussisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik, ilaatigut pisassarisanut akiitsoqarnermut qularnaveequsiilluni uppernarsaasersorneqanngitsunut tamatuma pissuseqataanik atuuttunik, atuutsitsinikkut apeqquq taanna akissuteqarfisariaqartoq.

Malittarisassanik taakkuninnga atuinissamut piumasagaataaavoq pisassarisanik pineqartunik tunniussinerup atuussinnaassuseqarnerata ataatsimut naliliiffiginissaa, tunniussinerullu atuussinnaassuseqarnera pillugu akiligassalik matumani piaaraluneersimanersaq piaaraluneersimannginnersorluunniit naliliiffiginissaa.

Tamanna tunngavigalugu tjenestemandi, akissarsiassaminik qularnaveequsiussilluni taarsigassarsisoq, oqartussaasup akissarsisitsisup taarsigassarsisitsisumut (qularnaveequssiiffigisamut) akiliisussaaneramik iperaatitsisumik sunniutilimmik akissarsiassanik qularnaveequsiussinermik tunuartitsisinnaanersaq pillugu apeqquq ataatsimut akineqarsinnaanngilaq.

Soorlu qulaani immikkoortoq 2-mi nassuiariga inuit ataasiakkaat akornanni inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit oqaaseqaateqarsinnaanera sulininni qi-tiutinneqartup avataaniippoq.

Taamaattumik akissarsiassanik qularnaveequsiussinerup tunuartinneqarnera pillugu nalunaarutip kommunimut inatsiseqartitsinikkut sunniutigisinnaasai pillugit apeqquq eqqarsaatigalugu aamma isumaqarpunga, tamanna eqqartuussivikkut qilersuisuusumik aalajangiivigineqarnissaa A-mut orniginarnerusaq, taamaattumillu suliap ilaanut taassumunnga isummissananga aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4.

4. K Kommunip ... Bank A/S-imut telefaxerana 5. juli 2007-imeersaq

Telefaxikkut 5. juli 2007-imeersukket kommunip akissarsianik qularnaveequsiussineq pillugu A-p kommunillu allaffigeqatigiittarnerannit allakkat ilaasa assilineri ...

Bank A/S-imut nassiuppai, tamatumunngalu peqatigitillugu A eqqarsaatigalugu "ajornartorsiuterpasuaqarnera"-nik aningaaserivimmu paasissutissiilluni.

Kommunip akissutaata 19. juni 2007-imeersup ilaatigut imaraa suliaq pinngitsaaliil-luni akilisitsiniarnermut tunngasoq pillugu paasissutissaq, A-p kommunimut ilisima-titsissutigisimasaa.

Kommunip telefaximik pineqartumik ... Bank A/S-imut nassiussisimaneranut suna tu-nuliaqutaanersoq suliavit takusinnaanngilara, matumani tamanna aningaaseriviup apeqquteqaateqarsimaneranut attuumassuteqarnersoq ilanngullugu eqqarsaati-galugu.

Kommuni nammineerluni aningaaserivimmu attaveqarsimanissaa pissutissaqarsori-nanngilaq, tassami kommunip akissarsiassanik qularnaveeqqusiussineq A-p akerliliis-suteqarnera apeqqutaatinnagu ataqqiniarlugu aalajangersimammat.

Oqartussaasut innuttaasunut suliffeqarfinnullu soq attaveqarnerminnut nassuiaasus-saatitaammata pitsaanngitsorujussuartut isigaara aningaaserivimmu telefaximit su-liamiluunniit allakkiamit ersinngimmat suna siunertaralugu kommuni aningaaseri-vimmu attaveqarsimanersoq.

Pisortat sullivanik ingerlatsineranni ileqqorissaarnermut ilaavoq ingerlatsivik innuttaa-sunut inussiarnersumik qajassuussinermillu takutitsinissaa. Tamatumunnga aamma-taaq ilaavoq innuttaasut tusaanerlugaanerlutsillugit ajoqusersorneqannginnissaat nittarsaanneqannginnissaallu ingerlatsiviup isumagissagaa.

Kommunip A eqqarsaatigalugu ajornartorsiuterpasuaqarnerarluni piviusunik tun-ngaveqarsimasinnaanera apeqqutaatinnagu ilisimatitsinera pitsaanngitsorujussuu-voq kommunillu aningaaserivimmu susassaqaanngitsumut naliliinermik taamaattumik saqqummiussisimanera ingerlatsinermi qajassuussinissamik piumasaqaammik erseq-qissumik unioqutitsinerulluni.

Allakkat assilineri kommunip aningaaserivimmu nassiussimasai pillugit suliassat su-liarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1 malittarisassanik imaattunik ima-qarpoq:

"§ 27. Pisortat ingerlatsiviini suliffilik allanut tusarliussisussaatitaanngilaq, tak. pinerluttu-liorneq pillugu inatsisini § 29, suna ilisimasaq inatsisitigut imaluunniit aalajangersakkakut atortuusukkut allakut tasaaneragaappat allanut oqaatigeqqunngisaq, imaluunniit aamma pisariaqarpat isertuutissallugu pisortat inuinaalluunniit soqutigisaat pingaaruteqartut pis-sutigalugit, aamma pingaartumik makku pissutigalugit

[...]

6) inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatsiviit namminersortut imaluunniit peqatigiiffiit im-minnut tunngasut, tamakkununnga ilanngullugit aningaasarsiornermut tunngasut, pillugit paasissutissanik illersuiumallutik soqutigisaat, imaluunniit

[...]"

A pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarnermik suliavi akulerussimasuusimanera pil-lugu kommunip akissummini 19. juni 2007-imeersumi paasissutissiissutaa pillugu manna oqaatigaara, tassalu paasissutissiissut taanna pisut eqqarsaatigalugit pineqar-tup aningaasaqarniarnera pillugu paasissutissat ima isertuussassaatisimasat allaat kommunip paasissutissanik ingerlatseqatigiiffimmu namminersortumut ingerlatitseq-

qinnissaminik pisinnaatitaasimanani (pinngitsaaliilluni naammassitsiniarneq ingerlatseqatigiiffiup pineqartup nammineq qinnuteqarneratigut pisimasuuppat tamanna soorunami atuuttussaannilaq).

Tamanna tunuliaqutaralugu inassuteqaatigaara A pillugu paasisutissanik telefaxikkut 5. juli 2007-imeersukkut ... Bank A/S-imut ingerlatitseqqinnerup suliassat suliari-neqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, tak. pinerluttulerinermut inatsimmi § 29, malil-lugu nipangiussisimasussaataitaanermik unioqqutitsisuunersoq kommunip misissussa-gaa.

Kommunimi sulisup nipangiussisimasussaataitaanernik unioqqutitsisimanersoq pil-lugu misissuisoqarnissaa pillugu inassuteqaatinnut kommunip akissutissaa utaqqi-maarpara. Tamatuma saniatigut suliame annertunerusumik iliuuseqaqqissanngila-nga."

K Kommunip telefaxikkut 18. august 2008-meersukkut nalunaarfigaanga nipa-ngiussisussaataitaaneq kommunip sulisumut pineqartumut erseqqissarsimagaa, kommunili annertunerusumik iliuuseqarnissamut pissutissaqarani isumaqartoq.

Kommunimut tamatuma kingornatigut allappunga suliamek misissuina unitsik-kiga.

5.9 Nammineerluni misissuiffiginninnerit

5.9.1 Soraarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqartillugu pisorta-ni oqartussaasut nipangiussisussaataitaaneq pillugu aalajangersakka-nik atuisarnerat

Suliat pineqartut, soraarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnikkut inaarlugit su-liarineqarsimanerat pissutigalugu sularineqarnissaat Ombudsmandip itigartit-sissutigisimasai, tunngavigalugit Ombudsmandi aalajangerpoq soraarneq pil-lugu isumaqatigiissutini taamaattuni nipangiussisimanissaq isertuussinissarl-u pillugit aalajangersakkat ilaanerisa inatsisinik unioqqutitsisuunerat unioqqutit-sisuunnginneralluunniit misissorniarlugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq aalajangersakkat atorneqartut inatsisinik unioq-utitsisutut isigissallugit tunngavissaqanngitsoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq piumasaqaatitut aalajangersakkat taamaattut er-seqqissumik oqaasertalersortaqqullugit Aningaasaqarnermut Nunanullu All-anut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmu inassuteqaatiginissaanut pissutis-saqarluni, piumasaqaatitullu aalajangersakkat inatsisini malittarisassanik sa-neqqunneqarsinnaanngitsunik unioqqutitsisuunnginnissaat tamatumunnga ata-

tillugu isiginiassagaa kiisalu taakku taamaallaat isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungeriinnut tunngasuunissaat aamma isiginiassagaa. Taamaalilluni isertuussinissaq nipangiussisimanissarlu kikkulluunniit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerannik imaluunniit oqartussat allat paasissutissanik tunniusseqqusisinnaanerannik killilersuisumik isumaqatigiissuteqarneq inatsisunik unioqquitsisuuvoq. Isumaqatigiissutit atorfeqartitaasup oqaaseqaateqarsinnaatitaanerannik killilersuisut kiffaannngissuseqarluni oqalussinnaatitaaneq ataqqillugu paasineqartariaqarput (j.nr. 2008-095-0005, siusinnerusukkut 11.73.20.12/108-07).

Innuttaasup Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfianni atorfimminit tunuarnissani sioqqullugu pissutsit arlallit pillugit naammagittaalliorniarluni saaffiginnissutaa 2. juli 2007-imi tiguara.

Pineqartup atorfeqartitaaneranut tunngasut pillugit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup mappiutaa allagaatinik imalik misissoreerlugu malugaara soraarnermi isumaqatigiissuteqartoqarsimasoq, tassanngalu ilaatigut imaattoq erserpoq:

"[...] Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik isumaqatigiippat suliami illua'tungiusut arlaannaalluunniit tusagassiuutinut allanulluunniit soraarnermi isumaqatigiissummut atatillugu pisut pineqartut pillugit oqaaseqaateqassanngitsaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Innuttaasup allap qitiusumik allaffeqarfissuarmi atorfimmit soraarnissani sioqqullugu pissutsit pillugit naammagittaalliorniarluni saaffiginnissutaa 3. september 2007-imi tiguara.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup mappiutaa allagaatinik innuttaasumut allamut tassunga tunngasunik imalik tigoreerlugu malugaara pineqartup soraarniutaata akuerineqarnissaanik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aalajangiinerani 31. marts 2006-imeersumi isumaqatigiissut ilaatigut imaattunik imaartoq innersuussutigineqarsimasoq:

"Pissutsit atorfeqarnermut tunngasut tamarmik isumaqatigiissullu manna nipangiussisussaati-taanerme pineqartunut ilaatinneqarput, taamaattumillu paasissutissat isumaqatigiissutip matuma imarisai illua'tungeriit arlaannaataluunniit allanut ingerlateqqissanngilai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naliliivunga ingerlatsiviup soraarnermi isumaqatigiissutini isertuussinissamik aalajangersakkanik atuinerata ingerlatsiviup paasissutissanik ingerlatitseqqittarnera aamma allagaatinik paasitinneqartarneq pillugit malittarisassat eqqarsaatigalugit tunngaviusumik ajornartorsiutit saqqummersikkai, taamaattumillu suliaq

nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginiarlugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfimmu tusarniaaninni 2. oktober 2007-imeersumi ilaatigut imatut allappunga:

"Isumaqatigiissummi immikkoortut issuarneqartut pillugit oqaatigaara pisortat ingerlatsinerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukku allannguuteqartinneqarsimasumi § 4, imm. 1-imit makku ersertut:

"§§ 7-14-imi ilaatinneqanngitsut taaneqarsimasut saniatigut allakkianik ingerlatsinermut oqartussami allaffikkoortumik suliasamik ingerlatsinermut atatillugu apuussimallutilluunniit suliarineqarsimasunik paasitinneqarumalluni kinaluunniit piumasaqarsinnaavoq. Ingerlatsinermut oqartussaq annertunerusumik paasissutissiisinnaavoq nipangiussisimasussaataaneq il.il. pillugit malittarisassat allanik aalajangersaasimangippata."

Aalajangersakkap kinguneraa atorfeqartitsinermut tunngasut pineqartut pillugit allakkanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik Naalakkersuisut tigusaqarpata oqartussaasoq allagaatinik pineqartunik tigummisaqartoq qinnuteqaatip taamaattup akuersaarnissaanut pisussaaffeqartoq. Paasissutissat allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerme pineqartunut ilaasut isertuunneqarnissat pillugu Naalakkersuisut inatsisitigut pituttuisuusumik isumaqatigiissuteqarsinnaanngillat.

Tamatumunnga peqatigitillugu paasissutissat taakku pillugit suliami illua'tungiusoq nipangiussisimasussaalersillugu Naalakkersuisut suliamut attuumassuteqarluinnartunik tunngavilersuuteqarlutik isumaqatigiissummik atortuutitsiniarsinnaanerat nalorninartutut isikkoqarpoq."

Suliaq Sulisoqarnermut pisorta qarfimmu 12. november 2007-imi eqqaasitsissutigaaara.

Akissummik tigusaqannginnama suliaq allakkatigut 18. december 2007-imeersutigut eqqaasitsissutigeqqippara.

Saaffiginnissummu tassunga akissummik suli tigusaqannginnama suliaq Naalakkersuisut Siulittaasuannut Hans Enoksenimut allakkatigut 15. januar 2008-meersutigut suli ataasiarlunga eqqaasitsissutigeqqippara. Tamatumunnga peqatigitillugu malugeqqullugu oqaatigaara Sulisoqarnermut Pisorta qarfik akissuteqanngippat sulinera oqartussaasoq taanna eqqarsaatigalugu ingerlassinnaanngik-kiga Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigissallugu isumaliutersuutiginiariga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1.

Akissummik tigusaqannginnama pisoq Inatsisartunut Naalakkersuisunullu 15. februar 2008-mi nalunaarutigaaara.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq ulloq taanna tiguara:

"Immikkut akuersissutini siunertarineqarpoq aaqqissuussinerni taakkunani iluanaarniarsinnaanerup akiorneqarnissaa.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq isumaqatigiissutit atorfeqartitaanermi pissutsinut attuumassuteqartut taamaattumillu tamanut ammasumik nalunaaruteqartarneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 2 malillugu allagaatinik takunnissinnaatitaanermi ilanngunneqarani.

Tamanut ammasumik nalunaaruteqartarneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3 malillugu paasisstissanik ingerlatitseqqittarneq immikkut akuersissutinit ilanngunneqanngitsutut isigineqarput.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqatigaa ugguna immikkut akuersissutit unioqquatinneqarnerat inatsisitigut malitsinniaruminaassinnaammat, Sulisoqarnermulli Pisortaqarfik isumaqarpoq oqartussaasut atorfilik isumaqatigiissuteqarfigisinnaagaat atorfimmit soraarneq pillugu isumaqatigiissummut tunngatillugu pissutsit pillugit taanna oqaaseqassanngitsoq tamatumani qulakkeerneqarpat allagaatinik takunnissinnaatitaaneq isumaqatigiissutit aqputigalugit annikillisinneqassanngitsoq.

Isumaqatigiissutit aqputigalugit tamanut ammasumik nalunaaruteqartarneq pillugu inatsimmi malittarisassat sanioqqunneqartarnissaat siunertarineqanngilaq aammalu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik naliliivoq paasisstissat tamanut ammasumik nalunaaruteqarneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3 malillugu allagaatinik takunnissinnaatitaanermi tunniunneqarsinnaasut, matumani ilanngullugit atorfimmit soraarnermi ajunngitsorsiasat annertussusiata paasisstissiissutigineqarsinnaanera isumaqatigiissutit akimorlugit ingerlateqqinneqarsinnaatitaasut taakkumi taamaallaat soraarnermut atatillugu pisunut sukumiisunut kisimik tunngassuteqarmata.

Eqqortuuvoq ...-mut isumaqatigiissummi allassimammat atorfeqarnermut atatillugu pissutsit suulluunniit isumaqatigiissummi pineqartut, matumanili taamaallaat pineqarput paasisstissat soraarnermut sukumiisumut tunngassutillit.

Tamatuma kingorna nalilerneqarpoq tamanut ammasumik nalunaaruteqartarneq pillugu inatsimmut tunngatillugu ajornartorsiutissaqanngitsoq aammalumi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup nalilinnigilluinnarpaa atorfillit isumaqatigiissuteqarfigisat aamma oqaaseqannginnissaat pillugu isumaqatigiissuteqarnissaq ajornaquteqanngitsoq. Tassunga tunngatillugu innersuussutigineqassaaq tamanna isumaqatigiissummi pineqartut ilagimmassuk taamaattumillu sitigulluunniit atorfillip oqaaseqannginnissaanut pisussaaffiliisuunani."

Tamatuma kingornatigut imattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Soraarnermi isumaqatigiissutit pillugit ataatsimut oqaaseqaatit

Højesteretsip eqqartuussutaanit marlunnit 16. november 2004-meersunit (UfR 2005.-616H-mi aamma UfR 2005.622 H-mi naqinneqarsimasunit) erserpoq pisortat oqartussaasui atorfeqartitaanerup unitsinneqarnissaanik siunertaqartunik isumaqatigiissute-

qarsinnaasut, soraarnissarlu pillugu isumaqatigiissutit taamaattut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerunngitsut.

Eqqartuussummi taaneqartumi siullermi suliamik suliarinninneq pissutigalugu taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat Højesteretsip itigartippaa, soraarnissaq pillugu isumaqatigiissutip "oqaasertalersugaanini malillugu atorfeqartitaanerup unitsinneqarneranut atatillugu akerliliissutaasinnaasunik aningaasanullu tunngassuteqarsinnaasunik tamanik inaarutaasumik aalajangiiviginnittuunnera" innersuussutigalugu. Højesteretsi isumaqarpoq pissutsinik aningaasanik amerlanerusunik piumasaqaateqarsinnaajunnaarnerup isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut sa-neqqunneqarnissaanut pissutissaqalersitsisunik paasisstissiiisoqarsimanngitsoq.

Suliami matumani soraarnissaq pillugu isumaqatigiissut aalajangersakkamik "suliami illua'tungeriit taamaallaat isumaqatigiissut matuma siulianiittoq tamanut innersuussutigisassavat"-mik imaqarpoq.

Højesteretsip eqqartuussutaasa nassatarisaannik uanga paasinninnera unaavog pisuni sorlerni soraarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaanera erseqqissuunngitsoq, inatsiseqartitsinermillu atuuttumik qulaajaaneq eqqartuussutitigut imaluunniit inatsisiliortoqassappat inatsisiliornikkut pisariaqartoq. Suliat soraarsitsinermut tunngasut isumaqatigiissuteqarnikkut inaarlugit suliarineqarsimasut suliarinissaanut periarfissama qulaani taaneqartut pissuseqatigaat - tassa imaappoq inatsiseqartitsinermik atuuttumik qulaajaasoqarnissaata tungaanut - killeqarput.

Taamaattumik massakkut misissuininni Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissutaasumik soraarsitsinermut ilaasutut sulisup oqartussaasulluunniit soraarneq pillugu paasisstissiiinissamut periarfissaanik killilersuinerannut tunngasuunngilaq.

Misissuinerali isumaqatigiissutit taamaattut paasisstissanik allagaatinillu tunnius-sisinnaatitaaneq tunniussisussaataitaanerlu aamma oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq pillugit inatsisini malittarisassanut pineqartunut ataneqartinneqarsinnaanerannut tunngassuuvog.

2. Ingerlatsiviup innuttaasunut isumaqatigiissuteqarsinnaatitaanera

Ingerlatsiviup innuttaasunut isumaqatigiissuteqarsinnaatitaanera aallaavittut killilersugaanngilaq, inatsisit isumaqatigiissuteqarnissamut killilersuisimanngippata.

Tassani ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isummerneq aamma isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isummerneq ilaapput.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isummernermit pineqarpoq inatsit ingerlatsiviup sulinerminik inatsiseqartitsinikkut iliuutsit (aalajangiinerit) nammineq iliuuserisani kisiisa aqutugalugit ingerlatsinissaanik piumasaqaatinik sa-neqqunneqarsinnaanngitsoq imaqarpat ingerlatsivik innuttaasunut isumaqatigiissuteqarsinnaanngitsoq.

Isummerneq taanna Højesteretsip eqqartuussutaanut taaneqartunut qanimut ataneqarpoq, taamaattumillu pisumi pineqartumi pisortat soraarneq pillugu isumaqatigiis-

sutit eqqarsaatigalugit isumaqatigiissutitigut ataatsimut aalajangersaavigineqarsinnaanersoq naliliiffiginiangilara.

Isumaqatigiissuteqartarnek pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isummerneq pisunut ingerlatsiviup imarisamigut inatsimmi malittarisassanik saneqqunneqarsinnaanngitsunik unioqutitsisunik isumaqatigiissuteqarfigisimasaanut tunngasuuvoq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi inatsisitigut malittarisassat qitiusut arlallit nipangiussisussaataaneq isertuussinissarlu pillugit isumaqatigiissutitigut saneqqunneqarsinnaanngitsut tulliuuttuni allaaseraakka.

3. Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat

3.1. Suliani sulisunut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 31. maj 1999-imeersukkut allanngortinneqartumi) § 2-kkut makku aalajangersarneqarput:

"§ 2. Inatsit sulianut pinerluttulerinermut attuumassuteqartunut atuutinngilaq. Suliat inatsiliornermut tunngasut, matumani aningaasaliissutissanut inatsisit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, inatsisissatut siunnersuutit Inatsisartunut saqqummiunneqarsimagunik inatsimmi pineqartunut aatsaat ilaatinneqarsinnaapput.

Imm. 2. Aammattaaq sulianut pisortani sulisunik atorfinitsitsinernut imaluunniit pisortani atorfinnut qaffasinnerusunut qaffatsinneqarnernut tunngasunut inatsit atuutinngilaq, § 6-imi aalajangersagaq eqqaassanngikkaanni. Tamanna paasissutissanut inuit ataasiakkaat pisortani atorfeqarnerannut tunngassuteqartunut aamma atuuppoq, taamaattorli imm. 3 aamma § 4, imm. 2 takuuk.

Imm. 3. Suliani imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni taaneqartuni atorfeqartup aqqa, atorfia, ilinniagaqarnera, suliaasai, akissarsiai suliamullu atatillugu angalaneri pillugit paasissutissanut inatsit atuuppoq. Aammattaaq pisortatut atorfinni atorfinitsinneqartut eqqarsaatigalugit inatsit suliamut atatillugu mianersoqqussutit iliuuserisallu taakkunannga sakkortunerusut pillugit paasissutissanut atuuppoq. Taamaattorli tamakku pillugit inaarutaasumik aalajangiinermi ukiuni marlunni taamaallaat tamanna atuuppoq.

Imm. 4. Suliani imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni pineqartunil ilaatinneqartuni paasissutissanut imm. 3-mi taaneqarsimasumit allaanerusunut inatsit aamma atuutissasoq Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat."

Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini oqaatigaa paasissutissat Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 3 tunngavigalugu ingerlateqqinneqarsinnaasut, isumaqatigiissutigineqarsimasut Sulisoqarnermut Pisortaqaarfimmut saqqummiussakka apeqquataatinnagit.

Naalakkersuisoqarfiup naliliinera ilalersinnaavara, tassami uanga paasinninnera unaamat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaaneq tassaanngitsoq suliami illua'tungiusup pisinnaatitaaffia suliat allagaatinik paasissutissiissuteqarfiusussat su-

liarineqarnerannut attuumassuteqartoq. Pineqartorli tassaavoq immikkut pisinnaatitaaffik innuttaasut nalinginnaasumik pisinnaatitaaffigisaat.

Pisinnaatitaaffik taanna isumaqatigiissutitigut killilersorneqarsinnaanngilaq.

3.2. Annertunerusumik paasissutissiisarnermik tunngaveqarneq

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat annertunerusumik paasissutissiisinnaaneq pillugu malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

§ 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat:

"Ingerlatsinermut oqartussa q annertunerusumik paasissutissiisinnaavoq nipangiussisimasussaatitaaneq il.il. pillugit malittarisassat allanik aalajangersaasimangippata."

Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 3-tut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini (Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 31. maj 1999-imeersoq pillugu oqaasertaliunneqartuni) suliani sulisunut tunngasuni annertunerusumik paasissutissiisinnaaneq pillugu imaattunik allasimasoqarpoq:

"Inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni annertunerusumik paasissutissiisinnaaneq malillugu paasissutissat imm. 3-mi pineqartunut ilaatinneqanngitsut aamma paasissutissiissutigineqarsinnaapput, taamaaliornissaq nipangiussisimasussaatitaanerup ajornartinnippagu. Taama pisoqartillugu aalajangersaganngortussatut siunnersuutigineqartoq atorlugu illersorneqartussat kiisalu illuatungaani soqutigisat paasissutissinneqarnissamik qinnuteqarnermut pissutaasut imminnut sanilliullugit oqimaalutarneqartariaqarput. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigisariaqarpoq assersuutigalugu tusagassiortut pisortat pillugit tusagassiorniartillutik misissuinerminni paasitinneqarnissamik qinnuteqaataasa suliarineqarnerini tusagassiuutit apeqqutinik tamanut soqutiginaateqarsinnaasunik qulaajaanisannut periarfissat immikkut isiginiarneqartassasut."

Tamatumunnga atatillugu aallaqqaasiutigalugu oqaatigaara nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassat inatsisissatut siunnersuummi innersuussutigineqartut nipangiussisussaatitaaneq pillugu inatsisikkut aalajangersagaasutut imaluunniit nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassatut inatsimmik tunngaveqartutut paasiasariaqartut.

Taamaalillutik pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut 1994-imeersutut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit manna nassataarat, tassalu siunnersuut taanna Danmarkimi pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu ilusilersorneqarsimasoq.

Taamaattumik isumaqarpunga allagaatinik paasissutissiisinnaanermik killissalersuineq nipangiussisussaatitaanerup nassatarisaa Danmarkimi pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi killilersuinerup pissuseqataasaa paasineqartarnerattut paasiasariaqartoq, tamatumani tak. pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisip allannortinneqarnera pillugu isumaliutissiissut nr. 857, 21. juni 1978-imeersoq, pingaartumik qupperneq 79.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq suliap paasissutissanik nipangiussisimanissaq pillugu isumaqatigiissut pineqartoq paasissutissanik annertunerusumik paasissutissiisarnermik tunngavik malillugu nalunaaruteqassagaanni periaaseq atuuttoq

unioqqutillugu atortussaatinniarneqarsinnaanngilaq, periaatsip saneqqunneqarnissaanut immikkut ittunik pingaaruteqartunillu tunngavissaqanngippat.

3.3. Suliamik namminermut tunngasumik paasitinneqarsinnaatitaaneq

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat § 4, imm. 2-mi malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

"Imm. 2. Inuk inuttut atukkamigut allakkiami taaneqarsimasoq, §§7-11-mi aamma § 14-imi ilaatinneqanngitsut taaneqarsimasut eqqaassanngikkaanni, tamanna pillugu paasitinneqarnissaminik piumasaqarsinnaatitaavoq. Taamaattorli § 13-imi taaneqartutut innimigineqartussat imaluunniit pineqartup nammineq imaluunniit allat innimigineqarnissaasa tamanna annertuumik ajornartippassuk tamanna atuutissanngilaq."

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allannguutaa pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nr. 1-itut, 31 maj 1999-imeersutut siunnersuummi § 2, imm. 2 atuuttoq pillugu oqaaseqaatinit erserpoq:

"Tassa taamaalillutik allattuisussaatitaaneq pillugu malittarisassat sulisorisat pillugit paasissutissaatigineqartunut atuutissapput, soorluttaq § 4, imm. 2 naapertorlugu atorfeqartut namminermut tunngasumik paasitinneqarsinnaatitaanerat siunnersuutikkut allanngortinneqassanngitsoq."

Atorfeqartitaasup pisinnaatitaaffia taanna suliap suliami imminut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatigineqartup sularineqarneranut aalajangiivigineqarneranullu tunngaviatigut attuumassuteqanngilaq, uangalu paasinninnera unaavoq pisinnaatitaaffik taanna nipangiussisimanissaq isertuussinissarluunniit pillugu isumaqatigiisummit atorfeqartitaanerup unitsinneqarnissaa ataatsimut pillugu isumaqatigiisummut suliap siusinnerusukku ingerlasimaneranik inaarsaasuumumut ilaasumit killilersorneqarsinnaanngitsoq.

Immikkoortoq 4.1 pillugu ataani oqaaseqaatikka ingerlaannaq tamatumunnga atatilugu innersuussutigaa, taakkunanimi paasitinneqarsinnaatitaanerup suliap sularineqarneranut atatilugu suliami illua'tungiusup pisinnaatitaaffigisaa paasitinneqarsinnaatitaanerullu suliap allagaatinik paasitinneqarumalluni piumasarineqarsimasup sularineqarneranut attuumassuteqanngitsup immikkoortisimaneqarnissaat pingaartillugu isiginiaraku.

4. Pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat

4.1. Suliami illua'tungiusut paasitinneqarsinnaatitaanerat

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit suliami illua'tungiusut pisinnaatitaaffii pillugit malittarisassanik imaqarpoq, matumani Inatsisartut inatsisaanni kapitali 4-mi suliami illua'tungiusut paasitinneqarsinnaatitaanerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Pisinnaatitaaffik taanna suliap sularineqarneranut atasuuvoq, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 9, imm. 1, pisinnaatitaaffimmi taanna "suliami ingerlatsineranut oqartussasumit aalajangiiffigineqartumi aalajangiiffigineqarumaartumiluunniit" illua'tungiusup pisinnaatitaaffigimmagu, taamatuttaarlu Inatsisartut inatsisaanni tassani § 11-

kkut aalajangersarneqarluni suliap aalajangiiffigineqarnissaa kinguartinneqassasoq, suliame illua'tungiusup allagaatinik ilisimatinneqareernissaata tungaanut.

Eqqartuussummi qulaani taaneqartumi UfR 2005.616 H-mi issuarneqartumi Højesteretsip tunngavilersuutaata manna nassataraa, tassalu soraarnissaq pillugu isumaqatigiisummi suliap ingerlasimanerani qaangiuttumi suliamik suliarinninnermi kukkusutaasimasinnaasut pillugit aalajangersaasoqarsinnaasoq.

Folketingip Ombudsmandiata Folketingip Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaanut⁴⁹ Højesteretsip eqqartuussutaanut qulaani taaneqartunut atatillugu nas-suiaammi 21. december 2004-meersumi ilaatigut oqaatigaa Højesteretsip tunngavilersuutaasa atuarneqarneranni manna mattunneqarsinnaanngitsoq, tassalu (suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tunngavilersuisarneq pillugit) malittarisassat Højesteretsip isummerfigisimasaasa saniatigut malittarisassat aamma allat isumaqatigiisutikkut saneqqunneqarsinnaasut. Folketingip Ombudsmandiata tamatumunnga atatillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat ilaatigut innersuussutigai.

Soraarneq pillugu isumaqatigiisummi aalajangersakkap isumaqatigiisummi illua'tungeriit paasissutissanik ingerlatitseqqinnginnissaannik imaqartup tamanna aallaavigalugu pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu suliame suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi illua'tungeriit paasitinneqarsinnaatitaanerat pillugu malittarisassat tunngavigalugit suliame allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq killilersorneqarsinnaasussaavoq, isumaqatigiisummi piumasaqaat taamaattoq suliap inaarlugu suliarineqarnerani suliamik suliarinninnermi kukkunerit matunneqarnissaannik siunertaqartoq ilaappat.

4.2. Paasissutissanik pisortani oqartussaasunut ingerlatitseqqinneq

Pisortani oqartussaasut paasissutissanik pisortani oqartussaasumut allamut ingerlatitseqqinnissaminnut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 32-kkut pisis-saaffilerneqarput:

"§ 32. Ingerlatsinermut oqartussat paasissutissamik ingerlatitseqqinnissaminnut pisinnaati-taappata oqartussaasut ingerlatsinermut oqartussaasut allat qinnuteqarneratigut paasissu-tissaq ingerlateqqissavaat, oqartussat taakku sulinerannut imaluunniit aalajangigassaannut annertuumik pingaaruteqarpat.

Imm. 2. Imm. 1-imili aalajangersagaq atorneqassanngilaq ingerlatitseqqinnissap oqartus-saasut suliaqarnerulersissappagit oqartussaasut allat taakku paasissutissanik piumallutik soqutigisaanniit naleqarnerujussuarmik."

Uanga paasinninnera malillugu aalajangersakkap taassuma manna nassataraa, tassa-lu oqartussaasoq paasissutissanik ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut ingerla-titseqqinnissamut inatsit tunngavigalugu pisinnaatitaappat isertuussinissaq nipangi-ussisimanissarlu pillugit isumaqatigiisutit ingerlatsinermi oqartussamut paasissutis-

49) Folketingip nittartagaani www.fl.dk-mi Folketingip Inatsisunik Atortitsinermut Ataatsimiititaliaata allaga-taasa ataanni, nalinginnaasuni, december 2004-mi tamanut saqqummiunneqarput

sanik tigusaqarnissaminik inatsimmi § 32 tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaati-taasumut aallaavittut tunniukkumanningineqarsinnaanngitsut.

Nipangiussisimanissaq isertuussinissarlu pillugit isumaqatigiissut pisortani atorfe-qartitaanerup unitsinneqarnissaa pillugu suliap suliarineqarneranik matusineq pil-lugu isumaqatigiissummi ilaappat manna erseqqippoq, tassalu paasisutissat oqartus-saasup allap suliamik allamik suliarinninnerani atugassatut isumaqatigiissut taanna innersuussutigalugu tunniukkumanningineqarsinnaanngitsut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara aalajangersagaq taanna taamaallaat paasis-sutissanik tunniussinermut tunngasuusoq, oqartussaasullu allagaatinik tunniusseqqu-sisinnaatitaanerannik sumilluunniit nassataqanngimmat.

4.3. Paasisutissanik isumaqatigiissutigineqarsimasunik unioqqutitsilluni ingerlatit-seqqinnermi pineqaatissiissuteqartarneq

Oqaatigaara (siusinnerusukkut) atorfeqartitaasimasup aamma oqartussaasup pine-qartup paasisutissanik isumaqatigiissummi piumasaqaataasut unioqqutillugit inger-latitseqqippata oqaaseqaateqarpataluunniit ingerlatitseqqinneq oqaaseqaateqarner-luunniit isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pine-qaatissiisoqartariaqartoq.

Atorfeqarnermut atatillugu nipangiussinissamik piumasaqaatit isumaqatigiissutigine-qarsimasut unioqqutinneqarnerinut atatillugu pinerluttulerineq pillugu inatsimmi su-liamut atatillugu nipangiussisussaataaeramik unioqqutitsinermi pineqaatissiisarneq pillugu malittarisassat atorneqarnissaannut pissutissaqarunanngilaq, tak. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29, imm. 1:

"Atorfimmi nipangersimasussaaneermik uniuinermut eqqartuunneqassaaq naalakkersuisuni atorfik suliassaqartitaanerluunniit naapertorlugit isertuussassatut paasisaminik, imaluunniit inatsimmi aalajangersakkamiluunniit atortuusumi allami taamaattuuneragaasumik oqaati-ginnittoq, imaluunniit pisussaanani taamatut ilisimasaqarnerminik atuisoq. Aamma taama-tut pineqassaaq atorfini qimareeraluarlugu isertuussassanik atorfimmini ilisimalersimasa-minik oqaatiginnittoq pisussaaniluunniit atuisoq."

Taamaalilluni piumasaqaataavoq nipangiussisussaataaneq inatsimmi tunngaveqas-sasoq imaluunniit "aalajangersakkakut" aalajangersarneqarsimassasoq. Taamaattu-mik nipangiussisussaataaneq taamaallaat isumaqatigiissummik tunngaveqartoq pi-nerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29-mi pineqartut avataanniippoq.

5. Inatsisartunut, Ombudsmandimut eqqartuussivinnullu tunngasut

Qitiusumik allaffeqarfissuup tamat oqartussaqaataaneranni inatsisartoqarnikkut inissi-simanerata manna nassataraa, tassalu Inatsisartut aqutsisoqarfik piumaffigisinnaa-gaat paasisutissanik aqutsisoqarfiup naalakkersuinikkut inatsiseqartitsinikkullu nak-kutigineqarnerani atugassanik tunniusseqqullugu.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq isertuussinissaq nipangiussisimanissarlu pillugit isumaqatigiissutit Inatsisartunut Inatsisartulluunniit ataatsimiititaliaannut atortuutinniarneqarsinnaanngitsut.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut Inatsisaanni § 6, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq kinaluunniit Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaasoq.

Aalajangersagaq taanna imatut paasineqartariaqarpoq naammagittaalliornissamut periarfissaq killissalerneqassappat tamatumani inatsimmik tunngaveqarnissaq piumasagaataasoq.

Aalajangersakkamik taassuminnga taamatut paasinninneq uanga paasinninnera mallillugu aamma tassaavoq tunngavimmut Tunngaviusumik Inatsimmi § 55-ip tunngavigisaanut naapertuunnerpaasoq. Aalajangersakkami tassani oqaatigineqarpoq Folkeetingi inunnik marlunnik Folkeetingimut ilaasortaannigitsunik toqqaassasoq, naalagaaffiup inuinnarnut sakkutooqarnermullu tunngasunik ingerlatsineranik ilisimasaqartusunik.

Tunngaviusumik aqutsineq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani qupp. 37-mit erserpoq Ombudsmandi atorlugu aaqqissuussineq ingerlatsiviup nakkutigineqarnerata sukannernerulersinneqarnissaanik ingerlatsiviullu annertuumik piginnaatinneqarnerminik atuineranik Folkeetingip pitsaaneruseqarpoq malinnaaffiginnissinnaalernissaanik siunertaqartoq.

Aalajangersagaq taanna naalagaaffimmi inatsisartoqarnermi Ombudsmandip nakkutilliineranut tunngaviusumik inatsiseqartitsinerup tunngavianut takussutissaavoq.

Tamatumunnga pissusissamisoortumik uiggiullugu manna ilimagisariaqarpoq, tassaalu nakkutilliineq Ombudsmandip ingerlataa ingerlatsiviup aporfissalersussannigikkaa, nakkutilliinerulli taassuma sunniuteqarluartumik ingerlanneqarneranut peqataanissaminut pisussaaffeqartoq.

Tamanna sulinermut Ombudsmandip suliassaatur Tunngaviusumik Inatsisikkut eqqarsaatigineqartup Ombudsmandimit naammassineqarsinnaaneranut aalajangiisuusumik tunngaviuvoq. Tunngavik taanna ingerlatsiviup Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 tunngavigalugu immikkut pisussaaffeqarneratigit aamma saqqummerpoq. Aalajangersakkakkut tassuuna aalajangersarneqarpoq oqartussaasut Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut pisussaaffeqartut Ombudsmandi paasissutissanik nalunaarfigissallugu kiisalu allagaatit il.il. Ombudsmandip piumasai tunniutissallugit.

2004-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernerit 297 tulliilu aamma qallunaatuani quppernerit 243 tulliilu aamma innersuussutigaaqka.

Eqqartuussiviit eqqarsaatigalugit oqaatigaara Tunngaviusumik Inatsimmi § 63-ikkut aalajangersarneqarmat eqqartuussiviit naalagaaffimmi oqartussaasut killissaasa iluini apeqquutit sulluunniit aalajangiiffiginissaannut pisinnaatitaasut.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu oqartussaasup eqqartuussivikkut misiliisoqarnissaa innuttaasumut isumaqatigiissuteqarnermigut pinngitsoortissinnaanngikkaa. Tamatuma eqqartuussiviit suliamik isumaqatigiissuteqartarnek pillugu inatsiseqartisineq pillugu malittarisassat tunngavigalugit sularinnissinnaanerat soorunalimi

akornusinnngilaa, matumani Højesteretsip eqqartuussutai marluk qulaani innersuussutigisakka aamma takukkit.

6. Nipangiussisimasussaataaneq isertuussinissarluunniit pillugit isumaqatigiissutiniq ilusilersuineq

Immikkoortumit qulaaniittumit ersertutut inatsisit pisuni arlalinni isertuussinissaq nipangiussisimasussaataanerluunniit pillugit isumaqatigiissutit isumaqatigiissuteqarfiusup pineqartup avataatigut atortussaatinniarneqarsinnaanerannut akornusiisusarput.

Tamanna isumaqatigiissutit taamaattut taakku siunertaat annertussuiallu qularutigineqarsinnaajunnaarsillugit oqaasertalersorneqarnissaannut tunngavilersuutaavoq.

Taamaalilluni uanga paasinninnera malillugu isumaqatigiissummi erseqqissarneqartariaqarpoq piunasaqaat pineqartoq taamaallaat soraarnermi atugassarititaasunut soraarnermullu tunngaviusumut tunngasuunersoq, imaluunniit apeqqutit allat pineqartunut ilaatinneqarnissaat piunasaqaammi pineqartumi siunertarineqarnersoq.

Aammattaaq isertuussinissamik nipangiussisimanissamilluunniit piunasaqaammi allagaatinik paasissutissanilluunniit tunniussineq ingerlatitseqqinnerluunniit suliamilu illua'tungeriit oqaaseqaateqarsinnaatitaanerit (aamma) pineqartunut ilaatinneqarnerisut erseqqissarniarneqartariaqarpoq.

Isumaqarpunga Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini paasitinneqarsinnaatitaaneq aamma oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq kaputartuutingaatsiarai.

Iliuutsit assigiinngitsut marluk pineqarput, isumaqatigiissullu (siusinnerusukkut) atorfeqartitaasup oqartussaasulluunniit suliami allagaatinik paasissutissanilluunniit killilersuisuusoq suliami illua'tungiusut oqaaseqaateqarnissaminnut mattunneqarnerannut imaaliillaannaq takussutissatut isigineqarsinnaanngilaq.

Isumaqatigiissutit (siusinnerusukkut) atorfeqartitaasimasup oqaaseqaateqarsinnaatitaaneraniq killilersuisut killilersuisuusutut nalinginnaasumik paasineqartariaqarput, Tunngaviusumik Inatsisikkut qulakkiigaasumik kiffaannngissuseqarluni oqalussinnaatitaanerup pisortani atorfeqartitaasunut aamma atuuttup nassatarisaanik.

Isumaqatigiissummi piunasaqaatit aalajangersakkat, tak. qulaani imm. 3, taamaallaat isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pineqaatissiisutigineqarsinnaasut pineqarmata uanga paasinninnera aamma unaavoq piunasaqaatip unioqqutinneqarnerani piginnaatitsissutit suut isumaqatigiissummi illua'tungiusup atortuutinniarsinnaanerai erseqqissarneqartassasoq isumaliutersuutigineqartariaqartoq.

Isumaqatigiissutit tamatuma saniatigut oqaasertalersorneqartariaqarput isumaqatigiissut sioqqullugu suliamik suliarinninnermik matusisuunersut qularutissaajunnaarsillugu.

Isumaqatigiissutit oqartussaasup suliamik suliarinninneraniq tamatumunngalu atatilugu suliamik suliarinninnermi kukkussuteqartoqarsimappat kukkussutaasimasunik matusisuunngitsup innuttaasoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavi-

galugu suliami illua'tungiusutut pisinnaatitaaffimminik atortuutitsiniarnissanut matutinnngilaa.

7. Suliat pineqartut

Misissuinaera isumaqatigiissutini piumasagaatit aalajangersakkanik marlunnik qulaani issuakkannik tunngaveqarpoq:

"[...] Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik isumaqatigiipput suliami illua'tungiusut arlaannaaluunniit tusagassiuutitut allanulluunniit soraarnermi isumaqatigiissummut atatillugu pisut pineqartut pillugit oqaaseqaateqassanngitsoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

aamma

"Pissutsit atorfeqarnermut tunngasut tamarmik isumaqatigiissullu una nipangiussisussaati-taanermi pineqartunut ilaatinneqarput, taamaattumillu paasissutissat isumaqatigiissutit matuma imarisai illua'tungeriit arlaannaataluunniit allanut ingerlateqqissanngilai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Piumasagaat siulleq oqaasertalersugaanini malillugu isumaqatigiissutit tunngavigisaa pillugu oqaaseqaateqarsinnaatitaanermuinnaq tunngasuvoq. Allagaatinik paasissutissanillu tunniussineq ingerlatitseqqinnerlu aamma ilaanersut erseqqarlussorinarpoq, taamatuttaarlu isumaqatigiissutit imarisaa immi ilaatinneqarnerseqqarlulluni.

Piumasagaatit aappaat imarisani malillugu isumaqatigiissutigineqarsimasumut aamma atorfeqartitaanermut tunngasunut allanut tunngasuvoq.

Paasissutissanik allagaatinillu tunniussineq kisimi pineqarnerseqqimalluunniit oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq aamma pineqarnerseqqimalluunniit erseqqarlussorinarpoq. Malugaara Naalackersuisoqarfiup akissutaanit ersertoq Naalackersuisoqarfiup paasinninna unaasoq atorfeqartitaasup oqaaseqaateqarsinnaanera isumaqatigiissutit mattutinnngikkaa.

Ataatsimut aamma malugaara Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini oqaatigigaa paasinninnini unaasoq soraarnermi aningaasat tunniunneqartut pillugit paasitinneqarsinnaatitaaneq isumaqatigiissutaasimasut mattutinnngikkaat.

Matuma kingornatigut isumaqarpunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfik inatsiseqartitsinermik unioqqutitsisunik isumaqatigiissuteqarsimanngitsoq.

Taamaattorli matuma inassuteqaatiginissanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Naalackersuisoqarfiup soraartoqarnissaa pillugu siunissami isumaqatigiissuteqassaguni isumaqatigiissummi isertuussinissaq nipangiussisimanissarlunniit pillugit piumasagaatit pillugit aalajangersakkat piumasagaatit qulaani immikkoortumi 6-imi nassuarsimasakka naapertorlugit oqaasertalersortassagai."

Inassuteqaatinnut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

5.9.2 Sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinnittarneq

A Ombudsmandimut saaffiginnippoq, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup atorfeqartitaasut sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu ukiumut ataasiaannarlutik feriarnissaannut periarfissaqartitsinera naammagittaalliuutiginiarlugu. Ombudsmandip paasinninnera malillugu A-p manna iluarinngilaa, tassalu Namminersornerullutik Oqartussani pisortaqarfiit assigiinngitsut sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinninnerminni assigiinngitsunik periaaseqarnerat.

Namminersornerullutik Oqartussani pisortaqarfiit sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik qanoq suliarinnittarnerannik nammineerluni misissuiffiginninnermik saaffiginnissummut atatillugu aallartitsinissamut pissutissaqarluni Ombudsmandi isumaqarpoq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Suliaq misissoreerlugu Ombudsmandi isumaqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik eqqaassanngikkaanni Namminersornerullutik Oqartussani naalackersuisoqarfiit pisortaqarfiillu sulinermut ilaatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinnittarnerminni periaasii pillugit oqaaseqaateqarnissaminut pissutissaqarnani.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriartarneq pillugu Naalackersuisoqarfiup iluani atugassatut malittarisassamik aalajangersaasimanera eqqarsaatigalugu Ombudsmandi isumaqarpoq taanna feriarneq pillugu inatsimmuut naapertuuttuunngitsoq. Taamaattumik ilitsersuut taanna allanngortinneqasasooq Ombudsmandip Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmuut inassuteqaatigaa (j.nr. 2008-311-0002, siusinnerusukku 11.73.20.12/136-07).

A-p Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup atorfeqartut sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu ukiumut ataasiaannarlutik feriarnissaannut periarfissaqartitsinera pillugu saaffiginnissutaa 27. november 2007-imi tiguara. Uanga paasinninnera malillugu A-p manna iluarinngilaa, tassalu Namminersornerullutik Oqartussani pisortaqarfiit assigiinngitsut sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinninnerminni assigiinngitsunik periaaseqarnerat.

Namminersornerullutik Oqartussani pisortaqarfiit sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik qanoq suliarinnittarnerannik nammineerluni misissuiffiginninnermik saaffiginnissummut atatillugu aallartitsi-

nissannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Naalakkersuisut allakkatigut 4. december 2007-imeersutigut qinnuigaakka sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatit Namminersornerullutik Oqartussat pisortaqarfiini qanoq aqunneqarnerat pillugu nassuiaateqaqqullugit. Qinnuteqaatit periaaseq aalajangersimasoq imaluunniit pisortaqarfiup iluani malittarisassat qinnuteqaatit pisuni ataasiakkaani naliliineq tunngavigalugu aalajangiisanninnermik nassataqartut aallaavigalugit aqunneqarpat Naalakkersuisut aamma qinnuigaakka aqutsinermi assigiinngissutit taakku allaasereqqullugit. Kiisalu taamaattoqarpat Naalakkersuisut qinnuigaakka periaatsimut pisortaqarfiulluunniit iluani atugassatut malittarisassanut taamaattunut inatsisitigut tunngavisoq aamma periaatsimut tassunga pisortaqarfiilluunniit iluani atugassatut malittarisassanut taakkununga isiginiagassat suut tunngaviunerat pillugu nassuiaateqaqqullugit.

Naalakkersuisut Siulittaasuata nassuiaateqaqqusininnut akissutaa 9. januar 2008-meersoq 14. januar 2008-mi tiguara.

Tassannga makku erserput:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allagaa decemberip sisamaani 2007-imeersut innersuussutigalugit, atorfimmut atatillugu angalanerup nalaani sulisorisat feriartarnerat pillugu iluarsiissuteqaataasumik nalinginnaasunik maleruagassaqarneranik peqarnerasoq apeqqummut, matumuuna ilisimatitsissutigissavara Namminersornerullutik Oqartussat taamaattumik peqanngimmata.

Feriarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 10. novemberip 12-iani 2001-imeersumi § 6, imm. 2 naapertorlugu tamanna immikkoortortani ataasiakkaanut siammarlugu aqunneqarpoq, taamaalilluni sulisitsisup aamma sulisorisat ataasiakkaat akornanni feriarnissap pinissaa isumaqatigiissutigineqartarluni."

Naalakkersuisut allakkatigut 21. januar 2008-meersutigut qinnuigaakka itisilerisumik akissuteqaqqullugit, qinnuigalugillu pisortaqarfinni ataasiakkaani sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatit suliarineqarneranni periaaseq periaatsillu taamaattup inatsisinik unioqquutitsuunnginneranik Naalakkersuisut naliliinerat pillugit nassuiaateqaqqullugit.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allakkani 8. oktober 2008-meersuni makku paasissutissiissutigai:

"Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnittarneri tunngavigalugit Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik Namminersornerullutik Oqartussani naalackersuisoqarfinnut pisortaqarfinnullu tamanut tusarniaasimavoq.

Atorfimmut atatillugu angalanermi feeriarnernermut apeqqummut Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup akissutit tigusimasai ataani allassimasuni takuteqqinneqarput.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia imatut akissuteqarpoq:

"...

Tamanna tunngavigalugu nalunaarutigineqassaaq Naalackersuisut Siuittaasuata Naalackersuisoqarfia atorfimmuut atatillugu angalanermi feriarnissamut imaluunniit qaangiuttoornermut taarsiullugu sulinngiffeqarnissamut qinnuiginninnernut piviusorsioriumik naliliisarmat.

Tassani nalilersuisoqartarpoq atorfeqarnerup tungaatigut malunnartumik aporfeqartoqassanersoq qinnuiginninnerup akuerinissaanut. Tamaattoqannigikkaangat qinnuiginninnerit akuerineqartarput. Soorunami piumasaqaataassaaq qinnuiginninnerup akuerinerani landskarsimut billetsinut, najugaqarnermut allanulluunniit aningaasartuutaanerussanngitsaq.

Qinnuiginninnerit taamaattut suliarisarneranni naalackersuisoqarfiup iluani maleruagasaqannigilaq. Qinnuiginninnerit taamaalillutik ingerlatsinermi inatsisitigut tunngaviit nalinginnaasut malillugit suliarineqartarput."

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik imatut akissuteqarpoq:

"Naalackersuisoqarfimmi (Aningaasaqarnikkut Pilersaarusiorfik Nunanullu Allanut Pisortaqarfik) ileqquvoq suliata tamarmik ataasiakkaarlugit isummerfigineqartassasut atorfillit suliaminnut atatillugu angalatillutik feeriarinnaanerisut. Naliliineri tunngaviusarpoq feriarneq sulianik suliaqarnermut naleqquttuunersoq."

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik nangilluni akissuteqarpoq:

"Tassunga atatillugu nalunaarutigineqassaaq suleqatigisat atorfimminnut atatillugu angalatillugit feeriarinnaannut/qaangiuttoornermut taarsiullugu sulinngiffeqarnissaannut akuerineqarsinnaasarmata suliassat periarersarnerannut akornutaassanngippata."

Ataveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik imatut akissuteqarpoq:

"...

Feriarinissamut akuersissutit qinnuteqaatit ataasiakkaat piviusorsioriumik naliliiffigineri tunngavigalugit tunniunneqartarput. Tamanna imatut paasillugu, sulineq eqqarsaatigalugu akuerineqarsinnaassappat atorfilik atorfimmuut imaluunniit pikkorissarnermut atatillugu a-

ngalatilluni feeriarsinnaatitaavoq. Feeriap sivikinnerpaaffigisassaanut imaluunniit sivilunerpaaffigisassaanut killiliisoqarnikuunngilaq.

Soorunami pissusissamisoorpoq atorfirmut imaluunniit pikkorissarnermut atatillugu angalanerit suleqataasut ataasiakkaat feriarnissamut pilersaarutaasa imaluunniit feriarnissamut kisaataasa pilersaarusionerqarneri/aalajangersarneqarneri immikkoortillugit akuerineqarnissaat.

Tamanna Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmud, Attaveqarnermut Aqutsisoqarfimmud Avatangiisinullu Aqutsisoqarfimmud atuuppoq."

Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup feriartarneq pillugu naalackersuisoqarfiup iluani ilitsersuutit imatut oqaasertallit Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmud nassiuppai:

"...

3) Atorfimmud atatillugu angalanermit feriartarneq eqqarsaatigalugu suleqataasooq ukiumut ataasiarluni atorfirmud atatillugu angalaneeq feeriarnermik ilaqartissinnaavaa. - Atorfimmud atatillugu angalaneeq sioqullugu feeriartoqarsinnaanngilaq - taamaallaalli atorfirmud atatilugu angalanerup **kingorna**. Feriarneeq pilersaarusionerqarsimassaaq feriartarneq pillugu inatsit naapertorlugu.

4) Qinnuiginnittoqarnerani tamatigut immikkoortortap suliassai, suleqataasut allat kiisalu suliat pilersaarusionermit/ataqatigiissaarnermit isiginiarneqartassapput. Allaffimmi pisortaq, direktøri isumasioqatigereerlugu, itigartitsisinnaavoq, atorfirmud atatillugu angalanissami feriarnissamut kissaatigineqartoq suliassanut allanut naapertuutinnippat."

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik imatut akissuteqarpoq:

"Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup ataani atorfirmud atatillugu angalanermit feriarnissamut imaluunniit qaangiuttoornermut taarsiullugu sulinnigiffeqarnissamut akuersisoqarsinnaavoq suliat piareersarnerannut tamanna naleqqutissappat."

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinullu Ilinniartitaanermit Naalackersuisoqarfik imatut akissuteqarpoq:

"Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinullu Ilinniartitaanermit Naalackersuisoqarfik, tassunga ilanngullugit Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinullu Ilinniartitaanermit Aqutsisoqarfik kiisalu Siunnersuisoqatigiinnut Ataatsimiititalianullu Aqutsisoqarfik, suleqataasut qanoq sivilutigisumik ukiumulluunniit qasseriarlutik atorfirminnut atatillugu angalaneranni feriarsinnaanerannut/qaangiuttoornermut taarsiullugu sulinnigiffeqarsinnaanerannut aalajangersimasumik malittarisassaqartinneqanngillat. Atorfimmud atatillugu angalanerup nalaani feriarnermut/qaangiuttoornermut taarsiullugu sulinnigiffeqarnermit ileqqusooq tassaavoq, suleqataasooq sioqqutsilluni pisortaminit qaninnerusumit akuerineqarsimassasooq kiisalu pisortaq peqatigalugu suleqataasup suliassai sulinnigiffeqarnerup nalaani malunnartumik sunnerneqannginnissaat qulakkeerneqassasooq."

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik imatut akissuteqarpoq:

"Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigissavaa KIIIN-ip tassungalu suliffeqarfiit atasut atorfimmut atatillugu angalanermi feriartoqarsinnaanera akuerimmassuk sulineq tassuuna akornu-serneqassanngippat.

Iisimatitsissutigalugu oqaatigineqassaaq tamanna ileqqummat, tassami tamatuma tungaati-gut naalackersuisoqarfiup iluani malittarisassanik allassimasunik peqartoqanngimmat"

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik imatut akissuteqarpoq:

"Atorfimmut atatillugu angalanerni feriartarnerit imaluunniit qaangiuttoornermut taarsiul-lugu sulinnigiffeqartarnerit inuit ataasiakkaat naliliiffigalugit ingerlanneqartarput. Atorfim-mut atatillugu angalanermi feriartoqarnissaanik qinnuiginnittoqartillugu aalajangiinissamut tunngaviit arlallit isummerfigisassat isiginiarneqartarput.

Aningaasartuutit.

Atorfimmut atatillugu angalanermi feriarneq feriartoqarsimannnginneranut naleqqiullugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut allanik aningaasartuutaassanngilaq.

Suliassat piareersarnissaat piffissarlu eqqarsaatigalugit.

Immikkoortortaqarfinni atorfillit ataasiakkaat feriarnissaq sioqqullugu qaqugu feriarnissartik siusissukkut nalunaarutigisarpaat. Tamanna pisarpoq immikkoortortaqarfiit ataasiakkaat su-liassaasa sularinissaannut naammattunik inuttaqartinneqarnissaat ingerlaavartumik qulak-kearniarlugu. Atorfimmut atatillugu angalanissaq siusissukkut piareersarneqarpat suliassat piareersareerneqarsinnaasarpud, taamaalilluni atorfimmut atatillugu angalanermi ullut arlallit feriartoqarsinnaasarmat. Akerlianik atorfimmut atatillugu angalanermi feriarnissamut piffis-saq sivikitsoq atorlugu qinnuiginnittoqassagalarpat, immikkoortortaqarfimmi pineqartumi pisortaasup nammineeerluni aalajangissavaa immikkoortortaqarfiup suliassa sularinissaannut tamanna akornutaassannginnersoq.

Feriarnerup sivilissusaa.

Atorfimmut atatillugu angalanerni ukiumut qasseriarluni feriartoqartarnissaa pillugu malitta-risassaqqanngilaq. Imaassinnaavoq suleqataasut Nuummud tallimannngornikkut uteriarussaa-galugit sumiiffimminni sapaatip akunnera naanersiorusukkaat, sapaatillu akunnerata tulliaata aallartinnerani uteriarlutik. Tamanna naammassiuminartarpoq, tassanimi ullut feriarfissat ikittuinnaat pineqartarmata."

Tunngaviit pillugit inerniliineq nassuiaanerlu

Soorlu qulaani takuneqarsinnaasoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalacker-suisoqarfik kisimiilluni atorfimmut atatillugu angalanerni feriartoqartarneranut naalackersui-soqarfiup iluani malittarisassiortuuvoq. Naalackersuisoqarfiit, aqutsisoqarfiit pisortaqarfiillu

sinnerini apeqqut taamaalilluni sulianut tunngassuteqartut tunngavigalugit aalajangerneqartarpoq, soorlu naaakkersuisoqarfimmi suliassat tunngavigalugit akuersisoqarsinnaanersoq. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup iluani ilitersuutit suliarineqarneranni tunngaviit nalinginnaasumik aqutsisut pisinnaatitaaffiini nassaarineqassapput.

Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tamanna pillugu naalakkersuisoqarfiup iluani ilitersuusiornissaq qinersimammagu tunngaviuvoq, Naalakkersuisoqarfiup sulinerani allaffissornerup killilersimaarnissaa pilersaarusionerlu oqilisaaffigalugu, tassaami Naalakkersuisoqarfik atorfimmu atattillugu angalatitsisaqimmat. Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup matumuuna neriuutigaa Inatsisartut Ombudsmandiat pissusisamisoorutumik akissuteqarfisimassallugu."

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Piffissamik sulisut feriarfissaannik aalajangersaarnermut inatsisitigut tunngavigisaaq

*Piffissamik sulisut feriarfissaannik aalajangersaasarneq feriarneq pillugu inatsimmi*⁵⁰*§ 6, imm. 2-kkut imatut aalajangersaavigineqarpoq:*

"§ 6. [...]

Imm. 2. Sulisitsisup akissaateqarluni sulisuusoq isumaqatiginiareerlugu feriarneq qaqugu pinissaa aalajangissavaa."

Feriarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erseput:

"Aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut sulisitsisup akissaateqartullu isumaqatigiinniarneratigut feriarfissaq aalajangiunneqassaaq. Sulisitsisulli aqutsisutut pisinnaatitaaffeqarnera eqqumaffigineqassaaq."

*Feriarneq pillugu Danmarkimi inatsimmi § 15, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit Kallaallit Nunaanni aalajangersakkami oqaaseqaatigiit assigaat. Feriarneq pillugu Danmarkimi inatsisissatut*⁵¹ *siunnersuummi § 15, imm. 1-imi oqaaseqaatigiit siulliit pillugit oqaaseqaatinit makku erseput:*

"§ 15 pillugu

§ 15-imi pineqarpoq sulisitsisup feriarfissanik aalajangersaasarnera nalunaaruteqartarneralu, kiisalu sulisitsisup feriarfissamik siusinnerusukku aalajangersarneqarsimasumik allanngortitsinissaminut periarfissaqarnera. Malittarisassat taakku ilaat inatsimmi atuuttumi § 10, imm. 1-imiipput. [...]

Imm. 1-imit ersertutut sulisitsisoq tassaavoq qaqugukku feriartoqarnissaanik aalajangersaasartoq. Tassa imaappoq akissarsisartoq qaqugukku feriarumalluni kissaateqarnerminik saqqummiussinissaminut periarfissaqassasoq. Akissarsiaqartup kissaatigisai sulisitsisup sapinngisamik annertunerpaamik akuersaartussavai, suliffeqarfiulli ingerlanneqarnera eqqarsaatigalugu piffissami akissarsisartup kissaatigisaanit allaasumi feriartoqarnissaa aalajangersarsinnaallugu. Suliffeqarfiup ingerlanneqarnera akissarsisartup kissaataanit salliutin-

50) Feriarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 12. november 2001-imeersoq.

51) Inatsit nr. 396, 31. maj 2000-imeersoq kingusinnerusukku allannguuteqarsimasoq (Inatsit pillugu nalunaarummi nr. 407-imi, 28. maj 2004-meersumi kingusinnerusukku allanngortinneqarsimasumi ataatsimoortillugu allanneqarsimasoq)

neqartarpoq. Aalajangersakkap tassunga tunngasortaa inatsimmi atuuttumi § 10, imm. 1-imi oqaaseqaatigiit siulliit assigaa.⁵²

[...]” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara isumaqartunga Kalaallit Nunaanni feriarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-p qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermi piffissap feriarfissap aalajangersarneqarnera pillugu Danmarkimi malittarisassat ilanngullugit isiginiarneqarnissaat pissutissaqartoq. Tamatumunnga pissutaavoq Kalaallit Nunaanni feriarneq⁵³ pillugu siusinnerusukkut inatsisissatut siunnersuut pillugu ataatsimut oqaaseqaatini oqaatigineqarmat taanna ilaatigut Danmarkimi, Savalimmiuni Islandimilu feriarneq pillugu inatsimmik taamani atuuttumik tunngaveqartoq. Piffissap feriarfiusussap aalajangersarneqarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu feriarneq pillugu siusinnerusukkut inatsimmi taanna pillugu aalajangersagaq Danmarkimi feriarneq pillugu inatsimmi taamani atuuttumi aalajangersakkap assigaa. Taamaalilluni ilimagineqarpoq Kalaallit Nunaanni feriarneq pillugu siusinnerusukkut inatsit immikkoortumi tassani Danmarkimi feriarneq pillugu inatsimmik tunngaveqartoq, taamaatumillu taassuma qanoq paasineqarnissaa Danmarkimi feriarneq pillugu inatsimmik aallaaveqarluni nassuiarneqarsinnaassasoq, tamanna soorlu Kalaallit Nunaanni kingusinnerusukkut periaaseq aqqutigalugu saneqqunneqarsimangippat. Taamaattoqanngilarlu.

Kalaallit Nunaanni feriarneq pillugu inatsisip massakkut atuuttup aalajangersarneqarnerani piffissap feriarfiusussap aalajangersarneqartarnera pillugu aalajangersagaq allanngortinneqanngilaq.

Danmarkimili feriarneq pillugu inatsimmi malittarisassani tamatumunnga tunngasuni allanngortitsisoqarsimavoq, tassami § 15. imm. 1-imi imaattoq ilanngunneqarsimamat:

”Qaqugukkut feriarnissamik, matumani feriap annersaata meeqqap atuannigiffeqarnerata nalaani pinissaanik akissarsiaqartup kissaatigarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, akissarsiaqartup kissaatigisaa suliffeqarfiup ingerlanneqarnera isiginiarlugu sulisitsisup sapinngisamik annertunerpaamik akuersaassavaa.”

Ilanngussa q taanna Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi atuuttutut isigineqarsinnaanngilaq.

Piffissalli feriarfiusussap aalajangersarneqartarnera pillugu Danmarkimi aalajangersakkap allanngortinneqarnissaa eqqarsaatigineqanngimmat isumaqarpunga Danmarkimi feriarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit aalajangersakkap taassuma pissuseqataata Kalaallit Nunaanni atuuttup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaammut suli attuumassuteqartoq, tassami inatsisitigut atuuttooreersoq oqaaseqaatini allaaserineqaannarmat.

52) Inatsit nr. 396, 31. maj 2000-imeersoq pillugu oqaaseqaatit (L 178, 27. januar 2000-imi saqqummiunneqartoq, Tillæg A 4913).

53) Feriarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 12. november 2001-imeersoq, feriarneq pillugu inatsimmit massakkut atuuttumit taarserneqartoq.

Taamaalilluni sulisitsisoq tassaavoq piffissamik feriarfiusussamik aalajangersaasar-toq, sulisorli feriap qaqugukkut pinissaanik kissaatigisaminik saqqummiussinissami-nut periarfissaqarluni.

Sulisup kissaatigisai sulisitsisup sapinngisamik annertunerpaamik isiginiassavai, su-liffeqarfiulli ingerlanneqarnera eqqarsaatigalugu piffissaq feriarfiususaaq piffissamut sulisitsisup kissaatigisaanit allaanerusumut inississinnaallugu.

Tamanna aqutsisinnaatitaaneq pillugu inatsiseqartitsinermut naapertuuppoq, sulisit-sisormi taanna tunngavigalugu pisinnaatitaammat piffissaq suliffiususaaq aaqqissuu-tissallugu. Taamaalilluni sulisitsisup pisinnaatitaaffiata qanoq paasineqarnissaanik erseqqinnerusumik nassuiaanermi isumaqatigiissut tunngavigalugu allassimanngitsu-mik tunngavik manna atuuppoq, tassalu aqutsisinnaatitaaneq ingerlatsinermi isiginia-gassat aallaavigalugit pissutsillu sulisup atugai naammaginatunimik isiginiarlugit pis-sasoq. Tassa pisunut naapertuunneqartunimik naliliisoqassaaq. Pisortani atorfeqarti-taaneq eqqarsaatigalugu tamanna ingerlatsinermi suliamut attuumassuteqartunimik tunngaveqarluni ingerlatsinermik tunngaveqarnerup aammattaaq nassataraa.

2. Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfissuata sulinermut ilaatillugu anga-lanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinnittarnermini periaasia

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagaanit 8. oktober 2008-meersunit qulaani issuarneqartunit erserpog naalakesuisoqarfiit pisortaqarfillu ta-marmik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik kisiat eqqaassannigikkaanni, sulinermut ilaatigullugu angalanermut atatillugu feriarnissa-mik kissaatigisanik pisuni ataasiakkaani naliliineq tunngavigalugu isummerfiginnit-tartut.

Naliliinermi feriarneq suliffeqarfimmi sulinermik, tassalu suliffeqarfiup ingerlanne-qarneranik, piareersaanermut ataneqartinneqarsinnaanera isiginiarneqartarpoq.

Taamaaliorneq qulaani ersertutut feriarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2 tunngavi-galugu inatsisinik unioqquutitsinani pisinnaavoq, taamaattumillu isumaqarpunga naa-lackersuisoqarfiit pisortaqarfiillu taakku sulinermut ilaatillugu angalanermut atatil-lugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinnittarnerminni periaasiat pillugu amerla-nerusunik oqaaseqaateqarmissannut pissutissaqarnanga.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup nalunaaruti-gaa Naalackersuisoqarfik ilumini atugassatut malittarisassaaq malillugu sulinermut ilaatillugu angalanermut atatillugu feriararneq pillugu imaattunik malittarisassaaqar-toq:

"3) Atorfimmut atatillugu angalanermi feriararneq eqqarsaatigalugu suleqataasoq ukiumut ataasiarluni atorfimmut atatillugu angalaneeq feeriarnermik ilaqartissinnaavaa. - Atorfim-mut atatillugu angalaneeq sioqqullugu feeriarneqarsinnaannigilaq - taamaallaalli atorfimmut atatillugu angalanerup **kingorna**. Feriarneq pilersaarusionerqarsimassaaq feriararneq pil-lugu inatsit naapertorlugu.

4) Qinnuiginnittoqarnerani tamatigut immikkoortortap suliassai, suleqataasut allat kiisalu suliat pilersaarusionerri/ataqatigiissaarneri isiginiarneqartassapput. Allaffimmi pisortaq,

direktøri isumasioqatigereerlugu, itigartitsisinnaavoq, atorfimmuut atatillugu angalanissami feeriarnissamut kissaatigineqartoq suliassanut allanut naapertuutinnngippat."

Naalackersuisoqarfiup iluani atugassatut malittarisassap taassuma tunuliaqutaa eqqarsaatigalugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup oqaatigaa malittarisassat taakku suliarineqarnissaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleriner-mullu Naalackersuisoqarfiup toqqarsimagaa, Naalackersuisoqarfimmi sulinerup aqunneqarnera killilersorniarlugu pilersaarusiorterlu oqinnerusunngortinniarlugu, tassami Naalackersuisoqarfimmi sulinermut ilaatillugu angalasarnerpassuummata.

Sulisup sulinermut ilaatillugu angalanernut atasumik ukiumut ataasiaannarluni feriar-sinnaanerani Naalackersuisoqarfiup siumut aalajangeereersimanera eqqarsaatigalugu oqaatigaara:

Feriarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-kkut aalajangersarneqaraluarpormi piffissaq feriarfissaq sulisitsisup aalajangersassagaa, kisianni sulisoq feriap qaqugukku inge-ranneqarnissaanik kissaatigisaminik saqqummiussinissaminut periarfissaqartinne-qartussaavoq. Sulisitsisup taamaallaat suliffeqarfiup ingerlanneqarnera sulinerullu piareersarneqarnera ilanngullugit eqqarsaatigalugit piffissami sulisup kissaatigisaanit allaasumi pissasoq aalajangersarsinnaavaa.

Suliffeqarfiup ingerlanneqarnerani oqarnermi uanga paasinninnera malillugu isumaqarpunga manna pineqartoq, tassalu suliassat oqartussaasup suliassarisai isumagineqarsinnaaqullugit sulisut naammattumik amerlassuseqartut suliffeqarfinniinnissaasa isiginiarneqarnissaat. Taamaalilluni piffissami kissaatigineqartumi feriar-nissaq itigartitsissutigineqarsinnaavoq, feriartoqarneratigut sulisut pisariaqartinneqar-tunik pisinnaasallit suliassat sulinermilu nammagassat oqartussaasup piffissami pine-qartumi isumagisassai eqqarsaatigalugit ikippallaalissappata.

Isumaqarpungali sulisitsup sulisut feriararnerannik aqutsineq killilersimaarniarlugu sulisut sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu ukiumut ataasiaannarlutik feriar-sinnaanerani aalajangersarsinnaanngikkaa. Taamaaliornikkut sulisup qaqugukku feriar-nissamik kissaatigisaminik saqqummiussinissaminut periarfissaqarnera killiler-sorneqarpoq. Qaqugukku feriarinnaaneq pillugu malittarisassaq taamaattoq taamaalilluni sulisut feriar-nissaminnik qinnuteqaataannik qanoq amerlatigisoriarlutik isummertarnissaannik isiginninnermik tunngaliversugaanerulluni piffissami aalaja-ngersimasumi sulisut naammattumik amerlassusillit suliffimmiinnissaannik tunngavil-ersugaannginnerusutut isikkoqarpoq.

Suliffeqarfimmi suliamut ilaatillugu angalasarnerit amerlappata suliffeqarfimmi sulinerup pilersaarusiorneqarnera eqqarsaatigalugu sulisut sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu ukiumut qasseriartut feriar-sinnaanerannik killilersuiner-mik atulersitsisoqarsinnaanera isumaliutersuutigineqarsinnaavoq.

Isumaqarpungali tamatumunnga atatillugu suliamut ilaatillugu angalanernut atatil-lugu ataasiaannarluni feriar-sinnaaner-mut killiliineq suliamut attuumassuteqanngit-soq.

Aammattaaq uanga paasinninnera unaavoq suliffeqarfiup sulinerani pilersaarusiorneq annikinnerusumik akuliuffiginninnikkut isumagineqarsinnaasussasooq - soorlu fe-

riarumalluni qinnuteqaatip pineqartup aalajangiivigineqarnerani feriarnissamik kissaatigisap qanoq siusitsigisukkut saqqummiunneqarsimaneranik ilanngussilluni naliinikkut.

Taamaalillunga isumaqarpunga Naalackersuisoqarfiup malittarisassatut aalajangersarsimasaa tassani suliffeqarfiup ingerlanneqarneranik isumaginninnermut pisariaqartuunngitsoq, taamalu feriarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-mut naapertuut-tuunani.

Tamatuma pissuseqataa sulisup sulineranut ilaatillugu taamaallaat angalaneranut uigiullugu, imaanngitsoq angalaneq sioqqullugu, feriarsinnaanerani malittarisassatut aalajangersagaq eqqarsaatigalugu atuuppoq.

Sulisup sulineranut ilaatillugu angalanerup tungaanut taassuma piareersarneqarnis-saa siunertaralugu suliffimmiinnissaata sulineranut ilaatillugu angalaneq sioqqullugu feriartoqannginnissaa pisariaqartilerajjuttartussaavaa. Taamaattorli tamatuma pisariaqanngiiffiunik pisoqarsinnaaalluarpog, taamaattumillu sulineranut ilaatillugu angalaneq sioqqullugu feriarnissap itigartitsissutigineqarnissaanut suliamut attuumasuteqartumik tunngavissaqassanani.

Naalackersuisoqarfiup iluani atugassatut malittarisassap tamanna isiginiangilaa, tassami taanna sulineranut ilaatillugu angalanerit sioqqullugit feriarnissap inerteq-qutigineqarluinnarneranik massakut imaqarami. Taamaaliorneq suliamut attuumasuteqarluinnartuujuuaannartannngimmat, feriarnerlu pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-p uanga paasinninnera malillugu sulisup feriarnissamik kissaatigisaasa suliffeqarfiup ingerlanneqarnera isiginiarlugu akuerineqarsinnaanerannik pisumi naliliisoqartar-nissaa tunngavigimmagu, isumaqarpunga malittarisassaq taanna tassuuna feriarneq pillugu inatsimmut naapertuuttuunngitsoq.

Allakkat ukua assilinerat tamanna tunngavigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisumut nassiuppara, tamatumunngalu atatillugu Naalackersuisunut ilaasortanut inassuteqaatigaara Naalackersuisoqarfiup iluani atugassa-tut malittarisassami tassani feriarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-p malinneqarnis-saanut pisariaqartunik allannqortitsisoqassasoq.

Naalackersuisunut ilaasortaq aammattaaq qinnuigaara qulaani taaneqartut qanoq ili-useqarnissamat pissutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu.”

Naalackersuinut ilaasortap akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

5.9.3 Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinermi eqqartuussivikkut misilitsinneqarsinnaanerannik ilitsersuutaa aamma Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup ingerlatsineq pillugu inat-siseqartitsinermi inissisimanera

Ombudsmandip K Kommunimi tikeraarnerani innuttaasog Ombudsmandimut saaffiginnippoq, Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera pil-lugu.

Aalajangiineq aalajangiinerup eqqartuussivimmu (kredsretsimit) suliassanngortinneqarsinnaaneraniq ilitsersuummik imaqqarpoq, Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfik ilanngullugu suliassanngortinneqarsinnaanngitsoq, tassami eqqartuussivikkut suliarinnittoqassappat attartortoq attartortitsisorlu kisimik suliameq illua'tungeriittussammata.

Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinerisa eqqartuussivikkut misillitsinneqarsinnaanerannik ilitsersuut nammineerluni misissuiffiginiarlugu Ombudsmandi aalajangerpoq.

Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfik Ombudsmandip suliameq suliarinninnerata nalaani aalajangerpoq ilitsersuut allanngortinniarlugu, taamaalillunillu Ombudsmandip ilitsersuut isornartorsiorlugu oqaaseqaateqanngiinnarpoq.

Ombudsmandili isumaqqarpoq matuma oqaatiginissaanut pissutissaqqarluni, tassalu Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfik aqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiiviginnittartuunngitsoq, Maalaaruteqartarfillu qanoq annertutigisumik naammagittaalliuuteqartarfiunersoq imaluunniit naammagittaalliuuteqartarfiunersoq allanik suliassalik ataatsimut isigalugu erseqqarluttoq (j.nr. 2008-507-0001, siusinnerusukkut 11.07.39.19/128-07).

Kommunimi 2007-imi tikeraarninni innuttaasoq 1. november 2007-imi oqaloqatigaara, taassumalu oqaatigaa naammagittaalliuutitut suliaq Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfimmu suliassanngortissimagini.

Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfiup suliameq suliarinninnera innuttaasup uannut naammagittaalliornissaanut pissutissaqalersitsinngilaq, taamatuttaarlu tassani aalajangiinerup misissornissaanut tunngavissaqqarsimananga.

Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinerani immikkoortoq una maluginiarpara:

"NAAMMAGITTAALLIORNISSAMUT ILITSERSUUT

Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera eqqartuussivimmu (kredsret) suliassanngortinneqarsinnaasussaavoq.

Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfik eqqartuussivimmu suliassanngortitsinermeq ilanngunneqassanngilaq, tassami attartortoq attartortitsisorlu kisimik suliameq eqqartuussivikkut ingerlanneqqarumaartussami illua'tungeriimmata.

Taamaattorli suliaq eqqartuussivimmu (kredsret) suliassanngortinneqqarpat tamatuminnaga ilisimatinneqqarnissani Ineqarnerli pillugu Maalaaruteqartarfiup inussiarnersumik qinnutigissavaa,

taamatuttaarlu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik suliap qanoq inernilerneqarneranik ilisimatinneqarumassalluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalajangiinermi eqqartuussivikkut suliani Maalaaruteqartarfiup suliami illua'tungiunani inatsiseqartitsinermi tunngavigisaq suna tunngavigalugu oqarnera tusaannarlugu uannut paasiuminaappoq.

Taamaattumik aalajangerpunga apeqqut taanna nammineerluni erseqqinnerusumik misissuiffiginninnermik aallartitsiviginiarlugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik allakkatigut 7. november 2007-imeersutigut qinnuigaara Maalaaruteqartarfiup naammagittaalliorsinnaanermik ilitsersuutaani immikkortumut qulaani issuarneqartumut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup 22. november 2007-imi imatut akivaanga:

"Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup allattoqarfiata allakkatit 7. november 2007-imeersut, eqqartuussivitsigut misiliisinnaatitaanermik naammagittaallortunut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup ilitsersuineranut tunngasut tiguai.

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni (matuma kinguliani attartortitsisarnermut peqqussummik taagorneqartumi) § 86, imm. 7-imi allassimavoq: "Maalaarummik itigartitsineq allaffissornikkut aqutsinermi pisortanut oqartussaasunut allanut suliassanngorteqqinneqarsinnaangilaq". Taamaalillunilu illua'tungeriit qaffasinnerusumut ingerlatitseqqinnisamat periarfissaqanngillat.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik suleqatigiiffiuvoq immikkuullarissiq, aaqqiagiinngissuteqarnermut isummertarnermigut illua'tungeriinnut ikiuuttartoq. Pisarnertut suliap Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut saqqummiunneqarnissaa sioqqullugu illua'tungeriit marluusut akornanni aaqqiagiinnginneq pilersimasarpoq. Aammattaaq attartortup attartortitsisullu akornanni aaqqiagiinngissutit attartortitsisarnermut peqqussummi § 82, imm. 1 naapertorlugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmit suliarineqartarput. Taamaattumillu attartortitsisarnermut peqqussummi § 82, imm. 1-imi erseqqissarneqarpoq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik aaqqiagiinngissuteqarnermut akuunngitsiq.

Kiisalu attartortitsisarnermut peqqussummi § 84, imm. 4-mi imaattumik allassimasoqarpoq: "Attartortup suliap eqqartuussivinnut suliakkiissutigineqareersoq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut suliakkiissutigineqarnissaa kissaatigippagu Maalaaruteqartarfik maalaarutip suliarinissaanut itigartitsissaaq". Oqaatsini taakkunani attartortup attartortitsisullu akornanni aaqqiagiinngissuteqarnerup, taamaalillunilu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliamat annertunerusumik attuumassuteqarunnaanera erseqqissarneqarpoq.

Suliamik eqqartuussivitsigut ingerlatsisarnerup akisuallaarsinnaanera arriippallaarsinnaaneralu tunngavigalugit Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik pilersinneqarpoq. Tamanna amerlanertigut attartortoq attartortitsisorlu aaqqiagiinngissuteqartillugit attartortumut, amerlanertigut sanngiinnerusartumut aningaasaqarnikkullu pissakinnerusartumut akimmisaartitsisarpoq. Taamaattumik Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik attartortup attartortitsisullu akornanni aaqqiagiinngissutit aalajangiisartumit attuumassuteqanngitsumit suliarineqarnissaannut periarfissatut isigineqartariaqarpoq, aammalu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinertit taamaallaat illua'tungeriinnut atuuttussanngortinneqartarput.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliani eqqartuussiviit naliliisarnerannut naapertuuttumik aalajangiinissaq soqutigisariuarpa, tamannalu tunngavigalugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup eqqartuussiviit sulianut, siornatigut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmit suliarineqarsimasunut aalajangiisimatillugit ilisimatinneqarnissaminnik qinnuteqartarpoq."

Maalaaruteqartarfik 2. juli 2008-mi qinnuigaara ilassutaasumik nassuiaateqaqullugu:

"Suliaq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqarfiup allakkannut 22. november 2007-imi akissuteqarfigisaa matumuuna uterfigaara.

Suliaq aatsaat massakut uterfigisinnaagakku aallaqqaasiutitut ajuusaarutigaara, suliasarpas-suilli nutaat pissutigalugit suliamik suliarinninnera kinguaattoorsimavoq.

Tulliullugu oqaatigaara Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup akissutaata Maalaaruteqartarfiup ilassutaasumik nassuiaateqaqqunisnaanut pissutissaqalersikkaanga.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik siullertut qinnuigaara Maalaaruteqartarfiup akissutaa imatut paasineqassanersoq nassuiaqqullugu, tassalu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik kukkunerisani pillugit eqqartuussivimmu suliasanngortinneqarsinnaanngitsaq.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik aamma qinnuigaara Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup Maalaaruteqartarfik eqqartuussivinnut assingusumik periaaseqanngikkaluortoq, tamatumunngalu ataneqartillugu inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 82-imi allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasut attartortitsisup soqutigisaanik isumaginnittut Maalaaruteqartarfimmi amerlanerussuteqaraluartut, aaqqiagiinngissuteqarni aalajangiisartut imminut isiginermik aalajangiusimanninnini erseqqinnerusumik nassuiaqqullugu.

Maalaaruteqartarfiup akissutaa tigugukku sulianik suliarinninnera naammassisinnaassallugu naatsorsuutigaaara."

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup 7. august 2008-mi imatut akivaanga:

"Matumuuna Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup⁵⁴ - Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup Ombudsmandip allagaa 2. juli 2008-meersoq Attaveqarnermut Avatangiisinullu Pisortaqarfimmit 15. juli 2008-mi nassiunneqartoq uterfigeqqissavaa.

Allakkani Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik qinnuigaat nassuiaateqarfigeqqullutit 1) Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup allagaa 22. novemberimeersoq imatut paasineqassanersoq, Maalaaruteqartarfiup kukkusumik sullissinera pillugu suliassanngortinneqaataasinnaangitsoq, kiisalu 2) Ineqarneq pillugu Aalajangiisartut saqitsaasutini aalajangiisartuunertik aalajangiuisimassaneraat.

1-imut) Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik Namminersornerullutik Oqartussat pisortatut ingerlatsiviisa ilagaat. Taamaattumik pisortat ingerlatsiviini sullissineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq Ineqarneq pillugu Aalajangiisartut sulinerannut atuupput. Taamaalilluni Ineqarneq pillugu Aalajangiisartut eqqartuusivimmi suliaasa inatsisinik unioqqutitsisuunnginnerat misilinneqarsinnaapput.

Attartortup attartortitsisullu saqitsaassutaasa eqqartuusivitsigut misilinneqarnissaat kissaatigineqarpat, nalinginnaasumik suliassanngortitsineq matumani pineqarpoq. Taamaalilluni eqqartuusivimmi suliasami taamaattumi Ineqarneq pillugu Aalajangiisartut illua'tungiuneq ajorput.

Tassunga tunngatillugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup siusinnerusuklut suliai aalajangiiffigeriikkat Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfiup misissornikuuai isumaqarlunilu malaarnissamut ilitersuut eqquilluanngitsoq. Taamaattumik Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik maalaaruteqarnissamut ilitersuummik imaattumik siunissami ilitersuuteqartaleriarpoq:

"Ineqarneq pillugu Aalajangiisartut aalajangiinerat oqartussanut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaangilaq. [Attartortitsisup] illillu attartortutut akunnissinni saqitsaassut eqqartuusivimmut suliassanngortinniarneqarpat [attartortitsisoq] pillugu sassaqqusissutit Eqqartuusivimmut/Nunatta Eqqartuusivianut suliassanngortinneqarsinnaavoq (Nunatta Eqqartuusiva, attartortitsisoq aktiaatileqatigiiffiuppat imaluunniit piginneqataassutiniq ingerlatseqatigiiffiuppat). Nunatta Eqqartuusiviata ilitersuineranut immikkoortortaqarfia oqarasuaatikkut saaffiginnissutitut ammasarpoq sisamannornikkut nal. 14-15 oqarasuaat 36 80 00."

Naammagittaalliorinissamut ilitersuut qulaani pineqartoq pillugu oqaaseqaatit tigorussupavut. Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq, naammagittaalliorinnaanermut ilitersuutip ajoqutaa, oqartussaasunut qulliuernerusunut naammagittaalliuuteqarsinnaanermut tunngatillugu, naak tamanna piumasagaataannikkaluortoq, pissusissamisoortoq, illua'tungiusumut ingerlatsivimmullu oqartussaasumut naammagittaalliummik tigusaqarsinnaasumut mianerinninnera pillugu. Aamma isumaqartoqarpoq pitsaasumik ingerlatseriaaseqarneq malillugu eqqartuusivimmut suliassanngortitsisinnaanermik periarfissaq pillugu (attartortoq, takuuk § 86, imm. 6) paasitinneqartariaqartoq, taamaaliorinissaq pi[s]susissamisussappat. Taamaattorli Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq, Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup allattoqarfiuneq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup isumagisarigaa tunngaviutippara.

54) Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup allattoqarfiuneq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup isumagisarigaa tunngaviutippara.

qarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangigai inatsisunik unioqqutitsinnginnerunersut pillugit misilinneqarsinnaaneq naammagittaalliornissaq pillugu ilitersuummi ilaasariaqanngitsaq, taamaattumillu tamanna ileqquusutut periarfissaatinneqartariaqanngitsaq.

2-mut) Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 2. maj 2005-imeersumi § 82 tunngavigalugu ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik pilersinneqarpoq, aajunalu attartorneq pillugu peqqussut:

“§ 82. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortut attartortitsisullu akornanni **aaqqiagiinnngissutit**, tak. § 84, suliarineqarnissaannut Naalakkersuisut ineqarneq pillugu maalaaruteqartarfimmik pilersitsisinnaapput, taannalu siulittaasoqassaaq maalaaruteqartarfimmilu pingasunik nalinginnaasunik ilaasortaqaassalluni.” (Erseqqissaatiga).

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup pisinnaatitaanera § 84-imi kingorna killilerneqarpoq:

“§ 84. Ineqarneq pillugu maalaaruteqartarfiup attartortut maalaarutaat makkununga tunngasut suliarisarpai:

- 1) Ineqarnermut akiliutinik qaffaanissamik siumoortumik ilisimatitsisarnermi piumasarisat, tak. § 28, imm. 2.
- 2) Aserfallatsaaliuineq iluarsaassinerlu, tak. § 45.
- 3) Inissiap iserterfigineqarnerani qanoq issusia, tak. § 47.
- 4) Attartukkami atortut ikkussukkat pitsanngorsaanerillu (atuisinnaatitaaneq), tak. §§ 51 aamma 55.
- 5) Attartortup attartukkaminik atuinera (torersaarnissamik malittarisassanik unioqqutitisinerit), tak. § 50.
- 6) Atuisinnaatitaanerup allanut tunniunneqarnera (inissianik paarlaateqatigiinneq, attartukkamik allanut utaqqiisaasumik attartortitsigallarneq aamma attartornermik nangitsineq), tak. §§ 58-62.
- 7) Inissiamit aninermi inissiap qanoq issusia (iluarsaassineq nalinginnaasooq), tak. § 77.

Imm. 2. Maalaarutit ineqarneq pillugu maalaaruteqartarfimmut allaganngorlugit tunniunneqartassapput, aammalu maalaaruteqartup maalaaruteqartarfiup sumik isummerfigisaqarnissaanut kissaataanik erseqqissaassummik imaqaassalluni. Maalaarummut pissutsinut attartortup suliaritikkusutaanut uppersaatissat pisariaqartinneqartut ilaatinneqassapput.

Imm. 3. Maalaarutip ineqarneq pillugu maalaaruteqartarfimmi suliarineqarnissaanut attartortoq annerpaamik 500 kr.-inik sullissinermut akiliummik akiliuteqartinneqassaaq. Maalaaruteqartoq maalaarutigineqartoq pillugu taperserneqarpat imaluunniit suliaq ineqarnermut

maalaaruteqartarfimmi suliarineqarnissaminut naleqqutinngitsutut itigartinneqarpat aningaat sullissinermut akiliutigineqartut maalaaruteqartumut utertinneqassapput.

Imm. 4. Attartortup suliaq eqqartuussivinnut suliakkiissutigineqareersoq ineqarneq pillugu maalaaruteqartarfimmut suliakkiissutigineqarnissaa kissaatigippagu, maalaaruteqartarfik maalaarutip suliarinissaanut itigartitsissaq."

Taamaattumik erseqqissorinarpoq, ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik saqitsaassutit pillugit aalajangiisarfiusoq. Oqartussaaffittut suliassat allat, siornatigut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliarisarsimasai, pisortatut oqartussaaffiit ukiup matuma aallartisisimalernerani allanngortiternerisigut Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfimmut nuunneqanngillat. Taamaalilluni attartortitsineq pillugu peqqussummi § 84 malillugu suliassat Ineqarneq pillugu Aalajangiisartunit taakkulu allattoqarfiannit suliarineqartartut taakkuinnaanngillat.

Taamaattumik Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup isumaanut tapersersuivoq, pisortaqarfik isumaqarmat, Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik tassaasoq saqitsaassutit pillugit aalajangiisartut.

Allakkanni 7. november 2007-imeersuni taaneqarpoq imaaliallaannaq paasineqarsinnaanngitsaq, sooq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik, aalajangiisartut aalajangigaasa misilinneqarnissaat pillugit eqqartuussivinni suliassani illua'tungiunnginnersoq. Tassunga tunngatillugu oqaaseqaatit makku itisilerutaasut Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfiup attuumassuteqartikkusuppai:

Inatsisilerinikkut aallaaviusoq tassaasariaqarpoq suliani innuttaasunut tunngasuni eqqartuussivinni illua'tungeriit akornanni (matumani pisortat attartortitsisuusut taakkulu attartortut) eqqartuussivikkut saqitsaassutaat suulluunniit eqqartuussivinni suliassanngortitsinikkut aalajangiiffigineqarsinnaanissaat. Allatut oqaatigalugu aamma tassani pineqarput attartortut inatsisinut tunngatillugu saqitsaassutaat. Taamaalilluni eqqartuussivikkut suliame illua'tungeriisusussat taamaallaat tassaassapput attartortoq ataaseq arlalilluunniit attartortitsisorlu. Attartortitsineq pillugu peqqussummi 2005-imi allanngortinneqarmat, ineqarneq pillugu maalaaruteqartarfik pilersineqarpoq, attartortitsinerme inatsisilerinikkut suliassat ilaat suliarisassallugit, tamarmioqqajannngitsulli. Assersuutigalugit isumaqatigiissutinik unioqqutitsinerit, takuuk attartortitsineq pillugu peqqussummi kapitali 11, kingunerisaanik attartorunnaarsitsisinnaaneq pillugu suliassat ilanngunneqaratik. Taamaalilluni atorunnaarsitsineq eqqortuliortuosorinanngippat attartortoq eqqartuussivimmu suliassanngortitsisariaqarpoq.

Ilisimaneqartut pisut attartortitsineq pillugu peqqussummi § 84, imm. 1-imi taaneqartut kisiisa, ineqarneq pillugu aalajangiisartut aalajangiiffigissallugit pisinnaatitaapput. Susassaqarfinni matumani taaneqartuni ineqarneq pillugu aalajangiisartut aalajangigaat Namminersornerullutik Oqartussanut kommunitunullu inissianik attartortitsisutut pituttorneqaataasussaapput, takuuk § 86, imm. 6. - Pisup matuma qulaani aallaavittut takussutissiaasut allanngortinngilai, tassalu tamatumaa aamma nassatarissallugu, attartortut attartortitsisuminnut saqitsaassutaat suli atuuttut eqqartuussivinnut suliassanngortippatigik, taava ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik saqitsaassummi tassani illua'tungiunaviannngilaq. Akerlianik pisut allatut ajornartumik aamma ajornartumik pissusissamisunngitsumillu kinguneqarsinnaapput, eqqartuussissummi apeqquutit aningaasartuutitun tunngasut eqqartuussiviup isummerfigisussanngorpagit.

Taamaalilluni ataani atsiortoq allakkani qulaani pineqartumi 7. november 2007-imeersumi ujartorneqartutut taaneqartut paasinarsisimassallugit isumaqarpoq.

Qulaani taaneqartut apeqqutissaqarfigineqassappata ataani atsiortoq Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfimmi soorunami piareersimavoq."

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Misissuinerma annertussusia

Misissuininni apeqqutit pingaernerit marluk ilaatinneqarput: Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfik sulinerminut atatillugu eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaanersoq, aamma Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfik tamatumunnga atatil-lugu aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisartuunersoq.

Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfiup sulinerminut atatillugu eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaaneranik apeqqummut atatillugu Maalaruteqartarfiup naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuutaa Maalaruteqartarfiup tusarniaanermut akissutaani 7. august 2008-meersumi takuneqarsinnaasoq suliamik misissuinerma tungavigalugu naliliiffigaara.

Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfiup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tungavigalugu aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisartuuneranik apeqqut pingaartumik Maalaruteqartarfik pillugu naammagittaalliutinik suliarinninnissamut pisinnaatitaaninnut sunniuteqarpoq.

Taamaalillunga aalajangiisartut aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisartorpiaasut pillugit naammagittaalliutit pillugit suliarinninnissamut pisinnaatitaanngitsutut imminut isigigajuttussaavunga.

Taamaattumik Maalaruteqartarfiup sulineranut inatsisitigut tungaviusoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisartut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaat isiginiarlugu misissorpara.

Misissuininnit erserpoq uanga paasinninnera unaasoq Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfik aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisartuunngitsaq, taamaattumillu tulliuullugu Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfiup suliaasai ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi uuttueriaaseq aallaavigalugu isummerfigaakka, tassami Maalaruteqartarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissaaneranik imaluunniit aqutsinermi aalajangiisartuuneranik apeqqut Maalaruteqartarfiup suliamik suliarinninneranut sunniuteqarmat.

2. Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfik eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaava?

Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfik tusarniaanermut akissummini 7. august 2008-meersumi oqarpoq Maalaruteqartarfik ingerlatsinermi oqartussaasuusoq. Isiginninneq taanna isumaqatigaara.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq Maalaruteqarfik sulianut suliarisaminut atatillugu eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaanersoq, naammagittaallior-

nissamullu periarfissanik ilitsersuut K Kommunimi tikeraarninni maluginiagara eqqortumik takutitsisuunersoq.

Eqqartuussiviup ingerlatsivinnik nalinginnaasumik nakkutilliineranut Tunngaviusumik Inatsimmi § 63-imik aallaaveqartumut ilaasutut Maalaaruteqartarfik eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaanerani Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup paasinninnera ilalersinnaavara.

Tamatumunnga atatillugu suliaq Maalaaruteqartarfiup suliarisaa suliami illua'tunge-riit marluk Maalaaruteqartarfimmattuumassuteqanngitsut akornanni aaqqiagiinngissutaanersoq apeqqutaanngilaq, tak. Højesteretsip eqqartuussutaa UfR 2005-1176/1H-mi issuarneqartoq.

Tulliullugu oqaatigaara suliaassarfiup eqqartuussiviup nakkutigisaqarfigisaatut taaneqarsinnaasup avataani aamma pisoqarsinnaasooq, Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarfigisinnaasaanik.

Taamaalilluni inatsiseqartitsinermik suliaqarnermi ilimagineqarpoq ingerlatsinermi oqartussaasup sulinermini taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqalersinnaanerani apeqqut eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaasooq, oqartussaasup taassuma suliami illua'tungiusutut eqqartuussivikkut suliaassanngortitsinermi inissisimaffigisaanik, aamma pisuni aalajangiinerup oqartussaasumut allamut naammagittaalliutiginearfigisimasaani, aamma oqartussaasup aalajangiinerani suliami inuit ataasiakkaat namminersortut illua'tungiusut akornanni inatsiseqartitsinermut tunngasut aalajangersaavigineqarfigisimasaani, tak. Højesteretsip eqqartuussutaa UfR 2002.1566H-mi issuarneqartoq.

Aamma ingerlatsinermi oqartussaasup suliamik suliarinninnera innuttaasup suliffeqarfiulluunniit eqqartuussivikkut aalajangiiffigineqarnissaanik soqutigisaqarfigisaa pillugu apeqqutini allani oqartussaasooq eqqartuussivikkut aamma suliaassanngortinneqarsinnaavoq. Tamanna aamma atuuppoq suliaassanngortitsineq tigussaasutigut pissutsinut inuit ataasiakkaat/namminersortut akornanniittunut tunngasuugaluarpal-luunniit, tak. UfR 2008.1653/1H. Suliaq taanna Danmarkimi Teleklagenævniptelemik ingerlatseqatigiiffimmit unammillertaata Telestyrelsipt aalajangiinera pillugu naammagittaalliuteqarnerata aalajangiinerup atuutilernissaata kinguartinneqarnissaanik sunniuteqartumut atatillugu eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaanerani apeqqummut tunngasuuvooq.

Taamaalilluni attartortitsisup attartortullu akornanni aaqqiagiinngissutinik Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliarinnittarnerani ataatsimut ilimaginninneq aallaavigalugu Maalaaruteqartarfik sulinerminut atatillugu eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaanersoq aalajangerneqarsinnaanngilaq.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup eqqartuussivikkut suliaassanngortinneqarsinnaanerani apeqqut eqqartuussivinnit aalajangiiffigineqassaaq, suliaassanngortitsisup inatsiseqartitsinikkut soqutigisaqartuunerani eqqartuussiviit eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat tunngavigalugit pisumi naliliineratigut.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliassanngortinneqarneranik eqqartuussi-viit aalajangiinerisa attartortumut attartortitsisumulluunniit suliami eqqartuussivim-mi suliarineqartumi illua'tungiunngitsumut sunniuteqarsinnaanerata attartortup attartortitsisulluunniit pineqartup suliami eqqartuussivimmi suliarineqartumi ilan-ngutinneqarnissaanik piunasaqaateqartoqartariaqarnera immini nassatarinnngilaa⁵⁵.

Taamaattumik naammagittaalliorsinnaanermik ilitersuut Ineqarneq pillugu Maalaa-riteqartarfiup eqqartuussivikkut suliassanngortinneqannginnissaanik imaqartoq er-seqqarluttuuvog, innuttaasullu kukkusumik isumaqalersissinnaallugit Maalaarute-qartarfik sulinini pillugu eqqartuussivikkut nalinginnaasunik suliassanngortinneqar-sinnaanngitsoq.

Maalaaruteqartarfiup aalajangiinerminut atatillugu eqqartuussivikkut suliassanngor-tinneqarsinnaannginneranik Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup ilitersuisarun-naarsimanerata isornartorsiuinissannut pissutissaqalersinnngilaanga.

Naammagittaalliorsinnaanermut ilitersuut allannngortitaq Maalaaruteqartarfiup tu-sarniaaninnut akissummini 7. august 2008-meersumi issuarsimasaata isornartorsiui-nissannut pissutissaqalersinnngilaanga, tassami ilitersuut inissiamik attartortitsisutut oqartussaasup eqqartuussivikkut suliassanngortinneqarnissaanut immikkut sammiti-taammat.

Tamatumunnga atatillugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup innuttaasunut in-nuttaasut eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsisarneranni malittarisassanik ilit-sersuisarnera pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga, tassami taakku pillugit ilitersui-neq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi ingerlatsinermi ileqqorissaarneq eqqarsaatigalugu § 7-imi ilitersuinissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarnermut naapertuuttuummat.

3. Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisar-tuua?

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aaqqiagiinnngissutinik aalajangiiviginnittar-tuunera Maalaaruteqartarfiup illersorpaa, inissianik attartortitsisarneq pillugu Inat-sisartut peqqussutaanni § 82-ip oqaasertai innersuussutigalugit.

Tamanna pillugu oqaatigaara ilumoortoq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik su-liani Maalaaruteqartarfiup suliami nammineq illua'tungiuffiginnngissaani aalajangi-i-sarmat. Taamaalilluni Maalaaruteqartarfiup ilusilersugaanerata manna nassataraa, tassalu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik attartortitsisorlu suussutsimikkut assi-giissinnaanngitsut.

Ungali paasinninnera unaavoq taaguut "aaqqiagiinnngissutit pillugit aalajangiisar-tut" aalajangiisartunut inuit ataasiakkaat/namminersortut akunnerminni aaqqiagiin-ngissutaannik aaqqiisartunuinnaq tunngatittariaqartoq.

Pisortani oqartussaasup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isumaqatigiissutit ilusiliilluni, matumani attartortitsineq pillugu isumaqatigiissutit

55) Professor, lic. jur. Gorm Toftegaard Nielsen, UfR 2000B.319.ff

ilanngullugit eqqarsaatigalugit, innuttaasunut iliuuseqarnerata immi ni oqartussaasut suliami inuttut ataasiakkaatut/namminersortutut inissisimalluni illua'tungiusunngor-tinnigilaa.

Aalajangiisartut suliaasaqarfiup pisortani oqartussaasut isumaqatigiissutini illua'tungiusutut illutik inissisimaffigisaanni isumaqatigiissutikkut aalajangersaaviusup ilua-ni naammagittaalliuutini suliaqartarpara aalajangiisartut aaqqiagiinnigissutini aalajangiiffiginnittartutut isigineqarsinnaassappata piumasagaataavoq pisortap il-lua'tungiusup oqartussaasutut inissisimanagera isumaqatigiissutininut tunngasut naliliiffi-gineqarneranni immikkut sunniuteqartutut isigineqassanngitsoq, isumaqatigiissute-qarnermi illua'tungeriit inuttut ataasiakkaajunerat/namminersortuunerat imaluunniit pisortani oqartussaasuunerat apeqqutaatinnagu.

Piumasagaat taanna inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 82-ikkut eqqortinneqarsimannigilaq, tassami Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartar-fiup suliaassaa apeqqutit Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataan-nut attartortittakkanut tunngasut suliarineqarnerinut killilerneqarsimammat.

Aaqqiagiinnigissutini aaqqiiniartarneq kisimiilluni aalajangiisartut ingerlatsineq pil-lugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aaqqiagiinnigissutini aalajangiisartutut isi-gineqarnissaannut aamma naammannigilaq⁵⁶.

Aalajangiisartut aaqqiagiinnigissutini aalajangiiffiginnittartutut isigineqassappata aaqqiagiinnigissutini aaqqiiniartarnerup saniatigut piumasagaataavoq aalajangiis-artut eqqartuussiviit suleriaasiannut assingusumik suleriaaseqassasut aammattaarlu eqqartuussisunik ilaasortaqaartaqarajuttassallutik.

Piumasagaat kingulleq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik eqqarsaatigalugu arlalinnik pissuteqartumik eqqortinneqarsimannigilaq.

Siullertut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik naammagittaalliuutini aalajangiif-figinnittartuunermi saniatigut pisortani oqartussaasut inissianik attartortitsinermik suliaasaqartut eqqarsaatigalugit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutut inissisimannigilaq. Aalajangiisartut pineqarnerisa sunniutaat aalajangiisartut qitiusu-mik allaffeqarfissuup aaqqissuussaanagerata paarlattuanik naligiillutik inissisimasunik ilaasortaqaartutut aaqqissuussaanagermigut, naalakkersuisoqarfinnik agguataarinerup ataani quillersariiaannerup ataani ilaanginneranit aalajangiisartullu suliaasaat al-lannngortinneqassappata inatsisiliortut peqataanissaannik piumasagaateqarfiuneranit killilerneqarsimavoq.

Taakkua saniatigut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmi ilaasortat katitigaane-rat Maalaaruteqartarfiup aaqqiagiinnigissutini aalajangiiffiginnittarfiusarnissaanut piumasagaatinik eqqortitsisuuneranik naliliinermi immikkut pingaartillugu isiginiar-neqartariaqarpoq.

Taamaalluni pineqartoq tassaavoq inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni matuma aalajangersarneqarnera, tassalu Maalaaruteqartarfiup siu-

56) Jon Andersen allallu: "Ombudsmandsloven med kommentarer", Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1999, qupperneq 33.

littaasua Naalakkersuisut toqqassagaat, Naalakkersuisunut ilaasortap ineqarnermut tunngasunut suliassatigut akisussaasup inassuteqaateqarneratigut (§ 82, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siulliit), siulittaasullu eqqartuussisuunissaata piumasaqaataannginnera.

Ilaasortat allat marluk tulleriinneri malillugit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma KANUKOKA-p inassuteqaateqarnerisigut Naalakkersuisunit toqqarneqartarput.

Maalaaruteqartarfimmi ilaasortaq kingulleq kisimi kattuffiup attartortisisup soqutigisaatut soqutigisaqartuunngitsup inassuteqaateqarneratigut toqqarneqartarpoq.

Taamaalillutik Maalaaruteqartarfiup ilaasortaani amerlanerussuteqartut oqartussaat inissianik attartortitsinermik ingerlataqartut sinniissaasa inassuteqaateqarnerisigut tamatigut toqqarneqarsimasussaapput.

Aammattaaq Naalakkersuisut Maalaaruteqartarfimmut allattoqarfegartitsisuupput.

Tamakkua saniatigut Inatsisartut peqqussutaanni §§-init 85-imit 86-imillu erserpoq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik eqqartuussisut suleriaasiannut assingusumik suleriaaseqanngitsaq, Maalaaruteqartarfiulli sulianik sularinninnera allakkatigoortumik ingerlanneqartoq, suliame uppernarsaasersuinerup eqqartuussisunut suliame namminneq eqqartuussuteqartussanut sapinngisamik saqqummiussinissamik tunngaveqarnermik tunngaveqarani, tassami § 85, imm. 8-kkut aalajangersarneqarmat suliame illua'tungiusut Maalaaruteqartarfimmut oqaasiinnartigut nassuiaanissaminnut mattunneqarsimammata, taamatuttaarlu § 85, imm. 7-ikkut aalajangersarneqarluni takuniaalluni misissuineq Maalaaruteqartarfiup sulineranut ilaasoq Maalaaruteqartarfiup allattoqarfianit ingerlanneqartassasoq.

Qulaani oqaatigineqartut apeqqutaatinnagit isumaqarpunga matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga, tassalu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aaqqiagiinnngissutinik aalajangiiviginnittartunngortinniarneqarnera Naalakkersuisut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 20. november 2006-imeersoq pillugu oqaaseqaataanut imaaliillaannaq akerliusoq.

Taamaalilluni peqqussutissatut siunnersuutip ilaani oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliortarneq pillugu immikkoortutut siunnersuut § 84-imilu imm. 5-itut nutaatut siunnersuut pillugit oqaaseqaatinit erserpoq Naalakkersuisut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik oqartussatut qulliunerulluni naammagittaalliorfiussussatut isigigaat.

Oqaatigaara aalajangiisartut suliassaqarfiup taannaasup iluani naammagittaalliuuteqarfiusartutut aamma aaqqiagiinnngissutinik aalajangiiffiginnittartutut inissisimannaanngitsut.

Immikkoortumi 4-mi tulliuuttumi aammattaaq isumaqarpunga Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik ilumut naammagittaalliuuteqartarfittut isigineqarsinnaanersoq nalorninartuusoq.

4. Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup inissisimaneramik allatut tunngaveqarluni aalajangerneq

Qulaani oqaatigineqartut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqusutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 14-ip, 20. november 2006-imeersup piareersarneqarnerani sulianit erserpoq Naalakkersuisut Maalaaruteqartarfik oqartussaasutut qulliunerusutut Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu inissianik attartortitsinermi oqartussaasut, matumani A/S Inis-siaatileqatigiiffik INI ilanngullugu eqqarsaatigalugu, aalajangiineri pillugit naammagittaalliuteqartarfiusutut allaaserisimagaat.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi oqartussaasup alliunerup aalajangiineri-nik oqartussaasumut qulliunerusumut inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik naammagittaalliutiginnitarneq aamma naammagittaalliortarnermik, pingaartumik aalajangiisartunut immikkut ittunut, inatsisitigut aalajangersagaasumik aaqqissuussinerit immikkoortisimaneqartarput.

Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuteqartarfik suliassamik naammagittaalliortarnermi oqartussaasutut suliarinnippat tamanna aaqqissuussinerimut inatsisikkut aalajangersagaasumut ilaatillugu allatut ajornartumik pisariaqarpoq, tassami naammagittaalliuteqartarfittut aalajangiisartut aqutsinermi qullersariiaarluni inissitsiteri-nermi ilaanngimmata.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik taamatut naammagittaalliuteqartarfittut aalajangiiviginnittartuuppat tamanna inissiamik attartortitsisup Ineqarnerlu pillugu Maalaaruteqartarfiup sulianik suliarinninneranut sunniuteqarpoq.

Aqutsinikkut naammagittaalliornissamut periarfissap piunerata siullertut manna nasataraa, tassalu oqartussaasoq alliunerusoq naammagittaalliornissamut periarfissamik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25 tunngavigalugu ilitsersuisassasoq.

Tamatuma tulliullugu manna nassatarissavaa, tassalu naammagittaalliorfigisassatut oqartussaasup oqartussaasumut aalajangiineri naammagittaalliutigineqartumut ilitsersuisinnaanerata siunnersuisinnaaneratalu suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnermut tunngasut pissutigalugit killissalersorneqarnera.

Aammattaaq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik naammagittaalliuteqartarfittut aalajangiisartuuguni pisup naammagittaalliutigineqartup tigussaasutigut misissuinissaminut pisussaaffeqaannassanngilaq, aammali oqartussaasup alliunerusup aalajangiinernut naammagittaalliutigineqartunut atatillugu sulianik suliarinninnerani kukkussutigineqarsimasut ataatsimoornerusut isummerfiginissaannut pisussaaffeqartussaalluni.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliassai tamanna tunngavigalugu inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni allaaserineqarsimaneratut isikkoqartillugit misissorpakka, uangalu paasinninnera unaavoq pissutsit § 84 tunngavigalugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsin-

naasut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerunersut Inatsisartut peqqussutaanni takuneqarsinnaanngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu manna malugeqquara, tassalu ineqarnermut tunngasunik aqutsinermi suliassat sorliit isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu, niuernerq tunngavigalugu imaluunniit oqartussaasup suliassaatur suliassat sularineqartarnerat pillugu malittarisassani pineqartunut ilaatinneqartut sularineqartarnerat ataatsimut erseqqarluttuusooq. Tamanna pingaartumik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliassaa- sa killissalersugaaneranni takuneqarsinnaavoq, tak. Inatsisartunut Naalakkersui- sunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavi- galugu nalunaarutiginninnera 18. september 2007-imeersoq, 2007-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernerna 351 tulliinilu qallunaatuuanilu qupperner- ni 307-imi tulliinilu issuarneqarsimasooq.

Tamatuma kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq Ineqarneq pillugu Maalaaru- teqartarfiup pisinnaatitaanera inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peq- quussutaatigut aalajangersaavigineqarsimammat Maalaaruteqartarfik suliat ilaanni naammagittaalliuuteqarnermi aalajangiisartutut sulisartoq, Maalaaruteqartarfillu suliani allani aqutsinermi aalajangiisartuulluni, aaqqiagiinnigissutinik aalajangiivi- ginnittartuunngikkaluarluni pisortat inissiaataanni attartortut attartortitsisullu akor- nanni isumaqatigiinnigissutit pillugit naammagittaalliuutinik sularinnittartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara aqutsinermi qullersariiaannerup avataatigut aalajangiisartunik pilersitsineq aaqqiagiinnigissutinik aaqqiiniarnerinnarnut naam- magittaalliuutinillu aalajangiiviginninnerinnarnut killiligaanngitsoq.

Taamaalillutik inatsisiliornermi pissaanermik tiggumminnittut aalajangiisartunik a- qutsinikkut piginnaatitaasunik aamma aqutsinermi aalajangiisartunik allanik sulias- saqartinneqartunik, matumani siunnersuineq ilitsersuinerlu ilanngullugit eqqarsaati- galugit, pilersitsineq eqqarsaatigalugu namminneq aalajangiisinnaapput.

Tamanna tunngavigalugu matuma ilimaginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpu- nga, tassalu ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik aqutsinermi aalajangiisartutut pi- lersinneqarsimasooq, attartortut ineqarnermik aqutsinermi aalajangiinernik naamma- gittaalliuuteqarsimatillugit naammagittaalliuullu ingerlatsinermi sulinivimmu- imaluunniit pissutsinut attartorneq pillugu isumaqatigiissutigineqarsimasunut tunngasu- tillugu attartortut attartortitsisullu isumaqatigiinnigissutaannik immikkut suliassaqa- r- tillugu.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aaqqiagiinnigissutinik Ombudsmandip suli- nerata avataatigut aalajangiiviginnittartuunissamut piumasaqaatinik eqqortitsin- ngimmat, Maalaaruteqartarfiullu naammagittaalliuutinik aalajangiiviginnittartutut isiginissaanut ataatsimut tunngavissaqanngimmat uanga paasinninnera unaavoq Maalaaruteqartarfimmu- t inatsiseqartitsinikkut tunngavigisat taamaallaat tassaasut inatsiseqartitsiner- mi malittarisassat, Maalaaruteqartarfik eqqarsaatigalugu inissia- nik attartortitsisarneq pillugu peqqussummi kapitali 14-imi immikkut aalajangersar- neqarsimasut, attartornerlu pillugu peqqussummi taakku saneqqunneqarsimanngip-

pata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliaassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat nalinginnaasut.

Naalackersuisut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut nr. 14-itut, 20. november 2006-imeersutut siunnersuut pillugu oqaaseqaataanni ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliaassaasa Inatsisartut peqqussutaata oqaasertaanik imaluunniit ingerlatsiviup aaqqissuussaanaera pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik tunngaveqanngitsunik allaaserinnissimanerat isiginiarlugu tamatumunnga peqatigitillugu aalajangerpunga pissuseq taanna Inatsisartunut Naalackersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 11 tunngavigalugu nalunaarutiginiarlugu.

[...]

Suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Naalackersuisut akissutaannik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

5.9.4. Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq pillugu ataatsimut oqaaseqaatit

Kommunimi tikeraarninnut atatillugu kommunimi akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuinaera sulianik paasissutissartalersuisarneq akiliisitsiniaqqusissutinillu nakkutilliineq, ilanngaassisarneq, akiitsoqarneq akueralugu isumaqatigiissuteqartarneq, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup inatsiseqartitsinikkut iliuutsinik pisoqalisoorsinnaanermik kipititsisunik iliuuseqarsinnaanera pillugu apeqqut, akiitsoqartunik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamut aggeqqusisarneq, pensionisiatigut pisartakkanit pinngitsaaliissummik naammassinninniarnissamut inerteqquteqarneq, akissarsianit unerartitsinerup suliarineqarneranut atatil-lugu suliamik suliarinninneq kiisalu pinngitsaaliilluni naammassinniniartogarnissaanik aalajangiinermut tunngavilersuisarneq pillugit sulianik misissuinaera ataatsimut oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersit-sivoq (j.nr. 11.73.88.73/053-05).

Kommunimi suliat akiliisitsiniarnermut tunngasut pillugit ataatsimut oqaaseqaatit

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Suliat misissorsimasanni tulliuttuni taaneqartut arlaannaanniluunniit, suliat kommunip allap K Kommunimut akiliisitsiniaqqusiffigisimasai eqqaassanngikkaanni, oqartussaasumit, assersuu-

tigalugu isumaginninnermik ingerlatsivimmit, akiliisitsiniartarfimmuq oqartussaasup pisassarsaanik akiliisitsiniaqqusilluni qinnutigisanik peqanngilaq.

Aammattaaq akiitsut inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqarnerat, akilerneqartussanngorsimanerat pisoqalisoorimanninnerallu kommunip misissortarsimaneraa suliani takuneqarsinnaanngilaq.

Assersuutigalugu meeqqanut akilersuutiniq akiliisitsiniarnerit pillugit suliani tamani akilersuisussaataitanermik aalajangersakkat ilaaneq ajorput, taamatuttaarlu akiliisitsiniarnerup nalinginnaasumik akilersuutaannarnik akiliisitsiniarneruneranut uppersaasatit aamma ilaaneq ajorlutik.

Akiliisitsiniartarfiup pisortaata (...)p kiisalu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup (...)p uanga allaffinni 27. juni 2005-imi eqikkaalluni ataatsimiinnermi oqaatigaat kommunip, suliat inisseqartinniarnerat eqqarsaatigalugu oqartussat ataasiakkaat, matumani A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma Nukissiorfiit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pisassarisat piunerinik uppersaasissaat immikkut mappinut allagaatinik imalinnut immikkoortissimagai.

Paasisutissaq taanna tusaatissatut tiguara, oqaatigaarali suliami allagaatit immikkoortinneqarsimanersut taamaattoqarpallu taakku sumi nanineqarsinnaasut suliami takuneqarsinnaasariaqartoq. Kommuni qinnuigineqarpoq oqaaseqaatikka kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pisutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaaq akiliisitsiniartarfiup pisortaata (...)p oqaatigaq sulianik akiliisitsiniarnermut tungasunik akiliisitsiniartarfiup aallartitsisarnera suliarinnittarneralu pillugit tunaartarisassat akiliisitsiniartarfiup suliarisimagai, taakkulu Atorfeqarfimmuq piarnerpaamik nassiunnarpai.

Kommunili qinnuigineqarpoq kommunimi ingerlatsiviit sinnerinut akiliisitsiniartarfiup suliasaataasa aallartinneqartarnerat suliarineqartarnerallu erseqqinnerusumik allaasereqqullugit, matumani makku ilanngullugit eqqarsaatigalugit:

- akilersinniarneqartup inatsisitigut tungavigisaa kommunip misissortarneraa, matumani assersuutigalugu utertitassanngortillugit ikiorsiissuteqarnermi isumaginninnermik ingerlatsivik inatsisini malittarisassanut innersuussisarsimanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.
- akiitsut akilersorneqarnerat/qanoq ingerlanerat akiliisitsiniartarfiup imaluunniit ingerlatsiviup akiliisitsiniaqqusisup nammineq malitseqartitsivigisarneraa nalunaarutigeqqullugu,
- pisuni sorlarni taamaattoqartarsimappallu suut tungavilersuutigalugit akiliisitsiniarneq pillugu suliap aallartinneqarnissaa kommunip itigartitsissutigisarneraa nalunaarutigeqqullugu.”

Kommuni 27. februar 2006-imi imatut akivoq:

”Oqartussaasut allat akiliisitsiniaqqusillutik qinnuiginninnerannut atatillugu uppersaasarsuisarneq pillugu Ombudsmandip isummersuutai K Kommunip isumaqatigai sulianilu allagaatini erserpat suliami allagaatit ataasiakkaat, tassunga ilanngullugit akiliisitsiniaqqusilluni qin-

nuiginninnerit immikkoortinneqarsimasut matuma kingornatigut nanineqarsinnaanissaat siunissami qularnaarusullugit. Mappinili suliami allagaatini inummut tunngasunik imalinni ataasiakkaani akiliisitsiniaqqusilluni akiitsoqartumut nukingisaarutit assersuutigalugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma Nukissiorfiit pisassarisaat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut nassiunneqarsimasut ersittassapput.

Kommunip nammineerluni ingerlatsiviisa sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik aallartitsineranni akiliisitsiniaqqusinermut naapertuuttumik malittarisassaqaqajunngilaq, tassami ilaatigut paaviaanerlut, eqqaavilerinerlut ulluuneranilu paaqqinnittarfinnut toqqaannartumik akiliisitsisoqartarmat, akiligassat allat naatsorsuuserisarfimmit naatsorsuusionerqartartut akiliisitsiniartarfinmit ilisimatitsissutit assilinerannik ilaqartillugit. Ilaatigut akiitsoqarnermik nalunaarutit uppernarsaatit utumaginninnermik ingerlatsivimmit nassiunneqartarput, utumaginninnerli pillugu pisassarisaat ingerlatsivimmit namminermit naatsorsuusionerqartarlutik.

Aammattaaq akiliisitsiniartarfiup misissortarpaa akiliisitsiniarfigineqarsinnaanermut pisassarisaat nassiunneqartut naammattumik uppernarsaasersorneqarsimanersut, tassunga ilanngullugit pisassarisaat akilerneqartussanngorsimanersut inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqarnermut imaluunniit pisoqalisoorimanersut tamanna pillugu immikkut suliamut allakkialiuunneqanngitsunik. Akiliisitsiniaqqusineq, assersuutigalugu ilanngussanik amigaateqarneq pissutigalugu, akiliisitsiniarnermi inatsiseqartitsinikkut suliarinninnissamut tunngavissalersinnissaanut naleqqutinngippat amigaatigineqartunik ikiorsernissaa eqqarsaatigalugu akiligassaqaarfik akiliisitsiniartarput siunnersussavaa. Piumasaqaatit qulaani taaneqartut, pisoqalisoorneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu naammassineqanngippata akiliisitsiniarnermik aallartitsinissaq kommunip itigartitsissutigissavaa. Suliaq imarisamigut erseqqissumik amigaateqartinnagu imaluunniit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup naammassinissaanut tunngavilersuut nalornissutaatinnagu akiliisitsiniarnerup inatsisitigut tunngavilersugaaneramik akiliisitsiniartarfik erseqqinnerusumik misissuineq ajorpoq. Pisassarisaat eqqortuunera atuussinnaaneralu akiligassaqaarfiup akisussaaffigaa soorluttaaq akiligassallip pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarneq pillugu Eqqartuussivimmut tunniussinissaa periarfissaasoq." (Atorfeqaarfimmi nutsigaavoq)

Kommuninut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Suliani allagaatit ataasiakkaat suliamit peerneqarsimappata tamatuma suliami takuneqarsinnaasarnissaa allagaatillu taakku sumi nanineqarsinnaanerisa suliami takuneqarsinnaanissaat kommunip siunissami qulakkeerniarmagu tamanna tusaatissatut tiguara.

Pisunik akiliisitsiniartarfiup akiliisitsiniarnermi sulianik aallartitsinissamik itigartitsivigisarimasaanik kommunip allaaserinninnera tusaatissatut tiguara.

Apeqqutinullu ataasiakkaanut ukununga allakkanni 18. juli 2005-imeersuni apeqqutigisannut akissutit amigaatigaakka: Siullertut akiliisitsiniarnerup inatsisitigut tunngavigisaa kommunip misissortarneraa, assersuutigalugu utumaginninnermik ingerlatsivik utertitassanngorlugit ikiorssiisutit tunniunneqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanut innersuussisimanersooq, aappaattullu akiliisitsiniartarfiup imaluunniit ingerlatsiviup akiliisitsiniaqqusisup akiisut akilersorneqarnerat/qanoq ingerlanerat namminneq malitsiseqartitsivigisareraat.

Kommuni qinnuigaara apequtininut taakkununga akissutinik saqqummiusseqqullugu."

Kommunip 2. november 2006-imi imatut akivaanga:

"Kommunip allagai 27. februar 2006-imeersut innersuusutigineqarput. Ilassutitut oqaatigineqarsinnaavoq Akiliisitsiniartarfiup nammineq aallaavittut akiitsut akilersinniartarnerat allanngoriartoreralluunniit malitseqartittarai." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Kommunip oqaatigaa akiliisitsiniaqqusissutit sulianut ataasiakkaanut ilineqarlutiluunniit suliami akiliisitsiniarnermut tunngasumi akiliisitsiniaqqusissutit sumi nani-neqarsinnaaneraniq allakkiartalerlugit immikkoortinneqartassasut.

Tamanna tusaatissatut tiguara, kommunillu suliani allagaatinik agguataarinera isornartorsuiniissannut pissutissaqalersitsinnigilaq.

Kommunip oqaatigaattaaq akiliisitsiniartarfik/pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq nammineq ingerlatsivigisanit immikkut akiliisitsiniaqqusissutinik tigusaqarneq ajortoq, tassami ilaatigut pujoorfinnik paaviaanermut, eqqaanermut ulluuneranilu pa-aqqinnittarfimmiittuuteqarnermut akiligassiissutit toqqaannartumik akilersinneqartarmata, akiligassiissutilli allat naatsorsuutininut naatsorsuuserivimmit nalunaarsorneqartarlutik, akiliisitsiniartarfik nalunaarsuinerup assilineraniq nassillugu.

Tamanna imatut paasivara akiliisitsiniartarfik/pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq akiliisitsiniarnermik pisassarisat suut kommunimi naatsorsuutiniq nalunaarsorneqarsimanerat kisiat tunngavigalugu aallartitsisartoq.

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup aallartinneqannginnerani akiliinissamut piffisaliussap naareersimanera akiliisitsiniartarfiup/pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup misissortaraa naatsorsuutigigakku periaaseq kommunip allaaserisaa oqaaseqaateqarnissannut aallaavittut pissutissaqalersitsinnigilaq, taamaattorli matuma isummerfiginissaa pisariaqanngitsutut isigaara, tassalu akiliisitsiniarnermi suliasat akiliisitsiniarnermik suliasanit allaasut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut suliasanngortissinnaasimagaluarnerai, tak. akissarsianit unerartitsineq pillugu immikkoortumi kingusinnerusukkut oqaaseqaatikka.

Kommunip tamatuma saniatigut oqaatigaa akiliisitsiniartarfiup pisassarisat akiliisitsiniartarfiup akiliisitsiniarfisaiq erseqqinnerusumik misissuiffigineq ajorai, naammassinninnissamut tunngaviusoq erseqqissunik kukkuneqanngippat amigaateqanngippalluunniit, tamannalu matuminnga tunngavilersorlugi, tassa pisassarisat piunerat pisassarisaqartup akisussaaffigigaa, suliarlu akiitsoqartup eqqartuussivimmut suliasanngortissinnaagaa.

Naak paasissutissat kommunip pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik aallartitsinissaanut pisariaqartut saniatigut pisassarisanik akiliisitsiniartarfiup/pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup misissuiniissaata pisariaqannginneraniq oqarneq ilalersinnaagaluarlugi kommunip tunngavilersuutaa isumaqatigisinnaanngilara.

Kommuni nammineq pisassarisaminik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartillugu pisassarisaqartup aamma akiliisitsiniarnermik suliaqarnerup akornanni akisussaassutsinik agguataarinermik ilusilersuineq immi isumaqanngilaq, tassami innuttaasut akisussaaffeqalersitsisumik kukkusoaqarnerani kommuni taamaattuusutut tutsitsiviginiarsinnaammasuk.

Taamaalilluni kommunip aqunneqarneranut pingaarnertut akisussaaffiup kommunalbestyrelsimiinnera kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 1-ip nassataraa.

Tamanna matumunnga ataneqartinneqassaaq, tassa pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut sulinerminni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 19-imik ilaannikuinnaq tunngaveqartarnerannut, taamaalillunilu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup oqartussaasutut immikkoortutut aatsaat isigineqarsinnaasarneranut, taamatut sulineq eqqartuussisarneq pillugu inatsisip toqqaannartumik nassatarippagu.

Kommunimi atorfeqartut inatsimmi immikkut pisinnaatinneqarpata pisinnaatitaanerup taassuma annertussusia inatsimmi erseqqissunik tunngavissaqanngikkaanni aqutsineq pillugu inatsimmi aalajangeeriaaseq pillugu aalajangersagaq saneqqullugu annertusisamik paasineqarsinnaanngilaq⁵⁷.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq kommunalbestyrelsi kommunip pisassarisaanik akiliisitsiniarnermut atatillugu aqutsineq pillugu inatsit malillugu akisussaaffimminit taamaallaat kaanngarsimasinnaavoq kukkunernut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup aalajangiinernut iliuuserisanullu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu oqartussaasutut immikkoortutut suliarisimasaanut atatillugu.

Pinngitsaaliillutilli akiliisitsiniartartut sulineranni DL-3-19-2 malillugu taarsiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi sulisitsisup akisussaaffia sulii kommunimiittussaavoq.

Kommunip pisassarisaasa piunerannut aamma naammasinninniarfigineqarnissaminnut piareersimanerannik naatsorsuinermut pingaarnertut akisussaaffik aamma kommunalbestyrelsimiippoq, pisassarisat akilersinniagassanngorlugit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut tunniunneqarsimanerat apeqqutaatinnagu. Tamanna eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aamma tunngavigineqarpoq, tak. eqqartuussisarneq pillugu inatsit taamani atuuttoq pillugu siunnersuummi kapitali 7 pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatit, Folketingstidende 1982-1983, Tillæg A, sp. 685.

Tamatuma paarlattuanik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup kommunip ataani aqutsinermi allaffissornikkut ingerlatsisuunerata manna nassataraa, tassalu kukkunerit amigaatillu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qisuarianngitsoorfigisinnaanngikkai, akisussaaffiup pisassarisalimmiinnera innersuussutiginnarlugu.

Allatut oqaatigalugu pineqartoq tassaavoq kommunip pisassarisaanik akilersinniartariaqanngitsumik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartannginnissaa nakkutigissallugu kommunalbestyrelsip isumagisassarigaa, pinngitsaaliillunilu akiliisitsiniartartoq kommu-

57) Niels Preisler, "Kommunestyre i retlige rammer" Kommunekredit 1999, qupperneq 22

nip aaqqissuussaanerata ilagisaatut pisussaaffeqarpoq kommunip pisassarisaanik akiliisitsiniarnermut tunngaviusuni amigaatit kommunalbestyrelsimut ingerlatsiveqarfimmulluunniit pineqartumut ilisimatitsissutigissallugu.

Taamaattorli akiliisitsiniarnermut oqartussaaffik Namminersornerullutik Oqartussanut nuussimamat ajornartorsiut taanna pillugu annertunerusumik iliuseqaq-qissanngilanga.

Akiitsoqartup suliamik eqqartuussivimmumt suliaassannqortitsinissamut periarfissaqarneranik kommunip oqaaseqaataanut atatillugu kommunimut malugeqqullugu oqaatigaara eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 22-p manna nassatarigaa, tassalu pinngitsaaliilluni naammassinninniarsinnaanermut tunngaviusup nalornissutigineqarnera akiliisitsiniartarnermi oqartussaasup isummerfiginngitsoorsinnaanngikkaa, akiitsoqartoq suliamik eqqartuussivimmumt kingusinnerusukkut suliaassannqortitseqqullugu innersuullugu.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 22-p manna nassataraa, tassalu nalornissutaasut akiliisitsiniarnermi oqartussaasup nammineq qulaajarsinnaanngikkunigit pinngitsaaliilluni naammassinninniarneq ingerlanneqartinnagu pisassarisat eqqartuussutikkut aalajangersartinneqarnissaat suliniutigisariaqaraa.

Isumaginninnermi tunniunneqarsimasunik utertitsilluni akiliutitigut pisassarisat eqqarsaatigalugit oqaatigaara akiligassaqarnermik uppersaasat akiliisitsiniarnermi oqartussaasup isumaginninnermi tunniunneqartunik utertitsilluni akiliutitigut pisassarisanik akiliisitsiniarnissaanut uppersaasatitut naammattuaannanngimmat, tassami utertitsilluni akiliinissamut pisussaaffeqarnermi innuttaasup isumaginninnermillu ingerlatsiviup isumaqatigiissuteqarsimanerat apeqqutaanngimmat, apeqqutaasorli tassaalluni kommuni (isumaginninnermik ingerlatsivik) isumaginninnermi tunniunneqartut utertillugit akileqquneqarnissaat pillugu atuussinnaassuseqartumik aalajangiisimanersaq, taamatuttaarlu piffissaq utertitsilluni akiliiffiususaaq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinikkut aamma aalajangersarneqartussaalluni.

Tamatumali manna soorunalimi akornusinnigilaa, tassalu akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiitsut piffissaq utertitsilluni akiliiffissaq inatsisit tunngavigalugit aalajangersarneqarsimasooq nallerpat akilerneqarnissaannik innuttaasumut isumaqatigiissuteqarsinnaanera."

Ilanngaassineq

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Suliani misissukkanni tamarluinnangajanni malugaara kommunip sulisitsisoq aqutugalugu akissarsianit ilanngaassiniarneranik imaluunniit kommunip nammineq akiitsoqartup pisortanit pisassarisaanit ilanngaassineranik kommunip akiitsoqartumut nalunaaruteqartarneranut uppersaatinik suliani peqanngitsoq.

Aammattaaq malugaara suliat misissukkama amerlanersaanni akiitsoqarnermut uppersaammik kommuni akiitsoqartumut atsiortitsisarsimasoq, tassanilu kommunip akissarsianit unerartitsisinnaatitaanera imaluunniit akiitsoqartup pisortanit pisassarisaanit ilanngaassisinnaatitaanera akiitsoqartup akuerisarlugu.

Suliami 2003 pillugu nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 440-mi qallunaatuuanilu qupperneq 345-mi eqqaasanni ilanngaassisarneq pillugu imaattunik oqaaseqateqarpunga:

”Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininni malugaara kommunip pisut ilaanni akiitsoqartoq akiliisitsiniarnermut ilaatillugu uppersaammik atsiortittarsimagaa, taamaaliornikkut kommuni ataatsimut isigalugu ilanngaassinissamut pisinnaatinneqartarluni (isumaqatigiissutaasumik ilanngaassineq).

Ilanngaassinermi ilanngaassinerup isumaqatigiissutaasimanissaa piumasaqaataannilaq. Piumasaqaatit erseqqinnerusut arlallit eqqortinneqarsimappata pisortani oqartussaasut aallaavitut pisinnaatitaapput pinngitsaaliinikkut ilanngaassinissaminnut, tassa imaappoq innuttaasumut isumaqatigiissummik tunngaveqarnani ilanngaassinissamut. Piumasaqaatit taakku makkuupput:

Illua'tungeriinneqarneq:

Ilanngaassisoqassappat piumasaqaataavoq pisassarisanik ”akilerneqartunik” pisassarisalik ”akiliutigineqartunik” tunniussisussaassasoq. Illua'tungeriinneqarneq taanna ilanngaassisoqarnissaa nalunaarutigineqarpat atuutissaaq.

Ilanngaassinissamik nalunaaruteqarneq piffissarlu tassunga tunngasoq:

Ilanngaassisoqassappat piumasaqaataavoq piffissaq akiitsut akilerneqarfissaat piffissarlu innuttaasup pisassarisaasa tunniunneqarsinnaaffiat nallersimassasut. Aammattaaq ilanngaassinerup kommunip ilanngaassinissamik nalunaaruteqarneratigut aallartinneqarnissaa pisariaqartuuvoq.

Tunniunneqartussat aalajangersimasut ilanngaassivigineqarsinnaanngillat:

Akissarsianit, soraarnerussutisianit, meeqqanut akilersuutinit isumaginninnermilu tunniunneqartartunit, aningaasanik tigusisup inuuniarnermini aningaasartuutaasa matuneqarnissaannuinaq atorneqartussanit aallaavittut ilanngaassisoqarsinnaanngilaq.

Inatsisitigut atuussinnaassuseqarneq:

Pinngitsaaliinikkut ilanngaassisoqassappat piumasaqaataavoq pisassarisat ”akiliutigineqartut” inatsiseqartitsinikkut pisussaaffiliisuussasut, taamalu pisoqalisooarsimasuussanatik.

Pisortat ilanngaassinissamut periarfissaasa immikkut taaneqarnerat:

Inuinaat akornanni inatsiseqartitsinerup iluani pisassarisanik ilanngaassinissaq nalinginnaasumik ajornanngilaq, ilanngaatigineqartussat akerlilerneqarsimagaluarpataluunniit. Tamatu-

ma kinguneraa eqqartuussiviup suliap eqqartuussivikkut suliarineqarnerani inuup eqqartuussivikkut suliassanngortinneqartup akertiliiissutaannaanut isummerfiginnittussaannginnera, aammali – tamanna atuutsinniarnepart – eqqartuussivikkut suliassanngortinneqartup suliassanngortitsisumit allamut tunngatillugu aningaasannorlugit pisassarisaanik isummerfiginnittussaana. Tamanna inuup pisumi inuinnarnut tunngasumi inummit akiliiumanngitsumit aningaasanik piumasaqaateqartup eqqartuussivikkoortumik suliassiisoqarnissaanik suliniuteqartussaananeraniq pissuteqaannarpoq.

Soorlu suliamut allamut atatillugu aningaasanik akileeqquisumit pisassaqaarneq pissutigalugu piumasaqaatip eqqartuussivikkoortumik ingerlanneqartariaqarneraniq innersuussinikkut akiliisoqarnissaanik piumasaqaatip illua'tungilernissaanut periarfissaq taanna pisortani oqartussaasumut atuutinnilaq. Matumani atuuppoq innuttaasup pisassarisaanik, assersuutigalugu akileraarutigut utertoortisiassaaniq, oqartussaasup "akiliutitut" atortinniagai innuttaasup tunngavissaqartumik akertilerpagit oqartussaasup innuttaasumut akiliinissani pinngitsoortinniarlugu "akiliutitut piumasaqaat" aalajangersartinniarlugit eqqartuussivikkoortumik suliassiinissaminut innersuussaasup.

Taamaalilluni suliame pineqartumi eqqartuussivikkut suliassanngortitsineq pissutissaqarpat oqartussaasup eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsinissaq pinngitsoortinniaannarlugu ilanngaassuineramik aallartitsisinnaannilaq.

Ataqatigiinneqarneq imaluunniit isumaqatigiissuteqarnikkut ilanngaassineq:

Ataqatigiinneqarneq tunngavigalugu, tassalu pisassarisaat inatsiseqartitsinikkut pissutsimut taannaasumut tunngasuuppata, pinngitsaaliinikkut ilanngaassinissamut piumasaqaataasut qulaani taaneqartut annertuutigut atuutinnillaq. Tamatumani assersuutitut taaneqarsinnaavoq innuttaasup paasissutissanik eqqunngitsunik piaaraluni tunniussisoq tamatuma nassatarisaanik isumaginninnermi tunniunneqartartunik amerlanaarlugit tunineqartoq. Pisortanit tunniunneqartartunit ilanngaassinissamut nalinginnaasumik killiliisoqarsimagaluartoq matumani ilanngaassineq ingerlanneqarsinnaasussaavoq.

Tamanna isumaqatigiissuteqarnikkut ilanngaassinermut aamma atuuppoq. Innuttaasup pisortanut akiitsumi pisortanit pisassarisaanigut akilerneqarnissaat nammineq piumassutsini tunngavigalugu akuerippagu tamatuma assigiinnarpaa innuttaasup aningaasat tunniunneqartussat tigoriarlugit akiliisitsiniartarfimmu saaffiginnippat, akiitsunilu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akilerpagit. Kisianni isumaqatigiissut taamaattoq erseqqilluinnartuussaaq, tassanilu piumasaqaateqartup pisassarisaasa aamma akiitsoqartup illua'tungerisaminut piumasaqaataasa akornanni piffissat eqqarsaatigalugit ataqatigiinneqassalluni. Tamanna inuinaat akornanni inatsiseqartitsinerup iluani aamma atuuppoq. Taamaattumik innuttaasup ilanngaassisoqarnissaanik isumaqatigiissummik atsiuinermigut siunissami pisassarilerumaa-gassaminut sunilluunniit ilanngaassinissamut pisortani oqartussaasut pisinnaatissinnaannilaq. Isumaqatigiissuteqartoqarsimagaluarpuunniit pisumi tassani ilanngaassisoqarsinnaasussaavoq, pinngitsaaliinikkut ilanngaassisoqarnissaani nalinginnaasumik piumasaqaataasut eqqortinneqarsimappata.

Taamaattumik inassuteqaatigaara akiitsunut atatillugu siunissami killiligaanngitsumik ilanngaassisoqarnissaanik ataatsimut uppersaatit/isumaqatigiissutit kommuniq atortassan-

ngikkai, tassami taamaattut inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqanngimmata, taamaattumillu paatsoortitsisuusarlutik.”

Kommuni qinnuigineqarpoq akiitsoqartumut ilanngaassisoqarnera pillugu kommunip nalunaaruteqartannginneranik malugisara kommunip ileqquusumik periaasiata ersernerineraa nalunaarutigeqqullugu.

Aammattaaq kommuni qinnuigineqarpoq ilanngaassinissamut piumasaqaatit allaaserineqarnerannik qulaani issuakkakka kiisalu siunissami ilanngaassinerit aamma killeqanngitsumik ilanngaassinerit pillugit ataatsimut nalunaarutit/isumaqatigiissutit pillugit oqaaseqaatini uannut nalunaarutigeqqullugit."

Kommunip 27. februar 2006-imi imatut akivaanga:

"Ilangaassinermi piumasaqaatinik Ombudsmandip misissuina, tassunga ilanngullugu siunissami piffissamilu aalajangersimangitsumi ilanngaassisarnissamut nalinginnaasumik nalunaarutinit/isumaqatigiissutinit oqaaseqaatit K Kommunip isumaqatigai siunissamilu ilanngaassinissamik nalunaaruteqartarnissaq qularnaassallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip akissutaa tusaatissatut tigugiga allakkani 1. maj 2006-imeersuni nalunaarutigaa.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Ilangaassinissamik kommunip isumaqatigiissuteqartannginnissaanik aamma ilanngaassinissamik nalunaaruteqartoqartarnissaata kommunimit qulakkeerneqarneranik kommunip paasissutissiisutai tunngavigalugit apeqqut taanna pillugu amerlanerusunik oqaaseqaatissaqanngilanga."

Akiitsoqarnek akueralugu isumaqatigiissutit - kommunip nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutinik (forlig) pisoqalisoorneq pisutigalugu kipititsinissaq siunertaralugu atuinera

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Akiliisitsiniartarfiup pisortaa kiisalu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarpoq peqatigalugit 27. juni 2005-imi misissuineq pillugu eqikkaaninni oqaatigaara isumaqartunga pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarpoq akiitsut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit pinngitsaaliinikkut imaaliillaanaq akilersinneqarsinnaasut pillugit akiitsoqartumut isumaqatigiissuteqartarnissaa pisariaqanngitsoq.

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarpoq tamanna pillugu oqarpoq akiitsoqartumut taamatut isumaqatigiissuteqartarneq kommunip pisoqalisooresinnaanermik pinaveersimatitsiniarluni suli-

niutitut atortaraa. Tamanna tusaatissatut tiguara, isumaqatigiissuteqarnikkulli pisoqalisoorsinnaanermik pinaveersimatitsineq pillugu tulliuuttuni oqaaseqaatikka aamma innersuussutigalugit.

Suliami qulaani taaneqartumi 2003 pillugu nalunaarutima kalaallisuuani quppernerni 438-mi tulliinilu qallunaatuuanilu quppernerni 345-mi tulliinilu eqqaaneqartumi imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

”Isumaqatigiissut (forlig):

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininni kommunip akiliisitsiniarnermut ilagitillugu isumaqatigiissuteqarnissaq (forlig) toqqartaraa maluginiarsimavara.

Aallaqqaasiullugu oqaatigaara pisuni tamanna periarfissaatillugu akiitsut piffissap aalajangersimasup ingerlanerani naafferartumik akilersorneqarnissaat pillugu kommunip isumaqatigiissuteqarnissamik toqqaanissaanut soorunalimi akornutissaqanngitsoq.

Kisianni isumaqatigiissutinik taamaattunik (forlig) kommunip atuinerata siusinnerusukkutulli massakkut isumaliutersuteqarnissannut pissutissaqalersippaanga.

(...)

Pisortat pisassarisaasa suunerat apeqqutaatillugu isumaqatigiissummik (forlig) atuinissaq pillugu isumaliutersuutit assigiinngitsuusarput.

- Pisassarisat akiliisoqanngippat kommunip pinngitsaaliinikkut akiliisitsinermik naammassinniffigisinnaasai:

Isumaqatigiissuteqarnerup (forlig) pisuni arlalinni akiitsunik akiliisitsiniarnermi ilaatillugu atornissaa pisariaqartuunngilaq, kiisalu pisortat innuttaasullu paatsuinerannut pissutaassinnaalluni. Akiitsut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu pinngitsaaliinikkut akiliisitsinermik imaaliallaannaq naammassinniffiusinnaasut eqqarsaatigalugit kommunip isumaqatigiissuteqarnissaanut pissutissaqartussaannngilaq. Periaaseq inatsimmi atoqquneqartutut allaaserineqartoq kommunip malissavaa.

Akiitsut taamaattut eqqarsaatigalugit qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarnissamut akissarsianilluunniit ilanngaassinissamut piumasqaatit eqqortinneqarsimanerisa paasineqarneratigut pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartoqarsinnaavoq.

Tamanna akiitsut piffissami aalajangersimasumi naafferartumik akilersorneqarnissaannik kommunip innuttaasumut isumaqatigiissuteqarnissaanut soorunalimi akornutaasinnaannngilaq.

Taamaalilluni isumaqatigiissut taamaattoq kommunip akiitsunik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarinnikkut naammassinninnissamut periarfissaa pillugu apeqqummut attuumassuteqarsinnaannngilaq.

- Pisassarisat akiliisoqanngippat kommunip eqqartuussivikkoortumik malersortariaqagai:

Uanga erseqqissumik paasinninnera unaavoq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi atuutumi inatsisitigut innarlitsaalineqarnissamik qularnaveeqqutit innuttaasunut atuuttussanngortinneqarsimasut, matumani suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu, suliassaqrfinni oqartussaasup pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik naammassinninnissaminut inatsit malillugu oqartussaaffilerneqarfigisimanngisaani oqartussaasut pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik naammassinnissinnaanerminik isumaqatigiissutit atorlugit pilersitsiniarneranut ataneqatinneqarsinnaanngilaq.

Akiitsunilli pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermik oqartussaasup imaaliillaanaq naammassinninniarfigisinnaasaanik naafferartumik akilersuinissamik innuttaasup nammineq piuumassusia tunngavigalugu kommunip tassunga isumaqatigiissuteqarsinnaanera oqaatigineqartut mattutinnngilaat. Isumaqatigiissutilli taamaattut nassatarisariaqarpaat akilersuinerit piuumassuseq tunngavigilluinnarlugu akilersuinerusariaqartut, tamatumalu nassatarissallugu kommunimut akiitsut naatsorsorneqarsimanerat kukkusuusooq imaluunniit kukkusumik tunngaveqartoq innuttaasup kingusinnerusukkut isummiutissagaluaruniuk – soorlu innuttaasooq aallaqqataaniilli taamaaliorsinnaasimasooq – kommunip pisassarisaminik eqqartuussutikkut aalajangersaatitsiniartariaqarnera tunngaviginiarsinnaagaa, akilersuininilu eqqartuussutit aalajangersarneqarnissaata tungaanut unitsinnaallugu.

(...)

- Pisassariat inuinnaat akornanni inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisassarisaasut, tassa imaappooq pisassarisat kommunip ingerlatsinermik suliaqarneratigut pilersimasuunngitsut:

Pisassarisat inuinnaat akornanni inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisassarisaasut eqqarsaatigalugit pisortani oqartussaasut suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarneq ajorput, sularlu inuinnartullusooq illua'tungiulluni kommunip aallaavittut isumaqatigiinniutigisinnaallugu.

Taamaattorli pisassarisat inuinnaat akornanni inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisassarisaasut pillugit eqqartuussivikkut aalajangiisooqanngikkaluartoq isumaqatigiissutit (udenretlige forlig) isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi pineqartunut ilaatinneqarnerat kommunip eqqumaffigisariaqarpaa.”

Kommuni qinnuigineqarpoq pigajuttartut kommunip akiitsoqartumut isumaqatigiissuteqarfigisartagai kiisalu tamatumunnga tunngavilersuutaasartut allaasereqqullugit.

(...)

Pisoqalisoornerup isumaqatigiissuteqarnikkut (forlig) kipitinneqarnera.

Inatsimmi § 2-mit ersertutut pisoqalisoorsinnaanermit piffissarititaasooq aamma kipitinneqarsinnaavoq akiitsoqartup akiitsoqarnerminik nassuerutiginninnera pisassarisaqartup pissarsiarippagu.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalersooq tassaavoq akiitsoqartup aamma pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup/kommunip akornanni allagaatip ”nammineq piuumassuseq tunngavigalugu

isumaqatigiissut"-mik (frivilligt forlig), naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissut"-mik imaluunniit allamik taaneqartutut pilersinneqartup pisoqalisoorsinnaanermut piffissaritaasoq kipitinneraa.

Naatsorsuutigisariaqarpoq suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi ilitersuisussaataitaanermik aalajangersakkap nassatarigaa pisortani oqartussaasup pisoqalisoorsinnaanermut piffissaritaasup kipitinneqarnissaanik kissaateqartup akiitsoqartoq matuminnga ilitersussallugu pissaaffigigaa, tassalu akiitsoqartup akiitsunik nassuerutiginnineq atsiortariaqanngikkaa, akiitsoqartoq pisortat pisassarisaannut tunngaviusoq pillugu akeraliissutissaqarpat, tassami taamatut pisoqartillugu pisortani oqartussaasup pisoqalisoorsinnaaneq eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsinikkut imaluunniit eqqartuussivikkoortumik allatut iliuseqarnikkut kipitiniartariaqarmagu.

Nassuerutiginninnerup assortuiner tallip nangaanertallillunniit, imaluunniit allatigut erseqqarluttup inatsimmi pisoqalisoorsinnaanermut ukiunik tallimanik piffissaritaasumik kipititsinisamat piumasagaataasoq eqqortinngilaa.

Aamma pineqartoq tassaavoq pisoqalisoorsinnaanermut piffissaritaasumik kipititsinissamik kommunip kissaateqarnerata kommuni suliani allani sulianik paasissutissiisarnertut paasissutissartalersuinissamat pissaaffiianngikkaa.

Taamaalilluni kommunip pisuni tamani, pisoqalisoorsinnaanermut apeqqut uniffiginagu, akiliisitsiniarnermut tunngaviusup atuunnissaa pisariaqarneratut misissuiffigissavaa, aamma tak. sulianik uppernarsaasersuisarneq sulianillu paasissutissartalersuisarneq pillugit qulaani oqaaseqaatika.

Pisassarisat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut amigaateqartoqarnera pissutigalugu atuussinnaassuseqanngippata pisoqalisoorsinnaanermut piffissaritaasup kipitinneqarnissaanik oqalunnissamat soorunalimi pissutissaqanngilluinnarpoq.

Pisassarisat akilersinniarneqarsinnaalertinnatik nalornissutigineqartut, taamaattumillu eqqartuussivikkoortumik aalajangersarneqartussat pineqarpata pisoqalisoorsinnaanermut piffissaritaasumik kipititsiniarluni immikkut iliuseqarnissaq aamma pisariaqanngilaq, tassami eqqartuussivikkoortumik pisariaqarneratut suliassanngortitsinerup pisoqalisoorsinnaanermut piffissaritaasooq tamatumunnga peqatigitillugu kipitittussaammagu.

Tamakkua saniatigut oqaatigaara akiitsullip akiitsuminik nassuerutiginninnera aalajangersimatumik iluseqartinneqassasoq.

Akiitsullip naafferartumik akilersuutunik erseqqinnerusumik aalajangersarneqartunik akiliisarnissaanik isumaqatigiissut, akiitsunillu akiitsoqarfigineqartup naatsorsugaanik tamarmiusunik akiliinissamat pissaaffiliinermik imaqanngitsoq akiitsunik nassuerutiginninnerunngilaq, pisoqalisoorsinnaanermullu piffissaliunneqartumik kipititsinermi atorneqarsinnaanani.

Tamatuma pissuseqataa atuuppoq akiitsoqartup isumakkeerinninnissaq akiliinissamilluunniit kinguartitsinissaq kisiat qinnutigippagu imaluunniit pissaaffini nalornissutigippagu.

Taamaattumik akiitsoqarnermik nassuerutiginninnermi akiligassat ataasiakkaat, pisoqalisoorsinnaaneri kipitinneqartussat amerlassusii kiisalu akiligassat taakku inatsisitigut tunngavigisaat erseqqissumik oqaatigineqassapput.

Kiisalu oqaatigaara akiitsut nassuerutigineqartut isumaqatigiissutigineqartulluunniit (forlig) pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaasuunissaat piumasaqaatigineqarsinnaanngimmat.

Kommuni qinnuigaara:

- akiitsoqartup akiitsuminik nassuerutiginninneratigut pisoqalisoorsinnaanermut piffissarititaasumik kipititsiniarnermi kommunip periaasia qulaani taaneqartunut naapertuuttuunersoq nasuiaqullugu."

Kommunip 27. februar 2006-imi imatut akivaanga:

"Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut.

Akiitsut amerlassutsimikkut akilersoruminaatsutut isigineqaraangata K Kommuni akiligassalimmik isumaqatigiissuteqakajuttarpoq. Tamatumunnga tunngaviuvoq 27. juni 2005-imi eqikkaalluni ataatsimiinnermi oqaatigineqartutut pisoqalisoornissamut piffissarititaasumik sivitsuinissaq, taamaattuttaarlu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu pisassarisat pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaanissaat ilaatinneqassasoq.

K Kommuni aamma isumaqarpoq una oqaatigisassaqqissoq, isumaqatigiissut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup naammassineqarnissaanut tunngavittut atorneqassappat piumasaqaatit pisoratqatigoortut naammassineqarsimassasut tamannalu – naak isumaqatigiissut taamatut taaguuteqartariaqanngikkaluortoq – taaguutip taamatut atorneqarnissaa naleqqunnerusutut isumaqarfigineqartoq.

(...)

Pisoqalisoornerup isumaqatigiissuteqarnikkut (forlig) kipitinneqarnera.

K Kommuni isumaqarpoq pisoqalisoornissamut piffissarititaasumik kipititsiniarluni kommunip iliuuseqartarnera inatsisini aalajangersakkanut taakkulu atuutsinneqarnerannut kiisalu isiginiagassanut Ombudsmandip oqaatigisaanut naapertuuttoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Kommunimut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Kommunip oqaatigaa kommuni nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqartartoq (frivillige forlig) akiitsut aalajangersimasunik amerlassusillit akilersinniarneqarnissaat ajornakusoorutut isigineqaraangat, taamatut isumaqatigiissuteqarneq pisoqalisoornissamut killissaritaasup sivitsorneqarnissaanik pingaarnertut aamma siunertaqarpat.

Kommunip nangilluni oqaatigaa "(...) tamannalu - naak isumaqatigiissut taamatut taaguuteqartariaqanngikkaluortoq - taaguutip taassuma atorneqarnissaa naleqqunnerpaatut isigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaqatigiissuteqarneq pisoqalisoorsinnaanerup kipitinneqarnissaanik siunertaqarpat taaguutip "nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutip (frivilligt forlig)"-ip atorneqarnissaa naleqquttuujuaannangitsoq kommuni tassani isumaqarpat isumaqatigilluinnarpara.

Ilaatigut akiitsut kommunip eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu imaaliallaannaq akilersinniarsinnaasai eqqarsaatigalugit taamatut isumaqatigiissuteqarnissaaq pisariaqartuunngilaq, ilaatigullu kommunip akiitsoqartoq akiitsoqarnerminik uppernarsaatissinnaavaa, imaluunniit akiitsoqartup akiliinissaa/naafferartumik akilersuinissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigisinnaallugu.

(...)

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara makku nalunaarutigeqqullugit:

- kommunip assersuutigalugu akiitsoqartumik akiitsoqarnermik uppernarsaatitsisannginneranut pisariaqarballu suliambut malitsigititatut akiliinissamik imaluunniit naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissuteqartannginneranut tunuliaqutaasoq,
- kommunip nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutaasimasunik (frivillige forlig) Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut nalunaarsuisitsiniarluni eqqartuussivikkoortumik iliuuseqartannginneranut tamatumalu kingornatigut pinngitsaaliissumik akiliisitsiniarnernik politiitigut sularinnitsitsisannginneranut tunuliaqutaasoq."

Kommunip 2. november 2006-imi imatut akivaanga:

"Nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut.

Kommunip allagai 27. februar 2006-imeersut innersuussutigineqarput. Ilassutitut oqaatigineqarsinnaavoq nammineeeluni piumassutsimik isumaqatigiissutip akiliinissamik isumaqatigiissutitut isigineqarnissaanut akornutissaqanngimmat suliallu pissusia tunngavigalugu akiitsoqarnermik nassuerutiginninnermut uppernarsaataamat, politiillu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermi oqartussaasoralugit inuinnarnut pinngitsaaliilluni naammassinninniarnermut tunngavuisinnaamat Ombudsmandip nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata isummaminik oqarluartaarnerulluni saqqummiussinera tunngavigalugu K Kommuni isumaqarpoq suliassaqarfimmi tassani periaatsimik kommunip allannguinnissaanut tunngavissaqarnani. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Kommunip akissutaa imatut paasivara kommunip innuttaasunut nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqartarneq pisoqalisoorsinnaanermik kipi-titsiniarluni iliuutsit atortaraa, pisassarisat suussusiat apeqqutaatinnagu, nammi-

nerlu piumassaseq tunngavigalugu isumaqatigiissutinut taamaattunut atatillugu kommuni innuttaasut akiliinissaannik isumaqatigiissuteqartartoq.

Siullertut nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqartarneq suliani kommunip (Namminersornerullutilluunniit Oqartussat) pisassarisaasa eqqartuussisoqariinnikkaluartoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit pinngitsaaliilluni akilersinniarneqarsinnaaffigisaanni nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnissap pisariaqannginnera pillugu siusinnerusukkut oqaaseqaatima qalleqqinnissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga.

Taamaalilluni suliani akiitsut piunerisa innuttaasumit akiliisitsinarnermilu oqartussaasumit assortuussutigineqanngitsuni aporaannernik isumaqatigiissuteqarnikkut aaqqinneqartussatut piusoqanngilaq.

Innuttaasup pisassarisaanik piffissani taakku akilerneqarsimaffissaanni akiliinnginnera akiliinissamut pisussaaffiup assortuussutaasoq ilimagissallugu immini tunngavissaqalersitsinngilaq. Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aamma akileraartarneq pillugu eqqartuussisoqariinnitsoq pinngitsaaliilluni naammassinninniartarneq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavimmik taassuminnga aamma tunngaveqarput.

Taamaattumik isumaqarpunga akiitsoqarnerup akuerineqarnera imaluunniit akiliinissap kinguartinneqarnissaa imaluunniit akiitsut eqqartuussisoqariinnitsoq pinngitsaaliinikkut naammassinninniartarfigineqarsinnaasut naafferartumik akilersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissutit nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutinik taaneqartariaqanngillat.

Tulliullugu oqaatigaara pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussap kipitinneqarnissaa ta isiginiarneqarnerata immini oqartussaasup akiitsut akuerineqarnerat pillugu innuttaasunut isumaqatigiissuteqarnissaanut tunngavissalinngikkaa.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq inatsiseqartitsinermit tunngasup qulaajarneqarnissaa siunertaralugu innuttaasumut isumaqatigiissuteqarnissaminut mattusimaneraqarajuttussaavoq, aalajangiisoqarnissaa inatsimmi tunngaviuppat.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup isumaqatigiissuteqarnissamut mattunneqarsimarnersoq pillugu apeqqtut inatsiseqartitsiffiusumi pineqartumi inatsisitigut tunngaviusup qanoq paasineqarnissaanik ataatsimut nassuiaanermik⁵⁸ tunngaveqartariaqarpoq.

Aallaaviusorli unaasariaqarpoq, tassalu isumaqatigiissuteqarsinnaaneq suliassaqarfii amerlanersaanni mattunneqarsimasoq⁵⁹. Tamanna isumaginninneq pillugu inatsimmut aamma akileraartarneq pillugu inatsimmut tunngasuni atuuppoq.

Innuttaasup oqartussaasumut pisussaaffiisa annertussusiat pillugu isumaqatigiissuteqarnissaq mattunneqarsimappat akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq akiitsut akuerineqarnerat akiitsunilluunniit akilersuinissamik innuttaasumut aamma isumaqatigiissuteqarsinnaassanngilaq, isumaqatigiissummi tassani tamatumunnga peqatigitillugu pis-

58) Jørgen Mathiassen, "Aftaler i forvaltningsretten", Juristforbundets Forlag, 1974, quppernerit 220 tullialu aamma qupperneq 379.

59) Jens Garde allallu, "Forvaltningsret, Almindelige emner", Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, sisamassaanik saqqummersitaq, 2004, qupperneq 104.

sutsit akilersuissussaatitaanermik pilersitsisut aalajangersarneqarpata imaluunniit isumaqatigiissut taamaattoq pisoq pillugu aalajangiinermik saneqqutsisuuppat.

Allatut oqaatigalugu akiliisitsiniarnermi oqartussaasup qulakkeertariaqarjaa akiliisussaatitaaneq pisoqalisoorsinnaanermut killissaliussap kipitinneqarnissaa imaluunniit naafferartumik akilersuinissaq siunertaralugu innuttaasumut pineqartumut isumaqatigiissuteqartoqarnialinnginnerani ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu atortussaataasumik aalajangiinikkut aalajangersarneqarsimasasoq.

Tamanna akileraarutitigut akitsuutitigullu pisassarisat ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisoortartut eqqarsaatigalugit immikkut pingaaruteqarpoq, tak. pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, nr. 4.

Tunngaviusumik Inatsimmi § 43-mi inatsimmik tunngaveqarnissamik piumasaqaatip manna nassataara, tassalu akileraartussaataaneq isumaqatigiissutikkut aalajangersarneqarsinnaanngitsoq.

Taamaalilluni akileraarutinut akiitsut akuerineqarnerat pillugu innuttaasup akiliisitsiniarnermi akileraartarnermiluunniit oqartussaasumut isumaqatigiissuteqarneq atuussinnaassuseqanngisaannarpoq, akileraarutinut akiitsut isumaqatigiissummi tassani naatsorsorneqartut inaarutaasumik inatsisillu malillugit ingerlanneqartumik akileraarusiinermik tunngaveqanngippata.

Taamaattumik akileraarutitigut pisassarisat pisassarisallu allat akiliisussaatitaaneq pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaat mattunneqarsimasuni, ukiullu tallimat qaangiunneranni pisoqalisoortussat eqqarsaatigalugit pisoqalisoornissaq pinngitsoortinniarlugu pisassarisaqartutut imaluunniit akiliisitsiniarnermi oqartussaasooq eqqartuussivikkut suliaannngortitsisariaqarsinnaavoq, imaluunniit pisoqalisoornissamut killissaliussaq kipitinniarlugu inatsiseqartitsinikkut allatut iliuuseqartariaqarsinnaalluni.

Pisassarit inaarutaasumik aqutsinikkullu inaarutaasumik tunngavissalernerqarsimannissaat akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiitsoqartumut pisoqalisoornissaq kipitinniarlugu isumaqatigiissuteqarsinnaaneranut annertuumik ataatsimut pingaaruteqarpoq, tassami akiliisitsiniarnermi oqartussaasup pisoqalisoorsinnaanermik kipititsisumik pissutsit aqutsinikkut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsimasut pillugit isumaqatigiissuteqarsinnaanera mattunneqarsimasariaqarmat.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup manna pisut ataasiakkarlugit naliliiffigisariaqarjaa, tassalu naammagittaalliuut akiliisitsiniarnermik mattussinersoq, aammali pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussaq naammagittaalliummut atatillugu atorunnaarsinneqarsimanersoq, imaluunniit killissaliussaq taanna innuttaasoq aalajangiinermik pineqartumik aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarsimatillugu eqqartuussivikkut suliaannngortitsinikkut kipitinniarneqassanersoq.

Akiliinissaq aamma akiliinissamik kinguartitsinissaq pillugu isumaqatigiissutit eqqarsaatigalugit immikkut oqaatigaara isumaqatigiissutit taakku ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisoorsinnaanermut killiliussamik taamaallaat kipititsisinnaasut, naaf-

ferartumik akilersuutissatut isumaqatigiissutigineqarsimasut imaluunniit kinguartitsinissamik aqqissuussineq akiitsut naatsorsorneqarsimasut⁶⁰ tunngavigalugit isumaqatigiissutigineqarsimappat.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik imaluunniit akiliinissap kinguartinneqarnissaannik kommunip innuttaasunut (atuussinnaassuseqartumik) isumaqatigiissutai innuttaasumuinnaq pisussaaffiliisuunnngimmata, aammali kommunimut akiliisitsiniarnermilu oqartussaasumut pisussaaffiliisuullutik.

Taamaattumik akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq akiliinissamik kinguartitsinissamiluunniit isumaqatigiissutaasimasoq unioqqutillugu eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu imaluunniit pinngitsaaliissummik ilanngaassinikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamut mattunneqarsimavoq.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup innuttaasullu akornanni akiliinissamik isumaqatigiissut ilanngaassisinnaanermik mattussineranik apeqqut isumatigiissutip taassuma qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanikkut aalajangiiffigineqassaaq.

Taamaattorli qanorluunniit pisoqaralarpat akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiliinissamik isumaqatigiissut apeqqutaatinnagu ilanngaassisinnaatitaanissani kissaati-gippagu akiliisitsiniarnermi oqartussaasup innuttaasumut tamanna pillugu ilitsersuisarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaavoq.

Ataatsimut suussusileriigaanngitsunillu ilanngaassisarnermut tunngasut pillugit siusinnerusukkut oqaaseqaatikka aamma innersuussutigaaqka."

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq pisoqalisoorinnaaneq kipitinniarlugu inatsiseqartitsinikkut iliuuseqarsinnaava?

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Pisassarisat pisoqalisoorimasut

Sulianik misissuininni malugaara akiitsut pisoqaaneruset arlalissuit akiitsunik allattuiffinni takuneqarsinnaasut, taamatuttaarlu pisuni arlalinni malugalugu akiitsut taamaattut akiliisitsiniartarfiup suliarisarsimagai, naak pisoqalisoorinnaaneq pinaveersimatinniarlugu iliuuseqartoqarsimanersoq imaluunniit akiitsut pisoqalisoorimasut isumakkeerneqarsimanersut suliani takuneqarsinnaanngikkaluartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara:

Aningaasaatit pigisallu aningaasanik nalillit pillugit inatsisit assigiinngitsut Kalaallit Nunaanni atulersitaanissaannik inatsisikkut 104-kkut, 31. marts 1965-imeersukkut pisassarisat ilaasa

60) Bo von Eyben, "Forældelse I", Forlaget Thomson, 2003, quppernerit 659 tulliilu.

pisoqalisootarnerannik inatsimmi nr. 274-imi, 22. december 1908-meersumi §§ 1-imit 3-mut aamma ”Danske Lov”-imi aalajangersagaq 5-14-4 Kalaallit Nunaannut atulersinneqarput.

Kommunip pisassarisanik akiliisitsiniarneranut pingaartumik pisassarisat pisoqalisootarnerat pillugu inatsit 1908-meersoq pisortat pisassarisaasa arlallit ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisootarnerannik aalajangersaasuusoq soqutiginaateqarpoq. Taamaalillutik ilaatigut makku pineqarput:

- Akileraarutit akitsuutillu,
- ineqarnermut akiliutitigut pisassarisat allallu
- utertillugit akiligassatigut pisassarisat, taakkunani pisoqalisoorsinnaaneq pillugu apeqqut immikkut inatsisiliornikkut aalajangersaavigineqarsimanngilaq,
- isumaqatigiissutit (kontrakter) tunngavigalugit akiliutit,
- isumaqatigiissutaasartunut tunngasut (kontraktforhold) avataatigut taarsiissutitigut pisassarisat.

Pisoqalisoornissamut ukiunik tallimanik piffissaqartitsineq akiitsut akileqquneqarsinnaalerneranni ingerlalersartuq, inatsimmi tassani § 1, imm. 2 tunngavigalugu atorneqassanngilaq, pisassarisat inatsiseqartitsinikkut immikkut tunngavissaq, matumani eqqartuussut ilanngullugu eqqarsaatigalugu, isumaqatigiissut (forlig) imaluunniit akiitsoqartup akiitsut amerlassusiat pilersimanerallu pillugit allatut allakkatigut paatsoorneqarsinnaanngitsumik nassuerutiginninnera tunngavigalugu pisassarineqalersimappata.

Inatsimmi § 2-kkut aalajangersarneqarpoq pisoqalisoornissamut ukiunik tallimanik piffissaqartitsineq taaneqartut uku arlaat atorlugu unitsinneqarsinnaasoq:

”Pisoqalisoornissamut piffissaliussa q s ivikillisa q § 1-imi aalajangersarneqartoq piffissamit pisassarisat akileqquneqarsinnaalerfiannit aallartittumik naatsorsorneqartassaaq. Pisassarisat annaaneqassapput pisassarisaqartoq piffissaliunneqartup naannginnerani akiitsullip akiitsuminik nassuerutiginninneranik pissarsisimanngippat, imaluunniit akiitsoqartumut eqqartuussivikkoortumik iliuuseqanngippat, taakkulu isumaqatigiissuteqarnissap (forlig) eqqartuussuteqarnissap imaluunniit eqqartuussivikkut allatut aalajangiisoqarnissaata tungaanut pisariaqanngitsunik kinguarsaanani malersorsimanngippagit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Eqqartuussivikkoortumik iliuuseqarneq:

Akiitsoqartumut eqqartuussivikkoortumik iliuuseqarneq Kalaallit Nunaanni tassaassaaq eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsineq, kommunip pisassarisaanik akiliisinnaajunnaartumut imaluunniit toqusup pigisatut qimataanut nalunaarutiginninneq imaluunniit suliambut akiitsukillisaanermut tunngasumut aallartinneqartumut atatillugu pisassarisanik nalunaarutiginninneq. Matumani akiliisinnaajunnaartunik sularinninneq pillugu inatsimmi § 241, tak. akiliisinnaajunnaartunik sularinninneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulernerani inatsit nr. 983, 16. december 1997-imeersoq innersuussutigaa.

Kalalallit Nunaanni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarneq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartunit imaluunniit politiinit, eqqartuussiveqarnikkut suliffeqarfiunngitsunit, ingerlanneqartarmat Kalaallit Nunaanni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarnermi oqartussaasutigut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniaqqusinerup imaluunniit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup immi pisoqalisoorsinnaanermut ukiunik tallimanik piffissarititaasup kipitinneqarnera nassatarineq ajorpaa. (Tamatumali paarlattuanik pisoqalisoorsinnaaneq kipitinneqarsinnaavoq pigisat aalaakkaasut, umiarsuup timmisartulluunniit nalunaarsorneqarsimasup, qularnaveeqqutitut arsaarinnissutigineqarsimasut Eqqartuussisuunerup ingerlataanik pinngitsaaliinikkut tuniniarneqaqqullugit qinnuteqarnikkut, tak. illuutini il.il. pinngitsaaliinikkut tuniniaaneq pillugu nalunaarummi Kalaallit Nunaanni atortussami nr. 201-imi, 3. maj 1978-meersumi § 1.)

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

- akiliisitsiniarnerup aallartinneqannginnerani kommunip tamatigut misissortarneraa pisassarifat ukiut tallimat sioqqullugit pilersimappata pisoqalisoorsinnaanermut killissarititaasoq kipitinneqarsimansoq,
- pisassarifat pisoqalisoorsimasut taamasa kommunip tamatigut isumakkeertarnerai, aamma
- pisoqalisoorsinnaanermut piffissarititaasoq kipitinniarlugu iliuseqarnermi kommunip iliutisit suut iliuserisarnerai."

Akileraartarnermi Pisorta qarfirmut apeqqutit pisassarisanik akiliisitsiniarnermut tunngasut arlallit pillugit ataatsimut tusarniaaninnut atatillugu pisorta qarfirmut 9. august 2005-imi imatut allappunga:

"K Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu kommunip – immaqalumi aamma kommunit allat – pisoqalisoornissamut piffissarititaasumik kipititsiniutitut qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqartarnera pillugu ajornartorsiuteqarsinnaasoq maluginiarsimavara.

Taamaattumik Akileraartarnermi Pisorta qarfik oqartussaasutut akisussaasoq ajornartorsiut pillugu oqaaseqaatiminik saqqummiusseqqullugu qinnuiginiarlugu aalajangerpunga.

K Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga, allakkat assilinerat Akileraartarnermi Pisorta qarfirmut nassiullugu:

"(...)

Akileraartarnermi Pisorta qarfik qinnuigaara manna paasissutissiisutigeqqullugu, tassalu Akileraartarnermi Pisorta qarfiup paasinninnera unaanersoq kommunit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartuisa qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqartarnerat pisassarifat ilaasa pisoqalisoortarnerannik inatsimmi nr. 274-imi, 22. december 1908-meersumi § 2 tunngavigalugu iliutisit pisoqalisoornissamut piffissarititaasumik kipititsisutut isigineqarnerasoq, imaluunniit qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarneq pisoqalisoornissamut piffissarititaasumik kipititsisinnaasaguni pisariaqanngitsumik kinguarsaanani malersorneqassanersoq."

Pisortaqarfiup 13. august 2005-imi imatut akivaanga:

"Ombudsmandip Akileraartarnermi Pisortaqarfik allakkani 9. august 2005-imeersumi qinnuigaa manna pillugu paasissutisseeqqullugu, tassalu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera unaanersoq kommunit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartuisa qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqartarnerat pisassarisat ilaasa pisoqalisootarnerannik inatsimmi nr. 274-imi, 22. december 1908-meersumi § 2 tunngavigalugu iliuitsitut pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipititsisutut isigineqarneraq, imaluunniit qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarneq pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipititsisinnaassaguni pisariaqanngitsumik kinguarsaanani malersorneqassanersoq.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq Kalaallit Nunaanni pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut Danmarkimisut eqqartuussiviup ataani oqartussaasuunngikkaluarlutik eqqartuussisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu immikkut imatut inissisimasuusut, tassalu kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit toqqagaasutut, taamaalillunilu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup taamaattup qularnaveeqqutitut arsaarinninnerata pisoqalisootarnermut killissaliussaq pisassarisat aalajangersimasut pisoqalisootarnerat pillugu inatsimmi 1908-meersumi aalajangersarneqarsimasoq kipitissallugu.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera aammattaaq unaavoq qularnaveeqqutitut arsaarinninneq pisoqalisootarnermut killissaliussamik kipititsisuussaguni pisariaqanngitsumik kinguarsaanani malersorneqartussaasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Akileraartarnermi Pisortaqarfik tamatuma kingornatigut allakkatigut 5. september 2005-imeersutigut qinnuigaara ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu:

"Akileraartarnermi Pisortaqarfik 9. august 2005-imi qinnuigaara manna paasissutissiissutigeqqullugu, tassa Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera unaanersoq kommunit eqqartuussutinik naammassisitsiniartartuisa qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqartarnerat pisassarisat ilaasa pisoqalisootarnerannik inatsimmi 274-imi 22. december 1908-meersumi § 2 tunngavigalugu iliuitsitut pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipititsisutut isigineqarneraq, imaluunniit qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarneq pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipititsisinnaassaguni pisariaqanngitsumik kinguarsaanani malersorneqassanersoq.

19. august 2005-imi Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allagai 13. august 2005-imeersut tiguakka, tassani Akileraartarnermi Pisortaqarfik allappoq:

"Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussutinik naammassisitsiniartartut Qallunaat Nunaannisulli inatsisitigut oqartussaasuunngikkaluarlut taamaattoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussutinik naammassisitsiniartartut eqqartuussisarnermi inatsit eqqarsaatigalugu immikkuullarissumik inissisimapput, kommunalbestyrelsinimmi ataasiakkaanit toqqagaasaramik, taamaalilluni eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumit qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarneq pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipititsinerussaaq pisassarisat ilaannik akiliisitsiniarnermi pisoqalisoonissamut piffissarititaasooq pillugu inatsisip 1908-meersup kingunerisaanik.

Aammattaq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq, tunngavilersuiner-taqanngitsumik qularnaveeqtitut arsaarinnissuteqarneq malersorneqassasoq tamanna pisoqalisoor-nissamat piffissarititaasumik kipisitsisutut isigineqassappat.”

Pisassarifat ilaasa akiliisitsiniarnermi pisoqalisoor-nissaannut piffissarititaasoq pillugu inatsim-mi §§ 1-imi aamma 2-mi imatut aalajangersagaqarpoq:

”§ 1. Pisassarisanut makkununga akiliisitsiniarnermi pisoqalisoor-nissamat ukiunik tallima-nik piffissaqartitsineq atuuppoq:

(...)

Siuliani pisassarisanik akiliisitsiniarnermi pisoqalisoor-nissamat piffissarititaasoq atuussin-naaneq ajorpoq, pisassarisanut piumasaqammut akiitsoqarnermut uppenarsaasiortoqarsi-matillugu imaluunniit inatsisitigut immikkut ittumik tunngavilersuusiortoqarsimatillugu, taa-maalilluni akiitsut pilersimanagerat annertussusaallu akiitsoqartumit nassuerutigineqarluni imaluunniit allaganngorlugu arlaatigut naqissuserneqarsimappat.

§ 2. Pisoqalisoor-nissamat piffissaliussaq sivikillisaq § 1-imi aalajangersarneqartoq piffissa-mit pisassarifat akileqquneqarsinnaalerfiannit aallartittumik naatsorsorneqartassaaq. Pisassa-riat annaaneeqartussaapput pisassarisaqartoq piffissaliunneqartup naannginnerani akiitsullip akiitsuminik nassuerutiginninneranik pissarsisimangippat, imaluunniit akiitsoqartumut eqqartuussivikkoortumik iliuseqanngippat, taakkulu isumaqatigiissuteqarnissap eqqartuus-suteqarnissalluunniit eqqartuussivikkut allatut aalajangiisoqarnissaata tungaanut pisariaqan-gitsumik kinguarsaanani malersorsimangippagit.” (Atorfeqarfimmit nutsigaavoq)

Akileraartarnermi Pisorqartarfiup allagai aamma imatut paasivakka Akileraartarnermi Pisor-taqarfik isumaqartoq eqqartuussutinik naammassisitsiniartartup qularnaveeqtitut arsaarinnis-suteqarnera pisoqalisoor-nissamat piffissarititaasumik kipisitsinertut iliusaasoq, qularnaveeq-qtitut arsaarinnissuteqarneq pisoqalisoor-nissamat piffissarititaasoq pillugu inatsimmi § 2-mi aalajangersakkat malillugit malersorneqarpat.

Aammattaq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allagai imatut paasivakka, tassalu Akileraartar-nermi Pisorqartarfiup paasinninnera unaasoq eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumit qularnaveeqtitut arsaarinnissuteqarneq pisoqalisoor-nissamat piffissarititaasumik kipisitsi-nissap atuuffissaanik atorunnaarsitsisartoq, qularnaveeqtitut arsaarinnissuteqarneq pisa-saqartumit pisariaqanngitsumik kipitinneqarani oqaatigineqartut malersorneqanngippat.

Akileraartarnermi Pisorqarfik qinnuigaara tamanna ilumut taamatut paasineqassanersoq paa-sissutissiissutigeqqullugu.

Aammattaq Akileraartarnermi Pisorqarfik qinnuigaara paasissutissiissutigeqqullugu tamanna ima paasineqassanersoq pisasaqartup eqqartuussutinik naammassisitsiniartartup qularnaveeq-qtitut arsaarinnissutaata ilaanik pisariaqanngitsumik kipisitsinani malersuiniarpat, taava qularnaveeqtitut arsaarinnissumut pisoqalisoor-nissamat piffissap kipisinneqarsinnaanera atorunnaassasoq.

Aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfik qinnuigaara paasisutissiissutigeqqullugu:

- Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinninnera unaanersoq, eqqartuussutininik naammassisitsiniartartup akiliisitsiniarnerigalui iluatsinngitsoortut pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipisitsinaviannngitsut.
- Tamatumalu kingunerisaanik pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipisitsiniarluni eqqartuussutininik naammassisitsiniartartup akiliisitsiniarnerigalua iluatsinngitsoorpat taava akiitsullip akiitsuminik nassuerutiginninnera pissarsiariniassagaa inatsisitigulluunniit iliuuseqarfigalugu pisariaqannngitsumillu kinguarsaanani taakkua isumaqatigiissusiornikkut pissarsiariniassallugit, eqqartuussivikkut imaluunniit allatut inatsisitigit aalajangiisortatillugu taakuuk matumuuna inatsimmi 1908-meersumi § 2, 2. pkt. pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipisitsineq."

Tusarniaanera kommunip 27. februar 2006-imi imatut akivaa:

"Eqqartuussivikkoortumik iliuuseqarneq.

Pisassarisat ukiunik tallimanik pisoqaassusillit akiliisitsiniarnerup aallartinnginnerani pisassarisat pisoqalisimannnginersut akiliisitsiniartarfiup misissortarpei. Tamatumunnga uppersaait, assersuutigalugu bilagit inissitsitsikkat, isumaqatigiissut, akiliisitsiniartartut allattaaviinit naqitanngortitat, mappimi suliani allagaatiniipput. Tamatuma kingunerisaanik pisassarisat pisoqalisoorut tamarnik isumakkeerneqartarput.

Pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipititsinermi akiitsullip akiitsoqarnerminik akuersaarnissaanut kommuni periarfissiiniartarpoq, assersuutigalugu akiitsulik isumaqatigiissummik assigisaanillu atsiornissaminut akuersigaangat. Pisoqalisoonnissamut piffissarititaasoq aamma kipitinneqartarpoq pisassarisat piunerannik akiitsulik arlaatigit nassuerutiginnikkaangat akuersaaraangalluunniit.

Pisuni allani akiitsulimmut kommuni eqqartuussivikkoortumik iliuuseqartarpoq eqqartuussivikkoortumik isumaqatigiissuteqarnikkut, eqqartuussinikkut imaluunniit allatut eqqartuussivikkoortumik aalajangiinikkut pisassarisat aalajangiiffigitinniarlugit, soorluttaaqq kommunimi akiliisitsiniartartut nalilinnik arsaarinnissuteqarsinnaasut pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipititsinissaq siunertaralugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tusarniaanera 5. september 2005-imeersoq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allakkatigit 29. marts 2006-imeersutigit imatut akivaa:

"(...)

Ombudsmandillu allagaani ersersinneqarsimavoq, Ombudsmandip Akileraartarnermi Pisortaqarfiup allagai 19. august 2005-imeersut imatut paasisimagai, Akileraartarnermi Pisortaqarfiup paasinnittaasigigaa, akiliisitsiniartartup pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit assaarinnittarnera pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipisitsinerusoq, pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit assaarinnittarnermi suliap pisoqalisarneranut inatsisip § 2-a malillugu i-

ngerlanneqarsimappat. Aammattaaq Ombudsmandip Akileraartarnermi Pisorta qarfiup allagai imatut paasisimavai, Akileraartarnermi Pisorta qarfiup paasinnittaasigaa, akiliisitsiniartartup pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit arsaarinninniarnerani suliap pisoqalisoonissamit piffissarititaasumik kipisitsineq atuukkunnaartartoq, arsaarinninniarneq asuliinnarsuaq kinguarsarneqarsimangippat pisassaqtumit allassimasutut.

Ombudsmandillu Akileraartarnermi Pisorta qarfik piumaffigisimavaa makkunanga paasisustiseeqqullugu:

1. Ombudsmandip qulaatungaaniittunut paasinnissimanera eqqornersoq.
2. Tamanna ima isumaqarpa, tassalu pisassalik asuliinnarsuaq kinguarsaasimangippat akiliisitsiniartartup pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit assaarinninniarnerani malinnaasimatillugu, arsaarinninniarnermi pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipisitsisimaneq atorunnaarsinneqarsimanersaq.
3. Akileraartarnermi Pisorta qarfiup paasinnittaasiginerpaa, akiliisitsiniartartup akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissutinik suliaqarnerigalua suliap pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipisitsisimanermik atorunnaarsitsinerunersaq.
4. Tamassumallu kingunerisaanik, akiliisitsiniartartoq, akiligassat akilersinniarlugit arsaarinninniarluni suliaqarsimagaluaareersimatillugu, suliap pisoqalisoonissamut piffissarititaasumik kipisitsisimanermi piffissaliussaqaq unitsinniarlugi, akigassaliup akiitsuminik nassuerutiginninniarnerinik pissarsiniarsarisussaasoq imaluunniit inatsisit aqutugalugit alloriarfiuteqarfigissagaa aamma asuliinnarsuaq kinguarsaasoqarnani malersussagai taakkua isumaqatigiissutinik, eqqartuussummik imaluunniit allaanerusumik eqqartuussisutigit aalajangiivigeqqullugu pissarsiniarnerani, takuuk tamatumunnga atatillugu 1908-mut inatsisip § 2-mi oqaaseqatigiit aappaat, suliap pisoqalisimaneranut piffissaliussaqaq taamaatitinniarlugi.

1-imut.

Akileraartarnermi Pisorta qarfiup uppersarsinnaavaa pisorta qarfiup paasinnittaasigaa, akiliisitsiniartartup pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit arsaarinninniarnera suliap pisoqalisimaneranut pequtugalugu unitsitsinertut qanoq iliuusaasimasooq, arsaarinninniarnermi suliap pisoqalisarneranut inatsisip § 2-a malillugu suliarinnittoqarsimappat, aamma pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit arsaarinninniarnermi asuliinnarsuaq kinguarsaasoqarnani pisassalimmit malinnaavigineqarsimappat isumaqatigiissummik, eqqartuussummik imaluunniit allaanerusumik eqqartuussisutigit aalajangiisussanngortitsiniarluni pissarsiniarsarisooqartillugu.

2-mut.

Akileraartarnermi Pisorta qarfik isumaqarpoq apeqqut 2 apeqqut 1-imi akineqareersimasooq. Pisorta qarfik soorunami tamatumani ikiuussinnaavoq, tamanna eqqortuunngitsumik isummerfiusimangippat.

3-mut 4-mullu.

Akileraartarnermi Pisorta qarfiup paasinnitaaseraa, pigisanik qularnaveeqqutissanngorlugit arsaarinninni arnerigaluit asuliinnartut taamaatitinneqarsimappat, taava suliap pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipisitsineq attatiinneqassasoq, takuuk TfS 1997, 678 ØLK (ilanngussaq).

Assilisami ilanngussami immikkortoq N.2-mi AKILERAARTARNERMUT ilitsersuummi 2006-1 "AKILERAARTARNERUP iluani suleriutsinut ilitsersuussummi" pisortat piumasaqaatigisartagaasa pisoqalisarnerat qimerloorneqarpoq. Ilitsersuummilu ilaatigut innersuusutigineqarpoq eqqartuussissutit arlariit 1908-mut inatsimmut atatillugu, taakkulu aamma Ombudsmandip suliami matumani isummersoneranut soqutiginaatiliusinnaassagunarpot."

Kommunimut tamatuma kingornatigut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Kommunip oqaaseqaatai tusaatissatut tiguakka, kommunillu nammeneq piumassuseq tungavigalugu isumaqatigiissutinik (frivillige forlig) aamma pisoqalisoornerup isumaqatigiissuteqarnikkut (forlig) kipitinneqarnera pillugu immikkoortoq innersuusutigalugu.

Kommunip "... kommunimi pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartut qularnaveeqqusiussassatut arsaarinnissuteqarsinnaasut, pisoqalisoonnissamut piffissarititaasumik kipititsinissaq siunertaralugu" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq) oqarnera pillugu oqaatigaara pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qularnaveeqqutit arsaarinnissimanera pisassarisaqartumik pisariaqanngitsumik kinguarsaanani isumaqatigiissuteqarnikkut, eqqartuussutikkut eqqartuussivikkoortumilluunniit aalajangiinikkut allakkatigut malersorneqarpat pisassarisat pisoqalisoonnissaannut killissaritaasumik kipititsinnaanerup annaaneqarsinnaaneraniq apeqqutinnut Akileraartarnermi Pisorta qarfiup akuersaartumik akissutaa tigoqqammeriga.

Akileraartarnermi Pisorta qarfillu allaffigeqatigiittarnitta tassunga tungasortai ilanngullugit nassiuppakka, kommunilu qinnuigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qularnaveeqqutit arsaarinnissimaneriniq kommunip qanoq iliorluni malitseqartitsiviginnittarnera pillugu nasuiaateqaqqullugu."

Misissuineramut tamatuma kingornatigut Ombudsmandip pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera pillugu apeqqutit kommunip pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartuanit saqqummiuneqartup qulaajareerreqarnissaata tungaanut unitsikkallarnejarpoq, tak. 2007-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortumi 1.3.-mi tamanna pillugu erseqqinnerusumik allaaserineqartut.

Suliaq kommunimut allakkatigut 27. august 2007-imeersutigut aallarteqqippara, kommunillu 31. august 2007-imi imatut akivaanga:

"Allakkat nr. 13069 27/08-2007-imeersut, j.nr. 11.73.88.73/053-05, imaattunik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsisut tiguineqarnerat matumuuna uppersarnerarpoq:

- Qularnaveeqqusiussatut arsaarinnissuteqarnerit, qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarfiusartut, pillugit taamatut iliornerup nammineq pisoqalisoorneq unitsinngikkaa pillugu kommunip Akileraartarnermi Pisortaqarfik isumaqatigaa.
- Qularnaveeqqusiussatulli arsaarinninniarnert iluatsitsiffiunngitsumik inaarneqartut pineqaraangata, tassa qularnaveeqqusiussatut arsaarinniffiunngitsut, taamatut ittut pisoqarlisoorinnaaneq unitsittarpaat, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qularnaveeqqutitut arsaarinnilluni inatsisinik tunngaveqarluni iliuuseqarneratut isigineqarmat.

Eivind Eidersenip atuakkiaani 1999-imi siullermeertumik saqqummersinneqartumi ”Forældelsesloven af 1908 med kommentarer”-mi qupperneq 233-mi immikkoortorta q kingullermut kommuni innersuussissalluni imminut pisinnaatippoq, taanna imatut oqaasertaqarpoq:

”Qularnaveeqqusiussatut arsaarinnissuteqartoqarpat, kisiannili akiligassalik pigisanik nalilinnik arsaarinnissutaasussanik tunniussassaqaangippat, pisassarisaqartoq pisassarisaminik sapinngisani naapertorlugu eqqartuussivikkoortitsilluni akiliisitsiniarsinnaavoq. Naallu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartut qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqaqqanngikkaluartut, pigisanik arsaarinnissimannikkaluartut imaluunniit qularnaveeqqutitut arsaarinnikkallarsimannikkaluartut, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qularnaveeqqutitut arsaarinnilluni inatsisinik tunngaveqarluni iliuuseqarneratut isigineqassaaq.” (Atorfeqarfimmit nutsigaa-voq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

”Aallaqqaasiutitut oqaatigaara pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartooq aningaasanik tigoriaannarnik qularnaveeqqutitut arsaarinnissimatillugu manna eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 6, imm. 2, nr. 1 -ip nassatarigaa, tassalu aningaasanik tigoriaannarnik qularnaveeqqutitut arsaarinnissutaasut pisassarisaqartumut atu-gassannagortinneqarnerat.

Tamanna pisoqalisoorarneq pillugu inatsiseqartitsinermut atatillugu pisassarisat akilernerqarnerattut isigineqartariaqarpoq.

Tulliullugu oqaatigaara kommuni (Akileraartarnermilu Pisortaqarfik) isumaqatigigikka oqarmata pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerisa Danmarkimi inatsiseqartitsineq malillugu pisoqalisoorinissamat piffissaliussaq kipitissinnaagaat.

Taamaattorli kommuni isumaqatiginngilara ima oqarmat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup Danmarkimi inatsiseqartitsineq malillugu qularnaveeqqutitut arsaarinninnera immini eqqartuussivikkoortumik iliuuseqarnerusoq pisoqalisoorinnaaner-mut piffissaliussamik kipititsisoq.

Kommunip atuakkiaatut innersuussutigisai qularnaveeqqusiussatut arsaarinnissutinut akiliisitsiniarnermi eqqartuussivimmit ingerlanneqartartunut tunngasuupput.

Danmarkimi inatsiseqartitsinermi pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartooq eqqartuussi-viup ataani oqartussaasutut aalajangiisartutut isigineqaqqanngilaq, tak. eqqartuussut UfR 1931.107H-mi naqinneqartoq aamma Bo von Eybenip atuakkiaa ”Forældelse I”,

Forlaget Thomson, 2003-meersoq, quppernerit 320 tullialu aamma "Betænking 634/1971 om udlæg og udpantning", qupperneq 102.

Danmarkimili inatsiseqartitsinikkut ileqquusumi⁶¹ aalajangersarneqarpoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qularnaveeqqutitut arsaarinninneranut inatsisitigut sunniutit eqqartuussivikkut iliuuseqarnermi sunniutaasartut pissuseqataat atatinneqartut, tak. pisoqalisootarneq pillugu inatsimmi § 2, tassami Højesteretsip innersuusutigisimammagu Danmarkimi eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 527 akileraarutitik akitsuutinillu akiliisitsiniarnermi periaaseq pillugu inatsimmi nr. 278-imi, 26. maj 1976-imeersumi § 5 tunngavigalugu qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniaqqusissummik tunniussinerup pisoqalisoorsinnaanermut killiliussamik kipititsisuuvoq qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniarnerni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartunit aamma ilanngaaserisutut akiliisitsiniartartunit ingerlanneqartunut aamma atuuttoq.

Højesteretsip eqqartuussutikkut taaneqartukkut manna aalajangersarpaa, tassalu ataqatigiinneqarnermi tassani pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut eqqartuussivikkoortumillu akiliisitsiniartarfuit assigiinnigissutaat tassaasoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 527 tunngavigaanni pisoqalisoornissamut piffissaliussaq qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniaqqusissutit tunniunneqarnerani⁶² kipitinneqartartoq, pisoqalisoornissamulli piffissaliussaq qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniarneratigut kipitinneqartarluni, tassami qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniarneq akileraartarnermi oqartussaasumit namminermit ingerlanneqartarmat, imaanngitsoq taamatut akiliisitsiniaqqusissut tunngavigalugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut ileqquusumi⁶³ aalajangersarneqarpoq qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniarneq, oqartussaasup sorliup akiliisitsiniarnermik ingerlatsinera apeqquataatinnagu, immiini tassaangitsoq pisoqalisootarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 2 akiitsoqarnermut tunngasunik ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisoorsinnaanerannik atorunnaarsitsisvoq tunngavigalugu "inatsiseqartitsinikkut immikkut tunngavissaq".

Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut ileqquusumi⁶⁴ aammattaaq aalajangersarneqarpoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarneq akiitsoqartup akiitsoqarfigisami naatsorsugaatut akiitsoqarnerminik nassuerutiginniffigisaa pisoqalisootarneq pillugu inatsimmi § 2

61) UfR 2000.1504H.

62) Piffissap qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut akiliisitsiniaqqusissutit tunniunneqarfiata pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussap kipitinneqarneranut piffissatut atuunneranut pissutaasoq tassaavoq suliani inuit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutitik eqqartuussivikkut suliani piffissaliunneqartutut atuuttut assingi atorlugit piffissanik naatsorsuisinnaanermik kissaateqarneq, tak. Rigsdagstidende 1894/1895, Tillæg A, qupperneq 41 inatsisissatut siunnersuummi § 12 pillugu, taannalu Danmarkimi inuit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutitik eqqartuussivikkut suliani piffissaliunneqartunik naatsorsueriaaseq pisoqaanerusoq innersuusutigineqarpoq, Forordning af 20. marts 1795, § 1.

63) UfR 1914.293V, UfR 1917. 14H, UfR 1931.107H, UfR 2001.1275H.

64) UfR 1946.970Ø aamma UfR 1997.1466Ø.

eqqartuussivikkortumik iliuuseqarnikkut iliuuseqarnermi saniatigut akiitsoqarnermik akuersinermut tunngasuusooq tunngavigalugu pisoqalisoornermik kipitsisuusooq.

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerit pisoqalisoorsinnaanermik kipititsisutut sunniuteqarnerat pillugu apeqqut Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi isummerfigineqarsimannigilaq, Kalaallillu Nunaanni inatsiseqartitsinerup Danmarkimi inatsiseqartitsinermi manna allaassutigaa, tassalu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiliisitsiniartarfittut eqqartuussivik sinnerlugu iliuuseqartuunnginnera, tamannalu Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pinngitsaaliilluni naammassinninnerup eqqartuussivinnit suliaasaannginneranik pissuteqarpoq, eqqartuussisarnerli pillugu inatsimmi kapitali 7, § 19-ikkut ingerlatsinermi oqartussaasunut (politiinut pinngitsaaliillutillu akiliisitsiniartartunut) isumagisassanngortinneqarsimalluni.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit imaluunniit Kalaallit Nunaanni akileraarutiniq akiliisitsiniartarneq pillugu inatsisit (aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat akileraaruserinerlu pillugu Inatsisartut inatsisaat) qularnaveeqqutitut arsaarinnikkut akiliisitsiniaqqusissummik tunniussinerup imaluunniit qularnaveeqqutitut arsaarinninnerup pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussap kipitinneqarnera pillugu malittarisassanik imaqaanngillat.

Uanga paasinninnera malillugu tamanna uku Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi atuuttutut isigineqartariaqarnerat nassataraat:

Qularnaveeqqutitut arsaarinninnerup imaluunniit pinngitsaaliilluni iluatsinngitsumik akiliisitsiniaraluarnerup ukiut tallimat qaangiunneranni immini pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussap kipitinneqarnissaanut inatsiseqartitsinikkut immikkut tunngavissalinngilaa, tak. pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 2, tassami inatsimmi aalajangersagaq taanna tunngavigalugu inatsiseqartitsinikkut immikkut tunngavissaq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik suliaq kisiat tunngavigalugu pissarsiari-neqarsinnaanngilluinnarmat.

Akiitsoqartup akiitsoqarnerminik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut imaluunniit pinngitsaaliilluni tuniniaanermut atatillugu nassuerutiginninnera inatsiseqartitsinikkut immikkut tunngavissamik pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussamik kipititsisumik pilersitsivoq, tak. pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 2.

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 2 tunngavigalugu pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussaq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsineq malillugu aamma kipitinnigilaa, tassami pinngitsaaliilluni akiliisitsiniar-neq immini pisoqalisoorsinnaanermik kipititsisuussappat - Danmarkimi inatsiseqartitsinermi atuuttut pissuseqataannik - tamanna inatsimmi immikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusariaqarmat.

Tamatumani manna pingaaruteqartutut isigaara, tassalu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi eqqartuussiviit pinngitsaaliillutik akiliisitsiniarsinnaanerat pillugu malittarisassanik imaqaannginnera, taamaattumillu tamanna pissutigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 2 tunngavigalugu eqqartuussivikkoortumik iliuuserineqartutut isigineqarnissaanik oqalunneq isumassaqarani, taamatuttaarlu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu

inatsimmi imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat akileraarutinik akiliisitsiniarneq pillugu inatsisiliaanni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerit pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussamik kipititsisuunera pillugu malittarisassanik imaqaratik.

Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinerup aamma Danmarkimi inatsiseqartitsinerup assigiinnngissutaasa allaaserineqartut nassatarisaannik Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermit matuma naliliiffigineqarnissaa pissutissaqarpoq, tassalu qularnaveeqqutitut arsaarinnissutigineqartunik pinngitsaaliilluni tuniniaasoqaqqullugu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuunermut qinnuteqaammik tunniussineq pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 2 tunngavigalugu eqqartuussivikkoortumik iliuseqarnerunersoq. Apeqqut taanna pillugu oqaatigaara qinnuteqaat taamaattoq pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi eqqartuussivikkoortumik iliuseqarnermik oqartarnermi pineqartutut isigineqarsinnaanersoq uanga nalorninaroqartutut isigigiga.

Tamanna manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu pinngitsaaliilluni tuniniaaneq tassaasoq qularnaveeqqutitut arsarinnissutigineqartunik tuniniaasinnaatitaanerup qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut pilersinneqartup atorneqarnera, taamaalillunilu qularnaveeqqutitut arsaarinninnerup pisassarisanut ataneqarnera, taamaattumillu isiginiagassat pisassarisat piffissap aalajangersimasup iluani pisoqalisoortarneranut tunuliaqutaasut pisoqalisoortarnerat matuminngattaaq nassataqartariaqartoq, tassalu qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut naammassinninniarsinnaatitaanerup pisassarisat pisoqalisoortarnerisigut atorunnaarneranik nassataqartariaqartoq, tak. Højesteretsip eqqartuussutaa Ufr 2001.1275H-mi naqinneqartoq, innersuussummi 7-imi aamma innersuussutigisara.

Eqqartuussisuunerup pinngitsaaliilluni tuniniaaqqusilluni qinnuteqaammik suliarinninnera pisassarisanik qularnaveeqqutitut arsaarinninnermut tunngaviusunik eqqartuussivikkut misiliisimanermut takussutissaanngilaq, pinngitsaaliillunili tuniniaanerup taamaallaat qularnaveeqqutitut arsaarinninnerup inatsiseqartitsinikkut misilinnera kisiat nassataraa.

Allatut oqaatigalugu pineqartoq tassaavoq pisoqalisoorsinnaanermut piffissaliussap ingerlanerata pisassarisat pinngitsaaliilluni tuniniaanerup ingerlanneqarneratigut matuneqarpata aatsaat unitussaanera.

Taamaattumik uanga massakkut⁶⁵ paasinninnera unaavoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasup ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisoortarneq taamaallaat imatut kipitissinnaagaa:

- Pisassarisat akilernerqarnerisigut imaluunniit akissarsianit unerartitsinikkut, qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut ilanngaassinikkulluunniit akilersorneqarnerisigut,
- akiitsoqartup akiitsoqarnerminik akiliisitsiniarnermi oqartussaasumit nassuerutiginnitsitsineratigut imaluunniit
- pisassarisat akilersinniarneqartussat eqqartuussutikkut aalajangersartinneqarnerisigut, eqqartuussivikkoortitsinissaq pinngitsoortinniarlugu isumaqatigiissuteqarnik-

65) Taamaalillunga paasinninnerigallakkattut kommunimut 28. juli 2005-imi tusarniaaninni oqaatigisara allanngortippara.

kut imaluunniit akiliisinnaajunnaarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit eqqartuussivikkut suliarinninnermut atatillugu.

Inatsisitigut inissisimaneq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerup pisoqalisoorsinnaanermik kipititsisuuneranik nassataqartoq pilersinneqassappat inatsisip nutaap akuerineqarnera piumasaqaataasariaqarpoq."

Akiitsoqartunik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermut aggeqqusisarneq

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Suliat suliffeqarfinnut tunngasut ilarpaaluinit erserpoq kommunip suliffeqarfiit eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21, imm. 2 innersuussutigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermut aggeqqusarsimagai, aggeqqusissummi oqaatigalugu akiitsoqartoq takkutinnigippat akiitsoqartup politiit ikiortigalugit sassartinneqarnissaa pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarertartup piumasaqaatiginiaraa.

Oqaatigaara akiitsoqartoq takkutinnitsoortoq politiit ikiortigalugit sassartinneqassappat akiitsoqartup inuunissaa piumasaqaataasoq. Akiitsoqartoq suliffeqarfiuppat (assersuutigalugu aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiuppat imaluunniit piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiuppat (anpartsselskab)) inuttut akisussaatinneqanngitsoq, politiit ikiortigalugit sassartitsineq atornerqarsinnaanngilaq. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit qallunaat eqqartuussisarneq pillugu inatsisaanni § 494, imm. 4-kkut ingerlatseqatigiiffiit assigisaasalu sinnisaannik aggeqqusisarneq pillugu aalajangersakkap assinganik imaqqanngilaq.

Aamma oqaatigaara immersugassamit kommunip aggeqqusissutitut atortagaanit politiit ikiortigalugit sassartitsinissamut periarfissamik oqaatiginnittumit ersinngitsoq akiitsoqartoq nammineq takkuteqqullugu aggeqquneqartoq.

Akiitsoqartoq nammineq takkuteqqullugu aggeqquneqanngippat akiitsoqartup eqqartuussisserisumik sinnisoqarsinnaanera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 8, imm. 1-ip, tak. imm. 2, nassataraa.

Aammattaaq immersugassami kommunip aggeqqusissutitut atortagaani aggeqqusineq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissaq siunertaralugu pisoq oqaatigineqanngilaq.

Aggeqqusinerup eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21 tunngavigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissaq siunertaralugu pinerata oqaatigineqarnera akiitsoqartup takkunnissaminut pisussaaffeqarneranut tunngaviuvoq.

Taamaalilluni akiitsoqartup aqutsinermi oqartussaasunut takkunnissaa eqqartuussisarneq pillugu inatsisip avataatigut piumasaqaatigissallugu inatsisitigut nalinginnaasumik tunngavisqaqqanngilaq.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Taamaattumik kommunip eqqartuussisarneq pillugu inatsit malinngippagu akiitsoqartup kommunimit saaffiginnissut akineqassanersoq akineqassappallu ornigulluni takkunnikkut, oqarasuaatikkut, allakkatigut imaluunniit e-mailikkut akineqassanersoq nammineq toqqarsinnaasussaavaa.

Kommunip immersugassami aggeqqusinermini atortagaani aamma oqaatigineqarpoq pinngitsaaliilluni akiliitsitsiniartartumut takkutinnitsoorneq akissarsianit unerartitsinerup aallartinneqarneranik nassataqarsinnaasoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara akiitsoqartup eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu takkuttussaaitaanera pillugu malittarisassat tassaammatta malittarisassat suliap paasissutissartalersorneqarneranut tunngassuteqartut.

Takkutinngitsoorneq pissutigalugu akissarsianit unerartitsinerup pineqaatissiissutitut kommunimit atorneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

Apeqqut taanna eqqarsaatigalugu 2001 pillugu nalunaarutinni suliaq 04-7 aamma innersuussutigaa.

Kiisalu maluginiarpara kommunip aggeqqusinermini piffissaliussaq ”ullumikkumiit ullut arfineq pingasut” atoraa.

Tamanna pillugu oqaatigaara ingerlatsinermi oqartussaasunit innuttaasunut nalunaarutit aalajangiinerunerat allaaneruneralluunniit apeqqutaatinnagu inatsisitigut aatsaat sunniuteqalersarmata nassiussivigineqartumut apuunnermikkut.

Taamaattumik oqaatigineqartut piffissaliussamik naatsorsuineq nalornilersitsisinnaavoq, ulloq allakkat ullullerneqarfiat eqqorlugu apuutinnikkunik. Tamatuma saniatigut ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassataara innuttaasut ingerlatsiviup saaffiginnissutaanik isummerfiginnissaminut naammaginartumik piffissaqartinneqassasut.

Kommuni tamatuma kingornatigut qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

- Suliani ingerlatseqatigiiffiit assigisaasalu pinngitsaaliilluni akiliitsitsiniarnissamut aggeqquneqaraluarlutik takkutinnigfiini periaaseq,
- akiitsoqartoq pinngitsaaliilluni akiliitsitsiniartartumut nammineq takkutinnigppat, imaluunniit akiitsoqartoq allakkatigut oqarasuaatikkulluunniit akissuteqarpat kommuni qanoq iliortarner-soq,
- suliani innuttaasut pinngitsaaliilluni akiliitsitsiniarnissamut aggeqquneqaraluarlutik takkutinnigfiini akissarsianit unerartitsisoqarnissaanik kommuni aalajangiitinnagu sulianik paasissutissartalersuineq suna kommunip suliarisarneraa,
- pisuni aggeqqusissutip aggeqquneqartumut ullormit nassiussivigineqartumit kingusinnerusukkut annguffigisimasaani ”ullumikkumiit ullut arfineq pingasut”-nik piffissaliunneqartoq kommunip qanoq iliorluni naatsorsortarneraa, aamma

- aggeqqusinermut piffissaliunneqartup sivitsorneqarnissaanik qinnutigisat akuersaarniarlugit kommunip periaasia."

Kommunip 27. februar 2006-imi imatut akivaanga:

"Aggeqqusissutit oqaasertalersugaanerat pillugu Ombudsmandip oqaaseqaatai K Kommunimit nalinginnaasumik isumaqataaffigineqarput. Ataani siunnersuutigineqarput aggeqqusissutitut atornegartartussat naleqquttumik iluseqarnissaq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip oqaatigisai.

”AGGEQQUSISSUT

Akiligassannut kinguaattoorutit, akiitsunut takussutissaq ilanngullugu nassiunneqartoq naapertorlugu, matuma qulaani pineqartut pillugit matumuuna akiligassalerivimmut aggeqquneqarputit allakkap ullulerneqarneranit kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit (ulloq/nalunaaqutaq), arsaarinnissuteqarnissaq siunertaralugu, takuuk eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21.

Agginngitsoorneq tigusarineqarnermik politiiinullu saqqummiunneqarnermik nassataqarsinnaavoq soorluttaaq suliamik eqqartuussivimmut suliasannngortitsinnaaneq, tassunga ilanngullugu najukkannut/suliffinnut arsaarinnikkiartortoqarsinnaanera naatsorsuutigissagit.

Akiligassat piffissaliussap iluani akilerneqarsimappata, taamaalilluni kommunip akiliutit tigusimappagit, aggeqquneqarnerit manna atorunnaassaaq.

Aggersinnaassannngikkuit akiliisitsiniartarfik piaarnerpaamik attavigissavat.

Aggeqquneqarnermut piffissarititaasoq atorunnaarniariarpat akiitsut sulisitsisut aqqutigalugu akilersinniarniqarsinnaapput akissarsianit, tunisanit assigisaannilluunniit unerartitsinermik aallartitsinikkut, takuuk eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 12. Ilinnit ilisimatitsissutinik amigaateqarutta unerartitsinermi procenti missingersorlugu aalajangersarneqasaaq, annerpaamilli akileraarutit akissarsianit ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit tunniunneqartut 1/3-iat.

Pinnngitsaaliinikkut naammassinninniarnermut akerriliissut pigisallu nalillit arsaarinnissutigitikkumasatit akiliisitsiniartarfimmut nalunaarutigeqquneqarput.”

”AGGEQQUSISSUT

(A/S-imut ApS-imullu) akiligassanut kinguaattoorutit, akiitsunut takussutissaq ilanngullugu nassiunneqartoq naapertorlugu, matuma qulaani pineqartut pillugit matumuuna akiligassalerivimmut (atsiortussaaitaasoq) nammineerluni aggeqquneqarpoq allakkap ullulerneqarneranit kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit (ulloq/nalunaaqutaq), arsaarinnissuteqarnissaq siunertaralugu, takuuk eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21.

Akiligassat piffissaliussap iluani akilerneqarsimappata, taamaalilluni kommunip akiliutit tigusimappagit, aggeqquneqarnerit manna atorunnaassaaq.

Aggersinnaassanngikkuit akiliisitsiniartarfik piaarnerpaamik attavigissavat.

Pinnngitsaaliinikkut naammassinninniarnermut akerliliissut pigisallu nalillit arsaarinnissutigitikkumasatit akiliisitsiniartarfimmud nalunaarutigeqquneqarput.”

Ingerlatseqatigiiffimmit akiitsoqartumit sinniisuutitamik takkutinnngitsoortoqaraangat akiitsulip najugaanut alakkaaneq imaluunniit oqarasuaatikkut attaveqarniarneq aallartinneqartarpoq.

Aggeqqusissut naapertorlugu akiitsulik takkutinnngitsooraangat qularnaveeqqutit arsaarinnissuteqarnissamik suliaq aallartinneqartarpoq tamatumalu malitsigisaanik akileeqquneqarsinnaatitaaneq aamma akerliliissuteqarsinnaatitaaneq pigisanillu nalilinnik qularnaveeqqutit arsaarinnissuteqartarnermik suliaqarneq pillugu inatsisitigut sunniuteqartitsinissaq akiitsulimmut nalunaarutigineqartarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu aamma qularnaveeqqutit arsaarinnissuteqarnermut attuumassuteqanngitsumik akissarsianik unerartitsineq aallartinneqarsinnaavoq. Akiitsoqartup aggeqqusissut oqarasuaatikkut, allakkatigut imaluunniit e-mailikkut akisuteqarfigippagu taava akisutigineqartup imarisai kommunip akiliisitsiniarluni iliuseqarnissaanut apeqqutaalersarput. Aggeqqusissutip sivitsorneqarnissaanik qinnuiginninneq nalinginnaasumik akuerineqartarpoq.

Kommunip isumaa malillugu immersugassaq aggeqqusissutit maannamut atorneqartartoq illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi piffissarititaasumik pisarialimmik imaqarpoq. Ataatsimut isigalugu immikkoortumi "Akissarsianik unerartitsisarneq"-mut oqaaseqaatit innersuusstigineqarput.

Aggeqqusissut ullormit nassiunneqarnerminit kingusinnerusumit tigusisussap najugaqarfianut apuunneqarpat aggeqqusinermit piffissaliussaq ullormit tassannga tigusiffiusumit naatsorsorneqartarpoq. Allakkat apuunniartarnerat pissutigalugu allakkat ullormi nassiunneqarfimmini apuussimanissaat aallaavittut naatsorsuutigineqarneq ajorpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Kommunimut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Aallaqaasiutit maluginiarpara akiitsoqartunik aggeqqusisarneq pillugu oqaaseqaatika kommunip ataatsimut isigalugit isumaqatigai.

Aggeqqusinerмили immersugassaq issuarneqartoq pillugu kommunip oqaaseqaatai pillugit atasiakkaanik oqaaseqaatissaqarpunga.

Inuttut akisussaatinneqartunik aggeqqusissummit erserpoq takkutinnngitsoorneq suliami "eqqartuussivikkoortumik iliuseqarnermik" kinguneqarsinnaasoq, matumani qularnaveeqqutit arsaarinninneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Eqqartuussivikkoortumik iliuseqarneq pillugu qulaani oqaaseqaatika innersuussutigalugit oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut suliaat aallaavittut tassaannngitsut eqqartuussisutut suliaat, tassami pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarneq allaffissornermi suliaatut Kalaalit Nunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsisikkut isumagi-

sassanngortinneqarsimammat, taamatuttaarlu eqqartuussiviit ataanni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarfittut eqqartuussivinnik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermi sulianik suliaqartartunik pilersitsisoqarsimanani.

Tamatuma nassataraa qularnaveeqqutitut arsaarinnittoqarsinnaanerani pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup misissuisarnerata eqqartuussivikkoortumik iliuseqarnerunnginnera.

Aatsaat eqqartuussivikkoortumik iluuseqartoqassaaq qularnaveeqqutitut arsaarinnissimaneq pinngitsaaliilluni tuniniaaqquisoqarnissaanik, eqqartuussiviup suliassarisaanik, qinnuteqaammik tunniussinikkut malitseqartitsiviginnittoqarsimappat, tak. illuutini il.il. pinngitsaaliinikkut tuniniaaneq pillugu nalunaarut nr. 201, 3. maj 1978-imeersoq Kalaallit Nunaanni atortusaq.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara qularnaveeqqutitut arsaarinninneq pillugu eqqartuussivikkoortumik iliutsimik taaguummit allaasumik atuinissaq isumaliutersuutigeqqullugu.

Akissarsianit unerartitsinissamut periarfissaq aggeqqusissummi oqaatigineqartoq eqqaarsaatigalugu oqaatigaara tamanna pillugu aalajangiineq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerummat, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat eqqortinneqarsimanissaanik piumasaqaateqarfiusoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat aggeqqusinnermut atatillugu eqqortinneqarsimasutut isigineqarsinnaappata uanga paasinninnera unaavoq aggeqqusissummi oqaatigineqareersut saniatigut akissarsianit unerartitsisoqassappat akissarsianit unerartitseqqusissut sulisitsisumut kimut nassiunerqarniarnersoq kommunip paasissutissiissutigisassagaa.

Ingerlatseqatigiiffinnik il.il. aggeqqusissut issuarneqartoq eqqaarsaatigalugu eqqaasitsissutigaa allakkanni 18. juli 2005-imeersuni oqaatigigiga pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermut pissutissaqanngitsumik takkutinnitsoortoqarnerani ingerlatseqatigiiffinnut inuttut sinniisaasunik politiit ikiortigalugit sassartitsinissamut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tunngavissaliisoqarsimanngitsoq.

Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffimmu sinnerlugu iliuseqarsinnaatitaasumik aggeqqusinnissamik kommunip toqqaanera pineqartup tamatuma kingornatigut politiit ikiortigalugit sassartinneqarnissaanut periarfissaliinngilaq, tassami akiitsoqartoq kisimi politiit ikiortigalugit sassartinneqarsinnaammat.

Taamaattumik politiit ikiortigalugit sassartitsinissamut periarfissaqarnerata aggeqqusissummi tassani innersuussutigineqarsimannginnera qulaani taaneqartut nassatarigaat naatsorsuutigaa, tamannalu tunngavigalugu aggeqqusissut taanna pillugu oqaaseqaatissaqarnanga."

Kommunip 2. november 2006-imi imatut akivaanga:

"Ombudsmandip isumaliutersuutai tunngavigalugit K Kommuni isumaqarpoq arsaarinnissuteqarnissamut eqqartuussivikkoortumik iliuseqarnerup allaanerusumik taaguusernissaata isumaliutiginnissaanut tunngavissaqarnani, tassami akiliisitsiniartarnek pillugu inatsisitigut malit-tarisassat atuuttut nassuiaataannut kommunip paasinninnera unaammat akiliisitsiniartarnermi oqartussaanerup eqqartuussiveqarnermut tunngasuunera qularutissaanngitsoq.

Eqqartuussinissamut piginnaatitsineq pineqarpoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussutinik naam-massisitsiniartartut pillugit nalunaarutikkut nr. 90-ikkut, 1. marts 1983-imeersukku, tak. arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Inatsisartut nalunaarutaat nr. 10, 26. juni 1979-imeersoq, pingaartumik piumasaqaatit inatsisiti-gut tunngavissaqartinneqartut ilaasa iluanni pillaammik naammassinninnissamut tunngaviusut eqqaassanngikkaanni ingerlatsivimmi inissisimavoq. Akiliisitsiniartartut arsaarinninnermik su-liaqarnerat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqanngitsutut isumaqarfigineqarpoq, tak. Bernhard Gomard, "Fogedret," sisamassaannik naqitertitaq, q. 24 tulluilu, kiisalu Jens Gade, "Forvaltningsret – almindelige emner," sisamassaannik naqitertitaq, q. 633, allakkiaq 151.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Ingerlatseqatigiiffinnik ilaallu ilanngullugit aggeqqusinermi immersugassatut al-lannhortitatut kommunip siunnersuutaa suliffeqarfiullu sinniisaanik politiit ikiorti-galugit sassartitsisinnaatitaanerup kommunimit peerneqarsimanera tunngavigalugit apeqqut taanna pillugu annertunerusumik iliuseqaaqqissanngilanga.

Akiitsoqartup aggeqqusissummut nammineq ornigunnani allatut akissuteqarnerata i-natsiseqartitsinikkut sunniutai pillugit apeqqut eqqarsaatigalugu akiitsoqartup qisua-riaataata sukumiisuunersoq pisut ataasiakkaarlugit naliliisoqartarneranik oqarnek tusaatissatut tiguara. Suliame illua'tungiusup sinniisaata takkunnera pillugu apeqqut kommunip toqqaannartumik isummerfiginngikkaluarua kommunip akissutaa imatut paasineqassasoq naatsorsuutigaara, tassalu akiitsoqartoq nammineq takkuteqqullugu aggeqquneqartoq sinnerlugu suliame illua'tungiusup sinniisaa takkuppaa suliaq akilii-sitsiniarnermut tunngasoq akiitsoqartoq nammineq najuutinngikkaluartoq suliarine-qassanersoq naliliisoqartartoq.

Aggeqqusissut malinneqanngippat tamanna akissarsianit unerartitsinerup aallartin-neqarneranik ingerlaannartumik nassataqartinneqartarnerasoq kommunip erseqqissu-mik oqaatiginngilaa.

Oqaatigaara akissarsianit unerartitsinermik (qularnaveeqqutitullu arsaarinninner-mik) aallartitsisoqassappat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliamik paa-sissutissartalersuisarneq suliame illua'tungiusup illua'tungerisami saqqummiussanik paasitinneqarsinnaatitaanera taakkulu pillugit oqaaseqaatiminik saqqummiussis-inaatitaanera pillugit malittarisassat nalinginnaasut malinneqarnissaannik piuma-saqateqarfiusoq.

Tamatuma pingaartumik akissarsianit unerartitsinermik akiitsoqartup pinngitsaaliil-luni akiliisitsiniarnermut takkutinngitsoorneranut akiliisitsiniarnermi oqartussaasup

pineqaatissiissutitut atuisinnaannginnera nassataraa. Apeqqut taanna eqqarsaatigalugu 2001-imi ukiumoortumik nalunaarusiama kalaallisuuani quppernerit 172 tullilu aamma qallunaatuuani quppernerit 133 tullilu kommunimut allakkanni 18. juli 2005-imeersuni innersuussutigisakka aamma innersuussutigaaakka.

Taamaalilluni pisumi akiitsoqartup aggeqqusissummut qisuarianngitsoorfigisaani akissarsianit unerartitsinermik akiliisitsiniarnermi oqartussaasup atuisinnaanera pillugu apeqqummi siullertut apeqqutaavoq paasissutissat suut akiliisitsiniarnermi oqartussaasup suliami piginerai.

Aappaattut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat pinngitsaaliilluni naammassinninniarnep aallartinnginnerani eqqortinneqarsimasapput, tamannalu kommunimut allakkanni 1. maj 2006-imeersumi aamma oqaatigaa-ra.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat akiitsoqartumik aggeqqusinermit atatillugu eqqortinneqarsimasutut isigineqassappata aggeqqusissut akiitsut amerlassusiat piffissarlu akilernerqarsimaffissaat, akissarsianit unerartitsinerup sulisisisumi kimi aallartinneqarnissaata eqqarsaatigineqarnera kiisalu isertitanit aningaasat qanoq amerlatigisut/akissarsiat procentii qanoq amerlatigisut ilanngaatigineqartarnissaat pillugit paasissutissanik erseqqissunik imaqartariaqarpoq. Qularnaveeqqutitut arsaarinninnikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarneq pineqarsinnaappat tamanna aamma paasissutissiissutigineqassaaq.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup eqqartuussivikkoortumik iliuuseqarsinnaanerani apeqqut pillugu isumaqarpunga taamaaliortoqarsinnaanngitsoq. Pisassarisat pisoqalisoornerat eqqartuussivikkoortumillu iliuuseqartarneq pillugu qulaani oqaaseqaatikka innersuussutigaaakka. Oqaaseqaatip matuma naggataani pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiliisitsiniarnermi eqqartuussivittut isigineqarsinnaasussaanerani (kukkusumik) paasinnineq kommunip oqaatigisaa pillugu oqaaseqaatikka aamma innersuussutigaaakka.

Kommunip aggeqqusinermi piffissaliunneqartunik naatsorsuisarnermi piffissaliussallu sivitsorneqarnissaanik qinnuteqaatit suliarineqarneranni periaaseq pillugu kommunip paasissutissiissutai isornartorsiuinissannut pissutissaqalersitsinnigillat."

Pensionisialinnik akiliisitsiniartarneq

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Sulianik [pensionisialinnik] akiliisitsiniarnermut tunngasunik tigoorneqartumik misissuininni pisut marlussuit naammattoorpakka, taakkunanilu K Kommuni [pensionisiallit] akissarsiaannit ilanngaassisimagunarpoq, assersuutigalugu ... kiisalu ... pillugit suliat takukkit.

Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 15. april 2003-meersuni § 18-imit makku erserput:

”§ 18. Pisortanit pensionisiat arsaarinnissutitut akiliutigitinneqarsinnaanngillat allatulluunniit eqqartuussivitsigoortumik suliassiissuteqarnermi tunngavigineqartussaanaatik. Taamatut isumaqatigiissuteqarnerit atortussaassuseqanngillat.”

Peqqussutissatut siunnersuummi oqaaseqaatit imaattut aalajangersakkamut tassunga atatinneqarput:

”Aalajangersakkap isumannaassavaa pensionisianut, pensionisiallip pilersornissaminut tunngavigisaanut, eqqunngitsumik akuleruttoqannginnissaa.”

K Kommuni qinnuigaara kommuni [pensionisiallit] soraarnerussutisiaannit taakku akissarsiatut isigalugit ilanngaassisarnerseq.

Aammattaaq maluginiarpara aggeqqusissummit kommunip [pensionisiaqartunik] aggeqqusinermini atortagaanit ... ersertoq:

”Takkutinngitsuussagaluaruit naatsorsuutigiinnassavat piffissaliussaq qaangiunniariarpat akiitsunnt akilersuisinneqalissagavit aningaasarsianniit ilanngaattarlutit, imaluunniit akiliisitsiniartartoq arsaarinninnermik suliqariartorluni ornigussinnaammat angerlarsimaffinnut/suliffinnut.

(...)”

Tamanna tunngavigalugu kommuni qinnuigaara pissutsit pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 18-imut assortuuttuunngitsut eqqarsaatigalugit aggeqqusissut [pensionisiaqartut] soraarnerussutisiaannit qularnaveeqqutitut arsaarinnittoqarsinnaalersillugu allatigulluunniit eqqartuussivikkoortumik (akissarsianit ilanngaassinikkut) malersuisoqarsinnaanngorlugu allatut oqaasertalersorneqarnissaa kommunip isumaliutersuutigisimaneraa nalunaarutigeqqullugu.”

Kommunip 27. februar 2006-imi imatut akivaanga:

"Pensionisiant ilanngaassuisoqarsinnaannginnera K Kommunip isumaqatigaa, aamma taama iliortoqarneq ajorpoq. Pensionisiaqartulli arlaqartut akiitsut naafferartumik pensionisiaminnit akilersornissaannut nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarsimapput. Erseqqissaatigineqassaaq tamanna nammineq piumassuseq malillugu pisimammat tamannalu pisariillisaatitut pensionisiat tunniunneqarnerannut atatillugu pislarluni. Taamaaliorneq pinngitsaaliissummik akissarsianit ilanngaassuinissaq pillugu nalunaarutip nalinginnaasumik atorneqartartup assinga atorlugu pisarpoq. Nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarnerup malitsigisaanik ”akissarsianik ilanngaatsinnissaq pillugu aqqissuussinermik” nalunaarut akiitsoqartumit atorneqartassasoq erseqqissaatigineqarsimavoq.

Akissarsianik ilangaassisarneq pillugu oqaasertaliussanik imalik K Kommunip allakkaa atorneqartartoq, akiitsoqartup soraarnerussutisiatut tigusartakkani kisiisa isertitarippagit peerneqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunimut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Kommunip akissutaa imatut paasivara pensionisiatut tunniunneqartunit ilanngaassisoqarneq ajortoq.

Kommunip akissutaa imatut aamma paasivara akiitsut akilernerqarnissaannut naafferartumik akilersuinissaq pensionisiaqartut namminneq piumassusertik tunngavigalugu isumaqatigiissutigisaraat.

Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 15. april 2003-meersumi § 18-ikkut aalajangersarneqarpoq:

"Pisortanit pensionisiat arsaarinnissutitut akiliutigitinneqarsinnaanngillat allatulluunniit eqqartuussivitsigoortumik suliassiissuteqarnermi tunngavigineqartussaananik. Taamatut isumaqatigiissuteqarnerit atortussaassuseqanngillat."

Uanga paasinneqqaarnera malillugu tamatuma manna nassataara, tassalu akiitsut akilernerqarnissaannut soraarnerussutisianit naafferartumik akilersuinissaq pensionisialimmut nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutigineqarsinnaasussaanngitsoq.

Pensionisiallip aningaasartuutinit ingerlaavartunut taakkuluunniit assigisaannut pensionisianit ilanngaassisoqartarnissaa kissaatigippagu manna uanga paasinninnera malillugu naapertuunnerpaasussaavoq, tassalu pensionisiaqartup nammineq kommuni tamatuminnga qinnuigippagu, taamaalilluni pensionisiaqartut pensionisianit ilanngaasoqartarnissaanik qinnutigisani kommunimut pisussaaffeqaatigissanagu.

K Kommuni qinnuigaara pensionisialinnik aggeqqusissutip massakkut allannngortinneqarsimasup assilineri nassiutequllugu."

Kommuni 2. november 2006-imi imatut akivoq:

"Allakkatigut 30. maj 2006-imeersutigut ilassutitut kommunip oqaaseqaatai, tak. imm. 3⁶⁶, pensionisialinnik akiliisitsiniartarneq, K Kommunip innersuussutigaa. Pensionisialinnut allakkat aggeqqusissutip maannakkut allannngortinneqartut imatut oqaasertaqalerput:

- 66) Kommunip allakkamini 30. maj 2006-imeersuni, tak. uanga j. normora 11.73.88.73./048-05, soraarnerussutisialinnik akiliisitsiniartarneq pillugu makku oqaatigai: "K Kommunip paasinninnera unaavoq pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutanni nr. 9-mi, 15. april 2003-meersumi § 18 pensionisiatut tunniunneqartunit qularnaveeqqutitut arsaarinninnissaq pillugu isumaqatigiissut imaluunniit eqqartuussivikkoortumik malersuineq eqqarsaatigalugit inatsimmi malittarisassaasooq pinngitsoorani malinneqartussa. Aalajangersakkalli taassuma pensionisianik tunniussinermut atatillugu naafferartumik akilersuinissamik nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarnissaq akornusinngilaa. Tamatumunnga atatillugu pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 12. maj 1996-imeersooq innersuussutigineqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

”Akiitsutit akilerneqanngitsut qulaani taaneqartut innersuussutigalugit ullumimit ullut arfi-neq pingasut qaangiutsinnagit akiliisitsiniartarfimmut matumuuna aggeqquneqarputit.

Agginngitsooruit piffissaliussaq qaangiunniariarpat najukkannut/suliffinnut arsaarinnikkiar-tortoqarnissaa naatsorsuutigisinnaavat.

Akiitsunik akiliinikkut, taamaalilluni akiliut piffissaliussap iluani kommunimit tiguneqarpat aggeqqusaanerit atorunnaassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

”Kommunip uannut akissutaa tunngavigalugu isumaqarpunga akiliisitsiniarnermi oqartussaasup pensionisiaqartullu akiitsut isumaginninnermi pensionisianit tiguisin-naatitsinikkut akiliinissamik inatsisunik unioqquitsinani isumaqatigiissuutigineqar-sinnaanersut pillugu apeqquut erseqqinnerusumik isummerfigissallugu pissutissaqar-lunga.

Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 21 aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaan-ni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 23 pensionisiatut tunniunneqartut akuliuffigine-qarnissaannut inerteqqummik imaattunik oqaasertaqartunik imaqarput.⁶⁷

Peqqussutini qulaani taaneqartuni aalajangersakkat peqqussutissatullu siunnersuum-mi aalajangersakkat pillugit oqaaseqaatit qallunaatuui assigiimmik oqaasertalersu-gaapput, kalaallisulli assigiinngitsunik oqaasertalersugaallutik.

§ 21 imatut oqaasertaqarpoq:

”[...] pensionisiat [...] akiligassanut allatulluunniit inatsisitigut malersuinermit attuumas-suserneqarsinnaanngillat. Piumasaqaatit taamaattut pillugit isumaqatigiissusiorderit atuu-sinnaanngillat. ...”

Peqqussutissatut siunnersuummi § 21-mut oqaaseqaatit makku erseerput:

”Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, utoqqalinersiat tunngavigalugit pinngitsaali-i-nikkut iliuusissanik piumasaqaateqartoqarsinnaanngitsoq, tassunga ilaapput eqqartuus-sinikkut malersuineq tunngavigalugu akilersuisitsiniarnerit allatulluunniit akiliussisitsiniar-nerit. Matumani pineqarput utoqqalinersiallip akiligassaqaqfigisai (...) utoqqalinersiai aki-liutigitinniarlugit piumasaqarsinnaatitaanngitsut. Inatsisitigut malersorneqarnermit tun-ngatillugu matumani siunertaavoq, pinngitsaaliinikkut allatut iliuuseqartarnerit mattunniar-lugit, taamaalilluni eqqartuussineq aqqutigalugu akiligassaqaqfigineqartut utoqqalinersiat aqqutigalugit akiliisitsiniartarnerat unitsinniarlugu, assersuutitut nakkaattoorluni akiliisin-naajunnaarsimaneq taaneqarsinnaavoq.

Taamaattorli imaanngilaq utoqqalinersianik akiliuteqarpallaarsimanermi kommunip akiliu-tigivallaakkaminik utertitsiniarsinnaanera imaluunniit akilersuisitsisinnaanera mattunne-qartoq, [...]

67) Peqqussutissatut siunnersuutini marlunni taakkunani peqqussutip oqaasertai aamma aalajangersakkat taakku pillugit oqaaseqaatit kalaallisuu assigiinngitsunik oqaasertaqarput, tamannalu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiittitaliaannut aamma Naalakkersuisunut allakkatigut nalunaarutigaa, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11.

Aalajangersakkat siunertaraat [...] utoqqaline[r]siassat siunertaminnut naapertuuttumik atornegartarnissaat, soorlu inuuniarnermi naammaginartumik aningaasartuuteqartarnissap periarfissaqarfingeqarnissaa.”

§ 23 imatut oqaasertaqarpoq:

”[...] pensionisiassanik ilanngaassisoqarsinnaanngilaq allatulluunniit eqqartuussivimmi suliaassiisoqarsinnaanani. Taamatut piumasaqarluni isumaqatigiissutit atortussaatinneqanngillat. ...”

Peqqussutissatut siunnersuummi § 23-mut oqaaseqaatit makku erseerput:

”Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq pensionisiat [...] pilersornissaminut tunngavigisaasa innarlerneqannginnissaat aalajangersakkakut qulakkeerneqassasoq, tassunga ilanngullugu ilanngaassinikkut imaluunniit allatigut eqqartuussivimmi suliaassanngortitsinikkut. Tassani isumagineqarpoq [...] pensionisiallip akiitsoqarfiisa pisassatik piniarsinnaanngimmatigik [...] pensionisianik ilanngaassineq aqutitigalugu. Eqqartuussivikkut suliaassanngortitsisarneq innersuussutigalugu siunertarineqarpoq allatigut pinngitsaaliinikkut [...] pensionisianit akiliisitsiniartoqarsinnaanera.

Aalajangersakkalli ajornartinnigilaa kommunip ilanngaassisinnaanera imaluunniit utertitseqqusisinnaanera, [...].

[...] pensionisiat siunertaminnut annertunerpaamik atornegarnissaat aalajangersakkamit qulakkeerniarneqarpoq, inuuniarinnikkut naammaginartumik atugaqarnissamut akiliuteqarsinnaanermik qulakkeerisuusumik.”

Aalajangersakkat taakku pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 15. april 2003-meersumi § 18-inik kommunip suliaataanik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininnik aallartitsinerma nalaani atuuttumik ingerlatitseqqinneruvoq.

§ 18 imaattunik oqaasertaqarpoq:

”§ 18. Pisortanit pensionisiat arsaarinnissutit akiliutigitinneqarsinnaanngillat allatulluunniit eqqartuussivitsigoortumik suliaassiissuteqarnermi tunngavigineqartussaananik. Taamatut isumaqatigiissuteqarnerit atortussaassuseqanngillat.”

Peqqussutissatut siunnersuummi § 18 siusinnerusukkut atuuttoq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erseerput:

”Aalajangersakkap isumannaassavaa pensionisianut, pensionisiallip pilersornissaminut tunngavigisaanut, eqqunngitsumik akuleruttoqannginnissaa.”

Pensionisiat pillugit peqqussummi 2003-meersumi § 18-ip aalajangersagaq pissuseqatini pensionisiat pillugit siusinnerusukkut peqqussutiniittoq ingerlateqqippaa. Aalajangersakkat taassuminnga imaqartut utoqqalinersiutit utoqqarnillu paaqqinnittarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 7-ip 28. oktober 1982-imeersup allannguutaa pillugu utoqqalinersiutit utoqqarnillu paaqqinnittarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 11. januar 1988-imeersumi § 1, ltr. e-kkut, § 12, ltr. a-mik allanngiusukkut, aamma inuussutissarsiorsinnaajunnaarneriutit pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 8-p 28. oktober 1982-imeersup allanngortinneqarneranik inuussutissarsiorsinnaajunnaarneriutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 11. januar 1988-imeersumi § 1, ltr. c-kkut, tassuuna kapitel 5a-mik nutaamik ilanngussinikkut, siullermeertumik ilanngunneqarput.

Aalajangersakktat taakku imaattuniik oqaasertaqarput:

"(...)nit piumasaqaatit arsaarinnissutitut akiliutigineqarsinnaanngillat imaluunniit eqqartuussisutigit malersorniarneqarsinnaanatik. piumasaqaatinut isumaqatigiissutit taamaattut assigisaalluunniit atortussaassuseqanngillat."

Allannguutit 1988-imeersut peqqussutissatut siunnersuutit piareersarlugit suliami imatut allaaserineqarput:

"Aammattaarlu siunnersuummi ilanngunneqarsimavoq (...)gut akiitsunut ilanngaassuisinnaanermut allatigulluunniit eqqartuussivikkoortumik malersorneqarsinnaanermut inerteq-quteqarneq; tassa Namminersornerullutik Oqartussat folketingip suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 580-imi, 29. november 1978-imeersumi § 2, imm. 2 malillugu taamaaliorinnaanermut pisinnaatinneqarsimanerat tunngavigalugu.

(...)

e)-mut. Aalajangersagaq nutaaq (...)sialinnik tunngaviatigit aningaasartatigit tapitullu tunniunneqartartutigit akiitsunut tunngatillugu ilanngaanneqarsinnaannginnerannik eqqartuussisutigullu tamakku pillugit malersuiffigineqarsinnaannginnerannik qulakkeerisoq. Aalajangersakktat taamaallaat kingunerissavaa akiitsutigit kinguartoorutinit ilanngaassisanngimmisap qulakkeerneqarnera. Taamaalilluni periarfissaqartuartaavaoq aningaasartuutitut aalajangersimasunut, soorlu ineqarnermut akiliutinut, kallerup inneranut, kiassarnermut il.il. piffissami (...)nersiutit tunniunneqarnerisa nalaani akilerneqartussatut ilanngaatsittarnissamik isumaqatigiissuteqarnissamat."

Suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik Kalaallit Nunaannut inatsimmi nr. 580-imi, 29. november 1978-imeersumi § 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 2. Kalaallit Nunaanni hjemmestyrip landstingip peqqussutaatigit suliassaqartitsiniarnermik inunnillu isumaginninnermik, tamatumunngalu ilanngullugit suliassaqartitsiniarnerup inunnillu isumaginninnerup aqunneqarnissaannik maleruqqusat erseqqinnerusut aalajangersassavai.

Imm. 2. Tamatumani hjemmestyrip aalajangersinnaavaa ikiuutit ingerlaannartumik tunniunneqartartut pillugit piumasarisat arsaarinnissutitut akiliutaasinnaanngitsut imaluunniit eqqartuussisutigit malersorniarneqarsinnaanatik, aammalu eqqartuussisutigit iliuuseqarnerit piumasarisanik taamaattunik inernillit atortussaassuseqaratik."

§ 2 piareersarlugu sulianit⁶⁸ ilaatigit makku erserput:

"Imm. 2-mi aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni meeqqanut tapisiat pillugit inatsisip atorunnaarsinneqarnera pillugu inatsimmi nr. 298-imi, 14. juni 1974-imeersumi § 2, imm. 2-mut naapertuuppoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kalaallit Nunaanni meeqqanut tapisiat pillugit inatsisip atorunnaarsinneqarnissaanik inatsimmi nr. 298-imi, 14. juni 1974-imeersumi § 2, imm. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"(...) landsrådip aalajangersinnaavaa meeqqanut tapisiat tungaasigut piumasarineqartut akiligassaqarfisamat pigisassanngortinneqarsinnaanatilluunniit eqqartuussisutigoortitsinermut allamat atorneqarsinnaanngitsut, aammalu inuit akunnerminni aalajangersaaqatigiinneri piumasarineqartut taamaattut pillugit isumaqatigiissutigineqartut atuussinnaassuseqanngitsut."

68) Folketingstidende 1977-1978, Tillæg A, sp. 4890.

Aalajangersagaq issuarneqartoq kingulleq piareersarlugu sulianit⁶⁹ ersepoq taassuma meeraqarnermut tapiissutit pillugit Kalaallit Nunaanni inatsimmi nr. 49-mi, 25. februar 1964-imeersumi § 6 assigigaa.

Meeraqarnermut tapisiat pillugit inatsimmi § 6 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Inatsit manna naapertorlugu meeraqarnermutit tungaasigut pisassarisat arsaarinnissutigineqarsinnaanatilluunniit allatut eqqartuussisutigooortitsissutaasinnaanngillat, taamatullu pisassarisat tamakku pillugit inuit akunnerminni aalajangersaaqatigiinneri atuutussaannngillat."

Meeraqarnermut tapisiat pillugit Kalaallit Nunaanni inatsimmi § 6-ip Danmarkimi meeraqarnermut tapisiat pillugit inatsisimmi kinguullermi nr. 147-mi, 31. marts 1950-imeersumi taamani atuuttumi § 6 annertunerusutigut assigaa.

Meeraqarnermut tapisiat pillugit Danmarkimi inatsisip suliarineqarnerani § 6 pillugu oqaaseqaateqartoqarsimannngilaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga utoqqalinnermi pensionisiat aamma siusinaartumik pensionisiat eqqartuussivikkut malersorneqaatigineqarsinnaanerannik aamma pensionisianit taakkunannga tigusisinnaatitsinikkut akiliisarnissamik inerteqquteqarneq isumaginninnermi tunniunneqartartut illersorneqarnerat pillugu isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngavinnut Danmarkimi atuuttunut nalinginnaasunut naapertuuttumik paasineqartariaqartoq, taamaallinilu Kalaallit Nunaanni isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi atuuttutut naatsorsuutigisariaqartoq.

Taamaalliluni isumaginninneq pillugu peqqussutit malillugit pisartagarineqarsinnaatitaasut allanut tigusassanngortinneqarsinnaannginnerannik akiliisitsiniarnermilu malersorneqaatigineqarsinnaannginnerannik tunngavik atuuppoq.

Tunngavik taanna Kirsten Ketcherip atuakkiaani "Socialret"-imi, 2008-mi pingajussaaniq saqqummersinneqartumi qupperneq 76-imi imatut allaaserineqarpoq:

"Pisartakkat taakku inunnut ataasiakkaanut tunngatinneqarput. Isumaginninnermi pisartakkat eqqarsaatigalugit tunngavik taanna erseqqippoq, aammali aningaasaniq pisassarisaqartup aningaasat tigusinnaasani suli tigunagit aamma annaasariaqannngilai - pisartagaqarsinnaatitaasoq nammineq taamalu tunniunneqartut siunertartik malillugu atorineqarsinnaanerat eqqarsaatigalugu kiisalu pisortat pisassarisat arsaarinnissutigineqarpata pilersuinnermut atugassaniq allatut ikiorsiisariaqalersussat aamma eqqarsaatigalugit, tak. Tunngaviusumik Inatsimmi § 75, imm. 2. Eqqartuussivikkoortitsinerup atuussinnaassuseqannnginnera akiliisitsiniarlunilu malersuisinnaanerup mattunneqarnera inatsisini ataasiakkaani toqqaannartumik aalajangersarneqarsimavoq (...)." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tunngavik allaaserineqartoq isiginiarlugu uanga paasinninnera unaavoq isumaqatigiissuteqarnissaniq isumaginninnermi Inatsisartut peqqussutaanni siusinnerusukkut massakkullu atuuttuni allaaserineqarsimasutut inerteqquteqarneq pisortat pensionisiaqartunut isumaqatigiissuteqarnermikkut pensionisiatigut pisartakkat pensioniaqartut

69) Folketingstidende 1973-1974, Tillæg A, sp. 2704.

pilersorneqarneranni siunertanut atorneqanngitsoornissaannut peqataanissaannut inerteqquteqarluinnarnertut paasineqartariaqartoq.

Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 15. april 2003-meersumi § 18 aamma pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 30. oktober 1998-meersumi § 26 qulaani issuarneqartut oqaasertalersorneqarnerisa isumaqatigiissuteqarnissamik inerteqquteqarnerup eqqartuussivikkoortumik malersuinissamik inerteqquteqarnertut iluseqarnerat ilumoornerarpara. Tamannali immini isumassaqaangilaq, tassami inatsimmi malittarisassat innuttaasut pingitsaaliinikkut akuliuffigineqarnissaannut tunngavissaliisut, ataqatigiinneqarnermi matumani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi pingitsaaliilluni akiliisitsiniartarneq pillugu malittarisassat eqqarsaatigalugit, atortinneqassappata ingerlatsiviup malittarisassanik taakkuningga innuttaasunut isumaqatigiissutit aqutugalugit aqutsininningsaa tunngavigneqarmat.

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 3-p, 2. maj 1996-meersup akiitsunik isumaginninnermi pensionisiani tiguisinnaatitsinikkut akiliinissamik akiliisitsiniarnermi oqartussaasup innuttaasunut isumaqatigiissuteqarsinnaaneranut tunngavissaliineranik kommunip isiginninnera aamma isumaqatigisinnaanngilara.

Inatsisartut inatsisaata taaneqartup kingulliup qaqugukkut isumaqatigiissuteqartoqarsinnaanera isummerfiginngilaa. Inatsisartut inatsisaanni § 3-kkut taamaallaat aalajangersarneqarpoq aningaasanik tunniunneqartartunik (ingerlaavartuusinnaasunik) tunniussisartoq aningaasanik pisartagaqartup aamma pingitsaaliilluni akiliisitsiniartartup tunniunneqartartunik tiguisinnaatitaaneq pillugu isumaqatigiissutaa-sa ataqqinissaanut pisussaaffeqartoq.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq isumaginninnermi pensionisiat akiitsunut akiliutinut ilumut atorneqarsinnaanersut.

Apeqqut taanna pillugu oqaatigaara inatsisikkut inerteqquteqarnermi pensionisiatut tunniunneqartartunit pisassarisat pineqartunut ilaatinneqarmata.

Inatsiseqartitsinikkut illua'tungeriinnut pisussaaffiliisumik isumaqatigiissut ataqatigiinneqarnermi matumanisut ittoq pineqassappat akiliisitsiniarnermi oqartussaasup isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungiusutut peqataanissaa piumasagaataavoq.

Ungali paasinninnera unaavoq inerteqqut taanna pensionisiaqartup pensionisiatut tunniunneqartunik nammineerluni atuineranut atuutinnngitsoq.

Taamaalilluni uanga paasinninnera malillugu manna akornutissaqaangilaq, tassalu pensionisiaqartup pensionisiatut tunniunneqartunik akiitsunut akiliutitut atuisinnaasoq.

Pensionisiatigut pisinnaatitaaffiit pingitsaaliinikkut naammassinninniarfigineqarnissaannik pensionisiat pillugit peqqussutini inerteqquteqarnerup immini manna nas-

*satarinnigilaa, tassalu pensionisiaqartup pensionisiassaminik tunniussinera mattunneqartoq.*⁷⁰

*Taamaattorli inatsiseqartitsinermi tunngaviup matuma atuunnera ilimagineqarpoq, tassalu pisortat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisassarisat pisassariaqartup pilersorneqarnissaanut pissutissaqartunik qulakkeerinninniarnermik tunngaveqartut allanut tunniunneqarsinnaanngitsut.*⁷¹

Qulaani taaneqartunut atatillugu oqaatigaara kommunimut allakkanni 1. maj 2006-imeersuni pensionisianit ilanngaassisarneq pillugu oqaaseqaatika akiitsunut akiliutinut ilanngaassinermut tunnganatik ingerlaavartumik akiligassat akilerneqartarnerannut tunngasuummata.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq akiliisarnermik aaqqissuussinernut pensionisiaqartup pensionisiatigut pisinnaatitaaffiisa akiligassaqaarfigineqartumut akiliisitsiniarnermiluunniit oqartussaasumut tunniunneqartarnerannik nassataqartunut peqataasassangitsoq."

Akissarsianit unerartitsineq

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Kommunip pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartuata pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamik aalajangiineri ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinertut isigisariaqarput, taamaalillunilu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamik aalajangiinernut atatillugu pisussaaffeqarpoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsiner-mi suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasaqaatit aamma eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7-imi pinngitsaaliilluni naammassinninniartarneq pillugu piumasaqaatit malissallugit.

Tamatuma saniatigut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsiner-mi sulianik paasissutissartalersuisarnermik tunngaviup manna nassataraa, tassalu akissarsianit unerartitsineq aallartinneqassappat akiliisitsiniarnermi iliuuserineqartartup taassuma atorneqarnissaanut suliami uppenarsaatissanik naammattunik peqarnera tunngaviussasoq.

Tamatuma saniatigut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7-imi §§-it 20-mit 22-mut nassataraat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq pisassarisanik akiliisitsiniaqqusissummik tigusaqarsimassasoq, akiitsoqartoq pigisanik qularnaveeqqutitut arsaarinnissutigineqartussatut kissaatigisaminik saqqummiussinnaanissaminut pisinnaatitaaffeqartoq akiitsoqartorlu pisassarisat pinngitsaaliissummik akiliisitsiniarnikkut naammassinninniarfigineqarnissaat pillugu akerliliisuteqarnissaminut pisinnaatitaaffeqartoq.

70) Niels Grathe, "Pengefordringer", 1992, quppernerit 33 tullialu.

71) Niels Grathe, "Pengefordringer", 1992, qupperneq 35.

Sulialli akiliisitsiniarnermut tunngasut akiitsoqartut akissarsiaannit akiliisitsiniartartup unerartitsivigisimasaasa kommunimut pulaarninni misissukkama ilarpassuini suliani imaaliillaanneq takuneqarsinnaasannilaq pisassarisat sordiaat unerartitsinikkut akilersinneqartarsimanersut, taamatuttaarlu suliat amerlanersaanni pisassarisat akilersinniarneqarsimasut akiligassiisutit assilinerinik allanilluunniit uppennarsaataqarnatik.

Aammattaaq suliat ilarpassuini imaaliillaanneq takuneqarsinnaanngilaq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartoq oqartussaasup allap kommunilluunniit nammineq akiliisitsiniaqqusissutaanik tigusaqarsimanersoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara akissarsianit unerartitsineq pillugu suliat ingerlasarneri pillugit nassuiaateqaqqullugu, matumani akissarsianit unerartitsinikkut akiliisitsiniarneq aallartinneqartinnagu oqartussaasumit allamit, aamma kommuni akiitsoqarfigineqartillugu, akiliisitsiniaqqusissummik tigusaqarnissani pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup utaqqimaartarneraa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Aammattaaq kommuni qinnuigaara manna pillugu immikkut nassuiaateqaqqullugu, tassalu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akissarsianit unerartitsinermik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiinninnerani akiitsoqartup suliaq pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsimanagera qularnaveeqqutitullu arsaarinnissutigineqartussanik eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu innersuussuteqarsinnaatitaanermik atuisinnaanera akiliisitsiniartartup qanoq iliorluni qulakkeertarneraa.

Aammattaaq akissarsianit unerartitsinerup aallartinneqarnissaanik aalajangiinerup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerunerata nassataraa aalajangiineq atuussinnaassuseqartutut aatsaat isigineqalissasoq aalajangiinnermi pineqartumut nalunaarutigineqaruni. Aammattaaq pineqartoq tassaavoq kommunip akissarsianit unerartitsinermik aallartitsineratigut akiitsoqartoq aamma sulisitsisoq eqqarsaatigalugit aalajangiinera.

Suliani akissarsianit unerartitsiviusimasuni suliat amerlanersaanni akiitsoqartoq akissarsianit unerartitsisoqarnissaanik kommunip aalajangiinera pillugu nalunaarfigineqartarsimanersoq imaaliillaannaq takusinnaanngilara.

Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaatini uannut nalunaarutigeqqullugit.

Aammattaaq akissarsianit unerartitsineq eqqarsaatigalugu eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 12, imm. 2-kkut imaattumik aalajangersaasoqarpoq: "Akileraarutip tigoreertakkap ilanngaatigereerneratigut akiligassallip pisassaasa aggornerisa pingajuannit annerusumik sukulluunniit ilanngartuisoqarsinnaanngilaq."

Akileraarutinit pisassarisanut akissarsianit unerartitsineq eqqarsaatigalugu aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 19. maj 1979-imeersumi, kingusinnerusukkut allanguuteqartinneqartarsimasumi § 81, imm. 6-ikkut aalajangersarneqarpoq: "Stk. 1-5 malillugit unitsitsineq pissaaq massa akiluteqarneq inatsit manna malillugu akileraarutinit A-nik unerartitsivigineqaraluartoq. Unitsitat annerpaamik tassaasinnaapput aningaasarsiat akileraarutinit A-nik unerartitsereernermi 30 procentii."

2003 pillugu nalunaarutinni, kalaallisuuani quppernerna 444-mi tullianilu, qallunaatuuanilu quppernermi 350-imi oqaatigaara eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 2-kkut aalajangersakkap nassatarigaa pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akissarsiat pingajorarterutaannik unerartitsisarneq saneqqunneqarsinnaangitsutut periaaserisinnaangikkaa.

Tamatuma paarlattuanik suliani ataasiakkaani tamani suliat ataasiakkaarlugit akissarsianit unerartitsineq suliami pineqartumut sakkukinnerusumik eqquisoq atorneqartariaqarnersoq missorneqartariaqarpoq, tassami akissarsiat pingajorarterutaannik unerartitsisoqarsinnaanera pillugu malittarisassaq annertunerpaaffissaminiititsinermut takussutissaammat.

Taamatuttooq tamanna aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 81, imm. 6-imut atuuppoq.

Suliani misissuiffigisanni, akissarsianit unerartitsiviusimasuni, aningaasat naammaginarumik qanoq amerlatigisut akiitsoqartup akissarsiaminit pinngitsoorsinnaanera kommuuni naliliisarsimanersoq imaaliiallaanaq takusinnaangilara.

Taamaattumik kommuuni qinnuigaara akissarsianit unerartitsineq aallartinneqartinnagu kommuuni taamatut naliliisarnersoq nalunaarfigeqqullunga."

Kommuni 27. februar 2006-imi imatut akivoq:

"Kalaallit Nunaanni akiliisitsiniartarnermik inatsiseqartitsinerup ilusilersugaanera isiginiarlugu, pingaartumillu pinngitsaaliilluni naammassinninniarnaq pillugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup aalajangiinera inatsiseqartitsinermut tunngasuummata K Kommunip Ombudsmandimut nassuiaqquaa pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akissarsianik unerartitsiniarluni aalajangiinera Ombudsmandip isumaa malillugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavagalugu sooq aalajangiinerunersoq.

Suliani akissarsianik unerartitsisoqartillugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akissarsianik unerartitsiniarluni aalajangiineranik akiitsulimmut nalunaaruteqartoqarsimaneranik arlalitsigut ersertoqannginneranik Ombudsmandip oqaatigisai eqqarsaatigalugit kommunip oqaatigissavaa allakkani nukingisaarutini aamma allakkani aggeqqusissutini kiisalu akiitsoqartumut qaammatikkaartumik akiliisimanermut nalunaarsuiffimmi naqitanngortitami naammaginarumik tamanna eqqarsaatigineqartoq.

Aammattaaq unerartitsinermi aningaasat amerlanerpaaffissaat akiitsoqartullu uppernarsaasusaatitaanera isiginiarlugit akiitsoqartup allakkatigut nukingisaarutikkut aamma akiitsut arsaarinnissuteqarnikkut imaluunniit akissarsianit unerartitsinikkut akilersinniarnaqarnissaat pillugu aalajangersakkanik naqeqqaakkanik ilalimmik aggeqqusissutikkut suliap oqaaseqarfiginissaanut periarfissinneqarnissaa pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup qularnaassavaa.

Akiliisitsiniartarfiup saaffiginissutai akiitsoqartumit qisuariarfineqanngippata taava akiitsoqartup akiliisinnaasussia pillugu uppernarsaasersueqqaarani akissarsianik unerartitsisoqasaaq. Unerartitsinermi procentinik inatsisitigut annerpaaffiliineq matumani siumut uppernarsaasersueqqaarani akissarsianit qanoq iliorluni unerartitsinermi pinngitsaaliinerup iluaqutaa-

sinnaassusiata isiginiarnissaa ilimagineqarpoq. Akilersuisinnaassutsimut naliliinermik/pingitsaaliissuteqarnerup iluaqutaassusianik naliliinermik allamik tunngavissaqarluni akiitsoqartoq kingusinnerusukkut uppersaasiisinnaappat unerartitsinermi procenti soorunalimi appar-tinneqassaaq, soorluttaaq akiitsut tamarmiusut aamma isertitat ilanngaattissat ilanngaatigereer-lugit amerlassusaat ilisimatitsissutigineqarsimappata unerartitsinermi procentip allanngortinne-qarneranut tamakku ilaassasut. Aallaaviusoq tassaavoq akiitsut piffissami qaammatit aqqaneq marluk iluanni akilersorneqarmissaat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunimut tamatuma kingornatigut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Pingitsaaliilluni akillisitsiniartartut suliaasa eqqartuussisutut suliaasaannginnerinik qulaani oqaaseqaatikka innersuussutigaaqka.

Akissarsianit unerartitsinissamik aalajangiinerit nalunaarutigineqartarnerannik apeqqut pillugu oqaatigaara aatsaat aalajangiisoqartarmat akissarsianit unerartitsinerup aallartinneqarnissaanik aalajangiinikkut namminikkut.

Tamanna sioqqullugu suliamik suliarinninnermi iliuuserineqartut, soorlu nukingisaaraluni al-lakkat, aggeqqusissutit suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerit imminni aalajangi-nerunngillat.

Suliaq naammattumik paasissutissartalersorneqarsimatinnagu inatsiseqartitsinikkullu isuman-naallisaatit allat eqqortinneqarsimatinnagit aalajangiisoqarsinnaannginnera isiginiarlugu inger-latsiviup tamanna pillugu isumaliutersuutai kisiisa tunngavigalugit aalajangersimasumik aala-jangiisoqarsimasinnaanera innuttaasup tunngaviusumik ilisimasinnaanngilaa.

Aammattaq tunngavilersuisussaataitanermik piumasaqaat aalajangiinermut namminermut ata-suuvoq.

Taamaattumik aalajangiinerup (tunngavilersugaasup) nalunaarutigineqarnissaata piumasaqaa-taanera akissarsianit unerartitsinermik aalajangiineq eqqarsaatigalugu saneqqunneqarsinnaan-ngilaq.

Taamaattumik qulaani taaneqartut isiginiarlugit kommuni qinnuigeqqippara akissarsianit une-rartitsinermi periaaseq isumaliutersuutigeqqullugu."

Kommuni 2. november 2006-imi imatut akivoq:

"K Kommunip tamanna pillugu allakkatigut 27. februar 2006-imeersutigut kommunip oqaase-qaatai aamma akiliisitsiniartartup suliaata isikkui pillugit qulaani oqaaseqaatigineqartut inner-suussutigalugit kommuni isumaqarpoq akissarsianit unerartitsinermi periaatsiminik allan-guinissaminut tunngavissaqarnani." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Siullertut malugaara pinngitsaaliilluni naammassinninniartooqarnissaanik aalajangiinerit, matumani akissarsianit unerartitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerunerannik uanga paasinninnera kommunip isumaqatiginngikkaa.

Apeqqut taanna eqqarsaatigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup sulinerata qanoq ittuussusia pillugu oqaaseqaammi matumani kingusinnerusukkut oqaaseqaatika innersuussutigaaakka, taamaattumillu isumaqarpunga pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup aalajangiinerisa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinererat qularutissaanngitsoq.

Suliami apeqqut tulliuuttoq tassaavoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartooq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik aallartitsisinnaassaguni oqartussaasumit pisassarisaaqartumit akiliisitsiniaqqusissummik tigusaqareersimasussaasimanersoq.

Suliasaqarfimmi tassani kommunip periaasianik apeqqutigisara kommunip akisimangilaa.

Suliani siusinnerusukkut suliarisanni akiliisitsiniaqqusissuteqartoqarsimanissaata pisariaqarnera tunngaviutittarpara, tak. 2005-imi ukiuumoortumik nalunaarutima kalaallisuaani qupperneq 347 qallunaatuuanilu qupperneq 275.

Pineqartoq tassaavoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 19, imm. 1-imi oqartussaasutut immikkut ittutut nassuiarneqarsimanera.

Tamatuma manna imaaliillaannaq nassataraa, tassalu oqartussaasut allat (Namminersornerullutik Oqartussat kiisalu naalagaaffimmi kommuninilu oqartussat, matumani kommuni pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup atorfeqarfigisaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu) suliniuteqarnerisigut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik aallartitsinerup suliamik oqartussaasumut allamut tunniussinertut isigineqartussaanera.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup manna nassataraa, tassalu suliamik suliarinninnermi iliuuseqarnerit pingaaruteqartut/annertuut suliami allanneqassasut, suliami allagaatini allani takuneqarsinnaariinngikkunik, taamaattumillu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik aallartitsisoqassappat allakkatigut allakkiakkulluunniit akiliisitsiniaqqusissummik peqarnissaa piumasaqaatigineqartoq.

Akiliisitsiniarnermik suliasat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut siusinnerusukkut takkuttartut 1. april 2008 aallarnerfigalugu Namminersornerullutik Oqartussani Akileraaruserivimmuut nuunneqarsimapput, tak. pisortanut akiisut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi, 15. november 2007-imeersumi § 1, nr. 5 (§ 11 d pillugu), tak. § 2, imm. 1.

Taamaattumik akiliisitsiniaqqusissutinik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut nassuissinissamik pisariaqartitsineq pillugu erseqqinerusunik oqaaseqaateqarnissannut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Oqaatigaarattaaq pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi, 15. november 2007-imeersumi § 1, nr. 5-imi (§ 11 a pillugu) aalajangersakkami sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik Akileraaruserivimmum tunniussisarneq pillugu malittarisassat immikkuualuttulersugaasut aalajangersarneqarsimasut, taamatuttaarlu Naalakkersuisut sulianik tunniussineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaminnut § 11 a, imm. 8-kkut periarfissinneqarlutik.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat suut akiliisitsiniaqquissutininik Akileraaruserivimmum saqqummiussineq eqqaarsaatigalugu tamatuma kingornatigut atuunnerisa uannit isummerfigineqarnissaat misissuinerumut matumunnga killissaliunerneqartut avataanniippoq.

Apeqqut alla tassaavoq pisassarissat pinngitsaaliilluni akilersinniarneqassanersut akiliisitsiniarnermi oqartussaasumut nammineq isummerfigisassanngortinneqarsinnaanersoq.

Apeqqut taanna inatsiseqartitsinerumut siusinnerusukkut atuuttumut pingaartumik attuumassuteqarsimavoq, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup kommunimi taamani atorfeqartitaanerata nalaani, tassami kommunalbestyrelsi aaqquissuussinnaatitaanermik pissaaneqarnini tunngavigalugu, tak. kommuninik aqutsineq pillugu inatsimmi § 2, suliassanik eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi suliassatut allaaserineqartut saniatigut suliassanik allanik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumut suliassiissuteqarsinnaanersoq nalornissutigineqarsinnaammat.

Inatsiseqartitsinikkut atuuttut allanngornerisa nassatarisaannik isumaqarpunga kommunalbestyrelsip aaqquissuussinnaatitaanermik pissaanerata aamma eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq pillugu malittarisassat akornanni pissutsit pillugit apeqqutip isummerfiginissaanut tunngavissaqarnanga.

Akissarsianit unerartitsisoqarnissaanik aalajangiinerit akiitsoqartumut nalunaarutigineqartarnerannik apeqqut eqqarsaatigalugu kommunimut allakkakka 1. maj 2006-imeersut innersuussutigaakka.

Ilassutitut oqaatigaara innuttaasoq akiitsuminik akissarsianit unerartitsinikkut akiliisinniarneqartoq akissarsianit ilanngaasseqqusissut pillugu suliami illua'tungiusoq, tassa akissarsianit unerartitsinerup aallartinneqarnissaanik aalajangiineq innuttaasup akiliinissamut pisussaaffimminik eqqortitsisimannginneranik malugisaqarnermik tunngaveqarmat.

Aalajangiinerit inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqassagunik suliami illua'tungiusunut nalunaarutigineqarsimanissaannik piumasaqaat manna apeqqutaatinnagu atuuppoq, tassalu aalajangiineq tigussaasutigut iluseqarnermigullu eqqortuunersoq, tak. suliassaqarfimmi tassani Danmarkimi inatsiseqartitsinermi periaaseq, Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut saneqqunneqarsimanngitsoq, pingaartumik UfR 1934.271 H aamma UfR 1989.442 H.

Pineqartorlu tassaavoq innuttaasup aalajangiineq pillugu ilisimatinneqaqqaarani akissarsianit unerartitsinermik aallartitsivigineqartup aningaasat akilersinneqartut utertillugit tunniunneqarnissaat piumasaqaatigisinnaagaa.

Akiitsoqartup suliamik isummerfiginninnissaminut periarfissaqarneranik apeqqut, matumani pigisanik qularnaveeqqutitut arsaarinnissutigineqarsinnaasunik innersuussinnaatitaanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, manna tusaatissatut tiguara, tassa-lu kommunip akiitsoqartunut sioqqutsisumik attaveqarfiginninnermini akissarsianit unerartitsinerup aamma qularnaveeqqutitut arsaarinnissinnaaneq ilitsersuutigisarsimagai.

Taamaalilluni apeqqutip taassuma immikkut oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersinngilaanga, isumaqarlungali akissarsianit unerartitsoqarnissaanik aalajangiisogannginnerani akissarsianit unerartitsineq sulisitsisoq sorleq aqqutigalugu piler-sinneqassamaarneranik ilisimatinneqartarpat eqqornerpaassasoq.

Sulisitsisup nalunaarutigineqartup eqqortuuneranik akiliisitsiniarnermi oqartussaa-sup imaaliallaannaq naatsorsuutiginnissinnaannginnera unerartitseqqusissummillu nalunaaruteqarnerup paasissutissanik isertuussassanik inunnut ataasiakkaanut ingerlatitseqqinnermik nassataqarnera tamatumunnga pissutaapput.

Akissarsianit unerartitat annertussusiannik apeqqut pillugu oqaatigaara eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 12, imm. 2-kkut akissarsianit unerartitsinermi pingajorarterutininut ataatsinut qaffasinnerpaaffissaliineq pissaaleqisitsilinninnissamik kapitali 7, § 8-kkut aalajangersakkami isiginiassatut taaneqartut pissuseqataannik tunngaveqarmat.

Matumani Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi siullermi (inatsit nr. 271, 14. juni 1951-imeersumi) inatsimmi pissaaleqisitsilinninnissamik inatsisikkut kapitali 7, § 4-kkut aalajangersagaqqaartoq pillugu oqaaseqaatit innersuussutigaaakka:

"Aalajangersakkami matumani akiitsoqartup pissaaleqilersinneqannginnissaa immikkut aalajangersarneqarpoq. (...) Aammattaaq akissarsiassanit qularnaveeqqutitut arsaarinninnermi akissarsiat procentinngorlugit ilaasa aalajangersimasut naleqquttullu kisimik unerartinneqartariaqarput, assersuutigalugu manna tikillugu pisarnertut pingajorarterutit ataatsit."⁷²(Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

*Taamaattumik kommunip isumaa imaattoq isumaqatigaara, tassalu pingajorarterutini-
nik ataatsinik akissarsianit unerartitsineq atorineqarsinnaasooq, akiliisitsiniarnermi
oqartussaasooq paasissutissanik aningaasat ikinnerusut unerartinneqarnissaasa pisa-
riaqarnerannik takutitsisunik peqanngippat.*

*Eqqartuussisarneq pillugu inatsit akiliisitsiniarnermi oqartussaasup ingerlatsineq pil-
lugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik, matumani suliap paasissutissartalorsor-
neqartarnera pillugu malittarisassat pisunullu naapertuuttumik iliuuseqartarnermik
tunngavik ilanngullugit eqqarsaatigalugit, saneqqutsisinnaaneranut tunngavissamik
imaqanngilaq.*

72) Folketingstidende 1950-1951, Tillæg A, sp. 5260.

Taamaattumik kommuni isumaqatigisinnaanngilara oqarmat akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq, akiitsoqartoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasup aggeqqusissutaanut nalunaarutaanullu allanut qisuariarsimatinnagu, akiitsoqartup akiliisinnaassuseqarnera misissornagu akissarsianit unerartitsinermik aallartitsisinnaasoq.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi akiitsoqartup kapitali 7, § 22 tunngavigalugu akerliliisinnaatitaanera aamma kapitali 7, § 21, imm. 3 tunngavigalugu pigisanik qularnaveeqqutitut arsaarinnissutaasinnaasunik innersuussisinnaatitaanera pillugit malittarisassat suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu § 19-imi malittarisassaq peqatigalugu tassaapput suliap paasissutissartalersorneqartarnissaanik siunertaqartut.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuineq paasissutissanut akiitsoqartup suliamik paasissutissartalersuineri peqataaneratigut pissarsiari-neqartunut killilersinnaanngilaa.

Akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq paasissutissanik assersuutigalugu siusinnerusuk-kut suliaasimasuneersunik, akissarsianit unerartitsinermi procentit qaffasinnerpaaf-fissaannik atuisariaqannginnermik takutitsisunik peqaruni akissarsianik unerar-titsisoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani paasissutissat taakku misissortari-aqarpai, akiitsoqartup suliamik paasissutissartalersuineri peqataasimanera apeq-qutaatinnagu.

Aammataaq oqaatigaara akissarsianit unerartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqan-ginnerani akiitsoqartup sunik isertitaqarsimasinnaanera akiliisitsiniarnermi oqar-tussaasup qulaajartariaqaraa, pisariaqarpat suliani akiitsoqartup akileraartarnera-nut tunngasuni paasissutissat aqqutigalugit.

Taamaalilluni akiitsut 1.000 kr.-iuppata akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq inatsisinik unioqqutitsinani aalajangiisinnaanngilaaq akissarsiassatut naatsorsuutigineqartunit 10.000 kr.-iusunit pingajorarterutit ataatsit unerartinneqassasut. Pisumi tassani unerartinneqartut amerlassusaasa akiitsut eqqoqqissaartumik amerlaqatigissavaat.

Akiitsut qaammatit 12-it iluanni aallaavittut akilersorneqarsinnaasussaanerannik kommunip tusarniaanermut akissummini 27. februar 2006-imeersumi oqarnera eq-qarsaatigalugu uanga paasinninnera unaavoq aallaavik taamaattoq akiliisitsiniarner-mi oqartussaasup aalajangersarsinnaagaa, akiitsut akilernerqartussanngorsimallutik ingerlaannartumik tunngaviatigut akilernerqartussatut pisassarisaanerat isiginiar-lugu.

Taamaattorli aallaavik taanna eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi pissaaleqisit-silinninnissamik akissarsianillu unerartitat amerlanerpaaffissaannik aalajangersak-kat unioqqutillugit atorpeqarsinnaanngilaaq, taamatuttaarlu aallaavik taassuma pisu-nut naapertuuttunik iliuuseqartarnermik tunngaviup saneqqunneqarnissaanut tunnga-vilersuutigineqarsinnaanani.

Akiitsoqartup innersuussisinnaatitaanera pillugu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup oqaaseqaatai pillugit oqaatigaara qularnaveeqqutitut arsaarinnitarneq aamma akis-

sarsianit unerartitsineq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi allatut akiliisitsiniariaatsitut saqqummertut.

Tassa imaaginnarpoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiliisitsiniariaatsip sorliup atorneqarnissaa pisut ataasiakkaarlugit naliliiffigisariaqartassagaa.

Akiitsoqartup pigisanik arsaarinnissutigineqarsinnaasunik innersuussinissamut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21, imm. 3-mi periarfissaqarnerata inatsimmi akiitsoqartup pisinnaatitaaffiatut ilanngunneqarsimanera aalajangersakkallu taassuma eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi qularnaveeqqutitut arsaarinnittarneq pillugu malittarisassanut ilanngunneqarnani pinngitsaaliillunili naammassinniniarnermi periaaseq pillugu ataatsimut malittarissanut ilanngunneqarsimanera isiginarlugu uanga paasinninnera unaavoq pigisanik aningaasanik nalilinnik aalajangersimasunik qularnaveeqqutitut akiliisitsiniartoqarnissaanik akiitsoqartup kissaateqarsinnaanera tassaammat akiliisitsiniarnermi oqartussaasup akiliisitsiniariaatsimik toqqaaniarnernut atatillugu suliamik paasissutissartalersuineranut pisussaaffittut ilaasoq.

Taamaalilluni akiliisitsiniarnermi oqartussaasop qularnaveeqqutitut arsaarinnit-toqarnissaanik akiitsoqartoq kissaateqarnersoq qulaajarneqareertinnagu kissaatigisarluni taamaattoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasumit isummerfigineqareertinnagu akissarsianit ilanngaassisinnaanngilaq."

Tunngavilersuisarneq

Kommunimut 18. juli 2005-imi imatut allappunga:

"Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik tigoorneqartunik misissuininni malugaara kommuni pinngitsaaliilluni naammassinnitsitsiniarneq pillugu aalajangiinermik nalunaaruteqanngitsoortarsimasop, taamalu aalajangiinerit pillugit tunngavilersuinngitsoortarsimasop:

Pisortani suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi §§-it 22, 24, 25 aamma 26 tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanik imaattunik imaqarput:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni.

...

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

...

§ 25. Aalajangiinerit ingerlatsinermut oqartussaasunut allanut naammagittaalliuutigineqar-sinnaasut allakkatigut nalunaarutigineqarunik naammagittaalliorsinnaanermut ilitersuum-mik ilaqartinneqassapput tassuuna nalunaarlugit naammagittaalliorfik naammagittaallius-sagaannilu qanoq iliortariaqartoq immaqalu aamma ullut qassit qaangiutsinnagit naammagit-taalliorfik qartoq. Tamakkuninngali ilaqartinneqassanngillat aalajangiineq aalajangiiffi-gineqartumut tapersiisuulluinnarsimappat.

...

§ 26. Aalajangiinerit taamaallaat eqqartuussivinnut suliassanngortinneqarsinnaasut suli-ssanngortissagaanni inatsisitigut aalajangerneqartumik piffissaligaaneri taaneqartut ilaqar-tinneqassapput tamanna pillugu ilisimatitsissummik."

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatikka pillugit oqaaseqaateqaqqullugu, sulianilu akiliitsiniar-nermut tunngasuni tunngavilersuisussaataitanerup qanoq iliorluni qulakkeerneqartarnera pil-lugu nassuiaateqaqqullugu."

Kommunip 27. februar 2006-imi imatut akivaanga:

"Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7-imi aalajangersakkat malil-lugit akiliisitsiniartoqartillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersui-sarneq pillugu malittarisassat atorneqarsinnaanerat pillugu Ombudsmandip isumaliutersuutaa-nat K Kommuni isumaqataasinnaannilaq. Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi killissaluis-sat iluanni naammassinninniaasoqartillugu pisortat inatsiseqartitsinikkut pisassarisaat pillugit naammassinninniaanerit nalinginnaasumik aalajangiinertut isigineqarneq ajorput. Suliassat su-liarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu illua'tungiusunik oqaaseqartitsinissamik pisari-aqartitsineq matumani sanioqqunneqarpoq, tassami eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malit-tarisassani naammassinniniarnerup ingerlanerani illua'tungiusut naammattumik oqaaseqartin-nissaat pingaartinneqarmat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunimut 1. maj 2006-imi imatut allappunga:

"Qularnaveeqqutitut arsaarinnissuteqarnissamik aamma akissarsianit unerartitsinissamik aala-jangiinerit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangiinerullutik, inatsiseqartitsinermik suliaqar-nerunnginnerat pillugu qulaani oqaaseqaatikka innersuussutigaaqka.

Pingitsaaliilluni akiliisitsiniartartup sulinerata eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik tunnga-veqarnerata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat atorneqannginnis-saat nassatarinngilaa.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat atorneqarnissaat pillugu apeqqut pisortap sulinerata pineqartup pisortat ingerlatsiviannit ingerlanneqarneranit aamma sulinerup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasuuneranit pingaarnertut aalajangerneqartarpoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisussaatitaaneq pillugu § 37-kkut aalajangersarneqarpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisussaatitaaneq pillugu malittarisassat minnerpaaffittut aalajangersagaasut, taamaallaallu malittarisassanit allanit tunngavilersuineq pillugu annertunerusumik piumasaqaateqarfiusunit qaangerneqarsinnaallutik.

Taamaattumik qulaani taaneqartut isiginiarlugit kommuni aamma qinnuigaara tunngavilersuisussaatitaaneq pinngitsaaliilluni naammassinninniarnissat pillugit aalajangiinernut atatillugu isumaliutersuutigeqqullugu."

Kommunip 2. november 2006-imi imatut akivaanga:

"K Kommunip tamanna pillugu allakkatigut 27. februar 2006-imeersutigut kommunip oqaaseqaatai, tak. akiliisitsiniartartup suliaata suussusii pillugit qulaani oqaaseqaatigineqartut innersuussutigalugit suliani akiliisitsiniartarnermut tunngasuni tunngavilersuisussaatitaaneq, tamatumalu malitsigisaanik akiliisitsiniartartup suliai eqqarsaatigalugit misissuinissamut Atorfeqarfiup pisinnaatitaanera pillugu Ombudsmandi isumaliutersuuteqaraluarpalluunniit kommuni isumaqarpoq pinngitsaaliissummik naammassinninniarnissaq pillugu akiliisitsiniartartup aalajangeranerut atatillugu tunngavilersuisussaatitaanerup eqqarsaatersuutiginiissaanut tunngavisqarnani." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarnerannik apeqqut eqqarsaatigalugu pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut sulinerisa eqqartuussivittut sulinerunatik aqutsinermi allaffissornikkut sulinerunerannik kingusinnerusukkut oqaaseqaatika aallaqqaasiutitut innersuussutigaakka.

Tulliullugu oqaatigaara tamatuma ingerlatsineq pillugu malittarisassat nalinginnaasut atorneqarnissaat nassatarisariaqannigikkaa, matumani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat taamaalillutik inatsisiliortunit saneqqunneqarsinnaapput.

Suliassalli suliarineqartarnerat pillugu inatsit sulianillu suliarinninnermi tunngaviit inatsisitigut aalajangersagaannigitsut kiisalu imaqartitsinikkut ingerlatsivimmuut piumasaqaataasut ima tunngaviutagalutillu ataatsimoortuutigaat malittarisassat taakku atunnerat naatsorsuutigisariaqarluni, tamanna inatsisikkut erseqqivissumik saneqqunneqarsimannigippat.

Pingaartumik tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat eqqaarsaatigalugit kommunimut allakkakka 1. maj 2006-imeersut innersuussutigaakka, taakkunanimi suliassat

sat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 37 innersuussutigigakku, tassuunami malittarisassat pisoqaanerusut tunngavilersuutip imarisaa pillugu piumasaqaatit suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24-kkut aalajangersarneqartunit annertunerusut attatiinnarneqarmata.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi pinngitsaaliilluni naammassinninniarnermik aalajangiinermi tunngavilersuinissamik piumasaqaatit suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24-kkut aalajangersarneqartunit annertunerusut aalajangersarneqarsimanersut.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsit pinngitsaaliilluni naammassinninniarnernik aalajangiinerit pillugit malittarisassanik imaqqanngilaq, eqqartuussisarnerlu pillugu inatsisip akiliisitsiniarnermi oqartussaasumik tamatumunnga peqatigitillugu aqutsinermi allaffissornikkut aqutsinermut inissiisimammat uanga paasinninnera unaavoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut pinngitsaaliilluni naammassinninniarnernit pillugit aalajangiinermut annertunerpaatigut atorneqassasut."

Oqaaseqaatikka K Kommunimut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani Akileraaruseriffimmut nassiunneqarput.

K Kommunip 25. august 2008-mi akivaanga oqaaseqaatikka kommunip tusaatis-satut tigugai.

Inassuteqaatikkali kommunip Akileraaruseriffiulluunniit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli akinngilaat.

5.9.5 Kalaallit tarnikkut napparsimasut eqqartuussaallutik Danmarkimut inissinneqarsimasut feriami akiliunneqarlutik angalasarneri

Folketingip Ombudsmandia Psykiatrisk Hospitalimik Århusimiittumik misissuiner-ni paasitinneqarpoq kalaallit napparsimasut feriarlutik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat aamma Århusip Amtiani Tarnikkut Napparsimasunik Katsorsaaveqarfiup suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat tunngavigalugu angalanissaminnut siusinnerusukkut periarfissaqarsimasut mas-sakkut taamatut periarfissaarussimasut, tassami Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat sipaarniuteqarnerminnut atatillugu angalanernut taakkununnga aningaasartuutissat peersimammategit. Folketingip Ombudsmandiata Inatsisartut Ombudsmandiat tamatumunnga atatillugu attaveqarfi-gaa, Inatsisartullu Ombudsmandiat aalajangerpoq suliaq misissorniarylugu.

Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersorne-rullutik Oqartussat sulianik napparsimasunut tunngasunik pineqartunik aqutsi-nerisa isornartorsiornissaannut pissutissaqarani.

Inatsisartulli Ombudsmandiata napparsimasut akiliunneqarlutik feriarlutik a-ngalanissaannut piumasaqaatit nalunaarutitut ilusilerlugit aalajangersarne-qarsimanninnerat isorisariaqartutut isigaa.

Inatsisartut Ombudsmandiat tamatumunnga peqatigitillugu matuma inassute-qaatiginissaanut pissutissaqarluni isumaqarpoq, tassalu napparsimasut feriar-lutik angalatinneqartarnerannut aningaasatigut pingaarnerusutigut killiliussat Danmarkimi napparsimmavissuarmut pineqartumut nalunaarutigineqassasut, feriarluni angalaniarluni qinnuteqaatit suut pineqartut apeqqutaatinnagit, taa-maalillutik suliat pineqartut aningaasaqarnikkut isiginiagassat ilaatillugit aalajangiivigineqartaqqunagit.

Inatsisartut Ombudsmandiata nangilluni oqaatigaa feriarluni angalanerit nap-parsimasup angerlartinneqarnissaata piareersarneqarneranut imaluunniit ilaquttaminut attaveqartuarnissaanut pisariaqartut peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutigut atugassaritinneqartut innersuussutigalugit qanoq anner-tutigisumik itigartinneqarsinnaanerat Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 5, imm. 1-ikkut aamma artikel 8-kkut killissalerner-qartoq (j.nr. 2008-905-0002, siusinnerusukku 11.73.53.01./075-05).

Folketingip Ombudsmandia uannut 30. august 2005-imi imatut allappoq:

"Århusimi Psykiatrisk Hospitali (tarnikkut napparsimasunik katsorsaavik) 23. august 2005-imi misissuiffigaara.

Århusimi tarnikkut napparsimasunut eqqartuunneqarlutik inissinneqarsimasunut immikkoor-tortaqaarfik Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat/Dronning Ingridip Nappar-simmavissua tarnikkut napparsimasut eqqartuunneqarlutik inissinneqarsimasut Kalaallit Nu-naanni najugaqartutut inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimasut innersuunneqartar-nerat pillugu isumaqatigiisuteqarsimapput, 1. januar 2003 aallarnerfigalugu atuutilersumik.

Suliasaq taanna siusinnerusukku Vordingborgimi Amtshospitalimit (massakkullu Oringemit) isumagineqarpoq.

Innersuussinermut tunngaviusoq tassaavoq illua'tungaani Århus Amtimi Psykiatrip illua'tu-ngaani Peqqissutsimut Pisortaqaarfiup, Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata isumaqatigiisutaat 11./20. december 2001-imeersoq, 13. november 2003-mi aamma 22. november 2004-mi ilassuserneqartarsimasoq.

Isumaqatigiissummi § 18-ikkut makku oqaatigineqarput:

"§ 18¹. Napparsimasut ilaqquttaminnut aamma Kalaallit Nunaannut attaveqarnerisa attatiinnarneqarnissaat siunertaralugu napparsimasut piffissami sivisuumik uninngasussatut inissinneqarsimasut eqqarsaatigalugit feriarnermi Kalaallit Nunaannut angalanerup akilerneqarnissaa isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq, nalinginnaasumik siullermik inissinneqarnermit ukiut aappaanni.

§ 18². Napparsimasut sivisuumik uninngasussatut inissinneqarsimasut eqqarsaatigalugit feriarnermi akiliunneqarluni angalaneq ataaseq ukiumut aallaavittut akuersissutigineqarsinnaavoq.

§ 18³. Feriarnermi akiliunneqarluni angalasarnerit aqunneqarnerat Dronning Ingridip Napparsimmavissuata isumagisaraa, feriarlunilu angalanernut aningaasartuutit tamaasa akiler-tassallugit.

§ 18⁴. Feriarluni angalasarnerit pillugit tunaartarisassat isumaqatigiissuteqarnermi illua'tu-ngerininit aamma aalajangersarneqartassapput."

Aalajangersakkat taakku ilassutitut isumaqatigiissutinit allanngortinneqanngillat.

Ilisimavara napparsimasut Vordingborgimi Amtshospitalimut inissinneqarsimasut aalajangersakkat taakku pissuseqataat malillugit feriarnerminni Kalaallit Nunaannut angalatinneqartarsimasut.

23. august 2005-imi misissuineri oqaatigineqarpoq napparsimasut piffissami sivisuumi uninngasussatut inissinneqarsimasut isumaqatigiissummi aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit feriarluni angalanissaminut akuerineqartarsimanngitsut. Oqaatigineqarpoq tamanna Dronning Ingridip Napparsimmavissuata sipaaruiteqarneq tunngavilersuutigalugu aalajangi-neranik tunngaveqartoq.

Inatsisilerineri pisortamik Michael Mikkelsenimik oqarasuaatikkut 29. august 2005-imi oqa-loqateqarneq innersuussutigalugu Århusimi Psykiatrip aamma Kalaallit Nunaanni Namminer-sorerullutik Oqartussat/Dronning Ingridip Napparsimmavissuata isumaqatigiissutaata taane-qartup naqitanngortinneqarnera ataaseq nassiuppara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut 19. september 2005-imi imatut allappunga:

"Tarnikkut napparsimasut tikeraartinneqartarnissaannik apeqqut pillugu Folketingep Ombuds-mandiata saaffiginnissutaata assilnera ilanngunneqartoq tiguara.

Saaffiginnissut una tunngavigalugu tikeraartitsisarnerit pillugit § 18 malillugu isumaqatigiissut Namminersorerullutik Oqartussani oqartussaasunit Folketingep Ombudsmandiata allakkami-ni eqqaasaa qanoq periaaseqarfigineqartarnersoq pillugu sukumiisumik misissuinerimik aallar-titsinissaminut tunngavissaqarnerlunga eqqarsaatersuutigaara.

Eqqarsaatersuuteqarninni atugassatut pisortaqarfik qinnuigaara napparsimasut tikeraarnissamik neqeroorfigineqartannginnissaat pillugu nalinginnaasumik aalajangiisoqarsimanersoq nas-suiaqqullugu.

Taamatut aalajangiineq pineqarpat oqartussaasoq kina taamatut aalajangiisimanersoq suullu aallaavigalugit taamatut aalajangiisoqarsimanersoq aamma ilisimatitsissutigeqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara.

Aammattaaq pisortaqarfik qinnuigaara tikeraartitsisarnissamik neqerooruteqartannginnissamik aalajangiineq isumaqatigiissummi § 8-mi suleqatigiissitaliamut taaneqartumut saqqummiunneqarsimanersoq ilisimatitsissutigeqqullugu.

Folketingep Ombudsmandia aamma Psykiatrisk Hospital Århusimiittoq allakkat ukua assilinerinik nassippakka."

Pisortaqarfiup 8. december 2005-imi imatut akivaanga:

"Allakkatigut 19. september 2005-imeersutigut Inatsisartut Ombudsmandiata Peqqissutsimut Pisortaqarfik qinnuigaa peqqinnissaqarfiup tungaanit tarnikkut napparsimasut Risskovimi najugaqartut feriarqarnermi angalanissaannut tamanut atuuttumik neqerooruteqannginnissaq pillugu aalajangiisoqarsimanersoq nassuiaateqaqqullugu. Aammattaaq Ombudsmandip kissaatigaa taamatut pisoqarsimappat oqartussaaffik sorleq taamatut aalajangiisimanersoq kiisalu suna tunngavilersuutigalugu nassuiarneqassasoq, naggataatigullu aalajangiineq ataqatigiissarisutut ataatsimiititaliatut taaneqartartumut saqqummiunneqarsimanersoq.

Apeqqutigineqartut pillugit oqaatigineqarsinnaavoq tarnikkut napparsimasunut Risskovimi katsorsartillutik najugaqartunut tamanut atuuttumik neqerooruteqannginnissaq pillugu aalajangiisoqarsimanngimmat. 2003-mi tarnikkut napparsimasut Risskovimiittut sivisuumik inissineqarsimasut pingasut feriarqarnermi angalanissamik neqeroorfigineqarput, 2004-milu napparsimasut taamatut neqeroorfigineqaratik, aammalu 2005-imi taamatut neqerooruteqartoqarnissaa pillugu sulii aalajangiisoqarani. Aalajangiinerni taakkunani aningaasaqarnikkut killiliussat periarfissakitsut iluanni tullerijaaarineq tunngavigineqarpoq, aammalu Risskovip Dronning Ingridillu Napparsimmavissuata oqaatigaat aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu feriarluni angalanissanut periarfissat killiliinerat nakorsat suliaqartarnerannut pitsaanngitsoq.

Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuani qullersatut akissusaasut tamanna aalajangigarimmassuk, tassami aningaasaliussat maannakkorpiaq pineqartumut tunngasut atugassanngortinneqarnissaannut oqartussaaffik tassani inissisimammat. Taamatut aalajangiisoqalersinnagu Peqqissutsimut Pisortaqarfik naliliivoq illua'tungeriit akornanni taamatut isumaqatigiissutip saniatigut allanik pisussaaffiliisoqarsimanngitsoq. Aamma oqaatigineqarsinnaavoq 2003-mi upernaakkut Århusimi Risskov ilisimatinneqarmat Dronning Ingridip Napparsimmavissuata feriarluni angalanerit killilersimaarnissaannut qanoq isumaliutersuuteqarnersoq, kiisalu sammineqartoq taanna kingornatigut ataqatigiissarisutut ataatsimiinerni ingerlanneqartuni tamani oqaluuserineqartarsimasoq. Kiisalu malugeqquneqarpoq Inatsisartut Naalakkersuisullu missingersuusiat pillugit ilisimatitsissutaanni kiisalu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuummut tusar-

niaanermut akissummini malugeqqummagu, aningaasaqarnikkut killiliussanit sukangasuunit 2004-mut aningaasanut inatsimmut siunnersuummini ilimasaarutigineqartunit tarnikkut napparsimasut feriarlutik angalasarnerisa atorunnaarsinneqarnissaat kingunerisassat pitsaanngitsut ilagissagaat. Kingunerisassat taamaangajattumik Inatsisartut Kukkunersiunermtu Ataatsimiititaliaanun naatsorsuutitigut oqaseqaatini nassuiarneqarput.

Ataani taaneqartuni Ombudsmandip apeqqutaa tunngavigalugu sukumiinerusumik nassuiaateqartoqarpoq.

Siullermik malugeqquneqassaaq tarnikkut napparsimasunik eqqartuussaasimasunik aammalu eqqarsartaatsimikkut nalinginnaasumik napparsimasunik taaneqartartut akornanni immikkoortitsisoqanngimmat, feriarluni angalanissamik neqerooruteqartarneq pineqartillugu. Manna tikillugu piumasaqaat tassaasimavoq tarnikkut napparsimasooq Danmarkimi eqqarsartaatsikkut napparsimasunut napparsimmavimmi sivisuumik amerlanertigullu ukiut uninngaffiusut aappassaata aallartinnerisa kingornatigut uninngasimasuussasoq.

Tarnikkut napparsimasut katsorsartillutik Danmarkimiinnerannut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutaat Inatsisartut kontomi pingaarnermi 32.10.04-mi, Napparsimasut nunani allani katsorsarneqartarnerat, tarnikkut nappaatit, ingerlatsinermtu aningaasaliissutitigut akilerneqartarput. Kontop pingaarnerep taassuma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata ataaniinnera pissutigalugu napparsimmavissuup qullersaqarfia missingersuusiornermi malittarisassat naapertorlugit tassaavoq suliassaqarfimmi tassani aningaasartuutini isertitanillu isumaginnittussatut piginnaatinneqartoq. Piginnaatitsissut Inatsisartunit tunniunneqartarpoq aningaasaliissutit ukiumut aningaasanut inatsimmut ilanngunneqartutut ilusilerlugu. Aningaasaliissutinut killiliussat suliniutinik tamarmiusunik aqutsisuupput, aammalu Inatsisartut aningaasaliissutissatut aalajangiigaasa avataatigut aningaasartuutit inatsisit malillugit akilerneqarsinnaanatik. Taamaattorli Naalakkersuisut aningaasaliissutinut killiliussat imminnut qanittut akornanni naatsorsuusiorfinnik missingersuutinut sunniuteqanngitsumik nuussisinnaapput.

Napparsimasut nunani allani katsorsarneqartarnerannut aningaasaliissutit, konto pingaarneq 32.10.04-miittut, 2003-mi 25,8 mill. kr.-iupput. Missingersuutinili killiliussat iluanni periarfiusinnaasut annikkipput, tarnikkut nappaatillit eqqartuussaaniikkut inissinneqartut siulliunneqartussaananeratt pissutigalugu. Napparsimasut taakkua eqqartuussiviit aalajangiineri naapertorlugit tarnimikkut nappaatillit immikkoortortaqarfiini matoqqasuni inissinneqartussaapput, immikkoortortaqarfiillu taamaattut Kalaallit Nunaanni pilersinneqarsimannginneratt pissutigalugu inissiinerit nunami allami pisarput aningaasartuutillu kontumit pingaarnermi 32.10.04-mit akilerneqartarlutik. 2002-mi tarnikkut napparsimasut eqqartuussaaniikkut inissinneqartut imatut amerlatigilereersimapput allaat aningaasaliissutit sipporneqarlutik, 2003-milu ukiup aallartinne-rani napparsimmavissuup qullersaqarfiata erseqqissumik paasivaa, suliniutigineqartut taamaaginnassappata tamanna aammattaq ukioq manna aningaasaliissutit sipporneqarnissaannik kinguneqarsinnaasoq. Aningaasartuutilli ilungersunartorsiutaananeratt peqqinnissaqarfimmi immikkoortuni tamani 2003-mi annertusiartorpoq. Kontoni pingaarnerni Dronning Ingridip Napparsimmavissuata missingersuutitigut akisussaaffigisaani upernaap manna suliniutit allannguuteqanngimmata katillugit missingersuusiat 53 mio. kr.-inik sinnerneqarnissaat ilimananarpoq. Peqqinnissaqarfiup taamaalilluni Naalakkersuisunut 32.10.04-mut aningaasaliissutinut killiliussani imminnut qanittuni missingersuutinik nuutiterinissaq kaammattuutigisinnaanngilaa, pissutigalugu ataatsimut isigalugu missingersuusiatigut annertuumik sippuisoqarnissaa ilimananaratt.

Tamanna tunngavigalugu napparsimmavissuup qullersaqarfia feriarluni angalasarnerit atorunnaarsinniarlugit aalajangerpoq. Aalajangiineq sioqqullugu taamatut aalajangerneq isumaqatigiissutinik atuuttunik aalajangersakkanilluunniit unioqqutitsisuunersoq misissuisoqarpoq. Aalajangernerup ukiumoortumik atinerup 1 mill. kr.-it missaannik annikillinera kinguneraa. Allakkani 24. april 2003-meersuni Dronning Ingridip Napparsimmavissua Århusip amtiani tarnit nakorsaasa immikkoortotaqarfiannut nalunaaruteqarpoq, napparsimmavissuup qullersaqarfia 2003-mi feriarluni angalanerit pingasut akuersissutigissallugit aalajangertoq. Aalajangernermi immikkut taaneqanngikkaluarluni ilaatinneqarpoq tikeraarluni angalanerit amerlassusiat nakorsat suliaqarfiannit kissaatigineqartut tungaannit isigalugu naapertuutinningsoq. Aalajangerneq peqqinnissaqarfiup aningaasaqarniarneranik ilungersunartumik tunngaveqartinneqarpoq.

Ataqatigiissaarinermut ataatsimiititaliaq 2003-mi marloriarluni ataatsimiittarpoq, aammattaaq Århus Amtimit sulisunut suliamut tunngassuteqartutut aqutsisut peqataaffigisaannik. Ataatsimiinneq siulleg 22. maj pivoq ataatsimiinnermilu feriarluni angalanerit oqaluuserineqarlutik. Ataatsimiinnermi imaqarniliamit, ullormut oqaluuserisassani immikkoortut sisamaanni, ilaatigut takuneqarsinnaavoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aningaasaqarniarneq pissutigalugu allatut ajornartumik feriarluni angalanerit aningaasalersornerat unitsikkallarniaraa. Dronning Ingridip Napparsimmavissuata Århusimilu tarnit nakorsaasa nalunaarutigaat tamanna suliatigut ajornartorsiutaasoq. Ataqatigiissaarisutut ataatsimiititaliap aappasaanik ataatsimiinnerani 10. novemberimi pisumi feriarluni angalanerit aammattaaq oqaluuserineqarput, tak. ullormut oqaluuserisassani imm. 5. Tassani takuneqarsinnaavoq feriarluni angalanerit pingasut pisimasut, pissutigalugu napparsimasut taakkua angalanissaminnik sumoortumik neriorsorneqarsimmata. Aammattaaq feriarluni angalanerit aningaasartuutit qanoq iliorluni annikillisarneqarnissaat oqaluuserineqarpoq. Ukiumi tullermi feriarluni angalanissat amerlassusissaanni pilersaarusiornissaannilu 2004-mut aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnissaa utaqqi-maarneqartariaqarpoq. Ataatsimiinnermi imaqarniliaq ilaatigut imatut nassuiarneqarsinnaavoq, Risskovip tarnikkut nappaatilinnut feriarluni angalanissat sumoortumik neriorsuutigisinnanngikkai.

Naalakkersuisunut ilisimatitsissummi 2003-mi martsimi Peqqissutsimut Naalakkersuisoq aningaasaqarniarnekkut ilungersunartorsiorneq peqqinnissaqarfiup inissisimaffia kiisalu aningaasalliissutinut killiliussat maleruarniarlugit aningaasartuutunik killilersimaarniarluni suliniuteqarnerit aallartinneqarnissaat pillugit nassuiaateqarpoq. Ilaatigut oqaatigineqarpoq tarnimikkut napparsimasunut sivisuumik inissinneqarsimasunut feriarluni angalasarnerit peerneqasasut.

2004-mut Aningaasanut inatsimmut siunnersuut pillugu tusarniaanermi akissummi Peqqissutsimut Naalakkersuisup malugeqquaa aningaasaqarniarnerup ilungersunarnerata nunami allami tarnikkut napparsimasut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaannut feriarlutik angalanissaminnut periarfissaarunnerat ilaatigut kingunerissagaa. Aningaasartuutit killilersimaarniarlugit suliniutinut, maannakkorppiaq aallartinneqartunut peqatigitillugu taamaattoq Peqqissutsimut Pisorta-qarfik naliliivoq, killiliussat nalorninaateqaraluartut 2003-mi peqqinnissaqarfimmu aningaasaliissutit atorfissaannut atorneqarsinnaasut. Naalakkersuisunut ilaasortap ingerlaqqilluni ilisimatitsissutigaa 2004-mut Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini takuneqarsinnaasoq peqqinnissaqarfimmu aningaasartuutit ilungersunarnerat ukiuni aggersuni annertusiartussasoq aammalu Naalakkersuisut anguniagaat tassaasoq peqqin-

nissaqarfimmuut ataatsimoortumik akinut aalajangersimasunut aningaasaliissutit ukiuni aggersuni allannguuteqartinneqannginnissaat aalajangiusimaneqartoq.

Naalakkersuisunut ilaasortap tusarniaanermi akissutaani ilaatigut Aningaasanut Inatsimmut allannguutissatut siunnersuut suliarineqarpoq, peqqinnissaqarfimmuut aningaasaliissutit tarmiusut killissaannik 1 mill. kr.-inik amerlisitsisussaq. Oqaseqaatini takuneqarsinnaavoq aningaasat tarnikkut nappaatillit sivisuumik inissinneqarsimasut feriarlutik angalanissaannut atugassatut aalajangerneqarsimasut. Aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnissaanut atasumik allannguutissatut siunnersuut taanna peerneqarpoq.

2004-p aallartinnerani Dronning Ingridip Napparsimmavissuata Århusimi Risskov nalunaarfigaa 2004-mut aningaasaqarnikkut killiliussat allannguuteqanngitsut, taamaattumillu aamma 2004-mi tarnikkut nappaatilinnut sivisuumik inissinneqartunut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimangitsoq.

2005-imi missingersuutitigut inissisimanerup pitsaanerulersimanera pissutigalugu tarnikkut napparsimasut ilaat ukioq manna feriarlutik angalaartinneqarnissaat pilersaarutigineqalerpoq. Ukiuni aggersuni pissutsit qanoq ittuussanersut maannangaq pilersaarusionerqarsinnaanngilaq. Tamatumani apeqqutaassaaq tarnikkut napparsimasut eqqartuussaasimasut Risskovimi inissinneqarsimasut qassiunersut. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani qullersaqarfiup aamma Peqqissutsimut Pisortaqarfiup angalasarnerit sapinngisamik ingerlanneqartarnissaat assorsuaq eqqumaffigaat.

(...)"

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata Risskovimi Retspsykiatrisk Afdelingimut allagaasa 24. april 2003-meersut ilaatigut imaattunik imaqartut assilinerat pisortaqarfiup akissutaanut ilaatigut ilanngullugu nassiunneqarpoq:

"Allakkassinni 25. marts 2003-meersuni takuneqarsinnaasutut 2003-mi napparsimasut sisamat tallimalluunniit feriarlutik angalanissaat qinnutigineqarsimapput.

(...)

Tarnikkut napparsimasut piffissami sivisuumi uninngasussatut inissinneqarsimasut feriarlutik angalanissaat manna tikillugu nalinginnaasumik periaasiusimavoq, nalinginnaasumik ukiup inissinneqarfiup aappaanit, DIN-imi pisortaqatigiit siumoortumik akuersissuteqarnerisigut. Kalaallilli Nunaanni peqqinnissaq pillugu inatsisini malittarisassat taamaattunik aningaasartuuteqartarnissamik peqqinnissaqarfimmuut toqqaannartumik pisussaaffiliisut periarfissiisulluunniit innersuussutigineqarsinnaanngillat. Aammattaaq aningaasartuutit tamarmik peqqinnissaqarfiup aningaasaqarniarnikkut atugai ilungersunartut pissutigalugit pisariaqartitanut allanut sanilliullugit isumaliutersuutigeqqissaarneqartariaqarput tulleriaaqqissaarneqartariaqarlutillu."

Århus Amtimi Psykiatrip aamma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata 22. maj 2003-mi ataatsimiinnera pillugu imaqarniliap assilinerata akissummut ilanngullugu aamma nassiunneqarpoq. Imaqarniliap taanna ilaatigut imaattunik imaqarpoq:

"Napparsimasut feriarlutik Kalaallit Nunaannut angalasarnerinik aningaasalersuineq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata aningaasaqarniarneq pissutigalugu allatut ajornartumik unitsikkallartariaqarjaa. Taarsiullugu ilaqutaasut pingasut Danmarkimut tikeraartinneqarnissaat neqeroorutigineqassaaq. Dronning Ingridip Napparsimmavissua aamma Århus Amtimi Psykiatri isumaqatigiipput tamanna suliatigut pitsaanngitsuusoq, misilittakkallu takutippaat imaaliillaannaq sipaarutaasut sivisunerusumik inissisimasariaqalerneq naggataatigut nassatarisinnaasaraat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisilerinermi pisortama Michael Mikkelsenip Århus Amtimi tarnikkut napparsimasunik katsorsaanerme pisortaasoq Villads Villadsen oqarasuaatikkut 16. januar 2006-imi attaveqarfigaa.

Inatsisilerinermi pisortap oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq pillugu allakkiaanit makku erserput:

"Århus Amtimi tarnikkut napparsimasunik katsorsaanerme pisortaasoq Villads Villadsen oqarasuaatikkut ullumi attaveqarfigaara, Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnikkut napparsimasut feriarlutik angalatitsisarnerani periaasia pillugu amti oqaaseqaatissaqarnerneq paa-siniarlugu, tassami Namminersornerullutik Oqartussat aamma amtip isumaqatigiissutaat tunngavigalugu 2004-mi feriarluni angalanissanik akuersissuteqartoqarsimangimmat, 2005-imi-lu angalanissat sisamaannaat akuersissutigineqarsimalutik.

Villads Villadsenip oqaatigaa amtimi tarnikkut napparsimasunik katsorsaavik pingaartumik isumaqartoq pisariaqartitsisoqalernerani angalanernik ingerlaavartumik akuersissuteqartoqartanginnera naammaginangitsuusoq. Angalanerit taakku napparsimasut Kalaallit Nunaannut uteqqissinnaanerannut periarfissaqarnerannut pingaarutilerujussuupput.

Amtimi tarnikkut napparsimasunik katsorsaavik tamatumunnga atatillugu isumaqarpoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata angalanernik neqerooruteqarsinnaanerani aningaasaliissutit aqutsisuunerat naleqquttuunngitsoq, tassami napparsimasut katsorsarneqarnerinik naleqqut-tumik pilersaarusiorneq tamatuma ajornakusuulersimmagu.

Namminersornerullutilli Oqartussat angalanernik aalajangersimasunik amerlassuseqartunik akuersissuteqartarnissaannik piumasaqaateqarfigineqarsinnaanerani amtimi tarnikkut napparsimasunik katsorsaaviup periarfissaqangitsutut isigaa, tassami isumaqatigiissutigineqarsimasumi Namminersornerullutik Oqartussat feriarluni angalatitsinissaminnut pisussaaffeqarnerat erseqqissarneqarsimangimmat.

Villads Villadsenilli pisariaqartitsineq tunngavigalugu angalanernik siusinnerusukku akuersissuteqartoqartarsimanera eqqaamavaa.

Villads Villadsenip ilassutitut oqaatigaa napparsimasut angalasarnerisa pingaaruteqassusiattut amtimi tarnikkut napparsimasunik katsorsaaviup isigisaa makkunatigut erseqqissarneqartoq:

Siullertut napparsimasut "feriarlutik" Kalaallit Nunaanniinnerisa nalaani ulluni pineqartuni inissaat amtip akilersinniartarsimangikkaa, naak isumaqatigiissutaqqartumi akiliuteqar-toqarnissaa aalajangersarneqarsimagaluartoq.

Aappaattut pisumi ataatsimi angalaneq amtip nammineq akilersimavaa, tassa amthospitalimi sulisut napparsimasoq neriorsorsimmassuk feriarluni angalassasoq, Namminersornerullutili Oqartussat angalanermut aningaasaliissutissaqanngitsut kingusinnerusukkut nalunaarutigisimallugu."

Inatsisilerinermi pisortaq Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut 10. april 2006-imi imatut allappoq:

"Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 9. december 2005-imi tiguara.

Tamanna tunngavigalugu kalaallit tarnimikkut napparsimasut Danmarkimi katsorsartittut tike-raartarnissaannik Naalakkersuisut tulleriissaarisarnerat inatsisitigut tunngavissaqarnersoq missorniarlugu Ombudsmandi aalajangerpoq.

Matuma kingornatigut pisortaqarfik qinnuigaara ilassummik nassuiaateqaqqullugu:

Pisortaqarfiup akissummini ilaatigut oqaatigaa:

"Tarnikkut napparsimasut katsorsartillutik Danmarkimiinnerannut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutaat Inatsisartut kontomi pingaarnermi 32.10.04-mi, Napparsimasut nunani allani katsorsarneqartarnerat, tarnikkut nappaatit, ingerlatsineranut aningaasaliussaannit akilerneqartarput. Kontop pingaarnerusup taassuma Dronning Ingridip Napparsimmavissuata ataaniinnera pissutigalugu napparsimmavissuup qullersaqarfia missingersuusiornermi malittarisassat naapertorlugit tassaavoq suliassaqarfimmi tassani aningaasartuutiniq insertitanillu isumaginnittussat piginnaatinneqartoq. Piginnaatitsissut Inatsisartunit tunniunneqartarpoq aningaasaliissutitut ukiumut aningaasanut inatsimmut ilanngunneqartutut ilusilerlugu. Aningaasaliissutitut killiliussat suliniutiniq tamarmiusunik aqutsisuupput, aammalu Inatsisartut aningaasaliissutissat aalajangigaasa avataatigut aningaasartuutit inatsisit malilugit akilerneqarsinnaanatik. Taamaattorli Naalakkersuisut aningaasaliissutitut killiliussat imminnut qanittut akornanni naatsorsuusiortinnik missingersuutitut sunniuteqaqngitsumik nuussisinnaapput."

Ukiunut 2004-mut, 2005-imut aamma 2006-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutini kontomut 32.10.04-mut oqaasertaliunneqartunit erserpoq "Peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 6. november 1997-imeersoq naapertorlugu aningaasaliisoqarpoq".

Oqaasertani issuarneqartuni Inatsisartut peqqussutaanni oqaatigineqartumi aalajangersakkat ilaatigut imaattunik imaqarput:

"§ 2. Inuit, nunami maani inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimasut nunamilu maani najugaqartut, Inatsisartut peqqussutaat manna malillugu sullinneqarnissamut pisinnaatitaap-

put, akeqanngitsumik akiliillutilluunniit, malittarisassat ataani allassimasut malillugit, taamaattorli §§ 3-5 takukkit.

Imm. 2. Inuit nunami maaniikkallartut Inatsisartut peqqussutaat manna malillugu sullinneqarnissamut pisinnaatitaapput, akeqanngitsumik akiliillutilluunniit, malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut malillugit.

Imm. 3. Naalakkersuisut pisut naapertorlugit aalajangersinnaavaat Kalaallit Nunaanni najugaqarallarneq qaammatinik arfinilinnik sivilunerusoq Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorneqarsimanertut isigineqassasoq, pineqartoq nunami allami najugaqartutut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimagaluarpuunniit.

(...)

§ 6. Inuit immikkoortut §§ 3-5-imi taaneqartut sullinneqarneri pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaassapput.

Imm. 2. Naalagaaffinnut allanut isumaqatigiissutit eqqortinneqarnissaannut pisariaqarpat Inatsisartut peqqussutaanni matumani aalajangersakkat sanioqqunneqarnissaannut Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Imm. 3. Inuit nunatta avataanut uninnganissamut, misissortinnissamut, suliaritinnissamut il. innersuunneqarsimasut tamatumunnga atatillugu inuit nalunaarsorsimaffianni najukkaminnik allanngortitsisariaqaraangata, inatsisartut peqqussutaat manna malillugu sullinneqarsinnaatitaanerit pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

(...)

§ 19. Inuit, nunami maani inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarsimasut maanilu najugallit kiisalu inuit aattuunnartumik kinguaassiuutitigulluunniit nappaateqarnertik pissutigalugu katsorsartittut nakorsap peqqusineratigut nunaqarfimmit imaluunniit najukkamit allamit ukioq naallugu najugarineqartumit illoqarfimmi najukkami peqqinnissaqarfiup napparsimmavianut aamma najukkami peqqinnissaqarfiup napparsimmavianit Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut kiisalu nunap avataani napparsimmavimmut katsorsaavimmulluunniit allamut akeqanngitsumik angallanneqarnissamut pisinnaatitaapput.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu angalanermi najukkani peqqinnissaqarfimmit innersuunneqartuni nalinginnaasumik nerisaqarnermut unnuinermullu aningaasartuutit pisariaqartut peqqinnissaqarfiup akilertarpai.

(...)

§ 23. Kalaallit Nunaata avataanut misissortikkiartortitsisarneq suliarititsiartortarnerlu taamaallaat pisinnaapput napparsimmavissuarnut Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanniit napparsimasunik tiguisarnissamik isumaqatigiissuteqarfigisimasaannut.

Imm. 2. Kalaallit Nunaata avataani napparsimmavissuit atorneqarmissaat pillugu malittarisas-sanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput.”

Tarnikkut nappaatillit uninngasut Inatsisartut peqqussutaanni § 2-mi inunnut pineqartunut ilaatinneqarnersut imaluunniit peqqussummi § 6, imm. 3 malillugu inunnut pineqartunut ilaatinniisaat pillugu malittarisassaliortoqarsimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara. Oqaatigaara napparsimasut Kalaallit Nunaanni najugalittut inuit nalunaarsorsimaffianut nalunaarsorsimasut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat aamma Psykiatrien i Århus Amtip akornanni isumaqatigiisummi pineqartunut ilaasut.

Tamatuma saniatigut tarnikkut nappaatillit pineqartut Inatsisartut peqqussutaanni § 19-imi inunnut pineqartunut ilaatinneqarnersut nassuiaateqarfigeqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara.

Naggataatigut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat aamma Psykiatrien i Århus Amtip akornanni isumaqatigiisut Inatsisartut peqqussutaanni § 23, imm. 1-imi pineqarner-soq, taamaattoqassappallu § 23, imm. 2 malillugu erseqqinnerusunik malittarisassaliortoqarsimanersoq nassuiaateqarfigeqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara.

Folketingip Ombudsmandia aamma Psykiatrien i Århus Amt ukua allakkat assilinerinik aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaanik nassippakka.

Aammattaq oqaatigaara amtspsykiatrichef Villads Villadsen, Århus Amt, oqarasuaatikkut tusarniaaffigisimallugu, tamatumunnga atatillugu allakkiaama assilineri ilanngullugu nassiup-para.

Amtpsykiatrichefip uannut ilisimatitsissutaanut pisortaqarfik oqaasissaqarpat manna peqatigalugu pisortaqarfik qinnuigaara oqaaseqaatissani taakkua ilassummillu tusarniaanerup matu-ma akissutissaa ilanngullugu uannut nassiuteqqullugit. "

Pisortaqarfik 6. juni 2006-imi imatut akivoq:

”Ombudsmandip allagai 10. april 2006-imeersut Peqqissutsimut Pisortaqarfiup tiguai, allakka-ni pisortaqarfiup allagaanut 8. december 2005-imeersunut ilassummik nassuiaammik Ombuds-mandi qinnuteqarpoq. Apeqqutit sullissinerit pillugit peqqussummi aalajangersakkanut attuu-massuteqarput.

1.

Ombudsmandi allappoq: "Tarnikkut nappaatillit uninngasut Inatsisartut peqqussutaanni § 2-mi inunnut pineqartunut ilaatinneqarnersut imaluunniit peqqussummi § 6, imm. 3 malillugu inun-nut pineqartunut ilaatinniisaat pillugu malittarisassaliortoqarsimanersoq nassuiaateqarfigeq-qullugu pisortaqarfik qinnuigaara. Oqaatigaara napparsimasut Kalaallit Nunaanni Namminer-sornerullutik Oqartussat aamma Psykiatrien i Århus Amtip akornanni isumaqatigiisummi pi-neqartunut ilaasut."

Pisortaqarfiup aallaqqaasiutigalugu erseqqissaatigissavaa maani Nunatsinni inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimasunut imaluunniit qaammatit arfinillit sinnerlugit Nunatsinniissimasunut innuttaasunut tamanut sullissinerit pillugit peqqussut atuummat. Pinerluuteqarsimasut pinerluuteqarsimangitsullu immikkoortinneqangillat. Tarnikkut napparsimasut pineqaatissinneqarsimasut, § 2, imm. 1 naapertorlugu Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimasut, taamaalillutik Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup neqeroorutaanut sullissinernut sugaluurtunulluunniit pisinnaatitaapput. Tamanna atuuppoq Nunatsinniikkaluarunilluunniit imaluunniit Danmarkimi katsorsaavimmut innersuunneqarsimagaluarunilluunniit. Tarnikkut napparsimasoq pineqaatissinneqarsimasoq Risskovimi uninnganermini timimigut nappaateqalissagaluaruni immikkoortortamut attuumassuteqartumut timimigut katsorsartinnissamat innersuunneqassaaq.

Napparsimasunut, pisariaqartumik sivisunerusumik Danmarkimiittariaqartunut, katsorsartinnissaq utaqqillugu, assersuutigalugu uummatilersinnissamik assigisaanilluunniit utaqqisunut, tarnikkullu napparsimasunut § 6, imm. 3 naatsorsuussaavoq. Napparsimasup Kalaallit Nunaanni najukkani najugariinnarpagu, najugaata allangortinnissaa pisariaqanngilaq, kisianni uninnganerup sivisuujunissaa pissutigalugu Kalaallit Nunaanni najukkani najugariunnaartariaqarpagu, Danmarkimi uninngavigisaanut najugaa nalunaarsorneqartariaqarpoq. Tamanna aamma atuuppoq inunmut najugaqanngitsunut. Tamanna takuneqarsinnaavoq inuit qitiusumik allatortsimaffiat pillugu inatsimmi § 6-imi. Inuk isertitsivimmiitineqarpat, pineqartoq uninngavigisamini najugaqartutut nalunaarsorneqassanngilaq.

Inuit Kalaallit Nunaanni najugaqarunnaartariaqarlutik inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimanerminnik allangortitsisariaqartut, sullissinerit pillugit peqqussummi § 6, imm. 3 naapertorlugu piginnaatitaanertik taamaalillutik pigiinnartarpaat. Aammattaaq Danmarkimut katsorsartinnissamat innersuunneqarsimasumut katsorsarfimmilu najugaqartutut nalunaarsorsimasumut, inummut pisussaaffiit danskit naalagaaffiata tigussanngilai.

2.

Ombudsmandi allappoq "Tamatumaa saniatigut tarnimikkut nappaatillit pineqartut Inatsisartut peqqussutaanni § 19-imi inunmut pineqartunut ilaatinneqarnersut nassuiaateqarfigeqqullugu pisortaqarfik qinnuigaara ".

Nakorsap peqqusineratigut akeqanngitsumik angallanneqarsinnaaneq pillugu § 19 tarnikkut napparsimasut pineqaatissinneqarsimasut ilaannaanut atuuppoq. Eqqartuunneqartoq politiitit nakkutigineqassaaq politiit akisussaaffimmik katsorsaavimmut tunniussinissaasa tungaanut, ima oqaatigalugu, eqqartuunneqartup katsorsarfissami matuata eqqaanut pinissaata tungaanut. Tamanna politiit akisussaaffigalugulu akiligassaraat.

Tarnikkut napparsimasoq pineqaatissinneqarsimasoq naammassilluni katsorsarneqareerpat eqqartuussisullu nalilerpagu pineqartoq angerlartinneqarnissaminut piareertoq, napparsimasoq napparsimasutut nalinginnartut peqqinnissaqarfiup tungaaniit isigineqassaaq, peqqinnissaqarfiullu utimut angerlarnera § 19 naapertorlugu akilissavaa.

3.

Ombudsmandi allappoq "Naggataatigut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat aamma Psykiatrien i Århus Amtip akornanni isumaqatigiissut Inatsisartut peqqussutaanni § 23, imm. 1-imi pineqarnerseq, taamaattoqassappallu § 23, imm. 2 malillugu erseqqinnerusumik malittarisassaliortoqarsimansoq nassuiaateqarfigeqqullugu pisortaqarfik qinnuigaakka".

Namminersornerullutik Oqartussat aamma Psykiatrien i Århus Amtip akornanni isumaqatigiissut § 23, imm. 1 naapertorlugu isumaqatigiissutigineqarpoq. Namminersornerullutik Oqartussat aamma Vordingborg Amtip akornanni isumaqatigiissutaasoq assingusoq isumaqatigiissutit taarserpaa. Namminersornerullutik Oqartussat aamma Psykiatrien i Århus Amtip akornanni isumaqatigiissummi tarnikkut napparsimasut pineqaatissinneqarsimasut aamma tarnimikkut napparsimasut pinerluuteqarsimanngitsut immikkoortinneqanngillat. Timikkut katsorsaanernut aamma meeqqanik inersimasunillu tarnimikkut napparsimasunik katsorsaanernut, Danmarkimi katsorsaaviit arlaqartut Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissuteqarfigaat.

§ 23, imm. 2 naapertorlugu nalunaarummik suli sanasoqanngilaq taamaalillunilu Nunatta avataani katsorsaavinnik atuinissaq pillugu aalajangersagaqarani. Peqqinnissaqarfiup iluani suliasaqarfinnut tamanut pisortaqarfik Kalaallit Nunaannut atuuttunik suli peqqussusiorsimanngilaq nalunaarusiorsimananilu, taamaattumik pingaarnersiulluni tulleriiaarnermi apeqputaaginnarpoq nalunaarut taanna qaqugu suliarineqassanersoq. Naatsorsuutigineqarpoq amigaatigineqartup kissaatigineqartullu peqqinnissaqarfimmu tunngatillugu Kalaallit Nunaannut tunngasumik inatsisiliorneq, massakkut pigineqartoq, 2012-imi naammassiumaartoq.

Kalaallit tarnikkut napparsimasut tikeraartinneqartarnerat pillugu Ombudsmandip saaffiginnisutaata kinguneraa, tarnikkut napparsimasut pineqaatissinneqarsimasut killiffiini ataasiakkaani tarnikkut napparsimasunik akisussaaffeqarnerup agguataarneqarsimanera tamakkiisumik aamma sooq taamaattoqarnerseq paasissallugu pisortaqarfiup kissaatigilermagu."

Peqqissutsimut Pisortaqarfimmu 26. oktober 2006-imi imatut allappunga:

"Pisortaqarfiup tusarniaanermu akissutaa 6. juni 2006-imeersoq pisortaqarfiup nassuiaataanu 8. december 2006-imeersumu ataneqartillugu pisortaqarfiup ilassutaassumik nassuiaateqarnissaanik pisortaqarfimmu qinnuiginninnissannu pissutissaqalersitsimasoq massakkut misissoreerpara.

1. Sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit Inatsisartut aningaasanu inatsisaatigut aalajangersarneqartarnerat pillugu apeqqut.

Pisortaqarfiup nassuiaammuni 8. december 2005-imeersumi oqaatigaa aningaasanu inatsisip allanguutissaatu siunnersuut peqqinnissaqarfimmu tamakkiisumik aningaasaliissutinik 1 mio. kr.-nik amerlisitsisusaaq suliarineqartoq, siunnersuullu pillugu oqaaseqaatinit ersertoq aningaasat tarnikkut napparsimasut piffissami sivisuumi uninngasussanngorlugit inissinneqarsimasut sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarlutik angalasarnissannu atugassatorpiaq immikkoortinneqassasut, siunnersuulli aningaasanu inatsisip inaarutaasumik akuersissutigineqarne-

ranut atatillugu peerneqarsimasoq. Pisut taamatut ingerlanerat pisortaqarfiup 2004-mi aningaasanut inatsisip Inatsisartuni suliarineqarneranut atatillugu allaaseraa.

Allannguutissatulli siunnersuut pineqartoq Inatsisartut 2004-mi aningaasanut inatsisissaata pia-reersarneqarnerani sulianik tamanut saqqummiunneqarsimasunik misissuininni imaaliillaanaq nassaarisinnaasimangilara, taamatuttaarlu allannguutissatut siunnersuutip taaneqartup peerneqarneranut pissutaasoq nassaarisinnaasimanagu.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara allannguutissatut siunnersuut taanna aamma siunnersuutip Inatsisartunit akuersissutigineqannginneranut pissutaasoq pillugit erseqqinnerusumik nassuiaateqaqqullugu.

2. Sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersarneqartarnerat pillugu apeqqut.

Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 6. juni 2006-imeersoq imatut paasivara inuit tarnikkut napparsimasut Danmarkimi katsorsarneqarnerminni Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni nalunaarsorneqarsimanerminnik allangortitsinngitsut peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu peqqinnissaqarfimmit akiliunneqarnissaminnut pinnaatitaasut.

Inatsisartut peqqussutaani tassani § 2, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inuit nunami maani inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimasuusut Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu sulinneqarnissaminnik pinnaatitaasut.

Pisortaqarfiup nassuiaataani 8. december 2005-imeersumit erserpoq inuit tarnikkut napparsimasut katsorsarneqarnerminnut atatillugu Danmarkimi najugaqarnerannut aningaasartuutit aningaasanut inatsimmi kontokkut 32.10.04-kkut akilerneqartartut.

Pisortaqarfiup paasissutissiissutaa imatut paasivara sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit aningaasartuutit aningaasanut inatsimmi kontokkut tassuuna akilerneqartartut.

Soorlu tusarniaaninni 10. april 2006-imeersumi aamma erseqqissariga aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aningaasaliissutit pillugit oqaasertaliussani oqaatigineqarpoq aningaasaliissutit taakku peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 6. november 1997-imeersoq tunngavigalugu tunniunneqartartut.

Pisortaqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara tarnikkut napparsimasut Danmarkimi katsorsarneqartut sulinngiffeqarnermi akiliunneqarlutik angalanerit peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu akilerneqartarnerisut nassuiaqqullugu.

Pisortaqarfiup paasinninnera unaappat sulinngiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit Inatsisartut peqqussutaat taanna tunngavigalugu akilerneqartartut, taava pisortaqarfik qinnuigaara manna pillugu erseqqinnerusumik nassuiaateqaqqullugu, tassalu aningaasaliissutit amerlassusiat angalanerit aqunneqarnerannut aalajangiisuusooq pisortaqarfik isumaliutersuutit suut aallavigalugit isumaqarnerisooq, soorlu pisortaqarfiup nassuiaataani 8. december 2005-imeersumi tamanna oqaatigineqartoq.

Aammattaq pisortaqarfik qinnuigaara sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarluni Inatsisartut peqqussutaanni § 23, imm. 2 tunngavigalugu angalanerit akilerneqartarnerannut periarfissaq nalunaarummi ilanngunneqartariaqarnerisq pisortaqarfiup isumaliutersuutiginiarneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Taamaattoqarpat pisortaqarfik aamma qinnuigaara manna paasissutissiissutigeqqullugu, tassalu pisortaqarfiup akissutaa 6. juni 2006-imeersaq imatut paasineqassanersaq Kalaallit Nunaata avataani katsorsaavinnik atuineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanisamik Inatsisartut peqqussutaanni § 23, imm. 2-kkut Inatsisartut peqqussutaat Naalakkersuisut aatsaat 2012-mi naammassiniarlugu naatsorsuutigigaat. Tamanna ilumoorpat pisortaqarfik qinnuigaara tamatumunnga pissutaasq pillugu erseqqinnerusumik nassuiaateqaqqullugu.

Pisortaqarfik isumaqarpat sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngaviginagu akilerneqartartut, taava pisortaqarfik qinnuigaara angalanerit aningaasanut inatsimmi kontokkut imarisani malillugu sullissinnernut peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu akilerneqartartunut tunngasukkut aningaasalersorneqarnerannut pissutaasq pillugu nassuiaateqaqqullugu.

3. Namminersornerullutik Oqartussat periaasiat pillugu apeqqut.

Suliami paasissutissanit erserpoq sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit pisariaqartitsineq naapertorlugu siusinnerusukkut akilerneqartarsimasut, 2003-mi angalanernut pingasunut akiliussisoqarsimasoq 2004-mili angalanernut akiliussisoqarsimanngitsoq.

Pisortaqarfiup nassuiaammini 8. december 2005-imeersuni taakkua saniatigut oqaatigaa angalanerit ilaat 2005-imi ingerlanneqassasut.

Taakkua saniatigut ukioq manna qanoq pisoqarniarnera, pisariaqartitsinermik naatsorsuutigisat kiisalu angalanerit qassit ukioq manna ingerlanneqarsimanerat pillugit paasissutissanik peqangilanga.

Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara 2003-mi, 2005-imi 2006-imilu tikeraartitsinerit amerlassusii pisariaqartitarpianik matussusiisuunersut aamma 2007-imi ukiunilu tulliuuttuni pisariaqartitsineq naapertorlugu angalanernut akiliussisarnissaq pisortaqarfiup naatsorsuutigineraa nassuiaqqullugu.

Folketingip Ombudsmandia suliap killiffianik allakkatigut allatigut allakkat ukua assilineranik ilaqartinneqartutigit ilisimatippara. Aammattaq pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 6. juni 2006-imeersup assiliner Folketingip Ombudsmandianut ilisimatitsissutitut nassiuuppara."

Pisortaqarfiup akissutaa imaatq 4. december 2006-imi tiguara:

”26. oktober 2006-imeersunik allagaqarluni Inatsisartut Ombudsmandiata Peqqissutsimut Pisortaqarfik qinnuigaa kalaallit tarnikkut nappaatillit feriarlutik angalasarnerannut tunngatillugu qanoq pisoqartarnerseq nassuiaateqaqqullugu.

1-imut. Sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit Inatsisartut aningaasanut inatsisaatigut aalajangersorneqartarnerat pillugu apeqqut.

Aallaqaasiullugu pisortaqarfiup utoqqatsissutigissavaa nassuiaammi 8. december 2005-imeersumi allassimammat aningaasanut inatsisip allanngortinnissaanut siunnersuusiortoqartoq. Tamanna eqqortuunngilaq.

Pisortaqarfiup Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmut 2004-mut ukiunilu tulliuuttuni aningaasaliissutit 1 mio. koruuninik amerlineqarnissaannik qinnuteqaat nassiuppaa. Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup kissaatigisaq itigartippaa, taamaammat arlaannaanniluunniit aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik kissaatigisaq takussaannngilaq.

Aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik qinnuteqaat Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami ulloq 20. september 2003-meersumi Naalakkersuisut AIS 2004-mut ilanngusaanni ilanngunneqarpoq. Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfiup inassutigaa peqqinnissaqarfik killissanik aalajangersimasunik malitassaqarmat aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik kissaatigisat namminerit killilissat iluanni aningaasalersugaasariaqartut. Taamaalilluni aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik kissaatigisaq ilanngunneqannngilaq.

2-mut. Sulinnigiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersarneqartarnerat pillugu apeqqut.

Inuit Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarutigineqarsimasut peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 6. november 1997-imeersooq malillugu sullinneqarsinnaatitaapput, tak. § 2, imm. 1, Kalaallit Nunaanniinnerat imaluunniit Danmarkimi katsorsagassanngortitaasimanerat apeqqutaatinnagu.

Sullissinissamik peqqussut malillugu inuit sullinneqarsinnaatitaasut ilaatigut napparsimavimmi katsorsarneqarsinnaatitaapput, takuuk § 14, nr. 3, tassungattaarlu tarnimikkut napparsimasut ilaapput, Danmarkimi katsorsagassanngortitaasimagunik. Killilerneqarsimannngilaq katsorsaanerit suut katsorsaanerillu qanoq annertussusillit sullissinissamut peqqussummi ilaatinneqarnerisut. Tarnikkut nappaatilinnik katsorsaanerit feriarluni angalanerit katsorsaanerit ilaapput, naak sullissinissamik peqqussummi toqqaannartumik taaneqarsimannngikkaluarlutik, soorluttaaq allaaserineqarsimannngitsoq kræfteqarlutik napparsimasut imaluunniit sukkornermik nappaatillit sorlernerik katsorsarneqarsinnaatitaanersut.

Taasariaqarporli kalaaleq tarnikkut napparsimasooq aatsaat feriarluni angalasinnaatitaalersarmat katsorsartinnermut atatillugu ukioq ataaseq Danmarkimeereersimaguni. Napparsimasortaaq feriaruni angalasinnaasariaqarpoq, tamannalu pisuni ataasiakkaani tamani naliliiffigineqartarpoq.

Peqqinnissaqarfik killissarititaasut iluanni periarfissat atorlugit katsorsaasarpoq.

Katsorsaanerup ilaanut aalajangersimasunut aningaasassaqaangippat katsorsaanerup ilaa pingitsoorneqarsinnaasoq annikilliliivigineqartarpoq, taamaattoq pisariaqartinneqartumik katsorsaaneq annikillisinnaagu. Taamaattoqartarpoq tarnikkut nappaatilinnut feriarluni angalasarnernut tunngatillugu.

Aningaasaliissutitut killiliussat peqqinnissaqarfiup katsorsaannissamik neqeroorutaanut aqut-sisuujuaannartussaapput, taamatuttaaq tarnikkut nappaatillit feriarlutik angalasarnerannut.

§ 23, imm. 2 naapertorlugu inatsisitigut tunngavilimmik nalunaarutissami feriarluni angalasinnaatitaanerit ilanngunneqassanersunik apeqqummut tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq nalunaarut Kalaallit Nunaata avataani katsorsaasarfinnik atuisarneq pillugu malittarisassanut tunngassammat, katsorsaasarfinni tamakkunani katsorsaanermit tunnganani.

Nalunaarutissap taassuma qaqugu suliarineqarnissaanut tullerriarineq apeqquataassaaq.

Pisortaqaarfik inatsisiliassarpaaloqarpoq nukinginnartunik, sullissinermik peqqussutip saniatigut suliaasaqarfinni assigiinngitsuni suliarineqartussanik, tamannalu pissutaavoq § 23, imm. 2 malillugu nalunaarutissap sallerpaatinneqaanginneranut.

Pisortaqaarfiulli ilimaginngilaa ukiut arfinillit ingerlaqqaassasut § 23, imm 2 malillugu erseqqin-nerusunik malittarisassaliortoqarnissaata tungaanut.

3-mut. 2003-mi, 2004-mi 2005-imilu feriarluni angalanerit pisariaqartitavinnut naapertuunner-sut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat periaasiat pillugu apeqqut aamma naatsorsuuti-gineqarsinnaanersoq feriarluni angalasarnissat 2007-imi ukiunilu tulliuuttuni pisariaqartitanut naapertuutissanersut.

Apeqqutigineqartunut oqaatigineqarsinnaavoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata Ris-kovimi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaarfimmi pisortaasut attaveqarfigisimam-magit paaserusullugu feriarluni angalanissanik qassinik qinnuteqartoqarsimanersoq aamma gasseriarluni angalasoqarsimanersoq.

Pisortaasut paasissutissiissutaata assilineqarnera ilanngunneqarpoq.

Paasissutissiissutini takuneqarsinnaavoq Risskov 2006-imi feriarluni angalanissanik kissaate-qarsimanngitsoq.

Marloriarlunili angalasoqarsimavoq angalanissanit sisamaasunit 2005-imi akuersissutigineqar-tunit marluk aatsaat ukiumi naatsorsuorsiorfiusumi tulliuuttumi atorneqarsimammata. Maannak-kuugallartoq feriarluni angalanissat marluk qinnuteqaatigineqarsimapput. Qinnuteqaatit sulii-suliarineqalersimangillat.

Århus Amtimi Psykiatrip nassuiaataa ilanngullugu nassiunneqartoq paasissutissanik imaattunik ima-qarpoq:

"Angalanerit amerlassusii siullermik nassuiarneqarput, tulliullugillu qinnuteqaammut tunngaviusunut tunuliaqutaasutut isumaliutersuutit aamma suliatigut isumaliutersuutit tunngavigalugit taakkuninnga allangortitsineq nassuiarneqarlutik.

Angalanerit amerlassusii

Takussutissiami uani ukiuni pineqartuni angalanerit amerlassusii takutinneqarput. Angalanerit qasserpiaat ingerlanneqarsimanerat qassillu qinnuteqarsimanerat takutinneqarput.

	2003	2004	2005	2006	2007
Qasserpiaat	3	1	2	2	-
Qinnuteqartut	4	-	4		
2005-imi qinn.	2				
Kalaallit Nunaannit					
akuerineqartut	3	-	-	-	-"

Qinnuteqaatit qassiunerisa qasserpiaallu angalasimanerisa nikingassuteqarnerannut pissutaa-voq napparsimasup qanoq issusiata ajorseriarnera peqqissiartornerataluunniit naatsorsuutigineqartutut pilertortiginngitsumik ingerlanera, taamaattumillu napparsimasooq inoqatiminut akuliu- teqqinniarluni angalanissaminut piareersimasimanani. Killiffimmik nalunaarsuinermi taamaallilluni takuneqarsinnaavoq inuit angalasimasut napparsimmavissuarmut kingusinnerusuk- kut angerlartinneqartarsimasut, angalanerup kingornatigut piffissap sivisunngitsup qaangiun- nerani.

Malugeqqullugu oqaatigineqarpoq kisitsisit nalorninartoqarsinnaammata, tassami nakorsaaneq qinnuteqartitsinnermut akisussaasoq tarnikkut napparsimasunut eqqartuunneqarlutik inissinne- qarsimasunut immikkoortortaqaarfimmi ajoraluartumik atorfeqarunnaarsimammat.

Piomasaaqatit

Qinnuteqarnissamat piomasaaqatit allattorsimaffiat pigineqarpoq, tassanilu takuneqarsinnaa-voq ukiuni siullerni isumaginninnermut tunngasut ilaquttanullu attaveqarneq aallunneqarsima- sut. Ullumikkulli qinnuteqartoqartillugu isumaginninnermut tunngasut ilaquttanullu attaveqar- neq taakkulu attaveqarfigeqqinneqalernerat pingaannginnerutinneqartarpoq.

Peqqissiniarluni angalanerup Kalaallit Nunaanni oqartussaasut napparsimasullu akornanni at- taveqarnerannik pilersitsiniarnermut atorneqarnerunissaa pisariaqartoq paasinarsisimavoq, eqqartuussut allangortinneqassappat taanna sioqqullugu imaluunniit angerlartitsineq sioqqul- lugu. Oqartussaasut napparsimasumik naapitsinissaat pingaarutilerujussuuvoq, taamaallitutik napparsimasut ilorraap tungaanut ingerlanerat taakku namminneq takusinnaaniassammasuk.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni pinnerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfimmiut ataatsimeeqatigineqarnissaat aamma najukkani ataasiakkaani politiit unnerluussisussaataitaasut sinniisigisaasa ataatsimeeqatigineqarnissaat qulakkeerneqartarpoq. Aammattaq napparsimasup pinnerluuteqarnerani eqqugaasut taakkuluunniit ilaqutaat napparsimasullu saammaateqatigiitsinniarlugit naapitsinneqartarput, taamaalilluni napparsimasoq angerlartinneqarpat saammisaarfineqarnerunissaa aqutissiuunniarlugu.

Qinnuteqarnissami piumasaqaatit angalasussanillu toqqaasarnerup allannqortinneqarnerat taamaalilluni sulisut pitsaanerpaamik naliliinerat aallaavigalugu pisimavoq, piumasaqaatillu nu-taat taakkua kingornatigut uanga naliliinera unaavoq napparsimasut qassit qinnuteqarnerisa angalanerillu akuersissutigineqartut kingusinnerusukkullu angerlartinneqartut amerlassusiisa akornanni pitsaasumik ataqatigiinneqartoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Folketingip Ombudsmandiata ilisimatitsissutaa imaattoq 6. december 2006-imi tiguara:

"Siusinnerusukkut allaffigeqatigiittarneq Inatsisartullu Ombudsmandiata kingullermik allagai 26. oktober 2006-imeersut innersuussutigalugit Århus Amtimi Psykiatrimut allakkat 28. november 2006-imeersut assilinerat ilisimatitsissutitut nassiuppara. Århus Amtimi Psykiatri tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarfigaara paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit iliuseqaqqissanngitsunga.

Qulaani taaneqartut Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut ilisimatitsissutiginnilakka. Taamatut ilisimatitsisoqassappat tamanna Inatsisartut Ombudsmandiannut isumagissanngortippara." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Århus Amtimi Psykiatri Folketingip Ombudsmandianut allagai imarisamikku Amtip Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut allagaasa qulaani issuakkama assigaat.

Distrikt Østimi nunap immikkoortuani tarnikkut napparsimasunik katsorsaaviup allakkat imaattut Folketingip Ombudsmandianut 6. september 2007-imi nassiup-pai, taakkulu assilinerat Folketingip Ombudsmandiata uannut 13. september 2007-imi nassiuppa:

"Ilnnut ilisimatitsissutigineqassaaq Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik juli-mi ilassutaasumik akuersissuteqarnissamik aalajangiimmat, taamaalilluni angalanissat pisaria-qartinneqartut pisinnaalersillugit.

Ukiumi matumani kalaallimik napparsimasumik ataasiinnarmik Risskovimi Regionspsykiatri-meersumik innuttaasunut akuulersitseqqinnissaq/feriarnissaq pillugu angalatitsinissaq naam-massineqassaaq. Angalatitsinernik marluusaraluartunik ataasiinnanngortitsineq (siusinneru-sukku ilisimatitsissutigineqartoq) sipaarniarneq assigisaaluunniit pissutigalugu pinngilaq, ki-siannili nakorsaanerup akisussaasuusup suliarnik naliliineranik taamaallaat pissuteqartoq. Napparsimasoq angalanissamut taamaattumut massakkorpiaq naleqqutinngilaq.

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq napparsimasut pingasut massakkorpiaq uningasuutigineqarmata, taakkulu napparsimmavimmit angerlartinneqarnissaannut ataneqartumik 2008-mi angalatinneqarnissaasa naammassineqarnissaat pilersaarusiunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Misissuininnik killissalersuineq

2006-imi aamma 2007-imi feriarluni angalanissamik qinnuteqaatinik suliarinninneq pillugu suliami paasissutissat pigineqartut malillugit manna tunngaviutippara, tassalu ukiuni taakkunani qinnuteqaatinik taamaattunik aningaasaqarniarnikkut isiginiagasat tunngavilersuutigalugit itigartitsisoqarsimanngitsoq.

Taamaattumik suliat pineqartut taakku eqqarsaatigalugit annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Matumali misissornissaanut pissutissaqartoq isumaqarpunga, tassa angalanerit taakku napparsimmavimmi katsorsarnermut ilaasutut ukiut ingerlanerini akuersissutigineqartarsimanager feriarluni angalanissamik qinnuteqaatit aqunneqarnerannut sutigut pingaaruteqartutut ataatsimut isigineqarsinnaanersoq.

Aammattaaq sulianik aqutsinermut inatsisitigut tunngavigisap erseqqinnerusumik misissuiffigineqarnissaanut pissutissaqartoq isumaqarpunga.

1.1 Inuit pineqartut feriarlutik angalatinneqarsinnaasut

Århus Amtimi Psykiatrip aamma Kalaallit Nunaanni oqartussat isumaqatigiissutaanni 11. december 2001-imeersumi inuit uku pineqarnerat § 3, imm. 1-ikkut aalajangersaavigineqarpoq:

"Århus Amtimi Psykiatrip tarnikkut napparsimasut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Nuummiittumi tarnikkut napparsimasunut immikkoortortaqarfimmit inissinneqartussat innersuunneqartut Kalaallit Nunaanni inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimasut makku tigusarpai:

- napparsimasut pinngitsaalillugit unitsinneqartut,
- napparsimasut katsorsarneqartussatut inissinneqartussatulluunniit eqqartuunneqartut,
- napparsimasut tarnikkut misissugassanngorlugit unitsinneqartut,
- napparsimasut immikkoortortaqarfimmut inissinneqarnissaat pisariaqartutut isigineqartut kissaatigineqartulluunniit, aamma
- napparsimasut inuusuttut 15-inik taakkulu ataallugit ukioqanngitsut tarnikkut nappaateqarnerisut misissugassat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Napparsimasut taaneqartut isumaqatigiissut tunngavigalugu feriarlutik angalatinneqarsinnaasut namminnerlu kissaatiginngisaminnik unitsinneqarsimasut misissuininni pineqarput.

Angerlartitsisoqarnissaanut pisinnaatitaaneq eqqartuussivimmiinnerisat imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasuniinnerisat misissuininni apeqqutaanngilaq, tassami periaaseq allaaserineqartoq isumaqatigiissullu imatut paasigakkitt napparsimasup feriarluni angalasinnaatitaanerani apeqquummi napparsimasup inatsise-

qartitsinikkut tunngavik suna tunngavigalugu inissinneqarsimanera aalajangiisuunngitsoq.

2. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pillugu ataatsimut oqaaseqaatit

Peqqissutsimut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 4. december 2006-imeersoq aallaavigalugu manna tunngaviuttippara, tassalu tarnikkut napparsimasut Danmarkimi napparsimmavimmi katsorsagassatut unitsinneqarsimasut feriarlutik angalasarneri peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 6. november 1997-imeersumi § 14, imm. 1, nr. 3 imaattunik oqaasertaqartoq tunngavigalugu akuersissutigineqartartut:

"§ 14. Inuit inatsisartut peqqussutaat manna malillugu sullissinernut pisinnaatitaasut pissut-sit ajornartinnikkaangassuk, makkununga pisinnaatitaapput:

(...)

3) Napparsimmavimmi uninngatinneqarnermut."

Tamatununga peqatigitillugu uanga paasinninnera unaavoq Århus Amtimi Psykiatrip (massakkut Distrikt Østimi Regionspsykiatrip (nunap immikkoortuani tarnikkut napparsimasunik katsorsaaviup)) aamma Kalaallit Nunaanni peqqinnissakkut oqartussaasut isumaqatigiissutaat suliat suliarineqarnerannut inatsisitigut immikkut tunngaviunngitsoq.

Matumani manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu innuttaasut peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu inatsiseqartitsinikkut piunasaqaatigisinnaasaat isumaqatigiissutip taassuma aalajangersaaviginngikkai, taamaallaalli Kalaallit Nunaanni peqqinnissakkut oqartussaasut aamma Danmarkimi peqqinnissakkut oqartussaasut suleqatigiinnerat aalajangersaavigalugu, taamatuttaarlu isumaqatigiissut taanna tamanut saqqummiunneqarsimanngitsoq. Periaatsip nalunaarutikkut malittarisassanit taarserneqarnissaanik pisariaqartitsineq pillugu naliliinera oqaaseqaatip matuma naggataaniittoq aamma innersuussutigaara.

Taamaallilunga isumaqatigiissummi § 18, Kalaallit Nunaanni oqartussaasut qaqugukkut feriarluni angalanernik akuersissuteqartarnerannik ilaatigut allaaserinnittoq, Folketingillu Ombudsmandiata uannut allagaani 30. august 2005-imeersuni issuarneqartoq periaatsimik allaaserinninnertut paasivara.

Aamma oqaatigaara peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat ataani issuarneqartut oqaasertalersugaanitik malillugit feriarluni angalatitsisarnerit nalunaarutikkut aalajangersaaviginissaannut tunngavissaaliisuusut, aalajangersaanerli suli pisimannngitsoq, aamma tak. apeqquut taanna pillugu oqaaseqaatip naggataata tungaani oqaaseqaatikka.

"22. Naalackersuisut Tulleriissaarinermut Ataatsimiititaliamik pilersitsissapput inuit najuk-kami peqqinnissaqarfiup avataani misissorneqarnissaannut aamma suliaritinnissaannut innersuussisartussamik. Suliassani inunnut ataasiakkaanut tunngasuni Tulleriissaarinermut ataatsimiititaliap aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngillat.

(...)

Imm. 4. Inuit imm. 1 malillugu innersuunneqarsimasut sullissinernut sunut pisinnaatitaaner-sut pillugu malittarisassat Naalackersuisut aalajangersassavaat.

§ 23. Kalaallit Nunaata avataanut misissortikkiartortitsisarneq sularititsiartortarnerlu taamaallaat pisinnaapput napparsimmavissuarnut Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanniit napparsimasunik tiguisarnissamik isumaqatigiissuteqarfisimasaannut.

Imm. 2. Kalaallit Nunaata avataani napparsimmavissuit atorneqarnissaat pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput."

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq innuttaasut peqqinnissaqarfimmit sullinneqarsinnaatitaasut, tamanna peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aalajangersarneqarsimappat.

Aammattaaq pineqartoq tassaavoq katsorsaannermut ilaatillugu napparsimasunik Danmarkimi tarnikkut napparsimmavimmut unitsinneqarsimasunik feriarluni angalattitsinerit nalunaarummi malittarisassanik tunngaveqaratik aqutsinermi allaffissornikkut periaatsimik tunngaveqarsimasut.

3. Feriarluni angalanissanik qinnuteqaatinik aalajangiiviginninnermi aningaasaqarnikkut isiginiagassanik peqqinnissaqarfiup ilanngussinerata inatsisunik eqqortitsisuuneranik apeqqut

Suliami paasissutissiissutigineqartut malillugit uanga paasinninnera unaavoq peqqinnissaqarfiup periaasia imaattoq, tassalu feriarluni angalanerit katsorsarneqarnerup ingerlaneranut ilaatillugit akuersissutigineqartartut, napparsimasoq ukioq ataaseq sinnerlugu uninngareersimappat, angalaneq napparsimasup naammassisinnaappagu feriarlunilu angalaneq napparsimasup angerlartinneqarnissaminut piukkunnaateqarnera naliliiviginiarlugu soqutiginaateqarpat.

Aamma tunngaviutippara aqutsinikkut allaffissornermi periaatsimi, pingaartumillu 2003 aallarnerfigalugu ilanngullugulu, aningaasaliissutitigut isiginiagassat tamatumalu nassatarisaanik peqqinnissaqarfiup kiffartuussinerinik tulleriiaarineq ilanngunneqarsimasut.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq innuttaasut peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat aalajangersakkallu allat tunngavigalugit katsorsaannermik aalajangersimasumik piumasaqaateqarsinnaanersut aamma aqutsinermi allaffissornikkut periaatsimi aningaasaqarnikkut isiginiagassat ilanngunneqarnerat inatsisunik eqqortitsisuunersoq.

3.1. Innuttaasut inatsisit tunngavigalugit piumasaqaateqarsinnaatitaanerat

Inatsisartut peqqussutaanni § 14, imm. 1, nr. 3-p oqaasertalersugaanini malillugu innuttaasut "napparsimmavimmi uninngatinneqarnermut" (katsorsarneqarnermik) pisinnaatippai. Aalajangersagaq taanna piareersarlugu suliani uninngatinneqarneq (katsorsaaneq) taanna suunersoq erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimannigilaq.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 1-imit, imm.1 eqqarsaatigalugu peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 30. oktober 1992-imeersumi § 1-ip allannguuteqarani ingerlateqqinneqarfianit makku erserput:

"§ 1. Peqqinnissaqarfiup suliassaasa pingaarnersaraat innuttaasut peqqissusiisa siuarsarnissaat, nappaatit nappaatinullu assingusut pinaveersaartinnissaat kiisalu inuit nappaatillit nappaatinullu assingusunik nappaatillit misissornissaat, katsorsarnissaat paarinissaallu.

Imm. 2. Suliassaminik pilersaarusionermini peqqinnissaqarfiup anguniassavaa peqqinnissaqarfiup sullissinerinut assigiimmik periarfissaqartitsisoqarnissaa sumi najugaarneq a-peqqutaatinnagu."

Inatsisartut peqqussutaanni 1992-imeersumi § 1 piareersarlugu suliani imaattunik allassimasoqarpoq:

"Peqqinnissaqarfiup anguniagai pingaarnerit tassaajuarput piffissami eqqortumi najukkamilu eqqortumi sullissineq eqqortoq isumagissallugu - atuisunut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu nalinginnaasumik iluaqutaasumik.

Sullissineq eqqortoq tassaavoq napparsimasup pisariaqartitsinerata aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut pisinnaaneriniq naliigiissarineq. Sullissineq sapinngisamik piffissaatilugu ingerlanneqassaaq napparsimasullu nammineq najugaanut qanittumiissalluni.

Taamatut anguniagaqarnermi tunngavineqarpoq peqqinnissaqarfiup tamakkiisumik ajunngitsumik atorneqarnissaa. Tamakkiisumik atuneq imaangilaq sulisut atortussallu ikinnerpaat atorlugit annertunerpaamik sullissineq, tamatumali akerlianik peqqinnissaqarfiup anguniagai assigiinngitsut sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassissallugit sulisut atortussallu pigineqartut atorlugit. Napparsimasup ataatsip "sinneqartumik imaluunniit amigartumik sullinneqarnera" kinguneqartarpoq tamakkiisuunngitsumik sullissinermik. "Sinneqartumik sullissineri" passutassaraluit allat eqqorneqartarput, "amigartumillu sullissineq" kinguneqartarluni napparsimasut ataasiakkaat naammaginartumik katsorsarneqannginnerannik.

Taamaattumik tamakkiisumik sullissineq tassaavoq peqqinnissaqarfiup nukiinik immikkoortitsineq peqqinnissaqarfiup anguniagai naapertorlugit."

Tamatuma kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq katsorsaanerup suup napparsimasunut neqeroorutigineqarnissaanik aalajangiineq aqutsineri allaffissornikkut naliliinermik, matumani nakorsat suliatigut naliliinerat ilanngullugu eqqarsaatilgalugu, tunngaveqartoq, peqqinnissaqarfiullu naliliiniarnermini peqqinnissaqarfimmut aningaasatigut atugassiissutigineqartunik tulleriiaarinermik isiginninneq ilanngussinnaagaa.

Malugaara pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini 4. december 2006-imeersumi manna oqaatigigaa: "Katsorsaanerup ilaanut aalajangersimasunut aningaasassaqaangippat katsorsaanerup ilaa pinngitsoorneqarsinnaasoq annikilliliivigineqartarpoq, taamaattoq pisariaqartinneqartumik katsorsaaneq annikillisinnaagu."

Taamaattumik pisortaqarfiup feriarluni angalanissamik tulleriiaarinerata isornartorsiuinissannut aallaavittut pissutissaqalersissinnaangilaanga.

Isumaqarpungali napparsimasut feriarlutik angalaneriniq tulleriiaarineq pillugu a-peqqut peqqinnissaqarfiup sullissineri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat saniatigut inatsisini malittarisassamik allanik ilanngussinikkut aamma akineqartariaqartoq.

Taamaallitutik Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 5, imm. 1-imit makku erserput:

"Kinaluunniit pisinnaatitaavoq kiffaanngissuseqarnissamut imminullu isumannaatsuutinnissamut. Arlaannaannilluunniit kiffaanngissusiiaasoqassanngilaq taamaallaat pisuni imaattuni aammalu periaasissatut inatsisikkut peqqussutaasumut naapertuuttumik pisuni pinnani: (...)

e) inunnik nappaatinik tunillannartunik siaruatsaaliuiniarluni, inunnik niaqulaarnermik nappaatilinnik, imigassamik narkotikamilluunniit pinngitsuisinnaanngitsunik angalaagin-nartunilluunniit inatsisinut naapertuuttumik kiffaanngissusiiiaaneq;
(...)"

Aalajangersakkap taassuma manna nassataraa, tassalu tarnikkut napparsimasunik kiffaanngissusiiiaaneq kiffaanngissusiiiaanermi siunertarineqartumit annertunerutin-neqassanngitsoq⁷³.

Tamaalilluni tarnikkut napparsimasoq kiffaanngissusiiigaasimasoq feriarluni angalanermik neqeroorfigineqassanersoq peqqinnissaqarfiup naliliinerani manna eqqumaffigineqassaaq, tassalu kiffaanngissusiiigaaneq napparsimasup feriarluni angalatinneqannginnerata nassatarisaanik pisariaqanngitsunik sivitsorneqassanngitsoq.

Aningaasaqarnikkut isiginiagassat kiffaanngissuseqarsinnaatitaanerup inuttullu isumannaallisaavigineqarnerup killilersorneqarnerannut tunngavilersuutaasinnaanersut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 5-ip oqaatiginngilaa. Tassa imaappoq kiffaanngissusiiiaaneq aningaasaqarnikkut isiginiagassat aallaavigalugit pisariaqarnera sinnerlugu sivitsorneqarsinnaanngitsoq, taamaattumillu napparsimasut kiffaanngissusiiigaasimasut feriarlutik angalaneramik peqqinnissaqarfimmu aningaasaliissutinik tulleriiaarineq aallaavigalugu killilersuineq inatsisinik unioqquitsisuussasoq, napparsimasut angerlartinneqarnissaasa kinguartinneqarnerat killilersuinerup nassatarissappagu.⁷⁴

Aammattaaq isumaqatigiissummi artikel 8-mi aalajangersarneqarpoq:

"Imm. 1. Kinaluunniit piginnaatitaavoq ulluinnarni inuunermi ilaqutariittullu inuunermi, angerlarsimaffimmi allakkatigullu attaveqarfeqarnermigut innimigineqarnissamut.

Imm. 2. Pisortani oqartussaaitat arlaannaalluunniit taamatut pisinnaatitaaffimmik atuiner-mut akuliutissanngilaq, taamaasiornissaq inatsisinut naapertuuttumik iliornerussanngippat aammalu inuiaqatigiinni oqartussaaqatigiiffiusumik ingerlasuni nunagisap isumannaatsuitinnissaa pissutigalugu inuttaaqatigiit toqqissisimanissaat imaluunniit nunagisami aningaasarsiornikkut atugarissaarnissaq pissutigalugit, eqqissiviilliorinissaq imaluunniit pinerluuteqarnissaq pitsaaliorniarlugu, peqqinnissaq ileqqorissaarnissarlunniit illersorniarlugit imaluunniit allat piginnaatitaaffii kiffaanngissuseqarnerallu illersorniarlugit pisariaqavissanngippat."

Oqaatigaara isumaqatigiissummi § 18, imm. 1-imit qulaani issuarneqartumit ersertoq feriarluni angalanerit napparsimasut ilaquuttaminnut Kalaallilu Nunaannut attaveqarnerisa attatiinnarneqarnissaat siunertaralugu akuersissutigineqartassasut.

Taamaattumik matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup napparsimasut katsorsarneqarnerannut aningaasaliissutinik inatsisinik unioqquitsinani, tak. periaaseq pillugu tulluittuni oqaatigineqartut, feriarluni angalanissamik qinnuteqaat itigartilersaarpagu oqartus-

73) Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med kommentarer (art. 1-10), aappassaanik naqitertitaq, Jurist og Økonomforbundets Forlag 2003, qupperneq 161.

74) "Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med kommentarer" (art. 1-10), aappassaanik naqitertitaq, Jurist og Økonomforbundets Forlag 2003, qupperneq 432, pisinnaatitaaffinnik artikel 9-11-mi illersugaasuni killilersuineq pillugu ajornartorsiuutip pissuseqataa.

saasoq, aalajangiisoqannginnerani, pisussaaffeqarteq napparsimasup pineqartup ilaqtutaminut attaveqarsinnaatitaanerata allatigut iliorluni qulakkeerneqarnissaa isumagissallugu.

Feriarluni angalaneq ilaqtutanut attaveqarnissamut periarfissatuaappat uanga paasinninera unaavoq aallaavik tassaasoq angalaneq akuersissutigineqassasoq.

Ilassutitut oqaatigaara aningaasaqarnikkut isiginiagassaq artikel 8, imm. 2 tunngavigalugu ilaqtutariittut inuuneqarsinnaatitaanermik killilersuinnermut tunngavilersuutaasinnaasoq tassaasoq "nunagisami aningaasarsiornikkut atugarissaarneq", taamaattumillu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni isiginiagassat aalajangiisuulluinnartut tassaasut ilanngunneqarsinnaasut.

3.2. Peqqinnissaqarfiup periaasiata sunniutaa

2002-mi ukiunilu siusinnerusuni angalanarluni qinnuteqaatit aningaasaqarnikkut isiginiagassat aallaavigalugit aalajangiivigineqarsimanersut oqaatigineqanngilaq.

Qulaani aamma oqaatigineqartut tunngaviutittariaqarpara angalanerit peqqinnissaqarfiup pingaartumik 2003-mi 2004-milu unitsissimagai, sipaarniuteqarneq pissutigalugu, peqqinnissaqarfillu aalajangersimasoq feriarluni 2005-imi angalasoqarsinnaasoq missingersuutitigut inissisimanermik naliliineq aallaavigalugu.

2006 aamma 2007 eqqarsaatigalugit pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissutaa 4. december 2006-imeersoq Århus Amtimilu Psykiatrip Folкетинip Ombudsmandianut allagaani 6. september 2007-imeersuni paasissutissat aallaavigalugit tunngaviutittariaqarpara feriarluni angalanerit ingerlatsineq peqqinnissaqarfiup missingersuutitigut inissisimanerantit sunnerneqarsimangitsoq.

Pisortaqarfiulli tusarniaaninnut akissummini 4. december 2006-imeersumi pingaarnertut oqaatigaa aningaasaliissutitigut killiliussat peqqinnissaqarfiup tarnikkut napparsimasut feriarlutik angalanissaannik akuersissuteqarnissaanut "aqutsisuujuaanartut aqutsisuujuaannartussaasullu".

Tamanna tunngavigalugu 2003-mi ukiunilu kingusinnerusuni pisimasut feriarluni angalanerit peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutit killissarititaat apeqqutaatinnagit akuersissutigineqartarnerannit angalanerit taakku peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutinik tulleriiaarineq aallaavigalugu akuersissutigineqartarnerannut periaatsimik allannguinerunersut naliliinissannut periarfissaqanngilanga.

Periaatsip allanngortinneqarsimanginnera pineqarpat, imaluunniit periaatsip siunissami ataatsimoortumik allanngortinneqarnera pineqarpat, tamatuma - Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissutip nassatarisaanik killilersuutit atuutisillugit - oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersissinnaanngilaanga, tulleriiaarineq napparsimasunut pineqartunut feriarluni angalanerit akuersinissamut pisariaqartitsineq ilanngullugu isiginiarlugu pisimappat.

Qinnuteqaatilli itigartinneqarnerat missingersuutitigut isiginiagassat napparsimasunik katsorsaanerit pineqartumut attuumassuteqanngitsut aallaavigalugit katsorsaanermi periaatsimik pineqartumik saneqqutsinertigut pisimappat saneqqutsisimanerit taakku uanga paasinninnera malillugu inatsisinik unioqqutitsisuussapput. Sulias-

saqarfimmi tassani Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut periaaseq innersuussutigaara, pingaartumik Østre Landsretsip eqqartuussutaa UfR 2008-mi qupperneq 70-imi naqinneqarsimasoq.

Østre Landsretsip aalajangiinermut Savalimmiuni peqqinnissaqarfiup periaaseq aalajangersimasoq tunngavigalugu napparsimasut Danmarkimi katsorsarneqarnissaanut innersuussissalluni pisussaaffeqarsimaneranut tunngasumut tunngavilersuutaa-nit makku erserput:

"Isumaqatigineqarpoq Landssygehusip katsorsaaneq suna neqeroorutigissagaa (...) -p piu-masaqaatigissallugu inatsisitigut tunngavissaqanngitsaq, matumani napparsimasoq Danmarkimut katsorsagassatut qaqugu aallartinneqassanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Isumaqartoqarporli (...) manna tunngaviutinneqartariaqartoq nunani allanni katsorsarneqarnissamat innersuussisarneq aalajangersimasumik periaasiusoq, suliatiqut immikkut ilisi-masallit Savalimmiuni pigineqanngippata.

Taamaalilluni Retslægerådip akissutaa (...) imatut paasineqartariaqarpoq nakorsat suliaa-nik immikkut paasisimallit Savalimmiuni pigineqanngitsut. (...)

Tamanna tunngavigalugu Landssygehusip (...) Danmarkimi katsorsaanissamat innersuus-siumannginera nammineq ilumini periaatsimik saneqqutsinertut isigineqarpoq, taamalu su-liat paasisutissartalersorneqarnera tunngavigalugu manna uppernarsarneqarsimasutut isi-gineqarsinnaanngilaq, tassalu assigiinngitsumik pinninneq pisumi matumani (...) suliamut tunngassuteqarlui-nartunik tunngavilersugaasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattumik feriarluni angalanernik tulleriiaarineq peqqinnissaqarfiup katsorsaa-nissamik neqeroorutaanik pingaarnersiulluni tulleriiaarinertut pisariaqarpoq, suliati napparsimasunut tunngasut pineqartut apeqqutaatinnagit.

Qinnuteqaatit ikittut suliame paasisutissiissutigineqartut tunngavigalugit manna er-seqqarluttutut saqqummerpoq, tassalu suliati aalajangiivigineqarnerini missingersuutitigut isiginiagassanik ilanngussineq qinnuteqaatit ataasiakkaat sularineqarnerinut atatillugu pisimanersoq imaluunniit katsorsarneqarnissamik neqeroorutinik assigiin-ngitsunik ataatsimoortumik tulleriiaarineq qinnuteqaatinut pigineqartunut attuumas-suteqanngitsumik pisimasoq pineqarnersoq.

Taamaattumik isumaqarpunga aningaasatigut ataatsimut killiliunneqartut Regions-psykiatrien Distrikt Østimut (imaluunniit katsorsaavimmuut Kalaallit Nunaanni peqqin-nissaqarfiup suleqatigisaata aappaanut) nalunaarutigineqarnissaat pisariaqartinne-qartoq, taamaalilluni qinnuteqaatit ataasiakkaat tassaaqqunagit aningaasaqarnikkut tulleriiaarineq innersuussutigalugu aalajangiiffigineqartut.

Inassuteqaatigaara feriarluni angalanernut aningaasaliissutinut aningaasaqarnikkut pingaarnertigut killiliussat qinnuteqaatit suut pigineqarnerat apeqqutaatinnagu aala-jangersarneqartarnissaat Naalakkersuisut isumagissagaa.

Aningaasaqarnikkut tulleriiaarinerup napparsimasunik ataasiakkaanik katsorsaaner-mit taamatut immikkoortinneqarnera napparsimmaviup katsorsaanernik ingerlatsi-suusup napparsimasut eqqorneqartut eqqarsaatigalugit pilersaarusioneranut aamma pitsannngorsaaqataasinnaagunarpoq.

4. Aqutsinermi allaffissornikkut malittarisassanik aalajangersaanermik apeqqut

Qulaani oqaatigisattut Naalackersuisut napparsimasunut Kalaallit Nunaata avataani katsorsagassanngorlugit innersuunneqarsimasunut kiffartuussinerit annertussusissaat pillugit erseqqinnerusunik aalajangersaanissaannut peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaa §§-ini 22-mi 23-milu inatsisitigut tunngavissamik imaqarpoq.

Inatsisitigut tunngavigisat taakku marluk tamarmik imatut oqaasertaligaapput: "... Naalackersuisut aalajangersassavaat."

Taamaalillutik aalajangersakkat oqaasertaat napparsimasut Kalaallit Nunaata avataani katsorsarneqarnissamut innersuunneqartut atugaat pillugit immikkuualuttutigit Naalackersuisut nalunaarutitut ilusiliillutik aalajangersaanissaannut tunngavissatut iluseqarput.

Peqqussutissatut siunnersuummi § 22, imm. 4 aamma § 23, imm. 2 pillugu oqaaseqaatit allatut paasinninnissamut pissutissaqalersitsinnigillat. Oqaaseqaatit taakku imaapput:

"Peqqissaasoqarfiup inuup pineqartup najugarisaata avataani misissorneqarnermut katsorsarneqarnermullu atatillugu sullinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaq § 22, imm. 4-kkut Naalackersuisunut isumagissasanngortinneqarpoq. Siunertaavoq § 22, imm. 1 tunngavigalugu innersuussinerimut atatillugu sullissinerinik sunik peqqinnissaqarfiup neqerooruteqarnissaa pillugu malittarisassat erseqqissut Naalackersuisut aalajangersassagaat. Ilaatigut napparsimasup ingiaqateqarsinnaatitaanera, nerisaqarneq, unnuisarneq kiisalu Kalaallit Illuata sulineranut il.il. atatillugu sullissinerit pillugit malittarisassat Naalackersuisut ilaatigut aalajangersarsinnaavaat.

§ 23, imm. 2-mi Naalackersuisut Kalaallit Nunaata avataani katsorsaavinnik atuineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaminnut inatsisitigut tunngavissinneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aammattaaq pineqartuq tassaavoq malittarisassat pineqartut aqunneqarnerat Inatsisartut peqqussutikkut tassuuna namminneq isummerfiginnissimanninnerat, taamatuttaarlu Inatsisartut peqqussutaanni tassani aalajangersakkanit allanit erserluni Naalackersuisut malittarisassanik "aalajangersaasinnaasut", tak. assersuutigalugu § 6, imm. 2 aamma 3 kiisalu § 18.

Naalackersuisunut piginnaatitsissutit § 22, imm. 4-mit aamma § 23, imm. 2-mit ersertut imatut paasivakka suliassaqarfik taanna periaaseq aallaavigalugu aqunneqarani inatsisitigullit malittarisassat nakkutigineqarsinnaasut Naalackersuisunut aalajangersagassanngortinneqartut aallaavigalugit aqunneqassasoq Inatsisartut isummerfigisimagaat.

Feriarluni angalanerit isumaqatigiisummi allaaserineqarsimanerisa Naalackersuisut suliassaqarfimmik taassuminninga aalajangersaanissaminnut Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu pisussaaffimminnik naammassinninnerat uanga isumaga malil-lugu nassatarinnigilaat. Inatsisitigut tunngavigisaq pillugu qulaani immikkoortumi 2-mi ataatsimut oqaaseqaatikka matumani innersuussutigaaqka.

Aamma oqaatigaara napparsimasup najugaqarfimmi avataani misissorneqarnerani katsorsarneqarneranilu kiffartuussinerit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat

nalunaarutaat nr. 2, 24. januar 2005-imeersoq napparsimasut Kalaallit Nunaata avataani katsorsarneqartussanngorlugit inissinneqartut katsorsaannermut ilaasutut feriarlutik angalasinnaatitaanersut malittarisassanik imaqanngitsoq.

Naalackersuisut paasinninnerat unaappat feriarluni angalanerit massakkut pinermittut piumasaqaatit kinaassusersiortuunngitsut, soorlu piffissap inissisimaneqarfiup sivissusia angalanerillu akulikissusiat (napparsimasup sivisuumik inissisimaneqarsimasup ukiumut ataasiarluni angalasarnissaa), tunngavigalugit akuersissutigineqartassasut, taava uanga paasinninnera unaavog tamanna pillugu malittarisassanik nalunaarutikkut aalajangersaanissaq Naalackersuisut peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu pisussaaffiunut ilaasoq.

Taamaattumik Peqqissutsimut Pisortaqarfik isumaqatigisinnaanngilara oqarmat Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 23, imm. 2 (tamatumalu pissuseqataanik § 22, imm. 4) tunngavigalugu malittarisassanik nalunaarutikkut aalajangersaaneq tassaasoq aqutsinermi allaffissornikkut tulleriiaarinermi apeqqut.

Ungali isumaqarpunga malittarisassanik nalunaarutikkut aalajangersaannerup Inatsisartut Naalackersuisunut peqqusissutigisimasaata sapinngisamik nukingiunneqarnissaata isumaginissaa Naalackersuisut ingerlatsinermi akisussaasutut qitiusumik suliassaqarfiannut ilaasoq, taamaattumillu suliassap taassuma tulleriiaarinermi suliasanit allanit salliutillugu pingaartinneqarnissaata pisariaqannginneranik Peqqissutsimut Pisortaqarfiup isumaqarnera isorisariaqartutut isigaara.

Taamaattumik inassuteqaatigaara malittarisassanik pisariaqartunik nalunaarutikkut aalajangersaasoqarnissaa Naalackersuisut piaarnerpaamik suliniutigissagaat.

Peqqinnissaqarfiup manna tikillugu periaasiata nalornissutissaqalersitsinera, tak. periaatsip taassuma imarissaa pillugu qulaani imm. 3.2.-mi oqaaseqaatika, aamma Naalackersuisut aamma Århus Amtimi Psykiatrip isumaqatigiissutaata atuuttup pissuseqataanik malittarisassanik nalunaarutikkut aalajangersaasoqarsimannginnera pineqarmat suliaq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut allakatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigut nalunaarutigaara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11."

Akissut imaattoq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Pisortaqarfiup 8. april 2008-mi nassiuppaa:

"8. april 2008 Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik allakkanik tigusaqarpoq Inatsisartut Ombudsmandiat Naalackersuisoqarfik apeqqutinut assigiinngitsunut nalileqqusaanik.

Namminersorerullutik Oqartussat aamma tarnimikkut erloqissutillit napparsimmaviat, Risikov Århusimiittoq isumaqatigiissutaat malillugu, tarnimigut napparsimasoq ingiaqateqarluni sulinnigffeqarluni angalasinnaatitaavog ukioq ataaseq sinnerlugu uninngasimaguni.

2003-mi angalanissat pilersaarutaareertut unitsinneqarput aningaasaqarniarneq peqqutaalluni, parlattuanillu napparsimasut ilaquttaminnik tikeraarneqarsinnaallutik. 2003-mi ilaqutaasut pingasut akuerineqarsimapput. Aamma 2004-mi sulinnigffeqarluni angalanerit unitsinneqar-

put. Napparsimasut ilaqtutaminnik tikeraarneqarsimanerannik 2004-mi pappiaqqanik takussu-tissaqqanngilaq.

2005-mit maannamut napparsimasut sulinnigiffeqarlutik, qanoq peqqitsiginertik apeqqutaatil-tugu angalasinnaasimapput. Tassa angalasussat marluinnaat aningaasanik peqquteqartumik a-ngalanngitsoorsimallutik. Taamaakkaluartoq napparsimasunik 2003-p tungaanut ukiut tamaa-sa napparsimasunik sulinnigiffeqarluni angalasinnaasoqartarsimavoq aamma 2005-imi. Tassa imatut oqaatigalugu suleriaatsimik allannguisoqanngilaq, kisiannili ukiuni tulleriinni marlunni aningaasatigut allatut ajornartumik sipaarniartoqarsimalluni.

Allaffissornikkut malittarisassat aalajangersarneqarnissaannut tunngatillugu, naalakkersui-soqarfiup najugarisaq qimallugu misissortinnermi katsorsartinnermilu nalunaarutit piffissaqar-figineqaleriarpata allannortittussaavai. Taamaattorli eqqartuussivik nangaassuteqarpoq, tassa sulinnigiffeqarluni angalanissaq taamaallaat tunniunneqarsinnaammat napparsimasup peqqis-susaa apeqqutaatillugu."

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmut 18. august 2008-mi imatut allappunga:

"Aallaqqaasiutitut una pillugu inassuteqaatinnut, "tassalu napparsimasunut Danmarkimi kat-sorsarneqarnissamut innersuunneqarsimasunut feriarluni angalanernut aningaasaliissutinut pi-ngaarnerusutigit killissaliussat Danmarkimi napparsimmavissuarmut pineqartumut nalunaa-rutigineqassasut feriarnermi akiliunneqarluni angalanissamik qinnuteqaatit suuneri apeqquta-tinnagu, taamaalillutik suliat pineqartut aningaasaqarnikkut isiginiagassat akuliutsinnagit aala-jangiiffigineqartarsinnaaqqullugit" akissuteqarnissaq eqqaasitsissutigaaara.

Tamatuma kingornatigut naalakkersuisoqarfiup akissutaa pillugu oqaatigaara nalunaarutinut malittarisassat "piffissaqalerutta" suliarineqarumaartut pillugu naalakkersuisoqarfiup paasissu-tissiissutaa pillugu naalakkersuisoqarfiup akissuteqarnera qanoq paasineqassanersoq uannut er-sernerlummat. Taamaattumik suliassaq naalakkersuisoqarfiup qanoq ilillugu tulleriiaaviginiar-neraa pillugu erseqqinnerusumik nassuiaasoqarnissaa qinnutigaara, matumanilu nalunaarusior-toqarnissaa qaqugu pigineqalernissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq ilanngullugu eqqarsaa-tigalugu.

2003-mi aamma 2004-mi feriarnermi angalanissat taamaatinneqarnerat periaatsinik allanngor-titsinerunngitsoq, kisiannili aningaasaqarniarneq eqqarsaatigalugu periaatsinik saneqqutsine-rusutut oqariartuuteqarneq ilaatigut tusaatissatut tiguara.

Saneqqutsineq taamaattoq inatsisinik unioqqutitsinerusooq oqaaseqaatinni nassuiaatikka inner-suussutigaaakka."

Naalakkersuisoqarfiup 3. september 2008-mi imatut akivaanga:

"Kalaallinut eqqarsartaatsimikkut napparsimasunut Danmarkimi uninngasunut sulinnigiffeqar-nermi angalanerininut inatsisitigut toqqammavimmik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naa-lakkersuisoqarfiup Inatsisartut Ombudmandiata allagai 18.8.2008-meersut tigusimavai, tassani

Inatsisartut Ombudsmandiata Naalackersuisoqarfik nassuiaateqaqqullugu qinnuigaa angerlarsimaffiup avataani misissortinnermi katsorsartinnermilu pissarsiassanut piginnaatitaaffik pillugu nalunaarutip allangortinneqarnissaanut pingaarnersiuneq, taamatullu nalunaarusiornissamat piffissaliusaaq qanoq ittuunersoq pillugu.

Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigisinnaavaa nalinginnaasumik inatsisilerituunik atorfinitsitsiniartarnikkut ajornartorsiuteqarnerup kiisalu sivisuumik napparsimalluni nalunaaruteqartoqarnerata kingunerisaanik maannakkorpiaq Naalackersuisoqarfimmi inatsisileritooqanngilaaq nalunaarummik suliarinnissinnaasunik. Taamaattumik periarfissaqanngilagut suliap pingaarnersiorneqarneranik nalilersuinissamat imaluunniit nalunaarusiornissamat piffissalersuinissamat."

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmut 1. oktober 2008-mi imatut allappunga:

"Malugaara suliassaq Naalackersuisoqarfiup massakut ingerlassinnaanngikkaa, tassami Naalackersuisoqarfik massakut inatsisileritooqanngimmat.

Tamanna pillugu oqaatigaara malittarisassanik Inatsisartut aalajangersarsimasaannik Naalackersuisut malinninnissaminut pisussaaffiat sulisunik amigaateqarnermik pissuteqarluni atorrunaarneq ajormat, taamaattumillu naatsorsuutigaara Naalackersuisoqarfik sulisunik pisariaqartinneqartunik atorfinitsitsiniassasoq, nalunaarummilu malittarisassanik suliarinninnermik suliassaq tamatuma kingornatigut Inatsisartut peqqusissuteqarnerat naapertorlugu tullerriaarinnermi salliutinneqassasoq.

Napparsimasut Danmarkimi napparsimmavissuarni uninnganerminni pisinnaatitaaffii, matumani feriarnermi akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pillugit malittariassanik suliarinninnissamik pisariaqartitsineq pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutinnut 12. marts 2008-meersumut uiggiullugu allakkat ukua assilinerat Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiuppaa, pissutsit massakut inissisimanerat Inatsisartuni oqaluserineqarnissamat pissutisqaalersitsinersoq Ataatsimiititaliap naliliisinnaanissaa siunertaralugu.

Suliami annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga.

Allakkat ukua assilineri Folketingip Ombudsmandianut aamma Regionpsykiatrien Distrikt Østimut nassiuppakka."

6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naammagittaalliuutit pillugit suliat

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 43 tulliilu

Atorfinitsitsinermi oqartussaasup feriarluni angalanernut aningaasaateqarfik namminersortoq eqqarsaatigalugu pisinnaatitaanerani apeqqu. Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiup Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartitaasut eqqarsaatigalugit isumaqatigiinniarnerni illua'tungiusut inissisimanera (j.nr. 11.01.20.22/043-07)

Aningaasaqarnermut Pisorta qarfimmi Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortorta qarfiup tamatuma kingornatigut nalunaarutigaa feriarluni angalanernut aningaasaateqarfiup siulersuisui piaartumik attaveqarfiginiarini, feriarluni angalanernut aningaasaateqarfik pillugu isumaqatigiissummi § 5 pillugu siunnersuuteqarniarluni. Aningaasaqarnermut Pisorta qarfik tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara suliamik suliarinninera unitsikkiga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortoq 5, quppernerit 98 tulliilu

Feria pillugu inatsit unioqqutillugu tjestemandinut feriararneq pillugu isumaqatigiissut (j.nr. 2008-311-0001, siusinnerusukkut 11.01.20.01/015-07)

Sulisoqarnermut Pisorta qarfik akissuteqaqqullugu allakkatigut 25. februar 2008-meersutigut imatut nukingisaarpara:

"Suliamik A-mut tunngasumik suliarinninera oqaaseqaammik 18. december 2007-imeersumik inaaruserpara. Sulisoqarnermut Pisorta qarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara makku pillugit nalunaarfigequllunga:

1. Siusinnerusukkut suliat feriararneq pillugu inatsimmi aalajangersakkamik atuussinnaassuseqanngitsumik atuffiusimasut eqqarsaatigalugit pisorta qarfik qanoq iliuuseqarmissaminut pissutissaqarluni isumaqarnerseq.
2. Isumaqatigiissutip atuussinnaassuseqanngitsup Nalunaarutit C-mi tamanut saqqummiunneqarsimasup piuneranut atatillugu pisorta qarfik qanoq iliuuseqarsimanerseq imaluunniit qanoq iliuuseqalersaarnersseq.

3. Oqartussaasut susassaqtartut feriartarneq pillugu isumaqatigiisummi § 3, imm. 1-imi oqaaseqatigiini siullerni aalajangersakkap atuussinnaassuseqannginneranik paasitinniarlugit suli-niuteqarsimanersoq.

Akisummik suli tigusaqannginama suliaq matumuuna eqqaasitsissutigaaara."

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allakkatigut 17. marts 2008-meersutigut imatut akivoq:

"(...)

Tamatuma kingornatigut oqaatigineqassaaq pisortaqarfiup Isumaqatigiinniarnernut Immik-koortortaqarfik attaveqarfisimagaa, taassumalu naqqiummik (rettelsesbladimik) taaneqartar-toq oqartussaasunut susassaqtartunut nassiunneqartoq atorlugu isumaqatigiissutit/akissarsiat pillugit nalunaarutit tamanut saqqummiunneqartarneranni periaatsip pissuseqataanik naqqiute-qartoqarnissaa qulakkeerniarppaa. Tamanna aallaavigalugu isumaqatigiissuteqarnermi illua'tu-ngiusoq, tassa Atorfillit Kattuffiat (AK) saaffigineqarniarpoq, ataatsimut paaseqatigiilluni pis-suseq manna tikillugu suliarni qulaani taaneqartumi naammagittaalliortup saniatigut allanit qisuariarfigineqarsimanngitsoq aaqqinniarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfik 1. juli 2008-mi imatut allaffigaara:

"(...)

Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup akissutaa siusinnerusukkut suliarni aalajangersakkamik atuus-sinnaassuseqanngitsumik atuiffiusimasut eqqarsaatigalugit pisortaqarfiup qanoq iliuuseqaler-saarnera pillugu paasissutissanik imaqqanngimmat tamatumunnga akissut suli utaqqimaarpara. Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup akissutaa siusinnerusukkut suliarni aalajangersakkamik atuus-sinnaassuseqanngitsumik atuiffiusimasut eqqarsaatigalugit pisortaqarfiup qanoq iliuuseqaler-saarnera pillugu paasissutissanik imaqqanngimmat tamatumunnga akissut suli utaqqimaarpara."

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit imaattoq 10. juli 2008-mi tiguara:

"Ombudsmandip allakkatigut ukioq manna 1. julimi ullulernerqarsimasutigut, tak. 11.01.20.01/015-07 Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup makku eqqarsaatigalugit qa-noq iliuuseqassamaarneranik akissuteqartoqarsimannginnera malugeqquaa:

1. Suliarni allat feriartarneq pillugu aalajangersakkamik atuussinnaassuseqanngitsumik atuiffiu-simasinnaasut.
2. Isumaqatigiissutit atuussinnaassuseqanngitsup Nalunaarutitigut tamanut saqqummiunneqar-simanera.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

3. Aalajangersagaq pineqartoq eqqarsaatigalugu oqartussaasunik susassaartunik ilitsersuineq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup tamatumunnga atatillugu imaattut oqaatigissavai:

1 pillugu.

Aqutsisoqarfik sulianik allanik taamaattumik ilisimasaqanngilaq.

Aqutsisoqarfik taamaattunik malugisaqarpat oqartussaasut susassaartut Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfiup Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allagaasa 13. juni 2007-imeersut piunerannik ilisimatinneqassapput, qinnuigineqarlutillu taanna tunngavigalugu ingerlatseqqulugit.

./ Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfiup allagaasa assilinerat allakkanut ukununnga ilanngullugu nassiunneqarpoq.

2 pillugu.

Ataatsimut isumaqatigiissutit qanoq paasineqarnissaat inatsisiliorneq atuuttoq tunngavigalugu nassuiarneqartussaavoq, ataatsimut isumaqatigiissutit salliutinneqarnissaat inatsisikkut tunngavissalernerqarsimangippat. Feria pillugu inatsit 2007-imeersaq aalajangersakkamik taamaattumik imaqanngilaq, taamaattumillu feria pillugu inatsisip oqaasertai imaaliallaannaq atuuttuupput, feriartarneq pillugu isumaqatigiissutit atuussinnaassuseqannginnera nassatarinngikkaluarlugu. Isumaqatigiissummili § 3, imm. 1, nr. 1 atorpeqarunnaaginnassaaq.

Ombudsmandimut oqaatigineqarsinnaavoq sulisoqarnermut tunngasuni malittarisassani piusuni naleqqutinngitsut misissorneqarnissaat suliniutigineqalersoq, taakku pisariillisarneqarnissaat inatsisinullu naapertuuttuunerisa qulakkeerneqarnissaat siunertarlugu.

3 pillugu.

Allakkat 13. juni 2007-imeersut ilanngullugit nassiunneqartut innersuussutigineqarput. Allakkat taakku Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani aamma Kalaallit Nunaanni kommunini immikkoortunut akissarsialerinnermut aamma aqutsinnermut tunngasuteqartunut nassiateqqinneqarniarput.

Ombudsmandip allagaani ukioq manna 1. julimeersuni quppernermi 2-mi immikkoortoq kingulleq eqqarsaatigalugu oqaatigineqarsinnaavoq, maani 1 pillugu immikkoortumi oqaatigineqartutut, Aqutsisoqarfik sulianik allanik taamaattunik ilisimasaqanngitsaq, sulianillu taakku assinginik peqassappat Aqutsisoqarfiup qularinngilaa tamanna suliaq A-mut tunngasup suliarineqarnerani Aqutsisoqarfiup ilisimalersimassagaluaraa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut 28. juli 2008-mi imatut allappunga:

"Allakkatigut 1. juli 2008-meersutigut Sulisoqarnermut Pisorta qarfik (massakut Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik) siusinnerusukkut suliat aalajangersakkamik atuussinnaassuseqanngitsumik atuiffiusimasut eqqarsaatigalugit pisorta qarfik qanoq iliuseqarsimanersoq imaluunnit qanoq iliuseqalersaarnersoq pillugu paasisutissanik qinnuteqarpunga.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup allagai 9. juli 2008-meersut tiguakka, taakkunanngalu erserpoq:

"[...] Aqutsisoqarfik suliat suussusiisigut assingusunik ilisimasaqanngilaq, suliallu assinganik peqartoqassappat Aqutsisoqarfiup isumaa unaavoq, tassalu A pillugu suliap suliarineqarnerata nalaani Aqutsisoqarfiup ilisimalersimassagaluarai."

Taamaattumik Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmut malugeqquara Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup allagaanit 2. juli 2007-imeersunit ersermat aalajangersakkap atornera periaasiat pillugu ilaasoq:

"[...]

Isumaqatigiinniartarnermut Immikkoortorta qarfiup allakkatigut 13. maj 2007-imeersutigut akissutigaa feriarnissamat ullut suliffiit katersat suli atorsimanngisat akilerneqassasut, taamaalillunilu feriarfissatut 2006-imi katersat suli atunngisat atornissaat tjenestemandimut, sulionnaarsinneqarnerata nalaanit, inassutigineqarsinnaanngillat, tak. sulinnigiffeqartarnej pillugu inatsimmi § 14, imm. 3.

Taamaattumik tamatumunnga nangitsissutitut Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup periaatsini allannortippaa, Sulinnigiffeqartarnermut Isumaqatigiisummi [...] § 3, imm. 1-ip oqaasertai siullit atuussinnaassuseqanngimmata, tak. feriararnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 12. november 2001-imeersumi § 6 aamma § 7, imm. 3, kiisalu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommunenilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 2.

[...]” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattumik Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik qinnuigaara sulianik alanik aalajangersakkamik unioqqutitsisumik atuiffiusimasumi, Aqutsisoqarfiup ilisimasaqannginnera qanoq ililluni aalajangersakkap atuussinnaassuseqannginnera pissutigalugu periaatsip allannortinneqarnera pillugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup paasisutissiineranut eqquunner-soq nassuiaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik qinnuigaara Aqutsisoqarfiup siusinnerusukkut suliaasimasunik misissuereernermini aalajangersagaq atuussinnaassuseqanngitsoq suliani allani assingusuni atorneqarsimanngitsoq paasisimaneraa, imaluunniit taamaattoqarsimaneranik Aqutsisoqarfik taamaallaat ilimaginniinnarnersoq uannut nalunaarutigeqqullugu."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik 4. september 2008-mi imatut akivoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiat Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmu al-lakkatigut 28. juli 2008-meersutigut saaffiginnippoq, tulleriinneri malillugit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allagaasa 2. juli 2007-imeersut aamma 9. juli 2008-meersut imminnut naapertuuttuunngissinnaaneratt pillugu. Taamatuttaaq Inatsisartut Ombudsmandiata matuma akineqarnissaa kissaatigaa, tassalu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik siusinnerusukkut suliatt tjenestemandip feriarfissaminik suli feriarfigineqanngitsunik piffissami soraarninngorfissami tungaanut feriarqqullugu peqquneqarfigisimasinnaasaanut tunngasut pillugit qanoq isumaqarnerseq.

Allakkat tulleriinneri malillugit 2. juli 2007-imeersut aamma 9. juli 2008-meersut misissorneqarnerat

Allakkani 2. juli 2007-imeersuni suliatti pineqartumi Inatsisartut Ombudsmandiannut ilaatigut imaattunik allassimasoqarpoq:

"Ombudsmandip apeqqutigisai tunngavigalugit Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Isumaqati-giinniarnernut Immikkoortortaqarfik 2007-imi majimi aperaa feriarfissatut katersorneqarsimasut suli feriarfissanngorsimannngitsut suliunnaarallartitsiviusup nalaani feriarfigeqqullugit tjenestemandi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup feriarneq pillugu isumaqatigiisummi § 3 tunngavigalugu peqqusinnaasimaneraa.

Isumaqatigiinniartarnernut Immikkoortortaqarfiup allakkatigut 13. maj 2007-imeersutigut akissutigaa feriarfissamat ullut suliffiit katersat suli atorsimannngisat akilerneqassasut, taamaallilunilu feriarfissatut 2006-imi katersat suli atunngisat atornissaat tjenestemandimut, suliunnaarsinneqarnerata nalaanit, inassutigineqarsinnaanngillat, tak. sulinnngiffeqartarneq pillugu inatsimmi § 14, imm. 3.

Taamaattumik tamatumunnga nangitsissutitut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup periaatsini allannngortippaa, Sulinnngiffeqartarnermut Isumaqatigiisummi [...] § 3, imm. 1-ip oqaasertai siulliit atuussinnaassuseqanngimmata, tak. feriararneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 12. november 2001-imeersumi § 6 aamma § 7, imm. 3, kiisalu Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommunenilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 2."

Allakkani 9. juli 2008-meersuni Inatsisartut Ombudsmandiat ilaatigut imatut aamma allaffigineqarsimavoq:

"1 pillugu.

Aqutsisoqarfik sulianik allanik taamaattumik ilisimasaqanngilaq."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup aalajangiusimavaa suliaq taanna sioqqullugu imatut periaaseqartoqarsimasoq, tassa tjenestemandit soraarninngortussanngortut peq-

quneqartarlutik feriarfissat suli feriarfigineqarsimannngitsut soraarnissartik sioqqullugu feriarfigeqqullugit. Periaaseq taanna allakkani 2. juli 2007-imi oqaatigineqartut massakkut allannorgortinneqarsimavoq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup sultanik allanik taamaattunik ilisimasagannginnera allakkani 9. juli 2008-meersumi oqaatigineqarmat tassani taamaallaat suliati tjenestemandip piffissami utoqqalilluni soraarnissami tungaanut suliunnaarallartinneqarluni piffissami tassani feriarfissanik feriarfigineqarsimannngitsunik feriarfiginnequneqarneri pineqarput.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup siusinnerusuklut suliassimasunik misissuineru

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup periaaseq pillugu isummersornerit qulaani taaneqartut tunngavigalugit manna tunngaviutippaa, tassalu siusinnerusuklut suliassimasagunartoq tjenestemandit soraarninngornissartik sioqqullugu feriarfissanik feriarfigineqarsimannngitsunik atueqqullugit tunngavissaqannngitsunik peqquneqarfigisimasaannik. Taamaattorli aamma tunngaviutinneqarpoq tunngavissaqannngitsunik taamatut peqqusineq piffissami suliunnaarallarfiusumi pisimannngitsoq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq pissutsit taakku erseqqinerusumik misissuiffiginissaannut aqqinnissaannullu tunngavissaqannngitsoq, tassami tjenestemandit taakku naak feriarfissanik feriarfigineqarsimannngitsunik feriarfiginnequllugit feria pillugu inatsit unioqqutillugu peqquneqarsimanerat pitsaasuunngikkaluartoq pisinnaatitaaffinik annaasaqarsimannngimmata, tassami feriarfissaminik feriarfiginnissimmammata, taamaattumillu feriarnermi ajunngitsorsiasanik piunnaasaqateqarsinnaajunnaarsimallutik.

Suliarli pineqartoq eqqarsaatigalugu imaappoq tjenestemandi pineqartoq ilaatigut suliunnaarallartinneqarsimavoq ilaatigut peqquneqarsimaluni feriarfissani feriarfigisimannngisani piffissap suliunnaarallartitsiviusup nalaani feriarfigissagai. Pineqartoq tamanna tunngavigalugu pisinnaatitaaffimmik annaasaqarsimavoq, tassami piffissami suliunnaarallartitsiviusup nalaani suliussaannnginnami. Taamaattumik pineqartoq feria soraarnini sioqqullugu feriarfigisimannngisani pillugu feriarnermi ajunngitsorsiasanik tunineqarpoq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup qulaani oqaatigineqartutut aalajangiuisimavaa suliap pineqartoq ataasiartatut immikkuullarissuusoq, tassami tjenestemandit soraarninngornissartik sioqqullugu soraarninngornissamik tungaanut suliunnaarallartinneqartarnerat naleqquttumik ingerlatsineq atugassiissutaasunillu atuneq eqqarsaatigalugit nalinginnaasuunngimmat Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup isumaa unaavoq pissutsimik taassuminnga misissuinermut tunngavissaqannngitsoq.

Naggasiutitut oqaatigineqassaaq periaaseq siunut sammititaasoq eqqarsaatigalugu periaaseq taanna tjenestemandinut soraarninngortussannngorsimasunut suliunnaarallartinneqarsimasunut suliunnaarallartinneqarsimannngitsunullu sammititaammat.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik neriuppoq Inatsisartut Ombudsmandiat naammaginartumik matumuunga akisimallugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik allakkatigut 30. september 2008-meersutigut nalunaarfigaara Aqutsisoqarfiup akissutaa tusaatissatut tigugiga, suliamilu annertunerusumik iliuseqaqqissanngitsunga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 106 tulliilu

Feriarnermi immikkut ajunngitsorsiassat Namminersornerullutik Oqartusani pisorta qarfirmi atorfeqartitaanermi Namminersornerullutik Oqartusani pisorta qarfirmi allami atorfeqartitaanermut nuunnermi tunniunneqanngitsoornissaannut inatsisikkut tunngavissaqannginneq (j.nr. 11.01.-20.01/033-07)

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmut 18. juni 2008-mi imatut allappunga:

"Ombudsmandi Naalackersuisut Siulittaasuannut 28. august 2007-imi allappoq ukiumi katersiviusumi 2006-imi A-p piffissami 1. januarimit 30. aprilimut feriarnermi immikkut ajunngitsorsiassaasa Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmi pineqartumut tunniunneqarnissaannik inassuteqaatini aalajangiusimagini.

Akissuteqartoqarnissaa Ombudsmandip 16. oktober 2007-imi nukingisaarutigaa, Ombudsmandillu pisorta qarfik tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarfigaa Ombudsmandip inassuteqaataa pisorta qarfirmi malinneqanngippat kattuffiup F-ip imaluunniit A-p suliamik eqqartuussivikkoortumik misiliisitsinissaminut imminut aningaasartuutaanngitsumik suliaassiisuteqarnissaata kaammattuutiginnissaa Ombudsmandip piareersimaffiginiaraa.

Ombudsmandi aqutsisoqarfimmit tamatuma kingornatigut tusagaqarsimangilaq, tamannalu tunngavigalugu kattuffimmut F-imut 3. juni 2008-mi saaffiginnippunga, eqqartuussivikkut suliaannortitsinissaq kattuffiup imaluunniit A-p kissaatigineraa paasiniallugu.

Kattuffiup F-ip e-mailikkut 17. juni 2008-meersukkt nalunaarfigaanga A-p 2006-imi feriarnermi immikkut ajunngitsorsiassatigut pisassarisani tigusimagai.

Tamanna imatut paasivara inassuteqaatiga aqutsisoqarfiup malissimagaa, taamaattumillu suliamatuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga.

Taamaattorli matuma oqaatiginisaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Ombudsmandip oqaaseqaataa apeqqutaatinnagu A feriarnermi immikkut ajunngitsorsiassaqaartitaasinnaanngitsoq Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup suliami siusinnerusukkt oqarsimanera isiginiallugu Ombudsmandip paasinninnerata malinneqarnissaanik pisorta qarfiup imaluunniit Naalackersuisoqarfiup toqqaasimanera pisorta qarfiup imaluunniit Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandimut nalunaarutigisimasariaqaraluaruaa.

Matumani manna innersuussutigaa, tassa Ombudsmandip inassuteqaataanik aqutsisoqarfiup qanoq malinninnerminik Ombudsmandimut ilisimatitsissuteqartarnissaa innuttaasut naammagittaalliutaannik suliarinninnerminik Ombudsmandip sukumiisumik ingerlatsisinnaaneranut annertuumik pingaaruteqartoq."

Pisortaqarfiusimasup inassuteqaatinnik malinnissimanera Naalakkersuisoqarfiup pissusissaatut nalunaarutigisimanngimmagu Naalakkersuisoqarfiup mailikkut 8. juli 2008-meersukkut ajuusaarutigaa.

2007-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 126 tulluilu.

Namineq piumassuserinngisamik soraarniuteqarneq aamma angajoqqaat sulinngiffeqarnerup nalaani soraarsitaaneq (j.nr. 2008-319-0005, siusinnerusukkut 11.01.21.01/091-07)

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagai 14. marts 2008-meersut imaattut 18. marts 2008-mi tiguakka:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allagaasigut 30. november 2007-imeersutigut kingusinnerusukkullu nukingisaarutigisaasigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq naammagittaalliuteqartup soraarnera pillugu suliaq suliareqqeqqullugu, taamaaliornikkut nutaamik aalajangiisqarniassammat aammalu kukkusumik suliarineqarneranik pissuteqartumik amigaataasut iluarsineqarniassammata tassunga atatillugu makku isummerfigalugit:

B-mi ilinniartitsisut ikilisarnissaat pisariaqartinneqassappat ilumut A-p atorfiata atorunnaarsin-neqarnissaa eqqortuunersoq.

B-p Namminersornerullutik Oqartussat ataanni atorfeqartitaasimanera pissutigalugu sulinerata unitsinnissaanut tunngavissaqarnersoq pisortaqarfiup isumaqarfigissappagu A-p allamat nuun-neqarsinnaaneranut periarfissaqarnersoq, takuuk [pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavik].

Suliaq qanorluunniit inerneqassagaluarpit pineqartup atorfeqartitaanerata unitsinneqarnissaanut pisortaqarfiup amigartumik aalajangiisimanera tunngavigalugu A-p pisortaqarfiullu akornanni aningaasatigut akiligassaqartoqarnersoq.

Taakku saniatigut Inatsisartut Ombudsmandiata isornartorsiorpaa naammagittaalliuteqartup nammineerluni soraarniutaa 29. april 2007-imeersooq pingaarnerutitsilluni aalajangiisarnermi malittarisassat malillugit suliarineqarsimanersoq, tassuuna nalornissutigineqarsinnaassappat soraarniutigineqartoq namineq piumassuseq tunngavigalugu tunniunneqarsimanersoq, Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik nassuiaateqaqqullugu tamanna pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata siusinnerusukkut oqaaseqaataanut pisortaqarfik qanoq iliuuseqartarsimanersoq, taamatut-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

taaq inassutigineqarluni ingerlatseriaatsit aalajangersariikkat malitsinneqarnissaannut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik ingerlatseriaatsinut aalajangersaassasoq imaluunniit taakku qulakkeernissaannut iliuseqassasoq.

Tamatuma kingona Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup soraarnermut atatillugu suliaq suliareqqilersimavaa, tassami 2007-imi ukiakkut atuarnerup aallartinneraniit ilinniartitsisut ikilisinneqarnissaannik B-p pisariaqartitsineranut apeqqutit B-mi pisortaq peqatigalugu eqqartorneqarsimammata peqataallunilu aamma naammagittaalliuteqartup B-mi imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqaannarnissaanut atatillugu allamut nuunneqarnissaanut periarfissat eqqartorneqarsimammata.

Suliaq suliareqqilernerata kingorna eqqarsarnarpoq soraarsitsinissamik pisariaqartitsinermut apeqqut B-p aqutsisuinut erseqqissumik eqqartorneqarsimanersoq aammalu ilinniartitsisunut sulisullu sinniisuanut eqqartorneqarsimanersoq [taamatuttaarlu A-p soraarsinneqartussatut toqqarnera ataasiakkaat suliatigut tunuliaqutaat atuartitsissutinillu sunik ingerlataqarnerat isiginiarlugu ilinniartitsisup sorliup pinngitsoorneqarsinnaaneruneranik naliliineq tunngavigalugu pisimalluni. Sulisut sapinngisamik assigiinngisitaarnerpaanik atuartitsisartut tigungmiinnarneqarnissaat pingaartillugu isiginiarneqarsimavoq, Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik isumaqarpoq naliliinerup taassuma assortornissaanut pissutissaqarani].

B-mi sulisut sinniisaata suliame akuutinneqarsimanera Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup pingaartillugu aamma isiginiarsimavaa.

C-p allagai 28.01.08-meersut ilanngussatut 1-itut ilaasut innersuussutigineqarput.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik taamatuttaaq isumaqarpoq Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqartitaanerup ingerlaannarnissaanut periarfissat misissorniarneqarsimasut, misissuinerillu taakku pisumi naammassimasut, aamma A-p suliame ilinniakkallu pillugit nammineq oqaaseqaatai isiginiaraanni.

B-p pisortaata allagai A-mut suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaatigineqarsimapput. Oqaaseqaat ilanngussatut 2-tut ilaavoq.

Naammagittaalliorpoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aammattaaq marloriarluni ataatsimeeqatigisimavaa, ilaatigut atorfiata atorunnaarsinneqarnissaanik aalajangiineq tunngavilersorniarlugu, ilaatigullu suliaq ilaata naammagittaalliorpumat toqqaannartumik tunngasup namminerlu soraarniuteqarnerup kukkusumik suliarineqarnerata pineqartunut kingunerinut tunngasup eqqartuussivikkoorttunngitsumik isumaqatigiissuteqarnikkut aqqinneqarnissaa siunertaralugit. Ilanngussaq 3.

Suliaq A-p taarsiivigineqarnissaanik kiisalu pineqartup Namminersornerullutillu Oqartussat akornanni pissutsit tamakkiisumik inaarlugit suliarineqarsimanerat pillugu isumaqatigiissuteqarnikkut inaarlugi suliarineqarpoq.

Naammagittaalliorpumat soraarniuteqarnera eqqarsaatigalugu suliaq ingerlasimanerata pineqartup saniatigut suliaq iluaqusiisusumik aalajangiinertut paasineqarsinnaasumik suliarineqarsimanera aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ajuusaarutigissavaa.

Taamaattumik kukkusoaqqissinnaanera pisortaq pillugu malittariasssaliornikkut pinngitsoortinniarnearniarpoq, taamatuttaarlu Naalakkersuisoqarfiit, matumani suliffeqarfiit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, peqquneqassallutik soraarsitsinerit isornartorsuinerimik imaluunniit nammineq piumassuserinngisamat tunngasunik isorisariaqartunillu imaqtartut pissutsinik misissuinerimik malitseqartinneqartassasut, [nammineerluni soraarniuteqarnerup isummerfigineqannginnerani, taannalu taamaalilluni iluaqusiisumik aalajangiinertut suliarineqarsinnaassanani.]” []-p iluanniittut Atorfeqarfimmi nutsigaapput, nutsernerata ilaannaa Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit nassiunneqarsimamat.

Ilanngussat pingasut allakkanut ilanngullugit nassiunneqartut issuarneqannginnissaat toqqarpara, taamaalillungalu suliaq Naalakkersuisut Siulittaasuannut allakkatigut 31. marts 2008-meersutigut imaattutigut inaarlugu suliaralugu:

"Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A pillugu oqaaseqaatinnut 30. november 2007-imeersumut akissutaa 14. marts 2007-imeersoq tiguara.

Malugaara suliaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit suliarineqaqqereerluni ilaatigut immikkoortut oqaaseqaatinni taasama ilanngunneqarnerisigut isumaqatigiissutigineqarsimasoq. Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu B oqaaseqaateqartissimavaa kiisalu A ataatsimeeqatigisimallugu tusarniaavigisimallugulu.

Aammattaaq malugaara suliap ingerlatsinerimik akuersaartumik aalajangiinertut pissuseqartilugu suliarineqarsimanera Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ajuusaarutigigaa, oqaatigigaa kulkunerit taamaattut siunissami pinngitsoortinneqarnissaannut erseqqinnerusunik iliuuseqartoqarniarpoq.

Suliaq tamatuma kingornatigut inaarlugu suliarineqartutut isigaara, annertunerusumillu iliuuseqaqqissananga.

Allakkat ukua assilinerat ilisimatitsissutitut A-mut ullumikkut nassiunneqarpoq."

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 135 tulliiilu

Saaffiginnissutininik suliarinnissimanninneq, akerliliisoqaraluartoq akiliisitsiniartoqarsimanera, akileraartarnermut tunngasuni oqartussaasut ilusilersugaanerata aamma tunngavilersuisimanninneq (j.nr. 11.03.40.04/072-07)

Akileraarusiinerimik Aalajangiisartut allakkatigut 26. februar 2008-meersutigut imatut akipput:

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

"Ombudsmandip Akileraarusiinemik Aalajangiisartut allakkatigut 4. december 2007 ulloqartutigit saaffigisimavaa Ombudsmandip ulloq taanna allakkiaa akissuteqarfigeqqullugu.

Tamanna tunngavigalugu oqaatigineqassaaq Akileraarusiinemik Aalajangiisartut Ombudsmandip 4. december 2007-imi oqaaseqaataa tusaatissatut tiggummassuk. Akileraarusiinemik Aalajangiisartut allattoqarfimmittut erseqqissarpaat siunissami suliasanik isumaginnittarneq Inatsisartut inatsisaat malillugit ingerlanneqartassasoq."

Akileraarusiinemik Aalajangiisartut nalunaarfigaakka suliaq Akileraarusiinemik Aalajangiisartut eqqarsaatigalugit inaarlugu suliarineqartutut isigigiga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 146 tulliilu.

Ombudsmandip saaffiginnissutaasa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmit akineqartanninnerat. Suliap tammaanneqarnera (j. nr. 11.01.56.30/029-06)

Naalakkersuisut Siulittaasuannut 30. januar 2008-mi allappunga, qinnuigalugulu inassuteqaatinnut akissuteqartoqarnissaa suliniutigeqqullugu, tassami allakkanut 29. august 2007-imeersunut aamma 16. oktober 2007-imeersunut akissummik suli tigusaqannginnama.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq 3. marts 2008-mi imatut allappoq:

"A pillugu suliap suliarineqarnera pillugu Ombudsmandimut akissut

Naalakkersuisut 17. oktober 2007-imi Ombudsmandip 29. august 2007-imi allagaanut tuavisarut tiguaat pineqarluni A-p qalerallinniarissamat 3. marts 2008 akuerineqarnissamik qinnuteqaammut itigartitaasimaneq pillugu maalaarutaa.

18. oktober 2007-imi saaffiginnissut Naalakkersuisut Allattoqarfiannut taamanikkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmut, maannakkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naaakkersuisoqarfiusumut nassiunneqarpoq oqaaseqaateqarnissaq qinnutigineqarluni.

26. oktober 2007-imi taamanikkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup akissummut missingersuut Naalakkersuisut Allattoqarfiannut nassiuppa. Naalakkersuisut Allattoqarfiat 8. februar 2008-mi nalunaarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup akissummut missingersuutaa isumaqatigalugu imatut oqaasertaqartoq:

Naalakkersuisut aallaqqaatitut ajuusaarutigissavaat 24. august 2007-imi allakkami Ombudsmandimut naammaginarumik akisoqarsimannngimmat. Ombudsmandip Namminersornerullutik Oqartussani Pisortaqarfinnut tutsuiginninnera pillugu Naalakkersuisut isumaqarput tamanna pingaaruteqarluinnartoq inatsisitigut isumannaatsuunissamut ingerlatassatsinnut. Taamaattumik Naalakkersuisut erseqqissarumavaat suliap matuma qulaajarnerani ersarinnngitsut tamarik qulaajarnissaannut tamakkiisumik piareersimagamik.

Ombudsmandip 29. august 2007-imi allakkamini qinnutigaa ukua qulaajarneqaqqullugit:

1) Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup Ombudsmandip paasissutisani atorniarnera tamakkiisumik eqqortumillu akisimannnginneranut suliallu ingerlanneqarnerata siviluallaarneranut suna patsisaanersoq.

2) Naalakkersuisut qanoq iliorlutik manna qulakkeerniarneraat, tassalu siunissami Ombudsmandip qinnuteqaataasa tamakkiisumik eqqortumillu akineqartarnissaat qanoq sukkatigisumik suliarinnineq ilanngullugu.

3) Pisortaqarfik Pisortaqarfiulluunniit sulisui Ombudsmandip saaffiginnissutaata malersoqqitartariaqagaatalu suliarinerani kukkussuteqarsimanersut.

1) pillugu

Ombudsmandip qinnuteqaataata arriitsumik oqimaatsumillu suliarineqarneranut patsisaaneruvoq suliap pineqartup suliarineqarnera immikkoortortani arlalinni isumagineqarsimammat, taamaattumillu pappiaraatai toqqorsivinni arlalinni ujartariaqarsimallutik (tassunga atatillugu aamma innersuunneqarpoq 24. august 2007-imi allagara).

Tamatuma peqatigisaanik patsisitut pingaannngitsuunngilaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik ikippallaanik sulisoqarsimammat piffissami tamatumani, tassalu suliasat allat kinguartinneqarsinnaanngitsut piffissaajaataasumik Pisortaqarfimmit suliarineqarsimallutik. Tamanna ilaatigut takuneqarsinnaavoq Pisortaqarfimmi tiimit qaangiuttoorfiit amerlassusiatigut. Suliasat kinguartinneqarsinnaanngitsut akornanni taaneqarsinnaapput aalisarnermut inatsisip nutaap suliarineqarnera, nunanut tamanut isumaqatigiinniarnert annerusut, tamatumani ilanngullugit EU-mut aalisarneq pillugu isumaqatigiissut nutaaq, aamma Atlantikup kangisissuani Atlantikullu kippasissuani isumaqatigiissutit allannngortinnerat.

29. august allakkamini Ombudsmandi allappoq, "Tamanna tunngavigalugu isumaqaqqajaavunga Pisortaqarfiup saaffiginnissummut tunngatillugu isumalluarsaarutini uniortillugit suliap pappiarartai ujarsimannngikkai, imaluunniit suliap nanineqarsinnaannginnera pillugu paasissutissat pingaaruteqaqisut uannut isertorsimagai. (Pisortaqarfimmit uingasumik allataavoq.)

Naalakkersuisut isumaqarput Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup pappiaqqanut mappit misissorsimannngikkai imaluunniit paasissutissat Ombudsmandip piumasai isertuussimagai.

Ombudsmandip 4. juli 2007-imi allakkamini oqaatigisaatut, qupp. 4, 18. oktober 2007-imi Pisortaqarfiup nalunaarutigaa allakkat suliamut tunngasut qinnutigineqartut nanineqarsinnaasi-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

manngitsut kingornatigullu allakkami 10. november 2007-imi ombudsmandimit tiguneqarsimasumi qinnutigalugu qinnuteqaatit ukiui nalunaarutigeqqullugit suliamut tunngasut mappit Ombudsmandimut tunniunnissaat siunertaralugu.

Naalackersuisut Ombudsmandi isumaqatigaat ajuusaarutigalugulu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik taamak sivisutigisumik Ombudsmandip qinnuteqaataanik piffissaajarnartumik suliaqarsimammat. Kisianni Naalackersuisut isumaqarput ajornartorsiutit siuliini taaneqartut patsisaanerusut erseqqissarumallugulu siunertaasimangimmat Ombudsmandip sulianut taakkunungarpiaq ilisimasaqarnissaa akornusersorneqassasoq.

2) pillugu

Ombudsmandip suliamut pineqartumut tunngatillugu paaserusutai, assersuutigalugu journalimut nalunaarsuineq toqquisarnerlu pillugit 24. august 2007-imi allagaq innersuutigissavara.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmut tunngatillugu Naalackersuisut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuminni nutaami aalajangerpaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik nukittorsarneqassasoq, tamanna eqqortutut isigigaanni suliap suliarineranut annertussusianullu pingaaruteqassalluni.

Naalackersuisulli ilisimavaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik sulisoqarniarnermigut ajornartorsiuteqartoq. Ajornartorsiut taanna Namminersornerullutik Oqartussat Pisortaqarfiini annerujartortumik atuuppoq. Pingaartumik suleqatigiit ilaanni sulisusarsinissaq ajornakusoorpoq tassami atorfininnermi atugassarititat nunatsinni immikkoortortani nunanilu allani pitsaanerummata. Ombudsmandip qinnutigisaminut akissutinik tamakkiisunik eqqortunillu sukkasuumik tiguisarnissaa qulakkeerumallugu Pisortaqarfik aaqqissugaanerit ataasiakkaat aporfiginagit Pisortaqarfimmi inatsisilerituutut ilinniarsimasunik suleqatigiiliorsimavoq Pisortaqarfimmi maleruagassanik siunnersuusiorluni aallartissimasumik, suliffeqarfimmi namminermit sulianik suliarinninnermut maleruagassiat nalinginnaasut saniatigut. Suleqatigiit taakkua siullermeerlutik ataatsimiippu sap. akunnera 42-mi 43-milu. Suliassat allat kinguartinneqarsinnaanngitsut patsisaallutik suleqatigiit ingerlaqqeriarsinnaasimangillat, ilimagineqarporli Naalackersuisoqarfiup pisortaanut missingersuummik saqqummiussissasut qanoq iliorluni Ombudsmandip saaffiginnissutaasa sularineqartarnissaat pillugu sapaatip akunerani 2-mi.

3) pillugu

Naalackersuisut isumaqarput suliami matumani suliamik suliarinnittut ataasiakkaat kisimik assuarineqarsinnaanngitsut. Atorfillit ataasiakkaat Ombudsmandip qinnuteqaataanut akissuteqarnermi eqqumalluartsimanginnerat arlaannulluunniit atanngitsumik isigalugu assortorneqarsinnaanngilaq, aammalu Pisortaqarfimmi toqqorsivinni pissutsit pissutsillu allat taaneqartut akissuteqarniarneq ajornakusuulersissimallugu. Naalackersuisulli nalilerpaat suliaq pissutsit pitsaanngitsut arlallit kattunnerattut isigisariaqartoq, ataatsimoorlutik kingunerisimallugu Ombudsmandip saaffiginnissutaasa suliarineqarnerat naammaginaruusimanginnera.

Naalackersuisut nalilerpaattaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup Ombudsmandi (ingerlatsinermit misissuisunngortitaq) suliap ingerlanerani ilisimatittuarta-

qarsimagaluaraa aammalu siusinnerusukkut suliami paasissutissat Ombudsmandip qinnutigi-saasa pissarsiariniarneranni ammanerusumik ajornartorsiutit pillugit Ombudsmandi pissuse-qarfigalugu. Tamanna eqqunneqassaag siunissami suliaasat Ombudsmandimut tunngasut suliarineqartarnerannut suliffeqarfimmi immikkut maleruagassat ilaattut.

Naalackersuisut isumaqarput suliniutit siuliini taaneqartut, tamatumani ilanngullugu Ombudsmandip saaffiginnissutaasa akineqartarnerat pillugu Pisortaqarfimmi maleruagassat aggersut kingunerannik suliat taamaattut uteqqissanngitsut."

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisumut 11. april 2008-mi imatut allappunga:

"Pineqartog: Suliaq A-mut tunngasoq

Naalackersuisunut ilaasortap suliaq qulaani taaneqartog pillugu allagai 3. marts 2008-meersut 4. marts 2008-mi tiguakka.

Suliaasat aalajangersimasut arlallit taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiusup tulleriiaarinermini annertuumik salliutissimasai kiisalu pisortaqarfiup taamani sulisuisa amigarnerat saaffiginnissutinnut pisimasumit siusinnerusukkut akissuteqarsinnaasimanninnermut pissutaasimanerannik Naalackersuisunut ilaasortap paasissutissiissutai tusaatissatut tiguakka.

Taamaattorli uanga saaffiginnissutinnut Naalackersuisoqarfiit siunissami pilertornerpaamik akissuteqarniartassasut naatsorsuutigaara, aamma aqutsisoqarfik suliaasnik allanik Naalackersuisut pilertortumik suliarineqarnissaat kissaatigisaannik suliaqaraluarpulluunniit.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga sulinera tassaasoq Naalackersuisut inatsit atuuttoq tunngavigalugu ilumut sulinerannik Inatsisartut sinnerlugit nakkutilliineq. Taamaattumik uanga saaffiginnissutigisannut sukumiisumik pilertortumillu akissuteqarnissaq Naalackersuisut ingerlatsinikkut akisussaaffiannut ilaavoq, tak. Naalackersuisunut ilaasortat akisussaanagerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 13. maj 1993-imeersoq.

Taamatuttaaq pisortaqarfiup suleqatigiissitaliamik aqqissuussaanagermi assigiinngitsunik ilaasortalimmik suliat suliarineqartarnerat pillugu ilitersuummut missingiummik Naalackersuisoqarfiup aqutsisuinut sapaatit akunnerata 12-ip missaani saqqummiussisussatut naatsorsuutigineqartumik pisortaqarfiup pilersitsisimanerannik Naalackersuisut paasissutissiissutaat tusaatissatut tiguara.

Naalackersuisunut ilaasortaq tamanna tunngavigalugu qinnuigaara suliap taassuma killiffia pillugu paasissutisseeqqullugu.

Suliami matumani sulisunut ataasiakkaanut pisuutitsissutigineqarsinnaasumik kukkusoaqarsimasinnaanerannik apeqqut eqqarsaatigalugu manna tunngaviutippara, tassalu Naalackersuisut isumaqartut inuit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit pineqaatissiinikkut suliamik aallartitsinissamut tunngavissaqanngitsoq.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Oqaatigaarali aqutsinikkut pisortaat sumiginnaanernut kukkunernullu aqutsinermi sulisut alliaqutarisat pisuussutigisaanut aamma akisusaasuummata, tak. Naalackersuisunut ilaasortat akisussaanerat pillugu qulaani oqaaseqaatikka.

Naalackersuisunut ilaasortamut malugeqqullugu oqaatigaara pineqaatissiinikkut akisussaaffeqarneq pillugu malittarisassat innuttaasunik inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinermik siunertaqarmata, tassami aqutsisoqarfiup kukkunerisa aaqinneqartarnissaasa innuttaasunit tatiginniluni naatsorsuutigineqarsinnaanerata pingaaruteqarmat.

Naalackersuisunut ilaasortap naalackersuisoqarfimmi iluani aqutsinikkut kukkussuteqartoqarsimasoq kingusinnerusukku malugiguniuk Naalackersuisunut ilaasortap tamanna eqqaamassaga naatsorsuutigaara.

Allakkat ukua assilinerat Inatsisunik Atortitsinermut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutitut nassiunneqarpoq."

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisup allagai 8. maj 2008-mi tiguakka, Naalackersuisunullu ilaasortap allakkani taakkunani nalunaarutigaa allakkakka 11. april 2008-meersut tusaatissatut tigugini, tamatumunngalu peqatigitillugu "Ombudsmandip saaffiginnissutaanik suliarinninnermi tunaartarisassatut malittarisassat allaffeqarfiup iluani atugassat"-ut suliarineqarsimasut ilanngullugit nassiullugit.

Suliaq allakkatigut imaattutigut 27. maj 2008-mi inaarlugi suliaaraa:

"Pineqartoq: Suliaq A-mut tunngasoq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisup allagai 8. maj 2008-meersut 13. maj 2008-mi tiguakka.

Ombudsmandip saaffiginninnerani tunaartarisassatut malitassat Naalackersuisoqarfiup iluani atugassat massakku suliarineqarsimanerat, Naalackersuisoqarfiullu taakku siunissami malinniarai tusaatissatut tiguara.

Tunaartarisassatut malitassat taakku pillugit oqaaseqaatissaqanngilanga, taamaattumillu suliami tassani annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Allakkat ukua assilinerat Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut ilisimatitsissutitut nassiunneqarpoq."

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 176 tulluilu

Akiitsoqartoqanngitsoq kukkusumik paasissutisseereerluni akiliuteqar-toqaqqinnissaanik naammagittaalliortumut piumasaqaammik kommunip aalajangiusimanninnera (j.nr. 11.10.15.10/003-07)

Suliaq allakkatigut 6. maj 2008-meersutigut ima oqaasertaqartutigut inaarlugu suliaara:

"Oqaaseqaatinni 20. november 2007-imeersumi K Kommuni qinnuigaara A-p 2006-imi julip qeqqanit 2006-imi oktoberimut ulluunerani paaqqinniffimmi inissamut akiliutaqqittussanik akiliisinneqarnissaanik kommunip aalajangiisimanera suliareqqeqqullugu.

Suliami akissut kommunip 7. december 2007-imi nassiuppaa, taannalu imatut paasivara akili-utaqqittussat akilernerneqarnissaannik piumasaqaatini kommunip aalajangiusimagaa, pissutsit oqaaseqaatinni nassuiakkakka naliliinermini ilaatinngit.

Kommuni tamanna tunngavigalugu allakkatigut 13. februar 2008-meersutigut qinnuigaara su-liaq naliliiffigeqqeqqullugu.

Kommunip allakkani 7. december 2007-imeersut 25. februar 2008-mi nassiuteqqippai.

Suliamik suliarinnittoq ... oqarasuaatikkut 5. marts 2008-mi attaveqarfigaara. Oqaloqatigiinner-mi paasinarsivoq aningaasat akilersinneqartut kommunip suliaq oqaaseqaatiga naapertorlugu suliareqqereerlugu A-mut utertillugit ilumut tunniussimagai. Taamaattumik suliami inassute-qaatinnik kommunip malinnissimanninneranik allakkanni kingullermi kukkullunga tunnga-viutitsisimanera ajuusaarutigaa.

A-p uannut naammagittaalliuutaanut atatillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuu-seqaqqissanngilanga."

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 196 tulluilu

Qimminik pitussimanatik angalaannartunik taarsiissutitaqanngitsumik to-goraasarneq pillugu apeqqut (j. nr. 11.10.65.01/018-07)

K Kommunip 21. november 2007-imi imatut akivaanga:

"Ombudsmandip allagaanut 13161-imik normulinnut 08.11 .2007-imeersunut akissutitut paa-sissutissiissutigineqassaaq suliaq kommunip suliareqqissimmaguu qimmimillu pitunneqan-gitsumik toqutsinermut taarsiissutit tunniussimallugit, ilanngussaq takuuk.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Tamatumuuna suliaq kommunimit naammassisutut isigineqarpoq.

Ombudsmandip suliamut tunngatillugu paasinninnera kommunip isumaqatiginngilaa, tusaatisatulli tigullugu. Taarsiissutit tunniunneqarsimapput qimmeq taanna ataaseq piinnarlugu suliamik suliarinneqqitoqassagaluarpat qimminut ataatsimut taarsiissutissat suliarinneqqinnermi aningaasartuutinit aningaasartuutinit sipporujussuarneqassammata. Kommunimi suliamik paasinninnerput allakkatigut 07.05.2007-imeersutigut ersersinneqartoq aalajangiusimavarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni 30. januar 2008-mi imatut akivara:

"Suliami inassuteqaatinnut kommunip akissutaa 29. november 2007-imi tiguara.

Suliaq kommunip suliareqqissimavaa, tamatumalu kingornatigut aalajangersimalluni A qimmiq toqunneqarneranut taarsiiviginiarlugu.

Kommunip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa uanga suliamik paasinninnera kommunip isumaqatiginngikkaa.

Kommunip uanga paasinninninnik isumaliutersuutit suut aallaavigalugit isumaqatiginnginnerluna erseqqinnerusumik oqaatigisimangimmagu paasinninneq oqaaseqaatinni 8. november 2007-imeersumi takuneqarsinnaasoq aalajangiusimavara.

Kommunimut inassuteqaatinnut atatillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga."

Inatsisartut Ombudbudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutiginninninnut Ilaqutarinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup akissutaa imaattoq 27. februar 2008-mi tiguara:

"Matumuuna nalunaarutigissavara allakkavit 8. november 2007-imeersut Naalakkersuisut pisutissaqartilermagit ajornartorsiut tamanna ilanngutitissallugu Inatsisartut inatsisaata tamassuma aaqqissuunneqarnissaani.

Inatsisartut inatsisaat pilersaarutigineqarpoq 2008-p ingerlanerani aaqqissuunneqarnissaa, Inatsisartummi inatsisaata taassuma aalajangersartarmagu qimminut qimuttoqarfinni killigitat kommunit killeqarfii atuuttut aallaavigalugit. Kommunit killeqarfii taakua allangortinneqartussaassapput, taamaasillunilu Inatsisartut inatsisaat maannakkut aaqqissuunneqartussanngorluni.

Aammattaq pissusissamisussanngilaq, Inatsisartut inatsisaata qimmiutilinnut naapertuutinnigsumik taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqartilissappagit, tamassumani kissaateqartoqanngippat inatsisigut pinngitsoorani akisussaanermut sillimmasiinissamut malitseqartinneqannginissaa. Tamannalu aaqqiiviginiarneqartussaassaaq Inatsisartut inatsisaanni aaqqissuunneqarsimasumi.

Aammattaq Naalakkersuisut ujartuiffiginiarpaat qimmit qimuttut tuloriaanik kipisisarnerup inerteqquataalernissaa.

Inatsisartut inatsisaanni aqqissuussami Inatsisartut inatsisaata aqqissuunneqarnera aallartinneqassaaq 2008-mi, kisiannili ilimagineqarsinnaanngilaq tamassumap akueritinneqarnissaa ukiaanerani 08-mi ataatsimiinnissamut, taamaammallu pilersaarutigineqarpoq inatsisartunut saqqummiunneqarnissaa upernaajunerani 09-mi ataatsimiinnissamut."

Kommunimi allami 2008-mi junip qaammataani tikeraarninni paasivara K Kommunip ingeniøriata saaffiginnissut imaattoq KANUKOKA-mut nassiussimagaa:

"Pineqartoq: Ombudsmandip oqarneratut qimmit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni amigaatit

Hej KTC-erit [...]llu tamassi

Kommuni suliamik qimmip pitussimanani angalaannartup toqunneqarneranut taarsiissuteqarnermut tunngasumik Ombudsmandip aalajangiiffigisimasaanik ingerlataqarsimavoq. Suliaq annertungaatsiartorujussuaq ilissinnut ilisimatitsissutitut ilanngullugu nassiunneqarpoq, kommunerujussuit nutaat qimmit pillugit ataatsimut ileqqoreqqusaliorneranni ilanngullugu isiginarneqarsinnaasutut.

Tassani ilaatigut inerniliunneqarpoq kommunit qimminik aallaanninnissamik ilisimasaarinerminni annertoorujussuarmik ulluilu eqqoqqissaartunik suliaqartassasut uppernarsaasersuisasasullu, ilungersunarnerusorli unaavoq Ombudsmandi isumaqarmat Namminersornerullutik Oqartussat qimmit qimuttut pillugit inatsisaat 18/1998 sukumiisuunngitsoq, immaqalu Tunngaviusumik Inatsimmik unioqqutitsisusooq!! (Ombudsmandip allagaani qupperneq 2 takuuk).

Naalakkersuisut qanoq iliuuseqalersaarnerisa qimmilerisut Sisimiuni qaammatip naanerani pikkorissartinneqannginneranni qulaajarneqarsimanissaat pisariaqarpoq. Inatsisartut inatsisaat nutaaq suliarineqartariaqarpoq imaluunniit atuuttoq Tunngaviusumik Inatsimmik unioqqutitsisunnginnersoq qimminillu pitussimanatik angalaannartunik taarsiissutitaqanngitsumik toqoraanermi atorneqarsinnaanersooq Naalakkersuisut Ombudsmandi eqqarsaatigalugu qulaajartariaqarpoq.

Ombudsmandip aalajangiinera 8.11.07-imeersoq Naalakkersuisunut nassiunneqareersimavoq, tak. qupperneq 28, taamaattumillu ajornartorsiut taakku ilisimareertariaqarpoq.

QIMMINIK AALLAALLUGIT TOQARAANERMUT INATSISITIGUT TUNNGAVIUSOOQ NAALAKKERSUISUT PIAARTUMIK QULAAJARTARIAQARPAAT, taamaanngippallu atuartitsisut ajornartorsiuteqarfik taanna pikkorissartinneqartunut malugeqqusariaqarlugu. Qimminik pitussimanatik angalaannartunik toqoraanermik immaqaa inatsisinik unioqqutitsisusumik tunngaveqarluni atuartitsineq iluarsinnaanngilaq.

Qimminik pitussimanatik angalaannartunik toqoraaneq pillugu Ombudsmandip aalajangiineraani allatut ajornartumik iliuuseqartariaqarnermik tunngavilersuisinnaannginneq (quppernerup 24-p naanerani) sussaannngilluinnarpoq. Suliaateqarpassuaqarpugut inuit qimminit pitussimana-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

tit angalaannartunit paaneqarsimasunut uiartorneqarsimasunulluunniit tunngasunik. Qimmit qimuttut pitussimanatik angalaannartut amaqqunut qaasuttunut assersuunneqarsinnaanerupput, nersussuarlut napparsimasunut narsaammi ungalunut mattunneqarsimasunut assersuunneqarsinnaanerunatik (quppernerup 25-p aallaqqaataa).

Kommunip aallaannilluni toqutsinnginnermini qimmimik piginnittup isumaanik tusarniaasusaanerani Ombudsmandip quppernermi 21-mi oqarnera aamma piviusorsiortuunngilluinnarpoq!! Qimmeqanngilaq pitussimanani angalaannartumik kia piginnittuunerani ilimasaarutini tusarniaanernillu nassitsivigineqarsinnaasumik qungatsimini allagaqartaqarluni angalaartumik. Aammattaaq ilimasaarutini siusinnerusuklut nivinngarneqarsimasunik oqaasinnartigullu ilimasaarutini atorunnaarsitsineq isumaqassaaq qimminik toqoraaneq taamaallaat pisinnaasoq ulluni ilimasaarummi taaneqarsimasuni, kiisalu ilimasaarut taamaattoq qimminik piginnittut ataasiakkaarlugit kommunip nalunaarutigisariaqartassallugu, uppenarsartillugulu taanna paasisimagaat. Taamatut periaaseqarneq qimminik piginnittut qimminik toqoraanissamik ilimasaarinerup aqaguani qimmiminnik eqqasuuteqaratik pituussaariinnartarnissaannik imaluunniit qimminik kasiilikkanik pituussaarinittarlutik aallaatitsisallutik, taarsiissutinillu saniatigut isertitaqartalutik.

Ombudsmandip aalajangiinerata inernerisaa tassaavoq inatsisip allap akuerineqarnissaata tungaanut qimmiminnik aallaaneqarlutik toqutsisoqarsimanerani naammagittaallortunut tamanut kommunit taarsiariaqartalernissaat, tassami qimmiutillit Tunngaviusumik Inatsisikut qulakkiigaasumik piginnittussaatitaanerani ilimasaarinermi periaatsikkut saneqqunneqarsinnaangimmat, aatsaalluaasiit inunnik paannittoqarpat uiartuisoqarpalluunniit iliuuseqartoqar-nialissalluni.

Inatsisilerinikkut paatsiveqannginneq taanna periaatsimik atorneqarsinnaasumik taarserneqartariaqarpoq. Naalakkersuisut inatsisitigut tunngavigisaat qulaajarneqartinnagu nutaatut kommunerujussuannortussat qimmit pillugit ataatsimut ileqqoreqqusaliorsinnaangillat, taamaattumik nukingiuunneqartariaqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommunimut tamatuma kingornatigut 17. juni 2008-mi imatut allappunga:

"Ombudsmandeqarfiup X-imut qaammatip matuma ingerlanerani tikeraanerani kommunaldi-rektørup Atorfeqarfimmi sulisut ilaat K Kommunimi ingeniørup KANUKOKA-mut saaffigin-nissutaa X Kommuniamut ingerlateqquillugu nassiuunneqarsimasoq pillugu ilisimatippaa.

Kommunimi ingeniørup e-mailikkut nassiussaa A-p qimmiminnik qimuttumik kommunip toqut-simanerani naammagittaalliuutaa pillugu Ombudsmandip oqaaseqaataa pillugu oqaaseqaati-nik arlalinnik imaqqarpoq.

Malugaara kommunimi ingeniørup e-mailikkut nassiussaa taanna qitiusumik immikkoortuni marlussunni Ombudsmandip oqaaseqaataata ilaasa issuarneqarnerinik eqqunngitsunik imaqqar-toq, taamaattumillu isumaqqarpunga kukkunerit taakku kommunimut malugeqqussallugit pissu-tissaqqartunga.

Kommunimi ingeniørrip siullertut innersuussutigaa Ombudsmandip oqaaseqaataani (qallunaa-tuuani) quppernerni 24-mi 25-milu (kalaallisuuani quppernerni 29-mi 30-milu) qimmit aalla-neqarnerat allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermik tunngavilersorneqarsinnaan-gitsaq takuneqarsinnaasoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara Ombudsmandi kommunimi ingeniørrip oqaatigisaatut oqaaseqaa-teqarsimannigitsaq.

Ombudsmandilli oqaatigaara allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq (aamma allatut ajornartumik iliuuseqartariaqarneq) innuttaasut piginnittussaataanerannut akuliunnissamut immikkut nammineq tunngaviusinnaasoq, akuliunneq taamaattoq pinngitsaaliisummik arsaarinninnertut taarsiissuteqarluni akiliuteqartussaataaaffiusutut pissuseqanngikkaluartaq.

Imminulli allatut ajornartumik illersortariaqarneq (ajornartorsiornissaq pinngitsoortinniarlugu) akuliunnerit taamaattut ulorianartumik pisut ataasiakkaarlugit nalilisoqartarnissaanik piuma-saqateqarfiupput.

Allatulli ajornartumik imminut illersortariaqarneq (aamma allatut ajornartumik iliuuseqartaria-qarneq) pillugit malittarisassat taakku innuttaasut piginnittussaataanerannut oqartussaasut u-lorianaateqarsinnaasunik erseqqissumik nalileeqqaaratik taarsiissutitaqanngitsumik nalingin-naasumillu akiliunneranni malittarisassanut tunngaviutinneqarsinnaanngillat.

Kommunimi ingeniøri aammattaaq oqarsimavoq Ombudsmandip oqaaseqaataata manna nassa-tarigaa, tassalu qimmit pitussimanatik angalaannartut toqunneqannginneranni kommunip qim-minik piginnittoq suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaaffigeqqaartassagaa.

Tamanna Ombudsmandip oqaaseqaataanik eqqunngitsumik aamma issuaaneruvoq, tassami Ombudsmandi oqarmat A-p kommunimut kingusinnerusukkut naammagittaalliutaanik kom-munip suliarinninneranut aamma aalajangiiviginninneranut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat malinneqarsimasussaagaluartut.

Qimmimik toqutsinnginnermi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarnissaa piuma-saqaatigissallugu soorunalimi immiini isumassaqaanngilaq, tassami toqutsineq immiini tassaan-ngimmat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiineq.

Kommunilli inatsisunik unioqquitsilluni iliuuseqarsimanera pillugu naammagittaalliummik kommunip suliarinninnera tassaavoq suliaq aalajangiiffigisassaq, tassanilu suliami illua'tungiu-sup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat malinneqartussaapput.

Qimminik pitussimanatik angalaannartunik toqoraaneq pillugu ilimasaarinerup toqoraaneq si-oqqutingaatsiarlugu pisimasup kommunimit tunngaviginiarneqarsinnaasimannginnera ilua-rinagu kommunimi ingeniøri aamma oqarsimavoq.

Ombudsmandip oqaaseqaammuni ilimasaarinermut piffissaliussat taamaattut pingaarutaat er-seqqinnerusumik nassuiarppaa, apeqqullu taanna pillugu oqaaseqaatini Ombudsmandip tunnga-viginiarsinnaavai.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Oqaatigaarattaq inatsiseqartitsinermi manna aalajangiisuulluinnartumik tunngaviummat, tassalu akuliutissamaarnerit, matumani qimminik pitussimanatik angalaannartunik toqoraanis-samik ilimasaarisarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, innuttaasunut erseqqissumik paatsoor-neqarsinnaanngitsumillu ilisimatitisissutigineqartarnissaat ingerlatsiviup isumagisassarigaa.

Allakkat ukua assilineri KANUKOKA-mut, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersui-soqarfimmut aamma X Kommunimut nassiuppakka."

Tamatumunnga peqatigitillugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalacker-suisoqarfimmut imatut allappunga:

"Naalackersuisoqarfiup allagai ullulerneqarsimanngitsut 27. februar 2008-mi tiguakka, taakku-nanilu Naalackersuisoqarfiup uppersarlugu oqaatigaa qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut siunnersuut Naalackersuisut saqqummiunnaraat, taamaalilluni qimminik taarsiissutitaqanngitsumik toqoraanermut periar-fissap inatsisikkut aalajangersaavigineqarnera Tunngaviusumik Inatsimmut naapertuuttun-gortinneqarsinnaaqullugu.

Malugaara inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartut 2009-mi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqarsinnaanera Naalackersuisoqarfiup naatsorsuutigigaa.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga, taamaattorli inatsi-sip allannguutaata atortuulernissaata tungaanut inatsimmi aalajangersagaq atuuttoq pineqartoq Tunngaviusumik Inatsimmi § 73 naapertorlugu paasisarniarlugu.

Allakkanut ukununnga peqatigitillugit K Kommunimut allakkama assilinerat ilanngullugu aamma nassiuppara, tassami kommuneingeniørup KANUKOKA-mut e-mailimi 5. maj 2008-meersumi, assilineru uumasut nakorsaannut ...-mut ingerlatitaasumi, Ombudsmandip oqaase-qaataata imarisaai pillugit paasisutissanik eqqunngitsunik saqqummiussisimammat."

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 319 tulliilu

Akilerarusiinnermik Aalajangiisartut suliarnik sularinninnerannik naam-magittaalliut, piginnaatitsissut (j.nr. 11.06.50.04/120-05)

Akilerartarnermi Pisortaqarfik allakkatigut 30. januar 2008-meersutigut imatut nalunaarfigaara:

"Akilerartarnermi Pisortaqarfiup allakkannut 27. august 2007-imeersunut akissutaa 30. no- vember 2007-imi tiguara.

Malugaara A-p 2003-mi akileraruserneqarneranik suliap suliareqqinnissaanut K Kommuni-mut piginnaatitsissut Akilerartarnermi Pisortaqarfiup Akilerarusiinnermik Aalajangiisartunut

pingaarnersiuiinnarluni saqqummiussimagaa, Akileraarusiinemillu Aalajangiisartunut saqqummiussineq Akileraartarnermi Pisorta qarfiup kommunitut piginnaatitsissutigisimasaanik ataatsimut ilisimatitsissutitut ilusilerlugu pisimasoq.

Taamaattorli paasissutissiissutigineqartut Akileraarusiinemik Aalajangiisartut kommunip akileraarusiineranik A-p naammagittaalliuutaanik kingusinnerusuklut suliarinninnerminni suliami "marloqiusamik inissisimanerannik" suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnermik taamalu aalajangiinerup aallaavittut atuussinnaassuseqannginneranik nassataqartumik uanga paasinninninnik allangortitsinissannut pissutissaqalersinngilaannga.

K Kommunitullu piginnaatitsissutip Akileraarusiinemik Aalajangiisartunit suliarineqarnera pillugu massaklut paasissutissiissutigineqartut imatut paasivakka A-p naammagittaalliuutaanik Akileraarusiinemik Aalajangiisartut kingusinnerusuklut aalajangiivinninnerat suliami tassani pingaaruteqartunik naliliineq tunngavigalugu atuussinnaassuteqartut aalajangiusimaneqartariaqartoq, suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnerup atuussimanagera apeqqutaatinnagu.

Suliamili tassani suliap suliarineqarnerani oqartussaasutut peqataasinnaassuseqannginnerneq A-p naammagittaalliuutaata suliarineqarnerani Akileraarusiinemik Aalajangiisartut eqqumaffigisimasariaqaraluarpaat, taamaalilluni eqqartuussivikkut misiliisitsisinnaaneq pillugu apeqqum-mik A tamanna tunngavigalugu naliliisinnaalersillugu.

Akileraarusiinemik Aalajangiisartut A-p naammagittaalliuutaanik aalajangiiviginninnerat massaklut paasissutissiissutigineqartut tunngavigalugit atuussinnaassuseqartutut isigigakku suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Taamaattorli piginnaatitsissutit pillugit sulianik ingerlatsisarnermik Akileraartarnermi Pisorta qarfiup paasissutissiissutaata matuma ataatsimoortumik oqaatiginissaanut pissutissaqalersip-paanga, tassalu aalajangiisartoqatigiit allattoqarfimminnik namminneq sinnerlutik aalajangiinissamut piginnaatitsisinnaanerannut inatsisitigut nalinginnaasumik tunngavissaqanngitsaq.

Aalajangiisartoqatigiit allattoqarfiannut isumagisassanngortitsineq akuerineqarsinnaassappat aalajangiisartoqatigiit qanoq suliassaqartigissusiat (taamalu isumagisassanngortitsinerup suliatiqut pisariaqassusia), aalajangiisartoqatigiit ilaasortalersugaanerata allattoqarfimmut isumagisassanngortitsinissaq (aalajangiisuusumik) pisinnaajunnaarsinneraa aamma suliassap suliarineqarnera pillugu malittarisassat qanoq immikkualuttulersugaatiginersut apeqqutaagajuttartussaavoq.

Suliami matumani pineqartoq tassaavoq, soorlu tamanna oqaaseqaatinni 29. november 2006-imeersumi nassuiariga, Akileraarusiinemik Aalajangiisartut akileraarusiinerit suliareqqinnissannut kommunitut piginnaatitsinissaminnut inatsisitigut tunngavissaqarsimanninnerat.

Aalajangiinissamut pinnaatitaanerup inatsisinik unioqqutitsisuunnginneranik aalajangiinissamut pinnaatitaaneramik Akileraartarnermi Pisorta qarfiimmut isumagisassanngortitsinerup inatsisinik unioqqutitsisuunnginneranik isummerfiginninnissara tamanna pissutigalugu isumaarutereerpoq.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Akilerarusiinemik Aalajangiisartut suleriaasiat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannit nr. 24-mit, 1. december 2006-imeersumit suliassat suut Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Akilerarusiinemik Aalajangiisartunut allattoqarfittut isumagisarigai massakkut ersermat apeqqut taanna pillugu annertunerusumik iliuuseqaaqqissanngilanga."

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 322 tullialu

Pisortanit ikiorsiissutininik qinnuteqaammut atatillugu suliamik suliarinninnermi kukkunerit (j.nr. 11.10.05.04/099-05)

Suliap suliareqqinneqarnera K Kommuni uannut allakkani 3. januar 2008-meersuni ilisimmatitsissutigaa.

Tassannga ersepoq A-p allagai 8. december 2003-meersut, 17. september 2004-meersut aamma 14. oktober 2004-meersut kommunip A-mut allakkani 2. januar 2008-meersuni akisimagai, kommunilu suliamik misissuereerluni naliliisoq A-p saaffiginnissutaanik allanik akineqarsimannngitsunik peqanngitsoq.

K Kommuni allakkatigut 1. februar 2008-meersutigut nalunaarfigaara suliama tamanna tunngavigalugu annertunerusumik iliuuseqaaqqissanngitsunga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, qupperneq 329

Qinnuteqaataannngitsumik soraarsitsineq - suliama illua'tungiusup amigartumik tusarniaavigineqarnera aamma suliap amigartunik paasissutissartalersorneqarnera (j.nr. 2009-323-0015, siusinnerusukut 11.10.21.01/056-05)

K Kommuni A-mut allagaasa assilinerat 23. april 2008-mi tiguara, tassanilu oqaatigineqarpoq qaammatini pingasuni akissarsiassat kommunip A-mut tunniussimagai, suliarlu taamaalilluni inaarlugu suliarineqartutut isigineqartoq.

A-mut tamatumunnga atatillugu 2. juli 2008-mi allappunga suliap inaarlugu suliarineqarsimasoq A-p isumaqatigippagu sulianik suliarinninnera unitsinniariga, A-lu paasissutissanik nutaamik saqqummiussinngippat tamanna tunngaviutinniariga.

A-mit ukiup nalunaarusiunneqartup naanerani suli tusagaqanngilanga, taamaatumillu suliamik suliarinninnera annertunerusumik iliuseqaqqinnanga unitsipara.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkortoq 6, quppernerit 330 tulliilu

Aappariinnut pisortanit ikiorsiissutit pillugit apeqqut (j.nr. 11.10.49.19/118-05)

K Kommuni akissutaa 4. juli 2008-mi tiguara, tassanilu oqaatigineqarpoq 25.732,57 kr.-t kommunip A-mit pisassarisamisut isigalugit akilersissimasaasa amerlaqataat kommunip A-mut utertillugit tunniussimagai.

Kommuni tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuseqaqqissanngitsunga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 333 tulliilu

Imermik atuinnermut aningaasartuutit immikkut naatsorsuutininut avissarinnineqarnerannut atatillugu ineqarnermut akiliutit aaqqiiffigineqarnerat (j.nr. 11.20.29.01/006-06 aamma 11.20.29.01/012-06)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisumut 11. marts 2008-mi imatut allappunga:

"Naalackersuisunut ilaasortap allakkannut 4. september 2007-imeersunut akissutaa 21. september 2007-imi tiguara.

Akissutip taama kingusitsigisumik suliarineqarnera aallaqqaasiutitut ajuusaarutigaa.

Ineqarnermut akiliutit allannguutaannik ilimasaarutit paatsuunganartut inatsisitigut sunniutigisaannik naliliininnut Naalackersuisunut ilaasortap isumaqataannginnera tusaatissatut tiguara.

Ineqarnermut akiliutit allannguutaannik ilimasaarutit aallaavittut atuussinnaassuseqaqanngitsutut oqaatigineqarsinnaannginnerannik Naalackersuisunut ilaasortap paasinninneranik ilaliisinnananga oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqavillunga isumaqarpunga.

Ineqarnermut akiliutitut aaqqiissutit isumaqatigiissutinik tunngaveqartutut isigineqarsinnaanersut imaluunniit attartortunut inatsisitigut tunngasunik pisortat pillugit inatsiseqartitsinikkut aaqqiissuteqarnertut isigineqarsinnaanersut apeqqutaatinnagu uanga paasinninnera unaavoq ineqarnermut akiliutit qaffanneqarnerannut atuussinnaassuseqannginnermik kinguneqartitsineq pineqarsinnaasoq.

Aaqqiissuteqarneq isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsineq aallaavigalugu isigineqartoq pineqarpat inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussutip saniatigut isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsineq nalinginnaasoq atuuppoq, matumani isumaqatigiissutit atuussinnaassuseqanngitsut pillugit malittarisassat aamma isumaqatigiissummi piumasaqaatinik saneqqutsinerup isumaqatigiissummi illua'tungiusut arlaannit illuinnarsiortumik allangortinneqarsinnaannginnerat ilanngullugit eqqarsaatigalugit⁷⁵.

Taamaalilluni attartortitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassani attartortitsisup inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussummi § 28, imm. 2-mik illuinnaasiorluni saneqqutsinissaanut periarfissaqanngilaq, tassanimi aalajangersarneqarmat ineqarnermut akiliutinik qaffaanerit atuussinnaassuseqassagunik taamaattuusutut ilimasaarutigineqarsimassasut.

Ineqarnermut akiliutitut aaqqiissutigineqartut pisortat aaqqiissutigisaattut isigineqarpata taaku pillugit ilimasaarutit attartortut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinertut pissuseqarput, tassanilu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat atorneqartussaapput. Tunngavilersuutip annertuutitigut kukkusumik takutitsisuusup aalajangiisimanerup atuussinnaassuseqannginnera nassatarisussaavaa. Aammattaaq taamaappat inatsisitigut tunngaveqarnissaq pillugu malittarisassat nalinginnaasut atuutissapput.

Manna assortuussutigineqanngilaq, tassalu naammagittaalliuutitut suliani pineqartuni suliarisanni 2006-imi imermik atuinermt naatsorsuutit naatsorsuuserinikkut allangortinneqarnerat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p imatut suliarisimagai, tassalu ineqarfittut immikkoortortaqarfiit ataasiakkaat ingerlatsinermut missingersuutaanni imermik atuinermt naatsorsuutit allangortinnerisigut, taamaalillutik imermik atuinermt aningaasartuutit missingersuutini aningaasartuutitut tunngasunit peerneqarlutik, missingersuutilli isertitanut tunngasortaanni attartortut imermik atuinerisigut isertitat attartortut atuinerisigut isertitat immikkut naatsorsuutitut nuunneqarnerannik aaqqiiffigineqaratik.

Taamaaliornikkut "sinneqartoortaalersut" Inissiaatileqatigiiffiup missingersuutini aningaasartuuteqarfinnik arlalinnik qaffaaviginninneratigut ilaannakortumik nalimmassaavigineqarput.

Taamaattumik Inissiaatileqatigiiffiup ineqarnermut akiliutinik appaanermik allaaserinninnera eqqortuunngilaq, tassami missingersuutit isertitanut tunngasortaat imermik atuinermt isertitaqarunnaarnermik aaqqiissuteqarfigneqarsimasuuppata ineqarnermut akiliutit qaffanneqarnerat inermiliunneqarsimassagaluarimat.

75) Halfdan Krag-Jespersen, "Lejeret 2", Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1989, qupp. 15 tullialu.

Taamaattumik allannguutit taakku ineqarnermut akiliutinik qaffaanertut ilimasaarutigineqarsimasariaqaraluarput, tamannalu Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup uannut allakkamini 5. marts 2007-imeersuni ilalersimavaa.

Allannguutit taakku ineqarnermut akiliutit qaffaataannik ilimasaarinertut taaneqarsimanngimata manna pingaaruteqartutut isiginiarneqarsinnaanngilaq, tassalu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI naliliisimasoq malittarisassat ineqarnermut akiliutit qaffanneqarnissaannik ilimasaariner-mut atuuttut Inissiaatileqatigiiffiup malissimagai. Taamaalilluni ilimasaarutit atuussinnaassu-seqartutut isigineqarsinnaassappata ilimasaarutit taakku ineqarnermut akiliutinik qaffaanertut aamma taaneqarnissaat piumasaqaataasariaqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga naammagittaallior-tut taakku marluk, tassalu A aamma B, ineqarnermut akiliutinik aaqii-s-suteqarnerup atuussinnaassuseqarnera pillugu apeqqu-mik imminnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissamin-nut akuerineqarnissaat Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut kaammattuutiginiarlugu, imminnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissamin-nut aningaasaqarnik-kut piumasaqaatinik eqqortitsisimanerat apeqquaatinnagu.

Pineqartut taakku aalajangerninnik allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerinik ilaqartinne-qartutigut ilisimatippakka.

Aalajangerner-a pineqartunut allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqar-tutigut ilisimatitsissutigaa.

Aammattaaq allakkat ukua assilinerat Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitita-liaannut nassiuppara, Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunng-a-vigalugu Inatsisartunut nalunaarutiginninnera 5. januar 2007-imeersoq innersuussutigalugu.

Attartortut taakku marluk eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissamik kissaateqarnerlutik nalunaaruteqarnissaat matuma kingornatigut utaqqimaarpara."

Innuttaasup aappaata tamatuma kingornatigut nalunaarfigaanga eqqartuussivik-kut suliassanngortitsinissani kissaatigigini, apeqqu-teqaatigali innuttaasup aap-paanit akineqarani.

Innuttaasup eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissamik kissaatigisaqartup im-minut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissami-nut akuerineqarnissaa tamatuma kingornatigut Kalaallit Nunaata Eqqartuussivia-nut allakkatigut 29. juli 2008-meersutigut kaammattuutigaa.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviata allakkatigut 12. november 2008-meersutigut nalunaarfigaanga innuttaasup pineqartup imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissaa akuerineqarsimasoq.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Attartortoq imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliaassanngortitsinissamut akuerineqarsimasoq allakkatigut 18. december 2008-meersutigut nalunaarfigaara suliamik suliarinninnera tamanna tunngavigalugu unitsikkiga, allakkallu assilinerat Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisumut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut nassiullugu.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 345 tullialu

Soraarsitsinerni arlalinni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanninnerit (j.nr. 11.32.20.0/114-97 aamma 2008-323-0013, siusinnerusukkut 11.32.20.0/037-99)

Suliami 11.32.20.0/114-97-imik j. normoqartumi K Kommunimut 24. juni 2008-mi imatut allappunga:

"Allakkannut 25. januar 2007-imeersunut aamma 4. april 2007-imeersunut kommunimi ...-p emailikkut akissutitut nassiussaa 5. oktober 2007-imi tiguara.

Kommunip oqaatigaa suliap qaammatini arfinilinni akissarsiassat amerlaqataannik taarsiissuteqarnissamik isumaqatigiissuteqarnikkut inaarneqarnissaanik kommunip neqeroorutaanut A-p qisuariaataanik kommuni tiguasaqarsimannigisoq.

Kommunip isumaqatigiissuteqarnissamik neqeroorutaa kukkunernik kommunip A-mik soraarsitsinermi kukkussutigisimasaanik tunngavissaqartumik aaqqiissutaasinnaanersoq naliliinissamut tamatuma kingornatigut tunngavissaarup[punga], taamaattumillu suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngila[nga].

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4 imaattunik oqaasertaqartoq innersuussutigaa:

"Naammagittaalliut misissuinissamut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissavaa."

Suliami allami 2008-323-0013-imik (siusinnerusukkut 11.32.20.0/037-99-imik) j. normoqartumi A-mut 24. juni 2008-mi imatut allappunga:

"Suliaq K Kommunimi borgmesterimut allakkama assilinerannik ilinnut kingullermik 17. september 2007-imi nassiussaqaqfigisara massakkut uterfigaara.

Kommunip uannut kingusinnerusukkut oqaatigaa kommunip eqqartuussivikkoortuunngitsumik isumaqatigiissuteqarnissamik neqeroorutaa itigartissimagit, tassami kommunip eqqartuussivimmu suliaassanngortinneqarnissaa sulii kissaatigigakku.

Kommunip eqqartuussivimmu suliaassanngortinneqarnissaa suna tunngavigalugu sulii kissaatiginerit ilisimangilara.

Qaammatini pingasuni akissarsiaqartinneqarnikkut suliap isumaqatigiissutigineqarnissaanik neqeroorut kommunip 31. marts 2006-imi saqqummiussimammagu qinnuigaakkit kommunip neqeroorutaanik akuersissutiginnikkumanginninnut pissutaasoq paasissutissiissutigeqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kommunip eqqartuussivimmu suliaassanngortinnissaani ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortitsisinaanannik kaammattuutiginninniarlunga piareersimanininnik allakkani 28. december 2005-imi saqqummiussara taamaallaat kommunip isumaqatigiissuteqarnissamik neqerooruteqarnerata kingornanut atuummat, tassalu kommunip isumaqatigiissuteqarnissamik neqeroorutaa kommunip soraarsikkamisit kukkussutigisaasa matuneqarnissaannut naammangitsoq naatsorsuutigissallugu erseqqissunik tunngavissaqarsimaguit.

Kommunip eqqartuussivimmu suliaassanngortinneqarnissaanik sulii kissaatigisaqarninnut pisutaasut erseqqissut paasissutissiissutigisinaanngikkukkit ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortitsinissap kaammattuutiginnissaa piareersimaffigiunnaassag[iga] naatsorsuutigisariaqarpat.

Sapaatit akunneri arfineq pingasut qaangiutsinnagit tusarfiginnikkukkit suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnan[anga] suliamik inaarsaanissa[r]a naatsorsuutigisariaqarpat."

A-mit tamatuma kingornatigut tusagaqannginnama A allakkani 15. december 2008-meersuni nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnianngitsunga.

2007-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, qupperneq 347

Inuussutissanik nakkutilliinnermut atatillugu aalajangiinnermik oqartarneq. Immikkut akuersissuteqarnermut inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu apeqqut. Nakkutilliinnermi allaffissornikkut aqutsinnermi malittarisassanik naammaginnartunik aalajangersaasussaataaneq (j.nr. 2008-151-0003, siusinnerusukkut 11.52.10.1/066-00)

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqarnissaanik 3. januar 2008-mi aamma 14. marts 2008-mi eqqaasippara.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup akissutaa imaattoq 8. april 2008-mi tiguara:

"Saaffiginnissutinut taama kingusitsigisumik akissuteqarneq siullertut ajuusaarutigissavara. Tamanna inatsisilerinnermut immikkoortortaqarfiup sulianullu immikkoortortaqarfiup akornanni paatsoormik pissuteqarpoq, tassa uanga kukkullunga isumaqarama saaffiginnissut akineqarsimasoq.

Inuussutissalerineq pillugu nalunaarut nutaaq tusarniaatigineqarsimavoq, tusarniaanermullu akissutit tiguneqarsimallutik. Tusarniaanermut akissutit inatsisilerinnermilu teknikkeqarfiup oqaaseqaatai massakkut ilanngunneqassapput, nalunaarullu taanna tamatuma kingornatigut inatsisilerinnermik teknikkeqarfimmi inaarutaasumik suliarineqassalluni, tamatumalu kingornatigut piaarnerppamik atortuulissalluni.

Qitiusumik allaffeqarfissuaq allanngortiterneqarpoq, taamaattumillu inaarsaaneq pilersaarutigineqartumit immaqa kingusinnerulaarsinnaalluni, kisiannili teknikkut sapinngisamik pilertornerpaamik inaarlugu suliarineqassalluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfimmit tamatuma kingornatigut tusagaqannginnama suliaq alakkatigut 23. december 2008-meersutigut Naalackersuisoqarfimmut eqqaasit-sissutigaa.

Naalackersuisoqarfiup akissutaanik ukiup nalunaarusiunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat nammineerluni misis-sugassanngortitat

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 40

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup kommuninik nakkutilliinera (j.nr. 2008-905-007, siusinnerusukkut 11.73.18.30/104-06)

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkortoq 3, quppernerit 54 tulliilu

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq - inatsisitigut tunngavigisaq pisinnaatitaanerlu pillugit apeqqutit (j.nr. 2008-901-0028, siusinnerusukkut 11.73.88.73/047-05)

K Kommuni suliami akissuteqarnissaa 7. juli 2008-mi eqqaasitsissutigaa, kommunilu nalunaarfigalugu naatsorsuutigigiga suliaq kommunip Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani Akileraaruserivimmut ingerlateqqilugu nassutissagaa, kommuni isumaqarpat inassuteqaatika ingerlatsiviup taasuma akissagai.

Inassuteqaatinnut akissutinik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 63 tulliilu.

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq - pigisanik aalaak-kaasunik qularnaveeqqutitut arsaarinnittarneq, akiitsoqartup suliani akiliisitsiniarnermut tunngasuni peqataanera (j.nr. 2008-901-0015, siusinnerusukkut 11.73.88.73/051-05).

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmi Akileraartarnermi Aqutsisoqarfiup allakkatigut 3. juli 2008-meersutigut imatut akivaanga:

"Ombudsmandip K Kommunit allagaata ...-P 17/06-2008-meersup nuutinnera Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup Akiliisitsiniarnermi Oqartussap tigusimavaa.

01/04-2008-mit akiliisitsiniartarnerup nuunneqarnera eqqarsaatigalugu Akilisitsiniarnermi Oqartussat isumaqarput K Kommuni pinnani tassaallutik X pillugu Ombudsmandip innersuussutaanut marluusunut isummertussat.

Innersuussut siulleq (X-ip illuata qularnaveerutissatut arsaarinnissutigineqarnerata atatiinnar-neqarnera/qularnaveerutissatut arsaarinnissuteqarnerup suliareqqinneqarnissaa pillugu apeq-qutip eqqartuussivimmu suliaassanngortinneqarnissaa siunertaralugu) eqqarsaatigalugu Akiliisitsiniarnermi Oqartussat oqaatigiumavaat:

- Ullormi 16/09-2004 illu ..., ilaqutariinnut ataatsinut illuliaq qularnaveerutissatut arsaarinnissutigineqarpoq. X taassumalu nulia taamanikkut tassani najugartutut nalunaarsorneqarsimapput taamaalillunilu illu qularnaveerutissatut arsaarinnissutigineqartoq akiligassalimmit taassumalu inoqutaanit najugaqarfiulluni.
- Qularnaveerutissatut arsaarinnissuteqarnermut atatilugu X akilersuinissamik aaqqissuussinissamik neqeroorpoq, tamannalu allattaavinnut allanneqarpoq. Taamaattumik aaqqissuussineq isigisariaqarpoq "fogedimit aalajangersarneqartoq akiligassalimmillu akuerineqartoq". Eqqartuussisarnermik inatsisip kap. 7-iani, § 8, mm. 3-mi akilersuinerup sivisussusissaata killilerneqarneranik aalajangersaasoqanngilaq.

Kalaallit Nunaannut Ministeriaqarfiup inatsimmik nalunaarutaata nr. 99, 21. marts 1984-imeersup piareersaataani kap. 7, § 8, imm. 2-4 pillugit nassuiaatini ilaatigut atuarneqarsinnaapput "Kalaallit Nunaanni fogedit maannamut periaasiini piffissami sivisuumi akilersuinissamik aaqqissuussisarneq ileqquuvoq".

Qulaani taagorneqartut tunuliaqutaralugit Akiliisitsiniarnermi Oqartussat akornutissaqarso-rinngilaat illumik (pigisamik uninngavissumik) qularnaveerutissatut arsaarinninnerup atatiinnar-neqarnissaa pinngitsaaliissummik tuniniaasoqanngikkaluartoq akilersuinissaq pillugu aaq-qissuussineq isumaqatigiissut aalajangersarneqartoq eqquutsinneqarpat.

Taamaattoq Ombudsmandip oqaatigisai, kiisalu apeqqutip allanut tunngavissaalersinnaasutut pissuseqarnera eqqarsaatigalugit Akiliisitsiniarnermi Oqartussat qularnaveerutissatut arsaarinninnerup eqqartuussivinnit misilinneqartussatut suliaassanngortinneqarsinnaanera sapinngisamik piaartumik isummerfiginiarpat.

Innersuussutip aappaa ("Akiligassanut assigiinngitsunut" 605,56 kr.-inik akiliisitsineq) eqqarsaatigalugu Akiliisitsiniarnermi Oqartussat isumaqataapput qularnaveerutissatut arsaarinninnerup ilaa taanna atorunnaarsinneqassasoq. Tamatuminnga nalunaarut X-imut ingerlatinneqassaaq nuutinnera Ombudsmandimut ilisimatitsissutigalugu."

Suliaq tamatuma kingornatigut Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut 4. november 2008-meersutigut imaattutigut inaarlugu suliaaraa:

"K Kommunitum inassuteqaatinnut Naalackersuisoqarfiup akissutaa 7. juli 2008-mi tiguara.

Naalackersuisoqarfik akivoq suliassaqarfik taanna Namminersornerullutik Oqartussanut nuun-neqarsimasoq.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa tusaatissatut tiguara, taamaattorli oqaatigalugu qularnaveeq-qutitut arsaarinnissutigineqartut pisoqalisoomissamut killissaliussamut qanoq sunniteqarnerat isummerfigingikkiga, tassami apeqqut taanna sulianik misissuina pillugu ataatsimut oqaase-qaatit pillugit uanga suliaatinni ataatsimut suliarineqarmat.

Aammattaaq oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasigiga inuussutissarsiuti-nut taargassarsiat K Kommunip qularnaveeqqutitut arsaarinnissutigisai x-ip illuutaani salluna-veeqqusiinikkut taarsigassarsiaritinneqarsimangitsut. Taarsigassarsisitsineq illumik salluna-veeqqusiussinikkut pisimasuuppat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 8, imm. 4 akiliisitsiniarnermi oqartussaasup naafferartumik akilersuinermit aqqissuussinernut pinngit-saaliilluni tuniniaaqquisussaatitaanerup kinguartinnissaanik nassataqartunut uanga isumaga malillugu akornutaasimassagaluarpoq.

Taarsigassarsiat pigisamik aalaakkaasumik sallunaveeqqusiilluni taarsigassarsiaritinneqarsi-masut eqqarsaatigalugit uanga ataatsimut paasinninnera unaavoq akiliinissap kinguartinneqar-sinnaaneramik apeqqut pigisamik arsaarinninnikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsinianginnermik sunniteqartoq akiliisitsiniarnermi oqartussaasup pisinnaatitaanerata ataaniingitsoq, tassaa-sorli apeqqut taarsigassarsisitsisup taarsigassarsisullu akornanni toqqaannartumik qulaajarne-qartariaqartoq.

Oqaatigisinnaavaralu Danmarkimi kommunit meeqqanut akilersuutinit siumoortumik tunniuk-kallarsimasaannik akiliisitsiniarnermut inatsisitigut tunngavik pillugu apeqqummut akissum-mik Justitsministereqarfimmit 25. juni 2008-mi tigusaqartunga.

Ministereqarfik akivoq ministereqarfiup paasinninnerigaa pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarner-mut periarfissami Danmarkimi kommunit meeqqanut akilersuutinit siumoortumik tunniukkal-larneqarsimasunit pisassarisaat pineqartunut aamma ilaatinneqartut. Ministereqarfiup akissu-taasa assilinerat Atorfeqarfimmalu akissummik kalaallisuumut nutsigaa Naalackersuisoqarfim-mut ilisimatitsissutitut ilanngullugit nassiuppakka.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 69 tulluulu

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq - suliat akiliisinnaa-junnaarnermut tunngassuteqartut, suliani qularnaveeqqutitut arsaarinnin-nernut tunngasuni sulianik uppersarsarsuineq, pisortat ilanngaassinis-samut periarfissaat, akissarsianit unerartitseqqussisummut malitseqartitsi-

neq pillugu apeqqut (j.nr. 2008-901-0029, siusinnerusukkut 11.73.88.73/052-05)

K Kommuni suliami akissuteqarnissaa 26. juni 2008-mi eqqaasitsissutigaa, kommunilu nalunaarfigalugu naatsorsuutigigiga suliaq kommunip Namminer-sornerullutik Oqartussani Akileraaruserivimmumt ingerlateqqillugu nassiutissagaa, kommuni isumaqarpat saaffiginnissutikka ingerlatsiviup taassuma akissagai.

Inassuteqaatinnut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 80 tulluulu kii-salu immikkoortoq 7, qupperneq 350

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - meeqqanik inissii-nermi iliuusissanut pilersaarusiak suliarineqartarnerat (j.nr. 2008-901-0010, siusinnerusukkut 11.73.88.71/069-06)

K Kommuni akissutaanik tigusaqannginnama borgmesteriugallartoq 26. marts 2008-mi attaveqarfigaara, taannalu isumaqarpoq saaffiginnissutinnut kommunip akissuteqartarsimanginnera ajuusaarnartorujusususoq, suliarlu isumaginninnermik ingerlatsivimmumt ingerlaannaq saqqummiunniarlugu.

Isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaa ulloq taanna e-mailikkumt allappoq, allakkamalu 14. december 2007-imeersumt assilinerata nassiunneqarnissaa qinnutigalugu.

Kommuni allakkatigumt 4. maj 2008-meersutigumt imatumt akivoq:

"(...)

Suliani meeqqanik angerlarsimaffiup avataanumt inissiisarnerumt tunngasuni iliuusissatumt pilersaarusiartoqannginnera pillugu oqaaseqaatumt pillugu nassuerutigissavara kommunip iliuusissatumt pilersaarusiak pigisaqartoqarnerata naliliiffiginissaa pillugu suliat meeqqanumt tunngasumt siusinnerusukkut misissuinniffigisimaneranumt allakkatigumt uppersaateqartoqarnera takusinnaanginnakku. Massakkorpiaq sulianik meeqqanumt tunngasunik misissuinerma takutippa meeqqat 16-it K Kommunimeersumt ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnumt inissinneqarsimasumt, meeqqallu 24-t kommunip sulissuteqarneratigumt ilaqtariinnumt inissinneqarsimasuullutik.

Suliat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissiiernerut tunngasut amerlanersaanni – tassalu 16-ini katillugit 13-ini – iliuusissatut pilersaarusiortoqarsimavoq. Pisuni iliuusissatut pilersaarua-qarfiunngitsuni suliarinninnissamat nutaanik pilersaaruaqartoqarpoq imaluunniit allagaatinik assigisaannik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnit suliarineqarsimasunik – K Kommuni suleqatigalugu suliarineqarsimagunartunik. Ataani atsiortup iliuusissatut pilersaarusiati sulii amigatigineqartut suliarinissaannut allagaatit taakku atornissaat meeqqanut tunngasunut sullissisumut kajumissaarutiginiarpaa.

Meeqqat ilaqutariinni paaqqutarineqartussatut inissinneqarsimasut pineqaraangata pissutsit ajornerulluinnartarput. Suliani mappinit allagaatinik imalinnit 24-nit misissuiffigisimasannit iliuusissaatut pilersaarusiati sisamaannaat nassaarigallarsimavakka. Kommunimi meeqqanut tunngasutigit sulisut massakkorpiaq amerlassusissaat tunuliaqutaralugu (sullissisoq ataaseq ilinniarsimasuunngitsoq), kommunip siunissami qanittumi piumasaaqatinik meeqqat inuusutuaqqallu ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 2003-meersumi §§-ini 14-imi 15-imilu taaneqartunik eqqutitsisinnaanissaata piviusunngortinnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq. Taamaattumillu ataani atsiortup Isumaginninnermi Ataatsimiititaliaq aqutigalugu siunnersuutigisimavaa kommunimi ilaqutariinni paaqqinnitsitsinermi ataqatigiissaarisussamik atorfinitsitsisoqassasoq, taassumalu tunngaviumik suliaasa ilagissaagaat kommunip sulissuteqarneratigit meeqqat ilaqutariinni paaqqutarineqartussatut inissinneqarsimasut pillugit iliuusissatut pilersaarusiorteq nutaanngorsaanerlu. Isumaginninnermut Ataatsimiititaliap 30.04.2008-mi kingullermik ataatsimiinnermini 2007-imut naatsorsuutitut oqaaseqaatit isumaginninnermullu tunngasunut missingersuutitut malitseqartitsinerup 22.04.-2008-meersup oqallisigineqarnerannut atatillugu siunnersuut oqallisigisimavaa, isumaqatigiisutigalugulu suliaq kommunalbestyrelsip tullissaanik ataatsimiinnissaanut oqaluuserisassanngortinniarlugu. Ataani atsiortup neriuutigaa kommunimi ilaqutariinni paaqqinnitsitsinermi ataqatigiissaarisussamik atorfinitsitsinissaq tamatumalu malitsigisaanik iliuusissatut pilersaarusiati amigaataasut suliarineqarnissaat 2008-p naannginnerani pisinnaassatut.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni allakkatigit imaattunik oqaasertaqartutigit 21. maj 2008-mi akivara:

"Suliani inissiiernerut tunngasuni iliuusissanut pilersaarusiati:

Allakkat imatut paasivakka suliat meeqqanut inuusuttunullu tunngasut tamaasa isumaginninnermik ingerlatsiviup misissorsimagai, suliani iliuusissanut pilersaarusiati qanoq annertutigisumik ilaanerat paasiniarlugu, mannalugu paasinarsisimasoo pingaartumik suliani meeqqanik ilaqutariinnut paarsassanngortitsilluni inissiiernerut tunngasuni iliuusissanut pilersaarusiati amigaataasut, iliuusissanullu pilersaarusiati suliarineqarsimanngitsut suliarineqarnissaat kommunip suliniutigilersimagaa.

Kommunip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa isumaginninnermik ingerlatsivik massakut sulisussaaleqimmat iliuusissanut pilersaarusiati suliani tamani ingerlaannartumik suliarineqarnissaat ajornartoq, kommunilli suliani ilaqutariinnut inissiiernerut tunngasuni ataqatigiissarisartup iliuusissanut pilersaarusiati amigaataasunik 2008-p ingerlanerani suliaqartussap atorfinitsinneqarnissaa pilersaarutigigaa.

Taamaattumik K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivik qinnuigaara iliuusissanut pilersaarusiataa taakku naammassillugit suliarineqarpata tamatuminnga ilisimateqqullunga, tassami isumaqarama suliaq taanna nukingiunneqartariaqartoq, suliani meeqqanik inuusuttunillu pinngitsaaliissutaasumik peersitsinermut tunngasuni iliuusissanut pilersaarusiata suliarineqarnissaat pisussaaffiusoq peqqussutikkut aalajangersarneqarmat, iliuusissanullu pilersaarusiata suliarinninnginnerup meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup atortinnarneqarsinnaannginnera nassatarisinnaammagu.

(...)"

Kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 20. august 2008-meersutigut eqqaasippara.

Kommuni allakkatigut 10. september 2008-meersutigut imatut akivoq:

"(...)

Inatsisartut Ombudsmandiannut ajuusaarutigalugu oqaatigissavara isumaginninnermik ingerlatsivik kommunimi ilaqutariinnut inissiisarnernut ataqatigiissaarisumik atorfinitsitsinermut aningaasaliissutinik manna tikillugu pissarsisinnaasimanngitsoq, kommunip pingaartumik isumaginninnermut tunngasuni aningaasartuutit amerliartornerat pissutigalugu aningaasaqarnikkut ingerlanerliorneranik pissuteqartumik. Isumaginninnermilli ingerlatsiviup (isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisut amerlerianninnginnerat tunuliaqutaralugu) suliassaqaqfimmi allami sulisoq meeqqanut tunngassunut qanittukkut nuutsippaa, ilaatigut suliani inissiinernut tunngasuni kommunimut piumasaqaataasut naammassiniarsariniarlugit. Suliaq nukingiunneqartariaqartoq Inatsisartut Ombudsmandiat oqarmat ataatigut atsiortunga isumaqatigilluinnarpara, suliarlu naammassineqarpat tamanna nalunaarutigiumaarpara.

(...)" (Atorfeqaqfimmi nutsigaavoq)

Kommunimut 5. november 2008-mi imatut allappunga:

"(...)

Suliani inissiinernut tunngasuni iliuusissanut pilersaarusiata pillugit:

Kommunip oqaatigaa suliassaqaqfimmi allami sulisoq meeqqanut tunngasunut nuutsinneqarsimasoq, ilaatigut kommunip sulianik inissiinernut tunngasunik suliarinninneranut atatillugu kommunimut piumasaqaatit naammassiniarneqarnissaat siunertaralugu. Iliuusissanut pilersaarusiata suliarineqarnerisa nukingiunneqarnissaannik oqarnera isumaqatigalugu suliarlu taanna naammassillugu suliarineqarpat tamatuminnga nalunaarfiginiarlunga kommunip tamatuma kingornatigut oqaatigaa.

Kommunip nalunaaruteqarnissaa tamatuma kingornatigut utaqqiumaarpara.

(...)"

Kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 18. december 2008-meersutigut eqqaasippara. Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 85 tullialu kii-salu immikkoortoq 4, qupperneq 95.

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - pisortanit ikiorsiis-sutinik utertitassanngortitanik pensionisiaqartunut ikiorsiisarneq (j.nr. 11.73.88.71/046-07)

K Kommuni allakkatigut 11. marts 2008-meersutigut imatut akivoq:

"..., inuttut normua ..., utertitsilluni akiliiumanermik uppernarsaammut tunngavoq, taamaattu-millu siusinaartumik pensionisiaqartunut utertitsilluni tunniussisoqartarpoq, taamaalior-toqassanngitsoq malittarisassat oqarpata. K Kommunip periaaseq taanna Ombudsmandip nalu-naarutaa saqqumermalli atorunnaarpaa.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga inassuteqaatiga K Kommunip malissi-magaa, kommunilu nalunaarfigaara apeqqut taanna eqqarsaatigalugu annertune-rusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 86 tullililu aamma immikkoortoq 4, qupperneq 86

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - nipangiussisussaati-taaneq (j.nr. 2008-901-0023, siusinnerusukkut 11.73.88.71/049-07)

Inassuteqaatinnut akissuteqartoqarnissaa allakkani 12. marts 2008-meersuni, 18. juli 2008-meersuni aamma 15. december 2008-meersuni K Kommunimut eqqaasitsissutigaa.

Inassuteqaatinnut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigu-saqanngilanga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 95

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 11.73.88.71/116-07)

K Kommunimi sulianik misissuina ilaatigut suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersitsivoq, tamatuma erseqqinnerusumik allaaserineqarnera immikkoortumi 3-mi atuaruk.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 93

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup innarluutillit pillugit peqqussut tunngavigalugu aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik kommuninut aalajangersimasunut isumaqatigiissutitut ilusilikkamik isumagisassanngortitsinerata tamanut nalunaarutigineqannginnera (j.nr. 2008, 905-0004, siusinnerusukut 11.73.17.05/063-07)

Sulianik suliarinninnera naammassivara, tamatuma erseqqinnerusumik eqqartorneqarnera immikkoortumi 3-mi takuuk.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 93

Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmi sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq (j.nr. 2008-905-0006, siusinnerusukut 11.73.19.04/082-07)

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerata kingornatigut naammassivara, 2009-imilu ukiumoortumik nalunaarummi ilanngukkumaarlugu.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 94

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup soraarnermut atatillugu isumaqatigiissutini nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersakkanik atuisarnera (j.nr. 2008-905-0005, siusinnerusukut 11.73.20.12/108-07)

Suliaq ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2008-mi inaarlugu suliarineqarpoq, nalunaarummilu matumani immikkoortumi 5-imi "Soraarnissamik isumaqatigiis-suteqartoqartillugu pisortani oqartussaasut nipangiussisussaataaneq pillugu aalajangersakkanik atuisarnerat"-nik qulequtserlugu ilanngunneqarluni.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 94

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianit nutsernerit pillugit nalunaarusiamil suliarineqarnerinik nammineq nakkutilliinera (j.nr. 2008-906-0001, siusinnerusukkut 11.73.39.22/125-07)

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerata kingornatigut naammassivara, 2009-milu ukiumoortumik nalunaarummi ilanngukkumaarlugu.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 286 tulluilu

Illoqarfinni mikinerusuni nunaqarfinnilu allakkatigut kiffartuussinerup allaffissornermi aqutsinikkut aqqiivigineqarnera (j.nr. 11.73.67.12/016-07)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoq 29. juni 2008-mi imatut allaffigaara:

"Naalakkersuisunut ilaasortap allagai 17. december 2007-imi tigua[kka], Naalakkersuisunullu ilaasortap taakkunani oqaatigaa illoqarfiit nunaqarfiillu allakkanik agguaassinermi ilaatinneqannginnissaannut inatsisitigut erseqqivissumik tunngavigisassaq Naalakkersuisut periarfissaq siulleq atorlugu ilanngunniarsariniaaraat.

Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaa tusaatissatut tiguara, taamaattorli manna maluginiarlugu, tassalu inatsisitigut tunngavigisamat allannguutissatut ilimasaarutigineqartoq Inatsisartut 2008-mi upernaakkut ataatsimiinneranni suliarineqanngitsoq.

Taamaattumik naatsorsuutigaara Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuummik Inatsisartut ukiaru ataatsimiinneranni saqqummiussisoqarnissaa suliniutigissagaat.

Suliami tamanna tunngavigalugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 351 tulluilu

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mik nakkutilliinera (j.nr. 11.73.25.05/078-05)

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisumit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqanngilanga.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 360

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 2008-901-0026, siusinnerusukkut 11.73.88.73/074-05)

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 357 tulluilu

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 11.73.88.71/072-05)

Kommuni allakkatigut 2. januar 2008-meersutigut qinnuigaara kommunip allagai 12. januar 2007-imeersut imatut paasineqassanersut nalunaarfigeqqullunga, tassalu kommuni/isumaginninnermi ataatsimiititaliaq aalajangiisimasoq aningaa-sat amerlanaarlugit tunniunneqartut A nuliatalu utertillugit akilissagaat imaluunniit utertitsilluni akilerneqartussat kommunip isumakkersimagai imaluunniit pi-sassarisaat akilerneqarnissaat piumasariunnaarsimagaa.

Kommunip akissuteqarnissaa allakkani 12. marts 2008-meersuni aamma 28. maj 2008-meersuni eqqaasitsissutigaara. Kommuni tamatuma kingornatigut allakka-ni 4. juni 2008-meersuni ilaatigut imatut akivoq:

"...

Kukkusimaneq pissutigalugu kommunimit matussuserneqarnissaat aalajangiunneqarpoq. Taamatuinnaq allassimagami. Taakkuli ataasiaannakkatut akilerneqarsimallutik. (Ataasiaannakka-tut ikiorsiissutitut)."

Tamatuma kingornatigut allakkani 13. juni 2008-meersuni nalunaarutigaa anertunerusumik iliuuseqqaqqinniannngitsunga, tassami A utertitsilluni akileqqunegartut isumakkeerneqartutullusooq inissinneqarsimammat, A-lu taamaattumik akiliisussaananani.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 361 tulliilu

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 11.73.88.73/094-04)

K Kommunimut 29. juni 2008-mi allappunga suliamik suliarinninnera unitsikkinga, tassami innuttassup pineqartup akiitsui innuttaasup aamma kommunip isumaqatigiissutaat tunngavigalugu akilerneqarsimammata.

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 366

Napparsimasut tarnikkut nappaatillit eqqartuunneqarnermikkut inissineqarsimasut eqqarsaatigalugit Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akisussaaffeqarnerat pisinnaatitaanerallu (j.nr. 11.73.01./96)

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi aalajangerpunga suliap suliarineqarnerata aalarteqqinnissaanut pissutissaqarnanga.

8. Oqaasitsinik ujarliutit

f = qupperneq taaneqartoq tullialu, ff = qupperneq taaneqartoq tulliiilu

AA/A

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 58ff, 111, 420ff, 542f
Aalajangiinerup atuussinnaassuseqarnera 160ff, 316ff
Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfik 29ff, 412
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik 399ff, 516
Aaqqiagiinnigissutit pillugit aalajangiisartut 409ff
Aaqqissuussaannermik allannqortitsineq 14ff
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 16ff, 403, 505
Aggeqqusissut 127, 450ff
Akiitsoqartup pissaaleqilinnginnissaa 470
Akiitsunut nammineq inuttut akisussaasuuneq 266ff
Akiitsut pisoqalisoornerat 89f, 266ff
Akileraarternermi Pisortaqarfik 267ff, 440ff, 525
Akileraarusiinermik Aalajangiisartut 514ff, 525ff
Akiligassaqarfiusunik tulleriarineq 98ff, 119
Akiliunneqarluni feriarneq 475ff
Akissarsiasanik qularnaveeqqusiussineq 373ff
Allagaatinik kasiiliisarneq 83, 108
Allakkatigoortitsineq 76, 79, 117
Allattuisussaataitaneq 76, 330ff
Allatut ajornartumik iliuuseqartariaqarneq 524
Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq 524
Angajoqqaatut oqartussaaneq 315f
Angajoqqaatut sulinnigiffeqarneq 512ff
Angalanernut aningaasaateqarfik 505
Angerlarsimaffiup avataanut inissiineq 311ff, 504, 537ff
Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik 493, 511
Anisitsineq 50ff
Aqutsinermi oqartussaasoq/pisortaasoq 15ff, 437, 519
Aqutsinikkut aalajangersakkat 18ff, 102
Aqutsinikkut allaffissorneq 100, 237, 496
Aqutsinikkut naammagittaalliorfissat 420
Aqutsinikkut periaaseq 150
Aqutsinikkut qullersariaanneq 23, 421f
Aqutsisoqarfiit 16ff
Atorfinitsitsinermi allakkiat 85ff, 117, 119
Attartornermik atorunnaarsitsineq 58ff, 112
Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik 46

D

Datatilsynet 229ff

E

Eqqartuussivikkut iliuseqarneq 439ff

Eqqartuussivikkut misiliisitsineq 203, 260, 396, 409ff

Eqqartuussivikkut suliaasangortitsineq 13, 66, 70, 93, 139, 198, 276, 289, 409ff, 425

F

Feriarnermi immikkut ajunngitsorsiassat 510, 511f

Feriarnissamik qinnuteqaatit 399ff

Folketingip Ombudsmandia 205ff, 279, 394, 475ff

Funktionærít pillugit inatsit 161ff, 215ff, 279, 394

I

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik 308ff

Ilatsiinnarnek 274f

Ilitseruinerit 34ff

Iliusissanut pilersaarusiaq 70ff, 117, 537ff

Illua'tungeriinneqarneq 277ff

Illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq 79ff, 103, 142ff, 160ff, 209ff, 267, 311, 341ff, 456, 527

Immikkuutaarluni akiliisarnissamut akisussaaneq (pro-rata-hæftelse) 274ff

Inassuteqaateqarneq 40, 66, 76, 160ff, 350f, 369, 386ff

Inatsiseqartitsinikkut ileqqusoq/periaaseq 309, 335, 429ff, 500

Inatsiseqartitsinikkut illersorneqarneq 86

Inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq 62, 297, 371, 519

Inatsiseqartitsinikkut soqutigisaqartuuneq 416

Inatsiseqartitsinikkut sunniuteqarneq 311, 334ff, 382ff

Inatsisinik unioqqutitsineq 89ff, 95ff, 386ff, 471, 505ff

Inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik periaaseq 235, 350

Inatsisitigut atuussinnaassuseqarneq 428ff, 469

Inatsisitigut pisussaaffik 17

Inatsisitigut tunngavigisaq 46ff, 108, 109, 149ff, 199, 213ff, 335ff, 367ff, 495ff, 511f

I

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik 58ff, 110, 408ff
Inerteqqut 96, 173, 233, 293, 304ff, 459ff, 522
Ingerlatsinerimi ileqqorissaarneq 54f, 76, 121ff, 346, 357ff, 373ff, 468
Ingutsineq 50ff
Inissiaatileqatigiiffik Iserit A/S 109f
Innuttaasunik kifartuussineq 12ff
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissut 206, 310ff, 476ff
Inummut tapit 115
Isornartorsiuineq 40, 50, 58, 82, 94, 121ff, 145, 267ff, 284ff, 324, 357, 417, 456, 497, 514
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfik 30ff, 61f, 106f, 541
Isumagisassannngortitsineq 46ff, 56

K

Kiffaangissuseqarluni oqaaseqaateqarsinnaatitaaneq 205ff, 387ff
Kingusinaartumik ilisimatitsineq 311ff
Kissaatiginngisamik soraarniuteqarneq 114f
Kommuninut tikeraarnerit 34ff, 63ff, 77ff, 89ff, 422ff
Kukkuneq 88ff, 131ff, 212, 214ff, 284ff, 316ff, 370, 394, 411, 425, 479, 514, 519, 523, 527ff, 531

M

Malittarisassat saneqqunneqarsinnaasut/saneqqunneqarsinnaanngitsut 386ff
Mianersoqqussutip pisoqalisoornera 323
Mianersoqqussutit 78ff, 118, 121ff, 208, 238, 316ff
Missingiussinermik misiliineq 121ff

N

Naalakkersuisoqarfiit 15ff
Naalakkiinissamut piginnaatitaaneq 22ff
Naalasseriitsuliorneq 129, 150ff, 165ff, 334f
Naammagittaalliornissamut ilitsersuut 409f
Naammagittaalliornissamut periarfissaq 22, 46ff, 59, 396, 420
Naammagittaalliornissamut piffissaliussaq 106ff, 113

Nakorsap uppernarsaasiussaa 74ff, 129, 213ff
Naleqqutissutsimik/naleqqutinngissutsimik naliliineq 141ff, 207
Naligiissitsinermik tunngaveqarneq 40, 357ff
Nalimmassaaqatigiissinnaaneq 277ff
Namineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissut 367ff, 430ff
Nanertuisuusumik aalajangiineq 340
Napparsimasut Naammagittaalliuuteqartarfiat 284ff
Nipangiussisussaataaneq 161ff, 234ff, 386ff, 540
Nunaminertamik tunineqarnissamik qinnuteqaat 357ff

O

Oqaasiinnakkoortitsineq 76, 79ff, 316ff
Oqartussamut qulliuernerusumut naammagittaalliorsinnaaneq 15, 419, 437
Oqartussaasut qullersariaannerat 15ff, 418ff

P

Paasissutissanik allanut ingerlatitseqqinneq 53ff, 373ff
Paasissutissat isertuussassat 234, 385, 387ff
Paasitinneqarsinnaatitaaneq 345ff, 391ff
Peqqissutsikkut Nakkutilliisoqarfik 22ff
Peqqissutsimut Pisortaqarfik 284ff, 478ff
Piffissanik pulaarfissanik killilersuineq 298ff
Piffissaq pisoqalisoorfissaq 90ff, 94
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq 274f, 357ff
Pillaatit akiliisitsissut 266ff
Pineqaatissiinerit 208, 334f
Pisinnaatitaanermik killissalersuineq 58ff, 109f
Pisoqalisoorneq 430ff
Pisoqalisoorneq kipitinneqarnera 430ff, 438ff
Pisortaqarfiit 15ff
Pissaanerup sangutinnera 96
Pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliineq 204ff
Pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarneq 140ff, 208ff, 213ff, 339f
Pisussaaffiit 121ff

Q

Qarasaasiakkut ullorsiutinik naqitanngortitsineq 98ff, 119
Qinnuteqaataannngitsumik soraarsitsineq 87, 121ff, 527
Qinnuteqaataasumik soraarneq 87
Qitiusumik allaffissuarmi aaqqissuussaanerup allannngortinnera 14ff
Qunusaarineq 50ff

S

Sinniisoqarneq 51ff
Siusinaartumik pensionisiat 73ff, 106f
Soqutigisaqaqatigiiffik 266ff
Soraarneq pillugu isumaqatigiissut 386ff
Soraarsitsineq 121ff, 160ff, 512ff, 531f
Suleqatigiinnikkut ajornartorsiutit 81ff, 123ff, 181ff, 207, 328
Suliamik misissuisussaatitaaneq 284ff
Suliamik uppernarsaasersuineq 212, 350f
Suliamut attuumassuteqannginneq 139, 205
Suliamut attuumassuteqarneq 233ff, 310, 336ff, 406
Suliap amigartumik paasissutissartalersorneqarnera 210ff, 284, 298, 527
Suliap amigartumik suliarineqarnera 160ff, 497
Suliap amigartumik tunngavilersorneqarnera 284, 350
Suliat nammineerluni misissugassannngortitat 34ff, 46ff, 106ff, 149ff, 399ff
Sulisillunni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliaq 24ff
Sulisinnaanermik misiliineq 74ff
Sulisuqarnermut Pisortaqarfik 122ff, 167ff, 217ff, 387ff, 505ff, 512ff
Sulisunik aqutsinnaatitaaneq 406ff
Suliunnaarsitsineq 121ff, 149ff, 160ff, 213ff

T

Taarsiissuteqarnissamut akisussaaffik 295ff, 416
Taarsiivigeqquneq 284ff
Tamanut nalunaarutiginninneq 56
Tjenestemandit suliunnaarallartinneqartut akissarsiaannik ikilisaaneq 109f, 149ff
Tunngavilersuineq 76f, 118, 121ff, 237f, 295f, 342ff, 472ff

ISSN 1600-2563

Schultz Grafisk København